

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

תרגום מובני

הקוראן המפואר לעברית

وَقَدْ بَقِيَ مَا لَمْ يَخْلُصْ مِنَ الْقُرْآنِ الشَّرِيفِ
لِلْمَلِكِ الْكَرِيمِ
وَلَا يَجُوزُ بَيْتُهُ

וקף סוללה ותעלה מטעם שרת שני המקדשים הקדושים
הפלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אחל סעד
המכירה אסורה

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

הַקּוּרְאָן הַמְּפָאָר

תרגום

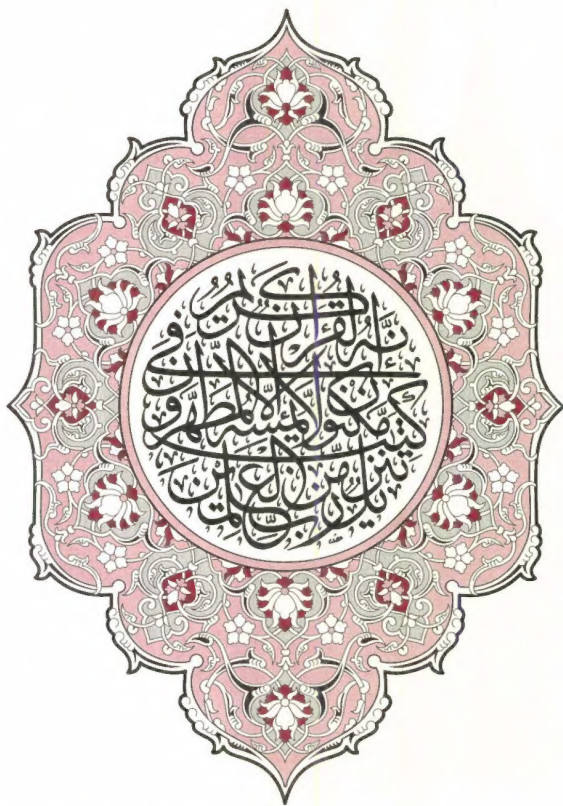
פרופ' אַסְעַד נֶמֶר בּוּסוּל

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

אל-מדינה אל-מונוורה

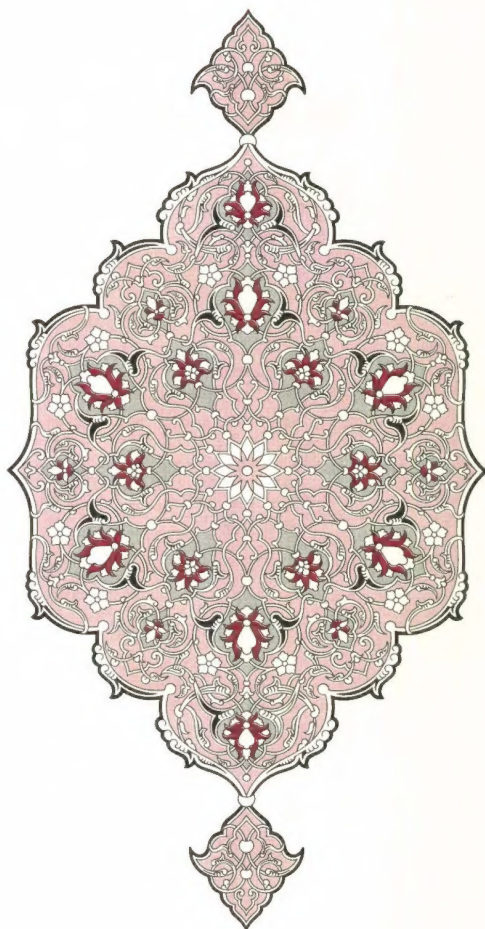
إِنَّا نَحْنُ رَبُّكَ الذِّكْرُ وَإِنَّا لَنَحْفِظُكَ

שרת שני המסגדים הקדושים (הפצעה ומסגד הנביא), הוד מלכותו
המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד מלך הממלכה הסעודית
מתכבד להוציא צו להדפסת התרגום הזה למובני הקוראן המפואר

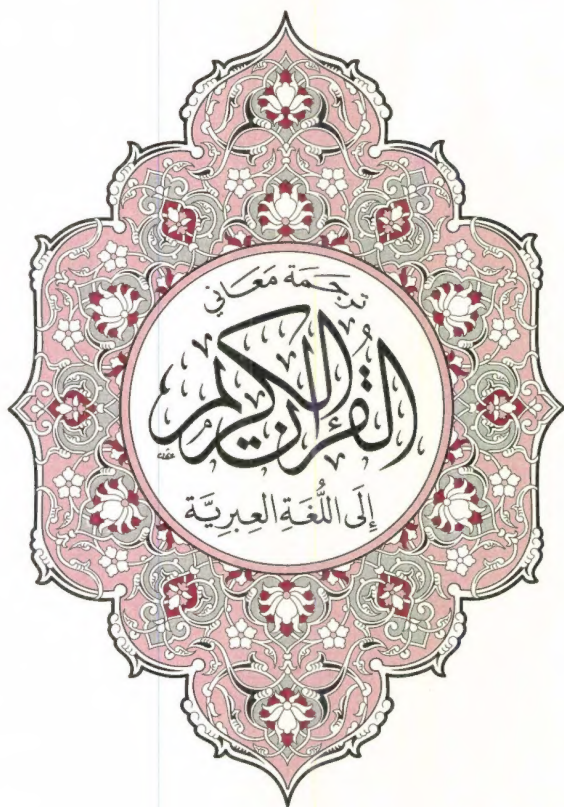
تصنف بالارتباط هذه الترجمة لمعاني القرآن الكريم
خالد بن عبد العزيز بن الملك سلمان بن عبدالعزيز آل سعود
ملك المملكة العربية السعودية

وَقَفَّ لِلَّهِ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
 الْمَلِكِ نَيْبِ أَمَانَ بَرَعَتِ الْبَرِيذِ زَالِ سَعُودِ
 وَلَا يَجُوزُ بَعْدَهُ
 يَوْعَ مَجَانًا

וקף לאללה יתעלה מטעם שרת שני המסגדים הקדושים
 המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד
 המכירה אסורה
 בחינם

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعترى ما يعترى عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

**מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד
אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לעניני
האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכון
המשגיח על מרכז המלך פהד**

השבח לאללה רבון העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם
אור מעם אללה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אללה ושלומו על נכבד הנביאים ושלחי אללה (הנביא מוחמד),
שאמר: «הנעלים ביניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הכעבה ומסגד
הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (ישמרהו
אללה ויאריד ימיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני
הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים
המסלמים וחלא מסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשךר לעניני האסלאם והאוקאף וההסברה והכון בממלכה הסעודית,
מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי
לעשות כמצותו של הנביא מוחמד שצנה על המסלמים באומרו: «מסרו
מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכו כשרות לדוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן
המפאך באל-מדינה אל-מונרה שמח להציג בפני דוברי העברית
הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר
אסעד נמר בוסול, תרגום שעבר הנהה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם
מטעם מרכז המלך פהד.

השבח פלו לאללה! שיתבם שמו שהתיר את פעלנו הנשגב הזה בהצלחה.
וכלנו תקוה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

**מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד
אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לעניני
האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכון
המשגיח על מרכז המלך פהד**

השבח לאללה רבון העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם
אור מעם אלה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אלה ושלומו על נכבד הנביאים ושליחי אלה (הנביא מוחמד),
שאמר: «הנעלים ביניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הכעבה ומסגד
הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (ושמרהו
אללה ונאריד קמיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני
הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים
המסלמים והלא מסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשך לעניני האסלאם והאוקאף וההסברה וההכון בממלכה הסעודית,
מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי
לעשות קמאנתו של הנביא מוחמד שצנה על המסלמים באומרו: «מסרו
מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכן כשרות דוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן
המפאך באל-מדינה אל-מונורה שמח להציג בפני דוברי העברית
הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר
אסעד נמר בוסיל, תרגום שעבר הנהה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם
מטעם מרכז המלך פהד.

השבח פלו לאללה ישתבח שמו שהכתיר את פאלנו הנשגב הנה בהצלחה.
וכלנו תקנה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

תרגום מובני
הקוראן המפואר
לעברית

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ الدكتور
عبد اللطيف بن عبد العزيز بن عبد الرحمن آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم:

﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل:
«خيركم من تعلّم القرآن وعلمه».

أما بعد:

فإنفاذاً للتوجيهات خادم الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبد العزيز آل سعود - حفظه الله - بالعبارة بكاتب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة؛ تسهلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله ﷺ: «بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً».

وخدمةً للناطقين باللغة العبرية يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة العبرية التي قام بها الدكتور أسعد بصول، وراجعها من قبل المجمع الدكتور تيسير حسن محمد العزام.

אֵד חֲשׁוּב לָצֵן שֶׁכָּכֵל שֶׁהֶצְלַחְתָּנוּ בְּבִירָה תִּהְיֶה בְּתֵרֶגוֹם, אִין אָנוּ מְצַפִּים
שֶׁנֶּצְלִיחַ לְהַעֲבִיר אֶת תִּכְנוּ וּמוֹבְנֵנוּ שֶׁל הַקּוּרְאָן הַמְּפָאָר, הַתִּכּוֹן הָעֲצוּם
וְהַכְּבִיר בְּנוֹסֶף לְנוֹסוּחֵי פְּסוּקֵי הַנִּפְלְאִים וְהַמְדִּיקִים שֶׁל הַקּוּרְאָן
מִהָעֲרָבִית לְכָל שָׁפָה אַחֶרֶת אֲשֶׁר תִּהְיֶה.

וּבְנוֹסֶף לָכֵד נֹאמַר שֶׁהַתֵּרֶגוֹם הַזֶּה מְבִיעַ אֶת הַבְּנֵתוֹ הָאִישִׁית שֶׁל הַמַּתֵּרֶגֶם
לְנֶסֶחַ הַקּוּרְאָנִי בְּעֲרָבִית, וְלֹא מִן הַנִּמְנָע שְׁמָה שֶׁקּוּרָה לְכָל מַעֲשֶׂה אָנוּשׁ
שֶׁיִּפְּלוּ טְעִיּוֹת בְּתֵרֶגוֹם אוֹ חֲסְרוֹנוֹת, כִּי הַשְּׁלֵמוֹת הֵיא אֵד וְרַק לְאַלְלָה
(יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ).

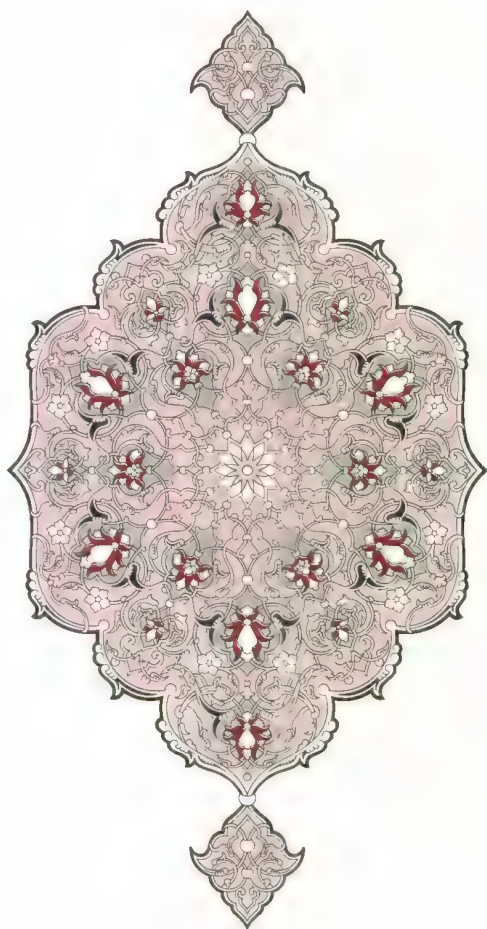
אִי לָכֵד בְּקִשְׁתָּנוּ מְקוּרְאֵי הַתֵּרֶגוֹם הַעֲבָרִי הַזֶּה שִׁיּוּדִיעוֹ לְאִנְשֵׁי מֶרְכֵז
הַמֶּלֶךְ פֶּהַד בָּאֵל-מְדִינָה אֵל-מוֹנִיָּה אִם לָהֶם יֵשׁ הָעֲרוֹת עַל הַתֵּרֶגוֹם, דְּבָר
שֶׁיֵּבִיא לִידֵינוּ לְתֵקֵן הַתֵּרֶגוֹם בְּהוֹצָאוֹת הָעֲתִידוֹת שֶׁל הַתֵּרֶגוֹם.

וּלְבִסּוֹף, אֲלָלָה הוּא מִנְחָנוּ לְדֶרֶךְ הַהֶצְלָחָה וּלְמַעֲשֵׂי הַחֶסֶד.

אֲלֵהֵנוּ! קַבֵּל נָא אֶת עֲמַלְנוּ זֶה.

הָרִי אֶתָּה הַשּׁוֹמֵעַ הַנִּעֲנֶה וְהַכֵּל יוֹדֵעַ.

הקדמת המתרגם בשם אללה הרחמן והרחום

השבח לַאֵלֶּלָה אשר בחסדו נִשְׁלַם כל טוב ותפילת אֵלֶּלָה ושלומו על נביאנו מוחמד ועל בני משפחתו וחבריו. לאחר קבלת ההזמנה מטעם מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה על מנת לתרגם את מובני הקוראן לשפה העברית, שמחתי הייתה גדולה על הכבוד הזה שניתן לי. אולם היה לי הרבה היסוס לקבל על עצמי את המשימה הזו בגלל העובדה שתרגום מובני הקוראן טומן בחובו אחריות גדולה. ובכל זאת מה שדחף אותי לקבל על אחריותי את המשימה הזו, שלא קיים תרגום נכון וראוי למובני הקוראן המפואר לשפה העברית. שהרי התרגומים הנמצאים בידי קוראי העברית, כולם תרגומים של מתרגמים יהודים:

- (1) הרמן (צבי חיים) רקנדרוף - אלקוראן או המקרא, 1857.¹
- (2) יוסף יואל רבלין - אֵלֶּקוֹרְאָן, הַדְפָּסָה שְׁנִיָּה: תשכ"ג 1963.
- (3) אֶהְרֵן בֶּן שֶׁמֶשׁ - הַקּוֹרְאָן, מִהַדְרָה שְׁנִיָּה, 1978.
- (4) אורי רובין - הַקּוֹרְאָן, 2005.

תרגומים אלה אינם מבטאים את מובני ספרו של אללה בצורה נכונה אצל קוראי העברית, כי לא יתקבל על הדעת שהמתרגם את מובני הקוראן תרגום נכון אלא אם כי חייב להיות אדם מאמין שספר זה הנו השראה אלוהית. ומה שעזר לי לקבלת ההחלטה היה התרגום שלי לקוראן המפואר לאנגלית שפורסם בשנת 2011.

מה שמאפיין תרגום זה מתרגומים אחרים, המאמץ המיוחד שהשקעתי בהבהרת והבלטת מסר הקוראן המוסרי, האינדיבידואלי, החברתי, ויחס האסלאם שוחר השלום בקרב המוסלמים והלא מוסלמים, ובעיקר היהודים והנוצרים.

תרגום זה שונה מקודמיו באופן דרסטי בהיותו תרגום אסלאמי, שערך אותו מוסלם מאמין באללה, בשליחיו ובספריו שהורדו על ידי אֵלֶּלָה העזוז והחכם.

תרגום זה מכיל הקדמה אודות הקוראן ומדעי הקוראן שהוגשו על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר, הקדמה שתרגמנו אותה תחת הכותרת: "הקדמה לתרגום מובני הקוראן המפואר". הקדמה החושפת בפני הקורא את מובני הקוראן ומדעיו והתפתחות המדע הזה במהלך הדורות.

1. התרגום הזה אינו ידוע לקורא העברי המודרני.

לגבי שיטת התרגום הריהי מפורטת בפסקות הבאות:

- א. הקפדתי על נכונות ודייקנות בתרגום מובני הטקסט הקוראני הקפדה מלאה. במידה והלשון העברית לא עמדה בהקפת המובן של הטקסט הערבי, הוספתי ביטויים מבהירים בין סוגריים ( ) או הערתי בשוליים מספר של הוספות להבהרת המשמעות, ומספר הערות השוליים הגיע ל-1800.
- ב. הסתמכתי בתרגום על «את-תפסיר אל-מויסר, הפרשנות הנוחה», שיצא לאור על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה שחובר על ידי אנשי דעת מובחרים (עולמא).
- ג. נעזרתי בשני מילונים חדישים להסברת מובני מלים בערבית ותרגמתי אותן לעברית:
  - (1) פרופ' דוד איילון, ופרופ' פסח שנער, מלון ערבי-עברי ללשון הערבית החדשה قاموس عربي-عربي للغة العربية المعاصرة.
  - (2) ד"ר דוד שגיב, מילון שגיב, ערבי – עברי, ערבי – ערבי. נדפס 2008. قاموس سحيب، عربي-عربي، عربي-عربي، 2008.
- ד. חיברתי בין הפסוקים המדברים על נושא אחד בפרקים שונים וצינתי את שם הפרק ומספרו וגם מספר הפסוק, למשל: (ראה סורת אל-בקרה 2: 210).
- ה. חילקתי את התרגום לשלושים חלקים, כפי שזה מתבטא בחלוקת הקוראן, חילקתי את הפרק (הסורה) לפסוקים ופסקאות עם מספרים סידוריים להקל על הקורא לאתר את הפסוקים שבהם הוא עצר במהלך קריאת הקוראן.
- ו. השתמשתי במבטא הכבוד "אללה" הערבי במקום כל שם עברי אחר, על-מנת לבטא את שם אללה יתברך ויתעלה שמו. אבל שמות הכבוד האחרים של אללה תרגמתי לעברית, למשל: «בשם אללה הרחמן והרחום».
- ז. שמרתי על השמות הערביים של הנביאים והדמויות החשובות בנוסף לשם המקביל לו בעברית (אם קיים) בין סוגריים, כגון: מוסא (משה). וצירפתי נספח של שמות הנביאים בסוף התרגום, גם שמרתי על מספר מונחים בערבית שהיה קשה לתרגמם לעברית כמו: זכאת, חניף, ג'יהאד.
- ח. ערכתי תוכן עניינים בסוף התרגום לשמות ולנושאים החשובים והעיקריים.
- ט. השתמשתי בתעתיק השמות הערביים, באותיות ערביות, בעיקר האותיות הערביות שאין להן מקביל בעברית כגון:

ث = ת', ح = ג', ذ = ד', ض = צ', ظ = ט', غ = ע' וכו'

וצירפתי רשימה לאותיות אלה (נספח) בסוף התרגום.

י. ניקדתי את התרגום במלואו, ניקוד מלא על-מנת למנוע חוסר הבנה בקריאת מילה או מונח קוראני. בארבעת התרגומים של המתרגמים היהודיים, למשל: בן שמש לא ניקד את תרגומו, ואורי רובין ניקד חלקי, אבל ריבלין ניקד את התרגום ניקוד מלא, כי הוא השתמש בשפה תלמודית קשה שקוראי העברית התקשו לקרוא או להבין. גם צבי חיים לא ניקד את התרגום שלו.

י"א. הסברתי את שמות הפרקים, וצינתי מדוע נקרא הפרק בשם זה, וגם צינתי את המקומות שזכר בהם השם הזה בפרקים אחרים, ציון שם הפרק, מספרו ומספר הפסוק.

גם נתתי שמות עבריים חדשים למספר פרקים המתאים לרוח השם בתוך הפרק, למשל: אל-מא'דה- תרגמתי לעברית: הסעודה מן השמים במקום השולחן הערוך או השולחן כפי שתרגמו ארבעת המתרגמים היהודיים. ויש דוגמת השם הזה שמות רבים. כלומר, החזרתי את הרוח האסלאמית לשמות של הפרקים.

י"ב. צינתי אם הפרק ירד במכה או במדינה.

י"ג. קראתי לתרגום שלי (הקוראן המפואר), תפארת לספר אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולהבדיל מתרגומים קודמים שלא התייחסו לזה. למשל:

- 1) צבי חיים – הקוראן או המקרא.
- 2) יוֹסֵף יוֹאֵל רֶבֶלִין – אֶלְקוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 3) אֶהְרֹן בֶּן שֶׁמֶשׁ – הַקּוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 4) אורי רובין – הַקּוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.

נקודת המחלוקת העיקרית ביני לבין המתרגמים היהודיים שהם סבורים כי הנביא מוחמד עליו תפילת אללה ושלומו, חיבר את הקוראן ולא הורד על ידי אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולכן, כולם התייחסו לקוראן כטקסט ספרותי. אני מודה לאללה יתעלה וישתבח שמו, אחר שהשלמתי את מלאכת התרגום של מובני הקוראן המפואר לשפה העברית, ובכן הצלחתי להיות המתרגם היחיד לקוראן המפואר לשתי שפות: האנגלית והעברית. כמו-כן, התרגום העברי הזה הנו התרגום הראשון שיוזם אותו מוסלם. אני מקווה שנתתי לקוראן המפואר את כבודו וחלקו בהעברת מובניו לקוראי השפה העברית בצורה אמינה כדת וכדין ולפי רצונו של אללה.

הקדמת תרגומי מובני הקוראן המפואר

פתח דבר

הקוראן המפואר הוא דבר אללה (יתעלה שמו) הוריד פסוקיו והמובנים שלו אל שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) כרחמנות לכל בני אנוש, מבשר ומזהיר, ולקרוא אל אללה, ברצונו, ולהיות אור מאיר. והנה הגדרה קצרה לקוראן המפואר ושליחותו.

1. הגדרה כללית לקוראן המפואר:

הקוראן המפואר הוא דבר אללה (יתעלה שמו) אשר הורד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו), אשר הושרה אליו בכתבו ובלשונו, הכתוב בספר (הקוראן), אשר עבר מפה לאוזן, הבא בזה אחר זה, אשר עובדים הבורא בקריאתו.

אללה (יתעלה שמו) הוא אשר קרא להשראה שהוריד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) «הקוראן». אללה (יתעלה שמו) אומר: «הן אנחנו הורדנו אליך את הקוראן בהמשך» (הקוראן 76 : 23), משום שהוא נקרא בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) קרא לו גם «אל-כתאב, הספר». אללה (יתעלה שמו) אומר: «הורדנו לך (מוחמד) את הספר (הקוראן) עם האמת». משום שהוא עשוי להכתב בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) תאר את הקוראן המפואר שהוא: «פִּיךָקָאן, מבדיל בין האמת לשקר», והוא: «דִּי'כֶר, הזכרה», והוא: «הוֹנְדָא, הדרכה, הנחיה», והוא: «נור, אור», והוא: «שִׁפָּא', רפוי», והוא: «חִכִּים, חכם», והוא «מִוְעָטָה, דרשה, עצה», ועוד מהתיאורים המראים את עצמת הקוראן המפואר ושלימותו.

הביטוי «מוֹצִיחֶךָ, ספר, כרך» נלקח מן «הַצּוּחוּף, הדפים» אשר הקוראן המפואר נכתב עליהם. וזה כינוי אשר חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) השתמשו להורות על הספר אשר הקוראן המפואר נכתב על הדפים שלו.

הקוראן המפואר הוא השראה מאללה (יתעלה שמו) הוריד אותו המלאך גִּיבְרִיל (עליו השלום) מן השמים לתוך הלב של הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו). אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואכן הוא (הקוראן) הורד מאת ריבון העולמים. ירד בו (מן השמים) הרוח הנאמן (גִּיבְרִיל, גבריאל), על לבך למען תהיה מן המזהירים»¹ בלשון ערבית ברורה». (הקוראן 26 : 192 - 195)

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 97.

הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) אינו מיוחד בין השליחים בענין זה. אומנם כל אחיו השליחים (עליהם ברכת אללה ושלומו) ג'ִבְרִיל (עליו השלום) היה יורד עליהם בהשראה מאללה (יתעלה שמו).

ואללה (יתעלה שמו) יבחר לנאמנות עצומה זו מי שהוא ירצה. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אללה בוחר שליחים מקרב המלאכים ומקרב האנשים. אללה שומע ורואה». (הקוראן 22: 75)

והוא יודע היטב מי מסוגל לקבל אותה ומי שאינו מסוגל, משום שהבריות הם בריאתו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ורִיבוֹנֶךְ יִבְרָא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה ויִבְחַר...» (הקוראן 28: 68)

2. ירידת הקוראן המפואר מן השמים:

ירידת ההשראה על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היתה ביום שני, השבעה-עשר ברמז'אן, שנת 610 לספירת הנוצרים במערת חֲרָא' אחד מהרי מכה המכובדת – אשר המלאך ג'ִבְרִיל (עליו השלום) ירד עליו מן השמים בפסוקים האלה:

1. קרא בשם רִיבוֹנֶךְ אֲשֶׁר בָּרָא!
  2. ברא את האדם מטיפת דם קרוש.
  3. קרא! וריבונך הוא הנדיב מכל.
  4. אשר לימד (את האדם) לכתוב בעט.
  5. לימד את האדם את אשר מעולם לא ידע. (הקוראן 96: 1 - 5)
- הפסוקים האלה היו הראשונים שהורדו לשליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). והנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) חזר אל ביתו במכה כשלבד רועד מהמורא והפחד אשר חווה. הוא סיפר את הספור לרעיתו, אם המאמינים, חִידִיג'ה בִּנְתּ חִינְלֵד (ירצה אותה אללה), ואמר לה: «אני ירא לנפשי». היא ענתה לו: «לא ולא! בשורה טובה לך. אללה לא יביש אותך. אתה עושה חסד עם הקרובים, ואתה דובר אמת, ואתה נושא בנטל של היגע, ומקבל את האורח, ועוזר לנפגעי האסונות». אחר, לקחה אותו אל בן דוד שלה, «נִרְקָה בֶּן נִנְכָל», והוא היה איש חכם, ואמר לה: «הוּא בן דוד! שמע לבן אחיך!»

וכאשר שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) סיפר לו את סיפורו. ורקה בן נופל אמר: «זה המלאך שירד על מוסא (משה). הלוואי והייתי צעיר, הלוואי והייתי חי בזמן שבני עמך יוציאו אותך». שליח אללה שאל: «הם מוציאים אותי?» ורקה אמר: «כן, כל איש אשר בא במה שבאת בו בני עמך התנגדו לו. ואם יבוא יומך ואני עוד חי אעזור לך בכל כוחי». אך ורקה נפטר זמן קצר אחרי הפגישה הזו.

הקוראן לא ירד שלם בבת אחת על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) כמו שירדו ספרים של נביאים קודמים (עליהם שלום), אומנם הוא ירד מחולק במשך עשרים ושלוש שנים. לפעמים ירדה סורה שלמה, או מספר פסוקים מסורה.

החכמה מירידת הקוראן מחולק¹ כדי לייצב ולחזק את לב הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) בחידוש ירידת ג'בריל (עליו השלום) בהשראה, כדי שיהיה יותר חזק לעמוד בפני התעקשות הפגניים והתנגדותם למה שנשלח בו בהתחלת השליחות. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אמרו הכופרים, 'למה לא הורד אליו הקוראן בבת אחת?' הורדנו אותו כך בהדרגה למען נחזק את לבך. ועשינו אותו ברור וקל להבין».²

כמו כן, בהורדת הקוראן מחולק יש חוכמה תרבותית גדולה נוספת, והיא ההדרגה במאמינים בהודעה והמעשה בסעיפי הדת, בכדי שיהיה יותר קל ללמדו ולהבינו, והיציאה מחשכת הבערות והכפירה והשותפות אל אור האימונה והייחוד והידע.

3. העלאת הקוראן המפואר על הכתב:

מבין האמצעים החשובים ביותר לשמירת הטקסטים הוא העלאתם בכתב, והחומר שלא מעלים בכתב עלול להשכח. ומשום שהקוראן המפואר הורד כהדרכה לבני העולם עד יום הדין, היה צריך להעלותו בכתב.

העלאת הקוראן המפואר בכתב זכתה בהתעניינותו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ותשומת לבו. הוא הנחה אחדים מבין חבריו היודעים בכתובת הקוראן המפואר ועשה מהם כותבים להעלאת הקוראן בכתב. המפורסם ביותר מביניהם היה: זייד בן ת'אבת אל-אנצארי (יְרָצָהוּ אֵלֶּהָ).³

כל הזמן ההשראה ירדה על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), שמר אותה בזכרונו, אחר הכתיב מה שירד אליו לאחד מכותבי ההשראה לכתוב אותה, ויאמר: «שימו הפסוקים האלה בסורה שנוזר בה כך וכך», ויזכיר להם את שם הסורה, ויצווה עליהם לכתוב את הפסוקים בה. אחר הוא יצווה על חבריו ללמוד מה שירד מן הקוראן המפואר ולשמור אותו בזכרונו. לכן כל הקוראן המפואר נכתב בזמנו (עליו ברכת אללה ושלומו) על הטבלאות.⁴

1. ע' תפסיר אט-טברי 19: 10; ואל-מורשד אל-וג'יז, אבו שאמה אל-מקדסי, ע' 28.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 106; וסורת אל-פורקאן 25: 32.

3. תפסיר אט-טברי 1: 28.

4. צחיח אל-בו'חארי; חדית' 4592 ו 4593.

ג'בירל (עליו השלום) היה מעדכן את הקוראן המפואר פעם אחת בכל שנה, אמנם בשנה אשר בה הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) נפטר, הוא עדכן אותו פעמיים לפי סדר פסוקיו וסורותיו כפי שהוא בספר שנמצא בין ידי המוסלמים כיום כהגשמה למה שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אכן עלינו אסיפתו וקריאתו, אך בקוראנו אותו, עקוב אחר קריאתו (מאתנו)». (הקוראן 75: 17 - 18) וכפי שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אנחנו נקריא אותך ולא תשכח». (הקוראן 87: 6)

4. איסוף הקוראן המפואר בטבלאות:

אחרי מות השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), החליפה הראשד, «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה), ציווה לאסוף את הקוראן בטבלאות באופן מאורגן כדי שלא ילך חלק מן הקוראן לאיבוד בגלל מות יודעי הקוראן בעל פה (קורא' אל-קוראן), או בגלל לקוי הדפים שנכתב הקוראן עליהם.

התפקיד הזה נמסר לוועדה מורכבת מארבעה אנשים בראשותו של כותב ההשראה, זייד בן ת'אבת (ירצהו אללה). ואחרי בדיקתה בדיקה קפדנית והשוואתה למה שהיה כתוב בדפים ומה שנשמר על ידי יודעי הקוראן בעל פה. החומר נשמר בביתו של «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה) עד יום מותו. אחר הועבר החומר לשמירת הח'ליפה השני, «עומר בן אל-חיטאב» (ירצהו אללה), ואחרי מותו של עומר, החומר הקוראני נשמר בביתה של אשתו של הנביא, אם המאמינים, «חפצה בת עומר» (ירצהו אללה את שניהם).¹

וכאשר האסלאם התפשט בעולם, נזקקו המוסלמים לספרי קוראן לקרוא. אחדים מחברי הנביא יעצו לח'ליפה הראשד, «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) בצורך ליחוד המוסלמים לקוראן «אמאם מנהיג, דוגמא» אשר כל המוסלמים יקחו לדוגמה בקריאתם. לכן הוא ציווה על קבוצה מבין אלה הלומדים את הקוראן המפואר בעל פה למלא את התפקיד הזה, ועל ראשם «זייד בן ת'אבת» (ירצהו אללה) מסתמכים על הדפים אשר הקוראן נכתב עליהם בימי «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה). והם אספו הדפים האלה בכרך אחד, והעתיקו ממנו כמה עותקים, ושלח «עות'מאן» (ירצהו אללה) עותק לכל עיר בירה במדינה האסלאמית. וציווה על המוסלמים להעתיק עותקים פרטיים רק ממנו.

וכל הקוראנים הידועים בעולם היום, אם הם בכתב יד או בדפוס, מקורם מהעותקים שהועתקו ונשלחו לערי הבירה של המוסלמים, ואינם שונים מהם במאומה מכל הבחינות.

1. ר' צחיח אל-בו'ח'ארי; חדית' 4986; סונן את-תרמדי, חדית' 3103; מוסנד אל-אמאם אחמד, חדית' 76.

ועד היום הזה המוסלמים מטפלים בהדפסת הקוראן המפואר שקדו על השמוש במכונות הדפוס המשוכללות ביותר להגשים דרגה עליונה ביותר בהוצאת הקוראן לפי הנוסח אשר נכתב בו הקוראן בתקופת הח'ליפות של «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) הידוע בכתוב העות'מאני.

5. ארגון הקוראן המפואר וחלוקתו לסורות ופרקים:

הקוראן המפואר מתחיל ב «סורת אל-פאתחה, הפותחת 1», ומסיים «בסורת אנ-נאס, בני אנוש 114», והוא כולל 114 סורות (פרקים), ארגון הסורות מבוסס על המסורת של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו), ואינו מבוסס על סדר ההורדה הכרונולוגי מן השמים. הסורה הראשונה שהורדה מן השמים היא «סורת אל-עלק» והסדר שלה הוא (96). חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ידעו סדר הפסוקים והסורות מקריאתו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לקוראן המפואר.¹

הקוראן המפואר מחולק לשלושים חלקים, וכל חלק מחולק לשני חֶזֶב (פרשה) וכל חזב (פרשה) מחולק לארבעה רובעים. חלוקה זו היא המעשה של המלומדים, כדי להקל על המוסלמים קריאת הקוראן המפואר.

6. לימוד הקוראן המפואר:

המוסלמים דאגו מאוד ללמוד הקוראן המפואר ושיננו קריאתו כפי שהורד מן השמים על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). הבקיאים בקוראן מבין חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לימדו אותו לדור השני עד ששלטו בנוסח שלו, והבהירו להם כל פסוק עד שהבינו את פירושו. וככה הם למדו את ההלכה והמעשה. יודעי הקוראן בעל פה מן הדור השני הקימו בתי ספר ללמד קוראן לפי מה שלמדו מדור החברים של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) מבחינת קריאתו ושליטה בטכסט שלו ומספר אותיותיו ומילותיו, וסדר הסורות והפסוקים, וקריאתו באופן מדויק ומתוקן ושיטות זמירתו. לכן, הקוראן המפואר המשיך להיות נושא ללימוד ושמירה לזכרון וקריאה. התלמיד מקבל אותו מהמורה המלומד באופן מלולי בשפה הערבית הקלאסית כפי שירד מן השמים על הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) עד ימינו.

והקוראן נקרא לפי מספר קריאות והן איך לקרוא ולבטא אותיותיו אשר הדור השני למד מקוראי הקוראן מבין חברי הנביא שלמדו אותו בעל פה מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) אשר הרשה להם ללמד את הקריאות השונות. הידוע

1. אד-דאני, צטט אותו באל-מוקנע (ע 8) מן האמאם מאלכ בן אנס.

ביותר בין הקריאות בימינו: קריאת «עאצס» מן המסורת של תלמידו «חפצ בן סולימאן». וקריאת «נאפע» מן המסורת של תלמידו «עות'מאן בן סעיד» הידוע ב«וורש». גם המסורת של «אד-דורי» מ «אבו עמר אל-בצרי». גם המסורת של «קאלון» מ «נאפע».

7. פירוש הקוראן המפואר:

פירוש הקוראן הוא הבהרת המובנים שלו. אללה (יתעלה שמו) אמר: «זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו מן השמים אליך, מבורך, למען יתבוננו באותותיו אנשי תבונה ויוזהרו». (הקוראן 38: 29)

שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היה מבהיר לחבריו מה שלא הבינו מבטויי הקוראן המפואר.¹ אומנם השתלטותם הטובה בשפה בזמן ההוא, חסד מהם להרבות בשאלות על מובן הפסוקים של הקוראן המפואר. אבל בבוא השנים הצורך לפירוש הקוראן הלך וגדל.

וממה שנלמד והועבר מהשליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) וחבריו ותלמידיהם מן הדור השני מפירוש הקוראן המפואר נמצא ובוסס גרעין למדע הפרשנות, נקרא, מדע הפרשנות הנמסר במסורת, הנחשב לאמצעי החשוב ביותר להבנת הקוראן המפואר. משום שהוא מבהיר לנו איך הדור הראשון הבין פסוקי הקוראן המפואר מתוך ידיעת הדור הראשון לשפה הערבית, והחיים שלו בתוך המאורעות שהתרחשו בזמן הורדת הקוראן המפואר מן השמים אל הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו).

א. סוגי הפירוש:

מגמות מומחי התפסיר גדלו במספר לפי התענינותם המדעית. לכן, הופיעו תפאסיר, פירושים המעוניינים בצד הלשוני של הקוראן המפואר, תפאסיר אחרים התענינו בצד הפקחי, ההלכתי, והחוקתי, אחרים התענינו בצד ההסטורי, או המחשבתי, או הפסיכולוגי וכו'.

חכמי התפסיר חילקו אותו לשני חלקים:

1. התפסיר המסורתי, והוא מה שנמסר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) והחברים שלו והדור השני.
2. התפסיר הרציונלי או האג'תהאד המבוסס על יסודות מדעיים נכונים.

1. תפסיר אט-טברי 1: 37; ואבן תימיה, מוקדמה פי אוצול את-תפסיר, 35.

ב. שיטות התפסיר הטובות ביותר והחוקים שלהן:

התפסיר המסורתי הוא העומד בראש תפסיר הקוראן המפואר. משום שהוא מועבר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו). או מחבריו ותלמידיהם מן הדור השני. אלה הם הבקאים ביותר בכך.

8. נפלאות הקוראן המפואר:

הנפלאות מבחינה תרמנולוגית: תיאור מעשה או מחשבה שעובר היכולת הנורמלית לעשות. הנס או המופת, תיאור מקרה להראות נסים והוכחות של הנביאים והשליחים (עליהם שלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן המפואר. אומנם הנס וההוכחה באו להוכיח את המעשים ואותות הנביאים והשליחים (עליהם השלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן. אומנם האות (אל-איה) וההוכחה (אל-בורהאן) וכו' נזכרו בו.

הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו), ויש בו מן השלימות במובניו והיופי באותותיו והמלים שלו מה שבני אדם אינם יכולים להביא אפילו מה שהוא קרוב לו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «א. ל. ר.¹ זהו ספר (הקוראן) אותותיו תוקנו ופורשו מאת החכם והבקיא (אללה)». (הקוראן 11: 1)

הפגניים ניסו להעלות ספק במקור הקוראן המפואר ולהרחיק את האנשים ממנו על ידי המצאת שקרים והעלאת הספק מסביבו.² לכן אללה (יתעלה שמו) הוריד אותות התגרה בהם להביא קוראן כמו הקוראן המפואר, או עשר סורות, או סורה אחת, אם באמת הם צודקים.³ אומנם הם נכשלו, וצייתו לו שהקוראן המפואר על אף שהוא בשפה הערבית, אבל אי אפשר לחקות אותו או להביא ספר כמותו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואם יאמרו, 'הוא (מוחמד) המציא אותו (הקוראן)'. אמור, 'הביאו סורה אחת דומה לו, והזמינו (לעזרתכם) כל מי שאתם יכולים מלבד אללה אם באמת אתם צודקים'». (הקוראן 10: 38)

הקוראן הכריז בפומבי ובכל כוח על חולשת כל בני האנוש והגין עוזרים להם מלהביא במה שהוא דומה לקוראן המפואר, אפילו אם תומכים האחד בשני: «אמור, 'אם בני האנוש והגין הסכימו ביניהם להביא ספר דומה לקוראן, לא יוכלו להביא כמוהו, ולו גם יסייעו זה לזה'». (הקוראן 17: 88)

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-אנשאם 6: 7, ופי' 25; סורת אל-אנביא' 21: 5; סורת סבא' 34: 43; סורת יא-סין 36: 69; סורת אצ-צאפאת 37: 36; סורת צ 38: 1; וסורת אט-טור 52: 30.

3. ר' סורת אל-בקהר 2: 23; סורת ינוס 10: 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אט-טור 52: 34.

4. ר' סורת אל-בקהר 2: 24; סורת אל-אסרא' 17: 88; וסורת הוד 11: 13.

9. תרגום מובני הקוראן המפואר :

התרגום הוא העברת הדיבור משפה לשפה אחרת. התרגום אינו בלי קשיים. משום שהתבנית הלשונית מיצגת אחד מהרכבי הטקסט. קשה מאוד לשמור על המשמעות הלשונית להרכב זה כשמתרגמים את הנוסח לשפה אחרת. אם כך המצב עם תרגום החומר אשר בני האדם מחברים, הקושי בתרגום החומר הקוראני יהייה עוד יותר גדול, משום שהוא הדיבור של אללה שהורד מאללה בשפה הערבית. אין ביכולת איזה שהוא בן אדם לטעון שהוא הבין את כל החומר הקוראני, או שהוא יכול לכתוב אותו מחדש כפי שהוא הורד מן השמים בסגנונו הערבי.

על אף הקושי בתרגום הקוראן המפואר, העולמא המוסלמים מדגישים את הצורך במסירת הקוראן המפואר ושליחותו לכל עמי תבל בכל לשונותיהם. ומימוש זה לא יתגשם אלא באמצעות התרגום.

תרגום הקוראן המפואר אל השפות השונות יקרה :

1. או תרגום למובני הקוראן המפואר, והוא התרגום בלי תפסיר (פירוש), ומצטמצם במובני המונחים של הטקסט הקוראני.

2. או תרגום פרשני עם הבהרה, תרגום זה הוא תפסיר (פירוש) הקוראן המפואר לשפה זרה.

לא משנה כמה שהתרגום למובני הקוראן המפואר יהייה מדויק, והמתרגם שולט בשתי השפות, בקיא במובני הפסוקים, התרגום הזה לא נחשב לקוראן משתי סבות :

א. הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו) הורד מן השמים בשפה הערבית, והוא עומד בשיא של אמנות הדיבור והדיוק, לכן חזרה על כתיבת פסוקיו בשפה אחרת תבטל קריאתו קוראן.

ב. מביע את הבנת המתרגם למובני הקוראן המפואר, מבחינה זו הוא דומה לתפסיר (פירוש). כפי שהתפסיר לא נקרא קוראן, לכן אי אפשר לקרוא לאיזה שהוא תרגום קוראן.

בכדי שתרגום מובני הקוראן המפואר יהייה מקובל, צריך לאמת בו מה שהעולמא הניחו מהכללים לביאור מובני הקוראן המפואר, עם הזהירות שהמתרגם לא יעשה מתרגומו כסוי להפצת מובנים מסולפים למובני הקוראן המפואר, או פוגע בטקסי ומקדשי האסלאם, וזה מה שפגם במספר תרגומים אשר עשו אחדים מן המזרחנים ואלה שטוענים בשקר שהם שייכים לאסלאם בזמן שהם מאמינים בדוגמה מושחתת החותרת להרוס את ערכי דת האסלאם המעולים.

1

סִוֵּרַת אֶל-פִּאתָהָ הַפּוֹתַחַת

אֶל-פִּאתָהָ, הַפּוֹתַחַת : נִקְרָאת בְּשֵׁם זֶה מִשּׁוּם
שֶׁבִּקְרִיאָתָהּ פּוֹתַחִים אֶת קְרִיאַת הַקּוֹרָאן. וְהִיא נִכְתֶּבֶת
בַּהֲתַחֲלַת הַקּוֹרָאן. הוֹרְדָה בִּמְכָה אַחֲרֵי סוֹרַת אֶל-עֶלֶק 96.
וְהַתְּפִילָה נַעֲשֶׂתָה כְּמִצְוֶה דִּתִּית חֲמֵשׁ פַּעֲמִים בְּיוֹם וּלְיִלָּה
בִּמְכָה. הַתְּפִילָה הַיּוֹם יוֹמִית לֹא תִתְקַבֵּל בְּלִי קְרִיאַת אֶל-
פִּאתָהָ.

סורת אל-פאתחה 1

1. בִּשְׁם אֱלֹהֶי¹ הֶרְחֵמוּ וְהֶרְחוּס²,
2. הַשָּׁבַח לְאֱלֹהֶי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
3. הֶרְחֵמוּ וְהֶרְחוּס,
4. שׁוּלֵט בְּיוֹם הַדִּין,
5. רַק אוֹתָךְ נַעֲבֹד, וְרַק מִמֶּךָ נִשְׁיֵג עֲזָרָה,
6. הַנְּחָה אוֹתָנוּ בְּאֶרֶץ מִיִּשְׂרָאֵל,
7. אֶרֶץ אֱלֹהִים אֲשֶׁר הֶעֱנִיקָתָ לָהֶם חֶסֶד, לֹא אֶרֶץ שֶׁל אֱלֹהִים אֲשֶׁר קָלַלְתָּ אֱלֹהִים
רוֹבְצֵת עֲלֵיהֶם (בְּגִלָּל שֶׁיַּדְעוּ אֶת הָאֱמֶת וְלֹא הִתְנַהְּגוּ לִפְיָהּ), וְלֹא (הָאֶרֶץ)
שֶׁל הַתּוֹעִים (אֲשֶׁר לֹא רָצוּ לָלֶכֶת בְּאֶרֶץ מִיִּשְׂרָאֵל).

1. לפי דעתי יותר טוב להשתמש בשם הערבי «אֱלֹהִים» במקום השמות העבריים «אלוהים», או «ה», או איזה שם עברי אחר.

2. «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» = בסם אלללה אר-רחמאן אר-רחים», נחשבת לפסוק מן הסורה הזו. הנסחה הזו נקראת בערבית: «תסמיה» או «בסמלה». היא מופיעה בראש כל הסורות בקוראן מלבד «סורת בראא'יה» או «את-תובה 9». והיא מעין ברכה או תפילה שהמוסלם אומר לפני התחלת כל מעשה שהוא עומד לעשות. וכותב אותה גם בראש ספר או אגרת. גם אומר אותה לפני שהוא נכנס לכל מקום שהוא.

2

סֹרֶת אֶל-בְּקָרָה הַפָּרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-בְּקָרָה, הַפָּרָה» מהפסוקים 67 - 73. השם «אֶל-בְּקָרָה» נזכר בסורה זו בפעם ראשונה, ואינו מופיע בסורה אחרת. אולם הוא נזכר בריבוי בשלוש סורות אחרות. סורת אל-בקרה 2 : 70 ; סורת אל-אנעאם 6 : 144, 146 ; וסורת יוסוף 12 : 43, 46. הסורה הורדה במדינה. ופסוקיה מאתים ושמונים וששה. קיבלה את שמה «הַפָּרָה» מפסוק ששים ושבעה.

סורת אל-בקרה 2

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. ספר זה (הקראן), אינו ספק בו (שהוא מאללה).² הוא מדריך ליראי שמים,³
3. המאמינים בנסתר, והמקימים את התפלה, והמוציאים (כצדקה) ממה שהענקנו להם.
4. והמאמינים במה שהורד מן השמים אליך (מוחמד), ובמה שהורד (לנביאים) אשר קדמו לך,⁴ והם מאמינים בקיום העולם הבא.
5. כל אלה רבונם מדריך אותם בדרך הישר, ואלה הם המצליחים.
6. אכן אלה אשר כפרו, הינו הן אם תזהירם ואם לא תזהירם, לא יאמינו.⁵
7. אלה חתם על לבותיהם, ואטם את אזניהם, ושם על עיניהם כסות, וצפוי להם ענש עצום.
8. ובבני אדם יש אלה אשר יאמרו, אנחנו מאמינים באללה וביום האחרון, ובעצם הם לא מאמינים.
9. הם חושבים שהם מרמים את אלה ואת המאמינים, ואולם את עצמם הם מרמים, בלי שירגישו בזה.⁶

קטע 2

10. ישנה מחלה בלבבותיהם, אלה יוסיף להם עוד מחלה,⁷ וצפוי להם ענש מכאיב למה הם היו משקרים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. אלו אחדות מן האותיות המסתוריות המופיעות בראש 18 סורות מסורות הקוראן. ונקראות «פואתח אס-סור, פותחות הסורות, או מפתחות הסורות». רוב פרשני הקוראן המוסלמים אומרים, שאינם יודעים המובן שלהן. רק אללה יודע מה פשרן ומה הכוונה מפתחת כמה סורות בהן.

2. ר' סורת אס-סגידה 32 : 1.

3. ר' סורת ינוס 10 : 57 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 82.

4. ר' סורת אנ-נשא' 4 : 136.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 145 ; וסורת ינוס 10 : 96.

6. ר' סורת אנ-נשא' 4 : 142 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 18.

7. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

11. וְכַשְּׁמִישֶׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, אֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאֶרֶץ! הֵם עֹנִים, אֲנַחְנוּ רַק מִתְקַנִּים.
12. אַךְ רַק הֵם הַמִּשְׁחִיתִים, וְאוֹלָם אֵינֶם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.
13. וְכַשְּׁמִישֶׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, הָאֲמִינוּ כִּשֶׁם שֶׁהָאֲמִינוּ בְּנֵי הָאָדָם, הֵם עֹנִים, «הַנֶּאֱמָיוּ כְּפִי שֶׁהָאֲמִינוּ הָאֱוִילִים?» אֲלָא הֵם עֲצָמָם הָאֱוִילִים, אַךְ אֵינֶם יוֹדְעִים.
14. וְכִי יִפְגְּשׁוּ אֶת הַמֶּאֱמִינִים, יֹאמְרוּ, «מֶאֱמִינִים אָנוּ», וּבִפְרֹדֶם עִם הַשְּׁטָנִים שֶׁלָּהֶם, יֹאמְרוּ, «עִמָּכֶם אֲנַחְנוּ, וְאַךְ אֲנַחְנוּ מֵהַתְּלִים».
15. אֲלֹלָה יִהְיֶה בָּהֶם, וְיִשְׁאִיר אוֹתָם בְּמִרְיָם יִתְעוּ.¹
16. אֲלֹה אֲשֶׁר בָּחַרוּ בְּסֻטָּה בְּמָקוֹם הַהַדְרָכָה, עֲסָקְתָם לֹא הִבִּיֵּאָה לָהֶם כָּל רוּחַ, וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.
17. מִשָּׁלֶם כְּמִשְׁלוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁהִדְלִיק אֵשׁ, וְכִשְׁהֶאֱשׁ הָאִירָה עַל סְבִיבָתוֹ, נָטַל אֲלֹלָה אֶת אוֹרָם וְהִשְׁאִירָם בְּאֶפְלָה וְלֹא רוֹאִים.
18. הֵם חֲרָשִׁים, וְאֵלִמִּים, וְעוֹרִים, לָכֵן אֵינֶם יְכוּלִים לַחְזֹר לְאֲמוּנָה שְׁנֻטָּשׁוּ.
19. אוֹ כִּמוֹ עֲנָנָה כְּבֵדָה, מְלֵאָה אֶפְלָה, רֶעֶם וּבָרָק, וְהֵם יִשְׁיִמוּ אֶצְבְּעוֹתֵיהֶם בְּאֲזִינֵיהֶם מִן הָרָעַשׁ הָאֲדִיר שֶׁל הָרֶעַם וּמִפְּחַד הַמָּוֶת.² אֲלֹלָה מְקִיף אֶת הַכּוֹפְרִים.
20. כְּמַעֲט וְהִבְרַק הָעוֹר אוֹתָם, וְכַאֲשֶׁר יֹאִיר לָהֶם, יִלְכוּ בְּאוֹרוֹ, וְכַאֲשֶׁר יִחְשִׁיד לָהֶם, יַעֲצְרוּ מַלְכָּת. לוֹ רָצָה אֲלֹלָה יִקַּח אֶת שְׁמִיעֶתָם וְאֶת רְאִיתָם, כִּי אֲלֹלָה הַכֹּל-יָכֹל.

קִטְעַ 3

21. הוּי בְּנֵי אָדָם! עֲבְדוּ אֶת רְבוּזִנְכֶם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת אֱלֹה אֲשֶׁר קָדְמוֹ לָכֶם, אוֹלֵי תִירָאוּ (אֶת אֲלֹלָה).
22. הוּא אֲשֶׁר שָׁטַח לָכֶם אֶת הָאֶרֶץ, וּבָנָה אֶת הַשָּׁמַיִם (כְּתִקְרָה),³ וְהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם אֲשֶׁר בָּהֶם הַצִּמִּיחַ כָּל מִינֵי פְרוֹת וְצִמְחִים כְּפִרְנֶסָה לָכֶם (וּלְבִהֲמוֹתֵיכֶם),⁴ לָכֵן אֵל תַּעֲשׂוּ שׁוּיִם לְאֲלֹלָה בְּיוֹדְעִין.⁵

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 178 ; סורת אל-אנעאם 6 : 110 ; וסורת אל-חדיד 57 : 13.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 57 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 4.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 32.

4. ר' סורת עיזאפר 40 : 64.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 40.

23. אוֹלָם אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק בְּקִרְאָן אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם עַל עֲבֹדָנוּ (מוֹחֲמַד), הִבִּיאוּ וְלוֹ סוּרָה¹ אַחַת דּוֹמָה לוֹ וְקִרְאוּ אֶת עוֹזְרֵיכֶם מִבְּלַעֲדִי אֵלֶּלָה, אִם בְּאֻמּוֹת אֲתֶם צוֹדְקִים.²
24. וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן, וְאָכֹן לֹא תַעֲשׂוּ, הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם מִפְּנֵי אֵשׁ אֲשֶׁר חִמָּר הַדֶּלֶק שָׁלָה הוּא בְּנֵי אָדָם³ וְאַבְנִים, הוֹכֵנָה לְכוֹפְרִים.⁴
25. בִּשְׂר לֹאֵלָה אֲשֶׁר הָאֱמִינִי וְעָשׂוּ הַטּוֹב כִּי (בְּיוֹם הַדִּין) מִיַּעֲדִים לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרוֹת זֹרְמִים מִתַּחַתָּם, כָּל זָמָן שֶׁתִּגָּשׁ לָהֶם בְּרָכָה מִפְּרֵי הָעֵץ, יִגִּידוּ, «הֲלֹא זֶה מֶה שֶׁהִגַּשׁ לָנוּ לִפְנֵימֵינוּ?» וַיִּגָּשׂוּ לָהֶם סוּגִים אֲחֵרִים שֶׁל פְּרוֹת דּוֹמִים, נוֹסֵף לְכָל זֶה יֵשׁ לָהֶם שָׁם בָּנוֹת זֹוג טְהוֹרוֹת, וַיַּחֲיוּ שָׁם לְנֶצַח.
26. אֵלֶּלָה אֵינִי מִתְבַּיֵּשׁ בְּמִשּׁוּלוֹ מִשָּׁל כְּלָשָׁהּ, יִתּוּשׁ אוֹ לִנְעָלָה עָלָיו. אֲשֶׁר לְמֵאֲמִינִים, הֵם יוֹדְעִים כִּי הוּא הָאֻמַּת מִרְבוֹנָם. אֵד הַכוֹפְרִים אוֹמְרִים, «מָה רָצָה אֵלֶּלָה בְּמִשָּׁל זֶה?» בְּזֹאת יִתְעַה רַבִּים, וּמִדְרִיד בְּזֹאת רַבִּים. וְאוֹלָם רַק אֶת הַמִּשְׁחָתִים יִתְעַה.
27. אֵלָה אֲשֶׁר יִבְרוּ אֶת הַבְּרִית שֶׁל אֵלֶּלָה לְאַחַר שְׁנִחְתָּמָה כְּבָרִית, וַיִּנְתְּקוּ כָּל קִשֶׁר אֲשֶׁר צִוָּה אֵלֶּלָה לְחַבֵּר וּמִרְבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ, רַק אֵלָה הֵם הַמִּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).⁵
28. אֵיד תִּכְפְּרוּ בְּאֵלֶּלָה? וְאַתֶּם הֵייתֶם מֵתִים וְהִחִיָּה אֶתְכֶם? וְשׁוּב יִמִּיתְכֶם, וְשׁוּב יַחֲיֶה אֶתְכֶם, וְאַלֵּיו תּוֹשְׁבוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
29. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא לָכֶם אֶת כָּל מֶה שֶׁבְּאַרְץ, וְאַחַר כֵּן פָּנָה אֶל הַשָּׁמַיִם וְסִדֵּר אוֹתָם לְשִׁבְעָה רְקִיעִים. וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.⁶
30. וּכְשֶׁאֱמַר רְבוֹנָד לְמִלְאָכִים, «הִנְנִי עוֹמֵד לְשִׁים מִמֶּנָּה בְּאַרְץ». וְהֵם אֱמָרוּ, «הֵתְשִׁים בָּהּ אֶת אֲשֶׁר יִמְלֹא אוֹתָהּ חֶרֶב, וַיִּשְׁפֹּךְ דָּם, וְנִאֲחֲנוּ נִשְׁבַּח אוֹתָהּ וְיִקְדְּשׁוּ?» אָמַר, «יוֹדֵעַ אֲנִי מֶה שְׁאִינְכֶם יוֹדְעִים».
31. וְהוּא לִמֵּד לְאָדָם אֶת הַשְּׁמוֹת (שֶׁל הַבְּרוּאִים) כָּלֵם, וְאַחַר כֵּן הִצִּיגָם לִפְנֵי הַמִּלְאָכִים, וְאָמַר, «הוֹדִיעוּנִי אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם אִם אֲתֶם צוֹדְקִים».

1. סורה: פרשה בקוראן.

2. ר' סורת יונוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אל-אסרא' 17: 88.

3. בני-אדם: הכופרים מבני-אדם.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 98; וסורת אל-ג'ן 72: 15.

5. ר' סורת אר-רעד 13: 19 - 25.

6. ר' סורת פוצלת; או חא. מיס אס-סיגדה 41: 10 - 12.

קטע 4

32. אמרו, «השִׁבְחָ לָךְ! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים דָּבָר מִלְבָּד אֲשֶׁר לַמִּדְתָּנוּ אֶתְּהָ הַיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם».
33. אֵלֶּהָ אָמַר, «אָדָם! גִּלָּה לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם». וְכֹאֲשֶׁר גִּלָּה (אָדָם) לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם. (אֵלֶּהָ) אָמַר, «הֵאֵם לֹא אֶמְרָתִי לָכֶם, כִּי יוֹדֵעַ אֲנִי אֶת נִסְתָּרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְיוֹדֵעַ אֲנִי אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְתַעֲלִימוּ».
34. וְכֹאֲשֶׁר אֶמְרָנוּ לַמַּלְאָכִים, «סִגְדוּ לָאָדָם!»¹ וְהֵם סִגְדוּ, רַק אֲבֵלִים (הַשָּׁטָן)² סָרַב וְהָיָה שֹׁחֵץ וְכוּפָר.
35. וְאֶמְרָנוּ, «אָדָם! שָׁכֵן אַתָּה וְזוּגְתָךְ בְּגֵן, וְאָכְלוּ מִפְּרֻתֵי, וְחָיו חַיֵּי נַעַם וְרוּחָה, אֲדָּ אֵל תִּקְרְבוּ אֶל הָעֵץ הַזֶּה³ פֶּן תִּגְרְמוּ עוֹל לְעַצְמְכֶם».
36. אוּלָם הַשָּׁטָן הִתְעָה אֶת שְׁנֵיהֶם וְגֵרַם לְגְרוּשָׁם מִכָּל אֲשֶׁר הָיוּ בּוֹ (מִחַיֵּי הַנַּעַם). וְאֶמְרָנוּ, «רְדוּ (מִן הַגֵּן לָאָרֶץ) וְהָיוּ אוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ תִּשְׁבּוּ רַק לְזִמּוֹן מִגְבֵּל וּמִמְנָה תִתְפַּרְנְסוּ».
37. אַחֵר כִּךְ אָדָם קִבֵּל מַלְיָם (תַּפְּלוֹת)⁴ מִרְבוּנוֹ (וְחִזָּר בְּתִשׁוּבָה), (אֵלֶּהָ) קִבֵּל אֶת תִּשׁוּבָתוֹ, כִּי הוּא הַמִּקְבֵּל שְׁבִים וְרוּחִים.
38. אֶמְרָנוּ, «רְדוּ כָלְכֶם מִמֶּנּוּ (הַגֵּן), וְאוּלָם אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים מִמֶּנִּי הַדְּרָכָה אֶל הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה, הוּ כָל הַהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָה, לֹא עָלִיהֶם הַפֶּחַד וְלֹא עָלִיהֶם הַיְּגוֹן.
39. אֲדָּ אֵלֶּהָ שִׁכְפָּרוּ וְהִכְחִישׁוּ אוֹתוֹתֵינוּ (פְּסוּקֵי הַקְּרָאָן), בְּעָלֵי הָאֵשׁ הֵם, לְעוֹלָמִים יְהִיו בָּהֶם».

קטע 5

40. הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם, וְקִיְמוּ אֶת בְּרִיתִי לְמַעַן אֶקִּים אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְרַק אוֹתִי יִהְיֶה יִרְאִים.
41. וְהֵאֱמִינוּ בָּמָה שֶׁהוֹדַדְתִּי (הַקּוֹרְאָן) הוּא מֵאֲשֶׁר אֶת מָה שֶׁעֲמַכֶּם (הַתּוֹרָה), וְאֵל תִּהְיֶה הָרֵאשׁוֹנִים לְכַפּוֹר בּוֹ, וְאֵל תִּמְכְּרוּ אֶת אוֹתוֹתֵי בְּמַחִיר מֵאֵד זוֹל, וְיִרְאוּ רַק אוֹתִי.
42. וְאֵל תַּעֲרָבּוּ אֶת הָאֱמֻת בְּהֶבֶל, וְאֵל תַּעֲלִימוּ אֶת הָאֱמֻת בְּיוֹדְעִים.

1. הַסּוּגִיּוֹד בְּשִׁבְלֵי אָדָם הוּא סוּגִיּוֹד תַּעֲטִיִּים, סִגִּידָה שֶׁל כְּבוֹד וְלֹא סוּגִיּוֹד עֲבָאָה, סִגִּידָה שֶׁל פּוֹלְחִין.

2. אֲבֵלִים: הַשָּׁטָן.

3. הָעֵץ אֵינוֹ מוּגֹדֵר בְּאִיסְלָאִם.

4. הַמַּלְיָם (הַתַּפְּלוֹת) נִמְצְאוֹת בְּסוּרַת אֶל-אֶעֱרָאף 23: 27.

43. וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְתָנוּ אֶת הַזִּכָּאת, ¹ וְכָרְעוּ עִם הַכֹּרְעִים.
44. הַתְּצִיּוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְאֶת עַצְמְכֶם שְׂכַחְתֶּם, אִף עַל פִּי שְׁאֲתֶם קוֹרְאִים בְּסֶפֶר (הַתּוֹרָה)! הָאֵם לֹא תִשְׁכַּחוּ?
45. הַתְּאָזְרוּ בְּסִבְלָנוּת וּבַתְּפִלָּה (נִגֵּד כָּל רָעָה), ² אֲמָנָם עֲצוּמָה הִיא (הַקֶּמֶת הַתְּפִלָּה), אֲדָּ לֹא לַעֲנוּעִים,
46. אֵלֶּה הַחוֹשְׁבִים כִּי יִפְגְּשׁוּ עִם רַבּוֹנָם וְאֵלָיו יָשׁוּבוּ.

קטע 6

47. הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֹסֶד שֶׁהִעֲנֵקְתִי לָכֶם אֲשֶׁר בְּחַרְתִּי בָכֶם מִכָּל הָעַמִּים (לְהַפִּיץ אֶת הַדֵּת שְׁלִי בֵּין שְׂאֵר הָעַמִּים).
48. הִשְׁמַרְוּ מִפְּנֵי יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נַפְשׁ אֶת רַעֲוִתָּה, ³ וְלֹא תִתְקַבֵּל הַשְׁתַּדְּלוּתָהּ, וְדָמִי כִפֹּר לֹא יִתְקַבֵּל מִמֶּנָּה, ⁴ וְלֹא תִנָּתֶן לָהֶם עֲזָרָה. ⁵
49. וּכְשֶׁהֲצַלְנוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשִׁי פָרְעָה אֲשֶׁר עָנּוּ אֶתְכֶם בְּעִנּוּיִים רָעִים, וְשִׁחְטוּ אֶת בְּנֵיכֶם וְהִשְׁאִירוּ בַחַיִּים אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם. ⁶ וּבִהְצִילְכֶם מֵהָעוֹלָם שֶׁל פָּרְעָה, רַבּוֹנְכֶם עָשָׂה לָכֶם חֹסֶד גָּדוֹל.
50. וּכְשֶׁקָּרַעְנוּ אֶת הַיָּם לִפְנֵיכֶם וְהִצַּלְנוּ אֶתְכֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פָרְעָה וְעִינֵיכֶם רֹאוֹת.
51. וּכְשֶׁנוֹעַדְנוּ עִם מוֹסָא (מֹשֶׁה) אַרְבָּעִים לִילּוֹת, ⁷ וְעָשִׂיתֶם לָכֶם אֶת הָעֵגֶל בְּהַעֲדָרוֹ, וְהִיִּיתֶם לְחוֹטְאִים. ⁸
52. אֲדָ אֲנַחְנוּ סִלַּחְנוּ לָכֶם אוֹלִי תִכִּירוּ טוֹבָה.
53. וְנִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֶּפֶר וְאֶת הַפָּרָקָאן ⁹ אוֹלִי תִהְיוּ מְדַרְכִּים.
54. וְכֹאֲשֶׁר מוֹסָא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, «בְּנֵי עַמִּי! אַתֶּם גִּרְמַתֶּם לַעֲצַמְכֶם עוֹל בַּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת הָעֵגֶל, לָכֵן חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל בּוֹרְאֵכֶם, וְהִרְגוּ אֶת עַצְמְכֶם,

1. טהר, זכאת, מס שנתי היא באחוז של 2.5% מערך הרכוש שהמוסלם מחזיק במשך השנה. זכאת, אחד מחמשת עקרי האסלאם: שתי העדויות «אין אלוה זולת אללה, ומוחמד הוא השליח של אללה»; תפילה; זכאת; צום; וחג', העליה לרגל למכה.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 45.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 164; וסורת לוקמאן 31: 33.

4. ר' סורת אל-חדיד 57: 15.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 25.

6. השאירו את הנשים בחיים לשעבד אותן.

7. ר' סורת אל-אעראף 7: 142.

8. ר' סורת אל-אעראף 7: 148.

9. הפורקאן למען שיהייה מסוגל להבחין בין אמת ובין שקר.

וְזֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם אֲצֵל בּוֹרְאֵכֶם, וְיִקְבֹּל אֶת תְּשׁוּבַתְכֶם, כִּי הוּא מְקַבֵּל הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה וְרְחוּם».

55. וְכֹאֲשֶׁר אָמַרְתֶּם, «מוֹסָא! לֹא נֶאֱמַין לָךְ עַד אִם נִרְאָה אֵלֶּה בְּגִלּוּי», אֲזִי הִכָּה בְּכֶם הָרַעַם וְעִינֵיכֶם רֹאוֹת (וְהִרְג אֶתְכֶם).

56. וְהַחֲיֵנו אֶתְכֶם אַחֲרֵי מוֹתְכֶם לְמַעַן תּוֹדוּ.

57. וְנִצַּל עֲלֵיכֶם בַּעֲנֹו, וְנוֹעַד לָכֶם אֶת הַמֶּן וְאֶת הַשָּׁלוֹ (הַסְלֹא),¹ לְמַעַן שְׁתֹּאכְלוּ מִהַטּוֹב אֲשֶׁר פָּרְנִסְנוּ אֶתְכֶם. וְלֹא גִרְמוּ לָנוּ כָּל נֶזֶק, אֲמַנְסָם הֵם הִזְיָקוּ לְעַצְמָם.

58. וְכֹאֲשֶׁר אָמַרְנוּ, «הִכְנִסוּ אֶל הָעִירָה הַזֹּאת, וְאִכְלוּ מִהַתּוֹצֵרֶת שְׁלָה לְעִנְיָה מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֲדָה הִכְנִסוּ מִשְׁתַּחֲוִים בְּשַׁעַר וְאָמְרוּ, «חֲטָה»,² וְנִסְלַח לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְנוֹסִיף עוֹד טוֹבָה לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב».

59. וְאוּלָם הִרְשָׁעִים הַמִּירוּ, וְאָמְרוּ אַחֲרֵת מֵאֲשֶׁר נֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, עַל כֵּן הוֹרְדָנוּ עַל הִרְשָׁעִים עֲנֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם בְּגִלָּל סְטִיטָם.

קטע 7

60. וְכֹאֲשֶׁר מוֹסָא בִקֵּשׁ לְהַשְׁקוֹת אֶת בְּנֵי עַמּוֹ מִים. אָמַרְנוּ, «הִכָּה בְּמַטֵּד אֶת הַסְּלַע!» וְאֲזִי הִתְבַּקְּעוּ מִמֶּנּוּ שְׁנַיִם-עֶשֶׂר מַעֲיֵנוֹת, וְכָל שִׁבְט יָדַע אֶת מְקוֹם שְׁתִּיתוֹ. אִכְלוּ וּשְׁתוּ מִטּוֹב אֵלֶּה. וְאֵל תִּמְלֹא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת.

61. כֹּאֲשֶׁר אָמַרְתֶּם, «מוֹסָא! לֹא נִסְבֵּל יוֹתֵר לֵאכֹל מִמֶּאֱכָל אֶחָד. הַתִּפְּלֵל בְּשִׁבְלֵנוּ לְרִבּוֹנֶךָ שְׁתּוֹצִיא לָנוּ הָאָרֶץ, מִירְקוֹתֶיהָ, קִשׁוּאֶיהָ, שׁוּמִיָּהּ, עֲדָשִׁיהָ, וּבִצְלִיהָ». אָמַר, «הִמְחַלִּיפִים אַתֶּם אֶת הַטּוֹב בְּגִרְעוֹ! לָכוּ לָכֶם וְהִשְׁתַּקְּעוּ בְּאִיזוֹ שֶׁהִיא אָרֶץ אֲשֶׁר תִּמְצְאוּ אֶת מֶה שְׁאַתֶּם מְבַקְּשִׁים». הַשְׁפִּלוֹת וְהַדְּלוֹת נִכְפוּ עֲלֵיהֶם, וְנִחְלוּ אֶת זַעְמוֹ שֶׁל אֵלֶּה עַל שִׁכְפָּרוֹ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּה, וְעַל שֶׁהִרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים בְּלֹא צֶדֶק.³ וְעַל הַיּוֹתֵם מוֹרְדִים וְעִבְרוּ אֶת הַחֶק.

קטע 8

62. הַמֵּאֲמִינִים (הַמְּסַלְמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַנּוֹצְרִים וְהַצִּבְיָאִים,⁴ מִי מֶהֱם שֶׁהֶאֱמִין בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וְעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, שִׁכָּרָם אֲצֵל רִבּוֹנֶם, וְאִין עֲלֵיהֶם פֶּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.⁵

1. המן, מין מאכל מתוק כדבש. סלוא, השלי, מין עוף אפור קצת קטן מן היונה.

2. באמרם חטה, הם מבקשים סליחה מאללה על מעשי הרע שעשו.

3. התורה והאגל מעידים למעשה זה על ידי בני ישראל.

4. הצבאים: כתות קרובות לנצרות שהטבילה היתה להם יסוד חשוב בדתם. אלה מביניהם אשר האמינו ועבדו את אללה.

5. ר' סורת אל-מאידה 5: 69; וסורת אל-חגי 22: 17.

63. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ) כְּאֲשֶׁר כָּרְתָנוּ עִמָּכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמֵנוּ אֶת הַחֹטֵא מִעֲלֵיכֶם.² קִבְּלוּ הֵיטֵב אֶת אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם, וְזָכְרוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בּוּ, לְמַעַן תִּירָאוּ (אוֹתִי).
64. לְאַחֵר מִכֵּן פָּנִיתִם עֵרָף, וְלֹא חֲסָדִי אֵלֶּלָה וְרַחֲמִי עֲלֵיכֶם הֵייתֶם בֵּין הַמִּפְסִידִים.
65. אַתֶּם כְּבָר יוֹדְעִים עַל אֵלֶּה מִבִּינֵיכֶם אֲשֶׁר חָלְלוּ אֶת הַשִּׁבְתָּ, אֲמַרְנוּ לָהֶם, «הֵיוּ קוֹפִים בְּזוּיִים».³
66. זֹאת עָשִׂינוּ כְּעֹשֶׁ לְדָגְמָא לְדוֹרֵם וּלְבָאִים אַחֲרֵיהֶם וּלְקַח לִירָאִים.
67. וְכַאֲשֶׁר אָמַר מוֹסָא לְעַמּוֹ, «אֵלֶּלָה מִצְוָה עֲלֵיכֶם לְזַבֵּחַ פָּרָה». אָמְרוּ, «הֵאֵם אַתָּה מֵהַתֵּל בָּנוּ?» אָמַר, «יִשְׁמְרֵנִי אֵלֶּלָה לִהְיוֹת כְּאַחַד הַבּוֹרִים».
68. אָמְרוּ, «הֵתְפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ וְבָאָר לָנוּ מָה הֵיאָז?» אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, «כִּי הִיא פָּרָה בְּגִיל מִמַּעַע, לֹא זָקְנָה וְלֹא צָעִירָה, עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִם»».
69. אָמְרוּ, «הֵתְפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ לְצַן לָנוּ אֶת צִבְעָה». אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה צִהְבָּה, זוֹהֶרֶת בְּצִבְעָה מִשְׁמַחַת אֶת הָרוֹאִים».
70. אָמְרוּ, «הֵתְפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ לְמַעַן וְבָאָר לָנוּ יוֹתֵר מָה הֵיאָז, כִּי כָּל הַפְּרוֹת דּוֹמוֹת בְּעֵינֵינוּ. לְמַעַן נִהְיָה מִדְּרָכִים אִם יִרְצָה אֵלֶּלָה».
71. אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל לְצָרְכִי חֲרִישָׁה אוֹ הַשְׁקָאָה, תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ כֶּתֶם (צִבְעָה שׁוֹנָה מִצִּבְעָה)».
- אָמְרוּ, «עֲתָה בָּאת בְּדִבְרֵי הָאֱמֶת». אִזּוּ זָבַחוּ אוֹתָהּ, וְכַמַּעַט וְלֹא עָשׂוּ זֹאת (מִתּוֹךְ עֲקֻשָּׁנוֹת).

קטע 9

72. וְכִי תִרְצָחוּ נֶפֶשׁ וְתִאֲשִׁימוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בַּהֲרִיגָתָהּ, אֵלֶּלָה יִגְלֶה אֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.
73. וְאֲמַרְנוּ, הִכּוּ אֶת הַנִּרְצָח בְּחֶלֶק מִמֶּנָּה (וַיִּחְזֹר לַחַיִּים), כִּכָּה יִחְיֶה אֵלֶּלָה אֶת הַמֵּתִים (בְּיוֹם הַדִּין) וְיִרְאָה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתַי לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.
74. אַחֵר כֵּךְ נִתְקַשּׁוּ לְבוֹתֵיכֶם כְּאָבֹן וְאַף יוֹתֵר קָשָׁה מִמֶּנָּה, הָרִי יֵשׁ גַּם מִבֵּין הָאֲבָנִים פּוֹרְצִים נְהוֹרוֹת, וּמִבְּקִיעֵיהֶן זֹרְמִים מַיִם, וְיֵשׁ גַּם אֲבָנִים מִתְפֹּרְרוֹת מִתּוֹךְ יִרְאֵת אֵלֶּלָה. וְאֵלֶּלָה אֵינוֹ רִשְׁלוֹ לְאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

1. חטור הוא הר בסיני.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 171.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 166.

75. המקוים אתם (המסלמים, שהיהודים) יאמינו לכם! הלא חלק מהם היו שומעים את דברי אלה (התורה), ואחרי שהבינו אותם היו מסלפים אותם בידעים?
76. בפגשם את המאמינים (המסלמים), היו אומרים, «מאמינים אנחנו». אך בהפגשם איש עם רעהו, אומרים איש לרעהו, «התספרו להם מה שאללה גלה לכם למען יתנכחו עמכם בפני רבונכם! האם לא תשכילו».¹
77. האינם יודעים, כי אלה יודע את אשר יסתירו ואת אשר יגלו?
78. יש בהם בורים אשר לא ידעו את הספר (התורה), רק הרחורי לב, והם רק משערים.
79. אכן אוי לאלה שיכתבו את הספר² בידיהם, ואחר אומרים, «מאת אלה הוא». בעבור מחיר קטן מאד, ואוי להם מאשר כתבו ידיהם, ואוי להם בעבור מה שהרויחו.
80. ואמרו, «לא תגע בנו אש (הגיהנום) אלא למספר ימים». אמר, «הקבלתם על כך הבטחה מאלה? הן אלה לא יפר הבטחה. או שאתם מדברים על אלה מה שאינכם יודעים?»
81. אכן, כל העושה רע, וכפירתו הקיפה אותו, כל אלה יורדי האש ולנצח יחיו בה.
82. אולם המאמינים עושי הטוב, כל אלה מאנשי הגן ולנצח יחיו בו.

קטע 10

83. וכי שפרתנו ברית עם בני ישראל (אמרנו), «אל תעבדו אלא את אלה, ולהורים תיטיבו, ולקרובי משפחה, וליתומים, ולמספנים,³ ואמרו דברים טובים לבני אדם, וקימו את התפלה, ושלמו זכאת. אך אתם, מלבד מעטים מכם פניתם ערף, והפכתם למתנגדיה (הברית)».
84. וכי שפרתנו ברית עמכם (אמרנו), «אל תשפכו דמים, ואל יגרש איש את רעהו מביתו». ואתם הסכמתם והעדתם על כך.
85. וכעת אתם הורגים אחד את השני ומגרשים חלק מכם מבתיהם, משתלטים עליהם בפשע ובמלחמות, וכאשר הם נופלים בידיכם כשבוים אתם דורשים פדיון מהם, בעת שנאסר עליכם לגרשם

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72.

2. במעשיהם זה, הם מסלפים את התורה.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 36.

מבתיהם. האם תאמינו בחלק מן הספר (התורה) ותכפרו בחלק? ואין ענשו של מי שיעשה זה מכס בעולם הזה אלא קלון, וענש מאד קשה ביום תחית המתים. אך אין מעשיכם בלתי ידועים לאללה.

86. המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ענשם לא יוקל ולא יהיה להם עוזר.

קטע 11

87. וכבר נתנו למוסא את הספר (התורה), ושלחנו לאחר מכן עוד שליחים, ונתנו לעיסא בן מרים (יהושע המשיח) ההוכחות וחזקנו אותו ברוח הקדש¹ אכן כל זמן שיביא לכם שליח שליחות שלא לפי חשקכם, תמלאו היריות, וחלק מהם תכחישו, וחלק תהרגו?

88. והם אמרו, «לבותינו סתומים (לכל שליחות חדשה)».² לא בן הוא, אלה קללם על כפירתם, כי ממעטים הם להאמין.

89. כֹּאֲשֶׁר בָּא אֵלֵיהֶם סֵפֶר מֵאֵת אֱלֹהֶה³ מְקִיִּים אֶת אֲשֶׁר בִּידֶם,⁴ וּלְפָנַי בּוֹאוּ הָיוּ מְקוּיִים כִּי יוֹכְלוּ בְּאִמְצָעוֹתוֹ לִנְצַח אֶת הַכּוֹפְרִים. וְכֹאֲשֶׁר הֵצַג לָהֶם הַסֵּפֶר אֲשֶׁר הִכִּירוּ, כָּפְרוּ בוֹ. קָלַלְתָּ אֱלֹהֶה עַל הַכּוֹפְרִים.

90. מה גרוע המחר שבו מכרו את רוחם, בכפרם במה שהוריד אלה מן השמים (הקוראן) מקנאה במה שגלה בחסדו למי שבחר מעבדיו. על כך הוסיפו רגז על רגז (מאללה). ולכופרים ענש משפיל.⁵

91. ואם אומרים להם, «האמינו במה שהוריד אלה מן השמים (הקוראן)», יאמרו, «נאמין במה שהוריד אלינו (התורה)», אמנם הם כופרים באשר מעבר לזאת, ואולם הוא האמת, ומאשר את אשר עמם (התורה).⁶ אמר, «מדוע הרגתם את נביאי אלה מקדם, אם אתם מאמינים?»⁷

92. ומוסא (משה) כבר הביא לכם אותות ברורים, ובכל זאת עשיתם את העגל (כאלוה) בהעדרו, ובמעשיכם אלה הייתם חוטאים.⁸

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 253; וסורת אל-מאידה 5: 110.

2. ר' סורת פוצלת 41: 5; וסורת אנ-נסאי 4: 155.

3. הקוראן.

4. התורה,

5. ר' סורת עיאפר 40: 60.

6. ר' סורת אל-בקרה 2: 146; וסורת אל-אנעאם 6: 20.

7. ר' סורת אל-בקרה 2: 87; וסורת אל-מאידה 5: 70.

8. ר' סורת אל-אעראף 7: 148 - 149.

93. וְכַאֲשֶׁר כָּרְתָנוּ אֶתְכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמֵנוּ אֶת הַר הַטּוֹר מֵעֲלֵיכֶם. (וְאָמְרָנוּ), «קִבְּלוּ בְּעֹז אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם וְצִיתֹו». אֲמַרְתֶּם, «שָׁמַעְנוּ אֲדָּ לֹא נְצִיתֹו», כִּי בַכְּפִירְתְּכֶם סִפְגַּתְּם אֶת הָעֵגֶל בְּלִבּוֹתֵיכֶם, אָמַר, «מָה רַע אֲשֶׁר אֲמוֹנֵתְכֶם מַצּוּהָ עֲלֵיכֶם, אִם בְּאַמֶּת מֵאֲמִינִים אַתֶּם (בְּאֵלֶּה)».
94. אָמַר, «הֵאֵם רַק לָכֶם בִּלְבַד, וְלֹא לָכֶל בְּנֵי אָדָם, מִיַּעַד הָעוֹלָם הֵבֵא אֶצֶל אֵלֶּה, אִם אַתֶּם צוֹדְקִים עֲלֵיכֶם לְשֹׂאף לְמוֹת?»¹
95. אֲדָּ הֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׁאַפוּ לְמוֹת, בְּשֵׁל כָּל שֶׁהִקְדִּימוּ מִן הַחֲטָאִים, כִּי אֵלֶּה מִכִּיר אֶת הַחוּטָאִים.
96. (אֲדַרְבָּה), תִּמְצָאֵם מִשְׁתּוֹקְקִים לַחַיִּים יוֹתֵר מִכָּל אָדָם אַחֵר, וּמִכָּל עוֹבְדֵי אֱלִילִים, וְכָל אֶחָד מֵהֶם מְקוּנָה לַחַיּוֹת אֶלֶף שָׁנָה, וְאוֹלָם אִם יִחְיֶה, זֶה לֹא יִרְחִיק אוֹתוֹ מִן הָעֵנֶשׁ כִּי אֵלֶּה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

קטע 12

97. אָמַר (מוֹחַמַד), «כָּל מִי שֶׁהִיָּה אוֹיֵב לְגִבְרִיל (גִּבְרִיאֵל), אֲשֶׁר הוֹרִיד אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֶל לְבַד בְּרָצוֹן אֵלֶּה, לְמַעַן יֵאָשֶׁר אֶת אֲשֶׁר הוֹרֵד לְפָנָיו,² וְהַדְּרָכָה וּבִשׁוּרָה טוֹבָה לְמֵאֲמִינִים».
98. כָּל מִי שֶׁהִיָּה אוֹיֵב לְאֵלֶּה וּלְמַלְאָקָיו וּשְׁלִיחָיו וּלְגִבְרִיל וּלְמִיכָאֵיל, אָבֹן אֵלֶּה הוּא אוֹיֵב לְכּוֹפְרִים.
99. וְכִבֵּר הוֹרְדָנוּ אֵלֶּיךָ (מוֹחַמַד) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, רַק הַמִּשְׁחָתִים יִכְפְּרוּ בָהֶם.
100. וְכָל שֶׁכָּרְתוּ בְּרִית, חֵלֶק מֵהֶם יִפְרוּ אוֹתוֹ. אֲמַנְס מִרְבִּיתֶם לֹא יֵאֲמִינוּ.
101. וְכִשְׁבָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ (מוֹחַמַד) מֵאֵת אֵלֶּה לֵאשֹׁר אֶת מַה שְּׁבִידֵיהֶם (הַתּוֹרָה), הַשְּׁלִיחַ חֵלֶק מֵאֵלֶּה שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אֶת סֵפֶר אֵלֶּה (הַקּוֹרְאָן) מֵאַחוּרֵי גִבְס, כְּאֵלו שֶׁלֹא יָדְעוּ.
102. וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַדְּבָרִים שֶׁלְמָדוּ הַשְּׁטָנִים (אֶת הַמִּשְׁתַּפִּים) בִּימֵי מַלְכוּת סוּלַיְמָאן (שְׁלֵמָה), סוּלַיְמָאן לֹא כָּפַר וְלֹא לָמַד כְּשָׁפִים, וְרַק הַשְּׁטָנִים הֵם שֶׁכָּפְרוּ. הֵם (הַשְּׁטָנִים) לָמְדוּ אֶת הָאֲנָשִׁים כְּשָׁפִים וְכָל מַה שֶׁהוֹרֵד לְשָׁנֵי הַמַּלְאָכִים בְּבִבֶּל, הָאֲרוֹת וּמָאֲרוֹת.³ אוֹלָם הֵם לֹא הָיוּ מְלַמְּדִים

1. ר' סורת אל-גיומעה 62 : 6.

2. התורה והאגנייל.

3. הארות ומארות, שני מלאכים שמרדו בשמים, לכן גורשו לארץ, ונפלו בבבל בעיראק של ימינו, והתחילו ללמד את בני האדם כשפים.

אִישׁ לִפְנֵי שֶׁהָיוּ מִזְהִירִים אוֹתוֹ: «אֲנַחְנוּ רַק מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן
אֵךְ אֶל תִּכְפְּרוּ!» כִּךְ לָמְדוּ מִשְׁנִיָּהֶם כִּי־צַד לְהַפְרִיד בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ,
וְאוֹלָם לֹא יִכְלוּ לְהִזִּיק לָמִי שֶׁהוּא אֶלֶּא בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ. אֱלֹה שֶׁהֵם
לָמְדוּ מֵהֶם, לָמְדוּ אֶת אֲשֶׁר יִזִּיק לָהֶם וְלֹא יוֹעִיל, וְהֵם יָדְעוּ כִּי כָּל
הַלֹּמֵד זֹאת אֵין לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא. מֵה גְרוֹעַ הַמַּחֲוִיר שָׁבוּ מִכְּרוּ אֶת
עַצְמָם לוֹ רַק יָדְעוּ.

103. אֱלוּ הָאֱמִינוּ וְהָיוּ יִרְאִים הָיָה גְמוּלָם טוֹב מֵאֵת אֱלֹהָ. לוֹ רַק יָדְעוּ.

קטע 13

104. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֶל תִּגִּידוּ «רָאֵנָּה»,¹ הִגִּידוּ, «אוֹנֵט יִרְנָא», וְשָׁמְעוּ
(לִנְבִיא כִּשְׁהוּא קוֹרֵא אֶת הַקּוֹרְאָן לִפְנֵיכֶם). וְלִכּוֹפְרִים יֵשׁ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.²
105. הַכּוֹפְרִים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר אוֹ הַפְּגָנִיִּים, אֵינֶם רוֹצִים כִּי תוֹרֵד אֲלֵיכֶם כָּל
טוֹבָה מֵעַם רְבוּנְכֶם, אֵךְ אֱלֹהָ מִקְצִיב רַחֲמָיו לָמִי שִׁירְצָה. כִּי אֱלֹהָ בְּעַל
חֶסֶד עֲצוּם.
106. כָּל פֶּסוּק (בְּקוֹרְאָן) אֲשֶׁר נִבְטַל אוֹ נִשְׁכַּח, נָבִיא פֶּסוּק טוֹב מִמֶּנּוּ אוֹ דוֹמָה
לוֹ.³ הַאֵינְךָ יוֹדֵעַ כִּי אֱלֹהָ כָּל-יָכוֹל?
107. הָאֵם לֹא תִדַּע כִּי לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵין לָכֶם עוֹזֵר וּמִגּוֹן
מִלְבָּדוֹ.
108. הָאֵם תִּרְצוּ לְשֹׁאֹל הַשְּׁלִיחַ שְׁלָכֶם (מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר נִשְׁאֵל מוֹסָא (מֹשֶׁה)
לִפְנָיו? וּמִי שֶׁמַּחֲלִיף אֶמּוֹנָה בְּכַפִּירָה הוּא תוֹעָה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
109. רַבִּים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) רוֹצִים לְהַחֲזִירְכֶם לְהִיּוֹת
כּוֹפְרִים לְאַחֵר שֶׁכָּבֵר הָאֱמָנוּתָם, מִתּוֹךְ קִנְיָה, אַחֲרֵי שֶׁנִּגְלְתָה לָהֶם הָאֱמָת.
מִחֲלוּ וְסִלְחוּ⁴ עַד אֲשֶׁר יַחֲלִיט אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכוֹל.⁵
110. קִיֵּמוֹ אֶת הַתְּפִלָּה וְשִׁלְמוּ זָכָאת, כִּי כָּל טוֹבָה שֶׁתִּקְדִּימוּ לְמַעַן עַצְמְכֶם
הִיא, תִּמְצְאוּ אוֹתָהּ אֶצֶל אֱלֹהָ (בִּיּוֹם הַדִּין).⁶ אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

1. אֱלֹהָ צוּוּהָ עַל הַמַּאֲמִינִים, כִּי כֹאשֶׁר הֵם פּוֹנִים בְּדַבְרֵיהֶם אֶל הַנְּבִיא, לֹא לֵאמֹר, «רָאֵנָּה רָאֵנָּה»,
הַקֶּשֶׁב אֲלֵינוּ» מִשּׁוּם שֶׁהַיְּהוּדִים סִילְפוּ אֶת הַבִּיטוּי מֵעֲרִבִית לְעִבְרִית וּבִיטְאוּ אוֹתוֹ «רְעִינוּ, הִרְעֵנוּ»
שֶׁלֵּנוּ».

2. ר' סורת אֶנְסֵא' 4 : 46.

3. ר' סורת אֶנְחַל 16 : 101.

4. ר' סורת אֶל-פּוֹרְקָאן 25 : 63.

5. ר' סורת אֶל-חַג' 22 : 40.

6. ר' סורת אֶז-זִלְזֵלָה 99 : 7.

111. הם (היהודים והנוצרים) טוענים, שלגן יכנסו רק יהודים או נוצרים, זאת היא שאיפתם. אמר, «הציגו את הוכחתכם אם באמת אתם צודקים».

112. אדרבה! כל מי שמתמסר בכל לבו לאללה¹ ועושה את הטוב, יבוא על שָׁכְרוֹ אצל רבונו², ולא יהיה עליהם פחד ולא יצטערו.³

קטע 14

113. היהודים אומרים, אמונת הנוצרים אין לה כל יסוד, והנוצרים אומרים, אמונת היהודים אין לה כל יסוד, אף על פי ששני הצדדים קוראים את הספר (התורה והאנג'יל). כמו כן יגידו אלה אשר אינם יודעים דבר. אלה ישפט ביניהם ביום תחית המתים בכל אשר נחלקו.

114. ומי רשע יותר מן האדם אשר חוסס את מסגדי אלה ומונע את הזכרת שמו בהם, וטרח למען חרבנם? אנשים כאלה לא יורשה להם להכנס אליהם (למסגדים) בלא יראה ופחד. יקבלו חרפה ובושה בעולם הזה, וענש עצום בעולם הבא.

115. לאללה שגד המזרח והמערב, ולכל צד אשר תפנו, שם פני אלה. אלה הכל-מקיף ויודע הכל.

116. הם (הנוצרים) אומרים, אלה הוליד בן. יתעלה שמו! כל אשר בשמים ובארץ שלו הם, והכל מתמסרים לעבודתו.⁴

117. (אללה) הבורא את השמים ואת הארץ, ובהחליטו לברא דבר רק יאמר לו, «היה», והנה הוא.⁵

118. הבורים אומרים, «למה לא ידבר אלינו אלה, או ינתן לנו אות?» כך דברו גם אלה אשר קדמו להם, לבותיהם דומים. כבר הבהרנו את האותות לאנשים הבטוחים באמונתם.

119. ואותך (מוחמד) שלחנו עם האמת כמבשר ומזהיר ולא תשאל על אנשי גיהנום.⁶

1. ר' סורת אל-פאתחה 1 : 5 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 79.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 123 - 124 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 94.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 28.

4. ר' סורת מרים 19 : 93.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 101.

6. ר' סורת אר-רעד 13 : 40 ; סורת אנ-נחל 16 : 82 ; וסורת קאף 50 : 45.

120. הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים לֹא יִהְיוּ מְרֻצִים מִמֶּךָ אֲלָא אִם תִּשְׁתַּיֵּךְ לְדָתְךָ. אָמַר, «רַק הַדְּרֹכַת אֱלֹהָ (דַּת הָאֱסָלָא) הִיא הַהַדְרָכָה הָאֲמִתִּית». וְאִם תִּשָּׂה אֲזַן לְהַבְלִיחָם לְאַחַר מַה שֶּׁבָּא אֵלֶיךָ מִן הַדַּעַת (הַקְרָאן), לֹא יִהְיֶה לְךָ אֶצֶל אֱלֹהָ לֹא עוֹזֵר וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

121. אֱלֹהָ אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), וְאֲשֶׁר קוֹרְאִים בּוֹ קְרִיאָה אֲמִתִּית, אֱלֹהָ מֵאֲמִינִים בּוֹ, וְהַכּוֹפְרִים בּוֹ הֵם הַמִּפְסִידִים.

קטע 15

122. הוּא בְּנִי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם וּשְׁבַחְתִּי בָכֶם מִכָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמַנְכֶם).¹

123. הִשְׁמַרְוּ מִפְּנֵי יוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נַפְשׁ אֶת רְעוּתָהּ, דָּמִי כִפָּר לֹא יִתְקַבְּלוּ מִמֶּנָּה, וְלֹא תִתְקַבֵּל הַשְׁתַּדְּלוּתָהּ, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם עֲזָרָה.

124. כְּאֲשֶׁר רְבוּנוֹ שָׁל אֲבְרָאָהִים (אֲבִרְהָם) נְסוּחוֹ בְּכֶמָה מִצְּוֹת שֶׁעֲמַד בָּהֶן.² אָמַר (רְבוּנוֹ), «הִנְנִי מִמַּנְה אוֹתָךְ אֶמְאֵם, מִנְהִיג, לְבְּנֵי הָאָדָם». אָמַר (אֲבְרָאָהִים), «וַיִּמְזַרְעִי אַחֲרַי?» אָמַר (אֱלֹהָ), «בְּרִיתִי לֹא תִגִּיעַ לַחוּטָאִים (שֶׁלֹּא מְקִימִים אֶת מִצְּוֹת אֱלֹהָ)».³

125. וּכְשֶׁעָשִׂינוּ מִהֲבִית (הַכַּעֲבָה) כְּמָקוֹם עֲלִיָּה⁴ וּמִבְטָח לְאֲנוּשׁוֹת.⁵ וְצוּינוּ, «עֲשׂוּ מ'מְקָאם אֲבְרָאָהִים»⁶ מָקוֹם לְתַפְלָה». וְהִטְלָנוּ עַל אֲבְרָאָהִים וְעַל אֶסְמָאֵעִיל (וַיִּשְׁמַעֲאֵל) לְטַהֵר אֶת בֵּיתִי לְמַעַן הַמְקִיפִים אוֹתוֹ וּלְמַעַן הַמְתִּיחִידִים לַעֲבוֹדַת אֱלֹהָ וּלְמַעַן הַכּוֹרְעִים וְהַסּוֹגְדִים (לְאֱלֹהָ).

126. וְכְאֲשֶׁר אָמַר אֲבְרָאָהִים, «רְבוּנִי! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) כְּעִיר מִבְטָחִים, וּפְרִנֵּס אֶת תּוֹשְׁבֶיהָ מִכָּל הַפְּרִי,⁷ לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הָאֲמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן». אָמַר (אֱלֹהָ), «גַּם הַכּוֹפֵר, אֲתוֹ לוֹ לְהִתְעַנֵּג זְמַנִּית בְּמַעֲט, וְאַחַר אָבִיא אוֹתוֹ בְּכַח אֵל עֹנֵשׁ הָאֵשׁ. וְכֶמָה רַע סוּפוֹ!»⁸

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 47.

2. ר' סורת אאל עמראן 3: 68; סורת אנ-נחל 16: 120 - 123; וסורת אנ-נג'ים 53: 37. יש כאלה מבין מפרשי הקוראן הקלסיים האומרים, כי אברהים מילא כשלושים פקודות מאללה: עשר בסורת אל-מואמנון 23: 1 - 11, ועשר בסורת אל-מעארג' 70: 22 - 35; ועשר בסורת אל-אחזאב 33: 35.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5: 45.

4. מרכז של חגי ועומרה.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29: 67.

6. מקאם אברהאים: לפי רוב המפרשים, הוא אבן קדושה המצויה קרוב לכעבה, והיא שימשה את אברהאים כשעמד עליה לצורך בניית הכעבה.

7. ר' סורת אל-קצצ 28: 57.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 20.

127. וְכַאֲשֶׁר הָקִים אַבְרָהָהִים וְאַסְמָאֵעִיל אֶת יְסוּדוֹת הַבֵּית, (הַתְּפִלָּה),
 «רְבוּנוֹ! קִבֵּל מֵאֲתָנוּ (אֶת מַעֲשֵׂינוּ), כִּי אַתָּה הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ,
 128. וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ מְסוּרִים לָךְ וּמִזְרַעֲנוּ אִמָּה מְסוּרָה לָךְ, וְהִרְאֵה לָנוּ אֶת טַקְסֵי
 הָעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְקִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתֵינוּ,¹ כִּי אַתָּה הַמְקַבֵּל שָׁבִים בְּתִשְׁבּוּבָה
 וְהִרְחוּם.
 129. רְבוּנוֹ! הִקֵּם בְּתוֹכָם (בְּנֵי אַסְמָאֵעִיל) שְׁלִיחַ מִקְרָבָם אֲשֶׁר יִקְרָא לַפְּנִיָּהִם
 אֶת אוֹתוֹתֶיךָ וְיִלְמְדֵם אֶת הַסֵּפֶר (הַקְּרָאֵן) וְאֶת הַחֻמָּה וְיִטְהַרֵם,² כִּי
 אַתָּה הַעוֹזֵז וְהַחֲכָם».

קטע 16

130. וּמִי שֶׁלֹּא יִבְחַר בְּדַת אַבְרָהָהִים³ מִלְּבַד אִישׁ נִבְעֵר מִדַּעַת? וְכִבֵּר בְּחִרְנוּ בּוֹ
 (אַבְרָהָהִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה,⁴ וּבְעוֹלָם הַבָּא מְקוֹמוֹ בֵּין הַצְּדִיקִים.
 131. וְכִשְׁרַבּוֹנוֹ אָמַר לוֹ, «אַסְלֵם, הַתְּמַסֵּר!» אָמַר, «אֲנִי מְסוּר לָךְ רַבּוֹן
 הָעוֹלָמִים».
 132. וְכֵן צִוָּה אַבְרָהָהִים לְבָנָיו, וְגַם יַעֲקֹב, «בְּנֵי! אֵלֶּלָה בְּחֵר לָכֶם אֶת הַדָּת
 וְאֵל תַּמּוּתוֹ אֶלֹּא כְּמִסְלָמִים, מִתְּמַסְרִים».
 133. הָאֵם הֵייתֶם נוֹכְחִים כְּשֶׁאָמַר יַעֲקֹב לַפְּנֵי מוֹתוֹ לְבָנָיו, «מָה תַעֲבֹדוּ לְאַחַר
 מוֹתִי?» אָמְרוּ, «נַעֲבֹד אֱלֹהֶךָ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֶיךָ, אַבְרָהָהִים, וְאַסְמָאֵעִיל,
 וְאַסְחָחַק (יִצְחָק), הוּא הָאֱלֹהִים הָאֶחָד לוֹ אֲנַחְנוּ מְסוּרִים».
 134. זֹאת אִמָּה שֶׁכִּבֵּר חִלְפָה, שֶׁתִּקְבֹּל אֶת גְּמוּלָהּ עַל הַשְּׁגִיָּה, וְאַתָּם תִּקְבְּלוּ אֶת
 גְּמוּלָתְכֶם עַל הַשְּׁגִיָּכִים. וְאַתָּם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁעָשׂוּ.
 135. הֵם⁵ אָמְרוּ, «הֵיוּ יְהוּדִים אוֹ נוֹצְרִים לְמַעַן תִּהְיוּ מְדַרְכִּים». אָמַר, «לְהַפְּדֹךָ,
 נִאֲמִין בְּדַת אַבְרָהָהִים הַחַנּוּף,⁶ וְלֹא עֹבֵד אֱלִילִים».
 136. אָמְרוּ, «אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּלָה, וּבְמָה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵינוּ מִן הַשָּׁמַיִם
 (הַקּוֹרְאָן), וּבְמָה שֶׁהוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אַבְרָהָהִים, וְאַסְמָאֵעִיל,
 וְאַסְחָחַק, וְיַעֲקֹב, וְהַשִּׁבְטִים, וּבְאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא (מֹשֶׁה), וְלַעֲרִיסָא

1. ר' סורת את-תובה 9 : 118.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 269.

3. הדת של אברהמים מוגדרת בסורת אל-אנעאם 6 : 79 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 27 ; וסורת אנ-נחל

16 : 120 - 121.

4. ר' פסוק 124 בסורה זו, אף אללה בחר באברהמים כאמאם, מנהיג רוחני לאנושות כלה.

5. היהודים והנוצרים.

6. חניף = מוסלמי נאמן, תמים דרך.

- (יהושע המשיח), ובאשר נתן לנביאים מרבונם. אין אנחנו מבדילים ביניהם. ומתמסרים אנחנו לאללה».
137. אם יאמינו באשר תאמינו אתם, הריהם מדרכים, אך אם יפנו ערף הרי משום שהם מתנגדים לכם, ואללה יעזר לך נגדם, כי הוא השומע, היודע.
138. (הדת שלנו) היא הדת האמתית של אללה,¹ ואין טוב מדתו של אללה שאותו אנחנו עובדים.
139. אמר: למה תתוכחו אתנו על אללה, בזמן שהוא רבוננו ורבונוכם, ולנו מעשינו ולכם מעשיכם, ואנחנו רק לו בלבד מסורים.
140. או אולי תגידו שאברהם, ואסמאעיל, ואסחאק, ויעקוב, והשבטים היו יהודים או נוצרים? אמר, «היודעים אתם טוב יותר מאללה? חוטאים מכל הם המסתירים את העדות אשר קבלו מאת אללה. אללה שם לב למעשיכם».
141. זאת אמה שפבר חלפה, שתקבל את גמולה על מעשיה, ואתם תקבלו את גמולכם על מעשיכם. ואתם אינכם אחראים למה שעשו.

חלק 2

קטע 17

142. הכסילים יאמרו, «מה גרם להם לשנוי בכוון הקבלה, התפלה,² שהיו נוהגים לפנות אליו?» אמר, «לאללה המזרח והמערב,³ והוא מדריך את מי שירצה אל הדרך הישרה».
143. וכך עשינו אתכם אמת ישר, למען תהיו עדים על מעשי בני האדם,⁴ והשליח (מוחמד) יהיה עד למעשיכם. וקבענו את כוון התפלה אשר פנית אליו לפניך למען ידע מי הולך אחרי השליח ומי יחזר על עקביו.⁵ ואמנם קשה היה הדבר, אך לא לאלה אשר אללה הדריד. כי אללה לא יגרע (משכר) אמונתכם, כי אללה רב-חסד ורחום לבני האדם.

1. ר' סורת אר-רום 30: 30.

2. קבלה, הכיוון שאליו פונים המתפללים המוסלמים. הנביא והמוסלמים במשך שלוש-עשרה שנים במכה פנו בזמן התפילה לכיוון בית אל-מקדס, ירושלים, והמשיכו לששה-עשר חודשים במדינה, אחרי כן אללה ציווה על המוסלמים לפנות לכיוון הכעבה במכה.

3. ר' פ' 115 בסורה זו.

4. ר' סורת אאל עמראן 3: 110; סורת אנ-נאסא' 4: 135; וסורת את-תובה 9: 71.

5. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125; וסורת אל-ענכבות 29: 2 - 4.

144. אֲנַחְנוּ רוֹאִים כִּי־צַד אֶתָּה מִפְּנֵה פָּנֶיךָ כֹּה וְכֹה הִשְׁמִימָהּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לָךְ כּוֹון תִּפְלָה שֶׁתִּהְיֶה מְרָצָה מִמֶּנּוּ. וּלְכֹךְ הִפְנוּ פְּנִיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לַעֲבֹר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכְּעֵבָה), וּבְכָל מְקוֹם שֶׁתִּהְיוּ בּוֹ הִפְנוּ פְּנִיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לַעֲבֹרוֹ. אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) יוֹדְעִים שְׂוִיהֵי הָאֻמַּת מִרְבוֹנָם. וְאַלְלָה לֹא יַעֲלִים עֵין מֵאֲשֶׁר יַעֲשֹׂו.
145. אַךְ גַּם אִם תֵּבִיא לֵאלֹה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר אֶת כָּל הָאוֹתוֹת, לֹא יִסְכִּימוּ לְכוּון הַתְּפִלָּה שְׁלָךְ, וְאַף אֶתָּה לֹא תִסְכִּים לְכוּון תְּפִלָּתֶם. וְאַף הֵם (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) לֹא יִקְבְּלוּ עָלֵיהֶם זֶה אֶת כּוֹון תְּפִלָּתוֹ שֶׁל זֶה. לְכוּ אִם לְאַחַר כָּל מָה שֶׁהֶעֱנַק לָךְ מִן הַדַּעַת תִּלְדֹּ אַחֲרֵי נְטִיאוֹתֵיהֶם, תִּהְיֶה מִן הַחוּטָאִים.
146. אֵלֶּה אֲשֶׁר לָהֶם נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר מִכִּירִים אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹיִחֲמַד) כְּמוֹ שֶׁהֵם מִכִּירִים אֶת בְּנֵיהֶם, אַךְ חֵלֶק מֵהֶם מִסְתִּיר אֶת הָאֻמַּת בְּיוֹדְעִין.
147. (מָה שֶׁנָּתַן לָךְ) הוּא הָאֻמַּת מִרְבוֹנָךְ וְלָכוּ אֵל תִּהְיֶה מִן הַסִּפְקָנִים.
- קִטְעַ 18**
148. לְכָל אֶחָד יֵשׁ כּוֹון תְּפִלָּה אֲשֶׁר אֵכִיו יִפְנֶה. לְכוּ הִתְחַרוּ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים. בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר תִּהְיוּ, מִשֶּׁם יִבְיֵאֲכֶם אֵלֶּה. אֵלֶּה הוּא הַכָּל-יָכוֹל.
149. מִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתִּצָּא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנֶיךָ (בַּתְּפִלָּה) לַעֲבֹר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וְאַכּוּן זֹאת הִיא הָאֻמַּת מִרְבוֹנָךְ. וְלֹא נַעֲלֶמוּ מֵאֵלֶּה מַעֲשִׂיכֶם.¹
150. וּמִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתִּצָּא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנֶיךָ (בַּתְּפִלָּה) לַעֲבֹר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וּבְכָל אֲשֶׁר תִּהְיוּ הִפְנוּ פְּנִיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לַעֲבֹרוֹ. לְמַעַן שְׁלֹא תִהְיֶה לְאַנְשִׁים טַעֲנָה נִגְדָּכֶם. מִלִּבֶּד הַעוֹשִׁקִים מֵהֶם. אַךְ אֵל תִּירָאוּ מֵהֶם, רַק אוֹתֵי תִירָאוּ, לְמַעַן אֲשִׁלִּים חֲסָדִי עִמָּכֶם וּלְמַעַן שֶׁתִּדְּרֹכוּ.
151. כְּמוֹ שֶׁשְׁלַחְנוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ מִכָּם אֲשֶׁר יִקְרָא לְפָנֶיכֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וַיִּטְהַרְכֶם, וַיִּלְמַדְכֶם אֶת הַסֵּפֶר (וְהַקּוּרְאָן) וְאֶת הַחֻכְמָה (הַמִּסְרַת שֶׁל הַנְּבִיא), וַיִּלְמַדְכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתֶּם.²
152. לְכוּ זַכְרוּ אוֹתֵי לְמַעַן אֲזַכֵּר אֶתְכֶם, וְהוֹדוּ לִי וְאַל תִּכְפְּרוּ בִּי.³

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 63.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 164.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 7.

קטע 19

153. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הִתְאַזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וּבִתְפִלָּה. כִּי אֱלֹהָהּ הוּא עִם רַבִּי סִבְלָנוֹת.¹
154. וְלֹא תֵאמְרוּ לַנְּהָרִגִים בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָהּ, «מֵתִים». אֲדַרְבֶּה, הֵם «חַיִּים». אֲדִי אֵין אַתֶּם מְרַגִּשִׁים בְּזָה.²
155. אָנוּ נַעֲמִיד אִתְּכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי פֶחַד, וְרָעַב, וּמַחְסוֹר בְּרִכּוּשׁ וּבִנְפֶשׁ וּבִיבּוּלִים.³ בְּשׂוֹר טוֹב לְרַבִּי סִבְלָנוֹת,
156. כִּאֲשֶׁר יִפְגַע בָּהֶם אָסוֹן יֹאמְרוּ, «לֹאֱלֹהָ אָנוּ שִׁיכִים וְאֵלֵינוּ אָנוּ חוֹזְרִים».
157. כָּל אֱלֹהָ עֲלֵיהֶם תַּחֲלֶנָּה תִּפְלֹת מִרְבוֹנָם וּרְחֻמִּים, וְאֱלֹהָ הֵם הַמְדַּרְכִּים.
158. אֶצְ-צַפָּא וְאֶל-מִרְיָה⁴ הִן מִטְקִסִי הַפֶּלַחן שֶׁל אֱלֹהָהּ, עַל כֵּן כָּל הָעוֹלָה לְרַגֵּל אֶל הַבַּיִת בַּחֲג' אוֹ בְּעוֹמְרָה, מְבַקֵּר בּוֹ (הַבַּיִת), מֵתֵר לוֹ לַעֲשׂוֹת הַקְּפּוֹת סְבִיבּוֹ. וְכָל הַמִּתְנַדֵּב לַעֲשׂוֹת טוֹב, אֱלֹהָהּ מְכִיר טוֹבָה וְיוֹדֵעַ.⁵
159. כָּל אֱלֹהָ הַמִּסְתִּירִים אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים וְהַהֲדַרְכָּה אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם לְאַחֵר שֶׁהַבְּהִירֵנוּ אוֹתָם לְבָנֵי אָדָם בְּסֶפֶר (הַקּוֹרְאָן). אוֹתָם יִקְלֵל אֱלֹהָהּ וְיִקְלְלוּ אוֹתָם כָּל הַבְּרִיּוֹת,
160. לֹא כֵן אֱלֹהָ הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה וְהַמְּטִיבִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם וְהַמְּבַהֲרִים אֶת אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מֵהָאוֹתוֹת, כָּל אֱלֹהָ אֶקְבֵּל אֶת תִּשׁוּבָתָם, כִּי אֲנִי מְקַבֵּל שָׁבִים בְּתִשׁוּבָה וּרְחוּם.
161. אוֹלָם הַכּוֹפְרִים אֲשֶׁר יָתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, תַּחּוּל עֲלֵיהֶם קִלְלַת אֱלֹהָהּ, וְהַמְּלָאכִים, וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
162. וַיִּשְׁאָרוּ מְקַלְלִים לְנֶצַח וְלֹא יוֹקֵל מַעֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ וְלֹא יִדְחָה.
163. הָאֱלֹהָ שֶׁלָּכֶם (אֱלֹהָהּ) אֱלֹהָ אֶחָד הוּא, וְאֵין אֱלֹהָ זוֹלָתוֹ, וְהוּא הַרְחָמֹן וְהַרְחוּם.

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 10.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 169.

3. ר' סורת מוחמד 47 : 31.

4. אצ-צפא ואל-מרוה, שתי גבעות על-יד הכעבה במכה. לפי המסורת, הגר, אמו של אסמאעיל רצה

בין שתי הגבעות על מנת למצוא עזרה בשבילה ובשביל בנה התינוק, אסמאעיל.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40.

קטע 20

164. אֲכֹ, בְּבִרְיַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבַחֲלוּפֵי לַיְלָה וַיּוֹם,¹ וּבִאֲנִיּוֹת הַשָּׁטוֹת עַל פְּנֵי הַיָּם, הַמּוֹבִילוֹת אֶת כָּל הַמּוֹעִיל לִבְנֵי אָדָם,² וּבַמַּיִם שֶׁאֵלֶּלָה מוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם לַהֲחִיּוֹת אֶת הָאֲדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתָה כְּמִתָּה,³ וְהַפִּיץ בָּהּ מִכָּל סוּגֵי בָעָלִי חַיִּים,⁴ וּבִכְוִוֹן תְּנוּעוֹת הָרוּחוֹת וְהַעֲנָנִים הַכְּפוּפִים לִפְקֻדָּתוֹ בֵּין שָׁמַיִם וָאָרֶץ, בְּכָל אֵלֶּה הוֹכְחוֹת בְּרוּרוֹת לִבְנֵי אָדָם נְבוֹנִים.⁵
165. וְלִמְרוֹת כָּל זֶה, יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׁעוֹשִׁים לָהֶם אֱלִילִים שְׂוִים לְאֵלֶּלָה, וְאוֹתָם אוֹהֲבִים כְּאַהֲבַת אֵלֶּלָה. אוּלָם אַהֲבַת הַמַּאֲמָנִים לְאֵלֶּלָה גְדוֹלָה יוֹתֵר. וְלוֹ הָיוּ הַכּוֹפְרִים רוֹאִים אֶת הָעֵנֶשׁ, הָיוּ בְּטוּחִים מֶה רַב כַּחוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה וּמֶה כִּבְד עָנָשׁוֹ.
166. אִזּוֹ יִתְנַכְּרוּ הַמְּנַהֲיָגִים לַמְּנַהֲגִים,⁶ כְּשִׁירָאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ, וְנִקְטְעוּ בִּיגִיהֶם הַקְּשָׁרִים.
167. וַיֹּאמְרוּ הַמְּנַהֲיָגִים, «לֹו נָתַן לָנוּ לַחֲזוֹר לְעוֹלָם הֵינּוּ מִתְּנַכְּרִים לָהֶם כְּשֵׁם שֶׁהֵם הִתְנַכְּרוּ לָנוּ». כִּכָּה יִרְאֶה לָהֶם אֵלֶּלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם לְמַעַן יִצְטָעְרוּ, וּלְעוֹלָם לֹא יִצָּאוּ מִן הָאֵשׁ.

קטע 21

168. בְּנֵי אָדָם! אֲכָלוּ מִן הַחֲלָאֵל, הַמֵּתֵר, וְהַטּוֹב אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְאַל תִּלְכּוּ בַּעֲקֻבוֹת הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם,
169. הוּא מַסִּית אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת אֶת מַעֲשֵׂה הָרַע וְהַתּוֹעֵבָה, וְלַהֲגִיד עַל אֵלֶּלָה מֶה שֶׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים.
170. אִם אוֹמְרִים לָהֶם (לַכּוֹפְרִים), «הִתְנַהֲגוּ לְפִי מֶה שֶׁאֵלֶּלָה הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם», יִגִּידוּ, «לֹא! גִּלְךָ בַּעֲקֻבוֹת מֶה שֶׁמִּצָּאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים». אַף עַל פִּי שֶׁאֲבוֹתֵיהֶם לֹא הִבִּינוּ דָּבָר וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.
171. הַכּוֹפְרִים נִמְשְׁלוּ (לְבִהֲמוֹת) אֲשֶׁר הוֹלְכוֹת אַחֲרֵי הַקּוֹל שֶׁל (הַרוֹעָה) מִבְּלִי שִׁבְיָנוּ מֶה הוּא אוֹמֵר. הֵם חֲרָשִׁים, אֱלֵמִים, וְעוֹרִים, וְלֹא יָבִינוּ.

1. ר' סורת יא. סין 36 : 40 ; וסורת פוצלת 41 : 37.

2. ר' סורת אברהים 14 : 32 ; וסורת לוקמאן 31 : 31.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 33 ; וסורת אל-חגי' 22 : 5.

4. ר' סורת הוד 11 : 6.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 191.

6. ר' סורת אל-קצצ 28 : 63 ; סורת סבא' 34 : 33 - 31, ופי' 41 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5.

172. הוּי המַאֲמִינִים! אֲכָלוּ מִן הַחֵלָל, הַמֵּת, הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לַפְּרִנְסַתְכֶם, וְהוֹדוּ לְאֵלֶּה אִם אוֹתוֹ אַתֶּם עוֹבְדִים.
173. הוּא אָסַר עֲלֵיכֶם לֶאֱכֹל אֶת הַנֶּבֱלָה, וְאֶת הַדָּם, וְאֶת בֶּשֶׂר הַחֲזִיר, וְאֶת אֲשֶׁר הִקְרַב לֵאל זֵילַת אֵלֶּה. אֲךָ מִי שֶׁאֵיכֹל זֹאת מִצָּרָה וְלֹא מִתַּאֲוָה אוֹ הֶרְגֵּל אֵין בּוֹ חֲטָא, כִּי אֵלֶּה סוֹלַח וְרַחוּם.
174. אֵלֶּה אֲשֶׁר בִּתְמוּנָה זֹלָה מִסְתִּירִים חֶלֶק מִמָּה שֶׁהוֹרִיד אֵלֶּה בְּסִפֵּר (הַתּוֹרָה), אֵינֶם מִמְּלָאִים בְּטָנָם אֶלָּא בָּאֵשׁ, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים, לֹא יִדְבַר אֲלֵיהֶם אֵלֶּה וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, עֲנֵשׁ מִכְּאִיב מִחֲכָה לָהֶם.
175. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחֲרוּ בַּתַּעֲצָה בַּמָּקוֹם הַדְּרָכָה, וּבַעֲנֵשׁ בַּמָּקוֹם סְלִיחָה. כִּמָּה הֵם יְכוּלִים לִסְבּוֹל אֶת (הַעֲנֵשׁ) שֶׁל הָאֵשׁ (בִּיּוֹם הַדִּין),
176. זֹאת כִּי אֵלֶּה הוֹרִיד אֶת הַסִּפֵּר (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם עִם הָאֱמֶת. כָּל אֵלֶּה הַמַּחֲלָקִים בַּדְּבַר הַסִּפֵּר נִתּוּנִים בְּפִלּוּג מִרְחִיק לִכְתּ מִן הָאֱמֶת.

קטע 22

177. אֵין זֶה מַעֲשֵׂה חֲסֵד, אִם רַק תִּטּוּ אֶת פְּנֵיכֶם לַעֲבֹר הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב. מַעֲשֵׂה הַחֲסֵד הָאֱמֶתִי הוּא, הָאֱמוּנָה בְּאֵלֶּה, וּבִיּוֹם הַאֲחֵרוֹן, וּבְמִלְאָכִים, וּבְסִפְרִים הַקְדוּשִׁים,¹ וּבִנְבִיאִים, וְלִתֵּת אֶת הַהוֹן עַל אֵף הַיּוֹתוֹ אָהוּב, לְקַרְוֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוּמִים, וּמִסְכִּינִים, וְעוֹבְרֵי אֶרֶץ, וְקַבְּצִינִים, וְשִׁחְרוּר עֲבָדִים; וְכֵן בְּקִיּוֹם הַתַּפְּלָה וּבַתְּשׁוּלֹם זָכָאת; וְהַמְקִימִים הַתְּחִיבּוּיּוֹת,² וְהַמְחִיזִיקִים מַעֲמֵד בְּסִבְלָנוֹת בָּאֶסוֹן וּבִצָּרָה וְלַעֲת מִלְחָמָה. כָּל אֵלֶּה הֵם הַצּוֹדָקִים וְאֵלֶּה הֵם הַיִּרְאִים.
178. הוּי המַאֲמִינִים! מִצָּה עֲלֵיכֶם לִנְקוֹם אֶת דָּם הַנִּרְצָחִים: בֶּן חוֹרִין תַּחַת בֶּן חוֹרִין, וְעַבֵּד תַּחַת עַבֵּד, וְנִקְבָּה תַּחַת נִקְבָּה. אֲךָ מִי שֶׁקְּרוּבֵי הַנִּרְצָח סָלְחוּ לוֹ (שֶׁלֹּא יוּצָא לְהוֹרָג), עָלָיו לְנַהֹג לְפִי הַחֲסֵד וּלְשֵׁלֵם כֶּפֶר בַּעֲיֹן יָפָה. זֹהִי הַקְּלָה הַנִּתְּנָת לָכֶם מֵאֵת רַבּוֹנְכֶם וְרַחֲמִים. אֲךָ מִי שֶׁחוֹזֵר וְהוֹרֵג (אֶת הַרוֹצֵחַ) לְאַחַר תְּשׁוּלֹם כֶּפֶר, צָפוּי לוֹ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
179. הוּי בַּעֲלֵי הַבֵּינָה! עֲנֵשׁ הוּא הַבְּסִיס הָעֶקְרִי לַהֲגִנָּה וּבִשְׁחוֹן בַּחַיִּים, אִם אַתֶּם רוֹצִים לְשְׁמֹר עַל עַצְמְכֶם מֵעַנְל.
180. בַּהֲגִיעַ שְׁעָתוֹ שֶׁל אֶחָד מִכֶּם לְמוֹת, וּמִנִּית נִכְסִים אַחֲרָיו, מִצָּה עָלָיו לְצוּת (חֶלֶק מִן) הַנִּכָּס לְהוֹרִים וְלְקַרְוֵי הַמִּשְׁפָּחָה לְפִי הַחֲסֵד. זֹהִי חוֹבָה עַל הַיִּרְאִים.

1. הַסִּפְרִים הַקְדוּשִׁים שֶׁאֵלֶּה הוֹרִיד הֵם: הַתּוֹרָה, וְהַאֲנִיֵּל, וְהַקּוּרְאָן.

2. ר' סורת אר-רעד 13: 20.

181. כל המִשְׁנָה צוֹאָה לְאַחַר שֶׁהִיָּה עַד שְׁמִיעָהּ לָהּ, תַּחֲוִל הָאֲשָׁמָה עַל הַמִּשְׁנִים. כִּי אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיִוָּדַע.

182. אוֹלָם מִי שְׁחוֹשֵׁשׁ כִּי נִהַג הַמִּצְוָה בְּעוֹל אוֹ חָטָא, וְהַשְׁכִּין שְׁלוֹם בֵּין הַיִּרְשִׁים, אֵין עָלֶיָּה אֲשָׁמָה, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 23

183. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! נִצְוָה עֲלֵיכֶם הַצּוֹם כְּשֶׁם שְׁנִצְוָה עַל אֵלָה שֶׁקִּדְמוּ לָכֶם, לִמְעַן שֶׁתִּהְיִי יִרְאִים,

184. יָמִים סְפוּרִים, אֵךְ אִם אֶחָד מֵכֶם חוֹלָה אוֹ נוֹסֵעַ (רַחוּק) מִבֵּיתוֹ, עָלָיו לָצוֹם אוֹתָם (הַיָּמִים שֶׁהִפְסִיד) בַּיָּמִים אֲחֵרִים (בַּמִּשְׁךְ הַשָּׁנָה). אוֹלָם מִתֵּר לְאֵלָה שֶׁלֹּא יְכוּלִים לָצוֹם, לַפְּדוֹת אֶת עַצְמָם עַל יְדֵי הָאֲכָלָת מִסְכָּן (לְכָל יוֹם שֶׁיִּפְסִידוּ). וְאוֹלָם כָּכָל שֶׁיִּתְנַדֵּב הָאָדָם לַעֲשׂוֹת טוֹב, כֵּן יוֹטֵב לוֹ. אִמְנָם אִם תִּצְוּמוּ יֵיטֵב לָכֶם, לוֹ רַק יִדְעֵתֶם.

185. חֹדֶשׁ רִמְצָ' אֵין הוּא הַחֹדֶשׁ שֶׁבּוּ הוֹרֵד הַקָּרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם לִמְעַן יָבִיא לִבְנֵי הָאָדָם הַדֶּרֶךְ וְאוֹתוֹת בְּהִירִים (אֶל-פּוֹרְקָאן). מִי שֶׁנִּמְצָא (בְּבֵיתוֹ) בַּחֹדֶשׁ זֶה עָלָיו לָצוֹם בּוֹ, אֵךְ הַחוֹלָה אוֹ הַנוֹסֵעַ (רַחוּק מִן הַבֵּית), יָצוּם מִסְפַּר יָמִים אֲחֵרִים. אֵלֶּלָה רוּצָה לְהַקְלִי, וְלֹא לְהַכְבִּיד עֲלֵיכֶם, לִמְעַן שֶׁתּוּכְלוּ לְהַשְׁלִים אֶת הַמִּסְפָּר, וּלְמַעַן תִּשְׁבְּחוּ אֶת אֵלֶּלָה עַל הַדֶּרֶכְתּוֹ לָכֶם,² וּלְהוֹדוֹת לוֹ (עַל חֲסִדּוֹ).

186. (הוּי הַנִּבְיָא!) אִם יִשְׁאַלְוּךָ עוֹבְדֵי עֲלִי, הִנֵּה קְרוֹב אֲנִי, וְאֶעֱנֶה לְקִרְיָאָתְךָ הַקּוֹרָא אֵלַי. וְעֲלִיָּהֶם לַצִּית לִי וּלְהֶאֱמִין בִּי, לִמְעַן יִלְכוּ בַּדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

187. הִתֵּר לָכֶם בְּלִילוֹת הַצּוֹם לְהִזְדוּג עִם נְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי הֵן כָּסוּת לָכֶם וְאַתֶּם כָּסוּת לָהֶן. אֵלֶּלָה יָדַע שֶׁהֵייתֶם מוֹזִיקִים לַעֲצָמְכֶם בַּמְנוּעַ עַצְמְכֶם מֵהוֹ, וְחִזָּר וְהַקְלִי עֲלֵיכֶם. מַעֲתָה הִזְדוּגוּ עִמָּן וְהִתְנַהְגּוּ לְפִי מַה שֶׁמִּצְוָה אֵלֶּלָה לָכֶם, וְאָכְלוּ וּשְׁתּוּ בַּמִּשְׁךְ הַלֵּילָה, עַד אֲשֶׁר תּוּכְלוּ לְהַבְחִין בֵּין חוּט לְבָן (אוֹר הַשַּׁחַר) וְחוּט שַׁחֲוֹר (חֲשֻׁכַת הַלֵּילָה) לַעֲת שַׁחֲרִית, וְאַחֵר כִּךְ הַמִּשְׁכּוֹ בָּצוּם עַד הַלֵּילָה הַבָּא. וְאַל תִּזְדוּגוּ עִמָּן בְּלִילוֹת הַתִּיחְדוּתְכֶם בַּמִּסְגָּדִים (לְמִטְרַת פִּלְחוֹ). אֵלָה חֲסוֹת אֵלֶּלָה אֶל תִּקְרְבוּ אֵלֶיָּהּ. כִּךְ מִבְּחִיר אֵלֶּלָה אוֹתוֹתֵי לִבְנֵי הָאָדָם לִמְעַן יִהְיוּ יִרְאִים.

188. אֶל תִּאָּכְלוּ אִישׁ אֶת הוֹן רֵעֵהוּ בְּלֹא צֶדֶק, וְאַל תִּשְׁתַּמְשׁוּ בּוֹ (בְּהוֹן) לְשַׁחַד שׁוֹפְטִים כְּדִי לְבַלּוֹעַ מֵהוֹן הָאֲחֵרִים בְּזָדוֹן וּבִידוּעִין.

1. חודש רמציאן, הוא החודש התשיעי לפי לוח השנה ההגירית (המוסלמית).

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 200; סורת קאף 50: 39 - 40; וסורת אל-גיומועה 62: 10.

קטע 24

189. יִשְׁאַלְכֶם (מוֹחֲמַד) עַל הַסְּהֵרוֹנִים. אָמַר, «הֵם לְמַעַן יִקְבְּעוּ הָאָנָשִׁים אֶת מוֹעֲדֵיהֶם עַל פִּיהֶם וְאֶת הַחֶג», הָעֲלִיָּה לְרָגְלָא. אִין זֶה חֶסֶד שֶׁתִּכְנָסוּ לְבִתְיָכֶם מֵאֲחֹר (כְּשֶׁאַתֶּם בְּמַצֵּב הָאֲחֵרָאם),¹ אָמְנֶם חֶסֶד הוּא יִרְאֵת אֱלֹהָ, וְלָכֵן הִכְנָסוּ דֶּרֶךְ הַדְּלָתוֹת הַקְּדָמִיּוֹת שֶׁל הַבָּתִּים, וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ לְמַעַן שֶׁתִּצְלִיחוּ.
190. הִלַּחְמוּ בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ רַק בְּאֵלֶּה שֶׁיִּלַּחְמוּ בָכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ בַּתְּגֻבָּה, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב עוֹשֵׂי מַעֲשֵׂי אֵיבָה.
191. הִרְגוּ אוֹתָם (אֵלֶּה שֶׁנִּלַּחְמוּ בָכֶם) בְּכָל מְקוֹם שֶׁתִּפְגְּשׁוּ אוֹתָם, וְגִרְשׁוּ אוֹתָם מִהֶמְקוֹמוֹת שֶׁמֶהֱם גִּרְשׁוּ אֶתְכֶם. כְּפִית לַחֲץ וְעָנֵשׁ עַל אָנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דִּתָּם קֶשֶׁה מִהִרְיָגָתָם. אֵל תִּלַּחְמוּ בָּהֶם לִיד הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אֲלָא אִם תִּתְקַפּוּ. אִם יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם, הִרְגוּ אוֹתָם. כִּי זֶה עֲנֵשׁ הַכּוֹפְרִים.
192. אֵךְ אִם יִפְסִיקוּ (בְּמַעֲשֵׂי הַתּוֹקְפָנוֹת שֶׁלָּהֶם). הִנֵּה אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.
193. הִלַּחְמוּ בָּהֶם עַד שֶׁלֹּא יוֹכְלוּ לְאַלֵּץ אֶתְכֶם לְהַמִּיר אֶת דִּתְכֶם, וְהִדֵּת כְּלָה תִּהְיֶה לְאַלְלָהָ.² וְאִם יִפְסִיקוּ, אִין לְהִלָּחֵם אֲלָא נֶגֶד הַכּוֹפְרִים.
194. חֲלוּל חֹדֶשׁ קְדוֹשׁ³ תַּחַת חֲלוּל חֹדֶשׁ קְדוֹשׁ, כִּי חֲלוּל הַקְּדָשִׁים דּוֹרֵשׁ עֲנֵשׁ. מִי שֶׁתּוֹקֵף אֶתְכֶם, הִלַּחְמוּ גַם אִתָּם בּוֹ, כְּפִי שֶׁתִּתְקַף אֶתְכֶם, וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, וְדַעוּ כִּי אֱלֹהָ עִם הַיִּרְאִים.
195. הוֹצִיאוּ מִמּוֹן בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ, וְאַל תִּבְיֹאוּ כְּלִיָּה עַל עַצְמְכֶם, וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
196. קִזְּמוּ אֶת הַחֶג⁴ וְהַעֲוִמְרָה⁵ רַק לְשֵׁם אֱלֹהָ. וְאִם נִמְנַע מִכֶּם לְהַשְׁלִימָם, הִקְרִיבוּ הַקֶּרְבֵּן בְּהִתְאֵם לִיכָלְתְּכֶם, וְאַל תִּגְלַחוּ אֶת רִאשֵׁיכֶם עַד שֶׁיִּגִּיעַ הַקֶּרְבֵּן אֶל הַמְּקוֹם הַמֵּיָּעֵד לְשַׁחֲטָתוֹ. וְאוּלָּם אִם יִהְיֶה בִּינֵיכֶם חוֹלָה אוֹ נֶגֶע בְּרֹאשׁוֹ (יָכַל לְהִתְגַּלַּח), וַיִּכְפֹּר בְּצוּם אוֹ בְּצִדָּקָה אוֹ קֶרֶבֶן. אִם תַּעֲשׂוּ

1. המדובר בפסוק זה הוא על מנהג פולחני בתקופת הג'אליה שעל פיו נמנעו האנשים מלהכנס לבתיהם בזמן החג; והם במצב האחראם, ואם נאלצו להיכנס, הם נכנסו מאחור.

2. ר' סורת אל-אנפאל 9: 29.

3. החודשים הקדושים הם ארבעה: רג'ב, החודש השביעי; ד'ו אל-קיעדה, החודש האחד-עשר; ד'ו אל-חג'ה, החודש השנים-עשר; ואל-מוחרם, החודש הראשון. במשך החודשים הללו אין מלחמה או מעשי תוקפנות בכל חצי-האי ערב.

4. קיום החג' לפחות פעם אחת בחיי המוסלם אם הוא יכול מבחינה כספית ובריאותית. ר' סורת אאל עמראן 3: 97.

5. העומר, ביקור לכעבה בכל ימי השנה חוץ מחודש החג'. העומר אינה חובה כמו החג'.

דַּרְכְּכֶם בְּזֶמַן שֶׁל שְׁלוֹם אַתֶּם יְכוּלִים לָקִים אֶת הַחֵג וְהַעֲוִמְרָה בְּיַחַד,
יָבִיא מִהֶקְרָבָו לְפִי יִכְלֶתוּ, אֲדָּ מִי שֶׁלֹּא יָכוֹל לְהַקְרִיב קָרְבָּן, עָלָיו לָצוּם
שְׁלוֹשָׁה יָמִים בַּחֵג, וְשִׁבְעָה כְּשֶׁתַּחֲזְרוּ הַבִּיטָה. עֲשֶׂרָה תְּמִימִים יִהְיוּ. כִּךְ
יִנְהָגוּ אֵלֶּה שְׁבָנֵי בֵּיתֶם אֵינֶם מִתְּגוֹרְרִים לִיד הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ, יִרְאוּ אֶת
אֵלֶּה וְדָעוּ כִּי אֵלֶּה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

קטע 25

197. מוֹעֵד הַחֵג הוּא בְּחֻדָּשִׁים יְדוּעִים,¹ וּמִי שְׁלוֹקֵחַ עַל עֲצָמוֹ לָקִים בָּהֶם
אֶת הַחֵג, חֲבֵב לְהַמְנִיעַ מִיַּחְסֵי מִין, מִשְׁחִיתוֹת, וּמִמְרִיבוֹת בְּתַקּוּפַת
הַחֵג.² כָּל מַעֲשֶׂה טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ, אֵלֶּה יַדַּע אוֹתוֹ. הִכִּינוּ צִידָה לְדָרְךְ, דָּעוּ
כִּי הַצִּידָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר הִיא יִרְאֵת אֵלֶּה,³ וְלָכֵן יִרְאוּנִי אַתֶּם בְּעָלֵי
תְּבוּנָה.
198. אִין כָּל רַע בְּהַשְׁגַּת פְּרִנְסָה מֵעַם רְבוּנְכֶם בַּחֵג.⁴ בְּצֵאתְכֶם מֵעֶרְפָּאת (חֲזָרָה
לְמַכָּה). הִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֵלֶּה עַל יַד הַמִּקְוֶה הַקָּדוֹשׁ,⁵ הִזְכִּירוּ אֶת שְׁמוֹ
כְּפִי שֶׁהִדְרִיד אֶתְכֶם, וְכִי הֵייתֶם לִפְנֵי כֵן מִן הַתּוֹעִים,
199. אַחֵר כִּךְ, צֵאוּ מִהַמִּקְוֶה שֶׁמִּמֶּנּוּ יוֹצֵאִים כָּל הָעוֹלָם לָרָגֶל, וּבִקְשׁוּ אֶת
סְלִיחַת אֵלֶּה, כִּי אֵלֶּה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹ.
200. בְּהַשְׁלִימְכֶם אֶת טַקְסִיכֶם, הִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֵלֶּה כְּשֶׁם שְׁנֵהֲגַתֶּם לְהִזְכִּיר
אֶת אֲבוֹתֵיכֶם וְעוֹד יוֹתֵר מִכֶּךְ. יֵשׁ אֲנָשִׁים הָאוֹמְרִים, «רְבוּנֵנוּ! תֵּן לָנוּ
(בְּרִיאוֹת, הוֹן, וּבָנִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה», לֹאֵלֶּה לֹא יִהְיֶה חֶלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא,⁶
201. וַיֵּשׁ בָּהֶם מֵאֲמִינִים הַמִּתְפַּלְלִים, «רְבוּנֵנוּ! תֵּן לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְטוֹבָה
בְּעוֹלָם הַבָּא, וְשִׁמְרֵנוּ אוֹתָנוּ מֵעֲנֵשׁ הָאֵשׁ»,⁷
202. אֵלֶּה (הַמִּתְפַּלְלִים בְּתַפִּלָּה זוֹ), יִקְבְּלוּ אֶת תַּגְמוֹלָם לְפִי הַשְׁגִּיהֶם, וְאֵלֶּה
הוּא מְהִיר-חֶשְׁבוֹן.

1. חודשי החג' הם: ד' אל-קעדה, ד' אל-חג'ה, ואל-מוחרם.

2. ר' סורת את-תובה 9: 36; וסורת אל-חג' 22: 25.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 26.

4. עבד-אללה בן עבאס אמר: השווקים החשובים מחוץ למכה בתקופת הג'אהליה הם, עוכאט', מג'נה, וד' אל-מג'אז. העולים לרגל הגיעו לשווקים חודש לפני מועד החג' עם כל מיני סחורות לעשות כסף. בבוא האסלאם המוסלמים חשבו שזה אסור לעשות מסחר בזמן החג', אבל אללה התיר להם לעשות מסחר ולהרוויח כסף בימי החג'.

5. אל-משער אל-חראם, אל-מוזדלפה.

6. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 19.

7. ר' סורת אש-שורא 42: 20.

203. הִזְכִּירוּ אֶת אֱלֹהָ בְּמִסְפָּר יָמִים מְסֻיָּמִים,¹ אֵד מִי שֶׁמְקַדִּים אוֹ מֵאַחַר בְּשָׁנֵי יָמִים לֹא יֵאָשֵׁם, אִם יֵרָא אֱלֹהָ הוּא. יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהָ וְדָעוּ כִּי אֵלֵיו תֵּאֲסָפוּ.²
204. יֵשׁ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר דְּבוּרֵיהֶם עַל הָעוֹלָם הֵזָה מוֹצֵאִים חֹן בְּעֵינֵיד, וְהֵם מְזַכְּרִים אֶת אֱלֹהָ כְּעֵד עַל אֲשֶׁר בָּלָבָם.³ אוֹלָם הֵם הָאוֹיְבִים הַגְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר,
205. וְכֹאֲשֶׁר הוּא פוֹנֶה עֶרְף רַךְ בְּרַחֲבֵי הָאָרֶץ לְהַשְׁחִית אֶת הָאָדָמָה וְאֶת פְּרִיָהּ, וְאֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב שְׁחִיתוֹת,
206. וְאִם נֹאמֵר לוֹ, יֵרָא אֶת אֱלֹהָ! הוּא מְתַנָּאָה בְּפִשְׁעוֹ.⁴ לָכֵן דִּיּוֹ גִיהֶלֶם, וְכִמְהָ נוֹרָא הִנְצִיעוֹ.
207. אֵד יֵשׁ אֲשֶׁר הַמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ כְּדִי לְקַבֵּל בְּרַפְת אֱלֹהָ.⁵ אֱלֹהָ הוּא מֵלֵא חֲמֵלָה אֶל עַבְדּוֹ.
208. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! קִבְּלוּ כָלְכֶם עַל עֲצָמְכֶם אֶת הָאִסְלָאִם כֻּלּוֹ וְאֵל תִּלְכוּ בְּדַרְכֵי הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיְבְכֶם הַגָּלוּי.
209. וְאִם שָׁגִיתֶם לְאַחַר שֶׁקִּבַּלְתֶּם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, דָּעוּ כִּי אֱלֹהָ הוּא עֶזּוֹ וְחֻכְסוֹ.
210. הָאִם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִצְּפִים (לְיוֹם הַדִּין) שְׂיָבֹא אֱלֹהָ עֲלֵיהֶם בְּשִׁכְבוֹת עֲנָנִים עִם הַמַּלְאָכִים? וְהַדִּין נִחְרָץ, וְאֵל אֱלֹהָ יוֹחִזְרוּ כָּל הָעֲנָנִים.⁶

קטע 26

211. שְׁאֵל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּמְהָ אוֹתוֹת בְּרוּרִים הִבְאֵנוּ לָהֶם. כָּל הַמְסִלֵּף אֶת חֻסֵּד (דָּת) אֱלֹהָ אַחֲרֵי שֶׁהֶעֱנֵק לוֹ, (עָלָיו לְהַבִּיז) שְׁאֵלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.⁷
212. הַכּוֹפְרִים מְקַסְמִים מִחֵי הָעוֹלָם הֵזָה,⁸ לָכֵן הֵם בְּזִים לְמֵאֲמִינִים (הַמַּחֲכִים לְחֵי הָעוֹלָם הַבָּא), וְאוֹלָם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִהְיוּ הַמֵּאֲמִינִים הַיֵּרָאִים בְּדַרְגָּה יוֹתֵר גְּבוּהָה מֵהֶם; (וְגַם בְּעוֹלָם הֵזָה) אֱלֹהָ שׁוֹלֵחַ פְּרִנְסָה לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה בְּלִי הַגְּבָלָה.⁹

1. הימים הם: 11, 12, 13 מחודש די אל-חג'ה.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 79; וסורת אל-מולכ 67: 24.

3. ר' סורת אל-מונאפקון 63: 1; וסורת אנ-נסא' 4: 108.

4. ר' סורת אל-חג' 22: 72.

5. ר' סורת את-תובה 9: 111.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25: 25.

7. ר' סורת אבראהים 14: 28.

8. ר' סורת אל-כהף 18: 7.

9. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 21.

213. בְּנֵי אָדָם הָיוּ אִמָּה אַחַת (בְּלִי אִמּוֹנָה),¹ וְאִזּוּ שָׁלַח אֱלֹהָהּ אֶת הַנְּבִיאִים כְּמַבְשָׁרִים וּמְזַהֲרִים, וְשָׁלַח אֹתָם אֶת הַסֵּפֶר² עִם הָאֱמֶת כְּדִי לִשְׁפֹּט בֵּין בְּנֵי אָדָם בְּצֶדֶק בְּכָל אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.³ וְלֹא נִחְלְקוּ בּוֹ אֶלָּא לְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, וְזֹאת מִתּוֹךְ קִנְיָהּ בִּינִיָּהֶם. וְאִזּוּ הִדְרִיד אֱלֹהָהּ אֶת הַמַּאֲמִינִים אֶל הָאֱמֶת אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהּ, כִּי אֱלֹהָהּ מִדְרִיד אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
214. הָאֱמָנִם חֲשַׁבְתָּם כִּי תִכְנְסוּ לָגֶן וְלֹא יִקְרָה לָכֶם מֶה שֶׁיִּקְרָה לְאֱלֹהָ שֶׁקִּדְמוֹ לָכֶם? פָּגְעוּ בָּהֶם יְסוּרִים וְצָרוֹת וְזַעֲזָעוּ, עַד אֲשֶׁר אָמַר הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) וְהַמַּאֲמִינִים אֹתוֹ, «מָתִי יָבוֹא נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ?» וְאֱמָנִם נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ קְרוֹב.⁴
215. הֵם (הַמַּאֲמִינִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד), «כַּמָּה לְהוֹצִיא (מִרְכּוּשָׁם) כְּצֶדֶקָה, וְאִידֶּךָ?» אָמַר, «כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, יִנָּתֶן לְהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתוּמִים, וְלִמְסַכְּנִים, וְעוֹבְרֵי אֶרֶץ. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ, יֵדַע בּוֹ אֱלֹהָ».
216. צָוָה עֲלֵיכֶם הַקָּרֵב,⁵ אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא שְׁנוֹא עֲלֵיכֶם, אֲדָּיִשׁ שֶׁתִּשְׁנָאוּ דָּבָר מָה, אֵף כִּי טוֹב הוּא לָכֶם, וְיִשׁ שֶׁתֹּאחֲבוּ דָּבָר מָה, אֵף כִּי רַע הוּא לָכֶם. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְאֹתָם אֵינֶכֶם יוֹדְעִים.

קטע 27

217. יֵשׁ כְּאֵלֶּה שְׁשׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹת הַחֹדֶשׁ הַקָּדוֹשׁ, עַל הַמִּלְחָמָה בּוֹ. אָמַר, «מִלְחָמָה בְּחֹדֶשׁ הַקָּדוֹשׁ הִיא פֶּשַׁע גָּדוֹל, אֲדָּיִשׁ לְמַנֵּעַ אֲנָשִׁים מִלְּלַכֵּת בְּשָׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ וְאִי אִמּוֹנָה (שְׁלֶכֶם) בּוֹ, וְגַם לְמַנֵּעַ אֲנָשִׁים מִלְּהִכָּנֵס לְמִסְגַּד הַקָּדוֹשׁ, וְלְהוֹצִיא אֶת יוֹשְׁבָיו (הַנְּבִיא וְהַמְּסַלְמִים) מִמֶּנּוּ, כֹּל אֵלֶּה פֶּשַׁע יוֹתֵר גָּדוֹל אֲצֵל אֱלֹהָ. לַחֵץ וְעֵנֶשׁ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דִּתָּם קִשִּׁים מִהֲרִיגָתָם. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא יִפְסִיקוּ לְהִלָּחֵם בָּכֶם עַד אֲשֶׁר יוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִדִּתְכֶם, אִם יִצְלִיחוּ בְּכֶךָ. אֵלֶּה מִכֶּם שֶׁיִּנְטְשׁוּ אֶת דִּתָּם וְיִמּוּתוּ כּוֹפְרִים, יִפְסִידוּ אֶת הַגָּמוּל שֶׁל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֵלֶּה יִהְיוּ מִשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, וְלַעוֹלָם יִחִיו בָּהּ.
218. אֵלֶּה שֶׁהָאֱמִינִי וְהָגְרוּ⁶ וּבִצְעוּ ג' הָאֵד (מֵאֲבָק) בְּשָׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הֵם מְקוּיִם לְרַחֲמֵי אֱלֹהָ. כִּי אֱלֹהָהּ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

1. ר' סורת ינוס 10: 19.

2. הספר: כינוי קיבוצי לכלל כתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

3. ר' סורת אל-ג'אתיה 45: 29; וסורת אל-אסרא' 17: 9.

4. ר' סורת אאל עמרוא 3: 12; סורת אל-ענכבות 29: 2 - 3; סורת אל-אחזאב 33: 9 - 11; וסורת אז-זוח'רף 43: 7 - 8.

5. ר' סורת אל-חג' 22: 39.

6. המהגרים, אלה הם המוסלמים שהגרו ממכה לאל-מדינה.

219. יֵשׁ כְּאֵלֶּה שְׁשׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמֵד) עַל אוֹדוֹתַי וְהַמִּסֵּר, מִשְׁחָךְ גֹּרֶל, אָמַר, «יֵשׁ בָּהֶם חֲטָא גָדוֹל, וְיֵשׁ בָּהֶם תּוֹעֵלֶת לִבִּי אָדָם (מִבְּחִינָה כְּלָפִלִית), וְאוֹלָם הַחֲטָא יוֹתֵר גָּדוֹל מִהַתּוֹעֵלֶת».¹ וַיִּשְׁאַלּוּךְ מִמָּה יוֹצִיאוּ (לַעֲדָקָה), אָמַר, «מִה שְּׂאֲתֶם יְכוּלִים מִהֶעֱדָף שֶׁל הָעֶשֶׂר שְׁלָכֶם. כִּדּוּ וַבְּהִיר אֵלֶּלָה לָכֶם אֵת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ (עַל מִה שְּׂיֻעִיל לָכֶם),
220. בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא». וַיִּשְׁאַלּוּךְ כִּיצַד לִנְהַג עִם הִתּוֹמִים? אָמַר, «אִם תִּנְהַלּוּ אֵת עֲנִיֵּינֵיהֶם בְּצוּרָה נִפְרָדֶת וְטוֹבָה, זֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאִם תַּעֲרַבְבוּ אֵת רְכוּשֶׁם לְרְכוּשֶׁכֶּם, כְּאַחִים שְׁלָכֶם יִהְיוּ». אֵלֶּלָה מִבְּחִין בֵּין הַמִּשְׁחָת לְבֵין הַיִּשָּׁר, אֱלוּ רָצָה אֵלֶּלָה הִיא מִקִּשָּׁה עֲלֵיכֶם (שֶׁלֹּא לַעֲרַב אֵת רְכוּשֶׁם לְרְכוּשֶׁכֶּם). אֵלֶּלָה עֲזוּז וְחָכָם.
221. אֵל תַּתְּחַתְּנוּ עִם פְּגִינּוֹת עַד אִם תִּאֲמֹנָה, כִּי אִשָּׁה מֵאֲמִינָה טוֹבָה הִיא מִפְּגִינָתִי, גַּם אִם הַפְּגִינָת מִצָּאָה חֵן בְּעֵינֵיכֶם. וְאֵל תִּשְׁיֹאוּ (נָשִׁים מֵאֲמִינּוֹת) לַאֲנָשִׁים פְּגִינָיִים עַד אִם נִאֲמִינוּ, וְאִישׁ מֵאֲמִין טוֹב מִפְּגִי גַם אִם הוּא מִצָּא חֵן בְּעֵינֵיכֶם. אֵלָּה (הַפְּגִינָיִים) מִזְּמִינִים אֵל הָאֵשׁ, וְאֱלוּ אֵלֶּלָה מִזְּמִין אֵל הַגֶּן וְלִזְכוֹת בְּחִינָה בְּרִשּׁוֹתוֹ. כִּדּוּ מִבְּהִיר אֵלֶּלָה אֵת הָאוֹתוֹת לִבִּי אָדָם לְמַעַן יִזְכְּרוּ.

קטע 28

222. וַיִּשְׁאַלּוּךְ עַל אוֹדוֹת הַנוֹסֶת. אָמַר, «זֶהוּמָּה הִיא, לָכוּ הִתְרַחֲקוּ מִן הַנָּשִׁים בְּתַקִּיפַת הַנוֹסֶת וְאֵל תִּזְדָּוְגוּ עִמָּהֶן עַד אֲשֶׁר יִטְהָרוּ, וְאַחֲרֵי שְׂיִטְהָרוּ בּוֹאוּ אֵלֵיהֶן כְּאֲשֶׁר צִוָּה אֲתֶכֶם אֵלֶּלָה. אֵלֶּלָה אוֹהֵב אֵת הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְאוֹהֵב אֵת הַמִּטְהָרִים».
223. נִשְׁוֹתֵיכֶם הֵן אֲדָמַת חֲרִישׁ לָכֶם, וּבּוֹאוּ אֵל חֲרִישְׁכֶּם מֵאִיזָה צַד שֶׁתִּרְצוּ. הַקְדִּימוּ לַעֲשׂוֹת לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְיִרְאוּ אֵת אֵלֶּלָה, וְדַעוּ כִּי עֲתִידִים אֲתֶם לִפְגֹּשׁ אוֹתוֹ. וּבִשָּׁר לְמֵאֲמִינִים.
224. אֵל תַּעֲשׂוּ מֵאֵלֶּלָה מִטְרָה לְשִׁבְעוֹתֵיכֶם, לְמַעַן שְׁלֹא תִהְיוּ נְדִיבִים, וְיִרְאִים, וְעוֹשֵׂי שְׁלוֹם בֵּין בְּנֵי הָאָדָם,² כִּי אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
225. אֵלֶּלָה לֹא יַעֲנִישׁ אֲתֶכֶם בְּגִלָּל פְּלִיטַת פֶּה בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם, אֲךָ הוּא יַעֲנִישׁ אֲתֶכֶם בְּגִלָּל כּוֹנֵנַת לְבוֹתֵיכֶם,³ וְאֵלֶּלָה סוֹלַח וּמְתוֹן.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5: 90 - 91, וסורת אנ-נסא' 4: 43. יש ביין ובמיסר חטא גדול מאשר תועלת : זה השלב הראשון והכנה לאיסור שתית יין באסלאם.

2. ר' סורת אנ-נור 24: 22.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89.

226. לֹא־לֵה שְׁנִשְׁבְּעוּ לֹא לְקַיִם יַחֲסִי מִיֵּן עִם נְשׁוֹתֵיהֶם, נִתְּנָת שְׁהוּת שֶׁל אֲרֻבָּה חֲדָשִׁים, לְחִזֹּר בָּהֶם מִשְׁבּוּעָתָם, וְאוּלָם אִם יַחֲזִירוּ בָּהֶם מִשְׁבּוּעָתָם, הִנֵּה אֵלֶּה סוֹלַח וְרַחוּם.

227. וְאוּלָם אִם יַחֲלִיטוּ עַל גְּרוּשֵׁינ, הִנֵּה אֵלֶּה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.

228. הַגְּרוּשׁוֹת תִּמְתְּנָה שְׁלוּשָׁה מַחֲזֹרֵי נָדָה, וְאַסּוּר לָהֶן לְהַסְתִּיר אֶת אִשָּׁר אֵלֶּה בָּרָא בְּרַחֲמֵיהֶן, אִם מֵאֲמִינוֹת הֵן בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן. לְבַעֲלֵיהֶן שְׁמוּרָה הַזִּכּוֹת לְהַשִּׁיבֵן בְּמִשְׁדַּ תְּקוּפַת הַזְּמַן הַזֶּה, אִם יִרְצוּ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם. הֵן זָכָאיוֹת לְזִכְיוֹת דּוֹמוֹת לַחֲבוּבוֹת וּלְיַחֲסֵה הַזֶּה, וְאוּלָם לְגַבְרִים יִתְרוֹן עֲלֵיהֶן. וְאֵלֶּה הוּא עִזּוֹ וְחֻכָּם.

קטע 29

229. מִתֵּר לְבַצֵּעַ גְּרוּשֵׁינ (זְמַנִּיִּים) פְּעָמִים, אֶדַּ בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית יַחֲלֹט (סוֹפִית) אִם לְהַחֲזִיק בְּאִשָּׁה בַּחֲסֵד, אוֹ לְשַׁלְּחָה (סוֹפִית) בְּנִדְבָנוֹת. בְּגְרוּשֵׁינ סוֹפִיִּים אֲסוּר לְבַעַל לְקַבֵּל חֲזָרָה אִיזָה שֶׁהוּא דָּבָר מִמָּה שְׁנִתֵּן לָהּ (כְּמִהָרָה),¹ אֵלֶּה אִם כֵּן יַחֲשֹׁשׁוּ הַשָּׂנִים כִּי לֹא יוּכְלוּ לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלֶּה. וְאִם אֵתִם יִרְאִים שֶׁלֹּא יוּכְלוּ הַשָּׂנִים לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלֶּה (לְחִיוֹת בְּשְׁלוֹם כְּזוֹג כְּדַת וְכִדִּין), לֹא יַחֲשַׁב לָהֶם לַחֲטָא אִם תִּפְדָּה הָאִשָּׁה אֶת עַצְמָהּ (מִהַנְשׁוּאִיִּן עַל יְדֵי הַחֲזָרָת חֵלֶק מִמָּה שְׁנִתֵּן לָהּ). אֵלֶּה הֵם הַחֻקִּים שֶׁקִּבַּע אֵלֶּה, וְאֵל תַּעֲבִרוּ עֲלֵיהֶם, כִּי כָּל הָעוֹבְרִים עַל חֻקֵּי אֵלֶּה הֵם חוֹטָאִים.

230. וְאִם יִגְרָשָׁה (בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית), לֹא תִהְיֶה עוֹד מִתְּתָר לוֹ, עַד אֲשֶׁר תִּנָּשֵׂא לְבַעַל אַחֵר. וְאִם (הַבַּעַל הַחֲדָשׁ) יִגְרָשָׁה, לֹא יִהְיֶה חֲטָא עַל הַשָּׂנִים אִם יִנָּשְׂאוּ שׁוֹב, אִם חוֹשְׁבִים הֵם כִּי יִקְזְמוּ אֶת חֻקֵּי אֵלֶּה. אֵלֶּה הֵם הַחֻקִּים אֲשֶׁר קִבַּע אֵלֶּה וְאֲשֶׁר הוּא מִבְּהִיר לְבַעֲלֵי דַעַת.

231. וְאִם אֵתִם מִגְרָשִׁים אֶת הַנָּשִׁים, וְהֵן כָּבָר מְלֹאוֹ אֶת תְּקוּפַת הַהִמְתְּנָה שְׁלָהֶן, הַחֲלִיטוּ הָאִם לְהַחֲזִיק בָּהֶן בַּחֲסֵד אוֹ לְשַׁלְּחֵן בַּחֲסֵד, וְאוּלָם אֵל לָכֶם לְהוֹסִיף וּלְהַחֲזִיק בָּהֶן רַק כְּדִי לְהַצִּיק לָהֶן. כָּל הָעוֹשָׂה זֹאת חוֹטָא לְנַפְשׁוֹ. אֵל תַּעֲשׂוּ חֻקֵּי אֵלֶּה לְלַעַג. וְזָכְרוּ אֶת הַחֲסֵד שֶׁנָּטָה לָכֶם אֵלֶּה² וְאֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) וְהַחֲכָמָה (הַמְסַרְתָּ שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם לְהַזְהִירְכֶם. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה וְדַעוּ לָכֶם כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 19 - 20; סורת אל-אחזאב 33: 28; וסורת אט-טלאק 65: 6.

2. החסד הוא שאללה ברא לאנשים בנות זוג. ר' סורת אר-רום 30: 21.

קטע 30

232. ואם אתם מגרשים את הנשים, והן כבר מלאו את תקופת ההמתנה שלהן, אל תמנעו מהן לחזור לבעליהן. אם הסכימו ביניהם כמקובל. כך נדרש לנהוג מכל אחד מהם המאמין באללה והיום האחרון. וזה מרבה את טהרתכם, כי אללה יודע אתכם אינכם יודעים.

233. אמהות (מגרשות) יניקו את ילדיהן שנתים שלמות למי שירצה לקים במלוואה את תקופת ההנקה.¹ על האב של התינוק לפרנס אותו ולהלבישו כמקובל. אך אין לחיב נפש יותר מכפי יכולתה.² אין להציק לאם בשל ילדה, ואין להציק לאב בשל ילדו. ועל היורש למלא אותם תפקידים. ואם ירצו שניהם גמילה בהספקה ביניהם והתנעצות לא יהיה חטא עליהם. אם תרצו לשכר מניקה לילדיכם. לא יהיה חטא עליכם אם תשלמו את שכרה כמקובל. ויראו את אללה, ודעו כי אללה רואה מעשיכם.

234. אם אנשים נפטרים ומשאירים נשים, עליהן להמתין (לא להתחתן) ארבעה חדשים ועשרה ימים. עם תום תקופת ההמתנה, אתם לא אחראים למה שתעשינה בעצמן בצורה הזוגית ומקובלת.³ אללה בקיא במעשיכם.

235. לא יחשב לכם לחטא אם תרמזו שאתם מענינים לשאת אשה מסימת, או אם תחשבו על כך בלבכם. אללה יודע כי תחשבו עליהן. אולם אסור להפגש עמהן בסתר, ועליכם להתקשר אתן אך ורק בצורות המקבלות, ואל תחליטו לבצע את קשר הנשואין אלא כעבר הזמן הקבוע להמתנה. דעו, כי אללה יודע מה שבלבכם והזהירו ממנו, ודעו כי אללה סולח ומתון.

קטע 31

236. לא יחשב לכם לחטא אם תגרשו נשים לפני שבעלתם אותן, ולפני שקבעתם להן מהר, אך תנו להן פצוי כמקובל, העשיר לפי יכולתו, והעני לפי יכולתו, כי זוהי חובת הנדבנים.

237. אם תגרשו אותן לפני שבעלתם אותן אולם לאחר שקבעתם להן מהר, שלמו להן מחצית מאשר קבעתם להן, אלא אם ויתרנה על המגיע להן, או ויתר הממנה על עניני האשה (אם היא קטינה), ואם תוותרו תהיו

1. ר' סורת אל-אחקהא 46: 15.

2. ר' סורת אט-טלאק 65: 7.

3. הכוונה פה, הן חופשיות להתחתן עם מי שהן רוצות מבלי התערבות בני משפחתן.

קְרוֹבִים יוֹתֵר לִירָאֵת אֱלֹהָהּ, וְאֵל תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנְּדִיבוֹת בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָהּ רוֹאֶה מַעֲשֵׂיכֶם.

238. שָׁמְרוּ עַל (זְמִינִי) הַתְּפִלוֹת, וּבַעֲקֹר עַל הַתְּפִלָּה הָאֲמֻצָּעִית (תְּפִלַּת אַחֵר הַצְּהָרִים), וְקוֹמוּ לְהַתְּפַלֵּל אֶל אֱלֹהָהּ בְּהַתְּמַסְרוֹת.

239. וּבִשְׁעַת סִכְנָה הַתְּפִלָּלוּ בְּהִלִּיכָה עַל רִגְלֵיכֶם אוֹ בְּרִכְיָה (עַל אֲמֻצָּעִי נְסִיעָה). אִךְ בְּהִיוֹתְכֶם בְּמָקוֹם בְּטוֹחַ הַתְּפִלָּלוּ אֶל אֱלֹהָהּ כְּדֶרֶךְ שְׁלֹמֹדְכֶם מִה שֶׁמִּקְדָּם לֹא הָיִיתֶם יוֹדְעִים.

240. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עוֹמְדִים לְמוֹת וְנִשְׁאִירוּ נָשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת) אַחֲרֵיהֶם, יֵשׁ לְצוּוֹת לְנָשִׁים פְּרִנְסָה לְמִשְׁךְ שָׁנָה שְׁלֵמָה, וְלִהְשָׁאֵר בְּמִשְׁךְ שָׁנָה בְּבֵית שְׁגָרוֹ בּוֹ. אוּלָם אִם תַּעֲזוּבְנָה הַבֵּית מְרֻצוֹן, אַתֶּם לֹא אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁתַּעֲשִׂינָה בְּעֶצְמוֹן¹ מִה שֶׁהוּא מְקַבֵּל. אֱלֹהָהּ הוּא עֲזוּז וְחָכָם.

241. חוֹבָה הִיא עַל הִירָאִים לְהַבְטִיחַ לְנָשִׁים הַמְּגֻרָשׁוֹת אֲמֻצָּעִי מַחֲיָה כְּמִקְבָּל.

242. כִּךְ יִבְהִיר אֱלֹהָהּ לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תִּבְיִנוּ.

קטע 32

243. הֲאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל אֱלֹהָ אֲשֶׁר בְּרָחוּ בְּאַלְפֵיהֶם מִבְּתֵיהֶם לְמַעַן יִנָּצְלוּ מִמָּוֶת, אָמְנָם אֱלֹהָהּ אָמַר לָהֶם, «מוֹתוּ!» וְאַחֵר הַחֲיָה אוֹתָם. הֵן אֱלֹהָהּ רַב-חֶסֶד עַל בְּנֵי הָאָדָם, אִךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מְכִירִים תוֹדָה.²

244. הִלַּחֲמוּ בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָהּ,³ וְדַעוּ כִּי אֱלֹהָהּ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

245. כָּל מִי שֶׁגָּמַל לְאֱלֹהָהּ גָּמוֹל חֶסֶד,⁴ אֱלֹהָהּ יְכַפִּיל לוֹ כָּפָל כְּפָלִים.⁵ וְאֱלֹהָהּ

נוֹתֵן פֶּעַם בְּצִמְצוּם וּפֶעַם נוֹתֵן בְּיָד נְדִיבָה, וְאֵלֶּיּוּ תוֹשְׁבוּ

246. הֲאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל מִנְהִיגֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַחֵר מוֹסָא (מֹשֶׁה), אֲשֶׁר אָמְרוּ לְנִבְיָא שְׁלֵהֶם, «בְּבַחֵר לָנוּ מֶלֶךְ לְמַעַן נִלְחַם בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָהּ!» אָמַר לָהֶם, «הֲאִם לְאַחֵר שְׁיַצִּיגְהָ עֲלֵיכֶם לְהִלָּחֵם לֹא תִלָּחֲמוּ!» אָמְרוּ, «וְלָמָּה לֹא נִלְחַם בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָהּ לְאַחֵר שְׁגִרְשָׁנוּ מִבְּתֵינוּ וְאִבְדָּנוּ אֶת בְּנֵינוּ?» אוּלָם כֹּאֲשֶׁר נִצְטוּוּ לְהִלָּחֵם, פָּנוּ עָרְף, פָּרַט לְמַעֲטִים מֵהֶם, וְאֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ מִי הֵם הַחוֹטְאִים.

1. זאת אומרת להתחתן. במקרה כזה לא מותר לאנשי המשפחה להתערב ולמנוע מהן להתחתן.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8: 24; סורת אל-אנעאם 6: 123; וסורת אד-דוח'אין 44: 56.

3. שביל אללה, בערבית «في سبيل الله למען אללה, או בשביל אללה», מונח כולל כל מיני מעשים טובים במיוחד מלחמה נגד אויבי אללה והחברה מחוץ לחברה ומתוכה (למען אללה).

4. בערבית «قرض حسن הלוואת חסד, גמול חסד».

5. ר' סורת סבא' 34: 39; וסורת את-תע'אבון 64: 17.

247. וְהִנְבִּיא שְׁלֵהֶם אָמַר לָהֶם, «אַלֶּלָה בַּחַר לָכֶם טָאלוֹת כְּמִלְךָ עֲלֵיכֶם». אָמְרוּ, «אֵיךְ יִמְלֹךְ הוּא עָלֵינוּ וְאַנְחֵנוּ רְאוּיִים יוֹתֵר מִמֶּנּוּ לְמַלּוּכָה? וְגַם עֲשֵׂר רַב אֵין לוֹ». אָמַר, «אַלֶּלָה בַּחַר בּוֹ לְמִלְךָ עֲלֵיכֶם, וְהִרְבָּה לוֹ דַּעַת וְקוֹמָה». אֶלֶלָה נוֹתֵן מַלְכוּת לְמִי שִׁירְצָה, וְאַלֶּלָה רַב-אַמְצָעִים וְרַב-דַּעַת.

248. וְאָמַר לָהֶם נְבִיאֵם, «הָאוֹת לְאֲשׁוֹר מַלְכוּתוֹ יִנָּתֵן לָכֶם בְּבֹא אַרְוֹן הַבְּרִית אֲלֵיכֶם עִם הַשְּׂכִינָה בְּתוֹכוֹ מִרְבוֹנְכֶם וּשְׂרִידִים שֶׁהִשְׁאִירוּ בְּנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל מוֹסֵא וּבְנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל הָאֲרוֹן (אַהֲרֹן) כְּאֲשֶׁר הוּא נִשָּׂא עַל יְדֵי הַמַּלְאָכִים. בְּזֹאת יֵשׁ לָכֶם אוֹת, אִם מֵאַמִּינִים אַתֶּם».

קִטְעַ 33

249. כְּאֲשֶׁר יֵצֵא טָאלוֹת עִם הַחִילִים שְׁלוֹ, אָמַר, «הִנֵּה אֶלֶלָה מִנְסָה אֶתְכֶם בְּנֶהֱרָ. מִי שִׁשְׁתָּה מִמֶּנּוּ לֹא לִי הוּא, אֲדָּ מִי שְׁלֹא יִטְעַם מִמֶּנּוּ לִי הוּא, וְגַם כָּל הַשּׁוֹתָה רַק בְּמִלּוֹא יָדוֹ». (וְכְאֲשֶׁר הִגִּיעוּ אֶל הַנֶּהֱרָ) רַבִּם שָׁתוּ עַד לַרְוִיָּה מִמֶּנּוּ, פָּרַט לְמַעֲטִים, וּבִחְצִיתוֹ אֶת הַנֶּהֱרָ יַחַד עִם נְאֻמָּנִיו, אָמְרוּ, «אֵין בְּכַחֲנוּ לְהִלָּחֵם הַיּוֹם בְּג' אִלוֹת (בְּגִלְיָת) וְחִילָיו». וְרַק אֶלֶה שִׁידְעוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לִפְגֹּשׁ אֶת אֶלֶלָה, אָמְרוּ, «כְּמָה פְּעָמִים הִקְבוּצָה הַקִּטְנָה נִצְחָה בַּעֲזָרַת אֶלֶלָה קְבוּצָה גְּדוֹלָה מִמֶּנָּה. אֶלֶלָה הוּא עִם הַסְּבָלִים».

250. וְכִשְׁעָמְדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים מוֹל ג' אִלוֹת (גִּלְיָת) וְחִילָיו, אָמְרוּ, «רְבוּנָנוּ! הַשִּׁגְרָה סְבָלָנוֹת עָלֵינוּ, חֲזַק אֶת מַעֲמָדֵנוּ, וְעֲזֹר לָנוּ לְגִבּוֹר עַל הַכּוֹפְרִים».

251. וּבַעֲזָרַת אֶלֶלָה הֵם הִבִּיסוּ אוֹתָם, וְדַאוּד (דָּוִד) הִרְגָּ אֶת ג' אִלוֹת, וְאַלֶּלָה נָתַן לוֹ אֶת הַמַּלּוּכָה וְאֶת הַחֲכָמָה וְלִמְדָהּ מִכָּל מָה שֶׁרָצָה. וְלוּלֹא הַדָּף אֶלֶלָה בְּנֵי הָאָדָם, אֶלֶה בִּידֵי אֶלֶה, נִשְׁחָתָה הָאָרֶץ. אֶלֶלָה הוּא רַב-חֲסֵד לְכָל הַבְּרוּאִים.

252. אֶלֶה אוֹתוֹת אֶלֶלָה נִקְרָא אוֹתָם לְפָנֶיךָ (מוֹחַמַד) בְּאַמַּת,¹ וְאַתָּה הִנֵּךְ אַחַד מִן הַשְּׁלִיחִים.

חלק 3

253. אֵלֶּה הַשְּׁלִיחִים, הַעֲדַפְנוּ אֶחָדִים מֵהֶם עַל פְּנֵי אֶחָדִים. יֵשׁ בָּהֶם אֶחָדִים
אֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהָ אֹתָם, וְאֶחָדִים מֵהֶם כָּאֵלֶּה שֶׁהֶעֱלָה בְּדֶרְגוֹת. וְלַעֲיִסָּא בֶן
מֶרְיָם נָתַנוּ אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְחִזְקָנוּ אוֹתוֹ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, לוֹ רָצָה אֱלֹהָ לֹא
הָיוּ אֵלֶּה שֶׁבָּאוּ אַחֲרֵיהֶם מַחֲלָקִים בִּינֵיהֶם לְאַחַר שֶׁנָּתַנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת
הַבְּהִירִים, וְאוּלָּם הֵם נִחְלָקוּ בִּינֵיהֶם: כִּי חָלַק מֵהֶם הָאֱמִינִי וְחָלַק כְּפָרוֹ.
אֵלֹו רָצָה אֱלֹהָ, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים בִּינֵיהֶם. וְאֱלֹהָ פֹעֵל כְּרָצוֹנוֹ.

קטע 34

254. הִוֵּי הַמֵּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ מִן הַמָּמוֹן שֶׁהֶעֱנֵקְנוּ לָכֶם, לִפְנֵי שֶׁיָּבֹאוּ יוֹם
שָׁאִין בּוֹ מִקֹּחַ וּמִמְכָּר, וְלֹא קֶשֶׁרִי יְדִידוֹת, וְלֹא תִתְקַבֵּל כָּל הַתַּעֲרָבוֹת,
וְהַכּוֹפְרִים הֵם הַחוּטָאִים.¹

255. אֱלֹהָ, אֵין אֱלֹהָ זולָתוֹ, הַחַי וְהַנֶּצֶחִי, לֹא תֵאֱחָז אוֹתוֹ תְּנוּמָה וְלֹא שְ�נָה. לוֹ
כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ. וּמִי זֶה אֲשֶׁר יָבֹא בַּהֲמַלְצָה לִפְנֵינוּ אֶלֶּא
בְּרִשּׁוֹתוֹ? הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ
לְהַשִּׁיג מְאוּמָה מִיִּדְעָתוֹ אֶלֶּא בְּרִשּׁוֹתוֹ. הַכּוֹרְסִי שֶׁלוֹ (כְּסֹאוֹ)² מְכִיל שָׁמַיִם
וְאָרֶץ, וְלֹא תִכָּבֵד עָלָיו שְׁמִירָתָם. וְהוּא הַעֲלִיּוֹן וְהַעֲצוּם.

256. אֵין לִכְפֹּת דָּת בִּפְנֵי³, כִּי כָּבֵד הַבָּר הַיָּשָׁר מִן הַתַּעֲנִיָּה. כָּל הַכּוֹפֵר בְּטֹאע'וֹת
(הַאֲלִילִים) וּמֵאֲמִין בְּאֱלֹהָ מִחוּזִיק בְּקֶשֶׁר הָאֱמִיץ הַבִּלְתִּי מִנְתֵּק,⁴ כִּי אֱלֹהָ
שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

257. אֱלֹהָ הוּא מְגֹן עַל הַמֵּאֲמִינִים וּמַעֲבִירָם מִן הַחֲשֶׁכָה אֶל הָאוֹר, אוּלָּם
הַכּוֹפְרִים, הַטֹּאע'וֹת (הַאֲלִילִים) מְגַנִּים עֲלֵיהֶם, וְיַעֲבִירוּ אוֹתָם מִן הָאוֹר
אֶל הַחֲשֶׁכָה.⁵ אֵלֶּה מְשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ וְלִנְצַח יִהְיוּ בָּהּ.

קטע 35

258. הֵאֵם לֹא רָאִיתָ אֶת הָאִישׁ אֲשֶׁר הִתּוֹכַח עִם אֲבְרָהָהִים בְּדִבְרֵי רְבוּנוֹ בְּגִל
שֶׁאֱלֹהָ נָתַן לוֹ אֶת הַמְּלוּכָה? כְּשֶׁאֲבְרָהָהִים אָמַר לוֹ, רְבוּנִי הוּא אֲשֶׁר

1. ר' סורת אל-מואמנון 23: 101.

2. כסאו: מונח זה העניק לפסוק זה את הכינוי «אאית אל-כורסי, פסוק הכסא». המוסלמים נותנים חשיבות מיוחדת לפסוק זה, והם קוראים אותו כל הזמן מבקשים ברכתו של אלה.

3. אלה מצווה על המוסלמים לא לכפות אסלאם על איוה שהוא בן אדם משום שאסלאם הוא מתנה שאללה מעניק למי שהוא ירצה. ר' סורת אל-אנעאם 6: 125; וסורת אז-זומר 39: 22.

4. הקשר האמיץ הוא דת האסלאם.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 122, ופי' 153.

יחיה וימית. אמר, גם אני אחיה ואמית. אז אמר אברההים, אלה יביא את השמש מן המזרח, תביא אתה אותה מן המערב. אז נדהם הכופר. אלה לא ידריך את הרשעים.

259. אז מה אתה חושב על האיש, אשר עבר בעיר שחרבה על כל בניניה, אמר, «איך יוכל אלה להחיותה לאחר מותה?» אז המיתו אלה מאה שנים, ואז החיה אותו ואמר לו, «כמה זמן שהית בין המתים?» אמר, «שהיתי יום או חלק מיום». ואז אמר לו אלה, «לא, כי מאה שנים שהית. הבט אל מאכלך ומשקך לא השתנו, והבט אל חמורך. כך נעשה ממך אות לבני האדם. והבט אל העצמות, איך נקים אותן ואחר כך נכסה אותן בשר». לאחר שנתברר לו הדבר, אמר, «מכיר אני כי אלה חלל-יכלל». וכאשר אברההים אמר, «רבוני! הראה לי איך תחיה את המתים».
260. אמר (אלה), «האם לא תאמין?» אמר (אברההים), «בדאי, כן. אבל למען ירגע לבי». אמר אלה, «קח ארבעה מיני צפורים וצרף אותם אליך (וחתך אותן לחתיכות), ושים כל חתיכה על הר, אחר קרא אליהו, ובמהירות יבואו אליך עפים. דע כי אלה עוזו וחכם».

קטע 36

261. משלם של אלה המוציאים מכספם למען אלה כגורעין שהצמיח שבע שבולים, ובכל שבלת מאה גרעינים. אלה יכפיל למי שירצה, ואלה רב-חסד ויודע.
262. המוציאים מכספם בשביל אלה, ואינם מלויים את תרומתם בדברי התרברבות ופגיעה, הנה שכם אצל רבונם, ולא עליהם הפחד ולא עליהם הגיון.
263. אמירת דברים נפיים (למבקש עזרתכם) וסליחה יותר טוב מצדקה אשר תבוא אחריה פגיעה. ואלה בלתי-זקוק לדבר ומתון.
264. הוי המאמינים! אל תבטלו את הצדקה שלכם על ידי התרברבות ופגיעה, כאותו אדם המוציא מכספו כדי להראות לבני האדם, ואינו מאמין באלה וביום האחרון. דומה הוא לסלע מכסה עפר; שגשם שוטף פגע בו, והשאירו צחיח. כך גם הם לא יפיקו דבר ממה שעשו. ואלה לא ידריך את הכופרים.
265. המוציאים מכספם בבקשם את רצון אלה, ומתוך רצונם הטוב, נמשלו לגן על רמה שגיד עליו גשם שוטף, לכן הכפיל את יבולו, ובאין גשם, יספיק לו הטל. ואלה רואה את מעשיכם.

266. הִירְצָה הָאֶחָד מֵכֶם שִׁיְהִיָּה לוֹ גֹן תִּמְרִים וְעֵנָבִים וּמִכָּל הַפְּרוֹת, אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֶרְמִים תַּחְתָּיו, אֵד לַעַת זָקְנָתוֹ יִהְיוּ לוֹ יִלְדִים חֲלָשִׁים, וְהֵגוּ יִפְגַּע בְּסַעְרָה הָרַת אֵשׁ שֶׁתִּשְׂרֹף אוֹתוֹ! כִּד יִבְחִיר לָכֶם אֵלֶּה אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ עֲלֵיהֶם.

קטע 37

267. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ (בְּשָׂבִיל אֵלֶּה) מִן הַמִּבְחָר שֶׁאֲסַפְתֶּם, וּמִמָּה שֶׁהוֹצֵאנוּ לָכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְאֵל תִּבְחָרוּ אֶת הַפְּחוֹת שֶׁבּוֹ לַתֵּת (בְּשָׂבִיל אֵלֶּה), אֲשֶׁר לֹא הִיִּיתֶם לוֹקָחִים לַעֲצָמְכֶם אֶלָּא אִם תַּעֲלִימוּ עֵין. דַּעוּ כִּי אֵלֶּה בְּלִתי-זָקוֹק לְדָבָר וּמִשְׁבַּח.

268. הַשָּׁטָן יִפְחִיד אֶתְכֶם בְּעֵנִי, וּמִצָּוָה עֲלֵיכֶם לִהְיוֹת מְשֻׁחָתִים, וְאֵלוּ אֵלֶּה מִבְּטִיחַ לָכֶם סִלִּיחָה מִמֶּנּוּ וְחֶסֶד, אֵלֶּה רַב-אֲמָצְעִים וְיֹדֵעַ.

269. הוּא (אֵלֶּה) יִתֵּן אֶת הַחֲכָמָה לְאֲשֶׁר יִרְצָה. וּמִי שֶׁמִּקְבֵּל הַחֲכָמָה (מֵאֵלֶּה) יִזְכֶּה בְּרַב טוֹבָה. רַק בְּעֵלֵי בִינָה יִזְכְּרוּ.

270. כָּל תְּרוּמָה שֶׁתִּתְּרָמוּ וְכָל נֹדַר שֶׁתִּתְּדְרוּ, אֵלֶּה יֵדַע אוֹתָם. וְלִפְּוֹרִים אֵין עוֹזְרִים.

271. אִם תִּתְּנוּ צִדְקָה בְּגִלּוּי טוֹב הוּא, אֵד אִם תִּסְתִּירוּ אוֹתָהּ וְתִתְּנוּהָ לַעֲנִיִּים יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאֵלֶּה יִכְפֹּר לָכֶם מִרְעוּתֵיכֶם. אֵלֶּה בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

272. אֵין אֶתָּה (מוֹחֲמֵד) אַחֲרָאִי לְהַדְרִכְתֶּם, כִּי אֵלֶּה מְדִרִיד אֶת מִי שֶׁיִּרְצָה. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, לִנְפִשְׁכֶּם הוּא, וְלֹא תּוֹצִיאוּהוּ אֶלָּא לְרָצוֹת פְּנִי אֵלֶּה. כָּל הַטוֹב שֶׁתּוֹצִיאוּ יוֹחֲזֵר וְיוֹכְפֵל לָכֶם (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תַעֲשִׂקוּ,

273. (הַצִּדְקָה שֶׁתּוֹצִיאוּ) הִיא מִיַּעֲדֵת לַעֲנִיִּים אֲשֶׁר אֵינֶם יְכוּלִים לְנוּעַ בְּאַרְץ לְצִרְכֵי פְּרִנְסָתָם בְּגִלָּל אֲמוּנָתָם בְּאֵלֶּה. וּמִי שֶׁלֹּא מִכִּיר אוֹתָם וְאֶת הַמַּצָּב שֶׁלָּהֶם יִחְשְׁבֵם לַעֲשִׂירִים, כִּי נִמְנָעִים הֵם מִלְּבַקֵּשׁ צִדְקָה, אוּלַם תִּכְבִּיר בְּסִימָנָם, אֵין הֵם שׂוֹאֲלִים טוֹבָה מֵאֲנָשִׁים בְּהַפְצָרָה. כָּל הַטוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, אֵלֶּה יֹדֵעַ אוֹתוֹ.

קטע 38

274. כָּל אֵלֶּה שֶׁמוֹצִיָאִים כְּסָפָם (בַּצִּדְקָה) לִילָה וְיוֹם בְּסִתֵּר וּבְגִלּוּי, לָהֶם שְׂכָרָם אֶצֶל רַבּוֹנָם, וְלֹא עֲלֵיהֶם מוֹרָא וְלֹא יִגּוֹן.

275. הָאוֹכְלִים רַבִּית לֹא יִקוּמוּ לְתַחֲיָה (בְּיוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים) אֶלָּא כְּפִי שִׁיקוּם מִי שֵׁשׁ בּוֹ שְׁמֵץ שֶׁל שְׁעוֹר, קֶס וְנוֹפֵל. זֹאת בְּגִלָּל שֶׁאֲמָרוּ, «מִקָּח וּמִמְכָּר כְּמוֹ רַבִּית». וְאוּלַם אֵלֶּה הַתִּיר אֶת הַמִּקָּח וְהַמִּמְכָּר וְאֶת הָרַבִּית אֲסָר.

לְכוּ, כָּל מִי שֶׁהִגִּיעָה אֵלָיו אֶזְהָרָה זֹאת מִרְבוּנוּ, וְהִפְסִיק לֵאכֹל רֵבִית, יִחְזִיק בְּאֶשֶׁר כָּבֵד קִבֵּל, וְאֵלֶּה טִפֵּל בְּעִנְיָנוּ. אֵד אֲשֶׁר יָשׁוּב (לְקַחַת רֵבִית), אֵלֶּה מְשׁוּכְנֵי הָאֵשׁ וְלִנְצַח יִהְיוּ בָּהּ.

276. אֵלֶּה יִמְחַק אֶת הָרֵבִית וְיִרְכָּה אֶת הַצִּדְקָה. אֵלֶּה אֵינוּ אוֹהֵב כָּל כּוֹפֵר וְחוֹטֵא.

277. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, וְהִקִּימוּ אֶת הַתַּפְּלָה וְנָתְנוּ אֶת הַזְּכָאִת, לָהֶם שְׂכָרָם אֶצֶל רְבוּנָם, וְלֹא עָלִיהֶם הַפַּחַד וְלֹא עָלִיהֶם הַיְגוּן.

278. הוּא הַמֵּאֱמִינִים! יֵרָאוּ אֶת אֵלֶּה, וְהִנִּיחוּ מִה שְׁנוֹתֵר לָכֶם מִן הָרֵבִית אִם בְּאֵמֶת מֵאֱמִינִים אַתֶּם,

279. וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן, הִכִּינוּ אֶת עַצְמְכֶם לַמִּלְחָמָה בְּאֵלֶּה וּשְׁלִיחוֹ, וְאוֹלָם אִם תִּחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה, תִּקְבְּלוּ בַּחֲזָרָה אֶת הַקֶּרֶן שֶׁל הַזֶּכֶךְ, לֹא תַעֲשְׁקוּ וְלֹא תַעֲשְׁקוּ.

280. וְאִם בְּמִצּוּקָה הוּא (הַחֲזִיב), תִּנְתֵּן לוֹ אֶרְכָּה (עַד אֲשֶׁר יִרְחֵב לוֹ), וְאִם תַּעֲשׂוּ עִמּוֹ צִדְקָה (שֶׁלֹּא לִגְבוּת אֶת הַחֲזִיב), טוֹב לָכֶם, לוֹ יִדְעֶתֶם.

281. יֵרָאוּ אֶת הַיּוֹם בּוֹ תִּחְזְרוּ אֶל אֵלֶּה, וְאֵד תִּקְבֵּל כָּל נֶפֶשׁ אֶת הַמַּגִּיעַ לָהּ, וְהֵם לֹא יַעֲשְׂקוּ.

קטע 39

282. הוּא הַמֵּאֱמִינִים! בְּאֶשֶׁר אַתֶּם נוֹתְנִים חֹב בִּינֵיכֶם לְזִמְן קְבוּעַ, עֲשׂוּ זֹאת בְּכִתְב, וְצָרִיד לְכִתְב לָכֶם כּוֹתֵב בְּצִדְק. אֲסוּר לְכוֹתֵב לְסֶרֶב מִלְּכִתְב בְּאֶשֶׁר לַמִּדְהוֹ אֵלֶּה. עָלָיו לְכִתְב, וְהַחֲזִיב יִכְתִּיב לוֹ, וְיִירָא אֶת אֵלֶּה רְבוּנוֹ, וְלֹא יִפְחִית מִחוּבוֹ מְאוּמָה. אִם הַחֲזִיב הִיָּה בְּלִתִּי שְׁפוּי אוֹ חִלוּשׁ בְּדַעְתּוֹ שְׁאִינוֹ מְסַגֵּל לְהַכְתִּיב, יִכְתִּיב הַמִּמְנָה עָלָיו בְּשִׁמוֹ בְּצִדְק. הַקִּימוּ שְׁנֵי עֲדִים מִקֶּרֶב אֲנָשִׁיכֶם. אִם לֹא יִמָּצְאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים, כִּי אֵד אִישׁ אֶחָד וּשְׁתֵּי נָשִׁים אֲשֶׁר אַתֶּם מְרַצִּים מִהֵן כְּעֵדוֹת, שְׁאִם תִּשְׁגָּה הָאֲחַת, תִּזְכִּיר לָהּ הָאֲחֵרָה. וְאֲסוּר לְעֲדִים לְסֶרֶב מִלְּהַעִיד בְּכָל זִמְן שִׁיתְבַּקְשׁוּ לְהַעִיד. וְאֵל תִּתְרַשְׁלוּ בְּכִתְיִבַת הַחֹב בֵּין אִם קֶטֶן הוּא אוֹ גָּדוֹל, וְאֵת מוֹעֵד פְּרַעְוֹנוֹ. דֶּרֶךְ זֹאת כְּשֶׁרָה יוֹתֵר בְּעִינֵי אֵלֶּה וְטוֹבָה יוֹתֵר לְשִׁמְרִית הָעֵדוֹת וְלִמְנִיעַת סִפְקוֹת. וְאוֹלָם אִם סְחוּרָה זְמִינָה הִיא אֲשֶׁר תִּמְסְרוּהָ מִיָּד לְיָד בִּינֵיכֶם, אִין בְּעִיָּה אִם לֹא תִכְתְּבוּהָ. הַקִּימוּ עֲדִים לְכָל עֶסְקָה שֶׁתַּעֲשׂוּ, מִבְּלִי שֶׁתִּשְׁתַּמְשׁוּ בְּלַחֵץ נֶגֶד כּוֹתֵב אוֹ עַד, כִּי אִם כֹּה תַעֲשׂוּ, יִהְיֶה זֶה חֲטָא מִצְדָּכֶם. לָכֵן יֵרָאוּ אֶת אֵלֶּה, וְאֵלֶּה יִלְמָדְכֶם, וְאֵלֶּה יוֹדַע כָּל דָּבָר.

283. ואם נוסעים אתם, ולא תמצאו כותב, הפקידו פקדון. אם מוסר אדם פקדון לרעהו, חזיב מקבל הפקדון להחזירו כמצות אלה רבונו. ולא תעלימו את העדות, ואשר יעלים אותה בלבם אשם הוא, כי אלה יודע את מעשיכם.

קטע 40

284. לאלה כל מה שבשמים ומה שבארץ, ובין אם תגלו או תסתירו את מה שבנפשכם, אלה ישפט אתכם עליו, ואחר יסלח למי שיצרצה ויעניש את מי שיצרצה, כי אלה הכל-יכל.

285. השליח (מוחמד) האמין במה שהורד אליו מרבנו, וגם כן המאמינים. כל אחד האמין באלה ובמלאכיו, ובספריו¹ ובשליחיו, מבלי להפלות בין אחד משליחיו, ואומרים, שמענו וצייתנו, סלח לנו רבונו, וסוף כלם לחזר אליך.

286. אלה, אינו מטיל על נפש לשאת יותר מכפי יכולתה, ותקבל את שכרה לפי מעשיה הטובים, ותקבל את ענשה לפי חטאיה. רבונו! אל תכעס עלינו אם נשכח או נשגה, רבונו! אל תטיל עלינו נטל כפי שהטלת על אלה שקדמו לנו. ואל תטיל עלינו במה שאין בכחנו לשאת, וסלח לנו, ומחל לנו, ורחם עלינו, כי אתה השולט בנו, והענק לנו נצחון על האנשים הכופרים.

3

סֹרֶת אֵאל עֶמְרָאן מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם

סורה זו קיבלה את שמה מן השם «אאל עֶמְרָאן, מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם» הנזכר בפסוקים 33 - 37. משפחת עמראן היא משפחת «מרים» אמו של הנביא «עיסא בן מרים», ולא משפחת מוסא והארוֹן. השם «אאל עֶמְרָאן» הופיע בסורה זו בפעם ראשונה. סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנפאל 8, ופסוקיה מאתים. קיבלה את שמה «מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם» מפסוק שלושים ושלושה.

סורת אאל עמראן 3

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א.ל.מ.¹
2. אללה, אין אלה אלא הוא, החי והקים,
3. הוא הוריד מן השמים אליך (מוחמד) הספר (הקוראן) באמת מאשר את (ספרי הקדש) שהורדו לפניו, וגם הוא אשר הוריד את התורה והאנג'יל (האונג'ליון),
4. מקדם כהדרךכה לבני אדם, והוריד את הפורקאן.² הכופרים באותות אללה, להם ענש קשה (ביום הדין), כי אללה עזוז ובעל ענשין.
5. אללה, אין דבר בארץ או בשמים שנסתר ממנו.
6. הוא שעצב דמותכם ברחם כרצונו, ואין אלה מבלעדיו, והוא העוז והחכם.
7. הוא שהוריד מן השמים אליך (מוחמד) את הספר (הקוראן). ישנם בו אותות מדקים, והם יסוד הספר,³ ואחרים המשתמעים לכמה פנים. אלה אשר תענה בלבם בוחרים את האותות המשתמעים לכמה פנים כדי לעורר ספקות, וכדי לפרשו כחפץ לבם, ואולם רק אללה ידע את פשרו. המשרשים בחכמה ובידע אומרים, אנחנו מאמינים בו, הכל מעם רבוננו. רק בעלי הבינה יזכרו.
8. רבוננו! אל תתעה את לבותינו לאחר שהדרכתנו, ותן לנו רחמים מאתך, כי אתה הוא הנותן בשפע.
9. רבוננו! אתה תאסף את כל בני האדם ביום אשר אין ספק בבואו (יום הדין). אללה לא יפר הבטחה.

קטע 2

10. הכופרים, לא יעזר להם רכושם ולא בניהם במאומה אצל אללה, אלה יהיו דלק האש.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. הפורקאן, אחד מכינויי הקוראן, המבדיל בין אמת ושקר.

3. בערבית, «אום אל-כתאב, אם הספר», או «הלוח השמימי».

11. כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם, כָּחָשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְאַלֵּלָהּ הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. וְהַעֲנֵשׁ שֶׁל אֵלֶּהָ קָשָׁה מְאֹד.¹
12. אָמַר לַכּוֹפְרִים! תִּנְצְחוּ וְתִאֲסְפוּ אֶל גִּיהֶנֶם. כִּמָּה רַע מְקוֹם הַמְּנוּחָה!
13. כִּבְר הָיָה לָכֶם אוֹת בְּשָׁנֵי מַחֲנוֹת אֲשֶׁר נִפְגְּשׁוּ (בַּבֶּדֶר);² מַחֲנֶה אֶחָד לָחֵם לְמַעַן אֵלֶּהָ,³ וְהַשָּׁנִי כֹפֵר.⁴ הַמֵּאֲמִינִים רָאוּ בַּעֲיֵנֵיהֶם אֶת מַחֲנֶה הַכּוֹפְרִים כְּאֵלוּ הָיָה כְּפָלִים מִמִּסְפָּרָם הֵם.⁵ כִּד מִנְחִיל אֵלֶּהָ נִצְחוֹן לְמִי שִׁירָצָה. וּבִזָּה יֵשׁ לָקַח לְבַעֲלֵי בִינָה.
14. הָאֲנָשִׁים מְקַסְמִים בְּאַהֲבַת הַחֶשֶׁק לְנָשִׁים וּלְבָנִים וּלְאוֹצְרוֹת זָהָב וְכֶסֶף, וְסוֹסִים מְצִינִים, וּמִקְנָה, וְזֶרַע. כֹּל זֶה תַּעֲנוּג זְמַנִּי שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲמָנָם הַתַּעֲנוּג הַנִּצְחִי הוּא אֶצֶל אֵלֶּהָ.
15. אָמַר! הָאֵגִיד לָכֶם מָה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר מִכֹּל זֶה! לִירָאִים יֵשׁ אֶצֶל רְבוּנָם גִּנִּים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֶרְמִים מִתַּחְתָּם לְנִצָּח וְחַיֵּי בָהֶם, וּבְנוֹת זֹג מְטֹהְרוֹת, נוֹסֵף לְכָל זֶה יִקְבְּלוּ הַרְצוֹן שֶׁל אֵלֶּהָ. וְאַלֵּהָ מִשְׁגִּיחַ עַל עֲבָדָיו.
16. הָאוֹמְרִים, רְבוּנָנוּ! אָנוּ מֵאֲמִינִים בָּד, סֵלַח לָנוּ עַל חֲטֵאֵינוּ, וְשִׁמְרָנוּ עָלֵינוּ מִעֲנֵשׁ הָאֵשׁ.
17. בַּעֲלֵי הַסִּבְלָנוֹת, וְאֲנָשֵׁי הָאֶמֶת, וְהָאֲדוּקִים, הַמוֹצִיאִים מִמּוֹן (כַּצִּדְקָה), וְהַמְתַּפְלְלִים לְסִלִּיחָה עִם שָׁחַר.
18. אֵלֶּהָ הַעִיד כִּי אֵין אֵלֶּה זֹלָתוֹ, וְכֹן (הַעִידוּ) הַמְלָאָכִים, וּבַעֲלֵי הַדַּעַת, עוֹמֵד בַּצִּדָּק. אֵין אֵלֶּה זֹלָתוֹ, הָעִזּוֹ וְהַחֶסֶם.
19. הַדַּת הָאֶמֶתִּית אֶצֶל אֵלֶּהָ הִיא דַּת הָאֶסְלָאם. אֵלֶּה שֹׁנְתֵן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנִּצְוֹצִים), לֹא נִחְלְקוּ בִּינֵיהֶם אֶלָּא מִתּוֹךְ קִנְיָה מְצֻדָּם (לְדַת הָאֶסְלָאם) לְאַחַר שֶׁהִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הַדַּעַת. וְכִי שְׂכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹת אֵלֶּהָ, הִנֵּה אֵלֶּהָ מִהִיר-חֶשְׁבּוֹן.
20. אִם יִתְנַפְּחוּ אֶתְךָ (מוֹחֲמֵד), אָמַר, «הַתְּמַסְרִיתִי לְאַלֵּהָ אֲנִי וְהַחֲסִידִים שְׁלִי. וְאָמַר לְאַלֵּהָ אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנִּצְוֹצִים) וְלֹאֵלֶּה שֶׁלֹּא

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 52.

2. בדר : מקום בין מכה ואל-מדינה שבו המאמינים ניצחו את הכופרים של מכה בשנה השנית להגירה בפעם הראשונה מאז קום האסלאם במכה.

3. המחנה שלחם למען אללה, הוא המחנה של המוסלמים של מדינה.

4. המחנה הכופר הוא המחנה של קוריש. הכופרים של מכה.

5. בעצם מספר הכופרים היה פי שלושה או ארבעה יותר מהמוסלמים, ולראות אותם פי שניים יותר

מהם הקל עליהם ונתן להם בטחון עצמי. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 44.

נתן להם ספר, האם התמסרתם לאללה? ואם הם התמסרו, הם כבר הדרך. ואם נפנו ערף, (אין אתה אתראי להם), כי עליך רק להודיע להם. ואללה משגיח על עבדיו».

קטע 3

21. הכופרים באותות אללה, וההורגים את הנביאים בלי צדק, וגם הם הורגים את האנשים אשר יצוו אותם על צדק. אלה בשר להם כי ענשם מכאיב.
22. וכל מעשיהם בעולם הזה יאבדו להם, ובעולם הבא לא יהיה להם עוזר.
23. הלא ראית את אלה אשר ידעו מנה מן הספר (התורה) מזמנים לבוא אל ספר אללה (הקוראן) למען ישפט ביניהם, והנה חבורה מהם התרחקה וסרבה.
24. זאת כי אמרו, «לא תגע בנו האש אלא לגימס ספורים». השלה אותם מה שבידו בדת שלהם.
25. ומה יעשו באשר נאספם ביום (יום הדין) שאין ספק בו, כשכל נפש תקבל את גמולה, והם לא יקפחו.
26. התפלל! «אללה! מולך המלכות, הנך מעניק מלוכה למי שתרצה, ותפקיע את המלוכה ממי שתרצה, אתה נותן עז למי שתרצה, ומשפיל את מי שתרצה, בידך כל הטוב, ואתה הכל-יכל».
27. אתה מחדיר הלילה לתוך היום, ומחדיר את היום לתוך הלילה, ומוציא את החי מן המת ואת המת מן החי, ותשלח פרנסה לאשר תרצה בלי הגבלה».
28. אל יקחו המאמינים את הכופרים למגנים במקום המאמינים. וכל העושה זאת, אין לו מה לקוות מאללה, אלא אם תעשו זאת להגן על עצמכם מפני סכנה. אללה יזהירכם ממנו, כי אל אללה הכל חוזרים.
29. אמר! אם תסתירו אשר בלבותיכם (מן הידידות לכופרים) או תגלוהו, אללה ידע אותו, כי הוא יודע את כל אשר בשמים ואשר בארץ, ואללה הכל-יכל,
30. ביום אשר בו תמצא כל נפש את כל מעשיה הטובים והרעים נצבים לפניו, אז תרצה כל נפש שיהיה בינה לבין מעשיה הרעים מרחק מאוד גדול. אללה מזהירכם ממנו, אך הוא רחום בעובדיו.

קטע 4

31. (הוי מוחמד!) אָמַר! «אַם אוהבִים אַתֶּם אֶת אֱלֹהָ, תֵּאַמִּינוּ בִּי וְנִהְיוּ כִפִּי שְׂאֵנִי נוֹהֵג, אֲזִי יֵאָהֲבֵכֶם אֱלֹהָ וְיִסְלַח לָכֶם עַל חַטָּאֵיכֶם. אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם».
32. אָמַר! «צִיְתוּ לְאֱלֹהָ וּלְשָׁלִיחַ (מוֹחַמַּד)», וְאַם יִכְנוּ עָרְף, הִנֵּה אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
33. אֱלֹהָ בָּחַר אֶת אָדָם (הָרָאשׁוֹן), וְאֶת נוֹחַ (נֹחַ), וְאֶת מִשְׁפַּחַת אַבְרָאָהִים, וְאֶת מִשְׁפַּחַת עֶמְרָאן מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם.
34. כָּלֶם בְּנֵי שׁוֹשְׁלֶת אַחַת. וְאֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
35. כְּאִשֶּׁר אֲשֶׁתּוֹ שֶׁל עֶמְרָאן¹ אָמְרָה, «רְבוּנִי! הִנֵּה נִדְרָתִי לָךְ אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנִי. אֲנִי קִבַּל מִמֶּנִּי! אֵתָּה הַשׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ».
36. כְּאִשֶּׁר יָלְדָה אוֹתָהּ, אָמְרָה, «רְבוּנִי! יִלְדָתִי נִקְבָּה - וְיִדְאִי, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שְּׂיִלְדָּה - וְאִין הַזָּכֵר כְּנִקְבָּה, וְקִרְאָתִי אֶת שְׁמָהּ מֵרִים, אֲנִי שְׁמֹר עָלֶיהָ וְעַל צִאָצְאֶיהָ מִפְּנֵי הַשָּׁטָן הָאָרוּר».
37. רְבוּנָה קִבַּל אוֹתָהּ (הַבַּת) קִבְּלָה טוֹבָה, וְהִצְמִיחַ אוֹתָהּ כְּצֶמַח טוֹב, וְיִמְנָה לָהּ אֶת זָכְרָא (זְכָרְיָה) לְאִמּוֹ. בְּכָל פֶּעַם שֶׁבִּקֵּר אֶצְלָה זָכְרָא בַּמָּקוֹם עֲבוֹדָתָהּ אֶת אֱלֹהָ, מָצָא אֶצְלָה מִזֶּן. אָמַר, «מֵרִים מֵאִין לָךְ זֶה?» אָמְרָה, «מֵאֵת אֱלֹהָ הוּא». אֱלֹהָ מִפְּרִנֶּס אֶת מִי שְׂיִרְצָה בְּלֹא חֶשְׁבוֹן.
38. שֶׁם זָכְרָא הַתְּפִלָּל אֶל רְבוּנוֹ, «רְבוּנִי! הַעֲנֵק לִי צִאָצְאִים טוֹבִים מֵאֵתָּךְ, כִּי אֵתָּה שׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה».
39. וְהַמְּלָאכִים קִרְאוּ אֵלָיו בַּעֲדוֹ עוֹמֵד בַּתְּפִלָּה בַּמִּסְגָּד, אֱלֹהָ מְבַשֵּׁר לָךְ עַל (בֶּן וְשִׁמוֹ) יַחְזִיא (יוֹחָנָן) מֵאִמּוֹ בַּמִּלָּה אֲשֶׁר תִּבּוֹא מֵאֱלֹהָ, וְיִהְיֶה רְבוּן, וְטַהוֹר, וְנִבְיָא מִן הַיִּשְׂרָאִים.
40. אָמַר (זָכְרָא), «רְבוּנִי! כִּיצַד יִהְיֶה לִּי בֶן וְאֵנִי מְאוּד זָקֵן וְאֲשֶׁתִּי עֶקְרָה?» וְהוּא נִעְנָה, «כֵּךְ יִהְיֶה. אֱלֹהָ יַעֲשֶׂה כָּל מַה שְׂיִרְצָה».
41. אָמַר (זָכְרָא), «רְבוּנִי! עֲשֵׂה לִי אוֹת». וְהוּא נִעְנָה, «הָאוֹת שֶׁלָּךְ הוּא: אֵל תִּדְבֹּר עִם בְּנֵי הָאָדָם שְׁלוֹשָׁה יָמִים אֶלָּא בְּרִמּוֹ. וְהִרְבֵּה לְהַזְכִּיר אֶת רְבוּנוֹךְ וְהַתְּפִלָּל אֵלָיו עָרֵב וּבִקְרָא».

1. עמראן, האב של מרים אמו של הנביא עיסא אל-מסיח (המשיח).

קטע 5

42. וזכר באַשר המלאכים אמרו, «מרים! אללה בחר בך, וטהר אותך, ובחר בך להיות מעל נשות העולם,
43. מרים! צייתי לרבונך, וסגדי, וכרעי עם הכורעים».
44. זהו אחד מן המאורעות הנסתרים אשר אנחנו מגלים אותו לך (הנביא), כי לא היית עמהם באשר (הפילו גורל) בהשליכם את עטיהם למען ידעו מי מהם יהיה אמן את מרים, ולא היית עמהם בריכם ביניהם.
45. והמלאכים אמרו, «מרים! אללה מבשרך על (הלדת בן לך) על פי מלה מאתו, שמו המסיח (המשיח) עיסא בן מרים, נכבד בעולם הזה ובעולם הבא, ומן המקורבים (לאללה).
46. וידבר אל בני אדם בהיותו בעריסה ובגיל העמידה, ויהיה מן הישרים».
47. אמרה, «רבוני! כיצד יהיה לי בן ואיש לא בא אלי!» נענתה, «כך יברא אללה את מה שירצה, ואם החליט על דבר, הוא יאמר לו, 'היה!' והיה».
48. הוא (אללה) ילמדוהו הכתב, והחכמה, והתורה, והאנג'ל.
49. וישלח אותו אל בני ישראל, (ויאמר להם), «הנה באתי אליכם עם את מרבונכם: אברא לכם מטין דמות עוף, ואפח בו (רוח), והיה לעוף ברצון אללה. ואני ארפא את העור מלדה, ואת המצרע, ואחיה את המתים ברצון אללה. נוסף לכל זה, אני אוכל להודיעכם את אשר תאכלו ומה אתם אוגרים בבתיכם. בזאת יהיה לכם אות (שאני נביא) אם מאמינים אתם,
50. ואני מאמין בתורה שבין ידי, ולהתיר לכם חלק ממה (האכל) שנגאסר עליכם. והבאתי לכם אות מעם רבונכם, לכן יראו את אללה ושמעו בקולי.
51. כי אללה הוא רבוני ורבונכם, על כן עבדוהו, וזהו דרך הישר».
52. אף באשר הרגיש עיסא (המשיח) בכפירתם, אמר, «מי יהיו עוזרי לאללה?» אמרו חסידיו, «אנחנו נעזר לך למען אללה. אנחנו מאמינים ויהיה לנו עד כי מסלמים (מתמסרים) אנחנו.
53. רבוננו! אנחנו מאמינים באשר הורדת (מן האנג'ל), ונלך אחרי השליח (עיסא), על כן כתב אותנו עם העדים».
54. הם (הלא מאמינים בעיסא) זממו נגדו, ואללה זמם, ואללה הוא הטוב שבזוממים.

קטע 6

55. אַלְלָה אָמַר, «עִיסָא! אָנִי עוֹמֵד לְהוֹצִיָאָךְ מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וְאַעֲלֶה אוֹתָךְ אֵלַי, וְאַצִּיל אוֹתָךְ מִן הַכּוֹפְרִים, וְאַשִּׁים אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּךָ מַעַל הַכּוֹפְרִים עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, וְאַז תַּחֲזְרוּ אֵלַי, וְאַשְׁפֹּט בִּינִיכֶם בְּאֲשֶׁר נַחֲלַקְתֶּם בּוֹ.
56. אַךְ אֶת אֲשֶׁר כָּפְרוּ, אֶעֱנִישׁ אוֹתָם עֲנֵשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְאִין לָהֶם כָּל עוֹזָר».
57. אוֹלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, (אַלְלָה) יִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם. אַלְלָה אִינוּ אוֹהֵב אֶת הַרְשָׁעִים.
58. זֶה מָה שֶׁאַנְחֵנוּ מוֹסְרִים לָךְ (מוֹחֲמַד) הוּא מִן הָאוֹתוֹת וְהַסִּפְרִים הַמְּחֻכָּים הַמִּפְרִיד בֵּין הָאֱמֶת וְהַשֶּׁקֶר.
59. הִנֵּה מִשַׁל עִיסָא אֶצֶל אַלְלָה כְּמִשַׁל אָדָם, אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתוֹ מֵעֶפֶר, וְאַז אָמַר לוֹ, «הִיָּה!» וְהִיָּה.
60. זֶה הָאֱמֶת מִרְבוּנְךָ, וְלָכֵן אַל תַּהִיָּה מִן הַסִּפְקָנִים.
61. אִם יִתְוַכַּחוּ אִתְּךָ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוּתִיו (עִיסָא הַמְּשִׁיחַ) לְאַחַר כָּל הַדַּעַת, אֲשֶׁר בָּאָה אֵלֶיךָ, אָמַר, «בּוֹאוּ וְנִקְרָא לְבִנֵּינוּ וּלְבָנֵיכֶם, וְלִנְשֵׁינוּ וְלִנְשֵׁיכֶם, וְנַכְלֶנּוּ יַחַד אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם, וְנִתְפַּלֵּל כִּי קָלַת אַלְלָה תַּחּוּל עַל הַמְּשַׁקְרִים».
62. זֶהוּ הַסִּפּוּר הָאֱמֶתִי. וְאִין אֵלֶּה זוֹלַת אַלְלָה וְהוּא הָעֶזּוּז וְהַחֲכָם.
63. אִם יִפְנוּ עֵרֶף, הָרִי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת הַמְּשַׁחֲתִים.

קטע 7

64. אָמַר, «בַּעֲלֵי הַסִּפְרִים! בּוֹאוּ אֶל דְּבַר נְשׂוּהָ בּוֹ אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם; (וְהוּא) שְׁנַעֲבַד רַק אֶת אַלְלָה, וְלֹא נִשְׁתַּף בּוֹ דְּבַר, וְלֹא יִקַּח אִישׁ מֵאַתְּנוּ אִישׁ מִהַצַּד הָאַחֵר כְּאִדּוֹן זוֹלַת אַלְלָה. וְאַם יִפְנוּ עֵרֶף, אֲמַרוּ, הָעִידוּ כִּי מִסְלָמִים אָנוּ».
65. בַּעֲלֵי הַסִּפְרִים! לָמָּה תִּתְוַכַּחוּ בְּדְבַר אֲבִרָאָהִים? הֵן רַק אַחֲרֵיו הוֹרְדוּ הַתּוֹרָה וְהָאֲנִי יָלַד. הֲאִם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
66. הֲלֹא אַתֶּם תְּמִיד מִתְוַכַּחִים (אַתְּנוּ) עַל מָה שֶׁיִּדּוּעַ לָכֶם! וְלָמָּה תִּתְוַכַּחוּ עַל מָה שֶׁאִינוּ יֹדְעַ לָכֶם? אַכּוּ אַלְלָה יוֹדֵעַ וְאַתֶּם לֹא תִדְּעוּ.
67. אֲבִרָאָהִים לֹא הָיָה יְהוּדִי וְלֹא נוֹצְרִי, אַךְ הָיָה חֲנִיף וּמִסְלָם, וְלֹא הָיָה עוֹבֵד אֱלִילִים.
68. הָרִאשִׁיּוֹנִים יוֹתֵר לְהִיּוֹת קְרוֹבִים לְאַבְרָאָהִים הֵם הַהוֹלָכִים בְּדֶרֶכוֹ, וְהַנִּבִּיא הַזֶּה (מוֹחֲמַד), וְהַמַּאֲמִינִים (הַמִּסְלָמִים). אַלְלָה הוּא מִגֵּן הַמַּאֲמִינִים.

69. קבוצה מבצלי הספר רצו להתענותכם, אך אין הם מתעים אלא את עצמם בלא שִׁיחוּשׁוֹ (שֶׁהֵם מִתְעִים אֶת עַצְמָם).
70. הוּי בַעֲלֵי הַסֵּפֶר! מִדּוּעַ תִּכְפְּרוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָהּ עַל אֵף שֶׁאַתֶּם מְכִירִים אוֹתָם?
71. הוּי בַעֲלֵי הַסֵּפֶר! לָמָּה זֶה תִּלְבִּישׁוּ אֶת הָאֲמֶת בְּשֶׁקֶר, וְתַעֲלִימוּ אֶת הָאֲמֶת וְאַתֶּם יוֹדְעִים?

קטע 8

72. קבוצה מבצלי הספר אָמְרוּ (לְבָנֵי דָתָם), «הָאֲמִינוּ בְּרֹאשִׁית הַיּוֹם בְּמָה שֶׁהוֹרֵד אֶל הַמְּאֲמִינִים (הַקּוֹרְאִין), וְכִפְרוּ בּוֹ בְּסוֹף הַיּוֹם, לְמַעַן יִחְזְרוּ בָהֶם וְאֵל תִּתְּנוּ אֲמוֹן אֶלָּא בְּמִי שֶׁהוּא בֶן דָּתָכֶם». אָמַר (מוֹחֲמַד), «הַהִדְרָכָה הָאֲמִתִּית הִיא הַדְּרָכַת אֱלֹהָהּ, אֲבָל אַתֶּם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר) אֵינְכֶם רוֹצִים כִּי יִנְתְּנוּ לְאַחֲרִים כְּאֲשֶׁר נִתַּן לָכֶם». אֵךְ אִם יוֹסִיפוּ לְהִתְנַפֵּחַ עִמָּכֶם בְּפָנֵי רַבּוֹנְכֶם. אָמַר לָהֶם, «הַחֶסֶד הוּא בְּיַד אֱלֹהָ הַמַּעֲנִיק אוֹתוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, וְאֱלֹהָ רַב-אֲמָצְעִים וְיוֹדֵעַ.
74. הוּא בּוֹחֵר לְרַחֲמֵיו אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאֱלֹהָ הוּא בַעַל הַחֶסֶד הָעָצוֹם».
75. יֵשׁ בֵּין בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר אֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִם תִּפְקִיד בְּיָדֵיהֶם קִנְטָאָר,¹ יִחְזִירוּהוּ לָךְ, אֵךְ יֵשׁ בִּינֵיהֶם כְּאֵלָה, אֲשֶׁר אִם תִּפְקִיד בְּיָדוֹ דִּינָאָר² אֶחָד, לֹא יִחְזִירוּהוּ, אֶלָּא אִם תִּמְשִׁיד לְתוֹבְעוֹ וְלֹא תִרְפָּה מִמֶּנּוּ. זֹאת כִּי אָמְרוּ, «שָׂאִין הֵם אַחֲרָאִים כָּלִפִּי הָאוֹמִיין».³ זֶהוּ שֶׁקֶר שֶׁהֵם מְפִיזִים בְּשֵׁם אֱלֹהָ וְהֵם יוֹדְעִים.
76. בּוֹדְאִי, אֱלֹהָ אוֹהֵב רַק אֶת אֵלָה הַמְקִימִים אֶת הַתְּחִיבֵי־יִתְיָהֶם וְנוֹהֲגִים בִּירְאָת אֱלֹהָ.
77. אֵךְ אֵלָה הַמוֹכְרִים אֶת בְּרִית אֱלֹהָ וְאֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם בְּמַחִיר מַעֲט, אֵלָה לֹא יִהְיֶה לָהֶם חֶלֶק בַּעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא יִדְבַּר אֵלֵיהֶם אֱלֹהָ, וְלֹא יִבִּיט אֵלֵיהֶם בְּיוֹם תְּחִילַת הַמֵּתִים, וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, וְעַנְשָׁם יִהְיֶה מְאוֹד מְכָאִיב.
78. וְיֵשׁ בָּהֶם (בַּעֲלֵי-הַסֵּפֶר) אֲנָשִׁים הַהוֹפְכִים בְּלִשׁוֹנָם אֶת מַלּוֹת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן תִּחַשְׁבוּ כִּי הוּא מִן הַסֵּפֶר, וְאוּלָם אֵין הוּא מִן הַסֵּפֶר. וְיֹאמְרוּ, זֶהוּ מֵאֱלֹהָ. וְאוּלָם אֵין הוּא מֵאֱלֹהָ, וְכֵן הֵם מְכַזְּבִים בְּשֵׁם אֱלֹהָ בְּיוֹדְעִין.

1. משקל מאה רוטל.

2. דינאר, מטבע של זהב.

3. האומיין בערבית מקביל לגויים בעברית, הלא יהודים.

79. אָסור לָאָדָם, אֲשֶׁר אֱלֹהָ נָתַן לוֹ אֶת הַסֵּפֶר, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַנְּבוּאָה, לֵאמֹר לְבָנֵי אָדָם, הִיוּ עֲבָדִים לִי בַּמָּקוֹם לְאֱלֹהָ. אֵלָּא הוּא יֹאמֶר, הִיוּ רַבָּנִים עַל סִמְךָ כָּל אֲשֶׁר תִּלְמְדוּ מִן הַסֵּפֶר וְאֶת כָּל אֲשֶׁר תִּדְרָשׁוּ.
80. וְאָסוּר לוֹ לְצִוּוֹת עֲלֵיכֶם לִקְבֹּל אֶת הַמַּלְאָכִים וְאֶת הַנְּבִיאִים כְּאֲדֻנִּים. הַיְצִיָּה עֲלֵיכֶם לְכַפֵּר אַחֲרֵי הַיּוֹתֶכֶם מִסְּלָמִים (מִתְּמַסְּרִים לְאֱלֹהָ).

קִטְעַן 9

81. (וְיִזְכֹּר הוּא הַנְּבִיא) כְּאֲשֶׁר כָּרַת אֱלֹהָ בְּרִית עִם (כָּל) הַנְּבִיאִים אָמַר, «אֲנִי עוֹמֵד לְתֵת לָכֶם אֶת הַסֵּפֶר וְהַחֲכָמָה בְּתַנְאִי, כְּשֶׁיָּבֹא אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ הַמַּאֲשֵׁר אֶת אֲשֶׁר עִמָּכֶם (מִהַסֵּפֶר וְהַחֲכָמָה), עֲלֵיכֶם לְהֶאֱמִין בּוֹ וְלַעֲזֹר לוֹ», וְשָׁאַל (אֱלֹהָ), «הַמַּאֲשֵׁרִים וּמַקְבְּלִים אִתָּם עֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר הִטַּלְתִּי עֲלֵיכֶם?» אָמַר, «מַאֲשֵׁרִים אֲנַחֲנוּ». אָמַר (אֱלֹהָ), «אִם כֵּן הָעִידוּ, וְאֲנִי אֶתְּכֶם מִן הָעַדִּים»,
82. וְאָכֹן, מִי שְׁפוּנָה עָרַף לְאַחַר כָּל זֹאת, אֵלֶּה מִשְׁחָתִים הֵם.
83. הָאֵם יִבְקֹשׁוּ דָת מִבְּלַעֲדֵי הַדָּת שֶׁל אֱלֹהָ? הֵן וְלוֹ נִכְנְעוּ כָּל מִי שֶׁבִּשְׂמִים וְהָאֶרֶץ, אִם מֵרָצוֹן אוֹ שְׁלֹא מֵרָצוֹן, וְאֵלֶּיּוּ יוֹשְׁבוּ.
84. אָמַר, «מַאֲמִינִים אֲנַחֲנוּ בְּאֱלֹהָ וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלֵינוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לְאַבְרָהָם וְאַסְמָאֲעִיל וְאַסְחָאק וְיַעֲקֹב וְהַשֶּׁבְטִים, וּבְאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא וְעִיסָא וְלְנְבִיאִים מִרְבוֹנָם. לֹא מִבְּחִינִים בִּינֵיהֶם, וּתְמִימִים אֲנַחֲנוּ עִמּוֹ».
85. מִי שֶׁמַּאֲמִין בְּדַת אַחֶרֶת מִלְּבַד הָאִסְלָאם לֹא תִתְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, וּבְעוֹלָם הַבָּא יִהְיֶה מִן הָאוֹבְדִים.
86. אִידָּךְ יִדְרִיךְ אֱלֹהָ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר כָּפְרוּ אַחֲרֵי שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְיַעֲזִידוּ כִּי הִשְׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) אֵמֶת הוּא, וְלֵאחֶר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים? אֱלֹהָ לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
87. עֲנָשָׁם שֶׁל אֵלֶּה יִהְיֶה, שֶׁתַּחֲוִיל עֲלֵיהֶם קִלְלַת אֱלֹהָ וְהַמַּלְאָכִים וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
88. לְנִצָּח יִהְיוּ בְּתוֹכָהּ (הָאֵשׁ), וְעֲנָשָׁם לֹא יוֹקֵל, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אֲרָכָה,
89. פָּרַט לְאֵלֶּה אֲשֶׁר יַחֲזִרוּ בְּתִשׁוּבָה לְאַחַר מִכּוֹן וְיַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
90. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ לְאַחַר שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְהוֹסִיפוּ לְהַמְשִׁיךְ בַּכְּפִירָתָם, לֹא תִתְקַבֵּל תְּשׁוּבָתָם, וְאֵלֶּה הֵם הַתּוֹעִים.

91. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וַיָּמֹתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִתְקַבְּלוּ מֵהֶם דְּמֵי פְדִיּוֹן, אֲפֹלוּ כַּמְלֹוא הָאָרֶץ זָהָב. לְכָל אֵלֶּה צָפוּי עֲנֵשׁ מִכְּאִיב, וְלֹא יִהְיוּ לָהֶם עוֹזְרִים.

חלק 4

קטע 10

92. לֹא תִקְבְּלוּ אֶת הַחֹסֶד שֶׁל אֵלֶּה, אִם לֹא תוֹצִיאוּ מִכָּל מָה שְׁאֵהוּב עֲלֵיכֶם. כָּל אֲשֶׁר תוֹצִיאוּ, יִהְיֶה יָדוּעַ לְאֵלֶּה.
93. כָּל הַמַּאֲכָלִים הָיוּ מִתְרִים לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, מִלְּבַד מֵה שְׁאֵסֵר יִשְׂרָאֵל עַל עַצְמוֹ לִפְנֵי הוֹרְדַת הַתּוֹרָה. אָמַר (מוֹחֲמֵד), «הִבִּיאוּ אֶת הַתּוֹרָה וְקִרְאוּהָ אִם אַתֶּם צוֹדְקִים».
94. אַךְ אֵלֶּה הַבּוֹדִים שְׁקִרִים עַל אֵלֶּה אַחֲרֵי זֶה, אֵלֶּה הֵם הַחוּטָאִים.
95. אָמַר, «אֵלֶּה מַדְבַּר אֱמֶת, עַל כֵּן הִתְנַהְּגוּ לִפִּי דַת אֲבֵרָא הֵם הַחֲנוּף, שְׁלֹא יִהְיֶה בְּפִגְיִים».
96. הַבֵּית (הַקְדוֹשׁ) הָרִאשׁוֹן שֶׁהוּסַם לִבְנֵי הָאָדָם הוּא זֶה אֲשֶׁר בְּבִכָּה,¹ וְבוֹ בְּרָכָה וְהִדְרָכָה לִבְנֵי הָעוֹלָם.
97. בּוֹ צִיּוֹנִים בְּרוּרִים, מְקָאם אֲבֵרָא הֵם.² כָּל הַבָּא אֵלָיו יִהְיֶה בְּטוֹחַ. וְאֵלֶּה צוּה עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲלוֹת לָרָגֶל אֶל הַבֵּית, כָּל הַיְכוֹל לְהִגִּיעַ אֵלָיו. וְאוֹלָם כָּל אֲשֶׁר יִכְפֹּר, הֵנָּה אֵלֶּה אֵינוֹ זָקוּק לִבְנֵי אָדָם.
98. אָמַר, «הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר! לָמָּה תִכְחַשׁוּ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּה? וְאֵלֶּה עֵד לַמַּעֲשִׂיכֶם?»
99. אָמַר, «הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר! מִדּוּעַ אַתֶּם עוֹסְקִים לְהַרְחִיק אֶת אֲשֶׁר יֵאָמֵן (בְּאֶסְלָאם) מֵעַל הַשְּׁבִיל שֶׁל אֵלֶּה, וּתְסַלְּפוּ אֶת מָה שְׁאֵתֶם עֲדִים לַאֲמֹתוֹתוֹ? אֲכֹן לֹא נַעֲלְמוּ מֵאֵלֶּה מַעֲשִׂיכֶם».
100. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אִם תִּצְיָתוֹ לִקְבוּצָה מִבְּעָלִי הַסֵּפֶר, יִחְזִירוּכֶם לְאַחֵר אֲמוּנַתְכֶם לְכוֹפְרִים.
101. וְכִיצַד תּוֹכְלוּ לְכַפֵּר בְּעוֹד אוֹתוֹת אֵלֶּה נִקְרָאִים בְּפִגְיֶכֶם, וּשְׁלִיחוֹ עוֹדְנוֹ חֵי בִינִיכֶם? וְמִי שְׁסוּמָךְ עַל אֵלֶּה יִדְרֹךְ אֶל הַדְרֹךְ הַיְשָׁרָה.

1. כִּינוּי לַעִיר מִכָּה.

2. ר' סוֹרַת אֶל-בִּקְרָה 2: 125.

קטע 11

102. הוי המאמינים! יראו את אלה כראוי לו, ואל תמותו אלא כמסלמים, והחזיקו בחבל של אלה (הקוראן) ואל תתפלגו, וזכרו את חסד אלה אשר נטה לכם כאשר הייתם אויבים, והשכין שלום ורעות ביניכם, והייתם אחים בחסדו, והייתם על שפת תהום, והציל אתכם ממנה. כך יבחר לכם אלה את אותותיו למען תדרכו,
104. צריכה לקום מביניכם חבורה המזמינה אחרים אל הטוב, והמצוה עשה ולא תעשה, ואלה הם הזוכים (בגן עדן ביום הדין),
105. ולא תהיו פאלה אשר נפרדו וחלקו אלה על אלה לאחר שבאו אליהם ההוכחות הבהירות, כי להם צפוי ענש עצום,
106. ביום (יום הדין) אשר בו יאירו פנים ויחשיכו פנים. ולבעלי הפנים החשוכות יאמר, האם כפרתם לאחר שהאמנתם? טעמו אפוא את הענש שבו כפרתם.
107. אך אלה אשר האירו פניהם ישארו ברחמי אלה (בגן עדן) לעולם.
108. אלה אותות אלה (פסוקי הקוראן) אשר נקרא לה (הנביא) באמת, כי אלה אינו רוצה לגרם עול לבריות.
109. לאלה כל אשר בשמים ואשר בארץ ולא לאלה יוחזרו כל הדברים.

קטע 12

110. אתם (המסלמים) האמה הטובה ביותר שנתנה לבני האדם מעולם, המצוים עשה ולא תעשה, ומאמינים באלה. לו האמינו בעלי הספר (במוחמד ובשליחותו), טוב היה להם. יש מאמינים ביניהם, ואולם מרביתם משחתים.
111. אינם יכולים לפגוע בכם אלא בפגיעות קטנות (במלים גסות), ואם ילחמו בכם יפנו לכם ערף ולא ינצחו.
112. ההשפלה נכפתה עליהם באשר ימצאו, אלא בחסותו של אלה או בחסותם של בני האדם, ונחלו הפס של אלה, ונדלות נכפתה עליהם, על אשר כפרו באותות אלה, והרגו את הנביאים בלי צדק. (זה ענשם) על כי מרדו ועברו את חק אלה.
113. אולם לא כלם דומים. יש בין בעלי הספר חבורה של אנשי ישר הקוראים את אותות אלה בלי לה וסוגדים לו,

114. הם מאַמניִים בַּאֲלֵלָה וּבִיּוֹם הָאַחֲרוֹן וּמִצּוּיִם עָשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, וּמִמְהָרִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים. אֵלֹהֵי הַיְּשָׁרִים,
115. כָּל טוֹב שֶׁיַּעֲשׂוּ, אֲלֵלָה יִכִּיר בּוֹ. וְאֲלֵלָה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַיְּרָאִים.
116. אוֹלָם לְכּוֹפְרִים לֹא יוֹעִילוּ נִכְסֵיהֶם וּבְנֵיהֶם בְּמֵאוּמָה בְּפָנֵי אֲלֵלָה. הֵם בַּעֲלֵי הָאֵשׁ, וַיַּחֲיוּ בָּהּ לְעוֹלָם.
117. מֶה שֶׁהֵם מוֹצִיאִים עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה מְשׁוּל לְרוּחַ רַעֲשָׁנִית עֲזָה קָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בְּזָרַע שֶׁל אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חָטְאוּ וְהִשְׁחִיתָה אוֹתוֹ. אֲלֵלָה לֹא קָפַח אוֹתָם, כִּי הֵם אֵת נִפְשׁוֹתֵיהֶם קָפְחוּ.
118. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם כְּאִנְשֵׁי שְׁלוֹמָם אֵת אֵלָה שֶׁלֹּא מְבִינֵיכֶם, כִּי לֹא יַחֲסִכּוּ מֵאִמָּץ לָגֵרם לָכֶם צְרוֹת מִמְשָׁכוֹת. הֵם תְּמִיד מְקוּיִם שֶׁתִּסְבְּלוּ, תְּמִיד הֵם מְבִיעִים שְׁנֵאָה כְּלַפֵּיכֶם, אֲךָ אֲשֶׁר לְבוֹתֵיהֶם יִסְתִּירוּ רַב מְזָה. כָּבֵד הִבְהִירוּ לָכֶם אֵת הָאוֹתוֹת אִם אַתֶּם מְבִינִים.
119. הִנֵּה אַתֶּם אוֹהֲבִים אוֹתָם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר), וְאֵלֹהֵי הֵם אֵינֶם אוֹהֲבִים אֶתְכֶם, וְאַתֶּם מַאֲמִינִים בְּסִפְרֵים כָּלִים¹ (בְּזִמְן שֶׁהֵם לֹא מַאֲמִינִים בְּקוֹרְאָן). וְהֵם בְּפָגְשָׁם אֶתְכֶם יֹאמְרוּ, מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר לֹא תִהְיוּ אִתָּם, הֵם יִשְׁכּוּ אַצְבָּעוֹתֵיהֶם מִזַּעַם עֲלִיכֶם. אָמַר, מוֹתוֹ בְּזַעֲמָכֶם, אֲלֵלָה יוֹדֵעַ מֶה שֶׁבִּלְקָבוֹת.
120. כָּל טוֹבָה אֲשֶׁר תִּבּוֹא עֲלֵיכֶם תִּפְרִיעַ לָהֶם. וְכָל צָרָה שֶׁתִּבּוֹא עֲלֵיכֶם יִשְׁמַחוּ בָּהּ. וְאִם תִּסְבְּלוּ וְתִירָאוּ אֵת אֲלֵלָה לֹא תִזְיֶק לָכֶם תַּחֲבוּלָתְם בְּמֵאוּמָה. אֲלֵלָה מְקִיף אֵת מֶה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.

קטע 13

121. (הוּא הַנְּבִיא!) זָכַר כְּאֲשֶׁר הִשְׁכַּמְתָּ לְצֹאֵת מִבֵּיתְךָ כְּדִי לְקַבּוֹעַ לַמַּאֲמִינִים עֲמֻדוֹת לְקָרֵב (בְּקָרֵב אוֹחוּד). וְאֲלֵלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ,
122. כִּי אִזּוֹ נִפְלָה רוּחַם שֶׁל שְׁנֵי שְׂבָטִים² מְבִינֵיכֶם, אֲךָ אֲלֵלָה הִגּוֹ עֲלֵיהֶם, כִּי עַל אֲלֵלָה סוֹמְכִים הַמַּאֲמִינִים.

1. הכוונה היא לספרים הקדושים: התורה, והאנגיל, והקוראן.

2. שני השבטים הם: בנו שלמה ובנו חזקיה, אשר חשבו לחזור אל מדינה באמצע הדרך לאחוד עם המפקד שלהם עבד אללה אבן אבי אובי, ראש הצבועים. בסוף הם החליטו להמשיך בדרכם ולהצטרף לנביא. וכך עשו.

123. אֱלֹהָהּ נָתַן לָכֶם נֶאֱחֹוּ בְקָרֵב בְּדֶרֶךְ כְּאִשֶּׁר הֵייתֶם חֲלָשִׁים (מִבְּחִינָה צָבָאִית), וְלָכֵן יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָהּ, לְמַעַן שֶׁתִּכְבְּרוּ לוֹ טוֹבָה.
124. בְּאָמַר לְמַאֲמִינִים, הָאֵם לֹא דִי בְּכָד שְׁרַבּוֹנְכֶם הִכְיוֹ לְעִזְרַתְכֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפֵי מִלְּאָכִים?
125. בּוֹדֵאִי! אִם תִּהְיוּ בַעֲלֵי סִבְלָנוּת, וְתִהְיֶה בָכֶם יִרְאָה, וְלוֹ יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַתִּקְפֶּת פֶּתַע, יִשְׁלַח רַבּוֹנְכֶם לְעִזְרַתְכֶם חֲמִשָּׁת אֲלָפִים מִלְּאָכִים מְסֻמָּנִים.
126. אֱלֹהָהּ עָשָׂה זֹאת כְּבִשּׁוּרָה בִּשְׁבִילְכֶם וּלְמַעַן יִבְטַח לְבָבְכֶם בּוֹ. וְהַנֶּאֱחֹוּ הוּא רַק מֵאֱלֹהָהּ, הַעֲזִיז וְהַחֲכָם,
127. (הַנֶּאֱחֹוּ בְּבִדָּר) הִנֵּה כְּדִי שֶׁאֱלֹהָהּ יִכְחִיד אֲחָדִים מֵאֱלֹהָ שֶׁכִּפְּרוּ, אוֹ לְהַפִּיל אֶת רוּחַם וְיִשׁוּבוּ מֵאֲקָזָבִים (רְאוּיִים הֵם לַחֲרָפָה וְלַבּוֹשָׁה).
128. עֲנִי (בְּנֵי הָאָדָם) אֵינוֹ בְּיָדֶיךָ. אֱלֹהָהּ יִסְלַח לָמִי שִׁירְצָהּ, אוֹ יַעֲנִישׁ אוֹתָם מִשּׁוּם שֶׁהֵם חוֹטְאִים.
129. וְלֹאֲלֹהָ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְאֲשֶׁר בְּאַרְץ, וְהוּא סוֹלַח לָמִי שִׁירְצָהּ, וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָהּ, וְאֱלֹהָהּ סוֹלַח וְרוּחוֹם.

קטע 14

130. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ רִבִּית כְּפוֹלָה וּמְכַפֶּלֶת, וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהָהּ לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
131. וְשִׁמְרוּ עַל עֲצָמְכֶם מִהָאֵשׁ שֶׁהוֹכְנָה לְכוֹפְרִים,
132. וְצִיְתוּ לֹאֲלֹהָ וּלְשָׁלִיחַ לְמַעַן תִּרְוּחֻמוּ.
133. מִהָרוּ אֶל סִלְיָהָ מִרַבּוֹנְכֶם וּלְגֹן שֶׁרַחְבּוֹ כְּרַחֵב הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ הַמֵּיֶעֶד לִירְאִים,
134. הַמוֹצִיאִים (בַּצִּדְקָה) מִכֶּסֶף בַּעַת שִׁפְעָה וּבַעַת מְצוּקָה, וְלֹאֲלֹהָ הַכּוֹבָשִׁים אֶת כְּעָסָם, וְהַסּוֹלְחִים לְבְנֵי הָאָדָם, כִּי אֱלֹהָהּ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב,
135. וְאֲשֶׁר בַּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֵׂה מְגָנָה, אוֹ חָטְאוּ לְעַצְמָם, יִזְכְּרוּ בְּאֱלֹהָהּ, וּיִבְקָשׁוּ אֶת סִלְיָתָהּ עַל חַטְאֵיהֶם. כִּי מִי יִסְלַח עַל חַטְאִים מִבְּלִעַדִּי אֱלֹהָהּ. וְלֹא יִמְשִׁיכוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם (הָרָעִים) בְּיוֹדְעִים.

1. קרב בדר (באר בדרך שבין מכה ומדינה רחוק כמאתיים קילומטרים ממדינה), התרחש בחודש מרס 624, בין צבאות המוסלמים וקורייש, ויד המוסלמים היתה על העליונה. היה זה הנצחון המשמעותי הראשון של המוסלמים על בני קוריש הכופרים.

136. אלה גמולם סליחה מרבונם, וגנים אשר נהרות זורמים מתחתם, שבהם יחיו לנצח. אכן מה טוב שכר העמלים.
137. דורות ועמים רבים חלפו לפניכם. ולכן קומו ועברו בארץ וראו מה היתה אחרית המכחישים,
138. זוהי הבהרה לבני האדם והדרכה ולקח לזרים.
139. אל תהיו חלשים ואל תעצבו (לאשר פגע בכם באוהיד), כי עליונים תהיו אם מאמינים אתם.
140. ואם נפצעתם (בקרב אוהיד), גם הם (הכופרים) נפצעו כמותכם (בקרב בדר). והננו מעבירים את ימי הנצחון בין בני האדם מצד לצד, למען יבחין אלה במאמינים ויבחר מביניכם חללים קדושים. ואלה אינו אוהב את הרשעים,
141. ולמען יבחן את המאמינים וימחץ את הכופרים.
142. החשבתם כי תכנסו לגן מבלי שאלה יבחין מי הם המוג'אהדין (הנאבקים) ביניכם ומי הם הסובלים?
143. הלא הייתם שואפים תמיד למות (בקרב) עוד לפני שפגשתם בו (בקרב אוהיד), ואמנם אתם ראיתם את המות לנגד עיניכם.

קטע 15

144. אין מוחמד אלא שליח אשר השליחים חלפו לפניו, ואם ימות או יהרג תחזורי בכם (מן האסלאם)? וכל החוזר בו, לא יזיק לאלה במאומה, ואלה יגמל לאלה שמודים לו.
145. לא תמות נפש אלא ברשותו של אלה במועד הנקבע (על ידי אלה),¹ מי שרוצה בתגמול של העולם הזה נתן לו ממנו, אך מי שרוצה בתגמול של העולם הבא נתן לו ממנו. ונגמל למודים.
146. נביאים רבים אשר רבבות נלחמו לצדם, ולא נפל לבם כתוצאה מכל אשר פגע בהם במלחמתם למען אלה, ולא נחלשו ולא נכנעו. אלה אוהב את הסובלים,
147. הם לא (התלוננו) ולא אמרו דבר אלא, «רבוננו! סלח לנו לחטאינו ומה שלא מלאנו מחובתנו לך, והצב איתן את רגלינו, ותן לנו נצחון על האנשים הכופרים».

148. אֱלֹהָהּ נָתַן לָהֶם אֶת שְׂכָר הָעוֹלָם הַזֶּה (הַנִּצְחוֹן עַל אוֹיְבֵיהֶם), וְהַשְׁכָּר
הַמַּעֲמָלָה שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא (עוֹן עֲדוֹן), וְאֱלֹהָהּ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב.

קטע 16

149. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אִם תִּצְיָתוֹ לְכּוֹפְרִים, יַחֲזִירוּ אֶתְכֶם אַחֲרָה לְכַפִּירָה,
וְתִהְיֶינָה לְמַפְסִידִים,

150. לֹא כִי אֱלֹהָהּ מְגַנֵּב וְהוּא הַטוֹב בְּמוֹשִׁיעִים.

151. נָטִיל אֵימָה בְּלִב הַכּוֹפְרִים, עַל מֵה שִׁיחֲסוּ לְאֱלֹהָהּ שְׂתַפִּים לֹא כָל הוֹכְחָה
מִמֶּנּוּ. הָאֵשׁ תִּהְיֶה הַמַּעוֹן שֶׁלָּהֶם, וּמֵה נֹרָא יִהְיֶה מַעוֹן הַחוּטָאִים.

152. אֱלֹהָהּ קִיָּם אֶת הַבְּטָחָתוֹ לָכֶם כְּשֶׁהִשְׁמַדְתֶּם אוֹתָם (הָאוֹיְבִים שֶׁלָּכֶם)
בְּרִשּׁוֹתוֹ, עַד אֲשֶׁר נִכְשַׁלְתֶּם וְנִפְל הַסִּכְסוּד בֵּינֵיכֶם, וְלֹא פָעַלְתֶּם לְפִי
הוֹרָאוֹת הַנְּבִיא, וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהִרְאָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אֶהְבֵתֶם (אֶת הַשְׁלָל
מִרְכּוּשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה), מִשּׁוּם שֶׁהָיוּ בֵּינֵיכֶם כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בְּרִכּוּשׁ הָעוֹלָם
הַזֶּה וְהָיוּ כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בְּשָׂכָר בְּעוֹלָם הַבָּא. לָכֵן הָטָה אֶת פְּנֵיכֶם מֵעֲלִיָּה
כְּדִי לְנִסּוֹתְכֶם. וּבִסּוּף סֵלַח לָכֶם. כִּי אֱלֹהָהּ רַב-חֶסֶד לְמַאֲמִינִים.

153. (וְזָכַר) כְּאֲשֶׁר נִסְתַּם אֶל הָהָר (הַר אוֹחוּד) וְלֹא שָׁמַתָּם לֵב לְאָף אֶחָד, עַל
אֵף שֶׁהִשְׁלִיחַ (מוֹחַמַד) קוֹרָא לָכֶם מֵאַחֲרָיו. עַל כֵּן גָּמַל לָכֶם (אֱלֹהָהּ) בְּצַעַר
תַּחַת צַעַר, לְמַעַן תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנִּצְחוֹן וְהַשְׁלָל שֶׁאַבְדִּיתֶם וְאֶת הַכְּשָׁלוֹן שֶׁפָּגַע
בְּכֶם. אֱלֹהָהּ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

154. לְאַחַר הַצַּעַר הוֹרִיד עֲלֵיכֶם שְׁלֹחַ עַל יְדֵי תְּנוּמָה שֶׁאַחֲזָה בְּשִׁמּוֹרוֹת עֵינֵי
קְבוּצָה מִכֶּם, וְאֵלּוּ קְבוּצָה אַחֲרֵת דָּאָגָה רַק לְשָׁלוֹם עֲצָמָה, לָכֵן חֲשָׁבָה עַל
אֱלֹהָהּ מַחְשָׁבוֹת שֶׁלֹּא הִיָּתָה בָּהֶן אֶמֶת, מַחְשָׁבוֹת שֶׁל (אֲנִשִּׁי) ג' אֶהְלִיָּה, ¹
אוֹמְרִים, הֲאִם אֲנַחְנוּ אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁקָּרָה? אָמַר, הָעֵינָן כָּלוּ בְּיַד אֱלֹהָהּ
. הֵם מִסְתִּירִים בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יָגִלוּ לָךְ. הֵם אוֹמְרִים, לוֹ רַק
הִיא הַדָּבָר בְּיַדֵּנוּ, לֹא נִהְרָגוּ פֹה. אָמַר, לוֹ גַּם הִיָּיתֶם בְּבִתֵּיכֶם, הִיוּ אֵלָה
אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם לָמוֹת יוֹצֵאִים מִרְצוֹנָם לְמָקוֹם הָרִיגָתָם. כִּךְ אֱלֹהָהּ רָצָה
לְהַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן, וּלְבַחֵן אֶת אֲשֶׁר בְּנִפְשְׁכֶם, כִּי אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ מָה אַתֶּם
מִסְתִּירִים בְּלִבּוֹתֵיכֶם.

155. אֵלָה בְּכֶם אֲשֶׁר נִמְלָטוּ עַל נִפְשָׁם בְּיוֹם (אוֹחוּד) שֶׁנִּפְגְּשׁוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת
(הַמִּסְלָמִים וְהַכּוֹפְרִים), רַק הַשְׁטָן פָּתָה אוֹתָם לַעֲשׂוֹת אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּגִלְל
חֲטָאֵיהֶם, אֱלֹהָהּ סֵלַח לָהֶם, כִּי אֱלֹהָהּ סוֹלַח וְיָתוּן.

1. הג'אליה: מונח ערבי המתאר את מצב העדר המעצור המוסרי והדתי אצל ערביי חצי-האי ערב
הטרום אסלאמיים.

קטע 17

156. הוי המאמינים! אל תהיו כאלה אשר כפרו האומרים על אחיהם אשר הלכו רחוק בארץ, או לחמו בקרבות, אלו נשארו עמנו לא מתו, ולא נהרגו. אלה יעשה דברם זה כגון בלבותיהם. אלה יחיה וימית. ואללה רואה את מעשיכם.
157. אם תהרגו בשביל אלה, או תמותו, הנה סליחת אלה ורחמי טובים מקל אשר יאגרו.
158. וכי תמותו או תהרגו, הנה אל אלה תאספו.
159. מתוך רחמי רבונך (הוי מוחמד) התיחסת בעדינות להם (למסלמים), כי לו היית תקיף וקשוח לב, היו מתפזרים מסביבך. לכן סלח להם ושאל סליחת אלה להם, ותמשיך להתנעץ בהם, וכאשר תגיע להחלטה סמוך על אלה והחלט, כי אלה אוהב את הסומכים רק עליו.
160. אם אלה יעזר לכם, אין מי שינצחכם. אך אם הוא יכשיל אתכם, מי יעזר לכם זולתו? רק על אלה יסמכו המאמינים.
161. הנביא בשום אופן לא יגנב (מן השלל), וכל מי שיגנב, יבוא וגנבו בידו ביום תחית המתים, ואז ישלם לכל נפש מה שרכשה (בעולם הזה), והם (בני האדם) לא יעשקו.
162. האם מי שנוהג לפי רצון אלה כמו מי שנפל עליו זעם אלה? (בן אדם כזה) מעונו הגיהנם, ומה רע סופם של בני אדם כאלה.
163. הם מדרגים אצל אלה. אלה רואה מה שהם עושים.
164. אלה גמל חסד עם המאמינים, בשולחו אליהם שליח מקרבם, למען יקרא בפניהם את אותותיו, לזכותם, וללמדם את הספר (הקוראן) ואת החכמה (המסורת של הנביא), שהרי היו מקדם בתעיה גמורה.
165. וכאשר פגע בכם אסון (בקרב אוחוד), וכבר פגעתם (באויב) כפלים כמותו (בקרב בדר), אמרתם, מאין זה? אמר, הוא מאתכם אתם גרמתם לו. אלה הוא הכל-יכל.
166. ומה שפגע בכם ביום (אוחוד) שנפגשו שני המחנות (המאמינים והכופרים), קרה ברשות אלה, למען ידע מי הם המאמינים,
167. ולמען ידע מי הם הצבועים, אשר בהאמר להם, בואו והלחמו בשביל אלה, או הדפו את האויב. אמרו, לו ידענו כי תהיה מלחמה היינו באים אתכם. קרובים הם ביום ההוא לכפירה מאשר לאמונה, משום שאומרים בפיותיהם את אשר אין בלבותיהם, אך אלה יודע את אשר יעלימו.

168. אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא יֵצְאוּ לְמַלְחָמָה, אָמְרוּ עַל אַחֵיהֶם (שֶׁנִּפְּלוּ בְּמַלְחָמָה), לוֹ שְׁמָעוּ לָנוּ, לֹא הָיוּ נִהְרָגִים, אָמַר, «סִלְּקוּ אֶת הַמּוֹת מֵעַצְמְכֶם, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים».

169. אֵל תִּחְשַׁב אֶת הַנוֹפְלִים בְּשָׁבִיל אֱלֹהִים לְמֹתִים, כִּי חַיִּים הֵם. אֲצֵל רַבּוֹנָם מַחֲיָתָם,

170. הֵם שְׁמַחִים בְּמָה שֶׁאֱלֹהִים מַחֲסִדוֹ מַעֲנִיק לָהֶם, וּמִתְבַּשְּׂרִים לְאֱלֹהִים שֶׁנִּשְׁאַרְוּ בְּחַיִּים וְעוֹד לֹא הִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, לֹא יִהְיֶה מִמָּה לִפְחַד וְלֹא עַל מָה לְהִתְעַצֵּב.

171. וּמִתְבַּשְּׂרִים בְּנִדְיבוֹת מֵאֱלֹהִים וְחֹסֵד, כִּי אֱלֹהִים לֹא יִקַּח אֶת שְׂכָר הַמַּאֲמִינִים,

קטע 18

172. אֲשֶׁר נִעְנוּ לְאֱלֹהִים וְהִשְׁלִיחַ (מוֹחַמַד), לְאַחַר שֶׁפָּגַע בָּהֶם הַפָּעַע (בְּקֹרֶב אוֹחוּד), לַעֲוֹשֵׁי הַטּוֹב וְהַיָּרֵאִים שְׁמוֹר שְׂכָר עָצוֹם,

173. וְכֵן לְאֱלֹהִים אֲשֶׁר אָמְרוּ לָהֶם הָאֲנָשִׁים, הִנֵּה הָאוֹיְבִים (אֲנָשֵׁי מִכָּה) הִכִּינוּ לָכֶם כּוֹחַ רַב לְהִלָּחֵם בָּכֶם, לָכֵן יֵרָאוּ מִפְּנֵיהֶם. אֵד אֲמוֹנַתָּם גָּבְרָה. וְאָמְרוּ, דִּינוּ בְּאֱלֹהִים שֶׁהוּא הַטּוֹב בַּמִּגְנִים.

174. (הַמַּאֲמִינִים סָמְכוּ עַל אֱלֹהִים וַיֵּצְאוּ לְהִתְנַקֵּשׁ בְּאוֹיְבֵי), אֲבָל הֵם חֲזָרוּ הַבֵּיתָה בְּנִדְיבוֹת שֶׁל אֱלֹהִים וּבְחֹסֵדוֹ, וְלֹא פָּגַע בָּהֶם כָּל רַע. וְנִהְיָ לָפִי רָצוֹן אֱלֹהִים, וְאֱלֹהִים בַּעַל הַחֹסֵד הַעָצוֹם.

175. הַשָּׁטָן הוּא שֶׁמְטִיל עֲלֵיכֶם פַּחַד עַל יְדֵי נַאֲמָנִיו, אֵד אֵל תִּפְחַדוּ מֵהֶם, וַיֵּרָאוּ רַק אוֹתִי, אִם אַתֶּם מַאֲמִינִים.

176. (הוּא הַנְּבִיא!) אֵל יִצְעָרוּד אֱלֹהִים הַחֲשִׁים לִכְפִּירָה, הֵם לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהִים בְּמֵאוּמָה. אֱלֹהִים לֹא יִתֵּן לָהֶם חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא, וְעֲנִשָּׁם עָצוֹם.

177. אֱלֹהִים שֶׁבָּחָרוּ בְּכִפִּירָה בְּמָקוֹם אֲמוּנָה לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהִים בְּמֵאוּמָה, וְעֲנִשָּׁם מְכַאֵב.

178. אֵל יִחְשְׁבוּ הַכּוֹפְרִים אִם נִאֲרִיף אֶת יְמֵיהֶם, כִּי זֶה טוֹב לְנַפְשׁוֹתֵיהֶם. אֲנַחְנוּ נִאֲרִיף אֶת יְמֵיהֶם רַק לְמַעַן יוֹסִיפוּ חֶטְא. וְעֲנִשָּׁם בְּסוֹף מִשְׁפִּיל.

179. אֱלֹהִים לֹא יִשְׁאִיר אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּמַצֵּב שֶׁבּוּ אַתֶּם נִמְצָאִים, אֲלֵא עַד אֲשֶׁר יִבְדִּיל בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב. אֱלֹהִים לֹא יִגְלֶה לָכֶם אֶת הַנִּסְתֵּר, אֲבָל אֱלֹהִים יִבְחַר לוֹ שְׁלִיחִים כְּפִי שְׁיִרְצָה. עַל כֵּן הַאֲמִינוּ בְּאֱלֹהִים וּבְשְׁלִיחָיו, וְאִם תִּאֲמִינוּ וְתִהְיֶה בָכֶם יִרְאָה יִהְיֶה שְׂכָרְכֶם עָצוֹם.

180. אל יחשבו המקמצים לתת מן החסד שאללה העניק להם, כי הוא לטובתם. להפך, לרעתם הוא, ואת כל מה שיקמצו ישאו כסוגר על צוארם ביום תחית המתים, כי לאללה ירשת השמים והארץ, ואללה בקיא במעשיכם.

קטע 19

181. אללה שמע את דברי אלה אשר אמרו, «אללה עני ואנחנו עשירים». נכתב את אשר אמרו, ואת הריגתם את הנביאים בלא צדק. (וביום הדין) נאמר, טעמו את ענש הבערה,

182. כענש על אשר קדמו ידיכם, באמת, אללה אינו עושק את עבדיו.

183. האומרים, אללה הטיל עלינו שלא נאמין לכל שליח אם לא יביא לנו קרבן שהאש תאכל אותו, אמר (מוחמד), «שליחים אשר היו לפני כבר הביאו לכם אותות בהירים, ואת (הקרבן) אשר אמרתם, ולמה הרגתם אותם אם באמת אתם צודקים?»

184. אכן אם הם יכחישו את דברך, הנה כבר לפניך הכחשו דברי שליחים אשר באו באותות בהירים והזובור (מגלות שנתנו לשליחים לפני הנביא מוחמד), וספרים קדושים מאירים את הדרך.

185. על כל נפש לטעם את המות, וביום תחית המתים תקבלו את גמולכם, ואשר ירחק מן האש ויכנס לגן יזכה, וכי חיי העולם הזה אינם אלא תענוג רמיה.

186. (הוי המאמינים!) עוד תתנסו באבדן רכושכם ונפשותיכם, ותשמעו מאלה אשר נתן להם הספר לפניכם והפגניים דבורים שיפגעו בכם הרבה, אך אם תסבלו ותיראו, זה סימן של רצון איתי.

187. (וזכר הוי הנביא אז) אללה כרת ברית עם אלה אשר נתן להם הספר (היהודים והנוצרים), עליכם לבאר אותו לבני האדם ולא תעלימוהו. ואולם הם השליכוהו (הברית) מאחורי גביהם עבור תמורה זולה. מה גרועה העסקה שעשו.

188. אל תחשב כי אלה השמחים במעשיהם ואוהבים שישבחו על מה שלא עשו, ואל תחשב אותם ינצלו מן הענש המכאיב הצפוי להם.

189. לאללה מלכות השמים והארץ, ואללה הכל-יכל.

קטע 20

190. הנה בבריאת השמים והארץ ובחלוף הלילה והיום אותות לנבונים.

191. אֱלֹהֵי הַמִּזְכִּירִים אֶת אֱלֹהֵי בְעֵמִידָה, בִּישִׁיבָה, וּבְשִׁכְבָּם עַל צִדָּם, וְחוֹשְׁבִים עַל בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, (וּמִתְפַּלְלִים), רְבוּנֵנוּ! לֹא בָרַאתָ כָּל זֶה לַתְּהוֹ; לָךְ הַשָּׁבַח! וְשֹׁמֵר עֲלֵינוּ מַעֲנֵשׁ הָאֵשׁ.
192. רְבוּנֵנוּ! כָּל מִי שֶׁתִּכְנִס אֶל הָאֵשׁ, אֶתָּה מִשְׁפִּיל אוֹתוֹ, וְלַחוּטָאִים אֵין עוֹזֵר.
193. רְבוּנֵנוּ! אֲנַחְנוּ שְׁמַעְנוּ קוֹרָא (הַנְּבִיא מוֹחַמַד) הַקּוֹרָא לְאַמוּנָה, וְאוֹמֵר, הָאֱמִינוּ בְּרְבוּנוֹכֶם! וְהָאֱמִנוּ. רְבוּנֵנוּ! סֵלַח לָנוּ עַל חַטָּאֵינוּ וְכַפֵּר לָנוּ מִרְעוּתֵינוּ, וְאַסְפֵּנוּ עִם הַיִּשְׂרָאֵלִים.
194. רְבוּנֵנוּ! תֵּן לָנוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ לָנוּ עַל יְדֵי שְׁלִיחֶיךָ, וְאַל תִּשְׁפִּילֵנוּ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, כִּי אֶתָּה לֹא תִפֹּר הַהִבְטָחָה.
195. רְבוּנוֹם נַעֲנֶה לָהֶם, אֲנִי לֹא מִבְטֵל אֶת עֲמָלוֹ שֶׁל עַמִּל מַכֵּם, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, מִשּׁוּם שֶׁכִּלְכֵּם שׁוּיִם אֲצִלִּי. אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הִגְדוּ וְגִרְשׁוּ מִבְּתֵיהֶם, וְנִפְגְּעוּ בַּגִּלְלִי, וְנִלְחַמוּ וְנָפְלוּ (בַּמִּלְחָמָה לְמַעֲנֵי), אֲכַפֵּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם, וְאַכְנִיסֵם אֶל גְּנוֹיִם אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, כְּגִמּוּל הַמַּגִּיעַ לָהֶם מֵאֱלֹהֵי, כִּי הִגִּמּוּל הַיָּפֶה שְׁמֹר אֲצִל אֱלֹהֵי.
196. אַל תִּשְׁלַח אוֹתְךָ (מוֹחַמַד) הַשְּׁלִיטָה שֶׁל הַכּוֹפְרִים בַּמִּקּוֹמוֹת שׁוּיִים בְּעוֹלָם (וְחַיִּי הַרוּחָה שֶׁהֵם חַיִּים),
197. זוֹהִי הַנֶּאֱדָה קִטְנָה, וְאַחֲרֶיהָ יִהְיֶה מַעֲוֹנִם בְּגִיהֶנֶם, וּמָה רַע שֶׁם הַיִּצּוּעַ,
198. אֵד הִירָאִים אֶת רְבוּנוֹם, לָהֶם גְּנוֹיִם אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁכְּנוּ בְּתוֹכָם, מִתְּנֵת אֱלֹהֵי. כָּל אֲשֶׁר אֶת אֱלֹהֵי, טוֹב הוּא לַיִּשְׂרָאֵלִים.
199. בֵּין בְּעַלִּי הַסֵּפֶר יֵשׁ אֲשֶׁר יֵאֱמִין בְּאַלְלָה, וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם (הַקּוֹרָאן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם, נִכְנָעִים לִפְנֵי אֱלֹהֵי. הֵם אֵינֶם מַחְלִיפִים אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהֵי בְּתִמְרוּהָ זוֹלָה. אֱלֹהֵי לָהֶם שְׁכָרִם אֲצִל רְבוּנוֹם, וְאַלְלָה מִהִיר חֲשָׁבוֹן.
200. הוּי הַמַּאֲמִינִים! חֲכוּ בַּסְּבָלָנוֹת, וְהִתְחַרוּ עִם אוֹיְבֵיכֶם וְהִחֲזִיקוּ מִעַמְד בַּסְּבָלָנוֹת, וְאַל תִּפְסִיקוּ הַמַּאֲבָק נֶגֶד אוֹיְבֵי וְאוֹיְבֵיכֶם, וְהָיוּ יִרְאִים אֶת אֱלֹהֵי לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.

4

סִוֵּרַת אֵן-נָסָא' הַנָּשִׁים

סורה זו קיבלה את שמה «אֵן-נָסָא'», הַנָּשִׁים» מפ' 3 וכו'.
הנושא המרכזי בסורה זו הוא הנשים והיחסים בין בני
הזוג, וזכויות וחובות של כל אחד מבני הזוג.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-מומתחנה 60, ופסוקיה
מאה ושבעים וששה. קיבלה את שמה «הַנָּשִׁים» מפסוק
שלושה.

סורת אנ-נסא' 4

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוי בני אדם! יראו את רבונכם אשר ברא אתכם מנפש אחת,¹ וברא ממנה את בת זוגה, ומשניהם הפיץ אנשים ונשים במדה מרבה. ויראו את אללה אשר בשמו תתיחסו זה לזה, ואל תתנכרו לשארי בשרכם, כי אללה משגיח עליכם.
2. עליכם למסור ליתומים את רכושם (כשיתבגרו), מבלי להחליף את הטוב ממנו ברע, ואל תערבבו בין רכושם לבין רכושכם, כי זהו חטא גדול.
3. ואם תראו כי לא תוכלו לנהג בצדק עם היתומות, הנשאו לנשים המוצאות חן בעיניכם, לשתיים, לשלוש, או לארבע. אך כי תראו שלא תוכלו לנהג בהן בצדק, הנשאו לאחת, או מן (השפחות) אשר בבעלותכם. הוא קרוב יותר אשר לא תעשו עול.
4. תנו לנשים מהרן מרצון טוב, אך אם תותרנה לכם על חלק ממנו כטוב לבן,² אכלו אותו לבריאות.
5. אל תפקידו בידי חלושי דעת את רכושכם אשר אללה מנה אתכם לנהל. ואולם פרנסו אותם והלבישום, ודברו עמם בדבור יפה.
6. ותבחנו את היתומים (אשר תחת השגחתכם), בהגיעם לגיל הנשואין; ואז אם תבחינו בהם בגרות, החזירו להם את רכושם, ואל תזדרזו באכלו לפני שיתבגרו. על (המשגיח) העשיר להמנע מלאכל מרכוש היתום, אך העני רשאי לאכל כמקבל. ובתתכם להם את הונם, העידו עליהם עדים. דינו באללה לבדו לעשיית חשבון.³
7. לזכרים חלק מאשר עזבו ההורים והקרובים, ולנשים חלק מאשר עזבו ההורים והקרובים, אם מעט הוא ואם רב, חלק קצוב.
8. וכי ימצאו במקום חלקת (הירשה) קרובי משפחה, ויתומים, ומסכנים, יש להעניק להם חלק (מן העזבו) ודברו עמם בעדינות.

1. הנפש של אדם הראשון.

2. האשה רשאית לוותר לבעלה על חלק ממרהר.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 152; וסורת אל-אסרא' 17: 34.

9. (מְרֻשִׁים) הַחוֹשְׁשִׁים לַעֲתִיד צָאצָאִים חֲלוּשִׁים, עֲלֵיהֶם לַחֲשֹׁשׁ (לִיתוּמִים אֲשֶׁר תַּחַת הַנְּהָלָתָם) כָּשֶׁם שֶׁהָיוּ חוֹשְׁשִׁים אֵלּוּ הַנִּיחוּ גַם הֵם שְׂאִרִים חֲסָרֵי יֶשַׁע, עַל כֵּן יִהְיוּ יִרְאִים אֶת אֱלֹהָ, וַיִּדְּבְרוּ דְּבָרִים יִשְׂרִים.
10. וְאַמְנֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר יֵאָכְלוּ אֶת הוֹן הַיְתוּמִים בְּעֶשֶׂק, יִמְלְאוּ בְטָנֵיהֶם אֵשׁ, וּבְאֵשׁ יוֹקֶדֶת יִצְלוּ.

קטע 2

11. אֱלֹהָ מַצִּוָּה לָכֶם בִּיחֹס לִילְדִים שְׁלָכֶם (בִּירְשָׁה): לְזָכֹר יִהְיֶה כְּחֶלֶק שְׁתֵּי נְקֻבוֹת. וְאִם רַק בְּנוֹת הֵן (וּבָנִים אֵין לוֹ), וְהֵן יוֹתֵר מִשְׁתִּים, לָהֶן שְׁתֵּי שְׁלִישִׁוֹת מֵאֲשֶׁר עֹזֵב (הָאֵב). וְאִם תִּהְיֶה חִידָה (וּבָנִים אֵין לוֹ), יִהְיֶה לָּהּ הַחֲצִי. אֲשֶׁר לַהוֹרִים, לְכָל אֶחָד מֵהֶם הַשְּׁשִׁית מֵאֲשֶׁר עֹזֵב אִם יֵשׁ לוֹ יְלָדִים (אֶחָד אוֹ יוֹתֵר, זָכָר אוֹ נְקֵבָה). אֵד כְּשֶׁאֵין יְלָדִים, וְהוֹרִיו הֵם הַיּוֹרְשִׁים הַחִידִים, מִקְבֶּלֶת אִמּוֹ שְׁלִישׁ אֶחָד. אֵד אִם הָיוּ לוֹ אַחִים וְאַחִיוֹת, מִקְבֶּלֶת אִמּוֹ שְׁשִׁית. כִּד תַּחֲלֶקוּ לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאָתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו. הוֹרִיכֶם אוֹ יְלָדֵיכֶם לֹא תִדְעוּ מִי מֵהֶם הַקְּרוֹב לָכֶם יוֹתֵר לְהוֹעִיל. זֹאת הַמַּצְוָה מֵאֵת אֱלֹהָ. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

12. לָכֶם מִחֲצִית עֲזוּבוֹן שֶׁל בְּנוֹת זִוְגָכֶם, אִם אֵין לָהֶן יֶלֶד. אֵד אִם יֵשׁ לָהֶן יֶלֶד, לָכֶם רֹבַע עֲזוּבוֹן, לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאוֹתֵיהֶן וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיהֶן. כְּמוֹ כֵּן מִגִּיעַ לָהֶן הַרְבַּע מֵעֲזוּבוֹנְכֶם אִם לֹא יִהְיֶה לָכֶם יֶלֶד. וְאִם יֵשׁ לָכֶם יֶלֶד, לָהֶן שְׁמִינִית עֲזוּבוֹנְכֶם, לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאוֹתְכֶם וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיכֶם. כְּשֶׁאֵין הוֹרִים אוֹ יְלָדִים לְגֵבֶר אוֹ לְאִשָּׁה, אֵד יֵשׁ אַח אוֹ אַחוֹת, יִהְיֶה חֶלֶק כָּל אֶחָד מֵהֶם שְׁשִׁית; אֵד אִם רַבִּים הֵם מִזֶּה, הֵם שְׁתַּפִּים בְּשְׁלִישׁ, לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאָתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו, לֵאל אִרְיַמַת נֶזֶק (לַיּוֹרְשִׁים), זֹאת הַמַּצְוָה מֵאֱלֹהָ, וְאֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְיָמֵתוֹן.

13. וְאֵלֶּה חֻקּוֹת אֱלֹהָ, וְכָל מִי שֶׁמִּצִּית לְאֱלֹהָ וְלִשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמֵד), הוּא יִכְנִיסוּ אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחַתֵּיהֶם, לְעוֹלָמִים יִחְיוּ בְּתוֹכָם. זֹהִי הַזְּכִיָּה הַעֲצוּמָה.

14. אוֹלָם מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְאֱלֹהָ וְלִשְׁלִיחוֹ, וְעוֹבֵר עַל חֻקּוֹ, יִכְנִיסוּ אֶל הָאֵשׁ לְהִשָּׂאֵר בְּתוֹכָהּ לְנֶצַח, וְעָנְשׁוּ יִהְיֶה מִשְׁפִּיל.

קטע 3

15. נְשׁוֹתֵיכֶם הַמֵּאֲשָׁמוֹת בְּזָנוּת, וְהַעֲדִיבוּ בָּהֶן אֲרַבְּעָה עֲדִים (נְאֻמָּנִים) מִכֶּם. אִם יַעֲדִידוּ, עֲצְרוּ אוֹתָן בְּבִתִּים עַד יוֹם מוֹתָן. אוֹ עַד אֲשֶׁר אֱלֹהָ יַעֲשֶׂה לָּהֶן דֶּרֶךְ.

16. וְאִשֶּׁר יַעֲשׂוּהָ שְׁנַיִם מִכֶּם,¹ הַעֲנִישׁוּ אוֹתָם (שְׁנִיָּהֶם), וְאִם יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וַיִּתְּנֶהּוּ בְּמִקְבֵּל, הִפְסִיקוּ לְהִזְיק לָהֶם. אֲלֵלָה מִקְבֵּל אֶת תְּשׁוּבַת עֲבָדֶי וְרָחוּם.
17. אֲלֵלָה יִקְבֵּל אֶת תְּשׁוּבַתְּם שֶׁל אֵלֶּה הָעוֹשִׂים רָעָה בְּשִׁגְגָה, וְהַמְמַהֲרִים לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אֲלֵלָה יִקְבֵּל אֶת חֲזָרְתָם בְּתִשׁוּבָה. אֲלֵלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
18. אֲדָּ לֹא תִתְקַבֵּל הַחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה לְחוּטָאִים, אֲשֶׁר בְּהִיגֵעַ שַׁעֲתָם לְמוֹת הֵם אוֹמְרִים, אֲנִי חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְלֹא לְמֵתִים כְּכּוֹפְרִים, כִּי לָהֶם הִכְנוּ עֵנֶשׁ מִכְּאִיב.
19. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לָרֶשֶׁת (אוּ לְשֹׂאת) אֶת הַנָּשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת אֲבוֹתֵיכֶם) נֶגֶד רְצוֹנָן. וְלֹא תִמְנְעוּ אוֹתָן מִלְּהִנְשֹׂא (לְאִישׁ אֲחֵר). וְאֵל תִּצְיִקוּ לְנִשְׁוֹתֵיכֶם כְּדִי לְקַבֵּל מֵהֶן בַּחֲזָרָה חֵלֶק מֵאֲשֶׁר נִתְּתָם לָהֶן (הַמַּהֲרָ), פָּרֹט לְמִקְרָה שֶׁל זֵנוֹת שֶׁהוֹכַחָה. נִהְיָו בָּהֶן בְּהִיגִינוֹת, וְאִם תִּשְׁנְאוּ אוֹתָן, כִּי יִתְכַּן שֶׁתִּשְׁנְאוּ אֵיזָה שֶׁהוּא דָּבָר, וְאֲלֵלָה יַעֲשֶׂה בּוֹ טוֹבָה רַבָּה.
20. אִם תִּרְצוּ לְשֹׂאת אִשָּׁה אֲחֵרָת בְּמִקּוֹם הָאִשָּׁה שֶׁאַתֶּם נִשְׂוֹאִים לָהּ, וּכְבָּר נִתְּתָם לְרֵאשׁוֹנָה קִינִטָּר,² אֵל לָכֶם לִקְחַת בַּחֲזָרָה חֵלֶק מִמֶּנּוּ. הִתְרַצוּ לְקַחְתּוֹ עַל יְדֵי עֲלִילוֹת וְהַאֲשָׁמוֹת כּוֹזְבוֹת!
21. כִּי אִידָּ תִקְחוּהוּ לְאַחֵר יַחֲסִי הָאִישׁוֹת שֶׁקִּימְתָם בִּינֵיכֶם, וְלֹאֲחֵר בְּרִית הַנִּשְׂוֹאִין?
22. אֲסוּר לָכֶם לְשֹׂאת אֶת הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאוּ אֲבוֹתֵיכֶם,³ אֲלֵא אִם כְּבָר קָרָה מִקֹּדֶם (לִפְנֵי אִסְלָאִם), כִּי זֶה מַעֲשֶׂה תוֹעֵבָה בְּלִתִּי מוֹסְרִי וּמִנְהַג מִבִּישׁ.

קטע 4

23. וְהַנָּשִׁים הָאֵלֶּה אֲסוּרוֹת עֲלֵיכֶם לְנִשְׂוֹאִין וּלְיַחֲסִי מִין : אֲמוֹתֵיכֶם, וּבָנוֹתֵיכֶם, וְאֲחִיותֵיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֲחִיות אֲבִיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֲחִיות אִמְכֶם, וּבָנוֹת הָאָח, וּבָנוֹת הָאָחוֹת, וְאֲמוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר הִינִיקוּ אֶתְכֶם, וְאֲחִיותֵיכֶם לִינִיקָה, וְאֲמוֹת נָשִׁיכֶם, וּבָנוֹתֵיכֶם הַחוּרְגוֹת מְנָשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאָתָם אוֹתָן, אֲדָּ אִם לֹא נִשְׂאָתָם אוֹתָן אֵין חֲטָא עֲלֵיכֶם לְשֹׂאת אוֹתָן (בָּנוֹתֵיהֶן), וְנִשְׁוֹת בְּנֵיכֶם יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם, וְאֵל תִּנְשְׂאוּ לְשִׁתֵּי אֲחִיות יַחֲדוֹ, מִלְּבַד אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לִפְנֵי כֵן (לִפְנֵי אִסְלָאִם). אֲלֵלָה סוֹלַח וְרָחוּם.

1. איש ואשה. פסוק זה מעדכן את הצו של הפסוק הקודם, אשר העונש הוא לאיש וההחזקה בבית לאשה עד שתמות. פסוק זה קובע כי העונש לשניהם. ר' סורת אנ-נור 24 : 1 - 3.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 75.

3. ר' לעיל, פי' 19.

חלק 5

24. (בן אסורות לכם) נשים נשואות, חוץ מאלה אשר שבויות מלחמה, זה חק אלה אשר הוריד לכם. אך חוץ מאלה מתרות לכם לנשואין, אך מבלעדי אלה מתר לכם למצא נשים אשר תשלמו להן את מהרן מהונכם למטרת נשואים, אך לא לשם זנות. חובה עליכם לשלם את המהר שקבעתם לנשים אשר נהניתם ביחסים מיניים אתן בצורה חקית (נשואין), ולא יהיה חטא אם תבואו לידי הסכם מיוחד ביחס לגורל המהר, כי אלה יודע וחקם.

25. ומי שקצרה ידו מלשאת את הצנועות מבנות החורין המאמינות, כי אז את השפחות המאמינות אשר בבעלותכם. אלה יודע טוב מי מכם מאמין. המאמינים שיכים האחד לרעהו. עליכם לשאת אותן ברשות משפחותיהן, ושלמו להן את המהר המגיע להן כמקבל, ובתקוף קדושי נשואין ולא לשם זנות. אולם אם תזנה (אחרי הנשואין), יחול עליה רק מחצית הענש שחל על אשה נשואה בת חורין. זו הדרך לכל אחד מכם שיוצרו גובר עליו. אך מוטב לכם שתשלטו ביצרכם. ואלה סולח ורחום.

קטע 5

26. אלה רוצה להדריךכם בדרכיהם של אלה שקדמו לכם, ויקבל את חזרתכם בתשובה, כי אלה יודע וחקם.

27. אלה רוצה לקבל את חזרתכם בתשובה, אך אלה המשעבדים לתאוות רוצים כי תרחיקו לסטות (מן הדת).

28. אלה רוצה להקל עליכם, כי הוא יודע מה חלשים נבראו בני האדם.

29. הוי המאמינים! אל תאכלו את הונכם ביניכם בלא צדק, אלא אם תהיה זו עסקה מתוך הסכם הדדי, ואל תביאו כללה על עצמכם, כי אלה מרחם עליכם.

30. ואשר יעשה את כל אלה (גזלת רכוש והרג של אחרים) באיבה ובחסר צדק, נצלה אותו באש (גיהנם), וזה מאד קל לאלה.

31. אם תרחקו מן החטאים הגדולים אשר נאסר עליכם לעשות, נכפר לכם על מעשיכם הרעים, ונכניס אתכם למקום נכבד (גן עדן).

32. אל תחפצו לקבל את מה שאלה העדיף אחדים מכם על אחרים. וכל איש יקבל גמול לפי מעשיו, וכל אשה תקבל גמול לפי מעשיה, ובקשו את חסדו של אלה. אלה יודע כל דבר.

33. לְכָל אֶחָד עָשִׂינוּ יוֹרָשִׁים שִׁיקָבְלוּ חֶלֶק מִמֶּה שֶׁהוֹרִים וּקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה עֲזָבוּ. וְאַלֶּה אֲשֶׁר כָּרַתְתָּם אִתְּםָּ בְּרִית , תָּנוּ לָהֶם אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם, כִּי אֵלֶּה עַד לְכָל דָּבָר.

קטע 6

34. הַגִּבְרִים מִנְהִלִים אֶת עַנְיָנֵי הַנָּשִׁים בְּגִלְל שֶׁהֶעֱדִיף אֵלֶּה אֶחָדִים מֵהֶם עַל אֶחָדִים מֵהוּ, וְכִי הֵם מוֹצִיאִים מִרְכוּשָׁם לִפְרָנְסָתוֹ. הַיִּשְׁרוֹת הֵן הָאֲדוּקוֹת הַשּׁוּמְרוֹת עַל הַנִּסְתֵּר כְּדֶרֶךְ שִׁישְׁמֵר אֵלֶּה. אֵד אֶת אֶלֶּה אֲשֶׁר אִתְּםָּ חוֹשְׁשִׁים שֶׁתִּמְרָדְנָה, הִטִּיפוּ לָהֶן מוֹסֵר, וְהִתְנַכְרוּ לָהֶן בַּמִּשְׁכָּב, וְהָיוּ אוֹתָן (בַּעֲדֵינוֹת), וְאֵם תַּצִּיגְתֶּנָּה לָכֶם, אֵל תִּזְיָקוּ לָהֶן, וְאַלֶּה עֲלִיוֹן וְכִבִּיר.

35. וְאִם תִּחְשְׁשׁוּ לִפְלוֹג בֵּין הַשָּׂנִים, שִׁלְחוּ שׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וְשׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתָּהּ, וְאִם יִרְצוּ שְׁנֵיהֶם לְהִתְפַּיֵּס, יָבִיא אֵלֶּה לִיְדֵי הַסֵּכֶם בִּינֵיהֶם. אֵלֶּה יוֹדֵעַ וּבָקִיא.

36. עֲבָדוּ אֶת אֵלֶּה וְלֹא תִשְׁתַּפּוּ בּוֹ דָּבָר, וְהִטִּיבוּ לַהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתוּמִים, וְלִמְסַכְנִים, וְלִשְׁכֵּן קְרוֹב הַמִּשְׁפָּחָה, וְלִשְׁכֵּן הָזֶר, וְלִבְנוֹ לְוָהּ בְּבֵית אוֹ בְּדֶרֶךְ, וְלַעֲוָבֵרֵי אֶרֶץ, וְלַעֲבָדִים. אֵלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַיָּהִיר וּמִתְהַלֵּל.

37. הַמְקַמְצִים וְהַמְצוִים אֶת בְּנֵי הָאָדָם לְהִיּוֹת קַמְצָנִים, וְהַמְסַתִּירִים אֶת מֶה שֶׁאֵלֶּה נָתַן לָהֶם מִחֹסֶדּוֹ. וְהִכְנוּ לַכּוֹפְרִים עֵנֶשׂ מַחְפִּיר.

38. (הַעֲנֵשׁ הַמַּחְפִּיר מוֹכֵן) לֵאמֹה הַמוֹצִיאִים אֶת כֶּסֶף מִתּוֹךְ צְבִיעוֹת, וְאִינָם מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הַדִּין. וּמִי שֶׁלּוֹקַח אֶת הַשָּׁטָן כְּיָדִיד, הַיָּדִיד הַזֶּה רַע מְאֹד.

39. וְיִמָּה יִפְרִיעַ לָהֶם לוֹ הָאֲמִינוּ בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהוֹצִיאוּ מִהֶחֱסֵד שֶׁאֵלֶּה הֶעֱנִיק לָהֶם! וְאַלֶּה יוֹדֵעַ אוֹתָם טוֹב.

40. אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂק וְלוֹ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין, וְאִם תִּהְיֶה טוֹבָה, הוּא יִכְפִּיל אוֹתָהּ, וְיַעֲנִיק שָׂכָר עָצוֹם מֵאֲתוֹ.

41. מֶה אֵתָּה (מוֹחַמַד) חוֹשֵׁב, אִם (בִּיּוֹם הַדִּין) כְּאֲשֶׁר נָבִיא מְכַל אִמָּה עַד, וְנָבִיא אוֹתָךְ לָעַד בְּאֵלֶּה (הַמְסַלְמִים),

42. בִּיּוֹם הַהוּא יִקְווּ הַכּוֹפְרִים שֶׁלֹּא שָׁמְעוּ לְשָׁלִיחַ (מוֹחַמַד) כִּי תִכְסֶּה אוֹתָם הָאֲדָמָה (נִמּוֹתוֹ), וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהִסְתִּיר מִלֶּה מֵאֵלֶּה.

קטע 7

43. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל תִּתְפַּלְלוּ כְּשֶׁאַתֶּם שְׂכֹרִים,¹ עַד אֲשֶׁר תִּדְעוּ מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, וְלֹא כְּשֶׁאַתֶּם טְמֵאִים, (וְאַל תִּכְנסוּ אֶל הַמִּסְגָּדִים) אֲלֹא אִם אַתֶּם עוֹבְרֵי אֶרֶץ, עַד אֲשֶׁר תִּתְרַחצוּ. וְאִם חוֹלִים אַתֶּם, אוּ בְּנִסְעָה, אוּ אַחֲרֵי עֲשִׂית צָרְכִים, אוּ בְּאַתֶּם בְּמַגֵּעַ מִינִי עִם נָשִׁים, וְלֹא תִמָּצְאוּ מִים, בִּקְשׁוּ לָכֶם עֶפְרָ נָקִי, וְהִכּוּ אֶת הָעֶפְר בְּיָדֵיכֶם, נָקוּ אֶת יְדֵיכֶם מִן הָעֶפְר, וּמָשְׁחוּ אֶת הַפְּנִים בְּכַפֵּיכֶם פַּעַם אַחַת, וְהִכּוּ הָעֶפְר בְּכַפֵּיכֶם, וּמָשְׁחוּ אֶת יְדֵיכֶם.² אֵלֶּה חוּגֵי וְסוּלַח.
44. הֲלֹא רָאִיתָ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר יָדְעוּ חֵלֶק מִן הַסִּפֵּר (הַתּוֹרָה) רָכְשׁוּ לַעֲצָמָם תַּעֲנִיָּה, וְרוֹצִים שָׁגַם אַתֶּם תִּתְּנוּ מִן הַשְּׂבִיל שֶׁל אֵלֶּה.
45. אֵלֶּה יוֹדְעַ יוֹתֵר טוֹב מִכֶּם אֶת אוֹיְבֵיכֶם, וְדִי בְּאַלְלָה כְּמִגּוֹ, וְדִי בְּאַלְלָה כְּעוֹזֵר.
46. יֵשׁ מֵאַלֶּה שֶׁהִתְיַהֲדוּ הַמִּשְׁנִים אֶת הַמּוֹבָן שֶׁל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְאוֹמְרִים (לְנָבִיא), שְׁמַעְנוּ וּמְרַדְנוּ, וּשְׁמַע, וּנְקִיָּה שְׁלֹא תִשְׁמַע, וְ«רֹאעֲנָא»³ בְּעוֹת לְשׁוֹנָם, לְהַשְׁמִיץ אֶת הַדָּת (הָאִסְלָאם). אִלוּ הָיוּ אוֹמְרִים, נִשְׁמַע וְנִצָּתָ; שְׁמַע; וְהִבֵּט אֵלֵינוּ,⁴ כִּי אִזּוּ הָיָה זֶה טוֹב יוֹתֵר לָהֶם וְנִכְוֹן יוֹתֵר. אֲךְ אֵלֶּה קָלְלָם עַל כְּפִירְתָּם, וְרַק מַעֲשִׂים מְאֹד מֵהֶם יֵאֱמִינוּ.
47. הוּי אַתֶּם אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם הַסִּפֵּר! הֵאֱמִינוּ בְּאֲשֶׁר הוֹרְדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם (הַקּוֹרְאָן) הַמֵּאֲשֵׁר אֶת אֲשֶׁר עִמָּכֶם (הַתּוֹרָה), לְפָנֶי שְׁנִטְשִׁטְשׁ אֶת צוֹרַת פְּנִיכֶם וְנִהַפְּדוּ אוֹתָם לְאַחֹר, אוּ נִקְלַל אוֹתָם כְּשֶׁם שֶׁקָּלְלָנוּ אֶת מַחְלֵי הַשִּׁבְתָּ.⁵ צוּ אֵלֶּה תִּמְיֵד מִתַּקִּים.
48. אֵלֶּה לֹא יִסְלַח לְאַלֶּה שְׁעוֹשִׂים לוֹ שְׁתַּפִּים, אֲךְ יִסְלַח כָּל אֲשֶׁר פְּחוֹת מִזֶּה לְמִי שִׁירְצָה. כָּל הַמִּצְרָף שֶׁתֵּן לְאַלֶּה, הוּא בְּעֵצָם בְּדָה חֲטָא עֲצוּם.
49. הֵאֵם לֹא רָאִיתָ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר יִזְכּוּ נַפְשָׁם? וְאוֹלָם אֵלֶּה יִזְכֶּה רַק אֶת מִי שִׁירְצָה, וְהֵם לֹא יַעֲשִׂקוּ בְּקָרוֹם גְּרַעִין הַתִּמָּר.
50. רָאֵה! אִיךְ הֵם בּוֹדִים עַל אֵלֶּה שְׂקָרִים. וּמִסְפִּיק בְּזֶה חֲטָא בְּהִיר.

1. בעודכם שיכורים: זה השלב השני לאסור שתית יין. בשביל שלב ראשון ר' סורת אל-בקה 2: 219. בנוגע לשלב השלישי והרביעי ר' סורת אל-מאאידה 5: 90 - 91.

2. פעולה זו נקראת «תימום». ר' סורת אל-מאאידה 5: 6.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 104. כל זה מכון נגד הנביא מוחמד.

4. בערבית, «أَنْفَرًا» אונצורנא: הבט אלינו».

5. ר' סורת אל-בקה 2: 61.

קטע 8

51. הלא ראית את אלה אשר נתן להם חלק מן הספר (התורה), מאמינים באלילים «ג' בת» ו«טאע' ות»,¹ אומרים על הכופרים, ² «אלה מדרכים יותר מן המאמינים (המסלמים)».
52. אלה הם אשר קלל אלה, ומי שאלה מקלל, לא תמצא לו עוזר.
53. אם היה להם חלק במלכות השמים, לא היו נותנים לאנשים ולא כלום.
54. הרי הם מקנאים באנשים (המסלמים) על מה שהעניק להם אלה מחסדו. כבר הענקנו למשפחת אברהם את הספר ואת החכמה, ונתנו להם מלכות עצומה.
55. אחדים מהם האמינו בו (בקוראן), ואחדים מהם מנעו אנשים מלהאמין בו. ויש בשבילם בגיהנם מספיק אש יוקדת.
56. אכן את אלה אשר כפרו באותותינו, נצלה באש (גיהנם), וכשעורותיהם נשרפו, נחליפם בעורות חדשים, למען יטעמו את הענש. אלה הוא עיוז וחקם.
57. אמנם אלה שהאמינו ועשו טוב, אותם נכניס לגנים שנהרות זורמים מתחתם, ובהם יהיו לעולם. שם יש להם בנות זוג טהורות. וגם נכניס אותם תחת צללי צללים.
58. אלה מצוה לכם, החזירו את הפקדונות שבידיכם לבעליהם, ושפטו את בני האדם משפט צדק. כמה הוא זפה המוסר שאלה מטיף לכם. ואללה שומע ורואה.
59. הוי המאמינים! ציתו לאללה ולשליח ולאתראים ביניכם. ואם תריבו ביניכם³ על דבר מה, תשפטו אותו לפי (הספר של) אלה, ולפי (המסרת של) הנביא, אם מאמינים אתם באללה וביום הדין, כי זהו הנהג הטוב וההגון ביותר.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 256.

2. הכופרים של מכה אשר היהודים של מדינה ניסו להסיתם נגד הנביא מוחמד באומרם להם, «שאתם הולכים בדרך הישרה יותר ממוחמד, ודתכם טובה יותר מדתו».

3. ביניכם : אתם העם והאחראים ביניכם. התנהגו ביניכם בצורה חוגנת ודמוקרטית, ולא על ידי מהפכות צבאיות.

קטע 9

60. הלא ראית את אלה האומרים, כי מאמינים הם באשר הורד אליך מן השמים (הקוראן) ובאשר הורד לפניך? כיצד הם רוצים להשפט לפי המסורת של הטאע'ות,¹ אף על פי שנגטו לכפר בו? השטן רוצה להתעוותם רחוק מאוד מן הקו הישר.
61. וכי נאמר להם, בואו אל אשר הוריד אלה מן השמים (הקוראן), ואל השליח (מוחמד), תראה את הצבועים מתרחקים ממך.
62. איך הצבועים האלה יתנהגו כאשר יפגע בהם אסון, שבעצם ידיהם גרמו לו, הם באים אליך ונשבעים באלה, התכוננו רק לעשות טוב והשלמה בין האנשים.
63. אלה אשר אלה יודע את אשר בלבם, על כן התרחק מהם ודרש להם דרשה טובה, ונאמר להם דברים חזקים מאוד שישפיעו עליהם.
64. אנחנו שולחים כל שליח כדי שאנשים יציתו לו ברשות אלה. ולו באו אליך אחרי החטאים שגרמו לעצמם ומבקשים את סליחת אלה, והשליח היה מבקש את סליחת אלה למענם. כי אז מצאו את אלה מקבל שבים ורחום.
65. בחיי רבונך! הם לא יהיו מאמינים עד אשר ירצו בדך כשופט לשפט ביניהם בריבם, ולא ימצאו בנפשותיהם כל הסתיגות מפסק דינך ויקבלוהו בשלמות.
66. אלו היינו מצוים אותם, הרגו איש את רעהו, או צאו מבתיכם, רק מעטים מהם היו עושים כך. אמנם, לו היו עושים מה שנדרש מהם, היה טוב להם וגם מחזק את אמונתם יותר.
67. ואז הן נתנו להם שכר עצום מאתנו.
68. והיינו מדריכים אותם בדרך הישר.
69. ומי שיצית לאלה ולשליח (מוחמד), כל אלה יהיו (בעולם הבא) עם הנביאים, והצדיקים, והקדושים,² והישרים שאלה היטיב להם, ומה טובה ונעימה חברתם של אלה (בגן עדן).
70. זה הוא החסד של אלה, ואין יודע כאלה (את מה שאתם עושים).

1. לא לפי החוק של אלה והנביא. ר' סורת אל-בקרה 2 : 256.

2. אלה שמתו למען קדוש השם.

קטע 10

71. הוי המאמינים! בצאתכם לקרב, התנהגו בזירות, התקדמו בקבוצות או בלכם יחד,
72. יש ביניכם מי שמתעבב לצאת למלחמה, ואם לפגע בכם אסון יאמר, אלה נטה לי חסד כי לא הייתי עמהם,
73. ואם תקבלו חסד מאללה, יאמר, כאילו לא הייתה ביניכם ידידות, הלואי אז והייתי אתם! והייתי זוכה זכיה עצומה.
74. על אלה המוכרים את חיי העולם הזה תמורת העולם הבא להלחם בשביל אלה, ומי שנלחם בשביל אלה, ויהרג או ינצח, נתן לו גמול עצום.
75. מה לכם כי לא תלחמו בשביל אלה, ולעזר לאנשים ונשים וילדים החלשים (במכה), האומרים, רבוננו! הוציאנו מן העיר הזאת (מכה) אשר שוכניה חוטאים, ותן לנו מלפניד מגן, והקם לנו מלפניד מושיע.
76. המאמינים נלחמים בשביל של אלה, ואילו הכופרים נלחמים בשביל הטאע'ות, השטן, על כן הלחמו בחברי השטן, כי מזמת השטן היא חלשה.

קטע 11

77. הלא ראית את אלה אשר נאמר להם, אל תלחמו, אך קימו את התפקה ושלמו את הזכאת. ואולם כשנצטוו להלחם, הנה חבורה מהם מפחדת מבני אדם, כפי שהיא מפחדת מאללה, אפילו יותר מכך, ואמרו, רבוננו! למה גזרת עלינו מלחמה? לולא נתת לנו שהות לזמן מה? אמר, התענוג של העולם הזה מאוד קטן, וחיי העולם הבא טובים יותר ליראי אלה, ואתם לא תקפחו מאומה.
78. איפה שתהיו, המות ישיגכם, אפילו אם תהיו במגדלים גבוהים. אלה הם, אם תשיגם טובה יאמרו, זה מאללה, ואם תשיגם צרה, יאמרו, זה ממך (מוחמד). אמר, הכל מאללה. ומה לקהל הזה שאינו מבין דבר.
79. (הוי בן אדם!) כל טובה אשר נופלת בחלקך מאת אלה היא, וכל רעה אשר תפגע בך, מעצמך היא. אנחנו שלחנו אותך (מוחמד) כשליח אל בני האדם, ואין עד כמו אלה.
80. כל מי שמצית לשליח, הוא בעצם מצית לאלה, ואשר למסרבים, הרי לא שלחנו אותך שומר עליהם,

81. והם אומרים, מצייתים אנחנו, אבל בצאתם מעל פניך, קבוצה מהם זממה בחשד הלילה דברים שונים מאשר אמרה לך, ואולם אללה רושם את אשר זממו. אתה, אל תשים להם לב, והשען על אללה, כי הוא דינ כמגן עליך.
82. האם לא יתבוננו בקוראן? הן לו לא מאללה הנה, כי אז מצאו בו נגודים רבים.¹
83. אם יגיע אליהם דבר הנוגע לבטחון או לאמה, הם ממהרים להפיצו, אך אלו היו מביאים אותו לשליח ולאחראים מביניהם, היו מבינים אותו ויודעים את פשרו. לולא החסד של אללה ורחמי עליכם הייתם הולכים בעקבות השטן, מלבד מעטים מהם.
84. (ואתה הנביא) הלחם בשביל אללה, ואין אתה אחראי אלא לעצמך, הרי עליך להאיץ במאמנים (להלחם), (בד ובמאמנים) אללה ישבר את כוח הכופרים, כי אללה חזק מהם והענש שלו יותר קשה.
85. הממליץ המלצה טובה יהיה לו חלק בה, אמנם, הממליץ המלצה רעה, יקבל ענש שוה לה, כי אללה משגיח על כל דבר.
86. ואם מי שהוא מברך אתכם לשלום, ברכו בברכה יותר טובה ממנה, או החזירו ברכה דומה. כי אללה מעניק חסד על כל מעשה שתעשו.
87. אללה, אין אלה זולתו, אין ספק, הוא יאסוף אתכם ביום תחית המתים, ומי צודק מאללה במאמרו?

קטע 12

88. ומה לכם כי נחלקתם לשתי קבוצות בנוגע לצבועים? ואללה העניש אותם בגלל מעשיהם, התרצו להדריך את אשר אללה התעזה? ומי שאללה מתעה, אין דרך כל שהיא להדריכו.
89. הם (הצבועים) רצו שתכפרו כפי שכפרו ותהיו דומים להם. ואל תקחו מביניהם ידידים נאמנים עד אשר יהגרו בשביל אללה. אולם אם יסרבו תפסו אותם והרגו אותם באשר תמצאו אותם, ואל תקחו מהם ידיד נאמן או עוזר.
90. מלבד אלה אשר יש יחס בינם לבין אנשים שיש ברית בינכם לבינם, או אלה שצבאו אליכם ואין להם האמץ והרצון להלחם נגדכם ונגד בני

1. כלומר, דברים המכחישים זה את זה.

עמם. אלו רצה אלה, הנה משליטם עליכם והיו נלחמים בכם. לכן, אם הם נמנעים מלהלחם נגדכם ומציעים לכם שלום, הרי שאללה אינו רוצה שתלחמו בהם.

91. כמו כן תמצאו אחרים (צבועים) שרוצים להבטיח את עצמם מצדכם וגם מצד בני שבטם. כל עוד שחזרו לכפירה לפתות אתכם להיות כופרים, הם עצמם חזרו והסתבכו בה. אם לא יפסיקו את המזמות שלהם נגדכם, ולא יבקשו להשלים עמכם ואינם מפסיקים להתגרות בכם, כי אז תתפסו אותם ותהרגו אותם באשר תמצאו אותם, כי עליהם נתנו לכם שלטון מחלט.

קטע 13

92. אסור למאמין להרוג מאמין אלא בשגגה. ואשר יהרג מאמין בשגגה, ישחרר עבד מאמין וישלם כפר נפש למשפחתו (של הנרצח), אלא אם (משפחת הנרצח) תעשה צדקה אתו. ואם הנרצח הוא מקרב אויביכם והוא עצמו מאמין, (כפרו) שחרור עבד מאמין. אך אם הנרצח משבט אשר ברית ביניכם לבינם, ישלם הכפר למשפחתו, ושחרור עבד מאמין. ומי שאין ביכולתו לשחרר עבד, יצוים שני חדשים רצופים, כדי שאללה יקבל את תשובתו. אלה יודע וחכם.
93. ומי שהורג מאמין בכונה תחלה (בלי צדק), ענשו גיהנם לנצח, ואללה ישפך את זעמו עליו ויקללו והכין לו ענש עצום.
94. הוי המאמינים! בצאתכם לדרך בשביל אלה, והייתם בטוחים במה שתעשו, ואל תאמרו למי שייברך אתכם לשלום, אין אתה מאמין, בבקשכם להשיג את צרכי העולם הזה. כי אצל אלה שמור לכם חסד רב. כו הייתם לפני (מסתירים את הדת שלכם), ואללה נטה לכם חסדו (בפעולתכם חזקים), על כן היו בטוחים במה שתעשו, כי אלה בקיא במעשיכם.
95. המאמינים הנשואים בבתיהם (ולא יוצאים למלחמה בשביל אלה), פרט לאלה יש בהם נכות, אינם שווים לאלה היוצאים למלחמה בשביל אלה ברכושם ובנפשותיהם. אלה העדיף את הנלחמים בשבילו ברכושם ובנפשותיהם על אלה הנשואים בבתיהם בדרגה. אמנם אלה הבטיח לשני הצדדים טובות. אך אלה העדיף את הנלחמים בשבילו בשכר עצום,
96. דרגות גבוהות מאתו וסליחה ורחמים, כי אלה סולח ורחום.

קטע 14

97. ואלה (המאמינים) אשר נטלו המלאכים את נשמותיהם שעשקו את עצמם (בחיותם בין הכופרים לכן לא יכלו לבצע את דתם כראוי), שאלו (המלאכים) אותם, מה עשיתם ביחס לדתכם? אמרו, היינו חלושים באדמתנו. המלאכים אמרו, האם לא היתה אדמת אלה מספיק רחבה למען שתהגרו בה? אנשים אלה, מעונם הוא גיהנם, ומה נזרא המעון.
98. פרט לחלושים בין הגברים, והנשים, והילדים, שלא יכלו לעזור לעצמם, ולא יכלו למצא מוצא אחר מאשר להשאר בבתיהם,
99. כל אלה, יתכן שאללה יסלח להם, כי הוא סולח ומכפר.
100. כל המהגר בשביל אלה, ימצא בארץ מקומות מחסה רבים ורוחה, וכל היוצא כדי להגר אל אלה ושליחו, אבל הוא נפטר בדרך, יהיה שכרו על אלה, כי אלה סולח ורחום.

קטע 15

101. וכשאתם נוסעים רחוק מבתיכם, מתר לכם לקצר בתפלה,¹ מחפש שיתקיפו אתכם הכופרים בזמן תפלתכם. הכופרים הם אויבכם הגלוי.
102. (הזי הנביא!) אם תהיה (במערכה) עם האנשים שלך, וכשתקים את התפלה, תן לקבוצה מהם להתפלל אתך כשנשקם עמהם, וכשיסגדו תהיה הקבוצה האחרת מאחוריהם (פנים מועדות לקראת האויב), וכשהקבוצה הראשונה תגמר את הסגידה תקום, ויחליפו מעמד, ועליהם להזהר ולקחת את נשקם אתם.² הכופרים היו רוצים שתעזבו את נשקכם ואת כליכם, ואז יתקיפו אתכם וישמידוכם. אין כל רע אם פגע בכם המטר, או היתם חולים בהנחת נשקכם, אך השמרו לכם. ואללה הכין לכופרים ענש משפיל,
103. וכשתגמרו את התפלה (בתנאים כאלה), הזכירו את אלה בעמדתכם, ובשבתכם, ובשכבתכם, וכשתהיו במקום מבטחים, קימו את התפלה כרגיל. התפלה נקבעו זמניה למאמינים.

1. אללה צווה על המוסלמים להתפלל חמש פעמים ביום. אחדים מן התפילות האלה כמו, צהרים, בין הערבים, ותפילת הלילה הן ארבע השתחויות. הנה בפסוק הזה אללה הרשה למוסלמים הנוסעים רחוק מן הבית לקצר את התפילה של ארבע השתחויות רק לשתיים. תפילה זו נקראת בערבית: صلاة السفر, צלאת אס-ספר = תפילת הנסיעה.

2. התפילה הזו נקראת בערבית: صلاة الحرف, צלאת אל-ח'ויף = תפילת הפחד. המוסלמים מתפללים רק השתחיה אחת בזמן המלחמה כשחלק מהם עומד מול האויב בשדה הקרב.

104. אל תהיו חלשים מלעקב אחרי האויב, כי אם אתם מתיסרים הרי הם מתיסרים כמוכם, ואולם לכם תקוה (לתגמול טוב) מאללה, ולהם אין תקוה. אללה יודע וחכם.

קטע 16

105. הורדנו לך (מוחמד) מן השמים את הספר (הקוראן) עם האמת, למען תשפט בין בני אדם כפי שאללה השירה אליך, ואל תהיה מגן על הבוגדים,
106. ושאל את אללה את סליחתו, כי הוא סולח ורחום.
107. ואל תגן על אלה שבגדו בעצמם (באי קיום מצות הדת). אללה אינו אוהב את הבוגד והפושע.
108. הם (הכופרים) מנסים להסתיר מן האנשים, אך לא יצליחו להסתיר מאללה, כי הוא כל הזמן אתם, כי הם זוממים בחשכת הלילה דברים שהוא אינו אוהב. ואללה מקיף את כל מעשיהם.
109. הנה אתם (המאמינים) הגנתם עליהם (אלה שבגדו בעצמם) בעולם הזה, אך ביום תחית המתים מי יגן עליהם לפני אללה, או מי יהיה המגן עליהם?
110. אולם העושה רעה וחוטא לעצמו ואחר כך חוזר בתשובה, ימצא את אללה סולח ורחום.
111. העובר עברה, חוטא רק נגד עצמו, ואללה יודע וחכם.
112. ומי שעושה חטא או עברה, ויטיל אותם על אחר זכאי, הוא מחיב את עצמו קצב ופושע ברור.

קטע 17

113. לולא חסד אללה ורחמיו עליך, הייתה קבוצה מהם יוזמת להתענותך. ואולם את עצמם הם מתעים, ולא יפגעו בך במאומה. אללה הוריד לך מן השמים את הספר (הקוראן) ואת החכמה ולמדך את אשר לא ידעת, וכי חסד אללה עצום עליך.
114. על פי רב לא תצא טובה משיחותיהם הסודיות, אלא אם יחלט על צדקה, או חסד, או השכנת שלום בין בני האדם, כל העושה זאת במטרה לרצות פני אללה, נעניק לו שכר עצום.
115. כל מי שרוב עם השליח לאחר שהתבררה לו הדרך הישרה, ויבחר בדרך אחרת מזו של המאמינים, אותו נזיל בדרך שבחר לעצמו, נצלהו בגיהנם, וסופו יהיה הגרוע ביותר.

קטע 18

116. אַלְלָה לֹא יִסְלַח כָּל שְׁתּוּף עִמּוֹ, אֲדָּהּ הוּא יִסְלַח כָּל חֲטֵא חוּץ מִזֶּה לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה. מִי שֶׁמִּשְׁתַּף לְאַלְלָה מֶה שֶׁהוּא מְרַחֵק לְתַעוֹת.
117. אַלְהָ (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים אֱלִילוֹת נִקְבוֹת מִבְּלַעַדִּי אַלְלָה, וְכֵן עוֹבְדִים שְׁטֹן מוֹרֵד,
118. שֶׁאַלְלָה קָלַל אוֹתוֹ, כְּשֶׁאָמַר (הַשְׁטֵן), אֶקַּח לְעַצְמִי חֶלֶק מִסִּים מִעֲבָדֶיךָ,
119. וְאַתָּעָה אוֹתָם, וְאַעֲוֹרֵר תִּקְוָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, וְאַצְנֶה אוֹתָם לְכָרוֹת אֶת אֲזִנִּי הַבְּהִמּוֹת, וְאַצְוֶם לְשָׁנוֹת אֶת בְּרִיאַת אַלְלָה. מִי שְׁלֹקַח לוֹ אֶת הַשְׁטֵן כְּאִדּוֹן בְּמִקּוֹם אַלְלָה, סוֹפוֹ אֶבְדּוֹן מִחֶלֶט.
120. הַשְׁטֵן מִבְּטִיחַ וּמַעֲוִיר תִּקְוּוֹת בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אֲדָּהּ הַבְּטָחוֹתָיו הֵן רַק רַמְיָה,
121. וּמַעֲוֹנִם שֶׁל אֵלָה הוּא הִגִּיהֶנֶם, שֶׁמִּנּוֹנוֹ לֹא יוּכְלוּ לְהַמְלִיט.
122. אֵלָה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, אוֹתָם נִכְנִיס לְגַנִּים שְׁנֵהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁאָרוּ בְּתוֹכָם. זֹהִי הַבְּטָחַת אֶמֶת שֶׁל אַלְלָה, וּמִי נֶאֱמָן מֵאַלְלָה בְּדַבְּרוֹ?
123. אֵין זֶה (הַחֲסֵד לְהַכְנִס לְגֹן) לְפִי שֶׁאִיפְתָּכֶם (הַמִּסְלָמִים) אוֹ שֶׁאִיפְתַּ בְּעֵלִי הַסֶּפֶר, מִי שֶׁעוֹשֶׂה רַע יַעֲנֶשׁ, וְלֹא יִמָּצֵא לוֹ מָגֵן וְלֹא עוֹזֵר נֶגֶד אַלְלָה.
124. עוֹשֶׂה הַטּוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלָה יִכְנֶסוּ אֶל הַגֹּן, וְלֹא יַעֲשֻׁקוּ מֵאוֹמָה.
125. אֵין בְּעַל דַּת טוֹבָה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לָזֶה שֶׁמִּסֵּר עֲצָמוֹ לְאַלְלָה! וְהוּא מִיִּטִּיב, וְנִהַג לְפִי דַת אַבְרָהָהִים הַחֲנִיף,² אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ אַלְלָה כִּידִיד?
126. לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְכָל אֲשֶׁר בְּאַרְצַ, וְאַלְלָה מִקִּיף כָּל דָּבָר.

קטע 19

127. הִם מִבְּקָשִׁים חוֹת דַּעְתָּד (מוֹחַמֵּד) בַּעֲנֵנוּ הַנָּשִׁים,³ אָמַר, אַלְלָה יִבְהִיר לְכֶם אֶת עֵינֵינוּ, וְכֵן מֶה שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים בְּסֶפֶר (הַקּוֹרְאָן), בַּעֲנֵנוּ הַנָּשִׁים הִיתּוֹמוֹת אֲשֶׁר בְּרִצּוֹנְכֶם לִשְׁאֵתוֹ וְאִינְכֶם מִשְׁלָמִים לָהֶן מֶה שֶׁנִּפְסַק לָהֶן (הַמַּהֲרִ). וּבַעֲנֵנוּ הִיתּוֹמִים הַקְּטִינִים חֲסֵרֵי הַמָּגֵן, עֲלִיכֶם לְנֵהָ עִם הִיתּוֹמִים בְּצִדְקָה. וְכָל טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ בַּעֲנִינֶם, אַלְלָה יַדַּע אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 112.

2. חניף: ר' סורת אל-בקרה 2: 135.

3. הקטע הזה, מפסוק 127 - 130 הוא השלמה למה שנאמר בפתיחת הסורה בנוגע לנשים מפסוק 1 - 4.

128. ואם תרגיש אשה סלידה מצד בעלה, או מתרחק ממנה, אין כל רע על שניהם אם ישלימו ביניהם, כי טוב השלום (בשביל שניהם), אבל הנפשות הצרות עין פעלו (במיוחד הבעל שהוא נוטה לא לשלם את המהר המבטח). ואולם אם תיטיבו ותהיו יראים, כי אללה בקיא במעשיכם (והוא יטיב לכם),
129. אין ביכלתכם לנהל צדק בין נשותיכם גם אם תשקדו על כך. ואולם אל תרחיקו לכת בנטייתכם (אל האחת), ותשאירו (את האחרת) בתלויה באויר. אם תשלימו ותהיו יראים, הנה אללה סולח ורחום.
130. אם יפרדו (הזוג) יעניק אללה לכל אחד מבני הזוג מהשפע שלו, כי אללה רב-שפע וחכם,
131. לאללה כל אשר בשמים ואשר בארץ. כבר צוינו את אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, ואתכם, יראו את אללה. וכי תכפרו, הנה לאללה כל אשר בשמים וכל אשר בארץ, כי אללה אינו זקוק לדבר ומשבח.
132. לאללה כל אשר בשמים והארץ. והוא לבדו דיו כמגן,
133. אם רק ירצה ישמיד אתכם ויביא אחרים במקומכם. ואללה יכל לעשות זאת.
134. כל הרוצה תגמול בעולם הזה, אצל אללה שמור תגמול העולם הזה והעולם הבא. אללה שומע ורואה.

קטע 20

135. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי, והעידו עדות אמת בשם אללה, אפלו נגד עצמכם או נגד ההורים וקרובי המשפחה, אם הוא עשיר או עני, אללה יודע מה טוב להם יותר מכם, ואל תלכו אחרי יצריכם לסלף עדות אמת ולסטות או להתרחק ממנה. כי אללה בקיא במעשיכם.
136. הוי המאמינים! האמינו באללה ובשליחו (מוחמד), ובספר (הקוראן) אשר הוריד מן השמים לשליחו, ובספרים שהוריד לפני (הקוראן). כל הכופר באללה, ובמלאכיו, ובספריו, ובשליחיו, וביום האחרון, תועה תעיה מרחיקת לכת.
137. אלה שהאמינו ואחר כך כפרו, ושוב האמינו ושוב כפרו, ודבקו בכפירה, אללה לא יסלח להם, ולא ידריכם אל הנתיה הישר.

138. בַּשָּׂר לַצְבוּעִים כִּי צָפוּי לָהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב,
139. אֲשֶׁר לֹקָחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמִגְנִים מִבִּלְעָדֵי הַמַּאֲמִינִים. הָאֵם הִם מִבְקָשִׁים אֶצְלָם עֹז? הֲלֹא הָעֹז אֶצֶל אֱלֹהָ?
140. אֱלֹהָ הוֹרִיד לָכֶם בַּסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן), אִם תִּשְׁמְעוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ וְלוֹעֲגִים לָהֶם, אַל תִּשְׁבוּ אִפּוּא אִתָּם עַד אִם יִשְׁחֹו בְּדָבָרִים אֲחֵרִים. כִּי אִזּוּ תִהְיוּ כְּמוֹתָם. אָכֵן אֱלֹהָ מֵאֲסֹף אֶת הַצְבוּעִים וְאֶת הַכּוֹפְרִים יַחְדּוֹ אֶל גִּיהֶנָּם,
141. כִּי אֵלֶּה (הַצְבוּעִים) הַמִּצְפִּים לְמָה שְׂיִקְרָה לָכֶם. אִם אֱלֹהָ נוֹתֵן לָכֶם נִצָּחוֹן יֵאמְרוּ, הָאֵם לֹא הִינּוּ עִמָּכֶם? אֵד כְּשֶׁיֵּשׁ לְפַעֲמִים מִזֵּל לְכּוֹפְרִים, הֵם יֵאמְרוּ (לָהֶם), הָאֵם לֹא עֲזָרְנוּ לָכֶם וּמִנִּעְנוּ הַתְּקִפָּה עַל יְדֵי הַמַּאֲמִינִים עֲלֵיכֶם? אֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם בְּיוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים, וְאֱלֹהָ לְעוֹלָם לֹא יִתֵּן לְכּוֹפְרִים שְׁלֹטוֹן (עֲלִיוֹנוֹת) עַל הַמַּאֲמִינִים.

קטע 21

142. הַצְבוּעִים מְנַסִּים לְרַמּוֹת אֶת אֱלֹהָ, וְאוֹלָם הוּא זֶה אֲשֶׁר מְרַמֶּה אוֹתָם. בְּקוֹמָם לְתַפְלָה, יָקוּמוּ עֲצָלִים, וְזֹאת רַק כְּדִי שֶׁהָאֲנָשִׁים יֵרְאוּ אוֹתָם. אֵד אִין הֵם מְזִכִּירִים אֶת שֵׁם אֱלֹהָ אֶלָּא מַעַט,
143. בְּתוֹךְ כֵּךְ הֵם פּוֹסְחִים עַל שְׁתֵּי הַסַּעֲפִים, וְאִינָם מִשְׁתִּיכִים לְאֵלֶּה (הַמַּאֲמִינִים) אוֹ לְאֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים). וְכָל מִי שֶׁאֱלֹהָ מִתְּעָה, לֹא תִמָּצֵא לוֹ שְׁבִיל (לְאִמּוּנָה וְהַדְרָכָה).
144. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ אֶת הַכּוֹפְרִים לְבַעֲלֵי בְרִית בְּמִקּוֹם הַמַּאֲמִינִים, הַתִּרְצוּ לְתֵת לְאֱלֹהָ הוֹכְחוֹת בְּרוּרוֹת נִגְדָּכֶם (שֶׁאִתָּם לֹא צוֹדִקִים בְּאִמּוּנַתְכֶם)?
145. הַצְבוּעִים יִהְיוּ בְּשֹׁפֶל הַמַּדְרָגָה שֶׁל הָאֵשׁ, וְלֹא תִמָּצֵא לָהֶם עוֹזֵר,
146. וְאוֹלָם לֹא כֵן אֵלֶּה שֶׁחֲזָרוּ בְּתִשּׁוּבָה וְהִיטִיבוּ מַעֲשֵׂיהֶם, וְדָבְקוּ בְּדַת שֶׁל אֱלֹהָ, וְהִתְמַסְרוּ בְּלֵב שָׁלֵם לְאִמּוּנָתָם בְּאֱלֹהָ, אֵלֶּה יִהְיוּ עִם הַמַּאֲמִינִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא). אֱלֹהָ יַעֲנִיק לְמַאֲמִינִים שְׂכָר עֲצוּם.
147. מָה יַעֲשֶׂה אֱלֹהָ בְּעִנִּישַׁתְכֶם, אִם תִּכְרִירוּ טוֹבָה וְתִאֲמִינוּ? אֱלֹהָ מְכִיר טוֹבָה וְיוֹדֵעַ.

חלק 6

148. אֵלֶּלָה אֵינּוּ אוֹהֵב אֶת הַמַּדְבָּרִים בְּקוֹל רָם בְּרָבִים בְּגִנוֹת אַחֲרִים, אֵלָּא
אֲשֶׁר נַעֲשֶׂק. אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
149. בֵּין אִם תִּגְלוּ מַעֲשֶׂה טוֹב אוֹ תִסְתִּירוּהוּ אוֹ תִסְלְחוּ לְרַעָה, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלַח
וְכָל-יָכוֹל.
150. אַכּוּ הַכּוֹפְרִים בְּאֵלֶּלָה וּבִשְׁלִיחָיו וְהַרוֹצִים לְהַבְדִּיל בֵּין אֵלֶּלָה וּבֵין שְׁלִיחָיו,
וְהַאוֹמְרִים, נֹאמִין בְּאַחַדִּים מֵהֶם וְנִכְפֵּר בְּאַחַדִּים, וְהֵם רוֹצִים לְקַחַת
לָהֶם דֶּרֶךְ בֵּינֵינוּ (בֵּין הָאֱמוּנָה וְהַכְפִּירָה),
151. אֵלָּה הֵם הַכּוֹפְרִים הָאֱמֵתִיִּים, וְלִכְפֹּרִים הוֹעֲדָנוּ עֲנֵשׁ מִחִפּוּר,
152. וְאֵלָּה הַמֵּאֱמִינִים בְּאֵלֶּלָה וּבִשְׁלִיחָיו, מִבְּלִי לְהַפְלוֹת בֵּינֵיהֶם, הוּא יִתֵּן
לָהֶם אֶת שְׂכָרָם, כִּי אֵלֶּלָה הוּא סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 22

153. בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים) שׁוֹאֲלִים מִמֶּד (מוֹחֲמֵד) כִּי תוֹרִיד אֵלֵיהֶם סֵפֶר
מִן הַשְּׂמִימִים. הֵם שָׂאֲלוּ מִמוּסָא דְּבַר גָּדוֹל מְזָה, הֵם אָמְרוּ, הֲרָאָה לָנוּ אֶת
אֵלֶּלָה בְּגִלּוּי. וְאִזּוּ פָּגַע בָּהֶם הָרַעַם עַל חֲטָאָם זֶה, וְעַל חֲטָאָם בַּעֲשִׂית הַעֲגָל
לְאַחַר שִׁנְתָנוּ לָהֶם הַהוֹכָחוֹת הַבְּהִירוֹת. וְסִלְּחָנוּ לָהֶם עַל כֵּךְ, וְנִתְּנוּ לְמוּסָא
שְׁלִטוֹן מַחֲלֵט עֲלֵיהֶם.
154. וְהִרְמֵנוּ אֶת הָרַ הַטּוֹר מַעֲלֵיהֶם כְּשֶׁלֹּא קִיָּמוּ אֶת בְּרִיתָם (שִׁפְרָתָנוּ אִתָּם).
וְאָמְרָנוּ לָהֶם, הַכִּנְסוּ בַּהֲשִׁתְחוּזָה בְּשַׁעַר, וְגַם אָמְרָנוּ לָהֶם, אַל תִּחַלְלוּ אֶת
הַשְּׁבֵת, וְקִבְּלָנוּ מֵהֶם עַל כֵּךְ הַתְּחִיבוֹת מִדְּגִשֶׁת.
155. מִשׁוּם שֶׁהִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, וְכָפְרוּ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּלָה, וְהָרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים
בְּלֹא צֶדֶק, וְאָמְרוּ, כִּי לְבוֹתֵינוּ אֲטוּמִים. אֲדַרְבָּה, אֵלֶּלָה חֲתָם אֶת
לְבוֹתֵיהֶם בְּכַפִּירָתָם, וְרַק מַעַט מֵהֶם מֵאֱמִינִים.
156. וּבִגְלַל כְּפִירָתָם, וְהוֹצִיאָם עַל מַרְיָם (מַרְיָם)¹ עֲלִילַת שְׁוֹא חֲמוּרָה,
157. וּבִגְלַל אוֹמְרָם, אֲנַחְנוּ הָרַגְנוּ אֶת הַמְּשִׁיחַ, עֵיסָא בֶן מַרְיָם, שְׁלִיחַ אֵלֶּלָה.
וְאִכּוּ לֹא הָרְגוּ אוֹתוֹ וְלֹא צָלְבוּ אוֹתוֹ, וְרַק נִדְּמָה לָהֶם. אֵלָּה אֲשֶׁר נִחְלְקוּ
עַל אוֹדוֹתָיו הֵם בְּסַפֵּק בְּדַבַּר מוֹתוֹ, אֵינֶם יוֹדְעִים מֵאוּמָה בְּעֵנֶינּוּ זֶה, וְרַק
אַחַר דְּמִיוֹן שְׁוֹא יָלְכוּ. וְאִמְנָם לֹא הָרְגוּהוּ בְּאֱמֵת.
158. מִשׁוּם שֶׁאֵלֶּלָה הֵעֲלָה אוֹתוֹ אֵלָיו, כִּי אֵלֶּלָה עֲזוּז וְחָכָם.

159. ואין בבעלי הספר אחד אשר לא יאמין בו לפני מותו ושל עיסא בן מרים, וביום תחית המתים יקום לעד בהם.
160. ואולם את אלה שהתיהדו בגלל החטאים שעשו, אסרנו עליהם הרבה מאכלים טובים אשר היו מתרים להם, וכיון שהרחיקו רבים מעל שביל אלה, וכן הענשנו אותם על אשר לקחו רבית אף על פי שנאסרה עליהם, ועל אכלם הון האנשים בלא צדק. לכופרים אשר בהם הכנו ענש מכאיב.
162. ואולם המשרשים ומבססים במדע אשר בהם, והמאמינים במה שהורד אליה (מן השמים) ובמה שהורד לפניך, המקימים את התפלה, והנותנים את הזכאת, והמאמינים באללה וביום האחרון, לכל אלה נתן שכר עצום.

קטע 23

163. השרינו אליה (מוחמד), כפי שהשרינו אל נוח (נח) והנביאים שלאחריו, ואל אבראהים, ואסמאעיל, ואסחאק, ועקוב, והשבטים, ועיסא, ואיוב, ויונוס, והאaron, וסולימאן, לדאוד נתנו את הזבור.¹
164. ושליחים אחרים שספרנו לך עליהם מקדם, ושליחים אשר לא ספרנו לך עליהם. ועם מוסא אלה דבר ישירות.
165. כל אלה היו שליחים מבשרים ומזהירים, למען לא תהיה לבני אדם טענה אל אלה לאחר בוא השליחים, ואללה הוא עוז וחס.
166. ואולם אלה מעיד על אשר הוריד אליה מן השמים, הוא הוריד אותן בידעתו, וכן המלאכים יעידו על כך, ודין באללה כעד.
167. הכופרים והמרחיקים אנשים מעל השביל של אלה הרחיקו מאד לתעות,
168. וגם אלה שפפרו ועשקו אחרים, אלה לא יסלח להם ולא ידריכם אל דרך (צלחה)
169. אלא בדרך לגיהנם שבו (גיהנם) ששאו לנצח, וזה קל מאד לאללה.
170. הוי בני אדם! השליח (מוחמד) בא אליכם עם האות (האמת) מרבונכם, ומוטב לכם להאמין בו, כי אם תכפרו, הנה לאללה כל אשר בשמים ובארץ. אלה יודע וחכם.

171. הוּי בַעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֶל תִּהְיוּ קִיצוֹנִיִּים בְּדַת שְׁלָכְכֶם, וְאֶל תִּדְבְּרוּ עַל אֱלֹהָ אֵלֶּה אֶת הָאֻמָּת. הַמָּסִיחַ, עֵיסָא בֶן מֵרְס, הוּא שְׁלִיחַ אֱלֹהָ, וּמִלְתּוֹ אֲשֶׁר אוֹתָהּ הִטִּיל אֶל מֵרְס, וְרוּחַ מִלְפָּנָיו לָכֵן הָאֻמִּינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשְׁלִיחֵיו, וְאֶל תִּגִּידוּ, שְׁלוֹשָׁה הֵם. מוֹטָב לָכֶם לְהִמָּנַע מִזֶּה, כִּי אֱלֹהָ הוּא רַק אֵלֶּה אֶחָד. לוֹ הִשְׁבַּח מִהוּיֹת לוֹ בֶּן, כִּי לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְדִיו לְאֱלֹהָ כְּמִגֹּן.

קטע 24

172. הַמָּסִיחַ (הַמָּשִׁיחַ) לֹא נִמְנַע לְהוּיֹת כְּעֶבֶד לְאֱלֹהָ, וְאִף לֹא הַמְּלָאכִים הַמְּקֹרְבִים לְאֱלֹהָ, כָּל הַנִּמְנָע לַעֲבֹד אוֹתוֹ, וְיִהְיֶה יְהִיר, אֶת כָּלֶם הוּא יֵאָסֶף אֵלָיו (בְּיוֹם הַדִּין),
173. אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁהָאֻמִּינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לָהֶם הוּא מְשַׁלֵּם אֶת שְׂכָרָם וּמּוֹסִיף לָהֶם מַחֲסָדוֹ, אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁנִּמְנָעוּ לְהוּיֹת עֲבָדִים לְאֱלֹהָ וְהַתִּיָּהֲרוּ, הוּא הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּעֵנֶשׁ מְכָאִיב, וְלֹא יִמָּצְאוּ לָהֶם מִגֹּן אוֹ עוֹזָר נֶגֶד אֱלֹהָ.
174. הוּי בְּנֵי אָדָם! נִתְּנָה לָכֶם הוֹכָחָה מִרְבוֹנְכֶם, וְהוֹרְדָנוּ אֵלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹר מִבְּהִיר (הַקּוֹרְאָן).
175. לָכֵן. כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֻמִּינוּ בְּאֱלֹהָ וְסָמְכוּ עָלָיו, הוּא יִכְנִיס אוֹתָם בְּרַחֲמָיו וּבְחֲסָדוֹ וְיִדְרִיכֶם אֵלָיו בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
176. הֵם מִבְּקָשִׁים חֹת דַּעְתָּךְ (מוֹחֲמֵד).¹ אָמַר, «אֱלֹהָ יִבְהִיר לָכֶם בְּעֵינֶיךָ הַמּוֹרִישׁ שְׁאִין לוֹ יְלָדִים אוֹ הוֹרִים לְרֶשֶׁת אוֹתוֹ. אִם יֵשׁ לוֹ אַחוֹת אַחַת, תִּקְבַּל חֲצִי עֲזָבוֹנוֹ, וְהוּא יִרְשׁ אוֹתָהּ אִם אֵין לָהּ יֶלֶד. אִם יִשְׁאִיר שְׁתֵּי אַחֵיוֹת, הֵן תִּקְבַּלְנָה שְׁנֵי שְׁלִישִׁים מִהָעֲזָבוֹן. וְאִם הִשְׁאִיר אַחִים וְאַחֵיוֹת, לִגְבֹּר חֶלֶק כְּחֶלְקוֹן שֶׁל שְׁתֵּי נָשִׁים. אֱלֹהָ מִבְּהִיר לָכֶם זֹאת לְבַל תִּתְּעוּ, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דְּבָרָא».

1. על אל-כלאלה=בעניין המוריש שאין לו ילדים או הורים לרשת אותו.

5

סִוֵּרַת אֶל-מֶאֱאִידָה הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 112, אשר בו מתחיל ספור «אֶל-מֶאֱאִידָה, הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» שתלמידיו של עיסא בן מרים בקשו ממנו לשאול את ריבונו להוריד להם סעודה מן השמים שיאכלו ממנה, ותהייה להם סימן של כבוד לדורות הבאים. וזו הפעם הראשונה והיחידה שהשם «אֶל-מֶאֱאִידָה» נזכר בקוראן. הסורה הורדה במדינה אחרי סורת אל-פתח 48, ופסוקיה מאה ועשרים. קיבלה את שמה «הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» מפסוק מאה ושנים-עשר.

סורת אל-מאאידה 5

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוי המאמינים! מלאו את חובותיכם. בהמות המקנה¹ התרו לכם למאכל, מלבד מה שנגאסר עליכם בספר (הקוראן), ומה שנגצוד בתקופת העליה לרגל. אללה יצוה את אשר ירצה.
2. הוי המאמינים! אל תחללו את המקומות הקדושים, פלחגי אללה, ולא את החדש הקדוש, ולא את הקרבנות וקשטיהם, ולא את העולים לרגל הבאים לבקש חסד ורצון מרבונם, וכשתגמרו את החג², יש לכם הרשות לצוד ציד. לא תגרם שגאתכם לאלה שמנעו מכם את הגישה למסגד הקדוש להתקיפם, ועזרתם איש לרעהו לחסד וליראת אללה, ולא תשתפו פעלה אתם לעשות מעשי פשע ותוקפנות, ויראו את אללה, כי ענש אללה קשה מאוד.
3. נאסר עליכם לאכילה, הנבלה והדם ובשר החזיר, ואשר נקרא עליו שם אחר זולת אללה³, את בשר בהמה החנוקה, והמכה, ההרוגה על ידי נפילה, הנגוחה, ובהמה שנהרגה על ידי חיה טורפת, אף לא אשר שחטתם. בנוסף לכל זה, אסור לכם לאכל כל אשר נשחט על מזבח אלילים, ואסר עליכם הטלת חצים, במשחקי גורלות, כי זוהי תועבה. היום נואשו הכופרים מדתכם, על כן אל תיראו מפניהם, כי אותי תיראו. היום השלמתי לכם את דתכם ותממתי את חסדי עליכם, ורציתי את האסלאם לדת בשבילכם³. וכל הנאלץ מחמת רעב⁴, ולא מתוך נטיה לחטא, הגה אללה סולח ורחום.
4. ישאלוך, מה עוד מתר להם לאכל? אמר, התרו לכם כל הדברים הטובים, וכן כל החיות והדורסים אשר אלפתם ואשר למדתם אותן את אשר למד אתכם אללה. אכלו ממה שצדו למענכם, והזכירו את שם אללה עליו, ויראו את אללה. כי אללה מהיר-חשבון.

1. בהמות המקנה הן: צאן, ועז, ובקר, וגמלים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 173.

3. היום השלמתי...: הדובר הוא אללה. הצהרה זו ניתנה בסוף העליה לרגל הסופית של הנביא מוחמד למכה, שהתקיימה זמן קצר לפני מותו של הנביא (שנת 632/10).

4. הנאלץ מחמת רעב: לאכול מאכלים אסורים.

5. היום התרו לכם המטעמים, ומאכל¹ אלה אשר נתן להם הספר לפניכם (היהודים והנוצרים), ומאכלכם מתר להם. כמו כן מתר לכם לשאת נשים צנועות מאמינות (מסלמיות), וגם נשים צנועות מקרב אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, בתנאי שתשלמו להן מהר, בתקף קדושי נשואין ולא כפרוצות או פילגשים. כל הכופר באמונה, עמלו בעולם הזה לשוא, ובעולם הבא יהיה מן האובדים.²

קטע 2

6. הוי המאמינים! בקומכם לתפלה רחצו פניכם וידיכם עד המרפקים, ומשחו את ראשיכם (במים), ורחצו את רגליכם עם הקרסלים. וכי תהיו טמאים (מיחסי מין) הטהרו (ברחיצת הגוף). ואף כי תהיו חולים, או בנסיעה, או אחרי עשית צרכים, או באתם במגע מיני עם נשים, ולא תמצאו מים, בקשו לכם עפר נקי, והכו את העפר בידיכם, נקו את ידיכם מן העפר, ומשחו את הפנים בכפיכם פעם אחת, והכו העפר בכפיכם, ושפשו את הכפים. אין אלה רוצה להכביד עליכם, אלא לטהרکم ולהשלים חסדו עליכם, למען תודו לו.
7. זכרו את החסד שהעניק לכם אלה, ואת בריתו אשר פרת עמכם, באשר אמרתם, שמענו ועשינו. ויראו את אלה, כי אלה יודע מה שנסתתר בלבבות.
8. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי (למען פני אלה), והעידו עדות אמת בשם אלה, ולא תגרם שנאתכם למישהו לנהג (ולשפט) באי צדק. נהגו בצדק, זה קרוב יותר ליראת אלה. ויראו את אלה. כי אלה בקיא בכל מה שתעשו.
9. אלה הבטיח לאלה אשר האמינו ועשו את הטוב סליחה ושכר עצום (ביום הדין).
10. אף לאלה שכפרו והכחישו את אותותינו הם בעלי השאול (אש הגיהנם).
11. הוי המאמינים! זכרו את חסד אלה עמכם באשר יזמו אנשים להתקיף אתכם והוא מנעם, ולכן יראוהו, כי רק על אלה יסמכו המאמינים.

1. הכונה פה היא לבשר של בהמות מאכל שנשחטו על ידי אנשים שניתן להם הספר (הנוצרים והיהודים).

2. בפסוק זה: אלה מנחה למוסלמים לקיים יחסים משפחתיים וחברתיים הגונים עם הנוצרים והיהודים.

קטע 3

12. אַלְלָה פֶּרֶת בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמִנִּינוּ עֲלֵיהֶם מִבִּינֵיהֶם שְׁנַיִם-עָשָׂר נְגִידִים. אַלְלָה אָמַר (לָהֶם), אֲנִי אֵהִיָּה עִמָּכֶם אִם תִּקְיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְתִתְּנוּ זָבָאת, וְתִצְמִינוּ לְשִׁלְחִי וְתַעֲזְרוּ לָהֶם, וְתִגְמְלוּ לְאַלְלָה גְּמוּל חֶסֶד, אֲזִי אֶכְפֹּר לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וְאֶכְנִיסְכֶם לַגִּנִּים אֲשֶׁר הִנֵּהוּ זֹרְמִים מִתַּחְתָּם. אֲדָּן מִי שִׁיכְפֹּר מָכֶם לְאַחֵר כָּל זֹאת תִּוְעָה הוּא מִן הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה.
13. וּבְאֲשֶׁר חִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, קָלְלָנוּ אוֹתָם וְהִקְשִׁינוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, מַעֲוֹתִים אֶת הַמּוֹבֵן שֶׁל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְשִׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהֲזָכַר לָהֶם, וְלֹא תִחַדֵּל מַלְאָאוֹת שֶׁהֵם בּוֹגְדִים, חוּץ מִמַּעֲשִׂים מָהֶם, וְסִלַּח לָהֶם וְחָנוּ אוֹתָם. כִּי אַלְלָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
14. וְאֵת אֵלָה אֲשֶׁר טָעְנוּ שֶׁהֵם נוֹצְרִים, כִּרְתֵּנוּ בְּרִית, וְשִׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהֲזָכְרוּ בּוֹ, לָכֵן עוֹרְרָנוּ בִּינֵיהֶם אֵיבָה וְשִׁנְאָה שֶׁתִּתְקַיֵּם עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. אֲזִי יוֹדִיעַ לָהֶם אַלְלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
15. הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחֵנוּ (מוֹחֲמַד) בָּא אֲלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבָאֵר לָכֶם הַרְבֵּה מִמָּה שֶׁהֵייתֶם מִסְתִּירִים מִן הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהָאִגּוּ'ל), וְלִסְלַח לְרַבִּים. הִנֵּה בָּא אֲלֵיכֶם אוֹר מֵאַלְלָה וְסִפֵּר בְּהִיר (הַקּוֹרְאָן),
16. אֲשֶׁר בּוֹ יִדְרִיךְ אַלְלָה אֶל שְׂבִילֵי הַשְּׁלוֹם אֶת כָּל הַמִּבְקֵשׁ אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל אַלְלָה, וְיַעֲבִירֵם מִן הַחֹשֶׁךְ לְאוֹר בְּרָשׁוֹת אַלְלָה, וְיִדְרִיךְ אוֹתָם אֶל הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה.
17. כּוֹפְרִים הֵם אֵלָה הָאוֹמְרִים כִּי אַלְלָה הוּא הַמַּסִּיחַ (הַמְּשִׁיחַ) בֶּן מֶרְיָם. אָמַר, לְמִי יֵשׁ שְׁלִטוֹן עִם אַלְלָה, אִם יִרְצָה לְהַמִּית אֶת הַמַּסִּיחַ בֶּן מֶרְיָם וְאֶת אִמּוֹ וְאֶת כָּל בְּנֵי אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם! לְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם. הוּא בּוֹרֵא מִה שִׁירְצָה, וְאַלְלָה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
18. הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים אוֹמְרִים, אֲנַחְנוּ בְּנֵי אַלְלָה וְאַהוּבָיו. אָמַר, וְלָמָּה יַעֲנִישְׁכֶם בַּעֲוֹנוֹתֵיכֶם! אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם מִמָּה שֶׁבָּרָא. הוּא סוֹלֵחַ לְמִי שִׁירְצָה וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָה. וְלֹאֲלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, וְסוֹף כָּל הַבְּרִיּוֹת לַחֲזוֹר אֵלָיו.
19. הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחֵנוּ (מוֹחֲמַד) בָּא אֲלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבָאֵר לָכֶם, בְּתִקּוּפַת הַהִמָּתְנָה בַּחֹפְצַת הַשְּׁלִיחִים, לְבַל תִּגִּידוּ, שֶׁלֹּא בָּא אֵלֵינוּ מִבֶּשֶׁר אוֹ מִזְּהִיר. הִנֵּה בָּא אֲלֵיכֶם מִבֶּשֶׁר וּמִזְּהִיר (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד). וְאַלְלָה הַכֹּל-יָכֹל.

קטע 4

20. וזכר באֲשֶׁר מוֹסָא (מֹשֶׁה) אָמַר לְבָנֵי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! זָכְרוּ אֶת הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתָכֶם אֱלֹהָ, בְּהַקִּימוֹ בְּקֶרְבְּכֶם נְבִיאִים, וּבַעֲשׂוֹתוֹ אֲתָכֶם לְמַלְכִים (שִׁחָרַר אֲתָכֶם מִן הַשַּׁעְבּוּד שֶׁל פְּרָעָה), וּבְנוֹתָנוּ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא נָתַן לְאַחַד מִבְּנֵי עוֹלָם (זְמַנְכֶם).
21. בְּנֵי עַמִּי! הִכְנִסוּ אֶל הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם אֱלֹהָ, וְאַל תִּפְּנוּ עֵרָף לִמְעַן לֹא תִפְסְדוּ אֶת הַטּוֹב שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה וְשֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא.
22. אָמְרוּ, מוֹסָא! בָּאָרֶץ שׁוֹכֵן עִם שֶׁל גְּבוּרִים, וְלָעוֹלָם לֹא נִכְנָס אֵלֶיָּה עַד אִם יֵצְאוּ מִתּוֹכָהּ. וְרַק אִם יֵצְאוּ מִתּוֹכָהּ, נִכְנָס אֵלֶיָּה.
23. רַק שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִיִּרְאֵי אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה אִתָּם חֶסֶד, אָמְרוּ, הִכְנִסוּ אֵלֶיָּהם מִן הַשָּׁעַר, וְכַאֲשֶׁר תִּכְנְסוּ בּוֹ, תִּגְבְּרוּ (עֲלִיהֶם), וְסָמְכוּ עַל אֱלֹהָ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
24. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) אָמְרוּ, לֹא נִכְנָס אֵלֶיָּה לָעוֹלָם, כָּל עוֹד הֵם (בְּנֵי הָעַמְּלָקִים) בְּתוֹכָהּ. לָךְ אִפּוֹא אֶתָּה וְרַבּוֹנְךָ וְהַלַּחֲמוֹ, כִּי אֲנַחֲנוּ כָּאֵן יוֹשְׁבִים.
25. אָמַר (מוֹסָא), רַבּוֹנִי! אֵינִי שְׁלִיט אֶלָּא עַל עַצְמִי וְעַל אַחִי. פֶּסֶק נָא בִּינִינוּ לְבִין הָעֵדָה הַמִּשְׁחָתֶת הַזֹּאת.
26. אָמַר (אֱלֹהָ), (אָרֶץ כְּנָעַן) תִּהְיֶה אֲסוּרָה עֲלֵיהֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה, שִׁבְּהוּ יִתְעוּ בָּאָרֶץ (הַמִּדְבָּר), אֵל תִּצְטָעַר עַל עֲדַת הַמִּשְׁחָתִים.

קטע 5

27. (הוּא הַנְּבִיא!) קָרָא לָהֶם אֶת הַסִּפּוּר הָאֲמִתִּי שֶׁל שְׁנֵי בָּנָיו שֶׁל אָדָם, בְּהַקְרִיבָם שְׁגִיָּהם קֶרֶבָן, וְהוּא (אֱלֹהָ) קִבֵּל מִן הָאֶחָד, וְאוֹלָם מִן הָאֲחֵר לֹא קִבֵּל. אָמַר (הָאֲחֵר לְאַחִיו), אֲנִי הוֹרֵג אוֹתָךְ. אֲמַנָּם אַחִיו אָמַר, אֱלֹהָ מִקְבֵּל קֶרֶבָנוֹת רַק מִן הִירָאִים בִּלְבַד,
28. גַּם אִם תִּשְׁלַח יָדְךָ לְהַרְג אוֹתִי, לֹא אֶשְׁלַח יָדִי לְהַרְג אוֹתָךְ, כִּי יֵרָא אֲנִי מֵאֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
29. אֲנִי רוֹצֵה שֶׁתֵּשָׂא בַּחֲטָא לְהַרְיֵגְתִּי יַחַד עִם שְׂאֵר חַטָּאִיךָ, וְתִהְיֶה מִשּׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, וְזֶה הָעֵנֶשׁ שֶׁל הָרָשָׁעִים.
30. אֲמַנָּם, נִפְשׁוּ הָרָשָׁתָה לוֹ לְהַרְג אֶת אַחִיו, וְהָיָה מִן הָאוֹבְדִים.
31. אַז אֱלֹהָ שָׁלַח עוֹרֵב שֶׁבַחַשׁ בְּאֲדָמָה לְהִרְאוֹת לוֹ (לְרוֹצֵחַ) כִּי־צַד יִכְסֶּה גּוֹפֶת אַחִיו. הוּא (הָרוֹצֵחַ) אָמַר, אוֹי לִי! אֵיךְ לֹא יִכְלָתִי לְהִיּוֹת כְּמוֹ הָעוֹרֵב הַזֶּה, וְאִכְסֶּה גּוֹפֶת אַחִי! וְהוּא הִתְחַרַּט מְאוֹד (עַל כָּל מֶה שֶׁעָשָׂה).

32. בגלל זה צוינו את בני ישראל, שכל ההורג נפש אחת, בלא שהרגה נפש, או פעלה למלא את הארץ שחיתות, כאלו הרג את כל בני אדם, וכל המחיה נפש אחת, כאלו החיה את כל בני האדם. (לאחר מכן) שליחינו הביאו להם (לבני אדם) את האותות הבהירים. אולם אף על פי כן היו רבים מהם מן המתפרצים.
33. הענש של אלה הלוחמים באללה ושליחו ופועלים להפיץ שחיתות בארץ, שהם, יהרגו או יצלבו, או יכרתו יד ימינם ורגל שמאלם, או שיגלו מארץ מגורם אל מקום אחר, בנוסף לזה, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום,
34. חוץ מאלה אשר יחזרו בתשובה לפני שיפלו בידיכם, כי אלה הוא סולח ורחום.

קטע 6

35. הוי המאמינים! יראו את אלה, בקשו אמצעי חסד על מנת להשיג את חסדו של אלה, והאבקו בשבילו, למען תצליחו.
36. אם יהיה לכופרים מלוא הארץ רכוש ואף כפלים למען יפדו עצמם מן הענש ביום תחית המתים לא יתקבל מהם, ורק ענש מכאיב צפוי להם.
37. הם רוצים לצאת מן האש, אך בשום אופן לא יצאו ממנה, ולתם ענש נצחי.
38. הגנב והגנבת, קטעו ידיהם כענש למה שעשו, ענש לדגמה מאללה. ואללה עוזז וחכם.
39. אך החוזר בתשובה לאחר שחטא והמתקן את התנהגותו, אלה יקבל את חזרתו בתשובה. אלה סולח ורחום.
40. אינך יודע כי אלה לו מלכות השמים והארץ, יענש את אשר ירצה ויסלח לאשר ירצה, ואללה הכל-יכל.
41. הוי השליח! אל תתעצב בגלל הממהרים לכפר מאלה (הצבועים) שאמרו בפיהם, האמינו, אך לבותיהם לא האמינו. וגם לא על אלה שהתיחדו, שומעים לשקר, ושומעים לאנשים אחרים אשר לא יבואו אליך, המענותים את המובן של פסוקי התורה, ואומרים, אם מובן כזה יובא אליכם קבלו אותו, ואם לא הזכירו. אם אלה רוצה להעמיד מישהו בנסיון, לא תוכל לעזר לו עם אלה. הם אלה אשר אלה רוצה לטהר את לבותיהם, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום.

42. הם (היהודים) מקשיבים לדברי כזב, ולוקחים רבית אסורה. אך אם יפנו אליך (הנביא), שפט ביניהם (אם תרצה), או תתרחק מהם. אם תתרחק מהם, לא יזיקו לך במאומה, ואם תשפט, שפט ביניהם בצדק. אלה אוהב את עושי הצדק.

43. אך למה יבחרו בך כשופט ביניהם, ואתם התורה, ובה משפט אלה, לאחר משפטם הם פונים ערף? אלה אינם מאמינים.

קטע 7

44. אכן הורדנו את התורה, תוכה הדרך ואור, ועל פיה שפטו הנביאים אשר התמסרו לאללה את היהודים, וגם הרבנים והחכמים, בהתאם לספר אלה שהפקד בידיהם והיו עדים עליו, לכן אל תיראו מפני האנשים, ויראו רק אותי, ואל תמכרו את אותותי במחיר זול מאוד. כל מי שאינו שופט לפי מה שהוריד אלה, אלה הם הכופרים.

45. וצוינו בה (התורה) עליהם, כי נפש תחת נפש, ועין תחת עין, ואף תחת אף, ואזן תחת אזן, וישן תחת שן, וכי גם על הפצעים יש גמול. ואולם כל העושה צדקה,¹ יכפר לו.² כל מי שאינו שופט על פי הדרך אשר הוריד אלה, אלה הם הפושעים.

46. ובעקבותיהם (הנביאים) שלחנו עיסא בן מרים מאשר את התורה שקדמה לו, ונתנו לו את האנג'ל, ובו הדרך ואור, ומאשר את התורה אשר היתה לפניו עם הדרך ואזהרה ליראים,

47. על בעלי האנג'ל לשפט על פי שהוריד בו אלה, כל מי שאינו שופט לפי מה שאלה הוריד, אלה הם המשחתים.

48. והורדנו אליך (מוחמד) מן השמים את הספר (הקוראן) עם האמת, ומאשר את הספרים שהורדו לפניו ושולט עליהם. על כן שפט ביניהם על פי שהוריד אלה מן השמים, ואל תלך אחרי יצריהם הסוטים מן האמת שנתנה לך. לכל אחד מהם נתנו חק ומנהג. ואלו רצה אלה היה עושה את כלכם אמה אחת, אך הוא רצה לנסותכם במה שנתן לכם, לכן התחרו ביניכם במעשים טובים, כי כלכם אל אלה תשובו, ואז יודיעכם את הדרך אשר נחלקתם בו.

1. מוותר לאשר פגע בו.

2. לנפגע, ויזכה לגמול מאת אללה ביום הדין.

49. שִׁפֹּט בֵּינֵיהֶם עַל פִּי שְׁהוּרִיד אֱלֹלָהּ, וְאַל תִּלָּךְ אַחֲרֵי יִצְרִיחֶם הַסּוּטִים מִן הָאָמֶת (שְׁנִתְּנָה לָךְ), וְלָכֵן הִזְהַר אוֹתָם לִבֵּל יִפְתּוּךְ לִסְטוֹת מַחֲלָק מִן הַחֲקִים. וְאִם יִפְנוּ עֵרֶף, דַּע כִּי אֱלֹלָהּ רוֹצָה לִפְגֹּעַ בָּהֶם עַל חֲטֵאֵיהֶם. וְכִי מֵרַבִּית בְּנֵי אָדָם פּוֹרְקֵי עַל שְׁמִים.
50. הָאֵם (הַיְּהוּדִים הָאֵלָּה) רוֹצִים כִּי תִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם לְפִי חֹק הַגְ' אֶהְלֵה!¹ הֲלֹא אֵין טוֹב מֵאֱלֹלָהּ כְּשׁוֹפֵט בֵּין בְּנֵי אָדָם הַבוֹטָחִים בּוֹ.

קטע 8

51. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם אֶת הַיְּהוּדִים וְאֶת הַנוֹצְרִים לִבְנֵי בְרִית. הֵם בְּנֵי בְרִית זֶה לָזֶה. וְאַשֶּׁר יִקַּח אוֹתָם לִבְנֵי בְרִית, מִהֶם הוּא. אֱלֹלָהּ לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַחוֹטְאִים (אֲשֶׁר מַצְדִּידִים עִם הַכּוֹפְרִים).
52. הֵן רוֹאֶה אֶתָּה כִּי אֵלָּה (הַצְּבֻעִים) שָׁיֵשׂ מַחֲלָה בְּלִבוֹתֵיהֶם חֲשִׁים אֲלֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) וְאוֹמְרִים, יִרְאִים אֲנַחְנוּ (שְׁהַיְּהוּדִים יִנְצְחוּ אֶת הַמַּסְלָמִים) וְיִפְגַּע בָּנוּ אִסּוּן. אֵד יִתְּנוּ שְׂאֵלָלָהּ וְיֵבֵא נִצְחוֹן, אוֹ יַעֲשֶׂה מַשְׁהוֹ לְחִזָּק אֶת הַכּוֹחַ שֶׁל הַמַּסְלָמִים. וְאִזּוֹ יִתְחַרְטוּ (הַצְּבֻעִים) עַל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם.
53. וְהַמַּאֲמִינִים יֹאמְרוּ, הָאֵם אֵלָּה הֵם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעוּ בְּאֱלֹלָהּ בְּשִׁבּוּעָה נֶאֱמָנָה שֶׁהֵם אֶתְכֶם! מַעֲשִׂיהֶם יִפְשְׁלוּ וְהֵם יִהְיוּ מִן הָאוֹבְדִים.
54. הוּי הַמַּאֲמִינִים! מִי שִׁינֹּטֵשׁ אֶת דָּתוֹ מִבֵּינֵיכֶם, אִזּוֹ יֵבֵא אֱלֹלָהּ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֹאֲהֵב אוֹתָם וְיֹאֲהֵבוּ אוֹתוֹ, נוֹחִים לַמַּאֲמִינִים וְקָשִׁים לַכּוֹפְרִים, וְיִבְצְעוּ ג' הָאֵד (מַאֲבָק) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹלָהּ, לֹא יִרְתְּעוּ מִפְּנֵי גִנוּי וְתוֹכְחָה. זֶה הַחֶסֶד שֶׁל אֱלֹלָהּ שֶׁהוּא מַעֲנִיק לְכָל מִי שִׁיִּרְצָה, כִּי הוּא מַקִּיף וְיוֹדַע.
55. הַמִּגְנִיִּם שְׁלָכֶם הֵם, אֱלֹלָהּ, וְשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), וְהַמַּאֲמִינִים הַמִּקְיָמִים אֶת הַתְּפִלָּה, וְהַמַּשְׁלָמִים אֶת הַזִּכָּאת כְּשֶׁהֵם כּוֹרְעִים לְאֱלֹלָהּ.
56. וּמִי שְׁלֹקֵחַ לוֹ לַמִּגְנִיִּם אֶת אֱלֹלָהּ, וְאֶת שְׁלִיחוֹ, וְאֶת הַמַּאֲמִינִים, הֵם שִׁיכִים לַמַּחֲנֶה שֶׁל אֱלֹלָהּ, וְהֵם הַמִּנְצָחִים.

קטע 9

57. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם לִבְנֵי בְרִית מֵאֵלָּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנוֹצְרִים) וּמִן הַכּוֹפְרִים, אֲשֶׁר שְׁמוֹ אֶת דִּתְכֶם לְלַעַג וְלִשְׁחֹק. וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹלָהּ, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.

58. וּכְשֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים לְתַפְלָה הֵם שְׁמִים אוֹתָה לְלַעַג וּשְׁחוֹק, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסִירֵי דַעַת.

59. אָמַר, הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! הֵאֵם אַתֶּם מִתְנַקְּמִים בָּנוּ מִשּׁוּם שְׁאֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֵלָהּ וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לָנוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשְּׁמַיִם, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד מִקֹּדֶם, וּבְאֶשֶׁר מִרְבִּיתְכֶם מִשְׁחָתִים?

60. אָמַר, הֶאֱגִיד לָכֶם, רָעָה מִזֹּאת, לָמִי הֶעֱנֵשׁ הָרַע בְּיוֹתֵר מִכָּל אֶצֶל אֵלָהּ? לֹאֵלָה אֲשֶׁר קָלָם אֵלָהּ, וְכַעַס צִלְיָהֶם, וְהַפֶּדַּ מֵהֶם לְקוֹפִים וְלַחֲזִירִים, וְאֲשֶׁר עָבְדוּ אֶת הָאֱלִיל טֹאע'וֹת. מִקּוֹם אֵלָה הוּא הָרַע בְּיוֹתֵר (בַּיּוֹם הַדִּין), וּגְדוֹלָה מִכָּל, תַּעֲיָתֶם מִן הַדָּרֶךְ הַיְשָׁרָה.

61. אִם יָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם (הַצְּבוּעִים מִבְּנֵי הַיְּהוּדִים) יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים, הֲרִי הֵם נִכְנָסִים אֲלֵיכֶם כְּכּוֹפְרִים וְיוֹצְאִים כְּכּוֹפְרִים, אֵךְ אֵלָה יוֹדֵעַ אֶת מַה שֶׁהֵם מִסְתִּירִים.

62. תִּרְאֶה רַבִּים מֵהֶם חֲשִׁים לַחֲטָא וּלְתוֹקְפוֹנוֹת וְקִבְּלַת רַבִּית אֲסוּרָה. מַה נוֹרָא אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים.

63. וְלָמָּה אֵין הַרְבֵּנִים וְהַחֲכָמִים שֶׁלָּהֶם מוֹנְעִים אוֹתָם מִלְּחֲטָא בְּדַבְרֵיהֶם וּמִקִּבְּלַת רַבִּית אֲסוּרָה? כִּמָּה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

64. הַיְּהוּדִים אוֹמְרִים, אֵלָהּ כָּבוֹל יָד, ¹ יָדֵיהֶם כָּבוֹלוֹת, וְאֶרְוִירִים הֵם עַל אֲשֶׁר אָמְרוּ. כִּי יָדֵי אֵלָה פְּשׁוּטוֹת לְהַעֲנִיק כַּאֲשֶׁר יִרְצֶה. מַה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיךְ מִרְבּוֹנָךְ מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם מְרִידָה וְכַפִּירָה. וְלָכֵן זִרְעֵנוּ אֵיבָה וְשִׁנְאָה בֵּינֵיהֶם עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. בְּכָל עֵת שֶׁהֵם יַבְעִירוּ אֶת אֵשׁ הַמִּלְחָמָה, מְכַבֶּה אוֹתָהּ אֵלָהּ, לָכֵן הֵם מְנַסִּים לְמַלֵּא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת, וְאֵלָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמִּשְׁחִיתִים.

65. לוֹ הֶאֱמִינוּ בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (בַּשְּׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל מוֹחַמֵּד) וְיִרְאוּ אֶת אֵלָהּ הֵייוֹנוֹ מְכַפְרִים לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים, וּמְכַנִּיסִים אוֹתָם לַגְּנוֹת הַנְּעִימִים,

66. וְלוֹ קִיְּמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֲנִי' יֵל וּמָה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיהֶם מִרְבּוֹנָם (הַקּוֹרְאָן), הֵיוּ אוֹכְלִים בְּשֹׁפֵעַ מְטוֹב הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אָמֵן יֵשׁ בֵּינֵיהֶם קְבוּצָה הַגּוֹנָה, אֵךְ מִרְבִּיתָם רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

1. כלומר: לא יוכל עוד להשפיע טובה. הִיד פה כינוי על כוחו ונדיבותו של אֵללה, ולא יד אֵמִיתִית.

קטע 10

67. הוּי הַשְּׁלִיחַ! הוֹדַע אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵלֶיךָ רְבוּנָךְ מִן הַשָּׁמַיִם, וְכִי אִם לֹא כֹן תַּעֲשֶׂה, אִזּוֹ לֹא הוֹדַעְתָּ אֶת שְׁלִיחוֹתוֹ (שֶׁל אֱלֹהָ). הֵן אֱלֹהָ יִשְׁמֹר אוֹתָךְ מִן הָאֲנָשִׁים. אֱלֹהָ אֵינוֹ מְדִרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.
68. אָמַר, הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! הָאֱמוּנָה שֶׁלְכֶם אֵינָה אֲמִתִּית כָּל עוֹד שֶׁלֹא תִקְיָמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֱנֶגְ'יל וְאֶת מֶה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵיכֶם מִרְבוּנְכֶם (הַקּוֹרְאָן). מֶה שֶׁהוֹרֵד אֵלֶיךָ (מוֹחֲמַד) מִרְבוּנָךְ, מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר) שִׁחְצָנוֹת וּכְפִירָה, אֲדָּ לֹא תִצְטָעֵר עַל מֶה שֶׁעוֹשֶׂה עִם הַכּוֹפְרִים.
69. הַמֵּאֱמִינִים (הַמִּסְלָמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַצֵּאֲבָאִים, וְהַנִּצְרִים,¹ מִי שֶׁהֶאֱמִין מֵהֶם בְּאֱלֹהָ וּבַיּוֹם הָאַחֲרוֹן וַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, עָלֵיהֶם לֹא יִהְיֶה פֶחַד וְלֹא יִצְטָעֵרוּ.
70. אֲנַחְנוּ כִּרְתֵּנוּ בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשִׁלַּחְנוּ אֵלֵיהֶם שְׁלִיחִים, אֲדָּ בְּכָל פַּעַם שֶׁהֵבִיא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ שֶׁלֹא לְפִי תִאֲוֹת נִפְשָׁם, הַכְחִישוּ אֶת דְּבָרֵי אַחָדִים, וְאַחָדִים מֵהֶם הִרְגוּ.
71. הֵם חִשְׁבוּ שֶׁלֹא יַעֲנִשׁוּ, לָכֵן הֵם הִתְעוּרוּ וְאָטְמוּ אֶת אָזְנֵיהֶם. אֲבָל הָעֲנִשׁוּ, לְאַחַר מִכּוֹן קִבֵּל אֱלֹהָ אֶת תְּשׁוּבָתָם, אוֹלָם שׁוֹב הַתְּנַהֲגוּ רַבִּים כְּעוֹרִים וּכְחֹרְשִׁים. וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.
72. אָכֵן כִּפְּרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, כִּי אֱלֹהָ הוּא הַמָּסִיחַ (הַמְּשִׁיחַ) בֶּן מֶרְיָם. הַמָּסִיחַ אָמַר, הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם. כָּל הַמְצָרִף שֶׁתִּפְּסִים לְאֱלֹהָ, יַחֲרִים אוֹתוֹ אֱלֹהָ מִן הַגּוֹ, וּמַעוֹנוֹ יִהְיֶה הָאֵשׁ. וְלַחוֹטָאִים אֵין עוֹזָרִים.
73. אָכֵן כִּפְּרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, אֱלֹהָ הוּא שְׁלִישִׁי בְּשִׁלוּשָׁה, אֵין כָּל אֱלֹהָ אֶלָּא אֱלֹהָ אֶחָד (אֱלֹהָ). וְאִם לֹא יִחַדְלוּ מִדְּבָרֵיהֶם, יָבוֹא עַל הַכּוֹפְרִים עֲנִשׁ מְכַאִיב.
74. הֲלֹא יַחֲזִירוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל אֱלֹהָ, וַיִּבְקְשׁוּ אֶת סְלִיחָתוֹ? הֵן אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
75. הַמָּסִיחַ בֶּן מֶרְיָם אֵינוֹ אֶלָּא שְׁלִיחַ כְּמוֹ הַשְּׁלִיחִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ, וְאִמּוֹ הִיְתָה צְדִיקָה, וּשְׁנֵיהֶם (הֵיוּ בְּנֵי אֲדָם) אֲשֶׁר אָכְלוּ מִזֶּוֹן. רֵאֵה אֵיךְ אֲנַחְנוּ מְבַהֲרִים לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת, וְהַסֵּתֵפֶל אֵיךְ הֵם סוֹטִים מִן הָאֲמִתּוֹ.

76. אָמַר, הַתַּעֲבָדוֹ זֹלַת אֵלֶּלָה מִיִּשְׁהוּ שְׁאִינוּ יָכוֹל לְהִזְיֵק אוֹ לְהִיטִיב לָכֶם? אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
77. אָמַר, הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֵל תִּגְזְמוּ וְתִסְטוּ מִן הָאֱמֶת בְּעֵינֵי וְתִתְּכֶם, וְלֹא תִלְכוּ אַחֲרֵי נְטִיּוֹת אֲנָשִׁים שֶׁתַּעֲוּ מִקֶּדֶם וְהִתְעוּ רַבִּים וְתַעֲוּ מַעַל הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר.

קטע 11

78. הַכּוֹפְרִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל קָלְלוּ עַל יְדֵי דַאוּוד (דָּוִד) וְעִיסָא בֶן מָרְיָם מְשׁוּם שֶׁמָּרְדּוּ וְהָיוּ עוֹבְרֵי חָק,
79. וְלֹא מָנְעוּ זֶה אֶת זֶה מִמַּעֲשֵׂיהֶם הַמְּגֻנִים. מַה נּוֹרָא אֲשֶׁר עָשׂוּ.
80. תִּרְאֶה רַבִּים מִבְּנֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) לּוֹקְחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמִגְנִים, מַה נּוֹרָא הוּא הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהַקְדִּימוּ לַעֲצָמָם אֲשֶׁר גָּרַם כִּי אֵלֶּלָה כָּעַס עֲלֵיהֶם, וְלִנְצַח הֵם בְּעֵנֶשׁ שׁוֹכְנִים.
81. אֱלוֹ הָאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה וּבִנְבִיא (מוֹחֲמַד) וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד אֵלָיו (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לֹא הָיוּ לּוֹקְחִים אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) לְמִגְנִים, וְאוֹלַם רַבִּים מֵהֶם מִשְׁחַתִּים.

חלק 7

82. אִתְּהָ תִּמְצָא כִּי הָיְהוּדִים וְהַפְּגָנִיִּים, אִיבְתָּם לְמַאֲמִינִים (הַמִּסְלָמִים) חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, אֲדָּ תִּמְצָא כִּי אֵלֶּה הַטּוֹעִנִים, «נוֹצְרִים אֲנַחְנוּ», יְדִידוֹתָם לְמַאֲמִינִים חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, מְשׁוּם שֶׁיֵּשׁ בֵּינֵיהֶם כְּמָרִים וְנִזְרִים, וְאִינֶם שְׁחָצִנִים,
83. וְכַאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים אֶת מַה שֶׁהוֹרֵד אֶל הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) מִן הַשָּׁמַיִם, אִתְּהָ רֹאֶה אֶת עֵינֵיהֶם מְזִילוֹת דְּמָעוֹת, בְּגִלְל שֶׁהִכִּירוּ אֶת הָאֱמֶת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן). הֵם אוֹמְרִים, «רְבוּנוֹ! מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, עַל כֵּךְ כָּתַב אוֹתָנוּ עִם הָעֲדִים (לְאִמָּתוֹת הַקּוֹרְאָן),
84. וּמָה לָּנוּ כִּי לֹא נֵאֱמִין בְּאֵלֶּלָה וּבָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֵלָינוּ (עַל יְדֵי מוֹחֲמַד), וְאֲנַחְנוּ מְקוּיִם כִּי יִכְנִיסֵנוּ רְבוּנוֹ בְּתוֹךְ הָאֲנָשִׁים הַיִּשְׂרָאֵלִים (בְּיוֹם הַדִּין)».
85. אֵלֶּלָה יִגְמַל לָהֶם (בְּיוֹם הַדִּין) בְּגָנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחֲתֵיהֶם, לְנִצָּח יִשְׁכְּנוּ בָּהֶם, וְזֶהוּ גְמוּל עוֹשֵׁי הַטּוֹב.
86. אֲדָּ אֵלֶּה שֶׁכְּפָרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, אֵלֶּה הֵם בְּעָלֵי הַשָּׂאוֹל (אֵשׁ הַגִּיהֶנוֹם).

קטע 12

87. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל תֵּאָסְרוּ (על עַצְמְכֶם) אֶת הַמַּאֲכָלִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הִתִּיר אֱלֹהָ לָכֶם, וְאַל תַּעֲבְרוּ חֹק, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַעוֹבְרִים חֹק.
88. אֲכָלוּ מִמָּה שֶׁאֱלֹהָ פָּרַנְס אֶתְכֶם, מִן הַמֵּתֵר וְהַטּוֹב, וַיֵּרָאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בּוֹ אַתֶּם מֵאֲמִינִים.
89. לֹא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אֱלֹהָ לְפָלִיטָה פֶּה בְּשָׁבוּעוֹתֵיכֶם, אֲבָל יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אִם תִּשְׁבְּעוּ בְּכוֹנָה תַּחֲלָה. לִמְעַן יִכְפֹּר לְנִשְׁבַּע (אִם לֹא יִקַּם אֶת שְׁבוּעָתוֹ), עָלָיו לְהַאֲכִיל עֲשָׂרָה עֲנִיִּים מִן הַמְּזוֹן שֶׁהוּא מַאֲכִיל בּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ יוֹם יוֹם, אוֹ לְהַלְבִּישׁ אוֹתָם, אוֹ לְשַׁחֵרֵר עֶבֶד. אֲדָּ כָּל מִי שֶׁאֵין לוֹ הָאֲמָצְעִים, יָצוּם שְׁלוֹשָׁה יָמִים. זֶהוּ הַכּוֹפֵר בְּעַד אֵי קִיּוּם שְׁבוּעָה, עַל כֵּן הִזְהָרוּ בְּשָׁבוּעוֹתֵיכֶם. כָּכָה יִבְהִיר לָכֶם אֱלֹהָ אוֹתוֹתָיו לִמְעַן תּוֹדוּ לוֹ.
90. הוּי המַאֲמִינִים! הֵינּוּ וּמִשְׁחָקֵי הַמַּזָּל, מִיֶּסֶר,¹ וְזָבַח עַל מִצְבוֹת וְלִמְעַן הָאֱלִילִים), וְהַחֲצִים לַמַּגְרָלָה, תוֹעֵבָה הֵם מִמַּעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, עַל כֵּן הִתְרַחֲקוּ מֵהֶם לִמְעַן תִּצְלִיחוּ.²
91. הַשָּׁטָן רוֹצֵה לְהַטִּיל בִּינֵיכֶם אֵיבָה וְשִׁנְאָה בֵּין וּבִמִּיֶּסֶר וּלְהַסִּירְכֶם מִזִּכְרֵ אֱלֹהָ וּמִהַתְּפִלָּה. הֵאֵם אַתֶּם מְצִיְתִים לְאִסּוּר?³
92. צִיְתוֹ לְאֱלֹהָ וְצִיְתוֹ לְשָׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) וְהִזְהָרוּ, כִּי אִם תִּפְגּוּ עֲרֹף, דָּעוּ כִּי עַל שְׁלִיחָנוּ רַק לְמַסֵּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.
93. אֵין חֲטָא עַל הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגִלָּל מָה שֶׁאֲכָלוּ וְשָׁתוּ מִן הָאִסּוּר לְאֶכָּל וְלִשְׁתּוֹת (לִפְנֵי הָאִסּוּר) אִם יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהָ וְהָאֲמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, וְאַחֵר יֵרָאוּ וְהָאֲמִינוּ, וְעוֹד יֵרָאוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

קטע 13

94. הוּי המַאֲמִינִים! אֱלֹהָ יַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי הַצִּיד שֶׁתּוֹכְלוּ לַצּוּד בִּיְדֵיכֶם וּבִרְמַחֵיכֶם (בְּעוֹנֹת הָעֲלִיָּה לְרָגֶל), וְזֹאת לִמְעַן יִבְרַר אֱלֹהָ מִי יֵירָא אוֹתוֹ בְּסִתֵּר. וּמִי שֶׁיַּחֲטֵא אַחֲרֵי כֵן צָפוּי לוֹ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 219.

2. הִתְרַחֲקוּ מֵעֲלִיָּהם לִמְעַן תִּצְלִיחוּ : הַשֵּׁלֶב הַשְּׁלִישִׁי לְאִסּוּר שְׁתִּית יֵין. בְּשִׁבְלֵי שֵׁלֶב רֵאשׁוֹן, ר' אל-בקרה

2 : 219, וּבְשִׁבְלֵי שֵׁלֶב שֵׁנִי, ר' אֲנִי-נִסְאִי 4 : 43.

3. הֵאֵם אַתֶּם נִשְׁמָעִים לְאִסּוּר? זֶה הַשֵּׁלֶב הַרְבִּיעִי וְהַסּוֹפִי לְאִסּוּר שְׁתִּית יֵין בְּאִסְלָאם.

95. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל תִּהְרָגוּ (בַּהֲמוֹת) צִיד כְּשֶׁאַתֶּם עוֹלִים לָרָגֶל, וְכָל הַהוֹרָג בַּהֲמַת צִיד בְּכֹנֶה תַחֲלֶה, הֶעֱנֵשׁ שְׁלוֹ הוּא שְׁחִיטַת בַּהֲמָה דוֹמָה לָמָה שֶׁהָרָג, לְפִי הַחֲלֻט שְׁנֵי אָנָשִׁים יִשְׂרִים מִבְּנֵיכֶם, כְּקָרְבַּן שְׂיִזְבַּח עַל יַד הַכַּעֲבָה, אוֹ בַּכֶּפֶר, הַאֲכֻלַּת מִסְכָּנִים, אוֹ לְצוּם מִסֶּפֶר יָמִים שְׂוִים לְכַמוֹת הָאֲכָל שְׂיִתֵּן לְמִסְכָּנִים, לִמְעַן יִסְבֹּל הֶעֱנֵשׁ עַל מַעֲשָׂהוּ. אֵלֶּה יִסְלַח עַל מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּעֶבֶר, אֲדָּ מִי שֶׁיָּשׁוּב לַעֲשׂוֹת זֹאת יִנָּקֶם בּוֹ אֵלֶּה, כִּי אֵלֶּה עֲזָזוּ וּבָעַל נְקָמוֹת.
96. הִתֵּר לָכֶם לְדוּג בָּיִם לֹאֲכִילָה וּלְטוֹבַת הַנֶּאֱתָכֶם בְּבֵית וּכְצִידָה לְדָרְךָ. אֲדָּ נֶאֱסָר עֲלֵיכֶם לְצוּד בַּיָּבֶשֶׁה בְּתַקּוּפַת הָעֵלֶה לָרָגֶל. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵלָיו תִּאֲסָפוּ (בַּיּוֹם הַדִּין).
97. אֵלֶּה עָשָׂה אֶת הַכַּעֲבָה, הַבֵּית הַקָּדוֹשׁ מְקוֹם לְקִיּוֹם מִצְוֹת וּבִטְחוֹן לִבְנֵי אָדָם, גַּם הַחֲדָשִׁים הַקָּדוּשִׁים,¹ וְאֶסֶר לְהַתְקִיף אֶת בַּהֲמוֹת הַזָּבִחַ עַל קְשׁוּטֵיהֶם שֶׁיִּקְרְבוּ לַכַּעֲבָה, לִמְעַן תִּדְעוּ כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ עַל מָה שֶׁבִּשְׂמִים וּבְאָרֶץ, וְכִי אֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
98. דַּעוּ כִּי אֵלֶּה מַעֲנִישׁ קְשׁוֹת, וּבְאוֹתָהּ מִדָּה הוּא סוֹלַח וְנִרְחוּם.
99. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְהִזְהִיר וּלְהַדְרִיף, וְאֵלֶּה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְאֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.
100. אָמֵר, הִרַע וְהַטוֹב אֵינָם שְׂוִים זֶה לָזֶה, וְלוֹ גַּם אִם הִרַע יִמָּצֵא חוֹ בְּעֵינֶיךָ, עַל כֵּן יִרְאוּ אֶת אֵלֶּה אַתֶּם בַּעֲלֵי הַבִּינָה לִמְעַן תַּצְלִיחוּ.

קטע 14

101. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל תִּשְׁאָלוּ עַל עֲנִינִים אֲשֶׁר אִם יִתְּגַלוּ לָכֶם יִהְיוּ קִשִּׁים עֲלֵיכֶם, וְאוּלָם אִם תִּשְׁאָלוּ עֲלֵיהֶם בְּזִמְן יִרְדַּת אוֹתוֹת הַקּוּרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם יִתְּגַלוּ לָכֶם. אֵלֶּה סֹלַח לָכֶם מִלְּבַצֵּעַ אוֹתָם, כִּי אֵלֶּה סוֹלַח וּמִתּוֹן.
102. יֵשׁ אָנָשִׁים שֶׁשְׁאָלוּ עַל עֲנִינִים אֵלֶּה לְפָנֶיכֶם, וּכְשֶׁנִּתְּגַלוּ לָהֶם כִּפְרוּ בָהֶם.
103. אֵלֶּה לֹא חוֹקֵק אֶת «הַבְּחִירָה»² אוֹ «סֵאֲאִיבָה»³ אוֹ «נִצְיָלָה»⁴ אוֹ «חֵאֲמִי»⁵, וְאוּלָם הַכּוֹפְרִים מַעֲלִילִים זֹאת עַל אֵלֶּה בְּשֶׁקֶר, כִּי מִרְבִּיתָם חֲסִרֵי בִינָה.

1. הַחֲדָשִׁים הַקָּדוּשִׁים אַרְבַּעַת: רִגִּב, דְּיוֹ אֶל-קִיעֵדָה, דְּיוֹ אֶל-חִיגִיָּה, אֶל-מוֹחֶרֶם.

2. בְּחִירָה = קְטִיעַת אֶזְנֵי הַנֶּאֱקָה. אַחֲרֵי שֶׁתּוֹלִיד מִסֶּפֶר מִסּוּיִים. נֶאֱקָה כְּזוֹ יוֹקֵדֶשׁ הַחֶלֶב שֶׁלֵּה לֵאלִילִים.

3. סֵאֲאִיבָה = רַעִיָּה חוֹפְשִׁית שֶׁל נֶאֱקָה וְהִיא מוֹקֵדֶשׁת לֵאלִילִים.

4. נִצְיָלָה = נֶאֱקָה הַיּוֹלֶדֶת נִקְבָה בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה וּמִמְשִׁיכָהּ לְהוֹלִיד נִקְבוֹת בְּלִי זָכֶר בִּינִיחָן. וְהִיא גַּם מוֹקֵדֶשׁת לֵאלִילִים.

5. חֵאֲמִי = גִּמַּל זָכֶר מִיּוֹעֵד לְצוּרְכֵי הַפְּרִיָּה, וְאַחֲרֵי שִׁפְרָה מִסֶּפֶר מִסּוּיִם שֶׁל נִקְבוֹת הוּא יוֹקֵדֶשׁ לֵאלִילִים.

104. וּכְשֶׁנֶאֱמַר לָהֶם (הַכּוֹפְּרִים הַעוֹשִׂים כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה), בּוֹאוּ אֶל אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶל הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֵמֵד), הֵם אוֹמְרִים, דִּינוּ בָּמָה שֶׁמִּצְאָנוּ אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים. אֵף כִּי לֹא יָדְעוּ אֲבוֹתֵיהֶם דָּבָר וְלֹא הָיוּ מִדְּרָכִים?
105. הוּא הַמַּאֲמִינִים! דָּאָגוּ לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְאִם תִּהְיוּ מִדְּרָכִים לֹא יִזְקַךְ לָכֶם אֵיזָה שֶׁהוּא תוֹעָה. כִּי אֶל אֱלֹהָה תַחֲזֹרוּ כְּלָכֶם, וְאִזּוּ יוֹדִיעַ לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
106. הוּא הַמַּאֲמִינִים! מִי מִכֶּם אֲשֶׁר עוֹמֵד לְמוֹת עָלָיו לְהַעֲמִיד שְׁנֵי אֲנָשִׁים יִשְׂרָאֵל מִקְרָבְכֶם עַל צְנֹאתוֹ לִפְנֵי מוֹתוֹ, אוֹ אִם יִקְרָה וְאֶחָד מִכֶּם עֹמֵד לְמוֹת בְּנוֹסַעְכֶם בַּדֶּרֶךְ, הַעֲמִידוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים זָרִים (אִם לֹא תִמָּצְאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִבְּנֵיכֶם). וְאִם אֵינְכֶם בּוֹטְחִים בָּהֶם, תַּעֲכְבוּ אוֹתָם לְאַחֵר הַתַּפְלָה, וְתִדְרָשׁוּ מֵהֶם שִׁישְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָה, לֹא נִשְׁנָה עֲדוּתָנוּ זֶה בְּעַד כָּל מַחִיר, גַּם אִם זֶה יִהְיֶה לְמַעַן קְרוֹב מִשְׁפָּחָה שְׁלָנוּ, וְלֹא נַעֲלִים דָּבָר מֵעֲדוּתָנוּ שֶׁהִתְחַיְבְּנוּ בְּפָנֵי אֱלֹהָה לְשֹׁמֵר, וְאִם כֵּךְ נַעֲשֶׂה, נִהְיָה חוֹטְאִים,
107. אֵד אִם יִתְגַּלֶּה אַחֵר כֵּךְ שֶׁהֵם אֲשִׁמִּים (בְּשִׁנּוּי עֲדוּתָם), אִזּוּ יִשְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָה שְׁנֵי יוֹרְשִׁים, עֲדוּתָנוּ אֲמִתִּית יוֹתֵר מֵעֲדוּתָם שֶׁל שְׁנֵי הָעֲדִים (בְּשַׁעַת הַמּוֹת), וְלֹא קִפְחוּנוּ אֵף אֶחָד מִשָּׂאֵר הַיּוֹרְשִׁים, וְאִם עָשִׂינוּ זֹאת, נִהְיָה חוֹטְאִים.
108. שְׁבוּעָה כְּזוֹ תִּבְטִיחַ מִסִּירַת עֲדוּת אֲמֶת, עַל יְדֵי הַחֲשֵׁשׁ שֶׁעֲדוּת כּוֹזֶבֶת תִּבְטַל עַל יְדֵי שְׁבוּעָתָם שֶׁל הַיּוֹרְשִׁים. יָרְאוּ אֶת אֱלֹהָה וְשִׁמְעוּ לוֹ, כִּי אֱלֹהָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַמִּשְׁחָתִים.

קטע 15

109. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר אֱלֹהָה יֵאָסֵף אֶת הַשְּׁלִיחִים, וַיֹּאמֶר, מַה הִיָּתָה תִּשְׁוּבָתְכֶם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁאֵלֵיהֶם נִשְׁלַחְתֶּם? הֵם יֹאמְרוּ, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים, אֲתָה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת.
110. כְּאֲשֶׁר אֱלֹהָה יֹאמֶר (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עִיסָא בֶן מִרְיָם! זָכַר אֶת חֲסָדֵי לֶךְ וְלֹאֲמֶךְ, כְּאֲשֶׁר סִיעֵתִי לֶךְ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְעֲזַרְתִּי לֶךְ לְדַבֵּר אֶל הָאֲנָשִׁים בְּהִיוֹתְךָ בְּעִרְסָה, וְכְאֲשֶׁר גִּדַּלְתָּ, וְלִמַּדְתִּיךָ אֶת הַכֶּתֶב, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַתּוֹרָה, וְהֶאֱנֵגְלִי, וְכְאֲשֶׁר יִצְרַת בְּרִשׁוֹתֵי דְמוּת עוֹף מִטִּין, וְנִפְחַת בּוֹ רוּחַ וְהָיָה לְעוֹף אֲמִתִּי בְּרִשׁוֹתִי, וּבְרִשׁוֹתֵי רִפְאֶת אֶת הָעוֹר מִלִּדָּה, וְאֶת הַמִּצְרַע, וְהַחֲיִיתָ אֶת הַמֵּתִים. וְזָכַר כְּאֲשֶׁר הִגִּינוֹתִי עָלֶיךָ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁבָאתָ אֵלֵיהֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲמָנָם הַכּוֹפְּרִים מִבְּנֵיהֶם אָמְרוּ, "שָׂאִין הֵם אֶלָּא כְּשׁוֹף בְּרוּר".

111. וְכַאֲשֶׁר הִשְׁרִיתִי לְתַלְמִידֶיךָ, הָאֲמִינוּ בִּי וּבִשְׁלִיחִי (הַמְּסִיחַ עֵיסָא). אָמְרוּ, מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, וְהָעֵד עָלֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ מְסֹורִים לָךְ (מִסְלָמִים) .
112. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, הוּא עֵיסָא בֶן מָרְסִים! הִיכּוֹל רְבוּנָךְ לְהוֹרִיד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם? אָמַר (עֵיסָא), יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
113. אָמְרוּ, רוֹצִים אֲנַחְנוּ לֵאכֹל מִמֶּנָּה וְיִרְגְּעוּ לְבוֹתֵינוּ, וְיָדַע כִּי אֶמֶת דְּבָרְךָ אֵלֵינוּ, וְנִהְיָ עַדִּים עֲלֶיךָ.
114. אָמַר עֵיסָא בֶן מָרְסִים, הוּא אֱלֹהָ רְבוּנוֹ! הוֹרֵד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יִהְיָ לָנוּ חֵג לְרֵאשׁוֹן בְּנוֹ וְאַחֲרוֹן בְּנוֹ, וְאוֹת מֵאֲתָךְ, וּפְרִיָסֵנוּ כִּי אַתָּה הַטּוֹב בַּמִּפְרָסִים.
115. אָמַר אֱלֹהָ, הִנְנִי מוֹרִיד אוֹתָהּ אֵלֵיכֶם, וְאִם אַחֲרֵי זֶה יִכְפֹּר מִיִּשְׁהוּ מִכֶּם, אֲעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּעֶנֶשׁ שְׁלֵא הֶעֱנֵשְׁתִּי בּוֹ אִישׁ מִבְּנֵי הָאָדָם.

קטע 16

116. כַּאֲשֶׁר יֹאמַר אֱלֹהָ (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עֵיסָא בֶן מָרְסִים! הֵאֵם אַתָּה אִמְרַתְּ לְאֲנָשִׁים, קָחוּ אוֹתִי וְאֶת אִמִּי כְּשֵׁנִי אֵלִים מִבְּלַעֲדִי אֱלֹהָ? יֹאמַר (עֵיסָא), לָךְ הִשְׁבַּח! אֵין לִי סִמְכוּת לֵאמֹר מֶה שְׁאֵינִי זָכָאִי לֵאמֹר, הֵן לוֹ אִמְרַתִּי אוֹתוֹ, יָדַעְתָּ אוֹתוֹ. אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשִׁי, וְאֵינְנִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשְׁךָ, וְאַתָּה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת,
117. אֲנִי לֹא אִמְרַתִּי לָהֶם אֵלָּא מֶה שְׁצוּיָת עָלַי לֵאמֹר, עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהָ רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם. כָּל עוֹד הֵייתִי בִּינֵיהֶם הֵייתִי עַד לְמַעֲשֵׂיהֶם, וּכְשֶׁהֲחִזַּרְתָּ אוֹתִי אֵלַיךְ, הֵייתָ אַתָּה הַמְּשַׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם, וְאַתָּה עַד לְכָל דְּבָר.
118. אִם תַּעֲנִישׁ אוֹתָם, הֲרִי הֵם עוֹבְדֶיךָ, וְאִם תִּסְלַח לָהֶם, הִנֵּה אַתָּה הָעוֹזֵז וְהַחֲכָם.
119. יֹאמַר אֱלֹהָ, זֶה הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תוֹעִיל לְאֲנָשֵׁי הָאֶמֶת, הָאֶמֶת אֲשֶׁר הִצְהִירוּ, לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרוּת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, הֵם יִשְׁאָרוּ בָּהֶם לְנֶצַח, כְּשֶׁאֱלֹהָ מֵרָצָה מֵהֶם, וְהֵם מֵרָצִים מִמֶּנּוּ, וְזוֹהִי הַזִּכְיָה הָעֲצוּמָה.
120. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.

6

סוֹרַת אֶל-אֲנַעַם הַמִּקְנָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-אֲנַעַם, הַמִּקְנָה»,
מן הפסוקים 136 - 139, בפסוקים אלה מנחה
למאמינים איך להתייחס לחיות בית מה מהם למאכל ומה
מהם לרכיבה. וגם אלה בטל כמה ממנהגי הג' אהליה
בנוגע לבהימות.
הורדה במכה אחרי סורת אל-חג'ר 15, ופסוקיה מאה
ששים וחמשה. קיבלה את שמה «הַמִּקְנָה» מפסוק מאה
שלושים וששה.

סורת אל-אנעאם 6

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הַשִּׁבַּח לְאֱלֹהֵה שְׁבָרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וַעֲשֵׂה אֶת הָאֶפְלָה וְאֶת הָאוֹר, וּבְכָל אֵלֶה הַכּוֹפְרִים בּוֹדִים (שְׁתַּפִּים) שְׂוִים לְרַבּוֹנָם (אֱלֹהֵה).
2. הוּא אֲשֶׁר יֵצֵר אֶתְכֶם מִטֵּיִן, וְקָצַב עֵת (לְחַיֵּי כָל בֶּן אָדָם), וְקָבַע מוֹעֵד אַחֵר (יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים) הַיָּדוּעַ רַק לוֹ, וּבְכָל זֹאת אַתֶּם מְטִילִים סֶפֶק בִּיכָלְתוּ שֶׁל אֱלֹהֵה לְהַחֲיֵאת הַמֵּתִים בַּיּוֹם הַדִּין.
3. הוּא אֱלֹהֵה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, הַיּוֹדֵעַ מַה שֶׁתַּעֲלִימוּ וּמַה שֶׁתִּגְלוּ, וְהוּא יוֹדֵעַ אֶת כָּל מַה שְּׁאַתֶּם מְשִׁיגִים.
4. וְאִכֵּן לֹא בָּא אֱלֹהֵיכֶם אוֹת מְאוֹתוֹת רַבּוֹנָם, אֲשֶׁר לֹא יִפְנוּ (הַכּוֹפְרִים) לוֹ עֲרֵף,
5. הַכּוֹפְרִים מִכְחִישִׁים לְאֻמַּת שְׂבָאָה אֱלֹהֵיכֶם, אוֹלִם סוֹפֵם שֶׁיָּבֹא אֱלֹהֵיכֶם (הַעֲנֵשׁ) שֶׁהֵם לוֹעֲגִים לוֹ,
6. הֵאֵם אֵינָם רוֹאִים מַה רַבִּים הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם? דּוֹרוֹת שֶׁבִּסְסָנוּ אוֹתָם בָּאָרֶץ כְּפִי שֶׁלֹּא בִּסְסָנוּ אֶתְכֶם. מִמָּטָר הַשָּׁמַיִם הוֹרְדָנוּ לָהֶם בְּשֶׁפַע, וְאֶת הַנְּהָרוֹת הַזֵּרְמָנוּ מִתַּחַת לְאֶדְמוֹתֵיהֶם, וְאֵף עַל פִּי כֵן הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם עַל חֲטֵאֵיהֶם, וְהִקְמָנוּ בְּמִקְוָם דּוֹרוֹת אַחֲרֵים.
7. אֱלוֹ הַיֵּינוּ מוֹרִידִים לָךְ מִן הַשָּׁמַיִם סֶפֶר כְּתוּב עַל מַגֶּלֶת נֵזֶר, וּמַשְׁשׁוֹ אוֹתוֹ בַּיָּדֵיהֶם, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, שְׂאִין זֶה אֱלֹה אֶלָּא כְּשׁוֹף גָּלוּי.
8. וְגַם הֵם אָמְרוּ, לוֹ הוֹרֵד אֱלֹוֹ מִלְּאָד מִן הַשָּׁמַיִם? הֵן לוֹ הוֹרְדָנוּ מִלְּאָד, נִחְרַץ הַדָּבָר (בְּהִשְׁמַדְתֶּם), וְלֹא הִיתָה נִתְּנָת לָהֶם אֲרֻכָּה לְרַגַע.
9. גַּם אִם הַיֵּינוּ שׁוֹלְחִים מִלְּאָד, הַיֵּינוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ בְּצוֹרֶת אָדָם, וְאֵד הִיוּ חוֹשְׁדִים בּוֹ כְּפִי שֶׁחֲשָׁדוּ (בְּנִבְיָא מוֹחֲמַד).
10. כְּבָר לַעֲגוּ לְשׁוֹלְחִים לִפְנֵיךְ, וְאֵז הַקִּיף בְּלוֹעֲגִים כָּל אֲשֶׁר לַעֲגוּ לוֹ.

קטע 2

11. אָמַר (לַכּוֹפְרִים), שְׁיִסִּירוּ בָּאָרֶץ וְיִרְאוּ אֵיךְ הִיתָה אַחֲרִית הַמִּכְחִישִׁים.
12. אָמַר, לְמִי כָל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ? אָמַר, לְאֱלֹהֵה. הוּא כָּתַב עַל עַצְמוֹ רַחֲמִים (כָּלִפִּי בְּנֵי אָדָם וְכָל הַבְּרִיּוֹת), אֵד הוּא יֵאֲסֹף אֶתְכֶם בַּיּוֹם תַּחֲיִית

המתים, שאין ספק בו. ואולם כל אלה שאבדו את עצמם (בכפירתם באללה ובשליחו) לעולם לא יאמינו.

13. לו כל אשר שכן בלילה וביום, והוא השומע והיודע.

14. אמר, הבלעדי אללה אקח לי מגן? בורא השמים והארץ, והוא המפרנס, ואינו זקוק לפרנסה. אמר, צויתי להיות ראשון המסלמים (המתמסרים לו) ולא להיות מן הפגניים.

15. אמר, אני ירא אם אמרד ברבוני יבוא עלי ענש של יום עצום,

16. מי שירחק הענש ממנו ביום ההוא (יום הדין), רחם עליו אללה, וזו היא הזכיה המבהקת.

17. אם צרה מעם אללה תפגע בך, לא יכל אף אחד מלבדו להסירה, ואם יביא עליך כל טוב, הנה הוא כל-יכול.

18. והוא המכניע את עבדיו, והוא החכם הבקיא.

19. אמר, מה היא העדות הגדולה ביותר (ביני לביניכם שאני צודק בשליחותי)? אמר, אללה עד ביני וביניכם. הן השנה לי הקוראן הזה להזהירכם בו ואת כל אשר יגיע אליו. אתם מעידים כי יש אלים אחרים זולת אללה. אמר, אני לא אעיד. אמר, אללה הוא האל היחיד, ואני מתנער מכל אשר תשתפו בו. אין לי מה לעשות עם כל שתף שאתם משתפים בו (אללה).

20. אלה אשר נתנו להם את הספר הכירו אותו (הנביא מוחמד) כפי שהכירו את בניהם, ורק אלה אשר אבדו נפשותיהם לא יאמינו בו.

קטע 3

21. ומי חוטא יותר מזה הבוזה שקר על אללה או המתכחש לאותותיו? אכן, החוטאים לא יצליחו.

22. ביום (יום הדין) כאשר נאסף את כלם יחד, ונאמר לעובדי האלילים, היכן הם השתפים אשר טענתם כי שתפים הם לאללה?

23. אז מבחנם יהיה באמרם, נשבעים אנחנו באללה רבוננו, כי לא היינו עובדי אלילים.

24. ראה כיצד ישקרו באשר לעצמם, וכיצד יחלף כל מה שהיו בודים.

25. יש בהם שומעים אותך (קורא את הקוראן), ואולם אנחנו אטמנו את לבותיהם למען לא יבינו אותו, והכבדנו את אַזְנֵיהֶם (מלשמע אותו).

- גם אם יראו כל אות (מן הקוראן) לא יאמינו בו, והם באים אליך רק להתנכח איתך. הכופרים אומרים, אלה הם אגדות הקדמונים.
26. והם אוסרים על האנשים להקשיב לו, ומרחיקים עצמם מעליו. ומביאים כלִיה רק על עצמם מבלי שיִרגישו זאת.
27. אם תראה אותם (הכופרים) כשִׁיעֲמְדוּ מול האש ויאמרו, לו רק יחזירונו (אל חיי העולם) לא היינו מתכחשים לאותות רבוננו, והיינו מאמינים.
28. (הענין הוא לא כך), אלא משום שנגלה להם כל אשר הסתירו לפנים, ואלו היו מחזרים, היו שבים ועושים את אשר נאסר עליהם, כי כוזבים הם.
29. והם אמרו, אין חיים אחרים מלבד חיינו בעולם הזה כי לא נקום לתחייה.
30. אם תראה אותם עומדים (ביום הדין) לפני רבונם, כשהוא אומר להם, האם אין זאת האמת? והם אומרים, כן, ברבוננו! אז אלה אומר, טעמו אפוא מן הענש אשר בו כפרתם.

קטע 4

31. אבודים יהיו הכופרים בפגישתם עם אלה, וכאשר תבוא עליהם שעת הדין לפתע, יאמרו, חבל לנו על כל אשר הזנחנו, וישאו את חטאיהם על גביהם, ומה רע הוא המשא.
32. ואין חיי העולם הזה אלא משחק ושעשוע, וחיי העולם הבא טובים יותר ליראים. האם לא תבינו?
33. אנחנו יודעים כי יעציבוך דבריהם, בינם לבין עצמם הם אינם חושבים שאתה משקר, אולם לאותות אלה יתכחשו הכופרים.
34. כבר הכחשו שליחים שקדמו לך, אשר קבלו בסבלנות את ההכחשות והפגיעות, עד אשר באה אליהם עזרתנו. כי אין להחליף את דברי אלה, וכבר באו אליך מקורות השליחים (שקדמו לך).
35. ואם התרחקו קשה עליך, האם תוכל למצא לך מנהרה באדמה, או סלם לעלות לשמים ותביא להם אות (שאתה צודק, עשה זאת). לוי רצה אלה היה מכנס אותם להדרכתו, לכן אל תהיה מחסרי הסבלנות.
36. רק אלה שמוכנים לשמע מסגלים לענות לך, ואלו המתים (הכופרים) אלה יחיה אותם (ביום תחיית המתים), ואלו יוחזרו.

37. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵי מֶן הַשָּׁמַיִם אוֹת מְרִבּוֹנוֹ (שֶׁהוּא צוֹדֵק בְּנִבּוֹאָתוֹ)? אָמַר, אֵלֶּלֶה יָכֹל לְהוֹרִיד אוֹת, אוֹלָם מִרְבֵּיתֶם לֹא יָדְעוּ.
38. כָּל רֶמֶשׂ עָלֵי אֲדָמוֹת וְכָל עוֹף הַמְּעוֹפֵף בְּכִנְפָיו אֵינָם אֵלָּא אֲמוֹת כְּמוֹתְכֶם. דָּבָר לֹא הַשְׁמַטְנוּ מִן הַלּוּחַ הַשְּׁמוֹר.¹ אַחֲרֵי כֵן יֵאָסְפוּ אֶל רַבּוֹנָם.
39. אֵלֶּה אֲשֶׁר הִכְחִישׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם חֲרָשִׁים וְאֱלָמִים וּבַחֲשֻׁכָה תִּמְהִיִּם. אֵלֶּלֶה יִתְּעָה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְאֶת אֲשֶׁר יִרְצָה יְדְרִיךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
40. אָמַר, נִיחִי, אִם יָבוֹא עֲלֵיכֶם עֲנֹשׁ מֵאֵלֶּלֶה אוֹ תִּבּוֹא שְׁעַת הַדִּין, הָאֵם תִּפְּנוּ אֲזַי אֶל מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלַת אֵלֶּלֶה, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים?
41. אֲדַרְבָּא, כִּי רַק אֱלֹהֵי תִּפְּנוּ בְּקִרְיַאת עֲזָרָה, וְהוּא, אִם יִרְצָה יִסִּיר מֵעֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם קוֹרְאִים אֱלֹהֵי לְהַסִּיר, וְתִשְׁכַּחוּ אֶת אֲשֶׁר שִׁתְּפַתֶּם בּוֹ.
- קטע 5**
42. וְכִבֵּר שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל אֲמוֹת שֶׁקָּדְמוּ לָךְ (וְהֵם הִכְחִישׁוּ אוֹתָם), לֵכֵן נִהְגְנוּ בָּהֶם בְּתִלְאוֹת וּבַצָּרוֹת לְמַעַן יִתְחַנְּנוּ אֶל אֵלֶּלֶה.
43. אוֹלָם עַם בּוֹא הִתְלַאָּה שְׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם, הָיוּ חִיבִים לְהִתְחַנֵּן אֶל אֵלֶּלֶה. אִךְ לְבוֹתֵיהֶם הִתְקַשּׁוּ, כִּי הַשָּׁטָן הִרְאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפָה.
44. כַּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֲשֶׁר הִזְכְּרוּ בּוֹ, פָּתַחְנוּ לָהֶם שַׁעֲרֵי כָל דָּבָר (טוֹב), וְאוֹלָם כַּאֲשֶׁר שָׁמְחוּ בַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם, הִפְתַּעְנוּ אוֹתָם בְּמַכָּה שֶׁהִבִּיָּאָה אוֹתָם לְיָדֵי יְאוּשׁ.
45. כִּךְ נִגְדַע שָׁרָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, הַשִּׁבַּח לְאֵלֶּלֶה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
46. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם יִטַּל אֵלֶּלֶה מִכֶּם אֶת חוּשׁ שְׁמִיעֲתְכֶם וְרֵאיוֹתְכֶם וְיִנְאֻטֶּם אֶת לְבוֹתֵיכֶם, מִי הוּא אֵלֶּה מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּלֶה אֲשֶׁר יַחְזִירֶם לָכֶם? רֵאֵה כִּיצַד אֲנַחְנוּ מְגוֹנִים אֶת הָאֲזָהָרוֹת, אִךְ הֵם פּוֹנִים עֲרָף.
47. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כִּךְ שְׂאֵם לִפְתָּע, אוֹ בְּגִלּוֹי כְּשֶׁאַתֶּם מְסַתְּכָלִים, יָבוֹא עֲנֹשׁוֹ שֶׁל אֵלֶּלֶה, הַיִּשְׁמַד מִיִּשְׁהוּ מִלְּבַד קֹהֵל הַכּוֹפְרִים?
48. לֹא נִשְׁלַח אֶת הַשְּׁלִיחִים אֵלָּא כְּמַבְשָׁרִים וּמִזְהִירִים, וְלֵכֵן כָּל אֵלֶּה שֶׁהִאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטוֹב לֹא עֲלִיהֶם הַפְּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
49. אִךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, יִגַּע בָּהֶם הָעֲנֹשׁ, כִּי הָיוּ מְשַׁחֲתִים.

1. הכוונה פה לאל-לוח אל-מחפוט', הלוח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע לפניי אללה.

50. אָמַר, אִינִי טוֹעַן, כִּי אֲנִי שׁוֹלֵט עַל אוֹצְרוֹת אֱלֹהָ, וְאִין אֲנִי יוֹדֵעַ אֵת הַתַּעֲלוּמָה, וְאִינִי טוֹעַן כִּי מִלְאָד אֲנִי. אֲנִי רַק נוֹהֵג לְפִי מַה שֶּׁהִשְׁרָה אֱלִי. אָמַר, הִישׁוּוּ הָעוֹר וְהִפְקִחוּ! הָאֵם לֹא תִחַשְׁבוּ עַל כָּד?

קטע 6

51. הִזְהַר בּוֹ (בְּקוֹרְאָן) אֵת אֱלֹה אֲשֶׁר יִירָאוּ כִּי יֹאסְפוּ אֶל רְבוּנָם, שְׂאִין לָהֶם מִבְּלַעֲדֵיו לֹא מִגֵּן וְלֹא מִלִּיץ, לְמַעַן יוֹסִיפוּ יִרְאָה.

52. אַל תִּגְרֹשׁ אֵת (עֲנִי הַמֵּאֲמִינִים) הַקּוֹרְאִים אֶל רְבוּנָם בְּקֹר וְעָרַב בְּתַקְוָה שֶׁהוּא יִכְנֶה אֲלֵיהֶם בְּרַחֲמִים. לֹא עֲלִיד לְדוֹן אוֹתָם, וְלֹא עֲלִיהֶם לְדוֹן אוֹתָד. אִם תִּגְרֹשׁ אֶז תִּהְיֶה מִן הַמִּקְפָּחִים.

53. כָּד נִסִּינוּ אֵת הָאֲנָשִׁים חֶלֶק מֵהֶם בְּחֶלֶק מֵהֶם (הָעֲנִיִּים וְהָעֲשִׁירִים). (הָעֲשִׁירִים) יֹאמְרוּ, הָאֱלֹה הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אֱלֹה חֲסִדוֹ מִתּוֹכֵנו? אֵד הָאִין אֱלֹה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הֵם הַמּוֹדִים לוֹ?

54. כְּאֲשֶׁר הַמֵּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ יָבוֹאוּ אֵלֶיךָ, אָמַר, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! רְבוּנְכֶם קָתַב עַל עֲצָמוֹ הַרְחֲמִים. לָכֵן אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֶּם רָעָה בְּשַׁל חֹסֶר יְדִיעָה, וְאַחֲרֵי כֵן יָשׁוּב וְיַעֲשֶׂה טוֹב, הִנֵּה הוּא (אֱלֹה) סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.

55. כָּד אֲנַחְנוּ מִבְּאָרִים אֵת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּתְגַּלֶּה דְרָכָם שֶׁל הַחוּטָאִים.

קטע 7

56. אָמַר (לְכּוֹפְרִים), נֹאסֵר עָלִי לַעֲבֹד אֵת אֱלֹה (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹה. אָמַר, לֹא אֵלָד אַחֲרֵי יַצְרִיכֶם, כִּי אֶז הוֹ אֶתְעָה, וְלֹא אֶהְיֶה מִן הַמִּדְרָכִים.

57. אָמַר, אֲנִי נוֹהֵג לְפִי רְאִיָּה בְּרוּרָה מֵעַם רְבוּנִי, וְאוֹלָם אֶתָם הַתִּכְחָשֶׁתָם לָזֶה. לֹא בִּידִי הַדָּבָר (הָעֲנִשׁ) אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ לְהַחִישׁוּ, וְהַמִּשְׁפָּט הוּא בִּידִי אֱלֹה לְבַדּוֹ, הַפּוֹסֵק בְּצַדִּיק, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּפוֹסְקִים.

58. אָמַר, לוֹ הִיָּה בִּידִי הַדָּבָר (הָעֲנִשׁ) שֶׁאֶתָם דּוֹרָשִׁים לְהַחִישׁוּ, הִיָּה נִגְמָר הָעֲנִין בִּינִי לְבִינֵיכֶם. אֱלֹה יוֹדֵעַ טוֹב מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.

59. וְאַתּוֹ מִפְתָּחוֹת הַתַּעֲלוּמוֹת, לֹא יִדְעָנָה זוֹלָתוֹ, וְיִדַּע אֵת כָּל אֲשֶׁר בִּיבִשָּׁה וְאֲשֶׁר בֵּיס, וְאִין עָלָה נוֹפֵל מִבְּלִי דַּעְתּוֹ, וְכָל גִּרְעִין בְּמַחֲשֵׁי הָאֲדָמָה, וְכָל דָּבָר, בֵּין אִם לַח וּבֵין אִם יָבֵשׁ, רָשׁוֹם בְּלוֹחַ הַשְּׁמוֹר בְּשָׁמִים.

60. וְהוּא אֲשֶׁר יֹאסֵף אֶתְכֶם בְּשִׁנַּת הַלִּילָה, וְיִדַּע אֵת אֲשֶׁר פְּעֻלָּתָם בְּיוֹם, וְלֹאֲחַר מִכּוֹן יָקִים אֶתְכֶם בּוֹ (בְּיוֹם), עַד הַמָּלֵא זְמַן מִגְבֹּל, וְאַחֲרֵי כֵן אֲלִיו תִּשׁוּבַתְכֶם, אֶז יוֹדִיעְכֶם אֵת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

קטע 8

61. והוא המכניע את עובדיו, והוא שולח שומרים (מלאכים) עליכם (לשמר את צעדיכם ומעשיכם), ובבוא המות אל אחד מכם, יוציאו שליחינו את נשמתו, והם לא יזניחו את התפקיד שלהם.
62. ואז יוחזרו אל אלה אדונם האמתי, שרק לו השפוט, והוא המהיר במחשבים.
63. אמר, מי יצילכם מחשכת היבשה והים בקראכם אליו כננעים בגלוי ובסתר? אם יצילנו מזאת נהיה מכירי תודה.
64. אמר, אלה יצילכם מהם ומכל צער, אבל לאחר מכן תשתפו עמו אלילים.
65. אמר, הוא היכול לשלח עליכם ענש מעליכם או מתחת לרגליכם, או להכניס פרוד ביניכם ולתת לחלק מכם להשפיל את החלק האחר, ראה כיצד אנחנו מגונים את האזהרות, למען יבינו.
66. בני עמך כחשו בו (הקוראן), והוא האמת. אמר, אין אני אחראי לכם.
67. לכל מארע מועדו, ולבסוף תדעו (מה יקרה לכם).
68. ואם תראה את אלה המדברים על אותותינו בלעג, התרחק מהם עד אשר ידברו על ענן אחר. וכי ישכיח אותך השטן (ולא תתרחק), אל תשב אחרי ההזרה עם החוטאים.
69. אין על היראים כל אתריות למה שהחוטאים עושים, אלא להזהירם למען ייראו.
70. הזנח את אלה העושים את הדת לשחוק ושעשועים, ושחיי העולם הזה התעו אותם, והזהר אותם (הכופרים) בו (הקוראן), כי כל נפש אחראית למעשיה. ואין לה זולת אלה לא מגן ולא מליץ, וכל פדיון לא יתקבל ממנו. ואלה אשר הפקידו את עצמם למעשיהם הרעים יקבלו משקה של רותחים וענש מכאיב כי כפרו (ביום הדין).

קטע 9

71. אמר, הנפנה לאחר מאללה, אל מי שלא יועיל ולא יזיק לנו ונחזר אל הכפירה לאחר שאללה הדריכנו ואז נהיה פאותו אדם שהשטנים הביאו אותו במבוכה והתעוהו אף על פי שחבריו קראו לו אל ההדרכה, בוא אלינו. אמר, רק הדרכת אלה היא ההדרכה הנכונה, וצוינו להתמסר לרבון העולמים.

72. וגם צוינו, קימו את התפלה ויראוהו, כי אליו תאספו.
73. והוא אשר ברא את השמים ואת הארץ באמת. ביום (הדיון) אשר בו הוא יאמר, «הינה», והיה, וכל דבריו אמת. ולו המלוכה ביום אשר יתקע בשופר. הוא יודע הנסתרות והנגלות, והוא החכם והבקיא.
74. וכאשר אמר אבראהים לאביו אַזר, התקח לך את הפסילים לאֱלֹהִים? רואה אני כי אתה ובני עמך בתעיה ברורה.
75. וככה הראינו לאבראהים את מלכות השמים והארץ, למען יהיה מן הבוטחים באמונתם.
76. וכאשר החשיד הלילה, ראה כוכב, ואמר, זה רבוני. אבל כאשר שקע, אמר, אינני אוהב את השוקעים.
77. וכאשר ראה את הירח עולה, אמר, זה רבוני. ואולם כאשר שקע, אמר, אם רבוני לא ידריכני אהיה מן התועים.
78. וכאשר ראה את השמש עולה, אמר, זה רבוני, זה יותר גדול מכלם. ואולם כאשר שקעה, אמר, הוי בני עמי! אני מתנער ממה שאתם משתפים עם אלה.
79. אני נושא את פני כחניף¹ אל מי שבִּרָא את השמים ואת הארץ, ואין אני מן הפגניים.
80. וכשבני עמו התנכחו אתו (על עבודת אלה), אמר, התנכחו אתי על אלה, אשר הדריך אותי (לעבודתו)? אין אני מפחד ממה שאתם משתפים בו, ודבר לא יקרה אלא אם ירצה רבוני. ורבוני מקיף בידעיתו כל דבר. האם לא תזכרו?
81. ואידך אני אפחד ממה שאתם משתפים באללה, ואתם לא מפחדים לשתף באללה שתפים אשר הוא לא הוריד אליכם כל אסמכתא. לכו, איזה משני הצדדים (המאמינים או הכופרים) זכאי לבטחון, אם יודעים אתם?
82. אלה אשר האמינו ולא ערבבו את אמונתם בכפירה, להם הבטחון והם המדרכים.

קטע 10

83. וזאת הוכחתנו, נתנו אותה לאַבְרָהָם להוכיח את בני עמו. נָרִים במַעֲלוֹת את אֲשֶׁר נִרְצָה. כי רבוֹנָד חָכֶם וְיֹדֵעַ.
84. ונתנו לו (לאַבְרָהָם) את אֶסְחָאק (יִצְחָק) ויעֲקֹב וכָּבֶד הִדְרָכְנוּ כָּל אֶחָד מֵהֶם, וְאֵת נֹחַ הִדְרָכְנוּ לִפְנֵי כֹ. וּמִצָּאָאָאִיו (שֶׁל אַבְרָהָם) דַּאוּד וְסוֹלִימָאן (שְׁלֹמֹה) וְאִיֹּב וְיוֹסֵף וּמוֹסֵא וְהַאֲרוֹן, כִּד נִגְמַל לַעֲוֹשֵׁי הַטּוֹב.
85. וּכְמוֹ כֹּן אֵת זְכָרְיָא וְיַחְזָא (יוֹחָנָן) וְעִיסָא וְאַלְיָאס (אַלְיָהוּ), שְׁכַלֶּם מִן הַיִּשְׁרִים.
86. וְאֵת אֶסְמַאעִיל (יִשְׁמַעֲאֵל) וְאַלְיָסַע (אֵלִישָׁע) וְיוֹנוֹס (יוֹנָה) וְלוֹט. אֵת כָּל אֶחָד מֵהֶם רוֹמְמָנוּ מִכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם.
87. בִּיחַד עִם כָּמָה מַאֲבֹתֵיהֶם וְצָאָאִיהֶם וְאַחִיהֶם שְׂבַחְרָנוּ בָּהֶם, וְהִדְרָכְנוּ אוֹתָם לְדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר.
88. זֹה הִהְדַּרְכָּה שֶׁל אֱלֹהָ, אֲשֶׁר בָּהּ יִדְרִיךְ אֵת אֲשֶׁר יִרְצָה מִזֵּין עֲבָדָיו. אִם יִצְרְפוּ לוֹ שְׂתַפִּים, לְשׂוֹא הָיוּ כָּל מַעֲשֵׂיהֶם.
89. לְכָל אֱלֹה נָתַנוּ אֵת הַסֶּפֶר,¹ וְאֵת הַחֻקָּה, וְהַנְּבִואָה, אִם אֱלֹה (אֲנָשִׁי קוֹרִישׁ) יִכְפְּרוּ בָּהּ (הַנְּבִואָה שֶׁל מוֹחַמַד), הִנֵּה הִפְקִדְנוּ עָלֶיהָ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יִכְפְּרוּ בָּהּ.
90. הֵם (הַנְּבִיאִים) אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אֱלֹהָ, וְהִלַּכְתָּ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁרָה. אָמַר, אִין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל שְׁלִיחוּתִי שֶׁהִיא אֲזַהֲרָה לְבְנֵי עוֹלָם.

קטע 11

91. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא הֶעֱרִיכוּ אֵת אֱלֹהָ כְּרָאוּי לוֹ, כְּאֲשֶׁר אָמְרוּ, לֹא הוֹרִיד אֱלֹהָ דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם אֶל בֶּן אָדָם. אָמַר, מִי הוֹרִיד לְמוֹטָא אֵת הַסֶּפֶר (הַתּוֹרָה) כְּמֹאֹר וְהִדְרָכָה לְבְנֵי אָדָם? אָמְנָם, אַתֶּם (הַיְּהוּדִים) עוֹשִׂים אוֹתוֹ מַגְלוֹת מַגְלוֹת שֶׁחֵלֶק מֵהֶן אַתֶּם מַגְלִים אֶדְ הַרְבֵּה בְּהֵן אַתֶּם מַסְתִּירִים. וְאַתֶּם (אֲנָשִׁי מִכָּה) לְמַדְתֶּם (מִן הַקּוֹרְאָן) מָה שֶׁלֹּא יִדְעֶתֶם וְלֹא יָדְעוּ אַבּוֹתֵיכֶם. אָמַר, אֱלֹהָ (אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵת הַסֶּפֶר). אֲנוֹר כִּד עֲזֹב אוֹתָם לְנַפְשָׁם לַהֲשִׁתַּעֲשֵׂעַ בְּהַבְלִיהֶם.

1. הספר: כינוי קיבוצי לכתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

92. זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו אותו מן השמים מברך ומאשר את אשר הורד לפניו (התורה והאנג'ל), ולמען תזכיר בו את אם הערים (מכה) וסביבותיה. המאמינים באחרית הימים יאמינו בו (הקוראן) ושמרו על תפלותיהם.

93. ומי כופר יותר מזה הבודה שקר על אלה, או אומר, השרה לי, ולא השרה לו דבר? או מזה האומר, גם אני יכול להוריד לכם את מה שאלה הוריד? לו היית יכול לראות את הכופרים האלה בחרחורי הגסיסה כאשר המלאכים שולחים ידיהם ואומרים, הוציאו נפשותיכם! היום תענשו בענש משפיל על אשר הייתם מדברים כזב על אלה ודוחים ביהירות את אותותיו.

94. הנה באתם אלינו, בודדים כאשר בראנו אתכם בפעם הראשונה, ונטשתם את מה שהענקנו לכם. ולא נראה אתכם המליצים, אשר טענתם כי הם שתפים לאלה. נכרת הקשר ביניכם, וימה שהייתם סומכים עליו חלף ועבר.

קטע 12

95. אלה הפולח את הזרע של הגן, ואת הגלעין של הדקל, ויוציא את החי מן המת ויוציא את המת מן החי. זהו אלה, וכיצד אפוא תוסרו מן האמת?

96. הוא מבקיע את אור הבקר מחשכת הלילה, והוא עשה את הלילה למנוחה, ואת השמש והירח למועדים וחשובים. זהו התכנון של העוז והיודע.

97. הוא אשר עשה לכם את הכוכבים למען תדרכו על פיהם בחשכה ביבשה ובים. כך נבהיר את האותות לאנשי דעת.

98. הוא אשר יצר אתכם מנפש אחת, ואז תשכנו ואחר תפקדו (ברחם אמהותיכם). כך נבהיר את האותות לאנשי בינה.

99. והוא אשר הוריד מן השמים מים, ובהם הוצאנו מן האדמה צמחים מכל מין וירק עם גרעינים ערוכים ועצי תמרים שמהם הוצאנו אשכולות תמרים נמוכים וקורבים ליד, וכן פרמי ענבים וזיתים ורמונים, מסוגים דומים ושונים, הסתכלו כיצד יצמח ויבשיל הפרי שלהם. האם אין בו אותות לאנשים מאמינים?

100. הם (הכופרים) עשו שִׁתְּפִים לְאַלְלָה אֶת הַגִּ'ן (הַשָּׂדִים), אִף עַל פִּי שֶׁהוּא בָּרָא אוֹתָם. הֵם בָּדוּ לוֹ בָּנִים וּבָנוֹת מִבְּלִי דַעַת. יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְעַלֶּה מֵעַל הַשָּׁקָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאַרוּ אוֹתוֹ.

קטע 13

101. בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, כִּיצַד יִהְיֶה לוֹ בֵּן, וְאִין לוֹ בֵּת זוּג? הוּא אֲשֶׁר יֵצֵר כָּל דָּבָר, וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

102. זֶהוּ אֱלֹהֵה רְבוּזֶכֶם, אִין אֱלֹהֵה מִבְּלַעְדִּי, בּוֹרָא כָּל דָּבָר. עֲבָדוּ אוֹתוֹ אַפּוּא. עַל כָּל דָּבָר הוּא מִגּוֹ,

103. לֹא תִשָּׁיג אוֹתוֹ כָּל עֵין, אֵדָה הוּא יִשָּׁיג כָּל עֵין, וְהוּא הַמִּמְכָּח וְהַבִּקְיָא.

104. כְּבָר נִתְּנוּ לָכֶם הוֹכָחוֹת בְּהִירוֹת מִרְבוּזֶכֶם, הַמִּבְחִין בָּהֶן לְטוֹבָתוֹ הוּא הַדָּבָר, וְהַמַּעֲלִים עֵין מִהֶן, לְרַעְתּוֹ יִהְיֶה, וְאִין אֲנִי שׁוֹמֵר עֲלֵיכֶם.

105. כִּד נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת. וְאוֹלָם הֵם יֹאמְרוּ, לְמַדַּת זֹאת מִבְּנֵי אָדָם. וְאַנְחֵנוּ נִבְּאֵר אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) לְאַנְשֵׁי דַעַת (הַמַּאֲמִינִים).

106. נִהַג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה לָּךְ מִרְבוּזְךָ, שְׂאִין אֱלֹהֵה אֵלָּה הוּא, וְהִתְרַחַק מִן הַפְּגָנִיִּים.

107. לוֹ רָצָה אֱלֹהֵה לֹא הָיוּ מִשְׁתְּפִים (לוֹ שִׁתְּפִים), וְאוֹתָךְ לֹא עָשִׂינוּ כְּשׁוֹמֵר עֲלֵיהֶם, וְלֹא חוֹבָתָךְ לְהִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם.

108. אַל תִּגְדֹּפוּ אֶת אֱלֹהֵה (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר יִקְרְאוּ אֲלֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים) מִבְּלַעְדִּי אֱלֹהֵה, לְמַעַן שְׁלֹא יִגְדֹּפוּ אֶת אֱלֹהֵה מִתּוֹךְ אֵיבָהּ וּבְלִי דַעַת. כִּד אֲנֵחֵנוּ קִשְׁטָנוּ לְכָל אִמָּה אֶת מַעֲשִׂיהָ, וּבִסּוּף יַחֲזִירוּ אֶל רְבוּזֶם, וַיּוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

109. הֵם (הַכּוֹפְרִים) נִשְׁבְּעוּ בְּאַלְלָה וְהִדְגִּישׁוּ אֶת שְׁבוּעָתָם כִּי אִם יָבֹא אֲלֵיהֶם מוֹפֶת יֶאֱמִינוּ בּוֹ. אֲמַר, הַמוֹפְתִים בָּאִים מֵאַלְלָה. אַתֶּם (הַמַּאֲמִינִים) אֵינְכֶם יוֹדְעִים כְּשִׁיבֹא הַמוֹפֶת אֲלֵיהֶם, לֹא יֶאֱמִינוּ.

110. אֲנֵחֵנוּ נֶאֱטַס אֶת לְבוּשֵׁיהֶם וְאֶת עֵינֵיהֶם, וְכִשְׁם שְׁלֹא הָאֲמִינוּ בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה (בְּאוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן), כֵּן נִשְׁאִירָם לְתַעוֹת בְּכַפִּירָתָם.

חלק 8

קטע 14

111. לוי גס הורדנו אליהם את המלאכים מן השמים, והמתים היו מדברים אליהם, ונציג כל דבר שהם שואלים לנגד עיניהם, לא נאמינו אם אלה לא ירצה קד, כי מרביתם נבערים מדעת.
112. וכך הקמנו אויב לכל נביא משטני האנוש והג' (השדים), הם מלחשים זה לזה התפארות שוא כהתעניה. לוי רצה אלה לא היו עושים זאת, לכן עזב אותם עם כל מה שהם בודים,
113. הם עושים זאת למען שלבות אלה אשר לא נאמינו בעולם הבא יקשיבו להם, וישבעו רצון מהם, ויבצעו מה שהם רוצים מהפשע.
114. האבקש לי שופט מבלעדי אלה? הן הוא אשר הוריד אליכם הספר (הקוראן) מן השמים מפרש ומבאר, ואלה אשר נתנו להם את הספר (התורה) יודעים שהוא הורד מרבונד באמת. לכן אל תטיל ספק במה שהורדנו אליך.
115. וכך נשלמו דברי רבונד (הקוראן) והוא יתקיים בשלמותו באמת ובצדק, ואין אשר יחליף את דבריו, והוא השומע והיודע.
116. אם תצית לרב אלה שבארץ, הם יתעוד מן השביל של אלה, כי הם הולכים אחרי דמיון שוא, ואין הם אלא משקרים.
117. רבונד יודע טוב מי תועה מן השביל שלו, והוא מכיר טוב את המדרכים.
118. אכלו מן (הזבח) אשר נזכר שם אלה עליו, אם מאמינים אתם באותותיו.
119. ומה לכם שלא תאכלו מאשר הזכר עליו שם אלה? כי כבר הבהיר (אלה) לכם מה שאסור לכם, חוץ מאשר תאכלו לאכלו. אמנם רבים יתעו אחרי יצריהם מחסר דעת, רבונד יודע טוב מי הם העוברים (חק).
120. אל תחטאו בגלוי או בסתר. כי החוטאים יענשו בגלל החטא שעשו.
121. אל תאכלו מאשר לא הזכר עליו שם אלה (בשעת שחיתות), כי זה פשע. השטנים רומזים לידיהם להתנכח אתכם. אך אם תשמעו לקולם, תהיו פגניים.

קטע 15

122. האם זה שהיה כמת (בגלל כפירתו) והחיינו אותו (באמונה) ונתנו לו אור (הקוראן), להאיר דרכו בין האנשים, דומה לזה שנשארו בחשך (הכפירה) שאינו יכול לצאת ממנו? הכופרים מקסמים במעשיהם הרעים.
123. וכך גרמנו למנהיגי החוטאים בכל עיר, לזנום למנוע מאנשיה ללכת בדרך אלה, אולם הם זוממים נגד עצמם מבלי שירגישו שהם זוממים נגד עצמם.

124. אלה הם הכופרים כאשר יצג להם אות, יאמרו, לא נאמין עד אם נקבל את אשר קבלו שליחי אלה (הקודמים), ואולם אלה יודע היכן ישים את שליחותו. ועל החוטאים יחולו השפלה וענש קשים מאת אלה על חרישתם מזמות.

125. מי שאלה רוצה להדריכו, ירחיב לבו לאסלאם, אך את מי שירצה להשאיר בתעיה, יעשה את לבו צר ולחוץ כאלו היה מנסה לטפס השמימה. כך ישפך אלה את הענש מן השמים על אלה שלא יאמינו.
126. זהו השביל הישר של רבונד, וכך אנחנו מבהירים את האותות לאנשים אשר יזכרו.

127. להם משכן השלום אצל רבונד והוא המגן שלהם בזכות מעשיהם הטובים.

128. ביום (יום הדין) שאלה יאספם יחד, יאמר אלה, הוי עדת הג'! הרבייתם להתעוה בני אדם, אז יגידו ידידיהם מבני האנוש, רבונדו! נצלנו איש את רעהו והגיעה שעתנו שקבעת לנו. ואז יאמר (אללה) להם, האש תהיה מגוריקם להשאר בה לנצח, אלא אם ירצה אלה אחרת. כי רבונד חכם ויודע.

129. כך עושים אנחנו את הכופרים מבני אדם בעלי ברית זה לזה בשל הפשע שעשו.

קטע 16

130. הוי קהל הג' (השדים) וקהל בני האנוש! האם לא באו אליכם שליחים מקרבכם למסור לכם את אותותי ויזהירו אתכם כי תפגשו את יומכם? הם יאמרו, אנחנו מעידים נגד עצמנו. חיי העולם הזה הולינו אותם שולל, והם נעידו על עצמם שהיו כופרים.

131. אולם רבוֹנֶד לא הִזָּה מְשָׁמִיד עָרִים בְּגוֹרְמוֹ לָהֶן עוֹל, מִבְּלִי שְׁיִשְׁלַח לָהֶם שְׁלִיחַ שְׁיִזְהִיר אוֹתָן קִדָּם.
132. לְכָל אֶחָד (מֵאֲמִין אוֹ לא מֵאֲמִין) דְּרָגוֹת עַל פִּי מַעֲשָׂיו, כִּי רְבוֹנֶד מִפְּקַח עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
133. אֲמָנָם רְבוֹנֶד בַּעַל הָאֲמָצְעִים הָאֲדִירִים, וּבַעַל הָרַחֲמִים, אֵד אִם יִרְצָה יִשְׁמִיד אֶתְכֶם, וַיַּחְלִיפְכֶם בְּאַחֲרִים שְׁיִבְרָא כְּפִי שְׁבָרָא אֶתְכֶם מִזֶּרַע אֲנָשִׁים אַחֲרִים שְׁקַדְמוֹ לָכֶם.
134. מַה שֶּׁהִבְטַח לָכֶם (הַכּוֹפְרִים מִן הָעֵנֶשׁ) בּוֹא יְבוֹא, וְאַתֶּם לֹא תוּכְלוּ לְבָרַח מֵאֵלֶּהָ.
135. אֲמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲשׂוּ כְּפִי שְׁמַתְחַשֵּׁק לָכֶם, אֲמָנָם אֲנִי אַעֲשֶׂה כְּפִי שְׁאֵלָה רוֹצָה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וּלְבַסּוֹף תִּדְעוּ מִי יִקְבֹּל אֶת הַגּוֹ? כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ (בְּעוֹלָם הַבָּא) .
136. הֵם (הַכּוֹפְרִים) הִקְדִּישׁוּ לְאֵלֶּהָ חֵלֶק מִמָּה שְׁבָרָא מִיבּוֹל הַשָּׂדֶה וּמִן הַמִּקְנֶה, וְאֶמְרוּ, הַחֵלֶק הַזֶּה לְאֵלֶּהָ, וְהַחֵלֶק הַזֶּה לְשִׁתְפִּיָּם אֲשֶׁר צִרְפְּנוּ לוֹ מִן הָאֵלִילִים, עַל פִּי טַעֲנָתָם. אֵד מַה שֶּׁהִקְדַּשׁ לְשִׁתְפִּיָּהֶם לֹא יִגִּיעַ אֶל אֵלֶּהָ, וְאֲשֶׁר הִקְדִּישׁוּ אֶל אֵלֶּהָ הוּא אֶל שִׁתְפִּיָּהֶם יִגִּיעַ. וּמַה רַע הוּא מִשְׁפָּטָם.
137. כִּד (הַשָּׁטָן) קִשְׁט לְרַבִּים מִן הַפְּגִנִּיִּים אֶת הַרִיגַת יְלָדֵיהֶם, בְּאוֹר יָפֶה, לְמַעַן יָבִיא כָלִיָּה עֲלֵיהֶם וַיִּבְלָבֵל לָהֶם אֶת דָּתָם. אִלוּ רָצָה אֵלֶּהָ, לֹא הָיוּ עוֹשִׂים זֹאת. וְלָכֵן עָזַב אוֹתָם לְנַפְשָׁם עִם מַה שְׁבָדוּ.
138. וְהֵם אוֹמְרִים, הַמִּקְנֶה וַיבּוֹל הַשָּׂדֶה אֵלֶּה חֶרֶם הֵם. לְדַעְתָּם אֲסוּר לְטַעַם מֵהֶם בְּלֹא רְשׁוּתָם אֲלֹא מִי שִׁירְצוּ. וְכֵן גַּמְלִים אֲשֶׁר גָּבַם נֶאֱסָר לְמַטְעֵן וְלִרְכִּיבָה, וְסוּג מִקְנֶה אֲשֶׁר לֹא יִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֵלֶּהָ (בְּשִׁחְטָם אוֹתוֹ), עַל כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה שֶׁהֵם יַחֲסוּ לְאֵלֶּהָ, וְקִבְּלוּ אֶת עֲנָשָׁם.
139. הֵם גַּם אוֹמְרִים, מַה בְּבִטּוֹן הַמִּקְנֶה הַזֶּה מֵיַד אֵד וְרַק לְאֲנָשִׁים מִבְּיַנֵּינוּ, אֲמָנָם הוּא אֲסוּר לְנָשִׁים שְׁלָנוּ. וְאִם הָעֶבֶר נוֹלַד מֵת יִהְיֶה מְשִׁתָּף בֵּין הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים. אֵלֶּהָ יַעֲנִישָׁם עַל מִנְהֻגֵיהֶם אֵלֶּהָ, כִּי הוּא חָכָם וַיּוֹדַע.
140. אֵלֶּה שֶׁהִרְגוּ אֶת יְלָדֵיהֶם מִתּוֹךְ בְּעִירוֹת וַחֲסֵר דַּעַת, וְאֲסָרוּ אֶת אֲשֶׁר אֵלֶּהָ סִפֵּק לָהֶם, מִתּוֹךְ שְׁקָר שֶׁהֵם יַחֲסוּ לְאֵלֶּהָ. הֵם הָאוֹבְדִים שֶׁתַּעֲנוּ וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.

קטע 17

141. הוא אֲשֶׁר הַצְמִיחַ גִּנִּים, מְשׁוֹרְגוֹת וּבִלְתֵּי מְשׁוֹרְגוֹת, וְהַדְּקָלִים, וְזֶרְעֵי מֵאֵכָל שׁוֹנִים, וְזִיתִים, וְרִמּוֹנִים, לְעֵתִים דּוֹמִים וְלְעֵתִים לֹא דוֹמִים. אֲכָלוּ מִפְּרוֹתֵיהֶם כְּשֵׁיבָשִׁילוֹ, וּבַיּוֹם הַקָּצִיר שָׁלְמוּ אֶת הַזָּכָת שְׁלוֹ, וְאֵל תְּבַזְבְּזוּ, מִשּׁוּם שְׁאֵלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמְּבַזְבְּזִים.
142. הוא גַּם יֵצֵר לָכֶם אֶת הַמִּקְנֶה, בְּהֵמוֹת לְרִכְיָבָה וּמִשָּׂא, וּבְהֵמוֹת לְאֲכִילָה. אֲכָלוּ מִמֶּה שְׁאֵלָה יֵצֵר לְפָרְנִסְתְּכֶם, וְאֵל תִּלְכוּ בְּעֵקְבוֹת הַשָּׁטָן, מִשּׁוּם שֶׁהוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם.
143. (וְאֵלָה) יֵצֵר שְׁמוֹנֶה בְּנֵי זֶג (שֶׁל בְּהֵמוֹת), מִן הַכְּבָשִׁים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הָעִזִּים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הָאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכָרִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מֶה שֶׁבָּרַחַם הַנִּקְבּוֹת! הוֹדִיעוּ לִי לְפִי מִיטֵב יְדִיעַתְכֶם, אִם אֲנֹשִׁי אֶמֶת אַתֶּם.
144. וַיֵּצֵר מִן הַגְּמָלִים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הַבָּקָר אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הָאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכָרִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מֶה שֶׁבָּרַחַם הַנִּקְבּוֹת! הָאֵם הֵייתֶם נוֹכָחִים כְּאֲשֶׁר אֵלָה צָוָה עַל כָּךְ? וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִן הַבּוֹדָה שְׁקָרִים עַל אֵלָה לְהַתְּעוֹת בָּהֶם אֲנָשִׁים בְּלִי דַעַת? אֵלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 18

145. אָמַר, לֹא אֶמְצֵא בָּכָל אֲשֶׁר הִשְׁרָה אֵלֵי דָּבָר הָאָסוּר לֹאֲכַל לֹאֲכַל אוֹתוֹ, אֶלָּא אִם נִבְלָה, אוֹ דָם שְׁפוּד, אוֹ בֶּשֶׂר חָזִיר כִּי תוֹעֵבָה הוּא, אוֹ בֶּשֶׂר שְׁלֹא נִזְבַּח בְּשֵׁם אֵלָה. אוֹלָם הִנָּאֵלֶךְ, הָאוֹכֵל בְּלֹא מִתְאַוָּה וּבְלֹא זִדּוֹן, הִנֵּה רַבּוֹנָךְ סוֹלַח וְרוֹחוּם.
146. וְעַל אֵלָה שֶׁהִתִּיחַדוּ אֲסָרְנוּ כָּל בַּעַל צִפְרָנִים, וּמִן הַבָּקָר וְהַצֹּאן אֲסָרְנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשָּׁמֶן, חוּץ מִן הַנִּשְׂאָה עַל גִּבָּם, אוֹ עַל הַמַּעֲסִים, אוֹ הַדְּבִק בְּעֵצִים. אֲסוּר זֶה הוּא עֹנֵשׁ עַל חֲטֵאֵיהֶם, וְאַנְחָנוּ דּוֹבְרֵי הָאֶמֶת.
147. וְאִם יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרֶיךָ, אָמַר, רַבּוֹנְכֶם אֶמְנֵם רַב-רַחֲמִים, אַךְ לֹא יִחְסֹד עֲנָשׁוֹ מִהַפּוֹשְׁעִים.
148. הַפְּגִנִּים יֹאמְרוּ, לוֹ רָצָה אֵלָה, לֹא הֵייוּ אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מְצַרְפִּים לוֹ שְׁתַּפִּים, וְלֹא אֲסָרְנוּ מֵאוּמָה. כִּכָּה הַכְחִישׁוּ גַם אֵלָה שֶׁהָיוּ לַפְּגִיחָה, עַד אֲשֶׁר טָעְמוּ אֶת עֲנָשׁוֹ. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ דַּעַת כְּלָשְׁהִי בִּדְכֶם אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ אוֹתָהּ אֵלֵינוּ? אוֹ שְׂאֵתֶם הוֹלְכִים אַחֲרֵי דְמִיוֹנְכֶם, אֵין אַתֶּם אֶלָּא מְשֻׁקְרִים.

149. אָמור, בידי אַלְלָהּ הַהוּכָחָה הַבְּרוּרָה, וְלוֹ רָצָה הִיָּה מְדִרִיךְ אֶת כָּלְכֶם.
150. אָמור (לִפְנֵגְנִיִּים), הָבִיאוּ אֶת עֵדֵיכֶם שְׂיַעֲדוּ אִם בְּאֶמֶת אַלְלָהּ הוּא אֲשֶׁר אָסַר מֶה שְׁאַתֶּם אוֹסְרִים (מִן הַזָּרַע וְהַמִּקְנָה). וְאִם זְעִדוֹ, אֵל תִּקְבֹּל אֶת עֲדוּתְכֶם, וְאֵל תִּלְךְ בְּעֻקְבוֹת הַנְּטִיּוֹת הַקִּפְרִיּוֹת שֶׁל אֵלָה אֲשֶׁר הִתְכַּחְשׂוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִינֶם מְאֻמִּינִים בְּיוֹם הָאַחֲרוֹן, וּבּוֹדִים שׁוֹיִם לְרַבּוֹנִם.
151. אָמור, בּוֹאוּ אוֹדִיעַ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אָסַר עֲלֵיכֶם רַבּוֹנְכֶם! אֵל תִּשְׁתַּמּוּ אֶתוֹ כָּל שְׁתֵּף, וְהִטִּיבוּ לְהוֹרִיכֶם, וְאֵל תַּהַרְגוּ אֶת יְלָדֵיכֶם מַעֲנִי, אֲנַחְנוּ נִפְרָגִס אֶתְכֶם וְאוֹתְכֶם, וְאֵל תִּקְרְבוּ אֶל הַתּוֹעֲבוֹת, הַגְּלוּיּוֹת מִמֶּה וְהַנִּסְתָּרוֹת, וְאֵל תַּהַרְגוּ אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אָסַר אַלְלָהּ, אֲלֹא בְצֹדֵק. זֶהוּ אֲשֶׁר אַלְלָהּ צֹה אֶתְכֶם לִמְעַן תִּשְׁכִּילוּ.
152. וְלֹא תִקְרְבוּ אֶל הוֹן הִיתּוֹס אֲלֹא בְּהִיגִנוּת עַד שְׂיִתְבַּגֵּר, וְלִהְקִפִּיד עַל הַצֹּדֵק בְּמַדָּה וּבְמִשְׁקָל, לֹא נִכְבִּיד עַל נֶפֶשׁ לְשֹׂאת יוֹתֵר מִכִּפִּי יִכְלָתָהּ. בְּדַבְּרְכֶם, הִיוּ צוֹדֵקִים, וְאִם גַּם נֶגֶד קְרוֹבִים. וְהִקִּימוּ בְּרִית אַלְלָהּ. זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צֹה אֶתְכֶם אַלְלָהּ לִמְעַן תִּזְכְּרוּ.
153. (אַלְלָהּ אוֹמֵר), זֶהוּ הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר אֲשֶׁר לִי (אִסְלָאִם), עַל כֵּן לָכוּ בּוֹ, וְאֵל תִּלְכוּ בַּשְּׁבִילִים שְׂיִפְרִידוּ אֶתְכֶם מִשְּׁבִיל אַלְלָהּ. זֶה מֶה שְׁצֹה אֶתְכֶם לִמְעַן תִּירָאוּ.
154. וְלִמּוּסָא נִתְּנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) שְׁלֵם וּבְצוּרָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר, וּבְאוֹר לְכָל דָּבָר, וְהַדְרָכָה וְרַחֲמִים לִמְעַן יֵאֻמְנוּ בַּפִּגִּישָׁה עִם רַבּוֹנִם.
155. וְזֶה סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרֹךְ. לָכוֹ נִהְגוּ עַל פִּי וַיִּרְאוּ אֶת אַלְלָהּ לִמְעַן תִּרְוַחְמוּ,
156. כְּדִי שְׁלֹא תֵאֻמְרוּ, הַסֵּפֶר¹ הוֹרֵד אֶל שְׁתֵּי עֲדוּת² לִפְנֵינוּ, וְלֹא הַסֵּפֶקֶנוּ לְלִמּוּד אוֹתָם.³
157. אוֹ שְׁתֵּאֻמְרוּ, אֵלּוּ הוֹרֵד הַסֵּפֶר אֵלֵינוּ, הֵינּוּ מְדַרְכִּים יוֹתֵר מִמֶּה (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), כְּעַתָּה בָּא גַם אֲלֵיכֶם סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) מְרַבּוֹנְכֶם, כְּהוּכָחַה בְּרוּרָה, וְהַדְרָכָה, וְרַחֲמִים. מִי אִפּוֹא חוּטָא יוֹתֵר מִזֶּה הַמִּכְחִישׁ בְּאוֹתוֹת אַלְלָהּ וְסוּטָה מִמֶּה. אֲנַחְנוּ נַעֲנִישׁ אֶת הַסּוּטִים מֵאוֹתוֹתֵינוּ בְּעֻנֶשׁ קָשָׁה מְאוֹד עַל סֻטָּתְכֶם.

1. הַכוּנוּה בַּסֵּפֶר הַיֵּא, הַתּוֹרָה וְהַנִּייל.

2. שְׁתֵּי הַעֲדוּת הֵן, הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים.

3. אוֹתָם = הַסֵּפֶרִים שֶׁקִּדְמוּ לְקוּרְאָן, הַתּוֹרָה וְהַנִּייל.

158. האם מחכים הכופרים עד אשר יבואו אליהם המלאכים (להוציא את נשמתם), או יבוא רבונך (לשפט אותם ביום הדין)¹, או יבואו כמה מאותות רבונך (סימני יום הדין)? היום שבו יבואו כמה מאותות רבונך, לא תועיל לנפש אמונתה (אז), אם היא לא האמינה לפני כן, או תפעל טוב באמונתה. אמר, המתנינו, והנה אנחנו במתינים.
159. אלה אשר נחלקו בדתם והפכו לסיעות מפזרות, אין לדך מה לעשות אתם, אמנם, ענינם בידי אלה, והוא יודיע להם את אשר עשו.²
160. מי שיעשה מעשה טוב גמולו יהיה עשר פעמים יותר, אולם מי שיעשה מעשה רע יענש רק במעשהו, והם לא יעשקו.
161. אמר, רבוני הדריך אותי אל השביל הישר, הדת האמתית של אברהם החניף שלא היה בפגניים.
162. אמר, תפלתי וקרבני וחי ומותי לאלה רבון העולמים הם,
163. שאין שתף לו, וזה הוא אשר צויתי, ואני ראשון המסלמים.
164. אמר, האבקש רבון זולת אלה הן הוא רבון כל דבר? וכל נפש תעשה מעשה רע, היא אחראית לו (ביום הדין), ואין נפש שתשא את העל של נפש אחרת, כי אל רבונכם תחזרו, והוא יודיעכם את דבר כל אשר נחלקתם בו.
165. והוא אשר הקימכם דור אחרי דור בארץ, והעלה אחדים מכם בדרגות (הפרנסה והכוח) על פני אחרים, למען נסותכם באשר נתן לכם. רבונך מהיר הענש, והוא סולח ורחום.

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 210.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 128.

7

סֹרֶת אֶל-אֶרָאֵף

הַחֹמָה הַחוּצָצֶת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 46. השם «אֶל-אֶרָאֵף», החֹמָה הַחוּצָצֶת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם» איפוא שיחה מתקיימת בין אנשי הגן לבין אנשי האש. הורדה במכה אחרי סורת צאד 38, ופסוקיה מאתיים וששה. קיבלה את שמה «הַחֹמָה הַחוּצָצֶת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם» מפסוק ארבעים וששה.

סורת אל-אעראף 7

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. א.ל.מ.צ.¹
2. (הקוראן) הוא סֵפֶר (עצום) אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלַיִךְ (מוֹחִמֵד) מִן הַשָּׁמַיִם, לָכֵן לֹא יִהְיֶה שׁוֹם סֵפֶךְ בְּלִבְךָ בִּיחֹס אֵלָיו (שֶׁהוּא הוֹרֵד אֵלַיִךְ מֵאֵת אֱלֹהֵה), כְּדִי לְהַזְהִיר בּוֹ אֶת הַכּוֹפְרִים, וּלְהַזְכִּיר לַמַּאֲמִינִים,
3. לָכֵן אַחֲרֵי מָה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵיכֶם מִרְבוֹנְכֶם, וְאֵל תִּלְכוּ אַחֲרֵי מְדִרִיכִים זֻלָּתוֹ. מִה מַעֲט נִזְכְּרִים אַתֶּם.²
4. רַבּוֹת הֵן הָעָרִים אֲשֶׁר הִשְׁמִדְנוּ. הֶעֱנַשׁ שְׁלָנוּ בָּא עֲלֵיהֶן, בְּלִילָה כְּשֶׁהֵם יֹשְׁבֵי, אוֹ בְּשַׁעַת מְנוּחַת הַצֹּהֲרִים,³
5. וְאִז כְּשֶׁהֶעֱנַשׁ שְׁלָנוּ בָּא עֲלֵיהֶם, קָרָאוּ (בְּחֶרְטָה), בְּאַמַּת הֵינּוּ כּוֹפְרִים.⁴
6. (בְּיוֹם הַדִּין) נִשְׁאַל אֶת כָּל הָאֻמוֹת אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ שְׁלִיחִים אֲלֵיהֶן, אֵיךְ עָנִיתֶם לְשְׁלִיחֵיהֶם? וְנִשְׁאַל אֶת הַשְּׁלִיחִים עַל מַעֲשֵׂיהֶם.⁵
7. בְּכָל זֹאת, אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכָל בְּנֵי אָדָם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם, כִּי מַעֲוֹלָם לֹא הֵינּוּ רְחוּקִים מֵהֶם.⁶
8. בְּיוֹם הַהוּא מַעֲשֵׂי בְנֵי הָאָדָם יִשְׁקְלוּ בְּמַאֲזְנֵי צָדֵק, וְאֵלֶּה שְׁמִשְׁקָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁקָלָם יִהְיֶה כְּבֵד, הֵם יִהְיוּ הַמַּצְלִיחִים,⁷
9. אוּלֵם אֵלֶּה שְׁמִשְׁקָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁקָלָם יִהְיֶה קָל, אֵלֶּה הֵם שְׁאֵבְדוֹ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עַל יְדֵי כְּפִירְתָם בְּאוֹתוֹתֵינוּ.⁸
10. אֲנַחְנוּ הוֹשַׁבְנוּ אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ וְסַפְקָנוּ לָכֶם בְּהַ מַחִיָּה, אֵד מַעֲטָה הִיא תוֹדִתְכֶם (לְאֱלֹהֵה).⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. צאד.

2. ר' סורת יוסוף 12: 103, ופ' 106; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 97; וסורת אנ-נחל 16: 45 - 47.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 11 - 15.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אל-קצצ 28: 65.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40; וסורת אל-אנביא' 21: 47.

8. ר' סורת אל-מואמנון 23: 102 - 103; וסורת אל-קארה 101: 6 - 11.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

קטע 2

11. אַנחנו כְּבָר בָּראנו אֶתְכֶם וּלְאַחַר מִכֶּן צִירְנו אֶתְכֶם (בַּצֹּרֶה הִיפָּה בְיוֹתֵר), וְצִוִּינוּ לְמִלְאָכִים, סָגְדוּ לְאָדָם, וְהֵם סָגְדוּ, אֲלָא אֲבָלִים שְׁלֹא הָיָה בֵּין הַסּוֹגְדִים.¹
12. אָמַר (אֱלֹהָה), מַה מַּעַע אוֹתָךְ מִלְסָגְד כְּאֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתָךְ? אָמַר, אֲנִי טוֹב מִמֶּנּוּ. אוֹתִי בָרָאתָ מֵאֵשׁ וְאוֹתוֹ בָּרָאתָ מִטֵּין.
13. אָמַר (אֱלֹהָה), אִם כֵּךְ, יָד מִהֲגוֹ, כִּי לֹא מִתֵּר לָךְ לִהְיוֹת שְׁחָצוֹן בְּגוֹ. צֹא! כִּי מִן הַבְּזוּיִים אַתָּה.
14. אָמַר (אֲבָלִים), תֵּן לִי אֶרְכָּה עַד יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים.
15. אָמַר (אֱלֹהָה), אֶרְכָּה נִתְּנָת לָךְ.
16. אוֹלָם הוּא (אֲבָלִים) הוֹסִיף, הוֹאִיל וְגִרְמָת לִי לְתַעֲוֹת, אֶאָרֵב לָהֶם (לְבַנֵּי אָדָם) בְּשִׁבְלֵי הַיָּשָׁר שְׁלָךְ.
17. וְאִזּוּ אֶתְקִיף אוֹתָם מִכָּל הַצִּדָּדִים, מִפְּנֵיהֶם וְאַחֲרֵיהֶם וּמִימֵינָם וּמִשְׁמָאֲלָם, וְאַתָּה תִּרְאֶה מִרְבִּיתָם לֹא יִכִּירוּ לָךְ טוֹבָה.²
18. הוּא (אֱלֹהָה) אָמַר, צֹא מִכָּאן, מִגִּנָּה וּמוֹבֵס, אֲנִי אֲמַלֵּא אֶת גִּיהֵנָם בְּךָ וּבְכָל אֱלֹהֵי הַהוֹלָכִים אַחֲרֶיךָ.³
19. הוּי אָדָם! שָׁכֵן אַתָּה וְאַשְׁתָּךְ בְּגוֹ, וְאָכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֵד אֶל תִּתְקַרְבוּ מִן הָעֵץ הַזֶּה, וְאִזּוּ תִגְרְמוּ עוֹל לַעֲצָמְכֶם.⁴
20. הִשְׁטֹן פָּתָה אוֹתָם לְמַעַן שִׁירָאָה לָהֶם אֶת מַעֲרַמֵּיהֶם אֲשֶׁר נִסְתָּרוּ מֵהֶם. וְאַמֵּר, רְבוּנוֹכֶם אֲסֹר לָכֶם לְקָרֵב אֶל עֵץ זֶה לְבַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְתַהְיוּ מִלְאָכִים אוֹ תַהְיוּ לְעוֹלָם,⁵
21. הוּא נִשְׁבַּע לָהֶם לֵאמֹר, אֲנִי יוֹעֵץ נֶאֱמָן לָכֶם,
22. וְהַכְשִׁילָם בְּעֶרְמָתוֹ. וְכֹאֲשֶׁר טַעְמוּ מִן הָעֵץ נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרַמֵּיהֶם, אִזּוּ הִתְחִילוּ לְכַסּוֹת אֶת עֶרְוַתָם מֵעֲלֵי הַגּוֹ. אִזּוּ קָרָא אֲלֵיהֶם רְבוּנוֹם, הֵאֵם לֹא אֲסֻרְתִּי עֲלֵיכֶם לְקָרֵב אֶל הָעֵץ הַזֶּה? וְלֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, כִּי הִשְׁטֹן הוּא לָכֶם אוֹיֵב בְּרוּר?

1. ר' סורת אל-חגיר 15 : 28 - 29.

2. ר' סורת סבא' 34 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 63 - 65.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 35.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 120.

23. אָמְרוּ, רְבוּנָנוּ! חָטְאנוּ לְנַפְשֵׁנוּ, וְאִם לֹא תִסָּלַח לָנוּ וּתִרְחָמֵנוּ, נִהְיָ מִן הָאוֹבְדִים.
24. אָמַר (אֱלֹהָהּ), רְדוּ (כָּלְכֶם אֶל הָאָרֶץ) כְּאוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ יֵשׁ לָכֶם מִשְׁכָּן וְטוֹבַת הַנָּאָה לְזִמְן קָצוֹב,
25. וְאָמַר, וְכֵּה תַחֲיוּ וְכֵּה תָמוּתוּ וּמִמָּנָה תוֹצְאוּ (בְּיוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים).
- קִטְעַ 3**
26. הוּי בְּנֵי אָדָם! הוֹרְדָנוּ לָכֶם לְבוֹשׁ לְהִסְתִּיר אֶת עֲרוֹתְכֶם, וּבְגָד פָּאָר, אֵךְ לְבוֹשׁ יִרְאֵת אֱלֹהָ טוֹב מִמֶּנּוּ, זֶה הוּא מְאוֹתוֹת אֱלֹהָ, לְמַעַן יִזְכְּרוּ.
27. הוּי בְּנֵי אָדָם! אֵל יִפְתָּה אֶתְכֶם הַשָּׁטָן כְּפִי שֶׁהוֹצִיא אֶת אֲבוֹתֵיכֶם מִן הַגֵּן, בְּהַפְשִׁיטוֹ אוֹתָם מִבְּגְדֵיהֶם לְהִרְאוֹתָם אֶת עֲרוֹתָם. הוּא וְעַדְתּוֹ יִרְאוּ אֶתְכֶם מֵאִיפָה שְׁלֵא תִרְאוּ אוֹתָם. אֲנַחְנוּ עֲשִׂינוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְמַגְנִים לְאֵלָה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ.¹
28. בַּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, כִּךְ מִצְאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים, וְאֱלֹהָ צִוָּה אוֹתָנוּ בְּזֹאת. אָמַר, אֱלֹהָ לֹא יִצְוֶה עַל מַעֲשֵׂי תוֹעֵבָה. הִתְאֲמְרוּ עַל אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר לֹא תִדְעוּ?
29. אָמַר, רְבוּנֵי מִצְוֶה רַק עַל הַצֶּדֶק, וְהִתְפַּלְלוּ בְּנִיאָמְנוֹת לְאֱלֹהָ בְּכָל מְקוֹם תִּפְלָה (מִסְגָּד), וְקִרְאוּ לוֹ בְּהִתְמַסְרוֹת מְלָאָה. כְּשֵׁם שֶׁבָּרָא אֶתְכֶם לְרֵאשׁוֹנָה, כֵּן תִּשׁוּבוּ (אֵלָיו),
30. (אֱלֹהָ עָשָׂה אֶת בְּנֵי אָדָם לְשִׁתֵּי קְבוּצוֹת), קְבוּצָה אֲשֶׁר אוֹתָהּ הִדְרִיד, וּקְבוּצָה נִגְזְרָה עָלֶיהָ תַעֲרִיה מִשׁוּם שִׁחְבֵּרִיָּה לְקַחוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְאֲדוֹנִים זוּלַת אֱלֹהָ, וְהֵם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם מְדַרְכִּים.
31. הוּי בְּנֵי אָדָם! הִתְלַבְּשׁוּ זָפָה כְּשֶׁאַתֶּם מִבְּקָרִים בְּכָל מִסְגָּד, וְאָכְלוּ וּשְׁתוּ, אֵךְ לֹא תִגְזִימוּ, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמִּגְזִימִים,
32. אָמַר, וְכִי מִי אֶסֶר אֶת הַלְבוּשׁ הַנָּקִי וְהַיָּפֶה וְהַמְזוֹן הַטָּעִים וְהַמִּתָּר אֲשֶׁר הָעֵנִיק לַעֲבָדָיו? אָמַר, רַק אֵלָה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ בְּחִיָּהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה יִהְיוּ זָפָאִים לָהֶם, וְהִיא רַק לָהֶם בְּיוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים. כִּךְ אֲנַחְנוּ מְבַהֲרִים בְּמִפְרָשׁ אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.

קטע 4

33. אמר, רבוני אָסר את התועבות, הגלויות בָּהוּ וְהִנְסָתָרוֹת, וְאֵת הַפֶּשַׁע, וְהַעֲשֶׂק, וְלִשְׁתַּף לְאֵלֶּה שְׂתַּפִּים אֲשֶׁר הוּא לֹא הִרְשָׁה, וְלִהְיִיד עַל אֵלֶּה דְּבָרִים שְׂאִינְכֶם יוֹדְעִים.¹
34. לְכָל אִמָּה מוֹעֵד קָבוֹעַ, וּבִהְגִיעַ מוֹעֵדָם, לֹא יוּכְלוּ לְדַחֲתוֹ אִף לֹא בְּשַׁעָה, וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.
35. הוּי בְּנֵי אָדָם! כְּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים מִקִּרְבְּכֶם לְמַעַן יִמְסְרוּ לָכֶם אוֹתוֹתִי, כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירָאוּ אֶת אֵלֶּה וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לֹא יִפֹּל עֲלֵיהֶם פֶּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
36. אֲךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתַי וְהִתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, אֵלֶּה בְּעֲלֵי הָאֵשׁ הֵם, וּלְעוֹלָם יִהְיוּ בָּהֶם.
37. וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִזֶּה שְׂבוּדָה שְׁקָרִים עַל אֵלֶּה, אוֹ מִתְכַּחֵשׁ לְאוֹתוֹתַי? כָּל אֵלֶּה יִקְבְּלוּ אֶת עֲנָשׁ כְּכַתּוּב בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי (הַלּוּחַ הַשְּׁמוּר). כְּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ שְׁלִיחֵינוּ (מִלֵּאכֵי הַמָּנוֹת) אֲלֵיהֶם לְהוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתָם, וַיִּשְׁאַלּוּ אוֹתָם, הִיכֵן הֵם אֵלֶּה שְׁהִיְתִים קוֹרְאִים וּפּוֹנִים אֲלֵיהֶם, זוֹלַת אֵלֶּה? וְהֵם יֹאמְרוּ, הֵם אָבְדוּ לָנוּ. אֲזִי יַעֲרִידוּ עַל עֲצָמָם כִּי כָּפְרוּ.²
38. אֲזִי יֹאמֶר (אֵלֶּה לְכוֹפְרִים), הִכְנִסוּ לָאֵשׁ וְהִצְטָרְפוּ אֶל אֲמוֹת שֶׁל ג'ן (שְׂדִידִים) וּבְנֵי אָנוּשׁ אֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֲלֵיהֶם לִפְנֵיהֶם. כָּל אִמָּה תִּקְלַל אֶת אַחֻתָּהּ בְּהַכְנָסָה,³ וְכְאֲשֶׁר יִתְאַסְפוּ כָּלָן בְּתוֹכָהּ, תִּפְנֶה הָאֲחֻרֹּנָה שִׁבְּהוּן אֶל הָרֵאשׁוֹנָה, וְתִגִּיד, רְבוֹנָנוּ! אֵלֶּה הִתְעוּ אוֹתָנוּ, עַל כֵּן הִכְפַּל לָהֶם אֶת עֲנָשָׁם בְּאֵשׁ.⁴ יֹאמֶר (אֵלֶּה), לְכָל אַחַת בָּכֶם יִכְפַּל הָעֲנָשׁ, וְאוֹלָם לֹא תִדְעוּ.⁵
39. וַיֹּאמְרוּ הָרֵאשׁוֹנִים שִׁבְּהֶם לְאַחֲרוֹנִים בָּהֶם, אִין לָכֶם יִתְרוֹן עֲלֵינוּ, טַעְמוֹ אֶת הָעֲנָשׁ כְּגִמּוֹל מַעֲשֵׂיכֶם הִרְעִים.⁶

קטע 5

40. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתַי וְהִתְנַחֲסוּ אֲלֵיהֶם בִּיהִירוֹת, לֹא יִפְתְּחוּ לָהֶם שַׁעֲרֵי שְׁמַיִם וְלֹא יָבוֹאוּ בָּנוּ, עַד אִם יַעֲבֵר הַגָּמֶל בְּקוֹף הַמַּחֲטָה. כִּךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַכוֹפְרִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

2. ר' סורת יונוס 10 : 69 - 70 ; וסורת לוקמאן 31 : 23 - 24.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 166 - 167 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 25.

4. ר' סורת אל-אחוזאב 33 : 66 - 68.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25, ופ' 88 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 13.

6. ר' סורת סבאי 34 : 31 - 33.

41. גִּיהֵנִם יִהְיֶה מְקוֹם מְנוּחָה וּמְכֻסָּה לָהֶם, וְכֵן נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
42. אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב (לְפִי מִיטֵב יְכַלְתֶּם), לֹא נִכְבֵּד עַל נַפְשׁ לְשֹׂאֵת יוֹתֵר מִכְּפִי יְכַלְתֶּה, אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי הַגֶּן לְנֶצַח.
43. וְנִעְקֹר כָּל טִינָה מִלְּבוֹתֵיהֶם, בְּזֶמֶן שְׁנֵהֲרוֹת זִרְמִים מִתַּחַתָּם, וַיֹּאמְרוּ, הַשְׁבַּח לְאַלֵּלָה אֲשֶׁר הִדְרִיכְנוּ לָזֶה, כִּי לֹא הֵייוּ מוֹצְאִים דְּרַכְנוּ הֵנָּה, לוֹלֵא הִדְרִיכְנוּ אֵלֶּלָה. עַל יְדֵי שְׁלִיחֵי רְבוּנוּ שֶׁהֵבִיאוּ לָנוּ אֶת הָאֱמֶת. אִזּוּ יִקְרָאוּ, זֶהוּ לָכֶם הַגֶּן אֲשֶׁר נִחַלְתֶּם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הַטּוֹבִים.
44. שׁוֹכְנֵי הַגֶּן יִקְרָאוּ אֶל שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, כָּבֵר מִצְּאֵנוּ כִּי כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָנוּ רְבוּנוּ אֱמֶת הוּא. הָאֵם מִצְּאֵתָם גַּם אֲתֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם רְבוּנוֹכֶם אֱמֶת הוּא? יֹאמְרוּ, «כֵּן».¹ אִזּוּ יִכְרִיז כְּרוּז בְּתוֹכָם, קָלְלַת אֵלֶּלָה עַל הַכּוֹפְרִים,
45. אֲשֶׁר הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מִהַשְׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּלָה, וּפָעְלוּ לַעֲקֹמוֹ, וְכִפְּרוּ בְּעוֹלָם הַבָּא.
46. בֵּין שְׁנֵיהֶם (הַמֶּאֱמִינִים וְהַכּוֹפְרִים) קִיַּמְתָּ מַחֲצָה עֲצוּמָה, וְעַל הַמַּחֲצָה נִצָּבִים אֲנָשִׁים² הַמְּכִירִים אֶת כָּלָם לְפִי סִימְנֵיהֶם. וְהֵם יִקְרָאוּ אֶל הַמַּיַעֲדִים לָנוּ, אֲשֶׁר עָדִין לֹא נִכְנסוּ אֵלָיו, אֲמַנְם הֵם מְקוּיִם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם.
47. אֵד כְּאֲשֶׁר יִפְנֶה מִבֶּטֶם לַעֲמַת אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ, יֹאמְרוּ, רְבוּנוּ! אֵל תִּכְנִיס אוֹתָנוּ עִם הַכּוֹפְרִים.

קטע 6

48. הָאֲנָשִׁים הַנִּצָּבִים עַל הַמַּחֲצָה יִקְרָאוּ אֶל אֲנָשִׁים שְׁיִכְרוּ לְפִי סִימְנֵיהֶם, מֶה הוֹעִיל לָכֶם הַהוּן שֶׁאַסְפַּתֶּם? וּמֶה הוֹעִילָה לָכֶם יְהִירוֹתְכֶם?
49. אֶת אֵלֶּה (הָעֲנִיִּים וְהַחֲלוּשִׁים) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם כִּי לֹא יִפְרַשׁ אֵלֶּלָה אֶת רַחֲמָיו עֲלֵיהֶם? יֹאמֶר לָהֶם, הַכְּנסוּ אֶל הַגֶּן, לֹא יִפֹּל עֲלֵיכֶם פֶּחַד וְלֹא תִצְטָעְרוּ.
50. אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ יִקְרָאוּ אֶל אֲנָשֵׁי הַגֶּן, תִּשְׁפְּכוּ עֲלֵינוּ מֵן הַמַּיִם, אוֹ מִמֶּה שֶׁאַלֵּלָה פָּרַנֵס אֶתְכֶם. יֹאמְרוּ (אֲנָשֵׁי הַגֶּן), אֵלֶּלָה אָסַר זֹאת עַל הַכּוֹפְרִים,
51. אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת דְּתָם שְׁעִשׂוּעַ וּמִשְׁחָק, וְאֲשֶׁר חִיֵּי הָעוֹלָם הָזֶה הִתְעוּ אוֹתָם. הַיּוֹם נִשְׁכַּח אוֹתָם כְּפִי שֶׁשִּׁכְּחוּ כִּי יוֹמָם זֶה עוֹמֵד לְבֹא, וּכְשֶׁם שֶׁהִתְכַּחְשׂוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ.³

1. ר' סורת אצ-צאפאת 27: 54 - 59; וסורת אט-טור 57: 14 - 16.

2. אנשים אשר מעשיהם הטובים והרעים שווים, והם מקווים להכנס לגן עדן. ר' סורת אל-חדיד 57: 13.

3. ר' סורת את-תובה 9: 67; וסורת טא. הא. 20: 126; וסורת אל-ג'א'ת'יה 45: 34.

52. כָּבֵר הִבֵּאנוּ לָכֶם סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) שֶׁבֵּאַרְנוּ בְּדַעַת, ¹ הַדְרָכָה וְרַחֲמִים לְמֵאֲמִינִים.

53. לֹא נֹתַר לָהֶם אֵלָּה לְצַפּוֹת כִּי תִתְגַּשְׁמְנָה הָאֲזָהְרוֹת שְׁלוֹ. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּתְגַּשְׁם אֲזָהְרוֹתֵינוּ, יִגִּידוּ אֵלָּה אֲשֶׁר שָׁכַחוּ אוֹתוֹ, שְׁלִיחֵי רְבוּנָנוּ הִבִּיאוּ אֶת הָאָמֶת, וְעַתָּה הִישׁ לָנוּ מִי שִׁימְלִיץ לְטוֹבַתְנוּ, אוֹ שֶׁנִּחְזֹר לַחַיִּים כְּדִי שְׁנוּכַל לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים שׁוֹנִים מֵאֲשֶׁר עָשִׂינוּ? הֵם כָּבֵר אֲבָדוֹ אֶת עַצְמָם (בְּכַפִּירָתָם), וַיִּמָּה שֶׁבָּדוּ נָטַשׁ אוֹתָם.

קטע 7

54. רְבוּנְכֶם הוּא אֵלָּה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וְאֵץ עָלָה עַל כֶּס המַלְכוּת, הוּא כֶּסֶה אֶת הַיּוֹם בַּלַּיְלָה, כֶּשֶׁהוּא רוֹדֵפוֹ בְּמַהֲירוֹת נִמְשָׁקֶת, וּבָרָא אֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ וְאֶת הַכּוֹכָבִים הַנִּכְנָעִים לְרָצוֹנוֹ.² לוֹ כָּל הַבְּרִיאָה וְהַשְׁלֵטוֹן. בְּרוּךְ אֵלָּה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

55. קָרָאוּ לְרְבוּנְכֶם בְּכִנְיָעָה, וּבִלְחַשׁ.³ אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַתּוֹקֶפְנִים.

56. אַל תִּשְׁחִיתוּ בְּאָרֶץ אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁכַּח שְׁלוֹם בְּרַחֲבֶיהָ, וְקָרָאוּ אֵלָיו (לְאֵלָּה) בִּירָאָה וְתַקּוּהָ, רַחֲמֵי אֵלָּה קְרוּבִים מַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב.⁴

57. הוּא הַשּׁוֹלֵחַ אֶת הַרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לִפְנֵי רַחֲמָיו (הַגֶּשֶׁם),⁵ וְכֹאֲשֶׁר יִשְׂאוּ עֵץ כְּבֵד (מֵלֶא מַיִם), נוֹבִיל אוֹתוֹ אֶל אֲדָמָה שֶׁהִיְתָה כְּמַתָּה, וְנוֹרִיד עָלֶיהָ אֶת הַמַּיִם, וְנוֹצִיא בָּהֶם מִכָּל פְּרִי,⁶ כֶּכָּה נוֹצִיא אֶת הַמַּתִּים (מִקְבְּרֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין), לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.⁷

58. הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה, תַּצְמִיחַ צִמְחָהּ (טוֹבִים וּבְשָׁפַע) בְּרִשׁוֹת רְבוּנָם, וְהָאֲדָמָה הָרָעָה לֹא תַצְמִיחַ צִמְחָהּ אֵלָּה אֲמָלִלִים. כֵּךְ נִבְאָר אֶת הָאוֹתוֹת לְמַכְיָרִי תוֹדָה.

קטע 8

59. כָּבֵר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל בְּנֵי עֵמוֹ,⁸ וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֵלָּה כִּי אֵין לָכֶם אֵלָּה זֹלַתוֹ. אַכֵּן מִפֶּחַד אָנִי שֶׁיָּבֹאוּ עֲלֵיכֶם עֲנֹשׁ יוֹם עֲצוֹם (יּוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת הוד 11: 1; וסורת אנ-נסא' 4: 166.

2. ר' סורת יא. סין 36: 37 - 40.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 205; וסורת מרים 19: 3.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 156.

5. ר' סורת אר-רום 30: 46.

6. ר' סורת אש-שורא 42: 28.

7. ר' סורת אר-רום 30: 50.

8. ר' סורת הוד 11: 23 - 48.

60. אַךְ נִכְבְּדִי עִמּוֹ אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ רוֹאִים שְׁאֵתָה תוֹעָה תַעֲיָה מַחְלֻטָּה.
61. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! אֵין אֲנִי תוֹעָה, אֲמַנָּם אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,¹
62. בָּאתִי לְמַסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וּלְעֵצָה לָכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּלָה מַה שְּׁאַתֶּם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.
63. הָאֵם תִּתְּפִלְאוּ שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכֹּרֶת מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקִּרְבְּכֶם, לִמְעַן יִזְהַרְכֶּם וְתִירָאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וּלְמַעַן תִּרְוַחְמוּ;
64. אַךְ הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לוֹ וְאָז הִצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֵת אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ בַּתֵּבָה,² וְהִטְבַּעְנוּ אֶת מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. כִּי אֲנָשִׁים עוֹרֵי יָב הִיוּ.³

קטע 9

65. וְאֵל בְּנֵי עֶאֱד⁴ שְׁלַחְנוּ אֶת אַחִיהֶם הוּד, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, שְׁאֵין לָכֶם אֱלֹה זולָתוֹ. הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
66. אָמְרוּ נִכְבְּדִי בְנֵי עִמּוֹ שְׁכַפְּרוּ, נִרְאָה לָנוּ שֵׁשׁ בְּדָ בַּעֲרוֹת, וְאֲנַחְנוּ חוֹשְׁשִׁים כִּי אֵתָה מִהֶמְשָׁקְרִים.
67. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! אֵין בִּי בַּעֲרוֹת, אֲמַנָּם אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
68. לְמַסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וְאֲנִי יוֹעֵץ נְאֻמָּן לָכֶם.
69. הָאֵם תִּתְּפִלְאוּ שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכֹּרֶת מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקִּרְבְּכֶם, לִמְעַן יִזְהַרְכֶּם! זָכְרוּ כִּי אַתֶּם בָּאתֶם אַחֲרֵי עַם נוֹחַ, וְעָשָׂה אֶתְכֶם עֲנָקִים. זָכְרוּ חֲסִדֵי אֱלֹהָ לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
70. אָמְרוּ, הָאֵם בָּאת אֵלֵינוּ לְמַעַן נַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבָדוֹ וְנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוֹ אֲבוֹתֵינוּ?⁵ אִם כֵּן הִדְבֵּר! הִבֵּא עֲלֵינוּ אֶת (הָעִנֶּשׁ) שֶׁבּוֹ אֵתָה מֵאִים עֲלֵינוּ, אִם אֵתָה צוּדִק.
71. וְהוּד אָמַר, כָּבֹר נָפֶל עֲלֵיכֶם עִנֶּשׁ וְכַעַס מִרַבּוֹנְכֶם. הָאֵם אַתֶּם מִתְּוַכָּחִים אִתִּי אוֹדוֹת אֱלִילִים שְׁאַתֶּם וְאֲבוֹתֵיכֶם קָרְאתֶם אֱלֹה מִבְּלֵי שׁוּם רְאִיָּה מֵאֵלֶּלָה? לָכֵן חֲכוּ (לְעִנֶּשׁ מֵאֵלֶּלָה) וְאֲנִי מַחֲכָה עִמָּכֶם.
72. אָז הִצְלָנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוּד וְאֵת אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ, וְהִשְׁמַדְנוּ אֶת אֱלֹה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא הֶאֱמִינוּ.⁶

1. ר' סורת אל-אחאקאף 46 : 11 ; וסורת אל-מוטפפין 83 : 22.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 15.

3. ר' סורת נוח 71 : 25.

4. שבטים ערבים קדמונים. ר' סורת הוד 11 : 50 - 60 ; סורת פוצלת 40 : 15 ; וסורת אל-פגיר 89 : 6 - 8.

5. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

6. ר' סורת אל-חאקה 69 : 6 - 8.

קטע 10

73. וְאֵל עִם תִּ' מוֹדִי¹ שְׁלַחְנוּ אֶת צֹאֲלָח אַחִיהֶם, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ שְׁאִין לָכֶם אֵל זֹלָתוֹ.² כְּבָר בָּאָה לָכֶם הַכֹּחָה בְּרוּחָה מֵרְבוּנְכֶם, זֹו הִנָּאקָה³ שֶׁל אֱלֹהָ לְאוֹת לָכֶם. תִּנּוּ לָהּ לְרַעוֹת בְּאַדְמַת אֱלֹהָ וְאֵל תִּפְגְּעוּ בָּהּ לְרַעָה,⁴ פֶּן יִפְגַּע בְּכֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב.
74. וְזָכְרוּ כִי אַתֶּם בְּאַתֶּם אַחֲרֵי עִם עֵאֵד וְכִי אֱלֹהָ הוֹשִׁיב אֶתְכֶם בְּאַרְץ, שְׁבַמִּישׁוּרִיָּה הַקִּמְתֶּם מְצוּדוֹת וְאַרְמוֹנוֹת, וּבִהְרִיָּה חֲצַבְתֶּם בְּתִים. זָכְרוּ חֲסָדֵי אֱלֹהָ. לָכוּ הִזְהָרוּ וְאֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְץ.
75. אָמְרוּ הַשְּׁחָצִנִים מִבֵּין נִכְבְּדֵי עַמּוֹ לְמֵאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אֲשֶׁר בֵּהֶם, הֵאֵם מֵאֲמִינִים אַתֶּם שְׁצֹאֲלָח נִשְׁלַח עַל יְדֵי רְבוּנוֹ! הַמֵּאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אָמְרוּ, בּוֹדֵאִי! מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּשִׁלְיָחוֹתוֹ.
76. אָמְרוּ הַשְּׁחָצִנִים, וְאַנְחָנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם מֵאֲמִינִים בּוֹ.
77. וְעָקְרוּ אֶת הִנָּאקָה, וּמָרְדּוּ עַל צוֹ רְבוּנֶם, וְאָמְרוּ, הוּי צֹאֲלָח! הִבָּא עֲלֵינוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ (מִהֶעֱנֶשׁ), אִם בְּאַמַּת אֶתָּה שְׁלִיחַ (מֵאֱלֹהָ)?⁵
78. אַז תִּקְפָּה אוֹתָם רַעֲיִדַת אֲדָמָה וַיְהִיו לְמֵתִים מוֹטְלִים בְּבִתְיָהֶם.
79. אַז הִתְרַחַק מֵהֶם צֹאֲלָח וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! כְּבָר מִסְרַתִּי לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רְבוּנִי, וְיַעֲצָתִי לָכֶם בְּכִנוּת, אֲדָ אַתֶּם לֹא אוֹהֲבִים אֶת הַיּוֹעֲצִים הַכְּנִים.
80. וְגַם לוֹט (לוֹט) אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, אַתֶּם הָרֵאשׁוֹנִים מִכָּל בְּנֵי עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת הַתּוֹעֲבָה,
81. לְבוֹא בַּתְּאֻנָּה מִיֵּנִית אֶל זָכָרִים בְּמָקוֹם נִקְבוֹת, וְאַתֶּם אֲנָשִׁים מְגִזְיָמִים.
82. בְּנֵי עַמּוֹ רַק הִשִּׁיבוּ, גָּרְשׁוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְהָרִים מִלַּעֲשׂוֹת מַה שְּׂאֵתֶם עוֹשִׂים.
83. אוֹלָם אֲנַחְנוּ הַצֵּלְנוּ אוֹתוֹ עִם בְּנֵי בֵיתוֹ,⁶ חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר גּוֹרְלָהּ נִחְרָץ לְקַבֵּל אֶת הָעֹנֶשׁ.
84. אַז הִמְטִרְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים), וַרְאָה מָה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַחוֹטְאִים.⁷

1. ערבים קדמונים שהתגוררו בצפון החג'אז.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 36; וסורת אל-אנביא' 21: 25.

3. נאקה: נקבת הגמל.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26: 155; וסורת אל-קמר 54: 28.

5. ר' סורת אש-שמש 91: 14.

6. ר' סורת אד'-'ד'אריאת 51: 35 - 36.

7. ר' סורת הוד 11: 82 - 83.

קטע 11

85. וְאֵל תּוֹשָׁבֵי מִדְּנָן שְׁלַחְנוּ אֶת אַחִיהֶם שׁוֹעִיב, הוּא אָמַר, בְּגִי עִמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָ כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ זֹלָתוֹ, כִּי הִגִּיעָה אֲלֵיכֶם כְּבֶר הוֹכָחָה מִרְבוֹנְכֶם, עַל כֵּן מִדְּדוּ בַּמִּדֵּית הָאֵמֶת וְשִׁמְרוּ עַל מֵאֲזִי צֶדֶק וְאֵל תִּפְחִיתוּ לְאֲנָשִׁים מִן הַמִּגִּיעַ לָהֶם.¹ אֵל תַּעֲזָרוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ אַחֲרֵי שְׁטִהְרָה מִכְּפִירָה. כִּי לְטוֹבַתְכֶם הוּא אִם תִּהְיוּ מֵאֲמִינִים.
86. אֵל תִּשְׁבּוּ עַל אִם הִדְרָךְ לְהַתְעוֹת מֵאֲמִינִים מִשְׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, עַל יָדֵי אִיוֹמִים וְסִלּוּפִים, וּבִבְקָשְׁכֶם לַעֲקֹם אוֹתוֹ לְפִי רְצוֹנְכֶם. וְזָכְרוּ שְׁהִייתֶם מַעֲטִים וְאֱלֹהָ הִרְבָּה אֶתְכֶם, וּרְאוּ מָה הָיָה סוּפָם שֶׁל הַמִּשְׁחִיתִים.
87. אִם חִלָּק מִכֶּם מֵאֲמִין בְּשִׁלְחִיתִי וְחִלָּק אֵינוֹ מֵאֲמִין, חֲכוּ עַד שְׁאֲלָה יִשְׁפֹּט בֵּינֵינוּ, כִּי הוּא הַטוֹב בְּשׁוּפָטִים.

חלק 9

88. אַךְ נִכְבְּדִי עִמּוֹ הַמִּתְיָהֳרִים אָמְרוּ, הוּי שׁוֹעִיב! אֲנַחְנוּ נוֹצִיא אוֹתָךְ וְאֵת הַמֵּאֲמִינִים אֶתְךָ מַעֲרִינוּ, אֲלָא אִם תִּשׁוּבוּ אֶל דִּתְנוּ. אָמַר שׁוֹעִיב, הִנְחֹזֵר לְדַתְכֶם גַּם אִם אֲנַחְנוּ שׁוֹנְאִים אוֹתָהּ?
89. נָהִיָּה בּוֹדִים כְּזָב עַל אֱלֹהָ אִם נִחֹזֵר אֶל דִּתְכֶם לְאַחֵר שְׁאֲלָה הָצִיל אוֹתְנוּ מִמָּנָה. לֹא נִחֹזֵר אֲלֵיהָ אֲלָא אִם יִרְצָה אֱלֹהָ רְבוֹנֵנוּ, שֶׁהוּא מְקִיף כָּל דְּבָר בִּידִיעָתוֹ, כִּי עַל אֱלֹהָ אֲנַחְנוּ סוּמְכִים. רְבוֹנֵנוּ! שְׁפֹט בֵּינֵינוּ לְבִין בְּגִי עִמָּנוּ בְּצֶדֶק, כִּי אֵתָה הַטוֹב שֶׁבְּשׁוּפָטִים.
90. אַךְ נִכְבְּדִי בְּגִי עִמּוֹ (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אִם תִּלְכוּ אַחֲרֵי שׁוֹעִיב תִּהְיוּ מִכְּסִידִים.
91. אַז תִּקְרָה אוֹתָם רַעֲדִית אֲדָמָה וְיִהְיוּ לְמֵתִים מוֹטָלִים בְּבִתְיָהֶם.²
92. כָּל אֱלֹהָ שְׁלֹא הָאֲמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הִשְׁמָדוּ כְּמוֹ מַעוֹלָם לֹא הָיוּ (נִמְצָאִים) שָׁם. כָּל אֱלֹהָ שְׁלֹא הָאֲמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הֵם אֲשֶׁר הִפְסִידוּ.

קטע 12

93. אַז הִתְרַחַק מֵהֶם שׁוֹעִיב, אָמְנָם הוּא אָמַר לָהֶם, בְּגִי עִמִּי! מְסַרְתִּי לָכֶם אֶת הַזְהָרַת רְבוֹנִי, וְעַצְתִּי לָכֶם, וְכִיצַד אֶצְטַעַר עַל אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים?
94. כְּאֲשֶׁר הָיִינוּ שׁוֹלְחִים נָבִיא לַעֲלִיר מִן הָעָרִים (וְהַכְּחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחוֹתוֹ), הָיִינוּ מִכֶּם אֶת תּוֹשְׁבֵיָהּ בְּאֶסּוֹן וְצָרָה לְמַעַן יִחְזְרוּ אֶל אֱלֹהָ וַיִּבְקְשׁוּ סְלִיחָה.

1. ר' סורת אל-מוטפפין 83 : 1 - 6.

2. ר' סורת הוד 11 : 87, ופ' 94 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 187 - 189.

95. אחר כך החלפנו את הרעה בטובה ורוחה, וכאשר שבו לאיתנם, אמרו, גם אבותינו פקדו אותם המצוקה והרוחה. על כן הפינו בהם לפתע, ולא הרגישו זאת.
96. לו היו תושבי הערים האלה מאמינים ויראים, היינו פותחים להם שערי ברכה מן השמים ומן הארץ, ואולם הם הכחישו את האותות, על כן הפינו בהם כגמול מעשיהם.
97. האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם בלילה כשהם ישנים?
98. או האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם לאור היום כשהם משתעשעים?
99. או האם בטוחים הם כי לא יפקדו בהם תככי אלה, אין בטוחים מתככי אלה מלבד המפסידים.

קטע 13

100. האם לא התברר לאלה היוֹרְשִׁים את הארץ אחרי תושביה הקודמים, שְׁלוֹ רְצִינוּ הִיִּינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם עַל חַטָּאֵיהֶם? וְהִיִּינוּ אוֹטָמִים אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים!¹
101. אלו הן הערים אשר ספרנו לך על קורותיהן, ששליחיהן באו אליהן עם הוכחות, אך הם לא רצו להאמין למה שהתכחשו לפני זה. כך אוטם אלה את לבות הכופרים.
102. ולא מצאנו את מרביתם קימו ברית, ומצאנו כמרביתם היו משחיתים.
103. אחר כך שלחנו את מוסא (משה) עם אותותינו אל פרעה ונכבדיו, אִמְנָם הם הכחישו אותם, וראה מה הִזָּה סופם של המשחיתים.
104. אמר מוסא, הוי פרעה! הנה אני שלוח מאת רבון העולמים.
105. ואני מתחייב שלא אמר על אלה דבר זילת האמת. כבר הבאתי לכם סימן ברור מאת רבונכם, על כן שלח עמי את בני ישראל.
106. אמר (פרעה), אם הבאת סימן, הצג אותו, אם באמת אתה צודק?
107. אז השליך (מוסא) את מטתו והנה הוא נחש ברור (חי),
108. אחר כך הוציא את ידו (מחיקו), והנה לבנה היא בעיני הרואים.
109. אמרו הנכבדים מאנשי פרעה, זהו מכשף ממחה,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 6 ; סורת אבראהים 14 : 44 - 45 ; סורת טא. הא 20 : 128 ; וסורת אס-סג'דה

קטע 14

110. הוא רוצה להוציאכם מארצכם. (אז פרעה אמר), אם כן, במה אתם מיעצים?
111. אמרו, השקה אותו ואת אחיו (הארון), ושלח שליחים לכל הערים לאסוף,
112. להביא אליך כל מכשף ממחה.
113. המכשפים באו אל פרעה ואמרו, האם נקבל פרס אם ננצח?
114. אמר פרעה, כן, ואתם תהיו מן המקרבים.
115. אמרו המכשפים, הוי מוסא! הברצונך להשליך מטף בראשונה, או שאנחנו נהיה המשליכים?
116. אמר (מוסא), השליכו אתם! כאשר השליכו (את מטותיהם וחבליהם), אחזו את עיני הקהל והפחידוהו וחוללו כשוף עצום.
117. אך אנחנו השרינו למוסא, השליך את מטף, ויבלע את מרמת המכשפים.
118. אז נתגלתה האמת ונתבטלו כל מעשיהם (שקרי המכשפים),
119. וכך נחלו המכשפים תבוסה (ופרעה ואנשיו) השפלו,
120. ויפלו המכשפים משתחווים (לאללה רבון העולמים).
121. ואמרו, האמנו ברבון העולמים,
122. רבונם של מוסא והארון.
123. אמר פרעה, ההאמנתם לו בלי רשותי? מזמה היא אשר יזמתם בעיר להוציא ממנה את תושביה, אך אתם עוד תדעו (מה אעשה בכם?)
124. אכרת את ידיכם ואת רגליכם חליפות (יד ימין עם רגל שמאל ולהפך), ואחר כך אצלב את כלכם.
125. אמרו, סופנו נחזר אל רבוננו.¹
126. אתה כועס עלינו בגלל שהאמנו באותות רבוננו (אללה) כשהגיעו אלינו. רבוננו! הענק לנו סבלנות ותן לנו למות מתמסרים לך (מסלמים).

קטע 15

127. אמרו נכבדי עם פרעה, התרשה למוסא ועמו להשחית בארץ ולעזב אותך ואת אלהיך? אמר, נהרג את בניהם ונשאיר את נשותיהם חיות, ואנחנו שולטים עליהם.

128. אַז אָמַר מוֹסָא לְבְנֵי עַמּוֹ, בְּקִשׁוֹ עֲזָרָה מֵאֵלֶּלָה וְהָיוּ סוֹבְלָנִים, כִּי הָאָרֶץ
הִיא לְאֵלֶּלָה וְהוּא יוֹרִישׁ אוֹתָהּ לְמִי שְׂיִרְצָה מִעֲבָדָיו, וְהִנָּצְחוֹן הַסּוֹפִי יִהְיֶה
לִירָאִים.

129. וְהֵם אָמְרוּ, הוֹרַע לָנוּ לִפְנֵי בּוֹאָד, וְאִף אַחֲרֵי בּוֹאָד. אָמַר מוֹסָא, יִתְכּוֹן
שְׂרַבּוֹנְכֶם רוּצָה לְהַשְׁמִיד אֶת אוֹיְבֵכֶם וּלְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת הָאָרֶץ, וְיִרְאֶה
כִּיצַד אַתֶּם מִתְנַהֲגִים.

קטע 16

130. הֵן לִפְנֵים הִבְאֵנוּ עַל עַם פְּרָעָה שְׁנוֹת הַבְּצֻרֶת וּמַחֲסוֹר בְּתַנוּכָה, לִמְעַן
יִרְתְּעוּ.

131. כְּשִׁבְאָה עֲלֵיהֶם שָׁנָה טוֹבָה אָמְרוּ, זֶה מְגִיעַ לָנוּ, אוֹלָם בְּשָׁנָה רַעָה הָיוּ
מְטִילִים עַל מוֹסָא וְעַמּוֹ אֶת הָאַחֲרִיּוֹת לְרַע מְזָלָם, אִף עַל פִּי שְׁהַמְזָל הוּא
רַק בִּיּוֹדֵי אֵלֶּלָה, אֲבָל מִרְבִּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.

132. אָמְרוּ (פְּרָעָה וְאַנְשֵׁיוֹ), אִם גַּם תָּבִיא אֲלֵינוּ כָּל אוֹת לְפִתּוֹת אוֹתָנוּ, לֹא
נֶאֱמִין לָךְ.

133. אַז שָׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשְּׁטָפוֹן, וְאֶת הָאֲרָבָה, וְאֶת הַכְּנִים, וְאֶת
הַצַּפְרָדַּעִים, וְאֶת הַדָּם, אוֹתוֹת מִפְּרָטִים, אֲדָּהֶם הִתְנַשְּׂאוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים
פּוֹשְׁעִים.

134. וְכַאֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם הָעֲנֹשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, אָמְרוּ, הוּא מוֹסָא! קְרָא לְמַעֲנֵנוּ
אֶל רַבּוֹנֵךְ לְפִי שְׁהוֹדִיעַ לָךְ, וְאִם תִּסְרִי אֶת הָעֲנֹשׁ הַזֶּה מֵעֲלֵינוּ, נֶאֱמִין לָךְ,
וְנִשְׁלַח עִמָּךְ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

135. אַךְ כַּאֲשֶׁר גָּלִינוּ אֶת הָעֲנֹשׁ מֵעֲלֵיהֶם לְתַקּוּפָה מְסִימָת, לֹא קִיָּמוּ אֶת
הַבְּטָחָתָם.

136. וְאִזּוֹ נִקְמְנוּ בָהֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אוֹתָם בָּיִם, כִּי הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְהִסִּיחוּ
אֶת דַּעְתָּם מֵהֶם.

137. אַחֵר כִּךְ הוֹרִשְׁנוּ לָעַם שֶׁהָיָה מִשְׁעַבְדֶּךָ אֶת מִזְרָחָה וּמַעֲרָבָה שֶׁל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
בְּרַכְנוּ,¹ וְהִתְקַיְּמָה בְּמִלּוּאָה הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל רַבּוֹנֵךְ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר חָכוּ
בְּסִבְלָנוֹת עַד שֶׁהִרְסָנוּ אֶת כָּל מַה שִּׁבְנָה וְזָרַע פְּרָעָה וְהָאֲנָשִׁים שָׁלוּ.²

138. וְאִזּוֹ הָעֲבַרְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּם, אַחֵר כִּךְ הֵם בָּאוּ אֶל עַם שֶׁהָיוּ
מִתְמַסְרִים לְאֵלִילִים שְׁלֵהֶם. אַז בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ, הוּא מוֹסָא (מִשָּׁה)!
עֲשֵׂה לָנוּ אֵל כָּמוֹ הָאֱלִים שְׁלֵהֶם. וּמוֹסָא אָמַר לָהֶם, אֲנָשִׁים נִבְעָרִים אַתֶּם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 5 - 6.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 25 - 28.

139. אלה, יִחַרַב כָּל אֲשֶׁר לָהֶם, וּבִטֵּל כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ.
140. והוא אָמַר, הַאֲבָקֶשׁ לָכֶם אֱלֹה זֹלַת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בָּחַר בָּכֶם מִבֵּין הָעַמִּים,
141. וְהַצֵּלְנוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשִׁי פָּרַעַה שֶׁהָיוּ מְצִיקִים לָכֶם בְּיָסוּרִים רָעִים, בְּהַרְיַגַת בְּנֵיכֶם הַזְּכָרִים וְהַשְּׁאֲרַת נְשׁוֹתֵיכֶם לַחַיֵּי הָעַבְדּוֹת, וּבְזֹאת הַתְּנִסְיָתָם בְּמִבְחָן עֲצוּם מִרְבוֹנָכֶם?

קטע 17

142. אַחֵר כִּדּוּ קִבְעָנוּ לְמוֹסָא מוֹעֵד אֶתְנוּ, שְׁלוֹשִׁים יָלֹוֹת וְהוֹסַפְנוּ עֲשָׂרָה עֲלֵיהֶם, וְכִדּוּ מִלָּאוּ לוֹ אַרְבַּעִים יָלֹוֹת לְהַפְגֵּשׁ עִם רְבוּנוֹ. (וְלִפְנֵי שֶׁהִלָּךְ לַפְגִּישַׁת רְבוּנוֹ) אָמַר לְאַחֵיו הָאֲרוֹן, מִלֵּא אֶת מְקוֹמִי בְּהִנְהַגַת בְּנֵי עַמִּי וּדְאֵג לְשִׁלּוּמָם וְאַל תִּלָּךְ בְּעַקְבוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.
143. כְּאֲשֶׁר בָּא מוֹסָא לַעֲת מוֹעֲדֵנוּ, וְרְבוּנוֹ דִּבֶּר אֵתוֹ. אָמַר, רְבוּנִי! הֲרֵאֲנִי אֶת פְּנִיד. אָמַר, לֹא תִרְאֲנִי, וְאוֹלָם הִבֵּט אֶל הָהָר, אִם יִשְׁאַר יָצִיב בְּמִקְוֹמוֹ אוֹלֵי תִרְאֲנִי. כְּאֲשֶׁר הִתְגַּלָּה רְבוּנוֹ אֶל הָהָר, הִתְמוּטַט הָהָר וְנָעַלְס מִמְּקוֹמוֹ, וּמוֹסָא נָפַל מִכָּה רָעַס. וְכִשֶּׁהִתְעוֹרֵר, אָמַר, לֵךְ הִשָּׁבַח! הִנְנִי שָׁב אֵלֶיךָ, וְרֵאשׁוֹן אֲנִי בְּמִאֲמִינִים.
144. אָמַר אֱלֹהָ, הוּא מוֹסָא! אֲנִי בַחֲרִיתִיךָ מַעַל הָאֲנָשִׁים בַּעֲשׂוֹתֶיךָ הַשְּׁלִיחַ שְׁלִי וּבִדְבָרֵי אֱלִיד. לָכוּ קוּחַ אֶת מַה שֶּׁנִּתְּתִי לָךְ (הַלּוּחוֹת) וְהִיָּה מִכִּיר תּוֹדָה.
145. וְכַתְּבֵנוּ לוֹ בַּלּוּחוֹת עַל כָּל דָּבָר וְהִזְהָרָה וּבִאֲוֹר לְכָל דָּבָר (עֲשֵׂה וְאַל תַּעֲשֵׂה), (וְצוּיָנוּ עֲלֵיו), אַחֲזוּ בָהֶם בְּכַח, וְצוּה לְבִנֵּי עַמְּךָ לְבַצֵּעַ אֶת הַטּוֹב שֶׁבָהֶם, וְאֲנִי אֲרַאֶה לָכֶם אֶת מַשְׁכָּנוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.
146. אֲנִי אֲרַחֵיק מֵאוֹתוֹתִי אֶת אֱלֹה הַמִּתְנַשְּׂאִים בְּאַרְץ בְּלִי צֶדֶק, וְאַף אִם יִרְאוּ כָּל אוֹת לֹא יֵאֱמִינוּ בוֹ,¹ וְאַף אִם יִרְאוּ אֶת שְׁבִיל הַיָּשָׁר לֹא יֵלְכוּ בוֹ, אֵד אִם יִרְאוּ אֶת שְׁבִיל הַשְּׁחִיתוֹת יֵלְכוּ בוֹ,² זֹאת בְּגִלָּל שֶׁהֶם הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא שָׁמוּ לֵב לָהֶם.
147. כָּל הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ וְאֵינָם מֵאֲמִינִים בַּפְּגִישַׁת הָעוֹלָם הַבָּא, לֹא יִתְקַבְּלוּ מִעֲשֵׂיהֶם, וּלְפִי מַעֲשֵׂיהֶם יִעֲנֻשׁוּ.

1. ר' סורת יונוס : 96 - 97.

2. ר' סורת אל-אנעאם : 6 : 25.

148. בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא עָשׂוּ בְּהַעֲדָרוֹ עֵגֶל מִהִתְכַּשִּׁיטִים שֶׁלָּהֶם וְלוֹ קוֹל גּוֹעָה.¹
הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוֹ מְדַבֵּר אֵלֵיהֶם וְאִינוֹ מְדִרִיד אוֹתָם בְּדֶרֶכָם?² בַּעֲשׂוֹתָם
אוֹתוֹ עָשׂוּ עוֹל לַעֲצָמָם.

149. וְאֶמְנָם הֵם הִתְחַרְטוּ אַחֵר כִּדְּ כִי רָאוּ שִׁתְעוּ, וְאָמְרוּ, אַכֵּן אִם לֹא יִרְחַם
עָלֵינוּ רַבּוּנֵנוּ וְיִסְלַח לָנוּ, נִהְיָה מִן הַמַּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).

150. וְכַאֲשֶׁר חִזַּר מוֹסָא אֶל עַמּוֹ הִיָּה כּוֹעֵס וְזוֹעֵף, אָמַר, רַע הוּא אֲשֶׁר עָשִׂיתָם
אַחֲרַי! כָּל כִּדְ מִהֵר שְׂכַחְתָּם אֶת עֲבוֹדַת רַבּוּנְכֶם! אִזְּ הַשְׁלִיד אֶת הַלּוּחוֹת,
וְאֶחָז בְּרָאשׁ אֲחִיו וּמִשְׁכּוֹ אֵלָיו. אָמַר (אֲחִיו), בֶּן אֲמִי! הָעַם גָּבַר עָלִי
וְכִמְעַט הָרַג אוֹתִי, אֵל תִּתֵּן לְאוֹיְבִים כִּי יִלְעָזוּ בִּי, וְאֵל תִּשִּׁים אוֹתִי עִם
הַחוֹטְאִים.

151. אָמַר (מוֹסָא), רַבּוּנִי! סָלַח לִי וּלְאֲחִי וִרְחַם עָלֵינוּ כִּי אֶתָּה הַטּוֹב
שֶׁבְּרַחֲמֵינוּ.

קטע 18

152. אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל, זַעַם רַבּוּנָם יָגַע בָּהֶם, וַיִּשְׁפְּלוּ בַּחַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
כִּי כִדְ נַעֲנִישׁ אֶת הַבּוֹדִים אֵלֵיהֶם.

153. אִזְּ לֹאֵלֶּה שֶׁעָשׂוּ רָעָה וְאַחֵר חִזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וְהֶאֱמִינוּ, לְאַחֵר כָּל זֹאת,
רַבּוּנָד סוֹלַח וִרְחוּם.

154. וְכַאֲשֶׁר שָׁכַד זַעֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא, לָקַח אֶת הַלּוּחוֹת, שֶׁעָלִיהֶם כְּתוּבִים דְּבָרֵי
הַדֶּרֶכָה וִרְחֻמִּים לֹאֵלֶּה הִירָאִים אֶת רַבּוּנָם.

155. וְאִזְּ בָּחַר מוֹסָא שְׁבָעִים מִבְּנֵי עַמּוֹ לָעֵת מוֹעֲדָנוּ. וְכַאֲשֶׁר רָעָדָה הָאֲדָמָה
תַּחְתֵּיהֶם, אָמַר (מוֹסָא), רַבּוּנִי! אֵלּוֹ רָצִיתָ הַשְׁמַדְתָּ אוֹתָם וְאוֹתִי לִפְנֵי
כֵּן. הִתְהַרַג אוֹתָנוּ עֲבוּר מַעֲשֵׂי הַשּׁוֹטִים שֶׁבָּנוּ? אִין זֶה אֵלֶּה מִבְּחֹן מַצִּדָּד,
תִּתְעָה בּוֹ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצָה וְתִדְרִיד אֶת אֲשֶׁר תִּרְצָה. אֶתָּה מְגַנְנוּ, סָלַח לָנוּ
וִרְחַמְנוּ, כִּי אֶתָּה הַטּוֹב בְּסוֹלְחִים.

156. וְכָתַב לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי חִזְרָנוּ בְּתִשׁוּבָה אֵלֶיךָ. אָמַר
(לְאֵלֶּה), אַכֵּן אֶפְגַּע בַּעֲנָשִׁי אֶת מִי אֲשֶׁר אֶרְצָה, וְאוֹלָם הִרְחַמְנוֹת שְׁלִי
מְקִיפָה הַכֹּל,³ אֶכְתֵּב אוֹתָהּ לֹאֵלֶּה הִירָאִים אוֹתִי וְנוֹתְנִים זָכָאת (צִדְקָה)
וְהַמְאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 85.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 54 ; וסורת ע'אמר 40 : 7.

157. ההולכים אחרי השליח (מוחמד), הנביא שאינו יודע לקרא ולכתב (אמי), אשר אותו ימצאו כתוב בתורה והאנג'יל. הוא יצוה אותם לעשות את הצדק וימנע אותם מן הרע, ויתיר להם את המטעמים ויאסר עליהם את התועבות, ויסיר את סבלם ועלם מעליהם (שהטילו על עצמם) אשר הכבידו עליהם. רק אלה אשר נאמינו בו ויכבדו אותו ויעזרו לו וילכו אחר האור (הקוראן) אשר הורד לו מן השמים, אלה הם המצליחים.

קטע 19

158. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! הנני שליח אלה אל כלכם, אשר לו מלכות השמים והארץ, אין אל זולתו, והוא מחיה וממית. על כן האמינו באלה ובשליחו, הנביא האמי (שאינו יודע לקרא ולכתב), המאמין באלה ובדבריו, ולכו אחרי למען תדרכו לדרך הישר.¹

159. יש בבני עמו של מוסא חבורה אשר תדריך באמת ובה תשפט.²

160. וחלקנו (את בני ישראל) לשנים-עשר שבטים. וכאשר בקש העם מים לשתיאות הורינו למוסא, הכה במטף את הסלע. ופרצו ממנו שנים-עשר מעינות, וכל שבט ידע את משקהו.³ ונצל עליהם בענן. ונוריד להם את המן ואת השלל. (ואמרנו), אכלו מן המטעמים שהענקנו לכם. הם לא גרמו לנו עול (שלא הפירו טובה על החסד שהענקנו להם), כי אמנם לעצמם גרמו עול.⁴

161. וכאשר נאמר להם, שכנו בעיר הזאת, ואכלו ממנה מכל אשר תאווה נפשכם, אך אמרו, "חטה", והכנסו בשער משתחווים,⁵ למען נסלח לכם את חטאיכם, ונרבה את שכר עושי הטוב.

162. ואולם הכופרים מביניהם אמרו דבר שונה מאשר נאמר להם להגיד, על כן שלחנו עליהם ענש מן השמים, בגלל כפירתם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 20 ; סורת אל-אנעאם 6 : 19 ; וסורת הוד 11 : 17.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 113, ופ' 199 ; סורת אל-אסרא' 17 : 107 - 109 ;

וסורת אל-קצצ 28 : 52 - 54.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 60.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 59.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 58.

קטע 20

163. וישאל אותם (היהודים) על אודות העיר אשר שכנה על חוף הים, הם (תושביה) חללו את השבת, כי דגי הים עלו על פני הים ביום השבת, ואלו בזמים אשר לא שבתו הדגים לא באו. כי ככה העמדנו בנסיון את המשחיתים.¹
164. חבורה מביניהם אמרה, למה אתם מטיפים לאנשים אשר אללה עומד להשמידם או לענש אותם בענש גדול! אמרו, למלוי חובתנו כלפי רבונכם, ויתכן שתהיה בהם יראה.
165. כאשר שכחו את אשר הזכר להם, הצלנו את אלה אשר אסרו את הרע, והענשנו את הפושעים בענש קשה על פשעם.
166. וכאשר המשיכו לעשות את האסור שהוטל עליהם, אמרנו להם, היו קופים בזוים.²
167. רבונך הכריז, כי עד יום תחית המתים ישלח עליהם אויבים שיציקו להם בייסורים קשים. רבונך מהיר-בענש, והוא אף סולח ורחום.
168. אחר כך חלקנו אותם (בני ישראל) בארץ עדות, בהם יש העושים הישר, ובהם יש לא כן (נעשו), ונסינו אותם בטובות וברעות אולי ישובו.
169. הדורות שבאו אחריהם (חלופי רע) אמנם ירשו את הספר, אך יחד עם זה היו לוקחים הנחות ממה שהזדמן להם מחיי העולם הזה (אם הוא מתר או לא),³ ואומרים, ודאי ישלח לנו. ואולם אם ימצאו אותו הדבר יקחו אותו.⁴ האם לא קבלו את הברית בספר (התורה) לאמר על אללה את האמת לבדה? הם אלה שלמדו את הספר ועסקו בו. חיי העולם הבא טובים יותר (מחיי העולם הזה) ליראים. האם לא תבינו?
170. ואלה המחזיקים בספר והמקימים את התפקד, אנחנו לא נקפח את שכרם של עושי הישר.
171. וכשעקרו את ההר ונשאנו אותו כסוכך מעליהם,⁵ עד כי חשבו כי נופל הוא עליהם. (צוינו עליהם), אחזו בכתב באשר נתנו להם (התורה) וזכרו את אשר בה למען תיראו (אללה).

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 65.

2. העונש היה רק נגד אלה שחללו את השבת. דור אחד בלבד.

3. ר' סורת מרים 19: 59.

4. כלומר, אחרי דעתם כי חטאו, ואמרו, «כי יסולח להם», שבו ולקחו עוד כפלים מהאסור.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 154.

קטע 21

172. וְכֹאשֶׁר רְבוּנָךְ נָטַל מִבְּנֵי הָאָדָם, מִגִּבֵּיהֶם, אֶת יוֹצְאֵי חִלְצִיהֶם,¹ וְהַעֲדֵי אוֹתָם עַל עֲצָמָם, הַמַּעֲיִדִים אֹתָם שֶׁאֲנִי רְבוּנָכֶם? וְהֵם עָנוּ, אָמֵנָם כֹּן, מַעֲיִדִים אֲנַחְנוּ. (כָּל זֶה עֲשִׂיתִי) לְמַעַן שְׁלֹא תֹאמְרוּ בַּיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים, לֹא שָׁמְנוּ לָב לָזֶה.
173. אוֹ שְׁלֹא תֹאמְרוּ, אֲבוֹתֵינוּ הָיוּ פְּגָנִיִּים לְפָנֵינוּ, וְאֲנַחְנוּ רַק צָאצָאִים אַחֲרֵיהֶם. הֵאֵם תַּעֲנִישׁ אוֹתָנוּ עַל הַחֲטָא שֶׁל הַכּוֹפְרִים?
174. כִּדְ נִבְחִיר אֶת הָאוֹתוֹת בַּמִּפְרָט, כְּדִי שְׁיַחֲזְרוּ (מַעֲבֹדֹת הָאֱלִילִים לַעֲבֹדֹת אֱלֹהֵי).
175. קְרֵא לָהֶם אֶת הַסִּפּוּר שֶׁל הָאִישׁ אֲשֶׁר נָתַנוּ לוֹ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְאוֹלָם הוּא הַסֵּתֵלֵק מֵהֶם, וְהִשְׁטֹן רֹדֵף אוֹתוֹ וְהָיָה מִן הַתּוֹעִים.
176. אֲלוֹ רְצִינוּ, הָיִינוּ מְרוֹמָמִים אֶת הַמַּעֲמָד שֶׁלֹּו בְּהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אֲדָּ הוּא נָטָה לַחֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וְלִיצְרָיו. אָדָם כָּזֶה נִמְשַׁל לְכָלֵב אֲשֶׁר בִּין אִם תִּתְקַף אוֹתוֹ וּבִין אִם תִּנָּחַ לֹו יִנָּשֵׁם בַּכְּבִּדּוֹת. לְזֹאת נִמְשְׁלוּ מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. עַל כֵּן סִפֵּר אֶת הַסִּפּוּר לְמַעַן יִזְכְּרוּ.²
177. מָה רַע הַמִּשְׁלָּ שֶׁל אֱלֹהֵי שֶׁהַכְחִישוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם רַק לַעֲצָמָם יִגְרְמוּ עוֹל.
178. אֶת מִי שֶׁאֱלֹהֵי מִדְרִיךְ הוּא הַמִּדְרִיךְ, וְאֶת מִי שֶׁהוּא מִתְעָה, אֱלֹהֵי הֵם הַמִּפְסִידִים.
179. וְכִבֵּר בָּרָאוּ לְגִיהֵנָם רַבִּים מִבֵּין הַגִּ' (הַשְּׂדִים) וּבְנֵי אָנוּשׁ בְּעָלֵי שִׁכָּל אָמֵנָם הֵם לֹא מְבִינִים, עֵינִים לָהֶם אָמֵנָם לֹא יֵרְאוּ, אֲזַנִּים לָהֶם אָמֵנָם לֹא יִשְׁמָעוּ. הֵם דּוֹמִים לַבְּהֵמוֹת, וְהֵם תּוֹעִים אֲף יוֹתֵר. אֱלֹהֵי הֵם הַבִּלְתִּי זִהִירִים.³
180. לְאֱלֹהֵי שִׁיכִים הַשְּׁמוֹת הַיְּפִים, עַל כֵּן קָרְאוּ לוֹ בָּהֶם, וְעִזְבוּ אֶת אֱלֹהֵי הַמִּסְלָפִים בַּשְּׁמוֹת הַיְּפִים שֶׁלוֹ. הֵם יִקְבְּלוּ אֶת הָעָנֹשׁ הַמֵּתָאִים לְמַעֲשֵׂיהֶם.
181. בִּין אֱלֹהֵי שֶׁבָּרָאוּ מִן הַגִּ' וּבְנֵי אָנוּשׁ יֵשׁ חֲבוּרָה נוֹהֲגִים עַל פִּי הָאֱמֶת וְעַל פִּיהֶי יַעֲשׂוּ צִדִּיק.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 133, ופ' 165; וסורת אנ-נמל 27: 62.

2. ר' סורת אל-בקרָה 2: 6; וסורת את-תובָה 9: 80.

3. ר' סורת אל-בקרָה 2: 18, ופ' 171; סורת אל-אנפאל 8: 23; סורת אל-חג' 22: 46; סורת אז-זוּרִרוֹן

36: 43 - 37; וסורת אל-אחֻקָף 46: 26.

קטע 22

182. אַמְנֵם אֱלֹהִי שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, נָבִיא אוֹתָם בְּהַדְרָגָה לִידֵי עֵנֶשׁ מִבְּלִי לְדַעַת מֵאֵין בָּא עֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ.¹
183. וְלַמְרוֹת שֶׁאֲנִי נוֹתֵן לָהֶם אַרְכָּה, וְאוֹלָם מְזֻמָּתִי אֵינֶנָּה הִיא.
184. הָאֵם לֹא חֲשַׁבּוּ כִּי אֵין בְּאִישׁ שְׁלֵהֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל שְׁגֵעוֹן, וְאֵין הוּא אֱלֹה מְזֻהָר גְּלוּי?²
185. הָאֵם לֹא יָרְאוּ אֶת מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל דְּבַר שֶׁבָּרָא אֱלֹהִי, וְכִי קָרוֹב כְּבֶר סוּפָם? וְלֵאחֶר כָּל זֹאת (אֲזַהֲרֶת הַקּוֹרְאִין), לְאִיזוֹ אֲזַהֲרֶה הֵם יֶאֱמִינוּ?
186. מִי שֶׁאֱלָלָה יִתְעָה, אֵין לוֹ מִדְרִיד, וְהוּא יִשְׁאִיר אוֹתָם תּוֹהִים בְּכַפִּירָתָם.³
187. (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל שְׁעַת הַדִּין מִתִּי תְּבוּאָה?⁴ אָמֹר, רַק רְבוּנִי יוֹדֵעַ זֹאת, וְרַק הוּא יִגְלֶה מוֹעֲדָה. הָעֶצְמָה שֶׁלָּהּ כְּבֹדָה מְאֹד בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְלֹא תְּבוּאָה עֲלֵיכֶם אֲלֵא לִפְתָּע. הֵם שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ כְּאִלוֹ אֲתָה מַעֲנֵנִי לְדַעַת מִתִּי תְּבוּאָה. אָמֹר, רַק לְאֱלֹהִי הַיֵּדַע עֲלֵיהִי, וּמִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת הַזֶּה.
188. אָמֹר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהַבִּיא תוֹעֵלֶת לְעֶצְמִי אוֹ לְהַעֲבִיר רָעָה מֵעָלִי, בְּלִי רִצּוֹן אֱלֹהִי, וְלוֹ יִדְעָתִי אֶת הַנִּסְתֵּר הֵייתִי מִרְבָּה טוֹבָה לְעֶצְמִי וְהָרַע לֹא הָיָה פּוֹגֵעַ בִּי. אֵין אֲנִי אֱלֹה מְזֻהָר וּמִבְּשָׁר לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים.

קטע 23

189. הוּא (אֱלֹהִי) אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת וּמִמֶּנָּה עָשָׂה לוֹ (לְאָדָם) בֵּת זוּג לְשָׁכֵן עִמָּה, וְכַאֲשֶׁר הִזְדוּג אֶתָּה, וְהִיא נִכְנָסָה לְהַרְיוֹן, בְּהַתְחַלָּה הָיָה קָל מִשָּׂא הַרְיוֹנָה, אֲדָּ כַּאֲשֶׁר הַרְיוֹנָה נַעֲשָׂה כְּבֹד הַזּוּג הַתְּפִלְלוֹ אֶל אֱלֹהִי רְבוּנָם וְאָמְרוּ, אִם תִּתֵּן לָנוּ בֵּן טוֹב נִהְיָה מְאֹד מוֹדִים לָךְ.
190. אוֹלָם כַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם בֵּן טוֹב, שֶׁתָּפּוּ לוֹ שִׁתְּפִים, וַיַּחֲסוּ לָהֶם חֵלֶק בְּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם. אֲכֹן יִתְעַלֶּה אֱלֹהִי עַל אֲשֶׁר יִשְׁתָּפוּ לוֹ.
191. וְכִיצַד יִצְרָפוּ לוֹ מֶה שֶׁאִינוּ יָכוֹל לְבָרֵא, וְאֲשֶׁר הֵם עֲצָמָם נִבְרָאִים?
192. וְאִינֶם יָכוֹלִים לַעְזֹר לָהֶם, וְאֵף לֹא לַעְזֹר לְעֶצְמָם.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 44 - 45.

2. ר' סורת סבא' 34 : 46 ; וסורת את-תכויר 81 : 22.

3. ר' סורת יונוס 10 : 101.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 38 ; סורת אל-אחזאב 33 : 63 ; וסורת אש-שורא 42 : 18.

193. ואם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ילכו אחריכם. אחת היא לכם אם תקראו להם או אם תהיו שקטים.
194. אכן אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, עבדים לאלה הם כמובן. קראו להם וראו אם יענו לכם אם באמת אתם צודקים.
195. האם יש להם רגלים שבהן ילכו, או ידים שבהן יתפשו בכת, או עינים לראות בהן, או אזנים לשמע בהן? אמר, קראו אל שתפיקם, והתנכלו לי, ואל תתנו לי שהות.
196. אלה הוא המגן שלי אשר הוריד את הספר (הקוראן) מן השמים, והוא מגן הישרים.
197. וכי אלה אשר תקראו אליהם זולתו אינם יכולים לעזר לכם ולא לעצמם.
198. אם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ישמעו, ואתה תראה אותם כאלו הם מביטים אליך, אך לא יראו.
199. קבל את ההתנהגות היפה מן האנשים, וצוה על הטוב והמקבל, והתרחק מן הבוערים.
200. ואם השטן ינסה לפתות אותך, בקש עזרה מאללה השומע והיודע.
201. היראים, אם השטן ינסה לפתות אותם, נזכרים (בעבודתם לאללה), והנה הם רואים את דרך הישר.
202. ואלו אחיהם (של השטנים) הושיטו עזרה לכופרים להמשיך בכפרם ולא הרפו.
203. אם לא תביא להם (לכופרים) אות, יאמרו, מדוע לא תמציאיהו בעצמך? אמר, אני נוהג לפי מה שהשירה אלי מעם רבוני. והקוראן הוא השירה מרבונכם כדי להאיר עינים, ולהביא הדרך ורחמים למאמינים.
204. וכשהקוראן נקרא לפניכם, האזינו לו והקשיבו למען תרחמו.
205. והזכר בלבד את רבונך בקר וערב ביראה ופחד, ואל תשא קולך, ואל תהיה מן המזלזלים.
206. אלה (המלאכים) הנמצאים עם רבונך לא יתנשאו מלעבד אותו, והם משבחים אותו, וסוגדים לו.

8

סִוֵּרַת אֶל-אֲנַפָּאֵל שְׁלַל הַמִּלְחָמָה

סורה זו קיבלה את שמה «אל-אנפאל, שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד וכו'. פסוק זה ועוד פסוקים הורדו לסדר את עניני שלל המלחמה וחלוקתו בין הלוחמים, משום שזו היתה הפעם הראשונה אשר בה המוסלמים נצחו על אויביהם אנשי מכה וקבלו שלל מלחמה. הורדה במדינה, אחרי סורת אל-בקרה 2, ופסוקיה שבעים וחמישה. קיבלה את שמה «שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפאל 8

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. (הַמְסַלְמִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (הַנְּבִיא) אוֹדוֹת הַשָּׁלָל. אָמַר, הַשָּׁלָל שֵׁיךְ לְאֵלֶּלָה וּלְשָׁלִיחַ, עַל כֵּן יֵרָאוּ אֶת אֵלֶּלָה, וְהַשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם, וְצִיְתוֹ לְאֵלֶּלָה וּלְשָׁלִיחוֹ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
2. אֲכֹן הַמֵּאֲמִינִים הֵם אֵלֶּה כְּאֲשֶׁר יִזְכֹּר אֵלֶּלָה, וְיִמְלָאוּ לְבוֹתֵיהֶם מוֹרָא,¹ וּבִהֲקָרָא אוֹתוֹתָיו לְפָנֵיהֶם, יוֹסִיפוּ לָהֶם אֶמוּנָה, וְעַל רְבוּנָם יִשְׁעֲנוּ.²
3. וְאֲשֶׁר יִקִּימוּ אֶת הַתַּפְלָה וְיוֹצִיאוּ (צִדְקָה) מִמָּוֶה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
4. אֵלֶּה הֵם הַמֵּאֲמִינִים הָאֲמִתִּיִּים, לָהֶם מַעֲלוֹת אֲצֶל רְבוּנָם, וְסִלִּיחָה, וּפְרָנְסָה בְּיַד נְדִיבָה (לְעַד בְּנוֹ עֵדוֹ).³
5. כְּשֶׁהוֹצִיאָךְ רְבוּנְךָ מִבֵּיתְךָ (בְּמַדִּינָה) עִם הָאֲמִת, ⁴ קְבוּצָה מִן הַמֵּאֲמִינִים לֹא רָצְתָה בְּזֹאת.⁵
6. הֵם מֵתְנַכְּחִים אֵתְךָ עַל הָאֲמִת (שֶׁל הַמִּלְחָמָה) לְאַחַר שֶׁהִתְבָּרְרָה לָהֶם, כְּמוֹ שֶׁהֵם מוֹבְלִים לְמָוֶת כְּאֵלוֹ הֵם רֹאִים אוֹתוֹ.
7. אַךְ כְּאֲשֶׁר אֵלֶּלָה הִבְטִיחַ לָכֶם נַצְחוֹן בְּאַחַת מֵהַקְּבוּצוֹת, רָצִיתֶם שֶׁתִּהְיֶה זֶה הָאַחַת הַבְּלִיתִי מִזֵּינֶת, וְאוֹלַם אֵלֶּלָה רָצָה לְהַקִּים אֶת הָאֲמִת בְּדִבְרֵי וּלְהִבִּס אֶת הַכּוֹפְרִים,
8. כִּךְ כְּדִי לְהַקִּים אֶת הָאֲמִת (שֶׁל הָאִסְלָאם) וּלְבַטֵּל אֶת הַהֶבֶל (שֶׁל הַכְּפִירָה), עַל אֵף הַתִּנְגְּדוֹת הַכּוֹפְרִים.
9. וּכְשֶׁקִּרְאֶתֶם אֶת רְבוּנְכֶם לְעִזְרָה וְהוּא נִעְנָה לָכֶם, ⁶ אֲנִי אֶשְׁלַח לְעִזְרַתְכֶם אֶלְף מִלְאָכִים אֲשֶׁר יָבוֹאוּ בְּזֶה אַחֵר זֶה.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124.

2. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 135.

3. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 163 ; סורת אל-חגי' 21 : 50 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 4 - 5.

4. הוציאן ריבונך מביתך במדינה, אל הקרב בבדר. המרחק בין מדינה ובדר הוא בערך 250 קילומטרים. אני נסעתי את המרחק הזה בשנת 2014 במכונית מודרנית ולא על גמל כפי שנסע הנביא (ברכת אללה ושלומו עליו) וחבריו.

5. קבוצה לא רצתה בזאת : לא רצתה לצאת לקרב בבדר. ר' סורת אל-בקרה 2 : 216.

6. אנשי מכה היו אלף והמוסלמים רק שלוש מאות. הנביא מוחמד התפלל אל אללה לתת נצחון למוסלמים.

10. זו היתה בשורה מאללה למען יבטחו לבותיכם בה, ואולם הנצחון מאת אללה לבדו הוא. כי אללה עוזו וחכם.

קטע 2

11. הוא הביא עליכם תנומה כהרגעה לכם מאתו, ¹ והוריד עליכם מים מן השמים למען יטהר אתכם בהם ולמען לנקות אתכם מטמאת השטן, וכדי שיחזק את לבותיכם ויציב איתן את רגליכם.
12. רבונו אמר למלאכים, אני עמכם, על כן חזקו את המאמינים. אני אטיל אימה בלבבות הכופרים, ואתם הכו מעל לצוארים (ראשים) וחתכו להם כל איבר. ²
13. כל זה קרה לכופרים משום שהם התנגדו לאללה ולשליחו. וכל המתנגד לאללה ולשליחו, הנה אללה עונש קשות (בעולם הזה ובעולם הבא).
14. זהו (העונש) בשבילכם, טעמו אותו בחיים. ולכופרים גם מחכה העונש של האש (בעולם הבא).
15. הוי המאמינים! בפוגשכם את הכופרים בקרב פנים אל פנים אל תפנו להם ערף,
16. כי מי שיפנה להם ערף, פרט לצרף תמרויו קרבי או הצטרפות לגדוד, יעלה על עצמו זעם אללה, ומעונו יהיה הגיהנם, ושם יהיה סופו הפור.
17. ולא אתם הרגתם אותם (הכופרים של מכה), אבל אללה הרג אותם, ואתה (הנביא) לא השלכת (את העפר בפני הכופרים), כי אם אללה השליך, זאת למען יתנסו המאמינים בנסיון חסד מעמו. אללה שומע ויודע. ³
18. כל זה מאללה והוא מתיש את מזמות הכופרים.
19. (כופרי מכה!) אם רציתם בנצחון (על המוסלמים) הרי הם נצחו אתכם, ואם תפסיקו להלחם (במוסלמים) ייטב לכם, כי אם תחזרו להלחם נלחם גם אנחנו, ואז לא יועילו לכם הגדודים שלכם גם אם ירבה מספרם. כי אללה עם המאמינים.

1. אללה הביא התנומה על המוסלמים גם בקרב של אוחד אשר קרה שנה אחרי הקרב של بدر. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.

2. ר' סורת מוחמד 47 : 4.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 123.

קטע 3

20. הוּי המֶאֱמִינִים! צִיְתוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ וְאַל תִּנְטְשׁוּ אוֹתוֹ כִּל עוֹד אֲתֶם שׁוֹמְעִים (אֶת הַקּוּרְאָן נִקְרָא לִפְנֵיכֶם),
21. וְאַל תִּהְיוּ כְּאַלְהָה (הַכּוֹפְרִים) הָאוֹמְרִים, שְׁמַעְנוּ, וְהֵם בְּאֵמַת לֹא שׁוֹמְעִים.
22. הַיְצוּרִים הָרָעִים בְּיוֹתֵר לִפְנֵי אֱלֹהָה הֵם הַחֲרָשִׁים וְהָאֱלֵמִים אֲשֶׁר לֹא יִבְיִנוּ.¹
23. אֱלוֹ יָדַע אֱלֹהָה שְׁיֵשׁ בָּהֶם מִשְׁהוֹ טוֹב, הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעַ, אֲדָ לוֹ גַּם הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעַ, הִיוּ פּוֹנִים עֲרַף מִבְּלִי לְשִׁמְעַ (אֶת דְּבָרֵי הַנְּבִיא).
24. הוּי המֶאֱמִינִים! הֲעֵנוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחַ בְּקוּרְאוֹ אֲתֶכֶם כְּשֶׁהוּא מַעֲנִיק לָכֶם חַיִּים, וְדַעוּ כִּי אֱלֹהָה מִפְרִיד בֵּין הָאָדָם וּבֵין לָבּוֹ,² וְכִי אֱלֹו תִאֲסָפוּ.
25. שְׁמְרוּ עַל עַצְמְכֶם מִפְּנֵי מִבְּחֹן הַפּוֹגֵעַ לֹא רַק בַּחוּטָאִים שְׁבִינִיכֶם (לְבָדָם), וְדַעוּ כִּי אֱלֹהָה מַעֲנִישׁ קָשָׁה.
26. וְזָכְרוּ כְּשֶׁהִיְיִתֶם מַעֲטִים וְנִרְדְּפִים בְּאַרְץ (בְּמַכָּה) וּמִפְּחָדִים פֶּן יַחֲטֹפוּ אֲתֶכֶם הָאֲנָשִׁים, וְהִנֵּה נָתַן לָכֶם מִקְלָט וְחֹזֶק אֲתֶכֶם בְּעֶזְרָתוֹ (בְּבִדָּר), וּפְרָנֵס אֲתֶכֶם בְּמִטְעָמִים לְמַעַן תּוֹדּוּ לוֹ.
27. הוּי המֶאֱמִינִים! אַל תִּבְגְּדוּ בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחַ, וְאַל תִּבְגְּדוּ בְּיוֹדְעֵי בְּאַשֶׁר הִפְקֵד בְּיָדֵיכֶם.
28. וְדַעוּ כִּי הֵהוּן שְׁלָכֶם וּבְנִיכֶם הֵם רַק מִבְּחֹן לָכֶם, וְאַצֵּל אֱלֹהָה הַשָּׂכָר הַעֲצוֹם.

קטע 4

29. הוּי המֶאֱמִינִים! אִם רַק אֱלֹהָה תִּירָאוּ, הוּא יִתֵּן לָכֶם פּוּרְקָאן³ (הַבְּחִנָּה בֵּין אֵמַת לַהֲבֵל), וַיִּכְפֹּר עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהָה רַב-חֶסֶד.
30. (זָכֹר מוֹחֲמַד!) כְּשֶׁהַכּוֹפְרִים זָמְמוּ לְאַסֹּר אוֹתְדָ, אוֹ לַהֲרֹג אוֹתְדָ, אוֹ לַהֲגִלוֹת אוֹתְדָ. הַכּוֹפְרִים זָמְמוּ וְאַלְלָה זָמַם וְהוּא הַטּוֹב שְׁבִדּוֹמְמִים.

1. ר' סורת אל-בקרہ 2 : 18, ופ' 171.

2. ר' סורת קאף 50 : 16.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 4.

31. כְּאֶשֶׁר אוֹתוֹתֵינוּ נִקְרְאִים לִפְנֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים), הֵם אוֹמְרִים, כְּבָר שְׁמַעְנוּ זֹאת, וְלוֹ רְצִינוּ הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים כְּמוֹתוֹ, כִּי אֵין אֵלָה אֶלָּא אַגְדּוֹת הַקְּדָמוֹנִים.¹
32. וְזָכַר כְּאֶשֶׁר אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הוּא אֵלָלָה! אִם זֹאת הִיא הָאֱמֶת שְׁלָךְ, אָז הַמָּטָר עָלֵינוּ אֲבָנִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ הֵבֵא עָלֵינוּ עֲנָשׁ מִכְּאִיב.²
33. אֲבָל אֵלָלָה לֹא הִיָּה מַעְגִּישׁ אוֹתָם כָּל זֶמֶן שֶׁהָיִיתָ אֹתָהּ (מוֹחֲמַד) נִמְצָא בִּינֵיהֶם, וְכֵן לֹא הִיָּה מַעְגִּישׁ אוֹתָם כָּל עוֹד הֵם מִבְּקָשִׁים סְלִיחָה.
34. וְלָמָּה שְׁלֹא יַעְגִּישׁ אוֹתָם אֵלָלָה, בְּזִמְן שֶׁהֵם מוֹנְעִים אֶת הַמַּאֲמִינִים מִלְּהַתְּפִלָּל בַּמַּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ? הֵם לֹא מְמַנִּים עָלָיו. הַמְּמַנִּים עָלָיו בְּאֵמֶת הֵם הַיִּרְאִים, אֲדָּךְ מִרְבִּיתָם אֵינֶם יוֹדְעִים.³
35. תִּתְּפֹלְתֶם (הַכּוֹפְרִים) לִיד הַבַּיִת (הַכְּעָבָה) אֵינָה אֶלָּא צָפָצוֹף פֶּה וּמַחִיאַת כַּפַּיִם, לָכֵן טַעְמוֹ אֶת הָעֲנָשׁ עַל כְּפִירְתְּכֶם.
36. הַכּוֹפְרִים מוֹצִיִּיאִם אֶת הָעֶשֶׂר שְׁלָהֶם כְּדִי לְמַנֵּעַ מֵאֲנָשִׁים לָלֶכֶת בְּשַׁבִּיל שֶׁל אֵלָלָה. הֵם יוֹסִיפוּ לְהוֹצִיא אוֹתוֹ, וּלְבִסּוֹף יִהְיֶה לְצַעַר בְּשַׁבִּילָם, וּלְאַחַר מִכֵּן הֵם יוֹבְסוּ וְהַכּוֹפְרִים יֵאָסְפוּ אֶל גִּיהֶנָּם.
37. עַל מִנַּת שֶׁאֵלָלָה יִבְחִין בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב, וַיַּעַרֵם אֶת הָעֶשֶׂר הָרַע וּבְעָלָיו הָרָשָׁעִים בַּעֲרָמָה גְּדוֹלָה וַיִּשְׁלִיךְ אֶת הַכֹּל אֶל תוֹךְ גִּיהֶנָּם, כִּי כָּל אֵלָה (הַכּוֹפְרִים) הֵם הַמַּפְסִידִים.⁴

קטע 5

38. אָמַר לְכּוֹפְרִים, כִּי אִם יִחַדְלוּ מִן הַכְּפִירָה, יִסְלַח לָהֶם כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ בַּעֲבַר (אִם יִתְאֶסְלְמוּ), אֲדָּךְ אִם יָשׁוּבוּ (לְכַפֵּר), הָרִי כְּבָר נַעֲנְשׂוּ בַּעֲבַר כּוֹפְרִים כְּאֵלָה,
39. הַלְחַמּוֹ בָּהֶם עַד אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה כְּפִירָה יוֹתֵר, וְתִהְיֶה הָאֱמוּנָה רַק לְאֵלָלָה. וְאִם יֵאֱמִינוּ, הָרִי אֵלָלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם,⁵

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 5 - 6.

2. ר' סורת אש-שוּעֵרָא' 26 : 187; סורת אל-עִנְכַּבּוֹת 29 : 53; סורת צֹאד 38 : 16; וסורת אל-מַעֲרָג' 70 : 1 - 3.

3. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 217; וסורת את-תוֹבָה 9 : 16 - 17.

4. ר' סורת אַל עִמְרָאן 3 : 142, ופי' 166 - 167, 179; סורת את-תוֹבָה 9 : 16; סורת יוֹנוּס 10 : 28; סורת אַר-רוּם 30 : 14, ופי' 43; וסורת יֵא. סין 36 : 59.

5. ר' סורת את-תוֹבָה 9 : 5, ופי' 11.

40. ואם ימשיכו בכפירתם, דעו כי אלקה הוא המגן עליכם, והוא הטוב במגנים ובעוזרים.

חלק 10

41. דעו כי החמש מכל השלל אשר יפל בידיכם מהאויב שיך לאלקה ולשליח ולקרוכיו (של השליח), וליתומים, ולמסכנים, ולנוסעים רחוק מן הבית, אם מאמינים אתם באלקה ובמה שהורדנו לעבדנו (מוחמד) מן השמים ביום הפירקאן (יום בדר), ביום אשר נפגשו שני המחנות (המסלמים והכופרים של מכה). ואלקה הוא הכל-יכל.

42. אתם הייתם בצד העמק הקרוב למדינה, והם (כופרי מכה) היו בצד הרחוק, ושירת הסחורה היתה למטה מכם. אלו הייתם קובעים מראש להפגש עמם לא הייתם נפגשים, ואולם אלקה רצה לבצע ענין שהחלט מקדם (והוא נצחון המסלמים על הכופרים), כדי שידע מי שמת שהוא מת לפי הוכחה ברורה מאלקה, ומי שנשאר בחיים נשאר לפי הוכחה ברורה מאלקה,¹ ואלקה הוא שומע ויודע.

43. אלקה הראה אותם לך בשנתך מעטים מאד, ואלו הנה מראה אותם לך רבים הייתם נכשלים, והייתם רבים (מתנפחים) ביניכם אם ללחם בהם או לא. אלקה מנע זאת מכם, כי הוא יודע מה שיש בתוך הלבבות שלכם.

44. וכאשר הראה אלקה לכם את אויביכם כמעטים והפחית את מספרכם בעיניהם, למען יבצע אלקה דבר שצריך להשלים (הנצחון של המסלמים על הכופרים), כי אלו חוזרים כל העננים.²

קטע 6

45. הוי המאמינים! כשתפגשו קבוצת לוחמים (כופרים), לחמו בעז ואל תברחו מן הקרב, והרבו להזכיר את אלקה למען תצליחו,

46. וציתו לאלקה ולשליחו, ואל תריבו ביניכם, למען שלא תכשלו ותפסידו, אך התאזרו בסבלנות, כי אלקה עם בעלי הסבלנות,

47. ואל תהיו כמי (הכופרים של מכה) שיצאו מבתיהם בהתרברבות והתפארות בפני הבריות, ולמנע אנשים מלקחת בשביל של אלקה (להאמין), ואלקה מקיף את מעשיהם.

1. ר' סורת אל-אנפאל 6 : 122.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 13.

48. וְכָשֶׁהֱשָׁטֹן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפֶה, וְאָמַר, אִין הַיּוֹם מִי שִׁינָצַח אֶתְכֶם כִּי אֲנִי מִגֹּן שְׁלָכֶם. וְאוּלַם כְּאֶשֶׁר שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת עָמְדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים, חִזַּר בּוֹ הַשָּׁטֹן, וְאָמַר, אִין אֲנִי אַחֲרָאִי לָכֶם, כִּי רוֹאָה אֲנִי מֶה שְׁאַתֶּם לֹא רוֹאִים. וּמִפֶּחַד אֲנִי מֵאַלְלָה. וְאַלְלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.¹

קטע 7

49. הַצְּבוּעִים וְאַלֶּה אֶשֶׁר יֵשׁ מִחֶלֶת כְּפִירָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אָמְרוּ, דָּתֶם שֶׁל אֱלֹה (הַמְּסַלְמִים) הוֹלִיכָה אוֹתָם שׁוֹלָל. וְאוּלַם כָּל הַנִּסְמָךְ עַל אֱלֹלָה, הִנֵּה אֱלֹלָה עֲזָזוֹ וְחֻכָּם.

50. לוֹ רַק יָכַלְתָּ לְרָאוֹת כְּשֶׁהַמְּלָאכִים יוֹצִיאוּ אֶת נִשְׁמוֹת הַכּוֹפְרִים, וְיַחֲבֹטוּ עַל פְּנֵיהֶם וּגְבֵיהֶם, וְיֹאמְרוּ, טַעֲמוּ אֶת עֲנֶשׁ הַבְּעֵרָה.²

51. כְּעֶנֶשׁ עַל אֶשֶׁר קָדְמוּ יָדִיכֶם, בְּאַמְת, אֱלֹלָה אִינוֹ עוֹשֵׁק אֶת עַבְדּוֹ.³

52. כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאֶשֶׁר לִפְנֵיהֶם, כְּחֹשׁוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹלָה, וְאַלְלָה הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטָאֵיהֶם. אֱלֹלָה חִזָּק וְעֲנִשׁוּ קִשָּׁה.⁴

53. אוּלַם אֱלֹלָה לֹא יִשְׁנָה (לְרָעָה) אֶת הַטּוֹבָה שֶׁהוּא הָעֲנִיֵּק לָעַם, עַד אֶשֶׁר יִשְׁנוּ הֵם (לְרָעָה) אֶת אֶשֶׁר בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם. אֱלֹלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.⁵

54. דִּינָם בָּזָה כְּדִין אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאַלֶּה אֶשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם, הֵם הַכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹת רַבּוֹנָם, וְהָעֲנִשְׁנוּ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטָאֵיהֶם, וְהַטְּבַעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פְרָעָה, כִּי הָיוּ כֻּלָּם כּוֹפְרִים.

55. הַיִּצּוּרִים הָרָעִים בְּיוֹתֵר לִפְנֵי אֱלֹלָה הֵם הַכּוֹפְרִים, אֶשֶׁר הֵם לֹא יֶאֱמִינוּ.⁶

56. הֵם אֱלֹה אֶשֶׁר כָּרַת אֶתְם בְּרִית, וּבְכָל פַּעַם יָפְרוּ אוֹתוֹ, וְהֵם לֹא יִירָאוּ (אֱלֹלָה).

57. אִם תִּפְגֹּשׁ אוֹתָם בְּמִלְחָמָה, פִּזֵּר אוֹתָם לְכָל רוּחַ כְּדִי לְהַרְתִּיעַ אֶלֶה הָעוֹמְדִים אַחֲרֵיהֶם, וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.

58. אִם תַּחֲשֹׁשׁ לִבְגִּידָה מַצַּד בַּעַל בְּרִית, הַשְׁלֵךְ לָהֶם אֶת בְּרִיתָם כְּפִי שֶׁבְּגָדוֹ בָּד, כִּי אֱלֹלָה אִינוֹ אוֹהֵב אֶת הַבּוֹגְדִים.

1. ר' סורת אבראהים 14 : 22 ; וסורת אל-חשר 59 : 16.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 93 ; וסורת מוחמד 47 : 27.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 182.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 22.

קטע 8

59. אל יחשבו הכופרים כי הם הספיקו להנצח, הם לא יכולים להמלט מהענש שֶׁלָנוּ.¹
60. הָכִינוּ כּוֹחַ לִקְרֹאתָם כָּכָל שְׂתוּכָלוּ, וְסוֹסִים מוֹכָנִים לִקְרֹב,² כְּדֵי לְהַפְחִיד וּלְהַרְתִּיעַ אוֹיְבֵי אֱלֹהָ וְאוֹיְבֵיכֶם, וְאוֹיְבִים אֲחֵרִים מִלְּבָדִם אֲשֶׁר אֵינְכֶם יוֹדְעִים, אֲדָא אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אוֹתָם. כָּל אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ בִשְׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, יוֹחֵזר אֲלֵיכֶם בְּמִלּוּאוֹ (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תִקְפְּחוּ.³
61. אֲדָא אִם יטו לְשָׁלוֹם, הִטָּה גַם אֶתָּה, וְסִמַּךְ עַל אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
62. וְאִם יִרְצוּ לְרִמּוֹתְךָ, דִּיךָ בְּאֱלֹהָ, הוּא אֲשֶׁר מְחֹזֵק אוֹתְךָ בְּעֶזְרָתוֹ וּבְעֶזְרַת הַמַּאֲמִינִים (הַמִּהְגָּרִים שֶׁל מִכָּה וְהַעוֹזְרִים שֶׁל מְדִינָה),
63. שֶׁהוּא אֶחָד אֶת לְבוֹתֵיהֶם, לוֹ גַּם הוֹצֵאתָ אֶת כָּל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, לֹא הָיִיתָ מְצַלִּיחַ לֵאחֹד אֶת לְבוֹתֵיהֶם, אֲדָא אֱלֹהָ אֶחָד אוֹתָם, כִּי הוּא רַב-כֹּחַ וְחֶכֶם.⁴
64. הוּי הַנְּבִיא! אֱלֹהָ מְגוֹ עֲלֶיךָ וְעַל הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אִתְּךָ.

קטע 9

65. הוּי הַנְּבִיא! עוֹדֵד אֶת הַמַּאֲמִינִים לְמַלְחָמָה, אִם עֲשָׂרִים מִכֶּם יַחְזִיקוּ מַעֲמָד בְּסִבְלָנוֹת, יִתְגַּבְּרוּ עַל מֵאֲתִים (מִן הַכּוֹפְרִים), וְאִם יִהְיוּ בָכֶם מֵאָה כְּאֵלָה, יִתְגַּבְּרוּ עַל אֶלֶף (מִן הַכּוֹפְרִים) שֶׁהֵם חֲסָרֵי בִינָה.
66. וְאוֹלָם עֲתָה הִקְל אֱלֹהָ עֲלֵיכֶם, בְּיֹדְעוֹ כִּי יֵשׁ בָּכֶם חֲלָשָׁה, וְלָכֵן אִם מֵאָה בָכֶם יַחְזִיקוּ מַעֲמָד בְּסִבְלָנוֹת יִתְגַּבְּרוּ עַל מֵאֲתִים, וְאִם יִהְיוּ בָכֶם אֶלֶף כְּאֵלָה, יִתְגַּבְּרוּ בְּרָצוֹן אֱלֹהָ, עַל אֶלְפִים, כִּי אֱלֹהָ עִם בְּעַלֵּי הַסִּבְלָנוֹת.
67. אִינוּ מִתֵּר לְנְבִיא לְקַחַת שְׂבוֹיִים בְּטָרִם יִהְיֶה מִסְפָּר גָּדוֹל מִן הָאוֹיֵב. אֲתֶם רוֹצִים טוֹבַת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵלּוּ אֱלֹהָ רוֹצֶה (לָכֶם) אֶת טוֹבַת הָעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֱלֹהָ רַב-כֹּחַ וְחֶכֶם.
68. לוֹא גִזַּר אֱלֹהָ מִקֶּדֶם (בְּלִקְיַחַת הַשְּׂבוֹיִים), הָיִיתָם נַעֲנָשִׁים בְּעֶנֶשׁ עֲצוּם עַל (הַשְּׂבוֹיִים) שֶׁלִקְחֵתָם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 196 - 197 ; סורת אנ-נור 24 : 57 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 4.

2. בימינו במקום הסוסים על המוסלמים להכין טנקים, מטוסים, תותחים, וטילים.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 261.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 103.

69. לָכוּ אֲכָלוּ מִן הַשָּׁלָל אֲשֶׁר לָקַחְתֶּם מִן הַמִּתָּר וְהַטּוֹב, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 10

70. הוּי הִנְבִּיא! אָמַר אֵל אֱלֹה אֲשֶׁר בִּידֵיכֶם מִן הַשְּׁבוּיִים, אִם יָדַע אֱלֹהָ כִּי יֵשׁ טוֹב בְּלִבּוֹתֵיכֶם, יִתֵּן לָכֶם יוֹתֵר טוֹב מִכָּל אֲשֶׁר נִלְקַח מִכֶּם, וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

71. אִם יֵרָצוּ לִבְגָד בָּד, הָרִי גַם הֵם נָסוּ לִבְגָד בְּאֱלֹהָ לִפְנֵי כוּ, וְלָכוּ הַשְּׁלִיט אֶתְכֶם עֲלֵיהֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

72. אַךְ אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְהֶגְרוּ (מִמַּכָּה לְמִדִּינָה), וְלַחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וּנְפְשׁוֹתֵיהֶם בְּשָׁבִיל שָׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹה (תּוֹשָׁבֵי מִדִּינָה) אֲשֶׁר נָתַנוּ מִחֲסָה וְעֶזְרוּ, כָּל אֱלֹה מְגִנִּים אִישׁ לְאָחִיו.¹ וְאֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ, אַךְ לֹא הֶגְרוּ, אֵין לָכֶם לַעְזֹר לָהֶם עַד אֲשֶׁר יִהְיֶה (אֲלֵיכֶם). אַךְ אִם עֶזְרָה לָדַת יִבְקָשׁוּ מִכֶּם, עֲלֵיכֶם לַעְזֹר, בְּלִתִּי אִם כִּי יִהְיֶה זֶה נֶגֶד אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֵשׁ בְּרִית בֵּינְכֶם וּבֵינָם. כִּי אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

73. הַכּוֹפְרִים מְגִנִּים זֶה לָזֶה, וְאִם אַתֶּם הַמֶּאֱמִינִים לֹא תִנְהָגוּ כֵּךְ (תִּהְיוּ מְגִנִּים אֶחָד לַשָּׁנִי), תִּהְיֶה הַסֵּתֶה וּשְׁחִיתוֹת רַבָּה בְּאַרְץ.

74. אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְהֶגְרוּ, וְלַחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וּנְפְשׁוֹתֵיהֶם בְּשָׁבִיל שָׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹה אֲשֶׁר נָתַנוּ מִחֲסָה וְעֶזְרוּ, אֱלֹה הֵם הַמֶּאֱמִינִים הָאֱמִתִּיִּים, יִזְכּוּ בְּסִלִּיחָה וּפְרִנָּסָה בְּיַד נְדִיבָה (לַעַד בְּגוֹן עֶדוֹ).²

75. וְכוּ גַם אֱלֹה שֶׁהֶאֱמִינוּ אַחֵר כֵּךְ, וְהֶגְרוּ, וְקָמוּ עִמָּכֶם לְהֶאֱבֹק, הֵם נִחְשָׁבִים כְּחֶלֶק מִכֶּם. קְרוּבֵי מִשְׁפָּחָה יִהְיוּ רִאשׁוֹנִים לָרֶשֶׁת זֶה אֶת זֶה, לִפְיֵי הַחֹק שָׁל אֱלֹהָ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. ר' סורת את-תנובה 9: 117; וסורת אל-חשר 59: 8 - 9.

2. ר' סורת אאל עמרוא 3: 163; סורת אל-חגי' 21: 50; וסורת אנ-נאזעאת 79: 4 - 5. ועייין פ' 4 לעל.

9

סֹרֶת אֶת-תּוֹבָה הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶת-תּוֹבָה, הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה» מן המאורע החשוב, והוא קבלת אללה לחזרת שלושת האנשים שלא השתתפו בפשיטת תבוכ עם הנביא. (ר' פ' 118 - 17)

סורה זו חורדה במדינה אחרי סורת אל-מאאידה 5, ופסוקיה מאה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה» מפסוק מאה וארבעה. הסורה הזו היא הסורה היחידה בקוראן אשר «התסמיה» לא נכתבה ולא נקראה בהתחלתה.

סורת את-תובה 9

קטע 1

1. זוהי משיכת יד מאללה ושליו מן הפגניים אשר כרתם אתם ברית, תוכלו לנוע בארץ במשך ארבעה חדשים ללא הפרעה,¹ ודעו כי לא תברחו מאללה, וכי אללה משפיל את הכופרים.
2. וזוהי הצהרה מאללה ושליו לאנשים ביום החג' הגדול,² כי אללה ושליו אינם מחיבים עוד כלפי הפגניים. ואם תחזרו בתשובה, יהיה טוב לכם, ואולם אם תפנו ערף, דעו כי לא תוכלו לברח מאללה, ובשר לכופרים כי צפוי להם ענש מכאיב (ביום הדין),
3. פרט לאלה מבין הפגניים שערכתם עמם חוזים, ואשר לא החסירו דבר מהתחייבותם כלפיכם, ולא עזרו לאויביכם. לאלה השלימו את חוזהם עד שתמלא תקופתם, כי אללה אוהב את היראים.
4. עם תם החדשים הקדושים, הרגו את הפגניים בכל מקום שתמצאו אותם. אסרו אותם, שימו עליהם מצור, והמתינו להם בכל מארב. אך אם יחזרו בתשובה, ויקימו את התפלה, וישלמו את הזכאת, שחררו אותם, כי אללה סולח ורחום.
5. ואם אחד מן הפגניים ישאל את חסותך,³ תן לו את חסותך למען ישמע את דברי אללה (הקוראן), ואחר כך הגן עליו עד אשר יגיע למקום שבו הוא בטוח. זאת באשר הם אנשים שאינם יודעים.

קטע 2

1. לא צריך להיות לפגניים הבטחה לשלום אצל אללה ואצל שליו. ההבטחה לשלום תנתן רק לאלה אשר ערכתם עמם הסכם ליד המסגד הקדוש, כל עוד שהם מקימים את תנאי ההסכם אתכם, קימו גם אתם את התנאים אתם. כי אללה אוהב את היראים אותו.

1. הצהרה זו מכוונת לכופרים.

2. החג' אל-אכבר, החג' הגדול, העלייה לרגל שנערכה בעיר מכה בשנה התשיעית להיג'רה (מרס, שנת 631). החג' הזה כונה «החג' הגדול» משום שזה הייה החג' הראשון תחת שלטון האסלאם אחרי שחרור מכה מהכופרים.

3. חסות המוסלם.

8. הַכִּיצַד (תִּמְאִינוּ לָהֶם) וְאִם יִגְבְּרוּ עֲלֵיכֶם, לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַּת הַדָּם אֲשֶׁר בֵּינֵיכֶם וְלֹא בְּהִתְחַיְבוֹת שְׁנָתָנוּ לָכֶם. הֵם יִרְגְּעוּ אֶתְכֶם בְּמָה שְׂאוּמְרִים בְּפִיּוּתֵיהֶם, אֲמָנָם בְּלִבּוֹתֵיהֶם הֵם שׁוֹנְאִים אֶתְכֶם, וּמִרְבִּיתֶם מִשְׁחָתִים.
9. הֵם (הַפְּגִנִיִּים) מְכָרוּ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהָ בְּמַחִיר מְאֹד זֹל, וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְּלַכֵּת בְּשָׂבִילוֹ. מָה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הֵם לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַּת הַדָּם אֲשֶׁר בֵּינָם לְבִין הַמִּתְאֲמִינִים וְלֹא בְּהִתְחַיְבוֹת שְׁנָתָנוּ לָהֶם. כָּל אֱלֹהָ הֵם אֲנָשִׁים תּוֹקְפָנִיִּים.
11. אוּלַם אִם יַחְזְרוּ בַתְּשׁוּבָה, וְיִקְיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְיִשְׁלְמוּ אֶת הַזָּכָאת, יִהְיוּ אַחֲיֶכֶם לְאֻמוֹנָה. וְנִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
12. אַךְ אִם (הַכּוֹפְרִים) הִפְרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם לְאַחַר שֶׁהִתְחַיְבוּ לְקִיּוֹם וְהִשְׁמִיצוּ אֶת דִּתְכֶם, כִּי אִזּוּ הִלַּחְמוּ בְּרָאשֵׁי הַכְּפִירָה, כִּי אִין אֲמוֹן לָהֶם, לְמַעַן יִמָּנְעוּ מִמַּעֲשִׂים כְּאֵלֶּה.
13. הֲלֹא תִלַּחְמוּ בְּאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִפְרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם, וּפָעְלוּ לְגֵרֶשׁ אֶת הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד מִמְּכָה),¹ וְתִקְפוּ אֶתְכֶם לְרֹאשׁוֹנָה? הִזְרִאִים אֶתֶם מֵהֶם? הֵן אֱלֹהָ רָאוּי יוֹתֵר שֶׁתִּירָאוּ מִמֶּנּוּ אִם בְּאַמַּת אֶתֶם מִתְאֲמִינִים.
14. הִלַּחְמוּ אִפּוֹא בָּהֶם, וְאֱלֹהָ יַעֲנִישׁ אוֹתָם בִּידֵיכֶם וְיִשְׁפִּיל אוֹתָם וְיָבִיא לָכֶם נִצְחוֹן עֲלֵיהֶם וְיָבִיא הַנָּאָה לְלִבּוֹתֵיהֶם שֶׁל אֲנָשִׁים מִתְאֲמִינִים,
15. וְיִרְחִיק כַּעַס לִבּוֹתֵיהֶם, וְיִקְבֹּל אֱלֹהָ חֲזָרְתוֹ בַּתְּשׁוּבָה לְמִי שִׁירְצָה, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
16. הָאִם חֲשַׁבְתֶּם שֶׁאֱלֹהָ יָנִית לָכֶם לְפָנֵי שֶׁהוּא יָדַע מִי מִכֶּם הַשְׁתַּתֵּף בְּג' הָאֵד (מֵאַבְק בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ) וְלֹא לָקְחוּ לָהֶם יְדִידִי נֶפֶשׁ זֵילַת אֱלֹהָ וְשִׁלְיָחוֹ וְהַמִּתְאֲמִינִים? אֱלֹהָ בָקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.²

קטע 3

17. אֲסוּר לְפָגְנִיִּים לְבַקֵּר וּלְשָׂרֵת בְּמִסְגְּדֵי אֱלֹהָ כָּל זְמַן שֶׁהֵם מַעֲדִידִים עַל עֲצָמָם שֶׁהֵם כּוֹפְרִים. אֱלֹהָ, מַעֲשֵׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ, וּבֹאשׁ יִשְׁאַרוּ לְנֶחֱחַ.
18. בְּמִסְגְּדֵי אֱלֹהָ רִשְׁאֵי לְבַקֵּר וּלְשָׂרֵת רַק הַמִּתְאֲמִין בְּאֱלֹהָ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהַמְקִיִּים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִשְׁלֵם אֶת הַזָּכָאת, הִזְרֵא רַק אֶת אֱלֹהָ, רַק אֱלֹהָ הֵם הַמְדַּרְכִּים.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30.

2. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 142, ופי' 179 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 2 - 3.

19. האם אתם חושבים שהשקאת עולים לרגל והשרות במסגד הקדוש שונים למעשיו של המאמין באללה וביום הדין ויצא לג'יהאד בשביל של אללה? אין הם שונים זה לזה אצל אללה. ואללה אינו מדריך את הכופרים.
20. אלה שהאמינו והגרו ויצאו לג'יהאד בשביל של אללה ברכושם ובנפשותיהם, דרגתם גבוהה יותר מכל אצל אללה, ואלה הם הזוכים.
21. רבונם יבשר להם כי יעניק להם מרחמיו ושביעת רצון וגנים שבהם צפוי להם אשר נצחי,
22. ובהם ישארו לעולמים, כי אצל אללה השקר הגדול ביותר.
23. הוי המאמינים! אל תקחו את אבותיכם ואחיהם למגנים לכם, אם הם בוחרים בכפירה במקום האמונה,¹ וכל הלוקח אותם כמגנים הוא מן הכופרים.
24. אמר, אם אבותיכם ובניכם ואחיהם ונשותיכם וקרובי משפחתכם, ורכוש שרכשתם, וסחורות שאתם חוששים לאי מכירתן, ומשכנות נעימים לכם, אם כל אלה אהובים עליכם יותר מאללה ומשליחו ומהציאה לג'יהאד בשבילו, אז המתינו עד שיבצע אללה את דברו, כי אללה לא ידריך את האנשים המשחתים.

קטע 4

25. אללה עזר לכם והעניק לכם נצחון במקומות רבים. אמנם ביום חוננו² כאשר מספרכם הגדול נתן לכם בטחון, אבל לא הועיל לכם במאומה, ומרחבי הארץ נעשו צרים לכם, וגם ברחתם מן הקרב,
26. אז הוריד אללה את שכנתו על שליחו ועל המאמינים, והוריד חילים שנסתרו מעיניהם, והעניש את הכופרים, וזה העניש של הכופרים.
27. ולאחר מכן יקבל אללה תשובת כל מי שירצה (מן הכופרים), כי אללה סולח ורחום.
28. הוי המאמינים! הפגניים טמאים הם, ואסור להם להתקרב אל המסגד הקדוש לאחר השנה הזאת. ואם אתם חוששים למחסור (בגלל הפחתת ההכנסות). אללה בחסדו ימלא חסרונכם אם ירצה, כי אללה יודע וחקם.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 22.

2. חוננו, עמק בקרבת מכה היה בו קרב חוננו בין המוסלמים לכופרים בשנת 8 להגירה אחרי שחרור מכה מן הכופרים והנצחון הגדול בהנהגת הנביא מוחמד.

29. הִלַּחֲמוּ (בְּאֵלֶּה הַמִּתְמַרְדִּים) מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר הַלֵּא מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּה וְלֹא בְּיוֹם הַדִּין וְאִינִם אוֹסְרִים מִה שְּׁאֲסָר אֵלֶּה וּשְׁלִיחוֹ וְאִינִם נוֹהֲגִים לְפִי הַדֵּת הָאֲמִתִּית (דֵּת הָאִסְלָאם), עַד שִׁישְׁלִיכוּ אֶת הַנֶּשֶׁק שֶׁלָּהֶם וַיִּשְׁלְמוּ לָכֵם אֶת הַג' זֵיחַ וַיִּקְבְּלוּ אֶת שְׁלֹטוֹנְכֶם עֲלֵיהֶם.

קטע 5

30. הַיְּהוּדִים טוֹעֲנִים שְׁעוֹזְזִיר² הוּא הִבֵּן שֶׁל אֵלֶּה. הַנוֹצְרִים אוֹמְרִים, הַמָּסִיחַ הוּא הִבֵּן שֶׁל אֵלֶּה. זֶה דְּבָרָם הֵם אֲשֶׁר בָּדוּ. דְּבָרָם זֶה דּוֹמֶה לְדַבְרֵי אֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ לְפָנֵיהֶם. יִקְלַל אוֹתָם אֵלֶּה כִּי הֵם סוֹטִים מִן הָאֲמֶת אֶל הַשֶּׁקֶר.

31. הֵם (הַיְּהוּדִים) לָקְחוּ אֶת הַרְבֵּנִים שֶׁלָּהֶם,³ וְ(הַנוֹצְרִים) לָקְחוּ אֶת הַנְּזִירִים שֶׁלָּהֶם לְאֲדוֹנִים מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּה. גַּם (הַנוֹצְרִים) לָקְחוּ אֶת הַמָּסִיחַ עֵיסָא בֶּן מָרִים לְאֲדוֹן מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּה, אִף עַל פִּי שֶׁנִּצְטוּ לַעֲבֹד רַק אֵלֶּה אֶחָד שְׁאִין אֵלֶּה זוּלָתוֹ. לוֹ הִשְׁבַּח מַעַל כָּל מַה שֶּׁהֵם מְשַׁתְּפִים לוֹ.

32. הֵם (הַכּוֹפְרִים) רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אוֹר אֵלֶּה בְּפִיּוֹתֵיהֶם, אֲדָּ אֵלֶּה יִגְבִּיר וַיִּשְׁלִים אֶת אוֹרוֹ עַל כָּרְהֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

33. הוּא (אֵלֶּה) אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַּד) בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וּבִדֵּת הָאֲמֶת (הָאִסְלָאם), כְּדִי שֶׁיַּעֲלֶה אוֹתָהּ עַל כָּל הַדֵּתוֹת, אֲפֹלוּ אִם שָׁנְאוּ זֹאת הַפְּגִנִּים.

34. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! יֵשׁ רַבִּים מִהַרְבָּנִים שֶׁל הַיְּהוּדִים וְהַנְּזִירִים שֶׁל הַנוֹצְרִים מְנַצְּלִים אֶת רְכוּשׁ הָאֲנָשִׁים בְּלֹא צֶדֶק, וּמוֹנְעִים אֲנָשִׁים מִלְּלַכֵּת בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּה. אֲדָּ לֹאֵלֶּה אֲשֶׁר יַצְבְּרוּ זֶהָב וְכֶסֶף, וְלֹא יוֹצִיאֻם בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּה, בְּשֶׁר לָהֶם עַל עֲנֶשׂ מִכְאִיב,

35. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִלְהִיטוּ אֶת (מִטְבְּעוֹת הַזֶּהָב וְהַכֶּסֶף) בָּאֵשׁ גִּיהֶנֶם, יִטְבַּע בְּכוֹהֵה עַל מִצְחֵיהֶם, צִדֵּיהֶם, וְגִבֵּיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, זֶה מִה שֶׁצִּבְּרָתֶם לַעֲצֻמְכֶם, טַעְמוֹ אֲפּוֹא אֶת אֲשֶׁר צִבְּרָתֶם.

36. הִנֵּה מִסְפַּר הַחֲדָשִׁים אֲצֵל אֵלֶּה שְׁנַיִם-עָשָׂר חֲדָשׁ בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי שֶׁל אֵלֶּה⁴ מִיּוֹם שֶׁבָּרָא אֵלֶּה שְׁמַיִם וָאָרֶץ. אַרְבָּעָה מֵהֶם קְדוּשִׁים. זֹאת הַדֵּת הַנִּכְוֶנָה. וְלֹא תִגְרְמוּ בָּהֶם עוֹל לַעֲצֻמְכֶם.⁵ אֲדָּ הִלַּחֲמוּ בַּפְּגִנִּים כָּלֶם, כְּאֲשֶׁר הֵם נִלְחָמִים בָּכֶם כָּלֶם, וַדְּעוּ כִּי אֵלֶּה הוּא עִם הַיְּרָאִים.

1. מִס מִיּוֹחַד שֶׁהוּטַל עַל יְהוּדִים וְנוֹצְרִים תַּחַת שְׁלֹטוֹן הָאִסְלָאם.

2. עוֹזֵר, הוּא עוֹרָא הַסּוֹפֵר. לְפִי הַתַּלְמוּד הוּא כָּתַב אֶת הַתּוֹרָה אַחֲרֵי שֶׁכִּמְעוּט וְנִשְׁכַּחָה.

3. ר' סוֹרֶת אַאֵל עֵמְרָאן 3 : 79 - 80.

4. בְּעִרְבִית אֵל-לוּחַ אֵל-מַחְפּוּט = הַלוּחַ הַשְּׁמִימִי הַכוֹלֵל כָּל מַה שְׁגִלּוּ וַיְדוּעַ אֲצֵל אֵלֶּה.

5. ר' סוֹרֶת אֵל-חַג' 22 : 25.

37. דחוי חדש קדש מהשנה אינו אלא הוספה בכפירה, ויתעו בו הכופרים; שנה אחת יחללו אותו ושנה אחרת יקדשו אותו, כדי להתאים עם מספר החדשים שאללה קדש, ובזה הם מחללים את מה שאללה עשה קדוש. המעשה הרע הזה שלהם נעשה יפה בעיניהם. ואללה לא ידריך את הכופרים.

קטע 6

38. הוי המאמינים! מה קורה לכם בפאשר תזעקו למלחמה בשביל אללה, אתם זזים באטיות כאלו נדבקתם אל הארץ? האם רציתם את חיי העולם הזה במקום חיי העולם הבא?¹ תענוגות העולם הזה מעטים מאוד בהשואה לתענוגות העולם הבא.
39. אם לא תצאו להלחם (באויבי אללה ואויביכם), אללה יעניש אתכם עניש מכאיב, ויביא במקומכם אנשים אחרים (שיצאו למלחמה באויב בלי הסוסים), ולא תוכלו להזיק לו במאומה, כי אללה כל-יכול.
40. אם לא תעזרו לו (הנביא), אללה כבר עזר לו בפאשר הוציאו אותו הכופרים (ממכה) כשהוא השני מן השנים;² כשהיו מסתתרים במערה, וכשהוא (הנביא) אמר לחברו, אל תתעצב! אללה הוא עמנו, אז הוריד אללה את שכנתו עליו, וסיע לו בגדודים אשר לא ראיתם, והוא השפיל את דבר הכופרים, ודבר אללה תמיד העליון, כי אללה עזוז וחכם.
41. צאו למלחמה באויב, כשקל או כבד עליכם, ולחמו בשביל של אללה ברכושכם ובנפשותיכם, כי זה טוב יותר לכם, אם יודעים אתם.
42. לו זה היה שלל שאזכים בו ללא מאמץ והדרך קצרה וקלה היו מצטרפים אליך, אך המרחק היה ארך וקשה יותר מדי בשבילם. והם ישבעו באללה לו יכלנו היינו יוצאים אתכם. ובשבועת שקר קזו וביאו כליון על עצמם, כי אללה יודע שהם משקרים.

קטע 7

43. (ואתה השליח) יסלח לך אללה, מדוע הרשית להם (להחליץ בקלות), לפני שיתגרר לך אלה הצודקים, ותדע מי הם המשקרים.
44. המאמינים באללה וביום הדין אינם מבקשים את רשותך שלא להאבק בשביל של אללה ברכושם ובנפשותיהם. ואללה יודע את היראים.

1. ר' סורת את-תובה 9: 41, ופי' 120, ופי' 122; וסורת מוחמד 47: 38.

2. שני מן השניים, המדובר הוא בנביא ובאבו בכר, חברו הקרוב ביותר של הנביא.

45. רק אלה שאינם מאמינים באללה וביום הדין ויש חשד בלבבותיהם שואלים את רשותך כדי לא להאבק בשביל של אלה, והם מבבלים בחשד שלהם.
46. לו רצו לצאת לג'האד אתך, היו מתכוננים, אולם אלה לא אהב את ציאתם אתך, לכן מנע מהם לקום ולצאת, ונאמר להם, השארו עם אלה שאינם יכולים לצאת (כמו הנשים, והילדים, והזקנים, והחולים, וכו').
47. אלו יצאו אתכם, היו מפיצים בבלול דעת ביניכם, והיו ממהרים ביניכם להקטית אחד נגד האחר ליצר פרוד בקרבכם, ויש אחדים מכם הנוטים לשמע להם. אלה מכיר את הצבועים.
48. כבר מקדם זממו ליצר מחלקת בין המאמינים, ונסו להפך לך את העניינים להכשילך, עד אשר הופיעה האמת ודבר אלה נצח, והם מלאי רגז.
49. ויש ביניהם מי שאומר, הרשה לי לא להצטרף אליך, ואל תעמידני במבחן, וכבר נכשלו במבחן, וגיהנם מקיפה בכופרים מכל הצדדים.
50. ואם מה שהוא טוב יקרה לך, יפריע להם מאוד, ואם יפגע בך אסון, יאמרו, טוב שדאגנו לעצמנו ולענייננו, ויתרחקו ממך שמחים למה שפגע בך.
51. אמר, כלום לא יפגע בנו חוץ ממה שאלה כתב לנו, הוא המגן עלינו, ועל אלה סומכים המאמינים.
52. אמר, אתם (הכופרים) מצפים שיקרה לנו אחת משתי הטובות מעם אלה, (נצחון או מות קדושים), אך אנחנו מצפים לכם שאלה יפגע בכם בענש, מלפניו או בדינו. המתינו, וגם אנחנו ממתינים עמכם.
53. אמר (לצבועים), אם תוציאו ממון מרצון או מבלי רצון, לא יתקבל מכם, כי אתם אנשים משחתים.
54. הסבה שמנעה מן ההון שהוציאו להתקבל, היא, היותם כופרים באללה ובשליחו, ובהקמתם את התפלה באי רצון, ובהוציאם מההון שלהם בעל כרחם.
55. אל תתפעל מעצמת הונם ורב בניהם, כי אלה נתנו להם כל זה כענש בעולם הזה עד שימותו ככופרים.¹

56. הם (הצבועים) נשבעים, כי הם שיכים לכם (למאמינים), אבל הם לא שיכים לכם, והם עושים זאת מתוך פחד,
57. לו היו מוצאים מחסה או מערה, או מקום אחר שיוכלו להסתתר בו, היו נכנסים אליו בחפזו.
58. יש באלה מביניהם שלועגים לך (הנביא) בגלל חלקת כספי הצדקה, כי אם יקבלו חלק ישמחו, ואם לא יקבלו ירגזו,
59. לו רק היו מסתפקים במה שאללה ושליו נותנים להם, והיו אומרים, דינו באללה, הוא יתן לנו מחסדו, וגם שליו יתן לנו, ורק את אללה לבדו אנחנו שואלים.

קטע 8

60. כספי הצדקות (הזכאת) מיעדים לעניים, למסכנים, ולפקידים הפועלים לגבות את הצדקות, ולאלה שאתם מקרבים את לבותיהם לאסלאם, ולשחרור עבדים, לשקועים בחובות, ולממן (העובדים) בשביל של אללה, ולנוסעים רחוק מן הבית שאזל כספם, החלקה הזאת היא מצוה מאללה. אללה יודע וחקם.
61. יש ביניהם (הצבועים) באלה המציקים לנביא, ואומרים, הוא מטה און ומאמין לכל אחד. אמר, הוא און המקשיבה לכל דבר טוב שאתם אומרים לו, והוא מאמין באללה, ומאמין למאמינים, גם הוא רב רחמים לאלה שהאמינו מביניכם. אך לאלה המציקים לשליח אללה צפוי ענש מכאיב.
62. הם (הצבועים) נשבעים לכם באללה לרצותכם, אך מוטב להם כי ירצו את אללה ואת שליחו אם באמת הם מאמינים.
63. האם אינם יודעים, כי המתנגד לאללה ולשליחו מחפה לו אש הגיהנם, ובה ישאר לנצח? זו החרפה הגדולה.
64. הצבועים מפחדים שמא תורד סורה¹ מן השמים אשר תודיע להם על מה שהם מסתירים בלבותיהם (מן הכפירה). אמר להם, המשיכו להלעיג, אללה מגלה את מה שאתם מפחדים ממנו.
65. אם תשאל אותם (אודות מה שהם אומרים נגדך), יאמרו, היינו מתלוצצים. אמר, האם באללה, ובאותותיו, ובשליחו אתם מתלוצצים?

66. אל תתנצלו! כבר חזרתם לכפירה לאחר שהאמתתם, אם נסלח לקבוצה מכס (שחזרה בתשובה), נעניש קבוצה אחרת על כי חטאה.

קטע 9

67. הצבועים והצבועות הם אותו מין; מצוים לעשות את האסור (הרע), ואוסרים את המתר (הטוב), ואינם מוציאים מהונם בצדקה. הם שכוו את אלה, והוא שכח אותם (מרחמיו). הצבועים הם המשתתפים.¹
68. אלה הבטיח לצבועים ולצבועות ולכופרים את אש גיהנם, לנצח יחיו בה, והיא מנת חלקם, ואלה קלל אותם, ומחכה להם ענש מתמיד.
69. (מעשיכם אתם הצבועים) דומים למעשיהם של אלה שקדמו לכם, אמנם הם היו חזקים מכס ועשירים יותר מכס עם יותר בנים, והם נהנו מאוד ממה שנתן להם, גם אתם נהניתם בחלקכם כמו אלה שהיו לפניכם והם נהנו ממה שנתן להם, וישקעכם בדברי שקר על אלה כפי ששקעו. אלה הלך עמלם לאבוד בעולם הזה ובעולם הבא יהיו המפסידים.
70. האם לא קבלו את תולדות אלה שקדמו להם, העמים של נוח, ועאד, ות'מוד, והעם של אבראהים, ותושבי מדן, והערים ההפוכות (אנשי לוט), אשר השליחים שלקו הביאו להם אותות בהירים. (אמנם הם הכחישו את אותות אלה, לכן הוא העניש אותם). לכן אלה לא עשה להם עול, הם גרמו עול לעצמם.
71. המאמינים והמאמינות מגנים איש לרעהו. מצוים לעשות את המתר (הטוב), ואוסרים את האסור (הרע),² ומקימים את התפלה, ומשקמים את הזכאת, ומצייתים לאללה ולשליחו. אלה ירחם אלה עליהם (ביום הדין). אלה עזוז וחכם.
72. אלה הבטיח למאמינים ולמאמינות גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, אשר בהם יהיו לעולמים, ומשכנות נעימים בגני עדן, נוסף לכל זה רצון מאת אלה, זוהי הזכיה הגדולה ביותר.

קטע 10

73. הוי הנביא! צא לג' האד נגד הכופרים (של מכה וישאר השבטים הערביים) והצבועים, ואל תרפה מהם, כי מעונם יהיה גיהנם, וכמה רע המעון.

1. ר' סורת אל-ג'אטייה 45 : 34.

2. ר' סורת אאל עמרן 3 : 104.

74. הם (הצבועים) נשבעים באללה שלא אמרו דבר (המזיק לנביא ולמאמינים). אמנם, הם אמרו את אמרת הכפירה, וכפרו לאחר שהיו מסלמים, וזממו (להרג את השליח), אבל הם נכשלו. הרגיו אותם שאללה ושליוח עשו מהם עשירים בברכת אללה שהעניק להם על ידי שליוח. לכן, אם יחזרו בתשובה, זה יהיה יותר טוב בשבילם, אבל אם יתרחקו מן האסלאם, אללה יעניש אותם ענש מכאיב בעולם הזה ובעולם הבא. ולא יהיה להם בארץ מגן ולא עוזר.
75. ויש כאלה מביניהם שהתחייבו לאללה, אם הוא יתן לנו מחסדו, נתן צדקה ונהיה מן הישרים.
76. ואולם כאשר העניק להם מחסדו, הם החזיקו אותו (ולא נתנו צדקה), ופנו ערך כשהם סוטים רחוק מן האסלאם.
77. לכן אללה הוסיף צביעות בלבותיהם, עד ליום אשר יפגשוהו (יום הדין) בגלל שהם לא מלאו התחייבותם לאללה, ושקרו.
78. האם אינם יודעים כי אללה יודע סודם ודבר סתרים, וכי אללה יודע את הנסתרות?
79. אלה (הצבועים) שפוגעים במאמינים (העשירים) המתנדבים לתת צדקה, וגם הם פוגעים במאמינים (העניים) שבקשי יכולים לתת צדקה, הם (הצבועים) לועגים להם, אללה ילעג להם, ולהם ענש מכאיב.
80. לא משנה אם תתפלל בשבילם שאללה יסלח להם, או לא תתפלל, אפלו אם תתפלל למענם שבעים פעם, אללה לא יסלח להם בשום אופן, משום שכפרו באללה ובשליוח, ואללה לא ידריך את המשחתים.

קטע 11

81. אלה שנשארו בבתייהם (והשתמטו) ולא הצטרפו לשליח אללה (בציאתו לתבוכ)¹ שמחו שלא יצאו, באותו זמן סרבו לקיים ג' האד ברכושם ובנפשותיהם בשביל של אללה. ואמרו אחד לשני, אל תצאו לג' האד בחם. אמר, האש של גיהנם לוקטת יותר, לו רק הבינו²,

1. תבוכ, מקום בצפון החג'אז קרוב לגבולות ממלכת ירדן, שיצא אליו הנביא עם המאמינים ממדינה כדי להלחם ברומים, והיו אחדים מהמוסלמים שהשתמטו מיציאה עם הנביא בגלל הפחד והחוס בשנת 9 להג'רה. המוסלמים לא נפגשו באויב ולא נפלה מלחמה.

2. ר' סורת אנ-נאס' 4 : 56 ; סורת אל-חג' 22 : 19 - 22 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 15 - 16.

82. הם יצחקו מעט (בעולם הזה), אבל הם עומדים לככות הרבה (בעולם הבא) כענש למה שעשו.

83. וכאשר יחזירך אלה אל אחת מקבוצותיהם (הצבועים), ואז יבקשו אותך להרשות להם לצאת אתך לקרב. אמר, לא תצאו אתי לעולם, ולא תלחמו אתי באויב לעולם, בפעם הראשונה רציתם להשאיר בבית, ולכן, השארו עם אלה הנשארים בבית, החלשים (הנשים והילדים והזקנים והחולים).¹

84. ואתה (השליח) אל תתפלל לעולם על גופת אחד מהם, ואל תעמד ליד קברו להתפלל למענו, משום שהם כפרו באלה ובשליחו ומתו בעודם משחתיים.

85. ואל תתירשם מהונם הרב והמספר הגדול של בניהם. אלה רוצה לתת להם את זה כענש בשבילם בחיי העולם הזה, ועד שימותו ככופרים.²

86. וכאשר יורדת סורה מן השמים האומרת, האמינו באלה ובצעו ג' האד עם שליחו, בעלי האמצעים מביניהם מיד ישאלו את רשותך, ויאמרו, הרשה לנו להשאיר עם אלה שנשארים בבית (הנשים והילדים והזקנים והחולים).

87. הם (הצבועים) רוצים להשאיר עם הנשים והילדים והזקנים ובעלי המום, כי נאטמו לבותיהם, לכן, הם לא יבינו.

88. אך השליח (מוחמד) והמאמינים עמו בצעו ג' האד ברכושם ובנפשותיהם, שמור להם כל הטוב (בעולם הבא) והם המצליחים.

89. אלה הכין להם גנים אשר נהרות זורמים מתחתיהם. לנצח יחיו בהם, וזו הזכייה הגדולה.

קטע 12

90. המתנצלים מבין שוכני המדבר באו (אל השליח) להתנצל לפניו על המצב הקשה שלהם, למען שירשה להם לא לצאת אתו לקרב, והמתכחשים לאללה ולשליחו עוד לא יצאו עם הנביא. ענש מכאיב יפגע באלה שפפרו מביניהם.

91. אין חטא על החלשים והחולים ולא לה שאין להם האמצעים להכין את עצמם לצאת עם השליח לקרב, אם הם נשארו נאמנים לאללה ולשליחו, כי אין סבה להעניש את עושי הטוב, ואללה סולח ורחום,

1. ר' סורת אל-פתח 48: 15.

2. ר' סורת את-תובה 9: 55.

92. גם אין חטא על אלה אשר באו אליך (השליח) למען תעזר להם באמצעי רכיבה כדי לצאת אתך לקרב, ואמרת להם, אין לי שום אמצעים לתת לכם, ואז חזרו וענייהם זולגות דמעות מצער, כי אין להם את האמצעים לצאת אתך.

חלק 11

93. האשמה היא על העשירים השואלים את רשותך להשאיר עם אלה הנשארים בבית (הנשים והילדים והזקנים וכו'), ואללה אטם את לבותיהם, ואין הם יודעים (הענש המכחך להם עם אללה).
94. הם מנסים להתנצל אליכם בשובכם אליהם. אמר, אל תתנצלו! לא נאמין לכם בכלל, משום שאללה גלה לנו את הענין שלכם, אללה ושליחו יראו את מעשיכם, ובסוף תחזרו אל יודע הנסתרות והנגלות, והוא יודיע לכם את אשר עשיתם.
95. כאשר תחזרו אליהם (מהמסע שלכם), הם (הצבועים שפחדו להשאיר בבית) ישבעו לכם באללה כדי שלא תשאלו אותם אודות מה שעשו, עזבו אותם לנפשם, כי טמאים הם. מעונם גיהנם, כענש למה שעשו.
96. הם ישבעו לכם כדי שתהיו מרצים מהם, אפלו אם תהיו מרצים מהם, אללה לא יהיה מרצה מהאנשים המשחתים.
97. שוכני המדבר הם הכופרים והצבועים ביותר, וראויים יותר שלא ילמדו את החקים שאללה הוריד מן השמים על שליחו. אללה יודע וחקם.
98. יש בין שוכני המדבר כאלה הרואים כקנס את מה שהם מוציאים (בשביל של אללה), ומחכים שאסון ורעה יפגעו בכם, אך האסון והרעה יפגעו בהם. אללה שומע ויודע,
99. אך יש בין שוכני המדבר כאלה המאמינים באללה וביום הדין, הרואים במה שהם מוציאים (בשביל של אללה) אמצעי התקרבות לאללה וקבלת תפלות השליח (מוחמד) בשבילם, באמת התקרבות היא להם, ואללה יכניסם ברחמיו, כי אללה סולח ורחום.
100. אללה מאד מרצה מהראשונים של המהגרים (המאמינים של מכה) והתומכים (המאמינים של מדינה) ואללה אשר המשיכו במעשים הטובים אחריהם, והם מרצים ממנו, והוא הכין להם גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, וישפנו בהם לנצח, וזוהי הזכיה הגדולה.¹

1. ר' סורת אל-בקה 2: 218; סורת אאל עמראן 3: 195; סורת אל-אנפאל 8: 72 - 75; סורת את-תובה 9: 20; סורת אנ-נחל 16: 41, ופי' 110; וסורת אל-חגי' 22: 58.

101. יש צבועים מבין שוכני המדבר אשר סביבכם ומשוכני מדינה הרחיקו לכת בצביונותם, שאתה לא מכיר אותם, אמנם אנחנו מכירים אותם. נעניש אותם פעמים (בעולם הזה). ולאחר מכן גם יוחזרו אל ענש עצום (בעולם הבא).
102. ואמנם ישנם אחרים (מאנשי מדינה) שהודו בחטאם וחזרו בתשובה, וכך ערבבו מעשה טוב במעשה רע. יתכן שאללה יקבל חזרתם בתשובה, כי אלה סולח ורחום.
- קטע 13**
103. קבל מרכושם צדקה לטהרם ולזכותם בה, והתפלל בעדם, כי תפלתך מרגיעה אותם, ואללה שומע ויודע.
104. האינם יודעים כי אלה מקבל את חזרת עבדיו בתשובה, ומקבל את הצדקה שהם נותנים. אלה הוא המקבל את חזרת עבדיו בתשובה ורחום.
105. אמר, עשו (מעשים טובים), ואללה יראה את מעשיכם, וכן גם שליחו, וגם המאמינים, ולאחר מכן תחזרו אל יודע הנסתר והנגלה, והוא יודיע לכם על אשר עשיתם.
106. ויש כאלה שדינם נדחה, מחכים לדיו של אלה, אולי יעניש אותם או יקבל את חזרתם בתשובה, כי אלה יודע וחכם.
107. ואלה (מבין הצבועים) שהקימו מסגד לשם הצקה (למאמינים)¹ וכפירה, ולזרוע הפרדה בין המאמינים, וכדי שישימש מקלט לכל אלה שגלחמו באללה ובשליחו מלפנים. הם נשבעים, התכוונו רק לטובה, ואולם אלה יעיד כי הם משקרים.
108. לעולם לא תקים תפלה בו. את המסגד שנוסד מהיום הראשון על יראת אלה,² ראוי יותר שתקים בו תפלה. יש בו אנשים שאוהבים להטהר, ואללה אוהב את המטהרים.
109. האם את מי שישד את בנינו על יראה ורצון מאלה טוב יותר או מי שישד את בנינו על שפת תהום שהתמוטט בו אל אש גיהנום? אלה לא ידריך את הכופרים.
110. את בנינם (של הצבועים) אשר בנו ממשיך להיות חרדה בלבותיהם עד אשר לבותיהם יקרעו. אלה יודע וחכם.

1. מסגיד אצי-צ'ראר שהקימו הצבועים להתקין המוסלמים במדינה ממנו. אבל הנביא והמוסלמים הרסו אותו לפני שהצבועים יכלו לבצע את מזימתם.

2. מסגיד קובא' קרוב למסגד הנביא במדינה.

קטע 14

111. אֱלֹהָהּ קָנָה מִהַמְאֲמִינִים אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם וְהוֹנֵם תַּמּוּרֹת הַגֹּן, אִם יִלְחַמוּ בְשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָהּ, וְהֵם הוֹרְגִים אוֹ נִהְרָגִים. זוֹהִי הַבְּטָחָה אֲמִתִּית מִמֶּנּוּ בַּתּוֹרָה וּבִאֲנֻכָּיִל וּבִקְוִירָא, וּמִי יוֹתֵר נֶאֱמַן מֵאֱלֹהָהּ בְּקִיּוֹם הַבְּטָחָתוֹ? לָכֵן קִבְּלוּ אֶת הַבְּטוּרָה בְּעֶסְקָה אֲשֶׁר כָּרְתָם עִם אֱלֹהָהּ. זוֹהִי הַזְכָּיָה הַגְּדוֹלָה.

112. אֵלֶּה הֵם, הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְהַעוֹבְדִים אֶת אֱלֹהָהּ, וְהַמְשֻׁבָּחִים אֶת אֱלֹהָהּ, וְהַצְמִים, וְהַכּוֹרְעִים, וְהַסּוֹגְדִים בַּתְּפִלָּתָם לֵאמֹר, אֱלֹהָהּ, וְהַמְצִיּוֹם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב, וְהַאֲסִירִים אֶת הָרַע, הַמְקִימִים אֶת דִּינֵי אֱלֹהָהּ, וּבִשְׂרֵט טוֹבוֹת לַמְאֲמִינִים.

113. אֵין לִנְבִיא וְלַמְאֲמִינִים לְשָׂאֵל מֵאֱלֹהָהּ סְלִיחָה עַל הַפְּגָמִים, אֲפֹלוּ אִם הֵם קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, לְאַחֵר שֶׁהִתְבָּרַר לָהֶם כִּי הֵם אֲנָשֵׁי גִיָּהֵם.

114. הַסְּלִיחָה שֶׁשָּׂאֵל אֲבֵרָאִים אֶת אֱלֹהָהּ לִמְעַן אֲבִיו לֹא הִיָּתָה אֶלָּא בְּגִלְל הַבְּטָחָה שֶׁהִבְטִיחַ לוֹ, וְאוֹלָם כֹּאֲשֶׁר הִתְבָּרַר לוֹ כִּי אוֹיֵב הוּא לֵאמֹר, מִשְׁדָּ יָדוּ מִמֶּנּוּ, כִּי אֲבֵרָאִים הִיָּה מְרַבָּה הַתַּחֲנוּנוֹת אֶל אֱלֹהָהּ וּמִתּוֹן.

115. אֱלֹהָהּ לֹא הִיָּה מִתְּעָה אֲנָשִׁים לְאַחֵר שֶׁהִדְרִיד אוֹתָם עַד שֶׁיִּבְהִיר לָהֶם מָה עָלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת כְּדִי לְשׁוֹר אֶת עֲצָמָם מִזְּעֻמוֹ שֶׁל אֱלֹהָהּ. אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

116. לֵאמֹר מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא מַחִיָּה וּמִמִּית, וְאֵין לָכֵם זוּלָתוֹ מִגֵּן אוֹ עוֹזָר.

117. אֱלֹהָהּ קִבֵּל אֶת תִּשְׁבוּת הַנְּבִיא וְהַמְהַגְרִים וְהַתּוֹמְכִים, וְכָל אֵלֶּה שֶׁהִצְטָרְפוּ אֵלָיו בְּזֶמַן הַמְּצוּקָה (בְּזֶמַן הַמַּסָּע הַקָּשָׁה לְתַבּוּכָה) לְאַחֵר שֶׁהִקְלִבּוֹת שֶׁל חֵלֶק מֵהֶם כִּמְעַט סְרוּ מִדֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר, וְאֵז אֱלֹהָהּ קִבֵּל אֶת תִּשְׁבוּבָתָם, כִּי חֲנוּן וְרַחוּם הוּא לָהֶם.

118. כְּמוֹ כֵּן, אֱלֹהָהּ קִבֵּל אֶת תִּשְׁבוּת שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים¹ שֶׁלֹּא הִצְטָרְפוּ לִנְבִיא, כֹּאֲשֶׁר הָאָרֶץ עַל כָּל רַחֲבָהּ נִעְשְׂתָה צָרָה לָהֶם, גַּם נִפְשָׁם נִעְשְׂתָה צָרָה לָהֶם, וְיָדְעוּ שֶׁאֵין מִפְּלֵט מֵאֱלֹהָהּ אֶלָּא בִּפְנִיָּה אֵלָיו, וְאֵז הוּא קִבֵּל אֶת תִּשְׁבוּבָתָם, כִּי אֱלֹהָהּ הוּא הַמְּקַבֵּל הַחוֹזְרִים בְּתִשְׁבוּבָה, וְהַרְחוּם.

קטע 15

119. הוּי הַמְאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָהּ, וְהָיוּ עִם אֲנָשֵׁי הָאֲמִת הַצּוֹדְקִים (בְּכָל מַעֲשֵׂיהֶם).

120. אֲסוּר לְתוֹשְׁבֵי מְדִינָה וְתוֹשְׁבֵי הַמִּדְבָּר מִסְבִּיב לָהֶם שֶׁלֹּא לְהִצְטָרֵף אֶל שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ (מוֹחַמֵּד), וְלִהְיוֹת אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עַל נַפְשׁוֹ, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא יִפְגַּע

1. שלושת האנשים הם: כעב בן מאלכ, והלאל בן אומייה, ומורארה בן רביעה.

- בָּהֶם צָמָא, עֲיִפּוֹת, חֶסֶר מְזוֹן בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְכֵן לֹא יִדְרְכוּ בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר יִרְגִּיזוּ אֶת הַכּוֹפְרִים, וְלֹא יִפְגְּעוּ בְּאוֹיֵב אִיזוֹ פְּגִיעָה כָּל שְׁהִיא, אֲלֹא
שִׁירָשׁם לְזֻכוֹתָם מַעֲשֵׂה טוֹב, כִּי הוּא לֹא יִקְפֹּחַ שְׂכָר עוֹשֵׂי הַטּוֹב,
121. כָּל הוֹצָאָה שִׁינִי צִיאוֹ אִם גְּדוֹלָה אוֹ קִטְנָה, אוֹ כָּל וָאֲדִי שִׁינִי חֲצוֹ, יִכְתֹּב לָהֶם
(כְּמַעֲשֵׂה טוֹב), עַל מְנַת שְׂאֵלָה יִגְמַל לָהֶם הַגְּמוּל הַטּוֹב בְּיוֹתֵר.
122. אֵין חוֹבָה עַל כָּל הַמַּאֲמִינִים לְצֹאת לַמַּלְחָמָה בְּאוֹיֵב, דִּי בַחֲלָק מִכָּל
קְבוּצָה לְצֹאת, לְמַעַן אֱלֹה שְׁלֹא יִצְאוּ לְמַדּוֹ אֶת דָּתָם, וְכַאֲשֶׁר בְּנֵי
קְבוּצָתָם יַחֲזְרוּ אֲלֵיהֶם מִהַמַּלְחָמָה יִלְמְדוּ אוֹתָם מִה שֶׁלְּמַדּוֹ בְּהַעֲדָרָם
(מִהַנְּבִיא), לְמַעַן שִׁיִּהְיוּ זִהִירִים.

קטע 16

123. הוּי הַמַּאֲמִינִים! הִלַּחֲמוּ בַּכּוֹפְרִים הַשּׁוֹכְנִים קְרוֹב לָכֶם, וְהָיוּ קְשׁוּחִים
אִתְּכֶם, וְדַעוּ כִּי אֱלֹהָ עִם הַיְּרָאִים.
124. וְכַאֲשֶׁר סוּרָה יוֹרְדַת מִן הַשָּׁמַיִם, אַחָדִים מֵהֶם (הַצְּבוּעִים) אוֹמְרִים
(בְּלַעַג), לְמִי מַכֶּם סוּרָה זֹה הוֹסִיפָה אֲמוֹנָה? אַכֵּן לַמַּאֲמִינִים הוֹסִיפָה
אֲמוֹנָה, וְהֵם (הַמַּאֲמִינִים) שְׂמֵחִים בָּמָה שְׂאֵלָה נָתַן לָהֶם מִהַאֲמוֹנָה.
125. אֲדָּ לֵאלֹהָ שֵׁישׁ מַחֲלָה לְבַבּוֹתֵיהֶם (הַצְּבוּעִים) הוֹסִיפָה טְמֵאָה עַל טְמֵאָתָם,
וַיִּמְתּוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים.¹
126. הֲלֹא יִרְאוּ (הַצְּבוּעִים) שֶׁהֵם נִבְחָנוּ בְּכָל שָׁנָה פַּעַם אוֹ פַּעַמִּים! אֲדָּ הֵם אֵינָם
חוֹזְרִים בַּתְּשׁוּבָה וְלֹא נִזְכָּרִים.
127. וְכַאֲשֶׁר יוֹרְדַת סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם, הֵם (הַצְּבוּעִים) מִבִּיטִים אֶחָד בְּשָׁנִי
(וְאוֹמְרִים), הֲאֵם מִיִּשְׁהוּ רּוּאָה אֶתְכֶם! וְאַחֵר כֵּן יִסְתַּלְקוּ (אִם מִרְגִּישִׁים
שֶׁלֹּא שָׂמִים לֵב לָהֶם). אֱלֹהָ הִטָּה אֶת לְבַבּוֹתֵיהֶם (מִן הַאֲמוֹנָה), וְהֵם
אֲנָשִׁים חֲסָרֵי בִינָה.²
128. כִּכְּרָ בָּא אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ מִקֶּרְבְּכֶם,³ שְׁכּוֹאֵב לוֹ כָּל צָרָה שֶׁתִּפְגַּע בְּכֶם, וְדוֹאֵג
לָכֶם, וּמִתְיַחֵס לַמַּאֲמִינִים בְּחִמְלָה וְרַחֲמִים,⁴
129. אֲדָּ אִם יִתְרַחֲקוּ מִמֶּךָ (הַשְּׁלִיחַ), אָמַר, דִּינִי בְּאֱלֹהָ, שְׂאִין אֱלֹהָ זוּלָתוֹ,
עָלִיו סִמְכָתִי וְהוּא רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת הַעֲצוּם.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת מוצלת 41 : 44.

2. ר' סורת אל-מודת' 74 : 49 - 51 ; סורת אל-מעארג' 70 : 36 - 37 ; וסורת אצ-צ' 61 : 5.

3. ר' סורת אל-בקה' 2 : 129 ; וסורת אאל עמראן 3 : 164.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 215 - 217.

10

סִוֵּרַת יוֹנוֹס

יוֹנָה

סורה זו קיבלה את שמה «יונוס, יוֹנָה» משום שבה לבד
נזכר ספור עמו של ינוס שהאמינו אחרי שאיים עליהם
ינוס בעונש כבד,
לכן אללה סלח להם. הספור הזה נזכר בקוראן במקומות
אחרים. ר' פ' 98, וסורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88, וסורת
אז-צאפאת 37 : 139 - 148.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אסרא' 17, ופסוקיה מאה
ותשעה. קיבלה את שמה «יוֹנָה» מפסוק תשעים ושמונה.

סורת ינוס 10

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּסִים

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
- אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַחֶכֶם (הַקוֹרְאֹן),
2. הָאֵם זֶה דָּבָר מוֹזֵר בְּעֵינֵי אֲנָשִׁים כִּי הִשְׁרִינוּ אֶל אִישׁ מִקֶּרְבָּם (מוֹחֲמֵד),² וְצוּינוּ לוֹ, הִזְהָר אֶת בְּנֵי הָאָדָם (שְׁעוֹד לֹא הֶאֱמִינוּ), וּבִשְׂר לַמֶּאֱמִינִים שְׂנִישׁ לָהֶם גָּמוּל טוֹב אֲצֶל רְבוּנָם.³ אֲדָּהּ הַכּוֹפְרִים אֲמָרוּ, זֶהוּ מְכַשֵּׁף בְּרוּר.
3. רְבוּנָם הוּא אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וּלְאַחַר מָכּוּ עָלֶה עַל כֹּס הַמַּלְכוּת, מִנְהֵל אֶת עֲנִינֵי הַבְּרִיּוֹת לְבַדּוֹ,⁴ וְאִין מִמְלִיץ שְׁמִתָּר לוֹ לְהַמְלִיץ בְּפָנָיו עַל מִישָׁהוּ בְּלִי הַסִּכָּמָתוֹ.⁵ זֶהוּ אֱלֹהֵה רְבוּנָם שְׁעֲלִיכֶם לְעַבְדּוֹ. הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?⁶
4. כִּלְכֶם תַּחֲזוּרוּ אֵלָיו (בְּיוֹם הַדִּין), זֶו הַבְּטָחָה אֲמִתִּית שֶׁל אֱלֹהֵה, הוּא בּוֹרָא אֶת בְּנֵי הָאָדָם בְּרֵאשִׁית, (וְאַחַר שְׁנִימִית אוֹתָם) הוּא יִבְרָא אוֹתָם שְׁנִית,⁷ לְמַעַן יִגְמַל לַמֶּאֱמִינִים עוֹשֵׁי הַטוֹב בְּצֶדֶק, וְלַכּוֹפְרִים יִתֵּן כְּעֹנֶשׁ מִשְׁקָה רוֹתַח וְעֹנֶשׁ מִכְּאִיב עַל כְּפִירְתָּם.⁸
5. הוּא שְׁעֲשֶׂה אֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקּוֹר שֶׁל אוֹר וְאֶת הַיָּרֵחַ כְּאוֹרָה וְקִבַּע לוֹ מִסְּלוּלִים, לְמַעַן תִּדְּעוּ אֶת מִנְּזֵן הַיָּמִים וְחִשְׁבוֹן הַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים,⁹ וְהוּא בָּרָא אֶת כָּל זֶה בְּאַמֶּת וּלְמַעַן שְׁיִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.¹⁰
6. הִנֵּה בַּחֲלוּף הַלֵּילָה וְהַיּוֹם וּבְאֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהֵה בְּשֵׁמִים וּבְאָרֶץ אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יִרְאִים.¹¹

1. האותיות האלו נקראות בערבית : אלף. לאם. רא.
 2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 63 ; סורת צאד 38 : 5 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.
 3. ר' סורת אל-כחף 18 : 2 - 3.
 4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59 ; סורת חוד 11 : 6 ; וסורת סבא' 34 : 3.
 5. ר' סורת אל-בקהר 2 : 255 ; סורת סבא' 34 : 23 ; וסורת אנ-נגים 53 : 26.
 6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116 ; וסורת אז-זוח'ירוף 43 : 87.
 7. ר' סורת אר-רום 30 : 27.
 8. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 42 - 43 ; סורת צאד 38 : 57 - 58 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 43 - 44.
 9. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96 ; וסורת יא. סין 36 : 40.
 10. ר' סורת אל-אעראף 7 : 5.
 11. ר' סורת ינוס 10 : 101 ; סורת יוסוף 12 : 105 ; וסורת סבא' 34 : 95.

7. אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם חוֹשְׁבִים לִפְגֹּשׁ אוֹתָנוּ, וְהֵם שְׂמֵחִים בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וּבִטְחוֹ בָּהֶם, וְשִׂכְחוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ,
8. מַעֲוֹנִם שֶׁל אֵלֶּה הָאֵשׁ כְּעֹנֵשׁ עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ (מִהַמַּעֲשִׂים הָרָעִים),
9. אוֹלָם אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, רְבוּנָם יִדְרִיךְ אוֹתָם לְמַעַן אֲמוֹנָתָם, (וַיִּכְנִיסֵם אֶל גֶּן עֵדֶן), אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם,
10. תִּפְלָתָם בְּגֶן עֵדֶן, «הַשְּׂבַח לָךְ אֱלֹהֵהּ», וּבִרְכָתָם בִּינְיָהֶם, «שְׁלוֹם»,¹ וְסִיּוּם תִּפְלָתָם, «הַשְּׂבַח לְאֱלֹהֵה רְבוֹן הָעוֹלָמִים».²

קטע 2

11. לוֹ הַחִישׁ אֱלֹהֵה אֶת הָרָעָה לְבָנֵי אָדָם כְּשֶׁהֵם מִבְקָשִׁים אוֹתָהּ כְּמוֹ שֶׁהוּא מַחִישׁ אֶת הַטּוֹב כְּשֶׁמִּבְקָשִׁים אוֹתוֹ, כְּבָר סוֹפֵם בָּא אֲלֵיהֶם,³ אֲבָל אֲנַחְנוּ מִנִּיחִים לְאֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם מְקוּיִם לְהַפְגִּישׁ עִמָּנוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לְתַעֲוֹת בְּעוֹרְוֹנָם.
12. וְכֹאֲשֶׁר צָרָה פּוֹגַעַת בְּאָדָם, הוּא יִקְרָא לָנוּ בְּשִׂכְיָהּ עַל צִדּוֹ, אוֹ בִישִׁיבָהּ, אוֹ בְּעִמְדָהּ,⁴ וְכִשְׁנִסִּיר אֶת הַצָּרָה מֵעָלָיו, הוּא מִתְנַהֵג כְּאִלוֹ לֹא קָרָא אֲלֵינוּ לַעֲזֹר לוֹ לְהַסִּיר צָרָה שֶׁפָּגַעָה בּוֹ, כִּדְ נִרְאָה כִּי טוֹב בְּעֵינֵי הַמִּשְׁחַתִּים הָרַע שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
13. וְכִבֵּר הַשְּׂמֵדָנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם כְּשֶׁהֵם עָשְׂקוּ, לְמִרוֹת שִׁשְׁלִיחֵיהֶם הִבִּיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֵדָה הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ, כִּדְ נַעֲנִישׁ אֶת הַחוֹטְאִים.
14. וְאֵי עָשִׂינוּ אֶתְכֶם כִּיּוֹרְשֵׁיהֶם בְּאַרְצָה, לְמַעַן נִרְאָה כִּי צִדַּד תִּתְּנֶהגוּ.
15. וּבְהִקְרָא לִפְנֵיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּהִירִים, אָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בִּפְגִּישָׁה עִמָּנוּ (בְּיוֹם הַדִּין), הִבֵּא קוֹרְאָן אַחֵר מִזֶּה אוֹ הַמִּירוּהוּ. אָמַר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהַמִּיר אוֹתוֹ עַל דַּעַת עַצְמִי. אֵינִי אֶתְנַהֵג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה לִי, וְאֵינִי יִרְאֵא אִם לֹא אֲצִיֵּת לְרַבּוּנִי אֶקְבֹּל אֶת הָעֹנֵשׁ שֶׁל יוֹם עֲצוּם (יוֹם הַדִּין).
16. אָמַר, לוֹ רָצָה אֱלֹהֵה, לֹא קִרְאֵתִי אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) לִפְנֵיכֶם, וְהוּא לֹא הִבִּיא אוֹתוֹ לִידִיעַתְכֶם, וְכִבֵּר שֶׁהִיִּתִּי בִּינֵיכֶם חֶלֶק גָּדוֹל מִחֵי לִפְנֵינוּ,⁵ הֵאֵם לֹא תִבְיִנוּ?

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 23 - 24 ; סורת אל-אחזאב 33 : 44 ; סורת יא. סין 36 : 58 ; וסורת אל-ואקעה 25 - 26.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 1 ; וסורת אל-כהף 18 : 2 - 3.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 11.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 51.

5. הנביא מוחמד קבל ההשראה הראשונה כשהוא היה בן ארבעים שנה.

17. ומי חוטא יותר ממִי שְׂבוּדָה שְׁקָרִים עַל אֱלֹהָ אוּ מִכְחִישׁ אֶת אוֹתוֹתָיו? הַפּוֹשְׁעִים לֹא יַצְלִיחוּ,¹
18. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים מִבִּלְעָדִי אֱלֹהָ (אֱלִילִים) אֲשֶׁר לֹא יִזְקוּ לָהֶם אוּ יוֹעִילוּ לָהֶם, וְאוֹמְרִים, אֵלֶּה יַמְלִיצוּ עָלֵינוּ בִּפְנֵי אֱלֹהָ. אָמַר, הֲאִם אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֱלֹהָ מָה שֶׁהוּא אֵינוּ יוֹדֵעַ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ? יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה שְׁמוֹ מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר יִשְׁתַּפוּ לוֹ!
19. בְּנֵי אָדָם כֻּלָּם הָיוּ מֵאֲמִינִים בְּדַת אַחַת, וְאִזּוּ נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם (אֲחָדִים כְּפָרוּ וְאֲחָדִים נִשְׁאָרוּ מֵאֲמִינִים בְּאֱלֹהָ), וְלֹא הִחְלָטָה קוֹדֶמֶת שֶׁל רַבּוֹנָה, הִיָּה נִשְׁפָּט בֵּינֵיהֶם אוֹדוֹת מָה שֶׁנִּחְלְקוּ בּוֹ.
20. הֵם אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהִי (הַנְּבִיא) אוֹת (מוֹחֲשִׁי) מִרְּבוֹנוֹ? אָמַר, הַנִּסְתֵּר הוּא רַק בֶּיַד אֱלֹהָ, חֲכוּ (לְהִחְלָטָת אֱלֹהָ), גַּם אֲנִי אֲחַכֶּה עִמָּכֶם.²

קטע 3

21. וְכֹאֲשֶׁר נִעְנִיק לְבַנֵּי אָדָם (הַפְּגָנִיִּים) רַחֲמִים אַחֲרֵי צָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בָּהֶם, וְזָמְמוּ מִזְמָה נֶגֶד אוֹתוֹתָיו. אָמַר, אֱלֹהָ מְהִיר יוֹתֵר בְּמִזְמוֹתָיו נִגְדָּכֶם, אָכוּ שְׁלִיחֵינוּ (הַמַּלְאָכִים) יִכְתְּבוּ אֶת אֲשֶׁר תִּזְמוּ.³
22. הוּא הַמְּסִיעַ אֶתְכֶם בִּיבֶשֶׁה וּבַיָּם, וְלִפְעָמִים קוֹרֶה כְּשֶׁאַתֶּם נִמְצָאִים בְּסָפִינוֹת הַשְּׁטוֹת עִם רוּחַ טוֹבָה וְהִיִּיתֶם שְׂמִחִים בָּהּ, וְהִנֵּה תָבוֹא עֲלֵיהֶן רוּחַ סַעֲרָה וְהַגְלִים יַעֲלוּ אֲלֵיהֶם מִכָּל עֵבֶר וְחִשְׁבוּ כִּי הֵם הוֹלְכִים לְאִבּוֹד, הַתְּפַלְלוּ אֶל אֱלֹהָ בְּמִסִּירוֹת אֲמִתִּית, אִם תִּצִּיל אוֹתָנוּ מִהַצָּרָה הַזֹּאת נִהְיָה מוֹדִים לָךְ עַל חֲסִדְךָ,⁴
23. וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהֲצִיל אוֹתָם, הִנֵּה הֵם הִתְחִילוּ לַעֲשׂוֹת עוֹל בְּאָרֶץ בְּלֹא צֶדֶק. הוּי הָאֲנָשִׁים! תּוֹצֵאת הָעוֹל שְׁלָכֶם תַּחֲלוּ עֲלֵיכֶם (בְּיוֹם הַדִּין), מָה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים זֶה רַק תַּעֲנוּג שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וּלְבִסּוֹף תַּחֲזְרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוּ נוֹדִיעַ לָכֶם מָה שֶׁעֲשִׂיתֶם.
24. חֲנִי הָעוֹלָם הַזֶּה מִשְׁלָם לָמִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְיִשְׁקוּ אֶת צֶמַח הָאָרֶץ, אֲשֶׁר יִהְיֶה לְמֵאֲכַל הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה. וְכֹאֲשֶׁר הָאָרֶץ מִתְקַשֶּׁטֶת בְּגוֹזֵי הַצִּמְחִים, וְיוֹשְׁבֵיהָ חִשְׁבוּ שֶׁהֵם שׁוֹלְטִים עָלֶיהָ, וְאִזּוּ בָּאָה

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 21, ופ' 93.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 10 - 11; סורת אל-אסרא' 17: 59; סורת יונוס 10: 96 - 97; סורת אל-אנעאם 6: 7; סורת אל-חגיר 15: 14 - 15; וסורת אט-טור 52: 44.

3. ר' סורת יונוס 10: 12.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

- פִּקְדָּתָנוּ (לְהַשְׁמִיד אוֹתָהּ) בְּחֹשֶׁכֶת הַלַּיְלָה אוּ לְאוֹר הַיּוֹם, וְנִהְפָּכָה לְשָׂדֶה
אֲחֵר קָצִיר, כָּאֵלוּ מַעֲוֹלָם לֹא צָמְחָה. כִּד נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים
בְּעֵלֵי מַחֲשָׁבָה.¹
25. אֲלֵלָה מִזְמִין אֶל מַעֲוֹן הַשְּׁלוֹם (גֵּן עֵדֶן), וּמְדַרִּיךְ אֶת מִישָׁהוּ רוֹצֶה בְּדֶרֶךְ
הַיָּשָׁר.
26. (אֲלֵלָה מַעֲנִיק אֶת) הַטּוֹב (גֵּן עֵדֶן) לַעֲוֹשֵׁי הַטּוֹב (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְעוֹד יוֹתֵר,²
וְאֵת פְּנִיָּהֶם לֹא יִכְסֶה אֲבָק וְלֹא הַשְּׁפָלָה, אֲלֵה הֵם אֲנָשֵׁי הַגֵּן אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ
בּוֹ לְנֶצַח,
27. וּלְאֵלָה אֲשֶׁר עָשׂוּ מַעֲשִׂים רָעִים הֵלֵנֶשׁ עַל רָעָה רָעָה כְּמוֹתָהּ, וְהַשְּׁפָלָה
תִּכְסֶּה אֶת פְּנִיָּהֶם,³ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֵּן מִפְּנֵי אֲלֵלָה, וּפְנִיָּהֶם כָּאֵלוּ כִּסּוּ
בְּקֻטְעֵי לֵיל אֶפֶל, אֲלֵה אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ בָּהּ לְנֶצַח.
28. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר נֶאֱסַף אוֹתָם יַחְדָּו,⁴ נֹאמֵר לְפָנֵינוּ, עֲמְדוּ
בְּמִקוֹמְכֶם אַתֶּם וְשִׁתְּפִיכֶם (שִׁשְׁתַּפְּתֶם עִם אֲלֵלָה);⁵ וְנִפְרִיד בֵּינֵיהֶם,⁶
וְהַשְׁתַּפִּים (הָאֱלִילִים שֶׁעֲבָדוּ) יֹאמְרוּ, לֹא אוֹתָנוּ עֲבַדְתֶּם,⁷
29. דִּי בְּאֲלֵלָה לָעַד בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם, אָכֵן לֹא שָׁמְנוּ לָב כִּי עֲבַדְתֶּם אוֹתָנוּ,
30. וְאֵז תִּשְׁכַּט כָּל נֶפֶשׁ לְפִי מַעֲשֵׂיָהּ הַקּוֹדְמִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), וְאַחֵר יוֹחֲזָרוּ אֶל
אֲלֵלָה, אֲדוֹנֵם הָאֱמֵתִי, וְיִתְרַחֲקוּ מֵהֶם הָאֱלִילִים שֶׁבָּדוּ.⁸

קטע 4

31. אָמַר, מִי מִפְּרִנֵּס אֶתְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם וּמִן הָאָרֶץ?⁹ וּמִי נָתַן לָכֶם אֶת
הַשְּׁמִיעָה וְאֵת הָרְאִיָּה?¹⁰ וּמִי מוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמֵּת וְאֵת הַמֵּת מִן
הַחַי?¹¹ וּמִי מְנַחֵל אֶת הָעֲנָנִים (בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ)?¹² הֵם יֹאמְרוּ, אֲלֵלָה.
אָמַר, לָכֵן, לָמָּה לֹא תִירָאוּ אוֹתוֹ?

1. ר' סורת הוד 11: 94 - 95; סורת אל-כהן 18: 45; סורת אז-זומר 39: 21; וסורת אל-חדיד 57: 20.
2. ועוד יותר: לחביט אל הפנים של אללה בגן עדן. ר' סורת קאף 50: 35.
3. ר' סורת אאל עמרמא 3: 106 - 107; סורת אבראהים 14: 42 - 44; סורת אש-שורא 42: 45; סורת אל-קיאמה 75: 10 - 12; וסורת עבס 80: 38 - 42.
4. ר' סורת אל-כהן 18: 47.
5. ר' סורת יא. סין 36: 59.
6. ר' סורת אר-רום 30: 14, ופ' 43.
7. ר' סורת מרים 19: 82; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.
8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 13 - 14; סורת אט-טלאק 86: 9; וסורת אל-קיאמה 75: 13.
9. ר' סורת עבס 80: 27 - 31; וסורת אל-מולכ 67: 21.
10. ר' סורת אל-אנעאם 6: 46; וסורת אל-מולכ 67: 23.
11. ר' סורת אאל עמרמא 3: 27.
12. ר' סורת אר-רחמאן 55: 29.

32. וְאָמַר, זֶהוּ אֱלֹהַּ רַבּוֹנְכֶם הָאֱמֶתִי. וְאֵין דְּבַר זֹלַת הָאֱמֶת חוּץ מִהִתְעִיָּה. לָכֵן, כִּיצַד אַתֶּם סוֹטִים מַעֲבֹדְתוֹ?

33. וְלָכֵן רַבּוֹנְךָ פָּסַק וּבִצָּדָךְ כִּי פוֹרְקִי עַל שָׁמַיִם לֹא יֵאֱמִינוּ.¹

34. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתֵּפִים שְׁלָכֶם (אֱלִילִיכֶם) מִי שְׂיוֹכַל לְהִתְחִיל אֶת הַבְּרִיאָה וְאֵז יַחֲזִירָם אֵלָיו? אָמַר, אֱלֹהַּ יִתְחִיל אֶת הַבְּרוּאִים וְאַחֵר כֵּךְ (וְיִמִּיתֶם וְיַחֲזִיחַ אוֹתָם) יַחֲזִירָם אֵלָיו (בַּיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים), וְכִיצַד תִּסְטוּ מִדֶּרֶךְ הָאֱמֶת אֶל דֶּרֶךְ הִתְעִיָּה?

35. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתֵּפִים שְׁלָכֶם מִי שְׂיוֹכַל לְהַדְרִיךְ אֶל הָאֱמֶת? אָמַר, רַק אֱלֹהַּ מִדְּרִיךְ אֶל הָאֱמֶת. לָכֵן מִי שֶׁמִּדְּרִיךְ אֶל הָאֱמֶת רְאוּי מִכָּל שֵׁיֵאֱמִינוּ בּוֹ, וְלֹא זֶה שֶׁאִינוּ מִדְּרִיךְ וְחֹא זָקוּק לְהַדְרִיכָה.² מַה קָּרָה לָכֶם, כִּיצַד אַתֶּם שׁוֹפְטִים?

36. מִרְבִּיתֶם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְאוֹלָם הַכָּזָב לֹא יוֹעִיל בַּפְּנֵי הָאֱמֶת בְּמֵאוּמָה. אָכֵן יוֹדַע אֱלֹהַּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

37. אִי אֶפְשָׁר לְהַבִּיא אֶת הַקּוֹרְאָן מִכָּל מְקוֹר שֶׁהוּא מְלַבֵּד אֱלֹהַּ, כִּי אֱלֹהַּ הוֹרִיד אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם לְאַשֵׁר אֶת הַסְּפָרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ (הַתּוֹרָה וְהַאֲנִי'ל), וְיֵשׁ בּוֹ הַבְּהִירָה לְמַה שֶׁהוֹרֵד בַּסְּפָרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ, אֵין סִפְק בּוֹ שֶׁהוּא מַעֵם רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

38. וְאֵם יֹאמְרוּ, הוּא (מוֹחֲמַד) הַמַּצִּיא אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). אָמַר, הִבִּיאוּ סוּרָה אַחַת דּוֹמָה לוֹ, וְהִזְמִינוּ (לְעִזְרַתְכֶם) כָּל מִי שֶׁאַתֶּם יְכוֹלִים מְלַבֵּד אֱלֹהַּ, אִם בָּאֵמֶת אַתֶּם צוֹדֵקִים.³

39. וְאוֹלָם הֵם הַכְּחִישׁוּ (אֶת הַקּוֹרְאָן) לַפְּנֵי שֶׁהִבִּינוּ אֶת תַּכְנֵנוּ וְלֹא יָדְעוּ אֶת פִּשְׁרוֹ. כִּמוֹ כֵּן הַכְּחִישׁוּ (אֶת סִפְרֵיהֶם) אֱלֹהַּ שֶׁהָיוּ לַפְּנֵיהֶם, וְיִרְאֶה מַה הָיָה סוֹפֵם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

40. וְיֵשׁ כְּאֵלֶּה מַבִּינֵיהֶם (בְּגִי הָעַם שֶׁל הַנְּבִיא) שֶׁהֵאֱמִינוּ בּוֹ (בַּקּוֹרְאָן), וְיֵשׁ כְּאֵלֶּה מַבִּינֵיהֶם שֶׁלֹּא הֵאֱמִינוּ בּוֹ. רַבּוֹנְךָ יוֹדַע טוֹב אֶת הַמַּשְׁחִיתִים.

קִטֵּעַ 5

41. אִם שְׁלָלוּ אֶת דְּבַרְיָךְ. אָמַר, לִי מַעֲשִׂי וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, אַתֶּם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לְמַה שֶׁאֲנִי עוֹשֶׂה וְאֲנִי לֹא אַחֲרָאִי לְמַה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים.⁴

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 71.

2. ר' סורת מרים 19 : 42; וסורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

3. ר' סורת אל-בקהר 2 : 24; סורת אל-אסרא' 17 : 88; וסורת הוד 11 : 13.

4. ר' סורת אל-מומתחנה 60 : 4; וסורת אל-כאפרון 109 : 106.

42. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מִבִּינֵיהֶם שֶׁהֵם שׁוֹמְעִים אוֹתָךְ, (אֲדָּךְ לֹא מִבִּינִים מֵה שֶׁאַתָּה אוֹמֵר), אוּלָם הַתּוֹכֵל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים עַל אֵף שֶׁהֵם לֹא יָבִינוּ?
43. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מִבִּינֵיהֶם שֶׁהֵם מִסְתַּכְּלִים בְּךָ (אֲדָּךְ לֹא רוֹאִים אֶת סִימְנֵי הַנְּבוּאָה שֶׁאַלְלָה נָתַן לָךְ), אוּלָם הַתּוֹכֵל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹזְרִים עַל אֵף שֶׁהֵם אֵינֶם רוֹאִים?¹
44. אֲלֵלָה אֵינִי מִקְפָּח אֶת בְּנֵי אָדָם מֵאוֹמָה, אֲדָּךְ הֵם מִקְפָּחִים אֶת עַצְמָם.
45. וּבָיִים שֶׁיֵּאֲסֹף אוֹתָם (כָּל בְּנֵי אָדָם) יִרְגִּישׁוּ כְּאֵלוּ שֶׁהוּ (בְּעוֹלָם) רַק שָׁעָה אַחַת,² וְנִכְרִירוּ זֶה אֶת זֶה (לְזִמּוֹן קֶצֶר מְאוֹד). אֵלֶּה שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ בַּפְּגִישַׁת אֲלֵלָה יִפְסִידוּ וְלֹא יִהְיוּ מְדַרְכִּים.
46. אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לְהִרְאוֹת לָךְ (הַנְּבִיא) חֵלֶק מִן הָעֶנֶשׂ שֶׁהוֹעֲדָנוּ לָהֶם בַּחַיִּים, אוֹ תַּמּוֹת לִפְנֵי (בּוֹאוֹ שֶׁל הָעֶנֶשׂ). לְבִסּוֹף יוֹחֲזָרוּ אֵלֵינוּ, אַחֵר אֲלֵלָה יִהְיֶה עַד לְאַשֶׁר יַעֲשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה).
47. לְכָל אִמָּה שֶׁקֹּדֶמָה שָׁלַחַנוּ שְׁלִיחַ, וּלְאַחֵר בּוֹא שְׁלִיחָם, יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם (בָּיִים הַדִּין) בְּצִדָּק וְלֹא יִקְפָּחוּ.³
48. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, מִתִּי בּוֹא הָאִיִּים הַזֶּה (יוֹם הַדִּין) אִם בְּאֵמַת אַתָּם צוֹדָקִים (בְּאִיִּים שְׁלֶכֶם)?⁴
49. אָמֹר, אֵין בִּיכְלָתִי לַעֲזֹר לַעֲצָמִי, לְהַסִּיר רָעָה מֵעַצְמִי אוֹ לְהַבִּיא טוֹבָה לַעֲצָמִי בְּלִי רָצוֹן שֶׁל אֲלֵלָה. לְכָל אִמָּה נִקְבַּע סוֹף, וְכִשְׁיִגִּיעַ זְמַנָּם (לְמוֹת) לֹא יוֹכְלוּ לְדַחֲוֹתוֹ אֵף בְּשָׁעָה וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.⁵
50. אָמֹר, אֵידָּךְ אַתָּם מִרְגִּישִׁים אִם בּוֹא אֵלֵיכֶם עֶנֶשׁוּ בְּשִׁכְבְּכֶם לִילָה אוֹ בָּיִים? וּמֵה הַכּוֹפְרִים רוֹצִים בָּזָה שֶׁהֵם מִבְּקָשִׁים לְהַחֲשִׁיוּ?
51. וְכַאֲשֶׁר (יוֹם הַדִּין) יִגִּיעַ תֵּאֱמִינוּ בּוֹ? כָּעַת אַתָּם מֵאֲמִינִים בּוֹ? לְמִרוֹת שֶׁדִּרְשַׁתֶּם לְהַחֲשִׁיוּ?⁶
52. וְאִזּוֹ נֵאֱמַר לְכּוֹפְרִים, טַעְמוֹ אִפּוֹא אֶת הָעֶנֶשׂ הַנִּצְחִי, הָאִם אֵין זֶה הָעֶנֶשׂ הַרְאִיו לָרַע שֶׁעָשִׂיתֶם (בְּעוֹלָם)?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 102 - 104 ; סורת אל-מואמנון 23 : 112 - 114 ; סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ;

סורת אנ-נאזעאת 79 : 46.

3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

5. ר' סורת אל-מונאפקון 63 : 11.

6. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 12 ; וסורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

53. הכּוֹפְרִים מִבְּקָשִׁים מִמֶּדֶד יִדְיָעָה עָלָיו, הָאֵם הוּא אָמַת? אָמַר, כֵּן, בְּרַבּוֹנִי! אָמַת הוּא, וְאַתֶּם לֹא תוּכְלוּ לְהַמְלִיט (מִהֶעֱנֵשׁ שֶׁל אֱלֹהָ).¹

קטע 6

54. וְלוֹ יִהְיֶה לְכָל נֶפֶשׁ כּוֹפֶרֶת כָּל הוֹן הָעוֹלָם תִּהְיֶה מוֹכֶנָה לְשִׁלְמוֹ כְּפִדְיוֹן עֲבוּר עֲצָמָה.² וְכֹאֲשֶׁר יֵרָאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ יִרְגִּישׁוּ חֲרָטָה עֲמָקָה, וְאִזּוּ יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם מִשְׁפֹּט צָדֵק וְהֵם לֹא יַעֲשֻׁקוּ.
55. לְאֱלֹהָ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וְהִבְטַחְתָּ אֱלֹהָ אָמַת הִיא, וְאוֹלָם מִרְבִּיתֶם (הַכּוֹפְרִים) לֹא יוֹדְעִים.
56. הוּא (אֱלֹהָ) יִחְיֶה וְיָמִית וְאֵלָיו תִּחְזְרוּ (בַּיּוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים).
57. הוּא בְּנֵי אָדָם! כָּבֹד בָּאָה לָכֶם דְּרָשָׁה (הַקּוֹרְאָן) מִרְבּוֹנְכֶם, וּבָהּ רְפוּי לְמַחְלוֹת הַלֵּבָבוֹת, וְהַדְרָכָה, וְרַחֲמִים לְמֵאֲמִינִים.³
58. אָמַר, (הַקּוֹרְאָן שֶׁבָּא אֵלֵיכֶם) בְּחֶסֶד שֶׁל אֱלֹהָ וּבְרַחֲמָיו, בּוֹאֵת יִשְׁמַחוּ, כִּי הוּא טוֹב יוֹתֵר מִכָּל הַהוֹן אֲשֶׁר נֹאסְפוּ.
59. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים עַל הַמְּזוֹן שֶׁאֱלֹהָ יֵצֵר לָכֶם, אוֹלָם אַתֶּם עֹשִׂיתֶם חֶלֶק מִמֶּנּוּ אֲסוּר וְחֶלֶק מִתֵּר? אָמַר, הָאֵם אֱלֹהָ הִרְשָׁה לָכֶם לַעֲשׂוֹת כֵּן, אוֹ תִבְדּוּ עַל אֱלֹהָ כָזָב?⁴
60. וּמַה דַּעֲתֶם שֶׁל אֱלֹהָ הַבּוֹדִים עַל אֱלֹהָ הַכָּזָב (כִּי יִקְרָה) בַּיּוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים! אֱלֹהָ מַעֲנִיק חֶסֶד לְבְנֵי אָדָם, אֵד מִרְבִּיתֶם אֵינֶם מְכִירִים תוֹדָה לְאֱלֹהָ.

קטע 7

61. אֵין דָּבָר שֶׁתַּעֲסֵק בּוֹ, אוֹ קְרִיאָה שֶׁתִּקְרָא בְּקוֹרְאָן, אוֹ כָּל מַעֲשֶׂה שֶׁתַּעֲשֶׂה, מִבְּלִי שְׁנִיָּה עֲדִים לוֹ כְּשֶׁתַּתְּחִילוּ לַעֲסֵק בּוֹ, אֵין דָּבָר שֶׁיִּחְבָּא מִרְבּוֹנָדֶּךָ וְלוֹ כְּמִשְׁקַל גִּרְעִין, בָּאָרֶץ אוֹ בַּשָּׁמַיִם, אוֹ מַה שֶׁקִּטֵּן אוֹ גָּדוֹל מִמֶּנּוּ, וְהַכֹּל נִרְשֵׁם בְּפִנְקֵס רָשׁוּם בְּרוּר.⁵
62. הַמְקַרְבִּים לְאֱלֹהָ לֹא יִהְיֶה עֲלֵיהֶם פֶּחַד וְלֹא יָגוֹן,
63. אֱלֹהָ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיִּירָאוּ אֱלֹהָ,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 82 ; סורת סבא' 34 : 3 ; וסורת את-תעיאבון 64 : 7.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 36.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 136.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28, ופי' 59 ; סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 213 - 218.

64. לָהֶם הַבְּשׂוּרָה בַּחַי הַעוֹלָם הַזֶּה וּבַעוֹלָם הַבָּא. אֵין לִשְׁנוֹת אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים, זֶה הוּא הָאִשֶּׁר הַגְּדוֹל.
65. אֵל יַעֲצִיבוּ אוֹתָךְ דְּבָרֵיהֶם. הַכּוֹחַ הַעֲצוּם כָּלוּ שֵׁיךְ לֵאלֹהִים, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
66. כָּל אִשֶּׁר בְּשָׂמִים וְאִשֶּׁר בְּאָרֶץ שֵׁיךְ לֵאלֹהִים, עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אֵינָם עוֹבְדִים מִמָּה שֶׁהוּא אֱמֶתִי, הֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְהֵם מְשַׁקְרִים אוֹדוֹת מִמָּה שֶׁהֵם מִיַּחֲסִים לֵאלֹהִים.
67. הוּא (אֱלֹהִים) אִשֶּׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלִּילָה (חֲשׂוֹד) לְמִנוּחַתְכֶם, וְאֶת הַיּוֹם (מֵאִיר) לְמַעַן תֵּרְאוּ לְאוֹר, וַיֵּשׁ בְּכָל זֶה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים שׁוֹמְעִים.
68. הֵם (הַנוֹצְרִים) אוֹמְרִים, הוֹלִיד אֱלֹהִים וְלָד, לוֹ הַשְּׁבַח! הוּא הַבְּלִתִּי זָקוֹק לְדָבָר, כִּי לוֹ כָּל מָה שֶׁבְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ, הָאֵם יֵשׁ לָכֶם שְׁלִטוֹן (הוֹכָחָה) בָּזֶה? הַתְּאֻמְרוּ עַל אֱלֹהִים אֶת אִשֶּׁר לֹא תִדְעוּ!¹
69. אָמַר, אֱלֹהִים הַטּוֹפְלִים שְׁקָרִים עַל אֱלֹהִים לַעוֹלָם לֹא יַצְלִיחוּ.
70. (הַכּוֹפְרִים יִהְיוּ) הַנֶּאֱדָה קֶצֶרָה בַּעוֹלָם הַזֶּה, וְאִזּוּ יוֹחֲזְרוּ אֵלֵינוּ, וְנִטְעִימָם אֶת הַעֵנֶשׁ הַחֲזֵק עַל כְּפִירָתָם.

קטע 8

71. סֵפֶר לָהֶם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) עַל נוֹחַ כְּשֶׁאָמַר לְבְנֵי עָמוֹ, בְּנֵי עָמִי! אִם נִכְחֹתִי בִּינֵיכֶם וְהִזְכַּרְתִּי לָכֶם אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהִים קִשּׁוֹת בְּעֵינֵיכֶם? אֲנִי סוֹמֵךְ עַל אֱלֹהִים. הַחֲלִיטוּ בִּינֵיכֶם מִה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אִתָּם וְשִׁתְּפִיכֶם אִשֶּׁר צִרְפָתָם לֵאלֹהִים, וְהַכְרִיזוּ אֶת מָה שֶׁאִתָּם זִמְמִים, וַעֲשׂוּ בִּי מָה שֶׁאִתָּם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת, וְלֹא תִצְפּוּ לִי,²
72. וְאִם לֹא תִקְבְּלוּ אֶת שְׁלִיחוֹתִי אֲלֵיכֶם, אֲנִי לֹא שֶׁאֲלִתִּי מִכֶּם שְׁכָר, כִּי שְׁכָרִי מֵאֱלֹהִים, וְצִוִּיתִי לִהְיוֹת מִן הַמְּסַלְמִים (הַמְּתַמְּסָרִים לֵאלֹהִים).³
73. אַךְ הֵם הִתְנַגְּדוּ לוֹ, וְנִאֲנַחְנוּ הַצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת כָּל אִשֶּׁר הָיוּ עִמּוֹ בַּתִּבָּה, וְעָשִׂינוּ אוֹתָם לְמַחְלִיפִים לְכּוֹפְרִים שֶׁהִכְחִישוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ אִשֶּׁר הִטְבַּעְנוּ. רָאָה מָה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.

1. ר' סורת מרים 19 : 88 - 95.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 59 - 64 ; וסורת הוד 11 : 54 - 56.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 131 - 132 ; סורת אל-מאאידה 5 : 44 ; סורת אל-אנעאם 6 : 162 - 163 ; סורת

אל-אעראף 7 : 126 ; סורת יונס 10 : 84 ; סורת יוסוף 12 : 101 ; וסורת אנ-נמל 27 : 44 , ופ' 91.

74. אַחֲרָיו (נוח) שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים¹ לְבְנֵי עֲמִיקָם, וְהִם הִבִּיאוּ לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲךָ הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בָּמָה שֶׁכָּפְרוּ בּוֹ מִקֶּדֶם.² כִּךְ אֲנַחְנוּ אוֹטְמִים אֶת לִבָּבוֹת אֵלֶּה שֶׁחָרְגוּ מִגְּבוּלוֹת אֵלֶּלָה.³
75. אַחֲרֵיהֶם (השְׁלִיחִים) שְׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְהָאֲרוֹן, עִם אוֹתוֹתֵינוּ אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי עֲמֹ, אֲךָ הֵם הִתִּיּהְרוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים וְחוֹטְאִים,
76. וְכֹאשֶׁר בָּאָה אֵלֵיהֶם הָאֱמֶת מֵאֲתָנוּ, אָמְרוּ, זֶה כְּשׁוֹף בְּרוּר.⁴
77. אָמַר מוֹסָא, הָאוֹמְרִים אַתֶּם לָאֱמֶת כֹּאשֶׁר בָּאָה אֵלֵיכֶם, כְּשׁוֹף הוּא זֶה? וְהַמְכַשְּׁפִים לְעוֹלָם לֹא יִצְלִיחוּ.
78. הֵם (פְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי) אָמְרוּ לְמוֹסָא, הָאִם בָּאת אֵלֵינוּ לְהַעֲבִירָנוּ מִהַדָּת שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְמַעַן שִׁיְהִיָּה לָכֶם הַשְׁלֵטוֹן בְּאַרְץ?⁵ וְאֲנַחְנוּ לֹא נֹאמִין לָכֶם,
79. וְאִזְּ אָמַר פְּרָעָה, הִבִּיאוּ אֵלַי כָּל מִכְשֵׁף אָמֵן.
80. וְכֹאשֶׁר בָּאוּ הַמְכַשְּׁפִים, אָמַר לָהֶם מוֹסָא, הַשְׁלִיכוּ אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם רוֹצִים לְהַשְׁלִיד!⁶
81. וְכֹאשֶׁר הַשְׁלִיכוּ (אֶת מִטּוֹתֵיהֶם וְחִבְלֵיהֶם), אָמַר לָהֶם מוֹסָא, מָה שַׁעֲשִׂיתֶם הוּא מַעֲשֵׂה כְשָׁפִים, וְאַלְלָה יִבְטְלוּ.⁷ אֵלֶּלָה לֹא יִתֵּן לְמַעֲשֵׂה הַמְשַׁחֲתִים לְהַצְלִיחַ.⁸
82. אֵלֶּלָה מֵאֲשֶׁר אֶת הָאֱמֶת בְּדַבְּרֵיוֹ עַל אֵף שִׁנְאָת הַפּוֹשְׁעִים.

קֶטַע 9

83. רַק מַעֲשִׂים מִבְּנֵי עֲמֹ שֶׁל מוֹסָא הֶאֱמִינוּ בּוֹ, כִּי פָּחַדוּ מִפְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם. וּפְרָעָה הִתְנַשָּׂא בְּאַרְץ וְעִבֵּר כָּל גְּבוּל בְּכִפְרִתּוֹ.
84. וְאָמַר מוֹסָא, בְּנֵי עֲמִי! אִם תֹּאמְרֵנוּ בְּאַלְלָה סִמְכוּ עָלָיו, אִם אַתֶּם מִתְמַסְּרִים לוֹ?⁹

1. השליחים אחרי נוח הם: הוד; צאלח; אבראהים; לוט; שועיב; ינוס; ואחרים.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 110.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

4. ר' סורת אנ-נמל 27: 14.

5. למוסא והארון.

6. ר' סורת טא. הא 20: 65 - 66.

7. ר' סורת אל-אעראף 7: 116.

8. ר' סורת טא. הא 20: 67 - 69.

9. ר' סורת הוד 11: 123; סורת אז-זומר 39: 36; סורת אל-מולכ 67: 29; סורת אט-טלאק 65: 3;

וסורת אל-מוזמל 73: 9.

85. הם אמרו, אנחנו סומכים על אלה. רבוננו! אל תתן לכופרים לרדף אותנו ולנצח אותנו,

86. והצילנו ברחמך מן הכופרים.

87. והשרנו אל מוסא ואחיו (הארוו), הקימו לבני עמכם במצרים בתים למקלט בשעת סכנה, ולמקומות תפלה, וקימו את התפלה, ובשר למאמינים.

88. ואמר מוסא, רבוננו! אתה הענקת לפרעה ולנכבדיו רכוש והון עצום בחיי העולם הזה. רבוננו! הם משתמשים בו להתעות אנשים משבילך. רבוננו! השמיד את הונם ואטם את לבותיהם לבל יאמינו עד אשר יראו את הענש המכאיב.¹

89. אלה אמר, תפלתכם נענתה, לכן המשיכו ללכת בשביל של אלה, ולא תלכו בשביל של חסרי הדעת.

90. וכאשר העברנו את בני ישראל בים, ופרעה וגדודיו רדפו אחריהם בזדון ואיבה, וכאשר עמד פרעה לטבע, אמר, אני מאמין שאין אלה זולת האל שבני ישראל מאמינים בו, ואני מן המתמסרים לו,

91. אז נאמר לו, כעת! וכבר מרדת מקדס והיית מן המשחיתים,

92. אולם היום נציל אותך בגופך למען תהיה לאות לבאים אחרים. אך מרבית בני האדם אינם שמים לב לאותותינו.

93. וכבר הושבנו את בני ישראל במושב בטוח, ופרנסנו אותם במאכלים טובים, והם לא נחלקו ביניהם אלא אחרי שהעניקה להם הדעת. רבונך ישפט ביניהם ביום תחית המתים במה שנתלקו בו.

קטע 10

94. אם יש לך ספק כל שהוא בנוגע למה שהורד אליך (מהענין הזה), שאל את אלה הקוראים את הספר (התורה והאג'יל) לפניה. כבר באה אליך האמת מרבונך, לכן, אל תהיה מן הספקנים,

95. ואל תהיה במכחישים את אותות אלה, לבל תהיה מן המפסידים.

96. אלה אשר אלה החליט החלטת צדק, לגרשם מרחמיו, לא יאמינו,

97. ולו בא אליהם כל אות, עד שיראו את הענש המכאיב.²

1. ר' סורת נוח 71 : 26 - 27.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; וסורת יונוס 10 : 88.

98. הָאֱמוּנָה לֹא עֲזָרָה לְעִיר כָּל שֶׁהִיא כְּמוֹ שֶׁעֲזָרָה לְבָנֵי עַמּוֹ שֶׁל יוֹנוֹס, כְּאֲשֶׁר הָאֱמִינוֹ, הִסְרָנוּ מֵעָלֵיהֶם אֶת עֵנֶשׁ הַקָּלוּן בַּחֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְנָתַנוּ לָהֶם לַחֲיוֹת בִּהְנָאָה עַד עַתָּה.¹
99. וְלוֹ רָצָה רְבוּנָךְ הָיוּ מֵאֲמִינִים כָּל בְּנֵי הָאָדָם הַשּׁוֹכְנִים בָּאָרֶץ, הָאֵם אֶתָּה כּוֹפֶה עַל הָאֲנָשִׁים לִהְיוֹת מֵאֲמִינִים?²
100. אִין נָפֶשׁ שְׂתוּכַל לְהֶאֱמִין מִבְּלִי הָרָצוֹן שֶׁל אֱלֹהָ, וְהוּא יְטִיל אֶת הָעֵנֶשׁ עַל אֱלֹהֵי שְׂאִינָם מִבְּיָנִים.
101. אָמַר, הִתְבוּנָנוּ בְּכָל מָה שֵׁיֵשׁ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מֵאוֹתוֹת אֱלֹהָ, אֲמָנָם הָאוֹתוֹת וְהַאֲזָהֲרוֹת לֹא יַעֲזְרוּ לְאֲנָשִׁים שְׂאִינָם מֵאֲמִינִים.
102. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מַחְכִּים אֶלָּא לְיָמִים (שֶׁל עֵנֶשׁ) כְּמוֹ הַיָּמִים שֶׁל אֱלֹהֵי שְׁעָבְרוּ לִפְנֵיהֶם. אָמַר, חֲכוּ! וְאֲנִי מַחְכֶּה בֵּין הַמַּחְכִּים עִמָּכֶם,
103. לְאַחֵר מִכֶּן, אֲנַחֲנוּ נַצִּיל אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת הַמֵּאֲמִינִים, כִּי חוֹבָה עָלֵינוּ לְהַצִּיל אֶת הַמֵּאֲמִינִים.

קטע 11

104. אָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק כָּל שֶׁהוּא בִּדְתַּי שְׁלִי, אִינִי עוֹבֵד אֶת אֱלֹהֵי אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, כִּי רַק אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר יִמִּיתְכֶם אֲנִי אֶעֱבֹד, וְצוֹיִתִּי לִהְיוֹת מִן הַמֵּאֲמִינִים.
105. וְעַמִּד נְצִיב כְּחִינוּף לְשֹׁמֵר אֶת הַדֵּת (וְלַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבִדּוֹ), וְאֵל תִּהְיֶה מִן הַפְּגָנִים,
106. וְאֵל תִּתְפַּלֵּל מִלְּבַד אֱלֹהָ לְמִי שֶׁהוּא שְׁלֹא יַעֲזֹר וְלֹא יִזְקֵק לָךְ. וְאִם תַּעֲשֶׂה זֹאת, הִנֵּךְ אֶחָד מִן הַכּוֹפְרִים.
107. וְאִם יָבִיא אֱלֹהָ עָלֶיךָ צָרָה, אִין מִי שֶׁהוּא שְׁיָכַל לְהַסִּיר אוֹתָהּ מִלְּבִדּוֹ, וְאִם יִרְצֶה לְגַמֵּל לָךְ חֶסֶד, לֹא יוּכַל אִישׁ לַעֲצֹר אֶת חֶסֶדּוֹ, הוּא יַעֲנִיק אֶת חֶסֶדּוֹ לְאֲשֶׁר יִרְצֶה מִבֵּין עַבְדָּיו. וְהוּא הַסּוֹלַח וְהַרְחוּם.
108. אָמַר, הוּא בְּנֵי אָדָם! בָּאָה לָכֶם הָאֲמַת (הַקּוֹרְאָן) מִרְבוּנָכֶם, לָכֵן, מִי שְׁמַקְבֵּל אֶת הַהִדְרָכָה, הוּא מְקַבֵּל אוֹתָהּ בְּשִׁבִּיל עֲצָמוֹ, וְמִי שֶׁיִּתְעָה, הוּא יִתְעָה רַק אֶת עֲצָמוֹ. וְאִין אֲנִי אַחֲרָאִי לְמָה שֶׁיִּקְרָה לָכֶם.
109. נִהַג לְפִי מָה שֶׁהִשְׁרָה לָךְ, וְחִכָּה בְּסִבְלָנוּת לְמִשְׁפָּט אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַטּוֹב שְׁבִשּׁוּפָטִים.

1. ר' סורת יא. סין 36 : 30 ; סורת אד' - ד' אריאת 51 : 52 ; וסורת אז - זוחירוף 43 : 23 .

2. ר' סורת אל-בקהר 2 : 272 ; סורת הוד 11 : 148 - 149 ; סורת אר-רעד 13 : 31, ופ' 40 ; סורת אל-קצצ

28 : 56 ; סורת מאטר 35 : 8 ; וסורת אל-ע'אשיה 88 : 21 - 22 .

11

סִוֵּרַת הַיּוֹד הַיּוֹד

סורה זו קיבלה את שמה «היוד» משום שהשם של «היוד»
נזכר בה חמש פעמים. ר' פ' : 50, 53, 58, 60, 89. השם
«היוד» גם נזכר בסורות אחרות, כמו : סורת אל-אעראף
7 : 65 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 124.
הורדה במכה אחרי סורת ינוס 10, ופסוקיה מאה
עשרים ושלושה. קיבלה את שמה «היוד» מפסוק חמישים
ושלושה.

סורת הוד 11

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. א. ל. ר. 1
זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר אוֹתוֹתָיו נִשְׁמְרוּ מִפְּנֵי כָּל סִלּוּף וְזִיוּף, ² וּפְרָשׁוֹ מֵאֵת הַחֶכֶם וְהַבְּקִיא (אֱלֹהֵ),
2. כְּדִי שְׁלֹא תַעֲבְדוּ אֵלָא אֶת אֱלֹהֵ. ³ אֲנִי (הַנְּבִיא) שֶׁנִּשְׁלַחְתִּי אֲלֵיכֶם כְּמִזְהִיר וְכַמְבַּשֵּׁר מֵאֲתוֹ,
3. וּבִקְשׁוּ סְלִיחָה מִרְבוֹנְכֶם וְחִזְרוּ אֵלָיו בְּתַשׁוּבָה, וְהוּא יַעֲנִיק לָכֶם מִנְעָמִים לְזִמּוֹ מִגִּבְל, וְיַעֲנִיק חֶסֶד לְמִי שֶׁרָאוי לוֹ. ⁴ אֵד אִם תִּסְטוּ, חוֹשֵׁשׁ אֲנִי לָכֶם מִפְּנֵי הָעֹנֵשׁ שֶׁל יוֹם כְּבִיר (יוֹם הַדִּין),
4. אֶל אֱלֹהֵ תִשׁוּבַתְכֶם (בְּיוֹם הַדִּין), וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
5. הֵם (הַפְּגִנִיִּים) מֵתֵאֱמָצִים לְמַעַן שִׁיִּסְתִּירוּ אֶת כְּפִירְתֶּם מִמֶּנּוּ, הָאִם אֵינֶם יוֹדְעִים כְּשֶׁהֵם מְכַסִּים אֶת עֲצָמָם בְּבִגְדֵיהֶם, הוּא יֵדַע אֶת אֲשֶׁר יִסְתִּירוּ אוֹ יִגְלוּ? כִּי אֱלֹהֵ יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּלִבָּבוֹת.

חלק 12

6. פְּרִנְסַת כָּל נֶפֶשׁ חִיָּה בְּאֶרֶץ מֵאֵת אֱלֹהֵ, וְהוּא יוֹדֵעַ אֶת מִשְׁכָּנָהּ כְּשֶׁהִיא חִיָּה, וְיוֹדֵעַ אֶת מְקוֹם מוֹתָהּ, כִּי הַכֹּל כְּתוּב וּמִפְּרֵט בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי הַקְּרוּר. ⁵
7. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, כְּשֶׁכֶּס מַלְכוּתוֹ הָיָה עַל פְּנֵי הַמַּיִם, לְמַעַן יִבְחַן אֶתְכֶם מִי בָכֶם מִיִּטִּיב לַעֲשׂוֹת. ⁶ וְאִם תֹּאמַר (הַשְּׁלִיחַ מוֹחֲמֵד), שֶׁלְאַחַר הַמָּוֶת תִּקְוָמוּ לְתַחִיָּה. הַכּוֹפְרִים יֹאמְרוּ, אִין זֶה אֵלָא כְּשׁוּף בְּרוּר. ⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-חג' 22: 52.

3. ר' סורת אנ-נחל 16: 36; וסורת אל-אנביא' 21: 25.

4. ר' סורת אנ-נחל 16: 97.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 38, ופ' 59.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 115 - 116; סורת צאד 38: 27; וסורת אד' ד' אריאת 51: 56.

7. ר' סורת אר-רום 30: 27; וסורת לוקמאן 31: 28.

8. ואם אֶנְחֵנו דוֹחִים אֶת הָעֶנֶשׁ מֵהֶם עַד לְזִמּוֹ מִסִּים. יֹאמְרוּ, מֶה מַעֲכֹב אוֹתוֹ? אוֹלָם בְּיוֹם שְׂבִיבָא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ אֵינוֹ נִדְחָה מֵעֲלֵיהֶם, וּמֶה שְׂלַעְגוֹ לוֹ יִקְיף אוֹתָם.

קטע 2

9. אִם נַעֲנִיק לְאָדָם מִרְחֲמִינוּ, וְאַחַר נְסִירָם מֵעָלָיו, הוּא מִתְיָאֵשׁ וְכוֹפֵר,
10. אֲדָ אִם נַעֲנִיק לוֹ מִחֲסָדָיו לְאַחַר מְצוּקָה שְׁפָגְעָה בּוֹ, הוּא אוֹמֵר, חָלְפוּ הָרְעוֹת מֵעָלַי, וַיְהִיָּה שְׂמִיחַ וּמִתְגַּאֵה בְּעַצְמוֹ,
11. לֹא כֹן בְּעָלֵי הַסְּבָלָנוֹת וְעוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם שְׂמוּרָה סְלִיחָה וְשָׂכָר גָּדוֹל (בְּיוֹם הַדִּין).¹
12. אוֹלֵי אֶתְּהָ חוֹשֵׁב לְהַשְׁמִיט חֵלֶק מִמֶּה שֶׁהִשְׁרָה אֱלֹדִי, וְצָר לָדָ עַל כָּדָ, שְׂיֹאמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹצָר, אוֹ לֹא בָּא עִמּוֹ מִלְּאָדָ?² אֶתְּהָ רַק מְזַהֵר. וְאַלְלָה אַחֲרָאֵי לְכָל דָּבָר.
13. וְאוֹלֵי יִגִּידוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). אֹמֵר, הִבִּיאוּ עֶשֶׂר סוּרוֹת בְּדוֹוִית כְּמוֹהוּ, וְהִזְמִינוּ לְעֶזְרַתְכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר תּוּכְלוּ זוּלַת אֲלָלָה, אִם אֶתְּם צוֹדֻקִים?
14. וְאִזּוֹ אִם לֹא יִשְׁבִּיבוּ לָכֶם, דְּעוּ, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם בִּידִיעַת אֲלָלָה, וְכִי אֵין אֵל זוּלָתוֹ. אַחֲרֵי כָל זֶה, הֵאֵם לֹא תִהְיוּ מְסַלְמִים?³
15. הַשּׁוֹאֲפִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטִיָּהֶם, נִגְמַל לָהֶם לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא יִקְפָּחוּ,⁴
16. אֲלָה אֲשֶׁר דָּבָר לֹא יְהִיָּה לָהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא אֲלָה הָאֵשׁ, וְכָל מֶה שֶׁעָשׂוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה יִסָּכַל, וְלֹא יְהִיָּה עֶרְךָ לָמָּה שֶׁפָּעְלוּ,
17. מִי שֶׁיֵּשׁ בִּידוֹ הוֹכְחָה בְּרוּחָה מֵעַם רְבוּנוֹ (הַקּוֹרְאָן),⁵ וְלִצְדוֹ עוֹמֵד עַד מֵאֵתוֹ, וּלְפָנָיו סָפְרוּ שֶׁל מוֹסָא כְּמִדְרִיד וְרִחֲמִים לְמִי שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, וְכָל הַכּוֹפֵר בּוֹ מִבֵּין הָאֲנָשִׁים שֶׁהִתְקַבְּצוּ (וְהִתְנַגְּדוּ לְנִבְיָא מוֹחֲמַד), לוֹ נוֹעַדָה הָאֵשׁ.⁶ אֵל תִּהְיֶיהָ בְּסִפְּקָ בְּדָבָר הַזֶּה, כִּי הוּא הֶאֱמַת מֵאֵת רְבוּנוֹד,⁷ וְאוֹלָם מְרַבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יֵאֱמִינוּ.

1. ר' סורת אל-מעארגי 70: 19 - 22; וסורת אל-עצר 103: 3.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 7 - 8.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 112.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 21; וסורת אש-שורא 42: 20.

5. ר' סורת אר-רום 30: 30.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 19; וסורת אס-סגידה 32: 1 - 2.

7. ר' סורת אל-בקרה 2: 2; וסורת אס-סגידה 32: 2.

18. ומי יותר כופר מזה הבודה על אלקה קזב? אלה יעמדו ביום הדין בפני רבונם, והעדים יכריזו, הנה הם אלה קזבו על רבונם. אכן, קללת אלקה על הכופרים,
19. אלה אשר מנעו אנשים מלקחת בשביל של אלקה, ורצו שהשביל יהיה עקם, והם כפרו בעולם הבא,
20. אלה לא יוכלו להתחמק ממנו (אלקה) בארץ, ואין להם בפני אלקה כל מגנים. ויוכפל עונשם בגיהנם,¹ הם לא יכלו לשמץ (את הקוראן) ולא יכלו לראות (אותות אלקה),²
21. הם אשר אבדו את נפשותיהם, והאלילים שבדו זנחו אותם,³
22. אין ספק שבעולם הבא יהיו הם המפסידים מכל.
23. המאמינים עושי הטוב והנכנעים בפני רבונם, אלה הם שוכני הגן, ולנצח יהיו בו.
24. משלם של שני הצדדים (הכופרים והמאמינים) כמו עור וחרש מצד, ולפקח ולשומע מצד אחר. האם הם שוים האחד לשני? האם לא תזכרו?⁴

קטע 3

25. וכבר שלחנו את נוח אל בני עמו. (הוא אמר להם), אני מזהיר אתכם בלשון ברורה,
26. אל תעבדו אלא את אלקה, (ואם לא) אני מפחד שתקבלו ענש יום מכאיב.
27. הכופרים מבין מנהיגי בני עמו אמרו, אנחנו רואים שאתה בן אדם כמותנו, ורואים אנחנו כי רק העלובים מבינינו האמינו בך, ואנחנו רואים שאין לךם יתרון עלינו משום שאנחנו חושבים שאתם משקרים.⁵
28. (נוח) אמר, הוי בני עמי! מה תאמרו אם יש לי הוכחה ברורה מרבוני, והעניק לי רחמים מאתו שנסתרו מכם, החושבים אתם שנכפה אותה עליכם אם לא תרצו?

1. ר' סורת אנ-חל 16 : 88.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת אל-בקהר 2 : 166 ; סורת מרים 19 : 81 - 82 ; סורת אל-ענכבות 29 : 25 ; וסורת אל-אחקהא

6 : 46

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 23 ; סורת אל-חשר 90 : 20 ; וסורת פאטר 35 : 19 - 24.

5. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 23.

29. (נוח) אָמר, הוּי בְּנֵי עִמִּי! אֵינִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם הוּן בְּעַד שְׁלִיחוּתִי, כִּי שְׂכָרִי מֵאֱלֹהָ, לָכֵן לֹא אֶגְרֹשׁ מִלִּפְנֵי אֵת אֱלֹהָ שֶׁהֶאֱמִינוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לִפְנֵי אֵת רְבוּנָם.¹ אֲנִי רוֹאֶה שְׁאַתֶּם אֲנָשִׁים בּוֹרִים.

30. הוּי בְּנֵי עִמִּי! מִי יַעֲזֹר לִי בִּפְנֵי אֱלֹהָ אִם אֲנִי אֶגְרֹשׁ אוֹתָם מִלִּפְנֵי הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?

31. אֵין אֲנִי אוֹמֵר לָכֵם כִּי בְּיַדִּי אוֹצְרוֹת אֱלֹהָ, וְאֵינֶנִּי יוֹדֵעַ אֵת הַנִּסְתֵּר, וְאֵין אֲנִי אוֹמֵר כִּי מִלֵּאָדָּא אֲנִי, וְאֵינִי אוֹמֵר אֶל אֱלֹהָ שְׁאַתֶּם מְזַלְזִלִים בָּהֶם כִּי אֱלֹהָ לֹא יַעֲנִיק לָהֶם כָּל טוֹבָה. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּנְפְּשׁוֹתֵיהֶם. וְאִם זֹאת אַעֲשֶׂה, אֶגְרֹם עוֹל לַעֲצָמִי.

32. אָמְרוּ, נוּחַ! הַתּוֹכַחַת עִמָּנוּ וְהַרְבִּית הַהִתּוֹכַחַת, הִבֵּא עֲלֵינוּ (אֵת הָעֶנֶשׁ) שְׁאַיִמָּת בּוֹ אִם בְּאַמַּת אֵתָה צוֹדֵק.

33. אָמַר נוּחַ, אֱלֹהָ יָבִיא אוֹתוֹ עֲלֵיכֶם אִם יִרְצֶה, וְאֵין אַתֶּם יְכוֹלִים לְבָרַח מֵאֱלֹהָ,

34. לֹא תוֹעִיל לָכֵם עֲצָתִי, אִם בְּרָצוֹנִי לִיעֹץ לָכֵם אִם אֱלֹהָ רוֹצֶה שֶׁתִּשְׁאַרוּ בַּתְּעִיָּה, כִּי הוּא רְבוּנָכֶם וְאֵלֵיו תִּוְחָזְרוּ.

35. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ. אָמַר, אִם בְּאַמַּת בְּדִיתִי אוֹתוֹ, הִרִי רַק עָלֵי הָאַחֲרִיּוֹת לְחֻטָּאִי, אֵדָּא אֲנִי חַף מִחֻטָּאֵיכֶם.

קטע 4

36. וְאֱלֹהָ הִשְׁרָה לְנוּחַ, מִלְּבַד אֱלֹהָ שֶׁכָּבַד הֶאֱמִינוּ, לֹא יֵאֱמִין עוֹד אֵף אֶחָד מִבְּנֵי עַמָּד, לָכֵן אֵל תִּצְטָעַר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.

37. וּבִנְהָ אֵת הַתֵּבָה בַּהֲשֹׁנְחָתָנוּ וְהִשְׁרָאֲתָנוּ,² וְאֵל תִּשְׁאַל אוֹתִי לְסֹלַח לְכּוֹפְרִים, כִּי הֵם יוֹטְבֵעוּ.

38. וְכַאֲשֶׁר הָיָה נוּחַ בּוֹנֶה אֵת הַתֵּבָה, וְכִשְׁמִנְהִיגִים מִבְּנֵי עַמּוֹ עָבְרוּ עַל פָּנָיו הֵם לַעֲגוֹ לוֹ. אָמַר, כִּשֶּׁם שְׁאַתֶּם לוֹעֲגִים לָנוּ, גַּם אֲנַחְנוּ נִלְעַג לָכֵם כַּאֲשֶׁר תִּלְעָגוּ,

39. וְאַתֶּם עוֹמְדִים לְדַעַת עַל מִי יָבֹא הָעֶנֶשׁ שֶׁיִּשְׁפִּיל אוֹתוֹ, וְעַל מִי יִחוּל הָעֶנֶשׁ הַנִּצְחִי.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 52 - 53.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 39.

40. וְכַאֲשֶׁר בָּא הָצוּ שְׁלָנוּ (לְהַשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים), וְרַחַת הַתְּנוּרָה.¹ אֲמַרְנוּ (לְנוּחַ), קוּחַ אֶתְּךָ אֶל הַתִּבְּהָ זֶה מִכָּל מִין בְּיַחַד עִם בְּנֵי בֵּיתְךָ - פָּרֵט לְאַלֶּה שֶׁכָּבֵר נִחְרָץ גּוֹרֵלֶם-² וְאֶת הַמֵּאֲמִינִים, כִּי רַק מַעֲטִים הָאֲמִינוּ.
41. וְאָמַר נֹחַ, עָלוּ בָּהֶ, בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַפִּלְגֶּתֶה וְעִגִּינְתָּה, כִּי רַבּוֹנִי סוֹלַח וְרַחוּם.
42. וּבִהְיוֹת הַתִּבְּהָ מְהֻלָּקֶת בֵּין גְּלִים גְּבוּהִים כְּהָרִים,³ קָרָא נֹחַ אֶל אֶחָד מִבְּנָיו, שְׁלֵא הֶצְטַרֵּף אֲלֵיהֶם, בְּנִי! הֶצְטַרֵּף אֲלֵינוּ וְאֵל תִּהְיֶה עִם הַכּוֹפְרִים.
43. אָמַר (הַבּוֹ), אֲנִי אֲמַצָּא מַחֲסֶה בְּהָר שְׁיָגוּ עָלַי מִפְּנֵי הַמַּיִם. אָמַר (נֹחַ), אֵין מָגוּ הַיּוֹם מִן הַפְּסִיקָה שֶׁל אֱלֹהָ, אֵלֶּא רַק לָמִי שֶׁאֱלֹהָ יִרְחֵם עָלָיו. וְאֵז הִפְרִידוּ בִּינֵיהֶם הַגְּלִים, וְהָיָה בָנוּ בֵּין הַטּוֹבָעִים.
44. וְאֵז נֶאֱמַר, הוּא אֲדַמָּה! בִּלְעִי אֶת מִימֶיךָ! וְהוּא שָׁמַיִם! הִפְסִיקוּ! אֵז פָּתְחוּ הַמַּיִם, וְהָעִנָּן נִגְמַר. (וְהַתִּבְּהָ) הִטִּילָה אֶת הָעָגוֹן עַל הָר אֶל-ג'וּדִי,⁴ וְאֵז נֶאֱמַר, הָאֲבִדוֹן לְכּוֹפְרִים.
45. נֹחַ קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, רַבּוֹנִי! בְּנִי הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי, וְהִבְטַחְתָּךְ (לְהַצִּיל אוֹתִי וּבְנֵי מִשְׁפַּחְתִּי) אֲמַת הַיָּא, וְאַתָּה הַטּוֹב בֵּין הַשּׁוֹפְטִים.
46. אָמַר (אֱלֹהָ), נֹחַ! אֵין הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא כּוֹפֵר וְחוֹטֵא. לָכֵן אֵל תִּשְׁאֵל אוֹתִי מָה שֶׁאֵין לָךְ יְדִיעָה עָלָיו, אֲנִי מְזַהֵר אוֹתְךָ שְׁלֵא לְהִיּוֹת בִּנְבָעָרִים.
47. אָמַר (נֹחַ), רַבּוֹנִי! אֲנִי מִבְּקֵשׁ מַחֲסֶה אֲצִלְּךָ מִפְּנֵי שֶׁאֲשָׁאֵל אוֹתְךָ עַל אֲשֶׁר לֹא אֲדַע. אִם לֹא תִסְלַח לִי וְתִרְחֵם עָלַי אֶהְיֶה גַם אֲנִי מִן הַמִּפְסִידִים.
48. אֵז נֶאֱמַר, נֹחַ! רַד בְּשָׁלוֹם מֵאֲתָנוּ וּבִבְרָכוֹת עֲלֶיךָ וְעַל הָאֲמוֹת אֲשֶׁר אֲתָךְ, אֲךָ אֲמוֹת אַחֲרוֹת (כּוֹפְרוֹת) נִעְנִיק לָהֶן תַּעֲנוּג זְמַנִּי, וְלֵאחֲרַי מִכּוֹן יִקְבְּלוּ עָנֶשׁ מִכָּאִיב מֵאֲתָנוּ.
49. סְפוּר זֶה אֶחָד מִסְּפֻרֵי הָעֶבֶר הַנִּסְתָּר שֶׁאֲנַחְנוּ מְגִלִּים לָךְ, לֹא יִדְעָתָם עָלָיו אֲתָה וּבְנֵי עַמְּךָ לִפְנֵי זֶה, לָכֵן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הִתּוֹצָאָה הַטּוֹבָה לִירָאִים.⁵

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 27 ; וסורת אל-קמר 54 : 11 - 14.

2. כמו אחד הבנים שלו ואשתו של נוח.

3. ר' סורת אל-קמר 54 : 15 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

4. יש הקובעים את מקומו של הר אל-גודי בין תורכיה ועיראק.

5. ר' סורת ע'אפר 40 : 51 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 172.

קטע 5

50. וְאֵל בְּנֵי עַד¹ שְׁלַחְנוּ אֶת הוֹד אַחִיהֶם, וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ מִבְּלַעְדִּיו, כִּי אַתֶּם רַק מְשַׁקְרִים (בְּכַפִּירְתְּכֶם).
51. הוּי בְנֵי עַמִּי! אֵין אָנִי דֹרֵשׁ מִכֶּם שְׁכָר עָלַי (עַל מַה שְּׁאֲנִי קוֹרָא אַתְּכֶם לַעֲבֹד אֱלֹהָ לְבַדּוֹ), שְׁכָרִי עַל מִי שְׁבָרָא אוֹתִי, הֵאֵם לֹא תִבְנִינוּ?
52. הוּי בְנֵי עַמִּי! בְּקִשׁוֹ סְלִיחָה מִרְבוֹנְכֶם וּחְזֹרוּ אֵלָיו בְּתִשׁוּבָה, וְאִזּוּ יוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גֶּשֶׁמִּי בְרָכָה וְיוֹסִיף לָכֶם כּוֹחַ עַל כּוֹחְכֶם, וְאֵל תִּסְטוּ כְּחוּטָאִים.
53. הֵם אָמְרוּ, הוֹד! לֹא הִבֵּאתָ לָנוּ כָּל הוֹכָחָה בְּרוּרָה, לָכֵן אֵינָנוּ נוֹטְשִׁים אֶת אֱלֹהֵינוּ לְפִי דְבָרֶיךָ, וְאֵין אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים לָךְ.
54. אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים, יִתְּכֶן שְׁאֲחֹד מֵאֱלֹהֵינוּ גֶרֶם לְשִׁגְעוֹנְךָ. הוּא אָמַר, אָנִי מַעֲיִד עָלֶי אֶת אֱלֹהָ, וְהִיוּ יָעִידִים גַּם אַתֶּם שְׁאֲנִי מִתְנַעֵר מִמָּה שְּׁאֵאתֶם מְשַׁתְּפִים,
55. עִם אֱלֹהָ, לָכֵן הִתְנַכְּלוּ לִי בְּלָכֶם וְאֵל תִּתְּנוּ לִי שִׁהוּת,
56. אָנִי סוֹמֵךְ עַל אֱלֹהָ רְבוֹנִי וְרְבוֹנְכֶם, שְׁאֵין בְּרִיָּה בְּעוֹלָם אֲלֹא הוּא שׁוֹלֵט בָּהּ. רְבוֹנִי מוֹבִיל לְדָרֶךְ יִשְׁרָה.
57. וְאִם תִּסְטוּ, אָנִי כָּבֵר מִסִּרְתֵּי לָכֶם אֶת אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתִּי לְהִבִּיא אֵלֵיכֶם. רְבוֹנִי יַחֲלִיף אַתְּכֶם בְּאֲנָשִׁים אַחֲרִים מִבְּלִי שְׁתוּכְלוּ לְהַצִּיק לוֹ בְּמֵאוּמָה. רְבוֹנִי שׁוֹמֵר עַל כָּל דְּבָר (וְהוּא יִשְׁמֹר עָלֶי מִכֶּם).
58. וְכֹאֲשֶׁר בָּא גִזֵּר הַדִּין שְׁלָנוּ לְהַעֲנִישׁ אוֹתֶם, הִצְלָנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוֹד וְעַמּוֹ כָּל אֱלֹהָ שְׁהֵאֲמִינוּ לוֹ וְחִלְצָנוּ אוֹתֶם מֵעַנֶּשׁ כְּבֵד.
59. וְהִנֵּה בְנֵי עַם עַד כִּפְרוּ בְּאוֹתוֹת רְבוֹנֶם וְלֹא צִיְתוּ לְשִׁלְחִיו, וְצִיְתוּ לְצוֹ שֶׁל כָּל עָרִיץ וְקִשָּׁה עֶרְף,
60. לָכֵן רִדְּפָה אוֹתֶם קִלְלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים (מִחֻפָּה לָהֶם עֵנֶשׁ כְּבֵד), עַל אֲשֶׁר כִּפְרוּ בְּרְבוֹנֶם. הָאֲבָדוֹן לְאֲנָשֵׁי עַד, עַמּוֹ שֶׁל הוֹד.

קטע 6

61. וְאֵל בְּנֵי עַם תִּ' מוֹד שְׁלַחְנוּ אַחִיהֶם צֹאֵלָח. וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, שְׁאֵין לָכֶם אֱלֹהַ מִלְּבַדּוֹ, הוּא בָּרָא אַתְּכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְנָתַן לָכֶם לַחֲיוּת בָּהּ. לָכֵן שְׁאֵלוּ אֶת סְלִיחָתוֹ וְשׁוּבוּ אֵלָיו בְּתִשׁוּבָה, כִּי רְבוֹנִי קְרוֹב וְעוֹנָה לְשׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ.²

1. בני עַד: הֵם אוֹמֵה עֲרִבִית קְדוּמָה טְרוּם-אֶסְלָאמִית שֶׁנִּכְחַדָּה הִרְבָּה זְמַן לִפְנֵי קוּם הָאֶסְלָאם. ר'.

סורת אל-אעראף 7: 65 - 71.

2. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2: 186.

62. הם אָמְרוּ, הוּי צאַלח! לַפְנֵי זֶה הָיִית בְּעֵינֵינוּ אִישׁ חָכֵם וּמְתוּן, הָאֵם אַתָּה אוֹסֵר עָלֵינוּ לַעֲבֹד מֶה שְּׁעַבְדוּ אֲבוֹתֵינוּ? יֵשׁ לָנוּ סֶפֶק גָּדוֹל בְּאִשְׁר אַתָּה קוֹרָא לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוּ.
63. אָמַר (צאַלח), הוּי בְּנֵי עַמִּי! מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ בְּיַד הוֹכָחָה בְּרוּרָה מְרֻבּוּנִי, וְהוּא הָעֵנִיק לִי רַחֲמֹנוֹת מִמֶּנּוּ (הַנְּבוּאָה)? לָכֵן מִי יַצִּיל אוֹתִי מֵאֲלָלָה אִם אֲנִי לֹא אַצִּית לוֹ? אַתֶּם לֹא מוֹסִיפִים לִי אֶלָּא אֲבָדוֹן.
64. הוּי בְּנֵי עַמִּי! הִנֵּה נֹאקָה שֶׁל אֲלָלָה¹ לְאוֹת לָכֶם. תִּנּוּ לָהּ לַרְעוֹת כְּרֻצוֹנָה בְּאֲדַמַּת אֲלָלָה, וְלֹא תִפְגְּעוּ בָּהּ לַרְעָה, אַחֲרֵת יִפְגַּע בָּכֶם עֲנֹשׁ מָהִיר.²
65. אוּלַם הֵם עָקְרוּ אוֹתָהּ. וְאָז אָמַר לָהֶם צאַלח, תִּתְּנוּ מִהַחַיִּים שְׁלָכֶם שְׁלוֹשָׁה יָמִים, זֹהֵי הַתְּרָאָה צוֹדָקָת.
66. וְכַאֲשֶׁר בָּא גִזֵּר הַדִּין שְׁלָנוּ (לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם), הִצְלָנוּ אֶת צאַלח וְאֶת כָּל אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ לוֹ בְּרַחֲמֵינוּ מִהַשְׁפֶּלֶת אוֹתוֹ יוֹם. וְרֻבּוֹנָד הוּא הַחֲזֵק וְהַעֲזוּז.
67. וְהַצֵּעָקָה פָּגְעָה בְּאֵלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ, כְּתוּצָאָה נִהְפְּכוּ לַפְגָּרִים מוּטָלִים עַל פְּנֵיהֶם בְּבִתְיָהֶם,
68. כָּאֵלוּ שֶׁמַּעוֹלָם לֹא הָיוּ בַחַיִּים. בְּנֵי ת' מוֹד כִּפְּרוּ, הֶאֱבָדוֹן לְאִנְשֵׁי עַם ת' מוֹד.

קטע 7

69. וְאֶת הַשְּׁלִיחִים (הַמְּלָאכִים) שְׁלָנוּ הַבִּיאוּ לְאַבְרָאָהִים אֶת הַבְּשׂוּרָה. אָמְרוּ, שְׁלוֹם! אָמַר, שְׁלוֹם! וְהוּא חָשׁ וְהַבִּיאוּ לָהֶם עֶגְל שְׁמֵן צְלוֹי (לְאָכֹל),³
70. (אֲמָנָם הֵם לֹא אָכְלוּ) וּכְשֶׁהוּא רָאָה אֶת יְדֵיהֶם לֹא מִגִּיעוֹת אֵלָיו, חָשָׁד בָּהֶם וּפְחַד מֵהֶם.⁴ אָבֵל, הֵם אָמְרוּ לוֹ, אֵל תִּפְחַד! אֲנַחְנוּ נִשְׁלַחְנוּ אֵל עִם לוֹט.
71. אַךְ אֲשֶׁתוֹ (שֶׁל אַבְרָאָהִים) שֶׁהָיְתָה עוֹמֶדֶת בְּקִרְבָּתָם (וְהִיא שְׁמַעָה מָה הָיוּ אוֹמְרִים), צִחֲקָה. וְאָז בִּשְׂרָנוּ לָהּ עַל הַלְדוֹת אֶסְחָאק (יִצְחָק), וְאַחֲרֵי אֶסְחָאק יַעֲקֹב (יַעֲקֹב),⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73 - 79.

3. ר' סורת אדי-דיאריא 51 : 26 - 27.

4. לפי מנהגי שוכני המדבר אם האורח מסרב לאכול את אוכל ההארח שמגישים לו ; התנהגות זו של האורח נחשבת לסימן של איבה.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 133.

72. וְאָמְרָה, אוי לי! אֵיךְ אֵלֶּד וְאָנִי זָקְנָה וּבְעָלִי זֶה גַּם זָקוֹ! בְּאַמֶּת זֶה דָּבָר מוֹזֵר.¹
73. אָמְרוּ (הַמְּלָאכִים), הֲאֵם אַתְּ מַתְּפַלֵּאת מִהֶעֱנִין שֶׁל אֱלֹהִים? רַחֲמֵי אֱלֹהִים וּבִרְכוּתֵי עֲלֵיכֶם בְּנֵי הַבֵּית, כִּי הוּא (אֱלֹהִים) רַב-תַּפְאָרֶת וּמִהָלָל.
74. וְכֹאשֶׁר נִרְגַע אֲבֵרָא הֵימּוֹ וְנִתְּנָה לוֹ הַבְּשׂוּרָה (עַל הַלְדֵּת אֲסַחְאֵק וְיַעֲקֹב, הַמְּשִׁיד לְהַתְּנֹכַח עִמָּנוּ עַל אוֹדוֹת בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל לוֹט).
75. כִּי אֲבֵרָא הֵימּוֹ הָיָה מֵתוֹן, וּמִרְבָּה לְהַתְּפַלֵּל אֶל אֱלֹהִים, וְחוֹזֵר בְּתִשְׁבּוּכָה.
76. הוּא אֲבֵרָא הֵימּוֹ! שָׁכַח מֵזֶה, הֵנָּה כָּבֵד הַגִּיעָה הַחֲלֻטֶּת רַבּוֹנָד, וְהַעֲנֵשׁ בָּא אֲלֵיהֶם, וְאֵין לַעֲצֹר אוֹתוֹ.
77. בְּבֹא שְׁלִיחֵינוּ (הַמְּלָאכִים) אֶל לוֹט, בּוֹאִם הָיָה רַע בְּעֵינָיו, וְהָיָה עָלָיו לְמַעֲמָסָה. וְאָמַר, זֶהוּ יוֹם קָשָׁה.
78. הָאֲנָשִׁים מִבְּנֵי עַמּוֹ בָּאוּ אֵלָיו בְּמַהֲרִית, וְהֵם הָיוּ עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה (סָטְיָה מִיִּנִית) לִפְנֵי זֶה. אָמַר לָהֶם, בְּנֵי עַמִּי! הֵנָּה בְּנוֹתֵי² (הַתַּחֲתָנוֹ אִתָּן) הֵן טְהוֹרוֹת לְכֶם יוֹתֵר. יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהִים וְאֵל תְּבִיאֻּם עָלֶי חֶרֶף בְּהַתְּקַפֵּת אוֹרְחֵי, הָאֵין בְּכֶם אִישׁ שֶׁהוּא בֵּר דַּעַת?
79. אָמְרוּ, אַתָּה כָּבֵד יוֹדֵעַ כִּי אֵין לָנוּ זְכוּת עַל בְּנוֹתֶיךָ, וְאַתָּה יוֹדֵעַ מָה רְצוֹנֵנוּ.
80. וְאָמַר, לוֹ הָיָה לִי כּוֹחַ נִגְדָּכֶם, אוֹ לוֹ הָיָה לִי מִשְׁעָן חֹזֵק לְהִשְׁעָן בּוֹ.
81. אָמְרוּ (הָאוֹרְחִים הַמְּלָאכִים), הוּא לוֹט! אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹנָד, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהַגִּיעַ אֵלָיֶךָ. הוֹצֵא אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ בְּלִילָה הַזֶּה, וְאֵל יְבִיט אֶחָד מִכֶּם לְאַחֹר, פֶּרֶט לְאַשְׁתְּךָ אֲשֶׁר יִקְרָה לָהּ מָה שְׁיִקְרָה לָהֶם. הַמוֹעֵד שְׁלָהֶם הוּא בְּבֹקֶר, הָאֵין הַבֹּקֶר קְרוֹב?
82. וְכֹאשֶׁר בָּצַע הַצּוֹ שְׁלָנוּ נִגְדָם, הִפְכָנוּ אוֹתָהּ מִלְּמַעַלָּה לְמַטָּה,³ וְהַמְטִירָנוּ עָלֶיהָ אֲבָנִים מִטֵּיט יָבֵשׁ (סִג'יֵל) בְּלִי הָרָה,⁴
83. מִסַּמְנוֹת בְּסִימָן מִיַּחַד לְפִי הוֹרָאת רַבּוֹנָד, וְאֵין הֵן (הָאֲבָנִים) רַחוּקוֹת מִן הַכּוֹפְרִים (שֶׁל מִכָּה).

1. ר' סורת אד'־ד'אריאת 51 : 29.

2. הכוונה היא לכל בנות עמו של לוט. ר' גם סורת אל-חג'ר 15 : 71.

3. העיר שלהם היתה סדום בקרבת ים המלח. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 53.

4. ר' סורת אד'־ד'אריאת 51 : 33.

קטע 8

84. וְאַל בְּנֵי מִדְּנָן שְׁלַחְנוּ אֶת שׁוּעִיבָה אַחִיהֶם. וְהוּא אָמַר, הוּא בְּנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָהּ, כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהָ מִבְּלַעְדִּי, וְאַל תִּפְחִיתוּ בַּמִּדָּה וּבַמִּשְׁקָל. הֵן רֹאֶה אֲנִי כִּי הַמִּצֵּב שְׁלָכֶם בַּחַיִּים טוֹב הוּא, אֲדָּ אֲנִי מִפְּחַד כִּי יָבֹא עֲלֵיכֶם הָעֲנָשׁ שֶׁל יוֹם מִקִּיף.
85. הוּא בְּנֵי עַמִּי! הַשְּׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְהַמִּשְׁקָל, וְאַל תִּפְחִיתוּ לְאַנְשִׁים מִן הַמַּגִּיעַ לָהֶם, וְאַל תִּפְּצוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצְךָ,
86. מַה שְׁאַלְלָה הַתִּיר לָכֶם מִהַרְחֹק שְׁמַגִּיעַ לָכֶם, טוֹב לָכֶם זֹאת אִם אַתֶּם מֵאַמִּינִים, אוּלַם אֲנִי לֹא יָכֹל לְשֹׁמֵר עֲלֵיכֶם.
87. אָמְרוּ, הוּא שׁוּעִיבָה! הָאֵם תִּפְּלֹתְךָ מִצְוָה עֲלֶיךָ (לְדַרְשׁ מֵאַתָּנוּ) שְׁנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְכִי נִפְסִיק לַעֲשׂוֹת בְּרָכוּשֵׁינוּ כְּרָצוֹנֵנוּ? (וְהוֹסִיפוּ בְּלַעַג), הָאֵם אַתָּה הַיָּחִיד מִבְּנֵינוּ הַמֵּתוֹן וְהַהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׂרָאֵל?
88. אָמַר (שׁוּעִיבָה), הוּא בְּנֵי עַמִּי! מַה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ לִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מִרְבוֹנִי, וְגַם הָעֲנִיק לִי פִּרְנָסָה טוֹבָה מֵאַתָּה. לָכֵן אֵינְנִי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל שְׂאֵנִי אוֹסֵר עֲלֵיכֶם. בְּרָצוֹנִי לְתַקֵּן כָּכָל יָלְדָתִי. הַצִּלְחָתִי תְלוּיָה רַק בְּאַלְלָה שְׁעָלִי אֲנִי סוֹמֵךְ וְאַלּוֹי אֲנִי חוֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה.
89. הוּא בְּנֵי עַמִּי! אַל תִּתְּנוּ לְהַתְנַגְּדוּתְכֶם לִי שֶׁתִּבְיֵא עֲלֵיכֶם אֶסּוֹן כְּאַסּוֹנָם שֶׁל אֲנָשֵׁי נוּחַ, אוֹ אֲנָשֵׁי הוֹד, אוֹ אֲנָשֵׁי צֹאֵלָה, נוֹסֵף לְכָל זֶה אֲנָשֵׁי לוֹט אֵינָם רְחוּקִים מִכֶּם.
90. בִּקְשׁוּ סְלִיחָה מִרְבוֹנְכֶם, וְחִזְרוּ אֵלָיו בַּתְּשׁוּבָה, כִּי רְבוֹנִי רַחוּם וְחוֹמֵל.
91. אָמְרוּ, שׁוּעִיבָה! אֵין אֲנוּ מְבִינִים הַרְבֵּה מִמָּה שְׁאַתָּה אוֹמֵר. וְאַנְחֵנוּ רוֹאִים כִּי אַתָּה חֹסֵר אוֹנִים (לֹא מִבִּין הָעֲלִית שְׁלֵנוּ), וְלוּלֵא בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הֵינּוּ רוֹגְמִים אוֹתְךָ בְּאַבְנִים, וְאֵין אַתָּה נִמְנָע מֵאַתָּה.
92. וְאָמַר, הָאֵם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי יוֹתֵר חֲזָקִים בְּעֵינֵיכֶם מֵאַלְלָה, עַד כִּדִּי כָךְ שְׁפִינְתֶם עֵרֶף לְמָה שֶׁהוּא צָוָה אֶתְכֶם? רְבוֹנִי מִקִּיף בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם עוֹשִׂים.
93. בְּנֵי עַמִּי! הַמְּשִׁיכוּ לַעֲשׂוֹת מַה שְׁאַתֶּם עוֹשִׂים, וְגַם אֲנִי אֶעֱשֶׂה כְּרָצוֹנִי, אֲדָ סוֹפְכֶם שֶׁתִּדְּעוּ עַל מִי יָבֹא עֲנָשׁ מִשְׁפִּיל וּמִי הוּא הַכּוֹזֵב. חֲכוּ וּרְאוּ מַה יִּקְרָה לָכֶם, וְגַם אֲנִי מְחַכֶּה אֶתְכֶם.

94. וְכַאֲשֶׁר בָּא עֲנֵשְׁנוּ נִגְדָם, הִצְלָנוּ אֶת שׁוֹעִיב וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר עָמּוּ, בְּרַחֲמֹת מֵאֲתָנוּ, אֲזִי לְכוּפְרִים פָּגַע בָּהֶם קוֹל צוּחָה וְהֵם נִהְפְּכוּ לַפְגָּרִים מוֹטְלִים עַל פְּגִיחָם בְּבִתְיָהֶם,¹
95. וְהִשְׁמָדוֹ כָּאֵלּוּ מַעוֹלָם לֹא חָיו בְּבִתְיָהֶם. הָאֲבָדוֹן לְאֲנָשֵׁי עַם מְדִין כָּפִי שְׁאֲבָדוֹ בְּנֵי עַם ת' מוֹד.

קטע 9

96. וְכִבֵּר שְׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ וְהוֹכַחָה בְּרוּרָה,
97. אֶל פְּרָעָה וְאֲנָשֵׁי הַשְּׁלִטוֹן שָׁלוּ, (אֲבָל פְּרָעָה לֹא הֵאֱמִין) וְהֵם הִלְכוּ בַּעֲקֹבוֹתָיו, וְאִין דִּרְכוּ שֶׁל פְּרָעָה יִשְׁרָה,²
98. וְלָכֵן יִצְעַד פְּרָעָה בְּרָאשׁ בְּנֵי עָמּוֹ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים וְיוֹבִילִים אֶל הָאֵשׁ. כְּמָה רַע הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֵלָיו יִכְנָסוּ,
99. וְקָלְלָה רִדְפָה אוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כְּמָה רַע מָה שִׁיקְבְּלוּ נוֹסֵף לְמָה שִׁקְבְּלוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה.³
100. זֶהוּ רַק חֵלֶק מִיִּדְעוֹת הַעֲצֵרוֹת, נִסְפָּר לָךְ, אֲשֶׁר חֵלֶק מֵהֶן עוֹד קִיָּם וְחֵלֶק הַשְּׁמַד,
101. וְלֹא אֲנַחְנוּ עֲשִׁקְנוּ אוֹתָם, אֲלֹא הֵם עֲשָׁקוּ אֶת עַצְמָם. הָאֱלִילִים שְׁאֵלֵיהֶם הִתְפַּלְלוּ לֹא עָזְרוּ לָהֶם בְּכָלל כַּאֲשֶׁר בָּצַע הִצּוֹ שֶׁל רְבוּנָד. לְהַפְדֹּ, אֵד הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם עֲנֵשׁ עַל עֲנֹשָׁם.
102. וְכֵזָה הוּא הָעֲנֵשׁ שֶׁל רְבוּנָד כַּאֲשֶׁר הוּא מַעֲנִישׁ אֶת אֲנָשֵׁי הַעֲצֵרוֹת הַכוּפְרִים. וְעֲנִשׁוּ מְכַאִיב וְחִזָּק,
103. בְּמַעֲשֵׂה רְבוּנָד זֶה יֵשׁ אוֹת לְמִי שִׁירָא מַעֲנֵשׁ הָעוֹלָם הַבָּא, בְּיוֹם שִׁיאֲסִפוּ אֵלָיו כָּל בְּנֵי הָאָדָם לְדִין. וּבְיוֹם הַזֶּה כָּל הַבְּרִיּוֹת יִהְיוּ עֲדִים.⁴
104. וְאֲנַחְנוּ דוֹחִים אוֹתוֹ רַק לְמוֹעֵד מִסִּים,
105. כַּאֲשֶׁר הַיּוֹם הַזֶּה יְבוֹא, לֹא יוּכַל אָדָם לְדַבֵּר בְּלִי רְשׁוֹתוֹ (שֶׁל אֱלֹהָ),⁵ מִבִּינֵיהֶם יִהְיוּ הָאֲמָלִים וְהַמַּאֲשָׁרִים,⁶

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 91.

2. ר' סורת אל-מוזמל 73: 16; וסורת אנ-נאזעאת 79: 21 - 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 38; סורת אל-אחזאב 33: 67; סורת אל-קצצ 28: 42; וסורת ע'אמר 40: 46.

4. ר' סורת אל-כהף 18: 47.

5. ר' סורת טא. הא 20: 109; וסורת אנ-נבא' 78: 38.

6. ר' סורת אש-שורא 42: 7.

106. את האמללים, הם יהיו באש, שיהיו גאנחים ונאנקים.
107. לנצח יהיו בה, כל עוד יתקיימו השמים והארץ, אלא אם ירצה רבונד אחרת.¹ כי רבונד פעלו כפי שהוא רוצה.
108. אשר למאשרים הם יהיו בגן, ולנצח יהיו בו, כל עוד השמים והארץ קיימים, אלא אם ירצה רבונד אחרת.² תהיה זו כמתנה בלתי נפסקת.
109. לא יהיה בך ספק אפוא במה שהכופרים האלה עובדים, הם אינם עובדים אלא מה שעבדו אבותיהם לפניהם. כי אנחנו נותנים להם את כל המגיע להם מן הענש בשלמות.

קטע 10

110. אנחנו נתנו למוסא את הספר (התורה), ואולם הם (היהודים) נחלקו בו, ולולא החלטה קודמת מרבונד, היה שופט ביניהם (בעולם הזה). והם (הכופרים מבין היהודים והפגניים) מפקפקים בו (הקוראן) באפן חמור.
111. ואכן לכלם (אלה שכפרו בקוראן) ישלם רבונד כפעלם, כי הוא בקיא במה שהם עושים.
112. ולכן המשך בדרךך כפי שצוית, אתה ואלה שחזרו בתשובה אתך, ואל תגזימו, כי אלה רואה את כל אשר תעשו.
113. ואל תבטחו בכופרים, לבל תפגע בכם האש. אז לא יהיה לכם מגנים זולת אלה, ולא תקבלו עזרה כל שהיא.
114. קים את התפלה בשני קצות היום,³ ומשך שעות מהלילה, כי המעשים הטובים מכפרים ומוחים את המעשים הרעים. וזו הזכרה לאלה שרוצים להזכר.
115. והתאזר בסבלנות, כי אלה לא יאבד את שכרם של עושי הטוב.
116. לו היו בקרב הדורות שקדמו לכם אנשים שהתנגדו למעשים רעים, היינו מצילים אותם. והם רק מעטים מביניהם, אבל הכופרים המשיכו בכפרם ובתענוגותיהם והיו חוטאים.
117. רבונד לא היה משמיד ערים בלי סבה מצדקת, בעוד תושביהן עושים טוב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 128.

2. להוציא החוטאים מבין המאמינים.

3. הבוקר והערב.

118. לוי רצה רבונד, הנה עושה את כל בני האדם אמה אחת, אך הם ימשיכו להיות מפלגים (בין אמונה וכפירה),
119. אלא אלה אשר רחם רבונד עליהם (והאמינו), לשם כך (להיות מפלגים) הוא ברא אותם. על כך פסק רבונד, למלא גיהנם בשדים ובני האדם יחדו (מן הכופרים).
120. אנחנו מספרים לך את הכל על קורות שליחינו שקדמו לך אשר יחזק את לבך. ובזאת (סורה זו) באה אליך האמת והאזהרה (לכופרים) והזכרה למאמינים.
121. אמר לאלה שלא האמינו, עשו כל מה שאתם רוצים, ואנחנו נעשה כל מה שאנחנו רוצים,
122. וחכו גם אנחנו מחכים.
123. לאללה שיד כל הנסתר בשמים ובארץ, ואליו יוחזר כל דבר, ולכן עבד אותו והסמך עליו, ורבונכם אינו מתעלם ממה שאתם עושים.

12

סִוֵּרַת יוֹסוֹף יוֹסֵף

סורה זו קיבלה את שמה «יוֹסוֹף, יוֹסֵף» משום שהספור של יוסוף נזכר בה בשלימותו. ספורו של יוסוף לא נזכר במקום אחר בקוראן ; רק שמו נזכר בשתי סורות ; סורת אל-אנעאם 6 : 84 ; וסורת ע'אפר 40 : 34 .
הורדה במכה אחרי סורת הוד 11 ; ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «יוֹסֵף» מפסוק ארבעה.

סורת יוסף 12

בשם אלה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א.ל.ר.¹
אלה אותות הספר הבהיר (הקוראן).
2. ואנחנו הורדנו אותו מן השמים קוראן בערבית למען תבינו.
3. אנחנו נספר לך הספורים הטובים ביותר על ידי מה שהשרינו לך
מהקוראן הזה, לפני זה (הקוראן) לא ידעת את הדברים האלה.
4. כאשר יוסוף (יוסף) אמר לאביו, אבא! ראיתי (בחלום) אחד-עשר
כוכבים ואת השמש ואת הירח, ראיתי אותם סוגדים לי.²
5. אמר (האב), בני! אל תספר את חלומך לאחיד לבל יזממו מזמות נגדך.
כי השטן אויב גלוי לכו האדם.
6. כך יבחר בך רבונך וילמדך לפרש את החלומות שאחרים יראו, וישלים
את חסדו לך ולמשפחת יעקוב, כפי שהשלים את חסדו לאבותיך,
אבראהים ואסחאק לפניך. רבונך יודע וחקם.

קטע 2

7. בספור של יוסוף ואחיו יש את ולקח לשואלים.
8. וכאשר אמרו (אחיו של יוסוף), הנה יוסוף ואחיו אהובים לאבינו יותר
מאותנו, אם כי אנחנו חבורה. אכן אבינו שרוי בטעות גמורה.
9. והם אמרו, הרגו את יוסוף או השליכו אותו למקום רחוק בארץ, אז
אהבת אביכם תפנה רק אליכם, ונהיה אנשים מצליחים בלעדיו.
10. ואז אמר אחד מהם, אל תהרגו את יוסוף, מוטב שתשליכו אותו
למעמקי בור, יתכן ואחת השירות תמצא אותו, אם באמת אתם רוצים
לעשות מה שהוא.
11. ואז אמרו, אבינו! למה אינך בוטח בנו בכל הנוגע ליוסף? ולטובתו
אנחנו דואגים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. הסגידה ליוסף מתוך הוקרה ולא פולחן. כמו סגידת המלאכים לאדם. ר' סורת אל-בקה 2: 34.

12. שְׁלַח אוֹתוֹ עִמָּנוּ מִחֵר יִשְׁחַק וְיִשְׁמַח וְאַנְחֵנוּ נִשְׁמַר עָלָיו.
13. אָמַר (יַעֲקֹב), אֲנִי אֲדַאֵג מְאֹד אִם תִּקְחוּ אוֹתוֹ עִמָּכֶם, וְאֲנִי מִפְּחַד שֶׁהִזָּאב יִטְרֹף אוֹתוֹ כְּשֶׁאַתֶּם לֹא שָׁמִים לֵב אֵלָיו.
14. הֵם אָמְרוּ, אִם יֹאכַל אוֹתוֹ הִזָּאב בְּעוֹד אַנְחֵנוּ חֲבוּרָה וְחֻזְקִים, נִהְיָה מְאֹד נִכְשָׁלִים.
15. וְכַאֲשֶׁר לָקְחוּ אוֹתוֹ, וְלֵאחֶר שֶׁזָּמְמוּ לְהַשְׁלִיכוֹ לְתוֹךְ הַבּוֹר, הִשְׁרִינוּ לוֹ, עוֹד תִּזְכֹּר לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם זֶה בְּלִי שִׁירָגִישׁוֹ.
16. וְכִשְׁחֲזְרוּ אֶל אֲבִיהֶם בְּעָרֵב בּוֹכִים,
17. הֵם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! עָרְכֵנוּ תַּחְרוֹת מְרוֹץ בִּינֵינוּ וְהִשְׁאַרְנוּ אֶת יוֹסוֹף עַל כְּלֵינוּ, וְאִז טִרֵּף אוֹתוֹ הִזָּאב, אַתָּה לֹא תִאֲמִין לָנוּ אֲפֹלוּ אִם אַנְחֵנוּ הִיִּינוּ צוֹדִיקִים.
18. וְהֵבִיאוּ אֶת כְּתָנֹתוֹ וְעֲלִיָּה דָם שָׁקָר. אָמַר (יַעֲקֹב), נִתְּפַתִּיתֶם לַעֲשׂוֹת דָּבָר מִה רָע. עָלִי לְהִתְאַזֵּר יָפָה בְּסִבְלָנוֹת, וְאַלֶּלָה יַעֲזֹר לִי מִפְּנֵי מַה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
19. וְהִנֵּה הִגִּיעָה שִׁנְיָה, וְהֵם שָׁלְחוּ אֶחָד מֵהֶם לִשְׁאֹב מִים. וְכַאֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת דָּלָיו, וּלְפַתַּע הוּא קָרָא, הִתְבַּשְּׂרוּ! מִצְּאִיתִי נַעַר בְּבוֹר, וְהִסְתִּירוּ אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הַסְּחוּרָה שֶׁלָּהֶם, אֵךְ אֶלֶלָה יִדַּע מַה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
20. (וְאַחֲרָיו) מָכְרוּ אוֹתוֹ בְּמַחִיר זֹל מְאֹד, בְּעָבוֹר דֶּרֶה־מִים¹ סְפוּרִים, כִּי לֹא הָיָה לָהֶם עֲנָן בּוֹ.

קטע 3

21. הָאִישׁ מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר קָנָה אוֹתוֹ אָמַר לְאִשְׁתּוֹ, הִתְיַחֲסִי אֵלָיו בְּכָבוֹד, כִּי אוֹלִי יוֹעִיל לָנוּ, אוֹ נִסָּח אוֹתוֹ כָּבוֹ שְׁלָנוּ. וְכֵן בִּסְסָנוּ אֶת יוֹסוֹף בְּאַרְץ (מִצְרַיִם), וְכִדִּי לְלֵמֵד אוֹתוֹ לְפָרֶשׁ אֶת הַחֲלוֹמוֹת, וְאַלֶּלָה שׁוֹלֵט עַל כָּל הָעֲנִינִים שָׁלוֹ, וְאוֹלָם מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם יוֹדְעִים.
22. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ יוֹסוֹף לְבִגְרוּתוֹ הִעֲנֵקְנוּ לוֹ חֻכְמָה וְדַעַת. כְּזֹאת נִגְמַל לְעוֹשֵׂי הַטוֹב.
23. הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הָיָה בְּבִיתָהּ נִסְתָּה לְפִתּוֹת אוֹתוֹ, וְנִנְעָלָה אֶת הַדִּלְתוֹת, וְאַמְרָה, בּוֹא אֵלַי, אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֶלֶלָה! הֵן אֲדוֹנִי כִּבֵּד אֶת שְׁהוֹתַי בְּבִיתוֹ. הַחוּטָאִים לֹא יַצְלִיחוּ.

24. וְאָכַן חֲשֵׁקָה נִפְשָׁה בּוֹ וְאָף הוּא חֲשֵׁקָה נִפְשׁוֹ בָּהּ לִוְלִי רָאָה אֶת אוֹת רְבוּנוֹ.¹ עֲשִׂינוּ זֹאת כְּדִי לְהַרְחִיק אֶת הָרָעָה וְאֶת הַתּוֹעֵבָה מִמֶּנּוּ. כִּי הִיָּה מַעֲבָדֵינוּ הַטְּהוּרִים אֲשֶׁר הִתְמַסְרוּ לַעֲבֹדֶת אֱלֹהֵהּ.
25. וְהוּא רָץ לְקִרְאָת הַדָּלֶת לְבִרְחָה, אֲבָל הִיא רָצָה אַחֲרָיו לְתַפֵּס אוֹתוֹ, וְאִזּוּ הִיא קָרָעָה אֶת כְּתָנָתוֹ מֵאַחֹר, וְהִם מִצְאוּ אֶת בַּעֲלָהּ לִיד הַדָּלֶת. וְאִזּוּ אָמְרָה, מַה דִּינוֹ שֶׁל מִי שֶׁרָצָה לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה עִם אִשְׁתּוֹ, אִם לֹא מֵאִסָּר אוֹ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב?
26. אָמַר יוֹסוּף, הִיא נִסְתָּה לְפָתוֹת אוֹתִי, וְעַד מִבְּנֵי בֵּיתָה הַעִיד, אִם כְּתָנָתוֹ קָרוּעָה מִלְּפָנִים, הֲרִי הִיא צוֹדֶקֶת וְהוּא שֶׁקֶר,
27. אֲדָּא אִם כְּתָנָתוֹ קָרוּעָה מֵאַחֹר, הֲרִי הִיא מְשֻׁקֶּרֶת וְהוּא צוֹדֶק.
28. וְכֵאֲשֶׁר רָאָה (בַּעֲלָהּ) כִּי כְּתָנָתוֹ קָרוּעָה מֵאַחֹר, אָמַר, אָכֵן זֶה מִמְּזֻמָּתְכֶן, כִּי מִזְמַתְכֶן עֲצוּמָה,
29. אֶתָּה יוֹסוּף, סוּר מִזֶּה. וְאַתָּה, בְּקָשִׁי סְלִיחָה עַל חֲטָאֲךָ, כִּי הָיִיתָ מֶן הַחוֹטָאִים.

קטע 4

30. וְנָשִׁים בָּעִיר אָמְרוּ, אֲשֶׁת הַשָּׂר חֲשֵׁקָה בַּעֲבָדָה וְרָצָתָה לְפָתוֹת אוֹתוֹ, אֲנַחְנוּ רוֹאוֹת שֶׁהִיא בַּתְּעֵיבָה גְלוּיָה.
31. וְכֵאֲשֶׁר שָׁמְעָה עַל דְּבָרֵי הָרְכִילוֹת שֶׁלָּהּ, הִזְמִינָה אוֹתָן, וְהִכִּינָה לָהֶן מְקוֹם יְשִׁיבָה נוֹחַ וְאָכַל לֶאֱכֹל, וְנִתְּנָה סִכּוּן בֵּינָה כָּל אַחַת. וְאָמְרָה לוֹ, צֵא אֵלַיָּהּ. וְכֵאֲשֶׁר הַנָּשִׁים רָאוּ אֶת יוֹסוּף נִדְּהָמוּ מִיָּפִי מְרָאָהּ עַד כִּי חָתְכוּ אֶת יָדֵיהֶן,² וְאָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵי! אִין זֶה בֶּן אָדָם. אִין כִּי זֶה אֵלָּא מִלְּאָךְ מִכְּבָד.
32. וְאִזּוּ אָמְרָה, הִנֵּה הוּא זֶה אֲשֶׁר גָּנִיתָן אוֹתִי בְּגִלּוֹ. אֲמַנְסָ רְצִיתִי לְפָתוֹת אוֹתוֹ, אֲדָּא הוּא כָּבֵשׁ אֶת יָצְרוֹ. אִם לֹא יַעֲשֶׂה אֶת מַה שֶׁאֲדַרְשׁ מִמֶּנּוּ, יֵאָסֵר וְיִהְיֶה מֶן הַנִּכְנָעִים.
33. אָמַר יוֹסוּף, רְבוּנִי! הַמֵּאִסָּר טוֹב לִי מִמָּה שֶׁהֵן מִזְמִינוֹת אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וְאִם לֹא תִּרְחִיק מִמֶּנִּי אֶת מִזְמוֹתֵיהֶן, אֲכַנֵּעַ וְאֶהְיֶה בֵּין הַחוֹטָאִים.
34. וְרְבוּנוֹ נִעֲנָה לוֹ, וְהַרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת מִזְמוֹתֵיהֶן. כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
35. אֲמַנְסָ אַחֲרֵי שֶׁרָאוּ שֶׁהוּא חָף מִפְּשַׁע הַחֲלִיטוֹ לֵאסֹר אוֹתוֹ לְזָמַן מָה.

1. ראה את אות ריבנו = יש האומרים, שהמלאך ג'בריל נגלה לו, או יעקוב אביו.

2. מתוך התפעלות ביופיו של יוסוף חתכו את ידיהן במקום לחתוך את הפרי שנתנה להן לאכול.

קטע 5

36. וְשֵׁנִי נָעָרִים נִכְנָסוּ עִמּוֹ אֶל בֵּית הַסֵּהר. אָמַר הָאֶחָד, הִנֵּה רָאִיתִי עֲצָמִי בַּחֲלוֹם סוֹחֵט עֲנָבִים לַעֲשׂוֹת יַיִן. וְהָאֲחֵר אָמַר, הִנֵּה רָאִיתִי עֲצָמִי בַּחֲלוֹם נוֹשֵׂא לֶחֶם עַל רֹאשִׁי וְהָעוֹף אוֹכֵל מִמֶּנּוּ. (שְׁנֵיהֶם אָמְרוּ), הוֹדַע לָנוּ אֵת פִּירוּשׁוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ רוֹאִים אוֹתָךְ מַעֲשֵׂי הַטּוֹב.
37. וְאָז אָמַר יוֹסֵף, כָּל אֲכָל שְׂיֹבָא אֲלֵיכֶם, אֲנִי יָכוֹל לְהוֹדִיעַ לָכֶם עָלָיו לִפְנֵי שְׂיָגֶשׁ לָכֶם. זֶהוּ מַה שְּׁלַמְדָּנִי רְבוּנִי, כִּי אֲנִי נִטְשָׁתִי אֵת דָּתָם שֶׁל אֱלֹהֵי אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָהּ, וַיִּכְפְּרוּ בְּעוֹלָם הַבָּא,
38. וְהָאֲמֻנָתִי בְּדַת אַבּוֹתַי, אַבְרָהָהִים, אֶסְחָאק, וַיַּעֲקֹב, וְאֵל לָנוּ לְשִׁתְּךָ עִם אֱלֹהָהּ כָּל שְׁהוּא. זֶה הַחֲסֵד שֶׁל אֱלֹהָהּ עָלֵינוּ וְעַל כָּל בְּנֵי הָאָדָם, וְאוֹלָם מִרְבֵּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדוּ (לְאֱלֹהָהּ).
39. חֲבֵרִי לְמֵאסָר! הֵאֵם (עֲבוּדָת) רְבוּנִים שׁוֹנִים טוֹבָה יוֹתֵר מִעֲבוּדַת אֱלֹהָהּ, הָאֶחָד וְהַמִּנְצָח?
40. הָאֱלִילִים שְׂאֵתָם עוֹבְדִים מִבְּלַעַדְיוֹ אֵינָם אֵלָּא שְׁמוֹת שְׂאֵתָם וְאַבּוֹתֵיכֶם בְּדִיתָם בְּלִי כָּל רְשׁוֹת מֵאֱלֹהָהּ. הַשְּׁלֹטוֹן בְּיַד אֱלֹהָהּ לְבַד, וְהוּא צָנָה כִּי לֹא תַעֲבֹדוּ אֵלָּא אוֹתוֹ, זֹאת הִיא הַדָּת הַיְשָׁרָה, וְאוֹלָם מִרְבֵּית הָאֲנָשִׁים לֹא יֵדְעוּ.
41. חֲבֵרִי לְמֵאסָר! וְאֲשֶׁר לִפְשֶׁר חֲלוּמוֹתֵיכֶם, אֶחָד מִשְׁנֵיכֶם יִשְׁקָה אֵת אֲדוֹנּוֹ יַיִן, וְחֲשֵׁנִי יִצְלַב וְהָעוֹף תֹּאכֵל מֵרֹאשׁוֹ. כָּבֵר נַחֲרָץ הַדָּבָר שֶׁשְּׂאֵלְתָם עָלָיו.
42. אָז אָמַר לָזֶה אֲשֶׁר חָשַׁב שֶׁהוּא יִנְצֵל, הַזָּכֵר אוֹתִי בְּפָנָי אֲדוֹנִיךָ. אֵד הַשְּׁטוֹן הַשְּׁכִיחוּהוּ לְהַזְכִּירוֹ בְּפָנָי אֲדוֹנִי, וְהוּא (יוֹסֵף) נִשָּׂאֵר בְּבֵית הַסֵּהר שָׁנִים מִסָּפֵר.

קטע 6

43. וְכַאֲשֶׁר הִמְלִיךְ אָמַר, (בַּחֲלוֹם) רָאִיתִי שֶׁבַע פְּרוֹת שְׁמֹנוֹת, וְהִנֵּה שֶׁבַע פְּרוֹת רָזוֹת אוֹכְלוֹת אוֹתוֹן, וְשֶׁבַע שְׂבּוּלִים יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת. הוּא אֲנָשִׁים נִכְבָּדִים! תָּנוּ דַּעַתְכֶם עַל חֲלוּמִי, אִם אַתֶּם יְכוּלִים לִפְרֹשׁ חֲלוּמוֹת.
44. הֵם אָמְרוּ, חֲלוּמוֹת מְבַלְבָּלִים, וְאִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים לִפְרֹשׁ חֲלוּמוֹת.
45. וְהִנֵּה זֶה אֲשֶׁר נִצַּל, נִזְכָּר (בְּיוֹסֵף) אַחֲרֵי זְמַן מָה, וְאָמַר, אֲנִי אָבִיא לָכֶם אֶת פִּשְׁרוֹ, הִרְשׁוּ לִי לָלֶכֶת,
46. (וּכְשֶׁהֲגִיעַ אֶל יוֹסֵף בְּבֵית הַסֵּהר) אָמַר לוֹ, יוֹסֵף הַצְדִּיק! מַה דַּעַתְךָ עַל שֶׁבַע פְּרוֹת שְׁמֹנוֹת הַנֶּאֱכָלוֹת עַל יְדֵי שֶׁבַע פְּרוֹת רָזוֹת, וְשֶׁבַע שְׂבּוּלִים יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת, לְמַעַן אַחֲזֹר לְאֲנָשִׁים כְּדֵי שֶׁיִּדְעוּ?

47. אָמַר (יוסוף), שִׁבְעַ שָׁנִים תִּזְרְעוּ בְּשָׂקִידָה גְדוֹלָה, אַךְ אֶת מֶה שֶׁתִּקְצְרוּ הַנִּיחוּ אוֹתוֹ בְּשִׁבְלֵיו, מִלְּבַד מַעֲט אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ.

48. אַחֵר יָבוֹאוּ שִׁבְעַ שָׁנִים קָשׁוֹת שֶׁתֹּאכְלֶנָה אֶת כָּל מֶה שֶׁחֲסַכְתֶּם, מִלְּבַד מַעֲט אֲשֶׁר אוֹתוֹ תִּשְׁמְרוּ,

49. אַחֵר כִּךְ תָּבוֹא שָׁנָה שְׂבָה יֵרֵד גֶּשֶׁם, וְבָהּ יִהְיֶה שְׁפַע בְּפָרִי.

קטע 7

50. וְאִזְ אָמַר הַמֶּלֶךְ, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי! וְכֹאֲשֶׁר בָּא הַשְּׁלִיחַ אֵלָיו, אָמַר (יוסוף), שׁוּב אֶל אֲדוֹנֶיךָ וּשְׁאַל אוֹתוֹ, לְבָרַר אֶת עֵינֶיךָ הַנִּשְׁיִים אֲשֶׁר פָּצְעוּ אֶת יְדֵיךָ. כִּי רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מְזֻמָּתוֹ.

51. וְאָמַר הַמֶּלֶךְ, מֶה קָרָה לָכֵן כֹּאֲשֶׁר שִׁדְלַתָּנוּ אֶת יוֹסֵף? אָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֵלֶּה! אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעוֹת עָלָיו כָּל רַע. אִזְ אָמְרָה אֲשֶׁת הַשֵּׁר, עֵתָהּ נִכְוָנָה (נִתְגַּלְתָּה) הָאֵמֶת, אֲנִי נִסִּיתִי לְפַתּוֹת אוֹתוֹ, וְהוּא מֵהַצּוֹדֻקִּים.

52. בְּזֹאת יָדַע (בַּעֲלִי) כִּי לֹא בָגַדְתִּי בּוֹ בְּסִתֵּר, וְכִי אֵלֶּה לֹא יִדְרִיךְ אֶת מְזֻמַּת הַבּוֹגְדִים.

חלק 13

53. וְלֹא אֲזַכֶּה אֶת נַפְשִׁי, כִּי הִצַּר מִדִּים לָרָעָה, פָּרַט לֹאֲשֶׁר עָלָיו יִרְחַם רְבוּנִי. כִּי רְבוּנִי סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

54. וְאִזְ הַמֶּלֶךְ אָמַר, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי וְאֶבְחַר בּוֹ לְשֵׁרוֹתַי. וְכֹאֲשֶׁר בָּא אָמַר לוֹ הַמֶּלֶךְ, אֵתָהּ אֲצַלְנוּ נִכְבָּד וְנֶאֱמָן.

55. אָמַר יוֹסֵף, הִפְקֵד אוֹתִי עַל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, כִּי אֲנִי שׁוֹמֵר נֶאֱמָן וּבַעַל יָדַע.

56. כִּךְ בִּשְׁסֻנוּ אֶת מַעֲמָדוֹ שֶׁל יוֹסֵף בְּאָרֶץ (מִצְרַיִם), לְשָׁכֵן בְּכָל מְקוֹם שְׁיָרָצָה, וְכִךְ גַּעֲנִיק רַחֲמֵינוּ לְמִי שֶׁנִּרְצָה, וְלֹא נִגְרַע מִשְׁכַּר עוֹשֵׂי הַטוֹב,

57. וְאוֹלָם שְׁכַר הָעוֹלָם הַבָּא טוֹב יוֹתֵר לֵאלֹהֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַיִּרְאִים (אֶת אֵלֶּה).

קטע 8

58. וְכֹאֲשֶׁר אָחִיו שֶׁל יוֹסֵף בָּאוּ וְנִכְנְסוּ אֵלָיו, וְהוּא הִכִּיר אוֹתָם אַךְ הֵם לֹא הִכִּירוּ אוֹתוֹ.

59. וְאוֹלָם לְאַחֵר שֶׁשִּׁפֵּק לָהֶם אֶת צָרְכֵיהֶם מִן הַמְּזוֹן, אָמַר, בִּפְעַם הַבָּאָה הִבִּיאוּ אֵלַי אֲחֵיכֶם מֵאֲבִיכֶם. הֵן תִּרְאוּ כִּי אֲנִי נוֹתֵן אֶת הַמַּדָּה מְלֵאָה, וְכִי אֲנִי הַטוֹב שֶׁבְּמֵאֲרָחִים,

60. אַךְ אִם לֹא תִּבְיָאוּהוּ אֵלַי, לֹא יִהְיֶה לָכֶם עוֹד מְזוֹן אִתִּי, וְלֹא תִּקְרְבוּ אֵלַי.
61. אָמְרוּ, נִשְׁתַּדֵּל לְשַׁכְנַע אֶת אֲבִיו לְשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתָּנוּ. וְאַנְחֵנוּ עוֹמְדִים לַעֲשׂוֹת זֹאת.
62. וְאָמַר יוֹסֵף לְעוֹזְרָיו, שִׁימוּ אֶת כִּסְפְּכֶם בְּאַמְתָּחוֹתֵיהֶם לְמַעַן יִמָּצְאוּהוּ בְּשׁוּבָם לְמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם, וַיִּתְּכוּ שִׁיחֹזְרוּ.
63. וַיִּשְׁחֹזְרוּ אֶל אֲבֵיהֶם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! נִמְנַע הָאֵכֶל מֵאִתָּנוּ (אִם לֹא תִשְׁלַח אֶת אֲחִינוּ אִתָּנוּ), עַל כֵּן שִׁלַּח עִמָּנוּ אֶת אֲחִינוּ לְמַעַן נָבִיא אֵכֶל. וְאַנְחֵנוּ נִשְׁמָר עָלָיו.
64. אָמַר יַעֲקֹב, הֲאֵמִין לָכֶם שֶׁתִּשְׁמְרוּהוּ כִּשְׁם שֶׁהֵאֱמַנְתִּי לָכֶם לִשְׁמֹר אֶת אֲחִיו מִלְּפָנִים? אֲלֵלָה הוּא הַשׁוֹמֵר הַטוֹב וְהוּא הַרְחוּם בְּרַחֲמָנִים.
65. וַכֹּאשֶׁר פָּתְחוּ אֶת אַמְתָּחוֹתֵיהֶם, וַהֲנֵה רָאוּ שֶׁכִּסְפָּם הוֹחִזֵר אֲלֵיהֶם. וְהֵם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! מָה עוֹד נִבְקֵשׁ! הִנֵּה כִסְפֵּנוּ הִחֲזֵר אֲלֵינוּ, וְנוּכַל לִפְרֹנֵס אֶת מִשְׁפְּחוֹתֵינוּ. וְנִשְׁמָר עַל אֲחִינוּ, וְנִקְבֵּל מִשָּׂא גָמֹל יוֹתֵר, שֶׁהוּא לֹא כָל כֶּד חֲשׁוֹב בְּשִׁבְלֹו (הָאֲדוֹן הַמִּצְרִי).
66. אָמַר, אֲנִי לֹא אֲשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתְּכֶם אֲלֵא לְאַחַר שֶׁתִּתְחַיְּבוּ בְּשִׁבּוּעָה לִפְנֵי אֲלֵלָה שֶׁתִּחֲזִירוּ אוֹתוֹ אֵלַי, פֶּרֶט לְמִקְרָה שָׂאִין בִּיכֻלְתְּכֶם לְהִגּוֹ עַל עַצְמְכֶם. וַכֹּאשֶׁר נִשְׁבְּעוּ לוֹ. אָמַר, אֲלֵלָה מִשְׁגִּיחַ עַל אֲשֶׁר הִסְכַּמְנוּ.
67. וְאָמַר, בְּנִי! אֵל תִּכְנָסוּ מִשְׁעַר אֶחָד, כִּי אִם הִכְנָסוּ מִשְׁעָרִים שׁוֹנִים. וְאוּלָם לֹא אוּכַל לְעוֹזֵר לָכֶם בְּפָנֵי אֲלֵלָה מְאוּמָה. כִּי הִתְחַלְטָה בִּידּוֹ, וְעָלָיו נִשְׁעָנְתִּי, וְעָלָיו יִשְׁעֵנוּ הַנִּשְׁעָנִים.
68. וַכֹּאשֶׁר נִכְנָסוּ כְּפִי שֶׁאָמַר לָהֶם אֲבֵיהֶם, לֹא הָיָה מוֹעִיל לָהֶם בְּמְאוּמָה אֲצֵל אֲלֵלָה, אֲלֵא חִשֶּׁק שֶׁהָיָה בְּלֵב יַעֲקֹב וְהוּא הִבִּיעַ אוֹתוֹ, וְהוּא הָיָה אִישׁ דַּעַת, כְּפִי שֶׁלְּמַדְנֵנו אוֹתוֹ, וְאוּלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יָדְעוּ.

קטע 9

69. וַכֹּאשֶׁר (הָאֲחִים) נִכְנָסוּ אֶל יוֹסֵף, אָסַף אֵלָיו אֶת אֲחִיו¹, אָמַר לוֹ, אֲחִיךָ אֲנִי, אֵל תִּצְטַעַר עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ (לִי).
70. וּלְאַחַר שֶׁשִּׁפֵּק צָרְכֵיהֶם בְּמִזוֹן, שָׁם אֶת הַגְּבִיעַ בְּאַמְתַּחַת אֲחִיו. אַז כָּרוֹז קָרָא, הוּא אֲנִשִּׁי הַשִּׁירָה! אֲכֹן גָּנְבִים אַתֶּם.
71. הֵם אָמְרוּ וּפְנֵי אֲלֵיהֶם, וּמָה אֲבָד לָכֶם?

1. אֲחִיו בֶּן אִמּוֹ וְאֲבִיו. הָאֲחִים הָאֲחֵרִים הָיוּ רַק בְּנֵי אֲבִיו מֵאִם אַחֶרֶת.

72. אָמְרוּ, אַבְד לָנוּ גְבִיעַ הַמֶּלֶךְ. וּמִי שִׁיחֲזִיר אוֹתוֹ יִקְבֹּל מִטְעֵן שֶׁל גָּמֶל נוֹסֵף, אֲנִי מִתְחַיֵּב בְּזֹאת.
73. אָמְרוּ הָאֲחִים, אֲנַחְנוּ נִשְׁפָּעִים בְּאַלְלָהּ! וְאַתֶּם כִּבֵּר יוֹדְעִים כִּי לֹא בָּאֵנוּ לְהִשְׁחִית בְּאַרְצָךְ. וְכִי אֵין אֲנַחְנוּ גִּנְבִים.
74. וְאָז אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי יוֹסֵף), וַיְמָה הוּא עָנָשׁוּ שֶׁל הַגָּנֵב (אֶצְלָכֶם) אִם אַתֶּם מִשְׁקָרִים?
75. אָמְרוּ (הָאֲחִים), הַעֲנֵשׁ הַמִּגִּיעַ לָזֶה שֶׁבִּאֲמַתְחָתוֹ (יִמְצָא הַגָּבִיעַ)¹ יִהְיֶה הַעֲנֵשׁ הַמִּגִּיעַ לוֹ (שֶׁהָיָה עֶבֶד), כִּךְ אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַפּוֹשְׁעִים.
76. וְהוּא הִתְחִיל לַחֲפֹשׂ אֶת אֲמַתְחוֹת הָאֲחִים שֶׁלוֹ לִפְנֵי שֹׁחֵפֶשׂ אֶת אֲמַתְחַת הָאָח שֶׁלוֹ (מִשְׁנֵי הוֹרִיו), וּלְבַסּוֹף הוֹצִיא אוֹתוֹ (הַגָּבִיעַ) מֵאֲמַתְחָתוֹ שֶׁל אָחִיו. וְכִךְ אֲנַחְנוּ הַדְּרַכְנוּ אֶת יוֹסֵף לְתַחְבּוּלָה הַזֹּאת, מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא הָיָה בִּיכְלָתוֹ לִפִּי דִין הַמֶּלֶךְ לְקַחַת אֶת אָחִיו כְּעֶבֶד בְּלִי סִבָּה חֻקִּית, אֲלָא אִם יִרְצֶה אֲלָלָהּ. אֲנַחְנוּ מַעֲלִים בְּדַרְגּוֹת אֶת מִי שֶׁנִּרְצָה, וּמַעַל כָּל אִישׁ דַּעַת מִצִּיּוֹן מִי שֶׁהוּא יוֹתֵר בַּעַל דַּעַת מִמֶּנּוּ (אֲלָלָהּ).
77. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, אִם הוּא גָּנֵב הָרִי גַם אִחִי לֹא גָּנֵב לִפְנֵים. יוֹסֵף שָׁמַר זֹאת בְּנַפְשׁוֹ, וְלֹא הֵעִיר לָהֶם עַל כֵּךְ. וְאָמַר (בְּנִפְשׁוֹ), הַמַּעֲמָד שֶׁלְכֶם הוּא יוֹתֵר גְּרוֹעַ מִמָּה שֶׁאַתֶּם אוֹמְרִים. וְאַלְלָהּ יוֹדֵעַ יוֹתֵר אֶת מַה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
78. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, הוּי כְּבוֹד הַשְּׁלִט! יֵשׁ לוֹ אֵב זָקֵן מְאוּד, עַל כֵּן קָח לָךְ אֶחָד מֵאֲתָנוּ בְּמִקְוָמוֹ, רוֹאִים אֲנַחְנוּ כִּי אַתָּה אִישׁ חֲסִיד.
79. אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֲלָלָהּ! לֹא נִקַּח אֲלָא אֶת זֶה אֲשֶׁר אֶצְלוֹ מִצָּאֵנוּ אֶת הַחֹפֶץ שֶׁלָּנוּ, אַחֲרֵת אֲנַחְנוּ נִהְיָ עוֹשִׁקִים.

קטע 10

80. וְכַאֲשֶׁר נִזְכָּרוּ מִמֶּנּוּ, הִתְנַעְצוּ בִּינֵיהֶם. אָמַר הָאָח הַגָּדוֹל בָּהֶם, אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי אֲבִיכֶם לָקַח עֲלֵיכֶם הַתְּחִיבוּת בְּשֵׁם אֲלָלָהּ, הֵן כִּבֵּר קִדְּם לֹא קִיַּמְתֶּם אֶת הַבְּטַחְתְּכֶם כִּלְפֵי יוֹסֵף. לָכֵן אֲנִי לֹא אֶעֱזֹב אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת עַד שִׁירְשָׁה לִי אָבִי, אוֹ עַד אֲשֶׁר יִשְׁפֹּט אוֹתִי אֲלָלָהּ, כִּי הוּא הַטוֹב שֶׁבַּשּׁוֹפְטִים.
81. וְאַתֶּם שׁוֹבוּ אֶל אֲבִיכֶם וְאָמְרוּ לוֹ, הוּי אֲבִינוּ! גָּנֵב בְּנֵךְ, וְלֹא נָעִיד כִּי אִם אֶת אֲשֶׁר דִּעְנָנוּ. וְאֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים עַל הַנִּסְתֵּר.

82. וּשְׁאַל אֶת אֲנָשֵׁי הָעִירָה (בְּמִצְרַיִם) שֶׁהֵינּוּ בָּהּ, וְאֶת אֲנָשֵׁי הַשִּׁירָה אֲשֶׁר בָּאנוּ בָּהּ. וְאָכֵן אֲמַת נִדְבָר.
83. אָמַר אֲבִיהֶם, הַתַּפְתָּתָה לָכֶם נַפְשְׁכֶם לְעוֹלָל דְּבַר מָה. עָלִי לְהַתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת בְּצוּרָה הוֹנֶגֶת, וְיִתְכֵן שְׁאַלְלָה יַחְזִיר אֶת כָּלֶם אֵלַי, כִּי הוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם.
84. וְאִז הִתְרַחַק מֵהֶם וְאָמַר, יְגוֹנִי מְאוֹד גְּדוֹל לְאַבְדָּנוּ שֶׁל יוֹסוֹף. וְכֵהוּ עֵינָיו מִן הַצָּעַר, וְהוּא עָצַר אֶת יָגוֹנוֹ.
85. וְאָמְרוּ בְּנֵי בֵיתוֹ, חֵי אֱלֹהָה! הָאֵם לֹא תִחַדֵּל לְהַזְכִּיר אֶת יוֹסוֹף עַד שֶׁיִּתְּשׁ כּוֹחַ אוֹ תַּמּוּת.
86. אָמַר, אֲנִי מֵתְאוֹנֵן עַל צָעְרִי וְיִגוֹנִי לְאַלְלָה, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ (מִן הַרְחָמֹנוֹת) שֶׁל אֱלֹהָה אֶת מָה שְׁאִינֶכֶם יוֹדְעִים.
87. הוּי בְּנֵי! לָכוּ וּבַקְשׁוּ לְגִלּוֹת יְדִיעוֹת עַל יוֹסוֹף וְאַחִיו, וְאַל תִּתְאַשׁוּ מִרְחַמֵּי אֱלֹהָה, כִּי רַק אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים יִתְאַשׁוּ מִרְחַמֵּי אֱלֹהָה.
88. וּכְאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֵלָיו (יוֹסוֹף) אָמְרוּ, הוּי כְּבוֹד הַשְּׁלִיט! מְצוּקָה פָּגְעָה בְּנוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ, וְהִבְאֵנוּ מַעַט כֶּסֶף, תֵּן לָנוּ בְּבִקְשָׁה מִדַּת מִזוֹן מְלָאָה אוֹ עֲשֵׂה צְדָקָה עִמָּנוּ, כִּי אֱלֹהָה גּוֹמֵל לְנוֹתָנִי צְדָקָה.
89. אָמַר, הָאֵם אַתֶּם זֹכְרִים מָה שֶׁעֲשִׂיתֶם בְּיוֹסוֹף וְאַחִיו בְּהִיּוֹתְכֶם נִבְעָרִים? אָמְרוּ, בְּאֲמַת אַתָּה יוֹסוֹף! הוּא אָמַר, כֵּן אֲנִי יוֹסוֹף וְזֶה אָחִי. אֱלֹהָה הָעֵנִיק לָנוּ חֶסֶד, וּמִי שְׁיֵרָא אֶת אֱלֹהָה וְיִסְבֵּל, אֱלֹהָה לֹא יִגְרַע מִשְׁכָּרוֹ שֶׁל עוֹשֵׂה הַטּוֹב.
91. אָמְרוּ, חֵי אֱלֹהָה! אֱלֹהָה הָעֵדִיף אוֹתָךְ עָלֵינוּ, וְאַנְחָנוּ הֵינּוּ חוֹטְאִים.
92. וְאִז הוּא אָמַר, אֵין תּוֹכַחָה עָלֵיכֶם הַיּוֹם, וְאַלְלָה יִסְלַח לָכֶם, כִּי הוּא הַרְחוּם בְּרַחֲמָנִים,
93. קָחוּ אֶת כֶּתֶנְתִּי זֹאת וְהַנִּחוּהָ עַל פְּנֵי אָבִי וְיֵאִירוּ עֵינָיו. וְהִבִּיאוּ אֵלַי אֶת כָּל בְּנֵי בֵיתְכֶם.

קטע 11

94. וּכְאֲשֶׁר יָצָאָה הַשִּׁירָה לְדֶרֶכָּה, אָמַר אֲבִיהֶם, אֲנִי מְרִיחַ אֶת הָרִיחַ שֶׁל יוֹסוֹף, אִם לֹא תִלְעָגוּ לִי.
95. אָמְרוּ, חֵי אֱלֹהָה! עֲדִין אַתָּה שְׁקוּעַ בְּתַעֲיִתְךָ הַקּוֹדֶמֶת.

96. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיו הַמִּבְשָׁר הַנִּיחַ אוֹתָהּ (הַכֶּתֶנֶת) עַל פָּנָיו וְהוּא חָזַר לְרֵאוֹת. וְאָז אָמַר, הֲלֹא אִמַּרְתִּי לָכֶם, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּלָה אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם לֹא יוֹדְעִים.
97. וְאָמְרוּ, הוּא אֲבִינוּ! בִּקְשׁ לְמַעַנְנוּ סְלִיחָה מֵאֵלֶּלָה עַל חֲטֵאֵינוּ, כִּי אֲנַחְנוּ הֵינּוּ חוֹטְאִים.
98. וְהוּא אָמַר, אֲשָׁאֵל אֶת רַבּוֹנִי לְסַלַּח לָכֶם, כִּי הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם.
99. כַּאֲשֶׁר נִכְנסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת הוֹרָיו, וְאָמַר לָהֶם, הִכְנסוּ לְמִצְרַיִם בְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה בְּטוֹחִים.
100. וְאָז הֶעֱלָה אֶת הוֹרָיו עַל כֶּסֶּ הַכְּבוֹד, וְהֵם סָגְדוּ לוֹ.¹ וְהוּא אָמַר, אֲבֹא! זֶה הוּא פְתָרוֹן חֲלוּמֵי מִלְּפָנֶיךָ. רַבּוֹנִי הַגָּשִׁים אוֹתוֹ. הוּא הֶעֱנִיק לִי חֶסֶד בְּהוֹצִיאוֹ אוֹתִי מִבֵּית הַסֹּהַר, וּבְהִבִּיאוֹ אֶתְכֶם אֵלַי מִן הַמִּדְבָּר, לְאַחֵר שֶׁהִשְׁטָן גָּרַם פְּרוּד בֵּינִי לְבֵין אַחִי, כִּי רַבּוֹנִי הִמְיִטִּיב וְהַעֲוָשָׁה חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְהוּא הִיֹּדֵעַ וְהַחֲכָם.
101. רַבּוֹנִי! אַתָּה הֶעֱנַקְתָּ לִּי שְׁלֹטוֹן וְלִמְדַתְנִי אֶת פְּרוֹשׁ הַחֲלוּמוֹת. אַתָּה בּוֹרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְהַמְּגוֹן עָלַי בַּעוֹלָם הַזֶּה וּבַעוֹלָם הַבָּא. הִמִּית אוֹתִי כַּמִּתְמַסֵּר לָךְ, וְצִרְפָּנִי אֶל הַיָּשָׁרִים.
102. זֶהוּ אֶחָד מִן הַמַּקְרִים הַנִּסְתָּרִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מִגְּלִים לָךְ, כִּי לֹא הִיִּית אַתֶּם בְּזִמּוֹן שֶׁהַחֲלִיטוֹ לַעֲשׂוֹת מַה שֶׁעָשׂוּ וְזִמְמוּ מְזֻמָּה.
103. מִרְבֵּית הָאֲנָשִׁים (מִבְּנֵי עַמָּךְ) לֹא יֵאֱמִינוּ (לָךְ) אֲפֹלוּ אִם אַתָּה שׁוֹקֵד עַל כָּךְ.
104. וְאִין אַתָּה מִבְּקִשׁ שְׂכָר מֵהֶם עַל כָּךְ, כִּשְׁהִבֵּאתָ לָהֶם (הַקּוֹרְאָן) הוּא אֲזַכְּרָה לְבְנֵי הָעוֹלָם,

קִטְעַ 12

105. רַבִּים הֵם הָאוֹתוֹת שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ אֲשֶׁר הֵם רוֹאִים כָּל הַזִּמּוֹן אֲדָּא אֵינָם שָׁמִים יָב,
106. רַבִּים מֵהֶם לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה בְּלֹא לְצַרְף לוֹ שְׁתַּפִּים,
107. הָאִם בְּטוֹחִים הֵם שֶׁלֹּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם עֲנֹשׁ מִקִּיף מִהַעֲנֹשׁ שֶׁל אֵלֶּלָה? אוֹ שֶׁלֹּא תָבוֹא אֲלֵיהֶם שְׁעַת הַדִּין פְּתָאוּם בְּלִי שִׁינְגִישׁוֹ?
108. אָמַר לָהֶם, זֶהוּ הַשְּׁבִיל שְׁלִי! אֲנִי וְהַמֵּאֱמִינִים בִּי מִזְמִינִים (לְהַאֲמִין) בְּאֵלֶּלָה בְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה. הַשְּׁבִיחַ לְאֵלֶּלָה! וְאִין אֲנִי מִבֵּין הַפְּגִינִים.

1. להשתחוות, או הסגידה: היא מתוך הוקרה ולא פולחן.

109. ולא שלחנו שליחים לפניך אלא אנשים מבני הערים שהשרינו להם.

האם לא יתהלכו בארץ לראות מה היה סופם של אלה שקדמו להם?
והעולם הבא טוב יותר ליראים. האם לא תבינו?

110. כאשר נואשו השליחים (מאמונת בני עמם) וחשבו כי הם הוכחשו,

נצחוננו בא אליהם (אל השליחים) והצלנו את כל מי שרצינו, וענשנו לא
ימנע מן החוטאים.

111. בספורים שלהם טמון לקח לבעלי תבונה. אין הם ספורים שאפשר

לבדוּתם. אלא אשור (לספרים) שקדמו לו, והבהרת כל הענינים

החשובים לבני האדם, והדרך, ורחמים לאנשים המאמינים.

13

סִוֵּרַת אֶךְ-רַעַד הָרַעַם

סורה זו קיבלה את שמה «אך-רַעַד» בגלל הביטוי «אך-רַעַד, הָרַעַם» שנזכר בה בפעם ראשונה ; בגלל שסורה זו הורדה במכה.

השם «אך-רַעַד» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 19. אבן עאשור חשב שזה אחרי סורת אר-רעד משום שסורת אל-בקה הורדה במדינה.

הורדה במכה אחרי סורת מותמד 47 ; ופסוקיה ארבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הָרַעַם» מפסוק שלושה-עשר.

סורת אר-רעד 13

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחֹם

קטע 1

1. א.ל.מ.ר.¹
אֵלֶּה אוֹתוֹת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן), אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלֹיִךְ מִן הַשָּׁמַיִם מַעַם רַבּוֹנְךָ
הוּא הָאֱמֶת, אֲבָל רַב הָאֲנָשִׁים אֵינָם מַאֲמִינִים.
2. אֱלֹהֵי הוּא אֲשֶׁר רוֹמֵם אֶת הַשָּׁמַיִם בְּלִי עֲמוּדִים כְּפִי שְׁאַתֶּם רוֹאִים
אוֹתָם (הַשָּׁמַיִם),² לְאַחַר מִכּוֹן עֲלֶה עַל כֶּסֶּ הַמַּלְכוּת, וְהַכְנִיעַ אֶת הַשָּׁמֶשׁ
וְאֶת הַיָּרֵחַ, וְכָל אֶחָד מִסְתַּבֵּב בְּמַסְלֹל שְׁלוֹ לְזִמּוֹן קָצוּב.³ הוּא מְנַהֵל אֶת
הָעֲנָנִים, וּמְבַהֵר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּהְיוּ בְּטוֹחִים בַּפְּגִישַׁת רַבּוֹנְכֶם
(בְּיוֹם הַדִּין).
3. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁטַח אֶת הָאָרֶץ וְהִתְקִין בָּהּ הָרִים גְּבוּהִים, וְהִזְרִים בָּהּ נְהָרוֹת,
וּבָרָא לָכֶם אֶת הַפְּרִי מִכָּל מִין זֶוֹג, וְהוּא עֹטֵף אֶת הַיּוֹם בְּלִילָה. בְּכָל זֶה יֵשׁ
אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.
4. וּבְאָרֶץ עֲשֵׂה קְטַעִים סְמוּכִים זֶה לָזֶה (אֲבָל שׁוֹנִים זֶה מִזֶּה). (וַיֵּשׁ בְּאָרֶץ)
גְּנוֹת עֲנָבִים, וּצְמָחִים שׁוֹנִים, וּדְקָלִים בְּנֵי שָׁרֵשׁ אֶחָד, אוֹ בְּנֵי שְׁרָשִׁים
נִפְרָדִים שֶׁכֶּלֶם מְקַבְּלִים הַשְּׁקָאָה מֵאוֹתָם מִים. אֲמָנָם אֲנַחְנוּ מִבְּדִילִים
בִּינֵיהֶם בְּטַעַם וָרִיחַ, וּבִזְהָ אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.
5. אִם אַתָּה מִתְפַּלֵּא, תִּתְפַּלֵּא עַל מַה שֶּׁהֵם אוֹמְרִים, הֲאִם אַחֲרֵי הֵיוֹתֵנוּ
לְעַפְרָ נִהְיָ לְבְרִיאָה חֲדָשָׁה?⁴ הַשּׁוֹאֲלִים הָאֵלֶּה כּוֹפְרִים בְּרַבּוֹנָם וְאֲשֶׁר
כְּבָלִים יִנְחוּ עַל צוּאֲרֵיהֶם (בְּיוֹם הַדִּין), וְאֲשֶׁר הֵם יִהְיוּ בַּעֲלֵי הָאֵשׁ.
לְעוֹלָמִים יִהְיוּ בָּהּ.
6. הֵם (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ לְהַחֲשִׁי (לָהֶם) אֶת הָרָעָה לְפָנֵי הַטּוֹבָה.⁵
וּכְבֵּר הָיוּ לְפָנֵיהֶם עַמִּים שֶׁכִּפְרוּ וְקִבְּלוּ עָנֵשׁ. רַבּוֹנְךָ סוֹלֵחַ לְבָנֵי אָדָם
לְמִרוֹת הֵיוֹתָם עוֹשִׁקִים, אֵד רַבּוֹנְךָ מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. רא.

2. ר' סורת אט-טלאק 65: 12; וסורת אל-חג' 22: 65.

3. ר' סורת יא. סין 36: 38 - 39.

4. ר' סורת אל-אחאקאף 46: 33.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29: 53 - 54; סורת אל-מעארג' 70: 1; וסורת אש-שורא 42: 18.

7. הכופרים אומרים, למה לא הורד לו נס מרבונו? ¹ אתה רק מזוהר, ולכל אמה יש מדריו (שִׁדְרִיךְ אותה לדרך הישר). ²

קטע 2

8. אלה הוא היודע את אשר תשא (ברחמה) כל נקבה, ³ ומה יוצא מן הרחם לפני תם תקופת ההריון או אחריה. וכל דבר אצלו לפי מדה וזמן מדיקים,
9. הוא יודע את הנסתרות ואת הנגלות, והוא הכביר והנעלה.
10. בעניו (של אלה) כלכם שוים, מי שמסתיר סוד או מגלה אותו, וזה המסתתר בחשכת הלילה או מתהלך לאור היום. ⁴
11. יש לו (לאלה) מלאכים שומרים את האדם מלפניו ומאחוריו, והם משגיחים ומגנים עליו לפי הצו של אלה. אלה לא ישנה את המצב של בני איזו קהלה אלא אם ישנו הם את אשר בנפשותיהם. ואם אלה ירצה לפגע באיזו קהלה אין מי שיכל לעצר אותו, כי אין להם (הכופרים) מגן זולתו.
12. הוא המראה לכם את הברק בפחד (מן הענש) ובתקוה (לגשם), והוא יוצר את העננים הכבדים המלאים במים.
13. הרעם משבח אותו ומהללו, ⁵ וכן המלאכים, בשל יראתם אותו. הוא שולח את סופות הברקים, לפגע במי שירצה, ואולם הכופרים מתנכחים (עם הנביא מוחמד) על אלה החזק בגברותו וענשו. ⁶
14. הקריאה האמתית והצודקת שיקת לו בלבד, ואלה הקוראים אל אלילים שונים זולת אלה, האלילים לא יענו להם בכלל. דומים הם למי שמושיט את כפות ידיו אל המים להביאם אל פיו, אך הם לא יגיעו אליו, כי קריאת הכופרים היא רק תעיה.
15. לאלה סוגדים כל אשר בשמים ובארץ, סוגדים מרצון או מקפיה, הם וצליהם ערב ובקר. ⁷

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 59.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 272 ; וסורת פאטר 35 : 24.

3. ר' סורת אנ-גיס 53 : 32 ; סורת אז-זומר 39 : 6 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 7 ; סורת חוד 11 : 5 ; וסורת ינוס 10 : 61.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 50 - 51.

7. ר' סורת אנ-נחל 16 : 48.

16. אָמַר (מוֹחֲמַד), מִי הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? אָמַר, אֱלֹלָהּ, אָמַר, וּבְכָל זֹאת לִקְחֶתָם לָכֶם מִגִּנִּים זֹולָתוֹ שְׁאִינֶם יְכוּלִים לְהוֹעִיל אוֹ לְהִרְעֵ אֶפְלוֹ לַעֲצָמָם. אָמַר, הָאֵם הָעוֹר וְהַפֶּקֶחַ הֵם שְׁוִים! אוֹ הַחֹשֶׁד וְהָאוֹר: הָאֵם עָשׂוּ שְׁתַּפִּים לְאֱלֹלָהּ שֶׁבָּרָאוּ כָּפִי שֶׁהוּא בָּרָא, לָכֵן אֵינֶם יְכוּלִים לְהִבְחִין בֵּין בְּרִיאַת אֱלֹלָהּ לְבְרִיאַת אֱלִילֵיהֶם! אָמַר, אֱלֹלָהּ בּוֹרָא כָּל דָּבָר וְהוּא הַיְחִיד וְהָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ.

17. הוּא הוֹרִיד מִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֵז הַנְּחָלִים זָרְמוּ לָפִי מִדּוֹתֵיהֶם, וְהַזָּרֵם נָשָׂא קֶצֶף רַב. כְּמוֹ כּוֹ הַקֶּצֶף הָעוֹלָה מִמִּתְכַּת אֶשֶׁר יִתִּיכוּ בָּאֵשׁ לְמַעַן עֲשׂוֹת תַּכְשִׁיטִים וְכֵלִים. לְזֹאת יִמְשִׁיל אֱלֹלָהּ אֶת הָאֶמֶת וְהַשֶּׁקֶר. וְאֶבֶן בָּאֶשֶׁר לְקֶצֶף יַעֲלֶם, אֵד הַמוֹעִיל לְבִנְי אָדָם יִשָּׂאֵר בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה. כִּךְ יִמְשַׁל אֱלֹלָהּ מְשָׁלִים.¹

18. לְאֶשֶׁר נִעְנֶה לְרַבּוֹנָם צָפוּי כָּל טוֹב. אֵד אֱלֹה אֶשֶׁר לֹא יַעֲנוּ לוֹ, אִם יִהְיֶה לָהֶם כָּל אֶשֶׁר בָּאָרֶץ וְעוֹד כְּמוֹהוּ אִתּוֹ, הֵם יִהְיוּ מוֹכֲנִים לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם בְּיוֹם הַדִּין. כִּי חֲשָׁבוֹנָם יִהְיֶה קָשָׁה מְאוֹד, וּמִגּוֹרֵיהֶם גִּיהֶלֶם. מֶה רַע הַיָּצוּעִי?²

קטע 3

19. הָאֵם הָאָדָם הַיּוֹדֵעַ כִּי אֶשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיד (הַקּוֹרְאָן) מֵאֶת רַבּוֹנָהּ הוּא הָאֶמֶת,³ כִּזָּה אֶשֶׁר הוּא עוֹר (שְׁאִינוּ רוֹאֶה אֶת הָאֶמֶת)?⁴ רַק בְּעָלֵי בִינָה יִזְכְּרוּ,
20. הֵם אֱלֹה הַמְּקִימִים אֶת הַבְּרִית עִם אֱלֹלָהּ, וְאֵינֶם מְפָרִים אֶת הַתְּחִיבוּתָם,
21. וְהַמְּקִשְׁרִים אֶת הַקֶּשֶׁר אֶשֶׁר אֱלֹלָהּ צִוָּה לְקֶשֶׁר,⁵ וְיִרְאוּ אֶת רַבּוֹנָם, וּפְחָדוֹ מִכְּנִי חֲשָׁבוֹן סוֹפֵי חֲמוֹר,
22. וְאֱלֹה אֶשֶׁר עֲמָדוֹ בְּנִסְיוֹן כְּדִי לְרַצּוֹת אֶת פְּנֵי רַבּוֹנָם, וּקִימוּ אֶת הַתַּפְלָה, וְהוֹצִיאוּ מִמֶּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם בְּסִתֵּר וּבְגִלּוֹי, וְהוֹדִפִּים אֶת הָרָעָה בְּטוֹבָהּ, לְכָל אֱלֹה הַגְּמוּל וְהָאֶשֶׁר הַסּוֹפֵי בְּעוֹלָם הַבָּא,
23. גִּנִּי עָדוֹ אֶשֶׁר אֱלִיהֶם יִכְנָסוּ הֵם וְכָל הַיִּשְׁרִים מִבֵּין הוֹרֵיהֶם, וְרַעֲיוֹתֵיהֶם, וְיִלְדֵיהֶם,⁶ כְּשֶׁהִמְלֵאכִים יִכְנָסוּ עֲלֵיהֶם מִכָּל שַׁעַר,

1. ר' סורת אל-ענכבות 29: 43.

2. ר' סורת יונוס 7: 26; וסורת אל-כהן 18: 87 - 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 115.

4. ר' סורת אל-חשר 59: 20.

5. כמו עזרה לקרובים ונוקקים.

6. ר' סורת אט-טור 52: 21.

24. (מְבָרְכִים אוֹתָם בְּאוֹמְרָם לָהֶם), שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! עַל אֲשֶׁר הֵייתֶם בְּחֵיכֶם
בְּעֲלֵי סִבְלָנוֹת, מַה טוֹב וּמַה נָּעִים הַגְּמוּל הַסּוֹפִי שֶׁלָּכֶם.
25. אוּלַם אֵלֶּה הַמַּפְרִים אֶת הַבְּרִית שֶׁכָּרְתוּ עִם אֱלֹהָ, וְהַמְנַתְקִים כָּל קִשְׁר
אֲשֶׁר צָוָה אֱלֹהָ לְקִשֵּׁר, וּמִשְׁחִיתִים בְּאַרְץ, עֲלֵיהֶם תִּפֹּל הַקְּלָלָה, וְלָהֶם
הַמַּעֲוֹן הַסּוֹפִי הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.
26. אֱלֹהָ מַפְרִינֵם בְּשֹׁפֵעַ אוֹ בְּדִלּוֹת אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה.¹ וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) שֶׁמַּחִים
בְּחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה,² וְאוּלַם חֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם הַנָּאֶה חוֹלְפֶת לְעֶמֶת חֵי
הָעוֹלָם הַבָּא.

קטע 4

27. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ יָס מִרְבוֹנוֹ? אָמַר, אֱלֹהָ מוֹלִיד
שׁוֹלֵל אֶת מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וּמְדִרִיד אֵלָיו אֶת מִי שֶׁחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.³
28. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וְלִבּוֹתֵיהֶם רְגוּעִים בְּזִכָּר אֱלֹהָ. כִּי רַק בְּזִכָּר אֱלֹהָ
יִרְגְּעוּ הַלְּבָבוֹת,
29. הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, הַטּוֹבָה לָהֶם וְיָשׁוּבוּ אֶל מְקוֹם יָפָה (גֵּן עֵדֶן בְּיוֹם
הַדִּין).
30. כְּמוֹ כֵּן, שְׁלַחְנוּ אוֹתָהּ (מוֹחֲמַד) אֶל אִמָּה אֲשֶׁר לִפְנֵיהָ חָלְפוּ אֲמוֹת אַחֲרוֹת,
לְמַעַן תִּקְרָא בַּפְּנִיָּה אֶת אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָהּ (הַקּוֹרְאָן). וְהֵם כּוֹפְרִים
בְּרַחֲמָן. אָמַר, הוּא רְבוּנִי, שָׁאִין אֵלֶּה זוֹלָתוֹ, וְעָלָיו אֲנִי סוֹמֵךְ, וְאֵלָיו אֲנִי
חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.⁴
31. לוֹ הָיָה קוֹרְאָן אֲשֶׁר מִפְּנֵי הָרִים נִעְלָמִים מִמְּקוֹמָם, אוֹ נִבְקָעָה בּוֹ הָאָרֶץ,
אוֹ מְדַבְּרִים עִם הַמַּתִּים, (יְהִיָּה הַקּוֹרְאָן הַזֶּה). אֲבָל כָּל הָעֵנִינִים בִּיד
אֱלֹהָ. הָאִין הַמַּאֲמִינִים יוֹדְעִים כִּי אֵלֵי רָצָה אֱלֹהָ, הִנֵּה מְדִרִיד אֶת בְּנֵי
הָאָדָם כֻּלָּם! אֶת הַכּוֹפְרִים תִּפְגַּע בָּהֶם מִהַלּוּמָה,⁵ אוֹ תִּפֹּל בְּקִרְבָּת בְּתֵיהֶם,
בְּגִלָּל מַעֲשֵׂיהֶם הַנְּבִזִּים, עַד אֲשֶׁר תִּתְקִים הַבְּטָחַת אֱלֹהָ. כִּי לֹא יִפֹּר
אֱלֹהָ אֶת הַהִבְטָחָה.⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 77 ; וסורת אל-אעלא 87 : 16 - 17.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; וסורת ינוס 10 : 96 - 97, ופי 102.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 34 ; וסורת אנ-נחל 16 : 63.

5. מהלומה, בערבית قارعة קארהה. הביטוי הזה נזכר עוד ארבע פעמים בקוראן, בסורת אל-חאקה 69 :

4 ; וסורת אל-קארהה 101 : 1 - 3.

6. ר' סורת אבראהים 14 : 47.

קטע 5

32. כָּבֵד לְפָנֶיךָ לַעֲגוּ לְשָׁלִיחִים, וְאֲנִי דְחִיתִי אֶת עֲנָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, אַחֲרֵי כֵן הֶעֱנַשְׁתִּי אוֹתָם. וְעֲנָשִׁי הָיָה מְאֹד קָשָׁה.¹
33. (מִי רָאוּי לְהִיּוֹת נֶעֱבָד) הַמְשַׁגִּיחַ עַל מַעֲשֵׂה כָּל נֶפֶשׁ: (אוּ הַשְׁתַּפִּים שֶׁבָּנִי הֶאֱדָם עוֹשִׂים?)² אָמַר, קִרְאוּ בְּשִׁמוֹתֵיהֶם. אוּ אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאַלְלָה עַל מַה שֶּׁאִינוּ יוֹדְעִים בְּאַרְצֵי אוּ סֵתָם אַתֶּם מְדַבְּרִים?³ לַכּוֹפְרִים נִרְאָה מַה שֶּׁזָּמְמוּ בַּעֲיוֹ נֶפֶחַ,⁴ וְנִמְנְעוּ מִלְּלַכֵּת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר. וּמִי שֶׁאַלְלָה מוֹלִיד שׁוֹלֵל, אֵין לוֹ מִדְּרִיד.⁵
34. הֵם יַעֲנִשׁוּ בַּעוֹלָם הַזֶּה, וְהַעֲנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר קָשָׁה,⁶ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֵּן מִפְּנֵי אֲלֵלָה.
35. זֶה מִשָּׁל (תַּאֲרוּר) הַגִּנָּה אֲשֶׁר נִוְעַדָּה (מֵאַלְלָה) לַיִּרְאִים, זִוְרָמִים מִתַּחַתֶּיהָ הַנִּהְרֹת, אֲכָלָה קִים לַעַד וְצָלָה. זֶה שִׁכַּר הַיִּרְאִים, וְשִׁכַּר הַכּוֹפְרִים הוּא הָאֵשׁ.

קטע 6

36. וְאַלְהָ אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסִּפֹּר (הַנוֹצְרִים וְהַיְּהוּדִים, אֲלֵהָ שֶׁהֶאֱמִינוּ בָּךְ) יִשְׁמַחוּ בָּזֶה אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלֶיךָ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם,⁷ אִךְ הַסִּיעוֹת (שֶׁל הַכּוֹפְרִים וְאַחֲדִים מִבְּעָלֵי הַסִּפֹּר) הַתַּכְפִּחוּ שׁוֹ לַחֲלֹק מִמֶּנּוּ. אָמַר, אֲכֹן צְוִיתִי לַעֲבֹד רַק אֶת אֲלֵלָה וְלֹא לְשִׁתֵּף בּוֹ, אֲלִיוֹ אֶקְרָא, וְאַלְיוֹ אֲנִי חוֹזֵר.
37. כִּמוֹ כֵּן הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ כְּפוֹרְקָאן (הַבְּחִנָּה בֵּין אֲמִת לְשִׁקֵּר) בַּעֲרַבִּית. לָכֵן אִם אַתָּה נוֹהֵג לִפִּי וְטִיַּת לִבְּךָ לְאַחֵר כָּל הַדַּעַת שֶׁהֶעֱנָקָה לָךְ, לֹא יִהְיֶה לָךְ עוֹזֵר וְלֹא מִגֵּן מִפְּנֵי אֲלֵלָה.
38. וּכְבֹּר שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים לְפָנֶיךָ, וְנִתְּנוּ לָהֶם בְּנוֹת זִוּג וְצֶאֱצָאִים.⁸ וְאֵין שְׁלִיחַ שִׁכָּל לְהִבְיֵא אוֹת בְּלִי רְשׁוֹתוֹ שֶׁל אֲלֵלָה. לְכָל עַת מוֹעֵד.⁹

1. ר' סורת הוד 11 : 102 ; וסורת אל-חגי' 22 : 48.

2. ר' סורת אל-אנעאם 5 : 39 ; סורת יונוס 10 : 61 ; סורת הוד 11 : 6 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; סורת טא. הא 20 : 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 4.

3. ר' סורת אנ-נגים 53 : 23.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 41 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

6. ר' סורת אל-פגיר 89 : 25 - 26.

7. ר' סורת אל-בקהר 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 199 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

8. ר' סורת אל-כהף 18 : 110.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 145 ; וסורת אל-חגי' 22 : 70.

39. והוא מוחק את מה שִׁירָצָה או מִשְׁאִיר אֶת מה שִׁירָצָה מִן הַצִּוִּים
וְהַחֲקִים,¹ כִּי אָצְלוּ אִם הַסֶּפֶר.²
40. בֵּין אִם נִרְאָה לָךְ חֶלֶק מִהַעֲנֵשׁ אֲשֶׁר הוּעַדְנוּ לְכוֹפְרִים, וּבֵין אִם תָּמוּת לִפְנֵי
שָׁזָה יִקְרָה, הֲרִי עֲלֶיךָ רַק לְהַכְרִיז (אֶת שְׁלִיחוּתְךָ), וְעֲלִינוּ הַחֲשָׁבוֹן.³
41. הָאִם אֵין הֵם רוֹאִים כִּי אֲנַחְנוּ בָּאִים אֶל הָאָרֶץ וּמִפְחִיתִים אוֹתָהּ מִכָּל
קִצּוֹתֶיהָ,⁴ אֲלֵלָה שׁוֹפֵט, וְאֵין מִי שִׁיתִּנְגֵּד לְמִשְׁפָּט, וְהוּא מְהִיר חֲשָׁבוֹן.
42. אֵלָה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם זָמֶמוּ, וְאוֹלַם הַשְּׁלֵטוֹן בְּיַד אֵלָלָה הוּא.⁵ הֲרִי הוּא
יֹדֵעַ מַה כָּל נֶפֶשׁ תִּרְכָּשׁ, וְהַכּוֹפְרִים עוֹד יִדְעוּ לָמִי יִהְיֶה הַשֶּׁכֶר הַטּוֹב (בַּיּוֹם
הַדִּין).
43. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, אֵין אֶתָּה שְׁלִיחַ מֵאֵת אֵלָלָה. אָמַר, דִּי בָאֵלָלָה כָּעַד
בְּיָנִי וּבְיַנְיָכֶם, וּמִי שֵׁיֵשׁ בִּידוֹ דַּעַת מִן הַסֶּפֶר.⁶

1. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 4.

2. אם הספר, בערבית أم الكتاب אוס אל-כתאב : זה כנוי של אל-לוח אל-מחפוט', הלוח הגנוז (ראה סורת אל-בורוג' 85 : 22).

3. ר' סורת אל-ע'אשיה 88 : 21 - 26.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 41.

5. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; וסורת אנ-נמל 27 : 50 - 52.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 156 - 157.

14

סִוֵּרַת אֲבִרָאֵהִים אֲבִרָהִם

סורה זו קיבלה את שמה «אֲבִרָאֵהִים, אֲבִרָהִם» מהעובדה שהסורה כוללת הספור של «אֲבִרָאֵהִים» בפירוט, וישבו את בנו אסמאעיל בואדי של מכה היבש. גם בשל תודתו לאללה אשר נתן לו שני הבנים, אסמאעיל ואסחאק. ר' פ' 35 - 41. נוסף לזה אבראהים נזכר 69 פעמים בקוראן, ממנה פעם אחת בסורה זו.

הורדה במכה אחרי סורת נוח 71, ופסוקיה חמשים ושניים. קיבלה את שמה «אֲבִרָהִם» מפסוק שלושים וארבעה.

סורת אברהם 14

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. ר. 1
זה ספר (הקוראן) הורדנו אליך (מוחמד) מן השמים, למען הוציא את בני האדם מאפלה לאור ברצון רבונם, אל שבילו של העיון ורב-התפארת,²
אללה אשר לו כל אשר בשמים וכל אשר בארץ.³ ואוי לכופרים מן העגש הכבד,
2. אלה המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ומונעים אנשים מללכת בשביל של אללה, ורוצים שהדת של אללה תהיה עקמה, כל אלה הם בתעיה עמקה.
3. ולא שלחנו שליח אלא כאשר הוא מדבר לשון בני עמו למען להבהיר את שליחותו להם. ואז, אללה מתעה את מי שהוא רוצה, ומדריך את אשר ירצה, כי הוא העיון והחכם.
4. וכבר שלחנו את מוסא עם האותות שלנו, (וצוינו לו), הוצא את עמך מהחשכה אל האור, והזכר להם את ימי אללה, כי בהם אותות לכל המתאזר בסבלנות והמכיר תודה (לאללה).
5. וכאשר מוסא אמר לבני עמו, זכרו את החסד אשר העניק לכם אללה בהצילו אתכם מאנשי פרעה שהענישו אתכם עגש קשה, והרגו את בניכם והשאירו בחיים את נשותיכם,⁴ בזה אללה העמיד אתכם בנסיון גדול.

קטע 2

7. ורבוונכם הכריז, אם תודו לי, ארבה להעניק לכם חסד, אך אם תכפרו, הנה ענשי קשה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאס. רא.

2. ר' סורת אל-בקהר 2: 257; וסורת אל-חדיד 57: 9.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 158.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 127, ופ' 141,

8. מוסא אָמר, אַם תִּכְפְּרוּ אִתְּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הַחַיִּים בְּאֶרֶץ, אֵין אֵלֶּה זְקוּק לָכֶם וְהוּא רַב-תַּפְּאֶרֶת.¹
9. הָאֵם לֹא שְׁמַעְתֶּם עַל אֵלֶּה שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם מֵעַמִּי נוּחַ (נח), עֹאד, וְתִ'מוּד, וְכָל אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם, שָׂרָק אֵלֶּה יוֹדַע עֲלֵיהֶם. הַשְּׁלִיחִים אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ אֲלֵיהֶם הִבִּיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם נִשְׁכּוּ אֶת כַּפּוֹת יְדֵיהֶם (מִתּוֹד רִגְזוֹ)² וְאָמְרוּ, אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם לְמַסֵּר לָנוּ, וְאֲנַחְנוּ מְטִילִים סֶפֶק בְּכָל אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ.
10. הַשְּׁלִיחִים שָׁלְחָם אָמְרוּ, הִישׁ סֶפֶק בְּאֵלֶּה בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? קוֹרָא לָכֶם לְמַעַן יִסְלַח לָכֶם עַל חֲטָאֵיכֶם וְיִדְחָה אֶת עֲנֹשְׁכֶם לְזִמּוֹן מִסִּים (עד יום הדין)?³ אָמְרוּ, אֵין אִתְּם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹנוּ, וְאַתֶּם רוֹצִים לְמַנַּע אוֹתָנוּ מִלְּעַבֵּד אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ. הִבִּיאוּ לָנוּ הוֹכְחָה בְּרוּרָה.
11. הַשְּׁלִיחִים שָׁלְחָם אָמְרוּ, אָמְנָם אֲנַחְנוּ בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתְכֶם הֲנוּ, אֲדָּ אֵלֶּה מַעְנִיק אֶת חֲסֵדוֹ (בְּשְׁלִיחוֹת) לְמִי שֶׁיִּרְצֶה מֵעוֹבְדֵיו, וְאֵין בְּכוֹחֵנוּ לְהִבִּיא לָכֶם הוֹכְחָה אֵלָּא בְּרִשּׁוֹת אֵלֶּה, וְעַל אֵלֶּה יִשְׁעֵנוּ הַמַּאֲמִינִים.
12. וְלָמָּה לֹא נִשְׁעַן עַל אֵלֶּה שֶׁהִנַּח אוֹתָנוּ בְּדִרְכֵינוּ? אֲנַחְנוּ נִסְבֵּל אֶת פְּגִיעוֹתֵיכֶם, וְעַל אֵלֶּה יִשְׁעֵנוּ הַנִּשְׁעָנִים.

קטע 3

13. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ לְשְׁלִיחֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נִגְרֹשְׁכֶם מֵאֶרְצֵנוּ אִם לֹא תַחֲזְרוּ לְדַתֵנוּ.⁴ אוֹלָם רְבוּנָם הִשָּׁרָה אֲלֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נִשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים,
14. וְנִשְׁפִּין אִתְּכֶם בְּאֶרֶץ אַחֲרֵיהֶם,⁵ זֶה גְּמוּלוֹ שֶׁל הִירָא אוֹתִי וְאֶת הַתְּרָאָתִי.⁶
15. (הַשְּׁלִיחִים) שָׁאֲלוּ אֶת עֲזֶרֶת רְבוּנָם,⁷ וְאָז כָּל עָרִץ עֲקֹשׁן הִיָּה מִתְאַכְזָב,⁸
16. וּלְפָנָיו (הַכּוֹפֵר) מַחֲכָה לוֹ גִּיהֶנֶם, וְשֵׁם יִשְׁקָה מִגְּלָה,⁹

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 7 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

2. ר' סורת אל-עמראן 3 : 119.

3. ר' סורת הוד 11 : 3.

4. ר' סורת אל-עמראן 7 : 88 ; סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; סורת אל-אסרא' 17 : 76 ; וסורת אנ-נמל 27 : 56.

5. ר' סורת אל-עמראן 7 : 128, ופי' 137 ; סורת אל-אנביא' 21 : 105 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 173 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 21.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 46 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 37 - 41.

7. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 19, ופי' 32.

8. ר' סורת קאף 50 : 24 - 26.

9. ר' סורת צאד 38 : 57 - 58.

17. וילגם אותו מבלי שיוכל לבולעו, והמות יבוא אליו מכל עבר, אך הוא לא מות, ¹ ומחכה לו ענש קשה.²
18. מעשיהם של הכופרים ברבונם (בחי העולם הזה) דומים לאפר אשר פגעה בו רוח ביום סערה,³ ולכן לא יוכלו להפיק מאומה מאשר רכשו, וזוהי התעיה הרחוקה מן הדרך.
19. הלא תראה כי אלה ברא את השמים ואת הארץ על יסוד האמת, ואם ירצה ישמידכם ויביא בריאה חדשה (במקומכם),⁴
20. ואין הדבר קשה על אלה.
21. (וביום הדין) כֹּאֲשֶׁר יופיעו בלם בפני אלה, יאמרו החלשים לאלה שהתנשאו, אֲנַחְנוּ הִלְכְנוּ אַחֲרֵיכֶם (וציתנו לכם), האם אתם יכולים לעזר לנו להסיר מעלינו מעט מענשו של אלה? (המתנשאים) יאמרו, לו הנחנו אלה, כי אז היינו מנחים אתכם. אחת היא לנו אם תקצר רוחנו ואם נאריך רוחנו, אין לנו מפקט (מו הענש).⁵

קטע 4

22. כֹּאֲשֶׁר הֶעֱנֵנוּ תָם וְנִשְׁלַם יָגִיד הַשָּׁטָן, הִנֵּה אֵלֶּה הַבְּטִיחַ לָכֶם הַבְּטַחְתָּ אֶמֶת, וְאֵלֹהֵי אֲנִי הַבְּטַחְתִּי לָכֶם וְלֹא קִיַּמְתִּי,⁶ וְאִין לִי עֲלֵיכֶם כָּל שְׁלֹטוֹן. אֲנִי קִרְאתִי לָכֶם וְאַתֶּם נִעַנִיתֶם לִי, וְלָכֵן אֵל תֹּאשִׁימוּ אוֹתִי אֶלֶּא אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם תֹּאשִׁימוּ, לֹא אוּכַל לַעְזֹר לָכֶם וְאַתֶּם לֹא תַעְזְרוּ לִי, וְאִין מִכְחִישׁ אֶת הַשְּׁתַּפּוֹת עִם אֵלֶּה שְׁאַתֶּם מִיַּחֲסִים לִי.⁷ אָכֵן לְכּוֹפְרִים עֲנֵשׁ מִקַּיִב.
23. אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב וַיִּכְנסוּ אֶל גִּנִּים שְׁנֵהֲרוֹת זֶרְמִים מִתַּחַתָּם. לְעוֹלָם יִחִיו בְּתוֹכָם בְּרִשׁוֹת רַבּוֹנָם, וּבִרְכָתָם בְּתוֹכָם «שְׁלוֹם».⁸

1. ר' סורת פאטר 35 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 64 - 68 ; סורת אר-רחמאן 55 : 43 - 44 ; אד-דוח'אן 44 : 43 - 50 ; סורת אל-ואקעה 56 : 41 - 44 ; וסורת צאד 38 : 55 - 58.

3. ר' סורת אל-בקר 2 : 264 ; סורת אאל עמראן 3 : 117 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 23.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 133 ; סורת אל-מאאידה 5 : 54 ; סורת יא. סין 36 : 77 - 83 ; סורת פאטר 35 : 15 - 17 ; סורת אל-אחקאף 46 : 33 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 38 - 39 ; סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68 ; סורת סבא' 34 : 31 - 33 ; וסורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

7. ר' סורת מרים 19 : 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.

8. ר' סורת יונס 10 : 10 ; סורת אר-רעד 13 : 23 - 24 ; סורת אל-פורקאן 25 : 75 ; וסורת אז-זומר 39 : 73.

24. הלא תראה שאללה מדמה את האמרה הטובה (מלת האמונה באללה) לעץ נאה (הדקל) ששרשיו נטועים עמק באדמה וענפיו פונים למעלה לשמים,

25. ואת פרו יתן כל הזמן ברשות רבונו. ואללה ממשיך משלים לאנשים למען יזכרו.

26. האמרה הרעה (מלת הכפירה) נמשלה לעץ רקוב עקור מן האדמה באין לו קביעות.

27. אללה מחזק את המאמינים במלים נציבות בעולם הזה¹ ובעולם הבא. את הכופרים יתעה אללה, ואללה יעשה את אשר ירצה.

קטע 5

28. הלא תראה את אלה אשר החליפו חסדי אללה בכפירה, והושיבו את בני עמם בגיהנם,

29. אשר בו יצלו, וכמה רע הוא המעון!

30. והם עשו לאללה שוים, להתענות משבילו. אמר, התענגו, אך סופכם אל האש.

31. אמר לעובדי אשר האמינו, שיקימו את התפלה, ויוציאו ממה שהענקנו להם בסתר ובגלוי, בטורם יבוא יום לא מקח וממכר בו, ולא רעות².

32. אללה הוא אשר ברא את השמים ואת הארץ, והוריד מן השמים מים, ובהם הצמיח פרות שונים לפרנסתכם,³ והכפף לכם את הספינות לשוט בים, וגם הכפף לכם את הנהרות.

33. והכפף לכם את השמש ואת הירח אשר ינועו במסלולם בהתמדה, והכפף לכם את הלילה ואת היום.⁴

34. והוא שהעניק לכם מכל מה שבקשתם. אם תנסו לספר את חסדי אללה לא תוכלו למנות את כלם, אך האדם גורם עול לעצמו וכפרן.

1. במילים יציבות: דברי אמונה שאותם ישמיעו בכל מצב, כמו העדות, «אני מעיד שאין אלוה זולת אללה, ומעיד שמוחמד שליחו של אללה».

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 123, ופ' 254; וסורת אל-חדיד 57: 15.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 22.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת יא. סין 36: 40; וסורת פאטר 35: 13.

קטע 6

35. ויזכר באַשר אַבראָהים אָמר, רבּוֹנִי! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) בְּטוֹחָהּ,¹ וְהִרְחַק אוֹתִי וְאֶת בְּנֵי מַעְבֹּדֶת הַפְּסִילִים.
36. רבּוֹנִי! הִם הִתְעוּ אֲנָשִׁים רַבִּים, עַל כֵּן, אֲשֶׁר הָלַךְ בְּדַרְכֵי הוּא שָׂיֵף לִי, וּמִי הִתְנַגַּד לִי, הִנֵּה אֶתָּה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.²
37. רבּוֹנִי! הִנֵּה הוֹשַׁבְתִּי מִצֶּאֱצָאִי בְּעַמְקַי בְּלַתִּי פוֹרָה עַל-יַד בֵּיתְךָ הַקְּדוֹשׁ (הַכְּעֵבֶה). רבּוֹנִי! לְמַעַן יִקְיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה. לָכֵן הִטָּה אֶת לְבוֹת הָאֲנָשִׁים אֵלֵיהֶם, וּפְרִנָּס אוֹתָם מִכָּל פְּרִי, לְמַעַן יוֹדוּ לָךְ.³
38. רבּוֹנִי! אֶתָּה יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲלִים וְאֶת אֲשֶׁר נִגְלָה, וְלֹא יַעֲלֶם מֵאֵלָּהּ מֵאוּמָה לֹא בְּאֶרֶץ וְלֹא בַּשָּׁמַיִם.
39. הִשָּׁבַח לְאֵלָּהּ אֲשֶׁר נָתַן לִי לַעֲת זִקְנָה אֶת אֶסְמָאֲעִיל וְאֶת אֶסְחָאק, כִּי רבּוֹנִי שׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה.
40. רבּוֹנִי! עֲזֹר לִי שְׂאָקִים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִצֶּאֱצָאִי. רבּוֹנִי! וּקְבַל אֶת תְּפִלָּתִי.
41. רבּוֹנִי! וְסַלַּח לִי וּלְהוֹרֵי וְלִמְאֻמִּינִים בְּיוֹם יְקוֹם הַחֲשָׁבוֹן.

קטע 7

42. אֵל תַּחֲשֹׁב כִּי אֵלָּהּ לֹא שֵׁם לֵב לְמַעֲשֵׂה הַחוּטָאִים, הוּא רַק נוֹתֵן לָהֶם אֶרְכָּה עַד לְיוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תִּהְיֶינָה עֵינֵיהֶם קְמוֹת מִבְּהִלָּה וּפְחַד,
43. וְהֵם יִתְרוֹצְצוּ, וְרֹאשֵׁיהֶם מוֹרְמִים בְּמִבְטָ קִפּוּא, וְלְבוֹתֵיהֶם רִיקִים (מִרֵּב פֶּחַד).⁴
44. הִזְהָר אִפּוּא אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִפְּנֵי יוֹם יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעָנָשׁ, אֲזִי יֹאמְרוּ הַחוּטָאִים, רבּוֹנִי! דַּחַה אֶת דִּינֵנוּ עַד עֵת קְרוּבָהּ, וְנַעֲנֶה לְקִרְיָאֲתָךְ וְנִגְלֶךְ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים.⁵ (אֲזִי אֵלָּהּ יֹאמֶר), הֵאֵם לֹא נִשְׁבַּעְתָּם לִפְנֵי כֵן כִּי אֵין לָכֶם כְּלָיָה?
45. וּשְׁכַנְתֶּם בְּמִשְׁכְּנוֹת אֵלָּה אֲשֶׁר עָשְׂקוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם. וְהִתְבָּרַר לָכֶם כִּי־צַד הָעֲנָשְׁנוּ אוֹתָם, וּמִשְׁלָנוּ לָכֶם מִשְׁלִים.⁶

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 126 ; סורת אלל עמראן 3 : 96 - 97 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 67.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 118.

3. ר' סורת אל-קצצ 28 : 57.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 108 - 111 ; סורת אל-קמר 54 : 8 ; וסורת אל-מעארגי 70 : 43.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28 ; סורת אל-מואמנון 23 : 99 - 100 ; סורת אס-סגידה 32 : 12 ; סורת

פאטר 35 : 37 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9 - 10.

6. ר' סורת אל-קמר 54 : 55.

46. וְהֵם זָמְמוּ מִזְמָה (לְהַרְגֹּת אֶת הַנָּבִיא), אֵד אֱלֹהָ יָדַע עַל מִזְמָתָם (וּבִטֹּל אוֹתָהּ), וְאִם גַּם יָכְלוּ לַעְקֹר הָרִים בְּמִזְמָתָם.¹
47. אֵל תַּחֲשֹׁב כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ מְקַיֵּם הַבְטָחָתוֹ לְשִׁלְחִיו. כִּי אֱלֹהָ עֲזֹז וּבֹעַל נַקְמוֹת.
48. בְּיוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) תַּחֲלֹף הָאֲדָמָה בָּאֲדָמָה אַחֶרֶת, וְהַשָּׁמַיִם גַּם הֵם,² וּבְנֵי אָדָם יִתְנַצְּבוּ לִפְנֵי אֱלֹהָ הָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ.
49. תִּרְאֶה אֶת הַפּוֹשְׁעִים בְּיוֹם הַהוּא אֲסוּרִים בְּאֲזִיקִים,³
50. כְּשֶׁהֵם לְבוּשִׁים כְּתָנוֹת שֶׁל זָפֶת, וְהָאֵשׁ מְלַהֶטֶת אֶת פְּנֵיהֶם,
51. כִּד יִגְמַל אֱלֹהָ לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשֶׂיהָ, אֱלֹהָ מְהִיר חֹשֶׁבוֹ.⁴
52. זוֹהִי אֲזֻהָרָה לְבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזְהָרוּ בָּהּ וַיִּדְעוּ כִּי אֵלֶּה אֶחָד הוּא, לְמַעַן יִזְכְּרוּ בְּעָלֵי הַבִּינָה.

1. ר' סורת מרים 19 : 90.

2. ר' סורת אז-זומר 39 : 67.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; סורת צאד 38 : 37 - 38 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.

4. ר' סורת אני-נגים 53 : 31.

15

סִוֵּרַת אֵל-חֶגְרִי אֵל-חֶגְרִי

סורה זו קיבלה את שמה «אֵל-חֶגְרִי» מהעובדה שאללה הזכיר בה מה שקרה לת'מוד, בני עמו של הנביא צאלח שהתגוררו באל-חג'ר. מקום אל-חג'ר בדרך המובילה בין אל-חג'אז וסוריה. ר' פ' 80. הורדה במכה אחרי סורת יוסוף 12, ופסוקיה תשעים ותשעה. קבלה את שמה «אֵל-חֶגְרִי» מפסוק 80.

סורת אל-חג'ר 15

חלק 14

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. א. ל. ר.¹

אֵלֶּה אוֹתוֹתַי שֶׁל הַסֵּפֶר וְהַקּוּרְאָן הַגָּלוּי.²

2. אִין סַפֵּק שֶׁהַכּוֹפְרִים יִקּוּוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לוֹ הֵיוּ מִסְלָמִים,³

3. לְכוּ עֲזֹב אוֹתָם יֹאכְלוּ וַיִּתְעַנְּגוּ, וְהִתְקַנְהוּ (שֶׁלֹּא יִהְיֶה יוֹם הַדִּין) תִּסְיַח אֶת דַּעְתָּם (מִהָאֱמוּנָה בְּאֵלֶּה). אַךְ סוֹפָם יִדְעוּ.⁴

4. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ עִיר אֶלָּא לְפִי מוֹעֵד נִקְבַּע בְּסֵפֶר מִקֵּדָם,

5. אִין אִמָּה שֶׁתּוֹכַל לְהַקְדִּים אֶת מוֹעֵדָה אוֹ לְדַחֲתָהּ.

6. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא זֶה אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיו הַקּוּרְאָן⁵ מִן הַשָּׁמַיִם, אָכוּ מִשְׁגַּע אֶתָּה,

7. לָמָּה לֹא תָבִיא אֵלֵינוּ אֶת הַמַּלְאָכִים אִם אֶתָּה צוֹדֵק?⁶

8. אֲנַחְנוּ לֹא נוֹרִיד אֶת הַמַּלְאָכִים אֶלָּא עִם הָאֱמֶת, אוּלַם אִם יוֹרְדוּ מַלְאָכִים אֲזִי לֹא יִהְיֶה לְכּוֹפְרִים אַרְכָּה.

9. אֲנַחְנוּ הוֹרְדְנוּ אֶת הַקּוּרְאָן⁷ מִן הַשָּׁמַיִם וְאֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ לְעַד.

10. וְכִבֵּר מִלְּפָנֶיךָ (מוֹחַמַד) שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים לְעִדּוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת,

11. אַךְ לֹא בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִבְּלִי שֶׁלְעַגּוֹ לוֹ.

12. וְכֵן אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכִּפִּירָה בְּאֵלֶּה) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,

13. וְהֵם לֹא יֵאֱמִינוּ, וְכֵן קָרָה גַם לְאִמּוֹת קוֹדְמוֹת (לֹא הָאֱמִינִי כְּתוּצָאָה הָעִנְשׁוּ).

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. הספר והקוראן שני מונחים לאותו ספר. ר' סורת אנ-נמל 27 : 1.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.

4. ר' סורת אנ-נג'ם 53 : 30 ; וסורת אל-מורסלאת 77 : 46.

5. המונח המקורי הוא اَلْكِتَابُ אד-דִּכְר, ההזרה, שם לקוראן.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 21 - 22 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 53.

7. המונח המקורי הוא اَلْكِتَابُ אד-דִּכְר ; ר' הערה 5 לעיל.

14. וְלוֹ נִפְתַּח לָהֶם שַׁעַר בְּרָקִיעַ לַעֲלוֹת בּוֹ לַשָּׁמַיִם,
15. כִּי גַם אִזּוֹ יֹאמְרוּ, אָכֵן רָאִיתֵנוּ מִקְסָמָת, וְאַנְחֵנוּ כְּאַנְשִׁים מְכַשְּׁפִים.
- קטע 2**
16. וַיִּכְבֶּר בְּרָאנוּ בַּשָּׁמַיִם כּוֹכָבִים, וְקִשְׁטָנוּ (אֶת הַשָּׁמַיִם) לְרוֹאִים,¹
17. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתָם מִפְּנֵי כָּל שָׁטָן אָרוּר,
18. אֲלֵא הַמַּאֲזִין בִּגְנֵבָה, מִיד יִתְקִיף אוֹתוֹ כּוֹכֵב שְׁבִיט מֵאִיר (שִׁישְׁרָף אוֹתוֹ).
19. וַיִּכְבֶּר פָּרְשָׁנוּ אֶת הָאָרֶץ וְקִבְעָנוּ בָּהּ הָרִים נְטוּעִים עַמֻּק וְחֹזֶק, וְהַצְמַחְנוּ בָּהּ מִכָּל הַסּוּגִים בְּמַדָּה וּבְאֻזָּן,
20. וַיִּבְרָאנוּ בָּהּ מְקוֹרוֹת מַחִיָּה לְכֶם וּלְכָל אֵלֶּה שָׁאִין אַתֶּם מִפְּרִיָסִים.²
21. אוֹצְרוֹת כָּל דָּבָר הֵם בְּיָדֵינוּ, אֵד נֹרִיד אוֹתָם רַק בְּמַדָּה קְצוּבָה.
22. שְׁלַחְנוּ אֶת הָרוּחוֹת לְהַפְרֹת הָעֲנָנִים וְהַצְמָחִים, וְהוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיֵּם וְהַשְׁקִינוּ אֶתְכֶם מֵהֶם,³ וְלֹא בִידִיכֶם אֲגִירְתֶּם.
23. רַק אֲנַחְנוּ נַחִיָּה וְנִמִּית, וְאַנְחֵנוּ הַיּוֹרְשִׁים.
24. וְאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים אֶת אֵלֶּה מִכֶּם שִׁיקְדִּימוּ וְאֶת אֵלֶּה שִׁיאַחְרוּ (לְהַגִּיעַ אֶל רְבוּנָם),
25. וְאֶת כָּלֶם יֶאֱסֹף רְבוּנָד, כִּי הוּא הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.

קטע 3

26. אֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוֹר,⁴
27. וְאֶת הַשָּׂדִים בְּרָאנוּ לִפְנֵי כֵן מֵאֵשׁ לוֹהֶטָת.
28. וְכֹאשֶׁר רְבוּנָד אָמַר לְמִלְאָכִים, עוֹמֵד אֲנִי לְבָרָא אָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוֹר,
29. וְכֹאשֶׁר אֲעַצְבֵּנוּ וְאָפַח בּוֹ מְרוּחִי, (כִּבְדּוֹ אוֹתוֹ) וְסָגְדוּ לוֹ,
30. הַמִּלְאָכִים סָגְדוּ כָּלֶם,
31. וְרַק אַבְלִיס (הַשָּׁטָן) סָרַב לִהְיוֹת בְּסוּגָדִים,⁵
32. אִזּוֹ אָמַר (וְאֵלֶּה), הוּא אַבְלִיס! מַה לָּךְ שֶׁאִינְךָ בְּסוּגָדִים?

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת הווד 11 : 6 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 60.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 10 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 68 - 70.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 14 - 15.

5. אבליס, ר' סורת אל-בקרה 2 : 34.

33. אָמַר (אַבְלִיס), אֵין אֲנִי סוֹגֵד לָאָדָם אֲשֶׁר בָּרָאתָ מִטֵּיט נִקְשָׁה שְׁחֹר וְרִיחוֹ מִשְׁתַּנָּה.
34. אָמַר (אַלְלָה), צֵא מִמֶּנּוּ (גֹּן עֵדֶן), כִּי אֲרוּר אַתָּה,
35. וְעַלִּיד הַקֶּלֶה עַד יוֹם הַדִּין.
36. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אֲרָכָה עַד יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים.
37. אָמַר (אַלְלָה), אַתָּה תִּהְיֶה בֵּין אֵלֶּה שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם אֲרָכָה,
38. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיָּדוּעַ.
39. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! כָּשֶׁם שֶׁגִּרְמַתְ לִי לִהְיוֹת בְּסוּטִים, אֲנִי אֶקְשֹׁט לָהֶם (בְּנֵי אָדָם) אֶת חֲטֵאֵיהֶם בְּאוּר יָפֶה וְאַתָּעָה אֶת כָּלָם,
40. פָּרַט לַעֲבָדֶיךָ הַנִּבְחָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם.
41. אָמַר (אַלְלָה), זֶה שָׁבִיל יִשְׂרָאֵל שֶׁמּוֹבִיל אֵלַי,
42. אֲדָּעַל עַבְדִּי אֵין לָךְ כָּל שְׁלִטוֹן, פָּרַט לַאֲלָה שִׁיתַּעֲו וְיִלְכוּ אַחֲרֶיךָ,
43. גִּיהֶנֶם הוּא מְקוֹם הָאֶסְפָּס יַחְדוֹ,
44. יֵשׁ לוֹ שְׁבַעַה שְׁעָרִים, וְלִכָּל שַׁעַר מְקָצָה חֶלֶק מֵהֶם.

קטע 4

45. אֲדָּעַרְאִי אֲלָלָה יִהְיוּ בְּגָנִים וּמַעֲנִיּוֹת,
46. בּוֹאוּ בְּתוֹכָם בְּשָׁלוֹם, בּוֹטְחִים,
47. וְהוֹצֵאוּנוּ מִלְּבוּתֵיהֶם אֶת הַטִּינָה, וְהֵם יִהְיוּ אַחִים זֶה לָזֶה, כְּשֶׁהֵם יוֹשְׁבִים עַל יְצוּעִים זֶה לַעֲמִית זֶה,
48. בְּלִי שִׁיסְבָּלוּ מַעֲיִבוֹת, וְלַעוֹלָם לֹא יוֹצֵאוּ מֵהֶם.
49. וְהוֹדַעַל עַבְדִּי כִּי אֲנִי הוּא הַסּוֹלַח וְהַרְחוּם,
50. וְכִי עָנְשִׁי הוּא הָעֶנֶשׁ הַמְּכַאֵב.
51. וְהוֹדַעַל לָהֶם עַל אוֹרְחֵיו שֶׁל אַבְרָהָם,
52. כְּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ, «שָׁלוֹם». אָמַר, נִבְהָלִים אֲנִיכֶם מִכֶּם.
53. אָמְרוּ, אַל תִּבְהַל, בָּאנוּ לְבִשָּׁר לָךְ עַל כֵּן בֵּר דַּעַת (יִצְחָק).
54. אָמַר, הָאֵם תִּבְשָׁרוּנִי עַל אֵף שֶׁהִזְדַּקְנִיתִי? בְּמָה זֶה תִּבְשָׁרוּנִי?
55. אָמְרוּ, בִּשְׂרֵנוּ אוֹתָךְ בְּאַמֶּת, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמִּתְנַאֲשִׁים.
56. אָמַר, וְכִי מִי יִתְנַאֲשׁ מִרְחֲמֵי רְבוּנוֹ מִלְּבַד הַתּוֹעִים.
57. אָמַר, מַה מִּטְרַתְכֶם, אַתֶּם הַשְּׁלִיחִים?

58. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עִם שֶׁל פּוֹשְׁעִים (כְּדִי לְהַשְׁמִיד אוֹתָם),

59. חוּץ מִמִּשְׁפַּחַת לוֹט אֲשֶׁר נִצִּיל אֶת כָּלָם,

60. חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ, גָּזַרְנוּ שֶׁתִּהְיֶה בֵּין אֵלֶּה שִׁישְׁמָדוֹ.¹

קטע 5

61. וְכֹאֲשֶׁר הִגִּיעוּ הַשְּׁלִיחִים אֶל בֵּיתוֹ שֶׁל לוֹט,

62. אָמַר לָהֶם, אֵין אַתֶּם מְכָרִים לִי.

63. אֲדַרְבָּה, אֲנַחְנוּ בָּאנוּ אֵלֶיךָ עִם (הָעֵנֶשׁ) אֲשֶׁר לֹא הֶאֱמִינוּ בּוֹ,

64. וְהִבֵּאנוּ לָךְ אֶת הָאֵמֶת, וְאֲנַחְנוּ צוֹדֵקִים,

65. לָכֵן הוֹצֵא אֶת מִשְׁפַּחְתְּךָ בְּמִשְׁךָ הַלֵּילָה הַזֶּה וְלֵךְ אַחֲרֵיהֶם, וְאַל תִּתְּנוּ
לְאַחֲרֵיכֶם, וְהִמְשִׁיכוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתֶם לָלֶכֶת.

66. וְכֵךְ הוֹדַעְנוּ לְלוֹט עַל הָעֲנָן הַזֶּה, כִּי אֵלֶּה יִשְׁמָדוּ עִם בְּקָר.²

67. אָמְנָם כְּשֶׁאֲנָשִׁי הָעִיר בָּאוּ שְׂמִיחִים.

68. אָמַר לוֹט, אֵלֶּה הֵם אוֹרְחֵי, וְאַל תִּמְיטוּ חֶרֶףָה עָלֵי,

69. יִרְאוּ אֵלֶּלָה וְאַל תִּשְׁפִּילוּ אוֹתִי.

70. הָאֲנָשִׁים אָמְרוּ, הָאֵם לֹא אֶסְרְנוּ עֲלֶיךָ לְאַרְחֵ אֲנָשִׁים זָרִים?

71. אָמַר, הִנֵּה בְּנוֹתַי הַזֵּדוּגוֹ אֵתָן אִם אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה.

72. בְּחִידָה (מוֹתָמֵד)! הֵם הָיוּ מִבְּלָבָלִים מִשְׁכְּרוֹנָם.

73. עִם זְרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ, הִלָּמָה בָּהֶם צִוְּחַת הָעֵנֶשׁ,

74. וְהִפְכְּנוּ אֶת הָעָרִים עַל רֹאשׁוֹ, וְהִמְטִרְנוּ עֲלֵיהֶם בְּרִצִּיפוֹת אֲבָנֵי חֹמֶר שְׂרופוֹת.

75. בְּקוֹרוֹת אֵלֶּה, אוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם הַלּוֹמְדִים לִקַּח.

76. כִּי הָעָרִים הַחֲרָבוֹת עוֹמְדוֹת עַל-יַד הַדֶּרֶךְ הַקִּיָּמָה עֲדָן.³

77. וְאַף בָּזָה אוֹת לִמְאֲמִינִים.

78. וְגַם אֶת אֲנָשֵׁי אֶל-אֵיכָה (הַחֲרָשׁוֹת שֶׁל מִדְיָן) הָיוּ חוֹטְאִים,

79. בְּשִׁתְיָהֶן נְקֻמָּנוּ,⁴ וְהָיוּ יוֹשְׁבוֹת עַל אִם הַדֶּרֶךְ הַקִּיָּמָה.⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 63.

2. ר' סורת הוד 11 : 81.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 137. דרך המסחר של סוחרי מכה בדרכם לסוריה. כך יכולים הם לראות

את שרידי העיר וללמוד לקח.

4. שתיחן: אל-איכה ועירו של לוט.

5. ר' סורת הוד 11 : 89.

קטע 6

80. תוֹשְׁבֵי אֶל-חֲגִ'ר¹ הִכְחִישוּ בְשִׁלְיָחִים,
 81. וּכְאֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הִתְנַגְדוּ לָהֶם.²
 82. הֵם חֲצְבוּ בְּהָרִים בָּתִּים, וַיֵּשְׁבוּ בְּטוּחִים,
 83. אַךְ עַם בָּקָר הִלְמָה בָּהֶם צִוְחַת הָעֶנֶשׂ,
 84. לֹא הוֹעִיל לָהֶם כָּל רְכוּשָׁם שֶׁצָּבְרוּ.
 85. וַאֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם עַל יְסוֹד הָאָמֶת.³
 וַאֲיוֹ סִפְק שֶׁשַּׁעַת הַדִּין תְּבוֹא, עַל כֵּן סָלַח לָהֶם סְלִיחָה בְּחֶסֶד.⁴
 86. וְאָכַן רְבוּנְךָ הוּא הַבוֹרָא וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
 87. וְאָכַן נָתַנוּ לָךְ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שֶׁבַעָה מִן הָאוֹתוֹת הַחוּזָרִים וְנִשְׁנִים,⁶ וְאֶת
 הַקּוּרְאָן הַנֶּעֱלָה,
 88. אֶל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל אֲשֶׁר הֶעֱנֵקְנוּ זְמִנִּית לְבָנֵי אָדָם שׁוֹנִים, וְאֶל תִּצְטַעַר
 בְּשִׁבְלֵם, וּפְרֹשׁ כְּנָפֶיךָ לְהַגִּנָּת הַמֵּאֲמִינִים,
 89. וְאָמַר, הִנֵּה אֲנִי הַמְזַהֵר הַגָּלוּי.
 90. כִּךְ גַּם הוֹרְדָנוּ עַל הַמַּחֲלָקִים,⁷
 91. אֲשֶׁר פָּרְקוּ אֶת הַקּוּרְאָן לַחֲלָקִים.⁸
 92. בְּחַיֵּי רְבוּנְךָ! נִשְׁפֹּט אֶת כָּלֶם (בְּיוֹם הַדִּין),
 93. עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
 94. וְאַתָּה (מוֹחֲמַד) מֵלֵא אֶת שְׁלִיחוֹתֶיךָ כְּפִי שֶׁנִּצְטוּיִת וְהִתְרַחַק מִן הַפְּגָנִים,
 95. אֲנַחְנוּ כָּבֵר הִגְנוּ עָלֶיךָ מִן הַמַּלְעִיגִים,
 96. אֲשֶׁר גַּעֲשׂוּ עִם אֱלֹלָה אֱלֹהִים אֲחֵרִים, בְּסוּפָם שִׁיִּדְעוּ.
 97. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יִכָּאֵב לָךְ לִשְׁמֹעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ,
 98. הִלַּל וְשַׁבַּח אֶת רְבוּנְךָ וְהִיא בְּמִשְׁתַּחוּוֹת,
 99. וְעַבְדְּ אֶת רְבוּנְךָ עַד בּוֹא אֱלֶיךָ הַיּוֹדָאִי (הַמָּוֶת).

1. אל-חגיר, עירם של בני תימוד, צפון למדינה.

2. ר' סורת הוד 11: 65; וסורת פוצלת 41: 17.

3. ר' סורת אל-מואמנון 23: 115 - 116; סורת צאד 38: 27; וסורת אנ-נג'ים 53: 31.

4. ר' סורת אז-זוח'רוף 43: 89.

5. ר' סורת יא. סין 36: 81 - 83.

6. הכוונה היא לסורת אל-פאתחה, 1.

7. ר' סורת אנ-נמל 27: 49; סורת אנ-נחל 16: 38; וסורת אבראהים 14: 44.

8. אחדים טענו שהוא כשור, שירה, וכו' כדי להטעות את האנשים מלהאמין באמיתות הקוראן.

16

סִוֵּרַת אֶן-נַחֵל הַדְּבוּרִים

סורה זו נקראת «אֶן-נַחֵל, הַדְּבוּרִים» בגלל מה שנזכר בה מפלאי הדבורים, והשראת אללה אליהם איך ואיפה לבנות את הבית שלהם, ר' פ' 68 - 69. הדבורים לא נזכרו באזו שהיא סורה אחרת.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כהף 18, ופסוקיה מאה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַדְּבוּרִים» מפסוק ששים ושמונה.

סורת אנ-נחל 16

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. המועד של (יום הדין) וגזר דינו של אללה להעניש אתכם (הכופרים) קרוב מאוד, ואל תחישו בואו. ישתבח ויתעלה מעל השתפים אשר יצרפו לו.¹
2. הוא (אללה) שולח את המלאכים עם ההשראה והנבואה על מי שירצה מבין עובדיו,² (ומצוה אותם), הזהרו, כי אין אלה אלא אני, ויראו אותי,³ ברא את השמים ואת הארץ באמת, יתעלה על השתפים אשר ישתפו לו.⁴
3. ברא את האדם מטפה, והנה הוא זריב גלוי (לבוראו).⁵
4. ואת המקנה בראו לכם, בו חם (מלבוש מן העור והצמר), וצרכים אחרים, וממנו תאכלו,
5. מראה בואם הביתה של עדריכם (מן הגמלים) וצאתם אל המרעה, מוסיף לכם יקרה ויפי,
6. והם נושאים את מטענכם הכבד אל ארץ שלא תוכלו להגיע אליה בלי עמל קשה. רבונכם חנון ורחום.⁶
7. וברא את הסוסים, הפרדים, והחמורים למען תרכבו עליהם, ולתפארת לכם. ויברא גם את אשר לא תדעו.⁷
8. ואללה יראה לבני אדם את השביל הישר, ואולם יש גם שבילים עקמים אינם מובילים אל הישועה. אלו רצה (אללה), היה מדריך את כלכם.⁸

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 1 ; סורת אל-קמר 54 : 1 ; סורת אל-ענכבות 29 : 53 - 54 ; וסורת אש-שורא 18 : 42.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; סורת אל-חגי' 22 : 75 ; וסורת ע'אפר 40 : 15 - 16.

3. ר' סורת אש-שורא 42 : 52.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 54 - 55.

5. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 143 - 144.

7. ר' סורת ע'אפר 40 : 79 - 81 ; סורת יא. סין 36 : 71 - 72 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 12 - 14.

8. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 153 ; סורת אל-חגי' 15 : 14 ; סורת יונוס 10 : 99 ; וסורת הוד 11 : 118 - 119.

קטע 2

10. והוא אשר הוריד מן השמים מים לכם, מהם למשקה, ומהם יצמחו עצים אשר תרעו בהם (בהמותיכם),
11. ויצמיח לכם בהם תבואות, וזיתים, ועצי תמר, וגפנים, וכל פרי. בכל אלה אותות לאנשים חושבים.¹
12. והכניע לשרותכם את הלילה ואת היום ואת השמש ואת הירח, גם את הכוכבים הוא הכניע לשרותכם בפקדתו, ובזה אותות לבעלי דעת.²
13. וגם את כל אשר ברא ופזר על פני האדמה, בצבעים שונים. בזאת אותות לאנשים אשר יזכרו.
14. והוא אשר הכניע את הים לשרותכם, למען תאכלו ממנו בשר טרי, ותוציאו ממנו תכשיטים שתתקשטו בהם. ותראו את הספינות שטות בו, למען תבקשו לכם פרנסה מחסדו (של אלה), ולמען תודו לאלה.
15. והוא התקין בארץ הרים לבל תטה בכם, וכו' נהרות ושבילים למען תדרכו,³
16. וציוני דרך וגם לפי הכוכבים.
17. האם אתם מדמים את מי שבורא כל זה למי שאינו בורא מאומה? האם לא תחשבו?
18. ואם תנסו לספר חסדי אלה הרי לא תמנו אותם.⁴ אלה סולח ורחום.
19. אלה יודע מה שתסתירו ומה שתגלו.
20. את אלה אשר אליהם (הכופרים) קוראים מבלעדי אלה לא יוכלו לברא דבר, הם עצמם בידי אדם נעשו,⁵
21. חסרי חיים הם, ואינם מיעדים לקום לתחייה (ביום הדין).

קטע 3

22. אלהיכם הוא יחיד ואחד, ואכן אלה אשר לא יאמינו באחרית, לבותיהם כופרים והם יהירים,⁶

1. ר' סורת אנ-נחל 27 : 60.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 31.

4. ר' סורת אברהמים 14 : 34.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

6. ר' סורת צאד 38 : 5 ; סורת אז-זומר 39 : 45 ; וסורת ע'אפר 40 : 60.

23. אין ספק כי אֱלֹהָה יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁיִסְתִּירוּ וְאֶת מַה שְּׁיִגְלוּ. אָכֵן הוּא לֹא יֵאָהֵב אֶת הַמִּתְנַשְּׂאִים.
24. וְאִם יִשְׁאַלּוּ, מַה הוֹרִיד רְבוּנְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם? יֹאמְרוּ, אֲגָדוֹת הַקְּדָמוֹנִים.¹
25. לָכֵן יִשְׂאוּ בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים אֶת מִשְׁאֵ הַטְּאִיָּהֶם בְּשִׁלְמוֹתוֹ, וְגַם חֶלֶק מִמִּשְׁאֵם שֶׁל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הִתְעוּ בְּלִי דַעַת, מַה נֹרָא הוּא הַמִּשְׁא.²
- קטע 4**
26. כָּבֵר זְמָמוֹ קוֹדְמִיָּהֶם (נֶגֶד הַשְּׁלִיחִים שְׁלֵהֶם),³ אֵד אֱלֹהָ הָרַס אֶת יְסוּדוֹת בְּנִינֵיהֶם וְהַגָּזוֹת נָפְלוּ עֲלֵיהֶם מִלְמַעְלָה, וּבָא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ בְּלִי שְׁיִרְגִישׁוּ זֹאת.⁴
27. וּבְיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים יִשְׁפִּילֻם אֱלֹהָ וְיֹאמַר לָהֶם, הֵיכֵן הֵם שְׁתַּפִּי שְׁבִגְלָלָם הַתִּנְגְּדָתָם לְשִׁלְיָחִים? וּבְעָלִי הַדַּעַת יֹאמְרוּ, אָכֵן, הַחֲרָפָה וְהַבּוֹשָׁה עַל הַכּוֹפְרִים הַיּוֹם,
28. אֱלֹהָ אֲשֶׁר לָקָחוּ הַמִּלְאָכִים אֶת נִשְׁמָתָם וּכְשָׁהֶם מְקַפְּחִים אֶת עַצְמָם, יֹאמְרוּ מִתּוֹךְ כְּנִיעָה, לֹא עֲשִׂינוּ כָּל רַע. אָכֵן, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם,⁵
29. עַל כֵּן, הַכְּנָסוּ בְּשַׁעְרֵי גִיהֶנֶם, וְהִשְׁאֲרוּ בּוֹ לְנֶצַח. כִּמָּה נֹרָא יִהְיֶה מַעוֹן הַיְּהִירִים.⁶
30. אוּלָם כְּאֲשֶׁר יִשְׁאַלּוּ אֶת הַיְּרָאִים, מַה זֶה הוֹרִיד רְבוּנְכֶם? הֵם יַעֲנוּ, טוֹב. לַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב תִּשְׁלַם טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵד בְּעוֹלָם הַבָּא הוּא טוֹב יוֹתֵר. מַה נָּעִים מַעוֹן הַיְּרָאִים?⁷
31. גָּנִי עֵדֶן אֲשֶׁר יִכְנָסוּ אֲלֵיהֶם שְׁמֵתַחְתָּם נְהָרוֹת זֹרְמִים. לָהֶם בְּתוֹכָם כָּל אֲשֶׁר יִחַפְּצוּ, כִּכָּה יִגְמַל אֱלֹהָ לַיְּרָאִים (אוֹתוֹ),
32. אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר הַמִּלְאָכִים לוֹקְחִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם, כְּשִׁלְבוֹתֵיהֶם טְהוֹרִים מִן הַכְּפִירָה וְגִידוֹ לָהֶם, «שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם! הַכְּנָסוּ לְגַן בְּזָכוֹת מַעֲשֵׂיכֶם».⁸

1. ר' סורת אל-פורקאן 25: 5, ופ' 9; וסורת אל מודת'ר 74: 18 - 24.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 13.

3. ר' סורת אבראהים 14: 46; סורת נוח 71: 22; וסורת סבאי 34: 33.

4. ר' סורת אל-מאאידה 5: 64; וסורת אל-חשר 59: 2.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 23; וסורת אל-מוג'אדלה 58: 18.

6. ר' סורת פאטר 35: 36; וסורת ע'אפר 40: 46.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 198; וסורת אנ-נחל 16: 97; וסורת אל-קצצ 28: 80; וסורת אל-אעלא 87:

17; וסורת אצי-צ'וחא 93: 4.

8. ר' סורת אבראהים 14: 27; וסורת פוצלת 41: 30 - 32.

33. אֶת אֱלֹהַ (הַכּוֹפְרִים) אֲשֶׁר מַחֲכִים עַד לְהוֹפְעֵת מִלְאֲכֵי הַמּוֹת אֲלֵיהֶם, אוֹ
עַד שְׁיבּוֹא מוֹעֵד רְבוּנָךְ (בְּהַעֲנִשְׁתָּם), כְּמוֹהֶם עָשׂוּ הַדּוֹרוֹת שֶׁהָיוּ לִפְנֵיהֶם,
וְאֵלֶּלָה לֹא קִפַּח אוֹתָם, אֵלָּא הֵם קִפְּחוּ אֶת עַצְמָם.

34. וְכֵן פָּגַע בָּהֶם כָּל הָרַע אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהַעֲנֵשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעָגִים לוֹ הִקִּיף אוֹתָם.

קטע 5

35. הַפְּגִינִים אָמְרוּ, אֱלוֹ רָצָה אֱלֹהַ לֹא עֲבַדְנוּ מִבְּלַעֲדֵיו דָּבָר, לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא
אֲבוֹתֵינוּ, וְלֹא אֲסָרְנוּ דָּבָר שֶׁהוּא לֹא אִסּוּר. כֵּן עָשׂוּ גַם אֱלֹהַ אֲשֶׁר קָדְמוּ
לָהֶם. אֵךְ אֵין עַל הַשְּׁלִיחִים אֵלָּא לְהַזְהִיר בְּגִלּוּי¹.

36. וְאֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אֵל כָּל אִמָּה שְׁלִיחַ לֵאמֹר, עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהַ וְהִתְרַחֲקוּ
מִטֹּאעִ'וֹת (הַשְּׁקוּצִים). חֶלֶק מֵהֶם הִדְרִיךְ אֱלֹהַ, וְעַל אַחֲרִים נִגְזַר בְּצִדִּיק
לְתַעֲוֹת. סִירוּ בְּאֶרֶץ וִירָאוּ אִידֵּךְ הִיתָה אַחֲרִית הַמִּכְחָשִׁים.

37. (הוּי הַנְּבִיא!) אִם תִּתְאַמֵּץ לְהִדְרִיךְ אוֹתָם, הִנֵּה אֱלֹהַ לֹא יִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר
כָּבַר הַתַּעֲהָ, וְאֵין לָהֶם כָּל מוֹשִׁיעִים.

38. הֵם נִשְׁבָּעוּ בְּאֵלֶּלָה בְּכָל תַּקֵּף, שֶׁהוּא לֹא יַחֲיֶה אֶת הַמֵּתִים. אָכֵן, זֹאת
הַבְּטָחָה אֲמִתִּית מֵאֵת אֱלֹהַ, אֲמָנָם רַב הָאֲנָשִׁים אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת,

39. כֵּן כְּדֵי לְבַאֵר אֶת כָּל אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בוֹ, וְכֵן יִדְעוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הָיוּ מְשֻׁקְרִים.

40. כְּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְבַרֵּא דָבָר אֲנַחְנוּ רַק אוֹמְרִים, «הִיָּה!» וְהִיָּה.

קטע 6

41. אֱלֹהַ אֲשֶׁר הִגְדּוּ לְמַעַן אֱלֹהַ לְאַחַר שְׁנַעֲשֻׁקוֹ, נִשְׁכִּין הֵיטֵב בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵךְ
שָׂכַר הַעוֹלָם הַבָּא רַב מִזֶּה, לוֹ יִדְעוּ,

42. אֱלֹהַ אֲשֶׁר הָיוּ בְּעָלֵי סִבְלָנוֹת וְעַל רְבוּנָם סָמְכוּ.

43. לִפְנִיקָ לֹא שְׁלַחְנוּ אֵלָּא אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָהֶם. אִם אַתָּם לֹא יוֹדְעִים
זֹאת, שְׂאֵלוּ אֶת בְּעָלֵי הַחֲכָמָה².

44. (וְשְׁלַחְנוּ אוֹתָם) עִם הוֹכָחוֹת וְסִפְרֵי קֹדֶשׁ, וְאֵלִיד (מוֹחֲמַד) הוֹרְדָנוּ מִן
הַשָּׁמַיִם אֶת הַקּוּרְאָן,³ לְמַעַן תִּבְהִיר לְאֲנָשִׁים אֶת אֲשֶׁר הוֹרֵד אֲלֵיהֶם,
לְמַעַן יַחֲשִׁבוּ וַיִּדְרְכוּ בוֹ.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 25 ; סורת אז-זוח'רוף 43 : 45 ; וסורת אל-מולכ 67 : 18.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 93 - 94 ; סורת אל-פורקאן 25 : 20 ; סורת אל-אנביא' 21 : 8 ; וסורת אל-
כהף 18 : 110.

3. המונח המקורי הוא اللّٰهُ אَدِي-דִיכֵר, ההזהרה, שם לקוראן. ר' סורת אל-חגיר 15 : 6 , ור' פ' 9.

45. האם בטוחים זוממי השחיתות והרע שאֵלֶּלָה לֹא יִבְקַע אֶת הָאָרֶץ תַּחְתֵּיהֶם, או שֶׁהֶעֱנֵשׁ לֹא יָבֹא עֲלֵיהֶם בְּלֹא שְׂיִצְפוּ מֵאֵין,¹
46. או שֶׁלֹא יַעֲצֹר אֶת תְּנוּעָתָם בַּדָּרְכִים, וְלֹא יוֹכְלוּ לַחֲמֹק מֵעֲנֹשׁוּ שֶׁל אֵלֶּלָה,
47. או שֶׁלֹא יַעֲכֹבֶם עַל יְדֵי הַטֹּלַת פֶּחַד עֲלֵיהֶם.² אוֹלַם רְבוּזָנְכֶם הוּא חֹמֶל וְרוּחוֹם.
48. הָאֵם לֹא יֵרָאוּ כִּי כָל אֲשֶׁר בָּרָא אֵלֶּלָה, יִטִּיל אֶת צֵלוֹ יְמִין וּשְׂמָאל, סוֹגְדִים לְאֵלֶּלָה בְּהִכְנָעָה.
49. וּלְאֵלֶּלָה יִסְגֹּד כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִכָּל רֶמֶשׁ עַד הַמְּלָאָכִים וְאִין הֵם מִתְנַשְּׂאִים.
50. (הַמְּלָאָכִים) יֵרָאִים אֶת רְבוּזָנִם אֲשֶׁר הוּא מַעַל לָהֶם, וַיַּעֲשׂוּ כַּמִּצְוָה עֲלֵיהֶם.
- קִטְעַ 7**
51. אֵלֶּלָה אָמַר, אֵל תַּעֲשׂוּ לָכֶם שְׁנֵי אֱלֹהִים. יֵשׁ רַק אֱלֹהִי אֶחָד. וְרַק אוֹתִי תִירָאוּ,
52. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְעַבֹּדְתוּ הִיא הַמִּמְשָׁכֶת. הָאֵם מִיִּשְׁהוּ זוֹלַת אֵלֶּלָה תִירָאוּ?
53. וְכָל חֶסֶד אֲשֶׁר לָכֶם מֵאֵלֶּלָה הוּא. וּבִפְגַע בָּכֶם צָרָה אֵלָיו תִּפְּנוּ בִּקְרִיאָה.³
54. וְאוֹלַם כֹּאֲשֶׁר הוּא יִסִּיר אֶת הַצָּרָה מֵעֲלֵיכֶם, וְהִנֵּה חֶלֶק מִכֶּם מִשְׁתַּף אֱלִילִים עִם רְבוּזָנִם,
55. וְאֵינֶם מוֹדִים עַל הַחֶסֶד שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם. הִתְעַנְּגוּ אַפּוֹא, וְאוֹלַם עוֹד תִּדְּעוּ.
56. הֵם נוֹתְנִים חֶלֶק מֵאֲשֶׁר הֶעֱנַקְנוּ לָהֶם⁴ לְאֵלָה (הָאֱלִילִים) שְׂאִינֶם יוֹדְעִים דָּבָר (וְלֹא יוֹכְלוּ לַעֲזֹר לָהֶם). חִי אֵלֶּלָה! עוֹד תִּשְׁאָלוּ עַל כָּל אֲשֶׁר בְּדִיתֶם.
57. הֵם מִיַּחֲסִים לְאֵלֶּלָה בְּנוֹת. יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! וּמִיַּחֲסִים לְעֶצְמָם מִה שְׂיִחַפְּצוּ (מִן הַבְּגִים).⁵
58. וְכֹאֲשֶׁר מִבְּשָׂרִים לְאַחַד מֵהֶם עַל הַלְדֵּת בֵּת, קוֹדְרוֹת פָּנָיו וְהוּא מִתְמַלֵּא זַעַם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17: 68; וסורת אל-מולכ 67: 16 - 17.

2. ר' סורת הווד 11: 102; וסורת אל-חג' 22: 48.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 67.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 136.

5. ר' סורת אנ-נגים 53: 22; וסורת אצ-צאפאת 37: 151 - 154.

59. ומסתתר מהאנשים מרע הבשורה שקבל. ומהרהר, האם יחזיק בה, על אף ההשפלה, או לקבר אותה (חיה) בעפר?¹ כמה רע מה שהם שופטים! לאלה אשר לא נאמינו באחרית שינך כל דבר נחות, ואלו לאללה שינך כל דבר נעלה, והוא העזוז והחכם.

קטע 8

61. לו היה אלה מקרב את הדין של בני אדם (בעולם הזה) לפי חטאיהם, לא היה משאיר על פני האדמה רמש, אך אלה נותן להם ארצה למועד מסים. ובהגיע המועד שלהם לא יוכלו לדחותו אף בשעה, ולא להקדימו.
62. הם מיחסיים לאללה את מה שהם שונאים לעצמם (מן הבנות), ולשונותיהם מספרות כזב כי להם נועד כל הטוב. אין ספק כי שמורה להם האש שבה הם יהיו מזנחים ונשכחים.²
63. באללה! כבר שלחנו שליחים לאמות לפניך, אמנם השטן הראה להם את מעשיהם הרעים באור יפה. הוא מגנם היום (יום הדין), ולהם ענש מכאיב.
64. ולא הורדנו אליך (מוחמד) את הספר (הקוראן) מן השמים, אלא כדי שתבהיר להם את מה שהם מחלקים בו, וכהדרכה ורחמים לאנשים מאמינים.
65. אלה הוריד מן השמים מים והחיה בהם את האדמה לאחר מותה, ובזאת אות לאנשים שומעים את דברי אלה.

קטע 9

66. במקנה יש לקח לכם, אנחנו משקים אתכם מבטניהם מתוכי הדם והפרש חלב טהור נעים לשותים,
67. ומפרי התמרים והענבים אתם מכינים שכר ומזון טוב. ובזאת אות לאנשי בינה.³
68. רבונך השורה לדבורים, עשינה לכן בתים בהרים, ובעצים, ובכל אשר האנשים בנו,

1. הכוונה כאן למנהג של אחדים מן השבטים הערביים לפני האסלאם לקבור את הבנות חיות מפחד העוני. האסלאם בטל ומנע המנהג הברברי הזה. ר' סורת אל-אנעאם 6: 137; וסורת את-תכויר 81: 9-8.

2. ר' סורת הוד 11: 9-10; סורת אל-כהף 18: 35-36; סורת מרים 19: 77; וסורת פוצ-צלת 41: 50.

3. ר' סורת יא. סין 36: 34-36.

69. וְאֶכְלָנָה מִכָּל פְּרִי, וְעוֹפְנָה בְּמִסְלוּלִים שְׂסָלַל לִפְנֵיכֶן רְבוּזִיכֶן. מִשְׁקָה בִצְבָעִים וּטַעֲמִים שׁוֹנִים יֵצֵא, וְבוּ מִרְפָּא לִבְנֵי אָדָם. אָכֹן בְּזָה אוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.

70. אֵלֶּלָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאַחַר כֵּךְ יִמִּיתְכֶם, וְיֵשׁ בְּכֶם הָעֵתִיד לְהִגִּיעַ אֶל גִּיל הַזְקָנָה הַמִּפְלָגָת אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דְּבַר אַחֲרֵי יוֹדְעוֹ. אֵלֶּלָה הוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַכֹּל-יָכוֹל.¹

קטע 10

71. אֵלֶּלָה הָעֵדִיף אֶחָדִים מִכֶּם עַל אֲחֵרִים בְּפִרְנָסָה, אֵךְ אֶת אֵלָה שֶׁהָעֵדְפוּ אֵינֶם נוֹתְנִים לְעַבְדֵיהֶם חֶלֶק מִמֶּנּוּ לְמַעַן יִהְיוּ שְׁוִים, לָכֵן לָמָּה הֵם מְכַחֲשִׁים אֶת חֲסִדֵי אֵלֶּלָה (בַּעֲשִׂיתָם לוֹ שְׂתַפְּיִים)?²

72. וְאֵלֶּלָה יֵצֵר לָכֶם מִנְפְּשׁוֹתֵיכֶם בְּנוֹת זֹג, וּמִהוּ נָתַן לָכֶם יְלָדִים וּנְכָדִים, וְהוּא פָּרְנָס אֶתְכֶם מִכָּל טוֹב. הַבְּהֶבֶל יֶאֱמִינוּ וּבְחֶסֶד אֵלֶּלָה יִכְפְּרוּ?

73. וְעַבְדּוֹ מִבְּלַעַדִי אֵלֶּלָה אֶת אֲשֶׁר לֹא יוּכַל לְכַלֵּל אוֹתָם מְאוּמָה, לֹא מִן הַשָּׁמַיִם וְלֹא מִן הָאָרֶץ, וְלַעוֹלָם לֹא יוּכְלוּ,

74. לָכֵן אֵל תִּדְמוּ דְּבַר לְאֵלֶּלָה. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ אֵךְ אֶתְּם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.

75. מִשָּׁל אֵלֶּלָה מִשָּׁל, עַל עַבְדִּי מִשְׁעַבְדִּי לְאֶדוֹנּוֹ וְאֵין לֹא שְׁלִיטָה עַל שׁוֹם דְּבַר, וְלַעֲמָתוֹ אִישׁ אֲשֶׁר הָעֲנָקְנוּ לוֹ פִּרְנָסָה בְּשַׁפַּע וְהוּא תוֹרֵם בְּסִתֵּר וּבִגְלוּי, הֵאֵם הֵם שְׁוִים? הַשִּׁבַּח לְאֵלֶּלָה! וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יֵדְעוּ.

76. וְעוֹד מוֹשֵׁל אֵלֶּלָה מִשָּׁל עַל שְׁנֵי אֲנָשִׁים: הָאֶחָד מֵהֶם אֵלֵם וְחֹסֵר כָּל יְכָלָת וְהוּא לְמַעֲמָסָה עַל אֶדוֹנָיו, וְהוּא נִכְשֵׁל בְּכָל מָה שֶׁהִפְקֵד לִידָיו. הֵאֵם הוּא שׁוֹה לְאָדָם הַמִּמְנָה עַל אֲחֵרִים וְנוֹהֵג בָּהֶם בְּצֶדֶק וְהוּא עֲצִמוֹ הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר?

קטע 11

77. לְאֵלֶּלָה תַעֲלוֹמֵת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. שַׁעַת הַדִּין עֲלוּלָה לְבוֹא כְּהֶרֶף עֵין אוֹ קְרוֹב מְזָה, כִּי אֵלֶּלָה הַכֹּל-יָכֹל.

78. אֵלֶּלָה הוֹצִיאָכֶם מִבֶּטֶן אִמְהוֹתֵיכֶם לֹא תִדְעוּ דְּבַר, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשֵׁי הַשְּׁמִיעָה וְהָרְאָיָה וְאֶת הַלֵּב לְהִבְנָה, לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.³

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 23 - 24.

79. האם לא יראו את העוף הכפוף לרצונו של אלה באויר השמים? לא יחזיקו בלתי אם אלה. ואכן בזה אותות למאמינים.¹
80. אלה עשה לכם משכן מבתים, ועשה לכם מעורות המקנה אהלים אשר יקל עליכם לשאת בנסיעה ובחנה, ומצמר המקנה ושערוֹתיהם נתן לכם רהיטים וכלי בית לשמושכם עד זמן מסים.
81. וגם עשה לכם אלה צללים מאשר ברא, ונתן לכם מחסה בהרים, ובגדים להגנה מפני החם (והקר), ולבוש למגן במלחמה. כך השלים חסדו עמכם למען תתמסרו לאלה לבדו.
82. ואם יפנו ערף, עליך רק למסר הודעה ברוח.
83. הם מכירים בחסד אלה, אך מתכחשים לו, ומרביֹתם כופרים.

קטע 12

84. ביום ההוא (יום הדין) נקים עד (נביא) מכל אמה, ולא ינתן לכופרים לדבר ולא לחזר בתשובה.²
85. בראות החוטאים את הענש, לא יוכל מעליהם, ולא יקבלו ארפה.³
86. ובראות הפגניים את השתפים אשר שתפו אותם לאלה, יאמרו, רבוננו! אלה הם השתפים אשר היינו קוראים אליהם מבדעֶיך. אז יענו להם (השתפים), אתם משקרים (בעשותנו שתפים לאלה).⁴
87. ביום ההוא (יום הדין) יתמסרו לאלה, וכל מה שבדו יחלף מהם.⁵
88. אלה שִׁכְּפְרוּ ומָנְעוּ אחרים מללכת בשבילו של אלה, הוספנו להם ענש על הענש באשר השחיתו.⁶
89. וביום (הדין) נקים על כל אמה עד (נביא) מקרבה למען יעיד עליה, ונביא אותך (מוחמד) עד על אלה (המסלמים). והורדנו אליך את הספר (הקוראן) מן השמים להבהרת כל דבר וכהדרכה, ורחמים ובשורה למסלמים.⁷

1. ר' סורת אל-מולכ 67 : 19.

2. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 36.

3. ר' סורת אל-מורקאן 25 : 12 - 14 ; סורת אל-כהף 18 : 53 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 39 - 40.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 52 ; סורת מרים 19 : 81 - 82 ; סורת אל-ענכבות 29 : 25 ; וסורת אל-אחקאף

46 : 5 - 6.

5. ר' סורת מרים 19 : 38 ; סורת טא. הא 20 : 111 ; וסורת אס-סגידה 32 : 12.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 26 ; וסורת אל-אעראף 7 : 18.

7. ר' סורת אל-אעראף 7 : 6 ; סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-חגיר 15 : 92 - 93 ; וסורת אל-קצצ

55 : 28.

קטע 13

90. אַלְלָה מְצוּה לַעֲשׂוֹת צֶדֶק, וְלִגְמַל חֶסֶד,¹ וְלַעֲזֹר לַקְּרוֹב הַמְּשֻׁפָּחָה (הַנִּזְקָק),² הוּא אוֹסֵר אֶת הַתּוֹעֵבָה, וְאֶת הַמְּגִנָּה, וְהַעֲשֵׂק,³ וְהוּא מְזַהֵרְכֶם לְמַעַן תִּזְהָרוּ.
91. קִיְמוּ אֶת הַתְּחִיבֵי־וְתִיכֶם שֶׁהַתְּחִיבְתֶּם בְּשֵׁם אֱלֹהֵי, וְאַל תִּפְּרוּ הַתְּחִיבֵי־וְתִיכֶם לְאַחֵר שְׂאֲשֻׁרְתֶּם אוֹתָן בְּשִׁבּוּעָה בְּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת אֱלֹהֵי עֶרֶב לָכֶם, כִּי אֱלֹהֵי יוֹדֵעַ אֶת כָּל מָה שְׂאֲתֶם עוֹשִׂים.
92. אַל תַּחֲזְרוּ בְּהִבְטָחוֹתֵיכֶם וְתִהְיוּ כְּאִשָּׁה הַחוֹזֶרֶת וּמִתְיָרָה לַחוּטִים אֶת מָה שְׂאֲרָגָה וְטוֹתָהּ בְּשִׁקִּידָה, בְּהִשְׁתַּמְשָׁכֶם בְּשִׁבּוּעוֹתֵיכֶם רַק כְּדִי לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, בְּהִיּוֹת אִמָּה רַבָּה מֵאִמָּה. בְּכָל זֶה אֱלֹהֵי מְנַסֶּה אֶתְכֶם. בְּיוֹם הַתִּקּוּמָה יִבְאָר לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ.
93. לוֹ רָצָה אֱלֹהֵי הִיָּה עוֹשֶׂה אֶתְכֶם עֲדָה אַחַת.⁴ אֲדָּ אֱלֹהֵי יִשְׁאִיר אֶת מִי שְׂיִבְחָר בַּתְּעִיָּה וְיִדְרִיף אֶת מִי שְׂיִבְחָר בַּהֲדָרָכָה. וְאַלְלָה יִשְׁאַל אֶתְכֶם עַל אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.
94. אַל תִּשְׁתַּמְּשׁוּ בְּשִׁבּוּעוֹתֵיכֶם לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, פֶּן תִּלְכוּ לְאַבּוֹד אַחֲרֵי שְׂהִייתֶם בְּטוֹחִים, וְתִרְגְּשׁוּ טַעַם רַע, כִּי מְנַעְתֶּם אֲנָשִׁים מִשְׁבִּיל אֱלֹהֵי, וְצַפּוּי לָכֶם עֹנֶשׂ עֲצוּם.
95. אַל תִּמְכְּרוּ אֶת בְּרִיתְכֶם עִם אֱלֹהֵי בְּמַחִיר מְעַט. כָּל הַשְּׁמֹר אֲצֹל אֱלֹהֵי טוֹב לָכֶם יוֹתֵר, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
96. כָּל מָה שְׂיִישׁ לָכֶם יֵאָזֵל, וְרַק מָה שְׂאֲצֹל אֱלֹהֵי לְעוֹלָם יִשְׁאָר, וְאַנְחֵנוּ נִגְמַל לְבַעֲלֵי הַסְּבָלָנוֹת אֶת הַשְּׂכָר הַטוֹב בְּיוֹתֵר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
97. וְלִמְאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, נִחְיָה אוֹתוֹ חַיִּים טוֹבִים, וְנִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם עַל כָּל הַטוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ.
98. בְּקוֹרְאָד בְּקוֹרְאָן בְּקֵשׁ מַחֲסָה בְּאַלְלָה מִפְּנֵי הַשְּׁטָן הָאָרוּר,
99. כִּי אֵין לוֹ כָּל שְׁלִטוֹן עַל הַמְאֲמִינִים הַסּוֹמְכִים עַל רְבוּנָם,
100. שְׁלִטוֹנוֹ רַק עַל אֵלָה שְׁלוֹקָחִים אוֹתוֹ לְאֲדוֹן, וְעַל אֵלָה הַמְּשִׁתְּפִים עִם אֱלֹהֵי שְׁתִּפִּים.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 45 ; סורת אנ-נחל 16 : 126 ; וסורת אש-שורא 42 : 40.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 33.

4. ר' סורת יונוס 10 : 99 ; וסורת הוד 11 : 118 - 119.

קטע 14

101. כַּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מַחְלִיפִים פָּסוּק בְּפָסוּק אַחֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מֵהֶם מִה שֶׁהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם. הֵם אוֹמְרִים (לְנָבִיא), אָכֵן אֶתָּה בּוֹדָה כָּזָב. וְאוֹלָם מִרְבִּיתֶם אֵינִם יוֹדְעִים.
102. אָמֹר, רוּחַ הַקֹּדֶשׁ (ג' בְּרִיל) הוֹרִיד אוֹתוֹ מֵעַם רְבוּנָד עַל יְסוֹד הָאֻמָּת לְחַזֹּק רוּחַם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים וּכְהַדְרָכָה וּבִשׁוּרָה לַמַּסְלָמִים.
103. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים שֶׁהֵם אוֹמְרִים, אָנוּשׁ מַלְמֵד אוֹתוֹ (מוֹחֲמַד).¹ וְאוֹלָם לְשׁוֹנוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁעָלָיו הֵם רוֹמְזִים הוּא נִכְרִי וְהַקּוֹרְאָן הוּא בְּלִשׁוֹן עֲרָבִי בְּרוּר.
104. אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָה, אֱלֹהָה לֹא יִדְרִיךְ אוֹתָם, וְלֹהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב,
105. רַק אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ, בּוֹדִים שְׁקָרִים וְהֵם הַמְּכַזְּבִים.
106. עַל מִי שֶׁכּוֹפֵר בְּאַלְלָה לְאַחַר שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, בְּלַעְדֵּי אֲשֶׁר נִכְפָּה עָלָיו בְּעוֹד לְבוֹ בְּטוֹחַ בְּאֻמוֹנָה, רַק הַפּוֹתְחִים אֶת לִבָּם לְכַפֵּרָה, יַחֲוֹל זַעַם אֱלֹהָה וְעֹנֶשׁ עֲצוּם,
107. עַל אֵלֶּה שֶׁהֶעֱדִיפוּ אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְאַלְלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
108. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אָטֵם אֱלֹהָה אֶת לְבוֹתֵיהֶם, שֶׁמִּיעָתָם וְרֵאִיתָם וְהֵם אֵלֶּה הַלֹּא שָׁמִים לֵב לְמָה שֶׁמַּצְפֶּה לָהֶם מִן הָעֹנֶשׁ,
109. אֵין סִפֵּק כִּי בְּעוֹלָם הַבָּא יִהְיוּ מִן הַמַּכְפִּידִים.
110. לְאַלְלָה אֲשֶׁר נִרְדְּפוּ וְנִכְנְעוּ בְּאֶפֶן חִיצוֹנִי לְלַחֵץ הַכּוֹפְרִים, אוֹלָם הִגְרוּ וְנִלְחַמוּ בְּסִבְלָנוֹת, רְבוּנָד יִתְיַחַס אֲלֵיהֶם לְאַחַר כָּל זֹאת בְּסִלִּיחָה וּבִרְחֻמִּים.²

קטע 15

111. וּבִיּוֹם הַדִּין תִּבּוֹא כָּל נֶפֶשׁ לִטְעֹן לְעֲצָמָה. כָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֵּל אֶת הַגְּמוּלָה בְּעַד מַעֲשֶׂיהָ וְלֹא יַעֲשֶׂקוּ.
112. אֱלֹהָה מוֹשֵׁל מָשָׁל, עִיר³ הֵיטָה בְּטוֹיחָה וּשְׁקָטָה, וְתִבּוֹא לָהּ פְּרִנְסָתָהּ מִכָּל מְקוֹם בְּשֹׁפֵעַ. וְתִכְפֹּר בְּחִסְדֵּי אֱלֹהָה, וְהִטְעִימָהּ אֱלֹהָה אֶת טַעַם הָרָעֵב וְהַפֶּחַד עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ.⁴

1. המדובר הוא בעבד יווני נוצרי היה נפח במכה, הנביא מוחמד לפעמים ישב אליו ודבר אתו.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 218.

3. העיר היא מכה בזמנו של הנביא מוחמד, שנהנתה משירות מסחר שהגיעו אליה מכל עבר.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 28 - 29 ; וסורת אל-קצצ 28 : 57.

113. וכבר בא אליהם שליח מקרבם,¹ אך הם לא האמינו בו. על כך בא הענש עליהם והם חוטאים.
114. אכלו ממה שהעניק לכם אללה מן המתן והטוב, והודו על חסד אללה, אם אותו תעבדו.²
115. אללה אסר עליכם לאכל את הנבלה, ואת הדם, ואת בשר החזיר, ואת אשר הקרב לאל זולת אללה. אך מי שאוכל זאת מצרה ולא מתאונה או הרגל אין בו חטא, כי אללה סולח ורחום.³
116. ואל תאמרו על מה שלשונו תיכם משקרות ומתארות, זה מתן וזה אסור, למען תיחסו לאללה מה שאינו אמת. כל הבוידים שקר ומיחסים אותו לאללה לא יצליחו.
117. הנאה קצרה להם בעולם הזה, ובעולם הבא יקבלו ענש מכאיב.⁴
118. על היהודים אסרנו את אשר הזכרנו לך מקדם ולא אנחנו שקפחנו אותם, אלא הם קפחו את עצמם.⁵
119. ולאללה אשר חטאו בשגגה ואחר כך חזרו בתשובה ועשו מעשים טובים, הנה רבונד הוא סולח ורחום.

קטע 16

120. אברהמים היה למנהיג בעבודת אללה ומצית לו, חניף, ולא היה בעובדי האלילים,
121. והוא הכיר לאללה תודה על חסדיו, והוא בחר בו, והדריך אותו אל השביל הישר,
122. נתנו לו בעולם הזה טובה, ובעולם הבא הוא בין הישרים.
123. והשרינו אליך (מוחמד), לך בדרך דת אברהמים (האסלאם) אשר היה חניף, ולא היה מן הפגניים.
124. יום השבת נקבע (לעבודת אללה) לאלה אשר נחלקו בו (היהודים), רבונד ישפט ביניהם ביום התקומה בענין אשר נחלקו בו.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 151 - 152; סורת אאל עמראן 3: 164; וסורת אט-טלאק 65: 10.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 172; וסורת אל-מאאידה 5: 88.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 173; וסורת אל-מאאידה 5: 3.

4. ר' סורת ינוס 10: 69 - 70.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 160; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

125. קרא אל שביל רבונך בחכמה והזהרה נאה, והתוכח עמם בצורה הוגנת ונאותה ביותר. רבונך יודע יותר מי תעה משבילו, והוא יודע יותר מי הם המדרכים.

126. ובהענישכם, השיבו רק באותה מדה וצורה שהענישתם בה, ואולם אם תסבלו ותסלחו, יהיה יותר טוב לבעלי סבלנות,

127. התאזר בסבלנות, ואללה הוא אשר יעזר לך להתאזר בסבלנות, ואל תצטער על מה שהם זוממים נגדך,

128. כי אללה הוא עם היראים ועם עושי הטוב.

17

סִוֵּרַת אֶל-אֶסְרָא' הַמָּסַע הַלִּילִי

סורה זו נקראת «אֶל-אֶסְרָא', הַמָּסַע הַלִּילִי» משום שהפסוק הראשון מדבר על המסע הלילי של הנביא מוחמד שאללה הסיעו במשך הלילה מן המסגד הקדוש (הכעבה) במכה אל אל-מסג'ד אל-אקצא בירושלים, ומשם אל השמים וחזרה למכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קצצ 28, ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «הַמָּסַע הַלִּילִי» מפסוק אחד.

סורת אל-אסרא' 17

חלק 15

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה אשר הסיע את עבדו (מוחמד) במשך הלילה מן המסגד הקדוש (המכה) אל המסגד הקיצון (אל-מסג'ד אל-אקצא)¹ אשר ברכנו את סביבתו, למען נראה לו מאותותינו. הוא (אללה) השומע והרואה.
2. ואנחנו נתנו למוסא את הספר (התורה) ועשינו אותו כמדריך לבני ישראל, אל תקחו לכם מגו זולתי,
3. הוי צאצאי אלה אשר נשאנו עם נוח (בתבה), והוא היה עבד מודה לאללה.
4. ואנחנו גזרנו על בני ישראל בספר, פעמים תרבו שחיתות בארץ (הקדש) לאחר שתהיו שחצנים לדרךה גדולה,
5. וכאשר הגיע מועד הפעם הראשונה, שלחנו בכם עבדים לנו אנשי עז חזקים, והם התפרצו בין הבתים, וכך קימה ההבטחה,
6. ולאחר כך החזרנו לכם את השלטון עליהם, והענקנו לכם רכוש ובנים וצבא רב משלכם,
7. אם תעשו טוב לנפשכם תיטיבו, אך אם תעשו את הרע, לנפשכם תרעו. כאשר בא מועד הפעם השנייה, (שלחנו בכם את עבדינו) כדי שינצחו אתכם וישפילו אתכם, ויכנסו אל ההיכל (המסגד), כשם שנכנסו אליו בפעם הראשונה, ולמען להרס כל אשר כבשו עד היסוד.
8. אולי ירחם עליכם רבונכם, אך אם תשובו לעשות את הרע נענישכם שוב, כי עשינו את גיהנם כמכלאה לכופרים.
9. הקוראן הזה מדריך אל מה שנכון וישר, והוא מבשר למאמינים אשר יעשו את הישר כי להם שכר גדול.
10. אך לאלה אשר לא יאמינו בעולם הבא הועדנו ענש מכאיב.

1. באל-קודס, ירושלים.

קטע 2

11. הָאָדָם (בִּשְׁעַת רָגֹז) יִתְפַּלֵּל לָרַע (נֶגֶד עֲצָמוֹ) כָּשֶׁם שִׁיתְפַּלֵּל לְטוֹב, וְהָאָדָם הוּא חֹסֵר סִבְלָנוּת.
12. עֲשִׂינוּ אֶת הַלֵּילָה וְהַיּוֹם כְּשִׁנֵּי אוֹתוֹת: וְהִחֲשַׁכְנוּ אֶת אוֹת הַלֵּילָה, אוֹלָם אוֹת הַיּוֹם הָאִירוֹנוּ,¹ לְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם חֶסֶד מֵעַם רְבוּנְכֶם, וּלְמַעַן תִּדְעוּ אֶת מִנְּנֵן הַשָּׁנִים וְחִשְׁבֹּן (הַחֲדָשִׁים וְהַיָּמִים), וְכָל דָּבָר בְּאָרְנוּ בְּמִפְרָשׁ.²
13. כָּל אָדָם אַחֲרָאִי לְמַעֲשָׂיו³ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבַיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים נוֹצִיא לוֹ רְשִׁימָה פְתוּחָה בְּכָל מַעֲשָׂיו שֶׁעָשָׂה בְּעוֹלָם הַזֶּה,
14. וְנֹאמַר לוֹ, עֵינִי בְּרְשִׁימַת מַעֲשֶׂיךָ וּשְׁפֹט אֶת עֲצָמְךָ בְּעֲצָמְךָ.
15. כָּל הַמִּיִּשִׁיר לָכֶת, רַק לְטוֹבַת נַפְשׁוֹ יִישִׁיר לָכֶת, וְהַחֹלֵף בְּדֶרֶךְ תַּעֲזִיחַ, רַק אֶת נַפְשׁוֹ יַתְּעָה, כִּי לֹא תִשָּׂא נַפֶּשׁ אֶת מִשְׁאֵל זוֹלָתָהּ. וְלֹא נַעֲנִישׁ (אִמְרָה) לִפְנֵי שִׁנְשִׁלַח אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ.
16. וְכֹאשֶׁר נִרְצָה לְהַשְׁמִיד עִיר, נִצְוָה אֶת עֲשִׂירֶיהָ שְׁטוּפֵי הַשָּׁפַע (לְהֶאֱמִין בְּאַלְלָה וּלְצִיַּת לוֹ), וְאוֹלָם הֵם לֹא יִצִּיתוּ וְיִסְטוּ מִדֶּרֶךְ הַמוֹסֵר, יָקִים גִּזְרֵי הַדִּין אֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק, וְהָרַס נְהַרֵּס אוֹתָהּ.
17. מָה רַבִּים הַדּוֹרוֹת שֶׁהִשְׁמַדְנוּ לְאַחַר דּוֹרוֹ שֶׁל נוֹחַ, כִּי רְבוּנֶךָ בָּקִיא וְרוֹאֶה אֶת חֲטָאֵי עַבְדֶּיךָ.
18. לְבוֹחַר בְּחֵיי הָעוֹלָם הַחוּלְף נַעֲנִיק וְנָתַן אֶת מַה שֶׁנִּחְלִיט לְמִי שֶׁנִּרְצָה, וְאַחֵר כִּדָּ נָתַן לוֹ אֶת גִּיהֶנֶם, וְבוֹ יִצְלָה מִשְׁפָּל וּמִגֶּרֶשׁ מִרְחֻמֵּי אֱלֹהִים.
19. וְכָל הַחֹפֵץ בְּעוֹלָם הַבָּא וְעוֹשֶׂה לְמַעַנּוֹ בַּהֲיוֹתוֹ מֵאֲמִין, מַעֲשֵׂי כָּל אֱלֹהִים יִזְכּוּ בְּתוֹדָהּ.
20. לְכֻלָּם, לְאֱלֹהִים (הַכּוֹפְרִים) וּלְאֱלֹהִים (הַמֵּאֲמִינִים), נַעֲנִיק אֶת נְדִיבוֹת רְבוּנְךָ, כִּי נְדִיבוֹת רְבוּנְךָ אֵינָהּ מִגְבֹּלָת.
21. רְאֵה כִּיצַד הֶעֱדַפְנוּ אֲחֵדִים מֵהֶם עַל אֲחֵרִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹלָם בְּעוֹלָם הַבָּא הַדְּרָגוֹת (לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב) גְּבוּהוֹת יוֹתֵר, וְהַהֶעֱדַפָּה רַבָּה יוֹתֵר.
22. אֵל תִּקַּח לָךְ אֶל אַחֵר עִם אֱלֹהִים, לְמַעַן לֹא תִהְיֶה מִשְׁפָּל וּמִנְדָּה.

1. ר' סורת יונס 10 : 67.

2. ר' סורת יונס 10 : 5.

3. במקור בערבית طائر في عنقه = עופו תלוי בצוארו. הערבים היו מעוננים, פסמסתיים. ולפני נסיעה או מעשה חשוב היו מעיפים עופות. והיה אם יימין העוף והיה לסמן טוב, ואם משמאל והיה לסמן רע. אללה והנביא מוחמד בטלו את המנהג הזה. והנה אללה אומר, «כל אדם אחראי למעשיו».

קטע 3

23. רבונך צוה שלא תעבדו אלא אותו בלבד, ותגמלו חסד עם ההורים.¹
אם יגיעו האחד מהם או שניהם לגיל זקנה אצלך, אל תאמר להם אפלו
«ואף»² ואל תגער בהם. דבר עמהם בעדינות ובכבוד רב,
24. ופרש להם כנף של כניעות מתוך רחמים,³ ואמר, «רבוני! רחם עליהם
כפי שרחמו עלי בגדלם אותי מקטנות».
25. רבונכם יודע טוב את כל מה שבנפשותיכם, כי תעשו הישר. והוא סולח
לחוזרים בתשובה.
26. תן לקרוב המשפחה את זכותו מן הצדקה, ולמסכן, ולעובר ארח, אף אל
תפזר בלי חשבון,⁴
27. הפזרנים אחי השטנים הם, והשטן כופר מבקש ברבונו.
28. ואם אין ביכלתך לעזור להם, וכשאטה מקנה לרחמי רבונך, דבר אליהם
בעדינות.
29. ואל תכבל ידך אל צוארך (מקמצנות), ואל תושיטה ללא גבול
(מפזרנות), למען לא תשב מגנה וחסר כל.
30. רבונך שולח פרנסה בשפע או בדלילות לאשר ירצה, כי הוא בקיא
בעבדיו ורואה את מעשיהם.

קטע 4

31. אל תהרגו את ילדיכם מפחד העני,⁵ כי אנחנו נפרנס אותם ואתכם, כי
הריגתם היא חטא גדול.⁶
32. אל תתקרבו מן הזנות, כי תועבה היא ונהג רע.
33. ולא תהרגו את הנפש אשר אסר אלה להרגה, אלא לפי צדק.⁷ וכל
הנרצח בחסר צדק, הנה נתנו לקרוב גואלו שלטון לגאל את דמו, אף לא
יעבר חק בהרג,⁸ כי אלה יושיע לו.

1. ר' סורת לוקמאן 31 : 14.

2. «ואף» קריאת בוז ומיאוס, כלומר שלא תראה להם שהם מעין מעמסה עליך.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 67.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

8. יהרוג רק את הרוצח עצמו. ולא יהרוג אותו באכזריות. ואסור לו להרוג אף אחד מקרובי הרוצח.

34. וְאֵל תִּנְהַלּוּ נִכְסֵי הַיְתוֹם אֲלֵא בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת, עַד שֶׁיִּגְיַע לְבַגְרוֹתוֹ.¹ וְקִיְמוּ בְּאַחֲרֵיּוֹת כָּל הַתַּחֲבִיבוֹת, כִּי עַל הַהִתְחַיְבוֹת יֵשׁ לָתֵת אֶת הַדִּין בְּיוֹם הַדִּין.
35. וְכִשְׁאַתֶּם מוֹדְדִים וְשׁוֹקְלִים הַשְׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְשִׁקְלוּ בְּמֵאֲזֵנֵי צֶדֶק.² טוֹב לָכֶם הַדָּבָר יוֹתֵר בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.
36. וְאֵל תִּלְךְ אַחֲרֵי דָבָר אֲשֶׁר אַתָּה אֵינְךָ יוֹדֵעַ אוֹתוֹ טוֹב. הַשְׁמִיעָה, וְהִרְאוֹת, וְהַמְחִשְׁבָה, כָּל אֵלֶּה יַעֲיִדוּ עַל בְּעֲלֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין.³
37. וְאֵל תִּלְךְ בִּיהִירוֹת עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, כִּי לֹא תִבְקַע אֶת הָאֲדָמָה וְלֹא תִשְׁיַג בְּקוֹמָתָךְ אֶת גְּבוּהַּ הַהָרִים,
38. כֹּל זֶה רַע וְשָׁנוּא עַל רַבּוֹנְךָ.
39. זֶהוּ חֵלֶק מִן הַחֲכֻמָּה אֲשֶׁר רַבּוֹנְךָ הִשְׁרָה לָךְ. אֵל תִּקַּח לָךְ עִם אֵלֶּה אֵלֶּה אַחֵר, כִּי תִשְׁלַךְ אֶל גִּיהֶנֶם מִגֶּנֶה וּמִגֶּרֶשׁ מִרְחֻמֵי אֵלֶּה.
40. (הוּא הַכּוֹפְרִים!) הֵאֵם אַתֶּם חוֹשְׁבִים שֶׁהֶעֱנִיק לָכֶם רַבּוֹנְכֶם בָּנִים, וְלַעֲצָמוֹ לָקַח בָּנוֹת מִבֵּין הַמְּלָאכִים? דָּבָר מִגֶּנֶה אוֹמְרִים אַתֶּם.

קטע 5

41. וּכְבֹר הִבְאֵנוּ כָּל מִינֵי נוֹשָׁאִים בְּקוֹרְאָן הַזֶּה לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלָם כָּל זֶה לֹא יוֹסִיף לָהֶם אֲלֵא הַתִּנְכְּרוֹת.
42. אָמַר, אֱלוֹ הָיוּ לֹאֲלֶלָה אֱלִים שֶׁתַּפִּים זוֹלָתוֹ, כְּפִי שֶׁהֵם טוֹעֲנִים, אֲזִי הָיוּ מוֹצֵאִים לַעֲצָמָם נְתִיב אֶל רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת.
43. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה בְּהִרְבֵּה מַעַל כָּל מַה שֶׁהֵם טוֹעֲנִים.
44. יִשְׁבַּחוּהוּ שְׂבַעַת הַרְקִיעִים וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאִין דָּבָר אֲשֶׁר לֹא יִשְׁבַּחוּ וְיִהְלְלוּ, וְאוֹלָם לֹא תִבְיֵנוּ אֶת תִּשְׁבַּחְתֶּם. מִתּוֹן הוּא וְסוֹלַח.
45. בְּקוֹרְאָךְ אֶת הַקּוֹרְאָן שֶׁמֶנּוּ בִּינְךָ וּבִין אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא מִסָּד לְהִסְתִּיר.⁴
46. וְעַל לְבוֹתֵיהֶם אֶטְמְנוּ בְּכִסּוּי, לְכָל יְבִינּוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן), וְאֶת אֲזִנֵּיהֶם הִכְבַּדְנוּ. וְכֹאֲשֶׁר אַתָּה מִזְכִּיר בְּקוֹרְאָן אֶת רַבּוֹנְךָ לְבַדּוֹ, פּוֹנִים לָךְ הַכּוֹפְרִים עַרְף בְּהַתִּנְכְּרוֹת.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152.

3. ר' סורת אל-חוגיורא 49 : 12. יעידו על ההתנהגות הבלתי מוסרית של בעליהם.

4. נסתום את אוזניהם ולבותיהם לשמוע את הקוראן. ר' סורת אז-זומר 39 : 45.

47. וַאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים הֵיטֵב מַה הֵם חוֹשְׁבִים כְּאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים, וְכִי הַכּוֹפְרִים מִתְלַחֲשִׁים בִּינֵיהֶם, שְׁאֲתָם הוֹלְכִים אַחֲרֵי אָדָם מִכֶּשֶׁף.¹
48. רְאֵה לָמָּה הִמְשִׁילוּ אוֹתָךְ, כִּי תַעֲוֶה וְלֹא יוֹכְלוּ לִמְצֹא אֶת הַדֶּרֶךְ.
49. וְהֵם אָמְרוּ, הֵאֵם לְאַחַר שְׁנֵהָיָה עֲצָמוֹת וּשְׁיָרֵי גּוֹף נָקוּם לְתַחִיָּה כְּבְרִיאָה חֲדָשָׁה?²
50. אָמַר, אֲפֹלוּ תַּהְיוּ אֲבָנִים אוֹ בְרָזֵל,
51. אוֹ בְרִיאָה שְׂאִין בִּיכְלִיתְכֶם לְחֹשֵׁב עָלֶיהָ. הֵם יֹאמְרוּ, מִי יַחְזִיר אוֹתָנוּ לְחַיִּים? אָמַר, זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּרִאשׁוֹנָה. אֲזִי יִנִּידוּ בְּרִאשִׁיהֶם בְּלַעַג, וַיֹּאמְרוּ, מַתִּי זֶה? אָמַר, אוֹלֵי בְּקִרְוֹב.³
52. יוֹם שִׁיקְרָא לָכֶם (לְקוּם מִקְבְּרֵיכֶם), וְתַעֲנוּ לוֹ, וְשִׁתְבַּח שְׁמוֹ.⁴ תַּחֲשֹׁבוּ אֲזִי כִי רַק זָמַן קָצָר עָבַר עֲלֵיכֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

קטע 6

53. וַאֲמַר לַעֲבָדֵי שְׂיַדְבְּרוּ רַק טוֹבוֹת, אַחֲרַת, הַשָּׁטָן יִכְנִיס פְּרוּד וּשְׁנָאָה בִּינֵיהֶם. כִּי הַשָּׁטָן אוֹיֵב גָּלוּי לָאָדָם.
54. רְבוּנְכֶם מִכִּיר אֶתְכֶם טוֹב, וְאִם יִרְצָה יִרְחַמְכֶם, וְאִם יִרְצָה יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם, וְלֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) כְּאַחֲרָאֵי לָהֶם.
55. וְרְבוּנְךָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וַיְכַבֵּר הַעֲדִפְנוּ אַחֲדִים מִן הַנְּבִיאִים עַל אַחֲרִים.⁵ וְנִתְּנוּ לְדַאוּד אֶת הַזִּבּוֹר.⁶
56. אָמַר (לְכוֹפְרֵי עִירְךָ), קְרָאוּ לְאַלֶּהָ אֲשֶׁר טַעַנְתָּם שֶׁהֵם קִיָּמִים זוֹלַת אֵלֶּלָה לַעֲזָרָה, הֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהַסִּיר כָּל צָרָה מִכֶּם וְלֹא יוֹכְלוּ לְהַמִּיטָהּ.
57. אֵלֶּה (אֱלִילִים) אֲשֶׁר אֱלִיהֶם עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים קוֹרְאִים, אֵדָּה הֵם עֲצָמָם מִבְּקָשִׁים קָשֶׁר עִם אֵלֶּלָה, וּמִתַּחֲרִים בִּינֵיהֶם, מִי מֵהֶם יוֹתֵר קָרוֹב מִרְבוּנָם, וּמִבְּקָשִׁים אֶת רַחֲמָיו, וּמִפְּחָדִים מַעֲנִשׁוֹ. אֵדָּה יֵשׁ לְהַזְהִיר מַעֲנֵשׁ רְבוּנְךָ.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 33.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 78 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 10.

3. ר' סורת יונוס 10 : 48 ; וסורת אש-שורא 42 : 18.

4. ר' סורת אנ-נחל 40 : 16 ; ופי' 77 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 19 ; וסורת אנ-

נאזעאת 79 : 13.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 253.

6. הזבור : ר' סורת אנ-נסא' 4 : 163 ; סורת אל-אחזאב 33 : 7 ; וסורת אש-שורא 42 : 13.

58. אין כל עיר חוטאת שלא נשמיד אותה לפני יום תחית המתים, או נעניש אותה ענש קשה. וזה רשום בפנקס רשום (אצל אלה).¹
59. לא נמנענו משלח את האותות (לכופרי מכה), אלא משום שהדורות הראשונים הכחישו אותם. וכבר נתנו לבני עם ת' מוד את הנאקה כאות ברור וגלוי לעין, אך הם כפרו בה, כי אין אֲנַחְנו שולחים אותות אלא לשם אזהרה והפחדה.
60. כבר אמרנו לך כי רבונך מקיף את כל בני האדם. לא עשינו את מה שהראינו לך במסע הלילה אלא לבחון את בני האדם, וגם את העץ הארוך² הנזכר בקוראן. אֲנַחְנו מפחידים אותם, אך הדבר מאוד מוסיף לעריצותם.

קטע 7

61. ובאמרנו למלאכים, סגדו לאדם, והם סגדו, רק אבליס אמר, האם אסגד לאשר בראת מטין?
62. ואמר אבליס (לרבנו), הראית את זה (אדם), אשר כבדת יותר ממני, אם תתן לי ארכה עד יום תחית המתים, אשתלט על זרעו ואתעה אותם אלא מעטים מהם?
63. אלה אמר, לך והשתדל! אתה וכל אלה שילכו אחריך תקבלו את ענשכם המלא בגיהנם.
64. נסה להסית מהם כמה שתוכל בקולך, והזעק עליהם את פֶּרְשִׁיד וחיִלִיד⁴, והשתתף אתם ברכושם ובילדיהם,⁵ ותן להם הבטחות, השטן לא יבטיח להם דבר אלא השליות.⁶
65. ואולם עבדי לא תהיה לך כל שליטה עליהם. כי רבונך דיו כמגן עליהם נגד השטן ותחבולותיו.

1. ר' סורת הוד 11: 101; סורת אנ-נחל 16: 118; סורת אז-זוחירוף 43: 76; וסורת אט-טלאק 65: 8.

2. העץ הארוך: עץ הזקום הנמצא בגיהנם. ראה סורת אצ-צאפאת 37: 62; סורת אד-דוחיאן 44: 43 - 46; וסורת אל-ואקעה 56: 52 - 53.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 34.

4. ר' סורת מרים 19: 83.

5. ינחה אותם להרויח את הונם באמצעים בלתי חוקיים ולהוציא אותו בדרכי הפשע, גם הילדים שלהם יגדלו כפושעים.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4: 120; וסורת אבראהים 14: 22.

66. רבונכם הוא המשיט לכם את האניות בים, למען תבקשו מחסדו. כי רחום הוא עליכם.
67. אם תפגע בכם צרה בים, אתם תשכחו את כל אלה שעבדתם זולתו, ורק נזפרתם באללה לבדו להציל אתכם. אך כאשר הציל אתכם והביאכם אל היבשה, מיד רחקתם מעליו. האדם הוא כופר משבע.
68. האם בטוחים אתם כי אללה לא יבקע בכם את האדמה, או לא ימטיר עליכם אבני חצץ, מבלי שתמצאו לכם מגן?
69. או מה הבטחון אשר בטחתם כי לא יחזיר אתכם אל הים, וישלח עליכם רוח סערה ויטביע אתכם כי כפרתם, מבלי להיות לכם סבה להתלונן נגדנו?
70. אכן כבר כבדנו את בני האדם, ונשאנו אותם ביבשה ובים, ופרנסנו אותם מן המטעמים, ורוממנו אותם מעל רבים מאשר יצרנו.
- קטע 8**
71. ביום (יום הדין) אשר נקרא לכל קהלה עם המנהיג שלה,¹ וכל אלה אשר פקדו הרשום של מעשיהם ימסר להם ביד ימיו,² יקראו ממנו שמחים למעשיהם הטובים. ולא יקפחו אפלו בשעור של פתיל.³
72. וכל אשר היה לבו עור בעולם הזה, יהיה לבו עור בעולם הבא ותועה בדרך גם בעולם הבא.
73. ואם היה ביכלתם להדיח מממה שהשרינו אליך למען תבדה עלינו דבר אחר ממנו (הקוראן), אז לקחו אותך להם לניד.
74. ולולא חזקנו אותך, הרי כמעט נטית אליהם קצת,
75. אז היינו מטעימים אותך כפלים של ענש בחייד וכללים במותך, ולא תזכה בעזרה נגדנו,
76. הם (הכופרים) הפריעו לך מאוד וכמעט הוציאו אותך מן הארץ (מכה), אך הם לא היו נשאים אחריך אלא זמן קצר (בלי שיקבלו את הענש).
77. כך היא דרכנו עם השליחים אשר שלחנו לפניך, ולא תמצא כל שנוי בנהג שלנו.

1. ר' סורת ינוס 10 : 47 ; וסורת אנ-נחל 16 : 84.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 19.

3. ר' סורת אנ-נאסא' 4 : 49.

קטע 9

78. קנים את התפלה מהתחלת נטות השמש עד חשך הלילה. וקים תפלת השחר. כי לתפלת השחר עדים רבים (מבין המלאכים),
79. ובלילה קום לתפלה, תוספת היא לך. אולי יקימך רבונך במקום (מעמד) מהלל (ביום הדין),
80. ואמר: רבוני! הכנס אותי למה שהוא טוב לי בצורה הוגנת, והוצא אותי ממה שהוא רע לי בצורה הוגנת. ותן לי מאתך סמכות איתנה שתתן לי נצחון על כל אלה המתנגדים לי.
81. ואמר, הופיעה האמת (דת האסלאם), והשקר (הכפירה) כלה, אכן השקר יכלה.¹
82. אנחנו מורידים פסוקים מן הקוראן הנושאים מרפא ורחמים למאמינים, אך לכופרים הוא יוסיף רק אבדון.²
83. כשאנחנו נוטים חסד לאדם הוא משתמט ואינו מכיר תודה,³ אך בפגוע בו רעה, הוא מתנאש מרחמי רבוננו.⁴
84. אומר, כל אחד פועל לפי הטבע שלו, אך רבונכם יודע מי הולך בדרך הישר.⁵
85. ישאלוך על הרוח. אומר, הרוח היא סוד אלהי, ואתם קבלתם אך מעט מאוד מן הידע.

קטע 10

86. אם נרצה, נוכל למחק את אשר השרינו לך מן הקוראן, ולא תמצא לך מגן מבלעדינו,
87. אלא כאות רחמים מרבונך, כי רב חסדו עליך.
88. אומר, אם בני האנוש והג'ו הסכימו ביניהם להביא ספר דומה לקוראן הזה, לא יביאו כמוהו, ולו גם יסיעו זה לזה.
89. הבאנו לבני אדם כל מיני משלים בקוראן הזה, ואולם מרביתם בחרו בכפירה,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21: 18.

2. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125; וסורת פוצלת 41: 44.

3. ר' סורת ינוס 10: 12; וסורת אל-אסרא' 17: 67.

4. ר' סורת הוד 11: 9 - 11.

5. ר' סורת הוד 11: 121; וסורת אז-זומר 39: 39.

90. והם אמרו, לא נאמין לך עד אם תבקע לנו מן הארץ מבוע (מעין) מים,
 91. או עד שיהיה לך גן של דקלים וגפנים ותבקע בתוכו נהרות,
 92. או תפיל השמים עלינו כאשר אמרת פסות, או תביא את אלקה
 והמלאכים פנים אל פנים,
 93. או עד שיהיה לך בית מזבח, או שתעלה השמימה, ולא נאמין כי עלית
 עד אם תוריד לנו משם ספר ונקרא בו. אמר, ישתבח רבוני! אינני אלא
 שליח בשר ודם.

קטע 11

94. ואין דבר אשר ימנע מבני אדם להאמין כאשר באה להם ההדרכה, אלא
 שהם אמרו, האם שלח אלקה בן אנוש כשליח?¹
 95. אמר, אלו היו מלאכים מתהלכים בארץ בטוחים, היינו מורידים להם
 מן השמים מלאך שליח.
 96. אמר, די באלקה לעד ביני וביניכם, כי הוא רואה ובקיא בעבדיו.
 97. את מי שאלקה מדריד הוא המדרד, וכל אשר יתעה, לא תמצא להם
 מדריד זולתו, וביום תחית המתים נאסף אותם (הכופרים) כשהם
 נגגרים על פניהם, עורים, אלקמים, וחרשים, ומעונם יהיה בגיהנם, ובכל
 פעם שהאש תכבה נוסף עוד אש ולהבה.
 98. זה יהיה עונשם על אשר כפרו באותותינו באומרם, האם אחרי היותנו
 לעצמות ואבק, נוקם לתחיה כבריאה חדשה?
 99. הלא יראו, כי אלקה אשר ברא את השמים ואת הארץ, יכל גם לברא
 קדומתם? והוא קבע להם מועד אין ספק בו, אך הכופרים בחרו בכפירה.
 100. אמר, לו היו אוצרות רחמי רבוני בידיכם, כי אז החזקתם בהם,
 מפחדים להוציאם, כי קמצן הוא האדם.

קטע 12

101. וכבר נתנו למוסא תשעה אותות ברורים. שאל את בני ישראל כאשר בא
 אליהם (אל פרעה ואנשיו). ופרעה אמר לו, מוסא! חושב אני כי מכשף
 אתה.
 102. אמר (מוסא), הן יודע אתה, כי לא הוריד את האותות האלה אלא
 רבון השמים והארץ כהוכחות גלויות לעין. ורואה אני, פרעה, כי סופך
 לאבדון.

103. (ופרעה) רצה להתגרות בהם ולהוציאם מן הארץ, ונטביע אותו ואת אשר אתו יחדו.
104. ואחרי השמידת (פרעה) אמרנו לבני ישראל, שבו בארץ, וביום האחרון נביא את כלכם יחדו (לדיו).
105. והורדנו אותו (הקוראן) מן השמים באמת, ובאמת ירד. ואותך (מוחמד) שלחנו כמבשר וכמזהיר.¹
106. וקוראן חלקנו אותו פרקים פרקים, למען תקרא אותו לאנשים בהדרגה, והורדנו אותו חלק אחרי חלק.
107. אמר, תאמינו בו או לא תאמינו, הנה אלה אשר נתנה להם הדעת לפניו (הקוראן), כאשר קוראים אותו בפניהם יפלו על פניהם משתחווים (מתוודים) הוקרה לאלה והכרת טובה),
108. ויאמרו, ישתבח רבוננו! הנה נתקיימה הבטחת רבוננו,
109. ונפלו על פניהם ובכו, והוסיף להם הכנעה.
110. אמר, קראו לאלה, או קראו לרחמן, או באיזה שם שתמצו לקרא לו, כי לו שייכים השמות היפים ביותר. ואל תרים את קולך בתפלה ואל תסתירו אלא בקול מאון גיניהם,
111. ואמר, השבח לאלה אשר לא הוליד ולד, ואין לו שתף במלוכה, ואין לו צרך במגן בפני השפלה, והלל אותו ותהלה.

18

סִוֵּרַת אֶל-כֶּהֱף הַמַּעֲרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-כֶּהֱף, הַמַּעֲרָה» משום שנוכח בה ספורס המלא של «אצחאב אל-כהף, בעלי המערה». הספור הזה מדהים ומראה את גדולתו ויכולתו של אללה לעשות נסים שאין ביכולת בני האדם לעשות. ומראה גם את נכונות הצעירים המאמינים באללה להקריב את חיי הנועם והרווחה כדי לשמור על אמונתם באללה ולחיות בשלום. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אל-ע'אשיה 88, ופסוקיה מאה ועשרה. קיבלה את שמה «הַמַּעֲרָה» מפסוק תשעה.

סורת אל-כהף 18

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּס

קטע 1

1. הַשָּׁבַח לְאֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוֹרִיד לְעַבְדּוֹ (מוֹחַמַּד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) בְּלִי עָקוֹס,
2. נְצִיב וְקִיָּם, וְכִדִּי שִׁיזְהִיר מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָשָׁה שְׁיָבֹא מֵאִתּוֹ (אֱלֹהֵה) לְכּוֹפְרִים, וּלְבָשָׁר לְמֵאֲמִינִים הַעוֹשִׂים הַיָּשָׁר כִּי לָהֶם שָׂכָר טוֹב (בְּגֵן עֵדֶן),
3. שָׁבוּ וְשִׁאֲרוּ לְנֹצֵחַ,
4. וְכִדִּי שִׁיזְהִיר אֶת הַטּוֹעֲגִים כִּי אֱלֹהֵה הוֹלִיד וְלֵד,¹
5. אַף עַל פִּי שֶׁאֵין לָהֶם וְלֹא הָיָה לְאַבּוֹתֵיהֶם כָּל יְדִיעָה עַל כֵּךְ. מִה נּוֹרָאָה הִיא הַמְּלָכָה הַיּוֹצֵאת מִפִּיהֶם. רַק שֶׁקָּרָה הֵם אוֹמְרִים.
6. וְאַמְנֵם אוֹלִי אֶתָּה (מוֹחַמַּד) הוֹרֵג אֶת עֶצְמוֹד מִצַּעַר מִשּׁוּם שֶׁלֹּא הָאֱמִינוּ בְּקוֹרְאָן הִזָּה?²
7. הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֹשִׂינוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ כְּקִשּׁוּט לָהּ, לְמַעַן נִסּוּתֵם מִי מֵהֶם מַעֲשִׂיו טוֹבִים יוֹתֵר.³
8. אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ עֶפְר שׁוּמִם.
9. וְהֵאֵם חֲשַׁבְתָּ כִּי אֲנֹשֵׁי הַמַּעְרָה וְאֶרֶקִים הָיוּ מֵאוֹתוֹתָיו לְפֹלֵא? (בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ יוֹתֵר נִפְלְאָה).
10. כְּאֲשֶׁר הַנַּעֲרִים מָצְאוּ מְקַלֵּט בַּמַּעְרָה, אָמְרוּ, רְבוּנוּ! רַחֵם עָלֵינוּ, וְהִדְרִיכֵנוּ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁרָה.
11. וּלְאַחֵר הַפְּלָנוּ עָלֵיהֶם תִּרְדָּמָה עֲמָקָה בַּמַּעְרָה שְׁנִים רַבּוֹת,
12. וְאַחֵר כִּךְ הִעֲרָנוּ אוֹתָם מִתִּרְדָּמָתָם לְמַעַן יָדַע מִי מִשְׁנֵי הַמַּחְנוֹת יָדַע אֶת זְמַן שְׁהוּתָם בַּמַּעְרָה.

קטע 2

13. אֲנַחְנוּ נִסְפֵּר לָךְ עַל עֲנִינֵם בְּאַמֶּת. אַכּוּ הֵם נַעֲרִים אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ בְּרְבוּנוֹם, וְאַנַּחְנוּ הוֹסַפְנוּ לָהֶם הַדֶּרֶכָה,⁴

1. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2: 116.

2. ר' סורת אנ-נַחַל 16: 127; סורת אש-שׁוּעֵרָא' 26: 3; סורת אנ-נַמַּל 27: 70; וסורת פֶּאטֵר 35: 8.

3. ר' סורת הוֹד 11: 9.

4. ר' סורת את-תּוֹבָה 9: 124; סורת מוֹחַמַּד 47: 17; וסורת אל-פֶּתַח 48: 4.

14. וְחִזְקֵנוּ אֶת לְבוּשֵׁיהֶם (בְּאַמוֹנָה), עַד שֶׁהִתְיַצְבוּ (לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַכּוֹפֵר) וְאָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ הוּא רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְפַּלֵּל לְאֵל זֹולָתוֹ, כִּי אִם נִצְהִיר אַחֲרֵת יִהְיֶה זֶה שְׁקֹר רַחוּק מִן הָאֱמֶת.
15. אֵלֶּה בְּנֵי עַמּוּנוּ אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעְדֵּי אֱלֹים, לוֹ הָיָה בִּיכְלָתָם לְהִבְיֹא הֹכְחָה בְּרוּרָה לְאִמְתוּתָם! וְמִי חוּטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בָּדָה כְּזָב עַל אֱלֹהִים! (וְנֹאמַר לָהֶם), כְּשֶׁתִּפְרְדוּ מֵהֶם (בְּנֵי עַמְכֶם הַכּוֹפְרִים) וְאֵת אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ זֹולַת אֱלֹהִים, מִצְאוּ מִקְלֵט בְּמַעְרָה, וְאִזּוּ יִפְרֹשׁ עֲלֵיכֶם רְבוּנוֹכֶם אֶת רַחֲמָיו, וַיִּסַּפֵּק אֶת כָּל צָרְכֵיכֶם.
17. (וְאַחֲרֵי שֶׁעָשׂוּ זֹאת), כָּל הָיִית לְרֹאוֹת שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ בַּעֲלִיתָה הִיָּתָה פּוֹנָה מִן הַמַּעְרָה יְמִינָה, וּבִשְׁקִיעֲתָה הִיָּתָה פּוֹנָה שְׂמֹאלָה, וְאֵת הַנְּעָרִים שׁוֹכְבִים בְּכַרְצָה בְּתוֹךְ הַמַּעְרָה. זֶהוּ אוֹת מֵאוֹתוֹת אֱלֹהִים. מִי שֶׁאֱלָלָה מִדְרִיךְ הוּא מִדְרִיךְ, וְמִי שֶׁיִּתְעָה, לֹא תִמָּצֵא לוֹ מְגוֹ וּמִדְרִיךְ.
- קטע 3**
18. אִתָּה חוֹשֵׁב כִּי עָרִים הֵם, אֵךְ הֵם רְדוּמִים. וְאַנְחֵנוּ הֵיינוּ מִהַפְּכִים אוֹתָם פַּעַם לְצַד יָמִין וּפַעַם לְצַד שְׂמֹאל, וְכִלְבָּם פּוֹשֵׁט אֶת רִגְלָיו בְּמַפְתָּן. לוֹ רֹאִית אוֹתָם הֵייתָ נֹס מֵהֶם בְּבִהְלָה וּפַחַד.
19. לְאַחַר זְמַן מָה הִעֲרָנוּ אוֹתָם כְּדִי שֶׁיִּכְרְרוּ בִּינֵיהֶם אֶת זְמַן שְׁהוּתָם בְּמַעְרָה. אָמַר הָאֶחָד, כְּמָה זְמַן עָבַר עֲלֵיכֶם כָּאֵן? אָמְרוּ, שְׁהֵינוּ רַק יוֹם אֶחָד אוֹ מִקְצֵת הַיּוֹם. אָמְרוּ אַחֲרֵיהֶם, רְבוּנוֹכֶם יוֹדֵעַ יוֹתֵר טוֹב מִכֶּם כְּמָה זְמַן שֶׁהֵיְתָם. שְׁלַחוּ אֶחָד מִכֶּם עִם מַטְבְּעוֹת הַכֶּסֶף אֶל הָעִיר שֶׁיִּבְחַר לָכֶם אֶת הַמְּזוֹן (וְהָאֶכֶל) הַטְּהוֹר בְּיוֹתֵר אֲשֶׁר בָּהּ וַיְבִיא לָכֶם פְּרִנְסָה מִמֶּנּוּ, אֵךְ עָלִיו לְהִתְנַהֵג בְּזִהְרִירוֹת שְׁלֹא יִרְגִּישׁוּ בָכֶם,
20. אִם יִגְלוּ אֶתְכֶם יִרְגְּמוּ אֶתְכֶם בְּאֲבָנִים, אוֹ יַחֲזִירוּ אֶתְכֶם לְאַמוֹנָתָם, אִזּוּ לְעוֹלָם לֹא תִצְלִיחוּ.
21. כְּמוֹ כֵּן נִתְּנוּ לְאֲנָשִׁים לְמַצֵּא אוֹתָם, לְמַעַן יִדְעוּ כִּי הִבְטַחְתָּ אֱלֹהִים אֱמֶת, וּשְׁעַת הַדִּין אֵין סֶפֶק בָּהּ. הָאֲנָשִׁים (בְּעִיר) נִחְלָקוּ בְּעֵינֵיהֶם וְאָמְרוּ, בְּנוּ עֲלֵיהֶם בְּנִין, רְבוּנוֹם יוֹדֵעַ מִי הֵם, אֵךְ אֵלֶּה שֶׁבִּידָם הִתְחַלְטָה אִמְרוּ, נַעֲשֶׂה לָנוּ עֲלֵיהֶם מִסְגָּד.
22. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה שִׁיאֲמְרוּ, הֵיוּ שְׁלוּשָׁה וְהִרְבִּיעִי הָיָה כָּלָבָם. וַיֵּשׁ אַחֲרֵיהֶם שִׁיאֲמְרוּ, הֵיוּ חֲמִשָּׁה וְהִשְׁעִי הָיָה כָּלָבָם. כָּל אֵלֶּה נַחוּשִׁים בְּעֵלְמָא. וְאַחֲרֵיהֶם אָמְרוּ, הֵיוּ שִׁבְעָה וְהִשְׁמִינִי הָיָה כָּלָבָם. אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מִסְפָּרָם, וְרַק מַעֲשִׂים יוֹדְעִים אֶת מִסְפָּרָם הַנִּכּוֹן. לָכֵן אֵל תִּתְּנוּכֶם בְּעֵינֵיהֶם אֲלֵא בְּאִפֹּן גְּלוּי וּבְרוּר, וְאַל תִּשְׁאֵל אִישׁ אֶת דַּעְתּוֹ עֲלֵיהֶם.

קטע 4

23. אל תאמר לדבר, הנני עושה זאת מחר,
 24. (אלא אם תוסיף), אם ירצה אלה. וזכר את רבוֹנָדָאם תשכח. ואמר,
 אולי ידריך אותי רבוֹנִי לתשובה הקרובה יותר לאמת.
 25. והם נשארו במערתם שלוש מאות שנה נוסף תשע.
 26. אמר, אלה יודע כמה זמן שהו במערה. כי לו תעלומות השמים והארץ,
 ואין שומע ורואה כמוהו. להם אין מגן זולתו, והוא לא ישתף אף אחד
 בשלטונו.
 27. וקרא מה השירה לד מספר רבוֹנָדָא (הקוראן), דבריו לעולם לא ישתנו, ולא
 תמצא מבלעדיו מעוז.
 28. שב בסבלנות עם אלה הקוראים ומתפללים אל רבוֹנָס, בקר וערב
 בבקשם את פניו, ואל תשא עיניך אל אשר מעבר להם (אל הכופרים
 העשירים) כדי להנות מטובות חיי העולם הזה,¹ ואל תשמע לאיש אשר
 השמטנו את זכרנו מלבו, והוא רדף אחרי תאוותו וכלו הפקרות.
 29. אמר, האמת היא מרבוֹנָכֶם. לכן הרוצה בה יאמין והרוצה יכפר.² אנחנו
 הכנו לכופרים אש אשר החומה שלה עוטה אותם. ואם יבקשו מים
 לשתיית, יושקו רק מים לוהטים בזית מרתח צולה את הפנים. כמה רע
 הוא המשקה, וכמה רע הוא מקום מנוחתם.
 30. את אלה שהאמינו ועשו את הטוב, לא נקפח את גמולם של אלה שעשו
 טוב.
 31. כי להם מיעדים גני עדן, ונהרות זורמים מתחתם, והם יהיו מקשטים
 בצמידי זהב, ולבושים בגדים ירקמים ממשי וקטיפה, ושכובים על ספות
 מגבהות. כמה טוב הוא השכר וכמה טוב הוא מקום מנוחתם.³

קטע 5

32. משל להם משל: שני אנשים⁴ אשר לאחד מהם (הכופר) נתנו שני גני
 ענבים, ועצי תמר סביב להם, והצמחנו כל מיני זרעים ביניהם,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 131.

2. המובן מן הפסוק הוא התראה.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 65 - 66, ופ' 75 - 76.

4. שני אנשים : אחד מהם מאמין והשני אינו מאמין. אללה נתן לכופר מהם שני גנים כדי להעמיד אותו במבחן.

33. כֹּל אֶחָד מִשְׁנֵי הַגָּנִים נָתַן אָכְלוֹ וְלֹא חָסַר דָּבָר מִמֶּנּוּ, וְהִבְקָעְנוּ בֵּינֵיהֶם נָהָר,
34. וְהָיָה לוֹ פָּרִי רֵב, וְהוּא אָמַר לְרַעְהוּ בִּיהִירוֹת, יֵשׁ לִי רִכּוּשׁ וְעוֹזָרִים יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לְךָ,
35. וְנִכְנַס אֶל גִּנְתּוֹ, חוּטֵא לְנַפְשׁוֹ (בְּכוֹפְרוֹ אֶת חֲסָדֵי רַבּוֹנוֹ), וְאָמַר, אֵינִי סָבוּר שֶׁהִגָּנָה הַזֶּה תַּחֲרֹב אִי פַעַם,
36. וְאֵין אֲנִי חוֹשֵׁשׁ לְשַׁעַת הַדִּין שֶׁתְּבוֹא, אֲךָ אִם אוֹחֲזָר אֶל רַבּוֹנִי אֲמַצָּא לִי שֵׁם מְקוֹם עוֹד יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה.¹
37. אוּלַם רַעְהוּ אָמַר לוֹ, הַכּוֹפֵר אֶתְּהָ בְּאֲשֶׁר בָּרָא אוֹתְךָ מַעֲכָר, וְאִזּוּ מִטְּפָה, וְאִזּוּ עָשָׂה אוֹתְךָ לְאִישׁ?²
38. וְאֲשֶׁר לִי, אֵלֶלָה הוּא רַבּוֹנִי, וְלֹא אֲשַׁתַּף לְרַבּוֹנִי אֶחָד.
39. וְלוֹ בְּהַכְנֹסֶד אֶל גִּנֶּד אֲמַרְתָּ, אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה אֵלֶלָה יִהְיֶה, אֵין עוֹ אֵלֶא בְּאֵלֶלָה? אִם אֶתְּהָ רוּאָה אוֹתִי שְׁנֵשׁ לִי פָחוֹת עֶשֶׂר וְיִלְדִים מִמֶּד,
40. יִתְכּוֹן וְיִתֵּן לִי רַבּוֹנִי גִנָּה יוֹתֵר טוֹבָה מִגִּנְתְּךָ, וְעַל גִּנְתְּךָ יִשְׁלַח עֵנֶשׁ (אֵשׁ) מִן הַשָּׁמַיִם וְיִתְהַפֵּד לְאֲדָמָה שְׁמָמָה,
41. אוֹ יִגְרֹם שְׁמִימִיָּה יִשְׁקַעוּ בְּאֲדָמָה וְלֹא תוּכַל לְמַצָּאֵם.³
42. וְקָרָה שְׁפָרְיוֹ הַשָּׁמַד, וְהַחֵל סוֹפֵק אֶת כַּפְּיוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר הוֹצִיא עַל גִּנְתּוֹ שֶׁהִפְכָּה לְשִׁמְמָה. וְאָמַר, הֲלוֹאִי וְלֹא שֶׁתִּפְתִּי מִיִּשְׁהוּ עִם רַבּוֹנִי.
43. לֹא הָיָה מִי שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֵלֶלָה, וְהוּא נִשְׁאָר מִחֲסָר מִגּוֹ וְעֲזָרָה.
44. בְּמַצָּב כֵּזֶה, אֵלֶלָה אֲשֶׁר הוּא הָאֱמֶת, הוּא הַשּׁוֹלֵט, הוּא הַטוֹב בְּגוֹמְלִים וְהַעוֹזֵר הַחֲזָק בְּיוֹתֵר.

קטע 6

45. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהֵם כָּמִים אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, כְּתוּצָאָה הַצָּמַח שֶׁל הָאֶרֶץ צָמַח וְהָיָה יֶרֶק, אֲךָ מִיָּד הוּא מְתִיבֵשׁ וְהָרוּחַ מִפְּזָרֵת אוֹתוֹ לְכָל הָרוּחוֹת. אֵלֶלָה יָכַל לַעֲשׂוֹת כָּל דָּבָר.⁴
46. הָרִכּוּשׁ וְהַבָּנִים הֵם תִּפְאָרֶת הָעוֹלָם הַזֶּה,⁵ אֲךָ הַמַּעֲשִׂים הַטוֹבִים נִשְׁאָרִים קִיָּמִים וְעוֹמְדִים, שֶׁכָּרֶם רֵב יוֹתֵר אֲצֵל רַבּוֹנֶד וְתִקּוּנָתָם גְּדוּלָּה יוֹתֵר.

1. ר' סורת מרים 19 : 77 ; וסורת פוצלת 41 : 50.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 30.

4. ר' סורת ינוס 10 : 24 ; סורת אז-זומר 39 : 21 ; וסורת אל-חדיד 57 : 20.

5. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 14 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 28.

47. בַּיּוֹם (הַדִּין) נַעֲתִיק אֶת הַהָרִים מִמְּקוֹמָם, וְתִרְאֶה אֶת הָאָרֶץ חֲשׁוּפָה,¹ אִזְנֵי אֶסְרָף אוֹתָם וְלֹא נִשְׁאִיר מֵהֶם אֶחָד.
48. וְהֵם יַעֲמְדוּ בַּפְּנֵי רְבוּנְךָ שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת, לֵאמֹר, הִנֵּה בָאתֶם אֵלֵינוּ כְּאִשָּׁר בָּרָאנוּ אֶתְכֶם בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה (עֲרוּמִּים),² אַכֹּן אַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם, כִּי לֹא קִבַּעְנוּ לָכֶם מוֹעֵד (לְהַחְיוֹתְכֶם לַחֲשׁבוֹן).
49. וּפְנִקֶס רְשׁוּם הַמַּעֲשִׂים שֶׁל כָּל אָדָם נָתַן לוֹ,³ וְאִזְנֵי תִרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים חֲרָדִים מִמָּה שֶׁרְשׁוּם בּוֹ, אוֹמְרִים, אוֹי לָנוּ! מַה לוֹ לַפְּנִקֶס הַרְשׁוּם הַזֶּה אֵינוּ מַעֲלִים אוֹ מְזַנִּיחַ דְּבַר קָטָן אוֹ גָּדוֹל בְּלִי לְרֹשֶׁם אוֹתוֹ? וּמַצָּאוּ אֶת מַעֲשִׂיהֶם לַפְּנִיָּהם,⁴ וְרְבוּנְךָ לֹא יַעֲשֶׂק אֶף אֶחָד.⁵

קטע 7

50. וְכְאִשָּׁר אִמְרָנוּ לַמַּלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, רַק אֲבֵלִיס⁶ הָיָה מִן הַגִּ'ן, לֹא צִיַּת לְצוֹ רְבוּנוֹ. הִתְקַחוּ אוֹתוֹ וְאֶת צֶאֱצָאָיו לְמַנִּים לְמִיָּנִיָּהם לָכֶם מִבְּלַעַדִּי? בְּעוֹדֶם אוֹיְבִים לָכֶם? אַכֹּן, תִּמְוָרָה רָעָה הִיא לְכּוֹפְרִים.
51. אֲנִי לֹא הִרְאִיתִי לָהֶם אֶת בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא אֶת בְּרִיאַתָם הֵם, וְלֹא הִיִּיתִי לּוֹקַח אֶת הַמַּתְעִים לִהְיוֹת לִי כְּעוֹזְרִים.
52. וּבַיּוֹם (יוֹם הַדִּין) יֹאמֶר (אֶלְלָה לְכּוֹפְרִים), קִרְאוּ אֶת שְׁתַּפִּי אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם כִּי שְׁתַּפִּי הֵם. וְיִקְרְאוּ אֵלֵיהֶם, אֵד הֵם לֹא יַעֲנוּ לָהֶם. וְאִנְחָנוּ נָשִׁים מְחַצָּה בִּינֵיהֶם.⁷
53. הַכּוֹפְרִים יִרְאוּ אֶת הָאֵשׁ וְיִחַשְׁבוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לְבִטָּח לִפְלֵ אֶל תּוֹכָהּ, וְלֹא יִמָּצְאוּ מִפְּלֵט מִמֶּנָּה.

קטע 8

54. בְּקוֹרְאָן זֶה הִבֵּאנוּ לְבִנֵּי הָאָדָם מִשְׁלִים שׁוֹנִים. אֲמָנָם הָאָדָם חוֹלֵק עַל כָּל דְּבַר.
55. וּמַה שֶּׁמֵּנַע מִבְּנֵי אָדָם לְהֵאמִין כְּשֶׁבָּאָה אֵלֵיהֶם הַהִדְרָכָה, וְלִשְׁאֹל אֶת סְלִיחַת רְבוּנָם, אֲלֵא הַתִּנְגְדוּתָם לִנְבִיא וּבִקְשָׁתָם שִׁיקְרָה לָהֶם אֶת אֲשֶׁר קָרָה לְקַדְמוֹנִים מִן הָעֵנֶשׁ, אוֹ שִׁיבּוֹא עֲלֵיהֶם עֲנָשָׁם מִיָּד.⁸

1. ר' סורת טא. הא 20 : 105 - 107; סורת אנ-נמל 27 : 88; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10.
 2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 94.
 3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69.
 4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30; סורת אל-קיאמה 75 : 13; וסורת אט-טארק 86 : 9.
 5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40; סורת אל-אנביא' 21 : 47; וסורת לוקמאן 31 : 16.
 6. ר' סורת אל-בקר 2 : 34.
 7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 94; סורת מרים 19 : 81; וסורת אל-קצצ 28 : 64.
 8. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32; סורת אל-אסרא' 17 : 92; וסורת אש-שוערא' 26 : 187.

56. איננו שולחים את השליחים אלא כמבשרים וכמזהירים, אך הכופרים רוצים לבטל את האמת בטענות שוא, ואת אותותי ואזהרות שהזהרו בהן שמים ללעג.
57. ומי חוטא יותר מזה אשר אם יזכירו לו את אותות רבונו, יפנה להם ערף וישכח את אשר עשו ידיו זה כבר? אנחנו אטמנו את לבותיהם לכן לא הבינו אותו (הקוראן), וגם הכבדנו את אֲזִיָּהֶם, ולכן אם תזמין אותם ללכת בדרך הישרה לא יזכרו לעולם.
58. אך רבונך הסולח ובעל הרחמים, לו רצה לעשותם אחראים למעשיהם היה ממחר להענישם, ואולם להם מועד ולא יוכלו למצא מפלט ממנו.¹
59. ואלה הערים השמדנו כאשר כפרו, ולהשמדתן קבענו מועד.
- קטע 9**
60. וכאשר אמר מוסא לנערו, לא אפסיק בדרךי עד שאגיע אל מפגש שְׁנִי הימים, גם אם תמשך דרכי זמן רב,
61. וכאשר הגיעו למקום מפגש שְׁנִי הימים, הם שכחו את הדג אשר הביאו אתם (לפרנסתם), והוא עשה דרכו אל הים והתחמק מהם,
62. וכאשר עברו שניהם מן המקום המסוים, אמר מוסא לנערו, הבא לנו את ארוחתנו, כי מאוד התעייפנו מן המסע הזה,
63. אמר (הנער), האם אתה זוכר, כאשר נחנו ליד הסלע, שכחתי את הדג, משום שהשטן גרם שלא אֲזְכְּרֶהוּ, והוא עשה דרכו אל הים בארץ פלא.
64. ואמר (מוסא), זה מה שרצינו, ושבנו על עקבותיהם בדרך אשר באו בה.
65. אז מצאו עבד מעבדינו, שהענקנו לו רחמים מאתנו ולמדנו אותו דעת מקרבנו.
66. אמר לו מוסא, האוכל להצטרף אליך למען תלמדני בינה מאשר למדת?
67. אמר האיש, לא תוכל לסבל להיות בחברתי.
68. ואיך תסבל את מה שאין לך בו ידיעה?
69. ואמר מוסא, תמצאני אם ירצה אלה בעל סבלנות, ואני מוכן לצית לכל פקדוֹתֶיךָ.
70. אמר האיש, אם תלנה אותי אל תשאֲלֵנִי דָּבָר, לפני שאני בעצמי אמר לך עליו.

קטע 10

71. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְכֶּם עַד שְׁעָלוֹ לְסָפִינָה, וְהַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ נָקַב בָּהּ חוּר. אָמַר (מוֹסֵא), הַנִּקְבֶּת בָּהּ חוּר לְמַעַן תִּטְבִּיעַ אֶת נוֹסְעֶיהָ? כָּבֵד עֲשִׂיתָ מַעֲשֶׂה לֹא מִקְבָּל.
72. אָמַר (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אָמַרְתִּי שֶׁלֹּא תִהְיֶה לָךְ סִבְלָנוֹת אִתִּי?
73. אָמַר (מוֹסֵא), אֵל תִּגְנֶה אוֹתִי עַל אֲשֶׁר שְׁכַחְתִּי זֹאת, וְאֵל תִּקְשֶׁה עָלַי.
74. וְהַמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶכְכֶם עַד שְׁפָגְשׁוּ עֲלֵם, וְהוּא הָרַג אוֹתוֹ. אָמַר (מוֹסֵא), הֲאִם הִרְגֶּתָּ נָפֶשׁ זָכָה עַל אֵף שֶׁהִיא חַפָּה מִפְּשָׁעִי, כָּבֵד עֲשִׂיתָ מַעֲשֶׂה נוֹרָא וְאִים.

חלק 16

75. אָמַר (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אָמַרְתִּי שֶׁלֹּא תִהְיֶה לָךְ סִבְלָנוֹת אִתִּי?
76. אָמַר (מוֹסֵא), אִם שׁוֹב אוֹסִיף לְשָׂאֵל אוֹתָךְ עַל דָּבָר, אֵתָּה צוֹדֵק אִם לֹא תִתֵּן לִי לְהוֹסִיף לְלוֹוֹתְךָ,
77. וְהַמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶכְכֶם וְהִגִּיעוּ אֵל כָּפָר, וּבִקְשׁוּ אֶכֶל מֵאֲנָשִׁיךָ, אוֹלָם הֵם סָרְבוּ לְאַרְחָם. אִזּוּ מֵצְאוּ בּוֹ גֹּדֵר שְׁעוֹמְדָת לְהִתְמוֹטֵט, וְהוּא (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ) הִקִּים וְתָקַן אוֹתָהּ. אָמַר (מוֹסֵא), לֹא רָצִיתִי, לְקַחַת שְׂכָר עַל כֶּד.
78. אָמַר (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ), הִגִּיעָה שְׁעַת הַפְּרָדָה בֵּינִי לְבִינְךָ. וְעַתָּה אֲבֹאֵר לָךְ אֶת פֶּשֶׁר הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.
79. בְּאֲשֶׁר לְסָפִינָה, הִיָּתָה שְׂיָכָת לְמַסְכָּנִים עוֹבְדֵי יָם, וְרָצִיתִי לְחַבֵּל בָּהּ, כִּי הָיָה לְפָנֶיהֶם מֶלֶךְ הַשּׁוֹדָד כָּל סָפִינָה בְּמַצָּב טוֹב.
80. וּבְאֲשֶׁר לְעֵלָם שֶׁהִרְגִּיתִי, הוֹרִיו הָיוּ מֵאֲמִינִים, וְחֲשַׁשְׁנוּ (אִם לֹא נִהְרַג אוֹתוֹ) שְׂיָכָפָה עֲלֵיהֶם תַּעֲזִיחַ וּכְפִירָה,
81. וְרָצִינוּ כִּי יִתֵּן לָהֶם רְבוּנִם בְּמִקְוֵמוֹ בּוֹ זִכָּאִי וְטָהוֹר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ.
82. וּבְאֲשֶׁר לְגֹדֵר שֶׁתִּקְנֶנִּי, בְּעֲלִיָּהּ הֵם שְׁנֵי נְעָרִים יְתוֹמִים מִבְּנֵי הַכָּפָר, וְתַחְתֵּיהָ טָמוֹן אוֹצָר הַשֵּׁנִיד לָהֶם, וְאֲבִיָּהֶם הָיָה אִישׁ יֹשֵׁר, עַל כֵּן רָצָה רְבוּנוֹךְ כִּי הָאוֹצָר יִהְיֶה שְׁמוֹר לְנְעָרִים שְׂיוֹצִיאֻהוּ כְּאֲשֶׁר יִתְבַּגְּרוּ בְּרַחֲמָנוֹת מְרֻבּוּנְךָ. לֹא עֲשִׂיתִי כָל זֹאת עַל דַּעַת עֲצָמִי, זֶהוּ פְּרוּשׁ הַמַּעֲשִׂים שֶׁלֹּא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.

קטע 11

83. יִשְׁאַלְוּ אוֹתָךְ עַל ד'וֹ אֶל-קִרְנִין. אָמַר, אֲנִי אֶסְפֵּר לָכֶם דְּבָרִים עָלָיו.
84. אַכֵּן אֲנַחְנוּ חִזְקָנוּ אוֹתוֹ וּפְתַחְנוּ בְּפָנָיו שְׂבִילִים רַבִּים לְכָל קְצוּוֹת הָעוֹלָם,

85. והוא יצא לדָרֶךְ.

86. (פְּנֵה מַעְרָבָה), וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר בּוֹ כְּנִרְאָה שׁוֹקֶעֶת הַשָּׁמַיִם, וְרָאָה אוֹתָהּ שׁוֹקֶעֶת אֶצֶל מַעְיָן מִיָּם וּבֶחַץ שָׁחַר, וּמִצָּא שָׁם אִמָּה (שְׂאִינָה עוֹבְדַת אֱלֹלָה וְהַשְׁתַּלֵּט עָלֶיהָ). אֲמַרְנוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קִרְנֵינוּ! הִבְרָרָה בִּידָךְ לְהַעֲנִישָׁם בְּגִלְל כְּפִירָתָם בְּאֱלֹלָה אוֹ לְהַתִּיחֵס אֲלֵיהֶם בְּעֲדִינּוֹת.

87. הוּא אָמַר, כָּל הַכּוֹפֵר וְהַחוּטָא נַעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּחַיִּים, וְאַחַר יוֹחֵזֵר אֶל רְבוּנוֹ, וְהוּא גַם יַעֲנִישׁ אוֹתוֹ עֲנֵשׁ נוֹרָא,

88. וְאִמָּנָם מִי שְׂמֵאֲמִין וְעוֹשֶׂה טוֹב מִגִּיעַ לוֹ שָׁכָר טוֹב וְנִתְחִס אֵלָיו בְּהִיגִנוֹת.

89. וּלְאַחַר כֵּךְ הוּא הִלֵּךְ בְּעֵקֶבּוֹת שְׁבִיל אַחַר (פְּנֵה מִזְרָחָה),

90. עַד שֶׁהִגִּיעַ לַמָּקוֹם זְרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ, וּמִצָּא אוֹתָהּ זּוֹרַחַת עַל אִמָּה אֲשֶׁר לֹא נָתַנוּ לָהֶם מִסְתּוֹר מִפְּנֵי הַשָּׁמֶשׁ,

91. וּכְבֵּר יַדְעֵנוּ אֵת כָּל סוּדוֹתָיו וּמַעֲשָׂיו.

92. וְאַחַר כֵּךְ הוּא הִלֵּךְ בְּעֵקֶבּוֹת שְׁבִיל אַחַר (אֲשֶׁר הִרְאִינוּ לוֹ),

93. עַד שֶׁהִגִּיעַ אֶל מָקוֹם בֵּין שְׁנֵי רִכְסֵי הָרִים, וּמִצָּא שָׁם בְּנֵי עַם שְׂכַמְעֻט לֹא מְבִינִים שָׁפָה אַחֲרֵת מִלְּבַד שְׁפָתָם,

94. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קִרְנֵינוּ! בְּנֵי גּוֹג וּמִגּוֹג מְרִבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ. הֵאֵם תִּסְכְּכִים שְׁנֵשְׁלֵם לָךְ שָׁכָר לְמַעַן תִּבְנֶה גֹדֶר בֵּינֵינוּ לְבִינָם?

95. הוּא אָמַר, מַה שָּׂרְבוּנִי הָעֵנִיק לִי מִחִכּוֹת וְחִמְקָנָה טוֹב יוֹתֵר מִמָּה שְׂאֵתָם עוֹמְדִים לְשֵׁלֵם לִי. לָכוֹ עֲזְרוּ לִי בַּעֲצָם יַדְכֶם, וְאַקִּים גֹּדֶר בֵּינֵיכֶם לְבִינָם.

96. הִבִּיאוּ לִי גוֹשֵׁי בְרָזָל, וְכַאֲשֶׁר מֵלֵא אֵת רִכְסֵי הָהָרִים, אָמַר, נִפְחוּ! וְכַאֲשֶׁר לָחַט הַבְּרָזָל כָּאֵשׁ, אָמַר, הִבִּיאוּ לִי נְחֹשֶׁת מִתְּכַת לְשַׁפֵּף עָלָיו,

97. אֲזִי לֹא יִכְלוּ לַעֲלוֹת עַל (הַגֹּדֶר) אוֹ לְנַקְבָּהּ.

98. אָמַר, (הַגֹּדֶר הַזֶּה) הִיא רַחֲמָנוֹת מְרֻבּוּנִי, וְאוֹלָם כָּאֲשֶׁר תִּתְקַזֵּם הַבְּטָחַת רְבוּנִי (בְּצִאָתָם), אֲזִי יְפוֹרֵר רְבוּנִי אֵת הַגֹּדֶר, הֵן הַבְּטָחַת רְבוּנִי אֲמַת הִיא.

99. בְּיוֹם הַהוּא נִנִּיחַ לָהֶם (גּוֹג וּמִגּוֹג וּבְנֵי אָדָם אֲחֵרִים) לְהִסְתַּעַר זֶה עַל זֶה כְּמוֹ גְּלִי הַיָּם, וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְנִאָּסַף אֵת כָּלֶם יַחֲדוֹ לְדִין.

100. בְּיוֹם הַהוּא נַעֲרֹךְ אֵת גִּיהֶלֶם בְּפָנֵי הַכּוֹפְרִים,

101. אֲשֶׁר הָיוּ כְּעוֹרִים וְלֹא רָאוּ אֵת אוֹתוֹת זְכָרִי, וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁמַע אֵת הַקְּרִיאָה לְאַמּוֹנָה.

קטע 12

102. הִחְשָׁבוּ הַכּוֹפְרִים כִּי יִקְחוּ לָהֶם אֶת עוֹבְדֵי זֹלָתִי לְמַגְנִים? אֲנַחְנוּ הִכְנוּ אֶת גִּיהֶנָם לַכּוֹפְרִים כְּמָקוֹם מְרֻבָּץ.
103. אָמַר, הַאֲגִיד לָכֶם מִי הֵם אֱלֹה אֲשֶׁר יִלְדוּ כָּל עַמָּלָם לְאַבְדּוֹן?
104. אֱלֹה הֵם אֲשֶׁר מֵאַמְצִיָּהֶם בְּעוֹלָם הִזָּה יִהְיוּ לַשָּׁוְא, אֲפֹלוּ שֶׁהֵם חוֹשְׁבִים כִּי הֵם יִיטִיבוּ לַעֲשׂוֹת,
105. וְהֵם הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רְבוּנָם וּבַפְּגִישָׁה עִמּוֹ, מַעֲשֵׂיהֶם הֵם בְּטָלִים, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים לֹא נִיחָס לָהֶם כָּל מִשְׁקָל.
106. זֶה עָנָשׁ, גִּיהֶנָם, בְּאֲשֶׁר כָּפְרוּ, וְשָׁמוּ אֶת אוֹתוֹתַי וְאֶת שְׁלִיחֵי לְלַעַג.
107. אַךְ הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב בְּגֵן עֵדֶן¹ אֲשֶׁר יִהְיֶה מְקוֹם מְנוּחָתָם,
108. וּבוּ יִשְׁאָרוּ לְנֶצַח וְלֹא יִבְקָשׁוּ תַּחֲלִיף.
109. אָמַר, אֱלֹה הִזָּה הֵימָּה דִּיו (לְכַתֵּב) דְּבָרֵי רְבוּנִי, כִּי אֲזִי הֵימָּה אֲזַל בְּטָרָם יֶאֱזְלוּ דְּבָרֵי רְבוּנִי, וְלוֹ גַם הִבָּאֵנוּ עוֹד זְמַיִם כְּמוֹהוּ (כְּדִיו).
110. אָמַר, אֲנִי רַק בֶּן אָדָם כְּמוֹתְכֶם, אֲלֹא שֶׁהִשְׁרָה אֵלֵי, שֶׁהָאֱלֹה שָׁלַכְּם הוּא אֱלֹה אֶחָד, וְלָכֵן כָּל הַמִּבְקָשׁ פְּגִישָׁה עִם רְבוּנוּ, חִזְּב לַעֲשׂוֹת אֶת הַטוֹב וְלַעֲבֹד אֶת רְבוּנוּ בְּלֹא לְצָרָה לוֹ כָּל שְׁתָּף.

19

סִוֵּרַת מְרִיָּם מְרִיָּם

סורה זו קיבלה את שמה «מְרִיָּם, מְרִיָּם» מן הספור
המענין של מְרִיָּם בנת עמראן מלפני שנולדה עד היום
שהיא בעצמה הולידה בן בלי אב ברצונו של אלה. ר'
הפסוקים 16 - 36. מענין מאוד לקרוא את הפסוקים
האלה.

הורדה במכה אחרי סורת פאטר 35, ופסוקיה תשעים
ושמונה. קיבלה את שמה «מְרִיָּם» מפסוק ששה-עשר.

סורת מרים 19

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. כ. ה. י. ע. צ.¹
2. זְהוּ זָכָר רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ לַעֲבֹדוֹ זָכְרָא,²
3. כַּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ בְּצִנְעָה,
4. וְהוּא אָמַר, רַבּוֹנִי! כָּבֵד נַחֲלָשׁוֹ עֲצֻמוֹתַי (כּוֹחִי אֶזֶל), וְרֹאשִׁי הִלְבִּין מִשִּׁיבָה, וַיַּעֲוֹלֶם לֹא הִתְאַכְזְבֹּתִי מִפְּנוֹתַי אֵלַיִךְ,
5. וַיֵּרָא אֲנִי מִפְּנֵי הַקְּרוֹבִים אֵלֶּה שֶׁיִּירָשׁוּ אוֹתִי אַחֲרַי, (שֶׁלֹּא יַעֲבֹדוּ אוֹתָךְ כְּרֹאוֹי), כִּי אֲשֶׁתִּי עֲקָרָה. עַל כֵּן הֶעֱנַק לִי מִלְּפָנֶיךָ (בֶּן) יוֹרֵשׁ,
6. אֲשֶׁר יִירֹשׁ אוֹתִי וְאֵת בֵּית יַעֲקֹב (יַעֲקֹב) (יִירֹשׁ הַנְּבוּאָה). וַעֲשֵׂה אוֹתוֹ רַבּוֹנִי מִקָּבֵל (אֵלַיִךְ וְאֶל עַבְדֶּיךָ!)
7. (רַבּוֹנוֹ אָמַר לוֹ), הוּא זָכְרָא! הִנֵּה אֲנַחְנוּ מִבְּשָׂרִים לָךְ בָּבֹן, וְיִהְיֶה שְׁמוֹ, יַחְיָא (יוֹחָנָן), שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ דּוּמָה מִלְּפָנִים.³
8. וְהוּא אָמַר, רַבּוֹנִי! אֵיךְ יִהְיֶה לִי בֶן וְאֲשֶׁתִּי עֲקָרָה, וְאֲנִי בָּאתִי בְּזִמְמִים?⁴
9. וְנֹאמַר לוֹ, כֹּה אָמַר רַבּוֹנָךְ, זֶה קֵל מְאוּד לִי. וּכְבֹּד בְּרֹאשִׁיךָ מִלְּפָנִים, בְּהִיוֹתְךָ לֹא כְּלוּם.⁵
10. אָמַר (זָכְרָא), רַבּוֹנִי! עֲשֵׂה לִי אוֹת (שֶׁאֲשֶׁתִּי תִכְנֶס לַהֲרִיוֹן), וַיֹּאמֶר, הָאוֹת שֶׁלָּךְ יִהְיֶה שֶׁלֹּא תִּדְבֹּר אֶל הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹשָׁה לַיְלֹת רְצוּפִים בְּהִיוֹתְךָ בְּרִיא.⁶
11. אַז יֵצֵא מִבֵּית תִּפְלָתוֹ אֶל בְּנֵי עַמּוֹ וְאוֹתֵת לָהֶם לְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵי בִקְרָ וְעָרַב.
12. הוּא יַחְיָא! לְמַד הַסֵּפֶר⁷ בְּרִצִּינוֹת. וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ מִיִּלְדוּתוֹ חֻכְמָה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית : כאף. הא, יא, עין. צאד.

2. זכריא : אביו של יחיא (יוחנן המטביל). ר' סורת אאל עמראן 3 : 38 - 41.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 38 - 39.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 38 - 41.

5. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 1.

6. ר' סורת אאל עמראן 3 : 41.

7. הספר : התורה.

13. וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ רַחֲמָנוֹת, וְאַהֲבָה, וְטֵהָר מֵאַתָּנוּ. הוּא הָיָה יֵרָא אֶלְלָהּ,

14. וְהָיָה מָסוּר וּמִכְבֵּד אֶת שְׁנֵי הוֹרָיו, וְלֹא הָיָה עָרִיץ סָרְבּוֹ,

15. שְׁלוֹם עָלָיו יוֹם הַלְדָתוֹ וְיוֹם מוֹתוֹ וְיוֹם שְׁיָקוּם לַחַיִּים.

קטע 2

16. הַזָּכֵר בְּסִפֵּר (הַקּוֹרְאָן) אֶת מָרְיָם (מָרְיָם), אֲשֶׁר הִתְרַחֲקָה מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּהּ
וּפְנִיתָה מִזְרָחָה,

17. וְהִסְתַּתְרָה מֵהֶם, אֲזִי שְׁלַחְנָה אֵלֶיהָ אֶת רוּחִנוּ, וְהוּא הוֹפִיעַ לְפָנֶיהָ כְּגִבֵּר
מִשְׁלָם.

18. וְהִיא אָמְרָה, אֲבִקֵּשׁ מִהֲרַחֲמֹן מִחֲסֶה מִמֶּךָ, אִם יֵרָא אֶלְלָהּ הַנֶּזֶד!

19. וְאֲזִי הוּא אָמַר, אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹנֵךְ לָתֵת לָךְ בֶּן טָהוֹר.

20. הִיא אָמְרָה, כִּי־צַד יִהְיֶה לִּי בֶן, וְאִישׁ לֹא נָגַע בִּי,¹ וְאֲנִי אֵינְנִי פְרוּצָה.

21. הוּא אָמַר, זֶה נָכוֹן. אֲבָל רַבּוֹנֵךְ אָמַר, זֶה קָל מְאוֹד לִי. נַעֲשֶׂה אוֹתוֹ (הַבֶּן)

אוֹת לְבָנִי הָאָדָם, וְרַחֲמִים מֵאַתָּנוּ. וְכֵלָה וְנִחְרָץ הַעֲנָן.

22. וְהִרְתָּה בּוֹ, וּפְרָשָׁה עִמּוֹ אֶל מְקוֹם רְחוֹק מִבְּנֵי אָדָם.

23. חֲבָלֵי לְדָה אֲחֻזָּיָה אֲצֵל גִּזַּע שֶׁל דָּקָל, וְאֲזִי אָמְרָה, הַלּוֹאִי הֵייתִי מֵתָה לְפָנֶי
זֶה וְלַעוֹלָם נִשְׁכַּחַת.

24. וְקִרְאָה לָהּ (קוֹל) מִתַּחֲתֶיהָ,² אֵל תִּצְטַעְרִי! רַבּוֹנֵךְ עָשָׂה לָךְ מִתַּחַת לְרַגְלֶיךָ
נַחַל זֹרֵם,

25. וְאֵת גִּזַּע הַדָּקָל הִנִּיעִי כְּלַפֵּיךָ וַיִּפְּלוּ מִמֶּנּוּ תַמְרִים בְּשָׁלִים וִטְרִיִּים,

26. אֲכָלִי וְשָׁתִי וְהִרְגָעִי, וּבִרְאוּתְךָ אֶחָד מִבְּנֵי הָאָדָם, אָמַרְי, נִדְרָתִי צוּם
לְרַחֲמֹךְ, וְלָכֵן לֹא אֲדַבֵּר עִם אָדָם הַיּוֹם.

27. וּתְבִיאָהּ (הַתִּינוֹק) אֶל בְּנֵי עַמָּהּ, וְהִיא נוֹשָׂאת אוֹתוֹ. וְהֵם אָמְרוּ, הוּי
מָרְיָם (מָרְיָם)! כִּבֶּר עֲשִׂית מַעֲשֶׂה מְגָנָה.

28. הוּי אַחוֹת הָאֲרוֹן!³ אָבָא שְׁלָךְ לֹא הָיָה נוֹאֵף, וְאָמָא שְׁלָךְ לֹא הָיְתָה פְרוּצָה.

29. הִיא הַצְבִּיעָה עָלָיו, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, אֵיךְ נִדְבֵר עִם תִּינוֹק בְּעָרִיסָה?

30. אָמַר (הַתִּינוֹק), הִנֵּה אֲנִי עֹבֵד אֶלְלָהּ, נָתַן לִי אֶת הַסֵּפֶר וַעֲשֶׂה אוֹתִי נְבִיא,

1. ואיש לא נגע בי: היא עדיין לא הייתה נשואה.

2. הפרשנים טוענים שהקורא הוא ג'בריל (גבריאל) או התינוק עצמו.

3. הכינוי "אחות של הארון" למרים אמו של עיסא, הוא רק תואר למעמדה בתור כהנת בת למעמד הכהנים שהארון היה בו הכהן הגדול הראשון.

31. וְעָשָׂה אוֹתִי מְבָרָךְ בְּכָל מְקוֹם שְׁאֶהְיָה, וּיְצַנְנִי עַל הַתַּפְלָה וְעַל הַצְדָקָה כָּל עוֹדֵי בַחַיִּים,¹
32. וּלְכַבֵּד אֶת אֹמִי, וְלֹא עָשָׂה אוֹתִי עָרִיץ פּוֹרֵק חֶק,
33. שְׁלוֹם עָלַי בְּיוֹם הַלֵּדָתִי, וּבְיוֹם מוֹתִי, וּבְיוֹם שְׁאֶקוּם לַתְּחִיָּה.²
34. זֶהוּ עִיסָא בֶן מֶרְס, דְּבַר הָאֻמָּת אֲשֶׁר הֵם מְטִילִים בּוֹ סַפֵּק.
35. אֵלֶּלָה בְּכָלֵל לֹא הוֹלִיד בּוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! אִם יִרְצָה דְּבַר מַח, רַק יֹאמַר לוֹ, «הֵיָּה!» וְהֵיָּה.
36. (וְעִיסָא אָמַר לְבְנֵי עֲמוֹ), וְאַכּוּ אֵלֶּלָה הוּא רַבּוּנִי וְרַבּוּנוּכֶם, עֲבָדוּ אוֹתוֹ, כִּי זֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.³
37. נַחֲלִקוּ הַסִּיעוֹת (הַנוֹצְרִים וְהַיְּהוּדִים) בִּינֵיהֶן (אוֹדוֹת עִיסָא בֶן מֶרְס). אוֹי לְכּוֹפְרִים מִפְּגִישַׁת יוֹם (יוֹם הַדִּין) הַעֲנֵשׁ שְׁלוֹ מְאוּד נוֹרָא.
38. וְאִין שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה כְּמוֹהֶם בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׁבוּ יָבוֹאוּ אֵלֵינוּ,⁴ וְאוֹלֵם הַחוּטָאִים בְּתַעֲיָה בְּרוּרָה.
39. וְהִזְהַר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם הַיְּגוֹן (יוֹם הַדִּין) בְּהַחֲרָךְ הַדְּבָר. אֵד הֵם לֹא יִשְׁימוּ לֵב וְלֹא יֶאֱמִינוּ.
40. אַכּוּ אֲנוּ נִירֵשׁ אֶת הָאֶרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, וְאֵלֵינוּ יוֹחֲזֵרוּ.⁵

קטע 3

41. הַזְכֵּר בְּסִפְר (הַקּוֹרְאָן) אֶת אַבְרָאָהִים. אַכּוּ הֵיָּה צָדִיק וְנָבִיא,
42. בְּאוֹמְרוֹ לְאַבְיו, אַבִּי! לְמָה תַּעֲבֹד אֶת מָה שְׁאֵינִי שׁוֹמֵעַ וְאֵינִי רוֹאֶה, וְלֹא יוֹעִיל לָךְ בְּדַבֵּר כָּל שְׁהוּא?
43. אַבִּי! אֵלֶּלָה הָעֵנִיק לִי מִן הַדַּעַת מָה שְׁלֹא הָעֵנִיק לָךְ, עַל כֵּן לָךְ אַחֲרִי וְאַדְרִיךְ אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הַיְשָׁר,
44. אַבִּי! אַל תַּעֲבֹד אֶת הַשָּׁטָן, כִּי הַשָּׁטָן מִתְמַרְדֵּן נֶגֶד הַרְחָמוֹ,
45. אַבִּי! אַכּוּ יִרְא אֲנִי פֶן יַעַבְדְּ עֵנֶשׁ מִן הַרְחָמוֹ, וְאַז תִּהְיֶה רַע לְשָׁטָן (בְּגִיָּהנֶם).

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 43.

2. ביום הדין. ר' פסוק 15 לעיל.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 51.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 26.

5. כלומר אללה יהיה אחרי ככלות הכל היחיד החי והקיים. هو الأول والآخر, הוא הראשון והאחרון.

46. אולם אביו אמר, המואס אתה את אלהי, אברהמים: אכן אם לא תחדל ארגם אותך באבנים. התרחק ממני לזמן רב.
47. אברהמים אמר, שלום עליך. אני אבקש מרבוני לסלח לך, כי הוא רב-חסד אלי,¹
48. ואתרחק מכם וממה שאתם עובדים, ואתפלל אל רבוני, ואני מקוה שהוא יענה לתפילתי.
49. ואחר שהתרחק מהם ומאליהם אשר עבדו מבלעדי אלה, הענקנו לו את אסחאק (יצחק) ואת יעקוב (יעקב), ועשינו את שניהם לנביאים, והענקנו להם מרחמינו, לשון צדק מרומם.

קטע 4

51. הזכר בספר (הקוראן) את מוסא, הוא היה נבחר והיה שליח ונביא.²
52. קראנו אליו מצדו הימני של הר הטור, וקרבונוהו לדבר אלינו באפן פרטי,
53. והענקנו לו מרחמינו את אחיו הארון כנביא (לעזר לו).³
54. הזכר בספר (הקוראן) את אסמאעיל (ישמעאל), והיה שליח ונביא,
55. והיה מצוה את בניו על התפלה ועל הצדקה, והיה מקבל אצל רבונו.⁴
56. הזכר בספר (הקוראן) את אדריס, שהיה צדיק ונביא,
57. והעלינו אותו אל מקום עליון.
58. אלה הם אשר נטה להם אלה חסד מן הנביאים מצאצאי אדם, ומאלה אשר נשאנו עם נוח (נח) (בתבה), ומצאצאי אברהמים ואסראיל (ישראל),⁵ ומאלה אשר הדרךנו ובחרנו,⁶ בהקרא לפניהם אותות הרהמן (פסוקי הקוראן) נפלו על פניהם משתחוים ובוכים,

1. ר' סורת אברהמים 14 : 41.

2. ר' סורת אברהמים 14 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 144.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 13 ; וסורת אל-קצצ 28 : 34.

5. הנביאים משושלת יעקוב (ישראל) הנזכרים בקוראן : יוסוף, מוסא, הארון, דאוויד (דוד), סולימאן (שלמה), זכריא, יחיא, ועיסא בן מרים.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 83 - 90 ; וסורת ע'אפר 40 : 78.

59. וקמו אחריהם דורות אחרים אשר לא שמרו את התפלה, והלכו אחרי התאוות וסופם אבדון (בגיהנם),
60. פרט למי שחזר בתשובה והאמין ועשה את הטוב, אלה יכנסו אל הגן ולא יקפחו במאומה,¹
61. גני עדן אשר הבטיח הרחמן לעבדיו בנסתר, והבטחתו תתקיים בלי ספק,
62. ושם לא ישמעו לשון הרע אלא רק אמרי שלום,² ומזונם יהיה ערוך בקר וערב,
63. זהו הגן אשר נעניק לעבדינו היראים.³
64. (מלאך ג' בריל) אמר, אין אנחנו יורדים אל הארץ מן השמים אלא בפקדת רבונך, כי הוא שולט על כל אשר לפנינו ועל כל אשר מעבר לנו, וכל אשר בין זה לזה, ורבונך אינו שוכח דבר.
65. רבון השמים והארץ וכל אשר ביניהם, עבדהו אפוא, והתמיד בעבודתו, התדע מישהו שיזדמה או ישנה לו?

קטע 5

66. האדם (הלא מאמין) אומר, האם אחר שאמות אקום לתחייה?
67. האם אינו זוכר כי אנחנו בראנו אותו מלפנים כאשר לא היה כלום?
68. חי רבונך! כי נאסף אותם ואת השטנים, ואז נציגם סביב גיהנם על ברכיהם.
69. אחר כך נמשך מכל קבוצה את אלה שהרבו למרד כנגד הרחמן.
70. הן אנחנו יודעים טוב מי ראוי מכלם להצלות בגיהנם.
71. אין אחד מהם שלא יבוא אל גיהנם (כאשר יעבר על הסראט),⁴ כי זה הכרח נחרץ מרבונך.
72. אך את היראים נציל, ואת החוטאים נשאיר בו נופלים על ברכיהם.
73. כאשר יקראו בפניהם את אותותינו הברורים, יאמרו הכופרים למאמינים, מי משתי הקבוצות משכנותיו נאים יותר, ועמדתו גבוהה יותר?

1. ר' סורת אל-פורקאן 25: 68 - 70.

2. ר' סורת אל-ואקעה 56: 26.

3. ר' סורת אל-מואמן 23: 1 - 11.

4. הסראט הוא, גשר דק מאוד מושט על פני גיהנם. כל בני האדם יעברו עליו ביום הדין.

74. כִּמָּה דוֹרוֹת אֲנַחְנוּ הַשְׁמַדְנוּ לַפְּנִיָּהֶם שֶׁהָיוּ יוֹתֵר עֲשִׁירִים וַיּוֹתֵר נָאִים?
75. אָמַר, לַתּוֹעִים יִתְּנוּ הֶרְחָמֹן אֲרָכָה עַד שִׁירָאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמֵּיָעֵד לָהֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹ יֵרָאוּ בָּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. יִדְעוּ אָז מִי מְקוֹמוֹ הוּא הָרַע יוֹתֵר, וּמִי כוֹחוֹ וְעוֹזָרְיוֹ הֵם הַחֲלָשִׁים יוֹתֵר.
76. אֵךְ לַמְדַּרְכִּים יוֹסִיף אֱלֹלָה הַדְּרָכָה,¹ וְלַמַּעֲשִׂים הַקְּיָמִים הַטּוֹבִים גָּמוּל טוֹב וְתוֹצָאוֹת טוֹבוֹת יוֹתֵר אֶצֶל רַבּוֹנָךְ.²
77. הֲרֵאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹתַיִנוּ,³ בְּאוֹמְרוֹ (בְּשַׁחְצוֹנוֹת), אֲנִי בְּטוֹחַ שִׁיְהִיָּה לִי עוֹד רְכוֹשׁ רַב וַיְהִי לִי עוֹד בָּנִים (בְּעוֹלָם הַבָּא).
78. הָאֵם רָאָה הוּא אֶת הַנִּסְתֵּר? אוֹ קִבֵּל הַתַּחֲבִּיבוֹת עַל כֵּךְ מִן הֶרְחָמֹן?
79. בּוֹדָאִי שְׁלֹא! אֲנַחְנוּ נִרְשָׁם אֶת דְּבָרֵינוּ, וְנִגְדִּיל לוֹ אֶת הָעֹנֶשׁ (בְּיוֹם הַדִּין), וְנִירֹשׁ מִמֶּנּוּ אֶת כָּל מַה שֶּׁהוּא מִתְפָּאֵר בּוֹ, וְנֵאלִינוּ יָבוֹא יַחֲדִי.
81. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹלָה אֱלִילִים, לִהְיוֹת לָהֶם לְמַעֲזוֹ.
82. בּוֹדָאִי שְׁלֹא! כִּי בְּסוֹפָם יִתְפַּחְשׁוּ לָהֶם הָאֱלִילִים הָאֵלֶּה וַיְהִי לַמַּתְנַגְּדִיהֶם.

קטע 6

83. הֲלֹא רָאִיתָ כִּי שָׁלַחְנוּ אֶת הַשְּׁטָנִים אֶל הַכּוֹפְרִים לְהַסִּיתָם הַסֵּתָה (לְהַרְחִיקָם מִן הָאֱמוּנָה אֶל הַכְפִּירָה)?
84. לָכֵן אֵל תִּבְקֹשׁ לְהַחִישׁ פְּעֻלָּה נִגְדָם, כִּי אֲנַחְנוּ סוֹפְרִים לָהֶם אֶת יְמֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם.
85. וּבְיוֹם הַהוּא נֶאֱסַף אֶת הַיִּרְאִים וְנִשְׁלַח אוֹתָם אֶל הֶרְחָמֹן בְּכָבוֹד,
86. וְנוֹבִיל אֶת הַחוֹטָאִים צָמְאִים אֶל גִּיהֶנֶם,
87. וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מְלִיץ אֲלֵא בְּרִשּׁוֹתָיו שֶׁל הֶרְחָמֹן.
88. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, הוֹלִיד הֶרְחָמֹן בּוֹ,
89. אֲכֹן, נוֹרָא הַדְּבָר אֲשֶׁר אָמַרְתָּם,
90. הַשָּׁמַיִם כִּמְעַט בָּקְעוּ מִדְּבוּר זֶה, הָאָרֶץ כִּמְעַט נִבְקָעָה, וַיִּהָרֶסוּ כִּמְעַט הַתְּמוֹטָטוּ,
91. עַל אֲשֶׁר יִחְסוּ לְרַחֲמֹן בּוֹ,

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

2. ר' סורת אל-כהן 18 : 46.

3. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שהאיש הזה הוא אל-עאצא אבן ואאיל אחד המנהיגים החזקים ביותר במכה.

92. לא יתכן ולא יעלה על הדעת שהרחמן יהיה לו בן.
93. סוף כל שוכני השמים (המלאכים) והארץ (בני האדם והג'ן) לבוא אל הרחמן בעבדיו.
94. הוא מונה וסופר את כלם.
95. ביום תחית המתים יבואו כל אחד בעצמו ולבדו (בלי כלים),
96. ואולם אלה שהאמינו ועשו את הטוב, הרחמן יכניס את אהבתם (ללבבות עבדיו).
97. את הקוראן גלינו בלשונך (מוחמד) להקל עליך לבשר טוב למאמינים ולהזהיר אנשים משבעים בכפירה.
98. מה רבים הדורות אשר השמדנו לפניהם. האם תבחין באחד מהם או תשמע להם זכר?

20

סִוֵּרַת טָא. הָא.

טָא. הָא.

סורה זו קיבלה את שמה משתי האותיות «ט. ה.» המופיעות בהתחלת הסורה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה כשם פרטי לאנשים, «طه, טאהא, משום שהם חושבים שזה שם משמות הנביא מוחמד, כמו, «יא. סין» ו «מוסטפא».

הורדה במכה אחרי סורת מרים 19, ופסוקיה מאה שלושים וחמישה. קיבלה את שמה «טא. הא.» מפסוק אחד.

סורת טא. הא. 20

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ

קטע 1

1. ט. ה.¹
2. לא הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ אֶת הַקּוֹרְאָן לְמַעַן תִּתְּיִסֵּר,
3. אֲלֹא רַק לְהַזְכִּירָת הִירָאִים,
4. הוֹרְדָה מִמִּי שֶׁבָּרָא אֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים,
5. הֶרְחֵמְנוּ עָלֶה עַל כֹּס הַמַּלְכוּת,
6. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְכָל אֲשֶׁר מִתַּחַת הָאֲדָמָה.
7. אִם תִּשָּׂא אֶת קוֹלְךָ (אוֹ תִסְתִּיר אוֹתוֹ),² הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַסּוּד וְאֵף אֶת הַנִּסְתָּר מִכָּל.
8. אֱלֹהֵה, אִין אֱלֹהֵה מִבְּלַעַדִּי, בַּעַל הַשְּׁמוֹת הַיְּפִים בְּיוֹתֵר.³
9. הָאִם הִגִּיעַ אֵלֶיךָ סִפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסָא?
10. בְּרֹאוֹתוֹ אֵשׁ, וְאָמַר אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ, הִשְׁאֲרוּ כָאן, כִּי הִבְחַנְתִּי בְּאֵשׁ, אוֹלִי אָבִיָא לָכֶם לְהַבִּיחַ מִמֶּנָּה, אוֹ אֲמַצָּא לִיד הָאֵשׁ מִי שִׁידְרִיךְ אוֹתָנוּ לְדֶרֶךְ.⁴
11. בְּבוֹאוֹ אֵלֶיךָ קָרָא אֵלָיו (אֱלֹהֵה), הוּי מוֹסָא!
12. אֲנִי רְבוּנָךְ! שֶׁל נַעֲלִיד, כִּי אַתָּה נִמְצָא בְּנֹאדִי הַמְּקֻדָּשׁ, טוֹנָא.
13. וְאֲנִי בְּחֶרְתִּי בְּךָ, עַל כֵּן הִקְשַׁב לָמָּה שִׁישְׁרָה (מִמֶּנִּי),
14. אֲנִי אֱלֹהֵה, אִין אֱלֹהֵה מִבְּלַעַדִּי, עַל כֵּן עֲבַדְנִי אַפּוּא, וְקִיָּם אֶת הַתַּפְּלָה לְזִכְרִי.
15. אֲכֹן שַׁעַת הַדִּין בָּאָה, שְׁאֲנִי מִסְתִּיר בּוֹאָה, כְּדִי שֶׁכָּל נֶפֶשׁ תִּקְבַּל אֶת גְּמוּלָהּ לְכִי מַעֲשִׂיהָ.
16. לָכֵן אֵל יִטֹּה אוֹתָךְ מִמֶּנָּה מִי שֶׁאִינוּ מַאֲמִין בָּהּ, הַהוֹלֵךְ אַחֲרֵי יִצְרָיו, לְמַעַן לֹא תֵאבֵד.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. הא.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 110.

3. ר' סורת אל-אסרא' 7 : 180 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 110.

4. ר' סורת אל-קצצ 28 : 29 וכו'.

17. מה זֶה בִּימִינְךָ, מוֹסָא?
18. אָמַר מוֹסָא, זֶה הַמָּטָה שְׁלִי שְׁעָלְיוֹ אָנִי נִשְׁעָן, וּבֹ אָנִי מִכָּה אֶת הָעֲצִים (לְהַפִּיל אֶת הָעֲלִים) לְהַאֲכִיל אֶת צִאֲנִי, וְכֵן אָנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ גַּם לְצָרְכִים אֲחֵרִים.
19. אָמַר אֱלֹהָה, הִשְׁלַךְ אוֹתוֹ, מוֹסָא!
20. הוּא הִשְׁלִיךְ אוֹתוֹ, וְהִנֵּה הוּא נָחֵשׁ זֹחֵל.
21. אֱלֹהָה אָמַר, אַחֲזֵה בּוֹ וְאַל תִּפְחַד, כִּי נָשִׁיב אוֹתוֹ אֶל מַצְבּוֹ הָרָאוּן.
22. וְאַסְף יָדָךְ אֶל חִיקָךְ (בֵּית הַשָּׁחִי), וְהִיא תֵצֵא לְבָנָה בְּלִי צָרַעַת. זֶה אוֹת נוֹסֵף,
23. לְמַעַן לְהִרְאוֹת לְךָ מֵאוֹתוֹתֵינוּ הַגְדוֹלִים.
24. לָךְ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמַיִם.

קִטְעַ 2

25. אָמַר מוֹסָא, רְבוּנִי! הֲאֵר אֶת לְבִי (בְּאוֹר הָאֱמוּנָה וְהַנְּבוּאָה),
26. וְהַקֵּל עָלַי אֶת תִּפְקִידִי,
27. וְהַתֵּר כְּבִדּוֹת לְשׁוֹנִי,
28. לְמַעַן יָבִינּוּ אֶת דְּבָרִי,
29. וְתֵן לִי מִשְׁנֶה מִמִּשְׁפַּחְתִּי,
30. הָאֲרוֹן אָחִי,
31. חֹזֵק אוֹתִי בּוֹ,
32. וְשִׁתֵּף אוֹתוֹ בְּשִׁלְחוֹתִי,
33. לְמַעַן גִּרְבָּה לְשִׁבְחָךְ,
34. וְגִרְבָּה לְזִכְרְךָ,
35. כִּי אַתָּה הַמִּשְׁקִיף עָלֵינוּ וְרוֹאֶה אוֹתֵנוּ.
36. אָמַר אֱלֹהָה, הִנֵּה קִבַּלְתָּ אֶת כָּל מַה שִּׁשְׁאַלְתָּ, מוֹסָא!
37. וְכִבֵּר גִּמְלָנוּ לְךָ חֶסֶד בְּפֶעַם אַחֲרֵת,
38. כְּאִשֶּׁר הִשְׁרִינוּ לְאַמֶּד מַה שֶּׁהִשְׁרִינוּ לָהּ,
39. שִׁימִי אוֹתוֹ (בְּנֶדֶד) בְּתִבְחָה, וְהִשְׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְהִיטִל אוֹתוֹ לַחוּץ, וְיִסַּח אוֹתוֹ (פְּרָעָה) אוֹיְבִי וְאוֹיְבוֹ. וְהִעֲנֵקוֹתִי לְךָ מֵאַהֲבָתִי, לְמַעַן תִּגְדֹּל תַּחַת הַשְּׁגָחָתִי.

40. (וּכְאֲשֶׁר אֲנִשִּׁי פְרָעָה מִצְאוֹ אוֹתָד), אַחוּתָד הִלְכָה וְאַמְרָה, הָאֵם אֲרָאָה לָכֶם בְּנֵי מִשְׁפָּחָה אֲשֶׁר יִטְפְּלוּ בּוֹ? וְכָד הַחֲזַרְנוּ אוֹתָד אֶל אִמָּד, לְמַעַן תִּרְגַּע וְלֹא תִצְטָעַר. אַחֲרֵי שְׂגִידַת הַרְגָת נָפֶשׁ, וְהַצֵּלְנוּ אוֹתָד מִן הַצָּרָה, וְהַעֲמַדְנוּ אוֹתָד בְּנִסְיוֹן, וְשִׁהִית מִסְפָּר שָׁנִים בְּמִדָּן. אַחֲר כָּד בָּאת לְפִי גִזְרָה מִשְׁמִים מוֹסָא (לִנְבוּאָה וְלִשְׁלוּחָה).
41. אֲנִי בְּחַרְתִּי אוֹתָד לַעֲצָמִי.
42. עַל כֵּן לָךְ אֶתָּה וְאַחִיד, עִם אוֹתוֹתִי,¹ וְאַל תִּחְדָּלוּ לְהַזְכֵּרְנִי.
43. לָכוּ שְׁנִיכֶם אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמִים,
44. אַךְ נִסּוּ לְדַבֵּר אֵלָיו בְּעַדִּינוֹת, אוֹלִי יִזְכֹּר אוֹ יִירָא (אֱלֹהָה).
45. אֲמָרוּ שְׁנִיחֶם, רְבוּנָנוּ! פּוֹחֲדִים אֲנַחְנוּ פֶּן יִפְגַע בָּנוּ לָרָעָה אוֹ שְׁיִתְפָּרַע יוֹתֵר.
46. אָמַר אֱלֹהָה, אֵל תִּפְחָדוּ, כִּי אֲנִי אֶהְיָ עִמָּכֶם אֲשַׁמַּע וְאֶרְאָה הַכֹּל,
47. לָכוּ אֵלָיו שְׁנִיכֶם וְאָמְרוּ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רְבוּנָד, עַל כֵּן שָׁלַח אֶתְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַל תַּעֲנִישׁ אוֹתָם. הִנֵּה בָּאנוּ אֵלֶיךָ בָּאוֹת מֵאֵת רְבוּנָד. וְשָׁלוֹם עַל כָּל אֲשֶׁר הִלָּךְ בְּאַרְח מִישְׁרִים.
48. (וְרְבוּנָד הִשְׁרָה לָנוּ), כִּי הֶעֱנֵשׁ יָחוּל עַל כָּל אֲשֶׁר כָּחַשׁ (אֶת אוֹתוֹתֵינוּ) וּפְנָה עָרְף.
49. אָמַר פְּרָעָה, מִי הוּא רְבוּנָכֶם, מוֹסָא?
50. אָמַר מוֹסָא, רְבוּנָנוּ הוּא הַנּוֹתֵן חַיִּים לְכָל בְּרִיּוֹתָיו וְאַחֲר כָּד הוּא מְדַרְיָכֶם.
51. אָמַר פְּרָעָה, וַיֵּמָה הוּא גּוֹרֵל הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים שְׁקָדְמוּ (לְהַדְרָכָה)?
52. אָמַר מוֹסָא, זֶה רָשׁוּם אֲצֵל רְבוּנִי בְּלוֹחַ הַשְּׁמִימִי. וְרְבוּנִי לֹא יִתְעָה וְלֹא יִשְׁכַּח,
53. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ מוֹשֵׁב לָכֶם, וּפְתַח לָכֶם שְׁבִילִים עַל פְּנֵיהָ, וְהוֹרִיד מִן הַשְּׁמִים מַיִם, וּבִהֶם הִצְמַחְנוּ צִמְחִים מְכַל מִין.
54. אֲכָלוּ וִירְעוּ אֶת מִקְנֵיכֶם, בְּכָל אֶלָּה אוֹתוֹת לְבַעֲלֵי תִבּוּנָה.
- קִטְע 3**
55. מִמָּנָה (הָאֲדָמָה) בְּרָאנוּ אֶתְכֶם, וְאַלֶּיהָ נַחְזִירְכֶם, וּמִמָּנָה נּוֹצִיאְכֶם פְּעַם אַחֲרָת.

56. הָרָאנוּ (לַפְרָעָה) אוֹתוֹתֵינוּ כָּלם, וְאוֹלָם הוּא כָחַשׁ וְסָרַב (לִקְבֹּל אֶת הָאֱמֶת).
57. וְאָמַר (לְמוֹסָא), הִבָּאת אֵלֵינוּ לְמַעַן תּוֹצִיאֵנוּ מֵאַרְצֵנוּ בְּכַשְׁפִּיד, מוֹסָא?
58. גַּם אָנוּ נָבִיא לָךְ כְּשָׁפִים כְּמוֹהֶם. קִבַּע אָפּוֹא בִּינֵינוּ לְבִינָךְ מוֹעֵד לֹא נִפְרָנוּ לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא אַתָּה, בְּמָקוֹם מִתָּאִים לִכְלָנוּ.
59. אָמַר מוֹסָא, הַמוֹעֵד הוּא יוֹם הַחֵג, וְבוּ יֵאָסְפוּ הָאֲנָשִׁים בְּשָׁעוֹת שְׁלֹפִי הַצְהָרִים.
60. וַיִּצְוֶה פְרָעָה לֵאסֹף אֶת מְכַשְׁפָּיו כָּלם לְמָקוֹם הַפְּגִישָׁה.
61. מוֹסָא אָמַר לָהֶם, אוֹי לָכֶם! אַל תִּבְדּוּ שֶׁקֶר עַל אֱלֹהָ לְבַל יִשְׁמִידְכֶם בַּעֲנָשׁוֹ. כִּי כָל הַבּוֹדָה שֶׁקֶר עַל אֱלֹהָ סוּפוֹ שְׂיֵאבֹד.
62. אַז הִתְיַעְצוּ הַמְכַשְׁפִּים וְנוֹעְצוּ חֶרֶשׁ בִּינֵיהֶם.
63. וְאָמְרוּ, שְׁנֵי אֱלֹהֵי הֵם מְכַשְׁפִּים הָרוּצִים לְהוֹצִיאְכֶם בְּכַשְׁפֵּיהֶם מֵאַרְצְכֶם, וְלָשִׁים קֹץ לְאַרְחוֹת חַיֵּיכֶם הַמִּשְׁלָמִים.
64. לָכֵן, הִתְאַזְרוּ בְּכָל תַּחְבּוּלוֹתֵיכֶם וְהִתְנַצְבוּ שָׁכֶם אֶחָד כִּי הַיּוֹם יֵאָשֶׁר מִי שְׂיִנְצַח.
65. אָמְרוּ הַמְכַשְׁפִּים, מוֹסָא! הִתְשַׁלִּיד אַתָּה, אוֹ שְׁנֵהִיָּה אֲנַחְנוּ רִאשׁוֹנִים לְהִשְׁלִיד.
66. אָמַר מוֹסָא, הִשְׁלִיכוּ אִתְּם. וְבִהֲשַׁלִּיכֶם, נִדְמָה לוֹ חֲבִלָּהֶם וּמִטּוֹתֵיהֶם כְּמִתְרוֹצְצִים, בְּשַׁל הַכְּשׁוֹף שְׁלָהֶם.
67. אַז הִרְגִּישׁ מוֹסָא פַּחַד בְּלָבוֹ.
68. אָמְרָנוּ לוֹ, אַל תִּירָא! הוּ יָדָד עַל הָעֲלִיּוֹנָה,
69. הִשְׁלִיד אֶת אֲשֶׁר בִּימִינָךְ וַיִּבְלַע אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, מֶה שֶׁעָשׂוּ הוּא רַק תַּכְסִּיס שֶׁל מְכַשֵּׁף, וְהַמְכַשֵּׁף לְעוֹלָם לֹא יִצְלִיחַ לָאֵן שְׂיִפְנֶנָה.
70. (וְהִשְׁלִיד מוֹסָא אֶת מִטָּהוּ וַיִּבְלַע אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ), אַז סָגְדוּ הַמְכַשְׁפִּים וְאָמְרוּ, מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּרַבּוֹנָם שֶׁל הָאֲרוֹן וּמוֹסָא.
71. אָמַר (פְּרָעָה), הָאֲמָנָם הָאֲמָנָתָם לוֹ בְּלֹא רְשׁוּתִי? כִּנְרָאָה, אֲדוֹנְכֶם הוּא (מוֹסָא) שְׁלֵמָד אֶתְכֶם כְּשׁוֹפִים. לָכֵן אֶקְטַע אֶת יְדֵיכֶם וְרַגְלֵיכֶם מִנְּגֵד, וְאֶצְלַב אֶתְכֶם עַל גִּזְעֵי הַדְּקָלִים, לְמַעַן תִּדְעוּ מִי קֶשֶׁה וּמִתְמִיד בַּעֲנָשׁוֹ.
72. אָמְרוּ, לֹא נַעֲדִיף אוֹתָךְ עַל פְּנֵי הַהוֹכָחוֹת הַבְּרוּרוֹת שֶׁהִגִּיעוּ אֵלֵינוּ, (וְלֹא נִקְבֹּל אוֹתָךְ כְּאֲדוֹן בְּמָקוֹם) זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָנוּ. גָּזַר עָלֵינוּ מֶה שֶׁתִּגְזֹר, כִּי סִמְכוּתָךְ מִגְבֵּלֶת רַק בַּחֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה,

73. וַאֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּרַבּוֹנָנוּ כְּדִי שְׂיִסְלַח לָנוּ עַל הַטְּאִינוּ, וְעַל הַכְּשָׁפִים אֲשֶׁר הִכְרַחֲתָ אוֹתָנוּ לְבַצֵּעַ (נֶגֶד מוֹסָא). כִּי (נִמּוּלוּ שָׁל) אֵלֶּלָה טוֹב יוֹתֵר וְקִיָּם לְעוֹלָם.
74. מִי שְׂיָבֹא אֶל רַבּוֹנוּ כְּחוּטָא, הִנֵּה לוֹ גִּיהֶם. לֹא יָמוּת בּוֹ וְלֹא יִחְיֶה כְּרֹאִי.
75. אִךְ מִי שְׂיָבֹא כְּמֵאֲמִין שְׁעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, הִנֵּה אֵלֶּה לָּהֶם הַדְּרוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת,
76. בְּגִנֵּי עֵדוֹן אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וּבִהֶם יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח, כִּי זֶה שְׂכָרָם שֶׁל הַמְּטַהֲרִים.

קטע 4

77. וְהַשְּׁרִינוּ לְמוֹסָא, הוֹצֵא אֶת עַבְדִּי בְּלִילָה וּפְתַח לָהֶם בֵּיִם דְּרֹךְ יִבְשָׁה, וְלֹא תִירָא מִפְּנֵי הַרוֹדְפִים, וְאַל תִּפְחַד (מִפְּרָעָה וְחִלְיוֹ).¹
78. פְּרָעָה וְחִלְיוֹ רָדְפוּ אוֹתָם, וְאוֹלָם הֵיִם כְּסָה אוֹתָם,
79. פְּרָעָה הִתְעָה אֶת בְּנֵי עַמּוֹ וְלֹא הִדְרִיכָם.
80. הוּא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! כִּכְר הַצֵּלָנוּ אֶתְכֶם מֵאִיִּבְכֶם, וְנִתְּנוּ לָכֶם מוֹעֵד לְצִדּוֹ הַיָּמִינִי שֶׁל הַר הַטּוֹר,² וְהוֹרְדָנוּ לָכֶם אֶת הַמָּן וְאֶת הַשֶּׁלֶן.
81. אֲכָלוּ מִן הַטּוֹב שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ וּתַעֲשִׂקוּ אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי לְמַעַן לֹא יַחּוּל עֲלֵיכֶם רָגְזִי, וּמִי יַחּוּל עָלָיו רָגְזִי יִלָּךְ לְאִבּוֹד,
82. אוֹלָם אֲנִי סוֹלַח לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה וּלְמֵאֲמִין הַעוֹשֶׂה טוֹב, וְהַלֵּךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר.
83. (וְאַמְרָנוּ לְמוֹסָא), מוֹסָא! מַה הָאִיץ אוֹתָךְ לַעֲזוֹב אֶת בְּנֵי עַמֶּךָ?
84. אָמַר מוֹסָא, הִנֵּה הֵם בָּאִים בְּעֵקֶבּוֹתַי, וְאַנִּי מֵהִרְתִּי אֵלַיִךְ כְּדִי שֶׁתִּשְׁמַח מִמֶּנִּי רַבּוֹנִי.
85. אָמַר (אֵלֶּלָה), אֲנַחְנוּ נִסִּינוּ אֶת בְּנֵי עַמֶּךָ בְּהַעֲדָרְךָ, וְהַסָּאמְרִי³ (שׁוּמְרוֹנִי) הִתְעָה אוֹתָם.
86. אַז חָזַר מוֹסָא אֶל בְּנֵי עַמּוֹ כּוֹעֵס וְזוֹעֵף,⁴ וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! הֲאִם לֹא הִבְטִיתִּי לָכֶם רַבּוֹנְכֶם הַבְּטָחָה טוֹבָה? הֲאִם אֶרֶךְ לָכֶם הַזְּמַן? הַרוֹצִים אֶתְּם שְׂיַחּוּל עֲלֵיכֶם רָגְזוּ מִרַבּוֹנְכֶם, וְלָכֵן הִפְרַתְּם אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתֶּם לִּי?

1. ר' סורת מרים 19 : 52.

2. הסאמרי, בעברית «שומרונ» לפי המסורת העברית, הוא שהחטיא את בני ישראל ועשה להם העגל. (ר' ריבלין).

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 150.

87. אָמרו, לאַ הפּרנו אַתּ הַבְּרִית מִרְצוֹנֵנוּ, אַדְּ הֵיִינוּ עֲמוּסִים בְּקִשּׁוּטֵי אַנְשֵׁי פְרָעָה אֲשֶׁר לָקַחְנוּ מֵהֶם, וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם בָּאֵשׁ, כִּי בֶן עֲשָׂה הַסְּאֲמָרִי, וְהוֹצִיא (הַסְּאֲמָרִי) לָהֶם עֵגֶל בַּעַל גּוֹף גּוֹעָה, וְאַחַדִּים מֵהֶם אָמְרוּ, זֶה אֱלֹהֵיכֶם וְאַלֹהֵי מוֹסָא,¹ וְאוֹלָם הוּא שָׁכַח (אוֹתוֹ).
88. הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוּ יָכוֹל (הַעֲגֹל) לַעֲנוֹת לָהֶם, וְכִי אִין בְּכוֹחוֹ לְהִרְע אוֹ לְהוֹעִיל לָהֶם?

קטע 5

90. האַרונן כְּבַר הַזֹּהִיר אוֹתָם מִקּוֹדֶם, בְּנֵי עַמִּי! (הַעֲגֹל) אִינוּ אֶלָּא מִבְּחוֹ לָכֶם, וְרַבּוֹנְכֶם הוּא הַרְחֵמֶן, עַל בֶּן לָכוּ אַחֲרֵי וְצִיתוֹ לְהוֹרְאוֹתִי.
91. הֵם אָמְרוּ, לֹא נִפְסִיק מִלְּעַבֵּד אוֹתוֹ (הַעֲגֹל) עַד שִׁיַּחְזֹר אֵלֵינוּ מוֹסָא.
92. (וְכִשְׁחָזַר מוֹסָא) אָמַר, הָאֲרוֹן! מַה מַּעַנֶּה מִמֶּךָ בְּרֹאוֹתָ אוֹתָם תּוֹעִים, שְׁלֹא לָבוֹא אַחֲרַי?² הָאֵם פְּרָקַת עַל הַפְּקָדוֹת שְׁלִי! (וְהִנֵּה מוֹסָא אַחֲזוּ בְּרֹאשׁוֹ וְזָקְנוֹ שֶׁל הָאֲרוֹן וְהִתְחִיל לִמְשֹׁךְ אֵלָיו).
93. אָמַר (הָאֲרוֹן לְמוֹסָא בְּתַחֲנוּנִים), בֶּן אִמִּי! אַל תִּמְשֹׁךְ בְּזָקְנִי וְלֹא בְּרֹאשִׁי, כִּי יִרְאֵתִי פֶן תֵּאֱמַר, הַפְּרָדָת בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא מִלֵּאֵת אֶת דְּבָרִי.
94. אָמַר (מוֹסָא), מַה אַתָּה סְאֲמָרִי?
95. אָמַר, אֲנִי רִאִיתִי מַה שֶּׁהֵם לֹא רָאוּ, וְלִקְחֵתִי חֶפֶן מִעַקְבוֹת הַשְּׁלִיחַ (גְּבִרְיָאֵל) וְהִטְלֵתִי אוֹתוֹ (עַל הַתְּכַשִּׁיטִים שֶׁעָשִׂיתִי מֵהֶם אֶת הַעֲגֹל), וְזֶה מַה שֶּׁנִּפְשִׁי הִשִּׁיֵּאָה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת.
96. אָמַר (מוֹסָא), הִסְתַּלַּק! כָּל יָמֵי חַיֶּיךָ חָיַב תִּהְיֶה לֵאמֹר, אִין לַגַּעַת בִּי! וְעַנְשֶׁךָ (בְּיוֹם הַדִּין) קָבוֹעַ וְלֹא תוּכַל לְשַׁנוֹתוֹ. הִסְתַּכַּל עַל (הַעֲגֹל) אֱלֹהֶךָ אֲשֶׁר הֵייתָ עוֹבֵד אוֹתוֹ כִּי אֲנַחְנוּ נִשְׁרַף אוֹתוֹ וְאַחֵר כִּד נִפְגַּר אוֹתוֹ בָּיָם.
97. אָכֵן אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֶה, אֲשֶׁר אִין אֱלֹהִים מִבְּלַעַדִּיו, וְהַקִּיף הַכֹּל בְּדַעְתּוֹ.
98. כִּד נִסְפַּר לָךְ (מוֹחַמַד) דְּבָרֵי הָעֶבֶר, וְכִבֵּר נִתְּנוּ לָךְ מֵאַתְּנוּ זָכַר (הַקּוֹרְאָן), וּמִי פָנָה לוֹ עֶרֶף, הִנֵּה יֵשָׁא בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים מִשָּׂא (חֲטָא) עֲצוּם,
99. לְעוֹלָמִים יֵשָׁאוּ אוֹתוֹ (בְּגִיהָנָם), וְרַע יִהְיֶה לָהֶם הַנֶּטֶל בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים,
100. בְּיוֹם כַּאֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְנִאָּסַף אֶת הַכּוֹפְרִים כְּשֶׁעֲנִינֵיהֶם כְּהוֹת וְעוֹרָם כְּחַל (מַחְמַת הַפֶּחַד),

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 148 וכו'. שם כל הענין.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 142.

103. והם מתלחשים ביניהם, שהיתם בעולם רק עשרה ימים בלבד.

104. אך אנחנו יודעים היטב את אשר יגידו, כי בעל הדעת והתבונה שבהם יאמר, שהיתם רק יום אחד.

קטע 6

105. ישאלוך על דבר הקרים (ביום הדין), אִמֵר, רבוני יפֹר אותם כאִבֶּק פֹּרֶחַ בָּאֵוִיר,

106. ויִהְיֶה אוֹתָם לְאֶדְמָה חֲרוּכָה,

107. אֲשֶׁר לֹא תִרְאֶה בָּהּ עֵקֶם וְלֹא קִמּוּר.

108. ביום ההוא (כָּל הַבְּרִיּוֹת) יֵלְכוּ אַחֲרֵי קוֹל הַקּוֹרָא לָהֶם, אִין מְנוֹס מִמֶּנּוּ, וְכָל הַקּוֹלוֹת יִנְמְכוּ מִיִּרְאַת הָרַחֲמָן וְלֹא תִשְׁמַע אֵלָא לַחֹשׁ.

109. ביום ההוא לא תועיל כָּל הַמְלָצָה אֵלָא אִם הָרַחֲמָן יִרְשֶׁה לַמְּמַלִּיץ וְהִיָּה מְרַצָּה מִן הַמְּמַלֵּץ עָלָיו.¹

110. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְאוֹלָם יִדְעֶתֶם (שֶׁל בְּנֵי אָדָם) אֵינָה יְכוּלָה לְהַקִּיף אוֹתוֹ (הָרַחֲמָן),²

111. הַפְּנִים (שֶׁל כָּל הַבְּרִיּוֹת) יִשְׁפְּלוּ בְּפָנָי (אֵלָלָה) הַחַי וְהַקַּיִם, וְכָל הַחוּטָאִים יִתְאַכְּבוּ,

112. וְאוֹלָם הַעוֹשֶׂה אֶת הַטוֹב וְהוּא מֵאַמִּין, לֹא יִהְיֶה לוֹ כָּל חֲשֵׁשׁ מִקְפּוֹחַ וְעֶשֶׂק.

113. וְאִכָּן הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם קוֹרָאן עֲרָבִי,³ וּפִרְטָנוּ בּוֹ מִן הַהִתְרָאוֹת לִמְעַן יִירָאוּ וַיּוֹזְהֲרוּ.

114. אִכָּן יִתְעַלֶּה אֵלָלָה, הַמְּלִד, הָאֶמֶת. וְאֵל תִּמְהַר (מוֹחַמֵּד) בְּקִרְיַת הַקּוֹרְאָן בְּטָרֶם יָתֵם לְהִתְגַּלּוֹת לָךְ,⁴ וְאִמֵר, רבוני! הוֹסֵף לִי דַעַת.

115. כָּבֵר מִקֵּדֶם הִזְהַרְנוּ אֶת אָדָם (מִהַשָּׁטָן), וְאוֹלָם הוּא שְׂכַח, וְלֹא מִצָּאָנוּ בּוֹ רָצוֹן אִיתָן.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 255 ; סורת אל-אנביא' 21 : 28 ; סורת סבא' 34 : 23 ; סורת אנ-נגים 53 : 26 ;

וסורת אנ-נבא' 78 : 38.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 255.

3. ר' סורת יוסוף 12 : 2.

4. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 19.

קטע 7

116. וְכַאֲשֶׁר אָמַרְנוּ לַמַּלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְסִגְדוּ, וְרַק אֲבֵלִים מֵאֵן,¹
117. אֲזַי אָמַרְנוּ, הוּא אָדָם! זֶהוּ (אֲבֵלִים) אוֹיֵב לָךְ וּלְאִשְׁתְּךָ, וְהִזְהָרוּ שֶׁלֹא יוֹצִיאֲכֶם מִן הַגֶּן וְתִהְיוּ אֲמֻלִּים.
118. מִבְּטָח לָךְ בְּגֵן שֶׁלֹא תִרְעַב, וְלֹא תִהְיֶה עָרֹם,
119. וְלֹא תִצָּמָא, וְלֹא תִפֹּק אֶתְּךָ הַשָּׁמֶשׁ.
120. אֲדָה הַשָּׁטָן לַחֵשׁ לוֹ, וְאָמַר, אָדָם! בּוֹא וְאֵנִי אֶרְאֶה לָךְ אֶת עֵץ חַיֵּי הַנֶּצֶחַ, וּמַלְכוּת נִצְחִית בְּלִתִּי חוֹלָפֶת.
121. שְׁגִיחָם (אָדָם וְאִשְׁתּוֹ) אָכְלוּ מִמֶּנּוּ וְאֲזַי נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרָמֶיהֶם, וְהִתְחִילוּ לְהִתְכַּסּוֹת בְּעֵלִים מִן הַגֶּן.² כֵּךְ לֹא צִיַּת אָדָם לְרִבּוֹנוֹ וְסֻטָּה,
122. אוֹלָם רִבּוֹנוֹ בָּחַר בּוֹ וְקִבֵּל אֶת חֲזָרְתּוֹ בְּתִשְׁבּוּבָה וְהִדְרִיךְ אוֹתוֹ.
123. וְאָמַר (אֱלֹהִים), רְדוּ מִמֶּנּוּ בְּלָכֶם, אוֹיֵב יִהְיֶה הָאֶחָד מִכֶּם לְאַחֵר, וְאוֹלָם אִם תִּבּוֹא לָכֶם בְּעֵתִיד הַדֶּרֶךְ מִמֶּנִּי, וּמִי שְׁיִנְהֵג עַל פִּיהָ לֹא יִתְעָה וְלֹא יִסָּבֵל.
124. אֲדָה מִי שְׁיִסְטָה מֵאֲזִהְרֵתִי יִחְיֶה חַיֵּי מְצוּקָה וְצִמְצוּם. וּבִיּוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים נִיָּסֹף אוֹתוֹ עוֹר.³
125. אֲזַי יִשְׁאַל, רִבּוֹנִי! לָמָּה אֶסְפַּת אוֹתִי עוֹר? הֵן הֵייתִי (בְּעוֹלָם) פֶּקֶח.
126. וַיֹּאמֶר (אֱלֹהִים), כֵּךְ הוּא! כְּשֶׁאוֹתוֹתֵינוּ הִגִּיעוּ אֵלֶיךָ, שִׁכַּחְתָּ אוֹתָם, לָכֵן תִּשְׁכַּח הַיּוֹם.
127. כֵּךְ נִעֲנִישׁ אֶת הַמִּפְרִיז בְּכִפְיָה וְלֹא הָאֱמִין בְּאוֹתוֹת רִבּוֹנוֹ, אֲכֹן הֶעֱנֵשׁ שֶׁל הַעוֹלָם הֵבֵא קָשָׁה וּמִתְמִיד יוֹתֵר.
128. הָאִם לֹא לָמְדוּ (אֲנָשֵׁי מִכָּה) מִהַשְׁמָדָתָם שֶׁל הַדּוֹרוֹת שֶׁקִּדְּמוּ לָהֶם שֶׁעַל חֲרָבוֹת בְּתִיחָם הֵם עוֹבְרִים כִּיּוֹם? בְּזֶה יִשְׁנֶם אוֹתוֹת לְאֲנָשֵׁי תִבּוּנָה.
- קטע 8
129. לוֹ לֹא הָיָה קִנְיָן צוֹ קוֹדֵם שֶׁל רִבּוֹנוֹךְ עִם מוֹעֵד קְבוּעַ (שֶׁלֹא יִעֲנִישׁ אוֹתָם), הָיָה עֲנִשָּׁם מִגִּשָּׁם מִזְמָן,

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 22.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

130. לָכוּ הָיָה סִבְלָן כָּלִפִּי מֶה שֶׁהֵם אוֹמְרִים, וְשִׁבַּח אֶת רַבּוֹנְךָ לִפְנֵי עֲלוֹת
הַשָּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי שְׁקִיעָתָהּ, וְשִׁבַּח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלֵּילָה וּבִקְצוֹתָיו שֶׁל הַיּוֹם,
לְמַעַן תִּהְיֶה שְׂמֵחַ,
131. אֵל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל מֶה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ מִתַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה לִבְנֵי אָדָם שׁוֹנִים
לְנוֹסוֹתָם בָּהֶם, כִּי מַעֲנֵק רַבּוֹנְךָ טוֹב וְנִצְחִי מְכֹל אֱלֹהִים.
132. צִוָּה אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ עַל הַתַּפְלָה, וְהִתְמַד בָּהּ. אִין אֲנַחְנוּ שׁוֹאֲלִים מִמֶּךָ
פְּרִנְסָה, אֲנַחְנוּ נִפְרִנס אוֹתְךָ, כִּי הַגָּמוּל שְׁמור לִירָאִים.
133. אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), לָמָּה אֵינוֹ מְבִיא לָנוּ אוֹת מְרַבּוֹנוֹ (לְחֹזֵק הַיּוֹתוֹ נְבִיא)?
הֵאֵם לֹא הֵבִיא לָהֶם (הַקּוֹיֶרָאן) אֲשׁוּר מֶה שֶׁנִּזְכָּר בַּסְּפָרִים (הַקְדוּשִׁים)
הַקּוֹדְמִים?
134. אֱלֹהֵינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם לִפְנֵי בּוֹאוֹ (שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הֵיוּ אוֹמְרִים,
רַבּוֹנֵנוּ! לוֹ הָיִית שׁוֹלַח אֱלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן גִּלְדֵּךְ אַחֵר אוֹתוֹתֶיךָ לִפְנֵי שֶׁהֵיוּ
מִשְׁפָּלִים וּבְזוּיִים בְּעֵנֶשׁ.
135. אָמַר (לַכּוֹפְרִים), כִּלְנֹו מַחֲכִים, וְחִכּוּ גַם אַתֶּם, אֵךְ לְבִסּוֹף תִּדְעוּ מִי הֵם
הַהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַיֵּשֶׁר וּמִי הֵם הַמְדַּרְכִּים.

21

סִוֵּרַת אֶל-אֲנָבִיָּא' הַנְּבִיאִים

סורה זו קבלה את שמה «אֶל-אֲנָבִיָּא'», הַנְּבִיאִים», משום שזוהי בה מרבית הנביאים ומאבקם עם העמים הכופרים שלהם. נזכר בה שמות של 16 נביאים בנוסף למרים. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אבראהים 14, ופסוקיה מאה ושנים-עשר. קיבלה את שמה «הנביאים» מהפסוקים 51 - 92 איפה שמות הנביאים מאבראהים עד עיסא נזכרים.

סורת אל-אנביא' 21

חלק 17

בשם אלה הרחמן והרחום

קטע 1

1. התקרב יום החשבון לבני האדם, ואולם הם (הכופרים) פונים ערף (לצמית זו) באדישות,
2. ושומעים פסוקי הקוראן אשר באים מאת רבונם בצחוק ולעג,
3. מסיחים את דעתם ממנו, והכופרים מתלחשים, האם אין הוא (מוחמד) אלא אדם כמוכם! התקבלו הכשפים בעינים פתוחות?
4. אמר (הנביא), רבוני יודע את אשר ידבר בשמים ובארץ,¹ והוא השומע והיודע.
5. אך הם אמרו, (הקוראן הוא) חלומות שוא,² יתר על כן, הוא בדה אותו, יתר על כן, הוא משורר, שיביא לנו גס כפי שהביאו השליחים הראשונים.³
6. כמה ערים לפניהם לא האמינו (כשראו את הניס), לכן השמדנו אותן. היאמינו הם (אנשי מכה)?⁴
7. לפניך שלחנו רק אנשים אשר השרינו להם. שאלו את אלה היודעים (את הספרים הקדושים אשר קדמו לקוראן) אם אינכם יודעים.⁵
8. ולא עשינו אותם גוף שאינם אוכלים את המאכל, ולא חיו לעולם.⁶
9. תמיד קינמו את הבטחתנו והצלנו אותם (השליחים) ואת אלה שרצינו (מן המאמינים להם), והשמדנו את אלה שהרחיקו לכת בכפירתם.
10. כבר הורדנו אליכם מן השמים ספר (הקוראן) ובו הזכרה לכם. האם לא תשכילו?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 6.

2. ר' סורת יוסוף 12 : 44.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

4. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

5. ר' סורת יוסוף 12 : 109; סורת אנ-נחל 16 : 43; וסורת אל-אחקאף 40 : 9; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 20.

7. ר' סורת אז-זוחירוף 43 : 44.

קטע 2

11. וְכַמָּה עָרִים כּוֹפְרוֹת הָרִסְנוּ וַיִּשְׁבְּנוּ אוֹתָן בְּעַמִּים אֲחֵרִים.
12. כְּשֶׁהֲגִישׁוּ בְּעֵנֵשׁנוּ נִסּוּ לְבָרֵךְ בַּמְהִירוֹת רַבָּה.
13. אֶל תִּבְרָחוּ, תּוֹכְלוּ לָשׁוּב אֶל חַיֵּי הָרְנוּחָה בְּבִתְיִכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים לַעֲמֹד בַּדִּין.
14. הִם אָמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי חוֹטְאִים אָנוּ.
15. וְלֹא הִפְסִיקוּ לְקֹרֵא כֵּךְ, עַד שֶׁעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּחָצִיר קָצוּר וְיָבֵשׁ.
16. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם סִתֵּם לְמִשְׁחָק.
17. כִּי לֹו רָצִינוּ לְשַׁחַק הֵינּוּ עוֹשִׂים זֹאת מֵאַצְלָנוּ, אִם אַכּוֹן הֵינּוּ עוֹשִׂים.
18. כִּי אִם נִשְׁלִיד אֶת הָאֱמֶת עַל הַהֶבֶל, וְהִיא תִרְסַק אוֹתוֹ.¹ וְאוֹי לָכֶם מִמָּה שֶׁאַתֶּם מִיַּחֲסִים לְאֱלֹהָה.
19. לוֹ כָּל מָה שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְכָל הַקְּרוֹבִים אֵלָיו (הַמְּלָאכִים) אֵינָם מִתְנַשְּׂאִים מִכְּדֵי לַעֲזוֹבָדוֹ, וְאֵינָם מִתְעִיפִים,
20. מִשִּׁבְּחִים אוֹתוֹ בְּלִי הַפֶּסֶק יוֹמָם וְלַיְלָה.
21. הֵאֵם עָשׂוּ לַעֲצָמָם אֱלִים מִן הָאָרֶץ אֲשֶׁר יוֹכְלוּ לְהַחֲיוֹת מֵתִים?
22. אֲדָּהּ לוֹ הֵיוּ בָּהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָה, כִּי אִזּוֹ נִשְׁחַתּוּ שְׁנֵיהֶם (הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ). אֱלֹהָה יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ, רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת, וַיִּתְּעַלָּה מַעַל הַתְּאָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאַרְוֶהוּ,²
23. לֹא שׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ (אֱלֹהָה) עַל מַעֲשָׂיו, וְאֵלּוּ אוֹתָם יִשְׁאָלוּ (עַל מַעֲשֵׂיהֶם).³
24. הֵאֲמַנְם לְקַחוּ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵיו? אָמַר, הִבִּיאוּ הוֹכְחוֹתֵיכֶם! הִנֵּה בִּסְפָר זֶה (הַקּוֹרְאָן) זָכַר אֱלֹהָה אֲשֶׁר אֲתִי, וְזָכַר אֱלֹהָה שֶׁהָיוּ לִפְנֵי, וְאוֹלַם מִרְבִּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת, וְהֵם מִתְרַחֲקִים מִמֶּנָּה.
25. וְלֹא שְׁלַחְנוּ לִפְנֵידָ כָּל שְׁלִיחַ בְּלִי שְׁגָלִינוּ לוֹ לֵאמֹר, אִין אֱלֹהָה זֹלַתִּי, עַבְדּוֹנִי אֶפּוֹא.
26. אֲדָּהּ הֵם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, הִרְחַמְנוּ הוֹלִיד בּוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! (גַּם הֵם טָעְנוּ שֶׁהַמְּלָאכִים הֵם הַבְּנוֹת שֶׁל אֱלֹהָה). הֵם (הַמְּלָאכִים) רַק עַבְדִּים מְכַבְּדִים שֶׁל אֱלֹהָה,⁴

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 81.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 100.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 92 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 88.

4. הערבים לפני האסלאם האמינו שהמלאכים הם בנות אללה. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57 ; סורת אצ-

צאפאת 37 : 149, ופי' 153 ; סורת אז-זוחירוף 43 : 16 ; וסורת אט-טור 52 : 39.

27. שְׁאִינֶם מִקְדִּימִים אוֹתוֹ בְּדַבּוּר, וּפּוֹעֲלִים לָפִי פְקַדְתּוֹ,
28. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְלֹא יוּכָלוּ לְהַמְלִיץ עַל מִישָׁהוּ בְּלִי רְצוֹנוֹ, וּמִירָאָתוֹ יִמָּלְאוּ פֶחֶד.
29. וּמִי יִטְעַן מֵהֶם וַיֹּאמֶר, אֲנִי הִנְנִי אֵלֶּה מִבְּלַעַדְיוֹ, עֲנִשׁוּ יִהְיֶה גִיהֶנֶם. כִּד נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
- קטע 3**
30. הֲאִם לֹא יֵרְאוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ הֵיוּ מִרְתָּקִים יַחַד, וְאֲנַחְנוּ פָּרְקָנוּ אוֹתָם, וְנַצְרֶנּוּ מִן הַמַּיִם כָּל דָּבָר חִי? הַאִינֶם מֵאֲמִינִים?
31. וְקִבְעָנוּ עַל הָאָרֶץ הָרִים נְטוּעִים עִמָּךְ לְבַל תִּנּוּעַ בָּהֶם, וּבָהּ מַעֲבְרִים וּשְׁבִילִים לְהִנְחוֹתָם.
32. וְאֶת הַשָּׁמַיִם יַצְבֵּנוּ כְּגַג אֵיתָן, וְאִף הֵם פּוֹנִים עֲרָף לְאוֹתוֹתֵיהֶם (שָׁל הַשָּׁמַיִם).¹
33. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם, וְאֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד סָבֵב בְּמִסְלּוֹל (אֲשֶׁר נִקְבַּע בְּשִׁבְלוֹ).
34. לֹא נִתְּנוּ לְאִישׁ לִפְנִיד נִצָּחִיּוֹת, וְאִם אַתָּה תַּמּוּת הִיחִיו הֵם לְנִצָּח?²
35. כָּל נֶפֶשׁ תִּטְעַם אֶת הַמָּוֶת,³ וְנַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹנוֹת הָרַע וְהַטּוֹב, וְאֵלֵינוּ תוֹשְׁבוּ.
36. כְּאֲשֶׁר רוֹאִים אוֹתָךְ הַכּוֹפְרִים הֵם לוֹעָגִים לָךְ, הֲאִם זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִדְבָּר רָעָה עַל אֱלֹהֵיכֶם?⁴ הֵם אוֹמְרִים זֹאת, בָּעֵת שֶׁהֵם כּוֹפְרִים בְּזִכְרֵךְ הָרַחֲמָן.
37. הָאָדָם נִבְרָא נָחָפִז. אֲנִי אֶרְאֶה לָכֶם אֶת עֲנִשִּׁי, לָכֵן אֵל תִּשְׁאָלוּ אוֹתִי לְמַהֵר בּוֹ.
38. אוֹלָם הֵם אוֹמְרִים, מִתִּי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה, אִם בְּאַמֶּת אַתָּם צוֹדֵקִים?
39. לוֹ רַק יִדְעוּ הַכּוֹפְרִים מַה יִּקְרָה לָהֶם בַּיּוֹם שֶׁבּוֹ לֹא יוּכָלוּ לְהִגּוֹ עַל פְּגִיחָם וְעַל גְּבִיחָם מִלְּהֶבֶת הָאֵשׁ, וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזֵר.
40. שְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתַּע וְתִדְהִימֶם מִבְּלִי שְׁיוּכָלוּ לְמוֹנֵעַ אוֹתָהּ אוֹ שְׁיִקְבְּלוּ אַרְכָּה.

1. ר' סורת יוסוף 12 : 105.

2. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 26.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

41. כָּבֵד הוֹשְׁמוּ לְלַעַג שְׁלִיחִים לְפָנֶיךָ, אוֹלָם אֶדְ רַק בְּלוֹעָגִים פָּגַע הָעֹנֵשׁ שֶׁהָיוּ מִתְלוֹצְצִים עָלָיו.

קטע 4

42. אָמַר לָהֶם (מוֹחֲמַד), מִי יִגֹּן עֲלֵיכֶם בְּלִילָה וּבַיּוֹם מִעֲנֹשׁוֹ שֶׁל הַרְחֻמָּן? וְאוֹלָם הֵם יִרְחֲקוּ מִזְכָּר רַבּוֹנָם.

43. הָאֵם יֵשׁ אֱלִים לָהֶם אֲשֶׁר יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדִּינוּ? הֵן לֹא יוּכְלוּ לַעְזֹר לְנַפְשָׁם, וְהֵם לֹא יִמְצְאוּ מִי שֶׁיַּעֲזֹר לָהֶם מִפְּנֵינוּ.

44. אָמְנָם הֶעֱנִקְנוּ לָאֵלָה (הַכּוֹפְרִים) וְלֵאבֹתֵיהֶם הַנָּאָה זְמִנִּית וְאָרְכוּ חַיֵּיהֶם (וְלֹא הָאָמִינוּ). הָאֵם לֹא יֵרְאוּ כִּי נָבֹא אֶל הָאֶרֶץ, וּמִפְּחִיתִים אוֹתָהּ מִקְצוֹתֶיהָ? הָאֵם הֵם יִהְיוּ הַמִּנְצָחִים?

45. אָמַר, אֲנִי רַק אֲזַהִירְכֶם בְּאֲשֶׁר נִגְלָה לִּי. אֶדְ הַחֲרָשִׁים לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת הַקְּרִיאָה בְּאֲשֶׁר יוֹזְהֵרוּ.

46. אֶדְ בְּאֲשֶׁר יֵאָחַז בָּהֶם לֹו חֶלֶק מְאוֹד קָטָן מִן הָעֹנֵשׁ שֶׁל רַבּוֹנְךָ, יֹאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי הֵיינו חוֹטְאִים.

47. וּבַיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים נָקִים אֶת מַאֲזֵנֵי הַצֶּדֶק, וְלֹא תַעֲשֶׂק נֶפֶשׁ בַּמֹּאֲמָה. אֲפֹלוּ אִם יִהְיֶה מַעֲשֶׂה כְּמִשְׁקַל שֶׁל גִּרְגִּיר הַחֲרָדֵל נָבִיא אוֹתוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ עוֹשֵׂי הַחֲשָׁבוֹן הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר.

48. וְאָכּוּ, נָתַנוּ לְמוֹסָא וְהֵאֲרוֹן אֶת הַתּוֹרָה עִם אוֹר וְהִזְכָּרָה לִירְאִים,

49. אֲשֶׁר יֵירְאוּ אֶת רַבּוֹנָם בַּסֶּתֶר, וְהֵם מְלֵאִים פֶּחַד מִשְׁעַת הַדִּין,

50. וְזֶה זֶכֶר (קוֹרְאָן) מִבְּרָךְ אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם (כְּאֲזַכָּרָה), הָאֵם תִּכְחַשּׁוּ אֲפֹא לֹו?

קטע 5

51. וְלֵאבְרָאֵהִים נָתַנוּ בִּינָה מִלְּפָנִים, כִּי הִכְרַנו שֶׁהוּא מְסַגֵּל לְשְׁלִיחוֹת,

52. בְּאֲשֶׁר אָמַר לְאֲבִיו וּלְבָנֵי עַמּוֹ, מִה הַפְּסָלִים הָאֵלָה שְׁאֲתֶם עוֹבְדִים לָהֶם?

53. וְאָמְרוּ, מִצָּאֵנוּ אֶת אֲבֹתֵינוּ עוֹבְדִים לָהֶם.

54. אָמַר, אָכּוּ הֵייִתֶם אֲתֶם וְאֲבֹתֵיכֶם בַּתַּעֲיָה גְמוּרָה,

55. אָמְרוּ, הִבָּאת אֱלֵינוּ עִם הָאֲמַת, אוֹ אֶתָּה לֹוֹעַ לָנוּ?

56. אָמַר, אֲדַרְבֶּה! רַבּוֹנְכֶם הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ שֶׁהוּא יִצְרֵם, וְאֲנִי מִן הַמַּעֲיִדִים עַל זֶה,

57. באללה! אני אעשה משהו נגד האלילים שלךם אחרי שתעזבו אותם.
58. אז שבר את הפסלים לרסיסים, חוץ מן הגדול שבהם, למען יוכלו לפנות אליו.
59. אמרו, מי עשה זאת לאלים שלנו? באמת הוא אחד מבין החוטאים.
60. אחדים מהם אמרו, שמענו נער אחד מדבר רעה נגדם, ושמו אבראהים.
61. אמרו, הביאוהו לעיני כל האנשים למען יהיו עדים נגדו.
62. אמרו, אבראהים! האם אתה עשית זאת לאלים שלנו?
63. אמר, הגדול שבהם עשה זאת. שאלו אותם, אם יוכלו לענות לכם!
64. והם היו חסרי אונים, אמנם הם אמרו, אתם הנכם החוטאים,
65. אז הודו בהרכינם ראשיהם, הנד כפר יודע שאין הם מדברים.
66. אמר, התעבדו במקום אלה מה שלא יועיל ולא יזיק לכם במאומה?
67. «אויף» לכם ולמה שאתם עובדים במקום אלה! האם לא תבינו?
68. אמרו, שרפו אותו ועזרו לאלים, אם באמת אתם רוצים לעשות משהו?
69. אמרנו, הוי האש! הוי קרה, ושלום על אבראהים.
70. הם זממו להזיק לו, אך אנוחנו הכשלו אותם.
71. ואנוחנו הצלנו אותו ביחד עם לוט והבאנו אותם אל הארץ אשר ברכנו לכל בני האדם,
72. ונתנו לו את אסחאק (יצחק), ואת יעקוב תוספת, ואת שניהם עשינו תמימי דרך,
73. ועשינו אותם מנהיגים ישרים ומדריכים את האנשים בפקדנתנו, והורנו להם לעשות את הטוב, לקיים את התפלות, לתרם את הצדקה, ויעבדו אותנו.
74. וגם ללוט הענקנו חכמה ודעת, והצלנו אותו מן העיר שאנשיה עשו תועבה. הם היו אנשי רשע משחתים.
75. והקנסנו אותו תחת רחמינו, והוא מן הישרים.

קטע 6

76. ונוח כשהוא קרא (אל רבונו) לפני כו, ואנוחנו נענינו לו, והצלנו אותו ובני ביתו מן הצער הגדול,
77. ועזרנו לו נגד האנשים אשר הכחישו את אותותינו, הם היו אנשי רשע, על כן הטבענו את כלם.

78. וְדַאוּד וְסוּלִימָאן אֲשֶׁר פָּסְקוּ בְּדִבְרֵי הַשָּׁדָה שֶׁנִּשְׁחַת עַל יְדֵי צֹאן (בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה) שֶׁל אֲנָשִׁים אֲחֵרִים. אֲנַחְנוּ הֵיינוּ עֲדִים לַפֶּסֶק דִּינָם.
79. וְהִבְהֲרֵנוּ אוֹתָהּ לְסוּלִימָאן, וְלָכֵל אֶחָד מֵהֶם הֶעֱנֵקְנוּ חֲכָמָה וְדַעַת. וְהִכְפִּפְנוּ אֶת הַהָרִים לְרִצּוֹנוֹ שֶׁל דַּאוּד, וְאֶת הָעוֹפוֹת שֶׁיִּשְׁבְּחוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהָ. וְכָךְ עָשִׂינוּ.
80. וְלִמְדָנוּ אוֹתוֹ (דַּאוּד) לַעֲשׂוֹת לָכֶם מִגֵּן לְהִגֵּן עֲלֵיכֶם בְּמִלְחָמוֹתֵיכֶם. הֲלֹא תִכְרִיו טוֹבָה?
81. וְלִרְשׁוֹת סוּלִימָאן הֶעֱמַדְנוּ הָרוּחַ הַסּוֹעֶרֶת לְהַעֲבִיר פְּקוּדוֹתַי בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ אוֹתָהּ. וְאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כָּל דָּבָר.¹
82. וּבֵין הַשָּׁטָנִים הָיוּ צוֹלְלִים בִּיָּם וּמִמְלָאִים תִּפְקִידִים אֲחֵרִים בְּשִׁבְלֹו, וְאֲנַחְנוּ הֵיינוּ מְרַסְנִים אוֹתָם.
83. וְאִיּוֹב כֹּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רְבוֹנוֹ, פָּגַעָה בִּי הַפְּגִיעָה, וְאַתָּה הָרַחֵם שֶׁבְּרַחֲמֶיךָ, וְעֲנֵינוּ לוֹ, וְהִסְרָנוּ אֶת הַפְּגִיעָה מֵעָלָיו, וְהַחֲזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ בְּמִסְפָּר כָּפוּל, בְּרַחֲמֵינוּ וּכְאוֹת הַזִּכָּרָה לְעוֹבְדִים אוֹתָנוּ.
85. וְאַסְמַאעִיל, וְאַדְרִיס, וְדָוִד אֶל-כָּפֹל, כָּלֵם מִבְּעָלֵי הַסַּבְלָנוּת, וְהִכְנַסְנוּ אוֹתָם תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהֵם בְּתַמִּימֵי דָרָךְ.
87. וְדָוִד אֶנְ-נִין (יוֹנָה)² אֲשֶׁר בָּרַח מִרְגֵּזוֹ וַחֲשַׁב שֶׁלֹּא נוּכַל לוֹ, לְבַסּוֹף קָרָא מִהֶאֱפִילָה (שֶׁבִּבְטֹן הַלְוִיָּתָן), אֵין אֱלֹה זולָתָךְ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ, וְאֵנִי הֵייתִי בְּחוֹטָאִים,
88. וְנַעֲנֵינוּ לוֹ וְהַצַּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הַצָּרָה, וְכָךְ נִצִּיל אֶת הַמַּאֲמִינִים.
89. וְזָכְרִיא כֹּאֲשֶׁר קָרָא לְרְבוֹנוֹ, רְבוֹנִי! אֵל תִּשְׁאִירֵנִי יָחִיד בְּלִי יוֹרֵשׁ, וְאַתָּה הַטוֹב בְּיוֹרֵשִׁים,
90. וְנַעֲנֵינוּ לוֹ וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ אֶת יַחֲיָא, וְעָשִׂינוּ לוֹ אִשְׁתּוֹ אִשָּׁה טוֹבָה וּבְרִיאָה (שֶׁתּוּכַל לְהַכְנִס לְהַרְיוֹן). הֵם הָיוּ זְרִיזִים בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים, וּמִתְפַּלְלִים אֵלֵינוּ בְּרִצּוֹן וּבְרִיאָה, וְהָיוּ נִכְנָעִים לָנוּ.
91. וְזוֹ (מִרְיָם) אֲשֶׁר שָׁמְרָה עַל טְהָרַת הָרַחֵם שְׁלָהּ, וְנִפְחָנוּ בָּהּ מִרוּחֵנוּ, וְעָשִׂינוּ אוֹתָהּ וְאֶת בְּנָהּ אוֹת לְכָל בְּנֵי הָאָדָם.

1. ר' סורת סבא' 34 : 12 ; וסורת צאד 38 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 139 - 148 ; וסורת אל-קלם 88 : 48.

92. אַתֶּם בְּנֵי אִמָּה אַחַת (מִסְלָמִים) וְאֲנִי רַבּוֹנְכֶם עַל כֵּן עֲבֹדוּנִי.¹

93. וְאוֹלָם הֵם (בְּנֵי הַדְּתוֹת הָאֲחֵרִים) הַתְּפַלְּגוּ בִּינֵיהֶם, אֲדָּ לְבִסוּף יָשׁוּבוּ אֵלַיִנו כֻּלָּם.

קטע 7

94. הַעוֹשֶׂה אֶת הַטּוֹב וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלֶּלָה יִקְבֹּל וַיִּכִּיר אֶת מַעֲשָׂיו וְנִרְשָׁם אוֹתָם לְזִכּוֹתוֹ.

95. כָּל עִיר אֲשֶׁר הִשְׁמִדְנוּ, תּוֹשְׁבֶיהָ לֹא יִחְזְרוּ אֲלֶיהָ.

96. כַּאֲשֶׁר יִשְׁחָרְרוּ (מִן הַגָּדֵר) בְּנֵי גוֹג וּמָגוּג, הֵם יָבֹאוּ בַּמְהִירוֹת מִן הָרָמוֹת,

97. אִזּוּ הַבְּטָחַת הָאָמֶת (יוֹם הַדִּין) תִּתְקַרֵּב, וְהִנֵּה הַכּוֹפְרִים מִבִּיטִים בַּבְּהֵלָה וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי הִזְנַחְנוּ חוֹבוֹתֵינוּ וְהִיֵּינוּ חוֹטְאִים.

98. אַתֶּם וְאֵלֶּה אֲשֶׁר אוֹתָם עֲבַדְתֶּם מִבְּלַעַדִּי אֵלֶּלָה, תִּשְׁמְשׁוּ חֹצֵץ שֶׁל הַגִּיהֶנֶם שְׁאֵלָיו כֻּלָּם נִכְנָסִים.

99. אֵלֹהִים הֵיוּ הֵם אֱלֹהִים אֲמִתִּיִּים, לֹא הָיוּ נִכְנָסִים אֲלָיו, וְכֻלָּם יִשְׁאַרוּ בּוֹ לְנֶצַח.

100. וַיְהִיָּה לָהֶם בְּתוֹכּוֹ נְשִׁיפָה, אֲמָנָם הֵם אֵינָם שׁוֹמְעִים דָּבָר (מַעֲצָמַת הָעֵנֶשׁ).

101. לֹא כֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר הַבְּטַחְנוּ לָהֶם אֶת כָּל הַטּוֹב. הֵם יִהְיוּ רְחוּקִים מְאֹד מִהַגִּיהֶנֶם,

102. וְלֹא יִשְׁמְעוּ כָּל רַחֵם מִתּוֹכּוֹ, וַיִּשְׁכְּנוּ לְנֶצַח בְּגֵן עִם כָּל מֶה שֶׁחֲשָׁקָה נַפְשָׁם בּוֹ.

103. הַחֲרָדָה הַגְּדוֹלָה מִיוֹם הַדִּין לֹא תַעֲיֵק לָהֶם, כִּי הַמְּלֶאכִים יִקְבְּלוּ אֶת פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ, זֶהוּ יוֹמְכֶם שֶׁהִבְטַח לָכֶם.

104. בַּיּוֹם הַהוּא יִקְפֹּל אֶת הַשָּׁמַיִם כְּפִי שֶׁמִּקְפְּלִים אֶת הַמַּגְלוֹת. וַיִּכְשֹׁם שֶׁבְּרָאנוּ לְרֵאשׁוֹנָה כֵּן נִבְרָא בְּשֵׁנִית, כַּאֲשֶׁר הַבְּטַחְנוּ, כֵּךְ נַעֲשֶׂה.

105. כָּבֵד כְּתַבְנוּ בַּזְבוּר (סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ) לְאַחַר שֶׁנִּכְתַּב בְּלוֹחַ הַשְּׁמִימִי² עֲבַדִּי הַצַּדִּיקִים יִירְשׁוּ הָאָרֶץ,³

106. הִנֵּה בָּזָה הוֹדָעָה לְבְנֵי אָדָם עוֹבְדִים (אֶת אֵלֶּלָה).

107. לֹא שָׁלַחְנוּ אוֹתָדָּ (מוֹחֲמֵד) אֵלָּא רַחֲמִים לְעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 52.

2. בערבית, אל-לוח אל-מחפוט', הלוח השמור בשמים, הכולל כל מה שגלוי וידוע לפני אלה.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 128 ; וסורת אנ-נור 24 : 55.

108. אָמַר, כְּבֹר הַתְּגִלָּה אֵלַי, אֱלֹהֵיכֶם הוּא רַק אֱלֹה אֶחָד. הַמִּתְמַסְרִים אֲתֶם לוֹ?
109. וְאִם לֹא יִסְכִּימוּ, אָמַר, אֲנִי הִזְהַרְתִּי אֶת כֻּלְכֶם בְּמִדָּה שְׁוָה, אֶךְ אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הַצָּפוּי לָכֶם, קָרוֹב הוּא אוֹ רְחוֹק.
110. (אֱלֹלָה) הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּאֱמָר בְּגִלּוּי וְאֵת אֲשֶׁר תִּסְתִּירוּ.
111. אֵין אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הַצָּפוּי לָכֶם הוּא מִבְּחֹן אוֹ הַנָּאָה זְמַנִּית.
112. אָמַר, רְבוּנִי! שְׁפֹט בֵּינֵינוּ בְּצֶדֶק. רְבוּנֵנוּ הוּא הַרְחָמֹן, וְהוּא הָעוֹזֵר נֶגֶד כָּל מֶה שְׁאַתֶּם בּוֹדִים וּמִיחְסִים לוֹ.

22

סִוֵּרַת אֶל-חֶגְ' הָעֲלִיָּה לְרֶגֶל

סורה זו נקראת «אֶל-חֶגְ', הָעֲלִיָּה לְרֶגֶל» משום שקריאת אברהם לַחֶג' נזכרה בה, ר' פ' 27 וכו', נוסף לפולחני החג'. סורת אל-חג' הסורה היחידה שיש בה שני סוג'וד תלאוה, השתחוויות קריאת הקוראן (אחרי קריאת פסוקים מסוימים מן הקוראן על הקורא לסגוד לאללה), ר' פ' 18 ופ' 77.

הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נור 24, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הָעֲלִיָּה לְרֶגֶל» מפסוק עשרים ושבעה.

סורת אל-חג' 22

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּס

קטע 1

1. הוּי בְּנֵי אָדָם! יֵרָאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם, כִּי רָעִידַת שַׁעַת הַדִּין הִיא דָּבָר עָצוּם,
2. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְאוּ בּוֹ כָּל אִם מִיְּנִיקָה תִּבְהֵל וְתִשְׁכַּח אֶת תִּינוּקָה אֲשֶׁר תִּינִיק, וְכָל אִשָּׁה תִּפִּיל אֶת עַבְרָהּ, וְתִרְאַה אֶת בְּנֵי הָאָדָם שְׂכוֹרִים, וְאִין הֵם שְׂכוֹרִים (מִיָּין). כִּי הָעָנֹשׁ שֶׁל אֱלֹהֵה קֶשֶׁה מְאֹד.
3. יֵשׁ אֲנָשִׁים הַמֵּתוּכָחִים אוֹדוֹת אֱלֹהֵה בְּלִי דַעַת, וְהוֹלְכִים אַחֲרֵי כָּל שְׁטָן מוֹרְד,¹
4. עָלִיו (הַשְׁטָן) נִגְזֵר כִּי כָּל מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּעֶקְבוֹתָיו, הוּא יִתְּעָה אוֹתוֹ וְיִזְבִּילוּ אֶל עָנֹשׁ הַחֶלְבָּה.
5. הוּי בְּנֵי אָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סִפְקוֹת בַּדָּבָר תַּחֲתִית הַמֵּתִים, הִנֵּה אֲנַחְנוּ בְּרָאוּנוּ אֶתְכֶם מַעֲפָר, אַחֵר מִטֶּפֶה, אַחֵר מִדָּם קָרוֹשׁ, אַחֵר מִפֶּסֶת בָּשָׂר, בֵּין אִם מְגֻמָּרֵת וּבֵין אִם לֹא, כִּד לְהַבְהִיר לָכֶם (אֶת יְכָלְתָּנוּ לִיצֵר). נִשְׁאִיר בְּרַחֵם אֶת כָּל מָה שֶׁנִּרְצָה עַד לְמוֹעֵד קְבוּעַ. אַחֵר כִּד אֲנַחְנוּ מוֹצִיאִים אֶתְכֶם תִּינוּקוֹת, וְאַתֶּם גִּדְּלִים וּמִתְבַּגְּרִים וְחַיִּים עַד שֶׁתָּמוּתוּ (אַחֲרֵי זְמַן מִסָּס), וְחֶלֶק מְגִיעַ לְגִיל הָאֱמָלָל אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דָּבָר אַחֲרֵי דַעַת. וְאַתָּה רוֹאֶה אֶת הָאָדָמָה בְּלִי סִימָן חַיִּים, אֵדָךְ כְּשֶׁנוֹרִיד עָלֶיהָ מַיִם הִיא מִתְחִילָה לְנוּעַ וּלְגִדֵּל וְתִצְמִיחַ סוּגֵי צִמְחִים מִשְׁמַחֵי עֵינַיִם.
6. זֶה (הָאוֹת), כִּי אֱלֹהֵה הוּא הָאֱמָת, וְכִי הוּא אֱמָנָם יַחֲיָה הַמֵּתִים, וְכִי הוּא הַכֹּל-יָכֹל,
7. אִין כָּל סִפֵּק שֶׁשַּׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא, וְאַלְלָה יַחֲיָה אֶת אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בִּקְבָרִים.
8. יֵשׁ בֵּין הָאֲנָשִׁים מִי שֶׁמִּתְנַפֵּחַ עַל אֱלֹהֵה בְּלִי דַעַת, בְּלִי הִדְרָכָה, וּבְלִי סִפֵּר הַמַּאִיר לוֹ אֶת הַדָּרָד,
9. וְהוּא פּוֹנֶה אֶת כְּתָפוֹ בַּגְּאוֹה (וּמִתְרַחֵק מִן הָאֱמָת) לְהִתְעוֹת אַחֲרִים מִשְׁבִּיל אֱלֹהֵה.² לָאָדָם כְּזֶה צְפוּי בּוֹשָׁה וְחִרְפָּה בְּעוֹלָם הָזֶה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים נִטְעִים אוֹתוֹ אֶת עָנֹשׁ הַבְּעֵרָה,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 117.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 61; סורת לוקמאן 31 : 7; סורת אד'אריאת 51 : 38 - 39; וסורת אל-מונאפקון

10. זאת על (הרע) אשר קדמו ידִיד לעשות. ואללה לא יעשק את עבדיו.

קטע 2

11. ויש מן האנשים העובד את אללה בספקות, אם ישיגהו טוב, הוא בוטח בו, אך אם יעמד בנסיון, הוא נוטש את אמונתו. הוא יאבד את העולם הזה ואת העולם הבא, וזהו האבדן הגלוי.
12. הוא קורא במקום אל אללה, למה שלא יועיל לו ולא יזיק לו. תעיה זו מרחיקה לכת.
13. הוא קורא אל אשר רעתו קרובה מתועלתו, אכן רע הוא המגן ורע החבר.
14. אללה יכניס את המאמינים עושי הטוב אל גנים שנהרות זורמים מתחתיהם. אללה עושה מה שהוא רוצה.
15. כל מי שחושב שאללה לא יעזר לו (לנביא מוחמד) בעולם הזה ובעולם הבא, יוכל לנסות לעלות אליו בפכל אל השמים, וינסה למנע אללה מלעזר לו (לנביא), ויראה אם מאמצו יעביר את חרון אפו!¹
16. כך הורדנו אותו (הקוראן) מן השמים אותות ברורים. ואללה ידריך את מי שירצה.
17. המאמינים (המסלמים), והיהודים, והצבאים, והנוצרים, והאמגושים, והפגניים. אללה ישפט ביניהם ביום תחית המתים. כי אללה עד לכל דבר.²
18. האינד רואה כי לאללה סוגד כל מה שבשמים ובארץ, והשמש, והירח, והכוכבים, וההרים, והעצים, והחיות, ורבים מבני האדם. לכן רבים מבני האדם ראויים ובצדק להענשה, וכל אשר אללה מביש, אין לו מכבד. כי אללה יעשה את מה שירצה.
19. הנה שני יריבים (המסלמים והכופרים) רבו ביניהם בדבר רבונם: ואולם אלה אשר כפרו, יגזרו להם בגדי אש, ועל ראשם ישפכו מים רותחים, אשר ימיס את אשר בבטנם והעורות,
20. והוכנו למענם פטישי ברזל כבדים,
21. כל אשר ינסו לצאת ממנה מחמת הצער, יוחזרו אל תוכה. (ויאמר להם), טעמו ענש הבערה.³

1. ר' סורת ע'אפר 40 : 51 - 52.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 62 ; ר' סורת אל-מאידה 5 : 69.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 50 ; וסורת אס-סגידה 32 : 20.

קטע 3

23. אַלְלָה יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב אֶל גְּנִים שְׁנֵהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם. שֶׁם יִקְשְׁטוּ בַצְּמִידִים שֶׁל זָהָב וּפְנִינִים וּלְבוּשָׁם בְּתוֹכָם מְשִׁי, וְשֶׁם יֵדְרֻכוּ אֶל הַטּוֹב מִן הַדְּבֹר, וְהִדְרֻכוּ אֶל הָאֲרֶחַ שֶׁל אַלְלָה רֵב-הַתַּפְאֶרֶת.
24. אַךְ אַלָּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְלַכֶּת בְּשָׁבִיל אַלְלָה וּמִלְבָּקֵר בַּמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכְּעֵבֶה) אֲשֶׁר עָשִׂינוּ אוֹתוֹ מְקוֹם עֲבֹדָה לִבְנֵי אָדָם לְשׁוֹכְנִים בּוֹ וּלְעוֹבְרֵי דֶרֶךְ. וְאֵת כָּל מִי שֶׁמַּחֲלֵל אוֹתוֹ בְּמַעֲשֵׂי כְּפִירָה בְּגִזְמוֹ פֶּשַׁע בְּגִבּוּלוֹתָיו, אֲנַחְנוּ נִטְעִים אוֹתוֹ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
25. (וְזָכַר) כֹּאֲשֶׁר הִרְאֵנוּ לְאַבְרָהָהִים אֶת מְקוֹם הַבֵּית (הַקָּדוֹשׁ), (כִּדֵּי לְבָנוֹת אוֹתוֹ). וְצִוִּינוּ אוֹתוֹ, אֶל תַּשְׁתֵּף לִי דָבָר, וְטַהַר אֶת בֵּיתִי לְמַקִּיפִים אוֹתוֹ, וְלְעוֹמְדִים בַּתַּפְלָה, וְלִכּוֹרְעִים, וְלִסּוֹגְדִים,
26. וְקָרָא לְכָל הָאֲנָשִׁים לְעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְהֵם יָבֹאוּ אֵלַיִךְ בְּהִלְכָּה וּבִרְכִיבָה עַל כָּל בְּהֵמָה רְזָה, מִכָּל קִצּוֹת אֶרֶץ,¹
27. לְמַעַן יִפְּקוּ תוֹעֵלֶת,² וְזָכְרוּ אֶת שֵׁם אַלְלָה בְּיָמִים קְבוּעִים³ בְּהַקְרִיבָם בַּהֲמוֹת מִקְנֵה⁴ מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם. אֲכָלוּ מִבְּשָׂרָם וְהֶאֱכִילוּ אֶת הָעֹנִי הָאֵמֶל,
28. אַחֵר כֵּךְ יִתְעַסְקוּ בְּנִקְיוֹן גּוֹפֶם, וַיִּמְלְאוּ נִדְרָם, וַיִּקְיפוּ אֶת הַבֵּית הָעֲתִיק, כֶּכָּה (צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת), וְכָל הַמְּכַבֵּד אֶת קֹדֶשִׁי אַלְלָה, יֵיטֵב לוֹ אֲצֵל רְבוּנוֹ. כָּל הַמִּקְנֵה מֵתֵר לָכֶם לְאַכִּילָה, חוּץ מִמָּה שֶׁנִּקְרָא בְּפָנֶיכֶם (בְּקוֹרְאָן).⁵
29. הַתִּרְחָקוּ מִתּוֹעֵבַת הַפְּסָלִים, וְהִמָּנְעוּ מִשְׁקֵר.
30. כַּחֲנִיפִים לְשֵׁם אַלְלָה וְלֹא מִשְׁתַּפִּים אֱלִילִים עִם אַלְלָה, כִּי מִי שֶׁמְשַׁתֵּף אֵלָה אַחֵר עִם אַלְלָה דּוֹמֶה הוּא לְמִי שֶׁנוֹפֵל מִן הַשָּׁמַיִם כְּשֶׁעוֹפּוֹת חוֹטְפִים אוֹתוֹ, אוֹ נִשְׁאָה אוֹתוֹ הָרוּחַ לְמְקוֹם רְחוֹק מְאֹד.

1. ר' סורת אבראהים 14 : 37.

2. העולים לרגל נהגו לבוא חודש לפני מועד עונת החגי' לעשות כל מיני עסקים כדי לעשות כסף לכסות הוצאות הנסיעה למכה וחזרה. ובימינו, אני ראיתי עולים לרגל ממקומות שונים עם סחורה מתוצרת ארצם מוכרים אותה בגידה בשנת 1992 כאשר הייתי בעליה לרגל.

3. הימים הקבועים לחגי' הם עשרת הימים הראשונים של חודש די' אל-חג'ה. ר' סורת אל-בקה 2 : 196.

4. בהימות ההקרה בחגי' גמלים, בקר, כבשים, ועזים.

5. ר' סורת אל-מאידה 5 : 1.

32. ואולם כל המפאָר את מנהגי אלה הקדושים¹ מחזק את יראת אלה בלבבות,

33. יש לכם תועלת (מבהמות הזבח) רק לזמן מסים, עד שתגיע למקום הקרבתה אצל הבית העתיק.

קטע 4

34. קבענו לכל אמה טקסי פלחן למען יזכירו שם אלה על הקרבות מבהמות המקנה שהעניקו להם, אכן אלהיכם הוא אלה אחד, לכן התמסרו לו. בשר טובות לצנועים,

35. אשר בהזכר אלה לפניהם, פחדו מענשו, והנושאים בסבלנות כל צרה שפוגעת בהם, והמקימים את התפלות, והמוציאים (בצדקה) ממה שהעניקו להם.

36. ועשינו לכם (הקרבת) הגמלים ממנהגי אלה הקדושים. לכם בהם תועלת, וזכרתם את שם אלה עליהם לעת שחיתתם, בעמדם על שלוש רגלים והרגל הרביעית עקודה, וכאשר יפלו על צדס מתים, אכלו מבשרם והאכילו את העני ואת הסבצו. כך הכפנו אותם (הגמלים והבהמות) לכם, למען תודו.²

37. בשרם ודמם לא יגיעו אל אלה, ורק יראתכם היא שתגיע אליו. כך הכפיו אותם לכם למען תשבחו את אלה על כי הדריך אתכם. בשר את עושי הטוב.

38. אלה מגן על המאמינים, כי לא יאהב אלה כל בוגד וכופר.

קטע 5

39. מתר למאמינים נרדפים ועשוקים להגן על עצמם ולהלחם נגד רודפיהם. אלה יכל לעזור להם,

40. אלה אשר גרשו מבתיהם בלא צדק, רק על אומנם, רבוננו הוא אלה. לולא עצר אלה באנשים, אלה בידי אלה, נהרסו מנזרים, וכנסיות, ובתי כנסת, ומסגדים יזכירו בהם את שם אלה הרבה. אלה יעזר לאלה העוזרים לדתו, כי אלה חזק ועוז,

1. ר' סורת אל-מאידה 5 : 2.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 71 - 73.

41. הם אלה, אשר לאחר שאנחנו מחזקים אותם בארץ, הם מקימים את התפלה, וישלמו זכאת, מצויים לעשות את המקבל ואוסרים את המגנה. סוף כל דבר לחזר אל אלה.
42. אם יתכחשו לך (מוחמד), הרי לפנייהם התכחשו גם עמי נוח, עאד, ת'מוד,
43. ובני עמו של אברהם, ובני עמו של לוט,
44. ואנשי מדין, וגם למוסא התכחשו, אך אני נתתי שהות לכופרים, ואולם לבסוף הענשתי אותם, וקשה היה ענשי.
45. וכמה ערים חוטאות החרבנו, והנה הן עומדות שממות, וכמה בארות וארמונות גבוהים שהם מזנחים.
46. האם לא נסעו (הכופרים) בארץ, והיו להם לבבות להבין, או אזנים לשמע? ואכן לא העינים עורות, ואולם עורים הלבבות אשר בחזות.
47. הם (הכופרים) מאיצים בדך להחיש בוא הענש. אלה לא זפר דברו, ואכן יום אחד אצל רבונך באלף שנה מאשר אתם סופרים.
48. וכמה מן הערים הנחת לך והן חוטאות. ולבסוף פגעתי בהן. וכלם יחזרו אלי.

קטע 6

49. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! אכן אני מזהיר ברור הנני לכם,
50. ולא לה שהאמינו ועשו את הטוב מחילה ופרנסה ביד נדיבה לעד (בגן עדן).¹
51. אך אלה אשר השקיעו כל מאמץ בהתנגדותם לאותותינו, הם שוכני גיהנם לעד.
52. לא היה שליח או נביא ששלחנו לפניך, בעת שהוא קורא את דברי אלה לא הטיל השטן (דבריו) בקריאתו. אך אלה מבטל את (הדברים) שהטיל השטן,² ומשליט את אותותיו.³ כי אלה יודע וחכם,
53. כדי שיעשה את אשר השטן הגניב מבחו לאלה שיש מחלה בלבבותיהם, ואלה אשר לבותיהם קשים. אכן החוטאים הם במחלקת גדולה.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 4, ופ' 74.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 102.

3. ר' סורת הוד 11 : 1.

54. לַמַּעַן יִדְעוּ אֱלֹה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הָאֲמַת מֵאֵת רְבוּנָךְ, וְלָכֵן יֵאֱמִינוּ בּוֹ, וְיִכְנָעוּ לוֹ לְבוֹתֵיהֶם, וְאָכֹן אֱלֹה מְדִרִיךְ אֶת הַמַּאֲמִינִים בּוֹ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר (דַּת הָאִסְלָאם).
55. אֲךְ הַכּוֹפְרִים לֹא יִפְסִיקוּ לְהִטִּיל בּוֹ (בְּקוֹרְאָן) סֶפֶק עַד אֲשֶׁר תִּבּוֹאֵם שְׁעַת הַדִּין פְּתָאוֹם, אוֹ יִבּוֹאֵם עָנְשׁוֹ שֶׁל יוֹם חֹסֶר תִּקְוָה (יוֹם הַדִּין).
56. הַמְּלוּכָה בַּיּוֹם הַהוּא לְאֱלֹהָ, וְהוּא יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב יִהְיוּ בְּגִי נָעִם,
57. אֲךְ אֱלֹה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְכַחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, לָהֶם עָנְשׁ מִשְׁפִּיל בְּגִיהֶם.

קטע 7

58. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִגְדּוּ (מִמְכָּה לְמַדִּינָה) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְאַחֵר נִהְרְגוּ אוֹ מֵתוּ, לָהֶם יַעֲנִיק אֱלֹהָ (בְּעוֹלָם הַבָּא) מַעֲנֵק טוֹב, וְאָכֹן אֱלֹהָ הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמַעֲנִיקִים,
59. הוּא יִכְנִיס אוֹתָם אֶל מְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁבִּיעַ אֶת רְצוֹנָם (גֵּן עֵדֶן), כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וּמֵתוֹן.¹
60. כִּד יִהְיֶה, הֵתֵר לְכָל מַאֲמִין שֶׁהִתְקַף וְנִעְשָׂה לוֹ אִי צָדֵק לְהַעֲנִישׁ אֶת תּוֹקְפָיו בְּאוֹתָהּ מִדָּה. אֲךְ אִם אוֹיְבָיו שָׁבִים וּמִתְקִיפִים אוֹתוֹ, אֱלֹהָ יַעֲזֹר לוֹ, כִּי אֱלֹהָ חֲנוּן וְסוֹלֵחַ.
61. זֹאת כִּי אֱלֹה מַחְדִּיר אֶת הַלִּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וּמַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלִּילָה, וְאֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה,²
62. רַק אֱלֹהָ הוּא הָאֲמַת, וְאֵלֹו אֲשֶׁר הֵם קוֹרְאִים אֵלֵיהֶם זוֹלָתוֹ הֵם הַבֵּל, כִּי אֱלֹהָ הוּא הַעֲלִיּוֹן וְהַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר.
63. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֱלֹה מוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַאֲרֵץ נַעֲשִׂית יִרְקָה? אֱלֹהָ מִמְּחָה וּבִקִּיא.
64. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְהוּא אֵינוֹ זָקוּק לְשׁוּם דָּבָר וְרַב-תַּפְאֶרֶת.

קטע 8

65. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֱלֹה הַכֹּפִיף לָכֶם אֶת אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְאֶת הַסְּפִינוֹת הַשָּׁטוֹת בַּיָּם בְּפִקְדָתוֹ, כֵּן הוּא מַחְזִיק בְּשָׁמַיִם לִבֵּל יִפְלוּ עַל הָאָרֶץ,³ בְּלִי רְשׁוּתוֹ? אֱלֹהָ חוֹמֵל וְרַחוּם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 31.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 27.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 32.

66. והוא אשר העניק לכם חיים, והוא אשר ימית אתכם, ושוב יחיה אתכם. אולם האדם הוא כופר.¹
67. קבענו לכל אמה סדרי עבודת אלה שלה לפיהם הם נוהגים, ולכן אל תרשה להם להתנפח בעניינים אלה, והמשך לקרא להם לעבד את רבונך, כי אתה הולך בדרך מישרים.²
68. ואם יתנכחו אתך, אמר, אלה היוע את אשר תעשו.³
69. אלה ישפט ביניכם (בין המסלמים והכופרים) יום תחית המתים בכל אשר נחלקים בו.⁴
70. הלא תדע כי אלה יודע את כל אשר בשמים ובארץ. כל זה רשום בלוח השמימי? אכן נקל הוא לאלה.
71. ובכל זאת עובדים הכופרים מבלעדי אלה אשר הוא לא הוריד להם כל סמכות,⁵ ואת אשר אין להם דעת בו. ואולם אין מושיע לכופרים.
72. כאשר קוראים לפנייהם את אותותינו באפן גלוי, תכיר בפניהם את התנפריהם והם כמעט מתנפלים על הקוראים. אמר להם, האם אגלה לכם מה שגורע ממצעשיכם? זוהי אש הגיהנם שהועיד אלה לכופרים וביש יהיה סופכם.

קטע 9

73. הוי בני אדם! נמשל לכם משל. על כן הקשיבו לו. הנה אלה (האילים) אשר אתם תקראו אליהם במקום אלה, לא יבראו אפלו זבוב, ואם יתאספו כלם לשם כך. ואם זבוב אחד ישלל מהם דבר מה לא יוכלו להצילו ממנו. אכן חלש הוא הדורש והנדרש.
74. הם לא העריכו את אלה כראוי לו,⁶ ואולם אלה חזק ועוז.
75. אלה יבחר לו מן המלאכים שליחים, ומבני האדם. אלה שומע ורואה.
76. הוא יודע את אשר לפנייהם ואת אשר אחרייהם, ואל אלה חוזרים הדברים.

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 28 ; סורת ע'אפר 40 : 11 ; וסורת אל-ג'אתיה 45 : 26.

2. ר' סורת אל-קצצ 25 : 87.

3. ר' סורת יונס 10 : 41.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 15.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 117.

6. ר' סורת אל-אנעם 6 : 91.

77. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! כָּרְעוּ וְסִגְדוּ וְעִבְדוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וַעֲשׂוּ הַטּוֹב לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
78. וְקוּמוּ לְהֶאֱבֹק לְשֵׁם אֱלֹהָהּ כְּרָאוּי לוֹ. כִּי הוּא בָּחַר בָּכֶם וְלֹא הִטִּיל עֲלֵיכֶם כָּל קָשִׁי בְּדַת¹, דָּתוֹ שֶׁל אֲבִרָא הֵימֶם אֲבִיכֶם. כִּבְרָה הוּא (אֱלֹהָהּ) קָרָא לָכֶם מִסְלָמִים מִלְּפָנֶיךָ, וְגַם בָּזָה (הַקּוֹרְאָן), לְמַעַן יִהְיֶה הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמֵד) עַד עֲלֵיכֶם, וְאַתֶּם תַּעֲבִידוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם.² לָכוֹן קִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וּתְנוּ זָכָאת, וּבִקְשׁוּ מִחֲסֶה בְּאֱלֹהָהּ. הוּא מְגַנָּכֶם. כָּמָה טוֹב הַמְּגִן וְכָמָה טוֹב הַמוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 6.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 143.

23

סִוֵּרַת אֶל-מוֹאֲמָנוֹן הַמְּאֲמִינִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹאֲמָנוֹן, הַמְּאֲמִינִים» משום שהיא פותחת בהצלחת המאמינים, ותיאורם ושכרם בעולם הבא. ר' פ' 1 - 11, וגם ר' פ' 57 - 67.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אנביא' 21, ופסוקיה מאה ושמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַמְּאֲמִינִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מואמנון 23

חלק 18

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמוּן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. כְּבֵר הַצְּלִיחוּ הַמֵּאֲמִינִים,
2. אֲשֶׁר הֵם צְנוּעִים בְּתַפְלָתָם,
3. וְאֲשֶׁר הֵם מִתְרַחֲקִים מִכָּל דְּבָרֵי הֶבֶל,¹
4. וְאֲשֶׁר הֵם נוֹתְנִים זָכָאת (צִדְקָה),
5. וְאֲשֶׁר הֵם לֹא מְקַיְמִים יַחְסִי מִין,
6. אֲלֹא עִם בְּנוֹת זֹגָם, אוֹ עִם שְׁפָחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בִּבְעָלוֹתָם, וְעַל כֵּן לֹא יִאֲשָׁמוּ,
7. אֲבָל הַחוֹשֻׁקִים מֵעֶבֶר לָזֶה, כָּל אֵלֶּה הֵם הָעוֹבְרִים חֹק,²
8. וְהַשּׁוֹמְרִים עַל פְּקֻדּוֹנוֹת וְהַבָּטָחוֹת,
9. וְהַמְקַפִּידִים עַל מוֹעֲדֵי הַתְּפִלוֹת,
10. הֵם הַיּוֹרְשִׁים,
11. אֲשֶׁר יִירְשׁוּ אֶת הַפָּרְדִּיִּס,³ וְשֵׁם יִשְׁאָרוּ לְנֶצַח.⁴
12. וּבִרְאֵנוּ אֶת הָאָדָם מְשׁוֹשֶׁלֶת שֶׁל טִין (שְׁנֹלְקָח מִכָּל הָאֶרֶץ),⁵
13. וְאִזּוּ הִמְרָנוּ אוֹתוֹ לְטַפַּת זָרַע אֲשֶׁר שָׁמְרָנוּ בְּמָקוֹם בָּטוּחַ,⁶
14. וְאִזּוּ הִמְרָנוּ אֶת הַטֶּפֶה לְדָם קְרוּשׁ, וְאַחֵר כֵּן לְעֶבֶר עִם גְּצָמוֹת, וְאִזּוּ כָּסִינוּ אֶת הָעֲצָמוֹת בְּשָׂר. וְכֵן נּוֹצְרָה בְּרִיָּה חֲדָשָׁה. יִתְבָּרַךְ אֱלֹהָ הַבּוֹרֵא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר,

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 72.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 25.

3. פרדוס, משמות גן עדן. ר' סורת אל-כהף 18 : 107.

4. ר' סורת מרים 19 : 63 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 72.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 20.

6. ר' סורת אס-סגידה 32 : 7 - 8 ; וסורת אל-מורסלאת 77 : 21.

15. וּלְבִסּוֹף תָּמוּתוֹ,¹
16. אוֹלָם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים תִּוְקְמוּ לַתַּחֲיָה.
17. בְּרָאנוּ מַעַל לָכֶם שְׂבָעָה רְקִיעִים, וְאִין אֲנַחְנוּ נוֹטְשִׁים אֶת מַה שֶּׁבְּרָאנוּ.
18. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִים בְּמַדָּה קְצוּבָה, וְאֲגַרְנוּ אוֹתָם בְּתוֹכָי הָאֲדָמָה, אֲדָ אֲנַחְנוּ נוֹכַל לְגַרֵם לָהֶם לָלֶכֶת לְאַבּוּד.
19. וְנַצְמִיחַ לָכֶם בָּהֶם גִּנוֹת עֲצֵי תִמְרָ וְעֵנָבִים אֲשֶׁר לָכֶם בָּהֶם פְּרוֹת רַבִּים, וּמֵהֶם תֹּאכְלוּ.
20. וְגַם עֵץ (עֵץ הַזַּיִת) הַגָּדֹל עַל הַר סִינִי, הַנוֹתֵן שָׁמֶן לַמְּשִׁיחָה וְלֶאֱכִילָה.²
21. וְאָכֹן בַּמִּקְנָה לָכֶם לֶקַח, נִשְׁקָה אֶתְכֶם מֵאֲשֶׁר בְּבִטְנִם,³ וְלָכֶם בּוֹ תוֹעֵלֶת רַבָּה, וּמִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ,⁴
22. וְעֲלִיו וְעַל הָאֲנִיּוֹת תִּנְשָׂאוּ.⁵

קטע 2

23. אֶת נוֹחַ שִׁלַּחְנוּ לְבְנֵי עֲמוֹ, וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, אִין לָכֶם כָּל אֱלֹהַ זּוֹלָתוֹ, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֲפּוֹא אוֹתוֹ?
24. אֲדָ מִנְהִיגֵי בְנֵי עֲמוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ אֲמָרוּ, אִין זֶה אֱלֹא אִישׁ כְּמוֹכֶם הַרוֹצֶה לְהַתְנַשֵּׂא עֲלֵיכֶם. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ, הוֹרִיד מַלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם. לֹא שָׁמַעְנוּ עַל אוֹדוֹת זֶה בְּקֶרֶב אֲבוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.
25. אִין הוּא אֱלֹא אִישׁ שֶׁנִּטְרָפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ, עַל כֵּן סָבְלוּ אוֹתוֹ זְמַן מָה (עַד שֶׁתָּנוּחַ וְתִתְנַשֵּׁב עָלָיו דַּעְתּוֹ, אוֹ שִׁימוֹת).
26. אָמַר, רַבּוּנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחְשִׁים לִי,
27. אֲזִי הִשְׁרִינוּ לוֹ, עֲשֵׂה אֶת הַתִּבָּה בְּהִשְׁגָּחַתְנוּ וּלְפִי הִשְׁרָאֲתָנוּ, וְכֹאֲשֶׁר תִּבּוֹא פִקְדָתְנוּ, וְיִתְפָּרְצוּ הַמַּיִם הַגּוֹעֲשִׁים מִן הַתְּנוּרָה תִּכְנִיס אֶל הַתִּבָּה שְׁנַיִם שְׁנַיִם (זָכָר וּנְקֵבָה) מִכָּל סוּגֵי הַחַי בַּיַּחַד עִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, חוּץ מֵהַכּוֹפְרִים שֶׁנִּזְרְנוּ עֲלֵיהֶם טְבִיעָה, וְאַל תִּדְּבַר אֵלֶי עַל אוֹדוֹת הַכּוֹפְרִים, כִּי טוֹבְעִים הֵם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44 ; סורת סבא' 34 : 2 ; סורת אל-חדיד 57 : 4 ; סורת אט-טלאק 65 : 12 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 12.

2. ר' סורת את-תִּין 95 : 1 - 2.
3. חלב.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 - 6.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 7 ; וסורת יא. סין 36 : 71 - 73.

28. וְכַאֲשֶׁר תֵּשֶׁב לְבֶטֶח בְּתִבְהָ, אַתָּה וְאֲשֶׁר עִמָּךְ, אֲמַר, הִשָּׁבַח לְאַלְלָהָ אֲשֶׁר הֵצִילָנוּ מִן הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים,
29. וְאָמַר, רַבּוּנִי! הוֹשִׁיבֵנִי מוֹשֵׁב מִבְּרֶךְ (בְּאַרְץ), כִּי אַתָּה הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּמוֹשִׁיבִים.
30. הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת, וְאַנְחָנוּ הֵיינוּ בּוֹחֲנִים.
31. אַחֲרֵיהֶם הִקִּימוֹנוּ דוֹר אַחֵר,¹
32. וְשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִקִּרְבָּם² לֵאמֹר, עֲבְדוּ אֶת אֱלֹלָהּ, כִּי אֵין לָכֶם כָּל אֱלֹהַ זֹלָתוֹ, הֵאֵם לֹא תִירָאוּ?

קטע 3

33. אַךְ מִנְהִיגֵי בְנֵי עַמּוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִכְחִישוּ אֶת קִיוֵּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, וְאֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לָהֶם רְנוּחָה בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אָמְרוּ, אֵין זֶה אֶלָּא אִישׁ כְּמוֹתְכֶם, הָאוֹכֵל וְשׁוֹתֶה כְּמוֹכֶם,
34. וְאֵם תִּשְׁמְעוּ לְאָדָם כְּמוֹתְכֶם תִּהְיוּ אַתֶּם הַמִּפְסִידִים,
35. הֵאֵם יִבְהִיל אַתְּכֶם, כִּי אַחֲרֵי שֶׁתָּמוּתוּ וְתִהְיוּ עֶפֶר וְעַצְמוֹת אַתֶּם מוֹצְאִים חַיִּים (מִקְבְּרֵיכֶם)?
36. דְּבַר כְּזֶה מְאוֹד רְחוֹק מִלְּהִתְנַשֵּׁם!
37. אֵין חַיִּים מֵחוּץ לַחַיֵּינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אֲנַחְנוּ חַיִּים וּמֵתִים רַק פְּעַם אַחַת וְלֹא נָקוּם לְתַחִיָּה,
38. אֵין הוּא אֶלָּא אָדָם בָּדָה עַל אֱלֹלָהּ שִׁקְרִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים לוֹ.
39. אָמַר (הַשְּׁלִיחַ שְׁלָחָם), רַבּוּנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחֲשִׁים לִי.
40. אָמַר (אֱלֹלָהּ), עוֹד מַעֵט יִתְחַרְטוּ.
41. וְאִזּוּ פָּגַע בָּהֶם וּבִצְדָק עָנַשׁ הַצּוֹחָה, וְעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּקֶצֶף עַל פְּנֵי הַמַּיִם, שְׁיִלְכוּ הַכּוֹפְרִים לַגִּיהֶנֶם.
42. וּבִרְאֵנוּ אַחֲרֵיהֶם דּוֹרוֹת אַחֲרִים.
43. אַךְ שׁוּם אִמָּה לֹא תִקְדִּים וְלֹא תֵאָחֵר אֶת מוֹעֵדָה הַקְּבוּעָה.³

1. הם בני עאד.

2. השליח הוא הוד.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 5.

44. אַחֲרֵי כֵן שָׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ זֶה אַחֲרֵי זֶה, וְכָל אֲשֶׁר בָּא שְׁלִיחַ אֶל אַחַת הָאֻמּוֹת, הָיוּ מִתְכַּחֲשִׁים לוֹ,¹ לָכֵן הֶעֱנֵשְׁנוּ אוֹתָן וְהֶעֱבַרְנוּ אוֹתָן מִן הָעוֹלָם זֶה אַחֲרֵי זֶה, וְשִׁמְנוּ אוֹתָן לְשִׁיחָה.² שִׁיְלַכּוּ הַכּוֹפְרִים לְגִיהֶנֶם.
45. אַחֲרֵי שָׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְאֶת הָאֲרוֹן אַחִיו עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וּבִשְׁלֹטוֹן גָּלוּי, אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִיו, וְאוֹלָם הֵם הִתְנַשְּׂאוּ, וְהָיוּ שֹׁחֲצִיִּים.
47. וְהֵם אָמְרוּ, הָאֵם נֶאֱמַיִן לְשָׁנֵי אֲנָשִׁים כְּמוֹנִי, וּבְגֵי עֲמָם עֲבָדִים לָנוּ?
48. וְהֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לְשִׁנְיָהֶם, עַל כֵּן הִשְׁמַדוּ (טָבְעוּ בָּיָם).
49. וַיִּכְבֶּר נִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן יִדְרֹכוּ (בְּגֵי עַמּוֹ אֶל הָאֻמָּת).
50. וְעֲשִׂינוּ מַעֲיֵסָא בֶּן מֶרְס וְאִמּוֹ לְאוֹת, וְנִתְּנוּ לָהֶם מִקְלָט עַל גְּבֻעָה בְּעֵלְת דְּשָׂא וּמִים זֹרְמִים.

קטע 4

51. הוּא הַשְּׁלִיחִים! אֲכָלוּ מִן הַמִּטְעָמִים הַמִּתְרִים, וְעָשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי יוֹדַע אֲנִי עַל מַעֲשִׂיכֶם.
52. וְהִדַּת שְׁלָכֶם הִיא דָּת אַחַת, וְאֲנִי הוּא רְבוּנְכֶם, עַל כֵּן יֵרָאוּ אוֹתִי.
53. וְאוֹלָם (חֲסִידֵי הַנְּבִיאִים) הִתְפַּלְּגוּ לְסִיעוֹת, וְכָל סִיעָה מַחְזִיקָה בְּדַעוֹתֶיהָ וּמִרְצָה מִמָּה שֶׁיֵּשׁ לָהּ.
54. לָכֵן הִשְׁאִירָם בְּטַעוֹתָם עַד שֶׁיִּגִּיעַ זְמַן (עֲנֵשׁם).
55. הַחוֹשְׁבִים הַכּוֹפְרִים שֶׁלְטוֹבָתָם אֲנַחְנוּ מַעֲנִיקִים לָהֶם רְכוּשׁ וּבָנִים,
56. מִמֶּהֱרִים אֲנַחְנוּ לְהַעֲנִיק לָהֶם רֵב טוֹבָה? לֹא, אָמֵנָם אֵין הֵם מִרְגִּישִׁים בְּזָה.
57. אוֹלָם, אֵלֶּה הָרוֹעֲדִים מִיִּרְאַת רְבוּנִס,
58. וְהַמֵּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹת רְבוּנִס,
59. וְאֵינָם מִצְרִפִּים שֶׁתִּפִּים לְרְבוּנִס,
60. הַנוֹתֵנִים מֶה שֶׁהֵם נוֹתֵנִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים) וְלִבְבוֹתֵיהֶם מְלֵאִים יִרְאָה (שֶׁמַּעֲשִׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ) כְּאֲשֶׁר יַחֲזִרוּ אֶל רְבוּנִס בְּיוֹם הַדִּין.
61. כָּל אֵלֶּה מִמֶּהֱרִים וּמִתְחַרִּים לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב.
62. אֲנִי לֹא נָטִיל עַל נֶפֶשׁ מִשָּׂא אֵלָּא לְפִי יִכְלָתָה לְשֵׁאת, וְאִתְּנוּ פִּנְקָס רְשׁוּם דּוֹבֵר אֻמָּת, וְהֵם לֹא יַעֲשִׂקוּ,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 30.

2. כלומר, השמדנו אותם לגמרי.

63. אָבֵל לְבוֹתֵיהֶם שְׁקוּעִים עִמָּךְ בְּתַעֲיָה וְאִינִם מַאֲמִינִים בְּקוֹרְאָן, כִּי מַעֲשֵׂיהֶם אֵינֶם כְּמַעֲשֵׂי הַיְרָאִים,
64. אוּלַם כְּאֲשֶׁר נִפְגַּע בְּאֵלָה מֵהֶם הַחַיִּים בְּרוּחָהּ, וְהֵם יִצְעָקוּ אֵלֵינוּ בְּצַר לָהֶם.¹
65. אֵל תִּצְעָקוּ, הַיּוֹם לֹא תַעֲזְרוּ עַל יְדֵינוּ,
66. מִשּׁוּם שְׂכָאֲשֶׁר אוֹתוֹתַי נִקְרְאוּ בְּפִנִּיכֶם, אֵד שְׁבַתְּם עַל עֲקֹבוֹתֵיכֶם,
67. בִּיהִירוֹת וּמִבְּלִים אֶת לֵילוֹתֵיכֶם בְּשִׁיחוֹת בְּטִלוֹת.
68. וְכִי לֹא חֲשַׁבּוּ עַל הַקּוֹרְאָן, אוֹ אוּלִי בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ וְסִפֵּר שֶׁלֹּא בָּא אֵל אֲבוֹתֵיהֶם הַרְאֻשׁוֹנִים?
69. אוֹ אוּלִי הַשְׁלִיחַ אֲשֶׁר בָּא אֲלֵיהֶם אֵינוֹ יָדוּעַ לָהֶם, לָכֵן הֵם מִתְנַפְּרִים לוֹ?
70. אוֹ אוּלִי אוֹמְרִים הֵם, שֶׁתִּקְפּוּ שְׁגֻעוֹן? זֶה שֶׁקָּר מַחֲלֹט! לֹא כִי אִם הוּא הִבִּיא לָהֶם אֶת הָאֻמַּת, וְאוּלַם מִרְבִּיתֶם שׁוֹנְאִים אֶת הָאֻמַּת.
71. אֱלוֹ הָאֻמַּת (אֱלֹלָה) הִתְנַהֵג לִפִּי יִצְרִיהֶם, הָיוּ נַחֲרָבִים הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וּמְלוֹאֵם. אֲנַחְנוּ הִבְאֵנוּ לָהֶם אֶת הָאֲזָהָרָה הַמֵּיַעֲדָת לָהֶם (הַקּוֹרְאָן), אֵד הֵם מִתְעַלְמִים מִמֶּנָּה.
72. הָאֵם דּוֹרֵשׁ אֶתָּה מֵהֶם שְׁכָר? הֲלֹא שְׂכָר רַבּוֹנָד טוֹב יוֹתֵר? כִּי הוּא הַמִּפְרָנִס הַטוֹב בְּיוֹתֵר.²
73. אֶתָּה רַק קוֹרֵא לָהֶם אֵל דֶּרֶךְ הַיֵּשֶׁר (דֶּרֶךְ הָאִסְלָאם),
74. וְאוּלַם אֵלָה אֲשֶׁר לֹא יֵאֲמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא סוֹטִים מִן הַדֶּרֶךְ הַיֵּשֶׁרָה.
75. אֱלוֹ אִם נִרְחַם עֲלֵיהֶם וְנִסִּיר מַעֲלִייהֶם צָרָה שֶׁהֵם נְתוּנִים בָּהּ, יִמְשִׁיכוּ בְּתַעֲיָתָם הַמַּעֲנֹרָת אוֹתָם.³
76. וּכְבֹּר מִקֹּדֶם פִּגְעָנוּ בָּהֶם בְּעֵנֶשׁ, אֵד הֵם לֹא נִכְנְעוּ לְרַבּוֹנָם וְלֹא הִשְׁפִּילוּ עַצְמָם לִפְנֵיו.⁴
77. וְאוּלַם כְּאֲשֶׁר נִפְתַּח עֲלֵיהֶם אֶת שַׁעַר הָעֵנֶשׁ הַקָּשָׁה (בְּיוֹם הַדִּין), אָז יָבוֹאוּ לְיַדֵּי יְאוּשׁ.

1. ר' סורת צאד 38 : 3 ; וסורת אל-מוזמל 73 : 11 - 13.

2. ר' סורת יונוס 10 : 72 ; סורת צאד 38 : 86 ; וסורת אש-שורא 64 : 21.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 30 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 23.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 43.

קטע 5

78. הוא אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם חוֹשׁ הַשֹּׁמֶעַ, וְחוֹשׁ הָרְאִיָּה, וְהַלֵּב לְהַבִּין, אֲדָּ מַעַט הוּא שְׁתוּדוֹ (לְאַלְלָהָ).
79. וְהוּא אֲשֶׁר הִפִּיץ אֶתְכֶם בְּאַרְץ וְאֲשֶׁר אֱלֹו תִּאֲסֹפוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
80. וְהוּא הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְלוֹ חֲלוּף הַלֵּילָה וְהַיּוֹם, הֲאִם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
81. וְאוּלַם הֵם אָמְרוּ אֶת אֲשֶׁר אָמְרוּ הָרִאשׁוֹנִים.
82. אָמְרוּ, הֲאִם לְאַחַר שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה לְעֹפֶר וְעֵצָמוֹת, הֲאִם נָקוּם לְתַחֲיָהּ¹
83. הַבְּטָחוֹת כְּאֵלֶּה כָּבֵר שְׁמַעֲנוּ, אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מִקֶּדֶם, וְאִין הֵן אֶלֶּא אֲגָדוֹת הַקִּדְמוֹנִים.
84. אָמַר, לְמִי הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
85. הֵם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ. אָמַר, הֲאִם לֹא תִזְכְּרוּ?
86. אָמַר, מִי הוּא רַבּוֹן שִׁבְעַת הַשָּׁמַיִם, וְרַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת הָעָצוֹם?
87. יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ הֵם. אָמַר, הֲאִם לֹא תִירָאוּ (מִן הָעֶנֶשׁ שֶׁלֹּו אִם לֹא תִאֲמִינוּ בּוֹ)?
88. אָמַר, בְּיַד מִי מַלְכוּת כָּל דָּבָר, וּמִי נוֹתֵן חֲסוֹת לְמִי שִׁיבְקֶשׁ אֶת חֲסוֹתוֹ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
89. הֵם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ הֵם. אָמַר, אִם כֵּן כִּיצַד אַתֶּם מְכַשְּׁפִים?
90. כָּבֵר הִבְאֵנוּ לָהֶם אֶת הָאֵמֶת (הַקּוֹרְאָן), אוּלַם הֵם כּוֹפְרִים וְכוֹזְבִים.
91. אֲלֵלָה לֹא עָשָׂה לְעֵצָמוֹ כָּל וָלֵד, וְאִין כָּל אֵלֶּה אֲתוֹ. אֱלוֹ זֶה הִיָּה נָכוֹן, כִּי אִזְ הִיָּה כָּל אֵלֶּה הוֹלִיד לֹו עִם אֲשֶׁר בָּרָא, וְהִיוּ מִתְחַרְשִׁים בֵּינֵיהֶם. יִשְׁתַּבַּח שֵׁם אֲלֵלָה וְיִתְעַלֶּה מַעַל מַה שֶּׁהֵם מִיַּחְסִים לוֹ.
92. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתֵּר וְהַנִּגְלָה, הַנֶּעֱלָה מַעַל לְכָל מַה שֶּׁהֵם מִשְׁתַּפִּים לוֹ.

קטע 6

93. אָמַר, רַבּוֹנִי אִם אֲמַנֵם תִּרְאֵנִי אֶת (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר הִבְטַח לָהֶם,
94. רַבּוֹנִי, כִּי אִזְ אֵל תִּשָּׂים אוֹתִי בֵין קְהַל הַכּוֹפְרִים.
95. אֲכֹן אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהִרְאוֹת לָךְ אֶת (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר הִבְטַחְנוּ לָהֶם.
96. שְׁלֵם טוֹבָה תַּחַת רָעָה.² אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ.
97. אָמַר, רַבּוֹנִי! בְּדֹ אַחֲסָה מַלְחָשׁוּשֵׁי הַשְּׁטָנִים,³

1. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 22.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 200 - 201.

98. רבונני! שְׁמַרְנִי מִפְּנֵי שֶׁיְהִיו אֵתִי.
99. ויבבוא הַמּוֹת אֶל אֶחָד מֵהֶם (הַכּוֹפְרִים), יֹאמֶר, רַבּוֹנִי! הִשִּׁיבוּנִי (לַחַיִּים בְּאַרְצִי),¹
100. לִמְעַן אֶעֱשֶׂה הַיָּשָׁר אֲשֶׁר נִטְשָׁתִי. לֹא וְלֹא! אֱלֹהִים רַק מְלִים אֲשֶׁר הוּא אוֹמֵר. יִשְׁנָה מֵאַחֲרֵיהֶם מַחְצָה שְׁתֵּשָׁאִירָם שָׁם עַד יוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים.
101. וְאִזּוּ כִּפְּאֶשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר וַיִּפְסְקוּ קִשְׁרֵי הַמִּשְׁפָּחָה, וְלֹא יִדְאֲגוּ אֶחָד לַשָּׁנִי.
102. וּמִי שֶׁמֵּאֲזִינוּ כְּבָדִּים יְהִיו,² אֱלֹהִים יְהִיו הַזֹּכִים בָּנוּ.
103. וּמִי שֶׁמֵּאֲזִינוּ קָלִים יְהִיו, אֱלֹהִים יֹאבְדוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְנֶצַח בְּגִיהָלָם,
104. הָאֵשׁ תִּשְׂרֹף אֶת פְּנֵיהֶם עַד שֶׁיִּתְקַדְּרוּ.
105. הָאֵם לֹא נִקְרָאוּ בְּפִנְיֶכֶם אוֹתוֹתִי, וְאַתֶּם הִתְכַּחַשְׁתֶּם לָהֶם?
106. אָמְרוּ, רַבּוֹנִינוּ! הָאֵמְלָלוֹת שֶׁלָּנוּ גָבְרָה עָלֵינוּ, וְהִינוּ אֲנָשִׁים תּוֹעִים.
107. רַבּוֹנִינוּ! הוֹצִיאֵנוּ מִכָּאן וְאֵם נָשׁוּב לַתְּעוֹת, נִהְיָה פּוֹשְׁעִים.
108. אָמַר, הִשְׁאֲרוּ מְנָדִים בְּתוֹכָהּ וְאֵל תִּדְבְּרוּ אֵלַי.
109. הִיָּה חֶלֶק מִעַבְדֵי שֶׁהִתְפַּלֵּל, רַבּוֹנִינוּ! הָאֵמֶנוּ, סֵלַח לָנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ, כִּי אַתָּה הַטּוֹב בְּרַחֲמָנִים,
110. וְאוּלַם אַתֶּם לַעֲגֹתֶם לָהֶם, עַד כִּי הִשְׁכִּיחוּכֶם זְכָרִי, וַיַּחֲקֹתֶם מֵהֶם,
111. הַיּוֹם גִּמְלַתִּי לָהֶם עַל סִבְלָנוֹתֶם וְהֵם הַמַּצְלִיחִים.
112. אָמַר, כִּמָּה שָׁנִים שֶׁהִיתֶם בְּאַרְצִי?
113. אָמְרוּ, שֶׁהִינוּ רַק יוֹם אוֹ חֶלֶק מִמֶּנּוּ. שָׂאֵל אֶת הַמוֹנִים.
114. אָמַר, אֲכֹן שֶׁהִיתֶם זְמוֹן קָצֵר, לֹא רַק יִדְעֹתֶם.
115. הָאֵמֶנִם חִשְׁבֹּתֶם כִּי בָּרָאוּ אֶתְכֶם לִשְׂוֹא, וְכִי לֹא תִחַזְרוּ אֵלֵינוּ?
116. אֱלֹהִים יִתְעַלָּה הוּא הַמִּלֵּךְ הָאֵמֶתִי שֶׁאֵין אֱלֹהִים זֹלָתוֹ, רַבּוֹן כָּס הַמַּלְכוּת הַמִּפְאָר.
117. כָּל הַמִּתְפַּלֵּל אֶל אֱלֹהִים אַחֵר זֹלָת אֱלֹהִים, בְּלִי כָל הוֹכָחָה עַל כָּךְ, חִשְׁבוֹנוֹ הוּא עִם רַבּוֹנוֹ, כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ.
118. אָמַר, רַבּוֹנִי! סֵלַח וְרַחֵם, כִּי אַתָּה הַטּוֹב שֶׁבְּרַחֲמָנִים.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 53.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 8 - 9.

24

סִוֵּרַת אֶן-נֹר הָאֹר

סורה זו נקראת «אֶן-נֹר, הָאֹר», משום שהשם «אֶן-נֹר, הָאֹר» נזכר בה שבע פעמים בפסוק 35. מדובר בסורה זו על המקור של האור הקדוש, האור של אללה שהוא בעצם האור של השמים והארץ. נוסף לזה, הסורה מדברת על האשמת הכזב נגד עאאִישה, אשתו של הנביא, ודינם של אלה שמוציאים דיבתם של נשים חפות מפשע. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חֶשֶׁר 59, ופסוקיה ששים וארבעה. קיבלה את שמה «הָאֹר» מפסוק שלושים וחמישה.

סורת אנ-נור 24

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. זו סורה אשר הורדנו משמים, וצוינו עליכם לבצע את פקדוניה, ובה הורדנו אותות בהירים, למען תזכרו.
2. את האשה הזונה והאיש הזונה, הלכו כל אחד מהם מאה מלקות, ואל תהיה בלבכם חמלה עליהם שלא לבצע את חק אללה, אם מאמינים אתם באללה וביום האחרון. בנוכחותם של קהל מאמינים.
3. איש זונה לא ישא לאשה בלתי אם זונה או פגנית, ואשה זונה לא תנשא בלתי אם לאיש זונה או לפגני. ואסור הוא למאמינים.
4. המוציאים דבה על נשים צנועות ואינם מוכיחים דבתם בארבעה עדים, יענשו בשמונים מלקות, ויהיו פסולים לעדות לעולם, כי משחתים הם.
5. בלעדי אלה אשר חזרו בתשובה לאחר מכן, ועשו את הטוב, כי אללה סולח ורחום.
6. הבעלים המאשימים את נשותיהם בבגידה בהם, ואין להם עדים מלבד עצמם. העדות של אחד מהם היא שישבע באללה ארבע פעמים כי הוא צודק,
7. והשבועה החמישית כי קללת אללה תחול עליו אם הוא משקר,
8. למען לסלק הענש מעליה, תשבע באללה ארבע פעמים כי הוא משקר,
9. והשבועה החמישית כי קללת אללה תחול עליה אם הוא מדבר אמת.
10. לולא חסדו של אללה וברכתו שהעניק לכם (הייתם נענשים). אללה מקבל חוזרים בתשובה ורחם.

קטע 2

11. אלה אשר הוציאו את הכזב (על עאאשה, אשתו של הנביא) הם קבוצה קטנה מביניכם. אל תחשבו כי הדבר הזה רע לכם, כי רק לטוב לכם הוא. לכל אחד מהם דיו מה שעשה מן החטא. האשם העקרי צפוי לענש חמור.¹

1. הכונה היא לעבד-אללה אבן אבי סלול, הראש של הצבועים במדינה, אשר חתר נגד הנביא, וניסה לגרום לו בעיות כל הזמן.

12. הלא כְּאִשֶּׁר שְׁמַעְתֶּם אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, חֲשַׁבּוּ הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת טוֹב בְּלִבָּם (עַל אַחֵיהֶם), וְאָמְרוּ, כָּזָב גְּלוּי הוּא זֶה!
13. לָמָּה לֹא הִבִּיאוּ (מוֹצִיאֵי הַכֶּזֶב) אַרְבָּעָה עֲדִים עַל הַדְּבָר הַזֶּה? כִּיֹּן שֶׁלֹּא הִבִּיאוּ עֲדִים, מִשְׁקָרִים הֵם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ.
14. לוֹלֵא חֶסֶד אֱלֹהָ וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִנֵּה פוֹגֵעַ בָּכֶם עֹנֵשׁ עָצוֹם בְּגִלָּל עֲלִילַתְכֶם,
15. הִנֵּה קִבְּלַתֶּם אוֹתוֹ אִישׁ מִלְשׁוֹן רַעְהוּ, וְאַמְרַתֶּם בְּפִיּוֹתֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא הִיְתָה לָכֶם כֹּל יָדִיעָה. אַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם כִּי עֲנִין קַל הוּא, אַךְ בְּעֵינֵי אֱלֹהָ הוּא עָצוֹם.
16. וּמִדּוּעַ, לֹא אַמְרַתֶּם כְּאִשֶּׁר שְׁמַעְתֶּם עַל כֵּךְ, אֲסוּר לָנוּ אֶפְלוּ לְדַבֵּר עַל זֶה. יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךְ! זֹהִי עֲלִילַת שָׁוָא עֲצוּמָה.
17. אֱלֹהָ מִזְהִיר אֶתְכֶם לְבַל תַּחֲזִרוּ עַל מַעֲשֵׂה כָזָה לְעוֹלָם, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.
18. וְהוּא מְבַהִיר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
19. אֱלֹהָ הַמְּשִׁתַּקְקִים כִּי שְׁמוּעַת הַתּוֹעֵבָה תִּתְפַּשֵּׁט בֵּין הַמַּאֲמִינִים, לָהֶם צָפוּי עֹנֵשׁ מְכֻאֵיב בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שְּׁאִינְקֶם יוֹדְעִים.
20. לוֹלֵא חֶסֶד אֱלֹהָ עֲלֵיכֶם וְרַחֲמָיו (הֵייתֶם נֶעְנָשִׁים), כִּי אֱלֹהָ הוּא חַנוּן וְרַחוּם.

קטע 3

21. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּלְכוּ בְּעַקְבוֹת הַשָּׁטָן. כִּי כָל הַהוֹלָךְ בְּעַקְבוֹת הַשָּׁטָן, הִנֵּה מִצְוָה הוּא עַל תּוֹעֵבָה וּמַעֲשִׂים רָאוּיִים לְגִנָּאִי. לוֹלֵא חֶסְדֵי אֱלֹהָ וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם לֹא הִנֵּה אֵף אֶחָד מִכֶּם נִשְׁאָר טְהוֹר, אוֹלָם אֱלֹהָ מִטְהַר אֶת מִי שִׁירָצָה. וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
22. וְלֹא יִשְׁבְּעוּ בְּעַלֵּי הַנְּדִיבוֹת וְהָאֲמָצְעִים הָרַבִּים (מִבֵּין הַמַּאֲמִינִים),¹ לְהַפְסִיק בְּמַתָּן עֲזָרָה לְקְרוֹבֵי הַמְּשַׁפָּחָה, וּלְנִזְקָקִים, וּלְמַהֲגָרִים, לְמַעַן אֱלֹהָ. כִּי מוּטָב לִשְׁכַּח וּלְסַלֵּחַ לָהֶם. הֵאֵם אֵין אַתֶּם רוֹצִים, שְׁאַלְלָה יִסְלַח לָכֶם? כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

1. המדובר באבו-בכר הצדיק, אביה של עאאִישָׁה, אשר נשבע להפסיק לתמוך בקרוב משפחה עני בשם מסטח, אשר היה בין מפציצי הכוזב על בתו עאאִישָׁה. אבו-בכר נשמע לאללה והמשיך לתמוך במסטח.

23. המוציאם דבֿה על נָשִׁים טְהוֹרוֹת, תְּמִימוֹת, וּמֵאֲמִינוֹת, יִקְלְלוּ בְּעוֹלָם
הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וַיַּעֲנֵשׁוּ עֲנֵשׁ עֲצוֹם,
24. בְּיוֹם שְׁלֹשׁוֹנִתֵיהֶם, יְדִיחֶם, וְרָגְלֵיהֶם יַעֲדוּ עַל אֲשֶׁר (אָמְרוּ) וַעֲשׂוּ,
25. בְּיוֹם הַחַוָּא יִמְלֹא לָהֶם אֱלֹהָ בְּאֶמֶת אֶת הַמְּגִיעַ לָהֶם, וְאֵז יִדְעוּ כִּי אֱלֹהָ
הוּא הָאֶמֶת הַגָּלוּיָהּ.
26. נָשִׁים מְשַׁחֲתוֹת תִּנְשְׂאָנָה רַק לְאֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים, וְאֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים יִנְשְׂאוּ
רַק לְנָשִׁים מְשַׁחֲתוֹת. וְהַטּוֹבוֹת לְטוֹבִים, וְהַטּוֹבִים לְטוֹבוֹת. אֵלֶּה נְקִיִּים
מִמָּה שֶׁיִּדְבְּרוּ עֲלֵיהֶם, לָהֶם סְלִיחָה וּפְרִנָּסָה בְּיַד נְדִיבָה (בְּגוֹן עֲדוֹ).¹

קטע 4

27. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אַל תִּכְנְסוּ אֶל בָּתִּים זוֹלֹת בְּתִיכֶם לִפְנֵי שְׂתַקְבְּלוּ רְשׁוֹת,
וְתִדְרְשׁוּ בְּשָׁלוֹם תּוֹשְׁבֵיהֶם, זֶה טוֹב יוֹתֵר לָכֶם לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.
28. וְאִם לֹא תִמְצְאוּ בָהֶם אִישׁ, אַל תִּכְנְסוּ אֲלֵיהֶם עַד אֲשֶׁר יִתֵּר לָכֶם. וְאִם
יֵאמֶר לָכֶם לַחֲזוֹר, עֲשׂוּ כֵן, זֶה מוֹסְרִי וְטוֹב יוֹתֵר לָכֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת
מַעֲשֵׁיכֶם.
29. אֲבָל לֹא יִחַשֵׁב לָכֶם לַחֲטָא אִם תִּכְנְסוּ אֶל בָּתִּים בְּלִתי מִיֹּשְׁבִים, שְׂאֲתֶם
שׁוֹמְרִים רְכוּשׁ שְׁלָכֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שֶׁתִּגְלוּ וּמַה שֶׁתִּסְתִּירוּ.
30. אָמֵר לְמֵאֲמִינִים שֶׁיִּשְׁפִּילוּ אֶת עֵינֵיהֶם, וַיִּשְׁמְרוּ עֲרוֹתָם, מִשּׁוּם שֶׁזֶּה יוֹתֵר
טְהוֹר לָהֶם, כִּי אֱלֹהָ בִקִּיא בְּמַעֲשֵׂיהֶם.
31. אָמֵר לְמֵאֲמִינוֹת שֶׁתִּשְׁפֹּלְנָה אֶת עֵינֵיהֶן, וְתִשְׁמְרְנָה עֲרוֹתָן, וְלֹא תַחֲשַׁפְנָה
אֶת קְשׁוּטֵיהֶן מִלְּבַד הַנִּגְלָה מֵהֶם, וְתַעֲטֹפְנָה אֶת חֲזוֹתֵיהֶן בְּצַעֲפִיָּהֶן.
וְלֹא תַחֲשַׁפְנָה אֶת קְשׁוּטֵיהֶן אֶלָּא בְּפָנֶי בְּעֲלֵיהֶן, אוֹ אֲבוֹתֵיהֶן, אוֹ אֲבוֹת
בְּעֲלֵיהֶן, אוֹ בְּנֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי בְּעֲלֵיהֶן, אוֹ אֲחֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי אֲחֵיהֶן, אוֹ עַבְדֵּיהֶן
(הַזִּקְנִים) הַמְּחַסְרִים כּוֹחַ גְּבָרָא, אוֹ יְלָדִים שְׂאִינִם מִבְּחִינִים בְּעֵינֵי
מִין, וְאֵל לָהֶן לַחֲבֹט בְּרָגְלֵיהֶן עַל הָאֲדָמָה לְמַעַן יוֹדַע מַה שֶׁהוּא מִסְתִּירוֹת
מִקְשׁוּטֵיהֶן. חֲזְרוּ בְּלָכֶם בְּתִשׁוּבָה אֶל אֱלֹהָ, אֲתֶם הַמֵּאֲמִינִים, לְמַעַן
תִּהְיוּ מְצִלִּיחִים.
32. הִשְׂיֵאוּ אֶת הַבְּלָתִי גְּשׁוּאִים מִכֶּם, וְאֶת הַיִּשְׁרִים מִבֵּין עַבְדֵיכֶם
וְשַׁחֲוֹתֵיכֶם.² אִם עֲנִיִּים הֵם, יַעֲשִׂירֵם אֱלֹהָ מִחֲסִדּוֹ. כִּי אֱלֹהָ רַב-חֶסֶד
וְיוֹדֵעַ.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 50.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 25.

33. אֵלֶּה מִכֶּם אֲשֶׁר אֵין לָהֶם כָּל אֲמָצְעִים לְהִנָּשֵׂא, עֲלֵיהֶם לִכְבֹּשׁ אֶת יָצָרָם
עַד שְׁיַעֲנִיק לָהֶם אֶלְלָה בְּחִסְדּוֹ אֲמָצְעִים. הָעֲבָדִים אֲשֶׁר בְּבַעֲלוּתְכֶם, אִם
יִרְצוּ לְשַׁחֲרֹר אֶת עַצְמָם, כִּתְּבוּ לָהֶם אֶת תְּנָאֵי הַשְּׁחָרוֹר, אִם יוֹדְעִים
אֲתֶם כִּי הֵם יִשְׂרָאֵל. הָעֲנִיקוּ לָהֶם מֵהוּן אֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם. אֵל תֵּאלָצוּ
שְׁפָחוּתֵיכֶם לְזָנוֹת, אִם יִרְצוּ לְהִשָּׂאֵר צָנוּעוֹת, בְּבִקְשְׁכֶם שְׂכָר הָעוֹלָם הַזֶּה.
אֲדָּ אִם הֵן הִכְרָחוּ לַעֲסֹק בְּזָנוֹת, אֶלְלָה יִסְלַח לָהֶן (וְלֹא לֵאדוֹנֵיהֶן) אֲשֶׁר
כָּפוּ עֲלֵיהֶן אֶת הַזָּנוּת, כִּי הוּא סוֹלַח וְרוּחוֹם.
34. אָכֹן הוֹרְדְנוּ לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וּבְהֶם לָקַח מֵאֵלֶּה שְׂקָדְמוֹ
לָכֶם וְהוֹהֲרָה לִירְאִים.¹

קטע 5

35. אֶלְלָה הוּא הָאוֹר שֶׁל הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אוֹרוֹ נִמְשַׁל לְגִמְחָה² אֲשֶׁר בָּהּ
מְנוּרָה, הַמְנוּרָה בְּתוֹךְ כְּלֵי זְכוּכִית, וְהַזְכוּכִית כְּכוֹכֵב מְזֹהִיר, וְדוֹלֶקֶת
בְּשִׁמּוֹן עֵץ הַזֵּית הַמְבֻרָךְ, הָעֵץ אֵינוֹ נוֹטָה מִזְרָחָה וְלֹא מַעֲרָבָה. הִנֵּה שְׁמִנוֹ
נָאִיר וְלוֹ לֹא תִגַּע בּוֹ אֵשׁ. אוֹר עַל אוֹר. יִנְחָה אֶלְלָה אֶל אוֹרוֹ אֶת מִי
שְׁיִרְצָה, וְכֵן אֶלְלָה מִמְשִׁיל מְשָׁלִים לִבְנֵי אָדָם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ כָּל.
36. (הַנְּחִית בְּנֵי אָדָם אֶל הָאוֹר שֶׁל אֶלְלָה הֵיא) בְּבִתִּים אֲשֶׁר נָתַן אֶלְלָה
לְהַקִּים וְלְהַזְכִּיר בָּהֶם אֶת שְׁמוֹ, וְשֵׁם יִשְׁבָּחוּהוּ בְּבִקְרָה וּבְעֶרֶב,³
37. אֲנָשִׁים אֲשֶׁר מִסְחָר וּמִמְכָּר אֵינֶם מְסִיחִים דַּעֲתָם מִלְּהַזְכִּיר אֶת שֵׁם
אֶלְלָה, וּמִלְקִים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִלְשָׁלֵם זְכָאת.⁴ וְחֹרְדִים הֵם מִפְּנֵי הַיּוֹם
(יּוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר יִתְהַפְּכוּ בּוֹ הַלְּבָבוֹת וְהָעֵינַיִם (מִפְּחַד),⁵
38. לִמְעַן יִגְמַל לָהֶם אֶלְלָה עַל כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְיוֹסִיף לָהֶם מִחְסָדּוֹ.
אֶלְלָה יִפְרֹגֵם אֶת מִי שְׁיִרְצָה בְּלֹא חֶשְׁבוֹן.⁶
39. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מַעֲשֵׂיהֶם כְּמִרְאֵה תַעֲתוּעִים בְּמִדְבָּר, יַחֲשִׁבְנוּ הַצֵּמָא
לְמִים, וְאוֹלָם בְּהִגְיעוֹ אֵלָיו, לֹא יִמְצְאוּהוּ מְאוּמָה, אֲמָנָם הוּא יִמְצָא (בְּיּוֹם
הַדִּין) אֶלְלָה אֲצֵלוֹ, וְיִשְׁלַם לוֹ אֶת מְלוֹא חֶשְׁבוֹנוֹ, כִּי אֶלְלָה מְהִיר חֶשְׁבוֹן.

1. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 56.

2. גומחה = שקע בקיר לשים בו מנורה.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 29, ופי' 31; וסורת אל-גין 72 : 18.

4. ר' סורת אל-גיומועה 62 : 9; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9.

5. ר' סורת אבראהים 14 : 42; סורת ע'אפר 40 : 18; וסורת אל-אנסאן 76 : 8 - 12.

6. ר' סורת אל-בקרה 2 : 245, ופי' 261; סורת אנ-נסאי' 4 : 40; סורת אל-אנעאם 6 : 160; סורת את-

תובה 9 : 121; וסורת אל-ענכבות 29 : 7.

40. או כחשקה בים מאוד עמק אשר הגלים מעליו גבוהים, גל מעליו גל, ומעליהם עננים, שכבות מחשכים זו על גבי זו, אשר אם יושיט אדם את ידו לא יוכל לראותה. ומי שלא יתן לו אלה אור, אין לו כל אור.

קטע 6

41. האם לא תראה כי אלה ישבחו אותו כל שוכני השמים והארץ וגם הצפורים פורשי הכנף, וכך אחד יודע את תפלתו ותשבחתו? אלה יודע את כל אשר יעשו.¹
42. לאלה מלכות השמים והארץ, ואל אלה ישוב הכל (ביום הדין).
43. האם לא תראה כי אלה יוליד עננים, אחרי כן יחברם יחד, ויעשה אותם ערמה, והנה תראה את הגשם יוצא ממנה, ויוריד מן השמים מתוך הררי הענן בדרך, ומשקה בו את מי שירצה, או מונע אותו ממי שירצה, כמעט יחטוף נגה ברכו את הראות.
44. יהפוך אלה את הלילה ואת היום. אכן בזה לקח לאנשי ראות.²
45. ואלה ברא כל חיה רומשת מן המים. יש בהם הזוחלים על גחונם, ומהן הולך על שתי רגלים, ומהן הולך על ארבע רגלים, כי אלה בורא מה שהוא רוצה. כי אלה הכל יכל.
46. אנחנו הורדנו (בפיראן) אותות ברורים מן השמים, ואלה ידריך את מי שירצה בדרך הישר (האסלאם).
47. יש (הצבועים) האומרים, אנחנו מאמינים באלה ובשליח (מוחמד) ואנחנו מציתים להם, ואולם אחר כך סוטה חלק מהם משום שאין הם מאמינים.
48. כאשר קוראים להם לפנות אל אלה ושליחו (מוחמד) לשפט ביניהם, גם אז סוטה חלק מהם,
49. אך לו היה הצדק אתם, הם באים באלו בהכנעה אל השליח,
50. האם יש מחלה בלבבותיהם, או הטילו ספק, או פחדו פן אלה ושליחו יעשקו אותם? הם עצמם חוטאים.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 190.

קטע 7

51. ואולם אם המאמינים נקראים אל אלה ושליחו לשפט ביניהם, עליהם לאמר, שמענו ועשינו. ואכן אלה הם המצליחים.
52. ואשר ישמע לאלה ולשליחו וחושש מפני אלה וירא אותו, אלה הם הזוכים.
53. הם (הצובעים) נשבעו לד' (הנביא) שבועת אמונים חזקה בשם אלה, כי אם תצוה עליהם, יצאו (אתך למלחמה באויב). אמר, אל תשבעו, הציות שלכם כבר ידוע (רק בלשון), כי אלה בקיא במעשיכם.¹
54. אמר, צייתו לאלה וצייתו לשליח (מוחמד), ואם תסטו, הרי הוא אחראי רק למה שהוטל עליו (להזמין אתכם להאמין באלה), ואתם אחראים למה שהוטל עליכם (לציית לו ולהאמין). אולם אם תצייתו לו תהיו מדרכים. כי על השליח הוטל רק להודיע לכם ברורות.
55. אלה הבטיח את אלה שהאמינו ועשו את הטוב מכס, שהם ישלטו בארץ באשר שלטו בה אלה שקדמו להם. ויבסס להם את הדת (אסלאם) שבחר בשבילם, ויעניק להם בטוחו במקום פחד. יעבדו אותי, ולא ישתפו לי דבר. ומי שכפר אחרי כן, אלה הם המושחתים.
56. קימו את התפלה, ושלמו את הזכאת, וצייתו לשליח למען תרחמו.
57. אל תחשב כי הכופרים יכולים לעמד מול אלה בארץ, אדרבה, מעונם הקבוע יהיה גיהנם, שם יהיה סופם הרע.

קטע 8

58. הוי המאמינים! על אלה שבבעלותכם מהעבדים ועל הילדים שלא בגרו לבקש רשות להכנס אליכם שלוש פעמים (לחדרכם הפרטיים): לפני תפלת השחר, בשעת הצהרים בהסירכם את בגדיכם לשעת המנוחה, ולאחר תפלת הלילה. בשלשת זמנים אלה שבהם אינכם לבושים. אך אין בזה חטא אם יכנסו אליכם בלי בקשת רשות בשעות אחרות. ותפנסו זה אל זה. כך יבהיר לכם אלה את אותותיו, ואללה יודע וחכם.
59. על התינוקות אשר בגרו לבקש רשות באשר עשו המבגרים מלפניהם. כך יבאר לכם אלה את אותותיו, ואללה יודע וחכם.

60. ובאשר לנשים זקנות ואשר תאותן למשכב חלפה, אין עליהן חטא אם יסירו את בגדיהן מבלי להבליט את קשויטיהן, ואולם ככל שייצניעו לכת כן ייטב להן, ואללה שומע ויודע.

61. אין עברה על העור, ועל הפסח, ועל החולה, ואף לא עליכם אתם, כי תאכלו מבתיכם או מבתי אבותיכם, או מבתי אמותיכם, או מבתי אחיכם, או מבתי אחיותיכם, או מבתי דודיכם (מצד האב), או מבתי דודותיכם (מצד האב), או מבתי דודיכם (מצד האם), או מבתי דודותיכם (מצד האם), או בבתים אשר מפתחותיהם הפקדו בידיכם, או מבית ידידיכם. אין עברה עליכם בין אם תאכלו יחדו או לבד. אף בהפנסכם לבתים (מישבים ברכו לשלום את התושבים),¹ אמןם אם תפנסו לבתים בלתי מושבים ברכו את עצמכם,² שאלת שלום מאת אללה, מברכת וטובה. כזאת יבאר לכם אללה את האותות למען תשכילו.

62. אכן המאמינים הם אלה אשר האמינו באללה ובשליחו, המשתתפים אתו באספה בענין צבורי, לא ילכו בלי לקבל ממנו רשיון. אכן אלה אשר יבקשו מאתד רשיון אלה הם אשר האמינו באללה ובשליחו. אם יבקשו רשות ממך (השליח מוחמד) ללכת לכל ענין הנוגע להם, הרשה לאשר תרצה, ובקש למענם את סליחת אללה, כי אללה סולח ורחום.

63. אל תקראו אל השליח כשם שאתם קוראים איש אל רעהו, אללה יודע מי מכס מתגנב לצאת בסתר בלי רשותו של השליח. יזהרו המתנגדים לדבריו פו יעמדו בנסיון קשה, או יפגע בהם ענש מכאיב.

64. אכן לאללה כל אשר בשמים ובארץ. הוא יודע את מצבכם ואת היום שבו יוחזרו הבריות אליו, ואז יודיע להם מה צפוי להם בעד מעשיהם. אללה יודע כל דבר.

1. באומרכם : אס-סלאמו עליכם : שלום עליכם.

2. באומרכם : שלום עלינו ועל עבדי אללה הטובים.

25

סורת אל-פורקאן הקוראן (המבחין בין אמת ושקר)

סורה זו נקראת «אל-פורקאן» משום ששם זה מופיע בפתיחתה. «אל-פורקאן» אחד מתיאורי הקוראן, המבחין בין אמת ושקר. השם הזה «אל-פורקאן» נזכר בקוראן שש פעמים: סורת אל-בקרה 2: 53, ופ' 185; סורת אאל עמראן 3: 4; סורת אל-אנפאל 8: 41; וסורת אל-אנביא' 21: 48.

הורדה במכה אחרי סורת יא. סין 36. ופסוקיה שבעים ושבעה. קיבלה את שמה «אל-פורקאן», הקוראן המבחין בין אמת ושקר» מפסוק אחד.

סורת אל-פורקאן 25

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. יתברך (אללה) אשר הוריד מן השמים את הפורקאן (הקוראן המבחין בין אמת ושקר) אל עבדו (מוחמד)¹ למען יהיה מזהיר לשוכני העולמים, אשר לו מלכות השמים והארץ,² ולא הוליד נלד, ואין לו שתף במלוכה,³ וברא כל דבר והשלים אותו לפי מדה מדיקת.
2. ויקחו (הפגניים) להם מבלעדיו אלים אחרים, לא יבראו דבר, והם עצמם נבראו,⁴ שאין בכוהם להרע או להועיל אפלו לעצמם. ולא ישלטו במוות ולא בחיים, ואינם יכולים להחיות מתים.⁵
3. והכופרים אמרו, אין זה (הקוראן) אלא שקר שבדה אותו בעזרת אנשים אחרים.⁶ והם כפרו וקדו שקר.
4. והם אמרו, אין (הקוראן) אלא לקט אגדות קדמוניות שהוא רשם מפי מישוהו אשר הכתיב לו אותו, בקר וערב.
5. אמר, הוריד אותו מן השמים היודע את סודות השמים והארץ, והוא סולח ורחום.
6. אמרו, מה לו לשליח זה יאכל המאכל ויתהלך בשוקים (כשאר בני האדם)? למה לא הורד אליו מלאך מן השמים להיות מזהיר אתו?
7. או ישלך אליו אוצר (מן השמים),⁷ או יהיה לו גן אשר יאכל ממנו?⁸ אמרו הכופרים, אתם הולכים אחרי איש מכשף.⁹

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ; סורת אל-גין 72 : 19 ; וסורת פוצלת 41 : 42.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 158.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 111.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 20.

5. ר' סורת לוקמאן 31 : 28 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אצ-צאפאת

37 : 19 ; וסורת יא. סין 36 : 53.

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 103 - 105.

7. ר' סורת הוד 11 : 12.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 91.

9. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 47, ופ' 101.

9. רֵאָה לְמָה הֵם מַדְמִים אוֹתְךָ, כִּי תַעֲוֶה וְלֹא יוֹכְלוּ לְמַצֵּא אֶת הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר.¹

קטע 2

10. יִתְבָּרַךְ (אֱלֹהִים) אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה יִתֵּן לְךָ טוֹב מִזֶּה, גְּנוֹת שְׁמִתְחַתֵּן זֹרְמִים נְהִירוֹת, וְגַם אֲרֻמוֹנוֹת יַעֲשֶׂה לְךָ.
11. וְאוֹלָם הֵם (הַכּוֹפְרִים) כִּחְשׁוּ בַשַּׁעַת הַדִּין, וְלִמְכֹּחִישׁ אֶת שַׁעַת הַדִּין הוֹעֲדִנוּ אִישׁ בְּוַעֲרָתוֹ.
12. בְּרֹאוּתָהּ אוֹתָם מִמָּקוֹם רְחוֹק יִשְׁמְעוּ אֶת נְהִמַּת זַעֲמָה וְנִשְׁפִּיפָתָהּ,
13. וְכַאֲשֶׁר יִשְׁלְכוּ כְּבוֹלִים אֶל מָקוֹם דְּחוּק וְצָר בְּגִיהָנָם,² וְשֵׁם יָקוּוּ לַעֲצָמָם אֶת הַמּוֹת (כְּדִי שְׁיִהְיֶה קֶץ לַיִּסּוּרִים).
14. אִזּוֹ נֶאֱמַר לָהֶם, אֵל תִּבְקָשׁוּ הַיּוֹם לְמוֹת פֶּעַם אַחַת אֲלֵא הִרְבֵּה פְעָמִים.
15. אֲמֹר לָהֶם, הָאֵם מָקוֹם זֶה טוֹב יוֹתֵר, אוּן גַּן עֵדֶן אֲשֶׁר הִבְטַח לִירָאִים! הוּא יִהְיֶה לָהֶם לְגִמּוּל וּמִשְׁכָּן לְעוֹלָמִים,
16. וְשֵׁם יִנָּתֶן לָהֶם כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ לְנַצֵּחַ. זֹו הִבְטַחַת רַבּוֹנְךָ שֶׁהוּא הִבְטִיחַ.
17. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵאָסֵף אוֹתָם וְאֵת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר עָבְדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהִים, וַיֹּאמֶר, הַאֲתָם הִתְעִיתֶם עַבְדֵי אֱלֹהִים, אוּ הֵם תַּעֲוֶה מִן הַדֶּרֶךְ?³
18. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הַשִּׁבְחָ! אֵין לָנוּ סִמְכוּת לְקַחַת לָנוּ מִגְנִים מִבְּלַעֲדֶיךָ. אוֹלָם אַתָּה נָתַתָּ לְאֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים) וְלַאֲבוֹתֵיהֶם לַחַיּוֹת חַיֵּי רוּחָה עַד אֲשֶׁר שָׁכְחוּ לִזְכֹּר אוֹתְךָ, כִּי אֲבוֹדִים הָיוּ.⁴
19. הִרִי הֵם (הָאֱלִילִים שֶׁעָבַדְתָם) כִּחְשׁוּ אֶת דְּבָרֵיכֶם, וְאֵינְכֶם יְכוֹלִים לְמַנֵּעַ אֶת עֲנִשְׁכֶּם וְלֹא לַעֲזֹר לַעֲצָמְכֶם בְּמֵאוּמָהּ. וְכָל חוֹטֵא מִכֶּם, נָתַן לוֹ לְחוּשׁ עֵנֶשׁ עָצוּם.
20. וְלֹא שָׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ מִן הַשְּׁלִיחִים אֶלֵּא הָיוּ אוֹיְכִלִים הַמַּאֲכָל וּמִהֲלָכִים בְּשׁוֹקִים. כִּדְ אֶנְחָנוּ מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן לְרֹאוֹת אִם תִּהְיוּ בְּעֲלֵי סִבְלָנוֹת, כִּי רַבּוֹנְךָ רוֹאֶה.⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 49 ; וסורת צאד 38 : 38.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 116.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 44.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; סורת יוסוף 12 : 109 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 8.

חלק 19

קטע 3

21. אֵלֶּה (עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אֵינָם מַצְפִּים לִפְגִּישָׁתָנוּ אוֹמְרִים, לוֹ הוֹרְדוּ אֵלֵינוּ הַמַּלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ נִרְאָה אֶת רַבּוֹנֵנוּ? ¹ אָכֵן הִתְנַשָּׂאוּ בְּנַפְשָׁם, וְהֵם עָבְרוּ כָּל גְּבוּל בֵּיהִירוֹתָם.
22. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הַמַּלְאָכִים, לֹא יִהְיֶה יוֹם בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לַחוֹטְאִים, כִּי הַמַּלְאָכִים יֹאמְרוּ לָהֶם, אֵלֶּה אֲסֵר עֲלֵיכֶם לְהַכְנֵס לְגֹן עֵדֶן.
23. אִזּוֹ נִכְנְה אֶל כָּל מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר עָשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ אֲבָק פּוֹרַח.²
24. אוּלַם בַּעֲלֵי גֹן עֵדֶן יִמְצְאוּ בַּיּוֹם הַהוּא מַעוֹן וּמִקוֹם מְנוּחָה טוֹב בְּיוֹתֵר.³
25. וּבַיּוֹם שֶׁבּוּ יִבְקְעוּ הַשָּׁמַיִם עִם הָעַנְנִים וְהַמַּלְאָכִים יִרְדּוּ,
26. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַשְּׁלִטוֹן הָאֱמִתִּי לְרַחֲמֹו, וְיִהְיֶה זֶה יוֹם מִצּוּקָה לַכּוֹפְרִים.⁴
27. אוֹתוֹ יוֹם יִשָּׁךְ הַכּוֹפֵר אֶת כַּפּוֹת יָדָיו וַיֹּאמֶר, לוֹ רַק הִלַּכְתִּי בְּדַרְכּוֹ שֶׁל הַשָּׁלִיחַ,
28. אוֹי לִי! לוֹ רַק לֹא לִקְחָתִי אֶת פְּלוֹנִי (הַכּוֹפֵר) לְיָדִיד לִי,⁵
29. הוּא הִתְעַנִּי מִן הַקּוּרְאָן שֶׁבֵּא אֵלַי. מֵאִזּוֹ וּמִתְמִיד הַפְּקִיר הַשָּׁטָן אֶת הָאָדָם.
30. אָמַר הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), רַבּוֹנִי! בְּנִי עָמִי נָטְשׁוּ אֶת הַקּוּרְאָן הַזֶּה.⁶
31. כִּךְ הִקְמַנּוּ לְכָל נְבִיא לִפְנֵיךְ אוֹיֵב מִבֵּין פּוֹשְׁעֵי בְּנֵי עַמּוֹ, אוּלַם רַבּוֹנֶךָ דִּיּוֹ לָךְ כְּמִדְרִיךְ וְתוֹמֶךָ.
32. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹוֵי הַקּוּרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם בֵּבֶת אַחַת? הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ כִּךְ בְּהִדְרָגָה לְמַעַן נַחֲזֹק אֶת לִבְךָ. וְעַשִּׂינוּ אוֹתוֹ בְּרוּר וְנִקְרָאֵהוּ מֶלֶךְ בְּמַלְכָּה.⁷
33. עַל כָּל טַעֲנָה אֲשֶׁר הַכּוֹפְרִים יָבִיאוּ לָךְ, נְבִיא לָךְ בְּאוֹרֵי אֶמֶת מִפְּרִשִׁים הֵיטֵב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 264 ; וסורת אבראהים 14 : 18.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 103.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 16 ; וסורת אל-מודת' 74 : 9 - 10.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112 ; וסורת פוצלת 41 : 26.

7. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 106.

34. אֵךְ הַכּוֹפְרִים יִגְרְרוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶל הַגִּיהֶנֶם, הֵם הָרָעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל הָאֲנָשִׁים, וְהֵם הַתּוֹעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

קטע 4

35. נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְעָשִׂינוּ אֶת הָאֲרוֹן אַחִיו כְּעוֹזֵר לוֹ.

36. וְאָמַרְנוּ לָהֶם, לָכוּ שְׁנִיכֶם אֶל הָעָם אֲשֶׁר כָּחַשׁ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אַחֲרֵי שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַשְּׂמֵד הַשְּׂמֵדנוּ אוֹתָם.

37. וְאֵת בְּנֵי עָם נוֹחַ (נֹחַ) אֲשֶׁר הִתְכַּחְשׂוּ לְשָׁלִיחִים הַטֹּבְעֵנוּ אוֹתָם (בַּמַּבּוּל), וְעָשִׂינוּ אוֹתָם אוֹת לְבְנֵי אָדָם, וְהִכְנוּ עֹנֶשׁ מִכְאִיב לַכּוֹפְרִים.

38. וְאֵת בְּנֵי עָאד וּבְנֵי תִי' מוֹד וּבַעֲלֵי אֶךְ-רִס¹ וְדוֹרוֹת רַבִּים בֵּינֵיהֶם,

39. לְכֻלָּם הִבָּאנוּ מְשָׁלִים (אֶסְמֻכְתָּאוֹת וְהוֹכְחוֹת), וְאֵת כָּלֶם הַשְּׂמֵד הַשְּׂמֵדנוּ.

40. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) עוֹבְרִים עַל יַד הָעִיר שֶׁהִמְטִירָה הַמָּטָר הָרַע בְּיוֹתֵר², הֲלֹא רְאוּ אוֹתָהּ! אָבָל הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בַּתְּחִית הַמֵּתִים.

41. בְּרֵאוֹת הַכּוֹפְרִים אוֹתָךְ הֵם לוֹעָגִים לָךְ, הִזָּה הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֱלֹהָ לְשָׁלִיחֵי³

42. הוּא כְּמַעַט הִתְעָה אוֹתָנוּ מֵעַל אֱלֹהֵינוּ, לוֹלֵא הִתְזַקְנוּ בָּהֶם, אֵךְ סוֹפָם שִׁידְעוּ, כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ, מִי הַתּוֹעָה מִכָּל בְּדֶרֶךְ.

43. הִרְאִיתָ אֶת זֶה הַלּוֹקֵחַ לוֹ אֶת תַּאֲוָתוֹ לֹאֵל! הַתּוֹכֵל לִהְיוֹת אַחֲרָי לוֹ!⁴

44. הָאֵם אַתָּה סָבוּר כִּי מִרְבִּיתָם יִשְׁמְעוּ אוֹ יִבִּינוּ? לֹא! הֵם רַק כְּבָהֱמוֹת, אֲפֹלוּ תוֹעִים יוֹתֵר מִן הַדֶּרֶךְ.

קטע 5

45. הָאֵם לֹא רְאִיתָ אֵיךְ רְבוּנוֹךְ פּוֹשֵׁט אֶת הַצֵּל, וְלוֹ רָצָה הָיָה מִפְּסִיק אֶת תְּנוּעָתוֹ,⁵ וְאוֹלָם צִוִּינוּ אֶת הַשְּׂמֵשׁ לְהִרְאוֹתוֹ.

46. וְאַחֵר כֵּךְ אֲנַחְנוּ מוֹשְׁכִים אֶת הַצֵּל בַּחֲזָרָה אֵלֵינוּ לֹאֵט לֹאֵט.

1. ר' סורת קאף 50 : 12.

2. העיר היא סדום.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 32.

4. ר' סורת פאטר 35 : 8.

5. ר' סורת אל-קצצ 28 : 71 - 72.

47. הוא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלַּיְלָה כְּלָבוּשׁ¹, וְאֵת הַשָּׁנָה לִמְנוּחָהּ, וְעָשָׂה אֶת הַיּוֹם לְהַשְׁיֵיג מִחִיָּה.²
48. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת הָרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה מִלִּפְנֵי רַחֲמָיו, וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם טְהוֹרִים,
49. לְמַעַן לְהַחְיֹת בָּהֶם אֲדָמָה שֶׁהָיְתָה מֵתָה³ וּלְהַשְׁקוֹת הַמּוֹן אָדָם וּבְהֵמָה מִמָּה שֶׁבָרָאנוּ.⁴
50. וְהַפְצָנוּ אוֹתָם (הַמַּיִם) בִּיְנֵיהֶם לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים סָרְבוּ לְהִזְכֹּר וּכְפָרוּ.
51. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁלַחְנוּ בְּכָל עִיר מִזְהִיר,⁵
52. לָכוּ אֶל תִּשְׁמַע לְכוֹפְרִים, וְהִלָּחֵם בָּהֶם מִלְחָמָה גְּדוֹלָה (בַּעֲזֶרַת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה).⁶
53. אֲלֵלָה הוּא זֶה אֲשֶׁר עָרַבֵב אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים, הָאֶחָד שְׁמִימִיו מִתּוֹקִים וְעָרַבִים, וְהַשְּׁנִי שְׁמִימִיו מְלוּחִים וּמָרִים, וְשֵׁם מִצַּר בִּינֵיהֶם וּמַחְסוֹם סָגוּר וּמְסוּר.⁷
54. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא מִן הַמַּיִם אָדָם, וְנָתַן לוֹ יַחֲסִי מִשְׁפָּחָה קְרוֹבִים וּרְחוּקִים, כִּי רְבוּנָדָה הַכֹּל יָכֹל.
55. וּבְכָל זֹאת עוֹבְדִים הַכּוֹפְרִים, בְּמָקוֹם אֲלֵלָה, אֲלִילִים אֲשֶׁר לֹא יוֹכְלוּ לְהוֹעִיל אוֹ לְהַזִּיק לָהֶם, וְכָד נִלְחַם הַכּוֹפֵר נֶגֶד רְבוּנוּ.⁸
56. אוֹלָם אוֹתָךְ (מוֹחֲמֵד) שְׁלַחְנוּ כְּמַבְשָׁר וּמִזְהִיר.
57. אָמַר לָהֶם, אֵינִי מִבְקֵשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל זֶה, אֲנִי רַק עוֹזֵר לָכֶם וְלִכְל מִי שִׁירָצָה לְמַצָּא שְׁבִיל אֶל רְבוּנוּ.⁹
58. סִמָּךְ עַל הַחֵי אֲשֶׁר לֹא יָמוּת (אֲלֵלָה), וְשִׁבַּח אֶת תְּהִלָּתוֹ,¹⁰ כִּי הוּא הַבָּקִיא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּחֻטְאֵי עַבְדּוֹ.

1. ר' סורת אש-שמש 91 : 4.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 73.

3. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 28 ; וסורת אר-רום 30 : 50.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 19, ופי' 92 ; סורת הוד 11 : 17 ; וסורת אל-אעראף 7 : 158.

6. ר' סורת את-תובה 9 : 73.

7. ר' סורת אנ-נמל 27 : 61 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 19 - 21.

8. ר' סורת יא. סין 36 : 74 - 75.

9. ר' סורת את-תכויר 81 : 28.

10. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 67 ; סורת הוד 11 : 23 ; סורת אל-חדיד 57 : 3 ; סורת אל-מולכ 57 : 6 ; וסורת אל-מוזמל 73 : 9.

59. הוא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וְאַחֵר כִּד עָלָה עַל כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, הוּא הֶרְחֵמָן. אִם יֵשׁ לָךְ סִפְקוֹת שְׁאַל עָלֶיךָ אֶת (הַשְּׁלִיחַ) הַבָּקִיָּא בְּגִדְלָתוֹ.
60. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, סִגְדוּ לֶרְחֵמָן! הֵם אוֹמְרִים, מִי הוּא הֶרְחֵמָן? הֵאֵם נִסְגַּד לְמִי שְׁאַתָּה תַּצְנֶה לָנוּ? וְזֶה הוֹסִיף לְסִטְיָתָם וְהִתְרַחֲקוּתָם מִן הָאֱמוּנָה.

קטע 6

61. יִתְבָּרַךְ מִי שֶׁשָּׂם בְּשָׁמַיִם מַעֲרָכוֹת כּוֹכָבִים עִם מְנוֹרָה (הַשֶּׁמֶשׁ) וְיָרַח מְאִיר.
62. וְהוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם חֲלִיפּוֹת זֶה לָזֶה, לְמַעַן כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה לִזְכֹּר אוֹ לְהַכִּיר טוֹבָה.
63. עוֹבְדֵי הֶרְחֵמָן הִמְהַלְכִּים בָּאָרֶץ בַּעֲדֵינוֹת, וּבַדְּבָרָם אֲתֵם הַנִּבְעָרִים בְּנִסּוֹת, יֹאמְרוּ, «שָׁלוֹם»¹,
64. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר מְבַלִּים לִילוֹתֵיהֶם מִתַּפְלָלִים אֶל רְבוֹנָם בְּסִגִּידָה וּבַעֲמִידָה,²
65. וְהֵם אֲשֶׁר מִתַּפְלָלִים לְרְבוֹנָם, רְבוֹנָנוּ! הִרְחַק מֵאֲתָנוּ אֶת עֲנֹשׁ גִּיהֵנָם, כִּי עָנְשׁוּ נֹצְחִי,
66. מֶה רַע לִשְׁכֹּן וְלַחֲיוֹת בּוֹ.
67. וְכַאֲשֶׁר הֵם תּוֹרְמִים (מַהוֹנִם), אֵינָם מְפַזְרִים וְאֵינָם מְקַמְצִים, כִּי אִם יִשְׁמְרוּ עַל דֶּרֶךְ בֵּינֵנִם,³
68. וְהֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם קוֹרְאִים וּמִתַּפְלָלִים לְאֵל אַחֵר זֹלַת אֱלֹהָ, וְלֹא יִהְיֶה אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אָסַר אֱלֹהָ בְּלִי צְדוּקָה, וְלֹא יִזְנוּ. וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת יָבוֹא עָלָיו עֲנֹשׁוֹ,
69. וּבַיּוֹם תִּחְיֶה הַמָּתִים יִכְפַּל עָנְשׁוֹ, וְיִשְׁאָר מֵלֹא חֲרָפָה בְּגִיהֵנָם לְנֹצַחַת,
70. אוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר חִזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וְהִאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, לָהֶם יַחֲלִיף אֱלֹהָ אֶת הָרְעוֹת בְּטוֹבוֹת, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.
71. הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה וְהַעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב וְחוֹזְרִים מִתַּחֲרֻטִּים אֶל אֱלֹהָ,
72. וְאֵלֶּה שְׁאֵינָם מַעֲדִידִים עֲדוֹת שֶׁקֶר, וּבַעוֹבְרָם עַל יַד דּוֹבְרֵי הַבֵּל, יִמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶכָם בְּכַבּוֹד,

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 55.

2. ר' סורת אס-סגידה 32 : 16 ; סורת אז-זומר 39 : 9 ; וסורת אד-ד'אריאת 51 : 17 - 18.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 29.

73. והם אשר אם יזכירו להם את אותות רבונם, אינם שומעים אותם
בחרשות ועורון (אלא מקשיבים אליהם בעין ובאזן פתוחה),
74. והם האומרים, רבוננו! תן לנו קורת עין (נחת) בנשותינו וילדינו, ועשה
אותנו דגמת מופת ליראים,
75. כל אלה יקבלו כגמול על סבלנותם החדר העליון (בגן עדן), ושם יתקבלו
בברכה ודרישת שלום,
76. ושם ישכנו לנצח, יפה הוא למכון ולמקום.
77. אמר, לא היה רבוני שם לב אליכם לולא קריאתכם. ואולם אתם
הכחשתם, ולכן אין לכם מנוס מהענש.

26

סֹרֶת אֶשׁ-שׁוּעָרָא הַמְשׁוֹרְרִים

סורה זו קבלה את שמה «אֶשׁ-שׁוּעָרָא», הַמְשׁוֹרְרִים» משום ששם זה ברבוי נזכר בה פעם אחת בלבד. (ר' פ' 224). אללה גינה את המשוררים בגלל שרבים מהם משקרים ואומרים מה שאינם עושים. אומנם הביטוי «שאער» ביחיד הופיע כמה פעמים, ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5 ; אצ-צאפאת 37 : 36 ; אט-טור 52 : 30 ; ואל-חאקה 69 : 41. הכוונה מהזכרת המשוררים בסורה זו היא להשוות בין המשוררים המשקרים והנביאים הצודקים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ואקעה 56, ופסוקיה מאתים עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַמְשׁוֹרְרִים» מפסוק מאתים עשרים וארבעה.

סורת אש-שוערא 26

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ט. ס. מ¹
2. אֱלֹה אוֹתוֹת הַסֶּפֶר הַגָּלוּי.²
3. הָאֵם אַתָּה מִתְּפַקֵּעַ מִכַּעַס בְּגִלְל (שְׁאֲנָשִׁי מִכָּה הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מֵאֲמִינִים?³
4. אִם נִרְצָה נוֹרִיד אֲלֵיהֶם יֵס מִן הַשְּׁמַיִם שְׁיִהְיוּ צִוְּאֲרִיָּהֶם כְּפּוֹפִים לוֹ בְּהַכְנָעָה.⁴
5. בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם אִזְהָרָה חֲדָשָׁה מִן הַרְחֵמֶן, הֵם פּוֹנִים לָהּ עֶרְף,⁵
6. וּמִתְּבַחְשִׁים לָהּ, אוֹלָם עוֹד יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֲנֵשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.⁶
7. הָאֵם אֵינָם רוֹאִים אֶת הָאֲדָמָה, כִּמְהָ הַצִּמְחָנוּ בָּהּ מִכָּל סוּג מִפְּאָר?
8. בָּזָה יֵשׁ אוֹת, אֲדָרְבָּם אֵינָם מֵאֲמִינִים.
9. רְבוּנָד הוּא הָעֶזּוֹז וְהַרְחוּם.

קטע 2

10. זָכַר כְּאֲשֶׁר קָרָא רְבוּנָד אֶל מוֹסָא, לֵךְ אֶל הָעָם הַכּוֹפֵר,
11. הָעָם שֶׁל פְּרָעָה, (וְאָמַר לָהֶם), הָאֵם לֹא יֵרָאוּ (הָעֲנֵשׁ שֶׁל אֱלֹהָ)?
12. אָמַר, רְבוּנִי! חוֹשֵׁשׁ אֲנִי שֶׁלֹּא יֵאֲמִינוּ לְדַבְּרִי,
13. וְאֶרְגִּישׁ אִי נוֹחִיוֹת,⁷ וְלִשְׁוֹנִי לֹא יִדְבֵּר בְּרֵהִיטוֹת,⁸ לָכֵן שֶׁלַח (הַנְּבוּאָה) אֶל הָאֲרוּן,
14. גַּם יֵשׁ לָהֶם תְּבִיעָה נִגְדִּי, וּמִפֶּחַד אֲנִי פֶן יִהְרָגוּנִי.⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית : טא. סין. מים.
 2. פתיחה זו נמצאת בראש סורות שונות, כמו : סורת יוסוף 12 ; סורת אל-קצצ 28 ; וסורת צאד 38.
 3. ר' סורת אל-כהף 18 : 6 ; וסורת פאטר 35 : 8.
 4. ר' סורת יונס 10 : 99 ; וסורת הוד 11 : 118 - 119.
 5. ר' סורת יוסוף 12 : 102 ; וסורת יא. סין 36 : 30.
 6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 44.
 7. ר' סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אל-חג'ר 15 : 97.
 8. ר' סורת טא. הא 20 : 27 - 28.
 9. ר' סורת טא. הא 20 : 45.

15. (אַלְלָה) אָמַר, לֹא וְלֹא! לָכוּ שְׁנִיכֶם עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאָנוּ אֲתֶכֶם מְקֻשָּׁבִים,¹
16. לָכוּ אֶל פְּרָעָה וְהִגִּידוּ לוֹ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
17. שְׁלַח אֶתְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
18. אָמַר (פְּרָעָה אֶל מוֹסָא), הָאֵם לֹא גִדְּלָנוּ אוֹתָךְ בְּבֵיתֵנוּ מִיִּלְדוּתְךָ וְנִשְׁאַרְתָּ עִמָּנוּ מִסֵּפֶר שָׁנִים מִחִיָּךְ,
19. וְעָשִׂיתָ מָה שְׁעָשִׂיתָ, וְהִנֵּךְ לֹא מִכִּיר לִי טוֹבָה?
20. אָמַר (מוֹסָא), מָה שְׁעָשִׂיתִי אִזּוֹ הִיָּה מִתּוֹךְ תַּעֲזִיָּה,
21. וּבְרַחֲתִי מִפְּחָדִי מִכֶּם, וְהֶעֱנִיק לִי רַבּוֹנִי חֲכָמָה וְעָשָׂה אוֹתֵי כְּשָׁלִיחַ,
22. (וְאֵתָה חוֹשֵׁב שְׁגִדְלָת אוֹתִי בְּבֵיתְךָ) חֶסֶד שְׁעָשִׂיתָ לִי בְּזִמּוֹ שְׁשַׁעֲבַדְתָּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל?
23. וְאָמַר פְּרָעָה, וּמִי הוּא רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?²
24. וְאָמַר (מוֹסָא), הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, אִם בְּטוּחִים בָּזָה אַתֶּם, עַל כֵּן הָאֲמִינוּ?
25. וְאָמַר (פְּרָעָה) לְאַלְהָ שֶׁהִיוּ מִסְבִּיב לוֹ, הֲלֹא שְׁמַעְתֶּם?
26. (וּמוֹסָא) הוֹסִיף, וְהוּא רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרִאשׁוֹנִים,
27. וְאָמַר (פְּרָעָה), אַכֵּן שְׁלִיחְכֶם אֲשֶׁר נִשְׁלַח אֲלֵיכֶם מִשְׁגָּע,³
28. הוֹסִיף (מוֹסָא), רַבּוֹן הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב, וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, אִם מִשְׁכִּילִים אַתֶּם,⁴
29. אָמַר (פְּרָעָה), אַכֵּן אִם תִּקְחוּ לָךְ אֱלֹהִי זולָתִי, אֲשִׁימָךְ בַּמַּעֲצָר,
30. אָמַר (מוֹסָא), אֲפֹלוּ אִם אָבוֹא אֲלִיד בְּהוֹכָחָה חוֹתְכָתָ?
31. וְאָמַר (פְּרָעָה), הֲבֵיא אוֹתָהּ אִם בְּאַמַּת אֵתָה צוֹדֵק,⁵
32. אִזּוֹ הַשְּׁלִיד מוֹסָא אֶת מִטָּהוּ וַיְהִיָּה לְנַחֵשׁ אֲמַתִּי,
33. וַיּוֹצֵא אֶת יָדוֹ (מִחִיקוֹ), וַהֲנֵה לְבָנָה הִיא לְרֹאִים (בְּלִי צָרַעַת).⁶

1. ר' סורת טא. הא 20 : 46 ; וסורת אל-קצצ 28 : 35.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 18 ; וסורת אז-זוהירוף 43 : 54.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 6.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 258.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 106.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 107 - 108.

קטע 3

34. וְאָמַר (פִּרְעָה) לַמִּנְהִיגִים אֲשֶׁר סָבִיבוֹתָיו, אַכֹּן זֶה הוּא מְכַשֵּׁף אִמּוֹ,
35. רוֹצֵה הוּא לְנַשְׁלֶכְם מֵאַרְצְכֶם בְּכַשְׁפָּיו. מָה עֲצַתְכֶם?
36. אָמְרוּ, עֲכָב אוֹתוֹ וְאֵת אַחִיו לְזִמּוֹן מָה, וּשְׁלַח בְּעָרִים מֵאַסְפִּים,
37. וַיָּבִיאוּ לָךְ כָּל מְכַשֵּׁף אִמּוֹ.¹
38. וְהַמְכַשְׁפִּים בָּנְסוּ לְמוֹעֵד יוֹם קְבוּעַ.²
39. וְנֶאמַר לְאַנְשֵׁים, הֲאֵם אַתֶּם מִתְאַסְפִּים?
40. אוֹלֵי נִלְךְ אַחֲרֵי הַמְכַשְׁפִּים אִם הֵם מִנְצָחִים.
41. וְכֹאשֶׁר בָּאוּ הַמְכַשְׁפִּים אָמְרוּ לְפִרְעָה, הֲאֵם נִקְבַּל פָּרֶס אִם נִנְצַח?
42. וְהוּא עָנָה, אֲמַנָּם כֵּן, וְגַם תִּהְיוּ מִן הַמְקַרְבִּים לָנוּ.³
43. אַז אָמַר מוֹסָא לְמְכַשְׁפִּים, הִשְׁלִיכוּ מַה שֶּׁבְּרָצוֹנְכֶם לְהִשְׁלִיךְ,
44. וְהֵם הִשְׁלִיכוּ חֲבֻלֵיהֶם וּמִטּוֹתֵיהֶם בְּהִשְׁבָּעַם, בָּעוֹז פִּרְעָה אֲנוּ מִנְצָחִים.
45. וְהִנֵּה מוֹסָא הִשְׁלִיךְ אֶת מִטָּהוּ, וְהוּא בָּלַע אֶת אַחִיזַת הָעִינִים שֶׁלָּהֶם,⁴
46. וְנִפְּלוּ הַמְכַשְׁפִּים מִשִּׁתְּחוּיִם,
47. וְאָמְרוּ, כִּבֶּר הָאֱמָנוּ בְּרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
48. רַבּוֹן מוֹסָא וְהָאֲרוֹן.
49. וְאָמַר (פִּרְעָה), הֲתֵאֱמִינוּ לוֹ לִפְנֵי שֶׁהִרְשִׁיתִי לָכֶם? אַכֹּן, בִּנְרָאָה שֶׁהוּא הַגְדוֹל שֶׁבָּכֶם שֶׁלִּמַּד אֶתְכֶם אֶת הַכַּשּׁוֹף! סוֹפְכֶם לְדַעַת כִּי אֶקְטַע אֶת יְדֵיכֶם וְרַגְלֵיכֶם חֲלִיפוֹת, וְאַחֵר כֵּךְ אֶצְלֵב אֶתְכֶם יַחְדוֹ,⁵
50. אָמְרוּ, אֵין רַע. אַכֹּן אֲנַחְנוּ חוֹזְרִים אֶל רַבּוֹנֵנוּ,⁶
51. וְאַנְחָנוּ מְקוּיִם שֶׁבְּהִיּוֹתָנוּ מִרָאשׁוֹנֵי הַמֵּאֱמִינִים (מִבְּנֵי עַמָּךְ) יִסְלַח לָנוּ רַבּוֹנֵנוּ עַל חֲטָאֵינוּ (אֲשֶׁר עָשִׂינוּ לִפְנֵי שֶׁהָאֱמָנוּ).⁷

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 111 - 112.

2. ר' סורת טא. הא 20: 59.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 113 - 114.

4. ר' סורת טא. הא 20: 118.

5. חליפות, יד ימין ורגל שמאל, ויד שמאל ורגל ימין. ר' סורת אל-אעראף 7: 124.

6. ר' סורת אל-אעראף 7: 125.

7. ר' סורת טא. הא 20: 73.

קטע 4

52. אחר כך השרינו למוסא, צא עם עבדי בלילה, כי רודפים אחריכם.
53. ושלח פרעה בערים מאספים (לאסוף חילים).
54. (ונאמר פרעה), אלה הם עדה קטנה,
55. אשר הרגיוזו אותנו.
56. ונאחזנו כלנו מוכנים ועומדים על המשמר.
57. ונוציא אותם (פרעה ונאנשיו) מגנים ומעגלות,
58. ומאוצרות ומקום מפאָר,
59. כך עשינו, והורשנו כל אלה (האוצרות) לבני ישראל,¹
60. ורדפו אחריהם בבקר (עם זריחת השמש),²
61. וכאשר ראו שני המחנות זה את זה, אמרו אנשי מוסא, הם עומדים להשיג אותנו.
62. אמר (מוסא), לא ולא, כי רבוני עמי והוא נחנני מישרים.
63. אז השרינו למוסא, הכה במטף את הים, והים נקרע, וכל חלק (מן הים) כהר עצום הנשא.³
64. ונמשך שמה (אל תוך הים) את האחרים (פרעה ונאנשיו),
65. והצלנו את מוסא ואת אשר אתו יחדו,
66. והטבענו את האחרים (פרעה ונאנשיו).
67. אכן בזה אות, אך מרביתם לא יאמינו.
68. רבונך הוא העוזו והרחום.

קטע 5

69. וקרא לפניהם על דבר אבראהים,
70. באומרו אל אביו ובני עמו, מה זה אתם עובדים?
71. אמרו, אנו עובדים פסלים ונשאָר מסורים להם.⁴
72. ואמר, הישמעו אתכם כאשר תקראו אליהם לעזרה?

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 137 ; סורת אל-קצצ 28 : 5 - 6 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 23 - 28.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 77.

3. ר' סורת טא. הא 20 : 78.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 52.

73. או שְׁמָא יוֹעִילוּ לָכֶם או יִזְקוּ?
 74. וְאָמְרוּ, (לֹא), כִּי מָצְאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים כֵּן,¹
 75. אָמַר. רְאוּ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
 76. אֲתֶם וְאֲבוֹתֵיכֶם הָרָשׁוֹנִים,
 77. הֵם (הַפְּסִילִים) אוֹיְבִים לִי, בִּלְעָדֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,²
 78. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתִי. הוּא יִנְחֵנִי לְמִישָׁרִים,
 79. וְהוּא אֲשֶׁר יֹאכִילֵנִי וְיִשְׁקֵנִי,
 80. וּבִמְחֻלָּתִי הוּא אֲשֶׁר יִרְפָּאֵנִי,
 81. וְהוּא אֲשֶׁר יְמִיתֵנִי, אַחֵר יַחֲיֵנִי,
 82. וְהוּא אֲשֶׁר אֶקְוֶה כִּי יִסְלַח לִי חַטָּאתִי בְּיוֹם הַדִּין.
 83. רַבּוֹנִי! תֵּן לִי חֶכְמָה וְצָרְפְּנִי אֶל הַצַּדִּיקִים,
 84. וְתֵן לִי שֵׁם טוֹב לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,³
 85. וְקַבֵּעַ אוֹתִי בֵּין אֱלֹהִים שְׂיִרְשׁוּ גִּנַּת הַנֶּלֶם,
 86. וְסִלַּח לְאָבִי, כִּי הָיָה מִן הַתּוֹעִים,⁴
 87. וְאֵל תְּבַיֶּשְׁנִי בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֶּתִים,
 88. בְּיוֹם שְׁלֹא יוֹעִילוּ נְכָסִים וּבָנִים,
 89. אֶלָּא מִי שֶׁבָּא אֶל אֱלֹהִים בְּלֵב שָׁלֵם.
 90. וְיִקְרַב גֵּן עֵדֶן לְיִרְאִים,
 91. וְנִגְלָתָה גִּיהֶנֶם לְשׁוֹגִים,
 92. וְנֹאמַר אֲלֵיהֶם, אֵיפֹה הֵם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הֵייתֶם עוֹבְדִים,
 93. מִבְּלָעָדֵי אֱלֹהִים? הַיּוֹכֵלוּ לָהֶגּוֹ עֲלֵיכֶם, או לָהֶגּוֹ עַל עַצְמָם?
 94. וְהוֹטְלוּ אֶל תּוֹכָהּ (גִּיהֶנֶם) הֵם וְהַתּוֹעִים,
 95. וּגְדוּדֵי אֲבָלִים (הַשָּׁטָן) גַּם יַחַד.
 96. וְאָמְרוּ, וְהֵם רַבִּים בִּינֵיהֶם בְּתוֹכָהּ,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 53.

2. ר' סורת אל-אנעאס 6 : 81 ; סורת יונוס 10 : 71 ; סורת חוד 11 : 54 - 56 ; סורת אז-זוח'רוף 43 : 26 - 28 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 122 ; סורת אל-ענכבות 29 : 27 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 108 - 110.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 41 ; סורת את-תובה 9 : 114 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

97. חי אֱלֹהִים! כִּי הִינֵנו בְּתַעֲנִיָּה בְּרוּרָה,
98. בְּהַשְׁוִיתֵנוּ אֶתְכֶם אֶל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
99. הַפּוֹשְׁעִים, הֵם אֲשֶׁר הִתְעוּ אוֹתֵנוּ,
100. אִין לָנוּ עֲתָה מְלִיצִים,
101. וְלֹא יָדִיד חֵם,
102. לוֹ רַק נִתֵּן לָנוּ לָשׁוּב (לְעוֹלָם), הִינֵנו מִן הַמַּאֲמִינִים.
103. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מְרִבִּיתָם לֹא יֶאֱמִינוּ,
104. וְרַבּוֹנָךְ הוּא הָעֶזְזוֹ וְהַרְחוּם.
- קטע 6**
105. וּבָנִי עִם נוֹחַ גַּם הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לְשִׁלְחִים,
106. בְּאֲמֹר לָהֶם אַחִיהֶם נוֹחַ, הֲאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהִים?
107. שְׁלִיחַ נֶאֱמַן אֲנִי לָכֶם,
108. יִרְאוּ אֶפֹּא אֶת אֱלֹהִים וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
109. וְלֹא אֲשַׁאל מִכֶּם כָּל שֶׁכָּר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָל שֶׁכָּרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
110. יִרְאוּ אֶפֹּא אֶת אֱלֹהִים וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי.
111. אָמְרוּ, כִּי־צַד נֶאֱמִין לָךְ, וְרַק הַבְּזוּיִים הִלְכוּ אַחֲרֶיךָ?
112. אָמַר (נוֹחַ), לֹא מִשְׁנָה בְּשִׁבְלִי מֶה הֵם עוֹשִׂים.
113. כִּי הֵם אַחֲרָאִים בְּפָנֵי רַבּוֹנִי בְּלִבָּד, לוֹ תַחֲוֹשׁוּ,
114. וְלֹא אֶגְרֹשׁ מֵעַל פָּנָי אֶת הַמַּאֲמִינִים,
115. אִין אֲנִי אֶלֹא מְזַהֵר גְּלוּי.
116. אָמְרוּ, נוֹחַ! אִם לֹא תִפְסִיק אֶת זֶה, תִּהְיֶה בֵּין הַנִּנְגָּמִים.
117. אָמַר, רַבּוֹנִי! בְּנֵי עַמִּי מִכְחִישִׁים לִי,
118. שֹׁפֵט אֶתְּהָ בֵּינִי לְבִינֵם, וְהִצַּל אוֹתִי וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אֵתִי.
119. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲשֶׁר אֵתוֹ בְּתִבָּה הָעֲמוּסָה,
120. וְהִטְבַּעְנוּ אַחֲרָי כֹּן אֶת הַנְּשָׂאִים (הַכּוֹפְרִים),
121. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מְרִבִּיתָם לֹא יֶאֱמִינוּ,
122. וְרַבּוֹנָךְ הוּא הָעֶזְזוֹ וְהַרְחוּם.

קטע 7

123. גַם אַנְשֵׁי עֶאֱד הִתְכַּחְשׁוּ לְשְׁלִיחִים (וּבְמִיָּחַד לְשְׁלִיחֵם הַיּוֹד),
 124. בְּאִמּוֹר לָהֶם אַחִיהֶם הַיּוֹד, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ!
 125. שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
 126. יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 127. וְלֹא אֲשַׁאל מִכֶּם כָּל שֶׁכָּר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָל שֶׁכָּרִי מֵרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
 128. הִתְבַּנּוּ לָכֶם עַל כָּל מְקוֹם גְּבוּהָ בְּנִינִים מִפְּאָרִים לְשַׁעֲשׁוּעִים?
 129. וְתִקִּימוּ מִבְּצָרִים, כְּאֵלּוּ תַחֲיוּ לְנֶצַח?
 130. וּבִתְקַפְכֶּם (אֲנָשִׁים) תִּתְקַפּוּ (אוֹתָם) כְּעָרִיצִים.
 131. יִרְאוּ אִפּוֹא אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 132. וְיִירָאוּ אֶת זֶה אֲשֶׁר הָעֵנִיק לָכֶם אֶת אֲשֶׁר תִּדְעוּ,
 133. הָעֵנִיק לָכֶם מִקְנֶה, וּבָנִים,
 134. וְגִנּוֹת, וּמַעֲיָנוֹת.
 135. אֲכֹן מִפֶּחַד אֲנִי פֶן יָבֹא עֲלֵיכֶם עֹנֶשׁ יוֹם עָצוֹם.
 136. אֲמָרוּ, אַחַת הִיא לָנוּ אִם תִּזְהִיר אוֹ לֹא תִזְהִיר אוֹתָנוּ,¹
 137. אֵין זֶה (מָה שֶׁאֲנַחְנוּ עוֹשִׂים) אֶלָּא מִנְהַג הָרִאשׁוֹנִים,
 138. וְאֲנַחְנוּ אֵינָנו נִעְנָשִׁים.
 139. הֵם הִתְכַּחְשׁוּ לוֹ, וְאֲנַחְנוּ הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֲךָ מִרְבִּיתָם לֹא
 יֵאֱמִינוּ,²
 140. רַבּוֹנָךְ הוּא הָעֶזְיוֹ וְהַרְחוּם.

קטע 8

141. בְּנֵי תִ' מוֹד הִכְחִישׁוּ לְשְׁלִיחִים,
 142. בְּאִמּוֹר אַחִיהֶם צֹאֲלָת, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
 143. אֲנִי שְׁלִיחַ נֶאֱמָן לָכֶם,
 144. יִרְאוּ אִפּוֹא אֶת אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 145. אֵין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שֶׁכָּר, כִּי שֶׁכָּרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 6; סורת יונס 10: 96 - 97; וסורת הוד 11: 53.

2. ר' סורת מוצלת 41: 15; סורת אל-אחאקף 46: 25; סורת אנ-נגים 53: 50; סורת אל-חאקה 60: 7;

וסורת אל-פג'יר 89: 6 - 7.

146. החושבים אתם כי תשארו כאן בטוחים,
 147. בגנות ומענות,
 148. ושלדות תבואה ועצי תמרים בשלים,
 149. ותחצבו בתים בהרים בכשרון,
 150. יראו אפוא את אלה ושמעו בקולי,
 151. ואל תציתו לדברי המשחיתים,
 152. אשר נשחיתו על הארץ ולא יעשו הישר.
 153. הם אמרו, אכן, אתה מן המכשפים,
 154. אין אתה בלתי אם אדם כמונו, הבא אפוא אות אם אתה צודק.
 155. אמר, הנה נאקה (גמלה), לה משקה ולכם משקה יום קבוע,
 156. ולא תגעו בה לרעה, פן יאחו בכם ענש יום עצום,
 157. ואולם הם הרגו אותה, אך למחרת התחרטו,¹
 158. משום שבא עליהם הענש. אכן בזה אות, אך מרביתם לא יאמינו.
 159. רבונך הוא העוזז והרחום.

קטע 9

160. גם בני עם לוט התכחשו לשליחים,
 161. אמר להם אחיהם לוט, הלא תיראו את אלה?
 162. אכן אני שליח נאמן לכם,
 163. יראו אפוא אלה ושמעו בקולי,
 164. אין אני דורש מכם שכר, כי שכרי על רבון העולמים.
 165. התבואו אל הזכרים בתאונה מבני אדם,
 166. ומזניחים את נשותיכם שברא אלה עבורכם? אכן, אנשים עוברים חק אתם.
 167. אמרו, לוט! אם לא תפסיק, תהיה מן המוצאים (מן העיר שלנו).²
 168. אמר, אני שונא מה שאתם עושים,
 169. רבוני! הצל אותי עם בני ביתי מאשר יעשו.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 77; וסורת הוד 11: 65.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 82.

170. וְאַמְנָם הִצְלֵנוּ אוֹתוֹ יַחַד עִם בְּנֵי בֵיתוֹ,
171. חוּץ מֵאִשָּׁה זִקְנָה שֶׁהִתְעַכְבָּה.¹
172. אַחֲרֵי הִרְסָנוּ אֶת הָאַחֵרִים,
173. וְהִמְטַרְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים). וְמָה רַע וְנוֹרָא הַמָּטָר שֶׁל הַמּוֹזְהָרִים.
174. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֶד מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
175. רְבוּנָדָה הוּא הָעֶזְזוֹ וְהַרְחוּם.

קטע 10

176. אֲנָשִׁי אֶל-אֵיכָה (הַיָּעַר שֶׁל מִדְיָן)² הִתְכַּחְשׁוּ לְשִׁלְיָחִים.
177. אָמַר לָהֶם שׁוּעִיב, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָהּ?
178. אֲכֹן שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
179. יִרְאוּ אִפּוּא אֱלֹהָהּ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
180. אִין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שְׁכָר, כִּי שְׁכָרִי עַל רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
181. תִּנּוּ אֶת הַמִּדָּה שֶׁלֹּמָה, וְאַל תִּהְיוּ מִן הַמַּחְסִירִים,
182. וְשִׁקְלוּ בְּמִשְׁקָל צֶדֶק,
183. וְלֹא תַחְסִירוּ מֵאוּמָה מִמָּה שֶׁמִּגִּיעַ לָאֲנָשִׁים, וְאַל תִּרְבּוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצְךָ,³
184. וְיִירָאוּ אֶת אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים.
185. אָמְרוּ, הִנֵּד מִן הַמִּכְשָׁפִים אֶתָּה,
186. וְאִינָד אֵלָא אָדָם כְּמוֹנוֹ, וְאַנְחֵנוּ חוֹשְׁבִים כִּי אֶתָּה אִישׁ שְׁקָרוֹ,
187. הִפֵּל עָלֵינוּ פְּסוֹת רְקִיעַ אִם אֶתָּה צוֹדֵק.⁴
188. אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
189. הֵם הִתְכַּחְשׁוּ לוֹ, וְיֵאֱמָרוּ עֲנֵשׁ יוֹם הַצֵּל (הָעֲנִיִּים הַשְּׁחֵרִים).⁵ אֲכֹן הוּא הִיָּה עֲנֵשׁ יוֹם עֶצוֹם.
190. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֶד מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
191. רְבוּנָדָה הוּא הָעֶזְזוֹ וְהַרְחוּם.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 75.

2. ר' סורת אל-חגיר 15 : 78.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 86. האשה הזו היתה אשתו של לוט.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

5. יום הצל : באותו יום בא ענן עבה שנפרש עליהם כצל והמטיר אותם מטר של אש ששרפה אותם כליל.

קטע 11

192. וְאִכְּנוּ הוּא (הַקּוּרְאָן) הַיֵּרֶד מֵאֵת רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
193. יֵרֶד בּוֹ (מִן הַשָּׁמַיִם) הָרוּחַ הַנֶּאֱמָן (ג' בְּרִיל),
194. עַל לִבָּד לְמַעַן תִּהְיֶה מִן הַמְּזֵהִירִים,¹
195. בְּלִשׁוֹן עֲרַבִּית בְּרוּרָה,
196. וְהוּא מְזַכֵּר בְּכַתּוּבִים שֶׁקִּדְמוּ.²
197. הָאֵם אֵין בָּזָה אוֹת בְּשִׁבְלֵם (אֲנָשִׁי מִכָּה) כִּי יִדְעוּהוּ חֲכָמִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
198. לוֹ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ לָזָר, לֹא עֲרַבִּי,
199. וְהָיָה קוֹרָא אוֹתוֹ לָהֶם, לֹא הָיוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ,³
200. וְכֵן אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכְפִּירָה בְּאַלְלָה) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,⁴
201. לֹא יֵאֱמִינוּ בּוֹ עַד אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמְּכַאֵיב,
202. אֲשֶׁר יָבוֹא עֲלֵיהֶם פְּתָאוּם וְהֵם לֹא יַחֲשׂוּ,
203. וַיֹּאמְרוּ, אֶפְשָׁר לָתֵת לָנוּ אֲרֻכָּה?⁵
204. הָרוֹצִים הֵם לְהַחֲשִׁיב אֶת עֲשָׂנוֹ?⁶
205. הִרְאִיתִי! אִם נֶאֱרִיד יְמִיָּהֶם בְּנַעֲיֻמוֹת לְמִשְׁךְ שָׁנִים,
206. וְאַחֵר כֵּן בָּא עֲלֵיהֶם מַה שֶּׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ,
207. לֹא יוֹעִיל לָהֶם הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם.⁷
208. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ כָּל עִיר מִבְּלִי (שֶׁשֶּׁלַחְנוּ) לָהּ מִזֵּהִירִים,⁸
209. לְהִזְהִיר, וְלֹא עָשִׂקְנוּ אוֹתָם.
210. וְלֹא הוֹרִידוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׁטָנִים,
211. מִשּׁוּם שֶׁזֶה אֵינוֹ מִתֵּר לָהֶם, וְלֹא יוֹכְלוּ,⁹
212. כִּי הֵם מִרְחָקִים מִלְּהֻאֲזִין.¹⁰

1. ר' סורת אל-בקרָה 2 : 97.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 157 ; וסורת אצ-צף 61 : 6.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; סורת יונוס 10 : 96 - 97 ; וסורת אל-חג'ר 15 : 14 - 15.

4. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 12.

5. ר' סורת יונוס 10 : 88 - 90, ופי' 90 - 91 ; סורת אבראהים 14 : 44 ; וסורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

6. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 29, ופי' 53.

7. ר' סורת אל-בקרָה 2 : 96 ; סורת אנ-נאזעאת 79 : 46 ; וסורת אל-לִיל 92 : 11.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 15 ; וסורת אל-קצצ 28 : 59.

9. ר' סורת אל-חשר 59 : 21.

10. ר' סורת אל-ג'ין 72 : 8 - 10.

213. אַל תַּעֲבֹד אֱמוּנָה עִם אֱלֹהָ אֱלֹהֶי אַחֵר, כִּי תִהְיֶה מִן הַנִּעֲנָשִׁים,
214. וְהִזְהַר אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הַקְּרוֹבִים אֵלֶיךָ,
215. וְהִטָּה כְּנֶפֶךָ לְאֲשֶׁר הָלַכְוּ אַחֲרֶיךָ מִן הַמַּאֲמִינִים.¹
216. וְאוּלַם אִם לֹא יִשְׁמְעוּ לְךָ, אָמַר, אֵינִי אַחֲרָאִי לְמַעֲשֵׂיכֶם,
217. וְסִמַּךְ עַל הָעֵזוֹז וְהַרְחוּם,
218. הַרוּאָה אוֹתְךָ בְּקוֹמְךָ לַתִּפְלָה,²
219. וְהַתְנוּעוֹת שֶׁלְּךָ (עוֹמֵד וְכוּרֵעַ וְסוֹגֵד) עִם הַמִּתְפַּלְלִים לְאֱלֹהָ,
220. כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.³
221. הַאֲגִיד לָכֶם לְמִי מִשְׁרִים הַשְׁטָנִים?
222. הֵם מִשְׁרִים לְכָל דּוֹבֵר שְׁקָרִים פּוֹשַׁע,
223. וּמוֹסְרִים הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמְעוּ, וְאוּלַם מִרְבִּיתֶם מְכֻזָּבִים.
224. וְהַמְשׁוֹרְרִים, יִלְכוּ אַחֲרֵיהֶם הַתּוֹעִים (הַשּׁוֹגִים),
225. הָאֵם לֹא תִרְאָה, כִּי הֵם בְּכָל אֲמָנוֹת הַשִּׁירָה יִשׁוּטְטוּ (לִפְעָמִים מִשְׁבָּחִים וְלִפְעָמִים מְגַנִּים),
226. וְכִי יֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא יַעֲשׂוּ,
227. לֹא כִן אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב וְהִרְבוּ לְהַזְכִּיר אֶת אֱלֹהֵי, כִּי הֵם יִנְצְחוּ אֶת עוֹשֵׁי קִיָּהֶם שֶׁיִּרְגְּשׁוּ בְּמַהֲרָה אֶת תַּהֲפּוּכוֹת גּוֹרָלָם.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

2. ר' סורת אט-טור 52 : 48.

3. ר' סורת יונוס 10 : 61.

27

סִוֵּרַת אֶן-נֶמֶל הַנְּמָלִים

סורה זו נקראת «אֶן-נֶמֶל, הַנְּמָלִים» משום שהספור של הנמלים ופגישתם עם סולימאן (שלומה) וגדודיו, ונמלה אחת הזהירה שאר הנמלים להכנס לביתהן לפני שהחיילים של סולימאן ירסקו אותן. ר' פ' 18 - 19. השם «אֶן-נֶמֶל» אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אש-שוערא' 26, ופסוקיה תשעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַנְּמָלִים» מפסוק שמונה-עשר.

סורת אנ-נמל 27

בשם אלה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ט. ס.¹
2. אלה אותות הקוראן, הספר הגלוי.²
3. המדריך ומבשר טובות למאמינים,
4. המקימים את התפלה והנותנים זכאת (צדקה), והם בטוחים באחרית.³
5. אולם אלה שאינם מאמינים בעולם הבא, קשטנו בעיניהם מעשיהם, ואינם יודעים את דרכם,⁴
6. להם נועד הענש הכי רע, ובעולם הבא הם האובדים.
7. ואכן אתה מקבל את הקוראן מעם (אללה) החכם והיודע.⁵
8. וכאשר מוסא אמר לבני משפחתו, ראיתי אש אשר על פיה אביא לכם הודעה, או אביא לכם איד בוער, למען תתחממו,
9. כאשר בא אליה,⁶ ויקרא אליו, יברך זה אשר באש וזה אשר סביב לה, וישתבח אלה רבון העולמים.
10. הוי מוסא! אני אלה העוזו והחכם.
11. השלך את מסד! כאשר ראהו כמו נחש נודד, ברח מן המקום, ולא שב אליו. (קרא לו אלה להרגיע אותו), הוי מוסא! אל תפחד, כי לא יפחדו אתי השליחים.
12. (הפחד הוא רק על) אלה אשר גרמו עול, אך אם יחזרו בתשובה ויעשו הטוב במקום הרע, הנה אני סולח ורחום.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין.

2. ר' סורת אל-חג'ר 15: 1; ושם כתוב: «אלה אותות הספר וקוראן גלוי».

3. ר' סורת מרים 19: 97; וסורת פוצלת 41: 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 110.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 114; וסורת חוד 11: 1.

6. ר' סורת טא. הא 20: 11 וכו'.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4: 110; וסורת טא. הא 20: 102.

12. וְהִכְנִס אֶת יָדָךְ אֶל חִיקְךָ, וְהִיא תֵצֵא לִבָּנָה מִבְּלִי צָרַעַת.¹ זֶה אֶחָד מִתְּשַׁע אֹתוֹת אֲשֶׁר תָּבִיאֵם אֶל פְּרָעָה וּבְנֵי עַמּוֹ, כִּי מִשְׁחָתִים הֵם.²
13. וַיְהִי בִבּוֹא אֲלֵיהֶם (אֶל פְּרָעָה וְאֶנְשָׁיו) אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ, זֶהוּ כְשׁוֹף גָּלוּי,
14. וַיִּכְחָשׁוּ בָהֶם, וְאוּלָם בָּלָבָם יָדְעוּ כִּי אָמַת הֵם, כִּי הָיוּ חוֹטָאִים וַיִּהְיוּ רִים. וַיֵּרָאָה מָה הָיָה סוֹף הַמִּשְׁחָתִים הָאֵלֶּה.

קטע 2

15. וּלְדָאוּד וּלְסוּלִימָאן (שְׁלֹמֹה) הֶעֱנִקְנוּ דַעַת, וְהֵם אָמְרוּ, הִשְׁבַּח לְאֵלֶּהָ אֲשֶׁר הֶעֱדִיף אוֹתָנוּ בְּהֶעֱנִקַת הַיָּדַע לָנוּ עַל רַבִּים מֵעוֹבְדֵי הַמַּאֲמִינִים.
16. וַיִּרְשׁ סוּלִימָאן אֶת דָּאוּד, וְאָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! (אֵלֶּהָ) לִמַּד אוֹתָנוּ שִׁיחַת הָעוֹפֹת, וְנִתֵּן לָנוּ מִכָּל דָּבָר, אַכֵּן זֶהוּ הַחֹסֵד הַגָּלוּי.
17. וְנֶאֱסַפּוּ לְסוּלִימָאן כָּל גִּדּוּדָיו, מִן הַשָּׂדִים וּבְנֵי הָאָדָם וְהָעוֹף, וְהֵם מִצִּיתִים לִפְקָדוֹת מִפְּקָדֵיהֶם.
18. בְּהִגִּיעַם לְאֹדֵי הַנְּמָלִים, אָמְרָה נְמָלָה, הוּא הַנְּמָלִים! הִכְנִסוּ אֶל בְּתִיכֶן³ לְבַל יִרְסְקוּ אֶתְכֶן סוּלִימָאן וּגְדוּדָיו בְּלִי שִׁיחוּשׁוֹ.
19. וַיַּחֲק סוּלִימָאן לְשִׁמְעַת דְּבָרֶיהָ, וְאָמַר, רְבוּנִי! לִמַּד אוֹתִי מִלּוֹת תוֹדָה עַל הַחֹסֵד שֶׁהֶעֱנִיקַתָּ לִי וְלַהּוֹרִי, וְלַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר שֶׁתִּרְצֶנּוּ, וְהַבִּיאֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ בְּתוֹךְ עוֹבְדֶיךָ הַיָּשָׁרִים.
20. אַחֵר כֵּךְ הוּא עָרַךְ מִפְּקֵד לְגִדּוּד הָעוֹפֹת וְאָמַר, לָמָּה אֵינִי רֹאֶה אֶת הַדּוֹכִיפַת? אוּ הִיא מִן הַנְּעֻדָּרִים?
21. אֶעֱנִישָׁהּ קֶשֶׁה אוּ אֶזְבְּחָנָה אִם לֹא תָבִיא לִי הַצִּטְדָּקוֹת בְּרוּרָה,
22. לֹא עָבַר זְמַן רַב עַד שֶׁהוֹפִיעָה הַדּוֹכִיפַת וְאָמְרָה (לְסוּלִימָאן), לִמַּדְתִּי לְדַעַת דָּבָר שֶׁאַתָּה לֹא יָדַעְתָּ, וְהַבְּאִיתִי לָךְ יָדִיעָה מִהִימָנָה מֵאַרְצְךָ שָׂבָא.
23. מִצָּאֵתִי אִשָּׁה מוֹלֶכֶת עֲלֵיהֶם, שֶׁהֶעֱנִק לָהּ מִכָּל דָּבָר וְלָהּ כֶּסֶם מִלְכוּת מִפָּאָר.
24. מִצָּאֵתִי אוֹתָהּ וְאֵת בְּנֵי עַמָּהּ סוֹגְדִים לְשִׁמְשׁ וְלֹא לְאֵלֶּהָ, וְהִשְׁטֹן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כִּיפִים בְּעֵינֵיהֶם, וַיִּסִּירֵם מִן הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁרָה, אֵין הֵם מְדַרְכִּים,⁴

1. ר' סורת טא. הא 20 : 22.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 101.

3. בתיחן, החורים שלהן בתוך האדמה.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 37.

25. וְלֹא יִסְגְּדוּ לְאֱלֹהָהּ הַמוֹצִיָּא אֶת הַחֲבוּי בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וַיֹּדַע מֶה שֶׁמִּסְתִּירִים וּמֶה שֶׁמַּגְלִים,¹

26. אֱלֹהָהּ, אִין אֱלֹהָהּ זֹלָתוֹ, רַבּוֹן בְּסֵי הַמַּלְכוּת הַמִּפְאָר.

27. וְאָמַר סוּלִימָאן, עוֹד נִרְאָה, אִם אָמַת אוֹ שֶׁקֶר דִּבְרָתָהּ.

28. הוֹלִיכִי מִכְתָּבִי זֶה וְהִטִּילִי אוֹתוֹ אֲלֵיהֶם, וְאַחֵר רַחֲקִי מֵהֶם וְרֹאֵי מֶה יַעֲשׂוּ.

29. (הַמַּלְכָּה) אָמְרָה, הוּא הַנִּכְבָּדִים! הִגִּיעַ אֵלַי מִכְתָּב נִכְבָּד.

30. מְסוּלִימָאן הוּא. וְהוּא, בְּשֵׁם אֱלֹהָהּ הַרְחֵמוֹ וְהַרְחוּם,

31. אֵל תִּתְנַשָּׂאוּ עָלַי, וּבֹאוּ אֵלַי מִתְּמִסְרִים לְאֱלֹהָהּ.

קטע 3

32. (הַמַּלְכָּה) אָמְרָה, הוּא נִכְבָּדִים! אֲבַקֵּשׁ אֶת עֲצַתְכֶם בְּעִנְיִנִי זֶה, אִינִי מַחְלִיטָה בְּלִי שְׂאֵתִי עִמָּכֶם וְתִהְיוּ עֲדִים לְהַחְלִטָתִי.

33. אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ אֲנָשִׁי כּוֹחַ וְאֲנָשִׁי חֵיל רַב, אֵד בְּיָדֵךְ הַהַחְלָטָה וְרֹאֵי מֶה תַּצִּוִּי לָנוּ.

34. אָמְרָה, הִנֵּה הַמַּלְכִּים בְּבוֹאֵם אֶל עִיר יַחְרִיבוּ אוֹתָהּ וַיִּשְׁפִּילוּ אֶת נִכְבָּדֶיהָ, כִּי קֵד מְנַהֵגִם,

35. וְהִנֵּה אֲנִי שׁוֹלַחַת לָהֶם מִתְּנָה, וְאַחֲכָהּ לְאֲשֶׁר יַחְזְרוּ הַשְּׁלִיחִים.

36. כְּאֲשֶׁר בָּא (שְׁלִיחַ הַמַּלְכָּה) אֶל סוּלִימָאן, וְאָמַר (סוּלִימָאן), הִבְרָצוּנְכֶם לְהוֹסִיף לִי הוּא? אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹהָהּ טוֹב מֵאֲשֶׁר נָתַן לָכֶם, לֹא כִי אַתֶּם תַּשְׁמַחוּ בְּמִתְּנָה אֲשֶׁר תִּקְבְּלוּ מִמִּי שֶׁהוּא.

37. חֲזֹר אֲלֵיהֶם (שׁוֹלְחִיד), וְאֲנַחְנוּ נִתְקַף אוֹתָם בְּצַבָּאוֹת אֲשֶׁר לֹא יוּכְלוּ לַעֲמֹד בְּפָנֵיהֶם וּנְגָרִשׁם מֵאַרְצָם וּנְכַנְעִים וּמִשְׁפָּלִים.

38. אַחֵר קֵד פָּנָה סוּלִימָאן אֶל שָׂרֶיו וְאָמַר, מִי מִכֶּם יָבִיא אֵלַי אֶת כֶּסֶּם מַלְכוּתָהּ לִפְנֵי שִׁיבֹאוֹ אֵלַי מִתְּמִסְרִים?

39. וְאָמַר שֵׁד² מַהֲגֹן, אֲנִי אָבִיא אוֹתוֹ אֲלִיד עוֹד לִפְנֵי שֶׁתִּקּוּם מִמְּקוֹמָךְ. יֵשׁ בְּכוּחִי לְהַבִּיאוֹ, וְנִצָּמֶן אֲנִי לַעֲשׂוֹתוֹ.

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 10.

2. בערבית, עפרית.

40. אז אמר האיש אשר אתו דעת מן הספר, אני אביאנו אליך בהרף עין.
וכאשר ראה אותו (סולימאן) עומד אצלו, אמר, זה מחסדו של רבוני,
לנסותני, האודה חסדו או אכחש, ומי יודה, רק לנפשו יודה, ומי יכחש,
הנה רבוני עשיר ונדיב.¹
41. ואמר, נפרו לעיניה את כס מלכותה, ונראה אם היא יכולה לזהותו או
שאינה יכולה.
42. וכאשר באה אמרו לה, הכזה הוא כס מלכותך? אמרה, דומה לו. (אז
אמר סולימאן), לנו נתנה הדעת לפניה כי היינו מסורים לאללה.
43. ואולם מה שעבדה מבלעדי אללה מנע ממנה (מלעבד את אללה) היותה
מעם כופרים.
44. אמרו לה, הכנסי אל הארמון, וכאשר ראתה את (החצר הפנימית של)
הארמון חשבה אותה למצולות ים, על כן חשפה את שוקיה. אמר
(סולימאן), זו חצר רצופה מזכוכית מלטשת. אמרה, רבוני! גרמתי
עול לעצמי (בהיותי כופרת), ועתה השלמתי עם סולימאן לאללה רבון
העולמים.

קטע 4

45. ושלחנו אל בני עם ת'מוד את אחיהם צאלח, לאמר, עבדו את אללה,
והנה הם נחלקו לשתי קבוצות רבות ביניהן.²
46. ואמר, הוי עמי! למה זה תבקשו להחיש בוא הרעה לפני הטובה? ולמה
לא תבקשו את סליחת אללה למען תרחמו?
47. אמרו, אנחנו רואים שבאה עלינו הרעה בגללך ובגלל אללה אשר אתך.³
והוא אמר, גורלכם אם רע או טוב עם אללה. כי נתונים אתם במבחן.
48. והיו בעיר⁴ חבורה מתשעה אנשים ישחיתו בארץ ולא יעשו הישר.⁵
49. (והתשעה) אמרו, השבעו איש לאחיו באללה, כי נבוא באישון לילה
ונהרג אותו ובני ביתו, אחרי כן נגיד לגואל דמו, לא השתתפנו בהריגת
בני משפחתו, ואנחנו צודקים.

1. ר' סורת אבראהים 14 : 8 ; סורת אר-רום 30 : 44 ; וסורת פוצלת 41 : 46.

2. שתי קבוצות של מאמינים וכופרים. ר' סורת אל-אעראף 75 : 76 - 77.

3. ר' סורת אנ-נמל 4 : 78 ; סורת אל-אעראף 7 : 131 ; וסורת יא. סין 36 : 18 - 19.

4. העיר היא אל-חגיר בצפון-מערב החג'אז בחצי האי ערב.

5. ר' סורת אל-קמר 54 : 29 ; וסורת אש-שמש 91 : 12.

50. וְזָמְמוּ מְזֻמָּה, וְזָמְמוּ מְזֻמָּה וְהֵם לֹא יָחוּשׁוּ.
51. וַיֵּרָא אֶפְרָא אִידָּה הִיתָה אַחֲרִית מְזֻמָּתָם. הִנֵּה אֶנְחֵנוּ הִרְסָנוּ אוֹתָם וְאֵת בְּנֵי עַמָּם כָּלָם.
52. הִנֵּה אֵלֶּה בְּתִיָּהֶם שׁוֹמְמִים בְּאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ. אָכֵן בָּזָה אוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
53. וַהֲצַלְנוּ אֶת אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַיֵּרְאוּ אֶת אֵלֶּה.
54. (וּזְכֹר אֶת) לוֹט, אֲשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עָמוֹ, הִתְעַשׂוּ אֶת הַתּוֹעֵבָה וְאַתֶּם יוֹדְעִים כִּי תוֹעֵבָה הִיא?
55. הִתְבּוֹאוּ אֶל הַגְּבָרִים בְּתַאֲוָה בַּעֲזָבְכֶם הַנָּשִׁים, אָכֵן אֲנָשִׁים בּוֹרִים אֶתֶם.

חלק 20

56. וּתְשׁוּבַת בְּנֵי עָמוֹ הִיתָה רַק, גָּרְשׁוּ אֶת מִשְׁפַּחַת לוֹט מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְּהָרִים הֵם.
57. וַהֲצַלְנוּ אוֹתוֹ וְאֵת מִשְׁפַּחְתּוֹ מִלִּבָּד אֲשֶׁר גָּזַרְנוּ עָלֶיהָ, כִּי תִהְיֶה בֵּין הַמִּשְׁמָדִים.
58. וְהַמְטַרְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר אֲבָנִים,¹ וְיָמָה רַע הִיָּה הַמָּטָר אֲשֶׁר הַמְטַרְנוּ הַמוֹזְהָרִים (אֲשֶׁר פָּנוּ עֶרְף לְאֲזַהְרוֹת)!

קטע 5

59. אָמַר (מוֹחֲמֵד), הִשָּׁבַח לְאֵלֶּהָ, וְשָׁלוֹם מִמֶּנּוּ עַל עֲבָדָיו אֲשֶׁר בָּחַר.² הָאֵם אֵלֶּה טוֹב יוֹתֵר אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ?
60. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּמוֹרִיד לָכֶם מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם וְעַל יְדֵיהֶם צוֹמְחִים גִּנִּים מִפְּאָרִים עִם עֲצִים שְׂאֵתָם לְבִדְכֶם לֹא יִכְלֹתֶם לְגַדְלָהּ³ הִישׁ עוֹד אֵלֶּה עִם אֵלֶּה?⁴ אֵדָּה הֵם מְדַמִּים אוֹתוֹ לְאַחֲרִים.
61. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחַ לָכֶם וְקִבַּע בְּתוֹכָהּ נְהָרוֹת, וְנָתַן בָּהּ הָרִים נְטוּעִים אֵיתָן,⁵ וְשֵׁם חֵיץ בֵּין שְׁנֵי הַיָּמִים?⁶ וְכִי יִשׁ אֵלֶּה מִלִּבָּד אֵלֶּה? וְאוֹלָם מְרַבֵּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים.

1. ר' סורת הוד 11 : 82.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 180 - 182.

3. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 63 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 87.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 17.

5. ר' סורת ע'אפר 60 : 64.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 53.

62. האם לא הוא אשר יענה לאדם צועק לעזרה בקוראו אליו ויעביר את הרעה¹ ומוריש לכם את הארץ?² ה'יש עוד אלה עם אלה? מעט הוא אשר תזכרו.
63. האם לא הוא אשר ידריך אתכם בחשכת הנבשה והים, ואשר ישלח את הרוחות בשורה טובה לפני רחמיו (הנשם)? ה'יש עוד אלה עם אלה? יתעלה אלה על אשר ישתפו לו.
64. האם לא הוא אשר ברא את הבריאה בראשית, ואחר יברא אותה בשנית (ביום הדין)?³ ומי יתן לכם פרנסה מן השמים ומן הארץ?⁴ ה'יש אלה עם אלה? אמר, הביאו הוכחותיכם אם צודקים אתם.⁵
65. אמר, אין מי שבשמים ובארץ אשר ידע את הנסתר, מבליעדי אלה.⁶ ואינם יודעים מתי יוקמו לתחייה,⁷
66. דעתם לא יכלה להשיג את האחרית, וגם הם מטילים בה ספק, יתר על כן, הם לא יכולים לחשב עליה.

קטע 6

67. והכופרים טוענים, האם לאחר שנהיה לעפר וגם אבותינו, נוצא (חיים מקברינו)?
68. אכן כבר הבטח לנו ולאבותינו כזה לפני, אין זה אלא אגדות הקדמונים.
69. אמר, התהלכו בארץ, וראו איך היה סופם של הפושעים,
70. ולא תעצב בגללם ולא יצר לך על הדבר אשר זממו.
71. הם אומרים, מתי יתגשם האיום הזה, אם באמת אתם צודקים?
72. אמר, יתכן כי כבר התקרב אליכם חלק מאשר בקשתם להחיש.⁸
73. אמנם, רבונך הוא רב-חסד לבני אדם, ואולם מרביתם לא יודו לו.

1. ר' סורת אנ-נחל 16: 53; וסורת אל-אסרא' 17: 67.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 30; וסורת אל-אנעאם 6: 165.

3. ר' סורת אר-רום 30: 23; וסורת אל-בורוג' 85: 12 - 13.

4. ר' סורת טא. הא 20: 54; סורת אל-חדיד 57: 4; וסורת אט-טארק 86: 11 - 12.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23: 117.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.

7. ר' סורת לוקמאן 31: 34; וסורת אל-אעראף 7: 187.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 51; וסורת אל-ענכבות 29: 54.

74. אַךְ רְבוּנָךְ יוֹדֵעַ מַה שֶׁתִּסְתִּיר לְבוֹתֵיהֶם וּמַה שֶׁיִּגְלוּ.¹
75. אֵין דָּבָר נִסְתָּר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא נִרְשָׁם בְּפִנְקֹס רְשׁוּם גְּלוּי.²
76. הִנֵּה הַקּוֹרְאָן הִזָּה יִסְפֹּר אֶת הָאֻמָּת לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מַרְבִּית הַדְּבָרִים אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהֶם,
77. וְאֵכֵן הוּא הַדְּרָכָה וְרַחֲמִים לְמַאֲמִינִים בּוֹ.
78. רְבוּנָךְ יִשְׁפֹּט בִּינִיָּהֶם בְּמִשְׁפָּטוֹ, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַיּוֹדֵעַ.
79. לָכֵן הִסְמַךְ עַל אֱלֹהָה, כִּי אֶתָּה עַל (דְּרָךְ) הָאֻמָּת הַגְּלוּיָה.
80. אֵין בִּיכְלִתֶּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת הַמַּתִּים לְשִׁמְעַ, וְלֹא תַעֲשֶׂה אֶת הַחֲרָשִׁים לְשִׁמְעַ אֶת הַקְּרִיָּאָה כְּאֲשֶׁר יִבְרָחוּ וְיִכְנּוּ לָךְ עֶרֶף,
81. וְלֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים מִתַּעֲיָתָם. רַק בְּאֲזֵי הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ תוּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת דְּבָרֶיךָ, שֶׁהָרִי מִסְּלָמִים הֵם.
82. בְּיוֹם שֶׁיִּכְרַע דִּינָם, נֹוצֵיא לָהֶם חַיָּה מִן הָאֲדָמָה, תִּדְבֹּר אֲלֵיהֶם, כִּי הָאֲנָשִׁים לֹא בָטְחוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.

קטע 7

83. וַיּוֹם (הַדִּין) נֶאֱסַף מִכָּל אֻמָּה חֲבוּרָה מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר יִכְחֹשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְנַעֲרֹךְ אוֹתָם לְדִין,³
84. וְכְאֲשֶׁר יְבוֹאוּ, יֹאמֶר (אֱלֹהָה), הִכְחַשְׁתֶּם בְּאוֹתוֹתַי (וְאִם גַּם) לֹא הִבַּנְתֶּם אוֹתָם! אוּ מָה הַדְּבָר אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם?⁴
85. אֲזִי יוֹטֵל עֲלֵיהֶם פֶּסֶק דִּינָם אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם, בְּאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ, וְהֵם לֹא יִדְבְּרוּ.
86. הָאֵם לֹא יֵרָאוּ, כִּי אֲנַחְנוּ עֲשִׂינוּ הַלִּילָה לְמִנוּחָהּ בּוֹ, וְאֶת הַיּוֹם לַפְעֻלָּהּ! הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים.
87. וּבְיוֹם אֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוּפָר, וְחָרַד כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, בִּלְעָדִי אֲשֶׁר רָצָה אֱלֹהָה, וְהִכַּל יְבוֹאוּ אֵלָיו נִכְנָעִים.
88. וְתִרְאֶה אֶת הַהָרִים תִּחְשַׁב כִּי קְפוּאִים הֵם עַל מְקוֹמָם, אֲךָ הֵם יִחְלְפוּ כְּחִלּוֹף הָעָנָנִים,⁵ מַעֲשֶׂה אֱלֹהָה אֲשֶׁר תִּקֵּן כָּל דָּבָר, כִּי הוּא בָקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת הוד 11 : 5 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; וסורת טא. הא 20 : 7.

2. ר' סורת אל-חגי 22 : 70.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.

4. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 37.

5. ר' סורת אל-כהף 18 : 47 ; סורת טא. הא 20 : 105 - 107 ; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10.

89. אֲשֶׁר יָבִיֵא מַעֲשֶׂה טוֹב, לוֹ (גְּמוּלָה) טוֹב מִמֶּנּוּ (מִן הַמַּעֲשֶׂה), וַיְהִי בְּטוֹחִים בְּאוֹתוֹ יוֹם מִיָּגוֹן וּפַחַד.
90. וְאֲשֶׁר יָבִיֵאוּ מַעֲשֶׂה רָע, יוּטְלוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶל הָאֵשׁ. יִשְׁלַם לָכֶם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
91. אַכֵּן צִוִּיתִי לַעֲבֹד רַבּוֹן הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) אֲשֶׁר אוֹתָהּ (אֱלֹהָה) קָדַשׁ, וְלוֹ כָּל דָּבָר. וְצִוִּיתִי לַהֲיֹת מִן הַמַּסְלָמִים,¹
92. וְלִקְרֹא אֶת הַקּוֹרְאֵן. כָּל הַמִּקְבֵּל הַדֶּרֶךְ, מִדֶּרֶךְ רַק לְטוֹבַת עַצְמוֹ, וְלִכְל הַתּוֹעָה אָמַר, אֲנִי רַק מְזַהֵר מִן הַמְּזַהֲרִים.²
93. וְאָמַר, הִשָּׁבַח לְאֱלֹהָ. הוּא יִרְאֶה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וְתִכְּרֹו אוֹתָם. וְלֹא נִעְלְמוּ מִרְבוֹנָךְ מַעֲשֵׂיכֶם.³

1. ר' סורת יונוס 10 : 104 ; וסורת קוריש 106 : 3 - 4.

2. ר' סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.

3. ר' סורת פוצלת 41 : 53.

28

סֹרֶת אֶל-קַצֵּץ הַסֵּפֹר

סורה זו נקראת «אֶל-קַצֵּץ, הַסֵּפֹר» משום שהמונח הזה הופיע בה. ר' פ' 25. הספור שהופיע בסורה הוא הספור שספר מוסא לאיש הצדיק במדין שנתן אחת מבנותיו לאשה למוסא אשר שרת אותו עשר שנים. אחר כך חזר למצרים להאבק בפרעה ולשחרר בני ישראל מן השעבוד במצרים.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נמל 27, ופסוקיה שמונים ושמונה. קיבלה את שמה «הַסֵּפֹר» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-קצצ 28

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. ט. ס. מ.¹

2. אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַבְּרוּר.²

3. אָנוּ נִסְפֵּר לָךְ מִן הַסֵּפֶר שֶׁל מוֹסָא וּפְרָעָה בְּאֵמֶת לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים
(בְּקוֹרְאָן הַזֶּה).

4. הִנֵּה פְרָעָה הִתְנַשְּׂא בְּאָרֶץ וַעֲשֶׂה אֶת תּוֹשְׁבֶיהָ שְׂכָבוֹת, וְהַשְׁפִּיל שְׂכָבָה
אֶחָת בָּהֶם (בְּנִי יִשְׂרָאֵל), אֶת בְּנֵיהֶם שָׁחַט וְאֶת נְשׁוֹתֵיהֶם חִיָּה, כִּי הָיָה מִן
הַמִּשְׁחִיתִים.

5. אַךְ אֲנַחְנוּ הַחֲלַטְנוּ לְהַטּוֹת חֶסֶד לְחַלְשִׁים וּלְעַשׂוֹתָם לְמִנְהִיגִים וְיוֹרְשִׁים,

6. וּלְכוּנֵן אוֹתָם בְּאָרֶץ, וּלְהַרְאוֹת אֶת פְּרָעָה וְאֶת הָאֲמָאן (הַמֶּן) וְאֶת
גְּדוּדֵיהֶם עַל יָדָם אֶת כָּל אֲשֶׁר חָשְׁשׁוּ מִן יִקְרָה לָהֶם.

7. וְהַשְׁרִינוּ אֶל אֱמוֹ שֶׁל מוֹסָא, הַנִּיקִי אוֹתוֹ (מוֹסָא), אַךְ אִם אֶת דּוֹאֲגָת
לְחַיִּיו, הַשְּׁלִיכִי אוֹתוֹ לָיִם, וְאֶל תַּפְחָדִי וְאֶל תַּצְטַעְרִי. כִּי אֲנַחְנוּ נַחְזִירָהוּ
אֵלֶיךָ וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ כְּאֶחָד הַשְּׁלִיחִים.

8. אֶחָדִים מִבְּנֵי מִשְׁפַּחַת פְּרָעָה מָשׂוּ אוֹתוֹ לְמַעַן יִהְיֶה אוֹיֵב לָהֶם וּלְהַבִּיא
עֲלֵיהֶם אֲבָדוֹן, מִשּׁוּם שֶׁפְּרָעָה וְהָאֲמָאן (הַמֶּן) עִם צְבָאוֹתֵיהֶם הָיוּ חוֹטְאִים.

9. וְאִמְרָה אֵשֶׁת פְּרָעָה, נַחַת רוּחַ הוּא לִי וּלְךָ, אֵל תַּהַרְגוּהוּ, וְאוּלֵי יוֹעִיל לָנוּ,
אוּ נִאֲמָצְהוּ לְבֶן לָנוּ. וְהֵם לֹא יַחֲוֹשׁוּ (שֶׁסּוֹפָם יִהְיֶה עַל יָדוֹ).

10. וּלְבָה שֶׁל אֱמוֹ שֶׁל מוֹסָא נַעֲשֶׂה חָלָל בְּקִרְבָּה,³ וְכִמְעַט שֶׁגִּלְתָּה אֶת סוּדוֹ,
לוֹיֵא חִזְקָנוּ אֶת לְבָה, לְמַעַן תַּהֲיֶה מִן הַמֵּאֲמִינִים.

11. אַז אִמְרָה לְאַחֹתוֹ, לְכִי אַחֲרָיו. וְתַבֵּט בּוֹ מִן הַצָּד, וְהֵם לֹא יַחֲוֹשׁוּ.

12. וְאִסְרָנוּ עָלָיו אֶת הַמִּינִיקוֹת לְפָנָי (שֶׁהַחֲזָרְנוּ אוֹתוֹ לְאֱמוֹ), עַל כֵּן אִמְרָה
(אַחֹת מוֹסָא), הָאֵם אֶרְאֶה לָכֶם בְּנֵי בֵּית אֲשֶׁר יִהְיוּ אוֹמְנִים לוֹ לְמַעַנְכֶם
וְיִטְפְּלוּ בּוֹ בְּאַהֲבָה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.

2. ר' סורת יוסוף 12: 1; וסורת אש-שוערא' 26: 2.

3. לבה של אמו של מוסא נהיה ריק מכל דבר רק מעניינו של מוסא.

13. כִּדְ הַחֲזַרְנוּ אוֹתוֹ אֶל אִמּוֹ, לְמַעַן תִּנּוּחַ דַּעְתָּהּ וְלֹא תַעֲצֵב, וּלְמַעַן תִּדְעַה, כִּי הַבְּטָחְתּוֹ שֶׁל אֱלֹהָ אִמָּת הִיא. וְאוֹלַם מְרִבִּיתָם לֹא יִדְעוּ.¹

קטע 2

14. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ (מוֹסָא) לְבִגְרוּתוֹ וְהָיָה לְאִישׁ חֲזָק, הֶעֱנִקְנוּ לוֹ חֻכְמָה וְדַעַת, כִּדְ אֲנַחְנוּ גּוֹמְלִים לַעֲוֵשֵׁי הַיָּשָׁר.

15. וּבָא אֶל הָעִיר בְּעֵת לֹא יָשִׁימוּ יוֹשְׁבֵיהָ לֵב,² וּמִצָּא בָּהּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִתְּקוּטָטִים, אֶחָד מִבְּנֵי עֵדְתוֹ וְהַשְּׁנִי מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת, וּבֶן עֵדְתוֹ בִּקֵּשׁ אֶת עֲזָרְתּוֹ, אִזְ הִכָּה מוֹסָא אֶת הָאִישׁ מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת וְהִרְגֵּה אוֹתוֹ. וְאָמַר (מוֹסָא), אָכֵן, זֶהוּ מַעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, כִּי אוֹיֵב וּמִתְעַה גְּלוּי הוּא.

16. וְאָמַר (עוֹד), רְבוּנִי! חֲטָאֲתִי לְנַפְשִׁי, סָלַח לִי אִפּוֹא, וְהוּא סָלַח לוֹ, כִּי אֱלֹהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

17. וְאָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! בְּגִלַּל הַחֲסֵד אֲשֶׁר גָּמַלְתָּ עָמִי, כִּי לַעֲוֹלָם לֹא אֶעְזֹר לַפּוֹשְׁעִים.

18. אֵד (מוֹסָא) נִשְׁאַר בְּעִיר פּוֹחַד וְדוֹאֵג, וְהִנֵּה הָאִישׁ שֶׁאִמֶּשׁ קָרָא לְעֲזָרָה, וְשׁוּב בִּקֵּשׁ אֶת עֲזָרְתּוֹ, וְאִזְ אָמַר לוֹ מוֹסָא, אָכֵן, שׁוּגָה גָּמוֹר הִנָּד,

19. וּכְאֲשֶׁר רָצָה (מוֹסָא) לְתַקֵּף אֶת אֲשֶׁר הוּא אוֹיֵב לְשִׁנִּיהֶם, אָמַר (הָאִישׁ), הוּי מוֹסָא! הַרוּצָה אֶתָּה לְהִרְגֵּה אוֹתִי כְּאֲשֶׁר הִרְגַּת נֶפֶשׁ אֶתְמוֹל! אִין רוּצָה אֶתָּה אֱלֹא לְהִיּוֹת עָרִיץ בְּאַרְץ, וְלֹא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם?

20. אַחֵר בָּא אִישׁ מִקְצָה הָעִיר מִמֶּהָר, וְאָמַר, הוּי מוֹסָא! הִנֵּה נִכְבְּדִי הָעִיר הַחֲלִיטוֹ לְהוֹרִגְךָ, צֹא אִפּוֹא כִּי יוֹעֵץ טוֹב אֲנִי לָךְ,

21. וְיִצָּא מוֹסָא מִן הָעִיר בְּפֶחַד וּזְהִירוֹת, וְאָמַר, רְבוּנִי! הֲצִילֵנִי מִן הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.

קטע 3

22. וּכְאֲשֶׁר פָּנָה אֶל עֶבֶר מִדֵּין, אָמַר, אוֹלִי יִנְחֵנִי רְבוּנִי בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

23. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל מִי מִדֵּין, מִצָּא שֵׁם קֹהֵל אֲנָשִׁים מְשֻׁקִּים (אֶת עֲדְרִיהֶם) וְעַל יָדָם שְׁתֵּי נָשִׁים הַעוֹצְרוֹת בְּעַד עֲדָרָן. אָמַר, מָה אֶתְכֶּן? אָמַר, לֹא נִשְׁקָה עַד אִם הָרוּעִים יִגְמְרוּ לְהַשְׁקוֹת (אֶת עֲדְרִיהֶם). וְאִבִּינוּ זָקֵן מְאֹד.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 216; וסורת אנ-נסא' 4: 19.

2. לא ישימו לב לנעשה ברחובות, והוא באמצע היום בשעת הצהריים והאנשים נחים בבתיהם מן החום.

24. וְהִשְׁקָה לָהּ (אֶת עֶדְרוֹ), אַחֵר כֹּךְ פָּנָה לְנוֹחַ בְּצֵל, וְאָמַר, רְבוּנִי! זָקוּק אֲנִי כַעַת לְחִסְדָּךְ,
25. אַז בָּאָה אֵלָיו אַחַת מֵהַשְׁתִּים נְבוֹכָה וְהוֹלֶכֶת בְּבִישׁוֹת, וְאָמְרָה, אָבִי מִזְמִין אוֹתָךְ אֵלָיו כְּדִי לְגַמֵּל לָךְ עֲבוֹר הַשְׁקָאָת (עֶדְרָנוּ) בְּשִׁבְלֵנוּ. וְכִשְׁבָּא אֵלָיו, וְסִפֵּר לוֹ אֶת הַסְּפוּר (שֶׁלוֹ עִם פְּרָעָה וְאִנְשָׁיו). אָמַר (הָאֵב), אֵל תִּירָא! כִּבְר נִצַּלְתָּ מִן הָאִנְשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.
26. אַז אָמְרָה אַחַת מִשְׁתִּיהֶן, אָבִי! שְׁכַר אוֹתוֹ, כִּי הַטּוֹב בְּאֶשֶׁר שְׁכַרְתָּ הוּא, הַחֹזֵק וְהַנָּאֵמָן.
27. וְאָמַר (הָאֵב), הִנֵּה רוֹצָה אֲנִי לָתֵת לָךְ לְאִשָּׁה אַחַת מִשְׁתִּי בְּנוֹתֵי אֵלֶּה, בְּתַנְאִי שֶׁתַּעֲבֹד בְּשִׁבְלִי שְׁמוֹנָה שָׁנִים, וְאִם בְּרָצוֹנָךְ לְהַשְׁלִים עֶשֶׂר שָׁנִים, כִּי לֹא אֶרְצָה לְהַכְבִּיד עֲלֶיךָ. אִם יִרְצָה אֵלֶּלָה, תִּמְצָא אוֹתִי מַעֲוֹשֵׁי הַיֶּשֶׁר.
28. אָמַר (מוֹסָא), דָּבָר זֶה יִהְיֶה בֵּינִי וּבֵינְךָ, וְאִיזָה מִשְׁנֵי הַזְּמָנִים אֲשֶׁר אֶמְלֵא לֹא תִהְיֶה אִיבָה עָלַי, וְאֵלֶּלָה עָרֵב לְדַבְּרֵינוּ.

קטע 4

29. כְּאֲשֶׁר מְלֵא מוֹסָא אֶת תְּקוּפַת שְׁרוּתוֹ (עֶשֶׂר שָׁנִים) וְלָקַח עִמּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ, הִבְחִין בְּאֵשׁ לְצַד הַהָר. אָמַר לְבְנֵי בֵּיתוֹ, חֲכוּ פֹה. כִּבְר רִאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אָבִיא לְכֶם הוֹדְעָה, אוֹ אָבִיא לְכֶם אוֹד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתְחַמְמוּ,
30. כְּאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיָה, קָרָא אֵלָיו קוֹל מִגֹּדֶת הָעֵמֶק הַיְּמָנִית, בְּבִקְעָה הַמְּבֹרַכֶת מִן הָעֵץ, וְאָמַר, הוּא מוֹסָא! אֲנִי אֵלֶּלָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
31. הִשְׁלִיךְ אֶת מִטָּה! כְּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נָחֵשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמָּקוֹם, וְלֹא שָׁב אֵלָיו. (קָרָא לוֹ אֵלֶּלָה לְהַרְגִיעַ אוֹתוֹ), הוּא מוֹסָא! חֲזֹר, וְאַל תִּפְחַד כִּי אֶתָּה מִן הַבְּטוּחִים.
32. הַכֵּס יָדָךְ אֵל חִיקָךְ, וְהִיא תֵּצֵא לְבָנָה מִבְּלִי פָּגַע. וְאַסּוּף אֵלֶיךָ כְּנָפֶךָ (זְרוּעֶךָ) וְכֹךְ לֹא תִפְחַד. אֵלֶּה שְׁנֵי אוֹתוֹת מֵאֵת רְבוּנְךָ אֵל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִיו, כִּי הֵם אֲנָשִׁים מִשְׁחָתִים.
33. אָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! הִנֵּה אֲנִי הִרְגִיתִי מֵהֶם נֶפֶשׁ, וְיָרָא אֲנִי לִבִּל יִהְרֹגוּנִי,
34. וְהָאֲרוֹן אַחִי, צַח מִמֶּנִּי לְשׁוֹן, עַל כֵּן שְׁלַחְהוּ אֹתִי לְתַמְדָּ בִּי, לְמַעַן יָקִים אֶת דְּבָרִי, כִּי יָרָא אֲנִי פֶן יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרִי.
35. אָמַר (אֵלֶּלָה), נִחֲזַק אֶת זְרוּעֶךָ בְּאַחִיד, וְנִתֵּן לְשִׁנֶּיכֶם שְׁלֹטוֹן, אֲשֶׁר לֹא יִגְיֵעוּ אֵלֶיכֶם, עַל יְדֵי אוֹתוֹתֵינוּ. אַתֶּם וְהַהוֹלְכִים אַחֲרֵיכֶם תִּהְיוּ הַמְּנַצְחִים.

36. **אִוְלָם כְּאֶשֶׁר בָּא מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים אֵלֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵין אֱלֹה כִּי אִם כְּשִׁפְסִים בְּדוּיִים, וְלֹא שְׁמַעְנוּ עַל זֶה שְׁאַתָּה מִזְמִין אוֹתָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ בֵּין אֲבוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.**
37. **וְאָמַר מוֹסָא, רְבוּנִי יוֹדַע טוֹב מִי הוּא אֲשֶׁר הֵבִיא הַהֲדָרָכָה מֵאֲתוֹ וּמִי סוֹפּוֹ לְהִגִּיעַ אֶל הַגֵּן (בְּעוֹלָם הַבָּא). אָכֵן לֹא יִצְלִיחוּ הַפּוֹשְׁעִים.**
38. **וְאָמַר פְּרָעָה, הוּי נִכְבָּדִים! לֹא אֲדַע לָכֶם אֱלֹה מִבְּלַעֲדִי. הַאֲמֹאן! הֲכֹן לְבָנִים שְׂרוּפוֹת וּבָנָה לִי מִגִּדָּל, לְמַעַן אֶרְאֶה אֶת אֱלֹהֵיו שֶׁל מוֹסָא. חוֹשֵׁב אָנִי כִּי הוּא מִשְׁקָר.**
39. **הוּא (פְּרָעָה) וְחִילּוֹ הָיוּ יְהִירִים בְּאַרְץ בְּלֹא צֶדֶק בְּהֶאֱמִינָם שֶׁלֹּא יוֹחֲזֻרוּ אֲלֵינוּ.**
40. **וְלִקְחָנוּ אוֹתוֹ וְחִילוֹ וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם לַיָּם, רָאָה אִפּוֹא, אִידָּה הִיתָה אַחֲרִית הַפּוֹשְׁעִים.**
41. **וְעִשִּׂינוּ מֵהֶם דְּגָמָא לְאֱלֹה אֲשֶׁר יִקְרָאוּ לְבוֹא אֶל הָאֵשׁ. בְּיוֹם תַּחֲתִית וְהַמֵּתִים לֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזָר.**
42. **כִּבְּר שְׁלַחְנוּ אַחֲרֵיהֶם קָלְלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִהְיוּ מֶן הַמְּשֻׁפָּלִים וְהַבְּזוּיִים בְּיוֹתֵר.**

קטע 5

43. **כִּבְּר נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁמַדְנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים, אוֹתוֹת גְּלוּיִים לְבְנֵי אָדָם, וַיְבִיא הַדָּרָכָה וְרַחֲמִים וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.**
44. **וְלֹא הָיִיתָ (מוֹחֲמַד) בְּצַד הַמַּעֲרָבִי (שֶׁל הָהָר) כְּאֶשֶׁר מִסְרָנוּ לְמוֹסָא אֶת הַהוֹרָאוֹת, וְלֹא הָיִיתָ מֶן הַמַּעֲרָבִים לְכָךְ.**
45. **כִּי אַחֵר כִּדְּהִימוֹנוּ דּוֹרוֹת רַבִּים אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ יָמִים. וְלֹא גִרָת בְּתוֹךְ בְּנֵי מִדְיָן אֲשֶׁר תִּקְרָא לְפָנֵיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם הִשְׁרִינוּ אֵלֶיךָ אֶת קוֹרוֹתֵיהֶם.**
46. **וְלֹא הָיִיתָ בְּצַד הַר הַטּוֹר בְּקוֹרְאָנוּ (אֶל מוֹסָא),¹ וְאוֹלָם (שֶׁלַּחְנוּ אוֹתָךְ) רַחֲמִים מֵאֵת רְבוּנוֹךְ, לְמַעַן תִּזְהִיר עִם² לֹא בָּא אֵלֵיהֶם כָּל מִזְהִיר מִלְּפָנֶיךָ, אוֹלִי יִזְכְּרוּ.**

1. ר' סורת מרים 19: 52; סורת אש-שוערא' 26: 10; וסורת אנ-נאזעאת 79: 16.

2. הערבים של מכה וחצי האי ערב.

47. וְשָׁלַחְנוּ אוֹתָךְ מוֹחֵמֵד) כְּדִי אִם יִפְגַּע בָּהֶם עֲנֹשְׁנוּ עַל חֲטֵאֵיהֶם, כְּדִי שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ אֹז, רְבוּנוּ! לָמָּה לֹא שָׁלַחְתָּ אֵלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן גִּלֹּךְ אַחֲרֵי אוֹתוֹתֶיךָ וְנִהְיֶה מִן הַמַּאֲמִינִים?¹
48. וְכַעַת כַּאֲשֶׁר הִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הָאֲמַת (הַנְּבִיא וְהַקּוֹרְאָן), אָמְרוּ, לָמָּה לֹא נָתַן לֹו כְּפִי שְׁנָתָן לְמוֹסָא? הֲאִם לֹא הִכְחִישׁוּ אֶת אֲשֶׁר נָתַן אֶל מוֹסָא מִלִּפְנֵימֶינֵינוּ? וְאָמְרוּ, שְׁנֵי כְּשׁוּפִים עוֹזְרִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי (הַתּוֹרָה וְהַקּוֹרְאָן). וְאָמְרוּ, אַכּוּ אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל.
49. אָמַר (מוֹחֵמֵד), הִבֵּיאוּ סֵפֶר מֵאֵת אֵלֶּלָה אֲשֶׁר הוּא מְדַרִּיךְ טוֹב מִשְׁנֵיהֶם (הַקּוֹרְאָן וְהַתּוֹרָה), וְאֹז אֵלֶּךְ בְּדֶרֶכּוֹ, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים.
50. אֲדָּא אִם לֹא יַעֲנוּ לָךְ, דַּע כִּי רַק אַחֲרֵי בְּדִיּוֹתֵיהֶם וַיִּצְרִיחֵם הָרַעִים הֵם הוֹלְכִים, וְאֵין תּוֹעָה יוֹתֵר מִזֶּה הַחֹלֶלֶךְ אַחֲרֵי יִצְרָיו הָרַעִים בְּלִי הַדְּרָכָה מֵאֵת אֵלֶּלָה? וְאֵלֶּלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת קַהֲל הַחוֹטְאִים.

קטע 6

51. וּכְבֹּר הִבֵּאנוּ לָהֶם אֶת חֲלָקֵי הַקּוֹרְאָן הַשּׁוֹנִים בָּזֶה אַחֵר זֶה לְמַעַן יִזְכְּרוּ.
52. וְאֵלָה אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר לִפְנֵינוּ (הַקּוֹרְאָן), מַאֲמִינִים בּוֹ,²
53. וְכַאֲשֶׁר קוֹרְאִים אוֹתוֹ בִּפְנֵיהֶם, יֹאמְרוּ, הֲאִמְנוּ בּוֹ. אַכּוּ הוּא הָאֲמַת מֵאֵת רְבוּנוֹ, וּכְבֹּר לִפְנֵינוּ הֵייוֹ מִסְלָמִים.
54. אֵלָה יִנָּתֶן לָהֶם שְׂכָרָם פַּעַמִּים עַל סִבְלָנוּתָם, וַיִּשְׁיבוּ בְּטוֹבָה אֶת הָרַעָה, וְעַל תְּרוּמָתָם מִמֶּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
55. וּבִשְׁוִמָּעַם לְהִגִּי הֶבֶל יִתְרַחֲקוּ (מֵהֶם),³ וַיֹּאמְרוּ, לָנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, אֵין אֲנַחְנוּ מִבְּקָשִׁים אֶת חֲבֵרְתָם שֶׁל פְּרָאֵי אָדָם.
56. אַתָּה אֵינְךָ זָכוֹל לְהַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁתִּרְצֶה, אֲבָל אֵלֶּלָה יִדְרִיךְ אֶת מִי שִׁירְצָה, וְהוּא מַכִּיר אֶת הַמְדַּרְכִּים.⁴
57. וְאָמְרוּ,⁵ אִם גִּלֹּךְ אַתָּה לְפִי הַדְּרָכְתָּךְ, נִנְשֵׁל מֵאַרְצֵנוּ, הֲאִם לֹא קִבַּעְנוּ לָהֶם מַחוֹז קָדוֹשׁ וּבִטּוּחַ שְׁאֵלֵינוּ מוֹבָאִים פְּרוֹת מִכָּל סוּג כְּאִסְפָּקָה מַצִּדְנוּ? אֲדָּא רַבָּם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 165; סורת אל-מאאידה 5: 19; וסורת אל-אנעאם 6: 156 - 157.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 121; סורת אאל עמראן 3: 199; סורת אל-מאאידה 5: 82 - 83; וסורת אל-אסרא' 17: 107 - 108.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25: 72.

4. ר' סורת אל-בקרה 2: 272; וסורת יוסוף 12: 103.

5. מנהיגי מכה הכופרים.

58. וְכַמָּה עָרִים הִשְׁמַדְנוּ אֲשֶׁר הִתְעַנְּנוּ עַל רֹב מִחִיתָן, הִנֵּה אֵלֶּה מִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם לֹא יֵשְׁבוּ אַחֲרֵיהֶם, בְּלֹא אִם מַעַט, וְאֶנְחֵנוּ הֵיינוּ יוֹרְשֵׁיהֶן.

59. רְבוּנָד לֹא הָיָה מִשְׁמִיד אֶת הָעָרִים לִפְנֵי שֶׁהָיָה שׁוֹלַח שְׁלִיחַ אֶל הָרֹאשִׁית שֶׁבָּהֶן, לִקְרֹא לִפְנֵיהֶן אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְלַעֲוֹלָם לֹא הֵיינוּ מִשְׁמִידִים אֶת הָעָרִים אִם לֹא הָיוּ תוֹשְׁבֵיהֶן חוֹטְאִים.

60. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם אֵינוֹ אֶלָּא תַעֲנוּג וְקִשּׁוּט חוֹלֵף שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאוֹלָם כָּל הַשְּׁמוֹר אֶצֶל אֱלֹהֵה טוֹב יוֹתֵר וְנֶאֱחֵי. הָאִם לֹא תִשְׁכַּחוּ?

קטע 7

61. הָאִם דּוֹמָה מִי שֶׁנָּתַנוּ לוֹ הַבְּטָחָה טוֹבָה שֶׁיִּזְכֶּה לְרֹאוֹת בְּקִיּוּמָהּ, לָמִי שֶׁנִּהְיָה זְמַנִּית מִחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבָיוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים יִהְיֶה אֶחָד מֵאֵלֶּה שֶׁיִּתְּנוּ אֶת הַדִּין?

62. בָּיוֹם הַהוּא יִקְרָא (אֱלֹהֵה) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, הֵיכֵן שְׁתַּפִּי אֲשֶׁר בְּדִיתֶם!¹

63. וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִחְרַץ עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק הָעָנֶשׁ, רְבוּנָנוּ! אֵלֹהֵי שֶׁהִתְעַנּוּ, הִתְעוּ עַל יְדֵינוּ, כִּפִּי שֶׁאֶנְחֵנוּ עֲצָמֵינוּ הִתְעִינוּ, בְּזֹאת אֶנְחֵנוּ מִצְהִירִים בְּפִנִּיד כִּי אֵין אֶנְחֵנוּ מִחִיבִים לַעֲזֹר לָהֶם, וְלֹא אוֹתָנוּ עֲבָדוּ (אֲמָנָם עֲבָדוּ אֶת הַשְּׁטָנִים).

64. אִזּוֹ יֹאמֶר, קִרְאוּ לַשְּׁתָּפִים אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם זֹלַת אֱלֹהֵה! וְהֵם יִקְרְאוּ וְלֹא יַעֲנוּ וַיִּרְאוּ רַק אֶת הָעָנֶשׁ, וַיֹּאמְרוּ, הֲלוֹאֵי וְהֵיינוּ מְדַרְכִּים.

65. בָּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אֱלֹהֵה) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, מַה זֶּה עָנִיתֶם לַשְּׁלִיחִים?

66. בָּיוֹם הַהוּא יִתְעַרְפְּלוּ הַדְּבָרִים עֲלֵיהֶם, וְאִף לֹא יִשְׁאַלּוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ.

67. וְאוֹלָם מִי שֶׁחָזַר בְּתִשׁוּבָה מִבִּינֵיהֶם וְהִאֲמִין וַעֲשָׂה אֶת הַטוֹב יִהְיֶה מִן הַמַּצְלִיחִים.

68. וְרְבוּנָד יִבְרָא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה וַיִּבְחַר, וְאֵין לָהֶם בְּחִירָה.² יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהֵה וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.

69. וְרְבוּנָד יוֹדֵעַ מַה יִּסְתִּירוּ בְּלִבָּם וּמַה יִּגְלוּ.

70. וְהוּא אֱלֹהֵה, אֵין אֵלֶּה זֹלַתוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְלוֹ הַמְּשַׁפֵּט וְאֵלֹהֵי תַחֲזִרוּ (בָּיוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 166 - 167; סורת אל-אנעאם 6: 94; סורת אל-כהן 18: 52 - 53; סורת מרים 81 - 82; סורת אל-ענכות 29: 25; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33: 36.

71. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל זֶה, שְׂאֵם אֱלֹהָ יְטִיל עֲלֵיכֶם חֲשֻׁכַת עוֹלָמִים עַל יְדֵי לִילָה אַרְךְ עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, אֵיזָה אֱלֹהָ זוֹלָתוֹ יוּכַל לְהַבִּיא לָכֶם אוֹר! הָאֵם לֹא תִשְׁמְעוּ?
72. וְהַחֲשַׁבְתֶּם עַל זֶה, שְׂאֵם אֱלֹהָ יְטִיל עֲלֵיכֶם יוֹם אַרְךְ עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, אֵיזָה אֱלֹהָ זוֹלָתוֹ יוּכַל לְהַבִּיא לָכֶם אֶת הַלִּילָה לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ? הָאֵם לֹא תִרְאוּ?
73. וּמִרְחֻמִּיו נָתַן לָכֶם אֶת הַלִּילָה וְאֶת הַיּוֹם לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ וּלְמַעַן תִּבְקְשׁוּ (לָכֶם פְּרִנְסָה) מִחֲסִדּוֹ, וּלְמַעַן תִּכְרִירוּ לוֹ טוֹבָה.¹
74. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא אֲלֵיהֶם, יֹאמַר, אֵיפֹה שֶׁתִּפִּי אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם?
75. וְנוֹצִיא מִכָּל אֶמְהָ עַד (הַנְּבִיא שְׁלֵהֶם) וְנֹאמַר, הִבִּיאוּ אֶת הוֹכְחוֹתֵיכֶם! אֲזִי יִדְעוּ כִּי הַהוֹכְחָה הָאֲמִתִּית הִיא לְאֱלֹהָ, וְתַעֲהָ מֵהֶם (הַדְּבָר) אֲשֶׁר בָּדוּ בְּלִבָּם.

קטע 8

76. קֹארוֹ² הָיָה מִבְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל מוֹסָא, אֲמָנָס הוּא הַצִּיק לָהֶם. הֶעֱנִקְנוּ לוֹ אוֹצְרוֹת אֲשֶׁר מִפְּתֻחוֹתֵיהֶם הָיוּ כְּבָדִים מִנְּשֹׂא לְקַבּוּצַת אֲנָשִׁים חֲזָקִים. אָמְרוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹ, אַל תִּשְׁמַח בְּגֵאוֹן, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַשְׂמִיחִים בְּגֵאוֹן.
77. וּבִקֵּשׁ בְּמָה שֶׁנָּתַן לָךְ אֱלֹהָ אֶת מַעֲוֹן הָאַחֲרִית, וְאַל תִּשְׂכַּח אֶת חִלְקֶךָ בַּעוֹלָם הַזֶּה, וַעֲשֵׂה טוֹב כְּשֶׁם שֶׁהִיטִיב עִמָּךְ אֱלֹהָ, וְאַל תִּבְקֵשׁ לְהַשְׁחִית בְּאֶרֶץ, כִּי לֹא יֹאֲהֵב אֱלֹהָ אֶת הַמְּשַׁחֲתִים.
78. אָמַר (קֹארוֹ), אָכֵן אֲדָּ בִדְעָתִי נָתַן לִי זֶה. הָאֵם אֵינוֹ יוֹדֵעַ כִּי כָּבֵד הַשְׂמִיד אֱלֹהָ לְפָנָיו דּוֹרוֹת רַבִּים שֶׁהָיוּ חֲזָקִים וְעָשִׂירִים מִמֶּנּוּ? הַחוּטָאִים לֹא יִשְׁאַלוּ עַל חֲטָאֵיהֶם.
79. אֲזִי יֹצֵא אֶל בְּנֵי עַמּוֹ מִקִּשְׁט בִּתְכָשִׁיטִים, וְאָמְרוּ אֵלָּה אֲשֶׁר חָפְצוֹ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, הַלּוֹאִי וְהֵינּוּ זֹכִים בְּאֲשֶׁר קִבֵּל קֹארוֹ. אָכֵן בַּעַל מִזֵּל גָּדוֹל הוּא.
80. וְאָמְרוּ אֵלָּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם דַּעַת, אוֹי לָכֶם! גָּמוּל אֱלֹהָ טוֹב יוֹתֵר לְמֵאֲמִין עוֹשֶׂה אֶת הַטּוֹב, אוֹלָם יִשְׁיִגּוּהוּ רַק בַּעֲלֵי סִבְלָנוֹת.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 62.

2. קֹארוֹ: קרח בן יזהר, ר' במדבר טז ואילך.

81. אַז הַשְׁקַעְנוּ אוֹתוֹ אֶת בֵּיתוֹ בְּאֶדְמָה, וְלֹא יָכְלוּ בְּנֵי עֲדָתוֹ לַעְזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֱלֹהָ, וְלֹא כָל הָיָה לַעְזֹר לַעֲצָמוֹ.

82. אַז אָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר עוֹד יוֹם לִפְנֵי זֶה הִשְׁתַּוְּקָקוּ לִהְיוֹת בְּמִקְוָמוֹ, אָכֵן, אֱלֹהָ מִרְחִיב וּמִצְמִצִּים אֶת פְּרִנְסָתוֹ שֶׁל מִי שִׁירְצָה מִעֲבָדָיו, וְלוֹלֵא חֶסֶד אֱלֹהָ עָלֵינוּ הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ שׁוֹקְעִים בְּאֶדְמָה. דּוֹמָה כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יַצְלִיחוּ.

קטע 9

83. מַעֲוֹן הָעוֹלָם הִבָּא אֲנַחְנוּ קוֹבְעִים רַק לְאֵלֶּה שְׂאִינִם רוֹצִים לְהַתְנַשֵּׂא עַל פְּנֵי אֲחֵרִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא לְהַשְׁחִית, וְהַאֲחֵרִית לִירְאֵי אֱלֹהָ.

84. אֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה טוֹב, לוֹ (גְּמוּלָה) טוֹב מִמֶּנּוּ, וְאֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה רַע, הִנֵּה לֹא יִשְׁלָמוּ עוֹשֵׂי הַרְעוֹת בְּלִתִּי אִם אֲשֶׁר עָשׂוֹ.¹

85. הִנֵּה אֲשֶׁר הִטִּיל עָלֶיךָ לְמַסֵּר אֶת הַקּוּרְאָן וְשִׁיבְךָ הֵשֵׁב (נִחְזִירְךָ אֶל מְכָה).² אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הַמְדָּרְךָ וּמִי נָתַן בְּתַעֲלִיָּה גְמוּרָה.

86. אַתָּה לֹא קוֹיֶת שֶׁהַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) יִנָּתֶן עַל יָדְךָ וְרַק רַחֲמָנוּת מִרְבוּנְךָ. עַל כֵּן אַל תִּסְיַע בִּיד הַכּוֹפְרִים.

87. וּבֵל יִרְחִיקוּךָ (הַכּוֹפְרִים) מֵעַל אוֹתוֹת אֱלֹהָ לְאַחַר שֶׁהוֹרְדוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם. וּקְרָא אֶל רְבוּנְךָ, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמְשַׁתְּפִים (לוֹ),

88. וְאַל תִּפְגֹּה בְּתַפְלָה לְאֵלֶּה אַחַר זולָתוֹ, כִּי אֵין אֵלֶּה זולָתוֹ. כָּל דְּבַר יִחְלַף מִבְּלַעְדֵּי פְּנֵיו. כִּי רַק לוֹ הַשְׁלֵטוֹן וְאַלּוֹ תַחְזֹרוּ.

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 90.

2. ר' סורת אל-מאידה 5 : 109 ; סורת אל-אעראף 7 : 6 ; וסורת אז-זומר 39 : 69.

29

סִוֵּרַת אֶל-עֵנְכָבוֹת הָעֶכְבִּישׁ

סורה זו נקראת «אֶל-עֵנְכָבוֹת, הָעֶכְבִּישׁ» משום השם «אֶל-עֵנְכָבוֹת» נזכר בה בפעם ראשונה ויחידה. אלה השתמש בקורי העכביש כמשל של חולשה להראות לאלה מבין המוסלמים הלוקחים בני ברית מבין הכופרים להגן עליהם מלבד אלה. ר' פ' 41.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רום 30, ופסוקיה ששים ותשעה. קיבלה את שמה «הָעֶכְבִּישׁ» מפסוק ארבעים ואחד.

סורת אל-ענכבות 29

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. האם חושבים בני האדם כי יעזבו לאמר, האמנו, מבלי שיעמדו במבחן?²
3. הרי כבר נסינו את אלה אשר היו לפניהם, ואללה יודע מי הם הצודקים ומי הם הכוזבים.
4. האם חושבים עושי הרעות כי יוכלו לעבר אותנו, הרי לקוי כוח שפוטם.
5. מי שמקוה להפגש עם אללה, הנה עת מועד אללה בוא לבוא, והוא השומע והיודע.
6. מי שמשקיע מאמץ עלאי, הוא עושה זאת למען עצמו,³ כי אללה אינו זקוק לבני אדם.
7. ואלה שהאמינו ועשו הישר, להם נכפר על חטאיהם ונגמל להם על הטוב אשר עשו.⁴
8. אמנם צוינו על האדם להתנהג בנעם וחסד עם הוריו.⁵ אך אם יתאבדו אתד לצרף לי שתפים אשר אינך מכיר, אל תשמע להם. אלי שובכם, ואודיעכם את מעשיכם.
9. אך אלה אשר האמינו ועשו הטוב, אותם נכניס (לגן) עם הישרים.
10. בין בני האדם יש האומרים, האמנו באללה, אך אם הם נפגעים בשביל אללה, נשימו פגיעת בני האדם כענש אללה.⁶ ואולם בבוא נצחון (למאמינים) מעם רבונך, יאמרו, עמכם היינו. האין אללה יודע אשר בלבבות בני האדם?⁷
11. אכן, אללה יודע מי הם המאמינים, והוא יודע מי הם הצבועים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 142, ופ' 214; וסורת בראאה (את-תובה) 9: 16.

3. ר' סורת אל-ג'אתיה 45: 15.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 23 - 24.

6. ר' סורת אל-חג' 22: 11.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 179; סורת אנ-נסא' 4: 141; וסורת אל-מאאידה 5: 52.

12. וַיֹּאמְרוּ הַכּוֹפְרִים אֶל הַמַּאֲמִינִים, לָכוּ בְּדֶרֶכְנוּ, וְאַנְחֵנוּ נִשָּׂא אֶת הַטָּאִיכִם. אֲךָ הֵם לֹא יִשְׂאוּ מִחַטָּאֵיהֶם בְּדֶבֶר, וְהֵם רַק מִשְׁקָרִים.¹
13. הֵם יִשְׂאוּ אֶת מִשְׂא הַחַטָּאִים שֶׁל עֶצְמָם עִם מִשְׁאוֹת נּוֹסְפִים, וּבִיּוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים יִשְׁאַלּוּ עַל אֲשֶׁר בָּדוּ.²

קטע 2

14. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל עֲמוֹ, וְהוּא שָׁהָה בֵּינֵיהֶם אֶלֶף שָׁנִים פָּחוֹת מִמֵּשִׁים שָׁנָה. וַיֹּאחֲזֶם הַמַּבּוּל עַל הַיּוֹתֶם כּוֹפְרִים.³
15. וְהִצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲנָשֵׁי הַתֵּבָה וְעַשְׂיָנו אוֹתָהּ לְאוֹת לְבְנֵי הָאָדָם.⁴
16. וְאֶת אַבְרָהָהִים כְּאֲשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עֲמוֹ, עֲבְדוּ אֱלֹהָ וַיִּרְאוּהוּ, זֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר אִם יִדְעֶתֶם.
17. אַכֵּן אֲשֶׁר תַּעֲבְדוּ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָ אֱלִילִים הֵם, וְאַתֶּם יוֹצְרִים כְּזָב. הָאֱלִילִים אֲשֶׁר תַּעֲבְדוּ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָ אֵין בְּכוֹחַם לִפְרֹנֵס אֶתְכֶם, וְלָכוּ בִקְשׁוּ אֶת פְּרִנְסַתְכֶם מֵאֱלֹהָ וְעֲבְדוּ אוֹתוֹ וְהוֹדוּ לוֹ. כִּי אֵלָיו תִּתְחַזְּרוּ (בִּיּוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים).
18. (הוּי הַכּוֹפְרִים) אִם תִּכְחִישׁוּ (אֶת הַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הִנֵּה כְּבֹר הַכְחִישׁוֹ אֲמוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְמִסֵּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.
19. הֲלֹא יִרְאוּ כִּי־צַד יִבְרָא אֱלֹהָ אֶת הַבְּרִיאָה בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה, אַחֵר יִתְחַזֵּר אוֹתָהּ (לַחִיִּים אַחֲרֵי מוֹתָהּ). אַכֵּן נִקַּל הוּא לְאֱלֹהָ.⁵
20. אָמַר, עֲבְרוּ בְּאֶרֶץ וִירָאוּ אֵיךְ יִצַר אֶת הַבְּרִיאָה וְכִי־צַד בּוֹרָא אֱלֹהָ וּמַצְמִיחַ הַכֹּל מִחֲדָשׁ, הֵן אֱלֹהָ הוּא הַכֹּל-יָכֹל.⁶
21. וְהוּא מַעֲנִישׁ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה וִירַחֵם עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאֵלָיו תִּתְחַזְּרוּ (בִּיּוֹם הַדִּין).
22. אֵין בִּיכְלֻתְכֶם לְבָרַח מֵאֱלֹהָ, לֹא בְּאֶרֶץ וְלֹא בַּשָּׁמַיִם, וְאֵין לָכֶם מְגוֹ וּמוֹשִׁיעַ זוֹלַת אֱלֹהָ.

1. ר' סורת פאטר 35 : 18 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25.

3. ר' סורת ינווס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 41 - 44 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

6. ר' סורת פוצלת 41 : 53 ; וסורת אט-טור 52 : 35 - 36.

קטע 3

23. הכופרים באותות אלה ובפגישתו (ביום הדין), אלה נאשו מרחמי וצפוי להם ענש מכאיב.
24. ולא היה מענה בני עמו (של אברההים), אלא הרגוהו או שרפוהו. אולם אלה הציל אותו מן האש.¹ אכן בזה אות לבני העם שהאמינו.
25. ואמר (אברההים לבני עמו), לקחתם לכם פסילים מבלעדי אלה, עבודתם יצרה אהבה וידידות ביניכם בחיי העולם הזה, אחרי כן ביום תחית המתים יתכחש איש מכס לרעהו, ויקלל איש מכס את רעהו, וגיהנם יהיה למעון לכם, ולא יהיה לכם עוזר.
26. ולוט האמין בו. ואמר (אברההים), מהגר אני (מארצכם) אל רבוני. הוא העוזז והחכם.
27. ונתנו לו את אסחאק (יצחק) ואת יעקוב, ונתנו לצאצאיו את הנבואה ואת הספר, ונתנו לו את שכתרו בעולם הזה, ואכן באחרית הימים הוא בין הישרים.
28. (וזכר) את לוט כשאמר לבני עמו, אתם עושים תועבות גדולות אשר לא עשה כמותן איש בעולם לפניכם.
29. כי אתם מקימים יחסי מין עם הגברים, ואתם שודדי דרכים, ותעשו מעשים מגנים במקומות האספה שלכם. ותשובת בני עמו היתה, הבא עלינו את הענש של אלה, אם אתה צודק,
30. ואז הוא אמר, רבוני! עזר לי נגד האנשים המשחיתים.

קטע 4

31. לאחר ששליחינו (המלאכים) הביאו את הבשורה הטובה לאברההים.² הם אמרו, הננו משמידים את תושבי העיר הזאת, כי חוטאים הם.
32. אמר (אברההים), אבל לוט חי בה. אמרו, אנחנו יודעים היטב מי חי בה, נציל אותו ואת משפחתו, חוץ מאשתו שהיא בין המשמידים.
33. בבוא שליחינו (המלאכים) אל לוט,³ רע בעיניו בואם והפריע לו. אולם הם אמרו, אל תפחד ואל תצטער, אנחנו מצילים אותך ואת בני משפחתך, חוץ מאשתך היא תשמד.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 97 - 98.

2. הבשורה: על הולדת הבן אסחאק (יצחק).

3. הם באו כאנשים צעירים מקסימים.

34. הִנֵּה אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים עַל יוֹשְׁבֵי הָעִיר הַזֹּאת עֹנֶשׁ מִן הַשָּׁמַיִם עַל מַעֲשֵׂה הַשְּׁחִיתוֹת שֶׁעָשׂוּ.
35. וַיִּכְבֶּר הַשָּׁאֲרָנוּ מִמֶּנֶּה אוֹת גְּלוּי לְמַעַן יִשְׁכִּילוּ.¹
36. וְאֵל בְּנֵי מִדְיָן (שְׁלַחְנוּ) אֶת אַחִיהֶם שׁוֹעִיב, וְהוּא אָמַר, הוּא בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֵלֶּה, וְצַפוּ לַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְאֵל תִּשְׁחַתּוּ אֶת דִּרְכָּכֶם בְּאֶרֶץ.
37. אֲדָּה הִם הִתְכַּחֲשׂוּ לוֹ, וְאֵזָבָה עֲלֵיהֶם הָרַעֲיָדָה הַחֲזָקָה, וְלֹאֲחֲרִיָּה כָּרְעוּ וַנִּגְּלוּ מֵתִים בְּבִתֵּיהֶם.
38. (וַיִּכְבֶּר הַשָּׁמַדְנוּ אֶת) בְּנֵי עֲאֵד וְתִ' מוֹד, הָרִי בְּרוֹר לָכֶם מִחֲרִבּוֹת מִשְׁכָּנֹתֵיהֶם מֵה שְׁקָרָה לָהֶם. וְקִשֵּׁט לָהֶם הַשָּׁטָן בְּעִינֵיהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם (הָרַעִים), וְהִסִּיר אוֹתָם מִן הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה. אֲמַנְסָם הֵם חֲשָׁבוּ שֶׁהֵם עוֹשִׂים אֶת הַנִּכּוֹן.
39. (וְכִדְּ הַשָּׁמַדְנוּ גַּם אֶת) קֶאֱרוֹן וְאֶת פֶּרְעָה וְאֶת הָאֲמָאן, כְּאֲשֶׁר מוֹסָא בָּא אֲלֵיהֶם עִם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אוּלָם הֵם הִתְנַהֲגוּ בִּיהִירוֹת בְּאֶרֶץ, אֲדָּה לֹא יִכְלוּ לְהַמְלִיט מִן הָעֹנֶשׁ.
40. אֶת כָּל הָעַמִּים שֶׁקִּדְמוּ לָכֶם הִעֲנִשְׁנוּ בְּגִלְל חֲטָאֵיהֶם. וַיֵּשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ עָלָיו סוֹפֵת אֲבָנִים, וּמֵהֶם אֲשֶׁר אָחַז אוֹתוֹ הָרַעַשׁ, וּמֵהֶם אֲשֶׁר בִּקְעָנוּ תַּחְתֵּיוֹ אֶת הָאֲדָמָה, וַיֵּשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר הִטְבַּעְנוּ, וְאֵלֶּה לֹא עָשָׂקָם, אֲלֹא הֵם אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עָשָׂקוּ.
41. אֵלֶּה הַלּוֹקָחִים לָהֶם מְגָנִים זוֹלַת אֵלֶּה דּוֹמִים לַעֲכָבִישׁ הָאוֹרֵג לַעֲצָמוֹ בֵּית. בֵּית הַעֲכָבִישׁ הוּא הַבֵּית הָרוֹפֵף בְּיוֹתֵר, לוֹ רַק הָיוּ יוֹדְעִים.
42. אוּלָם אֵלֶּה יוֹדְעַ כָּל דָּבָר עַל הָאֵלִילִים שֶׁהֵם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם זוֹלַתוֹ, כִּי הוּא הָעֶזֶז וְהַחֲכָם.
43. מִן הַמְּשָׁלִים הָאֵלֶּה שֶׁאֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לְבְנֵי אָדָם, לוֹמְדִים לָקַח רַק בְּנֵי דַעַת.
44. אֵלֶּה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאֶרֶץ וְהַקִּימָם עַל אֶמֶת וְצֶדֶק, וּבִזְאת אוֹת לְמַאֲמִינִים.

קטע 5

45. קרא את אשר השָׁרָה אליך מן הסֵפֶר (הקורָאן), וְקִים את התפִּלָּה, כִּי התפִּלָּה מוֹנַעַת התוֹעֵבָה וְהַרְעָה. וְאַכּוּ זָכַר אֶלְלָה גְדוֹל יוֹתֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ את אשר תַּעֲשֶׂוּ.

חלק 21

46. אל תתנַכְּחוּ עִם בְּעָלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנִּזְרִיִּם), אֲלֵא בְּצוּרָה הוֹנֵגָת, ¹ פָּרִט לְחוּטָאִים שֶׁבָּהֶם. אֲמָרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים בְּאֶשֶׁר הוֹרֵד אֱלִינוּ מִן הַשָּׁמַיִם וּבְאֶשֶׁר הוֹרֵד אֲלֵיכֶם, כִּי אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵיכֶם הוּא אֶחָד וְלוֹ אֲנַחְנוּ מִסְּלָמִים.
47. וְכִזְזָת הוֹרֵדְנוּ אֵלֶיךָ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרָאן) מִן הַשָּׁמַיִם. וְאַכּוּ אֶלְלָה אֶשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהַאֲנִי' יל) יֵאֱמִינוּ בּוֹ, וּמֵאַלְהָ (אֲנָשִׁי מִכָּה) יֵשׁ אֶשֶׁר יֵאֱמִינוּ בּוֹ. וְלֹא יִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹתָיו אֲלֵא הַכּוֹפְרִים.
48. (וְאַתָּה מוֹחֲמָד) לֹא הִיִּית קוֹרָא לְפָנָיו (הַקּוֹרָאן) כֹּל סֵפֶר, וְלֹא כְּתַבְתָּ אֶפְלוֹ אוֹת אַחַת בִּימִינֶךָ. כִּי לֹוֵלֵא כֹן חֲשָׁדוֹ הַמִּבְטָלִים.²
49. אֲבָל הוּא אוֹתוֹת בְּרוּרִים בְּלִבּוֹת אֵלְהָ אֶשֶׁר נָתַנָּה לָהֶם הַדַּעַת. רַק הַחוּטָאִים מִתְּכַחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ.³
50. וְאַמָּרוּ, לָמָּה זֶה לֹא הוֹרֵדוּ אֱלֹוֹ אוֹתוֹת (נִסִּים) מִרְּבוּנוֹ? אֲמָרוּ, אֲכֹן הָאוֹתוֹת (הַנִּסִּים) עִם אֶלְלָה הֵם, וְאַנִּי הִנְנִי רַק מְזַחֵר בְּרוּר.⁴
51. הָאֵם לֹא מִסְפִּיק לָהֶם אֶשֶׁר הוֹרֵדְנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרָאן) לְמַעַן יִקְרָא לְפָנֵיהֶם? אֲכֹן בְּזָה רַחֲמִים וְהַזְכָּרָה לְעַם מֵאַמִּין.⁵

קטע 6

52. אֲמָרוּ, אֲנִי מִסְתַּפֵּק בְּאַלְלָה כְּעַד בִּינִי לְבִינֵיכֶם, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּשְׁמַיִם וּבְאַרְצִי. וְאַלְהָ אֶשֶׁר הָאֱמִינוּ בְּהֶבֶל וּכְפָרוּ בְּאַלְלָה, הֵם יִהְיוּ הַמִּפְסִידִים.
53. (הַכּוֹפְרִים) דּוֹרְשִׁים מִמֶּךָ לְהַחִישׁ אֶת עֲנָשָׁם,⁶ אֲדָּ לֹוֵלֵא הִיָּה קְבוּעַ לְמוֹעֵד מִסִּים, הִיָּה כְּבָר בָּא עֲלֵיהֶם הָעֲנָשׁ, וְאוֹלָם הוּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם פְּתָאוּם וְהֵם לֹא יִחוּשׁוּ.
54. יִבְקֶשׁוּד לְהַחִישׁ בּוֹא הָעֲנָשׁ, וְאַכּוּ גִיָּהֵם מִקִּיף בְּכּוֹפְרִים,

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 125 ; וסורת טא. הא 20 : 44.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 157.

3. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 272 ; אל-אסרא' 17 : 59 ; וסורת אל-כהף 18 : 17.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 133.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

55. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יַעֲטֹף אוֹתָם הָעָנֵשׁ מֵעַלֵּיהֶם וּמִתַּחַת רַגְלֵיהֶם, אֲזִי יֹאמֶר לָהֶם, טַעְמוּ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.¹
56. הוּא עֲבָדִי הַמֵּאֲמִינִים! אֲרָצִי רַחֲבָה הִיא,² עֲבָדוּ אֶפּוֹא אוֹתִי.
57. כָּל נֶפֶשׁ תִּטָּעֵם אֶת הַמּוֹת, וְאֵלֵינוּ תוֹשָׁבוּ.
58. אֱלֹהֵי שְׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, אֱלֹהֵי נִשְׁכָּנֵם בַּחֲדָרִים מִגֵּן עֵדֶן. זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם הַנְּהָרוֹת. וּבָהֶם לִנְצַח יִחְיוּ. מִה טוֹב שְׁכַר הָעֵמִלִים,
59. אֲשֶׁר הִתְאַזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וְסָמְכוּ עַל רְבוּכָם.
60. מִה רַבִּים הַיְּצוּרִים, שְׂאִינָם מִסְּגָלִים לְפָרְנִס עֶצֶם, אֱלֹהֵי יִפְרָנִס אוֹתָם וְאֶתְכֶם, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
61. אִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי בָרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהָעֵמִיד אֶת הַשָּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ לְשִׁרְתְּכֶם? יֹאמְרוּ, אֱלֹהֵהּ. אִם כֵּן, כִּי־עַד הֵם סוֹטִים (מַעְבֹּדֵת אֱלֹהֵה)?
62. אֱלֹהֵי מֶרְחִיב וּמַגְבִּיל אֶת פְּרִנְסָתוֹ שֶׁל מִי שִׁירָצָה מֵעַבְדֵּיו, כִּי אֱלֹהֵי יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
63. וְאִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם וּבָהֶם הַחַיָּה הַאֲדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתָה כְּמִתָּה? יֹאמְרוּ, אֱלֹהֵהּ. אָמֹר, הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהֵהּ. וְאוֹלַם מְרִבֵּיתָם לֹא יִשְׁכְּלוּ.

קטע 7

64. חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה הֵם רַק שְׁעִשׂוּעֵי שְׁוֹא וּמִשְׁחָק, רַק בְּעוֹלָם הַבָּא הֵם הַחַיִּים הָאֲמִתִּיִּים. לוֹ רַק יָדְעוּ זֹאת.
65. בְּרַכִּיבְתֶם (הַכּוֹפְרִים) עַל סִפִּינָה הֵם מִתְּפַלְלִים אֶל אֱלֹהֵי בְּמִסִּירוֹת וּמֵאֲמִינִים בּוֹ, אֵדן לְאַחַר שֶׁהוּא מַצִּילָם וּמַעֲלָה אוֹתָם אֶל הַיָּבֵשָׁה, יִצְרָפוּ לוֹ שִׁתְּפִים,
66. וְיִשׁוּבוּ לְכַפֵּר בְּאֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם וּלְמַעַן יִהְיוּ זְמִנִּית, אֵדן לְבִסּוֹף יָדְעוּ.
67. הָאִם לֹא יָרְאוּ, כִּי עֲשִׂינוּ לָהֶם מִקְדָּשׁ בְּטוּחַ, בְּעוֹד הָאֲנָשִׁים סִבִּיבֵם מְגֻרָשִׁים מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם? הָאִם רַק בַּהֲבֵל יֶאֱמִינוּ וּבַחֲסֵד אֱלֹהֵה יִכְפְּרוּ?
68. וּמִי חוֹטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בּוֹדָה כָּזָב עַל אֱלֹהֵה, אוּ מִזֶּה אֲשֶׁר מִתְּכַחֵשׁ לְאֶמֶת שֶׁבָּאָה אֵלָיו? הָאֵין בְּגִיחָהֶם מוֹשֵׁב לְכוֹפְרִים?
69. אֱלֹהֵי אֲשֶׁר נֶאֱבָקוּ (בְּכוֹחוֹת הַשָּׁטָן) בְּשִׁבְלֵנוּ, נִנְחָה אוֹתָם בְּדַרְכֵּינוּ, וְאֵכֵן אֱלֹהֵי הוּא עִם הָעוֹשִׂים טוֹב.

1. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 97.

30

סִוֵּרַת אֶךְ-רוֹם

הָרוֹמִים

סורה זו קיבלה את שמה «אֶךְ-רוֹם, הָרוֹמִים, או הביזנטים» משום שהיא פותחת בהודיעה על תבוסת הרומים הנוצרים על ידי הפרסים הכופרים בסוריה ובפלסטיין בין השנים 613 - 614. תבוסה זו גרמה לצער למוסלמים במכה ושמחה את הכופרים בני קוריש, שראו את עצמם בני בריתה של פרס הכופרת. לאחר תבוסתם ינצחו: זו נבואה על השתנות המצב לטובת הרומים הנוצרים, שהביסו את הפרסים בין השנים 622 - 626. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנשקאק 84, ופסוקיה ששים. קיבלה את שמה «הָרוֹמִים» מפסוק שניים.

סורת אר-רום 30

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. הרומים נִצְחוּ,
3. בְּאַרְץ הַקְּרוּבָה בְּיוֹתֵר,² אוֹלָם לְאַחֵר שֶׁנִּצְחוּ הֵם וְנִצְחוּ,
4. בְּעוֹד שְׁנַיִם אַחְדוֹת, הָעֵנָן שֶׁיָּד לְאֱלֹהֵה מִלְכָּנִי וּמֵאַחֲוֵרִי (נִצְחוֹן הַרומִים).
וּבְיוֹם הַהוּא יִשְׁמְחוּ הַמֵּאַמִּינִים,
5. בְּנִצְחוֹן אֱלֹהֵה. הוּא עוֹזֵר בְּנִצְחוֹנוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, כִּי הוּא הָעוֹזֵר וְהַרְחוּם.
6. זֶה הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה, וְאֱלֹהֵה לֹא יָפֵר הַבְּטָחָתוֹ, וְאוֹלָם מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם
אֵינָם יוֹדְעִים.
7. יוֹדְעִים הֵם רַק אֶת חֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הַנִּרְאִים לְעֵינֵינוּ, וּמְסִיחִים דַּעְתָּם מִן
הָעוֹלָם הַבָּא.
8. הָאֵם לֹא חָשְׁבוּ עַל עֲצָמָם, אֵיךְ אֱלֹהֵה בָּרָא אוֹתָם? אוֹלָם אֱלֹהֵה בָּרָא
בְּאֵמֶת וְלִזְמַן קָצוּב (יוֹם הַדִּין) אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם,
מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם כּוֹפְרִים בְּפִגְיֹשֶׁת רְבוּנָם.
9. הָאֵם (הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מְסִירִים בְּאַרְץ וְרוּאִים מָה הִיָּה הַסּוּף שֶׁל
קוֹדְמֵיהֶם, שֶׁהָיוּ יוֹתֵר חֲזָקִים מֵהֶם, וְעַבְדּוֹ וּפְתָחוֹ אֶת הָאָרֶץ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר
פְּתִיחוֹהָ הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה). וְשִׁלְחִיָּהֶם הוֹפִיעוּ אֲלֵיהֶם עִם הוֹכָחוֹת? לָכֵן
אֱלֹהֵה מַעֲוֹלָם לֹא עָשָׂק אוֹתָם, כִּי הֵם עָשָׂקוּ אֶת עֲצָמָם.
10. וְסוֹפָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הִרְעוּ תִּהְיֶה הִרְעָה בְּיוֹתֵר, כִּי הִכְחִישוּ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהֵה
וְלַעֲגוּ לָהֶם.

קטע 2

11. אֱלֹהֵה אֲשֶׁר יִבְרָא אֶת הַבְּרִיאָה בְּרֵאשִׁית, וְהוּא אֲשֶׁר יִבְרָא אוֹתָהּ בְּשֵׁנִית,
וְאֵתָם תַּחֲזִרוּ אֵלָיו.
12. וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקּוּם שְׁעַת הַדִּין יִתְיַאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. בארצות פלסטין וסוריה הקרובות ביותר למכה.

13. ולא יהיה להם מן השתתפים אשר שתפו לאללה מתעַרבים לטובתם, ואז יכפרו בשתתפיהם שצָרְפו לאללה,
14. וביום אשר תקום שעת הדין, ביום ההוא יפָרְדו (המאמינים והכופרים).
15. אלה אשר האמינו ועשו הטוב, הנה הם שמחים ומאשרים בגן.
16. אך באשר לכופרים ומכחשים באותותינו ובפגישת האחרית, הנה אלה יובאו לעֲנֹשׁ.
17. ושבחו אפוא לאללה בעת תעריבו ובעת תשכימו.
18. לו השבח בשמים ובארץ, ובעת שיחשיך היום ובעת הצהרים.
19. מוציא את החי מן המת, ומוציא את המת מן החי, ומחיה את הארץ אחרי מותה, וכזאת אתם מוצאים (מן הקברות ביום תחית המתים).¹

קטע 3

20. ומאותותיו, אשר ברא אתכם מעפר, והנה אתם בני אדם מתרבים ונפוצים על פני הארץ,
21. ומאותותיו שיצר בשבילכם בנות זוג מנפשותיכם, למען תשכנו עִמָּהֶן וקבע ביניכם רגשות אהבה ורחמים. אכן בזה אותות לבני אדם חושבים.²
22. ומאותותיו בריאת השמים והארץ והבדלי לשונותיכם וצבעיכם. בזה אותות לאנשי דעת.
23. ומאותותיו שנתתם בלילה וביום, ובקשכם מחסדו (ביום). בזאת אותות לאנשים שומעים.
24. ומאותותיו שהוא מראה לכם את הברק שמעלה בלבבותיכם פחד ותקוה, והוא מוריד מים מן השמים, ויחיה בהם את הארץ אחרי מותה. אכן בזה אותות לאנשים ישפילו.
25. ומאותותיו, שהשמים והארץ מתקיימים בפקדתו.³ אחרי כן בקוראו אליכם קריאה, תצאו מן האדמה (הקברים).⁴
26. ולו כל אשר בשמים ובארץ, וכלם נכנעים לו.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 57 ; סורת אל-חג' 22 : 5 - 7 ; וסורת יא. סין 36 : 33 - 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 189.

3. ר' סורת אל-חג' 22 : 65 ; וסורת פאטר 35 : 41.

4. הכוונה לתחית המתים ביום הדין. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 52 ; סורת יא. סין 36 : 53 ; וסורת אנ-

נאזעאת 79 : 13 - 14.

27. והוא אשר ברא בראשית והוא אשר יברא בשנית, וכל הוא לו, ולו המשל הנעלה בשמים ובארץ, והוא העוז והחכם.

קטע 4

28. והוא משל לכם משל מנפשכם, האם עבדיכם שתפים לכם במה שהענקנו לכם? ואתם שוים להם בזכויותיכם? או התיראו אותם כיראתכם איש את רעהו? כזאת נפרש את האותות לאנשים מבינים.

29. אבל החוטאים הלכו אחרי תאוותיהם מבלי דעת. ומי הוא אשר ידרוך את זה שאללה גזר שישאר בתעיה? לאלה לא יהיו עוזרים.

30. שא את פניך לדת (האסלאם) כחניף.¹ בריאת אלה אשר ברא את בני האדם עליה. אין לשנות את בריאת אלה. זוהי הדת האמתית, ואולם מרבית האנשים אינם יודעים.

31. שובו אליו ויראוהו וקימו את התפלה, ואל תהיו מן הפגניים,

32. ולא מאלה שנתפלגו באמונתם לסיעות וכל סיעה מהן שמחה בשלה.

33. אם תפגע בבני האדם צרה, הם מתפללים אל רבונם, וחוזרים אליו בתשובה. ואולם כשיטעים אותם מרחמיו, והנה חלק מהם מצרפים שתפים לרבונם,

34. והם כופרים בחסד אשר הענקנו להם. התענגו זמנית, לבסוף תדעו.

35. האם הורדנו להם הזכחה מן השמים, אשר היא תדבר בעד השתפים אשר צרפו לו?

36. אם מעניקים אנחנו לבני אדם חסד, הם מקבלים אותו בשמחה, אך אם תפגע בהם צרה בשל כל שהקדימו ידיהם הם מתאזשים.

37. האם אינם רואים כי אלה מרחיב או מגביל את הפרנסה למי שירצה? אכן בזה אותות לאנשים מאמינים.

38. תן לקרוב משפחה את החלק המגיע לו (מן הצדקה), וגם למסכן ולנע ננד. זה טוב יותר לאלה המבקשים פני אלה. ואלה הם המצליחים.

39. כל אשר תלוו ברבית להגדלת הונכם מרכוש אחרים, לא יוסיף לכם דבר אצל אלה, ורק הצדקה שאתם תורמים לרצות פני אלה היא שתכפיל את גמולכם.

40. אֵלֶּלָה הוּא אֲשֶׁר בְּרָאֲכֶם וַיִּפְרֹגֶנְס אֶתְכֶם, וְלֵאחֶר מִכֶּן יִמִּיתְכֶם, וְאַחֶר יִחְיֶה אֶתְכֶם, הֵיטֵם מִשְׁתַּפִּיכֶם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֶּל זֶה דְּבַר? יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּכּוּ לוֹ.

קטע 5

41. הוֹפִיעָה הַשְּׁחִיתוֹת בִּיבִשָּׁה וּבִים עֶקֶב מַעֲשֵׂה יְדֵי בְּנֵי הָאָדָם, לְמַעַן יִטְעִמוּ מִפְּרִי מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְאוֹלֵי יַחְזֹרוּ בָהֶם.¹
42. אָמַר, עֲבְרוּ בְּאֶרֶץ וְרֹאוּ אֵיךְ הָיְתָה אַחֲרִית אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵים. מִרְבִּיתֵם הָיוּ פְּגָנִיִּים.
43. הִטָּה פְּנִיךְ אֶל הַדָּת הָאֲמִתִּית (הָאִסְלָאם) בְּטָרֶם זְבוּא יוֹם מֵאֵלֶּלָה אֲשֶׁר אֵין לְעֻקְבוֹ. בְּיוֹם הַהוּא יִפְלְגוּ.
44. מִי שֶׁכָּפַר יַעֲנֹשׁ עַל כְּפִירְתּוֹ, וְאֵלֶּה שֶׁעָשׂוּ אֶת הַיִּשָּׁר, הִצִּיעוּ לְעַצְמָם יָצוּעַ טוֹב (בְּגוֹ עֲדוֹ),
45. כִּד יִגְמַל מִחֲסִדוֹ לְמֵאֲמִינִים הָעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב. אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
46. וּמֵאוֹתוֹתָיו, שֶׁהוּא שׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת כְּמִבְשָׁרוֹת טוֹב, וְלְמַעַן יִטְעִימְכֶם מִרַחֲמָיו, וְלְמַעַן יִשׁוּטוּ הָאֱנִיּוֹת בִּפְקֻדָּתוֹ, וְלְמַעַן תִּבְקְשׁוּ מִחֲסִדוֹ, וְלְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.
47. כִּבֶּר לִפְנִיךְ שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל בְּנֵי עַמִּם, וּבָאוּ אֲלֵיהֶם בְּהוֹכָחוֹת בְּהִירוֹת, וְנִקְמְנוּ בְּחוֹטָאִים, וְחוֹבָה עָלֵינוּ לְהוֹשִׁיעַ אֶת הַמֵּאֲמִינִים.
48. אֵלֶּלָה הוּא הַשׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת לְהַעֲלוֹת עֲנָנִים, שֶׁהוּא מְפִיץ עַל פְּנֵי הַשָּׁמַיִם אֵיךְ שֶׁהוּא רוֹצֵה,² וַיַּעֲשֶׂה אוֹתֶם קִטְעִים קִטְעִים, וְאֵז אֶתְהָ רוֹצֵה אֶת הַגָּשֶׁם יוֹצֵא מִתּוֹכָם, וּבְהִגִּיעוֹ לְאֲדָמָתוֹ שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדוֹ,³ וְהִרְיָהוּ מֵאֲשֶׁר,
49. לְאַחֶר שֶׁהָיוּ מִיֹּאשִׁים לִפְנֵי שְׁיָרֵד עֲלֵיהֶם (הַגָּשֶׁם).
50. הַתְּבוֹנֵן אֶפּוֹא אֶל עֻקְבוֹת רַחֲמֵי אֵלֶּלָה, כִּיִּצַּד יִחְיֶה אֶת הָאֲדָמָה לְאַחֶר שֶׁהִיְתָה כְּמֵתָה. אֲכֹן כֶּכָּה הוּא מַחְיֶה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-יִכְלֵל.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 168.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 57.

3. ר' סורת אנ-נור 24 : 43.

51. וְאוֹלָם אִם נִשְׁלַח רוּחַ וְיִבְשָׁה עַל זֶרְעִם, וַיֵּרְאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי תִבּוֹאֲתֶם מִצְהִיבָה, יִשְׁאָרוּ כּוֹפְרִים אַחֲרֵי זֶה.¹
52. וְאָכּוּ אֶתָּה לֹא תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַמֵּתִים, וְלֹא תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים אֶת הַקְּרִיָּאָה כְּאִשֶּׁר הֵם פּוֹנִים עֲרֵף.
53. כֵּן לֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ עוֹרִים מִתְּעִיתֶם, כִּי רַק אֱלֹה הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ קוֹלְךָ, מִשּׁוּם שֶׁהֵם מְסַלְּמִים.²
- קטע 6**
54. אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מֵחֹמֶר חֲלָשׁ (זֶרַע הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה), אַחֵר הַחֲלָשָׁה נִתֵּן כּוֹחַ, אַחֵר נִתֵּן רַפְיוֹן וְשִׁיבָה לְאַחֵר הַכּוֹחַ. הוּא בּוֹרֵא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַיּוֹכֹל.
55. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּקְוִים שְׁעַת הַדִּין יִשְׁבְּעוּ הַכּוֹפְרִים, כִּי נִשְׁאָרוּ (בְּקִבְרֵיהֶם) רַק שְׁעָה קְלָה. כָּכָה הָיוּ מְשַׁקְרִים מִקֵּדָם.
56. אֲזִי יֹאמְרוּ אֱלֹה אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם הַיָּדַע וְהָאֱמוּנָה, נִשְׁאַרְתֶּם בְּהִתְאֵם לַלוּחַ הַשְּׁמִימִי שֶׁל אֱלֹהָ, (מִיּוֹם פְּטִירְתְּכֶם) עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. וְהִנֵּה הוּא יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, אוֹלָם אַתֶּם לֹא יוֹדְעֶתֶם.
57. בִּיּוֹם הַהוּא לֹא תוּעִיל לַכּוֹפְרִים הַתִּנְצָלוּתָם, וְלֹא יִרְשָׁה לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲנִינָה.
58. וּכְבֹּר מְשַׁלְּנוּ לִבְנֵי אָדָם בְּקוֹרְאָן הַזֶּה מִכָּל מְשָׁל. אָכּוּ אִם תִּבְּיֵא אֲלֵיהֶם אוֹת, יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, אֵינְכֶם אֱלֹה שְׁקָרָנִים.
59. כִּד חוֹתֶם אֱלֹהָ אֶת לְבוֹת אֱלֹה אֲשֶׁר אֵינֶם יוֹדְעִים.
60. לָכֵן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת כִּי הַבְּטַחַת אֱלֹהָ הִיא הַבְּטַחַת אֱמֶת שֶׁתִּקְיִם. אֵל יַחְלִישׁוּ אוֹתָךְ אֱלֹה אֲשֶׁר אֵינֶם מְשַׁכְּנָעִים.

1. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 63 - 67.

2. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

31

סִוֵּרַת לִוְקֵמָאן לִוְקֵמָאן

סורה זו נקראת «לוקמאן» משום שהשם «לוקמאן» מופיע בה, ולא בשום מקום אחר בקוראן. «לוקמאן» היה איש חכם שהטיף לבנו חוכמה והתנהגות פרטית וחברתית מעולה.

הורדה במכה אחרי סורת אצ-צאפאת 37, ופסוקיה שלושים וארבעה. קיבלה את שמה «לוקמאן» מפסוק שנים-עשר.

סורת לוקמאן 31

בשם אלה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אלה אותות הספר החכם,²
3. שהם הדרך והרחמים לעושי הטוב,
4. המקימים את התפלה והנותנים זכאת (צדקה) ומאמינים בעולם הבא,
5. והם המדרכים מרבונם והמפליחים.
6. ויש מבני האדם אשר יקנה התולי הספורים, כדי להתעוה מדרך אלה מבלי דעת ויהתל בה, לאלה צפוי ענש משפיל (בגיהנם).
7. כאשר קוראים לפניו את אותותינו, יפנה ערף מתנשא, כמו מעולם לא שמע אותם, כאלו היה חרש. לפיכך בשר לו ענש מכאיב.³
8. אך אלה אשר האמינו ועשו טוב, להם גנות הנעם,
9. לנצח יהיו בהם. זאת הבטחת האמת של אלה, והוא העזוז והחכם.
10. והוא ברא את השמים בלי עמודים שנראים לעין, וקבע בארץ הרים רמים ונטועים איתן לבד תנוע בכס, והפיץ על פניה מכל רמש. והורדנו מים מן השמים, והצמחנו כל זוג תאנה לעינים.
11. כל אלה הם בריאה של אלה, הראוני מה בראו האחרים זולתו. ואולם הפגניים שרואים בתעיה גלויה וברורה.

קטע 2

12. וכבר נתנו ללוקמאן את החכמה, (ואמרנו לו), הודה לאלה, כי כל המודה, רק לנפשו יודה, ומי שאינו מכיר תודה הרי אלה אינו זקוק לתודתו, כי הוא בעצמו רב-תהלה.
13. וזכר) באמור לוקמאן לבנו והוא מטיף לו מוסר, בני! אל תשתף לאלה שתפים, כי אכן השתוף (לא לאלה) הוא עול עצום.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת יונס 10: 1.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 82; וסורת מוצלת 41: 44.

14. אָמַנְס צוֹיִנוּ עַל הָאָדָם לְכַבֵּד אֶת הוֹרֵיו. ¹ כִּי אָמוּ נְשָׂאָה אוֹתוֹ (בְּרַחֲמָה) בְּעָמַל וְכָאֵב וְטַפְלָה בּוֹ שְׁנָתִים ² עַד שְׁגִמְלָה אוֹתוֹ. לָכֵן תִּפְּרִיר טוֹבָה לִי (לְאֵלָה) וּלְהוֹרִיד. ³ אֵלֵי הַדָּרָד.
15. אַךְ אִם יִתְאַמְצוּ (הוֹרִיד) לְאֵלֶּךְ אוֹתָד לְשִׁתֵּף אֵלֵי שְׁתַּפִּים אֲשֶׁר אֵינָד יוֹדַע עֲלֵיהֶם דָּבָר, אֵל תִּשְׁמַע לְקוֹלָם, וְהִתְחַבֵּר אֲלֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּהִגִּינוֹת. וְאוֹלָם לָד בְּנִתִּיב שֶׁל מִי שְׁחוֹזָר אֵלֵי בְּתִשׁוּבָה, אַחֵר אֵלֵי חֲזָרְתְּכֶם, וְאִזּוּ אוֹדִיעֶכֶם אֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).
16. (לוקמאן הַמְּשִׁיד לְהַטִּיף לְבָנוֹ), בְּנִי! גַּם אִם (הַטוֹבָה אוֹ הָרָעָה) תִּהְיֶה כְּמִשְׁקַל גִּרְעִיו שֶׁל חֶרֶדְל, בְּתוֹד סִלַּע, אוֹ בְּשָׁמִים אוֹ בְּאֶרֶץ, יְבִיאָנָה אֵלָה (בְּיוֹם הַדִּין). ⁴ כִּי אֵלָה מִמְּחָה וּבִקְיָה בְּמַעֲשֵׂי עֲבָדָיו.
17. בְּנִי! קִיָּם אֶת הַתִּפְלָה, וְצוּה אֶת הַטוֹבָה, וְאַסֵּר אֶת הָרָעָה, וְשֹׂא בְּסִבְלָנוֹת אֶת כָּל מַה שְׁיִפְגַּע בָּד, כִּי אֵלָה הֵן הַמְּצוּוֹת הַחֲשׁוּבוֹת בְּיוֹתֵר (אֲשֶׁר אֵלָה צָנָה).
18. וְאֵל תִּפְנֶה אֶת פְּנִיד בְּבוֹז לְבָנֵי הָאָדָם, וְאֵל תִּתְּהַלֵּךְ בְּגִאָוָה עֲלֵי אֲדָמָה, כִּי אֵלָה אֵינּוּ אוֹהֵב כָּל יְהִיר וּמִתְהַלֵּל.
19. הַצָּנֵעַ לָכֵת וְהַנִּמְדֹּ קוֹלָד, כִּי אִם הַמְּגָנָה בְּקוֹלוֹת הוּא קוֹלָם שֶׁל הַחֲמוּרִים.
- קִטֵּעַ 3**
20. הָאֵם אֵינְכֶם רוֹאִים כִּי אֵלָה הַעֲמִיד אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמִים וּבְאֶרֶץ לְשׁוּרֵיתְכֶם, וְהַעֲנִיק לָכֶם מְטוֹבוּ בְּגִלּוּי וּבִסְתֵּר? אַךְ יֵשׁ בְּנֵי אָדָם הַמִּתְנַכְּחִים בְּדָבָר אֵלָה בְּלִי דַעַת וּבְלִי הַדָּרָכָה וּבְלִי סִפֵּר מֵאִיר.
21. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, נִחְגוּ בְּהִתְאָם לְמַה שְׁאֵלָה הוֹרִיד (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, יִגִּידוּ, לֹא! כִּי נִנְהַג לְפִי מַה שְׁמַצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים. וְלוֹ גַּם הַשָּׁטָן יִקְרָא לָהֶם לְבוֹא אֶל עֲנִשָּׁה שֶׁל שְׁלֵהֶבֶת גִּיהֶזֶם. ⁵
22. וְכָל אֲשֶׁר יִתְמַסֵּר אֶל אֵלָה, וְהוּא עוֹשֶׂה טוֹב, מִחֲזִיק בְּקִשֵּׁר הָאֲמִיץ הַבְּלָתִי מִנֶּתֶק. סוּף כָּל דָּבָר לְשׁוֹב אֶל אֵלָה.
23. וּמִי שֶׁכִּפֵּר, אֵל תִּצְטָעֵר עַל כְּפִירְתּוֹ. כִּי כֻלָּם יוֹחֲזֵרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוּ נוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, כִּי אֵלָה יוֹדַע מַה שְׁבִלְבָבוֹת.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 233 ; וסורת אל-אחֲקָאף 46 : 15.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 24.

4. ר' סורת אז-זוֹלָה 99 : 7 - 8.

5. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 170.

24. לאחר שנתנו להם להתענג לזמן קצר (בעולם הזה) נטיל עליהם ענש קשה.¹
25. אם תשאגלם, מי ברא את השמים ואת הארץ? נגידו, אלה. אמר, השבח לאלה, אך רבם אינם יודעים,
26. כי לאלה כל אשר בשמים ובארץ, אלה אינו זקוק לבריותיו, והוא רב-תפארת.
27. אלו היו כל עצי הארץ לעטים, והים לדיו, ועוד שבועה ימים מספקים לו דיו (לכתב את דברי אלה), לא יאזלו דברי אלה, כי אלה עוזו וחכם.²
28. אין בריאתכם ואין תקומתכם (ביום הדיו) אלא כנפש אחת, כי אלה שומע ורואה.³
29. האינד רואה כיצד אלה יחדיר את הלילה לתוך היום ויחדיר את היום לתוך הלילה? והוא הכפיו לפקודו את השמש ואת הירח, כל אחד מהם ינוע במסלולו עד עת מועד. כי אלה בקיא במעשיכם.⁴
30. זאת כי אלה הוא האמת, ואלה אשר קוראים אליהם מבלעדי שקר הם, ואלה הוא העליון והכביר.

קטע 4

31. האם לא תראה, כי האניות ירוצו בים בחסד אלה, למען יראה לכם מאותותיו? בזה אות לכל בעל סבלנות ומכיר טובה.
32. ואם יכשו אותם גלים גבוהים (כהרים) וקודרים פעננים, מתפללים (הנוסעים הכופרים) אל אלה תמימים עמו בתפלה. אך כאשר יצילים אל היבשה, וכבר יש בהם מתמהמהים באמונתם. אולם אין מי שכופר באותותינו חוץ מבוגד כופר.⁵
33. בני אדם! יראו את רבונכם, והרתעו מיום (יום הדיו) בו לא יועיל אב לבנו, ובו לא יועיל לאביו במאומה. אכן הבטחת אלה אמת. ואל יתעו אתכם חיי העולם הזה, ואל יתעה אתכם (השטן) המתעה מדרך אלה.⁶
34. אכן אלה רק אצלו ידיעת מועד שעת הדיו, והוא מוריד את הגשם מן העננים, ויודע מה שיקרהם (כל נקבה), ולא תדע נפש את אשר תרכש לה מחר, ולא תדע נפש באיזו ארץ תמות. כי אלה יודע ובקיא.

1. ר' סורת יונס 10 : 70.

2. ר' סורת אל-כהף 18 : 109.

3. ר' סורת יא. סין 17 : 82; סורת אל-קמר 54 : 55; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 12 - 13.

4. ר' סורת אל-ח' 22 : 70; וסורת אט-טלאק 65 : 12.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67; סורת אל-ענכות 29 : 65; וסורת פאטר 35 : 32.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

32

סִוֵּרַת אֶס-סִגְיָדָה הַסִּגְיָדָה

סורה זו נקראת «אֶס-סִגְיָדָה, הַסִּגְיָדָה» בגלל מה שנוכר בה מאופי המאמינים הסוגדים לאללה ומשבחים אותו כשהם שומעים אותות הקוראן נקראים לפניהם. ר' פ' 15.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מואמנון 23, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַסִּגְיָדָה» מפסוק חמשה-עשר.

סורת אס-סג'דה 32

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחֹס

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אין כָּל סֶפֶק שֶׁהוֹרְדַת הַסֶּפֶר הִזָּה (הַקוּרְאָן) הִיא מֵרַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
3. אוֹלָם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, הַמְצִיא אוֹתוֹ (הַנְּבִיא) מִלְּבּוֹ.² אֲדַרְבָּה, הוּא (הַקוּרְאָן) הָאֵמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָךְ, כְּדִי שֶׁתִּזְהֵר עִם שְׂלֵא בָּא אֵלֵיהֶם כָּל מִזְהִיר לִפְנֵיךְ לְמַעַן יִדְּרֻךְ.
4. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשֵׁשֶׁת יָמִים. וְאִזְ עָלָה עַל כֶּסֶּם הַמַּלְכוּת. וְאִין לָכֶם מִבְּלַעְדִּי כָּל מִגֵּן וְלֹא מִמְּלִיךָ. הָאֵם לֹא תִזְהָרוּ?³
5. הוּא מִנְהִיג אֶת כָּל הָעִנְיָנִים מִן הַשָּׁמַיִם לָאָרֶץ, וְהַכֹּל יַעֲלוּ אֵלָיו בְּיוֹם אַחַד שְׁעָרָכֶם כְּאֵלֶּף שָׁנָה מֵאֲשֶׁר תִּסְפְּרוּ,⁴
6. הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתֵּר וְאֶת הַגָּלוּי, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַרְחוּס,
7. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה בְּצוּרָה יָפָה כָּל דָּבָר אֲשֶׁר בָּרָא, וּבְרָאשִׁית בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטֵּיִן,
8. וְאִז יֵצֵר אֶת זָרְעוֹ מִמֵּיִם מְאוּסִים,
9. וְלֵאחֶר שֶׁהִשְׁלִימוּ וְנָפַח בּוֹ מִרוּחוֹ, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשׁ הַשְּׂמִיעָה, וְהִרְאָיָה, וְהִלָּב לְהַבִּין, אֵךְ מַעֲט הוּא אֲשֶׁר תּוֹדוּ לוֹ.⁵
10. וַיֹּאמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הָאֵם אַחֲרֵי הַיּוֹתֵנוּ טְמוּנִים בְּאַדְמָה, נַחֲזֵר לְבְרִיאָה חֲדָשָׁה? וְהֵם כּוֹפְרִים בַּפְּגִישָׁה עִם רַבּוֹנָם.⁶
11. אָמַר, יֵאֱסַפְכֶם מִלְּאֵד הַמּוֹת אֲשֶׁר הִפְקַד עֲלֵיכֶם. אַחֲרֵי כֵן תַּחֲזְרוּ אֶל רַבּוֹנְכֶם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת יונוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13, ופי' 35; וסורת אל-אחקאף 46: 8.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת יונוס 10: 3; סורת הוד 11: 7; סורת אר-רעד 13: 2; וסורת אל-פורקאן 25: 59.

4. ר' סורת אט-טלאק 65: 12.

5. ר' סורת אנ-נחל 16: 78; וסורת אל-מואמנון 23: 78.

6. ר' סורת אר-רעד 13: 5.

7. ר' סורת אבראהים 14: 27.

קטע 2

12. לו תראה את הכופרים (ביום הדין) כשהם מרכינים ראשם בפני רבונם,¹ ויגידו, רבוננו! ראינו ושמענו.² החזר אותנו (לחיים) נעשה את הטוב, כי כעת אנחנו משכנעים.
13. אלו רצינו, היינו מדריכים כל נפש, ואולם בצדק גזרתי, למלא את גיהנם מן הג'ו והאדם (הכופרים) יחדו.³
14. (ביום הדין יאמר לכופרים), טעמו אפוא (את הענש), באשר שכחתי פגישת יומכם זה. הנה אנחנו שכחנו אתכם,⁴ וטעמו ענש הנצח במה שעשיתם.⁵
15. המאמינים באותותינו הם רק אלה, אשר בהזכירם בהם, יסגדו לרבונם בצניעות, וישבחו את רבונם, ואינם מתנשאים.
16. יקומו משנתם, יקראו אל רבונם ביראה ותקוה, ותורמים ממה שהענקנו להם.
17. וכי אין נפש יודעת את הגמול הטוב המצפה להם על מעשיהם הטובים.
18. האם שוה מאמין לכופר? לא! אין הם שווים האחד לשני.⁶
19. אשר למאמינים עושי הטוב להם גנות המעון למשכן (לנצח) על אשר עשו,
20. ואולם אלה אשר סרבו להאמין מעונם האש (הגיהנם). ככל אשר ינסו לצאת מתוכה, יוחזרו אל תוכה,⁷ ויאמר להם, טעמו ענש האש אשר כחשתם בו.
21. אולם לפני הענש הגדול (ביום הדין) נטעימים ענש קל יותר (בעולם הזה), ואולי יחזרו בתשובה.
22. היש חוטא גדול מזה אשר הזהר באותות רבנו, והוא סטה מהם? אנו ננקם בכופרים.

1. בטוי זה «فانكسوا رؤسهم» נמצא במובן אחר «فانكسوا على رؤسهم» ר' סורת אל-אנביא' 21 : 65.

2. ר' סורת מרים 19 : 38 ; וסורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת הוד 11 : 119.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 51.

5. ר' סורת יונס 10 : 52.

6. ר' סורת אל-ג'אתיה 45 : 21 ; סורת צאד 38 : 28 ; וסורת אל-חשר 59 : 20.

7. ר' סורת אל-חג' 22 : 22.

קטע 3

23. וְאָכּוּ, נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), לָכֵן אֵל תִּהְיֶה (מוֹחִמֵד) בְּסֶפֶק
בְּדָבָר פְּגִישָׁתוֹ¹ כִּי עָשִׂינוּ אוֹתוֹ (הַסֵּפֶר) מִקּוֹר הַדֶּרֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
24. וְהִקְמֵנוּ בָּהֶם נְגִידִים, יְדָרִיכוּ בְּפִקְדֻתָּנוּ כַּאֲשֶׁר הֵם עֲמָדוֹ בְּסִבְלָנוֹת
וְהָאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.
25. אָכֵן רְבוּנָךְ הוּא יִשְׁפֹּט בִּינִיָּהֶם (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֲמִינִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאַחֲרֵיהֶם) בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים בְּאֲשֶׁר נִחְלָקוּ בּוֹ.
26. הָאֵם לֹא הִגִּיעַ הַזְּמַן שְׂיִבִּינוּ כְּמָה הַשְּׁמַדְנוּ לִפְנִיָּהֶם מִן הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הֵם
מִתְּהַלְכִּים בְּמִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם? אָכֵן בְּזֶה אוֹתוֹת. הָאֵם לֹא יִשְׁמְעוּ אֲפּוּא?
27. הֲלֹא יָרְאוּ כִּיצַד נוֹבִיל מִים אֶל אֲדָמָה יְבֹשָׁה, וְנוֹצִיא בָּהֶם (בְּמִים) זֶרַע
שְׂיֵאכְלוּ מִמֶּנּוּ הֵם וּמִקְנֵיהֶם? הָאֵם לֹא יִתְבוֹנְנוּ?²
28. הֵם אוֹמְרִים, מָתִי יָבֹוא הַמִּשְׁפָּט הַזֶּה (בְּהִעָנְשָׁתָם), אִם אַתָּם צוֹדֵקִים?
29. אָמַר, בְּיוֹם הַמִּשְׁפָּט לֹא תוֹעִיל לַכּוֹפְרִים אֲמוּנָתָם, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אַרְכָּה.
30. לָכֵן סוּר מֵהֶם וְחַכֵּה בְּסִבְלָנוֹת, גַּם הֵם מַחֲכִים.

1. לפגוש אותו בליל המעראג', כלומר, בזמן עליית הנביא מוחמד לשמים. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ;
ור' «את-תפסיר אל-מויסר», ע' 417.

2. ר' סורת יא. סין. 17 : 33 - 35 ; וסורת עבס 80 : 24 - 31.

33

סִוֵּרַת אֶל-אֲחִיזָאב

הַקּוֹנְפָּדְרָצְיָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים

סורה זו נקראת «אֶל-אֲחִיזָאב, הַקּוֹנְפָּדְרָצְיָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים», משום שכמה שבטים ערביים בהנהגת קוריש של מכה התאגדו והתקיפו את מדינה לחסל את דת האסלאם. השבטים האלה בעזרת השבט היהודי, בנו קוריט'ה שמו מצור על מדינה למשך חודש. אבל הם נכשלו והסירו את המצור ונסוגו. בסוף, דת האסלאם והמוסלמים התגברו על כל השבטים ובמיוחד אנשי קוריש שנכנעו והתאסלמו. ר' פ' 9 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אאל עמראן 3, ופסוקיה שבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַקּוֹנְפָּדְרָצְיָה...» מפסוק עשרים.

סורת אל-אחזאב 33

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. הוּי הִנְבִּיא! יֵרָא אֶת אֱלֹהֵ, וְאֵל תִּשְׁמַע לְכּוֹפְרִים וְלַצְבוּעִים. כִּי אֱלֹהֵ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
2. וְנִהַג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה אֱלִיד מִרְבוּנָד, כִּי אֱלֹהֵ בָקִיא בְּמַה שֶׁתַּעֲשׂוּ,
3. וְהִשְׁעוּ עַל אֱלֹהֵ. דִּי לָד בְּאֱלֹהֵ לְמִשְׁעוֹ.
4. לֹא עָשָׂה אֱלֹהֵ לְאִישׁ שְׂגִי לְבָבוֹת בְּחִזְהוֹ, וְלֹא עָשָׂה נְשׁוּתִיכֵם שְׁאֲתֵם עוֹמְדִים לְגִרֵשׁ כְּאֻמָּהוֹת לָכֵם,¹ וְכֹן אֵין בְּנִים מֵאֻמָּצִים נְחֻשְׁבִים כְּבָנִים טְבָעִים.² זֶה הוּא (רַק) דְּבָרִיכֵם בְּפִיכֵם, וְאֱלֹהֵ מְדַבֵּר הָאֻמָּת, וְהוּא מוֹרֶה אֶת הַדָּרָד הִנְכוֹנָה.
5. קִרְאוּ אוֹתֵם (הַבְּנִים הַמֵּאֻמָּצִים) עַל שֵׁם אֲבוֹתֵיכֵם, כִּי זֶה צוֹדֵק יוֹתֵר בְּעִנֵּי אֱלֹהֵ. אוּלֵם אִם אֵין אַתֶּם יוֹדְעִים מִי אֲבוֹתֵיכֵם, אַחֲיִכֵם בְּדַת הֵם, אוּ יְדִידִיכֵם. וְאוּלֵם לֹא יִחַשֵׁב לָכֵם לְחֻטָּא אִם תִּטְעוּ בְּזֹאת,³ וְאוּלֵם (לְחֻטָּא הוּא) אִם הִתְכַּוְּנִתֶם לָכֵד בְּלַבְכֶם, כִּי אֱלֹהֵ סוֹלֵחַ וְרַחִים.
6. הִנְבִּיא אַחֲרָי יוֹתֵר לְמֵאֻמִּינִים מֵאַחֲרֵיכֶם לְעַצְמֵם,⁴ וְנִשְׁוֹתֵי אֻמָּהוֹת לָהֶם. וְקִרְוִי דָם יִהְיוּ רִאשׁוֹנִים לְרִשֵּׁת זֶה אֶת זֶה לְפִי סֵפֶר אֱלֹהֵ (הַלּוּחַ הַשְּׂמִימִי) לְפָנֵי הַמֵּאֻמִּינִים וְהַמִּהְגָּרִים (שֶׁל מִכָּה), אֵלֹא אִם תִּבְחָרוּ לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִם בְּעָלֵי בְרִיתְכֶם וְיְדִידִיכֶם, כְּזֹאת נִכְתֵּב בַּלּוּחַ הַשְּׂמִימִי.⁵
7. (הוּי הִנְבִּיא זִכֹּר) שְׁאֲנַחֲנוּ כְּכֹר כְּרִתְנוּ בְרִית עִם הִנְבִּיאִים, וְאַתְּדָ (מוֹחֲמַד), וְעִם נוֹחַ וְאַבְרָהָם וּמוֹסָא וְעִיסָא בֶן מֵרִים, כְּרִתְנוּ עִמָּם בְּרִית תִּקְיָפָה.

1. ולא עשה נשותיכם...: ביטול לנוהג פרי-אסלאמי, מכונה בערבית: «ظهار טיהאר» שעל פיו, בעל שרצה לגרש את אשתו היה מכריז: «את אסורה עלי כמו, טיהר, הגב של אמי». ר' גם סורת אל-מוג'אדלה 58: 2 - 4.

2. בנים מאומצים: הסיבה לחקיקה זו של ביטול האימוץ הוא, זיד אבן חארת'ה, הבן המאומץ של הנביא מוחמד. ר' גם פ' 36 - 40.

3. ר' סורת אל-בקהר 2: 286.

4. לעצמם: הנביא דורש טובתם ומדריך אותם בדרך הישר. והוא דואג לשלומם יותר מקרוביהם שארי בשרם. הנביא למוסלמים כאב אמיתי. ר' סורת אנ-נסא' 4: 80; וסורת אל-מאאידה 5: 81.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 58.

8. לָמַעַן יִשְׁאַל (אֱלֹהָ) אֶת דּוֹבְרֵי הָאֱמֶת עַל הָאֱמֶת אֲשֶׁר אַתֶּם,¹ וַיְכִין לְכּוֹפְרִים עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.

קטע 2

9. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהָ אִתְּכֶם בָּבּוֹא אֲלֵיכֶם גְּדוּדִים,² וְנִשְׁלַח עֲלֵיהֶם רוּחַ וּגְדוּדִים אֲשֶׁר לֹא רָאִיתֶם אוֹתָם,³ וַיִּרְאֶה אֱלֹהָ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם,

10. עַת הַסִּתְּעָרוּ נִגְדְּכֶם, מַלְמַעְלָה וּמַלְמָטָה, כְּאֲשֶׁר הֶעֱיִנִים כָּהֵן, וְהִגִּיעוּ הַלְבָבוֹת עַד הַגְּרוֹן (מִפְּחַד), וַתַּחֲשִׁבוּ עַל אֱלֹהָ מַחֲשָׁבוֹת שְׁלִילִיּוֹת,

11. אִזּוּ הָעֲמָדוֹ הַמֵּאֲמִינִים בְּנִסְיוֹן וְנִבְהָלוּ מְאוֹד,

12. וְהִצְבּוּעִים וְאֵלֶּה שְׁחוּלֵי בְּלִבּוֹתֵיהֶם אָמְרוּ, אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ לֹא הִבְטִיחוּ לָנוּ אֶלָּא הִבְטַחְתָּ שְׁוֹא.

13. וּקְבוּצָה מֵהֶם אָמְרוּ, הוּי אֲנָשֵׁי יִתְ'ר⁴ בְּשִׁבִּיל מָה אַתֶּם עוֹמְדִים כָּאֵן (עַל יַד הַחֲפִירָה) חִזְרוּ (אֶל בְּתִיכֶם בְּתוֹךְ הָעִיר). וְאֶמְנֶם בְּקֶשׁ חֶלֶק מֵהֶם רְשׁוֹת מִן הַנְּבִיא לְסָגֵת, בְּאֻמַּתָּלָה, בְּתִינוּ חֲשׁוּפִים לְלֹא מָגֵן, וְאוּלֵם הֵם אֵינָם חֲשׁוּפִים, רַק לְבִרְחָם הֵם מִבְּקָשִׁים.

14. אוּלֵם גַּם אִם הָיוּ הָאוֹיְבִים נִכְנָסִים אֶל הָעִיר (מְדִינָה), מִכָּל עֲבָרֶיהָ וּפְנוֹתֶיהָ, וּמִצִּיעִים לָהֶם (לְצִבּוּעִים) לְהִתְמַרֵּד נִגְדָּךְ וּלְחֹזֵר מֵהָאִסְלָאם, הָיוּ נֶעְנִים לְזֹאת, וְלֹא הָיוּ מִתְמַהֲמְהִים אֶלָּא לְזִמּוֹן קֶצֶר.

15. אַף כִּי כָּרְתוּ בְּרִית עִם אֱלֹהָ אֲשֶׁר לֹא יִסּוּגוּ אַחֹר, עַל הַבְּרִית עִם אֱלֹהָ יֵשׁ לְתֵת אֶת הַדִּין.

16. אָמַר, הַבְּרִיחָה מִן הַפְּנוֹת אוֹ הַהֶרֶג בְּמִלְחָמָה לֹא תוֹעִיל לָכֶם, וְגַם אִזּוּ לֹא תִתְעַנְּגוּ כִּי אִם מַעֲט.⁵

17. אָמַר, מִי זֶה אֲשֶׁר יִהְיֶה לָכֶם מִחֶסֶה בְּפָנֵי אֱלֹהָ, כִּי יִרְצָה לְהָרַע לָכֶם אוֹ כִּי יִרְצָה לְרַחֲמְכֶם? וְלֹא יִמְצְאוּ לָהֶם בְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ לֹא מָגֵן וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 143; סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אנ-נחל 16: 89.

2. גדודים מקוריש ושבת ע'טפאן ושבתים אחרים התקשרו עם שבטי אנ-נציר וקוריט'ה היהודיים במדינה, והיו יחד שנים-עשר אלף איש ושמו מצור על מדינה. מלחמה זו נקראה בשם «מלחמת החפירה, אל-ח'נדק», והיתה בשנה החמישית להגירה. על פי עצת סלמאן הפרסי צווה הנביא מוחמד לחפור חפירות, כעין חפירות הגנה מסביב חלקים מסוימים של העיר. אולם מחנות עובדי האלילים נכשלו לכבוש את מדינה, ואחר מצור של כחודש נסוגו.

3. מלאכים שאללה שלח מן השמים לעזרת המוסלמים.

4. ית'ר, שמה של העיר מדינה לפני ההגירה של הנביא אליה.

5. ר' סורת אנ-נא' 4: 72.

18. אֱלֹהָ מְכִיר אֶת אֱלֹהֵ הַמַּעֲקָבִים אֶת אַחֵיהֶם מִצֵּאת לְקָרֵב, בְּהִזְמִינִם אוֹתָם אֲלֵיהֶם, מִשּׁוּם שֶׁהֵם עֲצָמָם אֵינָם מִשְׁתַּתְּפִים בְּקִרְבוֹת אֶלָּא מַעַט.
19. וּמִקְמָצִים בְּסִיוֹעַ לָכֵם. בַּעַת סִפְנָה תִרְאֶה אוֹתָם מִבִּיטִים אֵלֶיךָ בְּעֵינִים שֶׁל אָדָם גּוֹסֵס מִפְּחַד הַמּוֹת. אוֹלָם כֹּאֲשֶׁר חוֹלֶפֶת הַסִּפְנָה יָכוּ אֶתְכֶם בְּלִשׁוֹן חֲדָה בְּצַר עֵינָם בְּכֶם בְּגִלְל הַטּוֹב. אֱלֹהָ לֹא הֶאֱמִינוּ. וְאֱלֹהָ יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם. אֵין קַל מִזֶּה לְאֱלֹהָ.
20. הֵם חוֹשְׁבִים כִּי מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים לֹא עֲזָבוּ, וְלוּ בָּאוּ מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים (שְׁנִית), רוֹצִים הָיוּ לְהִיּוֹת הֶרְחָק בְּמִדְבָּר עִם הַבְּדוּיִם, וְשֵׁם לְשָׂאֵל מֶה קָרָה לָכֵם. אֲפֹלוּ הָיוּ נִשְׁאָרִים עִמָּכֶם, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים אֶלָּא מַעַט.
21. (הָיוּ הַמֵּאֲמִינִים!) יֵשׁ לָכֵם בְּשָׁלִיחַ שֶׁל אֱלֹהָ דִגְמָא טוֹבָה לְאֲשֶׁר תֵּלַח אֶת תִּקְוֹתֶיךָ בְּאֱלֹהָ וְהֶאֱמִין בַּיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּמִזְכִּיר אֶת שֵׁם אֱלֹהָ הֶרְבֵּה.

קטע 3

22. וְכֹאֲשֶׁר רָאוּ הַמֵּאֲמִינִים אֶת מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אָמְרוּ, זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחָנוּ אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ יִדְבְּרוּ אִמְתָּה. וְהַדְּבָר הַזֶּה הָיוּ מְסִירָה.
23. וְאָכוּ יֵשׁ בֵּין הַמֵּאֲמִינִים כֹּאֲלֵה אֲשֶׁר הִקִּימוּ אֶת הַתְּחִיבוֹתָם כְּלָפִי אֱלֹהָ, כִּמְהָ מֶהֱם קִיְּמוּ אֶת נִדְרָם וּנְפְלוּ חֲלָלִים בְּקָרֵב לְמַעַן אֱלֹהָ.¹ וְכִמְהָ מֶהֱם עוֹדִם מִמֵּתִינִים, וְלֹא שָׁנוּ מְאוּמָה מֵאֲשֶׁר הִתְחִיבוּ לְאֱלֹהָ.
24. לְמַעַן יִגְמַל אֱלֹהָ לְאִנְשֵׁי הָאִמְתָּה עַל הָאִמְתָּה אֲשֶׁר בְּפִיהֶם, וַיַּעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים אִם יִרְצֶה, אוֹ יִקְבֹּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.²
25. וְאֱלֹהָ הִדִּף אֶת הַכּוֹפְרִים עִם רִגְזָם עַל אֲשֶׁר לֹא הִשְׁיִגּוּ טוֹב לְעַצְמָם, וְאֱלֹהָ חִסֵּף לְמֵאֲמִינִים אֶת הַלְחִימָה, כִּי אֱלֹהָ הוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזוּז.
26. וְהוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד מִמִּבְצָרֵיהֶם אֶת אֱלֹהָ מִבְּעַלֵּי הַסֶּפֶר (יְהוּדֵי בְּנֵי קוֹרִיטָה) אֲשֶׁר עָזְרוּ לְכּוֹפְרִים וְהַכְּנִיס מוֹרָא בְּלִבּוֹתֵיהֶם, חֵלֶק מֶהֱם הִרְגָּתָם, וְחֵלֶק שְׁבִיתָם,
27. וְהוֹרִישׁ לָכֵם אֶת אֲדָמְתָם וְאֶת בְּתִיָּהֶם וְאֶת נִכְסֵיהֶם, וְגַם אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא דֶרֶךְ בָּהּ רִגְלִיכֶם, כִּי אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל.

1. הָיוּ חִיילִים בְּצֵבָא הַנְּבִיא וּנְפְלוּ חֲלָלִים בְּקִרְבָּה עִם הָאוֹיֵב.

2. ר' סורת אאל עמראן 3: 179; וסורת מוחמד 47: 31.

קטע 4

28. הוּי הַנְּבִיאַ! אָמַר לְנִשְׁוֹתֶיךָ, אִם רוֹצוֹת אַתֶּן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל הַנְּאוֹתָיו, בִּאֲנָה וְאַעֲנִיק לָךְ רְכוּשׁ וְאַשְׁלַחְךָ בְּשָׁלוּחֵי הוֹגְגִים, וְאוֹלָם אִם בּוֹחֲרוֹת אַתֶּן בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחוֹ וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִנֵּה הֵכִין אֶלְלָה לְמִיטִיבוֹת מִכֵּן שָׁכָר כְּבִיר.¹
30. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיאַ! אִם יוֹכַח שְׂאֵחַת מִכֵּן עֲבָרָה עֲבָרָה, עֲנֹשָׁה יִכְפֹּל. וְנִקַּל זֶה לְאַלְלָה.

חלק 22

31. אָבֵל אִם יוֹכַח שֶׁהִיא מְסוּרָה לְאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ וְעוֹשָׂה אֶת הַטּוֹב, שָׁכָרָה יִהְיֶה כְּפוּל בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהַכִּינוּנוּ לָהּ מַחִיָּה מְכַבֶּדֶת (בְּגוֹ עֵדוּ).
32. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיאַ! אִין אַתֶּן כְּשָׂאָר הַנָּשִׁים, אִם אֶת אֶלְלָה אַתֶּן יִרְאוֹת, אַל תִּדְבַּרְנָה בְּסָלוֹת דַּעַת, לְבַל יִתְעוֹרָר חֲשָׁקוֹ שֶׁל זֶה אֲשֶׁר חוֹלֵי בְּלָבוֹ, וְדִבְרָנָה בְּצוּרָה נְאוֹתָה וּמְקַבֶּלֶת,
33. וְשִׁבְנָה בְּבִתֶּיךָ, וְאַל תִּתְּהַדְרֶנָּה כְּהַתְּהַדְרוֹת לְמִי הַבְּעֵרוֹת הַקְּדוּמָה. קִינְמָנָה אֶת הַתְּפִלָּה וְשִׁלְמָנָה זָכָאֵת, וְצִיִּתְנָה לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ, כִּי אֶלְלָה רוֹצָה לְהַעֲבִיר מַעֲלִיכֵן אֶת הַטְּמָאָה, (אַתֶּן) בְּנֵי הַבֵּית (מִשְׁפַּחַת הַנְּבִיאַ) וּלְטַהֲרֶכֶן טְהוֹר,
34. וְזִכְרָנָה אֶת אוֹתוֹת אֶלְלָה (הַקּוּרְאָן) וְהַחֲכָמָה (הַמְּסֵרֶת שֶׁל הַנְּבִיאַ) בְּהַקְרָאָם בְּבִתֶּיךָ, כִּי אֶלְלָה מְמַחָה וּבִקִּיא.

קטע 5

35. הִנֵּה הַמְּסַלְמִים וְהַמְּסַלְמִיּוֹת, וְהַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינּוֹת,² וְהָאֲדוֹקִים וְהָאֲדוֹקוֹת,³ וְהַדּוֹבְרִים אֶמֶת וְהַדּוֹבְרוֹת אֶמֶת, וּבַעֲלֵי הַסְּכָלוֹת וּבַעֲלוֹת הַסְּכָלוֹת, וְהָעֲנוּיִם וְהָעֲנוּיוֹת, וְהַנּוֹתָנִים צִדְקָה וְהַנּוֹתָנוֹת צִדְקָה, וְהַצְּמִים וְהַצְּמוֹת, הַשּׁוֹמְרִים עַל טְהָרֶת עֲרוֹתָם וְהַשּׁוֹמְרוֹת עַל טְהָרֶת עֲרוֹתָן,⁴ וְהַמְּרַבִּים לְהַזְכִּיר אֶת אֶלְלָה וְהַמְּרַבּוֹת לְהַזְכִּיר אֶת אֶלְלָה,⁵ לְכֻלָּם הֵכִין אֶלְלָה סְלִיחָה וְשָׁכָר רַב וְעָצוּם.

1. הן בחרו באללה והשליחו והעולם הבא, ונשארו אצל הנביא עד סוף ימיו. כתוצאה ממעשיהן הנכבד הזה, אללה העניק להן תואר הכבוד הנעלה ביותר «אמהות המאמינים». ר' פ' 6 לעל.

2. ר' סורת אל-חוג'וראת 49: 14 - 15.

3. ר' סורת אל-בקר 2: 238; סורת אאל עמראן 3: 43; סורת אר-רום 30: 26; וסורת אז-זומר 39: 9.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23: 5 - 7.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33: 41 - 42.

36. כְּאֶשֶׁר אֱלֹהָ וְשִׁלְיָחוֹ פּוֹסְקִים בְּכָל עֲנָן שֶׁהוּא, אֵין לֹאֲף מֵאֲמִין אוֹ מֵאֲמִינָה הַבְּרָרָה לַהֲחִלִּית בְּעֲנִינָם. כָּל מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לַפֶּסֶק דִּינוֹ שֶׁל אֱלֹהָ וְשִׁלְיָחוֹ הָרִיחוּ תוֹעָה תַּעֲיָה בְּרוּרָה.¹
37. וְכִשְׁאֲמַרְתָּ (לְזִיד)² אֲשֶׁר אֱלֹהָ נָטָה לוֹ חֶסֶד (הָאֶסְלָאם), וְאֲשֶׁר אָף אֶתָּה נָטִיתָ לוֹ חֶסֶד (שִׁחְרוּר מֵעֲבָדוֹת), «הַחֲזֵק בְּאֶשְׁתְּךָ וִירָא אֶת אֱלֹהָ».³ וְאֶתָּה (הַנְּבִיא) מִסְתִּיר בְּלִבְךָ אֶת אֲשֶׁר הָיָה אֱלֹהָ מְגֵלָה,⁴ וְחוֹשֵׁשׁ מִפְּנֵי הַבְּרִיּוֹת, אֲבָל אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר רָאוּי הָיָה יוֹתֵר כִּי תַחֲשֹׁשׁ מִפְּנָיו. כְּאֲשֶׁר זִיד גָּרַשׁ אוֹתָהּ, הִשְׁאֲנוּ אוֹתָהּ לָךְ, לְמַעַן יִהְיֶה בְּרוּר שֶׁלֹּא יַחֲשֹׁב לַחֲטָא לְמֵאֲמִינִים אִם הֵם נוֹשְׂאִים אֶת הַגְּרוּשׁוֹת שֶׁל בְּנֵיהֶם הַמֵּאֲמָצִים. וְכָךְ נִתְקַיֵּם מִה שֶׁגָּזַר אֱלֹהָ.
38. לֹא יַחֲשֹׁב לַחֲטָא לְנְבִיא אִם הוּא מְקַיֵּם אֶת צִוֵּי אֱלֹהָ, זֶה מְנַהֵג אֱלֹהָ בְּתוֹךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר חָלְפוּ לִפְנֵים. אֵין לְשִׁנוֹת אֶת הַמִּשְׁפָּט שֶׁל אֱלֹהָ.
39. אֵלֶּה אֲשֶׁר יוֹדִיעוּ אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁלַח אֱלֹהָ (בִּינְדָם), וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ וְלֹא יִירָאוּ אֶחָד בְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ. אֵין עוֹשֶׂה חֲשָׁבוֹן כְּאֱלֹהָ.
40. לֹא הָיָה מוֹחֲמֵד אָבִי אִישׁ מֵאֲנָשִׁיכֶם, וְאוֹלָם שְׁלִיחַ אֱלֹהָ הוּא וְחוֹתָם (אַחֲרוֹן) הַנְּבִיאִים. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

קטע 6

41. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! זָכְרוּ אֶת אֱלֹהָ זָכָר רַב,
42. וְשִׁבְחוּהוּ בְּקֹר וְעָרַב,⁵
43. הוּא אֲשֶׁר יְבַרֵךְ אֶתְכֶם, וּמִלְאָכִיו מִתְפַּלְלִים לְמַעַנְכֶם, לְמַעַן שִׁיּוּצִיא אֶתְכֶם מִחֲשֹׁךְ הַתַּעֲיָה לְאוֹר הָאֶסְלָאם, וְרָחוּם הוּא לְמֵאֲמִינִים.⁶
44. בְּרַכְתֶּם בְּיוֹם אֲשֶׁר יִפְגְּשׁוּהוּ, «שְׁלוֹם»,⁷ וְהוּא הַכִּין לָהֶם גְּמוּל נִכְבֵּד.
45. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתְךָ לְעֵד וּלְמַבְשָׁר טוֹב וּלְמִזְהִיר,
46. וּלְקָרָא אֶל אֱלֹהָ בְּרָצוֹנוֹ, וּלְאוֹר מְאִיר,
47. וּבִשְׁר לְמֵאֲמִינִים, כִּי לָהֶם חֶסֶד רַב מֵאֵת אֱלֹהָ,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 65 ; וסורת אנ-נור 24 : 63.

2. זיד בן חארתי' : הֵבן הַמֵּאֲמִינִים שֶׁל הַנְּבִיא.

3. אִשְׁתּוֹ שֶׁל זִיד הִיתָה זִינָה בְּנֵת גִּיחַשׁ. הִיא הִיתָה בֵּת דּוּדָה שֶׁל הַנְּבִיא מִצַּד אֲבִיו.

4. מִה שֶׁאֱלֹהָ צָנָה עָלֶיךָ לְהַנְשֹׂא לְזִינָה.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 17 - 18.

6. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 151 - 152.

7. ר' סורת יונוס 10 : 10 ; וסורת יא. סין 36 : 58.

48. וְאֵל תִּשְׁמַע בְּקוֹל הַכּוֹפְרִים וְהַצְבוּעִים, וְהַתְּעַלֵּם מִפְּגִיעַתְּם, וְהִשְׁעוֹן עַל אֱלֹהָהּ. דִּי לָךְ בְּאֵלְהָהּ לַמִּשְׁעוֹן.
49. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אִם נוֹשָׁאִים אַתֶּם נָשִׁים מֵאֲמִינוֹת, וְאַחַר מִתְגַּרְשִׁים מֵהוּ לִפְנֵי הַתְּאֻחָדוֹת, אֵל לָכֶם לְהִטִּיל עֲלֵיהֶן תְּקוּפַת הַמִּתְנַה אֲשֶׁר אֶת יָמֶיהָ תִּתְּדָרְשׁוּ לְמִנּוֹת,¹ וְלָכֵן תִּנּוּ לָהֶן מִתְנָה² וְשִׁלְחוּ אוֹתָן בְּהִגִּינוֹת.
50. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה הַתִּרְנוּ לָךְ אֶת נְשׁוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַתְּ לָהֶן מִהֶרָו, וְהַשְׁפָּחוֹת, שְׁאֵלְהָהּ נָתַן לָךְ מִשְׁלַל הַמַּלְחָמוֹת, וְכֵן אֶת בְּנוֹת דִּוְדִּיךָ וְדִוְדוֹתֶיךָ מִצַּד הָאֵב וְהָאֵם שֶׁהֲגִירוּ אֶתְךָ (מִמִּכָּה לְמַדִּינָה), וְאִשָּׁה מֵאֲמִינָה הַתְּמַסְרָה לְנָבִיא בְּרָצוֹן. אִם יִרְצָה הַנְּבִיא לְשִׂאתָהּ. זְכוּת זוֹ לָךְ לְבַדְּךָ לֹא לַמֵּאֲמִינִים שְׂאֵת זְכוּיֹתֵיהֶם בְּיַחַס לְנְשׁוֹתֵיהֶם וּלְשִׁפְחוֹתֵיהֶם כְּכֹר קִבְעָנוּ לָהֶם,³ כְּדִי שֶׁלֹּא יָבֹא מִיִּשְׁהוּ אֵלֶיךָ בְּטַעֲנוֹת. כִּי אֱלֹהָהּ הוּא סוֹלַח וְרַחוּם.
51. תִּדְחָה מֵעֲלֶיךָ מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהוּ (מִהַנְּשִׁים), וְתִקְרַב אֵלֶיךָ מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהוּ, וְכֵן לֹא יִחְשַׁב לָךְ לְחֻטָּא אִם תִּבְקֹשׁ אֶת קִרְבָּתָהּ שֶׁל אַחַת שְׂדִיחִית מִקֹּדֶם. כָּל זֶה יִכְנִיס שְׁלוֹם וְשִׁלְוָה בֵּינֵיהֶן וְלֹא יִגְרַם לָהֶן צַעַר, וְכָלן תִּשְׁבַּעְנָה רָצוֹן בְּאֲשֶׁר תִּחַלֵּק לָהֶן. אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבְּלִבּוֹתֶיכֶם כִּי הוּא יוֹדֵעַ וּמִתּוֹן.
52. אֵין נָשִׁים אַחֲרוֹת מִתְּרוֹת לָךְ אַחֲרֵי זֶה, וְלֹא תוּכַל לְהַחֲלִיף בָּהֶן אִשָּׁה מִנְּשׁוֹתֶיךָ אֲפֹלוּ אִם יִפְּגוּ מִצָּא חוֹ בְּעֵינֶיךָ, פָּרַט לְשִׁפְחוֹת אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתֶיךָ. כִּי אֱלֹהָהּ מְשַׁגֵּחַ עַל כָּל דָּבָר.
53. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לְהַכְנִס אֶל בְּתִי הַנְּבִיא, אֲלֵא אִם הִזְמַנְתֶּם לְסַעֲדָהּ, וְאֵל תִּבּוֹאוּ לִפְנֵי הַמוֹעֵד לְמַעַן לֹא תִחַכּוּ. רַק כְּשֶׁתִּקְרָאוּ תִכְנְסוּ, וְאַחַר שֶׁתִּסְעֲדוּ הַתְּפָאָרוּ מִבְּלִי לְהַתְּמַהֲמַה לְשֵׁם שִׂיחָה. אָכֵן זֶה יִצִּיק לְנָבִיא, אֲדָּה הוּא מִתְּבַיֵּשׁ מִפְּגִיכָם (לֵאמֹר לָכֶם אֶת זֶה). אֲדָּה אֱלֹהָהּ אֵינוֹ מִתְּבַיֵּשׁ (לֵאמֹר אֶת) הָאֻמַּת. וּבִשְׂאֵלְכֶם (מִנְּשׁוֹת הַנְּבִיא) חִפְּץ כָּלְשָׁהּ, עָשׂוּ זֹאת מֵאַחֲרֵי מִסָּד, זֶה יוֹתֵר טָהוֹר לְלִבּוֹתֶיכֶם וּלְלִבּוֹתֶיהָ. אֲסוּר לָכֶם לְהִצִּיק לְשִׁלִּים אֱלֹהָהּ, וְאֵל לָכֶם לְשִׂאת אֶת נְשׁוֹתָיו אַחֲרָיו, כִּי זֶה חֻטָּא גָדוֹל אֲצֵל אֱלֹהָהּ.

1. לפי סורת אל-בקרה 2: 228 אסור לגרושות להנשא לאיש לפני המתנתן שלוש וסתות, כדי שיתברר שאינן הרות לבעליהן הקודמים. כאן אללה מרשה לאישה גרושה שנתגרשה לפני שמומשו הנישואין להנשא מיד בלי לחכות.

2. הסכום והערך של המתנה אינם מוגדרים. כל אחד יתן לפי יכולתו.

3. ר' סורת אנ-נאסא 4: 3, ופי' 24 - 25.

קטע 7

54. אם תגלו דבר מה או תסתירוהו, הנה אלה יודע כל דבר.
55. לא יחשב להן (נשות הנביא) לחטא (להראות את פניהן לפני) אבותיהן ובניהן, ואחיהן ובני אחיהן, או נשים (מאמינות) ולשפחות אשר בבעלותן. ויראנה את אלה, כי אלה עד בכל.
56. אלה ומלאכי מברכים את הנביא. הוי המאמינים! התפללו בעדו ובכרו אותו בשלום.¹
57. אכן אלה הפוגעים באלה ושליחו, אלה יקלל אותם בעולם הזה ובעולם הבא. ובעולם הבא צפוי להם ענש משפיל.
58. ואלה הפוגעים במאמינים ובמאמינות בלי כל הצדקה, ישאו (עוון) מוציא שם רע ואשמה גלויה.²

קטע 8

59. הוי הנביא! אמר לנשותיך ולבנותיך ולנשות המאמינים, כי עליהן לעטר עצמן בגלימותיהן (בצאתן מביתיהן). בזה תכרנה (כנשים צנועות הן) יותר ולא תפגענה. אלה סולח ורחום.
60. אכן אם לא יחדלו הצבועים ואלה אשר חולי בלבם ומפיצי השמועות (הכוזבות) במדינה ממעשיהם נעויד אותך לפגע בהם. ואז לא ישארו בשכונתך אלא זמן מועט,
61. מקללים יהיו, ובכל מקום שימצאו, יתפסו ויחרגו,
62. זה נהג אלה בתוד אלה שקדמו להם, ולנהג של אלה אין שנוי.
63. ישאלוד בני האדם על מועד שעת הדין, אמר, רק אלה יודע אותו.³ מי יודע, אולי קרוב הוא.
64. אלה קלל את הכופרים והכין להם להבה,
65. שבה ישארו לנצח ולא ימצאו לא מגן ולא עוזר.
66. ביום אשר יזכרו פניהם באש (הגיהנם), יאמרו, הלואי וציתנו לאלה וציתנו לשליח (מוחמד).

1. על יסוד הפסוק הזה, על כל מוסלם בהזכירו את שם הנביא מוחמד להוסיף, «יתפלל עליו אלה וישם לו שלום», או «תפילת אלה ושלומו עליו».

2. ר' סורת אנ-נאי' 4 : 112.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

67. ויאמרו, רבונו! אנחנו הלכנו שולל אחרי אדונינו ומנהיגינו והם התעו אותנו מדרך הישר,

68. רבונו! אנא הכפל את ענשם וקלל אותם קללה נמרצת.

קטע 9

69. הוי המאמינים! אל תהיו כאלה אשר הציקו למוסא, וינקהו אלה מאשר דברו. הוא היה נכבד אצל אלה.

70. הוי המאמינים! יראו את אלה ודברו דברים אמתיים,

71. ואז יצליח לכם אלה מעשיכם, ויסלח לכם על חטאיכם. כי מי שמציית לאללה ולשליחו יזכה זכיה עצומה.

72. הצענו את האמונה¹ לשמים, לארץ, ולקרים, אך הם סרבו לקבלה ולשאת בחובותיה, ונשמרו ממנה. ורק האדם קבלה על עצמו, אכן הוא הביא עול לעצמו מתוך בערות,

73. על כן עניש אלה את הצבועים והצבועות ואת הפגניים והפגניות, ומקבל תשובת המאמינים והמאמינות, כי אלה סולח ורחום.

1. האמונה, היכולת להבחין בין הטוב ובין הרע. ולעמוד באחריות לפני אלה.

34

סִוֵּרַת סָבָא' שָׁבָא

סורה זו נקראת «סָבָא», שָׁבָא» משום שהסיפור של אנשי סָבָא' נזכר בה. ר' פ' 15 וכו'. ביחס לסיפור של סולימאן ומלכת סָבָא', ר' סורת אנ-נמל 27 : 20 - 44. הורדה במכה אחרי סורת לוקמאן 31, ופסוקיה חמישים וארבעה. קיבלה את שמה «שָׁבָא» מפסוק חמשה-עשר.

סורת סבא' 34

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הַשִּׁבְחָ לְאֱלֹהֵה אֲשֶׁר לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ,¹ וְלוֹ הַשִּׁבְחָ
בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהוּא הַחֲכָם וְהַבָּקִיא,
2. הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁחוּדָר אֶל תּוֹךְ הָאֲדָמָה וּמַה שְּׁיֻצָּא מִתּוֹכָהּ,² וְאֵת אֲשֶׁר
יָרֵד מִן הַשָּׁמַיִם וְאֵת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם,³ וְהוּא הָרַחוּם וְהַסּוֹלֵחַ.
3. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא תִבּוֹאֲנוּ שְׁעַת הַדִּין. אָמַר, אַכֵּן חַי רַבּוֹנִי! כִּי בּוֹא
תִּבּוֹאֲאֶכֶם.⁴ הוּא יוֹדֵעַ בְּנִעְלָם, דָּבָר לֹא נִסְתָּר מִמֶּנּוּ, אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין
מִמָּה שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אוֹ קֶטֶן אוֹ גָּדוֹל מִמֶּנּוּ, כִּי הַכֹּל רָשׁוּם בְּפִרוּשׁ
בְּפִנְקֶס רָשׁוּם (הַלּוּחַ הַשְּׁמִימִי),
4. לְמַעַן יִגְמַל לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב. אֵלֶּה לָהֶם סְלִיחָה וּפְרִנָּסָה בְּשִׁפְעָה.
5. אֲדָּ לְאֱלֹהֵה אֲשֶׁר הִסִּיתּוֹ, וְעָרְכוּ הַתִּנְגְּדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, מַחֲכָה הַעֲנֵשׁ
הַמְּכַאֵיב בְּיוֹתֵר.⁵
6. וְאֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת יוֹדְעִים כִּי הַדָּבָר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרֵד
אֲלֵיָּד מִן הַשָּׁמַיִם מִרְבּוֹנָךְ הוּא הָאֲמֵת, וּמִדְרִיךְ אֶל דְּרָכּוֹ שֶׁל הַעֲזוֹז
וְהַמְּשִׁבָּח.⁶
7. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים (בְּלַעַג), בּוֹאוּ וְנִרְאֶה לָכֶם אָדָם (הַכּוֹנֵה לְנִבִּיא מוֹחֲמַד)
אֲשֶׁר יִגִּיד, כִּי לְאַחַר שְׁתַּתְּפּוֹרוּרִי לְעַפָּר, תִּקּוּמוֹ לְתַחִיָּה מִחֲדָשׁ.⁷
8. הַבּוֹדָה הוּא כְּזָבִים בְּשֵׁם אֱלֹהֵה אוֹ מְטָרָף הוּא? אֲדַרְבָּה, אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא
יֵאֲמִינוּ בְּאַחֲרִית גְּבוּאוֹ עַל עֲנָשָׁם (בְּעוֹלָם הַבָּא), וְהֵם נִמְצָאִים בְּתַעֲיָה
רְחוּקָה (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

1. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

2. חודר באדמה : הגשם, או המתים.

3. יעלה אל השמים : מעשה בני האדם והמלאכים.

4. ר' סורת יונס 10 : 35 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 7.

5. ר' סורת אל-חשר 59 : 20 ; וסורת צאד 38 : 28.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 43 ; וסורת אר-רום 30 : 56.

7. ר' סורת אר-רעד 13 : 5 ; וסורת אס-סגידה 32 : 10.

9. האם אינם מסתכלים ורואים את השמים ואת הארץ מלפניהם ומאחוריהם? הלא אם נרצה, נבקע תחתיהם את האדמה, או נפיל עליהם קטעים מן השמים. בזאת יש אות לכל עבד של אלה אשר חזר בתשובה.

קטע 2

10. וכבר נתנו לדאוויד חסד מאתנו, הוי הרים, שבחו עמו (את אלה), וגם העופות,² ונרפד לו את הברזל,
11. עשה לבושי שריון, והתקן היטב את חבורי טבעותיהם,³ ועשו (אתה) ומשפחתך את הטוב, כי רואה אני את מעשיכם.
12. ולסוללמאן העמדנו את הרוח שהיתה ממקרת עם פקדוֹתיו מהלך חדש ימים בבקר ומהלך חדש ימים בערב, והזרמנו לו מעין של נחשת מתכת, ואת השדים העמדנו לפקדנתו לשרת אותו לפי צוי רבונו, ואלה מהם שהיו משתמטים או מסרבים, היו טועמים את ענש הלקחה.
13. יעשו לו כל אשר חפץ מטירות וצלמים, וקערות כברכות, וקדרות קבועות על מכונן. עשו משפחת דאוויד הטוב כתודה לאלה. אך מעט מעבדי הם המודים.
14. וכאשר גזרנו עליו למות, לא העיד דבר על מותו זולת הטרימית אשר אכלה את משענתו. וכאשר נפל ארצה, התברר לג' אשר לו ידעו הנסתר, לא היו ממשיכים לשאת הענש המשפיל.
15. וכבר היה לשבא⁴ במשכנם אות: שתי גנות מימין ומשמאל. אכלו מפרנסת רבונם, והודו לו, ארץ טובה ורבון סולח.
16. אך הם סטו מדרך הישר ואז שלחנו עליהם נחשול מים אדיר (שהחריב את הסכר).⁵ ובמקום שתי הגנות נתנו להם שתי גנות נותנות פרי מר למאכל, ונצי אשל, ומקצת מעצי הלוט.
17. כך הענשנו אותם כי כפרו. כי אנחנו מענישים רק את הכופרים.

1. ר' סורת אד'-ד'אריאת 51 : 47 – 48.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 79.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 80.

4. שבא, שם של ממלכה קדמונית בדרום מערב של חצי האי ערב. תימן של היום.

5. סכר מארב בתימן.

18. וקבענו בינים לבין הערים אשר ברכנו,¹ ערים אחרות הנראות לעין, בתחנות בינים, להקל על השירות את הנסיעה ביניהן: עברו ביניהן לילות וימים בטוחים.
19. ואולם הם אמרו, רבוננו: הגדל המרחק בין תחנות מסעינו. כך חטאו לנפשם, ונשימם לשיחה, והפצנו אותם לכל רוח וקרוע קרענו אותם. בזאת יש אותות ולקח לכל בעל סבלנות מכיר תודה.
20. אכן מצא אבליס את מחשבתו עליהם אמת, והלכו אחריו, פרט לחבורת מאמינים.
21. ולא היה לו עליהם כל שלטון, כי למען נדע בין המאמין באחרית לאשר הוא מטיל בה ספק. רבונך משגיח על כל דבר.

קטע 3

22. אמר, קראו אל אלה אשר טענתם לקיומם זולת אלה, אשר אינם שולטים אפלו על דבר שמשקלו כגרעין, לא בשמים ולא בארץ, ואין להם כל חלק בהם,² ואין לאלה מהם כל עוזר.
23. (ביום הדין) לא תועיל כל המלצה בלי רשות אלה.³ ועם חלוף הפחד מלבם, יאמרו, מה אמר רבונכם? יענו, האמת, והוא העליון והכביר.
24. אמר, מי יפרנסכם מן השמים והארץ? אמר, אלה. לכן ברור שאנחנו מדרכים בדרך הנכונה, ואתם נמצאים בתעיה ברורה.
25. אמר, אתם לא תשאלו על חטאינו, ואנחנו לא נשאל על מעשיכם.
26. אמר, רבוננו יאסוף אותנו וישפט בינינו בצדק, והוא השופט והיודע.
27. אמר, הראו לי את אלה שצרפתם אליו כשתפים. לעולם לא תוכלו לעשות זאת, כי אלה הוא העוז והחכם.
28. אותך (הנביא), שלחנו רק כמבשר ומזהיר לכל בני האדם, אך רב בני האדם אינם יודעים,
29. הם (הפגניים) אומרים, מתי יקום האיום הזה, אם אתם צודקים?⁴
30. אמר, לכם מועד יום לא תאחרו אותו אף בשעה ולא תקדימו אותו.⁵

1. הערים אשר אלה ברך הן: מכה ואל-קודס (ירושלים).

2. ר' סורת פאטר 35 : 13.

3. ר' סורת אל-בקהר 2 : 255; סורת אל-אנביא' 21 : 28; וסורת אנ-נעים 53 : 26.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

5. ר' סורת הוד 11 : 104 - 105; וסורת נוח 71 : 4.

קטע 4

31. וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא נֹאמְרִים בְּקוֹרְאָן הַזֶּה, וְלֹא בְּאִשֶּׁר לָפְנֵינוּ (מִן הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים), וְאוּלַם לֹא תִרְאֶה בְּאִשֶּׁר יַעֲמְדוּ הַכּוֹפְרִים לָפְנֵי רַבּוֹנָם, וְשִׁיב אִישׁ מֵהֶם אֶל רְעֵהוּ הַדְּבוּר (מִתּוֹכָהֶם בִּינֵיהֶם). וְהַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לַמְּתִיָּהִרִים, לֹא אַתֶּם, הֵינּוּ מֵאֲמִינִים.
32. וְהַמְּתִיָּהִרִים יֹאמְרוּ לַחֲלָשִׁים, הֲאֵם אֲנַחְנוּ מְנַעְנוּ מִכֶּם לָלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר בְּאִשֶּׁר הִרְאֵתָה לָכֶם? לֹא וְלֹא! אַתֶּם הֵייתֶם כּוֹפְרִים.
33. הַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לַמְּתִיָּהִרִים, אֲדַרְבָּה! מִזְמַת לִילָה וְיוֹם, וְצוּיִתֶם אוֹתָנוּ לְכַחַשׁ בְּאַלְלָה וּלְעִשׂוֹת לוֹ יְרִיבִים. וְכַאֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ יִסְתִּירוּ אֶת הַחֲרֻטָּה,¹ בְּאִשֶּׁר נָשִׁים מִסְּגוּרוֹת בְּצוּאֵרֵי הַכּוֹפְרִים.² הֵייתְגְּמְלוּ אִם לֹא כְּמַעֲשֵׂיהֶם?³
34. בְּכָל פַּעַם שֶׁהֵינּוּ שׁוֹלְחִים מִזְהִיר אֶל עִיר, הָיוּ תּוֹשְׁבֵיהָ הָעֲשִׁירִים שְׂטוּפֵי הַשָּׁפַע אוֹמְרִים, אֲכֹן אֲנַחְנוּ מִכַּחֲשִׁים בַּדְּבָר אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם בּוֹ.⁴
35. וְאָמְרוּ, יֵשׁ לָנוּ הִרְבֵּה רְכוּשׁ וּבָנִים, וְאֲנַחְנוּ לֹא נַעֲנָשִׁים.⁵
36. אָמַר, רַבּוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת הַפְּרִנָּסָה לְמִי שִׁירְצָה.⁶ אֵךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם לֹא יָדְעוּ.

קטע 5

37. וְלֹא הוֹנֵקֶם וְלֹא בְּנִיכֶם הֵם אֲשֶׁר יִקְרְבוּכֶם אֲצִלָּנוּ, וְכִי רַק לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם יִשְׁלַם כְּפָלִים כְּמַעֲשֵׂיהֶם, וְיִשְׁבּוּ לְבִטָּח בְּמָקוֹם נִכְבָּד בַּחֲדָרִים הָעֲלִיּוֹנִים (בְּגוֹ עֶדֶן).
38. אֵךְ אֶת אֱלֹה הַמִּתְאַמְצִים לְעוֹרֵר הַתִּנְגְּדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, אֱלֹה יִצְגּוּ לְעֵנֶשׁ.
39. וְאָמַר, רַבּוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת פְּרִנָּסָתָם לְמִי שִׁירְצָה מַעֲבָדָיו.⁷ וְכָל דְּבָר אֲשֶׁר תִּתְּרְמוּ לְצִדְקָה, יִתֵּן לָכֶם הוּא תְּמוּרָתוֹ, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמִפְּרִנָּסִים.

1. ר' סורת יונוס 10 : 54.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 147.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 9.

5. ר' סורת את-תובה 9 : 55 ; סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56 ; סורת אש-שווערא' 26 : 138 ; וסורת אל-

מודתיר 74 : 11 - 17.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 37.

7. ר' לעל פסוק 36.

40. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵאָסְפֻם (אֱלֹהִה) כָּלָם, יֹאמֶר לְמַלְאָכִים, הֲאֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים אֹתְכֶם?
41. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הִשְׁבַּח! אַתָּה הָאֲדוֹן שֶׁלָנוּ וְלֹא אֲנוּ לָהֶם. לֹא כִי הֵם הָיוּ עוֹבְדִים אֶת הַגֹּ'ן. מִרְבֵּיתָם הָאֲמִינוּ בָּהֶם.
42. הַיּוֹם לֹא יוֹכְלוּ עוֹד לְהוֹעִיל אוֹ לְהִזִּיק אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וְנֹאמֶר לְכּוֹפְרִים, טַעְמוּ אֶת עֵנֶשׁ הָאֵשׁ שֶׁהֵייתֶם מִכְחִישִׁים אֶת קִיּוּמוֹ.¹
43. כַּאֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים בְּפִנְיָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, הָיוּ אוֹמְרִים, אֵין הוּא אֵלָּא בּוֹ אָדָם הָרוּצָה שֶׁתִּזְנִיחוּ אֶת הָאֱלִילִים שֶׁאֲבוֹתֵיכֶם הָיוּ עוֹבְדִים. וְכֵן אָמְרוּ, אֵין זֶה (הַקּוֹרְאָן) אֵלָּא שֶׁקֶר בְּדוּי. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם, שֶׁהִיא כְּשׁוּף בְּרוּר.
44. וְלֹא נִתְּנוּ לָהֶם (לְעַרְבִים) כָּל סֵפֶר אֲשֶׁר יִלְמְדוּ מִמֶּנּוּ, וְלֹא שֶׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם לְפָנֶיךָ כָּל מִזְהִיר.
45. אוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם גַּם הֵם הִכְחִישׁוּ, וְאוּלָם אֵלֶּה לֹא הִשְׁיִגוּ עֲשִׁירִית מִכָּל אֲשֶׁר נִתְּנוּ לְקוֹדְמֵיהֶם,² הֵם הִתְכַּחְשׁוּ לְשִׁלְחִי, וַיִּמָּה נֹרָא הָיָה עֲנִשִּׁי.
- קִטְעַ 6**
46. אָמַר, רַק אַחַת אֲטִיף לָכֶם: הִתְיַצְבוּ בְּפָנֵי אֱלֹהִה, שְׁנִים שְׁנִים וְאַחַד אֶחָד, וְתִחַשְׁבוּ, כִּי אֵין בְּאִישׁ שְׁלָכֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל רוּחַ שְׁגֵעוֹן, אֵלָּא שְׁלִיחַ שֶׁבָּא לְהַזְהִירְכֶם מִפְּנֵי הָעֵנֶשׁ הַכָּבֵד.
47. אָמַר, כָּל שֶׁכֶּר שֶׁשְׂאֵלְתִי מִכֶּם תּוֹכְלוּ לְשַׁמֵּר אוֹתוֹ לְעַצְמְכֶם, כִּי שֶׁכְּרִי הוּא אֶצֶל אֱלֹהִה שֶׁהוּא עַד לְכָל דָּבָר.
48. אָמַר, רְבוּנִי מִתְקוּמָם בְּאֱמֶת (נֶגֶד הַשֶּׁקֶר), וְהוּא יוֹדֵעַ הַתַּעֲלוּמוֹת.
49. אָמַר, הָאֱמֶת בָּאָה, כִּי הַשֶּׁקֶר אֵין לוֹ יִסוֹד וְאֵינוּ יָכוֹל לְהַחֲלִיט דָּבָר.³
50. אָמַר, אִם אֲתַעָּה, אֲתַעָּה רַק לְנַפְשִׁי. וְאִם אֲדַרְדֵּךְ, הֲרִי הִדְרֹכְתִּי עַל יָדִי הַשְׂרָאָה מִרְבוּנִי, הוּא שׁוֹמֵעַ וְקָרוֹב.
51. לוֹ יָכַל הָיִיתָ לְרֹאוֹתָם כַּאֲשֶׁר יִבְהֵלוּ, אֲזִי לֹא יִמָּצְאוּ מִפְּלֹט וְנִלְקָחוּ מִמָּקוֹם קָרוֹב.

1. ר' סורת אס-סגידה 32 : 20.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 26.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 8 ; וסורת ע'אפר 40 : 15.

52. וְאִזְּ יֵאמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ (בְּאַלְלָה וּסְפָרְיוֹ וּשְׁלִיחָיו).¹ אֵךְ אֵיכָה יִשְׁיִגּוּ (אֶת הָאֲמוּנָה) מִמָּקוֹם רְחוֹק?
53. הֵן כִּפְרוּ בּוֹ זֶה כָּבֵר, וְיִטִּילוּ דָפִי בַתְּעֵלוּמָה מִמָּקוֹם רְחוֹק.
54. וְהִיכִם חִיץ בִּינֵיהֶם וּבֵין הַדָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁתַּוְּקוּ לוֹ, כְּאֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לְתוֹמְכֵיהֶם זֶה כָּבֵר. כִּי הָיוּ בְּסִפְּקָ עִמָּךְ.²

1. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 12.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

35

סִוֵּרַת פֶּאטֶר

הַבּוֹרָא

סורה זו נקראת «פֶּאטֶר, הַבּוֹרָא», משום שהתחילה בתיאור זה לאללה אשר ברא את השמים ואת הארץ. התיאור הזה בא רק בפתחת סורה זו. ר' פ' 1. אומנם הביטוי «פֶּאטֶר» נזכר שש פעמים בקוראן. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 14 ; סורת יוסוף 12 : 101 ; סורת אבראהים 14 : 10 ; סורת פאטר 35 : 1 ; סורת אז-זומר 39 : 46 ; וסורת אש-שורא 42 : 11.

הורדה במכה אחרי סורת אל-פורקאן 25. ופסוקיה ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «הַבּוֹרָא» מפסוק אחד.

סורת פאטר 35

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה בורא השמים והארץ, והעושה את המלאכים שליחים בעלי כנפים: שמים, שלוש, וארבע. יוסיף בבריאה את אשר ירצה,¹ כי אללה הכל-יכל.
2. הרחמים אשר יפתח אללה לבני אדם, אין עוצר להם, ואת אשר יעצר הוא, אין שולח אותם אחרי, והוא העוזז והחכם.
3. הוי בני אדם! זכרו את חסדי אללה לכם. היש בורא זולת אללה, אשר פרנסכם מן השמים ומן הארץ? אין אלה בלעדיו, ואיד תרחקו מן האמת?
4. אם יתכחשו לך (הכופרים), הרי הכחשו גם שליחים לפניך, ואל אללה יושבו הדברים.
5. הוי בני אדם! אכן דבר אללה אמת. אל ישלו אתכם חיי העולם הזה, ואל יתעה אתכם בדבר אללה המתעה (השטן),
6. אכן השטן אויב לכם, על כן התייחסו אליו כאויב, כי אכן יקרא את הנשמעים לו להיות מבני הלקהבה (גיהנם).
7. אשר כפרו, להם ענש כבד, ואשר האמינו ועשו את הטוב, להם סליחה ושכר גדול (גן עדן).

קטע 2

8. האם יהיה אפוא זה אשר מעשיו הרעים נראים לו כטובים (כמו מי שהוא מאמין ועושה מעשים טובים)? אכן אללה יתעה את אשר ירצה, ואת אשר ירצה ידריך. לכן אל תצטער עליהם. כי יודע אללה את אשר יעשו.
9. אללה הוא אשר ישלח את הרוחות ויעלו ענן,² ונוליך אותו אל ארץ מתה, ונחיה בו את הארץ אחרי מותה, כזאת התקומה.³

1. ר' סורת אד-ד'אריאת 51: 47.

2. ר' סורת אר-רום 30: 48.

3. ר' סורת אל-חגי' 22: 5 - 7; וסורת אל-פורקאן 25: 48 - 49.

10. הרוֹצֶה בְּעוֹ, הִנֵּה הָעוֹ כָּלוּ לְאֵלֶּלָה.¹ אֱלֹיו יַעֲלֶה הַדְּבֹר הַיָּפֶה, וְהַמַּעֲשֶׂה הַטּוֹב יִרְמִנּוּ עָלָיו. וְהַזִּמְמִים רְעוֹת, לָהֶם עֲנֹשׁ כְּבֹד וְכִשְׁלוֹן זְמִימָהִם.
11. אֵלֶּלָה יִצַּר אֶתְכֶם מַעֲפָר, אַחֲרֵי כֵן מִטְּפָה, אַחֲרֵי כֵן עֲשֶׂה אֶתְכֶם זִוְגוֹת (זָכָר וְנִקְבָּה), אִין נִקְבָּה הָרָה אוֹ יוֹלֶדֶת כִּי אִם בְּדַעְתּוֹ.² וְחִי אָדָם לֹא יֵאָרְכוּ וְלֹא יִקְצְרוּ אֶלָּא כְּכֹר הַחֵלֶט מִקֶּדֶם וְנִשְׁמַר בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי.³ אָכֵן נִקָּל הוּא לְאֵלֶּלָה.
12. שְׁנֵי הַיָּמִים אֵינֶם שְׁנֵים זֶה לָזֶה, כִּי הָאֶחָד מִיָּמָיו טְעִימִים, מִתּוֹקִים וְנִעִימִים לְשִׁיתָהּ, וְהַשְּׁנִי מִיָּמָיו מְלוּחִים וּמְרִים. אִדְּ מַשְׁנִיָּהֶם תֹּאכְלוּ בְּשׂוֹר טָרִי (כָּל מִיָּי דָּגִים), וְתוֹצִיאוֹ לָכֶם תְּכַשִּׁיטִים אֲשֶׁר תַּעֲנֹדוּ,⁴ וְתִרְאֶה אֶת הָאֲנִיּוֹת מִפְּלִיגוֹת בָּהֶם לַחֲפֹשׁ פְּרִנְסָה בְּחִסְדּוֹ, וּלְמַעַן תִּכְבִּירוּ טוֹבָה.
13. אֵלֶּלָה מִחְדִּיר אֶת הַלִּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם וּמִחְדִּיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלִּילָה. וְהוּא הַכְּפִיף לְפִקּוּדוֹ אֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד מֵהֶם יִנּוּעַ בְּמִסְלָתוֹ עַד עֵת מוֹעֵד.⁵ זֶה אֵלֶּלָה רְבוּנֶכֶם, לוֹ הַמְּלָכוֹת, וְאוֹלָם אֵלָה שְׁאֵתָם קוֹרְאִים אֱלֹהִים, בְּמָקוֹם אֵלֶּלָה אִין לָהֶם שְׁלִטוֹן, אֲפֹלוּ עַל קַלְפָּה שֶׁל גִּלְעָין תִּמָּר. אִם תִּקְרְאוּ לָהֶם לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת קְרִיאַתְכֶם, וְלוֹ הִיוּ שׁוֹמְעִים לֹא הִיוּ יְכוֹלִים לַעֲנוֹת לָכֶם. וּבִיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִכְחִישׁוּ אֶת קְשָׁרֵיהֶם אֶתְכֶם. וְלֹא יוֹדִיעַ לָךְ כְּמוֹ בְּקִיא.⁶

קטע 3

15. הוּי בְּנֵי אָדָם! אַתֶּם הַעֲנִיִּים הַזְּקוּקִים לְאֵלֶּלָה, וְאֵלֶּלָה הוּא הַעֲשִׂיר וְהַמְּשַׁבֵּחַ.
16. אִם יִרְצֶה יַעֲבִירְכֶם מִן הָעוֹלָם וַיָּבִיא בְּמָקוֹמְכֶם בְּרִיאָה חֲדָשָׁה.⁷
17. לֹא יִקְשֶׁה עַל אֵלֶּלָה לַעֲשׂוֹת כֵּן.⁸
18. וְלֹא תִשָּׂא נֶפֶשׁ נוֹשֵׂאת מִשָּׂא נֶפֶשׁ אַחֲרֵת, וְאִם תִּקְרֹא נֶפֶשׁ עֲמוּסָה (לְאַחֲרִים) לְשֵׂאת אֶת מִשְׁאָהָ, לֹא יִשָּׂאוּ אֶתָּה מִמֶּנּוּ מְאוּמָה וְלוֹ הָיָה קְרוֹב מִשְׁפָּחָה. אָכֵן תִּזְהִיר רַק אֶת הַיָּרְאִים אֶת רְבוּנֶם בְּסִתֵּר וְאֶת הַמְּקִימִים אֶת הַתִּפְלָה. וְאֲשֶׁר יִזְכֶּה, לְנֶפֶשׁוֹ יִזְכֶּה. וְאֵל אֵלֶּלָה הַדֶּדֶד.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 139 ; סורת ינוס 10 : 95 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59 ; וסורת אר-רעד 13 : 8 - 9.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 39.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 22 - 23.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 2.

6. כלומר, אללה תבקיא והיודע כל דבר. ר' סורת מרים 19 : 81 - 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.

7. ר' סורת אבראהים 14 : 19.

8. ר' סורת אבראהים 14 : 20.

19. ולא יִשְׁווּ הָעוֹר וְהַפֶּקֶח,¹
20. ולא הַחֲשָׁד וְהָאוֹר,
21. ולא הַצֵּל וְהָרוּחַ הַחַמָּה (הַשְּׂרָבִית),²
22. ולא יִשְׁווּ הַמֵּתִים וְהַחַיִּים. אֵלֶּלָה יָכֹל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָרוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, וְאוֹלָם אֵתָהּ לֹא תוּכַל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָר לְאֵלָה שֶׁבְּקִבְרֵיהֶם,
23. אִין אֵתָהּ אֵלָא מְזָהִיר.
24. אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ עִם הָאֻמָּת כְּמִבְשָׁר וּמְזָהִיר. אִין אֻמָּה שְׁלֹא הוֹפִיעַ מִקְרָבָהּ שְׁלִיחַ מְזָהִיר.³
25. וְאִם יִתְכַחֲשׁוּ לָךְ, הָרִי גַם הַתְּכַחֲשׁוּ קוֹדְמֵיהֶם לְשְׁלִיחִים שֶׁבָּאוּ אֲלֵיהֶם עִם אוֹתוֹת בְּהִירִים וּכְתָבִים וְסֵפֶר מֵאִיר.⁴
26. אֲזִי הָעֵנְשָׁתִי אֶת הַכּוֹפְרִים, וּמָה נוֹרָא הִיָּה עֲנָשִׁי!

קטע 4

27. הָאִם לֹא רָאִיתָ שְׂאֵלָלָה מוֹרִיד מִים מִן הַשָּׁמַיִם וְנוֹצִיא בָהֶם כָּל מִינֵי פְרוֹת,⁵ וּמִן הַהָרִים מִשְׁעוּלִים לְכָנוֹת וְאֲדָמוֹת צְבָעֵיהֶם שׁוֹנִים, וְשֹׁחֲרִים כְּעוֹרֵב?
28. וּמִן הָאָדָם, וְהַחַיּוֹת וְהַמִּקְנֶה לְסוּגֵיהֶם וְצְבָעֵיהֶם הַשׁוֹנִים?⁶ אֲמַנִּם הַמְּלַמְּדִים הֵם הִירָאִים אֶת אֵלֶּלָה מִבֵּין עֲבָדָיו. אֵלֶּלָה הוּא עֲזוֹז וְסוֹלַח.
29. אָכֹן, אֵלָה הַקּוֹרָאִים בְּסֵפֶר אֵלֶּלָה (הַקּוֹרְאָן), וְהַמְּקִימִים אֶת הַתְּפִלָּה, וְתוֹרְמִים מִמָּה שֶׁהָעֲנֻקָּנוּ לָהֶם בְּסֵתֶר אוֹ בְּגִלּוֹי, יִצְפּוּ לְקַנְיָן לֹא יִתְפַּלֵּה,
30. אֲשֶׁר יִשְׁלַם לָהֶם (אֵלֶּלָה) שְׂכָרָם וְיוֹסִיף לָהֶם מַחֲסָדוֹ, כִּי הוּא סוֹלַח וּמְכִיר תוֹדָה.
31. הַסֵּפֶר אֲשֶׁר גָּלִינוּ לָךְ הוּא הָאֻמָּת, וּמֵאֲשֶׁר אֶת מַה שֶּׁקָּדַם לוֹ (מִן הַסֵּפֶרִים), כִּי אֵלֶּלָה בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂה עֲבָדָיו וּמִשְׁקִיף עֲלֵיהֶם.
32. אַחֲרֵי כֵן הוֹרְשָׁנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) לְאֵלָה אֲשֶׁר בְּחִרְנוּ מִעוֹבְדֵינוּ. אֲדִי יֵשׁ בָּהֶם הָעוֹשֶׁק אֶת נַפְשׁוֹ, וּבָהֶם הַנוֹהֵג בְּדֶרֶךְ בִּינוּנִית, וּבָהֶם רֵאשׁוֹנִים לְעִשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּרִשׁוֹת אֵלֶּלָה, זֶה הוּא הַחֲסֵד הַגָּדוֹל.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 121 ; וסורת הוד 11 : 24.

2. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 43 - 44.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 7.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 4.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 22.

33. גְּנִי עֵדֶן יְבוֹאוּ בְּתוֹכָם, וְשֵׁם יִקְשְׁטוּ בְּצַמִּידִים שֶׁל זָהָב וּבִפְנִינִים וּלְבוּשֵׁם בְּתוֹכָם מְשִׁי,¹
34. וַיֹּאמְרוּ, הֲשִׁבָּח לֹאֲלֵלָה אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵעֲלֵינוּ אֶת הַיָּגוֹן, אָכֵן רְבוּנֵנוּ סוֹלַח וּמְכִיר תוֹדָה,
35. אֲשֶׁר הִנִּיחַ לָנוּ בְּמִשְׁכָּן שְׁהָקִים (לַעֲד) מַחֲסָדוֹ. לֹא יִגִּיעַ אֲלֵינוּ עֶמֶל בְּתוֹכוֹ, וְלֹא תִגִּיעַ אֲלֵינוּ תִּלְאָה.²
36. אֵד הַכּוֹפְרִים לָהֶם אֵשׁ גִּיהֶנֶם. לֹא יִגְזֹר עֲלֵיהֶם אֲשֶׁר לָמוֹת, וְגַם לֹא יוֹקֵל מֵעֲלֵיהֶם עֲנָשָׁה. כִּד נִגְמַל לְכָל כּוֹפֵר,
37. וְהֵם יִצְעֲקוּ בְּתוֹכָהּ, רְבוּנֵנוּ! הוֹצִיאָנוּ מִתּוֹכָהּ, וְאֵז נַעֲשֶׂה הַטּוֹב אַחֲרֶיהָ מֵאֲשֶׁר הָיִינוּ עוֹשִׂים. הָאֵם לֹא הֶאֱרַכְנוּ אֶת חַיִּיכֶם דִּי לְמִי שְׂרוּצָה לְהִזְכֹּר שִׁכַּל לְהִזְכֹּר? וְגַם בָּא אֲלֵיכֶם הַמְּזַהֵר! לָכֵן טַעְמוּ (הַעֲנֵשׁ)! אֵין מוֹשִׁיעַ לְכוֹפְרִים.
38. אֲלֵלָה יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אָכֵן יוֹדֵעַ הוּא מַה שֶּׁבִּלְבָבוֹת,
39. הוּא אֲשֶׁר הָקִים אֶתְכֶם דּוֹר אַחֲרֵי דּוֹר לְמִשַׁל בְּאָרֶץ. עַל הַכּוֹפֵר בּוֹ לְשֹׂאת בְּאַחֲרִיּוֹת לְכַפִּירוֹתוֹ הַמוֹסִיפָה לוֹ שְׁנָאָה וְאַבְדּוֹן מִיַּד רְבוּנוֹ.
40. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל הָאֵלִילִים שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם בְּמָקוֹם אֵל אֲלֵלָה? הַרְאוּנִי מַה הוּא אֲשֶׁר בָּרָאוּ מִן הָאָרֶץ, אוֹ לָהֶם שְׂתַפּוֹת בְּשָׁמַיִם, אוֹ אוֹלֵי נַתְנוּ לָהֶם סֵפֶר, וְהֵם מַחְזִיקִים בּוֹ כְּרֵאָה? לֹא כִי לֹא יִבְטִיחוּ הַכּוֹפְרִים וּמַעֲנִיקִים אִישׁ לָרֵעָה רַק שֶׁקֶר וּרְמִיָּה.
41. אֲלֵלָה מַחְזִיק בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ לְבַל יִחְדְּלוּ מַלְהֻתָּקִים,³ וְאֵם יִחְדְּלוּ מַלְהֻתָּקִים, לֹא יִחְזִיק בָּהֶם אֶחָד מֵאַחֲרָיו. אָכֵן מֵתוֹן הוּא וְסוֹלַח.
42. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) נִשְׁבְּעוּ שְׁבוּעָה חֲמוּרָה בְּאֲלֵלָה, כִּי אִם יְבוֹא אֲלֵיהֶם מְזַהֵר יִשְׁרִירוּ לְכַת מֵאֲשֶׁר אֲמוֹת אַחֲרוֹת.⁴ וְאוֹלָם בְּבוֹא אֲלֵיהֶם מְזַהֵר, גְּבָרָה הַתִּנְגְּדוֹתֵם וְיִהִירוֹתֵם.
43. זֹאת כִּי הָיוּ אֲנָשִׁי שֹׁחֵץ בְּאָרֶץ וְזָמְמוּ לָרֵעָה, אֵד לֹא תִקְיֶה הַמְּזַמָּה הָרָעָה אֶלָּא בְּבַעֲלֶיהָ. הַיּוֹכֵלוּ לַצָּפוֹת שֶׁנִּהְגָּה בָּהֶם אַחֲרֵי מֵאֲשֶׁר נִהְגְּנוּ עִם קוֹדְמֵיהֶם? אֲלֵלָה לֹא יִחְלִיף וְלֹא יִמִּיר לַעֲוֹלָם אֶת נִהְגּוֹ.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 23.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 24.

3. ר' סורת אל-חגי' 22 : 65 ; וסורת אר-רום 30 : 25.

4. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים. ר' סורת אאל עמראן 3 : 156 - 157 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 167 - 170.

44. האם לא סירו בְּאֶרֶץ וְרָאוּ מָה הָיָה גּוֹרְלָם שֶׁל הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם? הם היו חֲזָקִים מֵהֶם, וְאוֹלָם אִין דְּבָר שְׂאֵלָה לֹא יָכֹל לְהַתְגַּבֵּר עָלָיו, לֹא בְּשִׁמְיָם וְלֹא בְּאֶרֶץ. הוּא יוֹדֵעַ וְהַכֹּל-יָכוֹל.

45. לוֹ הָיָה אֱלֹלָה מַעֲנִישׁ אֶת בְּנֵי הָאָדָם לְפִי פְּעָלָם, לֹא הָיָה מִשְׁאִיר כָּל בְּרִיָּה עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, אֲדָּהּ הוּא דוֹחָה אֶת עֲנָשָׁם עַד לְמוֹעֵד קְבוּעַ, אוֹלָם כְּאֲשֶׁר יִגִּיעַ הַמוֹעֵד הַקְּבוּעַ לָהֶם, הִנֵּה אֱלֹלָה יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂי עַבְדָּיו.

36

סִוֵּרַת יֵא. סִין.

יֵא. סִין.

סורה זו נקראת «יֵא. סִין» משום שאללה פתח אותה בשתי האותיות «י. ס.» יש בקוראן כמה סורות הנקראות אחרי אות או אותיות שפתחו את הסורה. ר' סורת «ט. ה. 20»; סורת «צ 38»; סורת «ק 50»; וסורת «נ 64». הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'ן 72, ופסוקיה שמונים ושלושה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה «יֵאסִין» כשם פרטי לאנשים. קיבלה את שמה «יֵא. סִין» מפסוק אחד.

סורת יא. סין. 36

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. י. ס.¹
2. וְהַקּוֹרְאֵן הַחֲכָם!²
3. כִּי אָכֵן אַתָּה (מוֹחֲמֵד) מִן הַשְּׁלִיחִים,³
4. בָּאֵרֶח מִיִּשְׁרָאִים.
5. הוּא (הַקּוֹרְאֵן) הוֹרֵד מֵעַם הָעֶזְרִי וְהַרְחוּם,⁴
6. לְמַעַן תִּזְהִיר בּוֹ בְּנֵי עַם, לֹא הִזְהָרוּ אֲבוֹתֵיהֶם, וְהֵם אֵינֶם שְׂמִים לָב,
7. וַיִּכְבֶּר נַחֲרָץ הַדָּבָר עַל מַרְבִּיתֶם בְּצִדְקָה, אֲדָּהֵם לֹא יֵאֱמִינוּ.
8. וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׂמֵנוּ בְּצוּאֵיהֶם מִסְגֵּרוֹת⁵ עַד הִזְקֵן נִגְיעוּ, עַל כֵּן רָאשֵׁיהֶם מוֹרְמִים,
9. וְשְׂמֵנוּ מִלִּפְנֵיהֶם חִיץ, וּמֵאַחֲרֵיהֶם חִיץ, וְעֹרְנוּ אֶת עֵינֵיהֶם וְהֵם לֹא יֵרְאוּ.
10. לָכֵן אַחַת הִיא לָהֶם אִם תִּזְהִירוּ אוֹ לֹא תִזְהִירוּ, כִּי הֵם לֹא יֵאֱמִינוּ.⁶
11. אַתָּה תִּצְלִיחַ לְהִזְהִיר רַק אֶת אֲשֶׁר הִלֵּךְ אַחֲרֵי הַהִזְהָרָה, וַיִּירָא אֶת הַרְחֵמֶן בְּסִתֶּר, בְּשֶׁר לֹא אִפּוֹא בְּסִלִּיחָה וְשִׁכָּר נִכְבֵּד (וְגו' עֲדוֹ).⁷
12. אָכֵן אֲנַחְנוּ נִחִיָּה אֶת הַמֵּתִים, וְנִכְתֵּב אֶת הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר קָדְמוּ, וְאֶת אֲשֶׁר הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם. וְכָל דָּבָר מְנִינוּ בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי.⁸

קטע 2

13. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל תּוֹשְׁבֵי הָעִיר כַּאֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם הַשְּׁלִיחִים,
14. בְּשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁנַיִם וְהִתְכַּחֲשׂוּ לָהֶם, אִזְ חִזְקֵנוּ אוֹתָם בְּשָׁלִישִׁי, וְהֵם אָמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלוּחִים אֲלֵיכֶם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: יא. סין.

2. כלומר, אשבע בקוראן המלא חכמה.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 252.

4. ר' סורת אש-שורא 42: 52 - 53.

5. ר' סורת אל-אעראף 7: 157; סורת אר-רעד 13: 5; וסורת סבאי 34: 33.

6. ר' סורת אל-בקרה 2: 6; וסורת ינוס 10: 96 - 97.

7. ר' סורת אל-מולכ 67: 12.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 71; סורת אל-כהף 18: 46; וסורת אז-זומר 39: 69.

15. אָמְרוּ (תּוֹשְׁבֵי הָעִיר), אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתֵנוּ, וְהִרְחַמְנוּ לֹא הוֹרִיד דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם, אִין אַתֶּם בִּלְתִּי אִם מְדַבְּרִים שְׁקָר.
16. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), רַבּוּנֵנוּ יוֹדֵעַ, כִּי אָכֹן שְׁלוּחִים אֲנַחְנוּ אֵלֵיכֶם,
17. וְעָלִינוּ רַק לְהִזְהִיר בְּגָלוּי.
18. אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי הָעִיר), אַתֶּם הִבַּאתֶם לָנוּ מָזֶל רַע. אָכֹן אִם לֹא תִפְסִיקוּ, נִרְגָּם אַתְּכֶם וְיִפְגַּע בְּכֶם מֵאֲתָנוּ עֹנֶשׁ מִכְּאִיב.
19. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), מִזֻּלְכֶם הִרַע אַתְּכֶם הוּא. אִם הִזְכַּרְתֶּם (תִּכְעָסוּ וְתֹאֲיָמוּ עָלֵינוּ!)¹ כִּי עִם מִשְׁחִיתִים אַתֶּם.
20. וַיְבוֹא אִישׁ מִקְצֵה הָעִיר מִמֶּהָר, וַאֲמַר, בְּנֵי עַמִּי! לָכוּ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים,
21. לָכוּ אַחֲרֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יִשְׁאַלוּ מִכֶּם שְׁכָר, וְהֵם מְדַרְכִּים.
22. וְכִי מִדּוּעַ לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר בְּרָאֵנִי, וְאֵלֹו תּוֹשְׁבוּ?
23. הֶאֱקַח לִי מִבִּלְעָדִי אֱלִילִים אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה הִרְחַמְנוּ לְהִרַע לִי, לֹא תוֹעִיל לִי הַמְלָצָתְךָ בְּמֵאוֹמָה, כִּי הֵם לֹא יַצִּילוּ אוֹתִי,
24. אִם זֹאת אֲנִי אַעֲשֶׂה, אֶהְיֶה בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
25. אָכֹן מֵאֲמִין אֲנִי בְּרַבּוֹנְכֶם, שְׁמַעוּ אִפּוּא לִי.²
26. וַאֲמַר (אֵלֶּלֶּה) אֵלֹו, הִכְנַס אֶל הַגֹּן. וְהוּא אָמַר, לוֹ רַק יָדְעוּ בְּנֵי עַמִּי,
27. אֲשֶׁר סָלַח לִי רַבּוֹנִי וְקָבַע אֶת מְקוֹמִי בֵּין הַמְּכַבְּדִים בְּגוֹן עֲדוֹן.

חלק 23

28. אֲנַחְנוּ לֹא הוֹרְדָנוּ עַל עַמּוֹ צָבָא מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי שֶׁהִרְגוּ אוֹתוֹ, וְלֹא נֶאֱלָצְנוּ לְהוֹרִיד.
29. לֹא הִיָּתָה כִּי אִם צָעָקָה אַחַת, וְהִנֵּה הָיוּ כָּלָם מֵתִים.³
30. מַה חֲבַל עַל בְּנֵי הָאָדָם! בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ לַעֲגוֹ לוֹ,
31. הֲלֹא יִרְאוּ כְּמָה דּוֹרוֹת הַשְּׁמַדָנוּ לְפָנֵיהֶם?⁴ וְהֵם לֹא יָשׁוּבוּ אֵלֵיהֶם.
32. סוֹפֶם שְׁיֻבְאוּ אֵלֵינוּ כָּלָם (בַּיּוֹם הַדִּין).⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 131 ; סורת אנ-נמל 27 : 47 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 78.

2. אך הם לא שמעו לו, ורגמו אותו, והמיתוהו, ואללה הכניס אותו לגן עדן.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 15.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 6.

5. ר' סורת הוד 11 : 111.

קטע 3

33. ואות הוא להם, הארץ המתה החיינו אותה ונוציא ממנה דגנים אשר מהם יאכלו,
34. ונטענו בה גנות תמר וענב, והבקענו בתוכה מעינות,
35. למען יאכלו מפריה, אף כי לא ידיהם עשו זאת. האם לא יכירו תודה?
36. השבח לאללה אשר ברא את כל המינים מאשר תצמיח הארץ, ומהם עצמם (ברא זכרים ונקבות), ומאשר לא ידעו.¹
37. ואות הוא להם הלילה, נפריד ממנו אור היום, והנה חשוכים הם.²
38. והשמש היא נעה במסלולה עד מקום אשר נקבע לה, לפי קביעת העזוז היודע.³
39. לירח קצבנו תחנות, עד שהוא חוזר ונראה כענף דקל נושן.⁴
40. השמש לא תוכל להדביק את הירח, ולא הלילה עובר את היום, כי כל אחד מהם מהלך במסלולו הקבוע.⁵
41. ואות להם אשר נשאנו את צאצאיהם על הספינה העמוסה,⁶
42. יצרנו להם עוד כדגמטה למען ירכבו עליה,⁷
43. ואם נרצה נטביעם ואין עוזר להם והם לא ינצלו,
44. אלא ברחמים מאתנו ונתן להם להתענג לזמן קצר.
45. ואם נאמר להם (לכופרים), יראו את אשר לפניכם ואשר מאחוריכם,⁸ למען תרוחמו. (הם פונים ערף).
46. ואכן לא בא אליהם אות מאותות רבונם, יפנו לו ערף.
47. ואם נאמר להם, תרמו (לנצרכים) ממה שהעניק לכם אללה. הכופרים יאמרו למאמינים, האם נאכיל את מי שאללה לכל להאכיל אם ירצה? אכן, רק אתם (המאמינים) נתונים בתעיה ברורה (לשאל מאתנו לעשות כדבר זה).

1. ר' סורת אד' ד' אריאת 51 : 49.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

4. ר' סורת אל-בקה 2 : 189 ; סורת יונס 10 : 5 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 12.

5. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 33.

6. הכוונה היא לתבת נוח.

7. ר' סורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

8. עונש העולם הזה והעולם הבא.

48. וְאָמְרוּ, מִתִּי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים!¹
49. לֹא יָרְאוּ בִלְתִּי אִם צָעָקָה אַחַת אֲשֶׁר תֹּאחֲזֶם בְּעוֹדָם מִתּוֹכָחִים.
50. וְלֹא יוֹכְלוּ אֲפֹלוּ לְצוּת לֹאֲף אֶחָד, אוֹ לְשׁוּב אֶל מִשְׁפַּחּוֹתֵיהֶם.

קטע 4

51. וַיִּתְקַע בְּשׁוֹפָר, וַהֲנִה הֵם מִן הַקְּבֻרוֹת אֶל רְבוּנָם וּמְהֵרוּ.
52. וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! מִי הֵקִים אוֹתָנוּ מִמְּקוֹם מְנוּחָתָנוּ? (זַעֲנוּ), זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחַ הַרְחָמוֹ, וְצָדְקוֹ הַשְּׁלִיחִים.²
53. וְלֹא הִיָּתָה אֵלָּא צָעָקָה אַחַת, וַהֲנִה הֵם כֻּלָּם יוֹבֵאוּ אֵלֵינוּ.³
54. הַיּוֹם לֹא תִקְפַּח נֶפֶשׁ בְּמָאוֹם, וְלֹא תִגְמְלוּ בִלְתִּי אִם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
55. אוֹלָם בְּעָלֵי הַנֹּחַ, נְהַגִּים הַיּוֹם מִהַתְּעַנוּגוֹת,
56. הֵם וּנְשׁוֹתֵיהֶם בְּצִלְלִים נָחִים עַל עֲרֹשׁוֹת,
57. לָהֶם בְּתוֹכּוֹ כָּל מִינֵי הַפָּרִי, וְלָהֶם כָּל אֲשֶׁר תִּשְׁאֹל נֶפֶשׁ,
58. וַאֲמָרִי שְׁלוֹם מֵאֵת רְבוּן רַחוּם,⁴
59. וַהֲבָדְלוּ וַהֲתִרְחָקוּ (מִן הַמַּאֲמִינִים) הַיּוֹם אַתֶּם הַכּוֹפְרִים.⁵
60. בְּנֵי אָדָם! הֲאֵם לֹא צוִיִּיתִי אֶתְכֶם, אֶל תַּעֲבֹדוּ אֶת הַשֵּׁטָן. כִּי אוֹיֵב גָּלוּי הוּא לָכֶם,
61. וְכִי תַעֲבֹדוּנִי אֲנִי? כִּי זוֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה.⁶
62. אָכֵן, כִּבְרַתְּהָ מִכֶּם הֶמוֹן רַב. הֲאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ אִפּוּא?
63. זֶה גִּיהֶנֶם אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם,
64. הַצֵּלוּ בּוֹ הַיּוֹם, בְּאֲשֶׁר כִּפַּרְתֶּם.⁷
65. הַיּוֹם נַחְתּוּם אֶת פִּיּוֹתֵיהֶם, וְרַק יִדְּיָהֶם יִדְּבְרוּ אֵלֵינוּ, וְרַגְלֵיהֶם יַעֲבִדוּ אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (מִן הָרַע וְהָאִסוּר).
66. אִם נִרְכָּה נַעֲוֵר אֶת עֵינֵיהֶם, וַיִּתְחַרוּ אִישׁ אֶת רַעְהוֹ לְמִצָּא אֶת הַדֶּרֶךְ. אֵךְ כִּיצַד יִרְאוּ?

1. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 20 - 21.

3. ר' סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אנ-נחל 16 : 77 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 52.

4. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 44.

5. ר' סורת יונוס 10 : 28 ; סורת אר-רום 30 : 14 ; ופי' 43 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 22 - 23.

6. בשביל הברית הזו, ר' סורת אל-אעראף 7 : 172.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

67. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁנִינוּ אֶת צוּרְתָם עַל מְקוֹמוֹתֵיהֶם, וְלֹא יָכְלוּ אֲזַי לֹא לְהִתְקַדֵּם
וְלֹא לְחַזֵּר.

קטע 5

68. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לוֹ חַיִּים אֲרָכִים, נָבִיא עָלָיו שִׁיבָה רָעָה וְנִפְגַּע בְּבְרִיאוֹתוֹ
הַגּוֹפְנִית וְהַשְׁכָּלִית. הָאֵם לֹא יִשְׁכְּלוּ אֲפּוּא?¹
69. לֹא לִמְדָנוּ אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שִׁירָה, וְאִין זֶה מִתְאִים לוֹ, אִין הוּא
בְּלִתִּי אִם חִזְקָה וְקוּרָאן בְּרוּר,
70. לְחִזְקָה אֶת אֲשֶׁר הוּא חִי (בַּעַל תְּבוּנָה), וְנִחְרַץ הַדְּבָר (הַעֲנֵשׁ) בְּצֶדֶק עַל
הַכּוֹפְרִים.
71. הֲלֹא יֵרָאוּ כִּי אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ לְמַעַנֵם מֵאֲשֶׁר עָשׂוּ יְדֵינוּ אֶת הַמְקַנָּה, וְהֵם
אֲדוֹנִים לוֹ?
72. וְשֶׁעֲבַדְנוּ אוֹתוֹ לָהֶם, מֵהֶם לְרִכִּיבָה, וּמֵהֶם לְאָכִילָה,²
73. וְלָהֶם בּוֹ תוֹעֵלֶת וּמִשְׁקָה, הָאֵם לֹא יִכִּירוּ תוֹדָה?
74. אֲבָל הֵם לָקְחוּ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּה אוֹלֵי יַעֲזְרוּ (לָהֶם).
75. אֲדָּ לֹא יוֹכְלוּ הוֹשִׁיעַם וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) לָהֶם (לְאֵלִילִיָּהֶם) חִילִים. הֵם
וְאֵלִילִיָּהֶם מִצְגִים לַעֲנֵשׁ בְּיוֹם הַדִּין.
76. אֵל יַעֲצִיבוּד אֲפּוּא דְבַרְיָהֶם, כִּי אֲכַן אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אֶת אֲשֶׁר יִסְתִּירוּ וְאֶת
אֲשֶׁר יוֹדִיעוּ בְּגִלּוֹי.
77. הָאֵם לֹא יִרְאֶה הָאָדָם כִּי אֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אוֹתוֹ מִטְּפָה, וְהִנֵּה הוּא יָרִיב גְּלוֹי
(לָנוּ).
78. הוּא שָׁכַח בְּרִיאָתוֹ עֲצָמוֹ, וְהִבִּיא לָנוּ מָשֶׁל בְּאוֹמְרוֹ, מִי יוֹכַל לְהַחֲיוֹת אֶת
הָעֲצָמוֹת הָרְקוּבוֹת?
79. אָמַר, יַחֲיָה אוֹתָן מִי שֶׁבָּרָא אוֹתָן לְרָאשׁוֹנָה וְהוּא בָקִיא בְּכָל הַנִּבְרָא,
80. וְהוּא הַהוֹפֵד עַץ יָרֵק לְלִהְבֵּת אֵשׁ דּוֹלֶקֶת, וְהִנֵּה אַתֶּם מְדַלִּיקִים מִמֶּנּוּ.
81. הָאֵם אִין בְּכוּחוֹ שֶׁל זֶה שֶׁבָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ לִבְרָא בְּנֵי אָדָם
דּוֹמִים לָהֶם? וְדַאי שָׁכַן! כִּי הוּא הַבּוֹרָא הַיּוֹדֵעַ,
82. אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה דְּבַר הוּא רַק מִצְוָה לֵאמֹר, «הִיָּה!» וְהִיָּה,
83. הַשֶּׁבֶח לְאֵלֶּה אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מַלְכוּת כָּל דְּבָר וְאֵלָיו תּוֹשְׁבוּ.

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54 ; וסורת אנ-נחל 16 : 70.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 21.

37

סִוֵּרַת אֶץ-צֶאֱפָאֵת הַמְּלָאכִים הָעֲרוּכִים בְּשׁוּרוֹת

סורה זו נקראת «אֶץ-צֶאֱפָאֵת» משום שפתחה בשבועת אללה ב«אֶץ-צֶאֱפָאֵת, המלאכים העומדים בשורות משבחים את אללה».

הורדה במכה אחרי סורת אל-אנעאם 6, ופסוקיה מאה שמונים ושניים. קיבלה את שמה «המלאכים הערוכים בשורות» מפסוק אחד.

סורת אצ-צאפאת 37

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע (בַּמְלָאכִים) הָעֲרוּכִים שׁוּרוֹת שׁוּרוֹת (בַּעְבֻּדַת אֱלֹהָ),
2. (וּבַמְלָאכִים) הַמְזַהֲרִים אֶת בְּנֵי הָאָדָם לֹא לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים רָעִים,
3. וְהַקּוֹרְאִים דְּבָרֵי אֱלֹהָ,
4. אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֶחָד וְיָחִיד,
5. הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינִיָּהֶם, וְהוּא רַבּוֹן זְרִיחוֹת (הַשָּׁמֶשׁ).¹
6. קִשְׁטָנוּ אֶת הָרָקִיעַ הָרָאשׁוֹן בְּכוֹכְבִּים מְאִירִים,²
7. וּמִשְׁמַר בְּפָנָי כָּל שָׁטָן מוֹרֵד,
8. לְבַל יִקְשִׁיב בְּסִתֵּר לְסוּדוֹת הַכֶּנֶס הָעֲלִיוֹן שֶׁל הַמְלָאכִים, הֵם (הַשָּׁטָנִים) יִתְקַפּוּ מִכָּל עֵבֶר,
9. כְּדֵי לְגַרֵּשׁ מִכָּל צַד וְכוּוֹן, וְצַפּוּי לָהֶם עֲנֵשׁ כּוֹאֵב נֶצְחִי,
10. בְּלַעֲדֵי זֶה אֲשֶׁר חֹטֵף חֹטֵף, מִיָּד יִשְׁיֹגְנוּ כּוֹכֵב שְׁבִיט יוֹקֵד.³
11. שָׂאֵל אֶת (הַכּוֹפְרִים), לִפִּי דַעְתָּם, מֶה קִּשָּׁה יוֹתֵר לְבְרָא, הֲאִם אוֹתָם אוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּרָאנוּ?⁴ הֵן בְּרָאנוּ אוֹתָם מִטֵּין דְּבִיק.
12. אָכוֹ, אֶתָּה מִתְפַּלֵּא עֲלֵיהֶם וְהֵם לוֹעְגִים לָךְ,
13. וּבַהֲזָכִיר אוֹתָם, לֹא יִזְכְּרוּ,
14. וּבְרָאוֹתָם אוֹת, יִלְעָגוּ לוֹ,
15. וַיֹּאמְרוּ, כִּי אֵין זֶה אֱלֹא כְּשׁוֹף גָּלוּי.
16. הֲאִם אַחֲרֵי אֲשֶׁר מִתְּנוּ וְהֵיִינוּ עֹפֵר וְעַצְמוֹת, קוּם נָקוּם לְתַחֲיָה,
17. וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרָאשׁוֹנִים?
18. אָמֵר, אָמֵנָם כֵּן! וְאַתֶּם מְשַׁפְּלִים.

1. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 40.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 5 ; וסורת אל-חג'ר 15 : 16 - 18.

3. ר' סורת אל-ג'ין 72 : 8 - 10.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 57.

19. וְאָכֹן רַק תִּרְוָעָה אַחַת וְעֵינֵיהֶם יֵרְאוּ.

20. וַיֹּאמְרוּ, אִזּוּ לָנוּ! זֶה הוּא יוֹם הַדִּין.

21. זֶה יוֹם הַפְּסִיקָה אֲשֶׁר הִכְחָשְׁתָּם.

קטע 2

22. אִסְפוּ אֶת הַחוּטָאִים וְאֶת בְּנֵי זֹגָם, וְאֶת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים,

23. מִבְּלָעְדֵי אֱלֹהָ, וְהַדְרִיכוּ אוֹתָם בַּדֶּרֶךְ הַמּוֹבִילָה שְׂאוּלָה,¹

24. הַעֲמִידוּ אוֹתָם (לִפְנֵי שְׁיִגְיֵעוּ אֶל הַשְּׂאוּל) לְמַעַן יִתְּנוּ אֶת הַדִּין.

25. (וַיֹּאמֶר לָהֶם בְּלַעַג), מַה לָּכֶם אֲשֶׁר לֹא תַעֲזְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ?

26. אָכֹן, הַיּוֹם הֵם נִכְנָעִים.

27. אִזּוּ פָּנוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְשָׂאוּ זֶה אֶת זֶה.²

28. וַיֹּאמְרוּ, הִנֵּה אַתָּם בָּאֵתָם אֵלֵינוּ מִזִּמּוֹן.

29. וַיֹּאמְרוּ (הַנֶּעֱבָדִים), לֹא כִי לֹא הָיִיתֶם מֵאֲמִינִים,

30. וְלֹא הָיָה לָנוּ עֲלֵיכֶם שְׁלֹטוֹן, כִּי אֲנָשִׁים פּוֹרְקֵי עַל הָיִיתֶם.

31. וַיָּבֹא בְצֶדֶק עָלֵינוּ מִשְׁפָּט רְבוּנָנוּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ טוֹעֲמִים (אֶת הָעֶנֶשׁ).

32. הַתַּעֲנִינוּ אֶתְכֶם כִּי אֲנַחְנוּ עֲצָמָנוּ הָיִינוּ תוֹעִים.

33. אוֹתוֹ יוֹם יִשְׁתַּכּוּ בְּעֶנֶשׁ (עַם כָּל שְׂאֵר הַכּוֹפְרִים).

34. אֲמָנָם כָּכָה נַעֲשֶׂה בְּפוֹשְׁעִים.

35. כִּי כַּאֲשֶׁר נֹאמַר לָהֶם, אִין אֱלֹהָ מִבְּלָעְדֵי אֱלֹהָ, הֵם הָיוּ סוֹטִים בִּיהִירוֹת,

36. וַאֲמָרוּ, הָאֵם נַעֲזֹב אֶת אֱלֹהֵינוּ בְּגִלֵּל מְשׁוֹרֵר מְטָרָף?³

37. אֲדַרְבָּא, כִּי הוּא הִבִּיא אֶת הָאֲמָת, וְאֲשֶׁר אֶת דְּבָרֵי הַשְּׁלִיחִים (אֲשֶׁר בָּאוּ

לִפְנֵינוּ).⁴

38. הִנֵּה אַתָּם טוֹעֲמִים הָעֶנֶשׁ הַמִּכְאִיב.

39. רַק כְּמַעֲשֵׂיכֶם וְשִׁלְמָם לָכֶם.

40. פָּרַט לְעוֹבְדֵי אֱלֹהָ הַתְּמִימִים,⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

3. המשורר המשוגע: הכוונה לנביא מוחמד.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 43.

5. ר' סורת מרים 19 : 71 - 72 ; סורת אל-עצר 103 : 1 - 3 ; וסורת את-תין 95 : 4 - 6.

41. אֱלֹהִים יִקְצֹב לָהֶם מִזֹּנִם בְּשֹׁפֵעַ.
42. יָרוּת וְהֵם מִכְבָּדִים,
43. בְּגִנּוֹת הַנֶּעֱסִים,
44. נָחִים עַל סָפוֹת, זֶה לְעֵמֶת זֶה,
45. וְיִגִּישׁוּ לָהֶם גְּבִיעִים מִמַּעַן,
46. עִם מִשְׁקָה לָבֹן תַּעֲנוּג לַשּׁוֹתִים,
47. לֹא יִתְעַרְפֹּל רֹאשָׁם מִמֶּנּוּ וְלֹא יִקְרָה לָהֶם נֶזֶק גּוֹפְנִי אוֹ שִׁכְלִי,¹
48. וְאַתֶּם תִּהְיֶינָה נָשִׁים צָנוּעוֹת מִבֶּטֶן² וּבְעֵלוֹת עֵינִים גְּדוּלוֹת וְיָפוֹת,
49. כְּמוֹ הָיוּ בִּיצִים מְכֻסּוֹת.
50. וְנִגְשׁוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְשָׂאֻהוּ זֶה אֶת זֶה.
51. וְיִגִּיד אֶחָד מֵהֶם, הִזָּה לִי פֶעַם עֲמִית,
52. אֲשֶׁר נָהַג לִדְמוּת, הָאֵם אֶתָּה מֵאַמִּין,
53. כִּי לְאַחֵר שְׁנֵמִיּוֹת וְנִהְיָה לְעֹפֶר וְעֲצָמוֹת נֶעֱמָד לְדִין?
54. וַיֹּאמֶר, הָאֵם אַתֶּם מִבִּיטִים לְמִטָּה?
55. וְהִבִּיט לְמִטָּה וְרָאָהוּ בְּאַמְצֵעַ שְׂאוֹל.
56. וַיֹּאמֶר, חֵי אֱלֹהִים! כְּמַעַט אֲבָדְתִּנִּי.
57. וְלֹא חֶסֶד רְבוּנִי הִיִּיתִי מִן הַמּוֹבָאִים (לְגִיהֶנֶם).
58. וַיֹּאמֶר, אָכֵן, כָּאֵן לֹא נָמוֹת שׁוֹב,
59. אֲלֹא הַמּוֹת הָרֹאשׁוֹן, וְאֵין אֲנַחְנוּ נֶעֱנָשִׁים.
60. אָכֵן, זֶה הוּא הָאֲשֶׁר הֶעֱצוּם,
61. וְלִגְזֹרֵל כְּזֶה יַעֲמִלוּ הָעַמִּלִּים.
62. הָאֵם זֶה טוֹב יוֹתֵר כְּקִבְלַת פָּנִים אוֹ עַץ הַזָּקוּם?³
63. שְׁמֵנוּ אוֹתוֹ לְהִיּוֹת מִבְּחֵן לְכוֹפְרִים.⁴
64. וְהוּא עַץ הָעוֹלָה מִמַּעֲמָקֵי הַשְּׂאוֹל,
65. אֲשֶׁכּוֹלוֹתָיו כָּאֵלוֹ הֵם רֹאשֵׁי הַשְּׁטָנִים.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56 : וסורת אל-ואקעה 56 : 19.

2. ר' סורת צאד 38 : 52.

3. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 43 - 46 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 52 - 53.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 60.

66. וְאַכֹּן הֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹכְלִים מִמֶּנּוּ וַיִּמְלְאוּ מִמֶּנּוּ הַבֵּטָן.
67. אַחֵר כֵּךְ לָהֶם מִשְׁקָה מִגֹּאֵל מִמִּים רוֹתְחִים,
68. אַחֲרֵי כֵן תִּשׁוּבְתֶם אֶל הַשְּׂאוּל.
69. כִּי אַכּוּ מִצְאוּ אֶת אֲבוֹתֵיהֶם תּוֹעִים,
70. וּמָהְרוּ לָלֶכֶת בְּעֶקְבוֹתֵיהֶם.
71. אוּלַם לִפְנֵיהֶם תַּעֲזוּ מִרְבִּית הַקּוֹדְמִים,
72. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ בְּתוֹכָם מְזַהֲרִים.
73. וַרְאָה מָה הָיָה סוּפָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים,
74. פָּרַט לְעוֹבְדֵי אֱלֹהֵי הַמִּסּוּרִים.

קטע 3

75. וּכְבֹר נוּחַ קָרָא אֵלֵינוּ (לְעֹזֵר לוֹ), וּמָה טוֹבִים הָיִינוּ כְּמַשִּׁיבִים.
76. וְאַמְנָם הִצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵיתוֹ מִן הַיְּגוֹן הָעֶצּוֹם.
77. וְאֶת זֶרְעוֹ הִשְׁאֲרָנוּ בְּחַיִּים,
78. וְהִשְׁאֲרָנוּ לוֹ זָכָר (טוֹב) בְּתוֹךְ הָאַחֲרוּזִים,
79. שְׁלוֹם עַל נוּחַ בֵּין בְּנֵי הָאָדָם.
80. כֵּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.
81. כִּי הוּא מַעֲבִדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
82. אַחֲרֵי כֵן הִטְפַּעְנוּ אֶת הָאַחֲרִים.
83. וּמִסִּיעָתוֹ (שֶׁל נוּחַ) הָיָה גַם אֲבְרָאָהִים,
84. כְּאֲשֶׁר פָּנָה אֶל רַבּוֹנוֹ בְּלֵב שָׁלֵם.
85. וְאָמַר לְאֲבִיו וּבְנֵי עַמּוֹ, מָה זֶה תַּעֲבֹדוּ?
86. הֵאֵם אֱלֹהֵי שָׁקֶר מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵי אֲתֶם רוֹצִים לְעַבְדּוֹ?
87. וּמָה תַחֲשָׁבוּ עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?
88. אִי הַבֵּיט בְּכוֹכְבִּים (כְּאֵלֵינוּ שֶׁהוּא מְתַעֵץ עִם הַכוֹכְבִּים לְפָנֵי מַנְזָחָם),
89. וְאָמַר, הֲנִי חוֹלָה.
90. אִי פָנוּ עֵרְף וְהִתְרַחְקוּ מִמֶּנּוּ.
91. וְהוּא מָהֵר אֶל הָאֱלִילִים, וְאָמַר לָהֶם, מִדּוּעַ אֵינְכֶם אוֹכְלִים?

92. ומה לָכֶם כִּי לֹא תִדְבְּרוּ?

93. וּבְמַהֲרָה הוּא הַתִּנְפֵּל עֲלֵיהֶם וְשִׁבְּרֵם.¹

94. וַיָּבֹאוּ אֵלָיו (בְּנֵי עֲמוֹ) כּוֹעֲסִים.

95. אָבֵל הוּא אָמַר לָהֶם, הַתַּעֲבָדוּ אֶת אֲשֶׁר תַּחֲרֹתוּ,

96. אֵף כִּי אֵלֵלָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת מֶה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

97. אָמְרוּ, בָּנוּ לוֹ בְּנִין (כְּבָשׁוּ) וְהִשְׁלִיכוּהוּ בְּשֹׂאֹל.

98. וְרָצוּ לְהַתְנַפֵּל לוֹ, אָבֵל אוֹתָם הִשְׁפִּלְנוּ.

99. וְהוּא אָמַר, הַנְּנִי הוֹלֵךְ אֶל רְבוּנִי וְהוּא יִדְרִיךְ אוֹתִי.

100. (וְהוּא קָרָא), רְבוּנִי! הַעֲנֵק לִי בֶן מִצֶּלַח וַיֵּשֶׁר.

101. אַזּ בִּשְׁרָנוּ לוֹ עַל בֶּן מָתוֹן.²

102. וְכֹאשֶׁר הִגִּיעַ הַבֶּן לְגִיל שָׁל יְשׁוּבַּ הַדַּעַת, אָמַר (לוֹ אָבִיו), הוּי בְּנִי! רְאִיתִי

בְּשִׁנְתִּי כִּי עָלִי לְזַבַּח אוֹתָךְ (קָרָבָן), רְאֵה אִפּוֹא מֶה דַּעְתָּךְ? אָמַר, הוּי אָבִי!

עֲשֵׂה אֲשֶׁר צִוִּיתִי, תִּמְצָא אוֹתִי בְּרָצוֹן אֵלֵלָה מִבְּעָלֵי הַסִּבְלָנוֹת.³

103. וְכֹאשֶׁר שָׁגִיחַם הַתִּמְסָרוּ לְאֵלֵלָה, וְהִנִּיחַ אוֹתוֹ עָרוּךְ עַל צֵד פָּנָיו,

104. קָרָאנוּ אֵלָיו, הוּי אָבְרָאָהִים!

105. כָּבֵר קִימָתְךָ אֶת הַחֲזוֹן. כֵּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.

106. זֶהוּ הַנְּסִיּוֹן הַקָּשָׁה.

107. וּפְדִינוּ אוֹתוֹ עַל יְדֵי זֶבַח גָּדוֹל (כְּבָשׁ שֶׁשָּׁלַח אֵלֵלָה מִן הַשָּׁמַיִם).

108. וְהִנְצַחְנוּ אֶת שְׁמוֹ לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,

109. בְּבִרְכַּת «שְׁלוֹם עַל אָבְרָאָהִים».

110. כֵּךְ נִגְמַל לִישְׁרִים.

111. כִּי הוּא מַעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.

112. כֵּן בִּשְׁרָנוּ לוֹ עַל אֶסְחָאק, אֲשֶׁר יִהְיֶה נָבִיא מַעוֹשֵׁי הַטּוֹב,

113. וּבִרְכָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֶסְחָאק, וּמִצְאָצְאֵיהֶם יֵצְאוּ מִיִּטְיָבִים לְעֶצְמָם,

וְחוֹטָאִים לְנִפְשָׁם בְּאָפֹן גָּלוּי.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21: 51 - 73.

2. הַבֶּן הַמִּתּוֹן בַּעֲרִבִית חַלִּים, חַלִּים, הוּא אִיסְמָאעִיל (יִשְׁמַעֵאל).

3. ר' סורת מרים 19: 54 - 55.

קטע 4

114. וגם למוסא והארוֹן נְטִינוֹ חֶסֶד,
115. והצִלְנוֹ אֶת שְׁנֵיהֶם וְאֶת בְּנֵי עַמָּם מִן הַצֶּעַר הַגָּדוֹל,
116. כִּי חֲשָׁנוּ לַעֲזָרְתָם, וְכָךְ הָיוּ הֵם הַמִּנְצָחִים,
117. וְנָתַנוּ לְשְׁנֵיהֶם אֶת הַסֶּפֶר הַמְּבֹאָר,¹
118. וְהִדְרִכְנוּ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,
119. וְהוֹתַרְנוּ לְשְׁנֵיהֶם זָכָר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
120. שְׁלוֹם עַל מוֹסֵא וְהָאָרוֹן,
121. כֹּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.
122. כִּי שְׁנֵיהֶם מַעֲוִבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
123. וְהִנֵּה אֱלִיאָס (אֱלִיהוּ הַנָּבִיא) מִן הַשְּׁלִיחִים,
124. וְהוּא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
125. הַתַּעֲבָדוּ אֶת הַבַּעַל² וְתִטְשׁוּ אֶת הַטּוֹב בְּיוֹצְרִים,
126. אֱלֹהָ, רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרְאשׁוֹנִים?
127. וְאִמָּנֶם הֵם הַתִּכְחָשׁוּ לוֹ, וְאָכֹן הִנֵּה הֵם מַצְגִּים (לִדְיוֹ),
128. מִבְּלַעֲדֵי עוֹבְדֵי אֱלֹהָ הַתְּמִימִים.
129. וְהוֹתַרְנוּ לוֹ זָכָר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
130. שְׁלוֹם עַל אֱלִיאָסִין,
131. כֹּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.
132. כִּי הוּא מַעֲוִבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
133. וְהִנֵּה לוֹט מִן הַשְּׁלִיחִים,
134. הַצִּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵיתוֹ יַחְדָּו,
135. מִבְּלַעֲדֵי אִשָּׁה זִקְנָה אֲשֶׁר נִשְׁאַרָה מֵאֲחֹר.
136. אַחֲרֵי כֵן הִרְסָנוּ אֶת הָאֲחֵרִים,
137. אֲתֶם עוֹבְרִים עֲלֵיהֶם מְשִׁכִּימִים,
138. וּבְלִיָּלָה, הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ אִפּוּא?³

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 48.

2. הבעל, הוא האליל הראשי של הקדמונים באזור סוריה רבתי. הוא היה אל הגשם.

3. אנשי מכה היו עוברים הלך וחזור בערים של סדום וגמורה בדרכם למסחר בערי סוריה וחזרה למכה.

קטע 5

139. וְהִנֵּה יוֹנוֹס (יוֹנָה) מִן הַשְּׁלִיחִים,¹
140. הוּא בָּרַח (מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵה) אֶל הַסְּפִינָה הָעֲמוּסָה,
141. וְהִפִּילוּ גּוֹרֵל, וְהִיָּה בַּמִּפְסִידִים, (וְהִשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ אֶל הַיָּם),
142. וּבָלְעוּ דָג גָּדוֹל, כִּי אִשָּׁם הָיָה,
143. וְלֹאֵא הָיָה מִן הַמְּשַׁבְּחִים (לְאֱלֹהֵה),
144. כִּי אִזּוּ נִשְׁאַר בְּבִטְנוֹ עַד יוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים,
145. (וְלֹאֲחֵר שֶׁהִדָּג הִקִּיא אוֹתוֹ), הִשְׁלַכְנוּ אוֹתוֹ אֶל חוּף שׁוּמִם כִּשֶׁהוּא חֹלֵשׁ,
146. וְהַצְמַחְנוּ מֵעָלָיו עֵץ דִּלְעַת.
147. וְאַחֵר כִּד שֶׁלַּחְנוּ אוֹתוֹ לְהִזְהִיר עִיר בְּעֵלֶת יוֹתֵר מִמָּאָה אֶלֶף תּוֹשָׁבִים,
148. וְהֵם הֶאֱמִינוּ, לָכֵן נִתְּנוּ לָהֶם טוֹב עַד מוֹעֵד.²
149. שָׂאֵל אִפּוֹא אֶת (הַכּוֹפְרִים שֶׁל מִכָּה), הָאֵם לְרִבּוֹן הַבְּנוֹת וְלָהֶם הַבְּנִים?³
150. הָאֵם בְּרָאנוּ אֶת הַמִּלְאָקִים נִקְבוֹת וְהֵם הָיוּ עֲדִים?⁴
151. הֲלֹא הֵם כְּתוֹצָאָה מִשְׁקָרָם אוֹמְרִים,
152. יֵלֵד אֱלֹהֵה, וְהֵם שְׁקֶרְנִים בְּטַעֲנָתָם זֹ.
153. הָאֵם אֱלֹהֵה הֶעֱדִיף אֶת הַבְּנוֹת עַל פְּנֵי הַבְּנִים?⁵
154. מָה לָּכֶם אֵיךְ תִּשְׁפְּטוּ?
155. הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
156. אוֹ הָאֵם לָכֶם שֶׁלִּטּוֹן גְּלוּי?
157. הִבִּיאוּ אֶת סִפְרָכֶם אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים.
158. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ קֶשֶׁר מִשְׁפָּחָה בֵּין אֱלֹהֵה וְהַשְּׂדִים, אֵד הַשְּׂדִים יוֹדְעִים שִׁיבֹאוּ לִדְיוֹ (בְּפָנֵי אֱלֹהֵה).
159. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהֵה וְיִתְעַלֶּה מֵעַל לָמָה שְׁמִיחָסִים לוֹ הַכּוֹפְרִים.
160. אֵד לֹא כֹו עֲבָדֵי אֱלֹהֵה הַנְּאֻמָּנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88.

2. ר' סורת יונוס 10 : 98

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 58 ; וסורת אנ-נג'ם 53 : 21 - 22.

4. ר' סורת אז-זוחירוף 43 : 19.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 40.

161. אַתֶּם וְהָאֱלִילִים אֲשֶׁר אוֹתֶם עוֹבְדִים,
162. לֹא תוֹכְלוּ לְהִתְעוֹת אֶף אֶחָד,
163. רַק אֵת זֶה אֲשֶׁר עֲתִיד לְהַצְלוֹת בְּאֵשׁ הַשְּׂאוֹל.¹
164. (הַמְּלָאכִים אוֹמְרִים), לְכָל אֶחָד מֵאַתְנֵנוּ מְקוֹם קָצוּב,
165. וְאַנְחֵנוּ מִתִּנְצָבִים בְּשׁוּרוֹת שׁוּרוֹת,
166. וְאִכּוּ אֲנַחְנוּ הַמְּשַׁבְּחִים (לְאַלְלָה).²
167. (כּוֹפְרֵי מִכָּה) נִהְגוּ לוֹמַר (לִפְנֵי בּוֹא הַנְּבִיא מוֹחֲמֵד),
168. לוֹ הִיְתָה אֲתֵנוּ הַזִּהְרָה מִן הָרָאשׁוֹנִים,³
169. כִּי אִזְּ הָיִינוּ עוֹבְדֵי אֱלֹהָ הַתְּמִימִים.⁴
170. (אֲבָל כְּאֲשֶׁר קִבְּלוּ אוֹתוֹ) הֵם כִּפְּרוּ בּוֹ, וּלְבִסּוֹף יִדְּעוּ.
171. כִּבְּרָ יֵצֵא דְבָרֵנוּ לְפָנִים אֶל עַבְדֵּינוּ הַשְּׁלִיחִים,
172. כִּי הֵם יִהְיוּ הַמְּנַצָּחִים,
173. וְכִי גְדוּדֵינוּ יִהְיוּ הַגּוֹבְרִים (עַל אוֹיְבֵיהֶם).
174. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזִמּוֹן מָה,
175. וְחִכָּה בְּסִבְלָנוֹת וְסוֹפֶם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם (מִה שְׂיִקְרָה לָהֶם).
176. הַיִּבְקָשׁוּ אִפּוּא לְהַחִישׁ בּוֹא עֲנֻשָׁנוּ?
177. הֵן אִם יֵרֵד עַל הַחֹצֵר שְׁלֵהֶם, רַע וְמָר יִהְיֶה יוֹמָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.
178. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזִמּוֹן מָה,
179. וְחִכָּה בְּסִבְלָנוֹת וְסוֹפֶם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם.
180. הַשְּׁבַח לְרִבּוֹנָהּ, רְבוֹן הָעוֹ, הַנֶּעֱלָה מֵעַל לְכָל מֵה שֶׁהֵם מִיַּחְסִים לוֹ,
181. וְשָׁלוֹם עַל הַשְּׁלִיחִים,
182. וְהַשְּׁבַח לְאַלְלָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 197; וסורת אד-ד'אריאת 51: 8 - 9.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21: 26 - 29.

3. ר' סורת פאטר 35: 42.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 156 - 157.

38

סִוֵּרַת «צ»

«צ»

סורה זו נקראת «צ» משום שפתחה באות «צ». וזו הפעם היחידה שהאות הזו הופיעה בפתחת סורה מן הקוראן. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת : צ. 38 ; ק. 50 ; נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-קמר 54, ופסוקיה שמונים ושישה. קיבלה את שמה «צאד» מפסוק אחד.

סורת «צ» 38

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. «צ».¹

אָשְׁבַּע בְּקוֹרְאָן בַּעַל הַהִזְהָרָה.

2. כִּי הַכּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים בַּעֲקָשְׁנוֹת רַבָּה וּבִמְחִלָּקָת.

3. כִּמָּה דוֹרוֹת לִפְנֵיהֶם הִשְׁמַדְנוּ מֵאֵלֶּה שֶׁקָּרְאוּ אֵלֵינוּ רַק לְאַחַר שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם מוֹצֵא אַחֵר.²

4. וְהֵם תָּמַחוּ שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם מִזְהִיר מִקֶּרְבָּם, וְאִמְרוּ הַכּוֹפְרִים, זֶה מִכְשָׁף שֶׁקָּרוּ,³

5. הַעוֹשֶׂה מִכָּל הָאֱלִים אֱלֹהֶ אֶחָד. אָכֵן מוֹזֵר הַדְּבָר.

6. וְנִצָּאוּ מִנְהִיגֵיהֶם וְאִמְרוּ, הַמְּשִׁיכּוֹ לַחֲזִיק בְּאֵלֵהֶיכֶם כִּי דָּבַר כּוֹנֵן הוּא,

7. לֹא שֶׁמַּעֲנֵנוּ כְּזֹאת בְּדַת הָאֲחֵרוֹנָה, וְאִין זֶה אֱלֹא הַמִּצָּאָה.

8. הַהוֹרְדָה אֵלָיו הַהִזְהָרָה (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם מִבִּינֵינוּ? לֹא כִּי בִסֶּפֶק הֵם בְּדַבֵּר הַזֶּהרֶתִי, לֹא כִּי טָרָם טָעְמוֹ אֶת עֲנָשִׁי,

9. אוֹ אִם אַתֶּם אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רַבּוֹנְךָ הַעֲזִיזוּ וְהַמְעַנִּיק,⁴

10. אוֹ אִם לָהֶם מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאִשֶּׁר בִּינֵיהֶם? אִם כֵּן, יַעֲלוּ אִפּוֹא בְּמַדְרָגוֹת הַשָּׁמַיִם.⁵

11. גָּדוֹד הוּא מַעֲוֹבְדֵי הָאֱלִילִים מוֹבֵס שָׁמָּה (כְּמוֹ גָּדוֹדֵי הָעַמִּים הַכּוֹפְרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ).

12. וְכִבֵּר קָדְמוֹ לָהֶם בְּכִפְיָהּ בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל נוֹחַ, וּבְנֵי עָאֵד, וּפְרַעָה בַּעַל הַכּוֹחַ הָעֲצוּם,

1. האות חזו נקראת בערבית: צאד.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21: 12 - 13.

3. ר' סורת יונס 2: 10. מעניין לדעת שאנשי מכה קראו לנביא מוחמד כל הזמן «אל-אמין»: הנאמן, הצודק». אבל אחרי שקבל את הנבואה קראו לו: «כד'אב: שקרן». ובסוף חזרו בהם והכירו בו כנביא צודק.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 53 - 55; וסורת אל-אסרא' 17: 100.

5. ר' סורת עויאפר 40: 36 - 37.

13. ובני ת'מוד, ובני עמו של לוט, ואנשי אל-איפה¹. אלה עובדי האלילים.

14. כל אלה הכחישו את השליחים, ויבוא עליהם בצדק ענשי.

קטע 2

15. לא נותר לאלה אלא לצפות לצוּחה יחידה שאין לה דחיה².

16. ויאמרו, רבוננו! החש לנו את חלקנו מהענש בעולם הזה לפני יום החשבון³.

17. קבל בסבלנות את דבריהם, וזכר את עבדנו דאווד איש החיל ובעל התשובה.

18. הנה אנחנו הכפפנו את הקרים לשבח אתו בערב ועם זריחת השמש⁴.

19. והעוף אסופים, וכלם נשמעים לו.

20. ואת מלכותו חזקנו, ונתנו לו את החכמה, ואת כשרון הפסיקה ההבונה והשפוט בדיו.

21. האם שמעת על מקרה שני היריבים שטפסו מעל גדר מקום עבודתו (של דאווד).

22. ונכנסו אל דאווד, והוא נבהל מהם. אמרו, אל תירא! שני יריבים אנחנו, אחד מאתנו עשק את רעהו. שפט בינינו בצדק ואל תסטה מן הצדק, והדריכנו בדרך הישר.

23. הנה זה אחי לו תשעים ותשע כבשות ולי כבשה אחת, והוא אמר לי, אני רוצה שתתן לי אותה. ולחץ אותי מאוד.

24. אמר דאווד, אכן הוא עשק אותך בבקשו כבשתך על כבשותיו. שתפס מרבים להתנצל זה לזה, אך לא המאמינים עושי הטוב, ואולם הם מעטים. לבסוף הבין דאווד כי רק העמדתו אותו במבחן. אז בקש את סליחת רבונו, וסגד, וחזר בתשובה.

25. לכן סלחנו לו זאת, והוא כעת מקרב לנו, וחזר חזרה טובה אלינו⁵.

1. הם יושבי מדין, בני עמו של שועיב. ופירוש אל-איכה, היערה.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 49.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

4. ר' סורת סבאי 34 : 10.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 14 ; וסורת אר-רעד 13 : 29.

26. הַי דַּאוּד! עֲשִׂינוּ אוֹתָךְ מוֹשֵׁל בְּאַרְץ. שֶׁפֶט בֵּין בְּנֵי הָאָדָם בְּאַמְתּוֹ,¹ וְלֹא תִלָּךְ אַחֲרֵי תִשׁוּקְתָךְ, כֹּן תִּתְּנָה אוֹתָךְ מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, כִּי אֵלֶּה הַתּוֹעִים מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ לָהֶם עֲנֹשׁ כְּבֹד מִשׁוֹם שֶׁהֵם שָׁכְחוּ אֶת יוֹם הַחֲשֻׁבּוֹן.

קטע 3

27. לֹא לִתְהוּ בְּרֹאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם. זֹאת מִחֲשַׁבֶּת הַכּוֹפְרִים, אוֹי לַכּוֹפְרִים מַעֲנֵשׁ הָאֵשׁ (שֶׁל הַגִּיהֵנוֹם).

28. הֲאֵם נִשְׁוֶה אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב לַמִּשְׁחִיתִים בְּאַרְץ? אוֹ אֶת הַיִּרְאִים לַמִּשְׁחִיתִים?

29. זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדְנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרֹךְ, לְמַעַן יִתְבּוֹנְנוּ בְּאוֹתוֹתַי וְאֲנֹשֵׁי תְבוּנָה וַיִּזְהְרוּ.

30. וְהַעֲנִקְנוּ לְדַאוּד אֶת סוּלַיְמָאן, מֶה טוֹב הוּא כְּעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהָ),² הַחוּזָר בְּתִשׁוּבָה.

31. לַפְנוֹת עָרַב הֲצִגוּ לוֹ אֲצִילֵי הַסּוֹסִיס הַאֲבִירִים.

32. וְאָמַר, אֲכֹן אֶהְבֵּתִי הַטּוֹב (הַסּוֹסִיס) כְּתוֹצָאָה מֵאֶהְבֵּתִי לְזָכֹר רְבוּנִי עַד אֲשֶׁר הִסְתַּתְּרָה הַשֶּׁמֶשׁ בַּמֶּסָּד.

33. וְהוּא אָמַר, הָשִׁיבוּ אוֹתָם אֵלַי, וְהִתְחִיל לְלַטֵּף אֶת צוּאֲרֵיהֶם וְאֶת שׁוּקֵיהֶם.

34. וַיִּכְבֶּר הָעַמְדָנוּ סוּלַיְמָאן בְּנִסְיוֹן, בְּהוֹשִׁיבָנוּ עַל כֶּסֶּאָו גּוֹף אַחֵר דּוֹמָה לוֹ (וְהוּא הִבִּין אֶת הַרְמִז),³ אַחֲרֵי כֵן שָׁב בְּתִשׁוּבָה.

35. אָמַר, רְבוּנִי! סִלַּח לִי וְתֵן לִי מְלוּכָה אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה (כְּמוֹהָ) לְאִישׁ אַחֲרִי. כִּי אַתָּה הַמַּעֲנִיק רַב-חֶסֶד.

36. וְאִזּוּ הָעַמְדָנוּ לְרִשּׁוֹתָו אֶת הָרוּחַ לְמַהֵר בְּכַקְדָתוֹ בְּקִלּוֹת לְכָל אֲשֶׁר יִצְוָה,

37. וְאֶת הַשְּׁטָנִים בְּנָאִים וְצוֹלָלִים,

38. וְאַחֲרֵים אֲסוּרִים בְּאֲזָקִים.

39. זֹאת מִתְנַתְּנוּ. עֲשֵׂה חֶסֶד אוֹ מִנֵּע בְּלִי חֲשָׁבוֹן.

40. אֲכֹן מִבְּטַחַת לוֹ קִרְבַּתְנוּ, וְחִזְרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ.⁴

1. בערבית: بالحق: באל-חק. זאת אומרת, תן לכל אדם מה שמגיע לו מן הזכויות, ואל תקפח אף בן-אדם.

2. הכוונה לסוליימאן.

3. יש חלוקי דעות בין מפרשי הקוראן על מהות הגוף הזה.

4. ראה לעל פסוק 25 והערה.

קטע 4

41. הִזְכֵּר אֶת עֲבָדֵינוּ אִיּוֹב (אִיּוֹב), כַּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, וְאָמַר, הִשְׁטֹן פָּגַע בִּי בַעֲיָפוֹת וְעָנוּי.¹
42. (וְנִעְנָה), הִכָּה (אֶת הָאָדָמָה) בְּרִגְלָךְ, הִנֵּה מִים קָרִים לְרַחֲצָה וְלִשְׁתִּיָּה.
43. וְהַחֲזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ וְהַכְּפִלְנוּ אֶת מִסְפָּרָם כְּחֶסֶד מֵאֲתָנוּ וּכְלָקָח לְאִנְשֵׁי בֵינָה.
44. קַח בְּיָדְךָ חֲבִילֹת עֲשָׂבִים טָרִיִּים וְהִכָּה (אֶת אֲשֶׁתְּךָ) בָּהּ,² וְאַל תַּחֲלֹל אֶת שְׁבוּעֶתְךָ. וּמִצָּאֵנוּ אוֹתוֹ נוֹשֵׂא הַתְּלָאוֹת בְּסִבְלָנוֹת, מִה טוֹב הָעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהֵה), הוּא חֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.
45. הִזְכֵּר אֶת עֲבָדֵינוּ, אֲבָרָא הַיִּם, אֶסְחָאק, וַיעֲקֹב, בַּעְלֵי הַכּוֹחַ וְהָרְאִיָּה הָעֵמֶקָה (בַּעֲבֹדֶת אֱלֹהֵה),
46. אֲכֹן אֲנַחְנוּ טַהֲרָנוּ אוֹתָם עַל זִכְרָם הַמִּתְמִיד לְעוֹלָם הַבָּא,
47. וְאֲכֹן הֵם אֲתָנוּ מִן הַבְּחִירִים הַטּוֹבִים.
48. וְהִזְכֵּר אֶת אֶסְמָאֵעִיל, אֶת אֱלִיסֵעַ, וְאֶת דָּוִי אֶל-כְּפֹל, כֻּלָּם מִן הַטּוֹבִים,
49. (הַקּוֹרְאֵן) הִנֵּה הוּא הַזֹּהֲרָה וְכָבוֹד (לְךָ וּלְבְנֵי עַמְּךָ), וְאֲכֹן לִירְאֵי אֱלֹהֵה הַחֲזָרָה הַטּוֹבָה,
50. אֶל גְּנֵי עֵדֶן, פְּתוּחוֹת לַפְּנִיָּהִם הַדִּלְתוֹת,
51. נָחִים בְּתוֹכָם, וְשׂוֹאֲלִים פִּירוֹת רַבִּים וּמִשְׁקָה,
52. כְּשֶׁלְצָדָם עֲלָמוֹת צְנוּעוֹת מִבֶּט וּבְנוֹת גִּיל אֶחָד.
53. כָּל זֶה מִבְּטָח לָהֶם לְאַחַר יוֹם הַחֲשָׁבוֹן.
54. הִנֵּה זֹאת פְּרִנְסָתָנוּ לֹא תִחַדֵּל לְעוֹלָם.³
55. זֶה הוּא, וְאוֹלָם לְכּוֹפְרִים הַשִּׁיבָה הָרָעָה,
56. בְּגִיחָם בּוֹ יִצְלוּ. מָה רַע הִיצוּעַ!
57. אֶת זֹאת וְיִטְעֲמוּ אִפּוֹא מִשְׁקָה רוֹתְחִים וְלַחָה,
58. (וְנִעְנָשׁ) אַחֲרִים כְּמוֹהוּ מִיָּנִים שׁוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 83.

2. להכות את אשתו. כאשר היה איוב חולה, אשתו הרגיזה אותו, אז הוא נשבע, אם יחלים ממחלתו יתן לה מאה מלקות. מתוך רחמנות על האשה, אללה הנחה איוב איך יתן לה מאה המלקות בלי לגרום לה נזק גופני.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 96 ; סורת הוד 11 : 108 ; סורת פוצלת 41 : 8 ; וסורת אר-רעד 13 : 35.

59. הִנֵּה חֵבֶר מֵאַנְשֵׁי הָאֵשׁ מְנַסֶּה לְבֹא עִמָּכֶם, לֹא יִבְרְכוּ אוֹתָם לְשָׁלוֹם, גַּם הֵם יִצְלוּ בְּאֵשׁ.
60. (הַבָּאִים יִגִּידוּ), אַתֶּם אֵינְכֶם בְּרוּכִים, כִּי אַתֶּם הִבַּאתֶם אוֹתוֹ (הַעֲנֵשׁ) לָנוּ. רַע אֲפֹא הַמִּשְׁכָּן.
61. וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנֵנוּ! אֱלֹה אֲשֶׁר הֵבִיאוֹ לָנוּ אֶת זֶה, הִכְפֵּל אֶת עֲנִשָּׁם בְּאֵשׁ.
62. וַיֹּאמְרוּ (שׁוֹכְנֵי גֵיהֶנֶם), מַה לָּנוּ, לֹא נִרְאָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חִשְׁבְּנוּ אוֹתָם לְרָשָׁעִים?
63. הָאֵם הַשְׁפֵּלְתָּנוּ לָהֶם, אוֹ נַעֲלָמוּ מִן הָעֵינִים?¹
64. אַכֵּן אַמַּת הִיא, כָּד יִתּוּכְחוּ בְּעַלֵּי הָאֵשׁ.

קטע 5

65. אָמַר, אֲנִי רַק מִזְהִיר, אֵין אֱלֹה מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָ, הָאֶחָד, הַמְּנַצֵּחַ.
66. רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, הַעֲזִיז וְהַסֹּלֶחַ.
67. אָמַר, (הַקּוֹרְאֵן הַזֶּה) דָּבַר עֲצוּם הוּא (לָכֶם בְּלָכֶם).²
68. אַךְ אַתֶּם פּוֹנִים לוֹ עֶרֶף.
69. אֵין לִי כָּל יָדִיעוֹת עַל דִּיּוּנֵי הַיְשִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה (אוֹדוֹת אָדָם וּבְרִיאוֹתוֹ),
70. כִּי אֲנִי רַק מִזְהִיר וּמַטִּיף לְפִי מַה שֶׁנִּגְלָה לִּי.
71. בְּאִמּוֹר רְבוּנָד לְמַלְאָכִים, הִנֵּה אֲנִי יוֹצֵר אָדָם מִטֵּיִן.³
72. וְהִיָּה בַּעֲשׂוֹתֵי אוֹתוֹ וְנִפְחָתִי בּוֹ מְרוּחִי, (כַּבְּדוּהוּ) וְסִגְדוּ לוֹ.
73. וְכָל הַמַּלְאָכִים יִחַדּוּ סִגְדוּ,
74. חוּץ מֵאַבְרָהָם שֶׁהִתְיַחַר וְהִיָּה בְּכּוֹפְרִים.
75. אָמַר (אֱלֹהָ), הוּא אֲבָלִים! מַה עָצַר אוֹתָד לְסַגֵּד לְאֲשֶׁר יַצַּרְתִּי בְּיָדִי? הַתְּנַשְׂאֵת, אוֹ מִן הָעֲלִיוֹנִים אֵתָה?
76. וַאֲמַר אֲבָלִים. טוֹב אֲנִי מִמֶּנּוּ, אוֹתִי יַצַּרְתָּ מֵאֵשׁ, וְאוֹתוֹ יַצַּרְתָּ מִטֵּיִן.
77. אָמַר (אֱלֹהָ), יֵא מִמֶּנּוּ (מִן הַגֵּן)! כִּי אֲרוּר אַתָּה.
78. וְעֲלִיד קָלְלָתִי עַד יוֹם הַדִּין.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 110.

2. ר' סורת אנ-נבא' 78 : 2. (النبا العظيم - אנ-נבא' אל-עזים = הדבר העצום, הקוראן).

3. הבטוי בערבית «نفس» שווה לו בעברית «בשר». ספור בריאת אדם הראשון נזכר בסורת אל-בקרר 30 : 39 ; סורת אל-אעראף 7 : 11 - 25 ; סורת אל-חגיר 15 : 26 - 42 ; סורת אל-כהף 18 : 50 ; סורת אל-אסרא' 17 : 61 - 65 ; וסורת טא. הא 20 : 116 - 123.

79. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אֲרֻכָּה עַד יוֹם קוֹמָם לְתַחִיָּה.
80. אָמַר (אַלֵּלָהּ), הִנֵּה אַתָּה בֵּין אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם אֲרֻכָּה,
81. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיְדוּעַ (יוֹם הַדִּין).
82. אָמַר (אַבְלִיס), (אֲשַׁבֵּעַ) בְּעוֹד! כִּי אַתָּעָה אֶת כָּל בְּנֵי אָדָם,
83. מִלְּבַד עַבְדֶּיךָ הַנְּאֻמָּנִים מִבְּיָנֵיהֶם.
84. אָמַר (אַלֵּלָהּ), הָאֻמָּת הִיא מִמֶּנִּי, וְאֵת הָאֻמָּת אֲגִיד,
85. וּבָךְ וּבְכָל אֵלֶּה הַהוֹלְכִים אַחֲרֶיךָ מִבְּיָנֵיהֶם אֲמַלֵּא אֶת גִּיהֶנֶם.
86. אָמַר (מוֹחַמַד), לֹא אֲשַׁאֵל מִכֶּם עָלָיו (עַל הַקּוּרְאָן) שְׂכָר, וְאִינִי
בְּמַתְיָמָרִים,
87. אֵין הוּא (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא אֲזַהְרָה לְבְנֵי הָעוֹלָם (בְּנֵי הָאָדָם וְהַג'וֹ),¹
88. וּבְעוֹד מוֹעֵד תִּקְבְּלוּ וְדִיעָה עַל מָה מוֹדִיעַ הוּא.

39

סִוֵּרַת אֶץ-זוֹמֵר הַחֲבוּרוֹת

סורה זו נקראת «אֶץ-זוֹמֵר, הַחֲבוּרוֹת» משום שאללה מזכיר בה חבורות המאושרים מאנשי הגן, ר' פ' 73, כמו כן מזכיר חבורות האומללים מאנשי האש, ר' פ' 71. הורדה במכה אחרי סורת סבא' 34, ופסוקיה שבעים וחמשה. קיבלה את שמה «הַחֲבוּרוֹת» מפסוק שבעים ואחד.

סורת אז-זומר 39

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הורדת הספר (הקוראן) מן השמים היא מאת אללה העזיז והחכם.¹
2. הורדנו את הספר מן השמים אליך (מוחמד) באמת, על כן עבד את אללה והתמסר לו בכל אמונתך.
3. הלא לאללה הדת הצרופה? אכן אלה אשר לקחו להם מבלעדי מגנים, (טוענים), אנחנו עובדים אותם רק למען יקרבו אותנו יותר אל אללה. אללה ישפט ביניהם במה שנהלקו בו, אולם אללה לא ידריך כל כוזב כופר.
4. אלו רצה אללה לקחת לו וליד, כי אז בחר לו מאשר יברא את אשר ירצה. לו השבח! הוא אללה האחד והיחיד והמנצח.
5. הוא ברא את השמים ואת הארץ באמת, והוא מגלגל את אור היום בחשכת הלילה, ומגלגל את חשכת הלילה באור היום,² ומשעבד את השמש ואת הירח. כל אחד מהם נע במסלתו עד לעת מועד.³ הלא הוא העזיז והסולח?
6. בראכם מנפש אחת ועשה ממנה בת זוגה,⁴ והוריד לכם מקנה, זכר ונקבה, שמונה.⁵ הוא בורא אתכם בבטן אמכם, שלב אחרי שלב, בחשכה משלשת.⁶ זהו אללה רבונכם ולו המלכות ואין אלה זולתו. וכיצד אפוא אתם סוטים מהדרך הישרה?⁷
7. אם תכפרו, הנה אללה אינו נזקק לכם,⁸ ולא ירצה אללה לעבדיו את הכפירה, ואם תודו (לו) יהיה זה לטובתכם. אף נפש לא תשא משא נפש

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 192 - 195 ; סורת ע'אפר 40 : 2 ; וסורת פוצלת 41 : 42.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת פאטר 35 : 13.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 1.

5. שמונה: מדובר בזכר ונקבה מארבעת סוגי מקנה: גמלים, בקר, כבשים, ועזים. ר' סורת אל-אנעאם

6 : 143.

6. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

7. ר' סורת יונוס 10 : 32.

8. ר' סורת אאל עמראן 3 : 97.

אחרת, כי בסופכם אל רבונכם תחזרו, ואז יודיעכם את אשר עשיתם. כי הוא יודע חביני הלב.

8. כאשר תפגע באדם צרה, הוא יקרא אל רבונו ושב אליו,¹ אך כאשר אללה מעבירה בחסדו ממנו, הוא שוכח שקרא אליו לפני כן,² ומצטרף לאללה אלילים למען התעות מדרכו. אמר, התענג לד מעט על כפירתך, כי אתה בין אנשי האש.³

9. (הדומה כופר כזה) למי ששומר על מועדי התפלה במשך הלילה, בסגידה או בעמידה, ונזהר מפני העולם הבא ומקוה לרחמי רבונו? אמר, האם דומים בעלי דעת לחסרי דעת? רק אנשי בינה ודעת יזכרו.

קטע 2

10. אמר, הוי עובדי (עובדי אללה) אשר האמינו! יראו את רבונכם. לאללה אשר עשו הטוב בעולם הזה יקבלו טובה (בעולם הבא).⁴ וארץ אללה רחבה היא,⁵ ולבעלי הסבלנות ישלם שכרם בלי חשבון.

11. אמר, נצטויתי לעבד את אללה, תמים עמו בדת,

12. ונצטויתי להיות ראשון המסלמים.⁶

13. אמר, ירא אני מענש יום עצום אם לא אצית לרבוני.⁷

14. אמר, את אללה אעבד תמים עמו בדתי,

15. עבדו אפוא את אשר רציתם מבלעדיו. אמר, האובדים הם אלה אשר אבדו נפשותיהם ובגוי משפחותיהם יום התקומה. באמת זה הוא האבדון הגלוי.⁸

16. להם מעליהם צללים של האש ומתחתם צללים. זה הדבר אשר בו יפחיד אללה את עבדיו. הוי עבדי! על כן יראוני.

17. ואלה שהתרחקו מן הטאע'ות⁹ ונמנעו מלעבד אותה, וישבו אל אללה, להם הבשורה הטובה. על כן בשר טובות לעובדי,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67.

2. ר' סורת ינוס 10 : 12.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 30 ; וסורת לוקמאן 31 : 24.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 30.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 56.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 91.

7. ר' סורת ינוס 10 : 15.

8. ר' סורת אל-חג' 22 : 11.

9. «טאעיות» שם כולל לאלילים אשר הערבים עבדו לפני האסלאם. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36.

18. אֲשֶׁר יִקְשִׁיבוּ לְדָבָר, וְיִלְכוּ אַחֲרֵי הַטּוֹב אֲשֶׁר בּוֹ (דְּבָרֵי הַקּוֹרְאֵן), אֵלֶּה הֵם
אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אֱלֹהֶה וְאֵלֶּה הֵם הַנְּבוֹנִים.
19. הָאֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק דְּבַר הָעֶנֶשׁ, הָאֵתָה תַּצִּיל אֶת אֲשֶׁר בָּאֵשׁ
(גִּיהֶנָּם)?
20. אָבֵל הִירָאִים אֶת רַבּוֹנָם, שְׁמוּרִים לָהֶם חֲדָרִים עֲלִיוֹנִים בְּנוֹיִים עֲלֵיהֶם
חֲדָרִים בְּנוֹיִים, וְתַחֲתָם זֹרְמִים נְהֻרוֹת. זוֹהִי הַבְּטָחַת אֱלֹהֶה שְׁאִינוּ מִפֶּר
הַבְּטָחָה.
21. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֱלֹהֶה מוֹרִיד מִים מִן הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁחִיל אוֹתָם בְּתוֹךְ
הָאֲדָמָה וְחוֹסֵד אוֹתָם בְּמַעְיָנוֹת.¹ וְאַחֵר כֵּךְ יוֹצִיא בָהֶם צֶמַח מְסוּגִים
שׁוֹנִים הַמְתִּיבֵשׁ וּמַצְהִיב, וְאִי יִהְיֶה אוֹתוֹ לְרִסְיָסִים.² בְּזֹאת יֵשׁ אֲזַהֲרָה
לְאַנְשֵׁי בִינָה.

קטע 3

22. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר הָאִיר אֱלֹהֶה אֶת לְבוֹ בָּאוֹר הָאֶסְלָאם, וְהוּא הוֹלֵךְ בָּאוֹר
רַבּוֹנוֹ (כְּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים)? אָכֵן אוֹי לָהֶם לְאֲשֶׁר קָשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם מִזְכוֹר אֱלֹהֶה.
בְּתַעֲהָה גְלוּיָהּ הֵם.
23. אֱלֹהֶה הוֹרִיד (מִן הַשָּׁמַיִם) הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּדָבָרִים, סֵפֶר (הַקּוֹרְאֵן) שֶׁכָּל
חֲלָקָיו תּוֹאֲמִים, חוֹזֵר וְנִשְׁנָה. עוֹרֵם שֶׁל הִירָאִים אֶת רַבּוֹנָם יַעֲשֶׂה חֲדוּדִים
חֲדוּדִים, אוֹלָם אַחֵר כֵּךְ יִבְיֵאוּ הַרְגָּעָה לְעוֹרֵם וּלְלִבּוֹתֵיהֶם עַל יְדֵי הַזְכָּרָת
שֵׁם אֱלֹהֶה.⁴ זוֹהִי הַהִדְרָכָה שֶׁבָּהּ יִדְרִיךְ אֱלֹהֶה אֶת מִי שִׁירָצָה, כָּל אֲשֶׁר
יִתְעַהוּ אֱלֹהֶה, אִין לוֹ מִדְרִיךְ.
24. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר יָגוּן עַל נִפְשׁוֹ בְּפָנָיו מִפְּנֵי הָעֶנֶשׁ הָאֶכְזָרִי בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים,
(בְּגִלָּל שִׁידָיו אֶסּוּרוֹת, כְּמֵאֲמִין אֲשֶׁר יִכְנַס לָגוֹן עֵדוֹן?)⁵ וְיֹאמֶר לַכּוֹפְרִים,
טַעְמוֹ אֶת (גְּמוּלָה) מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.
25. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים) שֶׁל מִכָּה) הַכְּחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחֵיהֶם, וַיִּבְּאוּ
עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ מִמְּקוֹם שֶׁלֹּא יְחוּשׁוּ,⁶
26. לָכֵן אֱלֹהֶה נָתַן לָהֶם לְחוּשׁ אֶת הַקְּלוֹן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאָכֵן עֶנֶשׁ הָעוֹלָם
הַבָּא גָדוֹל מִזֶּה, לוֹ יָדְעוּ.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 48.

2. ר' סורת אל-כהף 18 : 45.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 122.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 2 - 4 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 73.

5. ר' סורת אל-מולכ 67 : 22 ; וסורת אל-קמר 54 : 48.

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

27. הבאנו לבני האדם משלים שונים (מהאמות הקודמות) בקוראן הזה למען יזכרו,¹
28. והוא קוראן ערבי ברור בלא כל עקמות, למען יראו אלה.
29. משל אלה משל, אדם (עבד) שיך למספר שתפים והם תמיד רבים ביניהם, ואדם (עבד) אשר נתון כלו לאיש אחד. הידמה האחד לחברו? השבח לאלה, ואולם מרביתם לא יודעים.²
30. אכן אתה (מוחמד) מת והם מתים,³
31. אחרי כן ביום תחית המתים תתדינו בפני רבונכם.

חלק 24

קטע 4

32. ומי כופר יותר מזה שדבר קזב על אלה וכחש באמת שהגיעה אליו? האין בגיהנם משכן לכופרים?
33. אבל זה אשר הביא את האמת (מן הנביאים) וזה אשר האמין בה, אלה הם יראי אלה,
34. להם כל אשר יחפצו אצל אלה. זה שכר עושי הטוב,
35. כדי שיכפר להם אלה מן הרעות אשר עשו (לפני שהאמינו בו) וישלם להם את שכרם על מעשיהם הטובים.⁴
36. האם אין באלה מספיק מגן לעבדו (מוחמד)? הם מפחידים אותך באלה (האילילים) מבלעדי אלה. ומי שיתעה אותו אלה אין לו מדריך,
37. ואשר ידריך אותו אלה, אין לו כל מתעה. האין אלה עזוז ובעל נקמות?
38. ואכן אם תשאל אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, אלה. אמר, מה תחשבו, אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, אם ירצה אלה לפגוע בי, האם הם יכולים להעביר את פגיעתו (מעלי)? או אם ירצה לרחם עלי, האם הם יכולים למנוע רחמי (ממני)? אמר, דיני באלה, ועליו יסמכו הסומכים.⁵

1. ר' סורת אר-רום 30 : 28 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 43.

2. ר' סורת הוד 11 : 24.

3. זה הפסוק אשר אבו-בכר, הח'ליף הראשון אחרי מות הנביא מוחמד קרא לפני המוסלמים במדינה אחרי מותו של הנביא כדי להרגיע אותם. ר' סורת אאל עמראן 3 : 144.

4. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 16.

5. ר' סורת הוד 11 : 54 - 56.

39. אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! הַתְּנַהֲגוּ לְפִי בְּדִוְתֵיכֶם, וְאֲנִי אֶנְהַג לְפִי אֲמוֹנָתִי בְּאַלְלָהּ, בְּעֵתִיד תִּדְעוּ,

40. עַל מִי יְחוּל עֵנֶשׁ מִשְׁפִּיל, וְעַל מִי יְחוּל עֵנֶשׁ נִצְחִי.

41. הוֹרְדְנוּ אֶלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֶּפֶר (הַקּוֹרָאן) אֶל בְּנֵי אָדָם בְּאַמֶּת. מִי שֶׁיִּקְבֹּל אֶת הַהִדְרָכָה יִיטִיב לְעַצְמוֹ, וּמִי שֶׁיִּתְּעָה הָרִיחוּ מִתְּעָה רַק אֶת עַצְמוֹ, וְאִין אַתָּה אַחֲרָאִי לָהֶם.¹

קטע 5

42. אֶלְלָהּ יֶאֱסֹף אֶת הַנִּשְׁמוֹת בְּעַת מוֹתוֹ, וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא תִמְתְּנָה בְּעַת שְׁנָתוֹ. וְיַחֲזִיק אֹתוֹ אֶת אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶן הַמּוֹת, וְיִשְׁלַח אֶת הָאַחֲרוֹת עַד לְעַת מוֹעֵד. אָכֵן בְּזֶה אוֹתוֹת לְאַנְשִׁים חוֹשְׁבִים.²

43. הָאִם לִקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֶלְלָהּ מְלִיצִים? אָמַר (מוֹחַמַד), אֲפֹלוּ אִם לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֹאוּמָה, וְלֹא יִבְיִנוּ דְּבַר מִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

44. אָמַר (מוֹחַמַד), לְאַלְלָהּ שִׁיכַת הַהִמְלָצָה כְּלָה,³ בַּעַל מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵלָיו תִּחֲזְרוּ (בְּיוֹם הַדִּין).

45. וּבַהֲזָכַר אֶלְלָהּ לִבְדּוֹ, סָלְדוּ מִזֶּה לְבוֹתֵיהֶם שֶׁל אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא,⁴ וְאוּלָם אִם יִזְכִּירוּ אֶת הָאֱלִים הָאַחֲרִים זוֹלָתוֹ, יִשְׁמְחוּ.

46. אָמַר, הוּי אֶלְלָהּ! בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אַתָּה הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּעְלָם וְהַגָּלוּי, אַתָּה תִשְׁפֹּט בֵּין עַבְדֶּיךָ בְּאֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.

47. לוֹ הִיָּה לְכוֹפְרִים כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וּמִשְׁנָה כְּמוֹהוּ, הֵיוּ נוֹתְנִים אוֹתוֹ לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם מִרַע הָעֵנֶשׁ בְּיוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים. וְנִגְלָה לָהֶם מֵאֶלְלָהּ הַדְּבַר אֲשֶׁר לֹא צָפוּ לוֹ,

48. וְנִגְלוּ לָהֶם הַרְעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהָעֵנֶשׁ אֲשֶׁר לָעָגוּ לוֹ יִקִּיפּם.

49. כְּאֲשֶׁר פּוֹגַעַת צָרָה בְּאָדָם הוּא קוֹרֵא אֶלְיָנוּ. אֵד כְּאֲשֶׁר אֶנְחֲנוּ מַעֲנִיקִים לוֹ חֶסֶד מֵאַתָּנוּ, הוּא אוֹמֵר, בְּדַעַת (אֶלְלָהּ שֶׁאֲנִי רְאוּי לָזֶה) נָתַן לִי זֶה. אֲמָנָם! רַק מִבְּחֹן הוּא, וְאוּלָם מִרְבִּיתֶם אִינֶם יוֹדְעִים.

50. גַּם אֵלֶּה אֲשֶׁר קִדְּמוּ לָהֶם אֲמָרוּ כְּדִבְרֵיהֶם אֵלֶּה, וְאוּלָם לֹא הוֹעִיל לָהֶם מָה אֲשֶׁר רָכְשׁוּ,

1. ר' סורת יונוס 10 : 108 ; סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 60 - 61.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 255.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 35.

51. ופגע בהם הענש שהיו ראויים לו, ואלה אשר כפרו ופגעו בענש גם הם על מעשיהם הרעים שצברו, מבלי שיוכלו לברח מפני אלה וענשו.¹
52. האינם יודעים, כי אלה מרחיב ומצמצם את הפתנסה למי שירצה? ויש בזה לקח לאנשים מאמינים.

קטע 6

53. אמר (מוחמד לאנשים, שאלה אומר), הוי עבדי! אשר הפריזו בעשית מעשים מגנים, אל תתנאשו מרחמי אלה. כי אלה יסלח על כל החטאים.² הן הוא סלח ורחום.
54. וחזרו בתשובה אל רבונכם,³ והיו תמימים אתו לפני שיפגע בכם הענש, ואז לא תעזרו,
55. ולכו אחרי הטוב (הקוראן) שהורד אליכם מאת רבונכם, לפני שיבוא אליכם הענש פתאום, ואתם לא תחושו.
56. ותאמר (אז) נפש, אוי לי כי הזנחתי את חובותי כלפי אלה,⁴ והייתי מן הלעגנים.
57. או תאמר, לוי הדריך אותי אלה, הייתי ביראים,
58. או תאמר למראה הענש, לוי היה ביכלתי לחזור לחיים, כי אז הייתי במטיבים.⁵
59. אולם באו אליך אותותי, ואתה הכחשת אותם ביהירות, והיית מן הכופרים.
60. ביום תחית המתים תראה את אלה אשר דברו שקר על אלה כשפניהם קודרות, האין בגיהנם משכן לשחצנים?
61. ואולם את היראים יציל אלה בגלל יראתם את אלה ומעשיהם הטובים, שלא תגע בהם כל צרה וגון.
62. אלה הוא בורא כל דבר, והוא ממנה על הכל,

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 76 - 78 ; וסורת סבא' 34 : 35.

2. ר' סורת מרים 19 : 60.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 145 ; סורת אל-מאאידה 5 : 73 - 74 ; סורת את-תובה 9 : 104 ; סורת אל-בורוג'

10 : 85

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 31.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28.

63. וּבִידּוֹ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאַלֶּה שֶׁהִתְכַּחֲשׂוּ לְאוֹתוֹת אֱלֹהֵה יְהוָה
הַמִּפְסִידִים.

קטע 7

64. אָמַר, הָאֵם תִּצְווּ עָלַי לַעֲבֹד מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלַת אֱלֹהֵה, אַתֶּם הַנִּבְעָרִים?

65. כָּבֵר נִגְלָה לָךְ (מוֹחֲמַד) וְלֹאֶלֶה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֶיךָ, אִם תִּשְׁתַּף מִיִּשְׁהוּ עִם
אֱלֹהֵה, עֲמִלְךָ יִהְיֶה לְשׂוֹא וְתִהְיֶה מִן הַמִּפְסִידִים,

66. וְלָכֵן, עֲבֹד רַק אֶת אֱלֹהֵה וְהָיָה בְּמוֹדִים.

67. הֵם לֹא הֶעֱרִיכוּ אֶת אֱלֹהֵה כְּרֹאוֹי לוֹ. בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִחְזִיק אֶת כָּל
הָאָרֶץ בְּכַף יָדוֹ, וְאֶת הַשָּׁמַיִם מִקְפָּלִים בְּיָמִינוֹ. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר
יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.

68. וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר וְכָל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ יָמוּתוּ בְּהֵם בַּמָּקוֹם, פָּרַט לֹאֶלֶה
שֶׁאֱלֹהֵה יִמְנַע זֹאת מֵהֶם. וְאַחֵר כֵּךְ יִתְקַע שׁוֹב בְּשׁוֹפָר וְאֵז יָקוּמוּ וַיִּבְטִיטוּ.

69. אֵז תֹּאִיר הָאָרֶץ בְּאוֹר רְבוּנָה, וְיוֹשֵׁם פִּנְקָס הָרְשׁוּם לִפְנֵיהֶם,¹ וְיִוְבָאוּ
הַנְּבִיאִים וְהַעֲדִים, וְיִשְׁפְּטוּ בִּינֵיהֶם בְּצֶדֶק וְלֹא יִקְפְּחוּ,²

70. לְכָל נֶפֶשׁ יִשְׁלַם מְלֹא שְׂכָרָה עַל מַעֲשֶׂיהָ, וְהוּא יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ.

קטע 8

71. וְהוֹבִילוּ הַכּוֹפְרִים אֶל גִּיהֶנֶם חֲבוּרוֹת,³ וּבִבּוֹאָם אֵלָיו, וְנִפְתָּחוּ שַׁעְרָיו,
וְאָמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוֹמְרֵיו (מִן הַמִּלֵּאכִים), הָאֵם לֹא בָאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים
מִקֶּרְבְּכֶם, וְקִרְאוּ לִפְנֵיכֶם אוֹתוֹת רְבוּנָכֶם, וְהִזְהִירוּ אֶתְכֶם, כִּי תִפְגְּשׁוּ אֶת
יוֹמְכֶם זֶה?⁴ וַיֹּאמְרוּ, אָמֵן כֵּן. אוֹלָם יָבֹא בְּצֶדֶק הַעֲנֵשׁ עַל הַכּוֹפְרִים.

72. וַיֹּאמֶר, הַכִּנְסוּ בְּשַׁעְרֵי גִיהֶנֶם שָׁבוּ תִשְׁאַרוּ לְנֶצַח.⁵ כִּמָּה נוֹרָא הוּא מַעֲוֹן
הַכּוֹפְרִים הַיְּהִירִים.

73. וְהוֹבִילוּ אֵלֶה אֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת רְבוּנָם אֶל גֵּן עֵדֵן חֲבוּרוֹת, בְּבוֹאָם אֵלָיו,
יִפְתָּחוּ שַׁעְרָיו, וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוֹמְרֵיו, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, טוֹבִים אַתֶּם.
הַכִּנְסוּ וְהִשְׁאַרוּ כָאֵן לְנֶצַח.

1. ר' סורת אל-כהן 18 : 49.

2. ר' סורת אנ-נא' 4 : 40 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 47.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97 ; סורת מרים 19 : 85 - 86 ; וסורת אט-טור 52 : 13.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130 ; וסורת אל-מולכ 67 : 8 - 10.

5. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 44.

74. וַיֹּאמְרוּ, הֲשִׁבַּח לְאַלֵּלָהּ אֲשֶׁר קִיַּם אֶת הַבְּטָחָתוֹ וְהוֹרִישׁ לָנוּ אֶת אֲדָמַת (הַגֹּן),¹ נִשְׁכֹּן בְּגֹן עֵדֶן בְּאֶשֶׁר נִחְפָּץ. אַכֵּן מָה טוֹב שְׂכַר הָעֲמָלִים לַעֲשׂוֹת טוֹב.²
75. אַז תִּרְאֶה אֶת הַמַּלְאָכִים סוֹבְבִים אֶת כֶּסֶּה הַמַּלְכוּת, מְשַׁבְּחִים וּמְהַלְלִים אֶת רַבּוֹנָם. וְנִחְרָץ הַדָּבָר בִּיְנִיָּהֶם בְּצִדֵּק, וַיֹּאמֶר, הֲשִׁבַּח לְאַלֵּלָהּ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 194.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 136.

40

סִוֵּרַת ע' אֶפֶר הַסֵּלֶחָן

סורה זו נקראת גם «אלמואמן, המאמין». ר' פ' 28.
סורה זו נקראת «ע' אֶפֶר, הַסֵּלֶחָן» משום שאללה פתח
את הסורה בתואר מתוארי הכבוד שלו, והוא «ע' אֶפֶר».
ר' פ' 3.
הורדה במכה אחרי סורת אז-זומר 39, ופסוקיה שמונים
וחמשה, קיבלה את שמה «הַסֵּלֶחָן» מפסוק שלושה.

סורת ע'אפר 40

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ

קטע 1

1. ח. מ. ¹
2. הסֵפֶר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן) הוֹרֵד (אֶל הַנְּבִיא מוֹחֵמֵד) מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהָ הָעֶזּוּז וְהַיּוֹדֵעַ,
3. הַסֵּלְחָן לַחַטָּאִים, וּמִקְבֵּל הַתְּשׁוּבָה, וְהַעֲוֹנֵשׁ קָשׁוֹת, ² וּבַעַל הָאֲמָצְעִים הַרְבִּים, ³ אֵין אֱלֹהָ בִּלְעָדָיו, וְסוּף כָּל־סֵלְחָן לַחֲזֹר אֵלָיו.
4. רַק הַכּוֹפְרִים מִתְּנֹכְחִים עַל אוֹתוֹת אֱלֹהָ, ⁴ לֹא יִשְׁלַח אוֹתָדָד (מוֹחֵמֵד) אִפּוּא הַסֵּתִיבּוּתָם בְּאַרְצוֹת לְמִסְחָר וְעִסְקָה. ⁵
5. כִּפְרוּ לַפְּנִיָּהִם בְּנֵי עַם נוּחַ וְעוֹבְדֵי אֱלִילִים אֲחֵרִים. ⁶ כָּל אִמָּה הַתְּכַוְנָה לַפְּגַע בְּשָׁלִיחַ שְׁלָחָה. הֵם הַתְּנֹכְחוּ בְּשׂוֹא כְּדֵי לְהַפְרִיד בּוֹ אֶת הָאֲמָת, וְאוֹלָם אֲנִי הָעֵנֶשְׁתִּי אוֹתָם, וּמָה קָשָׁה הָיָה עֲנֹשִׁי.
6. וְכָד נִתְאַמְתּוּ דְּבָרֵי רְבוּנָדָד כִּי הַכּוֹפְרִים סוּפָם הָאֵשׁ.
7. אֱלֹהָ (הַמִּלְאָכִים) הַנוֹשָׂאִים אֶת כָּס הַמַּלְכוּת, וְאֱלֹהָ אֲשֶׁר סְבִיבוֹתָיו, יִשְׁבַּחוּ וְיִהְלְלוּ אֶת רְבוּנָם וְיִאֲמִינוּ בּוֹ, וְיִבְקִשׁוּ סְלִיחָתוֹ לְמַאֲמִינִים, רְבוּנָנוּ! אַתָּה מְקִיף כָּל דְּבָר בְּרַחֲמִים וְדַעַת, ⁷ סֵלַח אִפּוּא לְאֲשֶׁר שָׁבוּ וַיִּלְכוּ בְּדַרְכָּד, וְשָׁמַר עֲלֵיהֶם מַעֲנֵשׁ שְׁאוֹל. ⁸
8. רְבוּנָנוּ! הַכִּנֵּס אוֹתָם אֶל גְּנֵי עֵדֶן אֲשֶׁר הַבְּטַחְתָּ לָהֶם, וְאֶת אֲשֶׁר עָשָׂה הַטּוֹב מֵאֲבוֹתֵיהֶם וּנְשׁוֹתֵיהֶם וְצִאֲצֵאֵיהֶם, כִּי אַתָּה הָעֶזּוּז וְהַחֲכָם,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מיס. שתי האותיות האלו הופיעו בפתיחת שבע סורות: ע'אפר 40; פוצלת 41; אש-שורא 42; אז-ז'ורוף 43; אד-דוח'אן 44; אל-ג'את'יה 45; אל-אחקאף 46.

2. ר' סורת אל-חג'ר 15: 49 - 50.

3. ר' סורת אבראהים 14: 34.

4. הכוונה פה היא לאנשי מכה שנסעו לכל מקום בשביל המסחר והעסק שלהם. ר' סורת קוריש 106.

5. ר' סורת אאל עמראן 3: 196 - 197; וסורת לוקמאן 31: 24.

6. ר' סורת הוד 11: 17.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6: 80; סורת אל-אעראף 7: 89; וסורת טא. הא 20: 98.

8. ר' סורת אל-בקרה 2: 201; וסורת אאל עמראן 3: 16.

9. וישמר אותם מן הרעות, ואשר תשמר אותו ביום ההוא (יום הדין) מן הרעות, הנה רחמתי, וזוהי הזכיה העצומה.

קטע 2

10. יקראו אל הכופרים (בגיהנם), שנאתו של אלה כלפיכם גדולה משנאתכם את נפשותיכם בהקראתם להאמין וכפרתם.
11. והם (הכופרים) יאמרו, רבוננו! המת אותנו פעמים, והחליית אותנו פעמים, ואנחנו מודים בחטאינו. האם יש דרך לצאת מכאן (מן הענש הזה)?¹
12. (ואז יאמר להם, לא!) הענש הזה לכם, כי כאשר נקרא אלה לבדו, כפרתם, ואולם כאשר צרפו לו שתפים האמנותם (בהם), אכן המשפט לאלה העליון והכביר,
13. הוא המראה לכם את אותותיו, והמוריד לכם מן השמים מזון, אך רק החוזר בתשובה יזכר (אותות וחסד רבנו).
14. קראו רק אל אלה והיו מסורים באמונתכם רק לו, וגם אם מאסו הכופרים.
15. מרום המעלות רבון פס המלכות, השולח את הרוח (ההשראה) בפקודו למי שיצאה מעבדיו למען יזהיר מפני יום המפגש (יום הדין),
16. ביום ההוא, כשיופיעו כלם לפניו, לא יסתירו דבר מאלה. למי המלוכה היום? לאלה האחד המנצח.
17. היום ישלם לכל נפש על מעשיה, אין כל עשק היום, כי אלה מהיר חשבון.
18. והזהר אותם מפני יום יקרב פתאום (יום הדין), כאשר תלכבות עד לגרון יגיעו,² והם נחנקים מפחד. אין לכופרים כל קרוב רחום, ולא מליץ ישר אשר דבריו נשמעים,
19. אלה יודע ממבט עיניהם למה הם מתכוננים לעשות ומה שנסתר בלכבות,
20. ואלה ישפט באמת, ואולם אלה (השתפים) אשר יקראו אליהם מבלעדיו, לא ישפטו במאומה. אכן אלה הוא השומע והרואה.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 10.

קטע 3

21. האם לא יעברו בארץ ויראו איד היתה האחרית של אלה אשר היו לפניהם! הם היו חזקים ומבססים יותר מהם בארץ.¹ ואולם אלה הכה בהם כי חטאו, ולא היה להם מגן מפני אלה,
22. משום ששליחיהם הביאו אליהם אותות ברורים, והם כפרו, לכן אלה הענישם, כי הוא חזק וענשו קשה.
23. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו ועם סמכות ברורה,
24. אל פרעה, האמאן, וקארון, אך הם אמרו, מכשף כוזב.²
25. וכאשר בא אליהם באמת מאתנו, אמרו, המיתו את בני אלה שהאמינו בו ותשאירו את נשותיהם בחיים (כעבדים לכם). אך אין תחבולות הכופרים וזממיהם מצליחים.
26. ואמר פרעה, הניחו לי ואהרג את מוסא, ויקרא אל רבונו (להגן עליו), כי ירא אני פן ימיר דתכם, או ישחית את הארץ.
27. ואמר מוסא, אני מבקש מגן ומחסה אצל רבוני ורבונכם, מפני כל יהיר שאינו מאמין ביום החשבון.

קטע 4

28. אז אמר איש מאמין ממשפחת פרעה, אשר הסתיר את אמונתו, האם תהרגו אדם משום שהוא אומר, אלה הוא רבוני? וכבר בא אליכם בהוכחות מרבונכם? אם הוא כוזב, עליו יחול הענש בעד כזביו, אך אם אמת ודבר, הרי יחול עליכם חלק מהענשים שהוא מאים עליכם, כי אלה לא ידריך את מי שהוא משחת ושקרן.
29. (והוא המשיך להטיף), הוי בני עמי! היום בידיכם המלכות, ואתם השולטים בארץ, אך מי יצילנו מפגיעתו של אלה באשר תבוא? אז אמר פרעה, לא מראה לכם אלא מה שאני רואה כנכון, ולא אדריך אתכם אלא בדרך הנכונה.³
30. אז אמר המאמין, הוי בני עמי! אני ירא פן יבוא עליכם יום כיום אשר בא על מחנות עובדי האלילים (אשר התנגדו לביאייהם),

1. ר' סורת אר-רום 30 : 10.

2. ר' סורת אד'ד'אריאת 51 : 52 - 53.

3. ר' סורת טא. הא 20 : 79.

31. כְּמִנְהָג עִם נוֹחַ וְעָאד וְת' מוֹד, וְאַלְהָ אֲשֶׁר מֵאַחֲרֵיהֶם.¹ אֵלֶּלָה אֵינִי רוֹצֶה לְגַרֵם עוֹל לְעַבְדִּיו.
32. הוּי בְּנֵי עַמִּי! יָרָא אֲנִי לְגוֹרְלָכֶם בְּיוֹם הַקְרִיאוֹת (יוֹם הַדִּין),
33. יוֹם בּוֹ תִּנְסוּ לְבָרַח (מִהֶעֱנֵשׁ), אָבֵל לֹא יִהְיֶה לָכֶם מְגוֹנוֹ מִפְּנֵי אֵלֶּלָה, וּמִי שִׁיתַּעָה (אוֹתוֹ) אֵלֶּלָה אֵין לוֹ מְדָרִיד.
34. וּכְבָר בָּא אֲלֵיכֶם יוֹסוּף מִלְפָּנִים בְּאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֵד אֲתֶם לֹא הִפְסַקְתֶּם לְהִטִּיל סֶפֶק בְּאֲשֶׁר הִבִּיא, וְכֹאֲשֶׁר מֵת אֲמַרְתֶּם, אֵלֶּלָה לֹא יִשְׁלַח אַחֲרָיו שְׁלִיחַ. כֵּן מִתַּעָה אֵלֶּלָה אֵת כָּל מִשְׁחִית וּמִפְקֶפֶק.
35. אֵלָה אֲשֶׁר יִתְנַחֲחוּ בְּדַבַּר אוֹתוֹת אֵלֶּלָה בְּלֹא הוֹכָחָה שְׂבָאָה אֲלֵיהֶם, הַתְנַהֲגוֹת כְּזוֹ מְאוֹד שְׁנוּאָה עַל אֵלֶּלָה וְהַמֵּאֲמִינִים, וְכֵן יַחְתֵּם אֵלֶּלָה לְבוֹ שֶׁל כָּל שֹׁחֲצוֹ וְעָרִיצִי.
36. וְאָמַר פְּרָעָה, הָאֲמָאן (הֶמֶן)! בְּנָה לִי מִגְדָּל לְמַעַן אֲגִיעַ אֶל הַשְּׁעָרִים,²
37. שְׁעָרֵי הַשָּׁמַיִם, וְאֶעֱלֶה אֶל רְבוּנוֹ שֶׁל מוֹסָא, וְאֲנִי חוֹשֵׁב אוֹתוֹ לְשַׁקְרוֹ. וְכֵן קִשְׁטוּ בְּעֵינֵי פְרָעָה רַע מַעֲשֵׂיו, וְהִרְחִיק מִן הַנְּתִיב שֶׁל אֵלֶּלָה, אֵד הַמְזֻמָּה שֶׁלּוֹ הִבִּיָּאָה לוֹ רַק אֲבִדוֹן.

קטע 5

38. אֲזִי אָמַר הַמֵּאֲמִין, הוּי בְּנֵי עַמִּי! לְכוּ אַחֲרַי וְאֲדָרִיד אֲתֶכֶם בְּדֶרֶךְ הַנִּכְוֹנָה.
39. הוּי בְּנֵי עַמִּי! חֲיֵי הָעוֹלָם הִזָּה הֵם רַק הַנָּאָה זְמַנִּית, אֵד הָעוֹלָם הַבָּא הוּא מְעוֹן הַנֶּצַח.
40. עוֹשֶׂה הָרָעָה יִקְבֵּל רָעָה כְּרַעְתּוֹ, וְעוֹשֶׂה הַטוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלָה יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן יִפְרָנְסוּ בּוֹ בְּלִי חֶשְׁבוֹן.
41. הוּי בְּנֵי עַמִּי! מַה לִּי, אֲשֶׁר אֲזַמִּין אֲתֶכֶם לְבוֹא אֶל הַיְשׁוּעָה, וְאֵלוֹ אֲתֶם תִּזְמַיְנוּ אוֹתִי אֶל הָאֵשׁ?
42. אֲתֶם מְזַמְּנִים אוֹתִי לְכַפֵּר בְּאֵלֶּלָה וּלְשַׁתֵּף בּוֹ אֵת אֲשֶׁר אֵין לִי דַעַת בּוֹ, וְאֲנִי מְזַמֵּן אֲתֶכֶם אֶל הָעִזּוֹז וְהַסּוֹלַח.
43. אֵין סֶפֶק כִּי זֶה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתִי אֲלֵיו (עֲבֹדַת הָאֱלִילִים) אֵינִי רֹאִי שִׁיקְרָאוֹ לוֹ לֹא בְּעוֹלָם הִזָּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא,³ וְרַק אֶל אֵלֶּלָה סוֹפְנוֹ לְשׁוֹב, וְכִי הַמִּשְׁחִיתִים הֵם בְּעָלֵי הָאֵשׁ.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 54.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6 ; וסורת פאטר 35 : 14.

44. וְאָכַן עוֹד תִּזְכְּרוּ אֶת אֲשֶׁר אִמְרָתִי לָכֶם, וְאֲנִי מִפְקִיד אֶת גּוֹרְלִי בְיָדִי אֱלֹהָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ רוּאָה טוֹב אֶת עֲבָדָיו,
45. וְאָכַן הֵצִיל אוֹתוֹ אֱלֹהָהּ מֵהַתְּחַבּוּלוֹת שֶׁזָּמְמוּ עָלָיו, וְאֲנָשִׁי פְרָעָה נִעְנְשׁוּ קִשּׁוֹת,
46. הֵם יִצְגּוּ עַל הָאֵשׁ בְּקָר וְעָרֵב,¹ וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקּוּם שְׁעַת הַדִּין יֹאמֶר, הִכְנִיסוּ אֶת בֵּית פְּרָעָה אֶל הָעֵנֶשׁ הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר.
47. וְכַאֲשֶׁר יִתְּנָחוּ בְּאֵשׁ, יֹאמְרוּ הַחֲלָשִׁים אֶל אֱלֹהָהּ שֶׁהִתְנַשָּׂאוּ עֲלֵיהֶם, בְּחִינּוֹ הֵינּוּ הַזְלָכִים אַחֲרֵיכֶם, אוֹלֵי תִסִּירוּ מֵעָלֵינוּ חֵלֶק מִן הָעֵנֶשׁ?
48. וְיֹאמְרוּ אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר הִתְנַשָּׂאוּ, אָכֵן אֲנַחְנוּ כָּלְנוּ בְּתוֹכָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ כָּבֵד שִׁפְט בֵּין הָעֲבָדִים שָׁלוֹ.
49. שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ יֹאמְרוּ לְשׁוֹמְרֵי גֵיהֶנֶם, קְרָאוּ אֶל רְבוּנְכֶם וְיִקַּל מֵעָלֵינוּ רֶק יוֹם אֶחָד אֶת הָעֵנֶשׁ.
50. וְיֹאמְרוּ (הַמְלָאָכִים הַשׁוֹמְרִים), הָאֵם לֹא הָיוּ בָּאִים אֵלֵיכֶם שְׁלִיחֵיכֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים? וְיֹאמְרוּ, אָמֵן כֵּן, וְיֹאמְרוּ, קְרָאוּ (אֲתֶם) אִפּוּא לְאֱלֹהָהּ, אֵד אֵין קְרִיאַת הַכּוֹפְרִים אֲלֵא לְשׁוּא.
- קטע 6**
51. אָכֵן אֲנַחְנוּ נוֹשִׁיעַ אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְיוֹם שִׁיקוּמוֹ בּוֹ הָעֲדִים (יוֹם הַדִּין),
52. בְּיוֹם לֹא תוֹעִיל לְכּוֹפְרִים כָּל הַצִּטְדּוֹת, וְהַקְלָלָה תִּהְיֶה מִנֵּת חֵלֶקֶם, וְיִקְבְּלוּ אֶת הַמָּעוֹן הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.
53. אֲנַחְנוּ הֶעֱנַקְנוּ לְמוֹסָא הַדֶּרֶכָה וְהוֹרֵשְׁנוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה),
54. כְּמִקּוֹר הַדֶּרֶכָה וְאוֹת הַזִּכָּרָה לְבַעֲלֵי הַבִּינָה.
55. וְאֲתָהּ (הַנְּבִיאָה) הִתְאַזָּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הִבְטַחְתָּ אֱלֹהָהּ אֶמֶת הִיא,² בְּקֶשׁ סְלִיחָה עַל חֲטָאָד, וְשִׁבַּח וְהִלָּל אֶת רְבוּנְךָ עָרֵב וּבִקָּר.
56. אָכֵן אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר יִתְּנָחוּ בְּדָבָר אוֹתוֹת אֱלֹהָהּ בְּלֹא סִמְכוֹת, אֵינֶם רוֹצִים אֲלֵא לְהַשִּׁיג לְעַצְמָם גְּדֻלָּה, שְׁלֵעוֹלָם לֹא יִשְׁגוּהָ. וּבְקֶשׁ מַחְסָה בְּאֱלֹהָהּ, כִּי הוּא הַשׁוֹמֵעַ וְהַרוֹאֶה.

1. המקום הזה נקרא «אל-ברזח» והוא מעין מחיצה בין העולם הזה והעולם הבא.

2. ההבטחה לנביא היא, שהוא יצא על כל אויביו, ודת האסלאם תתפשט בכל העולם. כל זה התגשם כבר.

57. אֲכֹן בְּרִיאת השמים והארץ גדולה יותר מבְּרִיאת האדם,¹ ואולם מְרִבִּית בְּנֵי האדם לא ידעו.
58. וְלֹא יִשְׁווּ הָעוֹר וְהַפֶּקֶחַ, וְלֹא אֱלֹה שֶׁהָאִמִּינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב לְעוֹשֵׁי הָרָעָה. מַעַט מְאֹד אַתֶּם שָׂמִים לֵב לֹאזְהָרָה.
59. שְׁעַת הַדִּין תָּבוֹא לֵאלֹא כָּל סֶפֶק, אֲבָל רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מֵאִמִּינִים בָּזֶה.
60. רְבוּנְכֶם אוֹמֵר, קְרָאוּ לִי וְאֶעֱנֶה לָכֶם, אֵד השִׁחְצָנִים הַרוֹאִים עֲצָמָם גְּדוּלִים וְחִשּׁוּבִים מְדִי לַעֲבֹד אוֹתִי, וְכִנְסוּ מִשְׁפָּלִים לְגִיהֶנָּם.

קטע 7

61. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלִּיזָה לַמְנוּחַתְכֶם וְאֶת הַיּוֹם לְרֵאִיָּה, כִּי הוּא נוֹטֶה חֶסֶד לְבְנֵי הָאָדָם, אֵד רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מוֹדִים לוֹ,
62. זֶה אֱלֹהָ רְבוּנְכֶם בּוֹרֵא כָּל דָּבָר, אֵין אֱלֹה מִבְּלַעְדּוֹ. כִּיצַד אִפּוֹא תִסְטוּ מִן הָאֱמוּנָה בּוֹ?
63. וְאִמָּנֶם רַק הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹת אֱלֹהָ סוֹטִים הֵם.
64. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ לְמִשְׁכָּן וְאֶת הַשָּׁמַיִם כְּתִקְרָה, וְיִצֵּר אֶתְכֶם בְּצוּרוֹת וּדְמִיּוֹת יְפוֹת, וְהִעֲנִיק לָכֶם מִכָּל טוֹב (לְאֶכָּל וְלִשְׁתּוֹת).² זֶהוּ אֱלֹהָ רְבוּנְכֶם, יִתְבָּרַךְ אֱלֹהָ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
65. הוּא הַחֵי, וְאֵין אֱלֹה זוֹלָתוֹ. קְרָאוּ אֵלָיו בְּמִסִּירוֹת לְאִמוּנָתוֹ. הַשִּׁבַּח לְאֱלֹהָ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
66. אָמֹר, נֶאֱסַר עָלֵי לַעֲבֹד אֶת אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֵלֵיהֶם בְּמָקוֹם אֱלֹהָ, לְאַחַר שִׁבְאוּ אֵלֵי הָאוֹתוֹת הַבְּרוּרִים מֵאֵת רְבוּנִי, וְצוֹיִתִּי לְהִתְמַסֵּר לְרְבוֹן הָעוֹלָמִים.
67. הוּא אֲשֶׁר יִצֵּר אֶתְכֶם מֵעָפָר, וְאַחֲרֵי כֵן מִטֶּפֶה, וְאַחֲרֵי כֵן מִדָּם מְעֻבָּה, אַחֲרֵי כֵן יוֹצִיאְכֶם כְּתִינוּקוֹת עַד שֶׁתִּתְבַּגְּרוּ, וְאַחֲרֵי כֵן תִּזְדַּקְנוּ, וְיֵשׁ מִכֶּם אֲשֶׁר יָמוּת לִפְנֵי כֵן, וְיַעֲשֶׂה שְׁתִּגִּיעוּ לְגִיל מְסִיָּם, וְלִמְעַן תִּשְׁכִּילוּ.³
68. הוּא הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְאִם יִחְלִיט לְבְרָא דָּבָר, יֹאמֵר לוֹ, «הִיָּה!»⁴ וְהִיָּה.

1. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 33.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-חִגִּי 22 : 5.

4. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 117 ; סורת אאל עמראן 3 : 47 ; וסורת מרים 19 : 35.

קטע 8

69. האם אינד רוֹאָה אַתּ הַמִּתְנַכְּחִים בְּדַבֵּר אוֹתוֹת אֱלֹהָ כִּי־צַד יִסְטוּ (מִן הָאֻמָּת)?¹
70. אֵלֶּה שְׂכַחְשׁוּ בִּסְפֹר (הַקּוֹרֵא) וּבִאֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ, סוֹפֵם שְׂיִכְירוּ בְּטֻעוֹתָם.
71. כַּאֲשֶׁר הַכְּבָלִים בְּצוֹאֲרֵיהֶם וְהַשְׁלֵשְׁלָאוֹת (בְּרַגְלֵיהֶם), אַז יִגְרֹרוּ,
72. אֶל תּוֹךְ הַמַּיִם הָרוֹתָחִים, וּבִאֵשׁ יִשְׂרְפוּ,
73. אַז יֹאמֶר לָהֶם, אֵיפֹה הֵם אֲשֶׁר הֵייתֶם מִשְׁתַּפִּים
74. לְאֱלֹהֵי? הֵם יֹאמְרוּ, תַּעֲוּ מֵאֲתָנוּ, ² אֲדָּ אֲנַחְנוּ לֹא קָרָאנוּ לְפָנֶי כֹּן אֶל דָּבָר, כִּזְאֹת יִתְעָה אֱלֹהָ אֶת הַכּוֹפְרִים.
75. זֶה לָכֶם עֶקֶב אֲשֶׁר חֲטֵאתֶם וְהֵייתֶם שְׂמֵחִים בְּאֶרֶץ בְּלִי צָדֵק, וְעֶקֶב אֲשֶׁר הֵייתֶם גֹּאִים בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
76. הַכֹּנְסוּ מִשְׁעָרֵי גִי־הֵלֶם לְהִשָּׂאֵר בּוֹ לְנֶצַח. אָכֵן רַע מוֹשֵׁב הַשְּׁחָצִים.
77. (וְאֵתָה הַנְּבִיא) הַתֹּאזֵר בְּסִבְלֻנוֹת כִּי הַבְּטַחַת אֱלֹהָ אֻמָּת הִיא. בִּין אִם נִרְאָה לָךְ חֶלֶק מִהַעֲנֵשׁ שֶׁהַבְּטַחְנוּ לָהֶם, אוֹ נַחֲזִיר אוֹתָךְ אֵלֵינוּ (תַּמּוֹת לְפָנֶי בּוֹאֵז), סוֹפֵם שְׁכֻלָם יוֹחֲזִרוּ אֵלֵינוּ.
78. לְפָנֶיךָ שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים, מֵהֶם אֲשֶׁר סִפְּרָנוּ לָךְ, וּמֵהֶם לֹא סִפְּרָנוּ לָךְ. וְאֵין לוֹ לְשַׁלִּיחַ לְהִבִּיא אוֹת אֶלָּא בְּרִשּׁוֹת אֱלֹהָ. לָכֵן, כַּאֲשֶׁר תִּבּוֹא פְּקֻדַּת אֱלֹהָ, יִתְקַזֵּם מִשְׁפָּט צָדֵק, וְעוֹבְדֵי הַשָּׁוְא יִהְיוּ הַמִּפְסִידִים.

קטע 9

79. אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם אֶת הַמִּקְנִים, מֵהֶם אֲשֶׁר תִּרְכְּבוּ (עֲלֵיהֶם) וּמֵהֶם אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ,³
80. וְכֹן לְצִרְכִּים אֲחֵרִים כַּחפֵּץ לְבָבְכֶם, וּלְמַעַן תִּגִּיעוּ עֲלֵיהֶם אֶל חִפְּץ אֲשֶׁר בְּלִבּוֹתֵיכֶם. וְעֲלֵיהֶם וְעַל הָאֲנִיּוֹת תִּסְעוּ.
81. כִּךְ מִרְאָה לָכֶם אֱלֹהָ אֶת אוֹתוֹתָיו, לְאִיזָה מֵאוֹתוֹת אֱלֹהָ תִכְחַשּׁוּ?

1. ר' סורת יונוס 10 : 32 ; וסורת אז-זומר 39 : 6.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 37.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 72.

82. האם לא נסעו (הכופרים) בארץ וראו מה היה סופם של אלה אשר היו לפניהם? הם היו רבים וחזקים מהם ומבססים בארץ יותר מהם,¹ ולא הועיל להם אשר רכשו.
83. וכאשר באו אליהם שליחיהם באותות בהירים שמחו במה שבבשרותם מן הדעת, אך לבסוף הקיף אותם הענש אשר לעגו לו.
84. כאשר ראו את ענשנו, אמרו, אנחנו מאמינים באללה לבדו, וכופרים במה שהיינו משתפים עמו.
85. אך לא תועיל להם אמונתם כאשר ראו את הענש שלנו, ודרכו של אללה בעבדיו בצדק, לכן הכופרים הם המפסידים.

41

סִוֵּרַת פּוּצְלַת הָאוֹתוֹת הַמְּבֻאָּרִים

סורה זו נקראת «פּוּצְלַת, הָאוֹתוֹת הַמְּבֻאָּרִים» משום שהמונח «פּוּצְלַת» בא בהתחלתה כתיאור לפסוקי הקוראן. אותו מונח מוזכר פעם אחרת בפסוק 44 באותו מובן. המונח הזה נזכר בהתחלת סורת הוד 11 : 1. הורדה במכה אחרי סורת ע'אפר 40, ופסוקיה חמישים וארבעה. קיבלה את שמה «הָאוֹתוֹת הַמְּבֻאָּרִים» מפסוק שלושה.

סורת פוצלת 41

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. (הקוראן הזה) הורד מן השמים מאת הרחמן והרחום,²
3. (הוא) ספר שבארו אותותיו מפרשים, קוראן ערבי לבני אדם יודעים,³
4. מבשר ומזהיר, אבל מרביתם פנו ערף ולא רצו לשמע לו.
5. ואמרו, לבותינו מכסים בכסוי עבה אשר מונע אותנו להבין את אשר אתה מזמין אותנו אליו, ואזנינו כבדות משמוע אשר אתה אומר,⁴ וביננו ובינך יש מחיצה. עשה אפוא, ואף אנחנו עושים.
6. אמר, אכן אני אדם ואני כמוכם, אך מן השמים הושרה לי כי אללה הוא אלה אחד,⁵ היו אפוא נכונים עמו ובקשו את סליחתו. אוי לפגניים,
7. אשר אינם נותנים את הצדקה, ובעולם הבא הם כופרים.⁶
8. אלה אשר האמינו ויעשו הטוב להם שכר בלתי מגבל.

קטע 2

9. אמר, האם אתם כופרים בו אשר ברא את הארץ ביומים,⁷ ותעשו לו שוים? (הבורא) הזה הוא רבון העולמים,
10. וקבע בה הרים נציבים,⁸ וברך אותה, וקצב בה מזונותיה בארבעה ימים, למי שברצונו לקמוד על כך.⁹
11. אחרי כן התנשא אל השמים, והם עשו, ואמר אליהם ואל הארץ, בואו ברצון או בהכרח, אמרו, נבוא מרצוננו הטוב.¹⁰

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 102; וסורת אש-שוערא' 26: 192 - 194.

3. ר' סורת הוד 11: 1.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 25; סורת אל-אסרא' 17: 46; וסורת אל-כהף 18: 57.

5. ר' סורת אל-כהף 18: 110.

6. ר' סורת הוד 11: 19; וסורת יוסוף 12: 37.

7. ארבעת הימים: מספר הכולל בריאת האדמה והקצבת המזון.

8. ר' סורת אנ-נחל 16: 15.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

10. ר' סורת אאל-עמראן 3: 83.

12. אז הוא יצר את שבעת הרקיעים תוך שני ימים.¹ וכל רקיע קבע את ענינו המיוחד, ואת רקיע השמים התחתונים קשט במאורות ובמשקם, לפי פקדתו של העוזז והיודע.
13. אם יסורו (הכוכבים), אמר להם, בזאת הזהרתי אתכם מפני סער, כמו הסער של בני עאד ות' מוד,
14. כאשר באו אליהם השליחים, האחד אחרי השני, ואמרו להם, עבדו את אלה לבדו, והם אמרו, לו רצה רבוננו, היה שולח מלאכים מן השמים, לכן אנחנו לא מאמינים בדבר אשר נשלחתם בו.
15. אשר לבני עאד, הם התנשאו בארץ בלא צדק, ואמרו, היש מי שהוא יותר חזק מאתנו? האם לא ראו כי אלה אשר יצר אותם יותר חזק מהם? ויהיו מכחשים באותותינו.
16. אז שלחנו בהם רוח רעשנית עזה² בימים של קללה,³ למען יטעמו מענש ההשפלה עוד בעולם הזה, אך הענש בעולם הבא הוא משפיל יותר, ולא יהיה להם מושיע.
17. ואז לבני עם ת' מוד הדרכנו אותם, והם בחרו בעורון במקום הדרך, ותאחזם סערת הענש המשפיל באשר עשו.
18. והצלנו את אלה אשר האמינו ויראו את אלה.

קטע 3

19. וביום שאויבי אלה יקבצו ויערכו לקראת האש,⁴
20. ובהגיעם אליה יעידו נגדם עיניהם ואזניהם ועורותיהם באשר עשו.
21. אז יאמרו לעורותיהם, למה העידתם נגדנו? יאמרו, אלה המדריך כל דבר הורה לנו להעיד, כי הוא ברא אתכם בראשונה ואליה תחזרו,
22. ולא הייתם מסתתרים אשר לא יעידו נגדכם אזניכם ועיניכם ועורותיכם, ואולם חשבתם כי אלה לא ידע הרבה מאשר אתם עושים?
23. מחשבה זו אשר חשבתם על רבונכם הרסה אתכם והייתם מן המפסידים.

1. יום אצל הערבים הקדמונים אינו תקופה זמנית מוגדרת במובנים של זמננו אשר היום מוגדר ב 24 שעות.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 6.

3. ר' סורת אל-חאקה 69 : 7 ; וסורת אל-קמר 54 : 19.

4. ר' סורת מרים 19 : 86 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 17.

24. אם יתאזרו בסבלנות, תהיה האש מעון להם, ואם יבקשו חסד לא יהיו מן הנענים,
25. וצרפנו להם בני לוויה את השטנים שקשטו להם את מעשיהם הרעים אשר לפניהם ואת אשר מאחוריהם. בצדק נגזור דינם יחד עם אמות של שדים ובני אנוש אשר קדמו להם. הם היו נפסדים.

קטע 4

26. הכופרים אמרו, אל תקשיבו לקוראן הזה, הקימו רעש תוך כדי קריאתו, אולי תגברו (על הקורא ולא ישמעו דבריו).
27. (על דברם זה) נטעים את הכופרים ענש כבד, ונעניש אותם על מעשיהם הרעים,
28. זה הוא ענש אויבי אלה, האש. להם בה מגורי נצח. זה ענשם על התכחשותם לאותותינו.
29. והכופרים יאמרו, רבוננו! הראה לנו את השדים ובני האנוש אשר התעו אותנו, למען נשים אותם תחת רגלינו ונשפילם.
30. אולם אלה אשר תמיד אמרו, כי אלה הוא רבוננו, והיו ישרים, אליהם ירדו המלאכים (בשעת מותם) ויאמרו להם, אל תיראו ואל תתעצבו והתבשרו בגן שהבטח לכם,
31. אנחנו המגנים שלכם בעולם הזה, ובעולם הבא. ובגן יהיה לכם כל מה שתאווה נפשותיכם וכל מה שתירצו,
32. קבלת פנים וכבוד מאת הסולח והרחום.

קטע 5

33. ומה טוב יותר מדבריו של אדם המזמין אחרים אל אלה ועושה טוב ואומר, אני מן המסלמים.
34. לא ישוו הטובה והרעה, שלם טובה תחת רעה,¹ ואז יהפך אויבך ל ידיד מקורב לך ואיש אמונים.
35. אולם אין מדה זאת משנת אלא על ידי בעלי סבלנות וערך גדול,
36. ואם יתקף אותך פתוי מן השטן (לא לעשות את הדברים הטובים האלה)? בקש מחסה באללה, כי הוא השומע והיודע.²

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 96.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 199 - 200 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 97 - 98.

37. וּמֵאוֹתוֹתָיו, הַלִּילָה וְהַיּוֹם וְהַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ. אֵל תִּסְגְּדוּ לֹא לְשֶׁמֶשׁ וְלֹא לַיָּרֵחַ וְסִגְדוּ לְאַלֵּלָה אֲשֶׁר יֵצֵר אוֹתָם. אִם אַתֶּם עֹבְדִים אוֹתוֹ.
38. וְאִם יִתְנַשְּׂאוּ (מַעֲבָדוּ), הִנֵּה אֵלֶּה (הַמַּלְאָכִים) אֲשֶׁר אֶת רַבּוֹנְךָ מְשַׁבְּחִים אוֹתוֹ לִילָה וְיוֹם וְלֹא יִמָּאֲסוּ.
39. וּמֵאוֹתוֹתָיו, הִנֵּךְ רוּאָה אֶת הָאֲדָמָה צְחִיחָה. וְכַאֲשֶׁר נוֹרִיד עָלֶיהָ אֶת הַמַּיִם הִיא חַיָּה וּמִתְפַּתַּחַת (וּמִצְמִיחָה גְדוֹלִים). אֵלֶּה הַמַּחֲיָה אֲדָמָה כְּזוֹ חַיָּה גַם אֶת הַמֵּתִים כִּי הוּא הַכֹּל-יָכוֹל.
40. אַכֵּן אֵלֶּה אֲשֶׁר יִכְפְּרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ לֹא יַעֲלְמוּ מַעֲיִינֵנוּ. מִי יוֹתֵר טוֹב? זֶה אֲשֶׁר יִשְׁלַךְ אֶל הָאֵשׁ, אוֹ זֶה אֲשֶׁר יָבֹא בְּבִטָּחָה בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים? עֲשׂוּ כְּרָצוֹנְכֶם כִּי הוּא רוּאָה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
41. אַכֵּן אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׁוּ לְאַזְהָרָה (הַקּוֹרְאָן) כַּאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם (יַעֲנִשׁוּ בְּיוֹם הַדִּין). וְאַכֵּן הוּא סֵפֶר רַב-עֶצְמָה,
42. לֹא יָבֹא בּוֹ הַשֶּׁקֶר לֹא מִלְּפָנָיו וְלֹא מֵאַחֲרָיו, הוּא הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת הַחֶכֶם וְרַב-תַּפְאֶרֶת.
43. כָּל אֲשֶׁר יֵאמְרוּ לָךְ, כָּבֹד נִאֶמַר לְשָׁלִיחִים אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנֶיךָ, רַבּוֹנְךָ הוּא אִמָּנֵם רַב-סְלִיחָה אוֹלָם גַּם רַב-עֲנֵשׁ מְכַאֵב.
44. לוֹ הוֹרְדָנוּ אֶת הַקּוֹרְאָן בְּשִׁפְהָ זָרָה,¹ הָיוּ אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא פוֹרְשׁוּ אוֹתוֹתָיו (בְּעֶרְבִית)? (סֵפֶר) בְּשִׁפְהָ זָרָה (וְנִבִּיא) עֲרַבִּי? יֵאמֶר, לְמַאֲמִינִים הוּא הַדְּרָכָה וּמִרְפֵּא, וְאַלֵּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ כְּבָדוֹ אֲזַנִּיחֶם מִשְׁמוֹעַ, עֲוֹנוֹן הוּא עֲלֵיהֶם.² אֵלֶּה כְּמִי שְׁקוֹרְאִים אֲלֵיהֶם מִמְּקוֹם רְחוֹק.

קטע 6

45. כָּבֹד נִתְּנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמוֹסָא, וְאוֹלָם נִחְלְקוּ בּוֹ. וְלוֹלָא הַחֲלֻטָּה קוֹדֶמֶת מִרַבּוֹנְךָ הִיָּה כָּבֹד פּוֹסֵק בְּחֻלּוֹקֵי הַדְּעוֹת שְׂבִינִיחֶם. הֵם אַכֵּן מַעוֹרְרִים בּוֹ (בְּקוֹרְאָן) סִפְקוֹת.
46. הַעוֹשָׁה טוֹב מִיִּטְבִּיב לְעַצְמוֹ וְהַעוֹשָׁה רַע מְזִיק לְעַצְמוֹ, וְאִין רַבּוֹנְךָ מְקַפֵּחַ אֶת עֲבָדָיו.

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 103 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 198 - 199.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 171 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 82.

חלק 25

47. אליו תשוב דעת «שעת הדין».¹ אין פרי אשר יצא מעטיפיו,² ואין נקבה הרה או יולדת אם לא בדעתו.³ ביום אשר יקרא (אללה) אליהם (לפגניים), «היכן שתפיו?» יאמרו, «מודיעים אנחנו אותך, אין בינינו מי שיעיד».
48. ונחזו אותם (האלילים) אשר היו קוראים אליהם לפני כו, וראו כי אין להם מפלט.
49. אין בן אדם מתעניף לבקש טוב לעצמו, אך כשפוגעת בו רעה הוא ממחר להתנאש ולאבד תקוה.
50. ואם נטעים אותו מרחמינו אחרי שפגעה בו צרה, יאמר, זו לי, ואיני חושב כי «שעת הדין» תקום, אם אני אשוב אל רבוני, תהיה לי אצלו הטובה ביותר. אך אנחנו נודיע לכופרים על אשר עשו, ונטעים אותם ענש קשה.
51. כשאנחנו נוטים חסד לאדם הוא סוטה, אך כשהצרה פוגעת בו הוא בעל תפלה רבה.⁴
52. אמר, החשבונות על זה שאם הקוראן הוא מאללה ואתם כפרתם בו, היש תועה גדול יותר מן המפליגים במחלוקת?
53. אנו נראה לכופרים את אותותינו בכל פנות הארץ ובהם עצמם, עד שתתברר להם האמת. האם לא מספיק להם שאללה עד לכל דבר?⁵
54. הם מטילים ספק בפגישה עם רבונם, אך הוא מקיף (שולט) בכל דבר.

1. שעת הדין מתי תבוא.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 8.

4. ר' סורת ינוס 10 : 12.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 166.

42

סִוֵּרַת אֶשׁ-שׁוּרָא הַהִתְיַעְצוֹת בֵּין הַמוֹסְלָמִים

סורה זו נקראת «אֶשׁ-שׁוּרָא, הַהִתְיַעְצוֹת» משום שאללה תאר את המאמינים בתוארי כבוד מעולים, מביניהם «אֶשׁ-שׁוּרָא, הַהִתְיַעְצוֹת» בכל עניניהם הצבוריים. ר' פ' 38. זו הפעם היחידה שהמונח «שׁוּרָא» נזכר בקוראן, אבל הפועל «ושאורהום פי אל-אמר, והתיעץ אתם בעניין», נזכר בסורת אאל עמראן 3 : 159. והביטוי «תשאור, התייעצות» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 233. הורדה במכה אחרי סורת פוצלת 41, ופסוקיה חמישים ושלושה. קיבלה את שמה «הַהִתְיַעְצוֹת» מפסוק שלושים ושמונה.

סורת אש-שורא 42

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.
2. ע. ס. ק.¹
3. כְּפִי שֶׁאֱלֹהָ הֶעֱזֹז וְהִחָכֵם הוֹרִיד אֵלַיִךְ (הַקּוֹרְאֵן) מִן הַשָּׁמַיִם, הוּא הוֹרִיד (סִפְרִים וּמַגִּלּוֹת) לְנִבְיָאִים שֶׁקָּדְמוֹ לָךְ.
4. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְהוּא הֶעֱלִינִי וְהֶעֱצוּם.
5. כִּמְעַט יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם מֵעֲלֵיהֶם (מַעֲצַמַת אֱלֹהָ), וְהַמַּלְאָכִים יִשְׁבְּחוּ בְּתִהְיֶה אֱלֹהָ וּמִבְקָשִׁים סְלִיחָה עַל כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ. אֲכֹן אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר לָקַחוּ לָהֶם מִגִּנִּים מִבְּלַעֲדִי, אֱלֹהָ מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם. וְלֹא עֲלִיד לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם.
7. וְכֵן גִּלְּנוּ לָךְ קוֹרְאֵן עֲרָבִי, כְּדִי שֶׁתִּזְהַר אֶת אֵם הָעָרִים (מִכָּה) וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר מִסְבִּיב לָהּ, וְתִזְהַר מִפְּנֵי יוֹם הָאִסְפָּה (יוֹם הַדִּין) שֶׁאֵין סֶפֶק בּוֹ. חֶלֶק בְּנֹן וְחֶלֶק בָּאֵשׁ הַתִּבְעָרָה.
8. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָם אִמָּה אַחַת,² וְאוֹלָם הוּא מְכַנֵּס לְרַחֲמָיו אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְהַכּוֹפְרִים אֵין לָהֶם כָּל מְגֹן וְכָל מוֹשִׁיעַ.

קטע 2

9. אוֹ לָקַחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדִי מִגִּנִּים! הֵן אֱלֹהָ הוּא הַמְּגֹן, וְהוּא הַמַּחֲיָה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-כָּל.
10. וְכָל דָּבָר אֲשֶׁר נִחְלַקְתָּם בּוֹ, הִנֵּה דִינוֹ לְאֱלֹהָ. זֶה אֱלֹהָ רַבּוֹנִי, עֲלִי סִמְכָתִי וְאֵלִיו אָשׁוּב (בְּכָל עֲנִינֵי חַיִּי),
11. בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא עֹשֶׂה לָכֶם בְּנוֹת זִיג מִנִּפְשׁוֹתֵיכֶם, וּמִן הַמִּקְנֶה זִיגוֹת (זָכָר וְנִקְבָּה). יִרְבֶּה אֶתְכֶם עַל יְדֵי (הַזִּדְיוּגוֹת אִתְּנוּ). אֵין כְּמוֹהוּ דָּבָר, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרּוֹאֶה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים. עין. סין. קאף.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 48 ; וסורת הוד 11 : 118.

12. אֲשֶׁר בָּיְדוּ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא יִתֵּן פְּרִנְסָה בְּשֹׁפֵעַ אוֹ בְּהִגְבָּלָה לְאֲשֶׁר יִרְצֶה.¹ וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
13. חֶקֶק לָכֶם לִדֹּת לִפִּי מֶה שְׂצֻנָּה לְנוּחַ (נח), וּמֶה שְׂגָלִינוּ לָךְ, וְאֵת אֲשֶׁר צִוִּינוּ אֶת אֲבְרָהָהִים וְאֵת מוֹסֵא וְאֵת עִיסָא. לֵאמֹר, קִיְּמוּ אֶת הַדֵּת וְלֹא תִחְלְקוּ בָּהּ, לִפְנֵינִים קֶשֶׁה לְקַבֵּל אֶת מֶה שְׂאֵתָה מֵצִיעַ לָהֶם. אֲלֵלָה יִבְחַר לְקָרֵב אֱלֹוֵי אֶת מִי שְׂיִרְצֶה מֵעַבְדָּיו, וּמִדְרִיד אֱלֹוֵי אֶת הַחוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה.
14. וְלֹא נִחְלְקוּ (הַפְּנֵינִים) אֶלָּא כְּאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְיָה בִּינֵיהֶם,² וְלֹא הִחְלָטָה קוֹדֶמֶת מִרְבוּנָךְ עַל מוֹעֵד מְסִים, כְּכֹר הִיָּה פּוֹסֵק בִּינֵיהֶם, אֲבָל אֵלָּה שְׂיִרְשׁוּ אֶת הַסֶּפֶר³ מֵאַחֲרֵיהֶם קִיְּמוּת סִפְקוֹת וְחִשְׁדוֹת בִּיחִס אֱלֹוֵי (הַאֲסָלָא).
15. וּלְזֹאת קָרָא אֲפּוֹא (לְעַבּוֹדָת אֲלֵלָה) וְעַמֵּד הֵכֵן כְּאֲשֶׁר צִוִּיתָ,⁴ וְאֵל תִּלְדֵּךְ אַחֲרֵי נְטִיּוֹתֵיהֶם. וְאֵמֹר, מֵאַמִּין אֲנִי בְּכָל סֶפֶר אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵלָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְנִצְטוּיִתִּי לְנֶהֱג בְּצִדֵּק בִּינֵיכֶם. אֲלֵלָה רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם, לְנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם.⁵ וְאִין כָּל תּוֹכְחוֹת בִּינֵינוּ וּבִינֵיכֶם. אֲלֵלָה יֶאֱסֹף אוֹתֵנוּ יַחַד, כִּי סוֹף כֻּלָּם לָשׁוּב אֱלֹוֵי.
16. וְאֵלָּה אֲשֶׁר יִתְנַפְּחוּ בְּדָבָר אֲלֵלָה אַחֲרֵי שְׂנַעְנוּ לוֹ, טַעֲנָתָם בְּטִלָּה אֲצֵל רְבוּנָם. עֲלֵיהֶם הִזְעַם שֶׁל אֲלֵלָה, וְצָפוּי לָהֶם עֲנֵשׁ כָּבֵד.
17. אֲלֵלָה הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּאַמֶּת, וְהוֹרִיד אֶת הַמֵּאֲזִינִים,⁶ וּמִנֵּין לָךְ לַדַּעַת שְׂשַׁעַת הַדִּין קְרוּבָה?
18. אֵלָּה אֲשֶׁר לֹא מֵאַמִּינִים בָּהּ (שְׂעַת הַדִּין) יִבְקָשׁוּ לְהַחִישָׁה, וְאוֹלָם הַמֵּאַמִּינִים בָּהּ מְלֵאִים פֶּחַד מִמֶּנָּה וְיִוְדָעִים כִּי הִיא אֶמֶת. אֲבָל אֵלָּה הַמִּתְנַפְּחִים בְּדָבָר שְׂעַת הַדִּין אֲכֹן הֵם בִּתְעִיָּה רְחוּקָה מְאוֹד (מִן הָאֶמֶת).

קטע 3

19. אֲלֵלָה רַב-חֶסֶד לְעַבְדָּיו וְהוּא מְפָרְנֵס אֶת מִי שְׂיִרְצֶה וְהוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזִיז.
20. כָּל הַחֶפֶץ בְּזָרַע שֶׁל הָעוֹלָם הֵבֵא, נִרְבֶּה לוֹ אֶת זֶרְעוֹ, וְכָל הַחֶפֶץ בְּזָרַע הָעוֹלָם הִזָּה, יִתֵּן לוֹ אוֹתוֹ, וְאִין לוֹ חֶלֶק בְּעוֹלָם הֵבֵא.

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 52.

2. ר' סורת אאל עמרן 3 : 19.

3. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים.

4. ר' סורת הוד 11 : 112.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 139.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 5 - 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 25.

21. האמנם יש להם שתפים אשר חקקו להם מן הדת מה שלא הרשה אלהה! לולא דבר הפסיקה (שפסק אלהה לדחות את ענשם), אז הנה נחרץ הדבר ביניהם, והכופרים מחכה להם ענש מכאיב.
22. עוד תראה את הכופרים מלאים פחד מפני מעשה ידיהם, בבוא הענש עליהם, והוא יפל עליהם. אבל המאמינים עושי הטוב בגני עדן, כל מה שיירצו שמור להם אצל רבונם. זה החסד הגדול.
23. זה הוא אשר יבשר בו אלהה לעובדיו אשר האמינו ויעשו את הטוב. אמר, לא אשאל מאתכם שכר על זה, אלא יחסי ידידות של קרבת משפחה. ומי שיעשה מעשה טוב נכפיל לו אותו. כי אלהה סולח ומכיר לעבדיו טובה.
24. האם (הכופרים) אומרים, הוא ממציא שקרים על אלהה! אם ירצה אלהה, יחתם על לבד. אלהה מוחה את השקר ומקים את האמת בדבריו, כי הוא יודע את אשר בלבבות,
25. והוא מקבל את החוזרים בתשובה מעבדיו וסולח על המעשים הרעים, יודע את כל אשר תעשו,
- קטע 4**
26. והוא נענה לבקשות המאמינים עושי הטוב ויעניק להם מחסדו, ואולם לכופרים צפוי ענש קשה.
27. אלו הנה אלהה מפרנס את עבדיו בשפע, אז היו נוהגים בעזות בארץ ועושיקים זה את זה, ואולם יוריד במדה קצובה את אשר ירצה, כי הוא בקיא ומבחין בעבדיו.
28. והוא המוריד גשמי ברכה אחרי שהם נואשו, ומפיץ את רחמיו, והוא המגן ורב-התפארת.
29. ומאותותיו בריאת השמים והארץ, והיצורים אשר הפיץ בהם מכל חי. והוא יכל לאוספם כלם אליו אם ירצה.
30. כל אסון אשר יפגע בכם, הוא כתוצאה ממעשה ידיכם, ויסלח על מעשים רבים.
31. אין בכוחכם להתנגד (לאלה) בארץ, ואין לכם זולתו מגן או עוזר.
32. ומאותותיו האניות השטות בים כהרים,

קטע 5

33. אם ירצה, ישבית את הרוח ואז תשארה בלא תנועה על פני הים, ובזה לקח לבצלי סבלנות מכירי תודה.
34. או יטביע אותן עקב מעשי בעליהם (הרעים) ויסלח לרבים.
35. למען ידעו המתוכחים נגד אותותינו כי אין להם מפלט.
36. כל מה שהענק לכם הוא תענוג מחיי העולם הזה, אך מה שאצל אלה הוא טוב ונצחי למאמינים הסומכים על רבונם,
37. ואת אלה אשר יתרחקו מן החטאים הגדולים והתועבות, ואשר בכעסם יסלחו,
38. ואשר נענים לרבונם, ומקמים את התפלה, ומחליטים על עניניהם לפי התיעצות ביניהם ומוציאים ממה שהענקנו להם (כצדקה),
39. ואלה אשר אם פוגעים בהם לרעה, יושיעו לעצמם,
40. וגמול רעה רעה כמוה.¹ אך מי שיסלח וישלים, שכרו על אלה, כי הוא אינו אוהב את העושקים.
41. אך מי שמושיע לנפשו בכוח נגד עושקו אין אחריות עליו,
42. אכן האחריות רק על אלה אשר יעשקו את בני האדם וישחיתו על הארץ בלי צדק, אלה צפוי להם ענש מכאיב,
43. ומי שיתאזר בסבלנות ויסלח על פגיעה בו, אכן זה הוא מן המעשים המעלים והמקבלים אצל אלה.
44. כל מי שיתעהו אלה, לא יהיה לו מושיע. ותראה את הפושעים כאשר יראו את הענש יאמרו, האם יש דרך כל שהיא לשוב (לעולם הזה)?²

קטע 6

45. ותראה אותם מצגים לקראת (הגיהנום), והם נכנעים מן ההשפלה ומביטים אליה מן הצד בסתר. אך המאמינים אומרים, אלה הם המפסידים שאבדו את נפשותיהם ומשפחותיהם ביום תחית המתים. הכופרים יהיו נתונים בענש נצחי.
46. ולא יקומו להם מגנים אשר יסיעו להם מפני אלה. ואשר יתעה אלה אין לו כל שבייל (להגיע אל האמת בעולם הזה).

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 160.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28.

47. (הוי הכופרים), הענו לרבונכם לפני שִׁבּוּא יום מַאת אֵלֶּה שְׂאֵי אֶפְשָׁר לִמְנַע בּוֹאוֹ. אֵין לָכֶם כָּל מִקְלָט בַּיּוֹם הַהוּא, וְלֹא תוּכְלוּ לְהִסְתַּתֵּר.¹
48. וְאִם יִפְנוּ עֲרָךְ, הִנֵּה לֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ לִשְׁמֹר עֲלֵיהֶם.² אֵין עֲלֶיךָ אֵלָּא לְהַזְהִיר אוֹתָם.³ כָּכָל שְׁנִטְעִים אֶת הָאָדָם מִרְחֻמִּינוּ, כֵּן יִשְׁמַח, אֲדָם אַחֵר כִּד תִּפְגַּע בָּהֶם רָעָה בְּאֶשֶׁר קִדְּמוּ יְדֵיהֶם לַעֲשׂוֹת, אִזּוּ הָאָדָם כּוֹפֵר בּוֹ. לְאֵלֶּה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, יִבְרָא אֶת אֶשֶׁר יִרְצֶה, וּמַעֲנִיק לְמִי שְׂיִרְצֶה נִקְבוֹת, וּמַעֲנִיק לְמִי שְׂיִרְצֶה זְכָרִים,
49. אוֹ יִתֵּן לָהֶם מִשְׁגֵּי הַמִּינִים, זְכָרִים וְנִקְבוֹת, וַיַּעֲקֹר אֶת אֶשֶׁר יִרְצֶה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ וַיִּכּוֹל.
51. אֵלֶּה לֹא יִדְבֵּר לְאָדָם אֵלָּא בְּהִתְגַּלּוֹת אוֹ מֵאַחוּרֵי מָסָךְ, אוֹ יִשְׁלַח שְׁלִיחַ (מִלְאָךְ כְּמוֹ ג' בְּרִיל) יִגְלֶה בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל אֵלֶּה (אֶת מֶה שֶׁאֵלֶּה רוֹצֶה לְגַלּוֹת), כִּי הוּא עֲלִיוֹן וְחָכָם.
52. כִּד גְּלִינוּ לָךְ רוּחַ מֵאַתְנֹו (הַקּוֹרְאָן). לֹא הֵייתָ יוֹדֵעַ (לִפְנֵי כֵן) מֶה הוּא הַסֵּפֶר וּמֶה הִיא הָאֱמוּנָה, וְאוּלָם עֲשִׂינוּ אוֹתוֹ לְאוֹר אֶשֶׁר בּוֹ נִדְרִיד אֶת אֶשֶׁר נִרְצֶה מִבֵּין עַבְדֵּינוּ, וְאַתָּה תִּדְרִיד בּוֹ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר,
53. דִּרְכוֹ שֶׁל אֵלֶּה אֶשֶׁר לוֹ כָּל מֶה שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וְאַל אֵלֶּה חוֹזְרִים כָּל הַדְּבָרִים.

1. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 10 - 12.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 272.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 40.

43

סִוֵּרַת אֶז-זוּחִ'רוֹף הַקְּשׁוּטִים

סורה זו נקראת «אֶז-זוּחִ'רוֹף, הַקְּשׁוּטִים» משום שמונח זה נזכר בה. ר' פ' 35. אומנם המונח הזה נזכר בעוד סורות.

ר' למשל סורת אל-אנעאם 6 : 112, וסורת ינוס 10 : 24, וסורת אל-אסרא' 17 : 93. הסיבה היא, המושג «זוח'רוף» בסורה זו בא כדי להשוות בין קישוטי חיי העולם הזה הארעיים וקישוטי העולם הבא הנצחיים. הורדה במכה אחרי סורת אש-שורא 42, ופסוקיה שמונים ותשעה. קיבלה את שמה «הַקְּשׁוּטִים» מפסוק שלושים וחמשה.

סורת אז-זוח'רופ 43

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. אשבע בספר (הקוראן) הגלוי!
3. אכן הורדנו אותו מן השמים קוראן ערבי למען תשכילו,²
4. ואכן הוא באם הספר³ אצלנו עליון וחכם (כלו חכמה).
5. האם תחשבו שנפסיק להוריד את ההזהרה (הקוראן) עליכם מן השמים, ונמנע מכם, כיוון היותכם עם מגזימים (באי אמונה)?
6. וכמה רבים הנביאים ששלחנו אל (העמים) הראשונים,
7. אך לא בא אליהם נביא אלא שלעגו לו,
8. ולכן השמדנו עמים חזקים מהם (מאנשי מכה), וכבר עבר משלם של הראשונים.
9. ואם תשאל אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, ברא אותם העזז והיודע,
10. אשר ברא לכם את הארץ למשכון, וסלל לכם בה מסלות למען תלכו בדרך נכונה,⁴
11. והוא אשר הוריד את המים מן השמים במדה קצובה ונחיה בהם אדמה מתה, כזאת תוצאו (מן הקברים ביום תחית המתים),
12. והוא אשר ברא את המינים כלם, ועשה לכם מן האניות והבהמות אשר תרכבו עליהם,
13. כדי שתרכבו עליהם ותזכרו את חסד רבונכם בשעה שתרכבו עליהם ותאמרו, השבח לאללה אשר הכניע לנו את זה, כי אנחנו לא היינו מצליחים בזה (בכוחנו),

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 195.

3. אום אל-כתאב = אם הספר שבשמים. ר' סורת אר-רעד 13 : 39.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 53.

14. וְאִכּוּן אֲנַחְנוּ נָשׁוּב אֶל רְבוֹנֵנוּ.¹

15. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ לוֹ מַעֲבָדִיו חֶלֶק (בְּאוֹמְרָם שֶׁהַמִּלְאָכִים הֵם בְּנוֹת אֱלֹהִים), אִכּוּן הָאָדָם כּוֹפֵר גְּלוּי.²

קטע 2

16. הָאֵם לָקַח לוֹ מֵאֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַבְּנוֹת, וּבִרְדָּ אֶתְכֶם בְּבָנִים?³

17. וְאִכּוּן בְּהִתְבַּשֵּׁר אִישׁ מֵהֶם בָּזָה אֲשֶׁר טָעַנוּ לְרַחֲמָן (הַבְּנוֹת), קוֹדְרוֹת פָּנָיו וְהִתְמַלָּא בְּכַעַס.⁴

18. מִהִסּוּג שֶׁמִּגְדָּלִים אוֹתָן בַּקִּשּׁוּטִים בַּעֲדֵינוֹת שְׂאִינָה מוֹעִילָה לַעֲצָמָה בְּרִיב.

19. הֵם טָעְנוּ שֶׁהַמִּלְאָכִים עוֹבְדֵי הַרַחֲמָן הֵם נִקְבּוֹת. הָאֵם הָיוּ עַדִי רֹאֲיָה בְּבְרִיאָתָם? עֲדוּתָם תִּרְשָׁם, וְהֵם עוֹד יִשְׁאַלּוּ (עַל זֶה בְּיוֹם הַדִּין).

20. וְעוֹד הֵם אוֹמְרִים, לוֹ רָצָה הַרַחֲמָן לֹא עֲבַדְנוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים). אוּלַם אֵין לָהֶם כָּל דַּעַת בְּדִבְרֵי הַזֶּה, וְהֵם רַק מִנְחָשִׁים.

21. הָאֵם נִתְּנוּ לָהֶם לִפְנֵי כֵן סֶפֶר אֲשֶׁר בּוֹ הֵם מַחֲזִיקִים?

22. אֲדַרְבָּא, כִּי הֵם אָמְרוּ, מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לְפִי מִנְהַג מִסִּים וְאֲנַחְנוּ נוֹהֲגִים בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.

23. אִכּוּן לֹא שָׁלַחְנוּ לִפְנֵיךְ כָּל מְזַהֵר בָּעִיר, אֲלֵא אָמְרוּ מִנְהִיגָה, מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לְפִי מִנְהַג מִסִּים וְאֲנַחְנוּ הוֹלְכִים בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.

24. אָמַר, וְאֶפְלוּ אִם אָבִיא לָכֶם (מִרְבוּזִים) דָּרָךְ יִשְׁרָה מִדָּרָךְ אֲבוֹתֵיכֶם? אָמְרוּ, כּוֹפְרִים אֲנַחְנוּ בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתָּם בּוֹ.

25. לָכוּ, הִתְנַקְמְנוּ בָּהֶם, וְרֹאה מָה הִיָּה סוּף הַמִּתְכַּחֲשִׁים.

קטע 3

26. בְּאֶמּוֹר אֲבִירָהִים לְאֶבְיוֹ וּבְנֵי עַמּוֹ, אֲנִי מִתְנַעֵר וּפְטוֹר מִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹבְדִים,

27. (אֲנִי עוֹבֵד) רַק אֶת זֶה אֲשֶׁר בָּרָאֵנִי וְהוּא יִדְרִיכֵנִי.

28. וְהַשְׁאִיר זֹאת (אֲבִירָהִים) כְּאִמְרָה קִיָּמַת בְּתוֹךְ צָאצָאִיו לְמַעַן יִשׁוּבוּ (אֶל עֲבוֹדַת רְבוֹנָם).

29. אֲנִי הֶעֱנַקְתִּי לָהֶם וְלְאֲבוֹתֵיהֶם הַנָּאָה מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, עַד שְׂבָאָה אֵלֵיהֶם הָאָמֶת (דַּת הָאִסְלָאם) וְשִׁלַּח (מוֹחֲמַד) גְּלוּי.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 125 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 50.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57. הכופרים מבין הערבים טענו שהמלאכים הם הבנות של אללה.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 40.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 58.

30. וְכַאֲשֶׁר בָּאָה אֵלֵיהֶם הָאֻמָּת, אָמְרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף וְאֵנְחָנוּ כּוֹפְרִים בּוֹ.
31. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד הַקּוֹרְאָן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אִישׁ נִכְבָּד מִשְׁתִּי הָעָרִים!¹
32. הָאֵם הֵם יִחְלְקוּ רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ (הַנְּבוֹאָה)? אֵנְחָנוּ חִלְקָנוּ בִּינֵיהֶם אֶת מַחֲתָם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְרוֹמְמָנוּ אַחָדִים מֵהֶם בְּמַעֲלוֹת עַל זֻלְתָּם,² כְּדִי שְׁיִקְבֹּל כָּל אֶחָד אֶת הַשְּׁרוֹת שֶׁל הָאֲחֵרִים, וְאוֹלָם רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ טוֹבִים יוֹתֵר מִכָּל אֲשֶׁר יֵאָסֶפוּ.
33. וְלֹא שָׁיְהִיו בְּנֵי הָאָדָם לְאֻמָּה אַחַת (כָּלֶם כּוֹפְרִים), הֵינּוּ עוֹשִׂים לְמַכְחָשִׁים בְּרַחֲמָן גּוֹת כֶּסֶף לְבַתִּיהֶם, וְסִלְמוֹת יַעֲלוּ בָּהֶם,
34. וּלְבַתִּיהֶם שְׁעָרִים, וְסִפּוֹת לְנוֹחִיוֹתֵיהֶם,
35. וְהַחֵל עִם קִשּׁוּטֵי זֶהב, לְהַנָּאָה זְמַנִּית בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲךָ הָעוֹלָם הַבֹּא אֵצֶל רַבּוֹנָךְ לִירָאִים (אוֹתוֹ).

קטע 4

36. לְכָל הַמִּתְעַלֵּם מִזְכְּרוֹ שֶׁל הַרַחֲמָן, נִצְמִיד שְׁטוֹן,
37. הֵם (הַשְּׁטָנִים) מַרְחִיקִים אוֹתָם מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה וְיִחְשְׁבוּ כִּי הֵם מְדַרְכִּים.
38. אוֹלָם כַּאֲשֶׁר יִגִּיעַ אֵלֵינוּ יִגִּיד (הַכּוֹפֵר) לְשָׁטוֹן הַצָּמוּד לוֹ, הַלּוֹאִי וְהַיָּה הַמֵּרַחֵק בֵּינִי לְבִינְךָ כְּמֵרַחֵק מִזְרַח מִמְּעָרֵב, כִּי חֵבֶר בֵּישׁ וְרַע הֵייתָ לִּי.
39. וְלֹא יוֹעִיל לָכֶם הַיּוֹם בַּאֲשֶׁר כִּפַּרְתֶּם, כִּי שְׁתַּפִּים אַתֶּם בְּעֵנֶשׁ.
40. הָאֵם תּוֹכֵל לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים, אוֹ לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים, וְאֵת זֶה הַשּׁוֹקֵעַ בַּתְּעִיָּה מִחֻלָּטוֹ?
41. אֲפֹלוּ אִם נֵאֶסֶף אוֹתָךְ אֵלֵינוּ (מוֹיַחֲמָד), אֵנְחָנוּ נִנְקָם מֵהֶם (מִן הַכּוֹפְרִים),
42. אוֹ נִרְאֶה לָךְ בְּחַיִּים אֶת (הָעֵנֶשׁ) אֲשֶׁר הוֹעֲדָנוּ לָהֶם כִּי תִזְקִים אֵנְחָנוּ מֵהֶם.
43. לָכֵן הַחֲזֹק בַּאֲשֶׁר נִגְלָה לָךְ, כִּי אַתָּה הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ הַיְשָׁר,
44. וְאָכֵן הַזְהָרָה טוֹבָה הוּא (הַקּוֹרְאָן) לָךְ וּלְבָנֵי עַמְּךָ, וְעִתִּידִים אַתֶּם לְהַשָּׂאֵל (אֵיךְ הַתִּיַחֲסֻתָם אֵלֵינוּ?)
45. תִּבְדֹּק בְּקוֹרוֹת הַשְּׁלִיחִים שֶׁשְּׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ, הָאֵם עָשִׂינוּ אֱלִים אֲשֶׁר מִתֵּר לְעוֹבְדֵם מִבְּלָעֲדֵי הַרַחֲמָן?

1. שתי הערים: מכה ואט-טאאיי. ואיש נכבד, הכוונה היא לאל-וליד בן אל-מוע'ירה מנכבדי מכה, או ערוה בן מסעוד התיקפי, מנכבדי אט-טאאיי.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 165.

קטע 5

46. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו אל פרעה ונכבדיו, והוא אמר, הנה אני שליח רבון העולמים.
47. וכאשר בא אליהם באותותינו, והנה הם צוחקים עליהם.
48. אך כל אות שהראינו להם היה גדול יותר מקודמו, והענשנו אותם (במכות) למען יחזרו מכפירתם באללה.
49. ואמרו, הוי מכשף! קרא לנו אל רבונך בבירת אשר כרת אתך, כי הנה אנחנו רוצים להאמין.
50. ואולם כאשר הסרנו מעליהם את הענש, הפרו את הבטחתם.¹
51. וקרא פרעה בתוך עמו, הוי בני עמי! האם לא לי המלכות של מצרים, והנהרות האלה יזרמו מתחתיי? האם לא תראו?²
52. האין אני טוב יותר מאדם עלוב זה (מוסא) אשר גם לדבר ברורות לא יכל?
53. מדוע לא קשט בצמדי זהב מן השמים, ולא באו עמו המלאכים (להעיד לו שהוא שליח)?
54. וכך הוא זלזל בבני עמו וישמעו לקולו כי היו משחתים.
55. וכאשר הרגיו אותנו, נקמנו בהם, והטבענו את כלם,
56. ועשינו אותם למשל ולקח לדורות הבאים.

קטע 6

57. וכאשר הובא (עיסא) בן מרים כמשל, פנו בני עמך³ ערף,
58. ואמרו, האם אילינו יותר טובים או הוא? לא נתנו אותו כמשל לך אלא להתנכח. אכן עם של מתנכחים הם.
59. אין הוא אלא עבד אשר גמלנו לו חסד, ועשינו אותו משל לבני ישראל.
60. כי לו רצינו, היינו שמים במקומכם מלאכים אשר ימשיכו לחיות על פני האדמה.
61. אכן הוא (חזרת עיסא בן מרים לארץ) אות לידיעת זמן שעת הדין.⁴ אל תפקפקו אפוא בה ולכו אחרי בדרך הישרה,

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 133 - 135.

2. ר' סורת אנ-נאזעאת 79: 23 - 25.

3. בני עמך: בני עמו של הנביא מוחמד, אנשי מכה.

4. משום שהוא יחזור לארץ לפני יום הדין. ר' סורת אנ-נסא' 4: 159.

62. ולא ימנע אתכם השטן (לצית לי) הן הוא אויב גלוי לכם.
63. וכאשר בא עיסא באותות הבהירים, אמר, הבאתי אליכם את החכמה, ולמען אברר לכם את אשר נחלקתם בו. לכן יראו את אללה וציתו לי.
64. כי אללה הוא רבוני ורבוניכם לכן עבדוהו כי זוהי הדרך הישרה.
65. ונחלקו הסיעות השונות ביניהן. אוי לכופרים אלה מיום הענש המכאיב.
66. המחכים הם כי שעת הדין תבוא עליהם לפתע מבלי ש'אפלו ירגישו זאת?
67. האהובים יהיו ביום ההוא זה לזה כאויבים, חוץ מן היראים.

קטע 7

68. הוי עובדי! לא פחד עליכם היום ולא ג'ון,
69. אלה אשר האמינו באותותינו והיו מסלמים.
70. הכנסו לגן עדן, אתם ובנות זוגכם, מאשרים תהיו.
71. יגישו להם כלים וגביעים של זהב, ובהם כל אשר תתאווה הנפשות וכל אשר יתענגו העינים עליו, שם תשארו לנצח.
72. זהו הגן אשר נחלתם בזכות מעשיכם.
73. לכם בתוכו פרי רב אשר ממנו תאכלו.
74. אולם הכופרים יהיו בענש בגיהנם לנצח,
75. ולא יוקל (הענש) מעליהם ויהיו אמללים ומיאשים לעולמים.
76. לא קפחנו אותם, כי הם קפחו את עצמם.
77. ויקראו, הוי מאלכי! שישים רבונך קץ לנו. יאמר, אכן אתם נשארים (לנצח ביסורים).
78. כבר הבאנו לכם את האמת, ואולם רבכם היו שונאי אמת.
79. אם הם חרצו דבר (רע נגדך)? הנה אנחנו חורצים (מכינים להם ענש).
80. או אם הם חושבים שלא נשמע את סודם ודברי לחישתם? לא כן, ושלחינו (המלאכים) נצבים לידם ורושמים.
81. אמר, אלו היה לרחמן בן, הייתי אני ראשון העובדים (אותו),
82. ישתבח שמו, רבון השמים והארץ, רבון כס המלכות, הוא נעלה מעל כמה שהם מיחסים לו.

83. הנח להם אפוא להשיח ולשחק עד אשר יפגשו את יומם אשר הבטח להם.
84. הוא האלה אשר בשמים, והאלה אשר בארץ (אשר עובדים אותו), והוא החכם והיודע.
85. ויתברך אלה אשר לו מלכות השמים והארץ וכל אשר ביניהם, ולו רק ידיעת שעת הדין ואליו תחזורי.
86. אלה (האלילים) אשר אליהם יתפללו מבלעדי לא יוכלו להמליץ לפני אלה, רק המעידים על האמת בידעיו.
87. אם תשא אל אותם, מי ברא אותם? יאמרו, אלה. ולמה אפוא הם סוטים?
88. ואומרו (של הנביא), רבונני! אלה עם אשר לא יאמינו,
89. סור מהם אפוא ואמר, שלום, לבסוף ידעו את האמת.

44

סִוֵּרַת אֶדְ-דוּחַ'אן הַעֲשֹׂן

סורה זו נקראת «אֶדְ-דוּחַ'אן, הַעֲשֹׂן» משום שמונח זה מוזכר בה בצורת איום על הכופרים של מכה בגלל התנגדותם לנביא מוחמד ושליחותו. ר' פ' 10. המונח «דוּחַ'אן, עֲשֹׂן» נזכר בסורת פוצלת 41 : 11.
הורדה במכה אחרי סורת אז-זוח'רוף 43, ופסוקיה חמישים ותשעה. קיבלה את שמה «הַעֲשֹׂן» מפסוק עשרה.

סורת אד-דוח'אן 44

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. אשבע בספר הרור (הקוראן)!
3. הורדנו אותו משמים בלילה המברך,² כי אמנם היינו מזכירים.
4. בו (באותו לילה) מעבירים מהלוח השמימי למלאכים לבצע כל ענין אשר נגזר,
5. צו מאתנו, מאז ומתמיד שלחנו שליחים,
6. ברחמים מרבונך, כי הוא השומע והיודע,
7. רבון השמים והארץ וכל אשר ביניהם, אם בטוחים באמונתכם אתם.
8. אין אלה זולתו, המחיה והממית, והוא רבונכם ורבון אבותיכם הראשונים.³
9. ואולם הם (הכופרים) משתעשעים בהטלת ספק באמת.
10. לכן חכה ליום בו יביאו השמים עשן גלוי,
11. יכסה את בני האדם. זה הענש מכאיב.
12. רבוננו! הסר מעלינו את הענש, כי מאמינים אנחנו.
13. אולם ביום ההוא לא יועיל להם, אם הם יזכרו לאחר שקבר בא אליהם שליח (מוחמד) שהזהיר ברורות,
14. אבל הם פנו לו ערף ואמרו, מלמד (מישהו למד אותו) והוא משגע.
15. אולם אם ידחה הענש לזמן מה, אתם תחזרו לכפירה.
16. ביום (ההוא) ונעניש (את כל הכופרים) את הענש הגדול, כי אנחנו נוקמים בהם.
17. וכבר נסינו לפניהם (אנשי מכה) את בני עמו של פרעה, כאשר בא אליהם שליח נכבד (מוסא),

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מיס.

2. לילת אל-קדר, לילה הנופל בעשרת הלילות האחרונים בחודש רמציאן. ראה סורה 97: 1.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 158.

18. כְּשֶׁאָמַר לָהֶם, מִסְרוּ לִי עֲבָדֵי אֱלֹהָה (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל), כִּי שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם.
19. וְאֵל תִּתְּנִשְׂאוּ עַל אֱלֹהָה, כִּי הִנֵּה בָאתִי אֲלֵיכֶם בְּהֹכְחָה בְּרוּרָה.
20. וְאֲנִי בִקְשָׁתִי מִחֶסֶה אֲצֵל רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם שֶׁלֹּא תִרְגְּמוּ אוֹתִי בְּאֲבָנִים,
21. וְאִם אֵינְכֶם מֵאֲמִינִים לִי, הִרְפוּ מִמֶּנִּי.
22. אֲזִי קָרָא אֶל רְבוּנִי, אֱלֹהָ עִם שֶׁל כּוֹפְרִים.
23. (וְהִשְׁרָה לוֹ רְבוּנוֹ), הוֹצֵא אֶת עֲבָדֵי בְלִילָה, כִּי רוֹדְפִים אַחֲרֵיכֶם,
24. וְעָבַר אֶת הַיָּם כְּשֶׁהוּא קְרוֹעַ וּפְתוּחַ, כִּי הֵם גְּדוּדִים טוֹבְעִים.
25. הֵם הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם הִרְבֵּה גָּנִים וּמַעֲנִנוֹת,
26. שְׂדוֹת תְּבוּאָה וּמִקּוֹם נִכְבָּד,
27. וְחֵזִי רוֹחָה אֲשֶׁר הָיוּ מִתְעַנְּגִים בָּהֶם,
28. כֹּךְ הִיָּה, וְאֶנְחֲנוּ הוֹרְשָׁנוּ כָּל זֹאת לַעֲמִים אַחֲרֵים.
29. וְלֹא בָכוּ עֲלֵיהֶם הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְּנָה לָהֶם אֲרָכָה (לִפְנֵי הַעֲנֵשׁ).

קטע 2

30. וּכְבֹר הִצַּלְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַנֵשׁ מִשְׁפִּיל,
31. מִיַּד פְּרָעָה כִּי הִיָּה גָּאָה וּמִן הַמִּשְׁחִיתִים.¹
32. וּכְבֹר בְּחִרְנוּ בָהֶם מִדַּעַת מִבֵּין כָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמַנִּם),
33. וְנִתְּנוּ לָהֶם מִן הָאוֹתוֹת אֲשֶׁר מִבְּחוּן בְּרוּר בּוֹ לָהֶם.
34. הִנֵּה אֱלֹהָ (בְּנֵי עַמֶּךָ) אוֹמְרִים,
35. אֶנְחֲנוּ נְמוֹת פַּעַם אַחַת וְלֹא נִקּוּם לַתְּחִיָּה,
36. הִבִּיאוּ נָא אֶת אֲבוֹתֵינוּ (שֶׁכְּבֹר מִתּוֹ מִזְמָן) אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
37. הֲאִם טוֹבִים הֵם מִבְּנֵי עַם תּוֹבֵעַ,² אוֹ מֵאֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִלִּפְנֵיהֶם, אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם כִּי הָיוּ כּוֹפְרִים?
38. לֹא בָרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם לְשֵׁם מִשְׁחָקִים,³
39. לֹא בָרָאנוּ אוֹתָם אֶלָּא בְּאֵמֶת וְאוֹלָם מְרִבֵּיתָם לֹא יִדְעוּ.
40. יוֹם הַדִּין הוּא הַמוֹעֵד לְכֻלָּם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 4.

2. תוֹבֵעַ : תואר של מלכי חמיר הקדומים בתימן.

3. ר' סורת צאד 38 : 27 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116.

41. יום לא יועיל בו איש לרעהו במאומה,¹ והם לא יוכלו להנצל,
42. אלא מי שירחם עליו אללה, כי הוא העזוז והרחום.
- קטע 3**
43. הנה עץ הזקום,²
44. מאכל לכופר,
45. רותח בבטנו של הכופר כמתכת צוקה,
46. כרתיחת המים החמים מאוד.
47. קחו אותו ואל אמצע גיהנם השליכוהו,
48. אחר שפכו על ראשו את ענש המים הרותחים.
49. טעם (את הענש), הן אתה העזוז והנכבד.³
50. הנה זה הוא אשר הטלתם ספק בו.⁴
51. אך יראי אללה יהיו במקום מבטחים,
52. בגנות ומענינות,
53. לבשו משי וקטיפה (נחים) זה מול זה,
54. נוסף לכל זה, נשיא אותם עלמות צחורות עור ויפות עין,⁵
55. ויזמינו בהן (בגנות עדן) כל מיני פרות, והם בטוחים.
56. לא יטעמו בהן את המנות מלבד המנות הראשון, והוא ישמר אותם מפני ענש השאול,
57. כחסד מרבונד, וזוהי הזכיה העצומה.
58. אכן הורדנו אליך (מוחמד) אותו (הקוראן בלשונך בערבית), כדי שיזכרו.
59. לכו המתן כי הם ממתינים.⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 101 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. עץ הצומח בגיהנום ופריו מר מאוד והוא המאכל של הכופרים והחוטאים. ר' סורת אצ-צאפאת 62 : 37 - 66.

3. לשון לעג לכופרים.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

5. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56, ופ' 58, ופ' 60.

6. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 21 ; וסורת עיאפר 40 : 51 - 52.

45

סִוּרַת אֶל-גִּ' אֶתְיָה הַפּוֹרְעִים בְּרָד

סורה זו נקראת «אל-ג' את'יָה, הפּוֹרְעִים בְּרָד», בגלל שהאנשים ביום הדין יכרעו על ברכיהם מעוצמת הפחד של היום ההוא. ר' פ' 28.
הביטוי «ג' את'יָה» לא נזכר בסורה אחרת. אמנם הביטוי «ג'ת'י» נזכר בשני מקומות, בסורת מרים 19 : 68, ופ' 72. הורדה במכה אחרי סורת אד-דוח'אן 44, ופסוקיה שלושים ושבעה. קיבלה את שמה «הפּוֹרְעִים בְּרָד» מפסוק עשרים ושמונה.

סורת אל-ג'את'יה 45

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. זהו סֵפֶר (הקוראן) הורד מן השָׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהֵה הָעֻזּוֹ וְהַחֲכָם.
3. אֲכֹן בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים,
4. וּבְבְרִיאָתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִפִּיץ אֱלֹהֵה מִן הַחַיָּה הָרוֹמֶסֶת עַל הָאָרֶץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים.
5. וּבַחֲלִיפוֹת הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם וְהַנֶּשֶׁם אֲשֶׁר מוֹרִיד אֱלֹהֵה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יַחֲיֶה בּוֹ הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ, וּבִכּוּן מִשָּׁב הָרוּחוֹת, אוֹתוֹת לָעֵם מִשְׁכִּיל.
6. אֵלֶה אוֹתוֹת אֱלֹהֵה נִקְרָא אוֹתָם לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת אֲכֹן בְּאַיִזָּה דְּבוּר אַחֲרֵי אֱלֹהֵה וְאוֹתוֹתָיו יֵאֲמִינוּ.
7. אוֹי לְכָל כְּזָבוֹ מִרְבָּה חֲטָא,
8. הַשּׁוֹמֵעַ אֵת אוֹתוֹת אֱלֹהֵה נִקְרָאִים בְּפָנָיו וּמִמְשִׁיךְ בִּיהִירוֹתוֹ כְּאֵלוֹ לֹא שָׁמַע אוֹתָם, בְּשָׁר לוֹ עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
9. כְּאֲשֶׁר נֹדַע לוֹ דְּבַר מָה מְאוֹתוֹתָיו, הוּא שָׁם אוֹתָם לְלַעַג. אֵלֶה לָּהֶם עֲנֹשׁ מִחֲפִיר.
10. מֵאַחֲרֵיהֶם גִּיהֶנֶם, וְלֹא יוֹעִילוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם בְּמֵאוּמָה, וְאִם לֹא הָאֱלִילִים אֲשֶׁר עֲבָדוּ זֹלַת אֱלֹהֵה. צְפוּי לָהֶם עֲנֹשׁ עֲצוּם.
11. זֶהוּ (הקוראן) מִדְרִיד מִן הַתַּעֲיָה, אֲבָל הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רַבּוֹנָם יַעֲנֹשׁוּ עֲנֹשׁ מִכְּאִיב מִן הַשָּׁמַיִם.

קטע 2

12. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֵת הַיָּם, לְמַעַן יִשּׁוּטוּ בּוֹ הַסְּפִינוֹת עַל פִּי פִקְדָתוֹ, וּלְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם פְּרִנְסָה בְּחִסְדּוֹ, וּלְמַעַן תִּזְדּוּ לוֹ,
13. וְהוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֵת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ כְּחֶסֶד מִמֶּנּוּ, וּבִזָּה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

14. אָמַר (מוֹחֵמֵד) לְמַאֲמִינִים לְסַלַח לְאַלֶּה שְׁאִינֶם מֵאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין שְׂבוּ יִגְמַל אֱלֹהֶה לְאֶנְשִׁים כָּרְאוּי לָהֶם.
  15. הָעוֹשָׂה טוֹב מִיִּטִּיב לְעַצְמוֹ, וְהָעוֹשָׂה רַע מְזִיק לְעַצְמוֹ, וּבִסוּף כָּלְכֶם אֶל רְבוֹנְכֶם תִּחְזְרוּ.
  16. וַיִּכְבֶּר נִתְּנוּ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) וְהַחֲכָמָה וְהַנְּבוּאָה, וַיִּכְרֹסֻהּ אוֹתָם מִן הַמְּטַעֲמִים הַטּוֹבִים, וְרוֹמְמֵנוּ אוֹתָם עַל פְּנֵי הָעַמִּים (בְּנֵי זִמְנֶם).
  17. כֵּן נִתְּנוּ לָהֶם הַבְּהָרוֹת עַל כָּל דָּבָר, וְלֹא נִחְלְקוּ בִּינֵיהֶם אֵלָּא לְאַחַר שֶׁהֶעֱנָקָה לָהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְאָה זֶה בָּזָה. אָכוּ רְבוֹנָךְ יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים בְּאֶשֶׁר נִחְלְקוּ בוֹ.
  18. אֲנַחְנוּ קִבְּעֵנוּ לָךְ (מוֹחֵמֵד) דֶּרֶךְ יִשְׁרָה בְּאַמּוֹנָה, נִהַג עַל פִּיהָ וְאֶל תִּשָּׂה אַחֵר תִּתְּנוֹת אֵלָּה אֲשֶׁר אֵינֶם יוֹדְעִים,
  19. כִּי הֵם לֹא יוֹעִילוּ לָךְ בְּפָנֵי אֱלֹהֶה מְאוּמָה, וְאָכוּ הַכּוֹפְרִים הֵם מְגַנִּים זֶה לָזֶה, וְאֱלֹהֶה הוּא מְגֹן הַיִּרְאִים.
  20. (הַקּוֹרְאֻ) הִזָּה, הוּא אוֹר לְבָנֵי אָדָם וְהַדֶּרְכָה וְרַחֲמִים לְאֶנְשִׁים הַבְּטוּחִים בְּאַמּוֹנָתָם.
  21. הָאֵם חוֹשְׁבִים אֵלָּה שֶׁבִּחְרוּ בְּכַפִּירָה, כִּי דִינָם אֲצִלְנוּ כְּדִין הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב! כִּי בְּחִיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם יִהְיוּ שְׂוִים זֶה לָזֶה! הֲרִי מָה רַע מִשְׁפָּטָם.
- קטע 3**
22. וְאֱלֹהֶה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאַמֶּת, וּבְכַדִּי שִׁישְׁלָם לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשִׂיהָ, וְהֵם (בְּנֵי הָאָדָם) לֹא יִקְפְּחוּ.
  23. הֲרֵאִיתָ אֶת זֶה אֲשֶׁר לָקַח לוֹ לְאַלְהֵיוּ אֶת תִּתְּנוֹתוֹ! הֲתַעְהוּ אֱלֹהֶה בְּיוֹדְעֵין וְיַחֲתֵם אֶת אֲזַנּוֹ וּלְבוֹ, וְעָשָׂה עַל עֵינָיו כְּסוּת. מִי יוֹכַל לְהַדְרִיךְ אוֹתוֹ אֶל דֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר אַחֲרֵי אֱלֹהֶה! הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
  24. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אֵין חַיִּים אֵלָּא הַחַיִּים שְׁלָנוּ בַּעוֹלָם הַזֶּה, נָמוּת וְנִחְיָה בְּחַיִּים אֵלָּה, וְרַק הַזִּמְן הוּא אֲשֶׁר יָמִית אוֹתָנוּ. אֵין הֵם יוֹדְעִים דָּבָר עַל זֹאת, וְהֵם רַק מִשְׁעָרִים.
  25. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בְּפִנֵּיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּהִירִים, טַעֲנָתָם הִיא, הַשִּׁיבוּ אֲבוֹתֵינוּ הַמֵּתִים לְתַחֲיָה, אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
  26. אָמַר, אֱלֹהֶה יַחְיָה אֶתְכֶם, אַחֵר כֶּךָ מִמֵּיתְכֶם, אַחֵר יִאֲסַפְכֶם בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים אֵין סֶפֶק בוֹ, וְאוֹלָם מְרַבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יוֹדְעִים.

27. וּלְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקְוֶה שְׁעַת הַדִּין, הַמִּתְכַּחֲשִׁים יִהְיוּ מִפְּסִידִים.
28. אַז תִּרְאֶה וְהָנָה כָּל אָמָה כּוֹרַעַת, וְכָל אָמָה תִּזְמֶנּוּ אֶל פְּנֵי הָרְשׁוּם שְׁלָה, לֵאמֹר, הַיּוֹם תִּגְמְלוּ כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
29. זֶה פְּנֵי הָרְשׁוּם שְׁלָנוּ יַעֲיֵד נִגְדְּכֶם בְּאַמֶּת, כִּי אֲנַחְנוּ הִיָּינוּ רוֹשְׁמִים אֶת כָּל מַעֲשֵׂיכֶם.
30. וְאוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַעֲשׂוּ טוֹב, וַיִּכְנִס אֹתָם רְבוּנָם (אֶל מִן עֵדֶן) בְּרַחֲמָיו, זֶה הַזִּכְיָה הַמְּבַהֶקֶת.
31. בְּאֲשֶׁר לְכּוֹפְרִים יִשְׁאָלוּ, הֲאֵם לֹא נִקְרָאוּ בְּפִנְיֶיכֶם אוֹתוֹתַי? אוּלָם אֲתֶם הִתְנַשְּׂאֲתֶם וְהִיִּיתֶם כּוֹפְרִים.
32. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ לָכֶם, שֶׁהִבְטַחְתָּ אֵלֶּה תִּקְוֶה, וְאִין סִפֵּק בְּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. אֲמַרְתֶּם, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מָה הִיא שְׁעַת הַדִּין, כִּי לִפִּי דַעְתָּנוּ הִיא רַק דְּמִיּוֹן שְׁוֹא וְאִין אֲנוּ מֵאֲמִינִים בְּבוֹאָהּ.
33. וְאִז נִתְגַּלּוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וַיִּקְיף אֹתָם הָעָנָשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעְגִים לוֹ.
34. אַז נֶאֱמַר לָהֶם, הַיּוֹם נִשְׁכַּח אֶתְכֶם כְּשֵׁם שֶׁאַתֶּם שִׁכַּחְתֶּם אֶת הַפְּגִישָׁה שֶׁל הַיּוֹם הַזֶּה. לָכֵן מַעֲוֹנְכֶם יִהְיֶה גִיהֶנֶם וְאִין מִי שִׁיעֶזֶר לָכֶם,
35. מִשּׁוּם שֶׁשִּׁמְתֶּם אוֹתוֹת אֵלֶּה לְלַעַג, וְחִיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הִתְעוּ אֶתְכֶם. הַיּוֹם לֹא יוֹצֵאוּ מִן הַגִּיהֶנֶם לְעוֹלָם וְלֹא יִתֵּר לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲיִינָה.
36. עַל כֵּן הִשְׁבַּח לְאַלְלָה רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְרַבּוֹן הָאָרֶץ, רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
37. לוֹ הִתְנַשְּׂאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הָעֶזּוּז וְהַחֲכָם.

46

סִוֵּרַת אֶל-אַחֲקָאף גְּבָעוֹת הַחֹל

סורה זו נקראת «אֶל-אַחֲקָאף, גְּבָעוֹת הַחֹל» משום שביטוי זה מוזכר בה, ואינו מוזכר במקום אחר בקוראן. «אֶל-אַחֲקָאף» היה מקום מגורם של בני עאד אשר אללה הכחיד אותם בגלל כפירתם וחטאיהם הרבים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'את' 45, ופסוקיה שלושים וחמשה. קיבלה את שמה «גְּבָעוֹת הַחֹל» מפסוק עשרים ואחד.

סורת אל-אחקאף 46

חלק 26

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמָן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. הסֵפֶר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מַעֵם אֱלֹהֵי הָעֶזְזוֹ וְהַחֲכָם.²
3. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם כִּי אִם בְּאֶמֶת וּלְמוֹעֵד מְסֻסִים,³ אַךְ הַכּוֹפְרִים מַתְעַלְמִים מִמָּה שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ (מִן הָעֵנֶשׁ שֶׁל יוֹם הַדִּין).
4. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל אֵלֶּה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵי? הֲרָאוּ לִי מַה הוּא אֲשֶׁר בָּרָאוּ מִן הָאָרֶץ? אוֹ אוֹלֵי יֵשׁ לָהֶם שְׁתַּפּוֹת בְּשָׁמַיִם? הִבִּיאוּ לִי סֵפֶר לִפְנֵי זֶה (הַקּוּרְאָן),⁴ אוֹ שְׁאֵרִית מִדַּעַת, אִם אַתֶּם צוֹדֵקִים.
5. וּמִי תוֹעָה יוֹתֵר מֵאָדָם אֲשֶׁר בְּמָקוֹם אֱלֹהֵי קוֹרֵא אֶל אֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לוֹ עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, וְהֵם (הָאֱלִילִים) לֹא שָׁמַעְוּ לָב אֶל הַקּוּרְאִים אֲלֵיהֶם?
6. וְכַאֲשֶׁר יֵאֲסֹפוּ בְּנֵי הָאָדָם (בְּיוֹם הַדִּין) יִהְיוּ (הָאֱלִילִים) לָהֶם לְאוֹיְבִים, וַיִּכְחִישׁוּ בַּעֲבוּדָתָם.
7. כַּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בִּפְגִּיָּה אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים לְאֶמֶת בְּבוֹאָהּ אֲלֵיהֶם, זֶהוּ כְּשׁוֹף בְּרוּר,⁵
8. אוֹ יֵאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן). אָמַר, אִם אֶמְנֵם בְּדִיתִי אוֹתוֹ, לֹא תוֹכְלוּ לְהִגֹּן עָלַי בִּפְנֵי אֱלֹהֵי בְּמֹאמָה. הוּא הִיֹּדַע בְּמָה אַתֶּם מִרְחִיבִים הַדְּבוּר. אֵין כְּמוֹהוּ עַד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, הוּא הַסּוֹלָח וְהַרְחוּם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אל-ג'אתייה 45: 2.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15: 85; ר' סורת אר-רום 30: 8.

4. ספר אשר נגלה מן אללה שיעיד על אמיתות האלילים ושותפותם לאללה. בטוח, ספר כזה לא

נמצא. ר' סורת פאטר 35: 40.

5. ר' סורת סבא' 34: 43.

9. אָמַר, אֵינֶנִּי הָרָאוּשׁוֹן שֶׁנִּשְׁלַח כְּשָׁלִיחַ, וְאֵין אֲנִי יוֹדֵעַ מַה יַּעֲשֶׂה בִּי וְלֹא בְּכֶם. אֵין אֲנִי הוֹלֵךְ אֶלָּא אַחֲרֵי הַדְּבָר אֲשֶׁר יִגְלֶה אֵלַי, ¹ וְאֵין אֲנִי אֶלָּא מִזְהִיר גְּלוּי.

10. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם מֵאֵלֶּלָה הוּא (הַקּוֹרְאָן) וְאַתֶּם תִּכְחַשּׁוּ בוֹ, וְיִבְרַר לָכֶם עַל יְדֵי עֲדוּת אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַמֵּאֲמִין בְּאַמְתּוֹתוֹ וְאַתֶּם כּוֹפְרִים בוֹ בִּיהִירוֹתְכֶם? אֵלֶּלָה אֵינוֹ מְדִרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 2

11. וְאָמְרוּ הַכּוֹפְרִים לַמֵּאֲמִינִים, לֹו הִיָּה טוֹב (בְּאַמּוֹנָה בְּקוֹרְאָן), לֹא הִיָּו מְקַדִּימִים אוֹתֵנּוּ לְהֵאֲמִין בוֹ, מִכֵּיּוֹן שֶׁהֵם לֹא הִדְרָכוּ בוֹ, הִרְיָהֶם אוֹמְרִים שֶׁהוּא שֶׁקֶר שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים.

12. לִפְנֵינוּ הִיָּה סִפְרוֹ שֶׁל מוֹסָא מוֹרֶה דֶּרֶךְ וְרַחֲמִים, וְסִפֵּר זֶה (הַקּוֹרְאָן) מִצְדִּיק אוֹתוֹ בַּשִּׁפָּה הָעֲרַבִית כְּדִי לְהַזְהִיר אֶת הַכּוֹפְרִים וּבִשְׁוֹרָה טוֹבָה לַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

13. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, רַבּוֹנֵנוּ הוּא אֵלֶּלָה, וְדַבְּקוּ בְּאַמּוֹנָתְם בְּאֵלֶּלָה, ² לֹא עֲלִיהֶם פֶּחַד וְלֹא עֲלֵיהֶם יְגוֹן,

14. אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי גֹן עֵדֶן יִהְיוּ בְּתוֹכּוֹ לְנֶצַח, גָּמוּל עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ.

15. אֲנַחְנוּ צִוִּינוּ עַל הָאָדָם לְהִיטִיב לְהוֹרִיו, אָמּוֹ נִשְׁאַה אוֹתוֹ בְּעֶצֶב וּלְדָה אוֹתוֹ בְּעֶצֶב. תִּקּוּפַת הָרִיוֹנוֹ וּגְמִילָתוֹ הִיא שְׁלוֹשִׁים חֳדָשִׁים. וּבִהֲגִיעוֹ לִפְרָקוֹ וּבִמְלִיאַת לוֹ אֲרָבָעִים שָׁנָה אָמַר, רַבּוֹנִי! לְמַדֵּנִי וְהִדְרֵךְ אוֹתִי לְמַעַן אוֹדֶה לָךְ עַל הַחֲסָדִים שֶׁגִּמַּלְתָּ לִּי וּלְהוֹרִי, ³ וּמַעֲשִׂים טוֹבִים אֲשֶׁר יִהְיוּ לְרִצּוֹן לָךְ. וּבִרְכָנִי בְּאֲשֶׁר לְצֶאֱצָאִי, כִּי שִׁבְתִּי אֵלֶיךָ וְאֲנִי מִן הַמִּתְמַסְרִים לָךְ (הַמִּסְלָמִים).

16. מֵאֵלֶּה נִקְבַּל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים וְנִסְלַח עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים. בְּתוֹךְ שׁוֹכְנֵי גֹן עֵדֶן הֵם, הַבְּטַחַת הָאֻמַּת אֲשֶׁר הִבְטַחָה לָהֶם.

17. (לֹא כֵן) הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַר לְהוֹרִיו, אוֹי לָכֶם! ⁴ כִּיצַד אַתֶּם מִפְחִידִים אוֹתִי שְׁאָקוּם (מִקְבְּרִי) עִם כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁחָלְפוּ לִפְנֵי (וְלֹא קִם אִישׁ לְתַחֲיָה)? וְהֵם מִבְּקָשִׁים עֲזָרָה מֵאֵלֶּלָה, אוֹי לָךְ! הֵאֲמִן! הֵן הִבְטַחַת אֵלֶּלָה אֻמַּת הָיָא. אֵךְ הוּא אוֹמֵר, אֵין זֶה אֶלָּא מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 50 ; ר' סורת אל-אעראף 7 : 203 ; ר' סורת יונוס 10 : 15.

2. ר' סורת מוצלת 41 : 30.

3. ר' סורת אנ-נמל 27 : 18 ; וסורת לוקמאן 31 : 14.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 67.

18. אלה הם אשר בצדק נחרץ עליהם הדבר יחד עם אמות מן הג'ן והאדם אשר חלפו לפניהם, הם היו מן המפסידים.¹
19. ולכל דרגות לפי מעשיהם,² (ואללה) ישלם להם את שכר מעשיהם, והם לא יעשקו.
20. וביום אשר יצגו הכופרים על האש. (אז יאמר להם), כליתם טובכם בחיי העולם הזה והתענגתם בו, והנה היום תשלמו בענש מחפיר על התנשאיותכם בארץ בלי צדק, ועל פשעיהם.

קטע 3

21. וזכר את אחי עאד³ בהזיירו את עמו באל-אחקאף.⁴ וכבר חלפו המזהירים לפניו ואחריו, לאמר, עבדו רק את אללה, כי ירא אני (פן יבוא) עליכם ענש יום גדול.
22. ואמרו, האם באת להעבירנו מעבודת אלהינו? הבא עלינו את הענש שאתה מפחידנו בו, אם אתה צודק.
23. ואז אמר להם, רק אללה יודע זאת, ואני רק מוסר לכם את הדבר אשר נשלחתי בו,⁵ אולם רואה אני כי אנשים נבגרים אתם.
24. כאשר ראו אותו (הענש ששאלו הוד להביא עליהם) כעננת מטר מתקרבת ופונה אל עמקיהם, אמרו, זהו ענן מטר שמביא לנו גשם. ולא הוא! זהו הדבר אשר בקשתם להחישו, רוח הנושאת ענש מכאיב,
25. שהשמידה כל דבר לפי פקדת רבונה, ולא נראה מהם עוד דבר זולת משכנותיהם (השוממים). כך נגמל לעם הפושעים.
26. וכבר בססנו אותם בצורה שלא בססנו אתכם כמותם, ונתנו להם אזנים לשמע, ועינים לראות, ולקבול להבין. אך אזניהם ועיניהם ולקבוליהם לא הועילו להם במאומה, כי הם הכחישו את אותות אללה, ואז הקיפם הענש שלעגו לו.

1. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 132.

3. חכוונה היא לנביא הוד.

4. אל-אחקאף : גבעות החול. המונח אל-אחקאף השתרש כשם המקום בתימן שבו שכנו בני עאד.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 68.

קטע 4

27. וּכְבֹר הַשְׁמַדְנוּ אֶת אֲשֶׁר סָבִיבְכֶם מִן הָעָרִים (כְּמוֹ עֲדָד וְת' מוֹד וּבְנֵי עַם לוֹט), וּנְבָאָר (לָהֶם) הָאוֹתוֹת בְּתַקְוָה שִׁיחֲזְרוּ בְּתִשּׁוּבָה.
28. וְלִמָּה לֹא עָזְרוּ לָהֶם הָאֱלִילִים אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעַדִי אֶלְלָה לְמַעַן יִקְרְבוּ אוֹתָם לְאֶלְלָה? לֹא, כִּי זָנְחוּ אוֹתָם. זֶה הַשָּׁקֶר אֲשֶׁר שָׁגוּ בּוֹ וְאֲשֶׁר בָּדוּ אוֹתוֹ.
29. כְּאֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ אֶלֶיךָ חֲבוּרָה מִן הַגִּ'ו (הַשָּׂדִים), לְהַקְשִׁיב לְקוֹרְאָו. וְכְאֲשֶׁר בָּאוּהוּ, אָמְרוּ, הַקְשִׁיבוּ בְּהִתְרַכְּזוּת. וְכְאֲשֶׁר תִּמָּה קְרִיאָתוֹ, פָּנוּ וְהָלְכוּ אֶל בְּנֵי עַמָּם מִזְּהִירִים אוֹתָם.¹
30. אָמְרוּ, הוּא בְּנֵי עַמָּנוּ! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁמַעְנוּ סֵפֶר אֲשֶׁר הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי מוֹסָא מִצְדִּיק אֶת אֲשֶׁר לִפְנָיו, וּמִדְרִיךְ אֶל הָאֱמֶת וְאֶל הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה.
31. הוּא בְּנֵי עַמָּנוּ! הֵעֵנוּ לְקוֹרָא אֶל אֶלְלָה (מוֹחֲמַד) וְהֶאֱמִינוּ בּוֹ, כְּדֵי שִׁיִּסְלַח לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְיִגֹּן עֲלֵיכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
32. וְאֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לְקוֹרָא אֶל אֶלְלָה, לֹא יַעֲלֶה בִּידוֹ לַחֲמֶק בְּאַרְצָ, וְאִין לוֹ מִבְּלַעַדְיוֹ מִגִּנִּים. אֶלְלָה הֵם בְּתַעֲזָה בְּרוּרָה.
33. הָאֵם לֹא יָרְאוּ כִּי אֶלְלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְלֹא הִתְעַיֵּף בְּבְרִיאָתָם, יָכֹל לְהַחִיּוֹת אֶת הַמֵּתִים? אָכֵן הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
34. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר יֵצְגוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֵשׁ, (וְאָמְרָ לָהֶם), הֲאִין זֹאת אֱמֶת? וְיֹאמְרוּ, אֲמָנָם כֵּן, חֵי רְבוּנָנוּ. וְיֹאמְרוּ, טַעְמוֹ אֲפּוֹא אֶת הָעֲנֹשׁ, עֲקֹב אֲשֶׁר כִּפְּרָתָם.²
35. לָכֵן, הִמָּתוּ בְּסִבְלָנוֹת כְּאֲשֶׁר הִמָּתִינוּ הַשְּׁלִיחִים הַיִּצְיָבִים בְּרוּחַם, וְאֶל תִּבְקֶשׁ לְהַחִישׁ לָהֶם (לְכּוֹפְרִים הָעֲנֹשׁ), כִּי בִיּוֹם שִׁיִּרְאוּ מֶה שֶׁנּוֹעֵד לָהֶם (מִהָעֲנֹשׁ), יִחְשְׁבוּ כִּי נִשְׁאַרוּ בַּחַיִּים רַק שְׁעָה אַחַת מִן הַיּוֹם. כִּי בְּסוּפוֹ שֶׁל דָּבָר! לֹא יִשְׁמְדוּ אֲפּוֹא (זוֹ הַזְּהָרָה לָהֶם) אֶלָּא הַמִּשְׁחָתִים.

1. ר' סורת אל-ג'ו 72 : 1 - 16.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 106 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 35.

47

סורת מוחמד מוחמד

סורה זו נקראת «מוחמד» משום ששם הנביא מוזכר בה בפסוק 2. השם «מוחמד» מוזכר ארבע פעמים בקוראן. ר' סורת אאל עמראן 3 : 144 ; סורת אל-אחזאב 33 : 40 ; סורת מוחמד 47 : 2 ; וסורת אל-פתח 48 : 29. ופעם אחת מוזכר בשם «אחמד», ר' סורת אצ-צף 61 : 6. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חדיד 57, ופסוקיה שלושים ושמונה. קיבלה את שמה «מוחמד» מפסוק שניים.

סורת מוחמד 47

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִרְחִיקוּ (אֲנָשִׁים) מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הוּא הַכְּשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.¹
2. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, וְהֶאֱמִינוּ בְּאֲשֶׁר הוֹרֵד אֶל מוֹחַמַּד מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁהוּא הָאֱמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָם, יִכְפֹּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם וְיִיטִיב לָהֶם.
3. אֲכֹן הַכּוֹפְרִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הַשִּׁקָּר, וְהַמַּאֲמִינִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הָאֱמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָם. כֹּכָה יִמְשַׁל אֱלֹהָ לְבָנֵי אָדָם אֶת מַשְׁלֵיהֶם.
4. בְּפָגְשְׁכֶם בְּקָרֵב אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, הִכּוּ בָהֶם עַל כָּל צוֹאֲרָ² עַד שֶׁתִּגְבְּרוּ עֲלֵיהֶם וְשִׁמְרוּ הֵיטֵב עַל הַשְּׁבוּיִים,³ וְאוֹלָם אַחֲרֵי כֵן תִּשְׁחָרְרוּ אוֹתָם מִתּוֹד חֲנִינָה אוֹ תְּמוּרַת פְּדִיוֹן עַד אֲשֶׁר תִּפְסִיק הַמִּלְחָמָה. כְּזֹאת, וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ הִיָּה בְּעַצְמוֹ מְכַנֵּיעַ אוֹתָם, אֵד הוּא רָצָה לְהַעֲמִידְכֶם בְּמִבְחָן זֶה מוֹל זֶה. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נָפְלוּ בַּמִּלְחָמָה בְּשְׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הוּא לֹא יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
5. כִּי הוּא יִדְרִיךְ אוֹתָם וְיִשְׁפֹּר אֶת מַצָּבָם (בְּעוֹלָם הַבָּא),
6. וְיִכְנִיס אוֹתָם לְגֹן עֵדֶן, אֲשֶׁר הוּא כָּבֵד הוֹדִיעַ לָהֶם עָלָיו.
7. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אִם תַּעֲזְרוּ לָדֵת שֶׁל אֱלֹהָ הוּא יַעֲזֹר לָכֶם וְיִתֵּן לָכֶם כּוֹחַ בְּקָרֵב (נִצְחוֹן).
8. אֵד הַכּוֹפְרִים כָּלִיוֹן לָהֶם, וְהוּא יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
9. זֹאת בְּאֲשֶׁר מֵאִסּוֹ אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהָ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לָכֵן הַכְּשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הָאִם לֹא סִירוּ בְּאַרְץ וְרָאוּ מָה הֵיְתָה אַחֲרֵית קוֹדְמֵיהֶם? אֱלֹהָ הַשָּׁמִיד אוֹתָם, כֹּךְ תִּהְיֶה גַם אַחֲרֵית הַכּוֹפְרִים,
11. מִשּׁוּם שֶׁאֱלֹהָ מִגֵּן עַל הַמַּאֲמִינִים, וּבְאֲשֶׁר לַכּוֹפְרִים אֵין כָּל מִגֵּן לָהֶם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 167; וסורת אנ-נחל 16: 88.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8: 12.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8: 67.

קטע 2

12. אֱלֹהִים יִכְנִס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב לַגִּנּוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתִּיהֶם הַנִּהְרֹת. אֲדָה כּוֹפְרִים יִתְעַגְּגוּ וַיֹּאכְלוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) כְּמוֹ שְׂאוֹכְלוֹת הַבְּהֵמוֹת, (וּבְעוֹלָם הַבָּא) הָאֵשׁ תִּהְיֶה מִשְׁכָּן לָהֶם.
13. וְכַמָּה עָרִים חֲזָקוֹת יוֹתֵר מֵעִירָךְ (מִכָּה) שֶׁהוֹצִיָּאָה אוֹתָךְ הַשְּׂמַדְנוּ וְלֹא הָיָה לָהֶם כָּל עוֹזֵר.
14. הַדּוֹמָה מִי שֶׁבִּגְדוּ הוֹכַחָה מִרְבוֹנוּ לָזֶה שֶׁמַּעֲשִׂיו יָפִים וְטוֹבִים רַק בְּעֵינֵי עַצְמוֹ וְהוּא הַלֵּךְ רַק אַחֲרֵי יִצְרָיו!
15. הַמִּשְׁלֵל שֶׁל הַגֵּן אֲשֶׁר הִבְטַח לִירֵאִים,¹ תּוֹכוֹ נִהְרֹת שֶׁל מִים אֲשֶׁר לֹא יִסְרִיחוּ, וְנִהְרֹת חֶלֶב אֲשֶׁר לֹא שׁוֹנֶה טַעְמוֹ, וְנִהְרֹת יַיִן נְעִים לְשׁוֹתִים, וְנִהְרֹת דְּבֶשׁ מְזֻכָּד. וְלָהֶם בְּתוֹכוֹ מִכָּל פֶּרִי, וְסִלִּיחָה מֵאֵת רְבוּנָם. הָאֵם זֶה דּוֹמָה לְאֵלֶּה הַשּׁוֹהִים לְנֶצַח בָּאֵשׁ, וְאֲשֶׁר יִשְׁקוּ בָּהּ מִים רוֹתְחִים אֲשֶׁר יִכְרְתוּ מֵעֵיהֶם!
16. וַיֵּשׁ בָּהֶם אֲשֶׁר יֵאָזִין אֵלֶיךָ, וְאוֹלָם בְּצִאתָם מֵאֶצְלֶךָ, יֹאמְרוּ אֶל מִי שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, מַה זֶּה אָמַר זֶה עָתָה! הִם אֵלֶּה אֲשֶׁר אָטֵם אֱלֹהִים אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְהֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי יִצְרֵיהֶם.
17. אֲדָה אֵלֶּה אֲשֶׁר קִבְּלוּ אֶת הַהִדְרָכָה, אוֹתָם יוֹסִיף אֱלֹהִים לְהַדְרִיךְ וַיִּתֵּן יָרְאֵתָם אֶת אֱלֹהִים.
18. הַמַּחֲכִים הֵם לַשַּׁעַת הַדִּין שֶׁתְּבוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתָּע! הֲלֹא כָּבֹד בָּאוּ סִימָנֶיהָ, וּמָה יוֹעִיל לָהֶם אִם תְּבוֹא לְהַזְכֵּר!
19. (הוּא הַנְּבִיא!) דַּע כִּי אֵין אֵל זוֹלַת אֱלֹהִים, וּבִקֵּשׁ סִלִּיחָה עַל חֲטָאֶיךָ וְחֲטָאֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת, אֱלֹהִים יוֹדַע אֶת כָּל הַסִּתּוּבּוֹתֶיכֶם בְּצִאתְכֶם בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם וּבְבוֹאֲכֶם בַּלַּיְלָה.

קטע 3

20. הַמַּאֲמִינִים אוֹמְרִים, הֲלוֹאִי וְהוֹרְדָה סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם (הַמִּצְוָה לְהִלָּחֵם בְּכוֹפְרִים)! וְכֹאֲשֶׁר הוֹרְדָה סוּרָה בְּרוּרָה וְנִזְכָּר בָּהּ דְּבַר הַמִּלְחָמָה, תִּרְאָה אֵלֶּה אֲשֶׁר יֵשׁ מַחֲלָה בְּלְבוֹתֵיהֶם מִבֵּיטִים עָלֶיךָ כְּמַתְעַלְפִּים מִפַּחַד הַמָּוֶת.² הֵן רְאוּי וְיֹתֵר הָיָה לָהֶם,

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 35.

2. ר' סורת את-תובה 8 : 86.

21. לַצִּית וּלְדַבֵּר בְּכִנּוּת, וְכַאֲשֶׁר נַחֲרַץ הַדִּבֵּר וְעָלִיָּהֶם לַצֵּאת לְמַלְחָמָה, לוֹ הָיוּ כְּנִים עִם אֱלֹהָ, הִיָּה טוֹב יוֹתֵר לָהֶם.
22. הִיָּתָכוֹן כִּי כָל פַּעַם שֶׁפָּנִיתִם עֲרֹף תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְץ וְתִתְנַכְּלוּ לְקְרֹבֵי מִשְׁפָּחָה שְׁלָכֶם?
23. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר קָלַל אוֹתָם אֱלֹהָ, וַיַּעֲשֵׂם חֲרָשִׁים, וַיַּעֲזֹר עֵינֵיהֶם.
24. לָמָּה לֹא יַעֲמִיקוּ הַבְּנֵה בְּקוּרְאָן? אוֹ הֵאֵם נְעוּלִים לְבוֹתֵיהֶם?
25. אֵלֶּה שֶׁנִּטְשׁוּ אֶת הַהֲדָרָה וְהָאֲמוּנָה לְאַחַר שֶׁכָּבַר הַתְּבַרְרָה לָהֶם הַהֲדָרָה, הַשָּׁטָן הוּא שֶׁהִסִּיתָם וְעוֹדָדָם,
26. זֹאת בְּגִלְל שֶׁאָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים) לָאֵלֶּה שֶׁשָּׂנְאוּ אֶת מֶה שֶׁהוֹרִיד אֱלֹהָ (הַיְּהוּדִים), נִשְׁמַע לָכֶם בְּמַקְצֵת הַדְּבָרִים, וְאוּלַם אֱלֹהָ יוֹדֵעַ סוּדוֹתֵיהֶם.
27. אִידִּי הִיָּה הַמַּצֵּב שֶׁלָּהֶם כַּאֲשֶׁר יוֹצִיאוּ הַמְּלָאָכִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם וַיָּכוּ עַל פְּנֵיהֶם וְאַחֲרֵיהֶם?
28. מִשּׁוּם שֶׁהָלְכוּ אַחֲרֵי מֶה שֶׁמֶרְגִּזוּ אֶת אֱלֹהָ וְדָחוּ אֶת מֶה שֶׁמִּשְׁבִּיעַ אֶת רְצוֹנוֹ, וְלָכוֹן יִתְבַטֵּל עִמָּלָם.
29. הֵאֵם חֲשַׁבּוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר חָלִי בְּלִבְבוֹתֵיהֶם, שֶׁלֹּא יִגְלֶה אֱלֹהָ אֶת מִשְׁטָמָתָם?

קטע 4

30. לוֹ רְצִינוּ הָרְאִינוּ אוֹתָם לָךְ, וְהִיָּית מַכִּיר אוֹתָם בְּאוֹתוֹתֵיהֶם וּבְנִימַת דְּבוּרָם הַמֵּי־חֶדֶת. כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַעֲשֵׂיכֶם.
31. אֲנַחְנוּ נִבְחוּ אֶתְכֶם לְמַעַן יָדַע הַמוֹנִי אֶהְדִּין (הַנְּאֻבִּקִּים בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ) מִכֶּם וְאֶת הַמֵּתֵאָזְרִים בְּסִבְלָנוֹת וְנִבְחוּ אֶת דְּבָרְכֶם.
32. אָכֹן, אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אַחֲרִים מִלְּלַכֵּת בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְהַתְּנַגְּדוּ לְשָׁלִיחַ לְאַחַר שֶׁהֲדָרְכוּ, לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהָ בְּמֵאוּמָה, וְהוּא יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
33. הוּי הַמַּאֲמִינִים! צִיתוּ לְאֱלֹהָ וְצִיתוּ לְשָׁלִיחַ (מוֹחַמֵּד), וְאַל תִּבְטְלוּ אֶת (גְּמוּלָה) מַעֲשֵׂיכֶם (בְּכַפְרָה).
34. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִרְחִיקוּ אַחֲרִים מֵעַל הַשִּׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ וּמֵתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִסְלַח לָהֶם אֱלֹהָ.
35. לֹא תִשְׁפִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם, וְאַל תִּזְמִינוּ אֶת הָאוֹיֵב לְשָׁלוֹם (לְהַפְסֵקָת הַמְּלַחְמָה), כִּי אַתֶּם הָעֲלִיּוֹנִים (הַמְּנַצְחִים), וְאַלְלָה עִמָּכֶם וְלֹא יִפְחִית אֶת שְׁכָר מַעֲשֵׂיכֶם.

36. אָבוּ חַיִּי הָעוֹלָם הָזֶה רַק מִשְׁחָק וְשַׁעֲשׁוּעֵי שָׁוְא.¹ אִם תֵּאֱמִינוּ וְתִירְאוּ אֶת אֱלֹהָ, יִתֵּן לָכֶם אֶת שְׂכָרְכֶם וְלֹא יִשְׁאַל מִכֶּם הוֹנָכֶם.
37. אָבוּ אִם יִשְׁאַלְכֶם אוֹתוֹ וְיִלְחֹץ אֶתְכֶם, הִיִּיתֶם מְקַמְצִים וְיִגְלֶה מִשְׁטֶמֶתְכֶם.
38. הִנֵּה אַתֶּם נִקְרָאִים לְהוֹצִיא הוֹנָכֶם בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְאוֹלָם יֵשׁ בְּכֶם מְקַמְצִים. כָּל הַמְקַמֵּץ, מְקַמֵּץ רַק עַל עֲצָמוֹ. אֱלֹהָ הוּא הַעֲשִׂיר וְאַתֶּם הַעֲנִיִּים. אִם תִּפְּנוּ עֲרֹף וּמִירְכָם בְּאַחֲרֵים וְהֵם לֹא יִהְיוּ כְּמוֹכֶם.

48

סִוֵּרַת אֶל-פֶּתַח הַנֶּצַּחֹן הַמְּזֵהִיר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּתַח, הַנֶּצַּחֹן הַמְּזֵהִיר» משום שהיא פותחת בבשורה טובה למאמינים בנצחון מזהיר כביבוש ח'יבר ושחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעולם.

הורדה במדינה אחרי החזרה מאל-חודיביה, ואחרי סורת אל-ג'ומועה 62, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «אֶל-פֶּתַח» מפסוק אחד.

סורת אל-פתח 48

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אֲנַחְנוּ הִנַּחְנוּ לָךְ (מוֹחַמַּד) נֶצְחוֹן מְזֹהִיר,¹
2. לְמַעַן יִסְלַח לָךְ אֱלֹהָה לְרֵאשׁוֹנִים מַרְעוּתֶיךָ וּלְאַחֲרוֹנִים, וַיְשָׁלִים אֶת חֲסִדוֹ
עֲלֶיךָ, וַיְדַרִּיךְ אוֹתְךָ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,
3. וְהוּא יַעֲנִיךָ לָךְ נֶצְחוֹן אֵיתָן.
4. הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה בְּלִבּוֹת הַמַּאֲמִינִים,² לְמַעַן יוֹסִיפוּ אֱמוּנָה
עִם אֱמוּנָתָם. לְאֱלֹהָה גְּדוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.
5. לְמַעַן יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת אֶל גְּנוֹת זֹרָמִים תַּחְתִּיהֶן
הַנְּהָרוֹת, לְעוֹלָמִים יִשְׁאָרוּ בָּהֶן, וַיְכַפֵּר לָהֶם מַרְעוּתֵיהֶם. וְזוֹהִי זִכְיָה
עֲצוּמָה אֲצֵל אֱלֹהָה.
6. וְהוּא יַעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים וְאֶת הַצְּבוּעוֹת, וְאֶת הַפְּגָנִיִּים וְאֶת הַפְּגָנוּת
הַחוֹשְׁבִים עַל אֱלֹהָה מַחֲשֶׁבָה רָעָה, וַיְשִׁיב רָעָתָם בְּרֵאשָׁם. אֱלֹהָה כָּעַס
עֲלֵיהֶם וְקָלַל אוֹתָם, וְהִכִּין לָהֶם אֶת גִּיהֶנָּם, הַמַּעֲוֹן הַגָּרוּעַ בִּיּוֹתָר.
7. לְאֱלֹהָה גְּדוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָה עֲזִזוֹ וְחָכָם.
8. (הוּא הַנְּבִיא) אֲנַחְנוּ שִׁלַּחְנוּ אוֹתְךָ לְעַד, וְלִמְבַשֵּׁר, וְלִמְזֹהִיר,³
9. לְמַעַן תִּאֲמִינִי בְּאֱלֹהָה וּבִשְׁלִיחוֹ וְתַעֲזְרוּ לוֹ וְתוֹקִירוּ אוֹתוֹ, וְתִשְׁבְּחוּ אוֹתוֹ
(אֱלֹהָה) בְּקֹר וְעָרֵב.
10. הַנִּשְׁבָּעִים לָךְ אֱמוּנִים, אֲכֹן לְאֱלֹהָה יִשְׁבָּעוּ אֱמוּנִים. יָד אֱלֹהָה עֲלִיזָה עַל
יְדֵיהֶם. כָּל הַמַּפְרֵה הַתַּחֲזִיבוֹתוֹ לְאֱלֹהָה בְּעָצָם עוֹשֶׂה זֹאת לְרַעַת עֲצָמוֹ. וְכָל
הַמְקִיִּם אֶת אֲשֶׁר הַתַּחֲזִיב לְאֱלֹהָה, יִתְּנוּ לוֹ שָׂכָר עֲצוּם.

קטע 2

11. הַשְּׂבָטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאָרוּ בְּבִתְיָהֶם וְלֹא הִצְטָרְפוּ אֵלֶיךָ (בְּצִאֲתְךָ
לְמַעַרְכָּה) יֹאמְרוּ לָךְ, עֲסוּקִים הָייְנוּ בְּרִכּוּשֵׁנוּ וּבְמִשְׁפָּחוֹתֵינוּ, לָכֵן בִּקֵּשׁ
סְלִיחָה עֲבוּרֵנוּ, הֵם אוֹמְרִים בְּפִיהֶם אֶת אֲשֶׁר אֵין בְּלִבּוֹתֵיהֶם. אָמַר, לְמִי

1. הנצחון המזהיר, הוא חוזה חודיביה שנערך בשנת 6 / 628, בין הנביא מוחמד וכופרי קוריש.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 248; וסורת את-תובה 9: 26, ופ' 40.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33: 45.

תעמד זכות למענכם אצל אלה, אם ירצה להזיק לכם או ירצה להועיל לכם! אכן, אלה בקיא במעשיכם.

12. חשבתם כי השליח והמאמינים לא יחזרו אל בני ביתם לעולם, ויהיה הדבר יפה בלבבותיכם. ותחשבו מחשבה רעה ותהיו עם אבוד.¹
13. לכל מי שאינו מאמין באלה ובשליחו, הנה הועדנו לכופרים להבה.
14. לאלה מלכות השמים והארץ, סולח לאשר ירצה, ומעניש את אשר ירצה, כי אלה סולח ורחום.²
15. כאשר תצאו לקראת שכל, יגידו הנשואים בבתיכם, הרשו לנו להצטרף אליכם. הם רוצים לשנות את הבטחת אלה לכם. אמר להם, לא תצטרפו אלינו כי כך אמר אלה מקדם. והם יאמרו, לא כי מקנאים אתם בנו (שנקה חלק מן השלל). כי מעט הוא אשר יבינו (מהחלטות אלה).
16. אמר לשבטים שוכני המדבר שנשואו בבתיכם ולא הצטרפו לקרב (במקרים קודמים), אתם תקראו להלחם באנשי עז חזקים,³ אלא אם יקבלו דת האסלאם בלי מלחמה. אם תציתו ותלחמו למען אלה, הוא יעניק לכם שכר טוב, ואם תפנו ערף כמו שפניתם ערף לפניו, יענישכם ענש מכאיב.
17. אין על העור חטא, ואין על הפסח חטא, ואין על החולה חטא⁴ (אם לא יצאו למלחמה). ומי שמצית לאלה ולשליחו אותו יכניס אלה לגנים שמתחתם נהרות זורמים. אמנם, האדם הבריא המשתמש הוא יעניש אותו בענש מכאיב.

קטע 3

18. אלה מרצה מהמאמינים אשר נשבעו לך (מוחמד) שבועת אמונים תחת העץ,⁵ והוא ידע את אשר בלבבותיהם והוריד את השכינה עליהם⁶ וגמל להם בנצחון מהיר (קרוב),
19. ובלקחת שכל רב, כי אלה הוא עוזו וחכם.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 18.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 284 ; וסורת אל-מאידה 5 : 40.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 5 ; וסורת אנ-נמל 27 : 33.

4. ר' סורת אנ-נור 24 : 61.

5. המוסלמים נשבעו לנביא תחת העץ באל-חודיביה להילחם נגד קוריש במכה. השבועה הזו לנביא נקראת «שבועת שביעות הרצון».

6. ראה לעל פסוק 4 והערה שם.

20. אֵלֶּלָה הַבְּטִיחַ לָכֶם כִּי תִקְבְּלוּ שָׁלָל רַב, וְהַחִישׁ לָכֶם אֶת זֶה, ¹ וְעָצַר בְּעַד הָאֲנָשִׁים לְהִלָּחֵם בָּכֶם. זֹאת כְּאוֹת לַמַּאֲמִינִים, וּלְמַעַן יִדְרִיד אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
21. (וּזְכִיָּה) אַחֲרֵת אֲשֶׁר לֹא יִכְלֹתֶם לְהַשִּׁיג אוֹתָהּ, הַשִּׁיג אוֹתָהּ אֵלֶּלָה (לָכֶם). וְאֵלֶּלָה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
22. אֱלוֹ נִלְחַמוּ בָכֶם הַכּוֹפְרִים (תּוֹשְׁבֵי מִכָּה) הָיוּ מִפְּסִידִים וּבּוֹרְחִים, וְלֹא הָיוּ מוֹצֵאִים כָּל מִגֵּן אוֹ עוֹזֵר.
23. כִּד הָיָה מֵאֵז וּמִתְמִיד מְנַהֵגוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה, וְאִין לְשִׁנוֹת אֶת מְנַהֵגוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה.²
24. וְהוּא אֲשֶׁר הִשְׁעָה אוֹתָם מִכֶּם וְהִשְׁעָה אֶתְכֶם מֵהֶם בְּעַמְק מִכָּה,³ לְאַחֵר שֶׁהִגְבִּיר אֶתְכֶם, כִּי אֵלֶּלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
25. הֵם אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ מִכֶּם לְהִגִּיעַ אֶל הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ (הַכַּעֲבָה), וְעָצְרוּ אֶת הַקֶּרֶן וּמָנְעוּ מִמָּנוּ לְהִגִּיעַ אֶל מְקוֹם הַקֶּרֶבֶתוֹ (בְּמִסְגָּד הַקְּדוֹשׁ), וְלֹלֵא אֲנָשִׁים מַאֲמִינִים וְנָשִׁים מַאֲמִינוֹת (בְּמִכָּה) לֹא יִדְעֻתָם אוֹתָם, וְהִיִּיתָם עֲלוּלִים לִפְגַּע בָּהֶם, וְעַל יְדֵי כֵד לְהִבִּיאַ עַל עַצְמְכֶם אֲשֶׁמָּה בְּלִי שֶׁתִּדְעוּ, לְמַעַן יִכְנִס אֵלֶּלָה מִי שִׁירְצָה תַּחַת רַחֲמָיו, וְלוֹ הַמַּאֲמִינִים הָאֵלֶּה הַבְּחִינוּ אֶת עַצְמָם מִהַכּוֹפְרִים, אֵז הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים קִשּׁוֹת אֶת הַכּוֹפְרִים.
26. הַכּוֹפְרִים מָלְאוּ אֶת לִבְבוֹתֵיהֶם הַתִּלְהַבּוֹת, הַהִתְלַהּבוֹת שֶׁל הֶגֶ' אֶהְלִיָּה,⁴ וְאֵז הוֹרִיד אֵלֶּלָה אֶת הַשְׂכִּינָה⁵ שְׁלוֹ עַל שְׁלִיחוֹ וְעַל הַמַּאֲמִינִים, וְהִטִּיל עֲלֵיהֶם אֶת חוֹבַת הַיִּרְאָה שֶׁהֵם זִכָּאִים וִירְאוּיִים לָהּ בְּיוֹתֵר, כִּי אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

קטע 4

27. אֲכֹן מֵלֵא אֵלֶּלָה לְשְׁלִיחוֹ אֶת הַחֲזוֹן בְּאֶמֶת, לֵאמֹר, עוֹד תִּכְנָסוּ לַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אִם יִרְצָה אֵלֶּלָה, בְּבִטְחוֹן, מְגַלְחִים רְאִשֵׁיכֶם אוֹ גּוֹזְזִים,⁶ וְלֹלֵא פַחַד. הוּא יָדַע אֶת אֲשֶׁר לֹא יִדְעֻתָם, וּמַעֲבֵר לִזְאת נֶתַן לָכֶם נֶצַחון קְרוֹב וּמִכְרִיעַ.⁷

1. השלל של חיבר.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 62.

3. בעמק מכה : המדובר הוא בחודיביה הנמצאת במבואות מכה. שם נחתם החוזה שמנע את המוסלמים ואנשי קוריש מפגוע אלה באלה, וזאת אחרי שרבים מבני קוריש נפלו כשבויים בידי המוסלמים.

4. ר' סורת אאל עמרן 3 : 154.

5. ראה לעל פי 4, ופי' 18 והערה שם.

6. מגולח או גוזז : העולים לרגל למכה נוהגים לגלח או לקצר את שער ראשם.

7. נצחון קרוב ומכריע : כיבוש חיבר ושחרור מכה מן הכופרים.

28. הוא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ עִם הַהֲדָרָה וְעִם הַדַּת הָאֱמֶתִית (הָאֶסְלָאם) לְמַעַן יִשְׁלִיטוּהָ עַל כָּל הַדְּתוֹת,¹ וְאֵלֶּה מִסְפֵּיק כְּעֵד (כִּי מוֹחֲמַד הוּא שְׁלִיחַ אֵלֶּה).

29. מוֹחֲמַד הַשְּׁלִיחַ שֶׁל אֵלֶּה וְאֵלֶּה אֲשֶׁר אִתּוֹ קְשׁוּחִים כְּנֶגֶד הַכּוֹפְרִים, אֵד רְחוּמִים בִּינִיָּהֶם לְבִין עֶצְמָם, תִּרְאָה אוֹתָם כּוֹרְעִים וְסוֹגְדִים מִבְּקָשִׁים חֹסֵד מֵאֵלֶּה וְרִצּוֹן. סִימְנִיָּהֶם בְּפִנִּיָּהֶם מִרְשָׁמֵי הַסְּגִידָה. לְזֹאת נִמְשְׁלוּ בַּתּוֹרָה וּמִשְׁלָם בְּאַנְג' יֵל כְּזָרַע אֲשֶׁר הוּצִיא גִבְעוּלוֹ וּמִתְחַזֵּק עַד שֶׁהוּא מִשְׁלָם וְנוֹשֵׂא עַל קִנְהוֹ וְהַפְּלִיא אֶת הַזֹּרְעִים, לְהַרְגִּיז אֶת הַכּוֹפְרִים עַל יָדָם. אֵלֶּה הַבְּטִיחַ לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב סְלִיחָה וְשָׂכָר רַב.

49

סִוֵּרַת אֶל-חֹג'וֹרֶאתָ הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים

סורה זו נקראת «אֶל-חֹג'וֹרֶאתָ, הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» של נשות הנביא. החדרים האלה מוזכרים בהקשר של אנשי בני שבט תמים שבאו מאחורי החדרים והתחילו לקרוא אל הנביא בקול רם ובאופן גס לצאת אליהם מביעים חוסר כבוד לנביא.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מוג'אדלה 58, ופסוקיה שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» מפסוק ארבעה.

סורת אל-חוג'וראת 49

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוּי המַאֲמִינִים! אַל תִּמְהָרוּ לְהַחְלִיט בְּעֵינֶיךָ שֶׁהַחֶלְקָה בּוֹ הִיא רַק בְּיַד אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי הוּא שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
2. הוּי המַאֲמִינִים! אַל תִּרְיֻמוּ קוֹלְכֶם מֵעַל קוֹלוֹ שֶׁל הַנָּבִיא (מוֹחַמַד), וְאַל תִּדְבְּרוּ אֵלָיו בְּקוֹל רֶם כְּהִרְמַתְכֶם קוֹלְכֶם אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, פֶּן יִבְטְלוּ מִעֲשִׂיכֶם מִבְּלִי שְׁתִּרְגִּישׁוּ.
3. אַכּוּ, אֱלֹהָ הַמְנַמִּיכִים אֶת קוֹלוֹתֵיהֶם בְּפָנֶי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ הֵם אֱלֹהָ אֲשֶׁר בָּחַן אֱלֹהָ אֶת לְבוֹתֵיהֶם בִּירְאָתוֹ, לָהֶם סְלִיחָה וְשָׂכָר עָצוּם.
4. הִנֵּה אֱלֹהָ הַקּוֹרְאִים אֵלֶיךָ מֵאַחֲוֵי הַחֲדָרִים רַבִּם חֲסָרֵי בִינָה הֵם.
5. לוֹ הָיוּ מַחְכִּים בְּסִבְלָנוֹת עַד שֶׁתֵּצֵא אֲלֵיהֶם הִיָּה טוֹב לָהֶם יוֹתֵר, אַךְ אֱלֹהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
6. הוּי המַאֲמִינִים! בְּבוֹא אֲלֵיכֶם אָדָם מִשְׁחַת לְמִסֵּר לָכֶם יְדִיעָה עַל מִישָׁהוּ, עֲלֵיכֶם לַחְקֹר הֵיטֵב אֶת אֲמַתּוֹתָהּ לְבַל תִּפְגְּעוּ בְּשׁוֹגֵג בְּאִנְשִׁים חֲפִים מִפֶּשַׁע, וְתִתְחַרְטוּ עַל כָּל שַׁעֲשִׁיטָתָם.
7. וְדַעוּ כִּי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ (מוֹחַמַד) בְּקִרְבְּכֶם, וְלוֹ נִשְׁמַע לָכֶם בְּמִרְבִּית הָעֵנָנִים, הֵייתֶם סוֹבְלִים הַרְבֵּה. אֱלֹהָ חֲבַב עֲלֵיכֶם אֶת הָאֱמוּנָה, וְעָשָׂה אוֹתָהּ יִקְרָה לְלִבְבוֹתֵיכֶם וְהִמָּאִיס עֲלֵיכֶם אֶת הַכִּפְיָרָה וְאֶת הַשְּׁחִיתוֹת וְאֶת הַמָּרִי. וְאֱלֹהָ הֵם הַמְדַּרְכִּים.
8. (וְהַטּוֹב שֶׁזָּכְרוּ בּוֹ הוּא) חֶסֶד מֵאֱלֹהָ וּבִרְכָּה. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחוֹכֵם.
9. וְכִי יָרִיבוּ שְׁתֵּי קְבוּצוֹת מִן הַמַּאֲמִינִים עָשׂוּ שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, וְאִם תִּתְנַכַּל הָאֲחִת לְאַחֶרֶת, קִיְמוּ עָלֶיהָ לַחַץ עַד שֶׁתִּסְכָּפִים לְצִית לְמַשְׁפָּט שֶׁל אֱלֹהָ, וְכֹאֲשֶׁר תִּסְכָּפִים, פִּיְסוּ בֵּינֵיהֶן בִּישׁוּר וְעָשׂוּ צֶדֶק. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַשּׁוֹמְרִים צֶדֶק.
10. הַמַּאֲמִינִים אֲחִים הֵם, עַל כֵּן הִשְׁלִימוּ אִפּוֹא בֵּין אֲחֵיכֶם, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ כְּדֵי שִׁירְחֻם עֲלֵיכֶם.

קטע 2

11. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל יִלְעָגוּ אֲנָשִׁים לְאֲנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבִים הָאֲחֵרִים מֵהֶם. וְלֹא נָשִׁים לְנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבוֹת הָאֲחֵרוֹת מֵהֶן. וְאֵל תּוֹצִיאוּ דְבַר אִישׁ עַל רֵעֵהוּ, וְלֹא תִכְנְנוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בְשִׁמוֹת גְּנָאִי. מִה רַע לְקָרָא מִשְׁחַת לָאָדָם מֵאֲמִין. אֲשֶׁר לֹא יִחְזְרוּ בְתִשׁוּבָה הֵם הַעוֹשִׂים עוֹל לְעַצְמָם.
12. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל תִּרְבוּ לַחֲשֹׁד, כִּי מִקְצַת חֲשָׁדְנוֹת הִיא חֲטָא. אֵל תִּרְגְּלוּ וְאֵל תִּשְׁמִיצוּ בְּסִתֵּר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ. הָאֵם אוֹהֵב אִישׁ מִכֶּם לֶאֱכֹל אֶת בֶּשֶׂר אָחִיו הַמֵּת? הֵן תִּמְאַסּוּ זֹאת. וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ מִקְבֵּל שְׂבִים בְּתִשׁוּבָה וְרָחוּם.
13. הוּי בְנֵי הָאָדָם! בָּרֵאוּ אֶתְכֶם מִזְכֹּר וּנְקָבָה וְעֲשִׂינוּ אֶתְכֶם לְאֻמוֹת וּשְׁבָטִים לְמַעַן תִּכְרִירוּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ. אוֹלָם הַנִּכְבָּד בְּיוֹתֵר מִבְּנֵיכֶם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ, הוּא הַיָּרֵא אֱלֹהָ בְּיוֹתֵר, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וּבָקִיא.
14. שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר אָמְרוּ, כָּבֵר הָאֱמִנּוּ. אָמַר לָהֶם, עוֹד לֹא הָאֱמִנְתֶּם, אֲמַנְם אָמְרוּ, הִתְאַסְלָמְנוּ, מִשּׁוּם שֶׁהָאֱמוּנָה לֹא חִדְרָה אֵל לְבוֹתֵיכֶם, אֵד אִם תִּצְיִתּוּ לְאֱלֹהָ וּלְשִׁלְיָחוֹ, לֹא יִקַּפֵּחַ אֱלֹהָ אֶת הַגִּמּוּל עֲבוּר עַמְלָכֶם, כִּי הוּא סוֹלֵחַ וְרָחוּם.
15. אֲכֹן הַמַּאֲמִינִים הֵם רַק אֵלָה שֶׁהָאֱמִינּוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמַד) וְלֹא יִפְקְּדוּ, וְהַמוֹכְנִים לְהַאֲבֵק בְּהַקְרִיבֵם אֶת הוֹנֵם וְאֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְמַעַן אֱלֹהָ. אֵלָה הֵם הַמִּדְבָּרִים אַמֶּת.
16. אָמַר (לְשׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר), הִתְלַמְּדוּ אֶת אֱלֹהָ בְּדִבְרֵי דִתְכֶם: הֵן אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל.
17. הֵם מִתְנַהֲגִים כְּאֵלוּ עָשׂוּ לָךְ חֶסֶד שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הָאִסְלָאם. אָמַר, אֵין אַתֶּם עוֹשִׂים לִי חֶסֶד שֶׁקִּבְּלֶתֶם אֶת הָאִסְלָאם, אֵלָא אֱלֹהָ הוּא שֶׁעָשָׂה חֶסֶד עִמָּכֶם בְּהַדְרִיכּוֹ אֶתְכֶם לְאֵמוּנָה, אִם הִיִּיתֶם מַאֲמִינִים בְּאַמֶּת.
18. אֲכֹן אֱלֹהָ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

50

סִוֵּרַת «ק»

«ק»

סורה זו קיבלה את שמה מן האות «ק» שפתחה בה. והיא אחת מהסורות הנקראות אחרי האותיות שפתחו בהן. כמו: טא. הא 20, צאד 38, יא. סין 36, נ 68. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת: צ. 38, ק. 50, נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מורסלאת 77, ופסוקיה ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «ק» מפסוק אחד.

סורת «ק» 50

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחֹם

קטע 1

1. «ק»¹.

אֲשַׁבֵּעַ בְּקוֹרְאָן הַנֶּעֱרָץ²

2. אֲכֹן תִּמְהוּ בְּבֹא אֲלֵיהֶם מִזְהִיר מִקֶּרְבָּם, וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, הֵן דְּבַר פֶּלֶא
הוא,³

3. שְׁנַחֲזֹר לַחַיִּים לְאַחַר שְׁמַתְנוּ וְהֵינּוּ לְעַפְרִי⁴ (נָשׁוּב לַתַּחִּיָּה?) זֹאת שִׁיבָה
רְחוּקָה!

4. כָּבֹר יִדְעֵנוּ כִּמָּה תַּפְחִית מֵהֶם הָאֶרֶץ. וְאוּלָם אֲתֵנוּ פִּנְקַס רְשׁוּם מְדִיק,
הַכֹּל רְשׁוּם בּוֹ.

5. אֲדָהּ הֵם כִּפְּשׁוּ בְּאֶמֶת בְּבֹאָה אֲלֵיהֶם, הֵם אוֹבְדֵי עֲצוֹת וְנִבּוֹכִים.

6. הֵאִינָם רוֹאִים אֶת הַשָּׁמַיִם אֵיךְ בָּנִינוּ אוֹתָם מִמַּעַל לָהֶם וְקִשְׁטָנוּ אוֹתָם,
וְאִין בָּהֶם בְּקִיעִים?

7. וְאֵת הָאֶרֶץ שִׁטְחָנוּ וְקִבְעָנוּ בָּהּ הָרִים וְגִדְלָנוּ בָּהּ צִמְחִים מִכָּל זֹוג תַּאֲוָה
לְעֵינַיִם,

8. לְהַתְּבֹוֹן וּלְזַכְּרוֹן לְכָל עֶבֶד (בֶּן אָדָם) שֶׁבַּ בְּתִשׁוּבָה.

9. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם לַבְּרָכָה, וְהַצִּמְחָנוּ בָּהֶם גִּנִּים וְגִרְעֵינִי הַקָּצִיר,

10. עִם עֲצֵי תִמְרָ גְבוּהִים עֲמוּסֵי אֲשָׁכּוּלוֹת שֶׁל תִּמְרָ,

11. כִּמְזוֹן לְעֶבְדֵי אֱלֹהֵה, וְהַחֲיִינוּ בְּאִמְצָעוֹתֶם אֲדָמָה מֵתָה,⁵ כְּזֹאת הִצִּיאָה
(מִן הַקְּבֻרוֹת בַּיּוֹם תַּחִּית הַמֵּתִים).

1. אות זו נקראת בערבית: קאף.

2. בשביל תוארי הכבוד של הקוראן, ר' סורת אל-בורוג' 85: 21 «بل هو قرآن مجيد في لوح محفوظ»; סורת
יא. סין 36: 2, «والقرآن الحكيم»; וסורת צאד 38: 2 «والقرآن ذي الذكر»; וסורת אל-ואקעה 56: 77,
«إنه لقرآن كريم».

3. ר' סורת צאד 38: 5.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23: 82.

5. ר' סורת אל-פורקאן 25: 48.

12. לפניהם¹ כָּבֹד לֹא הָאָמִינוּ בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל נֹחַ (נח), בְּעָלֵי אֶרֶץ-רֶס (הבָּאֵר), עִם תְּמוֹד,²
13. עִם עֲאֹד,³ פָּרַעַה וּבְנֵי עֲמוֹ, בְּנֵי עַם לוֹט,
14. שׁוֹכְנֵי הַחֲרָשׁוֹת (אל-אִיכָה),⁴ וּבְנֵי עַם תּוֹבַע.⁵ כָּלֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לְשָׁלִיחִים, וַיָּבֹא בְּצֹדֵק עֲנָשִׁי שֶׁהִזְהִרְתִּי אוֹתָם מִמֶּנּוּ.
15. הָאֵם הִתְעַיְּפָנוּ מִן הַבְּרִיָּאָה הָרִאשׁוֹנָה? וְלָמָּה הֵם מִפְקָפְקִים אִם נוֹכַל לְבוֹרְאֵם מִחֲדָשׁ (בְּיוֹם הַדִּין)?

קטע 2

16. אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ אֶת הָאָדָם, וְגִדַּע מָה שֶׁהוּא מִסְתִּיר בְּלִבּוֹ, כִּי אָנוּ קְרוֹבִים לוֹ יוֹתֵר מִחֻבַּל הַחֵרֶד,⁶
17. כְּאֶשֶׁר יִרְשָׁמוּ שְׁנֵי הַמְּלָאכִים הַיּוֹשְׁבִים אֶחָד מִימִינוֹ וְאֶחָד מִשְׁמָאלוֹ אֶת כָּל מַעֲשָׂיו (הַטּוֹבִים וְהָרָעִים).
18. לֹא יוֹצֵא הֵנָּה מִבְּלִי אֶשֶׁר יִהְיֶה אֲצִלּוֹ מִשְׁגִּיחַ מוֹכֵן (מְלָאָךְ מוֹכֵן לְרֶשֶׁם אֶת כָּל דְּבָרָיו).
19. וּבֹא שִׁכְרוֹן הַמּוֹת בְּאֶמֶת: זֶה אֶשֶׁר הֵייתָ מְנַסָּה לְהַמְלִיט מִפָּנָיו.
20. וְאַזּוּ יִתְקַע בְּשׁוֹפָר,⁷ זֶה הוּא יוֹם הָאֲזָהָרָה.
21. וְכָל קָנֶשׁ תּוֹפִיעַ עִם הַמְּלָאָךְ הַמּוֹבִיל וְהַמְּלָאָךְ הַעֵד,
22. (וַיֹּאמְרוּ לוֹ), כָּבֹד שִׁכְחָתָ אֶת כָּל זֶה, אֵךְ הַיּוֹם גָּלִינוּ אֶת עֵינֶיךָ וְרִאִיתָךְ חֲדָה.
23. וּבֹן לְוִיתוֹ יֹאמֵר, זוֹהִי הַעֲדוּת שֶׁהִכְנַתִּי נִגְדָּךְ.
24. (וַיֹּאמֶר לְשְׁנֵי הַמְּלָאכִים), הִטִּילוּ שְׁנֵיכֶם אֶל תוֹךְ גִּיהֶנֶם כָּל כּוֹפֵר קֶשֶׁה עֵרָף,
25. שֶׁהִיָּה מִסְרֵב לַעֲשׂוֹת טוֹב, תִּקְפוּ, וּמִפְקָפֵק (בְּאֶמוּנָתוֹ בְּאַלְלָהָ),
26. אֶשֶׁר עָשָׂה עִם אֲלָלָה אֲלָהָ אַחֵר, הִטִּילוּ אוֹתוֹ אֶל תוֹךְ הָעֵנֶשׁ הַכָּבֵד.

1. לפניהם: לפני הכופרים של מכה.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 73.

3. עאד: ר' סורת אל-אעראף 7: 65.

4. אל-איכה: ר' סורת אל-חגיר 15: 78.

5. תובע, ריבוי בתאבעה: זהו כינוי של מלכי תימן הקדומים. מסופר שאחד מהם התאסלם.

6. חבל הוריד, נמצא בצוארו של האדם.

7. התקיעה בשופר: ר' סורת אל-אנעאם 6: 73.

27. וְהִשְׁטֹן בֶּן לִוְיָתָן שֶׁל הַכּוֹפֵר יֹאמֶר, רְבוּנוּ! אֲנִי לֹא הִתְעֵיתִי אוֹתוֹ, וְאוֹלָם הוּא בְּעֶצְמוֹ נָטָה לְתַעֲיָה מִרְחִיקֵת לָכֶת.

28. וַיֹּאמֶר, אֵל תְּרִיבוּ בֵּינֵיכֶם לִפְנֵי, כִּי אֲנִי הַקּוֹדֵמְתִי לְהִזְהִירְכֶם בְּעֹנֶשׁ,

29. אֶת אֲשֶׁר אֶמְרָתִי לֹא יִשְׁתַּנֶּה, אוֹלָם אֵין אֲנִי מְקַפֵּחַ אֶת עַבְדִּי.

קטע 3

30. בַּיּוֹם הַהוּא נֹאמַר לְגִיּהֲנָם, הֵאֵם נִמְלֶאתָ וְהוּא יֹאמֶר, הִישׁ עוֹד?

31. וַיִּקְרַב בֶּן הָעֶדָן לִירָאִי אֶלְלָה וְלֹא יִרְחַק מֵהֶם.

32. וַיֹּאמֶר לָהֶם, הִנֵּה אֲשֶׁר הִבְטַח לְכָל הַחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וְהַשׁוֹמֵר אֶת גְּבוּלוֹת רְבוּנוֹ,

33. אֲשֶׁר יֵרָא אֶת הֶרְחָמֹן בְּסִתֵּר, וַיָּבֹא בָּלֵב שָׁב בְּתִשׁוּבָה.

34. הַכְּנִסוּ אֵלָיו בְּשָׁלוֹם. זֶה יוֹם הַנִּצָּח.

35. לָהֶם בְּתוֹכּוֹ כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ וַיִּוָּתֵר מִזֶּה יִהְיֶה שְׁמוֹר שָׁם לְמַעַנָם.

36. וְכַמָּה דוֹרוֹת הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם, הָיוּ בְּהִרְבֵּה חֲזָקִים מֵהֶם, שׁוֹטְטוּ בְּאַרְצוֹת וַרְאוּ אִם מִצְאוּ לָהֶם מִפְּלֹט וּמְנוֹס (מִן הָעֹנֶשׁ).

37. זֶהוּ אוֹת הַזִּכָּרָה לְכָל בְּעָלֵי לֵב וְאֵזֶן שׁוֹמַעַת וְאֶלֶּה הַרְוֵאִים אֶת הַמִּתְרַחֵשׁ סָבִיבָם.

38. בָּרְאוּנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשִׁשָּׁה יָמִים וְלֹא הִתְעִיפְנוּ מִבְּרִיאָתָם.

39. שָׁמַע בְּסִבְלָנוֹת אֶת אֲשֶׁר יִדְבְּרוּ הַכּוֹפְרִים, וְשָׁבַח אֶת רְבוּנוֹ לִפְנֵי עֲלוֹת הַשָּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי הַשְּׁקִיעָה,

40. וְשָׁבַח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה וְאַחֲרֵי הַשְּׁלֵמֶת כָּל הַתְּפִלוֹת.

41. וְהָאֵזֶן לְיוֹם יִקְרָא הַקּוֹרֵא מִמְּקוֹם קָרוֹב,

42. יוֹם יִשְׁמְעוּ הַעֲצָקָה בְּאַמָּת. זֶה הוּא יוֹם הַיְצִיָּא (יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים).

43. הִנֵּה אֲנַחְנוּ נִחְיָה וְנָמִית וְאֵלֵינוּ כָּלֵם יָשׁוּבוּ.

44. בַּיּוֹם אֲשֶׁר תִּבָּקַע הָאָרֶץ מֵעֲלִיהֶם, וַיִּמְהָרוּ (לְצֵאת מִקְבְּרֵיהֶם). אֲסִפָּה זֹאת הִיא נִקְלָה עֲלֵינוּ.

45. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ, אֵד אֵין זֶה תִּפְקִיד לְהַכְרִיחַם לְהֶאֱמִין. הַזִּכָּר בְּקוֹרְאָן אֶת אֲשֶׁר יִירָא אֶזְהָרָתִי.

51

סִוֵּרַת אֶדִי-ד' אֲרִיָּאֵת הַרוּחוֹת הַמִּפְזָרוֹת

סורה זו נקראת בשם «אד-ד' אריאת, הרוחות
המפזרות» משום שהיא פותחת בשבועה «ואד-ד' אריאת
ד'רוא», אשבע ברוחות המפזרות (כל דבר). ביטוי זה לא
נזכר בשום סורה אחרת.

הורדה במכה אחרי סורת אל-אחקאף 46, ופסוקיה
ששים. קיבלה את שמה «הרוחות המפזרות» מפסוק
אחד.

סורת אד' - ד' אריאת 51

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע¹ בְּרוּחוֹת הַמִּפְזָרוֹת (אֶת הָעֲנָנִים),
2. הַטְּעוּנִים בְּמִים רַבִּים,
3. (וְהַסְפִּינוֹת) הַשְּׁטוֹת בְּקִלּוֹת עַל פְּנֵי הַמִּים,
4. וּבְ(הַמְּלָאכִים) הַמִּמְחַלְקִים פְּקָדוֹת.
5. כָּל מָה שֶׁהִזְהַרְתֶּם בּוֹ הוּא אָמַת,
6. וְהַדִּין (הַחֲשָׁבוֹן) יִתְקַן.
7. אֲשַׁבַּע בְּשָׁמִים הַמִּתְכַּנְנִים הַיָּטִב.
8. אֲכֹן אַתֶּם נִחְלָקִים בַּדָּבָר (הַקּוֹרְאֵן וְשִׁלְיחוֹת הַנְּבִיא מוֹחֲמַד),
9. אֲשֶׁר מֵהֶם יִרְחֲקוּ הַמִּרְחָקִים (מִן הָאֲמוּנָה).
10. הַקִּלְלָה עַל הַכּוֹזְבִים,
11. הַשְּׁקוּעִים בְּמַעַרְבֶּלֶת הַכְּפִירָה.
12. יִשְׁאֲלוּ, מָתִי יוֹם הַדִּין?
13. יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יַעֲנִשׁוּ בָּאֵשׁ.
14. וַיֹּאמֶר לָהֶם, טַעְמוּ אֶת עֲנֹשְׁכֶם אֲשֶׁר בְּקִשְׁתֶּם לְהַחִישׁ.²
15. אֲדָהּ הִירָאִים יִשְׁכְּנוּ בַּגָּנִים עַל יַד מַעֲיִנוֹת מִים,
16. וַיִּקְבְּלוּ מָה שֶׁרְבוּנָם הָעֲנִיק לָהֶם עַל הַיּוֹתֶם לְפָנִים עוֹשִׂים טוֹב,
17. וַיִּשְׁנוּ רַק מַעַט מִן הַלֵּילָה.³
18. וּבִשְׁחֹר הַתְּפִלְלוֹ לְסִלְיָהּ (מַאֲלָה),⁴
19. וְעַל אֲשֶׁר נָתַנוּ זְכוֹת בְּרִכּוּשָׁם לְקַבְּצוֹן וְלִמְחַסֵּר כָּל.

1. אללה פתח כמה סורות בשבועתו באחד מברואיו להראות לבני אדם את חשיבות הברוא הזה.

אומנם אסור לבני אדם להשבע בדבר מה זולת אללה.

2. ר' סורת ינוס 10 : 50 - 51.

3. בגלל שהם בלו את החלק הגדול של הלילה מתפללים אל אללה וקוראים הקוראן.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 17.

20. ובְּאַרְץ אוֹתוֹת לְבִטּוּחִים בְּאַמוּנָתָם,
 21. וּבְכֶם בְּעֶצְמְכֶם, הָאֵם לֹא תִתְּבוֹנְנוּ אִפּוֹא?
 22. בְּשָׂמִים פִּרְנִסְתֶּכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם (טוֹב אוֹ רָע).
 23. נִשְׁבַּעְתִּי בְּרַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ! כִּי אֶכּוּ אֶמֶת הִיא כְּמוֹ זֶה שֶׁאַתֶּם יְכוּלִים לְדַבֵּר.

קטע 2

24. הָאֵם שְׁמַעְתָּ עַל סְפוּר אוֹרְחֵי אֲבִירָהִים הַנִּכְבָּדִים?
 25. שָׁבֵאוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ לוֹ, «שָׁלוֹם!» אָמַר, «שָׁלוֹם לְאֶנְשֵׁים נְכָרִים».
 26. אִזְ סָר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ וְהִבִּיא עֵגֶל שֶׁמֶן וְצִלּוֹי,¹
 27. וְהִגִּישׁוּ לָהֶם, וְאָמַר, הָאֵם לֹא תֹאכְלוּ?
 28. אִזְ יָרָא מִפְּנֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵל תִּירָא! וּבִשְׂרוּ לוֹ עַל בֶּן יִדְעָן.²
 29. וְתִגַּשׁ אִשְׁתּוֹ בְּצֹחַח, וְתִטַּפֵּחַ עַל פְּנֵיהָ, וְאָמְרָה, זִקְנָה וְעִקְרָה אֲנִי!
 30. אָמְרוּ, כֹּה אָמַר רַבּוֹנְךָ, אֶכּוּ הוּא הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.

חלק 27

31. וְאָמַר (אֲבִירָהִים לְמִלְאָכִים), וּמָה אֶתְכֶם, הוּא הַשְּׁלִיחִים?
 32. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עַם שֶׁל פּוֹשְׁעִים,
 33. לְמַעַן נִשְׁלַח עֲלֵיהֶם אֲבֵנֵי חֶמֶר,
 34. הַמִּיעֲדוֹת עַל יְדֵי רַבּוֹנְךָ לְאַלֶּה הָעוֹזְבִּים כָּל גָּבוּל בְּכַפִּירְתָּם,³
 35. וְנוֹצִיא אֶת הַמֶּאֱמִינִים שֶׁהֵם בְּתוֹכָהּ (בְּתוֹךְ הָעִיר),
 36. וְלֹא מִצְאָנוּ בָּהּ אֶלָּא מִשְׁפָּחָה אַחַת שֶׁל מִסּוּרִים (מִסְלָמִים),
 37. וְנַעֲזֹב בָּהּ אוֹת לְאֲשֶׁר יִירָאוּ מִפְּנֵי הָעֶנֶשׁ הַמְּכַאִיב.
 38. וְיֵשׁ בְּמוֹסָא (אוֹת) כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אוֹתוֹ אֶל פְּרָעָה עִם סִמְכוֹת בְּרוּרָה,
 39. וְאוֹלָם (פְּרָעָה) פָּנָה עֲרָף וְהִתְיַעַץ עִם יוֹעֲצָיו, וְאָמַר, הוּא מְכַשֵּׁף אוֹ מִשְׁגָּע.
 40. וְנֹאחֵז בּוֹ וּבַחֲלוֹ וְנִשְׁלִיד אוֹתָם בֵּינָם, וְהוּא אֲשֶׁם וְלִכְלֹ מַה שֶּׁקָּרָה לוֹ וְלֹאֲנִשְׁיוֹ).

1. ר' סורת הוד 11 : 69 וכו'; וסורת אל-חג'ר 15 : 51 וכו'.

2. הבן הוא אסחאק (יצחק).

3. ר' סורת הוד 11 : 83.

41. וַיֵּשׁ בְּבִנִי עֶאֱד (אוֹת) כַּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אֵלֵיהֶם רוּחַ נֹרָאָה,
  42. אֲשֶׁר שִׁחָקָה אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּאָה עָלָיו.
  43. גַּם לְבִנִי עִם ת' מוֹד נֶאֱמַר אֵלֵיהֶם, הִתְעַנְּנוּ עַד עֵת מוֹעֵד.
  44. וְאוֹלָם הֵם לֹא צִיְתוּ לָצוּ רְבוּנָם, וְתֹאחֲזִם סוֹפֵת הַבְּרָקִים וְהֵם רוֹאִים,
  45. וְלֹא יָכְלוּ לָקוֹם וּלְבָרֵחַ, וְלֹא יָכְלוּ לָעֶזֶר לְנַפְשָׁם.
  46. וְעַם נוּחַ (נֹחַ) לִפְנֵיהֶם (הַטְּבַעְנוּ) כִּי הָיוּ עִם שָׁל מִשְׁחָתִים.
- קִטְעַ 3**
47. וְאֵת הַשָּׁמַיִם בְּנִינוּ בַּעַז, וְאַנְחָנוּ מִמְּשִׁיכִים לְהַרְחִיב אוֹתָם.
  48. וְאֵת הָאָרֶץ פָּרִשְׁנוּ, וּמָה טוֹבִים אֲנַחְנוּ כְּסוּלִים.
  49. וּמִכָּל דָּבָר בְּרָאנוּ זִוְגוֹת שָׁנִים, לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.
  50. לָכוֹ, בְּקִשׁוֹ מַחֲסָה אֶצֶל אֱלֹהָ, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזַהֵר גְּלוּי לָכֶם מֵאֲתוֹ.
  51. וְאַל תַּעֲשׂוּ עִם אֱלֹהָ אַחֵר, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזַהֵר גְּלוּי לָכֶם מֵאֲתוֹ.
  52. כִּדְ הָיָה תְּמִיד, לֹא בָּא אֶל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם שְׁלִיחַ, מִבְּלִי שְׁאֲמְרוּ, זֶהוּ מְכַשֵּׁף אוֹ מְשַׁגֵּעַ.
  53. הָאֵם צוּוּ זֶה לָזָה עַל הַדָּבָר הַזֶּה? אָכֵן אֲנָשִׁים פּוֹרְקִי עַל שָׁמַיִם הֵם!
  54. לָכוֹ הִתְרַחַק מֵהֶם, וְאִין תִּלְוֶנָה עֲלֵידָ.
  55. אֲדָּ הוֹסֵף לְהַזְכִּיר, כִּי הָאֲזַכְּרָה תוֹעִיל לְמֵאֲמִינִים.
  56. וְלֹא בְּרֹאֲתִי אֶת הַג' וְאֵת הָאֲדָם כִּי אִם לְמַעַן יַעֲבֹדוּ אוֹתִי,
  57. אִינִי רוֹצֶה מֵהֶם כָּל פְּרִנָּסָה, וְאִינִי רוֹצֶה כִּי יִאֲכִילוּ אוֹתִי.
  58. אָכֵן אֱלֹהָ הוּא הַמִּפְרִיֵּס, בַּעַל הַכּוֹחַ וְהָאֵיֶתָן.
  59. אֲדָּ לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר כָּפְרוּ (בְּשְׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל מוֹחַמֵּד) חֲטָאִים כְּחֲטָאֵי קוֹדְמֵיהֶם מִהַכּוֹפְרִים, לָכוֹ אֵל יֵאִיצוּ בִּי (לְהַחֲיֵשׁ אֶת הָעֶנֶשׁ).
  60. אוֹי לְכוֹפְרִים מִיּוֹם הָעֶנֶשׁ שֶׁהִזְהָרוּ מִמֶּנּוּ.

52

סִוֵּרַת אֶטְ-טוֹר

הַר הַטוֹר

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה «וּאֶטְ-טוֹר, אֶשָּׁבַע בְּהַר הַטוֹר», השם הזה נזכר בכמה סורות בקוראן, אומנם בלי שבועה. ר' סורת אל-בקרה 2 : 63, ופ' 93 ; סורת אנ-נסא' 4 : 154 ; סורת מרים 19 : 52 ; סורת טא. הא 20 : 80 ; סורת אל-מואמנון 23 : 20 ; סורת אל-קצצ 28 : 29, ופ' 46 ; וסורת את-תין 95 : 2. הורדה במכה אחרי סורת אס-סג'דה 32, ופסוקיה ארבעים ותשעה. קיבלה את שמה «הַר הַטוֹר» מפסוק אחד.

סורת אט-טור 52

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אָשבע בְּהַר הַטּוֹר,
2. וּבִסְפָּר (הַקּוֹרְאָן) הָרְשׁוּם,¹
3. עַל קֶלֶף פָּרוּשׁ.
4. וּבִבִּית אֲשֶׁר תָּמִיד מִבְּקָר.²
5. וּבִשְׂמִים הַמּוֹרָמִים.
6. וּבִיָּם הַגּוֹאֵה.
7. כִּי עֹנֵשׁ רְבוּנָד יִקְרָה,
8. וְאִין לִמְנַע אוֹתוֹ.
9. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ הַשְּׁמַיִם יִנּוּעוּ וְיִזְוָעוּ,
10. וְהַהָרִים מוֹט יִתְמוּטְטוּ.
11. אוֹי לָהֶם בְּיוֹם הַהוּא לִמְכַחֲשִׁים,
12. הַמְּשַׁתַּעֲשָׁעִים בְּתַקּוֹת שְׁוֹא.
13. בְּיוֹם הַהוּא יִדְחֻפוּ בְּאַכְזָרִיּוֹת אֶל אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם,
14. זוֹהִי הָאֵשׁ אֲשֶׁר הֵייתֶם מְכַחֲשִׁים בָּהּ.
15. הָאֱמָנָם כְּשֶׁפִּים הֵם אֵלֶּה? אוֹ אַתֶּם לֹא תֵרְאוּ?
16. הֲצִלוּ בָּהּ. אִם תִּסְבְּלוּ וְאִם לֹא תִסְבְּלוּ אַחַת הִיא לָכֶם. כִּי כֹךָ אַתֶּם נִעְנָשִׁים עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
17. אַךְ הִירָאִים בְּגָנִים וְנַעֲם,
18. מִתְעַנְּגִים עַל אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם רְבוּנָם, וְשָׁמַר אוֹתָם רְבוּנָם מִפְּנֵי עֹנֵשׁ הַשְּׂאוּל.
19. אֲכָלוּ וּשְׁתּוּ לַעֲנָה בְּאֲשֶׁר עָשִׂיתֶם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 58 ; וסורת אל-אחזאב 33 : 6.

2. הבית המבוקר, בערבית «البيت المعمور אל-בית אל-מעמור» המבוקר כל הזמן על ידי המלאכים בשמים.

20. נִשְׁעָנִים עַל סָפוֹת עָרוּכוֹת, וְהִשְׁאֲנוּ אוֹתָם חוֹרִיזוֹת¹ יָפוֹת עֵינַיִם.
21. אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיִּלְכוּ צָאצְאֵיהֶם בְּדֶרֶךְם לְאֱמוּנָה, נִצְרָף אֶת צָאצְאֵיהֶם אֲלֵיהֶם. וְלֹא נִגְרַע מֵהֶם מִמַּעֲשֵׂיהֶם מֵאוֹם. וְכָל אָדָם עָרַב לְמַעֲשָׂיו.
22. וַיִּסְפֹּק לָהֶם פְּרוֹת וּבָשָׂר מֵאֲשֶׁר תִּתְּנֶנָּה וּנְפֹשׁ.
23. וּמִגִּישׁ הָאֶחָד לְשָׁנִי כּוֹס מִשְׁקָה שְׁאִינוּ מְבִיא לְדַבֵּר לְהַג וְחִטָּא.²
24. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עֲלֵמִים, כְּפִנִּינִים חֲבוּיוֹת (בְּצִדְפִּיהָן).
25. וּפָנוּ זֶה אֶל זֶה וּשְׁאָלוּ זֶה אֶת זֶה.
26. וְאָמְרוּ, הֵייוּ בְּמִשְׁפְּחוֹתֵינוּ מְלֵאִים פֶּחַד,
27. וְהִנֵּה נָטָה אֶלְלָה חֲסִדוֹ לָנוּ, וְשִׁמְרָנוּ עָלֵינוּ מִפְּנֵי עֹנֶשׂ אֵשׁ לוֹהֶטָה.
28. כִּי הֵייוּ לִפְנֵי זֶה קוֹרְאִים אֵלָיו, כִּי הוּא הַחוֹמֶל וְהַרְחוּם.
- קטע 2**
29. הִזְהַר אוֹתָם אִפּוֹא, כִּי אֵין אֶתָּה בְּחִסְדִּי רְבוּנָד, לֹא כִּהֵן וְלֹא מִשְׁנָע.
30. או יֹאמְרוּ, מְשׁוֹרֵר וּמוֹטָב שְׁנַחֲכָה לְמוֹתוֹ.
31. אָמַר, חֲכוּ (לְמוֹתִי), וְגַם אֲנִי מִחֲכָה עִמָּכֶם (לְעֹנֶשׂ אֲשֶׁר יִפְגַּע בָּכֶם).³
32. הָאֵם הַגִּיּוֹנִם מִצְּוָה אוֹתָם לֹאמַר דְּבַר בְּלִתֵּי הַגִּיּוֹנִי זֶה? או אֲנָשִׁים חֲסָרֵי הַגִּיּוֹן הֵם?
33. או יֹאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). לֹא, כִּי לֹא יֹאמְרוּ.
34. לְבִיאוּ דְּבָרִים כְּמוֹהוּ, אִם צוֹדֵקִים הֵם.
35. הָאֵם נִבְרָאוּ מֵלֹא דְּבַר, או הֵם הַבוֹרְאִים?
36. הָאֵם יִצְרוּ אֶת הַשְּׂמִים וְאֶת הָאֶרֶץ? לֹא, כִּי אֵינֶם מֵאֱמִינִים (בְּעֹנֶשׂ שֶׁל אֱלֹהָה).
37. הָאֵם אֶתֶם אוֹצְרוֹת רְבוּנָד, או הֵם הַשְּׁלִיטִים (עַל הַכֹּל)?
38. הָאֵם יֵשׁ לָהֶם סֵלֶם שֶׁבּוּ הֵם עוֹלִים הַשְּׂמִימָה וּמִקְשִׁיבִים בְּסִתָּר לִישִׁיבוֹת שֶׁל מַעְלָה? לְבִיאוּ מִקְשִׁיבִים אֶסְמִכְתָּא בְּרוּרָה מִשָּׁם.

1. חוריות: יחיד חוריה או חורא', אישה יפהפיה עם עור צחור ועיניים גדולות ושחורות, נמצאות בגן עדן. מיועדות לצדיקים, ולמאמינים עושי הטוב בחיי העולם הזה.

2. ר' סורת מרים 19: 62.

3. ר' סורת את-תובה 9: 52.

39. האם לו הבנות ולכם הבנים?¹
40. האם דרשת מהם שְׂכָר וְנַעֲשׂוּ עֲמוּסֵי חֹבוֹת?
41. האם אתם סודות הנסתר, והם יכתבו (אותם לבני האדם)?
42. או חורשים הם נגדך מזמות ותחבולות? אז רק הם יפלו בפחים שהם טומנים.
43. או להם אלה מבלעדי אלה? ישתבח שמו, נעלה מעל כל מה שהם משתפים אליו.
44. ואם יראו חלקים מן השמים נופלים עליהם יאמרו, אלה רק עננים מצטברים.
45. עזב אותם אפוא עד אשר יפגשו את יומם אשר יבו בהלם (יום הדין).
46. ביום שהוא לא תועיל להם מזמתם במאומה, ולא ימצאו כל עזרה.
47. ואכן, לכופרים צפוי עוד ענש בעולם הזה, אך רבם אינם יודעים זאת.
48. ואתה (השליח) חכה בסבלנות לגזר הדין של רבונך, אז אתה תחת השגחתנו, ובקומך (מהשנה לתפלה) שבח והלל את רבונך,
49. ושבחהו במשך הלילה, ובשקיעת הכוכבים (עם עלית השחר).

53

סִוֵּרַת אֶן-נֶגְ'ם הַפּוֹכֵב

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה, «ואנ-נג'ם אד'א האוא, אַשְׁבַּע בַּפּוֹכֵב בְּשִׁקְיַעְתּוֹ!». הביטוי «אֶן-נֶגְ'ם» הופיע בלי שבועה בכמה סורות בקוראן, כמו, סורת אנ-נחל 16 : 16 ; סורת אר-רחמאן 55 : 6 ; וסורת אט-טארק 86 : 3.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אח'לאצ 112, ופסוקיה ששים ושניים. קיבלה את שמה «הפּוֹכֵב» מפסוק אחד.

סורת אנ-נג'ים 53

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֶשְׁכַּע בְּכוֹכַב בְּשִׁקְיַעְתּוֹ!
2. הָאִישׁ שְׁלָכְם (מוֹחֲמַד) לֹא תַעֲה וְלֹא שָׁגָה,¹
3. וְאִין הוּא דוֹבֵר מִתּוֹךְ תְּשׁוּקָה,
4. אִין (דְּבוּרוֹ) אֶלֶּא הַשְׂרָאָה אֲשֶׁר הִשְׁרַתָּה לוֹ,
5. לְמַד אוֹתוֹ אֲמִיץ כּוֹחַ (הַמְלָאָד גְּבְרִיָּאל),
6. בַּעַל תּוֹבָנוּת, וְהַתְגַּלָּה (לְנִבִּיא בְּצוּרְתּוֹ כְּמִלְאָד),
7. וְהוּא בְּאַפְסַק הָעֲלִיוֹן,
8. אַחֵר קָרֵב וְנִגַּשׁ,
9. עַד שֶׁהִיָּה כְּמֶרְחַק שְׁתֵּי קִשְׁתוֹת² אוֹ קְרוֹב מְזָה,
10. אֲזִי גָלָה (אֱלֹהֵה) לְעַבְדּוֹ מֶה שֶׁגָּלָה.
11. לֹא כָזָב הַלֵּב אֶת אֲשֶׁר רָאָה.
12. הִתְתַּנְּכַחוּ עִמּוֹ בְּאֲשֶׁר רָאָה?
13. הֵן כְּבֵר רָאָהוּ³ בְּפַעַם אַחֲרֵת,⁴
14. אֲצֵל עַץ הַשִּׁיזוֹף אֲשֶׁר עוֹמֵד עַל הַגְּבוּל הַסּוֹפִי,
15. אֲצִלּוֹ גִּנַּת הַמַּעְוֹן,
16. כְּאֲשֶׁר עָטַף אֶת עַץ הַשִּׁיזוֹף אֲשֶׁר עָטַף,
17. לֹא נָטָה הַמִּבְטָה הַצְּדָה וְלֹא סָטָה,
18. אֲכֹן כְּבֵר רָאָה מְאוֹתוֹת רְבוּנוֹ הַגְּדוֹלִים.
19. מֶה אַתֶּם חוֹשְׁבִים עַל אֶל-לֹאֵת,⁵ וְאֶל-עוֹזְזָא,⁶

1. הפניה פה היא לאנשי מכה הכופרים, בני עירו ובני שבטו של הנביא מוחמד שלא האמינו לו ולא קבלו את שליחותו בהתחלה.
2. הערבים הקדמונים השתמשו בקשת כמידה למרחק הקצר ביותר.
3. ראה המלאך גבריאל בצורתו המלאכית האמתית.
4. הפעם האחרת שהנביא ראה גבריאל בצורתו המלאכית היתה במשך המסע השמימי של הנביא «המעראג». ר' סורת את-תכזיר 81: 23.
5. אל-לאת: אלילה אשר עבדו בני שבט תיקיף באט-טאאייף.
6. אל-עוזזא: אלילה אשר עבדו בני שבט ע'טפאן.

20. ומנאת¹ השלישית האחרת?

21. הלכם הזכר ולו (לאֵלֶּה) הנקבה?

22. זוהי חלקה בלתי צודקת.

23. (אין האלילות האלה) אלא רק שמות, שאתם ואבותיכם בדייתם בלי כל סמכות שהורדה מאֵלֶּה. אין הם הזלכים אלא אחרי השערה, ואות נפֶשׁם. כבר באה אליהם ההדרכה אל דרך הישר מאת רבונם.

24. האם יקבל האדם את אשר ישאל לנפשו (מהשתדלות האלילים למענו אצל אֵלֶּה)?

25. הן רק לאֵלֶּה האחרית והראשית.

קטע 2

26. וכמה מרבים המלאכים בשמים אשר לא תועיל המלצתם במאומה, בלי שאלֵּה ירשה זאת למי שירצה ויחפץ.

27. אֵלֶּה אשר לא יאמינו בעולם הבא קוראים למלאכים בשמות הנקבות.

28. אך אין להם כל דעת בזאת, ונוטים אחרי ההשערה, ואולם ההשערה לא תועיל בפני האמת במאומה.

29. התרחק ממי שסוטה מאזהרתנו, והרוצה רק בחיי העולם הזה.

30. זה כל אשר ידעו, ואולם רבונך יודע מי תעה משבילו, והוא יודע מי מדרך.

31. כי לאֵלֶּה כל מה שבשמים ומה שבארץ והוא ישלם לעושי הרעה כמעשיהם, ויגמל לעושי הטוב כטובתם,

32. אֵלֶּה אשר ירחקו מן החטאים הגדולים² והתועבות פרט לעברות קלות, הנה רבונך הוא רב-סליחות. הוא מכיר אתכם היטב, כי הוא ברא אתכם מן האדמה ובבטן אמותיכם. לכן, אל תנסו לזכות את עצמכם, כי הוא יודע מי הירא אותו.

קטע 3

33. מה אתה חושב על זה הפונה ערף,

34. אשר נתן מעט אֵבֶל הוא הפסיק מלתת?

35. היודע ורואה הוא בנעלם?

1. מנאת: אלילה אשר עבדו בני שבט חיזואעה והודייל. אל-לאת ואל-עוזא ומנאת: שלוש אלילות שחשבו אותן עובדי האלילים בערב לשלוש בנות אללה. עובדי האלילים האמינו שהן כעין מלאכים, ושיש ביכולתן להתערב אצל אללה למען חסוגדים להן.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 152 - 153.

36. האם לא נודע לו על הכתוב במגלות מוסא,
37. ושל אבראהים אשר מלא את כל מה שאללה הטיל עליו לעשות?
38. שלא תשא נפש משא נפש אחרת,
39. והאדם לא יקבל שום תגמול אלא לפי עמלו,
40. ולבסוף עמלו יראה (ביום הדין),
41. ואז יקבל עליו גמול מלא,
42. וכי אל רבונד הקץ של כלם,
43. וכי הוא אשר הצחיק ובכה,
44. וכי הוא אשר המית והחיה,
45. וכי הוא אשר ברא שני המינים את הזכר ואת הנקבה,
46. מטפה של זרע נפלט,
47. וכי הוא האחראי לתחית המתים (ביום הדין).
48. וכי הוא אשר העשיר והקנה.
49. וכי הוא רבונו של אברק (פוכב הכלב).¹
50. וכי הוא השמיד את בני עאד הראשונים,
51. ובני ת'מוד לא השאיר,
52. ועם נוח (נח) מלפנים, כי כלם היו מן החוטאים והממרים ביותר.
53. ואת הערים ההפוכות (העם של לוט) הפך מן היסוד,
54. וכסה אותן במה שפסה.
55. באיזה מחסדי רבונד אתה כופר אפוא?
56. זה הוא (מוחמד) מזהיר מן המזהירים הראשונים.
57. קרוב יום הדין,
58. רק אללה יכל לגלות את מועדו.
59. האם תתפלאו על הדבר הזה (הקוראן)?
60. ותצחקו ולא תבכו?
61. העודכם מתלוצצים?
62. סגדו לאללה ועבדוהו.

1. אברק: בערבית אש-שערא, ובלטינית סיריוס, כוכב בהיר מאוד בקבוצת הדוב הגדול. הערבים לפני האסלאם נהגו לסגוד לו.

54

סִוֵּרַת אֶל-קָמֶר הַיָּרֵחַ

סורה זו נקראת «אֶל-קָמֶר, הַיָּרֵחַ» משום שהיא פותחת
בדיבור על «בקיעת הירח» וזה אחד מהנסים אשר אללה
בצע כהוכחה וכדי לשכנע כופרי מכה באמיתות שליחותו
של הנביא מוחמד.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טארק 86, ופסוקיה
חמישים וחמשה. קיבלה את שמה «הַיָּרֵחַ» מפסוק אחד.

סורת אל-קמר 54

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. קרבה שעת הדיו ונבקע הירח.
2. וכאשר יראו אות יפנו ערף ויאמרו, כשפים ממשכים,
3. ויכחישו ויכלו אחרי תאוותיהם, אף על פי שהכל כבר נקבע,
4. כבר באו אליהם ידיעות (על העמים שקדמו להם) שיש בהן הרתעה.
5. (הקוראן שבא אליהם הוא) חכמה עצומה, אך לא תועיל ההתקרה.
6. לכן עזב אותם, וחכה ליום אשר יקרא הקורא אל דבר איום (החשבון ביום הדין).
7. (תהינה) עיניהם משפלות, יוצאו מן הקברים כאלו הם ארבה מפזר (עף לכל הרוחות),
8. חשים לבוא אל הקורא. יאמרו הכופרים, זהו יום קשה ונורא.
9. כחשו לפניהם (אנשי מכה) בני עם נוח, התכחשו לעבדנו ואמרו, משגע, ונסו לגרש אותו מעליהם.
10. אז קרא אל רבונו, הנה הם גוברים עלי, עזרני נא!¹
11. ונפתחו שערי השמים והורדנו גשם חזק בלי הרף,
12. ובקענו את מעינות הארץ ונפגשו המים לפי פקדה אשר נגזרה.
13. ונשאנו אותו (על תבה) בעלת לוחות ומסמרים,
14. אשר שטה בהשגחתנו,² כענש לאלה אשר כפרו, ועזרה לאיש (נוח) אשר לא האמינו לו.
15. וכבר השארנו אותה כאות, אך היש זוכר?
16. ואיד הנה ענשי לאחר הזהרתי?
17. והקוראן כבר הבהרנו למען האזהרה,³ אולם היש מי שיקבל הזהרה?

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 116 וכו'.

2. ר' סורת הוד 11 : 37 ; וראה הספור המלא של נוח בסורת הוד 11 : 25 - 49.

3. ר' סורת מרים 19 : 97 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 58.

18. בְּנֵי עָאד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאֲזָהְרוֹת, וְאִידֹה הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי?
19. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם רוּחַ קָרָה עֲזָה בְּלִי הָרָף בְּיוֹם שְׁאִין בּוֹ טוֹב,
20. שֶׁתִּלְשֶׁה אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם (וְהַשְׁלִיכָה אוֹתָם עַל הָאֲדָמָה מֵתִים) כְּגִזְעֵי דְקָלִים עֲקוּרִים.
21. וְאִידֹה הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי?
22. וְהִסְוִרָאן כְּבֹר הִבְהִירוּנוּ לְמַעַן הָאֲזָהְרָה, אוֹלָם הִישׁ מִי שִׁיקְבֵּל הִזְהַרָה?

קטע 2

23. בְּנֵי ת' מוֹד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאֲזָהְרוֹת,
24. וְאָמְרוּ, הָאֵם גִּלְדֹּה אַחֲרֵי אִישׁ אֶחָד מֵאַתְנֹו¹ זֹו תַעֲזִיה וְשִׁגְעוֹן.
25. הָאֵם רַק לוֹ מִבְּיַנֵּינוּ שֶׁהוֹרְדָה עָלָיו הַהִשְׁרָאָה? לֹא כִי שִׁקְרוּ וְעָרִיץ הוּא.
26. בְּקָרוֹב יִזְדַּע לָהֶם מִי הַשִּׁקְרוּ וְהָעָרִיץ.
27. כִּי אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים עֲלֵיהֶם אֶת הָנֶאֱקָה² כְּמִבְחָן לָהֶם, וְאַתָּה (צֹאֲלָח), חִכָּה (לְמָה שִׁיקְרָה לָהֶם) וְהַמִּתָּן.
28. וְהַגִּד עֲלֵיהֶם, כִּי הַמִּים חִלַּק כְּחִלָּק בֵּינֵיהֶם, יוֹם לִנְאָקָה וְיוֹם לָהֶם לַשְׁתּוֹת.
29. אֵדֹה הֵם קָרָאוּ לְאִישׁ שֶׁלָּהֶם (לְהַרְגָה), וְהוּא אָחִז בָּהּ וְעָקְרָה.
30. וְאִידֹה הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי?
31. וְלָכוּ הִטְלָנוּ עֲלֵיהֶם זַעְקָה גְדוֹלָה אַחַת, וּמִידֹה הָיוּ כְּקֶשׁ יָבֵשׁ אֲשֶׁר נֶאֱכַל בְּתוֹדֹה הַמְּכַלָּאָה.
32. וְהִסְוִרָאן כְּבֹר הִבְהִירוּנוּ לְמַעַן הָאֲזָהְרָה, אוֹלָם הִישׁ מִי שִׁיקְבֵּל הִזְהַרָה?
33. בְּנֵי עָמוֹ שֶׁל לוֹט הִתְכַּחֲשׁוּ לְאֲזָהְרוֹת.
34. וְלָכוּ שְׁלַחְנוּ לָהֶם סוּפַת חֶצֶץ (שֶׁהִשְׁמִידָה אוֹתָם) וְרַק אֶת מִשְׁפַּחַת לוֹט הִצַּלְנוּ עִם שַׁחַר.
35. חֶסֶד מֵאַתְנֹו. כְּזֹאת נִגְמַל לְמַכִּיר תוֹדָה.
36. וּכְבֹר הִזְהִיר אוֹתָם (לוֹט) מִפְּנֵי הַתְּקַפְּתָנוּ, אֵדֹה הֵם הִטִּילוּ סִפֶּק בְּאֲזָהְרָתוֹ.
37. וְשִׁדְּלוּ אוֹתוֹ לְמִסֵּר לָהֶם אֶת אוֹרְחָיו (לְבַצֵּעַ אֶת זִמְמָם בָּהֶם), וְאָנוּ כְּבִינוּ אֶת מְאוֹר עֵינֵיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, טַעְמוֹ אִפּוֹא עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי.

1. היינו השליח צאלח אשר אללה שלח להם.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 73.

38. עִם בָּקָר, פָּקֵד אוֹתָם עֲנֵשׁ מִמֶּשֶׁד,
 39. טַעְמוּ אֶפּוֹא עֲנֵשִׁי וְהִזְהַרְתִּי.
 40. וְהִקּוּרְאוֹ כְּבָר הִבְהִרְנוּ לְמַעַן הִאֲזַהְרָה, אוֹלָם הִיֵּשׁ מִי שֶׁיִּקְבֹּל הִזְהָרָה?
קטע 3
 41. וּכְבָר בָּאוּ אֶל בֵּית פָּרְעָה הָאֲזַהְרוֹת.
 42. וְאוֹלָם הֵם כָּחֲשׁוּ בְאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִזּוּ פָּגַעְנוּ בָּהֶם בְּמִכּוֹתֵינוּ שֶׁל הָעִזּוֹז הַכֹּל-יָכֹל.
 43. הָאֵם הַכּוֹפְרִים שֶׁלָּכֶם (אֲנֹשִׁי מִכָּה) טוֹבִים מֵאֵלֶּה (שֶׁקִּדְמוּ), אוֹ שְׂמָא יֵשׁ לָכֶם פֶּטוֹר מִן הַזּוֹבוֹר?¹
 44. וְאוֹלִי יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ קָהֵל בִּלְתִּי מִנְצָח.
 45. אוֹלָם, בְּקִרּוֹב יִתְקַפּוּ וְהֵם יִבְרָחוּ.
 46. לֹא כִי שַׁעַת הַדִּין מוֹעֵד, וְשַׁעַת הַדִּין קִשָּׁה יוֹתֵר וּמְרָה יוֹתֵר.
 47. אָכֵן הַפּוֹשְׁעִים שְׂרוּיִים בְּתַעֲיָה וְשֹׁגְעוֹן,
 48. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִגְרְרוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ (גִּיהֶנֶם) עַל פְּגִיחָם, (וַיֹּאמֶר לָהֶם), טַעְמוּ מִגֵּעַ הָאֵשׁ הַלּוֹהֶטֶת שֶׁל גִּיהֶנֶם.
 49. אָכֵן כָּל דָּבָר בָּרָאוּ לָפִי חֶק נִחְרָץ.
 50. וְאֲנַחְנוּ מַצּוִיִּים רַק פַּעַם אַחַת וְהִצּוּ מִתְנַשֵּׁם בְּהֶרֶף עֵין.²
 51. וּכְבָר הִשְׁמַדְנוּ אֶת הַדּוֹמִים לָכֶם,³ הָאֵם יֵשׁ אֲשֶׁר יִקַּח מוֹסָר?
 52. כָּל דָּבָר אֲשֶׁר עָשׂוּ מִצּוֹי בְּפִנְקֻסֵי הָרְשׁוּם (שֶׁכָּתְבוּ הַמְּלָאכִים).
 53. וְכָל קִטְנָה וּגְדוֹלָה רְשׁוּמָה.
 54. וְאוֹלָם הִירָאִים (אֶת אֵלֶּלֶה) בְּגִנוֹת וּנְהָרוֹת,
 55. בְּמוֹשֵׁב אֶמֶת אֶצֶל הַמֶּלֶךְ הַכֹּל-יָכֹל.

1. הכוונה בזובור היא לכל כתבי הקודש שקדמו לאסלאם ולקוראן.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 117.

3. ר' סורת סבא' 34 : 54.

55

סִוֵּרַת אֶרֶךְ-רַחֲמָאן הַרְחָמֹן

סורה זו נקראת «אֶרֶךְ-רַחֲמָאן, הַרְחָמֹן» משום שהיא פותחת בשם זה שהוא אחד השמות היפים של אללה, ובסורה זו מוזכרים הרבה מן המעשים שרק אללה יכול לבצע.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רעד 13, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הַרְחָמֹן» מפסוק אחד.

סורת אר-רחמאן 55

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. הָרַחֲמָן,
2. הוֹרָה אֶת הַקּוֹרְאָן,
3. וּבָרָא אֶת הָאָדָם,
4. וְלִמְדוֹ לְהִבְחִין וְלִהְבִּיעַ עַל מַה שֶּׁבָּלְבוּ.
5. הַשֹּׁמֵשׁ וְהַיָּרֵחַ נָעִים לְפִי חֲשָׁבוֹן מְאֹד מְדִיק.¹
6. וְהַצֵּמַח וְהָעֵץ סוֹגְדִים (לְאֱלֹהֵה).²
7. וְאֵת הַשָּׁמַיִם הָרִים,³ וַיַּצֵּב אֶת הַמַּאֲזֵנִים (הַצֶּדֶק),
8. כְּדֵי שֶׁלֹּא תִפָּרְקוּ עַל שָׁמַיִם בְּנוֹגַע לְמַאֲזֵנִים,⁴
9. שִׁקְלוֹ בְּצֶדֶק, וְאֵל תִּפְחִיתוֹ בְּמִשְׁקַל.
10. אֶת הָאָרֶץ קָבַע לְמִשְׁכַּן הַבְּרִיּוֹת,
11. וּבָהּ יָרוּת שׁוֹנִים וּדְקָלִים בְּעָלֵי עֲטִיפִים שֶׁל תָּמָר,
12. וַתִּבְּוֹאוּת בְּקִלְפוֹת וְגַם עֲשָׂבֵי בְּשֵׁם.
13. בְּאֵיזָה מִחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?⁵
14. בָּרָא אֶת אָדָם הָרִאשׁוֹן מִטֵּין יָבֵשׁ כְּחָרָס,⁶
15. וּבָרָא אֶת הַגִּ' מִתַּעֲרֶבֶת שֶׁל לִהְבֵּת אֵשׁ.⁷
16. בְּאֵיזָה מִחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 15.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; וסורת הוד 11 : 84 - 85.

5. פסוק זה נזכר 21 פעמים בסורה זו. הפניה במקור הערבי היא לזוגי «فَبَإِذَا آتَىٰ رَبُّكُمَا تَكْذِبَانِ» משום שהפניה היא לבני האדם ולגין (השדים). ר' פסוק 33 לעל.

6. ר' סורת אל-חגיר 15 : 26, ופ' 28, ופ' 33.

7. ר' סורת אל-חגיר 15 : 27.

17. רבון שְׁנֵי הַמְזַרְחִים וְרַבּוֹן שְׁנֵי הַמַּעֲרָבִים.¹
18. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
19. הוּא הַפְּגִישׁ אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים (הַמֵּר וְהַמְתּוֹק),²
20. וְשֵׁם בִּינִיָּהֶם מִצֵּר, לֹא יַעֲבְרוּ גְבוּלָם (וּמִימִיָּהֶם לֹא יִתְעַרְבּוּ).
21. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
22. וּמִתּוֹךְ שְׁנֵיהֶם יֵצְאוּ הַפְּנִינִים וְהָאֲלֻמָּגִים.
23. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
24. לְפִי פְקָדְתּוֹ (שֶׁל אֱלֹהָה) הַסְפִּינוֹת שְׁטוֹת בָּיִם, כְּהָרִים נִשְׁאִים.
25. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

קטע 2

26. כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ (הָאֶרֶץ) עוֹבֵר וְחוֹלֵף,
27. וַיִּשְׁאַרוּ רַק פָּנֵי רַבּוֹנֶךָ בַּעַל הַהוּד וְהַכְּבוֹד הָרַב.
28. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
29. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ קוֹרְאִים אֵלָיו לְעִזְרָה, וְהוּא בְּכָל יוֹם מִבְצָע עֲנָן.
30. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
31. עוֹד נִתְפָּנָה אֲלֵיכֶם, הוּא אֶתֶם שְׁתֵּי הַבְּרִיּוֹת (הַג' וּבְגִי הָאֲנוּשׁ).
32. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
33. הוּא חִבְּרַת הַג' וּבְגִי הָאֲנוּשׁ! אִם יְכוּלִים אַתֶּם לְהִתְחַמֵּק מִשְׁלֹטוֹן אֱלֹהָה בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ, חֲמָקוֹ אַפּוֹא. אֵד לֹא תִתְחַמְּקוּ בְּלִי רְשׁוֹת (מֵאֱלֹהָ).
34. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
35. יִשְׁלַחוּ עַל שְׁנֵיכֶם לְהַבּוֹת אֵשׁ וְנִחַשְׁתָּ נִתְקַת, וְלֹא תוּכְלוּ לַעְזֹר הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.
36. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
37. וְכַאֲשֶׁר יִבְקְעוּ הַשָּׂמִים וַיְהִיו אֲדָמִים כּוֹרֵד.
38. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
39. בַּיּוֹם הַהוּא לֹא יִשְׁאַל עַל חֶטְאוֹ לֹא הָאָדָם וְלֹא הַג'.

1. שְׁתֵּי הַזְרִיחוֹת וְשְׁתֵּי הַשְּׁקִיעוֹת : שְׁנֵי הַמְּקוֹמוֹת הַמִּשְׁתַּנִּים שֶׁל הַזְרִיחָה וְהַשְּׁקִיעָה בְּקִיץ וּבַחֹרֶף. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 5.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 53.

40. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 41. הַפּוֹשְׁעִים יִכְרוּ בְּסִימָנֵיהֶם וַיִּגְרְרוּ אוֹתָם בְּצִיצִיּוֹת רְאִשֵּׁיהֶם וּבְרִגְלֵיהֶם
 (וַיִּשְׁלְכוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ).
 42. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 43. זֶה גִּיהֶנֶם אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּקִיּוּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים,
 44. יִשׁוּטְטוּ בֵּינוּ לְבֵין הַמַּיִם הַרוֹתְחִים.
 45. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

קטע 3

46. וְאוֹלֵם לְאֲשֶׁר יֵרָא מְקוֹם רְבוּנוֹ מִלְעָדִים שְׁנֵי גִנִּים.
 47. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 48. (שְׁנֵי הַגִּנִּים הֵם) בְּעָלֵי עֲצִים עֲנָפִים.
 49. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 50. וּבָהֶם שְׁנֵי מַעֲיֵנוֹת זֶרְמִים.
 51. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 52. וּבָהֶם מִכָּל הַפְּרוֹת שְׁנֵי מִינִים.¹
 53. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 54. נִשְׁעָנִים עַל יְצוּעִים מְרֻפָּדִים רִקְמָה, וּפְרִי שְׁנֵי הַגִּנִּים נִמּוּד (קַל לְקֹטֵף).
 55. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 56. תּוֹכֶם עֲלָמוֹת קִצְרוֹת מִבֶּט,² שְׁלֹא נָגַע בָּהֶן עֲדִין אָדָם אוֹ גִּ'.
 57. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 58. דּוֹמוֹת כְּמוֹ הָיוּ אֲבָנֵי חֹן וְאַלְמָגִים.
 59. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 60. הֲלֹא גְמוּל הַטּוֹב אֵינָנו אֶלָּא הַטּוֹב?
 61. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 62. וְנוֹסֵף לְשְׁנֵי הַגִּנִּים עוֹד שְׁנֵי גִנִּים.
 63. בַּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 25.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

64. שְׁנִיָּהֶם יִרְקִים כְּהִים.
65. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
66. וּבָהֶם שְׁנֵי מַעֲיֵנוֹת שׁוֹפְעִים מִים.
67. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
68. בְּשְׁנֵיָּהֶם פְּרוֹת וּדְקָלִים וְרִמּוֹנִים.
69. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
70. בָּהֶם בְּנוֹת זֹיג מְנַמְסוֹת וְנִפּוֹת.
71. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
72. בְּעֵלוֹת עֵינִים יָפוֹת חֲבוּיוֹת בְּאֶהְלִים.
73. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
74. שְׁלֹא נָגַע בָּהֶן לִפְנֵיהֶם אָדָם אוֹ ג'וֹ.
75. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
76. נִשְׁעָנִים עַל כָּרִים יִרְקִים וְשְׁטִיחִים מִפְּאָרִים.
77. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
78. יִתְבָּרַךְ שֵׁם רְבוּנְךָ בְּעַל הַהוֹד וְהַקְּבוֹד הַרְבֵּה.

56

סוֹרַת אֶל-וָאֶקְעָה הַמְּאוֹרָע (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-וָאֶקְעָה, הַמְּאוֹרָע (יוֹם הַדִּין)» משום שהיא פותחת בבוא יום הדין והארועים שיקרו באותו יום אשר יעלו את מעמדו של המאמין וישפילו את מעמדו של הכופר.

הורדה במכה אחרי סורת טא. הא 20, ופסוקיה תשעים וששה. קיבלה את שמה «הַמְּאוֹרָע (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-ואקעה 56

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהִרְחוּם

קטע 1

1. כְּאֶשֶׁר יֵאָרֶע הַמֶּאֲרָע (יוֹם הַדִּין),¹
2. שְׂאִין סֶפֶק שְׂיֵאָרֶע,
3. הוּא יִשְׁפִּיל (אֶת הַכּוֹפְרִים) וִירוֹמֵם (אֶת הַמַּאֲמִינִים).
4. וְכֶאֱשֶׁר הָאָרֶץ בְּזַעְזוּעַ תִּזּוּעַ,
5. וּבַהֲנִפֵּץ הַהָרִים,
6. כְּאֶשֶׁר יִהְיוּ כְּאֶבֶק מִפָּזַר.
7. אִזּוּ שְׁלוֹשׁ שְׁכָבוֹת תִּתְּהוּ,
8. בְּעָלֵי הַיָּמִין כְּמָה (מַאֲשָׁרִים) בְּעָלֵי הַיָּמִין!
9. וּבְעָלֵי הַשְּׂמָאל כְּמָה (אֲמָלִים) בְּעָלֵי הַשְּׂמָאל!²
10. וְהַמְקְדִּימִים הַמְקְדִּימִים (הַחֲלוּצִים בְּקִבְלַת הָאֱמוּנָה בְּאֵלֶּהּ),
11. אֵלֶּה הֵם הַמְקַרְבִּים,
12. בְּגִנוֹת הַנֶּעֱם.
13. רַבִּים מִן הָרָאשׁוֹנִים,
14. וּמַעֲסִים מִן הָאֲחֵרוֹנִים.
15. עַל עֲרֻשׁוֹת רְקוּמוֹת זָהָב,
16. נִשְׁעָנִים עָלֵיהֶם זֶה לְעֻמַּת זֶה,³
17. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עַלְמֵי נֶצַח,⁴
18. וַיִּגִּישׁוּ לָהֶם בְּסֻפְלִים⁵ וְקִנְקִנִּים וְכוֹס מִמַּעַן (שֶׁל יֵין),⁶

1. ר' סורת אדי-ד'אריאת 51 : 6.

2. ביום הדין יעמדו המאמינים לימין המאזנים והכופרים לשמאלו. ואולם גם לאושר ואסון משמשים ימין ושמאל.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 47 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 44 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 53.

4. שאינם מזדקנים או מתים.

5. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 71.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 45.

19. שְׁמַמְנוּ לֹא יִכָּאֵב רֹאשׁוֹ, וְלֹא יִשְׁתַּכְּרוּ.¹
20. וּפְרוֹת מֵאֶשֶׁר יִבְחָרוּ,
21. וּבֶשֶׁר עוֹפוֹת מֵאֶשֶׁר יִתְּאוּ.
22. וּבְנוֹת זֹוג בְּעֻלּוֹת עֵינַיִם שְׁחֻרוֹת וְנִפּוֹת,²
23. הַדּוֹמוֹת לַפְּנִינִים חֲבוּיוֹת (בְּתוֹךְ צִדְפִּיהֶן),³
24. (כָּל זֶה) כְּגִמּוֹל עַל מַעֲשֵׂיהֶם (הַטּוֹבִים).⁴
25. שֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הֶבֶל וְחֻטָּא,⁵
26. אֶלָּא אֲמָרִי, שְׁלוֹם, שְׁלוֹם.
27. וּבַעֲלֵי הַיָּמִין, מִי הֵם בְּעַלֵּי הַיָּמִין?
28. (מִתְּעַנְּגִים) תַּחַת עֲצֵי לוֹט שְׂאִין לָהֶם קוֹצִים,
29. וְעֲצֵי מוֹז עֲמוּסִים פְּרִי,
30. בָּצֵל מִמֶּשֶׁךְ וְהוֹלֵךְ,
31. וַיִּמֵּס שׁוֹטְפִים,
32. וּפְרִי רֵב,
33. בְּלֹא הֶפְסֵק וּלְלֹא הַגְּבָלָה,
34. וְעַל סִפּוֹת מִשְׁקֵב מוֹרְמוֹת,
35. אֲנַחְנוּ יִצְרְנוּ אוֹתָן (נִשְׁוֹת הַגֹּן) בְּאִפֹּן מִיָּחָד,
36. וְעֲשִׂינוּ אוֹתָן בְּתוֹלוֹת,
37. נְעִימוֹת, בְּנוֹת גִּיל אֶחָד (נְעָרוֹת),⁶
38. לְבַעֲלֵי הַיָּמִין,

קטע 2

39. חֲבוּרָה גְדוֹלָה מִן הָרֵאשׁוֹנִים,
40. וְחֲבוּרָה גְדוֹלָה מִן הָאַחֲרוֹנִים.⁷
41. וּבַעֲלֵי הַשְּׂמָאל. מֶה רַע גּוֹרְלָם שֶׁל בְּעַלֵּי הַשְּׂמָאל.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; וסורת אט-טור 52 : 20.

3. ר' סורת אט-טור 52 : 24.

4. ר' סורת אס-סגידה 32 : 17 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 14.

5. ר' סורת מרים 19 : 62 ; וסורת אט-טור 52 : 23.

6. ר' סורת צאד 38 : 52.

7. ר' לעיל פסוק 13 - 14.

42. (סוֹבְלִים) מְשָׁרְב לֹוֹהֵט וּמִים רוֹתְחִים,¹
43. וְצָל עֶשֶׂן קוֹדֵר,
44. לֹא מְצָנוּ וְלֹא מְרַעְנוּ.
45. הֵם הָיוּ לִפְנֵי כֵן מִתְעַנְּגִים עַל כָּל אֲסוּר,²
46. וְהָיוּ מִמְּשִׁיכִים בְּכַפִּירָתָם,
47. וְהָיוּ אוֹמְרִים, הֵאֵם אַחֲרֵי שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה עֶפְר וְעֶצְמוֹת, קוּם נְקוּם לְתַחֲיָה,
48. אֲנַחְנוּ וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרֵאשׁוֹנִים³
49. אָמַר לָהֶם, אֲמַנְם כֵּן! אַתֶּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הָרֵאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים,
50. תִּתְאַסְפוּ לַפְּגִישָׁה בְּיוֹם קְבוּעַ (יוֹם הַדִּין),
51. וְאִזּוּ הִנֵּה אַתֶּם הַתּוֹעִים וְהַמְכַחֲשִׁים,
52. תִּתְאַכְלוּ מֵעַץ הַזָּקוּם,⁴
53. שָׁבוּ תִמְלְאוּ אֶת בְּטֹנֵיכֶם,⁵
54. וְתִשְׁתּוּ עָלֵינוּ מִן הַמִּים הָרוֹתְחִים,⁶
55. וְתִשְׁתּוּ כְּשִׁתִּית הַגְּמֻלִים מִכִּי צָמָא.
56. זֹו קִבְּלַת הַפָּנִים שְׁתוּכוּ לָהֶם בְּיוֹם הַדִּין.
57. אֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶתְכֶם, וְלָמָּה זֶה לֹא תִתְאַמְּנוּ (בְּתִקְוָמָה בְּיוֹם הַדִּין)?
58. הַחֲשִׁבְתֶּם עַל טַפַּת הַזֶּרַע שְׁאַתֶּם שׁוֹפְכִים?
59. הֲאֵתֶם יִצְרְתֶם אֶת הָאָדָם מִמֶּנָּה אוֹ אֲנַחְנוּ הַיּוֹצְרִים?
60. אֲנַחְנוּ כְּפִינוּ עֲלֵיכֶם אֶת הַמְּנוֹת, וְאִין מִי שִׁיעֶצֶר אוֹתָנוּ,
61. מִלֵּהחֲלִיפְכֶם בְּדוֹמִים לָכֶם, אוֹ לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ בְּצוּרָה שְׁאִינָה יְדוּעָה לָכֶם,
62. וּיְכַבֵּר יְדַעְתֶּם אֶת הַבְּרִיאָה הָרֵאשׁוֹנָה וְלָמָּה לֹא תִתְאַמְּנוּ (שְׁנוּכָל לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ וְנִבְיָא אֶתְכֶם בְּיוֹם הַדִּין)?

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 16 ; סורת אל-מואמנון 23 : 64 - 65 ; סורת סבא' 34 : 34 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 23.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 17.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 62 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 43.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 66.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 67.

63. החשבבתם על הזרע שאתם זורעים?
64. האתם מצמיחים את הזרעים, או אנחנו המצמיחים?
65. אם נרצה, נשמיד אותם, ונשארתם תוהים ואומרים,
66. אכן אנחנו מחסרים מכל,
67. ונשארו חסרי פרנסה.
68. הראיתם את המים אשר תשתו?
69. האתם הורדתם אותם מן העננים, או אנחנו המורידים?
70. לו רצינו, נהפך אותם למלוחים, ולמה לא תכירו תודה?
71. הראיתם את האש אשר אתם מדליקים?
72. האם יצרתם את העצים להדלקתה, או אנחנו היוצרים?¹
73. אנחנו עשינו אותה לאות הזכרה (על אש הגיהנם), ולספוק צרכי הנוסעים.
74. לכן שבח את שם רבונך העצום.

קטע 3

75. אשבע במקומות השקיעה של הכוכבים,
76. שהיא אם יודעים אתם שבועה עצומה.
77. זהו קוראן מפאר,
78. גנוז בספר (בשמים),²
79. שאין נוגעים בו אלא המטהרים (המלאכים),
80. והוא הורד מן השמים מרבון העולמים.
81. ועם דבור (קוראן) זה אתם נוהגים בצביעות?
82. האם תודו לאללה על חסדיו על ידי כפירה והתכחשות?
83. האם כפאשר (נשמתו) של האחד מכם יוצאת) ומגיעה אל הלע (תוכלו למנע ממנה לצאת)?
84. ובאותו רגע אתם מביטים?
85. ואנחנו (מלאכי המוות) קרובים אליו מכם, ואולם אין אתם רואים (אותם).

1. ר' סורת יא. סין 26: 80.

2. הספר השמימי הוא, אל-לוח אל-מחפוט: הלוח השמימי השמור.

86. לָמָּה אִם אֵין זֶה גָּזַר דִּינְכֶם,
87. אֵין אַתֶּם מַחְזִירִים אֶת הַנְּשֻׁמָּה לַמְקוֹמָהּ (בְּגוּף) אִם אַתֶּם צוֹדְקִים?
88. וְאוּלַם אִם יִהְיֶה (הַמֵּת) מִן הַמְקוֹרְבִים (לְאַלְלָה),
89. צְפוּיִים לוֹ רִנְחָה וְרַחֲמִים וְגִנַּת נַעַם.
90. וְאוּלַם אִם מִבְּעָלֵי הַיָּמִין הוּא,
91. הִנֵּה שְׁלוֹם לְךָ מֵאֵת בְּעָלֵי הַיָּמִין.
92. וְאוּלַם אִם מִן הַמִּתְכַּחֲשִׁים הַתּוֹעִים הוּא,
93. צְפוּיָהּ לוֹ קִבְלַת פָּנִים שֶׁל מִים רוֹתְחִים,
94. וְצִלָּהּ בְּשֹׁאוֹל.
95. אָכֵן זֹאת הִיא הָאַמֶּת הַנִּדְאִית,
96. שֶׁבַח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָעֶצוֹם.

57

סִוֵּרַת אֶל-חֲדִיד הַבְּרָזָל

סורה זו נקראת «אֶל-חֲדִיד, הַבְּרָזָל» משום המונח הזה נזכר ביחד עם מונחים אחרים, כמו ספרי הקודש והמאזניים כמכשירים לנהול צדק ובצועו בין בני האדם בעולם הזה. ר' פ' 25.

הורדה במדינה אחרי סורת אז-זלזלה 99, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַבְּרָזָל» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-חדיד 57

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, וְהוּא הַעֲזֹז וְהַחֲכָם,
2. לֹא מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא יַחֲיָה וְיָמִית וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
3. הוּא הָרֹאשׁוֹן (הוּא נִמְצָא לִפְנֵי כָּל דָּבָר) וְהָאַחֲרוֹן (הוּא יִשָּׂא אַחֲרֵי כָּל דָּבָר), וְהַנִּגְלָה (אֵין דָּבָר שֶׁיִּסְתִּיר אוֹתוֹ), וְהַפְּנִימִי (אֵין דָּבָר נִסְתָּר מִמֶּנּוּ), וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
4. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, אַחֲרֵי כֵן עָלָה עַל כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁחוֹדֵר בְּתוֹךְ הָאָרֶץ וְאֶת מַה שְּׁיוֹצֵא מִתּוֹכָהּ, וְאֶת אֲשֶׁר יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם, וְהוּא עֹמֵק בְּכָל מְקוֹם שֶׁתְּהִי, וְאֱלֹהֵה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
5. לֹא מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵל אֱלֹהֵה יוֹחֲזֵרוּ כָּל הָעֲנָנִים (שֶׁל בְּנֵי הָאָדָם).
6. הוּא אֲשֶׁר יַחֲדִיר אֶת הַלְּיָלָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וְיַחֲדִיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלְּיָלָה, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּלְבָבוֹת.
7. הָאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה וּבְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמַד) וְהוֹצִיאוּ (לַצִּדְקָה) מֵאֲשֶׁר אֱלֹהֵה הַפְּקִיד בְּיָדֵיכֶם. כִּי אֲכֹן אֵלֶה מִבְּיַנֵּיכֶם אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וְיוֹצִיאוּ (מֵהוֹנָם), לָהֶם שָׂכָר רַב (בְּעוֹלָם הַבָּא).
8. וְלִמָּה לֹא תֵּאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה כְּאֲשֶׁר שְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד) קוֹרָא לָכֶם לְהֵאֱמִין בְּרַבּוֹנְכֶם שֶׁעָמּוּ בְּאֵתָם בְּבָרִית אִם מֵאֱמִינִים אֵתָם?
9. הוּא הַמוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם עַל עַבְדּוֹ (מוֹחֲמַד) אוֹתוֹת בְּרוּרִים, לְהוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֲפֶלֶת הַכְּפִירָה אֶל אוֹר הָאֱמוּנָה,² כִּי אֱלֹהֵה אֶתְכֶם חֲנוּן וְרַחוּם.
10. וְלִמָּה לֹא תִתְּרָמוּ בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהֵה?³ הֵן לְאֱלֹהֵה מוֹרֶשֶׁת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אֵלֶה מִבְּיַנֵּיכֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמּוֹן וְנִלְחֲמוּ לִפְנֵי הַשְּׁחָרוּר (שֶׁל מִכָּה), אֵין שׁוּה לָהֶם. הֵם בְּמַעֲלָה רַמָּה יוֹתֵר מֵאֵלֶה אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמּוֹן

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 105.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 15 ; וסורת אבראהים 14 : 1.

3. ר' סורת את-תובה 9 : 20 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

וְנִלְחֲמוּ אַחֲרָיו.¹ וְאוֹלָם אֱלֹלָה הִבְטִיחַ אֶת הַטּוֹב (גֵּן עֵדֶן) לְשִׁנְיָהּ. כִּי אֱלֹלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

קטע 2

11. מִי הוּא אֲשֶׁר יִגְמַל לְאֱלֹלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, וְהוּא יִכְפִּיל לוֹ אֶת גְּמוּלוֹ?² וְלוֹ שָׁכַר נָדִיב (בְּעוֹלָם הַבָּא).
12. בַּיּוֹם תִּרְאֶה אֶת הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת אוֹרֶם יֶאִיר לְפָנֵיהֶם וְלִימִינָם (כְּשֶׁהֵם חוֹצִים אֶת הַצְּרָאט.³ וַיֹּאמֶר לָהֶם), בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לָכֶם הַיּוֹם, גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֶרְקִים תַּחְתֵּיהֶם. לְנֹצַח תִּהְיוּ בְּתוֹכָם. זוֹ הַזְכִּיחַ הַעֲצוּמָה.
13. וּבַיּוֹם הַהוּא יֹאמְרוּ הַצְּבוּעִים וְהַצְּבוּעוֹת לַמַּאֲמִינִים, הַמְתִּינוּ לָנוּ, וְנֹאִיר לָנוּ מֵאוֹרָכֶם. וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם, שׁוּבוּ לְאַחֲרֵיכֶם וּבִקְשׁוּ לָכֶם אוֹר. וְאִזּוֹ תוֹקֵם מַחִיצָה בֵּינֵיהֶם, שְׁנֵשׁ לָהּ שַׁעַר. מִתּוֹכָהּ (מִצַּד הַמַּאֲמִינִים) הִרְחַמְתִּים, וּמְחוּצָהּ לָהּ (מִצַּד הַצְּבוּעִים) הֶעֱנֵשׁ.
14. וְהַצְּבוּעִים יִקְרְאוּ אֶל הַמַּאֲמִינִים, הֲאֵם לֹא הֵיינוּ אִתְּכֶם? וְהַמַּאֲמִינִים יֹאמְרוּ, אֲמֵנָם כֵּן, אֲדָּ לֹא הָיִיתֶם צוֹדִקִּים בְּאִמּוּנַתְכֶם, כִּי צָפִיתֶם (לְאַסּוֹן אֲשֶׁר יִפְגַּע בְּנָבִיא וּבַמַּאֲמִינִים), וּפְקַפְקַתֶּם, וְהִתְעִיתֶם עַל יְדֵי תַּאֲוֹתֵיכֶם עַד בּוֹא יוֹם הַפְּקָדָה שֶׁל אֱלֹלָה (הַמָּוֶת). הִתְעָה אֶתְכֶם הַמְתָּעָה (הַשָּׁטָן) מַעַל אֱלֹלָה.
15. הִנֵּה הַיּוֹם לֹא יִלְקַח מִכֶּם כּוֹפֵר, וְלֹא מַאֲלָה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מִגּוֹרִיכֶם כָּלְכֶם הָאֵשׁ, וְהִיא מִתְאִימָה לָכֶם, וְשֵׁם יִהְיֶה סוֹפְכֶם הַבֵּישׁ.
16. הֲאֵם לֹא בָּא הַזְּמַן לַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר יִכְנְעוּ לְבוֹתֵיהֶם לְזָכַר אֱלֹלָה וּלְאַמֵּת שְׁהוֹרְדָה מִן הַשָּׁמַיִם? וְלֹא יִהְיוּ כְּאֵלָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֶּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) לְפָנֵים, וַיֹּאדָּר לָהֶם הַזְּמַן וַיִּקְשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם, וּרְבִים מֵהֶם מִשְׁחַתִּים.
17. דַּעוּ כִּי אֱלֹלָה יִחְיֶה אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ. כְּבָר הִבְהִירָנוּ לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.
18. אֲכֹן הַנּוֹתְנִים צִדְקָה וְהַנּוֹתְנוֹת וַיִּגְמְלוּ לְאֱלֹלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, מִבְּטָח לָהֶם גְּמוּל כְּפוּל, בְּנוֹסָף לְשָׁכַר נָדִיב (גֵּן עֵדֶן).

1. ר' סורת את-תובה 9 : 2.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 245 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 40.

3. הצראט : גשר דק מאוד מונח על פני גיהנם, ועל כל בני האדם לעבור עליו ביום הדין. הכופר יפול מעליו לתוך גיהנם, והמאמין יעבור בשלום אל גן עדן.

19. ואלה אשר האמינו באללה ובשליחיו, הם נחשבים בעיני רבונם צדיקים, והחללים שנפלו בקרב בשביל אללה, להם שכרם ואורם.¹ אך אלה אשר כפרו והכחישו את אותותינו, הם בעלי השאול.

קטע 3

20. דעו כי חיי העולם הזה רק משחק ושעשועי שוא הם,² וקשויטים,³ והתגדלות ביניכם, והתהוללות בהון העצום ובבגנים, כגשם אשר הפליא את הזורעים צמחו, אחרי כן ייבש ותראה אותו מצהב, ואחרי כן יהיה רסיסים.⁴ ובעולם הבא צפוי עגש כבד (לכופרים), וסליחה מעם אללה ורצון (למאמינים), כי אין חיי העולם הזה אלא תענוג של השליה.⁵
21. הזדרזו אפוא לזכות בסליחה מרבונכם, ובגן רחב הרחב השמים והארץ. הוכן לאלה אשר האמינו באללה ובשליחיו. זה הוא חסד מאללה, שהוא מעניק למי שירצה,⁶ כי אללה רב-חסד.⁷
22. לא יכה אתכם כל אסון לא בארץ ולא בכם בעצמכם אשר איננו רשום בלוח השמימי לפני שבראנו את הבריה. אכן קל הוא לאללה.⁸
23. בכדי שלא תצטערו על אשר לא השגתם (מחיי העולם הזה),⁹ ולא תשמחו באשר השגתם,¹⁰ כי אללה אינו אוהב כל מתנשא ומתנאה.¹¹
24. וכן את הקמצנים ואת המצוים על אחרים לקמץ. כל הפונה ערף, הגה אללה הוא העשיר ורב-השבח.¹²
25. אכן כבר שלחנו את שליחינו באותות בהירים, והורדנו להם מן השמים את הספר (החוק) ואת המאזנים, למען יבצעו בני האדם את הצדק, והורדנו את הברזל בו עז רב ותועלת לבני אדם, וכך אללה מגלה מי עוזר בסתר לדתו ולשליחיו, כי אללה חזק ועזוז.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 74.

2. ר' סורת מוחמד 47 : 36.

3. ר' סורת יונס 10 : 88 ; סורת הוד 11 : 15 ; וסורת אל-כהף 18 : 28, ופי' 46.

4. ר' סורת אז-זומר 39 : 21.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.

6. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 54.

7. ר' סורת אל-בקה 2 : 105 ; סורת אאל עמראן 3 : 72 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 29.

8. ר' סורת אל-חג' 22 : 70 ; וסורת פאטר 25 : 11.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 153.

10. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 44.

11. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 36 ; וסורת לוקמאן 31 : 18.

12. ר' סורת לוקמאן 31 : 26.

קטע 4

26. וְכָבֵד שְׁלַחְנוּ אֶת נוּחַ (נֹחַ) וְאֶת אֲבְרָהָהִים, וְנִתְּנוּ לְצִאֲצָאִיהֶם אֶת הַנְּבוּאָה וְאֶת הַסֵּפֶר, וּמֵהֶם יֵשׁ מְדַרְכִּים, וְאוֹלָם רַבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
27. אַחֲרֵיהֶם שְׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ, וְשְׁלַחְנוּ עִיסָא בֶן מֶרְיָם אַחֲרֵיהֶם, נִתְּנוּ לוֹ אֶת הָאֵנֶגְ'יֵל, וְנִטְעְנוּ בְּלִבּוֹת אֵלֶּה שְׁהֶאֱמִינוּ בּוֹ חֲמֵלָה וְרַחֲמִים. הֵם הִמְצִיאוּ נְזִירוֹת אֲשֶׁר לֹא צוּיְנוּ אוֹתָהּ עֲלֵיהֶם, רַק לְבַקֵּשׁ אֶת חֲסִדוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה, וְהֵם לֹא קִיְּמוּ אוֹתָהּ כְּרָאוּי. לְמֵאֲמִינִים שְׂבִינִיָּהֶם הֶעֱנִקְנוּ אֶת גְּמוּלָם, אֵד רַבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
28. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! יֵרָאוּ אֶת אֵלֶּלָה וְהֶאֱמִינוּ בְּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמֵד), יִתֵּן לָכֶם כְּפָלִים מֵרַחֲמָיו, וְיַעֲשֶׂה לָכֶם אוֹר אֲשֶׁר תֵּלְכוּ בּוֹ וְיִסְלַח לָכֶם, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלַח וְרַחוּם.
29. לְמַעַן יֵדְעוּ בְּעֲלֵי הַסֵּפֶר כִּי לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֵאוֹמָה עַל חֲסִדֵי אֵלֶּלָה, וְכִי הַחֲסִיד בֶּיֶד אֵלֶּלָה הוּא, וְאוֹתוֹ יַעֲנִיק לְמִי שִׁירְצָהּ, כִּי אֵלֶּלָה בַּעַל הַחֲסִיד הָרֹב.

סִוֵּרַת אֶל-מוֹג' אֲדָלָה הַמִּתְנַכַּחַת (עִם הַנְּבִיא)

סורה זו נקראת «אל-מוג' אדלה, המתנכחת (עם הנביא)» אחרי מקרה שקרה עם אשה במדינה אשר בעלה אסר על עצמו להתקרב אליה, והיא באה בתלונה נגד בעלה אל הנביא. ואחרי דיון בינה לבין הנביא, אללה חש לעזרתה כנגד בעלה ושמר לה את זכויותיה. העמדה האיתנה של אשה זו הביאה לשחרור כל הנשים מן הקפריזות של האנשים לעד.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מונאפקון 63, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה «המתנכחת (עם הנביא)» מפסוק אחד.

סורת אל-מוג'אדלה 58

חלק 28

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כָּבֵר שְׁמַע אֱלֹהָ אֶת דְּבָרֵי הָאִשָּׁה¹ אֲשֶׁר הִתְכַּחֲתָ אֶתְךָ (הַנְּבִיא) נֶגֶד בַּעֲלָהּ, בְּהִיָּשָׁה תְּלוּנָתָה אֶל אֱלֹהָ. אֱלֹהָ כָּבֵר שְׁמַע אֶת חֲלוּפֵי הַדְּבָרִים בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
2. אֵלֶּה מִכֶּם הַמְּגֻרָשִׁים אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם בְּאַמְרָם לֵהוּ, «הֲרִי אֶת אִסוּרָה עָלִי כִּגְבַּ אֲמִי», אֵין הֵן אֲמָהוּתֵיהֶם, כִּי אֲמָהוּתֵיהֶם² הֵן רַק אֵלֶּה שִׁילְדוּ אוֹתָם, הֵם אוֹמְרִים אֲמָרָה נִרְאָה וְדָבַר שֶׁקֶר, וְאוֹלָם אֱלֹהָ חֲנוּן וְסוֹלֵחַ.
3. הָאוֹמְרִים לְנְשׁוֹתֵיהֶם כִּי גוֹפֵן אִסוּר עֲלֵיהֶם כִּגְבַּ אֲמָהוּתֵיהֶם, וְאַחֵר יִחְזְרוּ עַל דְּבָרֵיהֶם שְׁנִית, חִיבִים לְשַׁחֲרַר עֶבֶד לִפְנֵי שְׁיָגְעוּ זֶה בָּזוּ. זֹאת (הַמַּצָּוָה) לְהִזְהִיר אֶתְכֶם בָּהּ.³ וְאֱלֹהָ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
4. אֵד מִי שְׁאִינוּ יָכוֹל לְשַׁחֲרַר עֶבֶד, עָלִיו לְצוּם שְׁנֵי חֳדָשִׁים רְצוּפִים⁴ בְּטָרֶם יָגְעוּ זֶה בָּזוּ, וְאֵם אִינוּ יָכוֹל לְקַיֵּם גַּם זֹאת, עָלִיו לְהֶאֱכִיל שְׁשִׁים מִסְכָּנִים.⁵ זֶה לְמַעַן תִּתְּנֶם בְּאֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד). אֵלֶּה חֻקּוֹת אֱלֹהָ, וְלַפּוֹפְרִים עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
5. אֵלֶּה אֲשֶׁר יִתְּנֶנְדוּ לְאֱלֹהָ וּלְשְׁלִיחוֹ, יִשְׁפְּלוּ כַּאֲשֶׁר הִשְׁפִּלוּ קוֹדְמֵיהֶם.⁶ וְכָבֵר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וְלַפּוֹפְרִים עֲנֵשׁ מִשְׁפִּיל.
6. בְּיוֹם שְׁאֱלֹהָ יָקִים אֶת כָּלָם לְתַחֲיָה, וְיִוְדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, אֱלֹהָ רָשָׁם אוֹתוֹ אֵד הֵם שְׁכַחוּהוּ,⁷ וְאֱלֹהָ עַד לְכָל דְּבָר.

1. האשה היא: חיולה בנת תיעלבה. ובעלה הוא: אוס בן אצ-צאמת.

2. זה היה נוהג ישן טרום אסלאמי, והידוע בשם «טיהאר», הבעל המגרש את אשתו היה מכריז:

«אנתי חראמון עלי כטיהר אומי, את אסורה עלי כמו הגב של אמי». אללה אסר ובטל את המנהג

זהה. ר' סורת אל-אחזאב 33: 4.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 231.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 92.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89, ופ' 95.

6. ר' סורת את-תובה 9: 63.

7. ר' סורת אל-כהף 18: 48, ופ' 57.

קטע 2

7. האינד רואה שאללה יודע את אשר בשמים ואת אשר בארץ, ולא ישיחו שלושה סוד בלי שיהיה הוא רביעי עמם, ולא חמשה בלי שיהיה הוא ששי עמם, ולא מעט מזה ולא רב מזה בלי שהוא עמם (בידיעתו) בכל אשר היו. אחר כך יודיע להם ביום תחית המתים את אשר עשו, כי אללה יודע כל דבר.
8. האין אתה רואה את אלה שנאסר עליהם להסתודד, שהם חוזרים אל אשר נאסר עליהם, ומסתודדים כדי לפשע ולהתנכל ולהמרות את השליח (מוחמד). אך בבואם אליך הם מברכים אותך, לא כפי שאללה צוה לברכך, ובלבם הם חושבים, האם אללה יענישנו על הדבר אשר נגיד? אולם ענש הגיהנם יספיק להם ובו יצלו וסופם יהיה ביש.
9. הוי המאמינים! כאשר תשיחו בסודכם אל תשיחו בסודכם ברשע ובאיבה והפרת דבר השליח (מוחמד). אולם, כשתשוחחו בסודכם, שוחחו בצדק וביראת אללה, ויראו את אללה אשר אליו תאספו.
10. אכן שיח הסתר מן השטן הוא, כדי להעציב את המאמינים, אך הוא לא יזיק להם במאומה בלי רשות מאללה.¹ על אללה יסמכו המאמינים.
11. הוי המאמינים! כאשר יבקשו מכם (בישיבות עם הנביא), לתת מרחב (לאחרים לשבת), הרחיבו מקום. ואללה ירחיב לכם (מקום בגן עדן). ואם יבקשו מכם לקום, קומו, ואללה ירים את המאמינים מכם ואת אלה אשר נתנה להם הדעת במעלות, כי אללה בקיא במעשיכם.
12. הוי המאמינים! אם ברצונכם לשוחח באפן פרטי עם השליח, הקדימו במתן צדקה לפני הפגישה, כי זה טוב וטהור יותר בשבילכם. ואם לא תשיג ידכם, הנה אללה סולח ורחום.
13. ואם חוששים אתם שתתרוששו אם תקדימו במתן צדקה לפני השיחה הפרטית עם הנביא? יסלח לכם אללה אם תקפידו לקיים את התפקה, ושלמו את הזכאת, וציתו לאללה ולשליחו, כי אללה בקיא במעשיכם.

קטע 3

14. הלא ראית את אלה (הצבועים) שקרתו ברית עם אנשים שכעס אלה עליהם (היהודים),¹ אין הם לא מכס ולא מהם,² וישבעו שקר (שהם מסלמים) והם יודעים (שהם משקרים).
15. אלה הכיו להם ענש כבד, כי רע הוא המעשה שהם עושים.
16. לקחו להם את שבועתם למחסה, ויסירו אנשים מן השביל של אלה, לכו להם ענש משפיל.
17. לא יועיל להם לא הונם ולא ילדיהם במאומה בפני אלה. בעלי האש הם ולנצח יהיו בה.
18. ביום אשר יחיה אלה את כלם, ישבעו לו (הצבועים) כפי שהם נשבעים לם, ויחשבו שהשיגו דבר מה, הלא משקרים הם.
19. השטן גבר עליהם והשכיחם את זכר אלה, אלה הם מפלגת השטן. הלא מפלגת השטן הם המפסידים?
20. המתנגדים לאלה ולשליחו הם העלובים (בעולם הזה ובעולם הבא).
21. אלה גזר, הן אני ושליחי נהיה המנצחים, כי אלה חזק ועוז.
22. ולכן לא תמצא בין המאמינים באלה וביום האחרון כאלה שמתנגדים עם המתנגדים לאלה ולשליחו, ולו גם יהיו אלה אבותיהם או בניהם או אחיהם או בני שבטם. אלה בסס בלבם את האמונה, וסיע להם ברוח מאתו. הוא יכניס אותם אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, ולעולמים יהיו בהם. אלה מרצה מהם והם מרצים מחסדיו. אלה הם מפלגת אלה.³ הלא מפלגת אלה היא המצליחה!

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 58 - 59 ; וסורת אאל עמראן 3 : 112.

2. היינו הערבים הצבועים במדינה אשר היו מעין גיס חמישי.

3. הכוונה פה לא ל«חזב אלה» אשר בדרום לבנון, אנשי איראן וחסן נצר-אללה. הכוונה היא לכל המאמינים באללה.

59

סִוֵּרַת אֶל-חֶשֶׁךְ הַגְּלוּת

סורה זו קבלה את שמה מן הבטוי «אֶל-חֶשֶׁךְ, הַגְּלוּת». הגלית בני אֶל-נַצִּיר, אחד השבטים היהודים החזקים והעשירים ביותר במדינה שהכריזו מלחמה נגד הנביא מאז בואו למדינה ממכה. בסוף הנביא התגבר עליהם והגלה אותם מן העיר מדינה. הסכסוך בין בני אֶל-נַצִּיר לבין הנביא היה סכסוך פוליטי כלכלי ולא דתי. הורדה במדינה אחרי סורת אל-ביינה 98, ופסוקיה עשירים וארבעה. קיבלה את שמה «הַגְּלוּת» מפסוק שניים.

סורת אל-חשר 59

בָּשֵׁם אֱלֹהָ הִרְחֵמֶן וְהִרְחִים

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מִשְׁבַּח אֶת אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם.¹
2. הוּא אֲשֶׁר הוֹצִיא אֶלֶּה שְׂכָפְרוּ מִבְּעַלֵּי הַסֶּפֶר² מִבְּתִיָּהֶם, בַּהֲגִלָּה הָרִאשׁוֹנָה. אַתֶּם לֹא חִשַּׁבְתֶּם כִּי יֵצְאוּ, וְהֵם חָשְׁבוּ כִּי יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּצָרֵיהֶם נֶגֶד אֱלֹהָ. אֵךְ הוּא בָּא אֲלֵיהֶם מֵאֲשֶׁר לֹא חָשְׁבוּ כִּי יָבוֹא, וְהִטִּיל פַּחַד בְּלִבּוֹתֵיהֶם³ עַד שֶׁהִחְרִיבוּ אֶת בְּתִיָּהֶם בְּיָדֵיהֶם וּבְיָדֵי הַמַּאֲמִינִים. הוּי בְּעַלֵּי בִינָה! לְמַדּוּ לָקַח.
3. כִּי לֹא הִטִּיל אֱלֹהָ עֲלֵיהֶם גְּלוּת הִזָּה מְעַנִּישָׁם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְעוֹלָם הַבָּא מִחֲכָה לָהֶם עֲנֹשׁ הָאֵשׁ,
4. מִשּׁוּם שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְאֱלֹהָ וּלְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמֵד), וְאֱלֹהָ מְעַנֶּיֶשׁ קִשּׁוֹת אֶת הַמִּתְנַגְּדִים לוֹ.
5. כָּל עֵץ תָּמַר אֲשֶׁר כָּרְתֶם אוֹ הִשְׁאַרְתֶּם אוֹתוֹ עוֹמֵד עַל גִּזְעוֹ בְּרִצּוֹן אֱלֹהָ הוּא, וּלְמַעַן יָמִיט בּוֹשֶׁה עַל הַמִּשְׁחָתִים.
6. כָּל אֲשֶׁר הֶעֱנִיק אֱלֹהָ לְשִׁלְיָחוֹ מִרְכּוּשָׁם, אַתֶּם לֹא שְׁלַחְתֶּם אֵלָיו לֹא סוּסִים וְלֹא גְמָלִים. אֱלֹהָ הוּא הַמְשַׁלֵּיט אֶת שְׁלִיחָיו עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה. אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל.
7. כָּל אֲשֶׁר הֶעֱנִיק אֱלֹהָ לְשִׁלְיָחוֹ מִ(רְכּוּשׁ) אֲנָשִׁי הַיְּשׁוּבִים, הוּא לְאֱלֹהָ, וּלְשִׁלְיָחוֹ, וְלִקְרוֹבִים (שֶׁל הַשְּׁלִיחַ), וְיִתּוּמִים, וְעֲנָיִים, וְלַנְּעִים וְנָדִים, לְמַעַן לֹא יִהְיֶה לְמַחְזוֹר בֵּין הַעֲשִׁירִים בָּכֶם. כָּל אֲשֶׁר יִתֵּן לָכֶם הַשְּׁלִיחַ, קְחוּ אוֹתוֹ, וְאֲשֶׁר יִמְנַע אֶתְכֶם מִמֶּנּוּ תִמְנְעוּ. וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי עֲנֹשׁ אֱלֹהָ קָשָׁה מְאֹד.
8. (הַשָּׁלַל גַּם מִיַּעַד) לַעֲנָיִים הַמִּהְגָּרִים (מִמִּכָּה) אֲשֶׁר גָּרְשׁוּ מִבְּתִיָּהֶם וְנִשְׁלְחוּ מִרְכּוּשָׁם, הַמִּבְקָשִׁים אֶת חֲסִדּוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ, וְהַעוֹזְרִים לַדַּת שֶׁל אֱלֹהָ וּלְשִׁלְיָחוֹ. אֵלֶּה הֵם הַצּוֹדְקִים.

1. ר' סורת אצ-צף 61 : 1.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 101, ופי' 105.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 26. המדובר פה על שבט בנו אג-נציר.

9. וְאֲשֶׁר לֹאֵלֶּה שָׁגְרוּ בְּמַדִּינָה וּרְכָשׁוֹ הֶאֱמוּנָה לִפְנֵי הַגִּירָתָם (שֶׁל אֲנָשִׁי מִכָּה), הָאוֹהֲבִים אֶת אֵלֶּה שֶׁהִגְרוּ אֲלֵיהֶם וְאֵינָם חֹשִׁים צָרָה בְּלִבָּם לְקַבֵּל (מִן הַשָּׁלָל) אֶת אֲשֶׁר קִבְּלוּ (הַמִּהְגָּרִים), וַיַּעֲדִיפוּ אוֹתָם עַל עַצְמָם אִף עַל פִּי שֶׁהֵם עַצְמָם נִצְרָכִים. וּמִי שִׁישְׁמַר אֶת נַפְשׁוֹ מִקְּמַצְנוּתָהּ, אֵלֶּה הֵם הַמַּצְלִיחִים.
10. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם יֹאמְרוּ, רְבוּנוּ! סֵלַח לָנוּ וּלְאֲחֵינוּ אֲשֶׁר קָדְמוּ לָנוּ לְאֶמוּנָה, וְאַל תִּשִּׁים טִינָה בְּלִבֵּנוּ נֶגֶד הַמַּאֲמִינִים. רְבוּנוּ! אֶתָּה חֲנוּן וְרַחוּם.

קטע 2

11. הָאֵם לֹא רָאִיתָ אֶת הַצְּבוּעִים הָאוֹמְרִים לְאֲחֵיהֶם הַכּוֹפְרִים מִבַּעַל־הַסֵּפֶר, אִם תִּגְלוּ וְנִצְטָרֶף אֲלֵיכֶם וּלְעוֹלָם לֹא נִשְׁמַע לְאִישׁ בְּאֲשֶׁר לָכֵם. וְאִם תִּתְקַפוּ נִעְזֹר לָכֵם. אֵלֶּה עַד שֶׁהֵם כּוֹזְבִים,
12. כִּי אִם יִגְלוּ (הַכּוֹפְרִים מִהִיּוּדִים), הֵם (הַצְּבוּעִים) לֹא יִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, וְאִם יִתְקַפוּ הֵם לֹא יַעֲזְרוּ לָהֶם. גַּם אִם הֵיוּ רוֹצִים לַעֲזֹר לָהֶם בְּקִרְבוֹת הֵיוּ פּוֹנִים עָרֶף וְעוֹזְרָתָם הִיָּתָה בְּטִלָּה.¹
13. הִיָּרָאָה בְּלִבָּם (שֶׁל כּוֹפְרֵי הִיּוּדִים וְהַצְּבוּעִים) מִפְּנִיכֶם גְּדוֹלָה מִיִּרְאָתָם אֶת אֵלֶּה, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסְרֵי בִינָה.
14. אֵינָם יִלְחָמִים בְּמֵאֶחָד וּבְגָלוּי נִגְדָּכֶם אֲלֹא רַק בְּתוֹךְ מִבְּצָרִים אוֹ מֵאֲחֻרֵי חוּמוֹת. הָאִיבָה בֵּינֵיהֶם לְבֵין עַצְמָם מְאֹד חֲזָקָה, הֵם נִרְאִים לָךְ מֵאֲחָדִים, אֲדָּה לְבוֹתֵיהֶם מִפְּזָרִים, כִּי הֵם אֲנָשִׁים שְׂאִינָם מְבִינִים.
15. הֵם דּוֹמִים לְאֵלֶּה אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם² אֲשֶׁר טָעְמוּ אֶת כֶּבֶד הָעֶנֶשׂ עַל מַעֲשֵׂיהֶם (נֶגֶד אֵלֶּה וּשְׁלִיחוֹ). וְלָהֶם עֶנֶשׂ מְכָאִיב (בְּיוֹם הַדִּין).
16. (מִשְׁלֵם שֶׁל הַצְּבוּעִים) כְּמוֹ הַשָּׁטָן בְּאוֹמְרוֹ לְבֵן הָאָדָם, כָּפֹר! וְכֹאֲשֶׁר (הָאָדָם) כָּפֹר, אָמַר, אֵינֶנִּי אַחֲרָאִי לָמָּה שָׁעֲשִׂיתָ, כִּי גָרָא אֲנִי אֶת אֵלֶּה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
17. וְתִהְיֶה אַחֲרֵית שְׁנֵיהֶם לְנִצָּח בְּאֵשׁ. זֶה עֲנֶשׂם שֶׁל הַחוֹטָאִים.
18. הוּא הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֵלֶּה! עַל כָּל נֶפֶשׁ לִבְחֹן וְלִבְדִּיק מִה הַקְּדִימָה לַעֲתִיד שָׁלָה (יוֹם הַדִּין), וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה (בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ), כִּי אֵלֶּה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 111.

2. אשר היו לפניהם, הכונה לכופרי מכה שנלחמו נגד הנביא והובסו בקרב בדר לא רחוק ממה שקרה לבני אנ-נציר.

19. וְאַל תִּהְיוּ כְּאַלֶּהָ אֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֱלֹהָ וַיִּשְׁכַּיְחֻם אֶת נַפְשׁוֹתֶיהֶם, אֱלֹהֵ
הֵם הַמְּשַׁחֲתִים.
20. בְּעָלֵי הָאֵשׁ וּבְעָלֵי הַגֶּן אֵינָם שְׂוִים אֱלֹהָ לְאַלֶּהָ. בְּעָלֵי הַגֶּן הֵם הַמַּצְלִיחִים.
21. לוֹ הוֹרְדָנוּ אֶת הַקּוֹרְאֵן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם עַל הָרָ, הִיֵּית רֹאָה אוֹתוֹ נִכְנַע
וְנִבְקַע לְרִסְסִים מִירָאת אֱלֹהָ. וְאֵת הַמְּשָׁלִים הָאֵלֶּה נִמְשַׁל לִבְנֵי אָדָם,
לְמַעַן יִחְשְׁבוּ.
22. הוּא אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֵין אֵלָּה אֵלָּא הוּא, הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּעְלָם וְהַנִּגְלָה, הוּא
הַרְחֵמֵן וְהַרְחוּם,
23. הוּא אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֵין אֵלָּה אֵלָּא הוּא, הַמֶּלֶךְ, הַקָּדוֹשׁ, הַשָּׁלוֹם, הַנִּיָּאֵן,
הַמְּהִימֵן, הַעֲזִיז, הַגִּבּוֹר, וְהַנֶּעְלָה. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהָ וַיִּתְּנֶשָׂא מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים
אֲשֶׁר יִשְׁתַּפוּ לוֹ,
24. הוּא אֱלֹהָ הַיּוֹצֵר, וְהַבּוֹרָא, וְנוֹתֵן הַצּוּרָה, לוֹ הַיָּפִים בְּשִׁמּוֹת, יִשְׁבַּח אוֹתוֹ
כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם.

60

סִוֵּרַת אֶל-מוֹמְתַחְנָה הַנְּבָחָנַת

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹמְתַחְנָה, הַנְּבָחָנַת» משום שאללה צווה על המוסלמים במדינה לא להחזיר נשים מאמינות שהיגרו ממכה אל מדינה להצטרף אל הנביא ושאר המוסלמים בלי האישור של משפחותיהן. ולפני שיקבלו אותן כמוסלמיות על המוסלמים לבחון אותן אם באמת הן מוסלמיות או ברחו אל מדינה לסיבה אחרת. ר' פ' 10 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-אחזאב 33, ופסוקיה שלושה-עשר, קיבלה את שמה «הַנְּבָחָנַת» מפסוק עשרה.

סורת אל-מומתחנה 60

בשם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ אֶת אוֹיְבֵי¹ וְאוֹיְבֵיכֶם לִידֵידִים מִקְרָבִים לָכֶם, בְּהִרְאוֹתְכֶם לָהֶם יְדִידוֹת.² הֵם כָּבֹר כְּפָרוּ בְּאִמְתִּי שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ אֶת הַשָּׁלִיחַ (מוֹחַמַּד) וְאֶתְכֶם (מִמְכָּה), בְּגִלַּל שְׁהֶאֱמַנְתֶּם בְּאֱלֹהֵה רְבוֹנְכֶם. (אֲד) כִּי תִחַלְצוּ לַהֲאֵבֶק בְּשִׁבְלִי וּלְבַקֵּשׁ רְצוֹנִי וְהִרְאִיתֶם לָהֶם יְדִידוֹת בְּסִתֵּר, הִנֵּה אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ, וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת מִכֶּם, תַּעֲה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
2. אִם יִתְּפֹשׁוּ אֶתְכֶם יִהְיוּ לָכֶם אוֹיְבִים וַיִּשְׁלְחוּ בָכֶם יְדִיהֶם וּלְשׁוֹנוֹתֵיהֶם בְּרָעָה, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם רוֹצִים שְׁתִּהְיוּ כּוֹפְרִים.⁴
3. לֹא יוֹעִילוּ לָכֶם שְׁאֵרֵי בְּשָׂרְכֶם וְלֹא יִלְדִיכֶם, בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִפְרִיד (אֱלֹהֵה) בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהֵה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
4. כָּבֹר הִיָּה לָכֶם דִּגְמָה טוֹבָה⁵ בְּאֶבְרָאֵהִים וּבְאֲשֶׁר אִתּוֹ, בְּאוֹמְרָם לְבָנֵי עַמָּם, נִקְיִים אֲנַחְנוּ מִכֶּם וּמֵאֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהֵה, כְּחִשְׁנוּ בָכֶם, וְנִגְלַתָּה בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם הָאֵיבָה וְהַשִּׁנְאָה לְעוֹלָם, עַד שֶׁתֵּאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה לְבָדוּ. מִלְּבַד אֲשֶׁר אָמַר אֶבְרָאֵהִים לְאֲבִיו, אֲנִי אֲנֹסָה לְבַקֵּשׁ מֵאֱלֹהֵה סְלִיחָה לָךְ, אֲד אֵין בְּכוֹחִי לְהִבְטִיחַ לָךְ דְּבָר בְּפָנֵי אֱלֹהֵה. רְבוֹנִנוּ! עֲלִיד סִמְכָנוּ וְאֲלִיד חֲזָרְנוּ בְּתִשּׁוּבָה וְאֲלִיד סוֹפְנוּ לַחֲזוֹר.
5. רְבוֹנִנוּ! אֵל תִּתֵּן לְכוֹפְרִים לְהִשְׁתַּלֵּט עֲלֵינוּ,⁶ וְסִלַּח לָנוּ רְבוֹנִנוּ. הֵן אִתָּה הַעֲזוֹז וְהַחֲכָם.

1. המדבר הוא אללה.

2. בגלותכם להם ידידות: הפסוק הזה הורד מן השמים להזהיר את המאמינים החיים במדינה לבל ימסרו לקרובי משפחתם שיש ביניהם יחסי ידידות וקירבה שנשארו במכה ככופרים את פרטי תוכניות המלחמה של הנביא נגדם. הפרשנים מצביעים על אדם מסוים מבין חברי הנביא בשם: חאטב אבן אבי בלתעה, ששלח בסתר אגרת אל ידידים נאמנים שלו שנשארו כופרים במכה, ובה אזהרה מפני התקפת הנביא הקרובה למכה בשנת 8 להגירה. הענין נגלה לנביא והוא מנע מן האגרת להגיע למכה.

3. באמת: בקוראן.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 89.

5. ר' סורת אל-אחוזאב 33 : 21.

6. ר' סורת יונוס 10 : 85.

6. אֲכֹן כָּבֵר הִיָּה לָכֶם בָּהֶם דִּגְמָה טוֹבָה לְאַלֶּה הַחוֹשְׁבִים עַל אֱלֹהָ וְהִיֹּם הָאֲחֵרוֹן.¹ וְכָל הַפּוֹנֶה עָרְף, הִנֵּה אֱלֹהָ הוּא הָעֹשִׂיר וְרֵב-הַשֶּׁבַח.²

קטע 2

7. אוּלִי יַעֲשֶׂה אֱלֹהָ יְדִידוֹת בֵּינֵיכֶם לְבֵין אוֹיְבֵיכֶם מִבִּינֵיהֶם (הַקְרוֹבִים שְׁלָכֶם). הֵן אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל, וְאֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרוֹחוֹם.

8. אִין אֱלֹהָ אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתְנַהֵּג בַּהֲגִינוֹת וּבַצֶּדֶק עִם אֱלֹהָ שֶׁלֹּא נִלְחַמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דִּתְכֶם וְלֹא גִרְשׁוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַנוֹהֲגִים בַּצֶּדֶק.³

9. אִךְ אֱלֹהָ אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתִּידַד עִם אֱלֹהָ שֶׁנִּלְחַמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דִּתְכֶם וּגִרְשׁוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, אוֹ אֱלֹהָ אֲשֶׁר תִּמְכוּ בַּכּוֹפְרִים שֶׁהוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, כִּי הִמְתִּידַד עִם אֱלֹהָ הוּא מִבֵּין אֱלֹהָ הַגּוֹרְמִים עוֹל לַעֲצָמָם.

10. הוּי הַמַּאֲמִינִים! בּוֹא אֲלֵיכֶם הַמַּאֲמִינוֹת כְּמַהְגְּרוֹת, תִּבְחָנוּ אוֹתָן. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲמוֹנָתָן. וְאִם תִּדְעוּ כִּי מַאֲמִינוֹת הֵן, אַל תַּחֲזִירוּ אוֹתָן אֶל הַכּוֹפְרִים. אִין הֵן מִתְרוֹת לָהֶם יוֹתֵר (לְנִשְׁוֹאִין), וְאִין הֵם (הַאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים) מִתְרִים לָהֶן, וְשִׁלְמוּ לָהֶם (הַבְּעָלִים הַכּוֹפְרִים) אֶת כָּל שֶׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵי), וְלֹא יִהְיֶה כָּל חֲטָא בָכֶם אִם תִּתְחַתְּנוּ אִתָּן לְאַחֵר שֶׁתִּשְׁלְמוּ אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶן (הַמַּהְרֵי). אַל תִּמְשִׁיכוּ לְהַנְשֵׂא לְנִשְׁוֹתֵיכֶם הַכּוֹפְרוֹת, וְדַרְשׁוּ בַחֲזָרָה אֶת (הַמַּהְרֵי) שֶׁהוֹצִיאתֶם עֲלֵיהֶן, כְּשֵׁם שֶׁהַכּוֹפְרִים זָכָאִים לְדַרְשׁ אֶת הַמַּהְרֵי שֶׁהוֹצִיאוּ עַל נִשְׁוֹתֵיהֶם הַמַּאֲמִינוֹת שֶׁעָזְבוּ אוֹתָם. זֶהוּ מִשְׁפָּט אֱלֹהָ. הוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

11. אִם יִבְרָחוּ אַחַדוֹת מִנִּשְׁוֹתֵיכֶם אֶל הַכּוֹפְרִים, וְאִם תִּנָּצְחוּ אוֹתָם בִּקְרֵב, שִׁלְמוּ לְכָל אֱלֹהָ (מִן הַמִּסְלָמִים) אֲשֶׁר בִּרְחוּ נִשְׁוֹתֵיהֶם (מִן הַשָּׁלָל) אֶת מְלֹא הַסְּכּוֹם שֶׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵי). וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בּוֹ אֶתֶם מַאֲמִינִים.

1. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 21.

2. ר' סורת אל-חדיד 57 : 24.

3. ר' סורת אל-מאאידה 42 : 42.

12. הוּי הַנְּבִיא! כִּי תִבְאֶנָּה אֵלֶיךָ הַמַּאֲמִינוֹת לְהַשְׁבַּע אֵלֶיךָ אֲמוּנִים, כִּי לֹא תִשְׁתַּפְּנָה לְאֵלֶּהָ דָּבָר, וְלֹא תִגְנֹבְנָה, וְלֹא תִנְאָפְנָה, וְלֹא תִהְרֹגְנָה אֶת יְלָדֶיהוּ, וְלֹא תַעֲשִׂינָה מַעֲשֵׂה תִרְמִית כָּל שֶׁהוּא, וְלֹא תִסְרֹבְנָה לְנֶהֱג בְּנֶהֱג הַמִּקְבֵּל לְפִי שְׁאֵתָהּ מִצִּנָּה אוֹתָן. קִבֵּל אֶת שְׁבוּעַת הָאֲמוּנִים שֶׁלָּהוּ, וּבִקֵּשׁ מֵאֵלֶּהָ לְסַלֵּחַ לָהּ, כִּי אֵלֶּהָ הוּא סוֹלַח וְרוּחוֹם.
13. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם לְרַעִים אֲנָשִׁים אֲשֶׁר אֵלֶּהָ רוֹגֵז עֲלֵיהֶם, הֵם כָּבֵר נוֹאֲשׁוּ מִן (חֲסֵד אֵלֶּהָ) בְּעוֹלָם הַבָּא כְּפִי שֶׁכָּבֵר נוֹאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים מִחֲזֹרֶת שׁוֹכְנֵי הַקְּבָרִים.

سورة الضحى

61

סורת אַז-צַחַף

הַעֲוִמָּדִים בַּשּׁוּרָה כָּאֱלוֹהִים בְּנִין מִלֶּכֶד

סורה זו נקראת «אַז-צַחַף, הַעֲוִמָּדִים בַּשּׁוּרָה», הכוונה בשורה היא שורת הלוחמים בקרב בשביל של אללה. ר' פ' 4.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תע' אבון 64, ופסוקיה ארבעה-עשר. קיבלה את שמה «הַעֲוִמָּדִים בַּשּׁוּרָה» מפסוק ארבעה.

סורת אצ-צף 61

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִשְׁבַּח אֶת אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַעֲזֹז וְהַחֲכָם.¹
2. הוּי הַמַּאֲמִינִים! לָמָּה תֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא תַעֲשׂוּ?²
3. אֱלֹהָ שׁוֹנֵא מְאֹד אֶת הַמִּדְבָּרִים וְלֹא מְקִימִים.
4. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַלֹּחֲמִים בְּשִׁבִּילוֹ, וְהֵם עֹמְדִים בְּשׁוֹרָה כְּאֵלוֹ הֵם בְּנֵן מֶלֶכְד.
5. בְּאֹמֹר מוֹסֵא לִבִּנִי עִמּוֹ, בְּנִי עִמִּי! לָמָּה תִצְיָקוּ לִי?³ אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ אֲנִי אֲלִיכֶם. וְכֹאֲשֶׁר סָטוּ, הִטָּה אֱלֹהָ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, כִּי אֱלֹהָ אֲנִי מְדַרִּיךְ אֶת הָאֲנָשִׁים הַמְּשַׁחֲתִים.
6. וּבְאֹמֹר עִיסָא בֶן מָרִים, הוּי בְנִי יִשְׂרָאֵל! הִנֵּה אֲנִי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ אֲלִיכֶם מֵאֲמִין בְּתוֹרָה אֲשֶׁר נִגְלְתָה לְפָנַי, וּלְבָשָׂר עַל שְׁלִיחַ שְׁיָבֹוא אַחֲרִי וְשִׁמּוֹ «אַחְמַד»,⁴ וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר הֵבִיא לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֲמָרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף בְּרוּר.
7. וְכִי חוּטָא יוֹתֵר מִזֶּה הַבּוֹדָה עַל אֱלֹהָ כְּזָבִים בְּהַקְרָאוֹ אֶל דַּת הָאִסְלָאם! אַכֵּן אֱלֹהָ לֹא יִדְרִיךְ הַכּוֹפְרִים,
8. הֵם רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אֹר אֱלֹהָ בְּפִיּוֹתֵיהֶם, אַךְ אֱלֹהָ מְשַׁלֵּם אוֹרוֹ וְאֵם גַּם מֵאִסּוֹ הַכּוֹפְרִים.
9. הוּא אֲשֶׁר שְׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַד) עִם הַהִדְרָכָה אֶל דָּרְךְ הַיָּשָׁר (הַקּוֹרְאָן) וְעַם דַּת הָאִמָּת (הָאִסְלָאם) כְּדִי לְהַשְׁלִיטָה עַל כָּל הַדִּתּוֹת, וְאֵם גַּם מֵאִסּוֹ הַכּוֹפְרִים.⁵

1. ר' סורת אל-חשר 59 : 1.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 226.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 69.

4. השם «אחמד» מקורו בשורש «חמד» שמובנו להלל, לשבח. «מוחמד» לפי זה פירושו, «המהולל, המשובח», ו«אחמד, מהולל ביותר».

5. ר' סורת את-תובה 9 : 33.

קטע 2

10. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הֲאֵם אוֹבִילְכֶם אֶל סַחַר אֲשֶׁר יַצִּילְכֶם מֵעֶנֶשׁ מְכַאִיב?
11. תֵּאֲמִינוּ בְּאֵלֶּהָ וּבִשְׁלִיחוֹ, וְקוּמוּ לְהֶאֱבֹק לְמַעַן אֱלֹהָ, בְּרַכּוֹשְׁכֶם וּבִנְפִשׁוֹתֵיכֶם, כִּי זֶהוּ לְטוֹבַתְכֶם אִם רַק יוֹדְעִים אַתֶּם.
12. הוּא יִסְלַח לָכֶם עַל חַטָּאֵיכֶם וַיְכַנִּיסְכֶם אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרָמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וְאֵל מִשְׁכָּנוֹת נְעִימִים בְּגֹן עֵדֶן, זוֹהִי הַהֲצֻלָּה הַגְּדוֹלָה.¹
13. וְעוֹד חֶסֶד אֲשֶׁר תֹּאבְדוּ, עֲזָרָה מֵאֵלֶּהָ וְנִצָּחוֹן קָרוֹב (עַל אוֹיְבֵיכֶם). בִּשְׂרָא וְאֵת לְמֵאֲמִינִים.
14. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הֲיִיו עוֹזְרֵי דַת אֱלֹהָ! כְּפִי שֶׁקָּרָא עִיסָא בֶן מֵרְסָא אֶל תַּלְמִידָיו, מִי יִהְיֶה עוֹזְרִי לְמַעַן אֱלֹהָ? אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, אֲנַחְנוּ נִהְיָה הָעוֹזְרִים לְדַת אֱלֹהָ.² וְתֵאֲמִינוּ קְבוּצָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִכְפֹּר קְבוּצָה, וְאֲנַחְנוּ עֲזָרְנוּ לְמֵאֲמִינִים לְנִצָּחַן אֶת אֱלֹהֵי שְׂלָא הָאֲמִינוּ, וְהֵם נִצָּחוּ.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 72.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 52.

62

סִוֵּרַת אֶל-ג'וֹמוּעָה יוֹם הַכְּנוּס

סורה זו נקראת «אֶל-ג'וֹמוּעָה, שפירושו הוא, יוֹם הַכְּנוּס, או יום התפילה בציבור», משום השם הזה של יום ששי נזכר בה. ר' פ' 9.

בסורה זו תפילת הצהרים של יום ששי נעשתה למצווה דתית אשר על כל מוסלם מבוגר להשתתף בה. יום ששי אינו שווה ליום שבת של היהודים. הפסקת העבודה ביום ששי רק בזמן התפילה הצבורית בצהרים.

הורדה במדינה אחרי סורת אצ-צף 61, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «יוֹם הַכְּנוּס» מפסוק תשעה.

סורת אל-ג'ומועה 62

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִיבֵם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, הַמֶּלֶךְ, הַקְדוֹשׁ, הַעֲזוּז, וְהַחֲכָם.
2. הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶל (הָעֲרָבִים) הֵלֵא קוֹרָאִים וְלֹא כוֹתְבִים שְׁלִיחַ מִקְרָבָם יִקְרָא לִפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וַיִּטְהַר אוֹתָם, וַיִּלְמַדֵם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) וְאֶת הַחֲכָמָה (הַמִּסְתָּר שֶׁל הַנְּבִיא),¹ אַחֲרֵי שֶׁהָיוּ לִפְנֵי כֵן בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
3. וְאֵל עַמִּים אַחֲרִים שְׁעוּדָם לֹא בָּאוּ, כִּי אֱלֹהֵה הוּא הַעֲזוּז וְהַחֲכָם.
4. וְזָהוּ חֲסִדוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוּא מַעֲנִיק לְמִי שִׁירָצָה, כִּי אֱלֹהֵה רַב-חֲסִד עֲצוּם.
5. אֱלֹהֵה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַתּוֹרָה וְלֹא נָהֲגוּ לְפִיהָ, דּוֹמִים לַחֲמֹר נוֹשֵׂא סִפְרִים. רַע הוּא מִשָּׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהֵה, אֱלֹהֵה לֹא יִדְרִיךְ אֶת עַם הַחוֹטְאִים.
6. וְאָמַר, הוּי הַמַּתִּיְהִדִּים! אִם טוֹעֲנִים אַתֶּם כִּי רַק אַתֶּם מְכַל בְּגִי הָאָדָם יִדְרִידוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה, כִּי אִזּו שְׁאֵפוּ לְמוֹת, אִם צוֹדֵקִים אַתֶּם.
7. אִדּוּ הֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׁאֲפוּ לָכֵד, בְּאֲשֶׁר קָדְמוּ יְדִיהֶם לַעֲשׂוֹת, וְאֱלֹהֵה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.
8. אָמַר, הִנֵּה הַמָּוֶת אֲשֶׁר תִּנְסוּ לְבָרַח מִמֶּנּוּ הוּא מַחֲכָה לָכֶם. אַחֲרֵי כֵן תִּחְזְרוּ אֶל יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת, וְהוּא יוֹדִיעְכֶם אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

קטע 2

9. הוּי הַמַּאֲמִינִים! כְּאֲשֶׁר יִקְרָא לַתַּפְלָה בְּיוֹם הַכְּנוּס,² מִהֲרוּ אֶל זִכְרֵ אֱלֹהֵה (לַתַּפְלָה), וְעִזְבוּ אֶת עֲסָקֵיכֶם, זֶה טוֹב לָכֶם אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
10. וְעַם תִּם הַתַּפְלָה הַתַּפְּזָרוּ בָּאָרֶץ וּבִקְשׂוּ אֶת חֲסִד אֱלֹהֵה, וְהִרְבּוּ לְזָכֵר אֶת אֱלֹהֵה לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
11. וְכְאֲשֶׁר יִרְאוּ (אַחֲדִים מִן הַמִּסְלָמִים) סַחַר אוֹ שַׁעֲשׂוּעִים, נִפְּצוּ (מַעֲלִיד) אֲלֵיהֶם וְהִשְׁאִירוּ עוֹמֵד. אָמַר, זֶה אֲשֶׁר אֶת אֱלֹהֵה טוֹב יוֹתֵר מִן הַשַּׁעֲשׂוּעִים וּמִן הַסַּחַר, כִּי אֱלֹהֵה הוּא הַטוֹב בַּמִּפְרָנִסִּים.

1. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 129, ופ' 151.

2. יום ששי.

63

סִוֵּרַת אֶל-מוֹנָאפֶּקוֹן הַצְּבוּעִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹנָאפֶּקוֹן, הַצְּבוּעִים». משום שמונח זה נזכר בה להזהיר את המאמינים מצביות ומזימות הצבועים נגד הנביא והמאמינים. ר' פ' 1 וכו'. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חג' 22, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַצְּבוּעִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מונאפקון 63

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כְּאֶשֶׁר בָּאִים אֵלֶיךָ הַצְבוּעִים, הֵם אוֹמְרִים, מַעֲיִדִים אֲנַחְנוּ כִּי אַתָּה שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ. וְאֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ כִּי אַכְּנֹה שְׁלִיחוֹ אַתָּה, וְאֱלֹהָהּ יַעֲיִד כִּי הַצְבוּעִים מְשַׁקְרִים.
2. לָקַחוּ לָהֶם אֶת שְׁבוּעָתָם לָמְנוּ,¹ וְכָךְ הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מַעַל שְׁבִיל אֱלֹהָהּ. רַע הַמַּעֲשָׂה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,
3. זֹאת יַעֲקֹב אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ אַחֲרֵי כֵן כִּפְרוּ. אֱלֹהָהּ אָטַם אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְחָדְלוּ לְהִבִּין.²
4. בְּרֹאוֹתָהּ אוֹתָם, וַיַּלְיֵאוּ אוֹתָהּ גּוֹפִיָּהֶם, וּבְדַבְרָם תִּשְׁמַע לְדַבְרֵיהֶם, וְאוֹלָם הֵם כְּקֹרְשִׁים נִשְׁעָנִים אֶל קִיר.³ יִחַשְׁבוּ כָּל צַעֲקָה נִגְדָם הִיא. הֵם הָאוֹיֵב, הַשֹּׁמֵר אֲפֹא מִפְּנֵיהֶם. אֱלֹהָהּ יִשְׁפִּיל אוֹתָם וַיַּגְרֵשׁ אוֹתָם מִרְחֻמּוֹ, עַד מְתֵי הֵם מִתְרַחֲקִים מִן הָאֱמֶת!⁴
5. כְּאֶשֶׁר יֹאמַר לָהֶם, בּוֹאוּ לַמַּעַן יִתְפַּלֵּל שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ כִּי יִסְלַח (אֱלֹהָהּ) לָכֶם, הֵם מִפְּנִים אֶת רֹאשֵׁיהֶם, וְתִרְאֶה אוֹתָם מִתְרַחֲקִים בִּיהִירוֹת.
6. אֵין הַבְּדֵל, אִם תִּשְׁאַל אֱלֹהָהּ לִסְלַח לָהֶם, אוֹ לֹא תִשְׁאַל אוֹתוֹ, אֱלֹהָהּ לֹא יִסְלַח לָהֶם. כִּי אֵינוּ מְדִרִיד אֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים.
7. הֵם הָאוֹמְרִים, אֵל תִּסְיַעוּ לֹאֵלָהּ (הַמְהַגְרִים הַנִּזְקָקִים) אֲשֶׁר עִם שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ, לַמַּעַן יַעֲזִיבוּהוּ. הֵן לֹאֵלָהּ אוֹצְרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֲבָל הַצְבוּעִים אֵינָם מְבִינִים זֹאת.
8. הֵם אוֹמְרִים, כְּאֶשֶׁר נִחְזַר לְמַדִּינָה יוֹצֵיא הַעֲזוּזִי אֶת הַשָּׁפֵל מִמֶּנָּה,⁵ הֵן לֹאֵלָהּ הַעֲזוּ וְלִשְׁלִיחוֹ וְלִמְאַמְיָנִים, וְאוֹלָם הַצְבוּעִים לֹא יָדְעוּ.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 16.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 87.

3. ריקים מכל תבונה.

4. ר' סורת את-תובה 9 : 30.

5. התנגדות הצבועים לנביא ולמוסלמים התעוררה בצורה בולטת בעת מסע צבאי נגד שבטים כופרים, שבדרך חזרה אל מדינה פרץ סכסוך בין הצבועים לבין אחדים מן המוסלמים. אז אימו הצבועים בפומבי, שכאשר יגיעו למדינה ינשלו את המוסלמים מנכסיהם ויאצלו אותם לעזוב את העיר.

קטע 2

9. הוֹי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל יָסִיחַ הוֹנֶכֶם וּבְנֵיכֶם אֶת דַּעְתְּכֶם מִזְכֹּר אֱלֹהָהּ.¹ אֲשֶׁר
כָּדָּ יַעֲשֶׂה, אֱלֹהֵה הֵם הַמִּפְסִידִים.
10. תִּרְמוּ מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם לִפְנֵי שִׁישִׁיגְכֶם הַמּוֹת,² לְבַל תֵּאֲמְרוּ אִזּוֹ, רַבּוֹנִי!
יְתֹן לִי אֲרֻכָּה לְמַעַן אֶתֵּן צֹדֶקָה וְאַהֲיָה מִתְמַיְמֵי הַדָּרָד.
11. אוּלַם אֱלֹהָה לֹא יִתֵּן אֲרֻכָּה לְאַף נֶפֶשׁ בְּהִגִּיעַ מוֹעֶדָהּ (קְמוּת), כִּי אֱלֹהָה
בְּקִיָּא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 37.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 195.

64

סִוֵּרַת אֶת-תַּע' אֲבֹן הָרוּחַ וְהַהֶפְסֵד (בְּיוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶת-תַּע' אֲבֹן, הָרוּחַ וְהַהֶפְסֵד» ביום הדין
היום שבו המאמין ירוויח ויכנס לגן עדן, והכופר יפסיד
ויכנס לגיהנם.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תחרים 66, ופסוקיה
שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הָרוּחַ וְהַהֶפְסֵד» מפסוק
תשעה.

סורת את-תע'אבון 64

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מִשְׁבַּח אֶת אֱלֹהָ, ¹ לוֹ הַמַּלְכוּת וְלוֹ הַשְּׁבַח, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
2. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם. וּמִכֶּם יֵשׁ כּוֹפֵר וּמִכֶּם יֵשׁ מֵאֲמִין, וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
3. בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאֵמֶת, ² וְצִירְכֶם וְהִיטִיב צוּרְתְכֶם, וְאֵלֵיו הַכֹּל יָחֹזֵר.
4. הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁבַשְׁמַיִם וּמַה שְּׁבָאָרֶץ, וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מַסְתִּירִים וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מְגַלִּים, ³ כִּי הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁבִלְכָבוֹת.
5. הָאֵם לֹא נוֹדַע לָכֶם עַל מַה שֶּׁקָּרָה לְאֱלֹה שֶׁכָּפְרוּ לִפְנֵים! הֵם טָעְמוּ כֶּבֶד מַעֲשֵׂיהֶם, וְלָהֶם עָנַשׁ מִכְּאִיב (בְּיוֹם הַדִּין). ⁴
6. כְּזֹאת שֶׁהָיוּ שְׁלִיחֵיהֶם מְבִיאִים לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, הָאֵם בְּנֵי אָדָם יִדְרִיכוּ אוֹתֵנוּ! וְכָפְרוּ וּפְנוּ עָרָף. אֵד אֵין אֱלֹהָ זְקוּק לְאָדָם, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ זְקוּק לְדָבָר וְהוּא רַב-שְׁבַח.
7. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, כִּי לֹא יוֹקְמוּ לְתַחִיָּה. אָמַר, אֲמַנֵּם כֵּן, בְּחַיֵּי רְבוּנִי! אַתֶּם תִּקְוֶמוּ לְתַחִיָּה, וְאִזּוּ יוֹדַע לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם, וְנִקָּל הוּא לְאֱלֹהָ.
8. לָכֵן הֵאֲמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשְׁלִיחוֹ וּבְאוֹר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם. אֱלֹהָ בְּקִיָּא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
9. הַיּוֹם אֲשֶׁר אֱלֹהָ יַאֲסֹף אֶתְכֶם לְיוֹם הָאֲסוּף יִהְיֶה יוֹם הָרוּחַ וְהַהֲפָסָד (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֲמִינִים), אֲשֶׁר יֵאֲמִין בְּרְבוּנוֹ וְיַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, הוּא יִכְפֹּר לוֹ עַל מַעֲשָׂיו הַרְעִים וְיִכְנִיס אוֹתוֹ אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם לְהַשְׁאֵר שָׁם לְנֶצַח, וְזֹהִי הַזְכִּיָּה הַעֲצוּמָה. ⁵

1. ר' סורת אצ-צף 1: 61; וסורת אל-ג'ומועה 62: 1.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 3.

3. ר' סורת אנ-נחל 16: 19, ופ' 23.

4. ר' סורת אל-חשר 59: 15.

5. ר' סורת אנ-נשא' 4: 13.

10. אַד אֵלֶּה שְׁכַפְּרוּ וְהִתְכַּחְשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ הֵם בְּעָלֵי הָאֵשׁ, לְנֹצֵחַ יִהְיוּ שָׁם, וּמָה רַע הַמְדוֹר.

קטע 2

11. לֹא יִפְגַּע כָּל פֶּגַע אֵלָּא בְּרָצוֹן אֵלֶּה, וּמִי שְׁמָאֲמִין בְּאֵלֶּה, הוּא יִדְרִיד אֶת לְבוֹ, וְאֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

12. צִיתוֹ לְאֵלֶּה וְצִיתוֹ לְשִׁלִּית, וְאִם תִּפְנוּ עֲרָף, עַל שְׁלִיחָנוּ רַק לְמִסַּר הוֹדְעָה בְּרוּרָה.

13. אֵלֶּה, אִין אֵלֶּה אֵלָּא הוּא, וּבְאֵלֶּה יִבְטְחוּ הַמַּאֲמִינִים.

14. הוּא הַמַּאֲמִינִים! הִנֵּה מְנֻשׁוֹתֵיכֶם וּמִבְּנֵיכֶם אוֹיְבִים לָכֶם, הַשְׁמְרוּ אַפּוֹא מִפְּגִיָּהֶם. אַד מוּטָב שֶׁתִּסְלְחוּ וְתוֹתְרוּ וְתִמְחִלוּ, כִּי אֵלֶּה סוֹלַח וְרוּחוֹם.

15. אַכּוּ הוֹנְכֶם וּבְנִיכֶם אִינֶם אֵלָּא מִבְּחֹן לָכֶם, וְאֵלֶּה אֶתוֹ שְׁכַר עֲצוּם.

16. יִרְאוּ אַפּוֹא אֶת אֵלֶּה כָּכָל אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ, וְשִׁמְעוּ, וְצִיתוּ, וְהוֹצִיאוּ מִמוֹן (לְצִדְקָה) טוֹב לְנַפְשְׁכֶם. וְהַמַּצְלִיחִים הֵם אֵלֶּה הַמִּתְגַּבְּרִים עַל יָצָר הַקִּמְצָנוֹת.

17. אִם תִּגְמְלוּ גְמִילוֹת חֶסֶד לְאֵלֶּה, יַחְזִיר לָכֶם אֵלֶּה כְּפָלִים וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אֵלֶּה מְכִיר תוֹדָה וּמִתּוֹן.

18. וְהוּא הַיּוֹדֵעַ בְּנִסְתָּר וּבְגָלוּי, הָעוֹזֵז וְהַחֲכָם.

65

סִוֵּרַת אֶט-טֵלָאק הַגְּרוּשִׁין

סורה זו נקראת «אֶט-טֵלָאק, הַגְּרוּשִׁין» משום שדיני גירושין נזכרו בה בפירוש. ר' פ' 1 וכו'.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנסאן 76, ופסוקיה
שנים-עשר. קיבלה את שמה «הַגְּרוּשִׁין» מפסוק אחד.

סורת אט-טלאק 65

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הִנְבִּיא! אִם תִּגְרְשׁוּ הַנָּשִׁים, גִּרְשׁוּ אוֹתָן כְּאֲשֶׁר הֵן טְהוֹרוֹת מִן הַנִּסְתָּ, דִּיקוּ אִפּוֹא בְּחֹשֶׁב הַ«עֵדָה»,¹ וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵה רְבוּנָכֶם. אֵל תּוֹצִיאוּ אוֹתָן מִבֵּיתֵיהֶן, וְלֹא יֵצְאוּ אֵלָּא אִם תַּעֲשִׂינָה מַעֲשֶׂה זָנוּת בְּרוּר. אֵלֶּה חֻקֹּת אֱלֹהֵה, וְאֲשֶׁר יַעֲבֵר חֻקֹּת אֱלֹהֵה,² יִגָּרֶם עוֹל לְעַצְמוֹ. לֹא תַדַּע, אוֹלֵי אַחֲרֵי כֵן יַעֲשֶׂה אֱלֹהֵה דְּבַר מָה.³
2. וְכְאֲשֶׁר יִמְלֹאוּ יְמֵיהֶן, עֲלֵיכֶם לְהַחֲלִיט אִם לְהַחֲזִיק בָּהֶן בְּחֹסֶד אוֹ לְהַפְרֹד מֵהֶן בְּחֹסֶד,⁴ וְהַקִּימוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים וְשָׂרִים מִכֶּם כְּעֵדִים, וְעֲרְכוּ הָעֵדוּת לְאֱלֹהֵה. עַל זֹאת מִזְהָר כָּל מִי שֶׁמֵּאַמִּין בְּאֱלֹהֵה וְהַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן.⁵ כָּל הַיָּרֵא אֶת אֱלֹהֵה, יַעֲשֶׂה לוֹ אֱלֹהֵה מוֹצָא, וַיִּפְרָגֶם אוֹתוֹ מִבְּלִי שְׂיַחֲשֵׁב מֵאִין. כָּל הַבוֹטֵחַ בְּאֱלֹהֵה, הִנֵּה הוּא חִלְקוֹ. הֵן אֱלֹהֵה מִבְּצַע אֶת כָּל פְּקֻדוֹתָיו, וְלִכְל דְּבַר קִבַּע אֱלֹהֵה מִדָּה קְצוּבָה.
3. וְאֵלֶּה מִנְּשׁוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר הִתְיַאֲשׁוּ מִן הַנִּדָּה, כִּי תִהְיֶה בְּסִפְּךָ (בְּנוֹגֵעַ לְתַקּוּפַת הַמִּתְנַתֵּן), תַּקּוּפַת הַהִמְתַּנֶּה תִּהְיֶה שְׁלוֹשָׁה חֳדָשִׁים, וְגַם אֵלֶּה אֲשֶׁר עוֹד לֹא הִתַּה לָּהֶן נִדָּה. אִךְ הַנָּשִׁים הָהֵרוֹת תִּמְשֹׁךְ תַּקּוּפַתָּן עַד שֶׁתִּלְדְּנָה. וְאֲשֶׁר יִירֵא אֶת אֱלֹהֵה, הוּא יִקַּל עָלָיו אֶת עֲנִיָּיו.
4. זֶהוּ הַדִּין שֶׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוֹרִידוּ אֵלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֲשֶׁר יִירֵא אֶת אֱלֹהֵה, הוּא יִכְפֹּר לוֹ מַרְעוּתָיו וַיִּתֵּן לוֹ שָׂכָר עֲצוֹם (בְּיוֹם הַדִּין).
5. (בְּמִשְׁךְ תַּקּוּפַת הַהִמְתַּנֶּה עֲלֵיכֶם) לְהַשְׁכִּין אוֹתָן בְּאֲשֶׁר תִּשְׁכְּנוּ אִתָּם, וַיִּפְרָגֶם אוֹתָן כְּפִי שְׂיַעֲלָה בִידֵיכֶם, וְלֹא תַצִּיקוּ לָהֶן בְּמִשְׁכָּן. וְאִם הָרוֹת הֵן. עֲלֵיכֶם לָתֵת לָהֶן דְּמֵי מְזוֹנוֹת עַד אֲשֶׁר תִּלְדְּנָה. אִם יִנִּיקוּ אֶת יִלְדֵיכֶם, שְׁלֹמוֹ לָהֶן אֶת שָׂכָרָן לְפִי הַסֵּכֶם וְהַתִּיעָצוֹת הַדִּדִית בְּצִדְקָה, אִךְ בְּהִעָדָר הַסֵּכֶם כְּזֶה תִינִיק לוֹ (הָאֵב) אִשָּׁה אַחֶרֶת.

1. הכוונה היא לא לשלוח אותן חפזיות גם אחרי הגירושין עד אם תעבורנה שלוש וסתות, למען יתברר אם הרות הן מבעליהן. ואז לא תנשאנה עד שתלדנה. אך אם אינן הרות תוכלנה להנשא לאחר מליאתן פרק זמנן.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 229.

3. היינו במשך שלושת חודשים אלה ישלימו ביניהם ולא ישלחנה.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 231.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 232.

7. על בעל האמצעים להוציא לפי אמצעיו, ומחסר אמצעים, יוציא מאשר נתן לו אלה. לא יכביד אלה על נפש יותר ממה שנתן לה, ולאחר מצוקה יביא אלה רוחה.

קטע 2

8. כמה ערים אשר הפרו את חקי רבונן ושליחיו, על כן ערכנו חשבון קפדני עמו והענשנו אותו בענשים קשים.

9. הן טעמו את כבד מעשיהן ותהיה אחרית ענינן אבדון.

10. אלה הכין להן (הערים) ענש כבד. לכן יראו את אלה אתם אנשי תבונה אשר האמינו, אלה הוריד אליכם מן השמים אזכרה,

11. שליח אשר יקרא לפניכם אותות אלה גלויים, כדי להוציא את המאמינים עושי הטוב מן האפלה אל האור. אשר יאמין באלה ויעשה את הטוב, יכניס אותו אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתיהם. ושם ישאר לנצח, והוא (אלה) יפרנסו בשפע.

12. אלה הוא אשר ברא שבעה רקיעים, ומן הארץ כמוהם. תרד הפקדה ביניהם, למען תדעו כי אלה הפל-יכל, וכי אלה מקיף בדעתו כל דבר.

66

סִוֵּרַת אֶת-תַּחֲרִים הָאָסוּר

סורה זו נקראת «אֶת-תַּחֲרִים, הָאָסוּר», משום שהנביא אסר על עצמו דברים שהוא אוהב כדי לפייס אחדות מנשותיו.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-חוג'וראת 49, ופסוקיה שנים-עשר. קיבלה את שמה «הָאָסוּר» מפסוק אחד.

סורת את-תחרים 66

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַנְּבִיא! לָמָּה תֵּאָסֵר (עַל עֲצָמָד) אֶת אֲשֶׁר אֱלֹהֵה הִרְשָׁה לָךְ, בְּבִקְשֶׁךָ לְפִיִּס אֶת נְשׁוֹתֶיךָ? אֱלֹהֵה סוֹלַח וְרַחוּם.
2. קָבַר צִוָּה לָכֶם אֱלֹהֵה הַתֵּרַת שְׂבוּעוֹתֶיכֶם, וְאֱלֹהֵה הוּא הַמְּגוֹן עֲלֵיכֶם, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם.
3. וְכַאֲשֶׁר לַחֵשׁ הַנְּבִיא לָאֲחַת מִנְּשׁוֹתָיו דִּבֶּר סֵתֶר, אֵדָּה הִיא גִּלְתָּהּ אוֹתוֹ (לְאִשָּׁה אַחֶרֶת מִנְּשׁוֹת הַנְּבִיא), וְאֱלֹהֵה הוֹדִיעַ לוֹ עַל כֵּךְ, (הַנְּבִיא) הוֹדִיעַ לָהּ מִקְצָתוֹ וְנִמְנַע מִהוֹדִיעָהּ מִקְצָתוֹ. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיד לָהּ הַדִּבֶּר, אָמְרָה, מִי הִגִּיד לָךְ זֹאת? וְהוּא אָמַר, הִגִּיד לִי הַיּוֹדֵעַ וְהַבִּקִּיא בְּכָל דִּבֶּר.
4. אִם תַּחֲזֹרוּ שְׁתִּיכּוּ בַּתְּשׁוּבָה אֶל אֱלֹהֵה, הֵן תַּעֲזוּ לְבוֹתֶיכֶן. אֵדָּה אִם תַּעֲזֹרְנָה אִשָּׁה אֶת אַחֻוֹתֶיהָ לָקוּם עִלְיוֹ, הִנֵּה אֱלֹהֵה הוּא מְגַנּוֹ, וְגִ' בְּרִיל (גְּבִרְיָאֵל), וְהַיִּשְׂרָאִים בְּמֵאֲמִינִים, וְהַמְּלָאכִים יַעֲזְרוּ לוֹ.
5. יִתְּנוּ שָׂאִם יִתְגַּרֵּשׁ מִכּוֹן, יִתְּנוּ לוֹ רְבוּנוֹ בְּמִקְוִמָּכֶן בְּנוֹת זֹוג טוֹבוֹת מִכּוֹן, מִסְּלִמִּיּוֹת, מֵאֲמִינּוֹת, אֲדוּקוֹת, בְּעֵלוֹת תְּשׁוּבָה, עוֹבְדוֹת לְאֱלֹהֵה, צְמוֹת, לֹא בַּתּוֹלוֹת (גְּרוּשׁוֹת אוֹ אֲלֻמְנוֹת), וּבַתּוֹלוֹת.
6. הוּי הַמְּאֲמִינִים! שְׁמְרוּ עַל נַפְשְׁכֶם וְעַל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּכֶם מֵאִשׁ אֲשֶׁר הַדֶּלֶק שָׁלָה הֵם הָאֲנָשִׁים (הַכּוֹפְרִים וְהַחוּטָאִים) וְהָאֲבָנִים. מִפְּקָדִים עֲלֶיהָ מִלְּאָכִים אֱלִימִים וְאִיִּתִּיִּם, אֲשֶׁר לֹא יִמְרוּ אֶת פְּקֻדַּת אֱלֹהֵה, וַיַּעֲשׂוּ אֶת אֲשֶׁר יִצְווּ.
7. הוּי הַכּוֹפְרִים! אֵל תִּתְּנַצְלוּ הַיּוֹם (יּוֹם הַדִּין), אֲכֹן יִגְמַל לָכֶם אֱלֹהֵה בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

קטע 2

8. הוּי הַמְּאֲמִינִים! שׁוּבוּ אֶל אֱלֹהֵה בַּתְּשׁוּבָה כְּנָה, אוֹלֵי יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם רְבוּנְכֶם מִרְעוּתֵיכֶם וַיִּכְנִיסְכֶם אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, בַּיּוֹם הַהוּא (יּוֹם הַדִּין) לֹא יִכְלִים אֱלֹהֵה אֶת הַנְּבִיא וְאֶת אֵלָה אֲשֶׁר הָאֲמִינוּ אֹתוֹ, אוֹרֶם מֵאִיר לְפָנֶיהֶם וְלִמְיָנֶם, וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנָנוּ! הַשֵּׁלֶם לָנוּ אֶת אוֹרְנוֹ וְסִלַּח לָנוּ, כִּי אֲתָה הַכֹּל-יָכֹל.

9. הוּי הַנְּבִיא! הִלַּחֵם בְּכּוֹפְרִים וּבַצְּבֹעִים וַיְהִיג בָּהֶם בְּחֶמְרָה, כִּי מַעֲוֹנִם הִגְיָהֵלֶם וְסוֹפָם בִּישׁ.
10. אֱלֹהָ נָתַן כְּמִשְׁלַל לְכּוֹפְרִים אֶת אִשֶּׁת נֹחַ (נֹחַ) וְאִשֶּׁת לוֹט, שְׁתֵּיהֶן הָיוּ נָשִׁים לְשָׁנִים מַעֲבָדֵינוּ הַיִּשְׂרָאִים, אֲדָהּ הִן בְּגָדוּ בָהֶם, וְלָכֵן לֹא יָכְלוּ בַּעֲלֵיהֶן לַעְזֹר לָהֶן בְּמֵאוּמָה אֶצֶל אֱלֹהָ, וּלְבַסּוֹף יֹאמַר לָהֶן, הִכְנָסוּ שְׁתֵּיכֶן אֶל הָאִשׁ עִם הַנְּכֻנָּסִים אֵלֶיהָ.
11. אוּלַם כְּמִשְׁלַל לְמֵאֲמִינִים הֵבִיא אֱלֹהָ אֶת אִשֶּׁת פְּרָעָה, שְׁאֻמְרָה, רְבוּנִי! בָּנָה לִי אֶצֶלְךָ בֵּית בָּנוּ, וְהִצִּילֵנִי מִפְּרָעָה וּמִמַּעֲשָׂיוּ וּמִן הָאֲנָשִׁים הַחוּטָאִים.
12. וְאֶת מִרְיָם בֵּת עֶמְרָאן אֲשֶׁר שְׁמָרָה טְהֵרֶת רַחֲמָה, וְאֶנְחֵנוּ וְנַפְחֵנוּ בּוֹ (בְּרַחֲמָה) מְרוּחָנוּ,¹ וְהִיא הָאֲמִינָה בְּדַבְרֵי רְבוּנָה וּבִסְפָּרֶיּוּ וְהִיטָה מִן הַמְּצִיתִים לְאֱלֹהָ.

67

סִוֵּרַת אֵל-מֶלֶךְ הַמְּלוּכָה

סורה זו נקראת «אֵל-מֶלֶךְ, הַמְּלוּכָה» משום שהיא פותחת בשבחון אללה את עצמו כבעל המלוכה האדיר שביכולתו לעשות ולבצע כל מיני מעשים שאין מישהוא אחר שיוכל לעשות.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טור 52, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַמְּלוּכָה» מפסוק אחד.

סורת אל-מלך 67

חלק 29

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ויתברך (אללה) אשר בידו המלוכה, והוא הכל-יכל,
2. הוא אשר ברא את המנות ואת החיים לבסותכם מי מכם מעשיו טובים יותר מאחרים.¹ הוא העזיז והסולח,
3. אשר ברא שבעה רקיעים דומים בדיוק וערוכים זה מעל זה, ולא תראה בבריאת הרחמן כל חסר שלמות, ולא תמצא בשמים בקיעים, הסתכל עוד ועוד וראה, האם תראה שם כל סדק?
4. הבט שוב ושוב, עיניך ישובו משפלות, תשושות.
5. ואת רקיע השמים התחתון קשטנו במאורות, ועשינו מהם מרגמות כנגד השטנים,² והועדנו להם (לשטנים) את ענש השרפה (בגיהנם).
6. וכן הועדנו את הגיהנם לכופרים ברבונם, ורעה שהיתם שם.
7. כאשר ישלכו אל תוכו ישמעו נעירתו והוא רותח.
8. וכמעט מתפוצץ מזעם, ובכל פעם שתשלך אליו קבוצה מן הכופרים, ישאלו אותם שומרי, האם לא בא אליכם שליח מזהיר?
9. ואמרו, אמן כן, בא אלינו שליח מזהיר, אך אנו הכחשנו, ואמרנו, לא הוריד אללה מאומה מן השמים, אין אתם (השליחים) אלא בתעיה גדולה.³
10. ויאמרו, לו היינו שומעים או מבינים לא היינו מבצלי הלהבה.
11. הם הודו אפוא בחטאיהם, וכך יבוא האבדון על בצלי אש התבערה.
12. היראים את רבונם בסתר, מיעדים להם סליחה ושכר גדול.
13. דברו דבריכם בסתר או דברו בגלוי,⁴ יודע הוא את אשר בלבבות.
14. האם איננו יודע את אשר ברא? והוא הקטיף⁵ והבקיא.

1. ר' סורת הוד 11 : 7.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 6 - 10 ; וסורת פוצלת 41 : 12.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 110.

5. הלטיף : המיטיב ועושה חסד עם מאמיניו ; היודע צפונות ומבחין בדקיות. (ר' מלון איילון-שנער).

קטע 2

15. הוא אֲשֶׁר עָשָׂה מִן הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחָה לָכֶם, עַל כֵּן הִתְחַלְכוּ בְּמֶרְחֶבֶה, וְאָכְלוּ מֵאֲשֶׁר יִתֵּן לְפָרְנִסְתְּכֶם, וְאֵלֶּי תִּחְיֶית הַמֵּתִים (בְּיוֹם הַדִּין).¹
16. הָאֵם בְּטוּחִים אַתֶּם שְׂאֵלָה שְׁבַשְׁמִים לֹא יִשְׁקַע אֶתְכֶם בְּאֲדָמָה? וְאִז תִּתְחִיל לַהֲתַנְעֵשׂ (עַד שֶׁתָּמוּתוּ בְּלָכֶם).
17. הָאֵם בְּטוּחִים אַתֶּם שְׂאֵלָה שְׁבַשְׁמִים לֹא יִשְׁלַח עֲלֵיכֶם סוּפַת חוֹל? וְאִז תִּבְיֵנוּ אֶת אֲזֵהְרֵתִי.
18. כִּבֵּר הִכְחִישׁוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם, וּמָה קָשָׁה הָיָה עֲנִשִּׁי!
19. הָאֵם אֵינֶם רוֹאִים אֶת הָעוֹפוֹת מַעְלֵיהֶם פּוֹרְשִׁים כְּנָפִים וּמֵאֲסָפִים כְּנָפִים? רַק הִרְחַמְוּ יַחְזִיקֶם (בְּאִוִיר), כִּי הוּא רוֹאֶה כָּל דָּבָר.
20. אוּ מִי זֶה אֲשֶׁר הוּא גָדוֹד לָכֶם לַעְזֹר לָכֶם מִפְּנֵי הִרְחַמְוּ? הַכּוֹפְרִים חַיִּים בְּאֶשְׁלִיָּה.
21. וּמִי יִפְרִיֵּס אֶתְכֶם אִם הוּא יִמְנַע מִכֶּם אֶת פָּרְנִסְתּוֹ? אוּלַם הֵם מִמְּשִׁיכִים בְּמֶרֶס וּסְטִיָּתִם.
22. הָאֵם זֶה הַחֹלֶל מִתְהַפֵּד עַל פָּנָיו מִדָּרָךְ יוֹתֵר מִזֶּה הַחֹלֶל בְּרִיא בְּקוֹמָה זְקוּפָה?
23. אָמֹר, הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת הַשְּׁמַע וְאֶת הָרְאוֹת וְהַלֵּב (לְהִבִּיּוֹ). אֵךְ מָעַט הוּא אֲשֶׁר תוֹדוּ (לוֹ).
24. אָמֹר, הוּא אֲשֶׁר פָּזַרְכֶם בְּאָרֶץ וְאֵלֶּי תֵּאֲסָפוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
25. אוּלַם הֵם אָמְרוּ, מָתִי יָקוּם הָאִיּוֹם הַזֶּה (יוֹם תִּחְיֶית הַמֵּתִים), אִם אַתֶּם צוֹדֻקִּים?
26. אָמֹר, הַדַּעַת (בְּקִיּוֹם יוֹם הַדִּין) רַק אֶצֶל אֵלֶּה הִיא, כִּי אֲנִי רַק מְזַהֵר בְּרוּר.
27. וְאוּלַם כְּאֲשֶׁר יִרְאוּהוּ (עֲנֵשׁ אֵלֶּה) קָרוֹב, יִתְקַדְרוּ פָּנֵי הַכּוֹפְרִים, וְאִז נֹאמֵר לָהֶם, זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר בִּקְשַׁתֶּם (לְהַחִישׁ).
28. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֶּךָ, בֵּין אִם יָמִית אֵלֶּה אוֹתִי וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אִתִּי, וּבֵין אִם יִרְחַם עָלֵינוּ, מִי יִגֹּן עַל הַכּוֹפְרִים מַעֲנֵשׁ מְכַאֵב?
29. אָמֹר, הוּא הִרְחַמְוּ, הָאֱמֵנוּ בּוֹ וְעָלִיו סִמְכְנוּ. עוֹד תִּדְעוּ מִי הוּא בַּתְעִיָּה גְלוּיָה.
30. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֶּךָ, אִם יִחַלְחַל מִימֵיכֶם בְּאֲדָמָה, מִי (מִלְבַּד אֵלֶּה) יָבִיא לָכֶם מִי מַעֲנֵן (וּזְרָמִים עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה)?

68

סִוֵּרַת אֶל-קֶלֶם הָעֵט

סורה זו נקראת «אֶל-קֶלֶם, הָעֵט». אללה נשבע בעט ומה שנכתב בו. והיא אחת משלוש הסורות שפותחות רק באות אחת: צ. 38; ק. 50; נ. 68. הורדה במכה אחרי סורת אל-עלק 96, הפותחת בצוו, «אקרא', קרא» אל הנביא מוחמד, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «הָעֵט» מפסוק אחד.

סורת אל-קלם 68

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחִיבְנוּ

קטע 1

1. «נ»¹ אֶשְׁבַּע בְּעֵט וּבְאֶשֶׁר הֵם (הַמְלָאָכִים) כּוֹתְבִים.
2. אִין אַתָּה (מוֹחֲמַד), בְּחֶסֶד רְבוּנָד, מְשַׁגֵּעַ,
3. וְאָכֹן יֵשׁ לָךְ שָׁכָר (מֵאֱלֹהָ) אֶשֶׁר לֹא יִפְסֹק,
4. וְכִי אַתָּה בַּעַל אִפִּי וְתַכּוּנוֹת נַעֲלוֹת.
5. תִּרְאֶה אִפּוֹא, וְיִרְאוּ,
6. מִי הָאֲחִיו בְּחֶבְלֵי הַשָּׁטָן?
7. כִּי רְבוּנָד יוֹדֵעַ טוֹב מִי סוּטָה מְשִׁבִּילוֹ, וּמִי הֵם הַמַּדְרֻכִּים.
8. לָכֵן אַל תִּצְיֵת לְמַכְחִישִׁים,
9. הֵם רוֹצִים כִּי תִנְהַג בְּצַבִּיעוֹת, וְהֵם יִנְהֲגוּ בְּצַבִּיעוֹת.
10. אַדְּ, אַל תִּצְיֵת לְנִשְׁבָּע לְשׂוֹא, נִבְּזָה,
11. מוֹצִיא דָּבָה וְהוֹלֵךְ רָכִיל,
12. מוֹנֵעַ טוֹבָה וְתוֹקֵפֶן וְחוּטָא,
13. אַכְזָּרִי וּמַלְבֵּד לְכָל זֶה הוּא, בֶּן בְּלִיעַל,
14. מַשּׁוּם שֶׁהוּא בַּעַל הוֹן וְיֵשׁ לוֹ בָּנִים רַבִּים,
15. בְּהִקְרָא לְפָנָיו אוֹתוֹתֵינוּ, אָמַר, אֲגָדוֹת קֶדְמוֹנִים.
16. עַל כֵּךְ עוֹד נִטְבִּיעַ לוֹ סִימָן הֶכֶר עַל הַחֶסֶם.
17. נִסְיֵנוּ אוֹתָם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) כְּכִי שְׁנַסִּינוּ אֶת בַּעֲלֵי הַגֶּן, שְׁזָמְמוּ לְאַסֹּף אֶת
פְּרוֹתֵינוּ לְפָנוֹת בִּקְרָא (כְּדִי לְמַנַּע מֵהַעֲנִיִּים אֶת חִלְקָם בְּלִקְטָא),
18. וְלֹא אָמְרוּ, אִם יִרְצֶה אֱלֹהָ.
19. וְאוּלָּם בְּלִילָה בְּהִיוֹתָם יִשְׁנִים פְּגָעָה בְּגֶן שְׁלֵהֶם אִשׁ מֵרְבוּנָד,
20. וְהִפְכָּה אוֹתוֹ לְשִׁמְמָה.
21. וְקָרְאוּ אִישׁ אֶל אָחִיו כְּאֶשֶׁר הִשְׁכִּימוּ בַּבִּקְרָא,

1. האות הזו נקראת בערבית: נוּן.

22. הַשְׂכִּימוּ אֶל הַגֹּן אִם בְּרִצּוֹנְכֶם לִקְטוֹף.
23. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְם מִתְלַחֲשִׁים בֵּינֵיהֶם,
24. אֶל יְבוֹא לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם אֶל תּוֹכוֹ עָנִי,
25. וַיֵּצְאוּ מִקֶּדֶם בְּכֹנֶה קְבוּעָה שֶׁתַּצְלִיחַ מִזְמַתָּם.
26. וְאוֹלָם כַּאֲשֶׁר רְאוּ אוֹתוֹ קָרְאוּ, אֲבִדְנוּ!
27. אֲדַרְבָּה, אֲנַחְנוּ מְחַסְרֵי כָּל!
28. אָמַר הַמֶּתוֹן שֶׁבָּהֶם, הָאִם לֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, לָמָּה לֹא תִשְׁבְּחוּ אֶת אֱלֹהֵי?
29. וְאָמְרוּ, יִשְׁתַּבַּח שֵׁם רַבּוֹנֵנוּ, אָכֵן חוֹטְאִים הִייֵנוּ.
30. אַחֵר כָּד, הוֹכִיחוּ זֶה אֶת זֶה,
31. וְאָמְרוּ, אָבּוֹי לָנוּ כִּי הִייֵנוּ עֲרִיצִים.
32. מִי יִתֵּן וְיִתֵּן לָנוּ רַבּוֹנֵנוּ טוֹב מִמָּנוּ בְּמִקְוָמוֹ. מִרַבּוֹנֵנוּ אֲנַחְנוּ מְבַקְשִׁים.
33. כִּזֶּה הִיָּה הַעֲנֵשׁ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) אִךְ הַעֲנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר גָּדוֹל. לוֹ רַק יִדְעוּ.

קטע 2

34. אָכֵן, לִיִּרְאִים אֲצֵל רַבּוֹנָם גְּנוֹת הַנַּעַם.
35. הָאִם אֲפָשָׁר לְדַמּוֹת אֶת הַמַּסְלָמִים לַכּוֹפְרִים?
36. מַה לָּכֶם, אֵיךְ תִּשְׁפֹּטוּ?
37. הָאִם יֵשׁ לָכֶם סֵפֶר (מִן הַשְּׂמִים) אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ אַתֶּם לוֹמְדִים?
38. שִׁישׁ לָכֶם בּוֹ אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ?
39. אוֹ שְׁבֻעָה מִפְּלֶגֶת לָכֶם עָלֵינוּ עַד לְיוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים, שֶׁלִּפְיָהּ אֲנַחְנוּ נִקְבֵּל עָלֵינוּ אֶת כָּל מַה שְּׂאֵתֶם דּוֹרְשִׁים עַל פִּי שְׁפוֹטְכֶם?
40. שְׂאֵל אוֹתָם, מִי מֵהֶם עָרַב לְכָד?
41. אוֹ שֶׁתִּפִּים לָהֶם? וְיִבִּיאוּ נָא אֶת שִׁתְפִּיָּהֶם אִם הֵם צוֹדִקִּים?
42. בַּיּוֹם אֲשֶׁר תַּחֲשֹׁף שׁוֹק וְיִזְמְנוּ לִסְגָד וְלֹא יוֹכְלוּ.
43. כְּשֶׁעֲיִיגֵיהֶם מִשְׁפָּלוֹת תִּכְסֶּה אוֹתָן כְּנִיעוֹת, הֵן לִפְנִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה) נִקְרְאוּ לִסְגָד וְהֵם שְׂלֵמִים (אֲבָל הֵם סָרְבוּ),
44. הֵנָּח לִי אִפּוֹא לִטְפֹּל בְּמִתְכַּחֲשִׁים בְּאַזְהָרָה זֹו. אֲנַחְנוּ נוֹלִיד אוֹתָם שׁוֹלָל בְּלִי שִׂידְעוֹ אֵיךְ נַעֲשֶׂה אֶת זֶה.

45. וְאַתָּן לָהֶם שְׁהוּת, כִּי הִתְנַכְּלוּתִי חֲזָקָה.
46. או תִּשְׁאַל מֵהֶם שְׁכָר וְהֵם עֲמוּסִים חוֹבוֹת?
47. הָאֵם מִחֲזִיקִים הֵם בְּסוֹדוֹת הַנִּסְתֵּר, וּמֵהֶם הֵם כּוֹתְבִים?
48. לָכֵן, חֲכָה בְּסִבְלָנוּת לְמִשְׁפֵּט רְבוּנָד, וְאַל תִּהְיֶה כְּבַעַל הַלּוֹיָתָן (יוֹנוֹס, יוֹנָה) בְּקֶרְאוֹ (אֶל רְבוּנוֹ) כְּשֶׁהוּא עָצוּב.
49. וְלֹיֵלָא הִשִּׁיג אוֹתוֹ חֶסֶד מֵאֵת רְבוּנוֹ, הִיָּה מוּטָל אֶל הַיִּבְשָׁה הַחֲשׂוּכָה וְהוּא מְגִנָּה,
50. וּבָחַר בּוֹ רְבוּנוֹ וַעֲשֵׂה אוֹתוֹ מִן הַיִּשְׂרָאִים.
51. הַכּוֹפְרִים כְּמַעַט שִׁפְּגָעוּ בָּדָּ בְּמִבְטֵיהֶם, כְּאַשֵּׁר שִׁמְעוּ אֶת הַקּוֹרְאָו, וְאַמְרוּ, הוּא מִשְׁגָּע,
52. הִנֵּה אֵין הוּא (הַקּוֹרְאָו) אֲלֵא הַזְהָרָה אֶל הָעוֹלָמִים (מִבְּנֵי הָאָדָם וְהַג'וֹ).

69

סִוֵּרַת אֶל-חֲאָקָה יוֹם חֻקִּיקַת הָאֲמָת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-חֲאָקָה, יוֹם חֻקִּיקַת הָאֲמָת», בגלל שהיא פותחת בשם זה אשר אללה מזכיר אותו שלוש פעמים.

בעצם זה תואר של יום הדין : היום שבו נחרץ הדין, וכל אדם יקבל את פסק דינו באמת מוחלטת.
הורדה במכה אחרי סורת אל-מולכ 67, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «יוֹם חֻקִּיקַת הָאֲמָת» מפסוק אחד.

סורת אל-חאקה 69

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. יום חקיקת האמת (יום הדין).
2. ומה הוא יום חקיקת האמת?
3. ומה תדע על יום חקיקת האמת?
4. עמי ת'מוד ועאד לא האמינו במהלומה של יום הדין.
5. אך באשר לת'מוד הנה השמדו ברעש (שעבר כל גבול בעצמותו).
6. ובני עאד השמדו ברוח רעשנית עזה ומאוד קרה,
7. ששלח בהם אללה במשך שבועה לילות ושמונה ימים רצופים. וראית אן
- את בני האדם מוטלים מתים כמו גזעי דקלים עקורים,
8. והאם תראה להם כל שארית?
9. חטאו פרעה ואשר היו לפננו והערים ההפוכות (ערי בני עמו של לוט),
10. הם התנגדו לשלח רבונם! שנשלח להם, והוא (אללה) הכה בהם מכה עצומה.
11. כבאשר גאו המים, נשאנו אתכם¹ בתבה השטה,
12. למען תשמש לכם הזכרה, ולמען תבין זאת און ערנית.
13. ובהתקע בשופר תקיעה אחת,
14. והארץ וההרים ינשאו ויהרסו עד יסוד,
15. אותו יום יאָרע המאָרע (יום הדין),
16. ביום ההוא יבקעו השמים ויתרופפו,²
17. והמלאכים על קצותיהם, ונשאו כס המלכות של רבונך מעל לראשיהם
- ביום ההוא שמונה (מלאכים).
18. ביום ההוא תעמדו (לדין), לא תעלם מכם תעלומה.³

1. הכוונה לצאצאי נוח והמאמינים אתו.

2. ר' סורת אנ-נבא' 78 : 9.

3. כל סודותיכם ותעלומותיכם יהיו גלויים.

19. אֵד בְּאֶשֶׁר לָזָה אֲשֶׁר נָתַן פְּנִקְס הָרְשׁוּם שֶׁל מַעֲשָׂיו בִּימִינוֹ יֹאמֶר, הִנֵּה הוּא! קְרָאוּ אֶת פְּנִקְס הָרְשׁוּם שְׁלִי,
20. כִּי יִדְעִיתִי שְׁעָלִי לְתֵת דִּין וְחִשְׁבוֹן (לָכֵן הִכְנֵתִי אֶת עַצְמִי בְּאִמּוֹנָה וּבַעֲשִׂית הַטּוֹב).
21. וְאָכֵן הוּא יִתְעַנֶּג בְּחַיִּים מִשְׁבִּיעִים רָצוֹן,
22. בְּגוֹ הָעֲלִיוֹן,
23. שִׁפְרוֹתָיו מְרֻבִּים וּקְרוֹבִים,
24. וַיֹּאמֶר לָהֶם, אֲכָלוּ וּשְׁתוּ לַעֲנֶגָה בְּאֶשֶׁר קִדַּמְתֶּם לַעֲשׂוֹת טוֹב בְּיָמַי שְׁעַבְרוּ.
25. וְאוֹלָם אֲשֶׁר יִמָּסֵר לוֹ פְּנִקְס הָרְשׁוּם שֶׁלּוֹ בְּיַד שְׂמָאלוֹ יֹאמֶר, הֲלוֹאִי וְלֹא נָתַן לִי פְּנִקְסִי,
26. וְלֹא הִיִּיתִי יוֹדֵעַ מַה הוּא חִשְׁבוֹנִי זֶה,
27. לוֹ רַק הָיָה מוֹתִי גַם סוֹפִי,
28. כִּי רְכוּשִׁי לֹא עָזַר לִי,
29. וְאֶבֶד לִי שְׁלֹטוֹנִי.
30. (אֲזַי יֹאמֶר), תִּפְסּוּ אוֹתוֹ וְכִבְּלוּ אֶת יָדָיו אֶל צִנְאוֹר,
31. אַחֵר כָּד בְּשָׂאוֹל צְלוּהוּ,
32. וְהִכְנִיסוּהוּ בְּשִׁלְשֻׁלֶת שְׂאֲרָכָה שְׂבָעִים אֲמָה.
33. כִּי לֹא הֶאֱמִין בְּאֵלֶּה הָאֲדִיר,
34. וְלֹא הֵאִיץ אַחֲרֵים לְהַאֲכִיל אֶת הַדֵּל וְהַמִּסְכָּן,
35. לְפִיכָד אֵין לוֹ כָּאֵן הַיּוֹם יָדִיד נָפֶשׁ (שְׁיַעְזֹר לוֹ).
36. וּמִזּוֹנוֹ יִהְיֶה רַק מְגֻלָּה שֶׁל אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ,
37. שֶׁהִיא הַמֵּאֲכָל הַמֵּיַעֵד לַחוּטָאִים.

קטע 2

38. אֲשַׁבֵּעַ בְּמָה שְׂאֲתֶם רוּאִים,
39. וּבְמָה שְׂאִינְכֶם רוּאִים,
40. זֶהוּ (הַקּוֹרְאוֹ) דְּבָרוֹ שֶׁל שְׁלִיחַ נִכְבָּד,

41. וְלֹא דִבֵּר מְשׁוּרָר.¹ אֵךְ מָעַט הוּא אֲשֶׁר תִּתְּאֲמִינוּ,
42. וְלֹא דִבֵּר מִגִּיד עֲתִידוֹת.² מָה מָעַט זֹכְרִים אַתֶּם.
43. (הַקּוּרְאָן הוּא) גִּלּוּי אֲמַתִּי מִרְבּוֹן הָעוֹלָמִים.
44. אֱלֹהֵי הָהָה (הַנִּבְיָא מוֹחֲמַד) בּוֹדָה וְלוֹ דִּבֵּר אֶחָד בְּשִׁמְנוּ,
45. הֵיִינוּ אוֹחֲזִים בּוֹ בְּכֹחַ,
46. וְכוֹרְתִים אֶת עוֹרֵק לִבּוֹ,
47. לֹא יוֹכֵל אִישׁ מִכֶּם לְמִנֹּעַ בַּעֲדָנוּ מִפְּגוּעַ בּוֹ.
48. זֶהוּ (הַקּוּרְאָן) אוֹת הַזִּכָּרָה לִיִּרְאִים.
49. וַיּוֹדְעִים אֲנַחְנוּ כִּי יֵשׁ בָּכֶם מִכְחִישִׁים.
50. אֵךְ יִגּוֹן הוּא (הַקּוּרְאָן) לַכּוֹפְרִים,
51. וְהוּא הָאֲמַת הַבְּרוּרָה.
52. לָכֵן שִׁבַּח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָאֲדִיר.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5.

2. ר' סורת אט-טור 52 : 29.

70

סִוֵּרַת אֶל-מַעֲרָג' מַעֲלוֹת הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אֶל-מַעֲרָג'», מַעֲלוֹת הַשָּׁמַיִם», השם בשלמותו הוא «אללה ד'ו אל-מעארג', אללה בעל הכבוד הרם והמעלות ביום הדין באמצעותן המלאכים יעלו אליו ביום הדין».

הורדה במכה אחרי סורת אל-חאקה 69, ופסוקיה ארבעים וארבעה. קיבלה את שמה «מַעֲלוֹת הַשָּׁמַיִם» מפסוק שלושה.

סורת אל-מעארג' 70

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. שָׂאֵל שׂוֹאֵל עַל דְּבַר הָעֶנֶשׂ הַנוֹפֵל,
2. עַל הַכּוֹפְרִים, וְאִין מִי שֵׁיכֵל לְמַנֵּעַ נְפִילָתוֹ,
3. מֵאֵת אֱלֹהֵה בַּעַל הַמַּעַלּוֹת,
4. יַעֲלוּ אֵלָיו הַמַּלְאָכִים וְהָרוּחַ (ג' בְּרִיל, גְּבְרִיאֵל) בְּיוֹם אֲשֶׁר עָרְכוּ חֲמִשִּׁים
אֶלְף שָׁנָה (מִשְׁנֹת הָעוֹלָם הַזֶּה).
5. לָכוּ, הַתְּאֹזֵר בְּסִבְלָנוֹת בְּאִפּוֹ יָפָה.
6. הֵם יִרְאוּהוּ (הָעֶנֶשׂ) רַחוּק,
7. וְאַנְחָנוּ נִרְאָהוּ קְרוֹב.
8. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַשָּׁמַיִם כְּנַחֲשֵׁת מִתְּכַת,
9. וְהַהָרִים רִכְבִּים כְּצֶמֶר מִנְפֶּצִי.
10. וְלֹא יִשָּׂאֵל יָדִיד נֶפֶשׁ לְשָׁלוֹם יָדִידוֹ,
11. וְיִרְאוּ אִישׁ אֶת אָחִיו, אוֹלָם הַכּוֹפֵר יִבְקֹשׁ לְפָדוֹת עֲצָמוֹ מִן הָעֶנֶשׂ שֶׁל הַיּוֹם
הַהוּא תַּמּוּרֹת בְּנִי,
12. וְאִשְׁתּוֹ וְאָחִיו,
13. וּבְנֵי שִׁבְטוֹ אֲשֶׁר הִשְׁתַּיֵּד אֲלֵיהֶם,
14. וּבְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ יַחֲדוּ לְמַעַן יִנָּצַל,
15. אֵד לֹא וְלֹא! כִּי הִיא אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
16. תִּתְּלַשׁ בְּכוֹחַ אֶת עוֹר הַקֶּרֶקֶפֶת,
17. תִּקְרָא אֶת אֲשֶׁר נִסּוּג אַחוֹר וּפָנָה עָרְף,
18. וְצֶבֶר (הוֹן) וְאָגַר אוֹתוֹ (וְלֹא נִתַּן צִדְקָה מִמֶּנּוּ).
19. אָכוּ, מוֹג לֵב נִבְרָא הָאָדָם,
20. בְּפִגּוּעַ צָרָה הוּא חָרַד,
21. אֵד בְּהִגִּיעַ אֵלָיו טוֹב, הוּא מוֹנֵעַ מֵאַחֲרִים,

22. אַךְ לֹא כֹן הַמִּתְפַּלְלִים,

23. הַמִּתְמִידִים בְּתַפִּלָּתָם,

24. שְׁמֹרְכוֹשֶׁם מִיַּעַד חֶלֶק יְדוּעַ,

25. לִקְבָצוֹ וְלִנְצָרוֹ,

קטע 2

26. הַמֵּאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין,

27. וְאֲשֶׁר הֵם מַעֲנִשׁ רַבּוֹנָם מִלֵּאִים פַּחַד,

28. אֲכֹן עֹנֵשׁ רַבּוֹנָם הַבִּלְתִּי נִמְנָע,

29. וְאֲשֶׁר הֵם לֹא מַקְיָמִים יַחֲסִי מִן,

30. אֲלֵא עִם בָּנוֹת זֹוגָם אִזְ עִם שִׁפְחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בִּבְעָלוּתָם, וְעַל כֵּךְ לֹא יִגְנוּ.

31. אֲבָל הַחוֹשְׁקִים מַעְבֵּר לָזֶה, כֹּל אֵלֶּה הֵם הַעֹבְרִים חֶק,

32. אֲשֶׁר לִנְאֻמָּנִים לְהַתְחַיְבוּתָם וְלִבְרִיתָם,

33. וְהַמַּעֲיָדִים עֲדוֹת אָמֶת,

34. וְהַשּׂוֹמְרִים עַל תְּפִלוֹתֵיהֶם,

35. כֹּל אֵלֶּה בְּגִנִּים מַכְבְּדִים.

36. מֵה קָרָה לְכוֹפְרִים הַמַּמְהָרִים לְקִרְאָתָךְ,

37. בְּהַמוֹנֵיהֶם מִיָּמִין וּמִשְׁמָאל?

38. הַמִּשְׁתַּוְּקֵק כֹּל אֶחָד מֵהֶם לְהַכְנִס לְגֹן נַעַם?

39. לֹא וְלֹא! הֵם יוֹדְעִים מִמָּה בָּרָאנוּ אוֹתָם.

40. לָכֵן נִשְׁבַּעְתִּי בְּרַבּוֹן הַמְּזֹרֵחַ וְהַמַּעְרֵב,¹ כִּי נוֹכַל,

41. לְהַחֲלִיף אוֹתָם בְּטוֹבִים מֵהֶם, וְהֵם לֹא יִמְלְטוּ מֵעֲנִשְׁנוּ,

42. הֵנָּח לָהֶם אִפּוֹא לְכַפֵּט וְלַהֲשִׁתַּעֲשֵׂעַ עַד אֲשֶׁר יִפְגְּשׂוּ אֶת יוֹמָם אֲשֶׁר הִבְטַח

לָהֶם,

43. יוֹם יֵצְאוּ מִן הַקְּבָרִים בְּחַפְזוֹן, כְּנִדְחִיקִים אֶל אֱלִילֵיהֶם,

44. מִשְׁפָּלוֹת עֵינֵיהֶם, תִּכְסֶּה אוֹתָם הַשְּׁפָלָה. זֶה הוּא הַיּוֹם אֲשֶׁר הִבְטַח לָהֶם.

1. הנה אללה נשבע בעצמו כ«רבון המזרח והמערב».

71

סִוֵּרַת נוֹחַ נֶחֱ

סורה זו נקראת «נוח», נֶחֱ» משום שפותחת ומסיימת בספור של נוח ושליחותו אל בני עמו שרובם לא האמינו לו, לכן אלה הטביע אותם עם המבול. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נחל 16, ופסוקיה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «נח» מפסוק אחד.

סורת נוח 71

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אָכוּ שְׁלַחְנוּ אֶת נֹחַ (נח) אֶל בְּנֵי עֲמוֹ (וְאֶמְרָנוּ לוֹ), הִזְהַר אֶת בְּנֵי עַמְּךָ לִפְנֵי שְׂיִבּוּא עֲלֵיהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב.
2. וְהוּא אָמַר, הִזֵּי בְנֵי עַמִּי! הִנְנִי מִזְהִיר גְּלוּי לָכֶם,
3. עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהֵה וַיֵּרְאוּ אוֹתוֹ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
4. לִמְעַן יִסְלַח לָכֶם מִחַטָּאֵיכֶם וַיִּתֵּן לָכֶם אֲרֻכָּה לְמוֹעֵד קְבוּעַ, אוֹלָם כְּאֲשֶׁר מִגִּיעַ הַמוֹעֵד שֶׁל אֱלֹהֵה אֵין הוּא נִדְחָה עוֹד, לוֹ יִדְעֶתֶם.
5. אָמַר, רְבוּנִי! אֲנִי קָרָאתִי לְבְנֵי עַמִּי בַּלִּילָה וּבַיּוֹם,
6. אֲדָּ קָרִיאתִי רַק הוֹסִיפָה לָהֶם רָצוֹן לְבָרַח מִמֶּנִּי.
7. וְאָכוּ כָּכָל אֲשֶׁר אֶקְרָא לָהֶם לִמְעַן תִּסְלַח לָהֶם, שְׁמוֹ אֲצַבְּעוֹתֵיהֶם בְּאֲזִנֵּיהֶם וְהִתְעַטְפוּ בְּבִגְדֵיהֶם וְהִמְשִׁיכוּ בְּסֻטֵּינֶם וּמָלְאוּ יְהִירוֹת.
8. וְקָרָאתִי לָהֶם בְּרָבִים,
9. וְהִזְהַרְתִּי אוֹתָם בְּגִלּוּי וּבִסְתֵּר,
10. וְאֶמְרָתִי, בְּקִשׁוֹ מִרְבוֹנְכֶם סְלִיחָה, כִּי הוּא מֵרָבָה לִסְלַח.
11. וַיִּשְׁלַח לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גֶּשֶׁמִּים בְּשִׁפְעַ,
12. וַיַּעֲנִיק לָכֶם רְכוּשׁ וּבָנִים עִם גָּנִים וּנְהָרוֹת.
13. לְמָה אֵינְכֶם מוֹקִירִים אֶת אֱלֹהֵה כְּרָאוּי לוֹ,
14. אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּשִׁלְבִים שׁוֹנִים.¹
15. הֲלֹא תִרְאוּ כִּי־צַד בָּרָא אֱלֹהֵה שְׁבַעַה שָׁמַיִם, עָרוּכִים זֶה מֵעַל לָזֶה (בְּבִלִי עֲמוּדִים בֵּינֵיהֶם)?²
16. וַעֲשֵׂה בָהֶם אֶת הַיָּרֵחַ לְהַאִיר וְאֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקּוֹר לְאוֹר?
17. וְאֱלֹהֵה יִצַּר אֶתְכֶם מִן הָאֲדָמָה כְּצֶמַח,
18. וְאֵלֶיהָ יִחְזִירְכֶם, וְאִזּוּ יוֹצִיאְכֶם שׁוֹב מִמֶּנָּה.

1. בשביל השלבים האלה, ר' סורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת לוקמאן 31 : 10.

19. ואללה פרש לכם את הארץ כשטח,

20. למען תעברו בה בשבילים רחבים.

קטע 2

21. ואמר נוח (נח), רבוני! הם לא שמעו בקולי, והלכו אחרי אלה שרכושם ובניהם הוסיפו רק על אבדנם.

22. וזממו מזמה עצומה,

23. ואמרו, אל תעזבו את אליהם, ואל תעזבו את «וד» ולא את «סואע» ולא את «יע'ות» ולא את «יעוק» ולא את «נסר»,¹

24. הם התעו רבים, אל תוסיף לכופרים אלא תעיה.

25. ומפני חטאיהם הטבעו, ובסוף יכנסו אל האש, ולא ימצאו להם עוזרים כנגד אלה.

26. ואמר נוח, רבוני! אל תשאיר על פני האדמה אפלו אחד מן הכופרים האלה.

27. כי אם תשאירם, יתעו את עבדיך ולא יולידו אלא משחת וכופר.

28. רבוני! סלח לי ולהורי ולכל אשר בא אל ביתי והוא מאמין, ולמאמינים ולמאמינות, אף לכופרים אל תוסיף אלא כליה.

1. וד, סואע, יעיות', יעוק, ונסר: חמישה אליהם מתקופת נוח, אבל שבטי ערב המשיכו לעבוד אותם בתקופה שלפני האסלאם.

72

סִוֵּרַת אֶל-גִּ'ן הַשְּׂדִים

סורה זו קיבלה את שמה מן הספור של «אֶל-גִּ'ן, הַשְּׂדִים» אשר שמעו את הקוראן והתפלאו מאוד ממנו לדרגה גבוהה עד כדי כך שהאמינו בו. גם מדובר בסורה זו על היחס בין הג'ן לבין בני אנוש.
חורדה במכה אחרי סורת אל-אעראף 7, ופסוקיה עשרים ושמונה, קיבלה את שמה «הַשְּׂדִים» מפסוק אחד.

סורת אל-ג'ין 72

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. (הוּי מוֹחֲמַד) אָמַר, נִתְגַּלָּה לִי שְׁקִיבֻצַּת שְׂדִים הָאֵזִינָה (לִקְרִיאָתִי הַקּוֹרְאָן) וְאָמְרוּ, אָכֹן שְׁמַעְנוּ קוֹרְאָן מִפְּלָא,
2. הַמְדַּרִּיךְ אֶל דֶּרֶךְ הַיֶּשֶׁר וְהָאֱמֶת, וְאַנְחֵנוּ הָאֱמֵנוּ בּוֹ, מַעֲתָה לֹא נִשְׁתַּף אִף אֶחָד עִם רְבוּנֵנוּ,
3. וְאָכֹן הוּא יִתְעַלֶּה הוּד אֱלֹהֵינוּ לֹא לָקַח לוֹ אִשָּׁה וְלֹא וָלֵד.
4. הָאֵוִיל שְׂבִינֵינוּ (אֶבְלִיס) אוֹמֵר דְּבָרִים לֹא אֱמִתִּיִּים עַל אֱלֹהֵה.
5. וְאָכֹן חֲשַׁבְנוּ שֶׁלֹא יִדְבְּרוּ אֲנָשִׁים וְשְׂדִים כְּזָבִים עַל אֱלֹהֵה.
6. אֲחָדִים מִבְּנֵי אָנוּשׁ הָיוּ מִחִפְּשִׁים עֲזָרָה מֵאֲחָדִים מִן הַשְּׂדִים, וְכַךְ הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם חֲטָאִים,
7. גַּם הֵם חֲשָׁבוּ כְּמוֹתְכֶם כִּי אֱלֹהֵה לְעוֹלָם לֹא יָקִים לְתַחִיָּה אִף אֶחָד.
8. וְאָכֹן גִּשְׁשָׁנוּ בְּשָׂמִים וְהִנֵּה הֵם מְלֵאִים שׁוֹמְרִים עֲזִים וְשִׁלְהָבוֹת,
9. וְאָכֹן הָיִינוּ יוֹשְׁבִים עַל מוֹשְׁבִים בָּהֶם לְשִׁמְעַ. אֵד מִי שְׂיִבְקֶשׁ לְשִׁמְעַ עֲתָה יִמָּצָא לוֹ שִׁלְהָבֶת אוֹרְבֶּת,
10. לָכֵן, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אִם רַע לִנְגֵד אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, אוֹ אוֹלֵי רוּצָה רְבוּנֶם לְהַדְרִיכֶם אֶל הַיֶּשֶׁר.
11. כִּי גַם בִּינֵינוּ יֵשׁ יִשְׁרִים וְיֵשׁ גַּם פְּחוּתִים מֵהֶם, כִּי כִבֵּר הִתְפַּלְּגָנוּ לְכַתּוֹת שׁוֹנוֹת.
12. אוֹלָם בְּזֹאת בְּטוּחִים אֲנַחְנוּ כִּי לֹא נוּכַל לְהִתְנַגֵּד לְאֱלֹהֵה בְּאֶרֶץ, וְלֹא נוּכַל לְבָרַח מִמֶּנּוּ,
13. לָכֵן, כְּאֲשֶׁר שְׁמַעְנוּ אֶת הַהִדְרָכָה (מִן הַקּוֹרְאָן) הָאֱמֵנוּ בָּהּ, כִּי הַמֵּאֲמִין בְּרְבוּנוּ אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ מִקְּפוּם וּמַעֲשֶׁק.
14. אֲמָנִם יֵשׁ בִּינֵינוּ כְּאֱלֹהֵה הַמְּסַלְּמִים, וְאֱלֹהֵה הַמְּשַׁחֲתִים, הַמְּסַלְּמִים הֶלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁרָה,
15. אֵד הַסּוֹטִים יִשְׁמְשׁוּ חֹמֶר הַסָּקָה לְגִיהֶנָם,
16. אֵלוֹ (הַכּוֹפְרִים) הֶלְכוּ בְּנִתִּיב הַיֶּשֶׁר, הָיִינוּ מִמְטִירִים לָהֶם מִים בְּשִׁפְעַ,

17. לְנִסּוֹתֶם בְּזֹאת, וְכָל מִי שֶׁיִּרְחֹק מִהֲזָכֶרֶת רְבוּנוֹ, הוּא יוֹלִיכֻ אֶל עֵנֶשׁ חֲזָק וְקָשָׁה.
18. הַמְסַגְּדִים מִיַּעֲדִים רַק לַעֲבֹדֶת אֱלֹהָה. אֵל תִּקְרָאוּ עִם אֱלֹהָה אַחֵר.
19. כְּאֲשֶׁר קָם עֶבֶד אֱלֹהָה (מוֹחֲמַד) וּפָנָה אֶל רְבוּנוֹ בַּתְּפִלָּה, כְּמַעַט הַצְטוּפָפוּ עָלָיו.

קטע 2

20. אָמַר, אֲנִי אֶקְרָא רַק אֶל רְבוּנִי וְלֹא אֶשְׁתַּף בּוֹ אַחֵר.
21. אָמַר, אֲנִי בַּעֲצָמִי אֵין בְּכוּחִי לְהַזִּיק אוֹ לְהוֹעִיל לָכֶם.
22. אָמַר, לֹא יִגּוֹן עָלַי אִישׁ מִפְּנֵי עֲנִשׁוֹ שֶׁל אֱלֹהָה, וְלֹא אֶמְצָא מַחֲסֶה מִפְּנֵיו,
23. לֹא אוּכַל אֶלָּא לְהוֹדִיעַ אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהָה וְאֶת שְׁלִיחוֹתָיו שֶׁהֵטִיל עָלַי. וּמִי שֶׁאֵינוֹ מַצִּיֵּת לְאֱלֹהָה וּשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה לוֹ אֵשׁ גִּיהֶנֶם, וַיְהִיָּה בָּהּ לְנֶצַח.
24. כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטִיחַ לָהֶם (מִן הָעֵנֶשׁ), יִדְעוּ אָז מִי הוּא הַחֲלָשׁ לַעֲזֹר, וּמִי הוּא הַמַּעֲט לְמַסְפָּר.
25. אָמַר, אֵינִי יוֹדֵעַ אִם הָעֵנֶשׁ שְׁנוּעַד לְכּוֹפְרִים קְרוֹב הוּא, אוֹ שֶׁרְבוּנִי יִתֵּן לְכּוֹפְרִים אֶרְכָּה?
26. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתֵּר, וְלֹא יִגְלֶה סוּדוֹתָיו הַנִּסְתָּרִים לְאַף אֶחָד,
27. אֶלָּא לְמִי שֶׁרָצָה בּוֹ כְּשִׁלִּיחַ, אֲשֶׁר יִפְקִיד עָלָיו שׁוֹמְרִים (מְלָאכִים) מִלְּפָנָיו וּמֵאַחֲרָיו,
28. לְמַעַן יֵדַע כִּי הוֹדִיעָנוּ אֶת שְׁלִיחוֹת רְבוּנֵם. וְהוּא הַקִּיף אֶת אֲשֶׁר בְּרִשׁוֹתֶם, וְהוּא הַקִּיף וַיִּדַּע אֶת מַסְפָּרָם שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים.

73

סִוֵּרַת אֶל-מוֹזַמֵּל הַמִּתְעַטֵּף

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹזַמֵּל, הַמִּתְעַטֵּף» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן במערת חרא', אחרי כן הנביא חזר הביתה והתעטף במעילו והלך לישון, אז אללה קרא לו לקום ולהתפלל.
הורדה במכה אחרי סורת אל-קלם 68, ופסוקיה עשרים. קיבלה את שמה «הַמִּתְעַטֵּף» מפסוק אחד.

סורת אל-מוזמל 73

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוי המתעטף!¹
2. עמד בתפלה בלילה מבילתי מעט,
3. או חציו או פחות ממנו קצת,
4. או הוסף עליו, וקרא את הקוראן ברור מלה במלה,
5. הו אנחנו נטיל עליך דבור עצום (הקוראן).
6. העבודה המתקיימת באמצע הלילה משפיעה יותר על הלב, והקריאה יותר ברורה.
7. אולם במשך היום אתה מאוד עסוק בכל מיני עסקים,
8. וזכר את שם רבונך, והתמסר לעבודתו, וסמך עליו.
9. כי הוא רבון המזרח והמערב, ואין אלה זולתו, קח אותו אפוא לך למשען.
10. התייחס לדברי הכופרים בסבלנות, והתרחק מהם בצורה נאותה,
11. הניחני ואת המכחישים, עתירי הנכסים, ותן להם ארקה קצרה.
12. כי אצלנו יש להם שלשלאות כבדות ואש השאול,
13. ומאכל מחנק בו וענש מכאיב.
14. ביום שתגיע הארץ וההרים, וההרים יהיו רכים כערמת חול.
15. אכן שלחנו אליכם (אנשי מכה) שליח אשר יעיד עליכם, באשר שלחנו אל פרעה שליח,
16. אולם פרעה התנגד לשליח, ואנחנו השמדנו אותו השמדה מוחצת.
17. ואידך תבטחו אפוא, וכבר כפרתם, מפני יום שיעשה את הילדים לשיבה (יום הדין),
18. השמים נבקעים בו, ויתגשם איומו (של אללה)?
19. אכן זאת היא הזהרה, החפץ להזהר יקח לו שביל אל רבונו.

1. הוי המתעטף: קריאה מכוונת לנביא מוחמד.

קטע 2

20. אָבן רבונד יודע כי אתה קם לתפלה קרוב לשני שלישי הלילה וחציו ושלישו, עם קבוצה מאלה אשר אתך. ואללה הוא העורך מידת הלילה והיום. יודע הוא כי לא תוכלו למנותו, ולכן הוא הקל עליכם, על כן קראו בקוראן ככל שתוכלו. יודע הוא כי יהיו מכם חולים, ואחרים המתהלכים בארץ להשיג פרנסה מחסד אלה, ואחרים הלוחמים בשביל של אלה. על כן קראו בו (הקוראן) ככל שתוכלו, וקיימו את התפלה ותנו זפאת (צדקה),¹ ותגמלו לאללה גמילות חסד,² וכל טוב אשר תקדימו לנפשותיכם תמצאו אצל אלה טוב יותר ממנו בתוספת שכר עצום. בקשו אפוא את סליחת אלה. כי הוא סולח ורחום.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 43.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 245.

74

סִוֵּרַת אֶל-מוֹדֵת'ר הַמֶּתֶכֶסֶה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹדֵת'ר, הַמֶּתֶכֶסֶה» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן. בסורה זו אללה מאיץ בנביא מוחמד לקום ולהזהיר, משום שדיו לישון ולהרגיש חולשה.

והנביא קם והזהיר והצליח הצלחה שאין כמותה בהסטוריה של האנושות.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מוזמל 73, ופסוקיה חמישים וששה. קיבלה את שמה «הַמֶּתֶכֶסֶה» מפסוק אחד.

סורת אל-מודת'ר 74

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמִּתְכַּסֶּה!
2. קוּם וְהִזְהַר,
3. וְאֵת שֵׁם רְבוּנְךָ רוּמִם,
4. וְאֵת בְּגָדֶיךָ טָהֵר,
5. וּמִן עֲבֹדַת הָאֱלִילִים לְעוֹלָם הַרְחֵק,
6. וְאַל תִּרְבֶּה לְהִתְלוֹנֵן מֵחֶסֶר אוֹן,¹
7. וְחִכָּה בְּסִבְלָנוֹת לְשֵׁם רְבוּנְךָ.
8. וְכֹאשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר (בְּיוֹם הַדִּין),²
9. הִנֵּה הַיּוֹם הַהוּא יוֹם חֲמוּר,
10. לְכוֹפְרִים לֹא קֵל.
11. עֲזֹב אוֹתִי עִם זֶה אֲשֶׁר בָּרָאתִי יַחְדּוֹ (עָרוֹם וּבְלִי כְלוּם),³
12. וְהִעֲנֻקְתִּי לוֹ רְכוּשׁ רַב,
13. וּבָנִים הַמְּלוּיִם אוֹתוֹ כָּל הַזָּמָן,
14. וְאֵת דְּרָכָיו יִשְׁרֹתִי,
15. וְהוּא מִשְׁתוֹקֵק שְׂאוּסִיף לוֹ יוֹתֵר.
16. לֹא וְלֹא! הוּא הַתִּנְגַּד לְאוֹתוֹתֵינוּ,⁴
17. לָכֵן אֶכְבֵּד עֲנָשׁוֹ עָלָיו,
18. הוּא חָשֵׁב וְתִכְנֵן (הַתִּנְגְּדוֹתוֹ לְנִבְיָא),
19. אֲרוּר הוּא אֵיךְ תִּכְנֵן,

1. אבן כתי'ר, תפסיר אל-קוראן אל-עטי'ם, תפסיר סורת אל-מודת'ר 74 : 6, כרך 8, ע. 290.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 73.

3. הכוונה היא לאל-וליד אבן אל-מועירה, אחד מנכבדי ומנהיגי מכה אשר התנגד באכזריות לנביא ולשליחותו.

4. סורת אל-בקרה 2 : 39.

20. וְשׁוּב אָרוּר הוּא אִיד תִּכְנֹן,
21. אַחֲרֵי כֵן הוּא הִתְבּוֹנֵן (בְּאֲשֶׁר הוּא תִכְנֹן),
22. וְקִמַּט מִצְחוֹ וְזָעַף פָּנָיו,
23. פָּנָה עֶרְף וְנִמְלָא יְהִירוֹת,
24. וְאָז אָמַר, זֶהוּ רַק הַכְּשׁוּף שֶׁל הַקִּדְמוֹנִים,
25. וְאִין דְּבָרָיו (שֶׁל הַנְּבִיא) אֵלָּא דְּבָרֵי אָדָם (אֲשֶׁר הוּא לְמַד).
26. וְעַל כֵּן צִלָּה אֶצְלָה אוֹתוֹ אֵשׁ לִוְהָטָה (סִקְרָ),
27. הִתְדַּע מַה הִיא הָאֵשׁ הַלִּוְהָטָה (סִקְרָ)?
28. מְכַלָּה אֶת הַכֵּל,
29. חוֹרֶכֶת הַבָּשָׂר,
30. מִפְּקָדִים עָלֶיהָ תִּשְׁעָה-עָשָׂר (מִלְּאָכִים חֲזָקִים).
31. אֶת מִסְפָּרָם קִבְּעֵנוּ לְמַעַן נִבְחַן אֶת הַכּוֹפְרִים, וְלִמְעַן יִשְׁמַשׁ הוֹכְחָה לְאִנְשֵׁי
בְּעֲלֵי הַסֵּפֶר וְתִגְבֵּר אֱמוּנָתָם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים (הַמְּסַלְּמִים) וְלֹא יִפְקְדוּ. וְכֵן
לְמַעַן יֹאמְרוּ אֵלֶּה שְׁחָלִי בְּלִבָּם וְהַכּוֹפְרִים,¹ מַה רָצָה אֵלֶּלָה לְמַשֵּׁל מִשָּׁל
כָּזָה? כֵּן יִתְעָה אֵלֶּלָה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה וְיִדְרִיד אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה. רַק הוּא
(אֵלֶּלָה) מְכִיר אֶת גְּדוּדֵי רְבוּזָה, רַק אוֹת הַכְּרָה הוּא לְבָנֵי אָדָם.

קטע 2

32. אָכֵן אֲשַׁבַּע בְּיָרַח,
33. וּבִלְיָלָה עֵת יִסּוּג,
34. וּבִבְקָר עֵת יִפְצִיעַ,
35. כִּי הִיא (הָאֵשׁ הַלִּוְהָטָה) אַחַת מִהָאִסּוּנוֹת הַגְּדוֹלִים,
36. וְהִיא אֲזַהֲרָה לְבָנֵי הָאָדָם,
37. לְכָל אֶחָד מֵכֶם אֲשֶׁר יִרְצָה לְהִתְקַרֵּב (מִרְבוּזוֹ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים) אוֹ
לְהִתְרַחֵק (מִרְבוּזוֹ בְּעֲשִׂיַת מַעֲשִׂים רָעִים).
38. כָּל נֶפֶשׁ תִּלְוִיָּה בִּפְעֻלָּה.
39. אָבָל לֹא בְּעֲלֵי הַיָּמִין,
40. הֵם בְּנָנִים יִשְׁאָלוּ זֶה אֶת זֶה,

41. בדבר הכופרים,
42. מה הובילכם לתוך אש לזהטת?
43. (הכופרים) יאמרו, לא היינו מן המתפללים,
44. ולא היינו מאכילים את המסכן,
45. והיינו עוסקים בדברים בטלים,
46. והיינו מכחישים ביום הדין,
47. עד אשר בא עלינו המוות.
48. לאלה לא תועיל המלצת המליצים,
49. מה להם אפוא מתרחקים מן ההזכרה (הקוראן),
50. כאלו הם ערודים בהולים,
51. אשר ברחו מפני אריה.
52. אבל כל אחד מהם (הכופרים) רוצה כי תנתנה לו מגלות פרושות (מן השמים כמו שנתן למוחמד).
53. אמת הדבר היא, הם (הכופרים) אינם מפחדים מן הענש בעולם הבא (משום שהם אינם מאמינים בקיומו).
54. לא ולא! הוא (הקוראן) אות אזהרה,
55. ומי שיצרעה יזכרנו,
56. אך לא יזכרו אלא אם ירצה אלה. כי רק הוא ראוי ליראה ורק הוא בעל הסליחה.

75

סִוֵּרַת אֶל-קִזְאָמָה תַּחֲזִית הַמֵּתִים

סורה זו נקראת «אֶל-קִזְאָמָה, תַּחֲזִית הַמֵּתִים» משום שהיא פותחת בשבועת אללה ב«יֹם אֶל-קִזְאָמָה», ויכולת אללה לאסוף את העצמות של האדם ולהחיותו פעם שניה ולהביאו לדין על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קארעה 101, ופסוקיה ארבעים. קיבלה את שמה «תַּחֲזִית הַמֵּתִים» מפסוק אחד.

סורת אל-קיאמה 75

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אַשְׁבַּע בַּיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים!
2. וְאַשְׁבַּע בְּנֶפֶשׁ הַמִּיִּסְרֶת אֶת עֲצָמָהּ!
3. הָאֵם הָאָדָם חוֹשֵׁב כִּי לֹא נוֹכַל לְאַסּוֹף אֶת עֲצָמוֹתָיו (וְנַחֲיָה אוֹתָן)?
4. אַכֵּן כֵּן! יְכוּלִים אֲנַחְנוּ לְעַצֵּב מִחֲדָשׁ אֶת פְּרָקֵי אֲצָבָעוֹתָיו.
5. וְאוֹלָם הָאָדָם מִתְעַקֵּשׁ וּמִמְשִׁיךְ לְכַפֹּר,
6. וְשׂוֹאֵל, מִתִּי יוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים?
7. אֵד כְּאֲשֶׁר יִתְמָה הַמִּבְט וְיִדְהֶם (מִמָּה שִׁירָאָה בַּיּוֹם הַדִּין),
8. וְיִלְקָה הָרִיחַ,
9. וְיִאֲסֹפוּ הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ יַחְדָּו,
10. וְיֹאמֶר הָאָדָם בַּיּוֹם הַהוּא, אֵיפֹה הַמִּקְלָט?
11. לֹא וְלֹא! אֵין כָּל מִקְלָט,
12. כִּי רַק אֶצֶל רְבוּנָד בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַמַּעֲוֹן הַקְּבוֹעַ.
13. וְאָמַר לְאָדָם בַּיּוֹם הַהוּא אֶת מָה שֶׁהִקְדִּים לַעֲשׂוֹת וְאֶת מָה שֶׁאַחַר לַעֲשׂוֹת.
14. אַכֵּן הָאָדָם יִהְיֶה בַּיּוֹם הַהוּא עֲדוּת בּוֹ בְּעֲצָמוֹ,
15. וְלוֹ גַּם יָבִיא כָּל תְּרוּץ שֶׁיִּכְלֹ.
16. (הוּי הַנְּבִיא!) אֵל תִּנְיַע אֶת לְשׁוֹנָד לְקֹרֵא אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן בְּזִמּוֹ הַתְּגִלוֹתוֹ לָד), לְמַעַן מֵהָר בּוֹ,¹
17. אַכֵּן עֲלִינוּ אֲסַכְתּוֹ (בְּלִבָּד) וְקִרְיָאֲתוֹ (בְּלְשׁוֹנָד),
18. אֵד בְּקוֹרְאָנוּ אוֹתוֹ (לְפָנֶיךָ בְּאִמְצָעוֹת הַמִּלְאָד ג' יִבְרִיל), עֶקֶב אַחֵר קִרְיָאֲתוֹ (מֵאֲתָנּוּ),
19. אַחֲרֵי כֵן עֲלִינוּ בְּאוּרוֹ.

1. הַהוּרָאָה הַזֶּה מְכוּוֹנֶת לְנִבְיָא מוֹחֲמַד.

20. אָכוּ, אוֹהֲבִים אַתֶּם אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטֵיהֶם,
21. וְתִנְיָחוּ אֶת הָעוֹלָם הַבָּא.
22. (וּבְיוֹם הַדִּין) יִהְיוּ פָּנִים מְזֹהֲרוֹת,
23. מִבִּיטוֹת אֶל רִבּוֹנוֹ,
24. וּפָנִים קוֹדְרוֹת,
25. חוֹשָׁשׁוֹת מִמַּהְלוּמָה אֲשֶׁר תִּשָּׁבֵר לָהֶן אֶת עֲמוּד הַשְּׂדֵרָה.
26. לֹא וְלֹא! כְּאֲשֶׁר תִּגִּיעַ הַנִּשְׁמָה עַד הַגֶּרוֹן,
27. וַיֹּאמֶר, הֵיטֵר רוּפֵא?
28. (וְהַגּוֹסֵס) הִיָּה בְּטוֹחַ כִּי זֶה הוּא הַפְּרוּד (מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה),
29. וְשׁוֹק אֶל שׁוֹק תִּלְכָּת, (מְצוּקֶת סוּף חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַתִּקְשָׁרָה עִם מְצוּקֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא).
30. אֶל רִבּוֹנָד בְּיוֹם הַהוּא הַהוֹבְלָה.

קטע 2

31. הוּ (הַכּוֹפֵר) לֹא הֶאֱמִין וְלֹא הִתְפַּלֵּל,
32. רַק הִכְחִישׁ וּפָנָה עֵרֶף,
33. וַיִּחְזֹר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ מִתְּיָהָר.
34. עָנָשָׁד בָּא וְהִתְקַרֵּב,
35. וְשׁוּב, עָנָשָׁד בָּא וְהִתְקַרֵּב.
36. הַחֲשֵׁב הָאָדָם כִּי יַעֲזֹב חִפְשִׁי לְנִפְשׁוֹ?
37. הֲלֹא הִיָּה רַק טָפָה מְזֹרַע אֲשֶׁר נָפְלַט,
38. וְאַחֵר כֵּד הִיָּה דָם מְעַבָּה, וְכֵד בְּרָאוּ אֱלֹהִים וְעַצְבוּ,
39. וַיַּעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ אֶת שְׁנֵי הַמַּיִינִים הַזָּכֵר וְהַנְּקֵבָה.
40. הָאֵם אֵין הַעוֹשֶׂה אֶת כָּל זֶה יָכֹל לְהַחֲיֹת הַמֵּתִים?

76

סִוֵּרַת אֶל-אֲנָסָאן הָאָדָם

סורה זו נקראת «אֶל-אֲנָסָאן, הָאָדָם» משום שמונח זה מוזכר בפתיחתה. בסורה זו אללה מודיע לנו על בריאת האדם והדרכתו לדרך הטוב ודרך הרע, ואחריות האדם ללכת באזו דרך הוא יבחר.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רחמאן 55, ופסוקיה שלושים ואחד. קיבלה את שמה «הָאָדָם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנסאן 76

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵנוּ וְהַרְחִיבֵנוּ

קטע 1

1. כְּבֵר עֲבַר פֶּרֶק זְמוֹ עַל הָאָדָם אֲשֶׁר בּוֹ אֵין הוּא עֲדִין דְּבַר רֵאיוֹי לְצִיוֹן.
2. אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶה מְעַרְבֶּת, וּלְמַעַן נִסּוּתוֹ, עֲשִׂינוּ אוֹתוֹ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
3. אָכֹן אֲנַחְנוּ הַדְּרַכְנוּ אוֹתוֹ לְדֶרֶךְ הַחַיִּים, אִם יִהְיֶה (מֵאֲמִין) מְכִיר טוֹבָה אוֹ כּוֹפֵר (כְּפוֹי טוֹבָה).
4. לְכוֹפְרִים הוֹעֲדָנוּ שְׂרָשָׁאוֹת עִם אֲזִיקִים וְאֵשׁ הִגִּיהֵנָם.
5. אֲדָ תַמְיָמִי הַדְּרֶךְ יִשְׁתּוּ מְכוֹס (נִיו) אֲשֶׁר נִמְהָלָה בְּקִמְפוֹר,
6. מִמַּעַן אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ יִשְׁתּוּ עוֹבְדֵי אֱלֹהָ, יִפְלְגוּהוּ לְפִלְגִים (כְּרִצּוֹנִים),
7. הֵם מְקִיָּמִים אֶת הַנֶּדֶר וִירָאִים מִפְּנֵי יוֹם שְׁעִנְשׁוּ מְקִיָּה,
8. וְהֶאֱכִילוּ אֶת הַמֵּאֲכָל לְמִרוֹת אֶהֱבֵתָם לוֹ, לְעֵנִי, לִיתוֹם, וּלְאֶסִיר,
9. בְּאוֹמְרָם, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאֲכִילִים אֶתְכֶם לֶשֶׁם אֱלֹהָ. לֹא נִרְצָה מִכֶּם גְּמוּלָה וְלֹא תוֹדוֹת,
10. כִּי אָכֹן יִרָאִים אֲנַחְנוּ מֵאֵת רְבוּנֵנוּ יוֹם עֲצוֹב הִרָה אֶסוֹן.
11. אֱלֹהָ יִשְׁמַר אוֹתָם מִפְּנֵי רַעַת הַיּוֹם הַהוּא וַיִּתֵּן לָהֶם יָפִי וְאוֹר בְּפִנְיָהֶם, וְאֲשֶׁר וְשִׁמְחָה בְּלְבוֹתֵיהֶם,
12. וַיִּגְמַל לָהֶם גּוֹן עֲדוֹן וּמִשִּׁי עַל סִבְלָנוֹתָם.
13. וְשֵׁם יִהְיוּ מְסֻבִּים עַל סִפּוֹת מַגְבָּהוֹת, וְלֹא יִסְבְּלוּ מִלֵּהט הַשֶּׁמֶשׁ וְלֹא מִקָּר מִקְפִּיא,
14. וּקְרוֹבִים עֲלֵיהֶם צִלָּיו, וְאֲשֶׁכּוּלוֹתָיו הֵם בְּהֶשֶׁג הַיָּד,
15. וַיִּסְתַּבְּבוּ בִּינֵיהֶם בְּכֵלִים מְכֻסָּף וּבִגְבִיעֵי זְכוּכִית,
16. זְכוּכִית מְכֻסָּף עֲשׂוּיָה לְפִי מִדָּה,
17. שְׂמִמָּנָה יִשְׁתּוּ מִשְׁקָה נִמְהָל עִם זִנְגָבִיל,

18. מִמַּעַן הַזֶּרֶם שָׁם וְשָׁמוּ «סֶלְסִיל»¹.
  19. וַיִּסְתַּבְּבוּ בֵּינֵיהֶם נְעָרִים עַלְמֵי עַד, בְּרֹאוּתָךְ אוֹתָם תַּחֲשָׁבֵם פְּנִינִים מְפָאֵרוֹת.
  20. וְכַאֲשֶׁר תִּתְּבוֹגֵן תִּרְאֶה נְעִימוֹת וּמַלְכוֹת גְּדוֹלָה.
  21. עֲלֵיהֶם בְּגָדֵי מָשִׁי יִרְקִים וְקִטִּיפָה, וּמִקְשָׁטִים בְּצַמִּידֵי כֶסֶף, וַיִּשְׁקֶה אוֹתָם רְבוּנָם מִשְׁקָה טָהוֹר.
  22. זֶה יִהְיֶה גְמוּלְכֶם, וּמַעֲשֵׂיכֶם יִהְיוּ מְקַבְּלִים.
- קֶטַע 2**
23. הֵן אֲנַחְנוּ הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ מִשְׁמִים אֶת הַקּוֹרְאָן בְּהַמְשָׁד,
  24. וְלָכֵן חֲכָה בְּסִבְלָנוֹת לְמַשְׁפֵּט רְבוּנְךָ, וְאַל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם חוֹטֵא מֵהֶם אוֹ כּוֹפֵר.
  25. וַיִּזְכֹּר אֶת שֵׁם רְבוּנְךָ הַשָּׂכֵם וְהַעֲרַב,
  26. וּמִן הַלֵּילָה סָגַד לוֹ, וְשִׁבְּחָהוּ לְאַרְךָ הַלֵּילָה.
  27. אֵלָה (הַכּוֹפְרִים) אוֹהֲבִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַמְּמַהֲרִים לַחֲלוֹף, וּמִתְעַלְמִים מִיּוֹם כָּבֵד (יּוֹם הַדִּין).
  28. אֲנַחְנוּ בְּרֹאוּנו אוֹתָם, וְחִזְקָנוּ אוֹתָם. אִם נִרְצָה, נוּכַל לְהַחֲלִיפָם בְּאַחֲרִים שְׂכֻמוֹתָם.
  29. זוֹהִי אֲזַכְּרָה! הַחֶפֶץ אִפּוֹא, יִקַּח לוֹ אֶל רְבוּנוֹ שְׂבִיל.
  30. אֵד לֹא תִחַפְּצוּ אֵלָא אִם יִחַפֵּץ אֵלָה. כִּי אֵלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
  31. יִכְנִיס תַּחַת רַחֲמָיו אֶת מִי שְׁיִרְצָה, אֵד לַכּוֹפְרִים הוֹעִיד עֲנֵשׁ מְכַאִיב.

1. סלסביל: משקה ערב; מים זכים וערבים (מתוקים). (רי' מלון שגיב).

77

סוֹרַת אֶל-מוֹרְסָלַת הַרוּחוֹת הַנְּשָׁלְחוֹת

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-מוֹרְסָלַת, הַרוּחוֹת
הַנְּשָׁלְחוֹת» או «המלאכים הנשלחים מן השמים אל
הארץ נושאים את פקודות אללה לבני האדם». הורדה
במכה אחרי סורת אל-הומזה 104, ופסוקיה חמישים.
קיבלה את שמה «הַרוּחוֹת הַנְּשָׁלְחוֹת» מפסוק אחד.

סורת אל-מורסאלאת 77

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּרוּחוֹת הַנְּשַׁלְחוֹת זֶה אַחֲרֵי זֶה,
2. וּבְסוּעָרוֹת סְעוֹר,
3. וּבְמַפִּיצוֹת הַפֶּץ,
4. וּבְמַפְרִידוֹת הַפֶּרֶד,
5. (וּבְמַלְאָכִים) הַמוֹדִיעִים הַחֹזְכָּה,
6. לְהַצְדִּיק אֶת הַעֲנֹשׁ אוֹ לְהַזְהִיר מִמֶּנּוּ.
7. כִּי אֵת אֲשֶׁר הִזְהַרְתָּם מִמֶּנּוּ (יוֹם הַדִּין) בּוֹא יָבוֹא.
8. וְכֹאשֶׁר יִכְבֶּה אוֹר הַכּוֹכָבִים,
9. וְהַשְׁמִים מִתְבַּקְעִים,
10. וְהַהָרִים נִהָרָסִים,
11. וְלִשְׁלִיחִים נִקְבַּע מוֹעֵד.
12. עַד לְאֵיזָה יוֹם אַחֵר הַמוֹעֵד?
13. אֶל יוֹם הַפְּסִיקָה (הַדִּין),
14. הַתִּדַּע מָה יוֹם הַפְּסִיקָה?
15. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמַתְכַּחֲשִׁים.
16. הָאֵם לֹא הִשְׁמַדְנוּ אֶת הָרָאוּשׁוֹנִים?
17. אַחֲרֵי כֵן נִשְׁלַח אַחֲרֵיהֶם אֶת הָאַחֲרוֹנִים?
18. כִּי כֵךְ אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַכּוֹפְרִים.
19. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמַתְכַּחֲשִׁים.
20. הָאֵם לֹא בָּרָאוּ אֶתְכֶם מִמִּים עֲלוּבִים?
21. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתָם בְּמָקוֹם בְּטוֹחַ וּמוֹגֵן,
22. עַד לְמוֹעֵד קִבּוּעַ.
23. וְיִכְלְנוּ לִבְרֹא אוֹתוֹ (לְאָדָם), וּמָה טוֹב הוּא הַיָּכוֹל (אֱלֹהָ).

24. אוי וַאֲבוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
25. הָאֵם לֹא עָשִׂינוּ אֶת הָאָרֶץ כְּמִיכָל,
26. מְכִילָה חַיִּים וּמֵתִים.
27. וְהַצָּבָנוּ עָלֶיהָ הָרִים גְּבוּהִים, וְהִשְׁקִינוּ אֶתְכֶם מִיָּם מְתוּקִים.
28. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
29. לָכוּ אֶל זֶה (הַעֲנֵשׁ) אֲשֶׁר הֵייתֶם מְכַחְשִׁים בּוֹ.
30. לָכוּ אֶל צֶל בַּעַל שְׁלוֹשָׁה סְעִיפִים,
31. שְׁאִינוּ מַצֵּל וְאִינוּ מְגֹן מִלְּהָבָה.
32. כִּי אִם יִירוּ נָצִים כְּמַגִּדִּים,
33. כְּמוֹ הָיוּ גְמָלִים צְהָבִים.
34. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
35. בַּיּוֹם הַזֶּה לֹא יוּכְלוּ לְדַבֵּר,
36. וְלֹא יִרְשׁוּ לְהַצְטַדֵּק.
37. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
38. זֶהוּ יוֹם הַפְּסִיקָה, עִם הָרָאוּשׁוֹנִים נֶאֱסָף אֶתְכֶם.
39. וְאִם בִּינְדְּכֶם תַּחֲבוּלָה נֶגְדִי, נְסוּהָ.
40. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.

קטע 2

41. אַךְ יִרְאִי אֵלֶּה בְּצִלָּים וּמַעֲיֵנוֹת,
42. וּפִירוֹת לָהֶם כְּרִצּוֹנָם.
43. אֲכָלוּ וּשְׁתּוּ וְהִתְעַנְּגוּ כְּגִמּוֹל עַל מַעֲשֵׂיכֶם,
44. כִּי כֵךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.
45. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
46. אֲכָלוּ וְהִתְעַנְּגוּ מֵעַט, כִּי כּוֹפְרִים אַתֶּם.
47. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
48. וּבְהֶאֱמַר לָהֶם, כָּרְעוּ בַּתְּפִלָּה, לֹא יִכְרְעוּ.
49. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
50. לֹאִיזָה אֶמַר אַחֲרֵי זֶה (הַקּוֹרְאָן) יֵאָמְינוּ?

78

סִוֵּרַת אֶן-נְבֵא' הָאֲרוֹעַ הָעָצוּם

סורה זו נקראת «אֶן-נְבֵא'», הָאֲרוֹעַ הָעָצוּם». הארוע העצום הוא שאנשי מכה שאלו זה את זה מה הוא «הקוראן» המודיע על יום הדין אשר הם לא האמינו בבואו.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מעארג' 70, ופסוקיה ארבעים וחמישה. קיבלה את שמה «הָאֲרוֹעַ הָעָצוּם» מפסוק שניים.

סורת אנ-נבא' 78

חלק 30

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אודות מה הם (הכופרים) מתנכחים?
2. אודות הארוע העצום,¹
3. אשר אודותיו הם רבים.
4. לא ולא! מהר ינדע להם.
5. ושוב, לא ולא! עוד ינדע להם.
6. האם לא עשינו את הארץ מקום מנוחה?
7. ואת ההרים כיתדות?²
8. ובראנו אתכם זוגות (זכר ונקבה),³
9. ועשינו את שנתכם למנוחה,⁴
10. ועשינו את הלילה כלבוש המכסה אתכם,
11. ועשינו את היום למחיה,
12. ובנינו מעליכם שבועה (רקיעים) מוצקים,⁵
13. ויצרנו (בהם) מנורה נוצצת (השמש).
14. והורדנו מן העננים מים בשפע,⁶
15. להצמיח בהם תבואות וכל סוגי צמחים,
16. וגנות צופות.⁷

1. הארוע העצום: הקוראן המפואר שהודיע להם על בואו של יום הדין אשר אנשי מכה לא האמינו בשניהם.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 15.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 1 ; סורת אל-אעראף 7 : 119 ; סורת אר-רום 30 : 31 ; וסורת אז-זומר 39 : 6.

4. ר' סורת אל-פורקאן 35 : 47.

5. ר' סורת אש-שמס 91 : 5.

6. ר' סורת אנ-נור 24 : 43 ; וסורת אר-רום 30 : 48.

7. ר' סורת אר-רעד 13 : 4.

17. אָכּוּ, יוֹם גָּזַר הַדִּין הוּא הַמוֹעֵד,
18. הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְתִבְּאוּ בְּקִבּוּצוֹת,¹
19. וְלִשְׁמִים יִפְתְּחוּ שְׁעָרִים רַבִּים,
20. וְהַהָרִים יִפְּצוּ וַיְהִיו כְּמִקְסֵם שְׂוֹא.²
21. גִּיהֶנֶם תִּהְיֶה מֵאָרֶב,
22. אֵלֶיהָ יָשׁוּבוּ הַכּוֹפְרִים,
23. שֵׁם יִשְׁאָרוּ לְדוֹרוֹת רַבִּים,
24. לֹא יִטְעֲמוּ בָּהּ קִרְרִיּוֹת וְלֹא מִשְׁקָה צָחוּחַ,
25. אֶלָּא מִיָּם רוֹתְחִים וְלֶחָה,³
26. כְּתִגְמוּל מִתְּאִים לָהֶם.
27. מִשּׁוּם שֶׁהֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בְּיוֹם הַדִּין,
28. וְכַחַשׁ כִּחְשׁוּ בְּאוֹתוֹתַיִנוּ,
29. וְאוֹלָם אֲנַחְנוּ רָשָׁמְנוּ כָּל דְּבַר בְּפִנְקֵס מַעֲשֵׂיהֶם.
30. טַעֲמוּ מַעֲלֵשׁ זֶה וְאַנְחֲנוּ נוֹסִיף לָכֵם עוֹד עֲנָשִׁים.⁴

קטע 2

31. אוֹלָם לִיִּרְאִים יֵשׁ זְכִיָּה,
32. גָּנִים וְכַרְמֵי עֲנָבִים,
33. וּבְנוֹת זֹוג צְעִירוֹת חֲטוּבוֹת שְׂדִים,⁵
34. וּגְבִיעִים מְלֵאִים מִשְׁקָה טָעִים,
35. וְשֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הַכָּל וְרִיק.
36. זֶה הַגְּמוּל מִרְבוּנְךָ, וּמִתֵּת לִפִּי מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים,
37. מִרְבוֹן הַשְּׁמִים וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, הִרְחֲמֹן, שְׂאִין לְדָבָר אֵלָיו אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ.⁶

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 87.

2. ר' סורת אנ-נמל 27 : 88 ; סורת טא. הא 20 : 105 – 107 ; וסורת אל-קארה 101 : 5.

3. ר' סורת «צ» 38 : 57.

4. ר' סורת «צ» 38 : 58.

5. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; סורת אט-טור 52 : 20 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 35 – 37.

6. ר' סורת אל-בקה 2 : 255 ; וסורת הוד 11 : 105.

38. בְּיוֹם אֲשֶׁר יָקוּמוּ הָרוּחַ (ג' בְּרִיל)¹ וְהַמְלָאכִים שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת. אֵף אֶחָד לֹא יוּכַל לְדַבֵּר זֵוֹלֶת מִי שְׁיִרְשָׁה לוֹ הָרַחֲמָן,² וְאֲשֶׁר יְדַבֵּר אֶת הָאֱמֶת,
39. וְזֶה יִהְיֶה יוֹם הַצִּדֵּק, וְכָל מִי שְׁיִרְצָה לָשׁוּב אֶל רַבּוֹנוֹ יִמָּצֵא לוֹ שָׂבִיל.
40. בְּזֹאת הַזְהָרְנוֹ אֶתְכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָרוֹב, יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יֵרָאֶה הָאָדָם אֶת כָּל מַה שֶּׁעָשָׂה (בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה), אִזּוֹ הַכּוֹפֵר יֹאמַר (בְּגִגּוֹן), הֲלוֹאִי וְנִשְׁאַרְתִּי עֹקֵר.

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 193 - 194.

2. ר' סורת חוד 11 : 105.

79

סִוּרַת אֵן-נְאֻזְעָאָת מִלְאָכִי הַמָּוֶת

סורה זו נקראת «אֵן-נְאֻזְעָאָת, מִלְאָכִי הַמָּוֶת», משום שאללה נשבע בהם ובמלאכים המפרידים (נשמות המאמינים) בעדינות.

הביטוי הזה אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נבא' 78, ופסוקיה ארבעים וששה. קיבלה את שמה «מִלְאָכִי הַמָּוֶת» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאזעאת 79

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בַּמְּלָאכִים הַמוֹשְׁכִים נִשְׁמוֹת הַכּוֹפְרִים בְּאוֹן,
2. וּבַמְּפְרִידִים (נִשְׁמוֹת הַמֵּאֲמִינִים) בְּעֲדִינוֹת,
3. וּבַמְּלָאכִים הַמְּחִישִׁים לְרֹדֶת מִן הַשָּׁמַיִם אֶל הָאָרֶץ,
4. הַמְּמַהֲרִים לְמַלֵּא פְקָדוֹת רְבוּנָם,
5. וְהַמְּכַוְּנִים אֶת הָעֹנֵנִים.
6. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה,¹
7. וְעוֹד רְעִידָה אַחֲרֶיהָ.
8. לְבָבוֹת (הַכּוֹפְרִים) בְּיוֹם הַהוּא רוֹטְטִים,
9. וּמִבְטִיחֵם מִשְׁפָּלִים.
10. (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, הֲאֵם שָׁבִים אֲנַחְנוּ לַחַיִּים כֹּאֲשֶׁר הָיִינוּ?
11. הֲאֵם אַחֲרֵי שֶׁהָיִינוּ עֲצָמוֹת נִרְקָבוֹת?
12. וְהוֹסִיפוּ (בְּגִלוֹן), זֶה חֲזָרָה לְאֲבִדוֹן.
13. וְאוֹלַם צֹנְחָה אַחַת הִיא,²
14. וְהִנֵּה הֵם עֹרִים עַל פְּנֵי הָאָרֶץ.³
15. הֲאֵם בָּא אֱלֹהֶיךָ סִפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסֵא?
16. כֹּאֲשֶׁר קָרָא אֵלָיו רְבוּנוֹ בְּעֶמֶק הַמִּקְדָּשׁ טוֹא,⁴
17. לֵךְ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שָׁמַיִם.
18. וְאָמַר לוֹ, הֲאֵם אַתָּה מוֹכֵן לְהִזְדַּכֵּךְ?
19. וְאֲדַרִּיךְ אוֹתְךָ אֶל רְבוּנְךָ וְתִירָא אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-חאקה 69 : 14 ; סורת אל-מוזמל 73 : 14 ; וסורת אל-פג'יר 89 : 21.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 77 ; סורת אל-אסרא' 17 : 52 ; וסורת אל-קמר 54 : 50.

3. ר' סורת אברההים 14 : 21, ופ' 48 ; סורת אל-כהף 18 : 47 ; וסורת טא. הא 20 : 105.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 12.

20. אַז הָרָאָה לֹו (מוֹסֵא) אֶת הָאוֹת הַגְּדוֹל,¹
21. אַךְ הוּא כָחַשׁ וְהִמָּרָה.
22. וּמָהָר לַפְּנוֹת עָרָף,
23. הוּא אָסַף אֶת בְּנֵי עָמוֹ, וְהִכְרִיז,
24. בְּאוֹמְרוֹ לָהֶם, אֲנִי רְבוּנְכֶם הָעֲלִיּוֹן!²
25. אַז הִכָּה אוֹתוֹ אֱלֹהָ בְּעֵנֶשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הִזָּה וּבְעֵנֶשִׁים כְּבִדִּים בְּעוֹלָם הַבָּא,³
26. וּבִזָּה מָשָׁל וּמוֹסָר לִירָאִים.

קִטְעַ 2

27. הָאֵם קָשִׁים אַתֶּם לְבְרִיָּאָה מִחֹדֶשׁ יוֹתֵר מִן הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר אֱלֹהָ בָּנָה;⁴
28. וְאֵת רְקִיעֵיהֶם רוֹמֵם וְאֲזוֹן?
29. אֶת לַיִלִם הַחֲשִׁיד וְאֵת יוֹמֵם הָאִיר?
30. וְאַחֲרֵי כֵן שָׁטַח אֶת הָאָרֶץ,
31. הוֹצִיא מִתּוֹכָהּ מִיָּמֶיהָ וּמִרְעִיָּה?
32. וְאֵת הַהָרִים הוּא יָצַב,
33. לְהִנָּאֵתָם וְהִנָּאֵת מִקְנֵיהֶם.
34. כְּאֲשֶׁר יָבוֹא הָאָסוֹן הַכָּבֵד (יוֹם הַדִּין),⁵
35. יוֹם בּוֹ יִזְכָּר הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר עָמַל,⁶
36. וְנִגְלָתָה שְׂאוֹל לְכָל אֲשֶׁר יִרְאָה.
37. וְאִזּוֹ מִי שֶׁפָּרַק עַל שָׁמַיִם,
38. וּבַחֲמַר בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה,
39. הִנֵּה שְׂאוֹל הִיא הַפְּעוּז.
40. וְאוֹלָם לְמִי אֲשֶׁר יִרָא לַעֲמֹד בְּפָנָיו רְבוּנוֹ לַדִּין, וּמִנֵּעַ מִנִּפְשׁוֹ אֶת תַּאֲוֹתֶיהָ,
41. גֵּן עֵדֶן יִהְיֶה הַפְּעוּז.

1. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שמוסא הראה לו את המטה אשר נהפך לנחש.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת הוד 11 : 99 ; וסורת אל-קצצ 28 : 41.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 81 ; וסורת ע'אפר 40 : 57.

5. ר' סורת אל-קמר 54 : 46.

6. ר' סורת אל-פג'יר 89 : 23.

42. יִשְׁאַלֻּךְ עַל שְׁעַת הַדִּין, מְתִי עַת בּוֹאָה?
43. מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עָלֶיהָ?
44. רַק רְבוּנְךָ יוֹדֵעַ אֶת מוֹעֲדָה.¹
45. וְאַתָּה רַק מְזַהֵר אֶת הַיָּרֵא מִפְּנֵיהָ.
46. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִרְאוּהָ, יִחְשְׁבוּ כְּאֵלֹו נִשְׁאַרוּ בַּחַיִּים רַק עָרֵב אוֹ בִּקְר.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

80

סִוֵּרַת עֵבֶס קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ

סורה זו נקראת «עֵבֶס, קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ», משום שהיא פותחת בפועל זה אשר אללה תאר בו את התנהגות נביאו כאשר בא אליו עבד-אללה אבן אם מכתום, האיש העוור, ושאל אותו להדריך אותו בזמן שהנביא היה עסוק עם נכבדי קוריש קורא אותם אל האסלאם. הנביא לא אהב מה שעשה אבן אם מכתום וקמט את מצחו ופנה לו את גבו. אללה לא אשר את התנהגות הנביא, לכן הטיף לו שלא לעשות מה שעשה פעם אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נַג' 53, ופסוקיה ארבעים ושניים. קיבלה את שמה «קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ» מפסוק אחד.

סורת עבס 80

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. קִמַּט אֶת מִצְחוֹ וּפָנָה עָרָף,
2. בָּבּוּא אֵלָיו הָעוֹר,¹
3. וּמִי יוֹדֵעַ, אוּלַי יִזְדַּכֵּךְ?
4. אוֹ לְהַזְכֵּר, וְהַזְכָּרוֹן יוֹעִיל לוֹ.²
5. וְאוֹלָם אֶת אֲשֶׁר הִתְעַשֵּׂר,
6. אֶתָּה מִתְפַּנֶּה לוֹ.
7. וְאַיִן אֶתָּה אַחֲרָאִי אִם לֹא יִזְדַּכֵּךְ.
8. וְאוֹלָם זֶה אֲשֶׁר מֵהֵר לָבּוּא אֵלֶיךָ,
9. וְהוּא יִירָא אֶת אֱלֹהֵהּ,
10. אֵינְךָ שֵׁם לֵב אֵלָיו.
11. לֹא וְלֹא! זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) אוֹת הַזְכָּרָה,
12. כָּל הַרוֹצֶה יִזְכֹּר,
13. בְּמַגְלוֹת נִכְבְּדוֹת,
14. נַעֲלוֹת וּמִטְהָרוֹת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן),
15. בְּיַדִּי סוֹפְרִים (מְלַאָּכִים),
16. נִכְבְּדִים וַיִּשְׁרִים.
17. אֲבָדוֹן לְאָדָם! כֶּמָּה שֶׁהוּא כּוֹפֵר!
18. מִמָּה בָּרָא אוֹתוֹ אֱלֹהֵהּ?
19. בָּרָא אוֹתוֹ מִטְּפַת זֶרַע לְפִי תִּכְנִית וּמִדָּה,

1. האיש העוור הוא עבד-אללה אבן אם מכתום שבא אל הנביא ללמדו קוראן ואסלאם, ובשל עוורונו לא ראה שהנביא היה עסוק בהטפה לנכבדי קוריש. הנביא לא מצא לנכון להתפנות אליו, והחליט להמשיך להטיף לנכבדי קוריש בתקווה להביאם אל האסלאם. הפסוקים האלה נועדו להזכיר לנביא ולמוסלמים על חשיבותו של כל בן אדם על אף מעמדו החברתי. אחרי המקרה הזה היה הנביא מוחמד נוהג בכבוד רב באותו עוור, באמרו: «ברוך הבא, אתה האיש אשר בגללו הוכיח אותי ריבוני». ופעם כשהנביא נסע מן אל-מדינה לזמן ארוך מנה אותו למושל של אל-מדינה. 2. בארבעת הפסוקים האלה, אללה מדגיש את חשיבותו של האדם על אף מעמדו החברתי. ר' סורת אל-כהף 18 : 28.

20. וְהִרְאָה לוֹ אֶת שְׁבִיל הַטּוֹב וְהָרַע,¹
21. אַחֵר הַמִּיתוֹ וְקִבֵּר אוֹתוֹ,
22. וְשׁוֹב יְקִימֵהוּ (אֵלְלָה) לְתַחֲיָה אִם יִרְצֶה.²
23. וְאוֹלַם הָאָדָם אֵינוֹ מִתְנַהֵג לְפִי מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ.
24. שְׁיִתְּבוֹנוּן הָאָדָם אֶל מֶאֱכָלוֹ.
25. אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם בְּשֶׁטֶף,
26. אַחֲרֵי כֵן בְּקוֹעַ נִבְקַע אֶת הָאָרֶץ,
27. וְנִצְמִיחַ בָּהּ גִּרְעִין,
28. וְעֹנְבִים וְתִלְתָּן,
29. וְעֲצֵי זֵיתִים וְדִקְלִים,
30. וְגִנִּים עֲבֹתִים,
31. וּפְרֵי וּמִרְעָה,
32. לְהִנָּאתְכֶם וְלְהִנָּאת מִקְנֵיכֶם.
33. וְכֹאשֶׁר יָבוֹא קוֹל הַשָּׁאוֹן,
34. יוֹם בּוֹ יִבְרַח הָאָדָם מֵאֲחִיו,
35. וּמֵאֱמוֹ וּמֵאֲבִיו,
36. וּמֵאֲשֵׁתוֹ וּמִבְּנוֹ,
37. אִזּוֹ יִהְיֶה כָּל אֶחָד דּוֹאֵג לְהַצֵּלֶת נַפְשׁוֹ.
38. בַּיּוֹם הַהוּא פָּנִים מְאִירוֹת,
39. צוֹחֲקוֹת שְׂמֵחוֹת
40. וַיֵּשׁ פָּנִים עָלֵיהֶן אֲבָק,
41. תִּכְסֶּה אוֹתָן אֶפְלָה,
42. אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים הַמִּשְׁחָתִים.

1. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 3.

2. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 259 ; וסורת אר-רום 30 : 20.

81

סִוֵּרַת אֶת-תְּכֻיֵּר הָאֶפֶלַת הַשֶּׁמֶשׁ

סורה זו נקראת «את-תְּכֻיֵּר, האֶפֶלַת הַשֶּׁמֶשׁ» משום שפותחת בבטוי זה המתאר האפלת השמש ביום הדין. הביטוי הזה לא מופיע בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מסד 111, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הָאֶפֶלַת הַשֶּׁמֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת את-תכויר 81

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. כְּאֶשֶׁר הִשְׁמַשׁ תִּקְפֹּל וְתֵאָפֵל,
2. וְכְאֶשֶׁר יִשְׁרוּ הַכּוֹכָבִים,¹
3. וְהַהָרִים יַעֲשׂוּ לְאֶבֶק,
4. וְכְאֶשֶׁר תִּנְטֹשְׁנָה הַנְּאֻקוֹת בְּחֹדֶשׁ הָעֲשִׁירִי לַהֲרִיזוֹ,²
5. וְתֵאֱסָפְנָה חַיּוֹת הַבֵּר (יָמוּתוּ),³
6. וַיַּעֲלוּ מִי הַיָּמִים בָּאֵשׁ,⁴
7. וְהַנְּפֹשׁוֹת לִסּוּגִים תִּחְלַקְנָה (הַמֵּאֲמִין עִם הַמֵּאֲמִין וְהַכּוֹפֵר עִם הַכּוֹפֵר),⁵
8. וְכְאֶשֶׁר הִילָדָה שְׁנִקְבְּרָה בַּחַיִּים תִּשָּׂאֵל,
9. בְּאִיזָה חֲטָא הוּמָתָה?⁶
10. וְכְאֶשֶׁר הַמַּגְלוֹת תִּפְרָשְׁנָה,
11. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִחֲשְׁפוּ,
12. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׂאוֹל תִּדְלַק,
13. וְגַן עֵדֶן יִקְרַב (לַמֵּאֲמִינִים),
14. אִזְ תִּדְעַ עַל נֶפֶשׁ אֶת אֶשֶׁר הִבִּיֵּאָה אֶתָּה.⁷
15. אֲכֹן אֲשַׁבַּע בַּכּוֹכָבִים הַנִּחְבָּאִים,
16. הַנְּעִיעִים וּמִסְתַּתְרִים,
17. וּבִלְיָלָה כְּשֶׁהוּא מִחֲשִׁיד,

1. ר' סורת אל-אנפטאר 82 : 2.

2. הנאקות בחודש העשירי בהריון נזכרות כאן, בגלל חשיבותן הגדולה לבעליהן. אללה מודיע לנו כי ביום הדין, בן אדם יחיה מוכן לותר על כל מה שהוא חשוב ויקר לו כדי להציל את עצמו.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 9.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 7 - 10.

6. רמז למנהג בין אחדים מהשבטים הערביים בתקופה שקדמה לאיסלאם להמית ילדות קטנות בעתות מצוקה ורעב. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 137 ; וסורת אנ-נחל 16 : 58 - 59.

7. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30 ; וסורת אל-קיאמה 73 : 13.

18. **וּבִבְקָר בָּעֵת יָאִיר,¹**
19. **כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) דָּבַר (שֶׁנִּמְסַר לְנִבְיָא מוֹחֲמִיד) עַל יְדֵי שְׁלִיחַ נִכְבָּד (מִלְאָן ג' בְּרִיל),**
20. **בַּעַל כּוֹחַ מְכַבֵּד² אֶצֶל רַבּוֹן כֶּס המְלָכוֹת,**
21. **(הַמְלָאָכִים) יִשְׁמְעוּ לְקוֹלוֹ, וְהוּא נֶאֱמָן.**
22. **אִין הָאִישׁ שְׁלָכְם (מוֹחֲמִיד) מִשְׁנָע,**
23. **וּכְבָּר רָאֵהוּ (הַמְלָאָן גְּבִרְיָאֵל בְּצוּרְתוֹ הַמְלָאָכִית הָאֲמִתִּית בְּפֶעַם אַחֲרֵת), בְּאַפְק הַבְּהִיר,³**
24. **וְלֹא צַר עֵין מְלַגְלוֹת לָכֶם אֶת הַהֲתַגְלוֹת שֶׁהוּא מְקַבֵּל מִשְׁמַיִם.**
25. **וְאִין הוּא (הַקּוֹרְאָן) דְּבִרֵּי שְׁטוֹן אָרוּר.**
26. **לָאֵן אִפּוֹא אַתֶּם הוֹלְכִים?**
27. **אִין הוּא (הַקּוֹרְאָן) אֵלָא הַזְהָרָה לְבְנֵי אָדָם,**
28. **אֵל אֵלָה מְכַסֵּה הָרוּצִים לְהִישִׁיר דֶּרֶכָם (לְפִי הַדְּרָכַת אֱלֹהִים).**
29. **וְאוֹלָם לֹא תִרְצוּ אֵלָא אִם יִרְצָה אֱלֹהִים רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.⁴**

1. ר' סורת אל-ליל 92 : 1 - 2 ; סורת אצי-ציוחא 93 : 1 - 2 ; וסורת אל-אנעאם 96 :

2. ר' סורת אנ-נגים 53 : 5 - 6 .

3. ר' סורת אנ-נגים 53 : 6 - 10 .

4. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 30 ; וסורת את-תכויר 81 : 29 .

82

סִוֵּרַת אֱלֹ-אֶנְפֶּטָאָר הַהֶבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אֶל-אֶנְפֶּטָאָר, הַהֶבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» משום פתיחתה בבטוי זה המתאר הבקעות השמים ביום הדין.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאזעאת 79, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «הַהֶבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפטאר 82

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. כְּאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִתְבַּקְּעוּ,¹
2. וְכְאֲשֶׁר הַכּוֹכָבִים יִפְּזְרוּ,
3. וְכְאֲשֶׁר הַיָּמִים יִתְפָּרְצוּ,
4. וְכְאֲשֶׁר הַקְּבָרִים יִתְּפְּכוּ,
5. אִזְ תִּדְעַ כָּל נֶפֶשׁ אֵת אֲשֶׁר הִקְדִּימָה (מִן) הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים וְהָרָעִים) וּמָה אַחֲרָה.
6. הוּא בֶן אָדָם! מַה הִתְעָה אוֹתָךְ בְּנוֹגַע לְרִבּוֹנָךְ הַנָּדִיב,
7. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָךְ וַיֵּצֵר אוֹתָךְ לְפִי מִדָּה,
8. וּבְכָל צוּרָה אֲשֶׁר רָצָה הִרְפִּיבְךָ.
9. לֹא וְלֹא! אַתָּם תִּכְחֲשׁוּ בְיוֹם הַדִּין,
10. וְאַמְנֵם שׁוֹמְרִים מִמְּקַדִּים עָלֵיכֶם,
11. נִכְבָּדִים כּוֹתְבִים,
12. וְהֵם יוֹדְעִים אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.
13. אֲכֹן הַיִּשְׁרִים בְּנַעֲיֻמוֹת (בְּגֹן עֲדֹן),
14. וְאוֹלֵם הַכּוֹפְרִים בְּגִיהֶנֶם,
15. יֵצְלוּ בָּהּ בְיוֹם הַדִּין,
16. וְהֵם אֵינָם נִעְדָּרִים מִן הָעֶנֶשׁ.
17. וּמִנֵּין לָךְ לְדַעַת אֵת עֲצֻמַת יוֹם הַדִּין?
18. וְשׁוּב מִנֵּין לָךְ לְדַעַת אֵת עֲצֻמַת יוֹם הַדִּין?
19. זֶהוּ הַיּוֹם בּוֹ לֹא תִהְיֶה לְנֶפֶשׁ אַחַת כָּל הַשְּׂפָעָה שֶׁהִיא לְטוֹבַת נֶפֶשׁ אַחֲרָת, וְהַחֲחֻלָּה תִּהְיֶה אוֹתוֹ יוֹם לְאֱלֹהֵה.²

1. ר' סורת אל-מוזמל 73 : 18.

2. ר' סורת אל-פאתחה 1 : 4 ; סורת אל-פורקאן 25 : 16 ; וסורת עיאבר 40 : 16.

83

סִוֵּרַת אֶל-מוֹטָפָּפִין הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשֶׁקֶל וּבַמֶּדָּה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹטָפָּפִין, הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשֶׁקֶל וּבַמֶּדָּה» משום היא פותחת באיום מן אללה בעונש קשה לאלה שמחסרים במשקל. הביטוי «אֶל-מוֹטָפָּפִין» לא נזכר בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-ענכבות 29, ופסוקיה שלושים ותשעה. קיבלה את שמה «הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשֶׁקֶל וּבַמֶּדָּה» מפסוק אחד.

סורת אל-מוטפפין 83

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחוּם

1. אוֹי לַמַּחְסִירִים בְּמִשְׁקַל וּבְמִדָּה,
2. הַנוּטָלִים לְעֶצְמָם בְּקִנּוּתָם מֵאַחֲרִים מִדָּה מְלָאָה,
3. וְאוֹלָם בְּמוֹכָרָם לָהֶם, יַחְסִירוּ בְּמִשְׁקַל וּבְמִדָּה,¹
4. הָאֵם לֹא יַחְשְׁבוּ כִּי יָקוּמוּ לְתַחִיָּה,
5. לְיוֹם עֲצוּם (יוֹם הַדִּין),
6. יוֹם יַעֲמְדוּ בְּנֵי הָאָדָם לִפְנֵי רַבּוֹן הַעוֹלָמִים?
7. לֹא וְלֹא! אוֹלָם פִּנְקַס הָרְשׁוּם שֶׁל הָרִשְׁעִים הוּא בְּ«סֵג'י»,²
8. הַתִּדַּע מֵהוּ «סֵג'י»?
9. זֶהוּ פִּנְקַס רְשׁוּם מְשָׁלָם.
10. אוֹי בְּיוֹם הַהוּא לַמַּכְחִישִׁים,
11. אֲשֶׁר יִכְחֲשׂוּ בְּיוֹם הַדִּין,
12. וְאֵין כּוֹפֵר בּוֹ אֶלָּא עוֹשֵׁק וּפּוֹשֵׁעַ.
13. אֲשֶׁר בִּהְקָרָא לִפְנֵי אוֹתוֹתֵינוּ, יֹאמֶר, אֲגָדוֹת הָרֵאשׁוּנִים.
14. לֹא וְלֹא! מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים שֶׁצָּבְרוּ הֶעָכִירוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם.
15. לֹא וְלֹא! בְּיוֹם הַהוּא יִמְנְעוּ (הַכּוֹפְרִים) מִ(רֵאוֹת) רַבּוֹנָם,
16. וּבִגְיָהֶם יִצְלוּ.
17. אֲזִי יֹאמֶר לָהֶם, זֶהוּ הָעֵנֶשׁ שֶׁבּוֹ כִּפְרָתָם.
18. לֹא וְלֹא! אָכֵן פִּנְקַס הָרְשׁוּם שֶׁל הַיִּשְׁרִים הוּא בְּ«עֲלִיוֹן»,
19. הַתִּדַּע מֵהוּ «עֲלִיוֹן»?
20. זֶהוּ פִּנְקַס רְשׁוּם מְשָׁלָם,
21. רַק הַמְקַרְבִּים (מִבֵּין הַמְלָאָכִים) יִרְאוּהוּ.
22. אָכֵן הַיִּשְׁרִים בְּתוֹךְ נְעִימוֹת,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; סורת אל-אסרא' 17 : 35 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 9.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13.

23. על הכרסות יושבים ומביטים (לראות את רבונם),
24. תכיר בפניהם זהר הנעימות,
25. והם ישקו יין צליל משמר וחתום,
26. בחותם מושק. ולזה ישתוקו המשתוקקים.
27. אשר נמהל במי «תסנים»¹,
28. מענן ישתו ממנו המקרבים (לאללה).
29. אכן אלה אשר פשעו היו צוחקים על המאמינים,
30. ובעוברם על פניהם היו רומזים איש לרעהו,
31. והם היו מתלוצצים עליהם בחוזרם לבתיהם,
32. ובראותם אמרו, אלה הם התועים.
33. ואולם הם לא נשלחו לשומרים עליהם.²
34. ואמנם היום יצחקו אלה אשר האמינו על הכופרים.
35. מעל הכרסות הם מביטים,
36. לראות האם שלם לכופרים כאשר היו עושים?

1. משקה עדנים; מי גן עדן.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 108 - 111.

סִוֵּרַת אֵל-אֲנֶשֶׁקֶאק קְרִיעַת הָרְקִיעַ

סורה זו נקראת «אֵל-אֲנֶשֶׁקֶאק, קְרִיעַת הָרְקִיעַ» משום שהיא פותחת בבטוי «כִּאֲשֶׁר יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם» ביום הדין. באותו יום האדם יקבל את פנקס רישומו מן אללה על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנפטאר 82, ופסוקיה עשרים וחמשה. קיבלה את שמה «קְרִיעַת הָרְקִיעַ» מפסוק אחד.

סורת אל-אנשקאק 84

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּמוּ

1. כְּאֲשֶׁר יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם (בְּיוֹם הַדִּין),
2. וְלִרְבוּנוֹם יִצְיָתוּ כְּפִי שְׁצֻוִי לַעֲשׂוֹת,
3. וְהֶאֱרָץ תִּשְׁטַח,
4. וְתוֹצִיא אֶת אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ וְתִתְרוֹקוּ,
5. וְלִרְבוּנָהּ תִּצְיָת כְּפִי שְׁצֻוְתָהּ לַעֲשׂוֹת.
6. הוּי בֶן הָאָדָם! אֶתָּה עוֹבֵד קֶשֶׁה לְהִגִּיעַ אֶל רְבוּנָךְ, וְאַמְנֵם תִּפְגֹּשׁ אוֹתוֹ (בְּיוֹם הַדִּין).
7. כָּל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסֹר לוֹ פִּנְקָס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו בְּיַד יָמִינוֹ,
8. יִחְשְׁבוּ עִמּוֹ חֲשָׁבוֹן קָל,
9. וְיִחְזֹר אֶל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ שָׁמָּה.
10. וְכָל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסֹר לוֹ פִּנְקָס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו מֵאַחֲרֵי גִבּוֹ,
11. יִקְרָא (בְּיָגוֹן), טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי,
12. וּבְאֵשׁ גִּיהֶנָּם יִצָּלָה,
13. כִּי (בַּהֲיוֹתוֹ בַּחַיִּים) הוּא הָיָה שָׁמָּה בְּבֵיתוֹ,
14. וְהָיָה בְּטוֹחַ שֶׁהוּא לֹא יִחְזֹר אֶל רְבוּנוֹ לְחֲשָׁבוֹן.
15. אוֹלָם רְבוּנוֹ יֵדַע הַכֹּל עָלָיו.
16. אֲשַׁבַּע בְּאֹזֶר בֵּין הָעֲרֻבִים,
17. וּבִלְיָלָהּ וּבְכָל אֲשֶׁר יִסְתִּיר (מִן הַיָּצוֹר),
18. וּבִיָּרִחַ הַמִּלָּא,
19. הֵן אַתֶּם תַּעֲבְרוּ מִשְׁלַב לְשֻׁלַּב,
20. אִזּוּ מֶה לָּהֶם, לֹא יֶאֱמִינוּ,
21. וּבַהֲקִירָא הַקּוֹרְאָן לִפְנֵיהֶם לֹא יִסְגְּדוּ?
22. אָבֵל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר כָּפְרוּ יִכְחָשׁוּ.
23. אִךְ אֱלֹהֵה יוֹדַע הֵיטֵב מֶה שָׁהֶם מִסְתִּירִים,
24. לָכֵן, בְּשֹׁר לָהֶם עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב,
25. בִּלְעָדֵי אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וְעָשׂוּ הַטּוֹב אֲשֶׁר לָהֶם שְׂכָר בִּלְתִּי מִגְּבָל.¹

סֹרֶת אֶל-בִּירוֹג', תַּחֲנוֹת הַשֶּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים

סורה זו נקראת «אֶל-בִּירוֹג'», תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים», משום שאללה נשבע בשמים בעלי התחנות שבהם השמש והירח והכוכבים עוברים.

הורדה במכה אחרי סורת אש-שמש 91, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה «תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים» מפסוק אחד.

סורת אל-בורוג' 85

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשִׁמְיִם הַמְלָאִים תַּחֲנוּת כּוֹכְבִּים,¹
2. וּבִיּוֹם הָעֵתִיד לְבוֹא (יוֹם הַדִּין),
3. וּבְעֵד יַעֲיֵד (בִּיּוֹם הַדִּין) בְּמָה שֶׁרָאָה,²
4. קָלְלָה עַל בְּעָלֵי הַחֲפִירָה,³
5. אֲשֶׁר הִדְלִיקוּ אֵשׁ עִם הַרְבֵּה דָּלֵק,
6. כְּאֲשֶׁר הֵם יָשְׁבוּ סְבִיבָה,
7. וְהֵם עֲדִים בְּאֲשֶׁר עָשׂוּ בְּמֵאֲמִינִים.
8. הֵם הִתְרַגְּזוּ עֲלֵיהֶם בְּגִלּוֹל שְׁהֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ הָעִזּוּז וְרַב-הַתְּהִלָּה,
9. אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ עַד בְּכָל.
10. לְאֵלָה אֲשֶׁר רָדְפוּ הַמֵּאֲמִינִים וְהַמֵּאֲמִינּוֹת וְלֹא חִזְרוּ בָּהֶם בְּתִשׁוּבָה, לָהֶם נֹעֵד הָעֹנֶשׁ שֶׁל הַגִּיהֵנִם וְלָהֶם עֹנֶשׁ הַשְׂרָפָה.
11. אוּלַם לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב מֵיַעַד גּוֹ עַדוֹ שְׁמִתְחַתִּיו זֹרְמִים הַנִּהְרֹת. זֶה הוּא הָאֲשֶׁר הַכְּבִיר.
12. תּוֹקֵף רְבוּנָד חֲזָק.
13. הוּא אֲשֶׁר יִבְרָא (וְיִמִּית), וְיָשִׁיב לְתַחִיָּה (בִּיּוֹם הַדִּין).
14. וְהוּא הַסּוֹלֵחַ וְהָאוֹהֵב,
15. רְבוּן כֹּס הַמַּלְכוּת וְהַמְהֻלָּל.
16. וְהוּא יַעֲשֶׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה.
17. הָאֵם הַגִּיעַ אֶלִּיד סִפּוֹר הַגְּדוּדִים?
18. (גְּדוּדִי) פְּרָעָה וְתִ' מוֹד.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 16 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת אל-נסא' 4 : 41 ; סורת אל-נחל 16 : 89 ; וסורת אל-חג' 22 : 78.

3. בעלי החפירה : הם יוסוף ד'ו נוואס, המלך היהודי בתימן, הוא ואנשיו רדפו את הנוצרים בני ג'יראן והוציאום לחורג בשרפה בחפירה.

19. אַדְּ הַבּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים לְהַכְחִישׁ.

20. אַדְּ אֱלֵלָה מִקִּיף בָּהֶם.

21. זֶהוּ קוֹרְאֵן מִהֶלֶל,

22. שְׁמור בְּלוֹחַ הַשְּׁמִימִי.

86

סִוֵּרַת אֶט-טָאָרְק הַפּוֹכֵב הַנוֹצֵץ

סורה זו נקראת «אֶט-טָאָרְק, הַפּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» משום שאללה נשבע בו בפתירת הסורה. המונח הזה לא נזכר בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-בלד 90, ופסוקיה שבעה-עשר. קיבלה את שמה «הַפּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» מפסוק אחד.

סורת אט-טארק 86

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּשָׁמַיִם וּבְאַט-טֹאֲרֵק!
2. הִתְדַּע מֵהוּ אֵט-טֹאֲרֵק?
3. הוּא הַכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ.
4. עַל כָּל נֶפֶשׁ יֵשׁ מִשְׁגִּיחַ.¹
5. לָכֵן עַל הָאָדָם לִזְכֹּר מִמָּה שֶׁנִּבְרָא.
6. נִבְרָא מִמֵּיִם וּנְשָׁפָכִים בְּרָחֹס,
7. הַיּוֹצְאִים מִבֵּין הַחֲלָצִים וְעֲצָמוֹת הַחֲזָה.
8. וְ(אֱלֹהֵי) זֶכֶל לְהַשִּׁיבוֹ (הָאָדָם לַחַיִּים),²
9. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִבְחַנּוּ הַנִּסְתָּרוֹת (יוֹם הַדִּין),
10. וְלֹא יִהְיֶה לוֹ (לָאָדָם) כּוֹחַ וְלֹא עוֹזֵר.
11. אֲשַׁבַּע בְּשָׁמַיִם וּבְגִשְׁמֵיהֶם הַעוֹבְרִים וְהַחוֹזְרִים,
12. וְהָאֲרֶץ הַנִּבְקָעֶת.
13. זֶהוּ (הַקּוֹרְאֵן) דְּבוּר הַמִּכְרִיעַ בֵּין אָמֶת וְהַבֵּל,
14. וְאֵין הוּא מִהֲתַלּוֹת.
15. אֲכֹן הֵם (הַכּוֹפְרִים) חוֹרְשִׁים מִזְמוֹת,
16. וְאֲנִי אֲזַמֵּם מִזְמוֹת.
17. תֵּן אֲרֶכֶה לַכּוֹפְרִים, הָאֲרֶדֶךְ לָהֶם אֶת הַזְּמַן קִצָּת.³

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

3. ר' סורת לוקמאן 31 : 24.

87

סֹרֶת אֵל-אֱלֹא אֱלֹה הָעֶלְיוֹן

סורה זו נקראת «אֵל-אֱלֹא, אֱלֹה הָעֶלְיוֹן» משום שפתחה בצוו מן אללה לאדם לשבח את רבונו העליון ביותר, אשר ברא את הבריות ותקן את בריאתן. הורדה במכה אחרי סורת את-תכויר 81, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «אֱלֹה הָעֶלְיוֹן» מפסוק אחד.

סורת אל-אעלא 87

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוּ וְהַרְחוּם

1. שִׁבַּח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָעֶלְיוֹן,
2. אֲשֶׁר בָּרָא וְהַשְׁלִים,
3. חֲרָץ וְהִדְרִיד,¹
4. וְאֲשֶׁר הוֹצִיא הָעֶשֶׂב הַיָּרֵק,
5. וְאַחֵר עָשָׂהוּ קֵשׁ יָבֵשׁ כִּהְיָה.
6. אֲנַחְנוּ נִקְרִיא אוֹתְךָ (מוֹחֵמֵד) וְלֹא תִשְׁכַּח,
7. אֵלֶּא כִּי שָׂאֲלָה יִרְצָה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַנֶּגְלָה וְהַנְסֻתָּר.
8. וְנַעֲשֶׂה לָּךְ כָּל עֲנִיָּיִךְ קָלִים.
9. הִזְהַר אֲפֹא כִּי הָאֲזָהְרָה תוֹעִיל,
10. רַק הִירָא יִזְכֵּר,
11. אֵד הָאֲמָלָל מִכָּל יִתְרַחֵק מִמֶּנָּה,
12. אֲשֶׁר יִצְלָה בְּאֵשׁ הַגְּדוֹלָה מִכָּל,
13. שְׂבָה לֹא יָמוּת וְלֹא יִחְיָה.²
14. הִנֵּה הַצְּלִיחַ זֶה אֲשֶׁר יִטְהַר אֶת נַפְשׁוֹ,
15. וְיִזְכֵּר אֶת שֵׁם רַבּוֹנוֹ וְיִתְפַּלֵּל.
16. וְאוּלַם אַתָּם מַעֲדִיפִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
17. אֵד הָעוֹלָם הֵבֵא טוֹב יוֹתֵר וְנִנְחָחִי.
18. כִּד רְשׁוּם בְּמַגְלֹת הַקֶּדֶם מוֹנִיּוֹת,
19. מַגְלֹת שֶׁל אֲבִרָא הִים וּמוֹסָא.³

1. ר' סורת טא. הא 20 : 50.

2. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 77 ; וסורת פאטר 35 : 36.

3. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 36 - 42.

88

סִוֵּרַת אֶל-עֶ'אֶשְׁיָה יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף

סורה זו נקראת «אל-ע'אש'יָה, יום הדין האופף» את
הבריות בפחד עצום, משום פתיחתה במונח זה.
המונח, «ע'אש'יָה» נזכר בסורת יוסוף 12 : 107.
הורדה במכה אחרי סורת אד'-ד' אריאת 51, ופסוקיה
עשרים וששה. קיבלה את שמה «יום הדין האופף»
מפסוק אחד.

סורת אל-ע'אשיה 88

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

1. הָאֵם הִגִּיעַ אֵלַיךְ דְּבַר יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף?

2. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַפְּנִים (שֶׁל הַכּוֹפְרִים) מְשֻׁפָּלִים,

3. עֲמָלִים מִתְעַיִפִים,

4. יִצְלוּ בְּאֵשׁ לוֹהֶטֶת,

5. יִשְׁקוּ מִמַּעַיֵן רוּתַח,¹

6. וְאִין לָהֶם מֵאֶכֶל אֶלָּא מִן חֲקוּץ,

7. לֹא יִשְׁמִין וְלֹא יוֹעִיל בִּפְנֵי רָעַב.

8. אוֹלָם אוֹתוֹ יוֹם יִהְיוּ פְּנִים מִתְעַנְּגִים,

9. מִרְצִים מִמָּה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,

10. בְּגֵן נֶעְלָה,

11. וּבֹ לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבַרִי הֶבֶל וְרִיק,²

12. בְּתוֹכוֹ מַעֲיָן שׁוֹטֵף,

13. עִם עֲרֻשׁוֹת מוֹרְמוֹת,

14. וּגְבִיעִים מְלֵאִים וּמוֹכְנִים לְשִׁתְיָה,

15. וְכָרִים עֲרוּכִים,

16. וּשְׁטִיחִים פְּרוּשִׁים.

17. הָאֵם לֹא יִבִּיטוּ אֶל הַגְּמָלִים אֵיךְ נִבְרָאוּ?

18. וְאֵל הַשָּׁמַיִם אֵיךְ הוּרְמוּ?³

19. וְאֵל הַהָרִים אֵיךְ הִצְבּוּ?

20. וְאֵל הָאָרֶץ אֵיךְ שִׁטְחָה?

21. הִזְהַר אִפּוֹא כִּי אֶתְהָ מִזְהִיר הַנֶּדֶד.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת מרים 19 : 62 ; סורת אט-טור 52 : 23 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 25 - 26.

3. ר' סורת קאף 50 : 6.

22. **אִין אַתָּה שְׁלִיט עָלֶיהֶם,¹**
23. **וְאַשֶׁר לְאַלֶּה שְׁפָנוּ עָרְךָ וְכִפְרוּ,²**
24. **אוֹתָם יַעֲנִישׁ אֱלֹהֶ בְּעֶנֶשׁ הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר,**
25. **אָכֵן אֵלֵינוּ תִשׁוּבָתָם,**
26. **וְאִזּוּ נַעֲשֶׂה לָהֶם אֶת חֲשׁבוֹנָם, (וְנִשְׁלַם לָהֶם אֶת הַמִּגְיַע לָהֶם).**

1. ר' סורת קאף 50 : 45.

2. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 31 - 32.

89

סִוֵּרַת אֶל-פֶּגֶר עֲמוּד הַשָּׁחַר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּגֶר», עמוד השחר, משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעמוד השחר. הביטוי «אל-פג'ר» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 187 ; סורת אל-אסרא' 17 : 78 פעמיים ; סורת אנ-נור 24 : 58 ; וסורת אל-קדר 97 : 5. הורדה במכה אחרי סורת אל-ליל 92, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «עמוד השחר» מפסוק אחד.

סורת אל-פג'ר 89

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּעַמּוּד הַשַּׁחַר,
2. וּבַעֲשָׂרַת הַלֵּילוֹת,¹
3. וּבִכְפָּל וּבִיחִיד,²
4. וּבִלְיָלָה כְּאֲשֶׁר יַחֲשִׂיד!
5. הָאֵם אֵין בְּכָל זֶה שְׁבוּעָה לְבַעַל תְּבוּנָה?
6. הָאֵם לֹא רָאִיתָ אֵיךְ עָשָׂה רְבוּנְךָ בְּבִנִי עָאד,³
7. וּבְאָרֶם בְּעֻלַּת הָעַמּוּדִים,⁴
8. אֲשֶׁר לֹא נִבְּנָה בְּאֶרֶץ כְּמוֹהָ.
9. וּבְבִנִי ת'מוּד אֲשֶׁר חָצְבוּ בְּסֻלְעִים בְּעַמְק,⁵
10. וּפְרָעָה בַּעַל הַיְּתֻדוֹת (הַגְּדוּדִים).
11. אֲשֶׁר פָּרְקוּ עַל שְׁמַיִם בְּאֶרֶץ,
12. וּמִלְאוּהָ שְׁחִיתוֹת,
13. וְהִשְׁלִיט עֲלֵיהֶם רְבוּנְךָ שׁוֹט שֶׁל עֲנָשׁ.
14. כִּי רְבוּנְךָ עוֹמֵד עַל הַמִּשְׁמֶר תָּמִיד.
15. אֲשֶׁר לָבָן אָדָם, אִם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְכִבֵּד אוֹתוֹ וְנָטָה לוֹ חֶסֶד, יֹאמֶר,
- רְבוּנִי כִּבֵּד אוֹתִי,⁶
16. אֵד אִם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְחֶסֶד מִמֶּנּוּ מְזוֹנוֹ, הוּא יֹאמֶר, רְבוּנִי הַשְׁפִּיל אוֹתִי.

1. אלה עשרת הימים הראשונים של החודש ד'ו אל-חג'יה, עונת העליה לרגל למכה. ישנה גירסה האומרת, הם עשרת הימים האחרונים בחודש רמצי'אן.

2. הכפל והיחיד, היחיד הוא יום ערפה התשיעי של ד'ו אל-חג'יה, והכפל הוא יום הקרבת הקורבנות העשירי של ד'ו אל-חג'יה. ר' סורת אל-בקרָה 2 : 203.

3. עָאד : ר' סורת אל-אעראף 7 : 65.

4. יֵשׁ שְׁגוּרִסִּים כִּי «אָכֵס» הוּא שֶׁבֶט מִבְּנֵי עָאד, וְאוּלַם אַחֲרֵים חוֹשְׁבִים כִּי זֶה שֵׁם עִיר בַּחצִירְמוֹת. ר' סורת אל-חֶאקָה 69 : 7 - 10 ; סורת אל-אעראף 7 : 69 ; וסורת פּוּצֻלַת 41 : 15.

5. ר' סורת אֶש-שׁוּעֵרָא' 26 : 149.

6. ר' סורת אל-מוֹאֲמָנוֹן 23 : 55 - 56.

17. לא וְלֹא! וְאוֹלָם אַתֶּם לֹא תִכְבְּדוּ אֶת הַיְתוֹם,
18. וְלֹא תִתְּחַדּוּ לְהַאֲכִיל אֶת הַמִּסְכֵּן,
19. וְתֹאכְלוּ אֶת הִירְשָׁה לֹלֵא גְבוּל,
20. וְתֹאֲהָבוּ אֶת הַחֹן אֲהָבָה עֲזָה,
21. לֹא וְלֹא! כְּאֶשֶׁר הָאֶרֶץ תִּתְהַרֵס עַד הַיָּסוֹד,
22. וַיָּבֹא רְבוּנֶךָ וְהַמְלָאָכִים עֹמְדִים שׁוּרֹת שׁוּרֹת (כְּדִי לְשַׁפֵּט בֵּין בְּנֵי אָנוּשׁ),
23. וַיּוֹבֵא בָיוֹם הַהוּא גִיהֶנֶם, וּבָיוֹם הַהוּא יִלְמַד הָאָדָם לָקַח, וַיִּנָּסֶה לַחֲזֹר בְּתִשְׁבּוּבָה, אֲדָּ כָּל זֶה לֹא יוֹעִיל לוֹ.
24. אֲזִי יֹאמֶר, מִי יִתֵּן וְהִקְדַּמְתִּי מַעֲשִׂים טוֹבִים לַחַיִּי (בְּעוֹלָם הַבָּא).
25. אָכֵן, אוֹתוֹ יוֹם לֹא יִהְיֶה עֹנֵשׁ קִשָּׁה כְּעֹנֵשׁוֹ (שֶׁל אֱלֹהָ),
26. וְלֹא יוֹכֵל אִישׁ לְאַסֹּר בַּכָּבָלִים כְּפִי שֶׁהוּא כּוֹבֵל.
27. הוּי הַנֶּפֶשׁ הַשְּׁלֵוָה!
28. שׁוּבִי אֶל רְבוּנֶךָ שְׂבַעַת רָצוֹן וּרְצוּיָה (לְאֱלֹהָ),
29. וְהִצְטַרְפִּי אֶל עֹבְדֵי,
30. וְהִכְנָסִי אֶל גְּנִי.

90

סִוֵּרַת אֶל-בְּלָד הָעִיר (מִכָּה)

סורה זו נקראת «אֶל-בְּלָד, הָעִיר (מִכָּה)», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעיר הקודש מכה. הביטוי «אֶל-בְּלָד» נזכר בסורת אל-בַּקֵּרָה 2 : 126 ; סורת אבראהים 14 : 35 ; סורת אנ-נַמַּל 27 : 91 ; וסורת את-תִּין 95 : 3. הורדה במכה אחרי סורת קאף 50, ופסוקיה עשרים. קיבלה את שמה «הָעִיר» מפסוק אחד.

סורת אל-בלד 90

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהֶרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּעִיר הַזֶּה (מִכָּה),
2. וּכְשֶׁאַתָּה (מוֹחֲמֵד) תִּהְיֶה חֲפָשִׁי לַעֲשׂוֹת כָּאוֹת נִפְשֶׁךָ בְּעִיר זֶה.¹
3. וּבְמוֹלִיד וְהַנוֹלָד.²
4. וּכְבֹר בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם בְּעֶמֶל (וְלַעֲמֹל).
5. הַחוֹשֵׁב הוּא שְׁלֹא יוּכַל לוֹ אִף אֶחָד.
6. הוּא אוֹמֵר, כְּבֹר הוֹצֵאתִי הוֹן רַב.
7. הַחוֹשֵׁב הוּא שְׁלֹא רָאָה אוֹתוֹ אִף אֶחָד?
8. הֲאִם לֹא עָשִׂינוּ לוֹ עֵינִים,
9. וְלָשׁוֹן וּשְ�פָתַיִם,
10. וְהַנְחִינוּ אוֹתוֹ לִשְׁנֵי הַשְּׂבִילִים? (שְׂבִיל הַטּוֹב וּשְׂבִיל הָרָע).³
11. וְאוֹלָם הוּא לֹא הִתְאַמָּץ לַעֲבֹר אֶת הַמִּכְשׁוֹל,
12. הַתִּדְעַ מֶה הוּא הַמִּכְשׁוֹל?
13. שְׁחֹרֹר עֶבֶד,
14. אוֹ הָאֹכֵלָה בְּזִמְן שֶׁל רָעַב,
15. יָתוֹם בְּעַל קֶרֶבָה,
16. אוֹ מִסְכֵּן שָׁאִין לוֹ כְּלוּם.
17. נוֹסֵף לְכָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים הָאֵלֶּה, הִיָּה מַאֲלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיַּעֲצוּ אָדָם לַרְעוּהוּ סִבְלָנוֹת וְרַחֲמִים,⁴
18. וְאֵלֶּה הֵם אֲנָשֵׁי הַיָּמִין (בְּרִי מִזֵּל אֲשֶׁר יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן),
19. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם אֲנָשֵׁי הַשְּׂמָאֵל (רְעֵי מִזֵּל),
20. (עֲנִשָּׁם יִהְיֶה) אֵשׁ נְעוּלָה עֲלֵיהֶם.

1. אללה עשה ממכה עיר קדושה ומובטחת. אומנם הפסוק מבשר שאללה יתיר לנביא מוחמד להוציא לחורג כמה מאויביו בתחומי מכה הקדושה כאשר ישחרר אותה בעתיד. השחרור קרה בשנת 630.

2. הכוונה לאדם והבנים שלו.

3. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 2 - 3.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 19 ; וסורת אנ-נחל 16 : 97.

91

סִוֵּרַת אֵשׁ-שֶׁמֶס׃ הַשֶּׁמֶשׁ

סורה זו נקראת «אֵשׁ-שֶׁמֶס׃, הַשֶּׁמֶשׁ», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בשמש והאור שלה בשעות הבוקר הבהירות והירח המופיע אחרי שקיעת השמש. הורדה במכה אחרי סורת אל-קדר 97, ופסוקיה חמשה-עשר. קיבלה את שמה «הַשֶּׁמֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת אש-שמש 91

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמָן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשֵׁמֶשׁ וְאוֹרָה בְּשַׁעַת הַבֹּקֶר הַמְּאַחֲרֶת,
2. וּבִירַח כְּאֶשֶׁר יָבוֹא בְּעִקְבוֹתֶיהָ,
3. וּבִיּוֹם בְּגִלוֹתוֹ אוֹתָהּ,
4. וּבִלְיָלָהּ בְּכִסּוֹתוֹ אוֹתָהּ.
5. וּבְשִׁמְסִים וּבּוֹרְאִים,¹
6. וּבְאַרְצָהּ וּשְׁוֹטְחָהּ,
7. וּבִנְפֶשׁ וּבְמִי שֶׁהִשְׁלִים אֶת בְּרִיאָתָהּ,²
8. וְגִלָּהָ לָהּ אֶת שְׁבִיל הַכְּפִירָה וְאֶת שְׁבִיל הָאֱמוּנָה!
9. אֲכַן הַצְּלִיחַ זֶה אֶשֶׁר זָכָה אוֹתָהּ,³
10. וְכָשֶׁל זֶה אֶשֶׁר הִשְׁחִית אוֹתָהּ.
11. כִּחְשׁוּ בְּנֵי עַם תְּמוּד וְהָיוּ מְאֹד רָשָׁעִים,
12. כְּאֶשֶׁר קָם מִתּוֹכָם הָאֱמֶלֶל בְּיוֹתֵר.⁴
13. אִזּוֹ אָמַר לָהֶם שְׁלִיחַ אֱלֹהֵהּ (צֹאֲלָח), הִנִּיחוּ לִנְאֻקָּהּ שֶׁל אֱלֹהֵהּ לְשִׁתּוֹת אֶת מִנֵּת חֲלָקָהּ.
14. אֲדָּהֵם לֹא צִיָּתוֹ לוֹ וְעִקְרוּהָ. רַבּוֹנָם כָּעַס עָלֵיהֶם וְהִמִּיט עֲנָשׁוֹ עָלֵיהֶם כִּי חֲטְאוּ, וְהִשְׁמִיד אֶת כָּלָם.
15. לֹלֵא דְאָגָה לְאַחֲרִיתָם.

1. ר' סורת אד'ד' אריאת 51 : 47 - 48.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 30.

3. ר' סורת אל-אעלא 87 : 14 - 15.

4. ר' סורת אל-קמר 54 : 29.

92

סִוֵּרַת אֵל-לַיִל הַלֵּילָה

סורה זו נקראת «אֵל-לַיִל, הַלֵּילָה», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בלילה כשהוא מכסה את העולם מסביב. הורדה במכה אחרי סורת אל-אעלא 87, ופסוקיה עשרים ואחד. קיבלה את שמה «הַלֵּילָה» מפסוק אחד.

סורת אל-ליל 92

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּחֶשֶׁד הַלֵּילָה כְּאֶשֶׁר יִכְסֶה אֶת הָעוֹלָם,
2. וּבְאוֹר הַיּוֹם כְּאֶשֶׁר יֹאִיר אֶת הָעוֹלָם,
3. וּבְבוֹרָא אֶת הַזָּכֶר וְאֶת הַנְּקֵבָה.¹
4. כִּי אָכֵן שׁוֹנִים מֵאַמְצִיכֶם.
5. אֲשֶׁר לָמִי שֶׁתּוֹרֵם וַיֵּרָא אֶת אֱלֹהֵה,
6. וּמֵאַמִּין בִּיחּוּד אֱלֹהֵה וְהַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד,
7. נִדְרִיד אוֹתוֹ לְשִׁבִּיל הַטּוֹב שֶׁל גֵּן הָעֵדֶן.
8. אֲדָ לְעֹשִׁיר הַקִּמְצוֹן,
9. וְהַמְכַחֵשׁ בִּיחּוּד אֱלֹהֵה וְהַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד,
10. נִדְרִיד אוֹתוֹ לְשִׁבִּיל הָרַע שֶׁל הָאֵשׁ.²
11. וְלֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנֹו כְּאֶשֶׁר יִשְׁלַךְ לְגִיהֶנֶם.
12. אָכֵן עָלִינוּ הַהִדְרָכָה (לְדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר).³
13. כִּי לָנוּ הָעוֹלָם הַבָּא וְהָעוֹלָם הַזֶּה.
14. הִנְנִי מִזְהִיר אֶתְכֶם אִפּוֹא מִפְּנֵי אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
15. יִצְלָה בָּהּ רַק הָאִמְלָל מִכָּל,
16. אֲשֶׁר הִכְחִישׁ וּפָנָה עֲרָף,
17. אוֹלָם יֶרְחַק מִמֶּנָּה יֵרָא אֱלֹהֵה,
18. אֲשֶׁר יִתֵּן הוֹנֹו לְמַעַן יִזְדַּכֵּד,
19. לֹא כְּגִמְלֵוֹת חֶסֶד לָמִי שֶׁהוּא עֹשֶׂה לוֹ חֶסֶד מִקֶּדֶם,
20. רַק לְמַעַן בִּקְשׁוּ פָּנֵי אֱלֹהֵה הָעֲלִיוֹן,
21. לְבִסּוֹף יִשְׁבַּע רָצוֹן.⁴

1. ר' סורת אדי-ד'אריאת 51 : 49 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 110.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 9.

4. הפסוקים 17 - 21 הורדו בגלל אבו-בקר אצ-צדיק אשר הוציא הונו העצום למען שחרור העבדים שקבלו את האסלאם במכה, אמנם סבלו מאוד על ידי אדוניהם הכופרים, וגם לפרנסת עניי המוסלמים. הוא עשה כל זה ועוד יותר לשם שמים.

93

סִוֵּרַת אֶצֶ' - צ'וּחָא שְׁעַת הַבִּקֵּר הַמְּאַחֶרֶת

סורה זו נקראת «אֶצֶ' - צ'וּחָא, שְׁעַת הַבִּקֵּר הַמְּאַחֶרֶת», משום היא פותחת בשבועת אללה ב«אֶצֶ' - צ'וּחָא». הורדה במכה אחרי סורת אל-פג'ר 89, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «שְׁעַת הַבִּקֵּר הַמְּאַחֶרֶת» מפסוק אחד.

סורת אצי-צ'וחא 93

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּשַׁעַת הַבֶּקֶר הַמְּאַחֶרֶת,
2. וּבִלְיָלָה אֲשֶׁר יַחֲשִׁיד וַיִּשְׁקֹט.¹
3. כִּי רְבוּנְךָ לֹא זָנַח אוֹתְךָ (מוֹחֲמֵד) וְלֹא שָׁנָא אוֹתְךָ,
4. וְהָאֲחֵרִית תִּיטִיב לָךְ מִהֲרָאשִׁית,²
5. וְרְבוּנְךָ יַעֲנִיק לָךְ עַד שְׁתַּהֲיָה מְרָצָה.³
6. הֲלֹא מִצָּאָד יָתוּם וְהַחֲסָה אוֹתְךָ?⁴
7. וּמִצָּא אוֹתְךָ שְׁאִינְךָ יוֹדַע אֶת הַקּוֹרְאָן וְהָאֲמוּנָה בְּאֵלָלָה וְהַדְרִיךְ אוֹתְךָ אֲלֵיהֶם?⁵
8. וּמִצָּא אוֹתְךָ עָנִי וְהַעֲשִׂירְךָ?
9. לָכֵן אֶת הַיָּתוּם אֵל תִּדְכָּא,
10. וְאֶת הַקְּבָצוֹן אֵל תִּגְרֹשׁ,
11. וְאֲשֶׁר לַחֲסָדֶי רְבוּנְךָ הַרְבֵּה לְדַבֵּר.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96 ; וסורת אל-ליל 92 : 1 - 2.

2. בעולם הבא ייטב לך מאשר בעולם הזה. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 79.

4. אביו של הנביא נפטר כחודשים לפני שהנביא נולד, ואמו נפטרה כשהוא היה בן שש שנים. ובסוף אסף אותו אל בני משפחתו הדוד שלו, אבו טאלב.

5. ר' סורת אש-שורא 42 : 52.

94

סִוֵּרַת אֶשׁ-שָׁרָח הָאֶרֶת הַלֵּב

סורה זו נקראת «אֶשׁ-שָׁרָח», או «שרח אצ-צדר, הָאֶרֶת הַלֵּב» של הנביא באור האמונה והאסלאם. אללה פותח את הסורה בהזכירו לנביאו מוחמד חסדי אללה אשר נטה לו. החסד החשוב ביותר הוא הארת לבו של הנביא באור האמונה והאסלאם.

הורדה במכה אחרי סורת אצ'-צ'וחא 93, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הָאֶרֶת הַלֵּב» מפסוק אחד.

סורת אש-שרח 94

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הלא הארנו¹ לך את לבד²,
2. ונסר מעליך את מעמסתך,
3. אשר העמיסה לעינך על גבך,
4. והעלינו לך את זכרך?
5. אכן עם הכבד יבוא הקל.
6. אכן עם הכבד יבוא הקל.
7. וכאשר תתפנה נצב לעבד רבונך,
8. ואל רבונך תפנה.

1. אללה מלא את לבו של הנביא, אימונה, נבואה, חוכמה, וידע.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 125.

95

סִוֵּרַת אֶת-תֵּיִן הַתְּאֲנִים

סורה זו נקראת «אֶת-תֵּיִן, הַתְּאֲנִים», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בתאנים ובזיתים נוסף לשני מקומות קדושים: ליהודים «טור סִינִיִן» ולמוסלמים «עִיר מִבְּטָחִים מִכָּה».

הורדה במכה אחרי סורת אל-בורוג' 85, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַתְּאֲנִים» מפסוק אחד.

סורת את-תין 95

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֶשְׁבַּע (בְּאַרְץ) הַתְּאָנִים וְהַזִּיתִים,¹
2. וּ(בְהַר) טוֹר סִינִי,²
3. וּבְעִיר מִבְּטָחִים זוֹ (מִכָּה),³
4. כָּבֵר בָּרָאנוּ אֶת הָאָדָם בְּצוּרָה מְשֻׁלָּמֶת,
5. אֵךְ נוֹכַל לְהוֹפְכוֹ לְדֶרְגָה הַנְּחוּתָה בְּיוֹתֵר (לְשִׁלַּח אוֹתוֹ לְגִיּהֵם בְּגִלְלָה כְּפִירָתוֹ בְּאֱלֹהָ),
6. בְּלַעַדִּי אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים, לָהֶם שְׁמוֹר שְׁכָר בְּלִתִּי מִגְּבָל.
7. מָה עוֹד יִנְיַעַךְ לְכַחַשׁ בְּדִין?
8. הָאֵם אֵין אֱלֹהָ הַשּׁוֹפֵט בְּשׁוֹפְטִים?

1. ארץ התאנים והזיתים, היא ארץ פלסטיין ובית אל-מקדס שבה נולד המסיח עיסא בן מרים (המשיח הנוצרי) והורד אליו האנגיל.

2. טור סיני הוא המקום אשר בו אלהה הוריד התורה אל מוסא (משה).

3. הכוונה היא לעיר מכה, שכל באי שעריה יהיו בטוחים גם מפני אויב שלא יגע בהם בהיותה עיר המקדש הערבי. ומעל לכל זה היא עיר המולדת של הנביא מוחמד והאסלאם, והמקום שבו הורד הקוראן מן השמים אל הנביא מוחמד. בשלושת הפסוקים האלה, אלהה מראה את הקשר הרוחני בין שלוש הדתות שגלה לאנושות כולה. היינו, היהדות, הנצרות, והאסלאם.

96

סִוֵּרַת אֵל-עֶלֶק טַפַּת הַדָּם

סורה זו נקראת «אֵל-עֶלֶק, טַפַּת הַדָּם» משום שאללה הודיע לנו על החומר שממנו ברא את האדם. נוסף לזאת הסורה פותחת בצוו לנביאו מוחמד לקרוא בשם ריבונו. לקרוא קוראן ולקרוא לאנשים לקבל את האסלאם. חמשת הפסוקים הראשונים הורדו אל הנביא מוחמד מן השמים במערת הר חרא' בקרבת מכה. הורדה במכה, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «טַפַּת הַדָּם» מפסוק שניים.

סורת אל-עלק 96

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּס

1. קְרֵא בְּשֵׁם רְבוֹנָד אֲשֶׁר בָּרָא!
2. בָּרָא אֶת הָאָדָם מְטַפַּת דָּם קְרוּשׁ.¹
3. קְרֵא! וְרְבוֹנָד הוּא הַנָּדִיב מִכָּל.
4. אֲשֶׁר לָמַד (אֶת הָאָדָם) לִכְתֹּב בְּעֵט.
5. לָמַד אֶת הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר מַעֲוֹלָם לֹא יָדַע.
6. לֹא וְלֹא! הָאָדָם יִפְרָק עַל שְׁמִים,
7. בְּרִאוֹתָו כִּי הוּא מְאוּד עֲשִׂיר.
8. אָכֵן אֵל רְבוֹנָד הַשִּׁיבָה (בְּיוֹם הַדִּין).
9. מֶה דַּעְתָּד עַל הָאִישׁ הַמוֹנֵעַ,²
10. עֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהָ) מִלְּהַתְפַּלֵּל.
11. אוֹ אִם הוּא מִזְמִין אַחֲרִים לְאַרְח מִיִּשְׁרָיִם,
12. אוֹ אִם צָנָה עַל יִרְאֵת אֱלֹהָ!
13. מֶה תִּחְשַׁב אִם (הַמוֹנֵעַ) הוּא כּוֹזֵב וְסוֹטָה?
14. הֲאִינוּ יוֹדַע כִּי אֱלֹהָ רוֹאֶה?
15. אָכֵן, אִם לֹא יִפְסִיק, נִתְפַּשׁ אוֹתוֹ בְּצִיצִית רֹאשׁוֹ,
16. צִיצִית רֹאשׁ כּוֹזֶבֶת וְחוֹטֵאת.
17. וְאִזּוֹ יוֹכַל לְהַזְעִיק לְעֲזָרְתוֹ אֶת אֲנָשָׁיו,
18. נִזְעִיק אָנוּ אֶת מִלְּאָכֵי הַחֲבָלָה (שׁוֹעֲרֵי גִיהֶנֶם).
19. לֹא וְלֹא! אֵל תִּשְׁמַע לְקוֹלוֹ וְסָגַד וְהִתְקַרֵּב (אֵל רְבוֹנָד).

1. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

2. הפסוקים מפה ועד סוף הסורה הם התראה ונויפה באבו ג'הל, האויב המובהק של הנביא מוחמד. אבו ג'הל נהרג בקרב בדר בשנה שנים להגירה אל מדינה.

سورة القدر

97

סורת אל-קדר ליל הקבוד

סורה זו נקראת «אל-קדר, הקבוד», משום שהיא פותחת בבטוי זה שמופיע שלוש פעמים בקוראן. הלילה הזה נחשב ללילת כבוד משום שהקוראן הורד מן השמים אל הנביא מוחמד באותו לילה. הביטוי הזה במובן «הקבוד» נזכר שלוש פעמים בקוראן. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91, סורת אל-חג' 22 : 74, וסורת אז-זומר 39 : 67. הורדה במכה אחרי סורת עבס 80, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «ליל הקבוד» מפסוק אחד.

סורת אל-קדר 97

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אָנוּ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ (הַקוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּלִילַת אֶל-קַדֵּר (לֵיל הַכְּבוֹד),¹
2. וַיְמַה אַתָּה יוֹדֵעַ עַל לִילַת אֶל-קַדֵּר?
3. לִילַת אֶל-קַדֵּר יוֹתֵר טוֹב מֵאֶלֶף חֲדָשִׁים, (וְהַמַּעֲשֶׂה הַטוֹב בְּאוֹתוֹ לִילָה יוֹתֵר טוֹב מֵעֲבוֹדַת אֶלֶף חֲדָשִׁים בְּלִי לִילַת אֶל-קַדֵּר).
4. הַמַּלְאָכִים וְהָרוּחַ (מִלְאֲךָ ג' בְּרִיל) יוֹרְדִים בּוֹ מִן הַשָּׁמַיִם בְּרִשּׁוֹת רַבּוֹנָם לְכָל פְּקָדָה.
5. שְׁלוֹם הוּא עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 185, וסורת אד-דוח'אן 44 : 3.

98

סֹרֶת אֶל-בֵּינָה הַהֹכְחָה

סורה זו נקראת «אֶל-בֵּינָה, הַהֹכְחָה» משום שהיא פותחת בביטוי זה בפסוק אחד.
הורדה במדינה אחרי סורת אט-טלאק 65, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַהֹכְחָה» מפסוק אחד.

סורת אל-ביינה 98

בשם אללה הרחמן והרחום

1. הכופרים מבין בעלי הספר והפגניים אינם נוטשים את כפירתם עד בוא אליהם ההוכחה,¹
2. (ההוכחה היא), שליח מעם אללה יקרא לפניהם מגלות מטהרות (הקוראן),
3. ובהן כתבים נכוחים.
4. ולא נחלקו אלה אשר נתן להם הספר² אלא אחרי בוא ההוכחה (הנביא מוחמד) אליהם.
5. אולם הם נצטוו רק לעבד את אללה במסירות שלמה כחניפים,³ ולקיים את התפלה ולתת זכאת (צדקה).⁴ זאת היא הדת האמתית (דת האסלאם).
6. אכן אלה אשר כפרו מבעלי הספר והפגניים באש גיהנם. הם ישארו בתוכה לנצח, כי הם הרעים שבבריאה.
7. אך המאמינים עושי הטוב הם הטובים שבבריאה,
8. גמולם אצל רבונם גני עדן אשר נהרות זורמים מתחתיהם, שם ישארו לנצח. אללה מרצה מהם, והם שמחים אתו. זה (הגמול היפה) לירא את רבונו.

1. ר' סורת אאל עמראן 3: 105; וסורת עבס 80: 13 - 16.

2. התורה והאנג'יל.

3. חניפים: ראה סורת אל-בקרה 2: 135.

4. זכאת: ראה סורת אל-בקרה 2: 43.

99

סִוֵּרַת אֶזְ-זִלְזָלָה רְעִידַת הָאֲדָמָה

סורה זו נקראת «אֶזְ-זִלְזָלָה», רְעִידַת הָאֲדָמָה» משום שהיא פותחת בהודעה על רעידת אדמה שתקרה לפני יום תחיית המתים.

הביטוי «אֶזְ-זִלְזָלָה» נזכר בסורת אל-חג' 22 : 1. הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נשא' 4, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «רְעִידַת הָאֲדָמָה» מפסוק אחד.

סורת אז-זלזלה 99

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. כְּאֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה אֶת רְעִידָתָהּ (בְּיוֹם הַדִּין),¹
2. וְתוֹצִיא הָאֲדָמָה אֶת נֹטֶל מִשְׁאֵיהָ,²
3. וַיֹּאמֶר הָאָדָם, מַה קָּרָה לָּהּ?
4. בְּיוֹם הַהוּא הִיא (הָאֲדָמָה) תוֹדִיעַ עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּנֵי הָאָדָם עָלֶיהָ,
5. כִּי כָד הוֹרָה לָהּ רְבוּנָךְ.³
6. בְּיוֹם הַהוּא יַעֲרֹכוּ בְּנֵי הָאָדָם לְפִי סוּגִים שׁוֹנִים, לְמַעַן יֵרְאוּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
7. וְכָל מִי שִׁיעֶשָׁה טוֹב אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גִּרְעִין יִרְאֲנוּ,
8. וְכָל מִי שִׁיעֶשָׁה רַע אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גִּרְעִין יִרְאֲנוּ.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 1 ; וסורת אל-אנשקאק 84 : 3 - 4.

2. נטל משאיה : המתים אשר נקברים בתוכה.

3. ר' סורת אל-ע'אשיה 84 : 5.

100

סִוֵּרַת אֶל-עֲאֲדִיָּאת הַסּוֹסִיס הַשְׁוֹעֵטִים

סורה זו נקראת «אֶל-עֲאֲדִיָּאת, הַסּוֹסִיס הַשְׁוֹעֵטִים»
משום אללה נשבע בסוסים השועטים במלחמה נגד
הכופרים.

הביטוי הזה לא הופיע במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אל-עצר 103, ופסוקיה אחד-
עשר. קיבלה את שמה «הַסּוֹסִיס הַשְׁוֹעֵטִים» מפסוק אחד.

סורת אל-עאדיאת 100

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

1. אֲשַׁבַּע בְּסוּסִים הַשּׁוֹעֲטִים וְהַנוֹשְׁמִים קֶשֶׁה,
2. הַקּוֹדְחִים אֵשׁ בְּדֹהָרִם,
3. הַמִּתְקִיפִים בַּבֶּקֶר,
4. מַעֲלִים (בְּשַׁעֲטָתָם) אֲבָק,
5. וּפּוֹרְצִים אֶל אֲמָצַע גְּדוּד (הַאֲוִיב).
6. אֲכֹן הָאָדָם כּוֹפֵר בְּחֶסֶד רְבוּנוֹ,
7. וְאֲכֹן הוּא עֲצָמוֹ יַעֲיֵד עַל זֹאת,
8. וְאֲכֹן הוּא אוֹהֵב אֶהְבֶּה גְדוֹלָה אֶת הַטּוֹב (שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה).
9. הָאֵם לֹא יָדַע, כְּאֲשֶׁר יוֹצִיא אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר בְּקִבְרִים,
10. וַיִּתְּגַלֶּה מֶה שֶׁבִּלְבָבוֹת,
11. כִּי רְבוּנָם בְּיוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) בְּקִיָּא בָּהֶם וּבְכָל מַעֲשֵׂיהֶם.

سورة الأعراف

101

סורת אֶל- קאַרְעָה ההוֹלָמֶת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-קאַרְעָה, ההוֹלָמֶת» משום שהיא פותחת באחד משמות שעת הדין שנזכר שלוש פעמים להפחיד את הכופרים. הביטוי «אֶל-קאַרְעָה» נזכר בסורת אל-חאקה 69 : 4 ; וסורת אר-רעד 13 : 31. הורדה במכה אחרי סורת קוריש 106, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «ההוֹלָמֶת (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-קארעה 101

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

1. הַהוֹלָמָת! .1
2. מַה הִיא הַהוֹלָמָת? .2
3. הֲאִם אַתָּה יוֹדֵעַ מַהִי הַהוֹלָמָת? .3
4. יוֹם אֲשֶׁר יִהְיוּ בְנֵי אָנוּשׁ כְּפָרָרִים מִפָּזְרִים לְכָל עֵבֶר,¹ .4
5. וְהָרִים יִהְיוּ כְּצֶמֶר הַסְּרוּק. .5
6. כָּל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזָנֵי כְּבִדִּים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים), .6
7. הוּא יִתְעַנֵּג בְּחַיֵּי לַעַם (בְּגֹן עֲדֹן). .7
8. וְכָל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזָנֵי קִלִּים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים), .8
9. תִּהְיוּ תִהְיֶה מִנֶּת חֶלְקוֹ, .9
10. הִידְעָתָּ מַה הִיא (תִּהְיוּם)? .10
11. הִיא אֵשׁ מְאֹד לֹוֹהֶטֶת (בְּגִיהָנָם). .11

102

סִוֵּרֶת אֶת-תִּכְאֹת'וֹר הַהֶתְעַצְמוֹת בְּגֹדֶל הַהוֹן

סורה זו נקראת «אֶת-תִּכְאֹת'וֹר, ההתעצמות בגודל ההון», משום הבטוי המופיע בתחילת הסורה בצורת גנאי לאנשים האוגרים הון לעצמם ונמנעים מלעשות מעשים טובים עם ההון הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-כות'ר 108, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «ההתעצמות בגודל ההון» מפסוק אחד.

סורת את-תכאת'ור 102

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הַהֲתַעֲצָמוֹת בְּגֹדֶל הַהוֹן הַסִּיחָה אֶת דַּעְתְּכֶם (מַלְעֵבֵד אֶת אֱלֹהֵי וּלְצִית לוֹ),
2. עַד שִׁירְדְּתֶם אֶל הַקְּבָרִים,
3. אֲדָּ סוּפְכֶם שֶׁתְּדַעוּ,
4. וְשׁוּב, סוּפְכֶם שֶׁתְּדַעוּ.
5. לֹא וְלֹא! לוֹ יִדְעֶתֶם הִידִיעָה הַבְּרוּרָה (לֹא הַתְּנַהֲגֶתֶם בְּצוּרָה זוֹ),
6. (וּלְבִסּוֹף) תִּרְאוּ אֶת גִּיהֶנֶם,
7. וְשׁוּב, בְּמוֹ עֵינֵיכֶם תִּרְאוּהָ!
8. וְאַזְ תִּשְׁאַלּוּ אוֹתוֹ יוֹם עַל הַתַּעֲנוּגוֹת (אֲשֶׁר רָדַפְתֶּם אַחֲרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה).

103

סורת אל-עצֶר

הזֶמן

סורה זו נקראת «אל-עצֶר, הזֶמן» משום שאללה נשבע בזמן בפתירת הסורה. הביטוי «אל-עצֶר» לא הופיע במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אש-שרח 94, ופסוקיה שלושה.
קיבלה את שמה «הזֶמן» מפסוק אחד.

סורת אל-עצר 103

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹ וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּזִמּוֹ,
2. אֲכֹ הָאָדָם סוּפוֹ לְאַבְדּוֹ,
3. חוּץ מֵאֱלֹהָ אֲשֶׁר יֵאֱמִינֻ וְיַעֲשׂוּ הַטּוֹב, וַיִּצְווּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הָאֶמֶת,
וַיִּצְווּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הַסְּבָלָנוֹת.

104

סִוֵּרַת אֶל-הוֹמָזָה הַמְּשָׁמִיץ

סורה זו נקראת «אֶל-הוֹמָזָה, הַמְּשָׁמִיץ» משום שאללה איים על «אֶל-הוֹמָזָה» בעונש קשה. הביטוי «המאז» נזכר בסורת אל-קלם 68 : 11. הורדה במכה אחרי סורת אל-קיאמה 75, ופסוקיה תשעה. קיבלה את שמה «הַמְּשָׁמִיץ» מפסוק אחד.

סורת אל-הומזה 104

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

1. אוי לְכָל מְשֻׁמֵּץ וְעוֹקְצָנִי,¹
2. אֲשֶׁר צָבַר הוֹן וְאָגַר אוֹתוֹ.²
3. יִחַשֵׁב כִּי הוֹנוּ יַחֲיִהוּ לְעוֹלָם.
4. לֹא וְלֹא! הוּא יִשְׁלַךְ לְתוֹךְ אֶל-חֲטָמָה (הַמְרַסֶּקֶת וּמִמְעָעֶת),
5. וְכִי מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עַל אֶל-חֲטָמָה?
6. הִיא הָאֵשׁ שֶׁל אֱלֹהָ הַבּוֹעֵרֶת,
7. אֲשֶׁר תִּכְנֹס אֶל הַלְּבָבוֹת,
8. עֲלֵיהֶם (עַל הַכּוֹפְרִים) הִיא נְעוּלָה,
9. בְּעֻמּוּדִים וְשִׁלְשָׁלוֹת מִתְמַשְׁכִּים וְהוֹלְכִים (כְּדִי שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לְצֵאת מִמָּוֶה).

1. ר' סורת אל-קלם 68 : 11.

2. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 18.

105

סִוֵּרַת אֶל-פִּיל הַפִּיל

סורה זו נקראת «אֶל-פִּיל, הַפִּיל» משום שאללה הודיע
בה לנביאו על מה שעשה באנשי הפיל שהובילו צבא אדיר
עם פילים להרוס את הכעבה, אומנם אללה הביס הצבא
עם הפילים שלו והציל את הכעבה. הביטוי «אֶל-פִּיל» לא
נזכר במקום אחר בקוראן.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כאפרון 109, ופסוקיה
חמשה. קיבלה את שמה «הַפִּיל» מפסוק אחד.

סורת אל-פיל 105

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הָאֵם לֹא רָאִיתָ כִּי־צַד טָפַל רְבוּנֶךָ בְּבַעְלֵי הַפִּיל?¹
2. הָאֵם לֹא חִכְשִׁיל אֶת מְזֻמָּתָם (לַהֲרֹס אֶת הַפְּעֵבָה)?
3. בְּשׁוֹלְחוֹ נִגְדָם לַהֲקוֹת עוֹף,
4. יִידוּ עֲלֵיהֶם אֲבָנֵי חֲמֵר שְׂרׁוּפוֹת,
5. וְעֲשֶׂה אוֹתָם כְּמוֹץ אֶכּוֹל.

1. בעלי הפיל: צבאו של אברהם, המצביא החבשי שעלה מתימן להתנקף את מכה כדי להרוס את הכעבה בסיוע פילים בשנת 570, כדי להעביר את החג' מן הכעבה לכניסיה שהוא בנה בצנעא' בירת תימן. באותה שנה נולד הנביא מוחמד במכה.

106

סִוֵּרַת קוֹרֵיֶשׁ קוֹרֵיֶשׁ

סורה זו נקראת «קוֹרֵיֶשׁ» משום אללה מודיע לשליחו מוחמד על הסכם בטחון מעבר ששבט קוריֶשׁ כרת עם השבטים השוכנים על דרך שיירות המסחר של קוריֶשׁ בין מכה וארץ אש-שאם (סוריה רבתי) ובין מכה וימן (תימן). הורדה במכה אחרי סורת את-תין 95, ופסוקיה ארבעה. קיבלה את שמה «קוֹרֵיֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת קוריש 106

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

1. בְּשֵׁל הַסֶּכֶם בְּטַחֲוֹן מַעֲבֵר הַמִּסְחָר שֶׁל שַׁבָּט קוֹרִישׁ,¹
2. הַבְּטָחָתָם הַמִּסָּע בַּחֲרֹף וּבִקְיָא,²
3. בְּשֵׁל כָּךְ עָלִיהֶם לַעֲבֹד לְרִבּוֹן הַבַּיִת הַזֶּה (הַכְּעָבָה),³
4. אֲשֶׁר הָאֲכִילָם מִרְעָב, וְהַבְּטִיחָם מִפְּנֵי כָּל אִיּוֹם.⁴

-
1. הסכם בטחון : בערבית : אילאף, הסדר שאפשר לשבט קוריש לכוון מערכת בריתות עם שבטי ערב לנהל בבטחה מסעות מסחר סדירים שהביאו להם שגשוג וכבוד. לפי סורה זו, האילאף הוא חסד של אלהה שהעניק לשבט קוריש.
  2. מסע החורף והקיץ : מסעות המסחר של קוריש : בקיץ לסוריה ובחורף לתימן. כל זה בגלל הגמלים (ספינות המדבר) שהובילו את הסחורה ממכה ואלהה, משום שהגמלים אינם יכולים ללכת באופן יציב בטין ובשלג. מזג האוויר בסוריה יבש בקיץ, ומזג האוויר יבש בחורף בתימן.
  3. ר' סורת אנ-נמל 27 : 91.
  4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 112 - 113 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 67.

107

סֹרֶת אֶל-מָאֵעוֹן כָּלִי הַבֵּית

סורה זו נקראת «אֶל-מָאֵעוֹן, כָּלִי הַבֵּית» בגלל הופעת
מונח זה בסופה, ר' פ' 7. המונח «אֶל-מָאֵעוֹן» לא נזכר
במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת את-תכאת'ור 102, ופסוקיה
שבעה. קיבלה את שמה «כָּלִי הַבֵּית» מפסוק שבעה.

סורת אל-מאעון 107

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּס

1. הָרְאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּדִין?
2. הַדּוֹחָה מֵעָלָיו (בְּאַכְזָרִיּוֹת) אֶת הַיָּתוֹם,¹
3. וְלֹא הָאִיץ אֶת הָאֲנָשִׁים לְהֶאֱכֹלֶת הַמֶּסֶכֶן.
4. אוֹי לָהֶם לַמִּתְפַּלְלִים,
5. אֲשֶׁר הֵם לְתַפְלָתָם מִתְרַשְׁלִים,
6. אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים מַעֲשֵׂי טוֹב רַק לְהִרְאוֹת לְבְנֵי אָדָם,²
7. וּמוֹנָעִים מִהִנְזָקָקִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּמִכְשָׁרֵיהֶם וּבְכָלִי בֵּיתָם.³

1. ר' סורת אל-פג'ר 89 : 17 - 18.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 142.

3. ובהתנהגותם המגונה זאת, הם לא עבדו ריבונם טוב ולא התייחסו בצורה הוגנת לעבדיו הנזקקים לעזרתם.

108

סִוֵּרַת אֵל-כְּנִית'ר נְהַר אֵל-כְּנִית'ר בְּגִן עֵדֶן

סורה זו נקראת «אֵל-כְּנִית'ר», נְהַר אֵל-כְּנִית'ר בְּגִן עֵדֶן» בגלל הופעת המונח הזה בפתחתה. יש לֵאמֹר-כְּנִית'ר מובן אחר, והוא: השפע הרב שניתן לנביא בעולם הזה ובעולם הבא. המונח הזה לא נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עאדיאת 100, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «אֵל-כְּנִית'ר» מפסוק אחד.

סורת אל-כֹּת'ר 108

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֶכּוּ נִתְּנוּ לָךְ אֶת (נְהַר) אֶל-כֹּת'ר (בְּגֶן עֵדֶן),

2. לֵכּוּ הַתְּפַלֵּל לְרַבּוֹנְךָ וְהִקְרַב לוֹ זִבְחִי,¹

3. אֶכּוּ, שׁוֹנֵאֵד יִהְיֶה מִבְּתֵר וְנִכְרַת מִזְרַע²

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 161 - 162.

2. הכוונה פה היא לאל-עאצ בן ואאיל. אשר לעג לנביא מוחמד משום שלא היה לו בנים זכרים להמשיך את זכרו. אל-עאצ זה היו לו שבעה-עשר בנים. לכן הוא חשב שזכרו ימשיך לעד, וזכר הנביא מוחמד ימות במותו. כמה הוא היה טועה, כי מוחמד אחד האנשים החשובים והידועים ביותר בעולם.

109

סִוֵּרַת אֶל-כַּאפְרוֹן הַכּוֹפְרִים

סורה זו נקראת «אֶל-כַּאפְרוֹן, הַכּוֹפְרִים» בגלל הופעת המונח הזה בתחילת הסורה. אללה מנחה את שליחו מוחמד איך להתיחס אל הכופרים של מכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-מאעון 107, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «הַכּוֹפְרִים» מפסוק אחד.

סורת אל-כאפרון 109

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

1. אָמַר, הוּא הַכּוֹפְרִים!
2. לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
3. וְלֹא אֲתֵם עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד,
4. וְלֹא אֲנִי עוֹבֵד אֶת אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם,
5. וְלֹא אֲתֵם¹ עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד.
6. לָכֵם דִּתְכֶם וְלִי דְתִי.²

1. ולא אתם: הכוונה היא לאנשים מסויימים שאללה ידע כי הם בכלל לא יאמינו, והם נהרגו בבדר, או מתו ככופרים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 139; סורת ינוס 10: 44; סורת אל-קצצ 28: 55; וסורת אש-שורא 42: 15.

110

סִוֵּרַת אֵן-נֶצֶךְ הַנֶּצְחֹן

סורה זו נקראת «אֵן-נֶצֶךְ, הַנֶּצְחֹן» בגלל הופעת מונח זה בתחילת הסורה שמבשר לנביא מוחמד על נצחון מבהיק על אויבי האסלאם, ועל שחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעד.
הורדה במדינה אחרי סורת את-תובה 9, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «הַנֶּצְחֹן» מפסוק אחד.

סורת אנ-נצר 110

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. כְּאֶשֶׁר יָבוֹא הַנִּצָּחוֹן מֵעַם אֱלֹהָ וְהִשְׁחָרֹר (שֶׁל מִכָּה מִן הַכּוֹפְרִים),
2. וְרֵאִיתָ אֶת בְּנֵי הָאָנוּשׁ נִכְנָסִים בְּהִמּוֹנֵיהֶם בְּדַתּוֹ שֶׁל אֱלֹהָ (אִסְלָאם),
3. אֲזִי שֶׁבַח וְהַלֵּל אֶת רַבּוֹנְךָ וּבִקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ, כִּי הוּא מְקַבֵּל חוֹזְרִים
בְּתִשׁוּבָה.¹

1. הכוונה פה לנביא מוחמד שאללה הכין אותו למוות באומרו לו: «אֲזִי שֶׁבַח וְהַלֵּל אֶת רַבּוֹנְךָ וּבִקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ». זמן קצר אחרי ירידת סורה זו מן השמים, הנביא שבק חיים לכל חי.

סִיבִי הַדֶּקֶל

111

סוֹרֵת אֶל-מָסַד סִיבִי הַדֶּקֶל

סורה זו נקראת «אֶל-מָסַד, סִיבִי הַדֶּקֶל» בגלל הופעת
מונח זה בסופה, ר' פ' 5. המונח «אֶל-מָסַד» לא נזכר
במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אל-פאתחה 1, ופסוקיה חמשה.
קיבלה את שמה «סִיבִי הַדֶּקֶל» מפסוק חמשה.

סורת אל-מסד 111

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. תִּכְרַתְנָה יְדִי¹ אֲבִי לְהַבִּי² וְיִלְדִי הוּא לַעֲזָאֵל,
2. לֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנוֹ וְכָל אֲשֶׁר רָכַשׁ,
3. וְהוּא יִצְלָה בְּאֵשׁ לְהַבָּה,
4. וְאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר נִשְׁאַה עָצִי הַקּוֹץ (וְהַשְׁלִיכָה אוֹתָם בְּדֶרֶכוֹ שֶׁל הַנְּבִיא),
5. בְּצֻאֲרָה יִהְיֶה חֶבֶל מְסִיבֵי הַדֶּקֶל (בְּגִיהָנָם).

1. יד, סמל של כוח ועושר.

2. אבו להב היה הדוד מצד האב של הנביא מוחמד. והוא היה האויב מספר אחד של הנביא. הוא לא האמין בנביא מוחמד ומת ככוֹפֵר.

سورة الاخلاص

112

סִוְרַת אֶל-אֶחְ'לָאֶצַּ טְהֶרַת הָאֶמוּנָה

סורה זו נקראת «אֶל-אֶחְ'לָאֶצַּ, טְהֶרַת הָאֶמוּנָה» משום שהיא דנה בתוארי הכבוד של האלוה האחד, אללה, שלא נולד ולא הוליד.
הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאס 114, ופסוקיה ארבעה, קיבלה את שמה «טְהֶרַת הָאֶמוּנָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אח'לאצ 112

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אָמֵר, הוּא אֱלֹהָ אֶחָד,

2. אֱלֹהָ הוּא בַּעַל הַתְּאָרִים הַיְפִים הַנְּצָחִיִּים,

3. הוּא לֹא הוֹלִיד וְלֹא נוֹלַד,

4. וְאֵין שְׁוֹה לוֹ אֶף לֹא אֶחָד.

113

סִוֵּרַת אֶל-פֶּלֶק הַבֶּקֶר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּלֶק, הַבֶּקֶר» בגלל הופעת מונח זה בתחילתה. בסורה זו אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פיל 105, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «הַבֶּקֶר» מפסוק אחד.

סורת אל-פלך 113

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָנוּ וְהַרְחוּם

1. אָמַר, אֲבִקֵּשׁ מִחֶסֶה בְּרַבּוֹן הַבָּקָר,
2. מִפָּנֵי רָעָתָם שֶׁל כָּל אֲשֶׁר בָּרָא,
3. מִהִסְכָּנָה שֶׁבַחֲשָׁד בְּהֶחֱשִׁיכּוֹ,
4. וּמִפָּנֵי הָרַע שֶׁל הַמְכַשְּׁפוֹת הַנוֹפְחוֹת בְּקִשְׁרִים,
5. וּמִפָּנֵי רָעָתוֹ שֶׁל קִנְאִי בְּקִנְאוֹ.

سورة النور

114

סִוְרַת אֵן-נָאֵס׃ בְּנֵי אֶנוֹשׁ

סורה זו נקראת «אֵן-נָאֵס׃, בְּנֵי אֶנוֹשׁ» בגלל הופעת מונח זה בהתחלתה. בפסוק זה אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פלך 113, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «בְּנֵי אֶנוֹשׁ» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאס 114

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אָמַר, אֲבַקֵּשׁ מִחֶסֶה בְּרַבּוֹן בְּנֵי אָנוּשׁ,

2. מֶלֶךְ בְּנֵי אָנוּשׁ,

3. אֱלֹהֵ בְנֵי אָנוּשׁ,

4. מִפְּנֵי רָעָתוֹ שֶׁל הַמַּלְחָשׁ וְנִסּוּג לְאַחֹר,

5. הַלּוֹחֵשׁ בְּלִבּוֹת בְּנֵי אָנוּשׁ,

6. מִן הַשְּׂדִים וּבְנֵי אָנוּשׁ.¹

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112.

תעתיק עברי לאותיות הערביות כפי שהופיעו בתרגום

יש בשפה הערבית 28 אותיות. שמונה מהן אין להן מקביל בעברית. לכן עשינו תעתיק מיוחד לאותיות אלו. להלן רשימה באותיות הערביות עם המקביל להן בעברית:

כ	ك	צ'	ض	ד	د	א	ا
ל	ل	ט	ط	ד'	ذ	ב	ب
מ	م	ט'	ظ	ר	ر	ת	ت
נ:	ن	ע	ع	ז	ز	ת'	ث
ה	ه	ע'	غ	ס	س	ג'	ج
ו	و	פ	ف	ש	ش	ח	ح
י	ي	ק	ق	צ	ص	ח'	خ

שמות הנביאים והשליחים בקוראן לפי סדר אלפא-ביתי ערבי

השם בערבית	השם בעברית
אבראהים	אברהם
אדריס	אדריס
אדם	אדם
אסחאק	יצחק
אסמאעיל	ישמעאל
אליאס	אליהו
אליסע	אלישע
איוב	איוב
דאווד	דויד
דיו אל-כפל	----
דיו אנ-נון (רי' ינוס)	----
זכריא	זכריה
סולימאן	שלמה
שועיב	יתרו
צאלח	----
עוזיר	עזרא
עיסא אל-מסיח	יהושוע המשיח
לוט	לט
מוסא	משה
נוח	נח
הארוון	אהרון
הוד	----
יחיא	יוחנן
יעקוב	יעקוב
יוסוף	יוסף
יונוס	יונה

מפתח העניינים

ההפניות ערוכות על-פי מספר הסורה והפסוק, ויש לקרוא המספרים מימין לשמאל, למשל: 4: 34 פירושו, סורה 4 פס' 34. סימנתי שמות העניינים ומספר הסורות בצבע אדום. "אל" הידיעה בערבית או איך מתבטאת מבחינה פונטית, למשל: אר-רחמאן, הסימן "אר" לא הובאו בחשבון בסידור האלפאביתי. המפתח מסודר לפי הסדר האלפאביתי הערבי. שמות הנביאים ושמות פרטיים אחרים נרשמו בערבית אחר כך בעברית. למשל: מוסא (משה).

א; ב; ב; ת; ת; ג; ח; ח; ד; ד; ז; ז; ס; ש; ש; צ; צ; ט; ט; ע; ע; פ; פ; ק; ק; ל; ל; מ; מ; נ; נ; ה; ה; ו; ו; י.

אברהם, ר' אברהים

אבלים, ראש השנים 2: 34 - 36, 4: 102; 7: 120 - 12; 18, 112; 15: 31 - 34, 39 - 40; 17: 61 - 64; 18: 50; 20: 116 - 117; 26: 95; 34: 20 - 21; 38: 74 - 85.

אבנים, כעונש מן השמים 8: 32, 11: 82, 15: 74, 17: 68, 29: 40, 54: 34, 67: 17,

אבני גזית (חג'ארה מן סג'יל) 105: 4

אבו בכר אצ-צדיק 9: 1, 40; מעלותיו, התאסלמותו וח'ליפותו 4: 59; 46: 15; 66: 3

אבו להב 111: 1

אחאקא אל-, ר' עאד

אחמד ר' מוחמד

אדריס 19: 56; 21: 85

אדם הראשון, בריאתו כח'ליפה (ממונה בארץ) 2: 30

המלאכים מצווים להשתחוות לו 2: 34; 7: 11; 15: 30; 17: 61; 18: 50; 20: 16; 38: 73; נברא מטיט או מטיף 6: 2; 15: 26; 17: 33; 23: 12; 32: 7; 37: 11; 38: 17; 55: 14

נברא מעפר 30: 20; 35: 11; 40: 67; 53: 32; נברא ממים 25: 54

נברא מנפש יחידה 4: 1; 6: 98; 7: 189; 39: 6; בריאת בת זוגו 4: 1; 7: 189 - 190; 20: 121; 39: 6

שגיאיתו וגרושו מגן עדן 2: 35 - 36, 7: 19 - 24; 20: 120 - 123

חוזר בתשובה וזוכה במחילה 2: 37; 20: 122

א

אאזר (אבי אברהים) 6: 74.

אברהים (אברהם)

אב לאסחאק (יצחק) ויעקב 2: 133, 6: 84, 19: 49; אומה לעצמו 16: 120

אללה בחר בו 16: 121

אללה נתן לו חוכמה 21: 51

הווכח עם אביו ובני עמו 6: 74, 80 - 83; 9: 114; 19: 42 - 48; 21: 52; 26: 70, 86; 60: 4

רסוק הפסילים 21: 57 - 58; 37: 91 - 93

שריפתו ונצולו מן האש 21: 68 - 71; 29: 24; 37: 97 - 99

חניף 16: 120, 123

לא היה יהודי ולא היה נוצרי 3: 167

בא אל רבונו בלב שלם 37: 84

הגירתו אל הארץ המבורכת לכל בני אדם 21: 71; אורחיו (המלאכים) שבשרו לו על הולדת בנו 11: 69 - 74; 15: 51 - 56; 51: 24 - 30

בחירת אללה בו ובבני ביתו 3: 33

בונה את הכעבה עם אסמאעיל (ישמעאל) 2: 127; מושבו במכה 22: 26

מכריז על החג' 22: 27

נושא תפילה לשלום תושבי מכה ולרווחתם 2: 126; 14: 35 - 37

מצטווה עם אסמאעיל לטהר את הכעבה למתפללים 2: 125

מקום אברהים (מקום תפילה) 2: 125; 3: 97; צדיק ונביא 19: 41

אברק, אש-שערא (כוכב) 53: 49

המאמינים הולכים בו **2: 257**; **57: 28**;
 סמל לאללה **9: 32**; **24: 35**; **39: 69**; **61: 8**;
 סמל לאנג'יל **5: 46**;
 סמל למוחמד **33: 46**;
 סמל לקוראן **4: 174**; **7: 157**; **8: 22**; **42: 52**;
64: 8;
 סמל לתורה **21: 48**;
 פסוק האור **24: 35**

אומה

אומת המאמינים ומעלותיה **2: 143**; **3: 110**;
7: 181
 בני האדם חדלו להיות אומה אחת **5: 48**; **11: 118**;
16: 93; **21: 92**; **23: 52** - **53**
 בני האדם נבראו כאומה אחת **2: 213**; **10: 19**;
 בני האדם נוטים להיות אומה אחת **43: 33**
 גורל האומות בגיהנום **7: 38**; **45: 28**
 כל אומה הוזרה על ידי שליח **10: 47**; **13: 30**;
16: 36; **17: 15**; **23: 44**
 כל אומה וחוקיה ומנהגיה **5: 48**; **22: 34**, **67**
 לכל אומה נקצב זמן **7: 34**; **10: 49**; **23: 44**
 אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) **7: 157**, **158**;
29: 48; **62: 2**

אומיין **3: 20**, **75**; **62: 2**

איכה, אנשי אל-איכה **15: 78**; **26: 176**; **38: 13**;
50: 14

אילאף קוריש **106: 1**

אימוץ, מעמד המאומצים **33: 4** - **5**; מעמד נשות
 הבנים המאומצים **33: 37**

איוב, **4: 163**; מזרע אבראהים **6: 48**; מקבל
 התגלות נבואית **4: 163**; צרותיו וגאולתו **21: 83**;
38: 41

ב

בחירה (נאקה) **5: 103**

בדר, קרב **3: 13**, **121**, **122**, **124** - **127**; **8: 7** - **12**,
19, **42** - **44**, שבוי בדר **67** - **71**

בדוים **9: 97** - **99**, **101**, **120**; **22: 11**; **33: 20**;
48: 11, **15** - **16**; **49: 14**

אדמה, ארץ, אללה ייסד ופרש אותה **2: 22**;
19: 15; **20: 53**; **27: 61**; **31: 3**; **40: 64**; **43: 10**;
50: 7; **51: 48**
 שבע אדמות **65: 12**; שטוחה **88: 20**

אד'אן, ר' קריאה לתפילה

ארבה **7: 133**; **54: 7**

ארם **89: 7**

אסחאק (יצחק) **2: 133**, **140**; **6: 84**; **11: 71**;
14: 39; **19: 49**; **21: 72**; **29: 27**; **37: 112**

אסלאם **2: 112**, **127**, **128**, **135**, **140**, **141**, **155**;
156, **208**, **221**; **3: 19**, **67**, **68**, **84**, **85**, **118**, **125**;
4: 125; **5: 3**; **11: 116**, **117**; **13: 22**; **18: 23**;
21: 92, **93**; **22: 78**; **30: 30**; **39: 22**; **41: 33**;
42: 13; **61: 9**; **98: 5**; **110: 1** - **3**

אסמאעיל (ישמעאל) **2: 125**, **127**, **133**, **140**;
4: 163; **6: 86**; **14: 39**; **19: 54** - **55**; **21: 85**;
38: 48

אליאס (הנביא אליהו) **6: 85**; **37: 123**; **130** - **132**

אנג'יל (הברית החדשה), אללה למדו לעיסא בן
 מרים **3: 48**; **5: 110**; **57: 27**;
 מאשר את התורה **5: 46**;
 מעיד על אמיתות נבואת מוחמד **11: 17**; **48: 29**;
 מקור הדרכה **3: 3** - **4**; **46: 5**;
 הורד לאחר אבראהים **3: 65**

אנשים (גברים) **2: 213**, **72**, **4: 1**, **28**; **6: 98**;
7: 189, **29: 10**; **15: 21**, **26**, **27**, **29** - **35**;
16: 4 - **18**, **65**, **67**, **78**, **80**, **81**; **17: 11**, **67** - **69**,
70, **83**; **18: 54**; **20: 123**; **21: 37**; **22: 5**, **11**;
23: 12 - **14**; **27: 62**; **29: 65**; **30: 36**, **41**, **54**;
32: 7 - **9**; **33: 72**; **35: 11**, **12**, **13**, **15**, **27**, **28**

אנצאר, ר' העוזרים של מדינה

אהרן ר' הארון

אוחד, קרב **3: 121**, **122**, **125** - **139**, **140**, **143**

אור, נור **3: 107**, **106**; **10: 26**; **13: 16**; **33: 43**;
35: 20; **57: 9**, **12**, **13**; **65: 11**; **66: 8**; **75: 22**;
76: 11; **80: 38**; **83: 24**;
 מאיר על מצח המתפללים **48: 29**

תורה, הספר 2: 41, 44, 53, 85, 87, 89, 91; 3: 3;
 48, 50, 55, 70, 93; 5: 43, 44, 46, 66, 68, 110;
 6: 91, 154; 7: 157; 9: 111; 11: 17; 17: 2;
 21: 48; 23: 49; 28: 43, 49; 32: 23; 37: 117;
 40: 53; 41: 45; 45: 16; 46: 12, 30; 48: 29;
 61: 6; 62: 5

מגלות מוסא 36: 53

תומכים, ר' אנצאר

תימום (הטהרות לתפילה בעפר) 4: 34; 5: 6

ת'

ת'מוד 9: 70; 14: 9; 22: 42; 25: 38; 41: 9, 13;
 17: 50; 12: 51; 43: 45; 53: 51; 69: 4 - 5;
 85: 17 - 18; 89: 9
 הרגו הנאקא 7: 73 - 77; 11: 64; 17: 59; 26: 155 -
 158; 54: 27 - 29; 91: 11 - 15

ג'

ג'אהליה (התקופה לפני האסלאם) 3: 154; 5: 50;
 33: 33; 48: 26

ג'בריל, מלאך גבריאל 2: 97, 98; 11: 17; 19: 17;
 64: 26; 193; 53: 7; 65: 11; 66: 4; 81: 19 - 21, 23

גמלים, נאקות, בריאתם 88: 17; גמל יכנס בקוף
 מחט 7: 40; מובילים את העולים לרגל 22: 27;
 נאקות בחודש העשירי להריון 81: 4; נושאי
 משאות 12: 65; סוג מקנה 6: 144

ג'ין (שדים) 11: 119; 15: 27; 51: 56; 55: 15;
 33, 35, 37, 39, 41

גוג ומגוג 18: 94; 21: 96

גיודי, הר 11: 44

גוליית, ג'אלות 2: 249 - 251

ג'ומועה (יום ששי, יום הכינוס) 62: 9

גירושין. בני זוג חדשים 4: 130; דיני הגירושין
 226 - 233, 241; 65: 1 - 7

גילוח ראש בחג' 2: 196; 48: 27

גילוי עריות 4: 22; 58: 2

ברזך (מחיצה, מצר) 23: 100; 25: 53; 55: 20

ברזל, הורד מן השמים 57: 25; בחומת גוג ומגוג
 18: 96; רוכד לדויד 34: 10

בצל 2: 61

בעת, ר' תחיית המתים

בעל (אליל) 37: 125

בכה (שם של עיר מכה) 3: 96

בני ישראל 2: 40, 47, 52, 62, 75, 80 - 88, 91,
 93 - 96, 100 - 104, 111, 113, 116, 118, 120,
 122, 135, 140, 146, 159, 174; 3: 21, 23, 24, 52,
 54, 67, 77, 78, 112, 181 - 184, 199; 4: 46, 51,
 55 - 60, 105, 107 - 109, 151, 153 - 157, 159,
 161 - 163; 5: 12, 18, 41 - 45, 51, 62 - 64, 68,
 69, 82; 6: 90, 114, 146; 7: 156, 159 - 169;
 9: 30, 31, 34; 10: 93; 16: 118; 19: 37; 45: 16;
 17: 62 - 8

ת

תאנים 95: 1

תחיית המתים ביום הדין (בעת, ק'אמה) 2: 28,
 73, 259, 260; 3: 106, 107; 6: 30, 36, 94; 7: 57;
 13: 60; 16: 38, 39; 17: 50 - 52; 18: 21, 52;
 100; 19: 70; 20: 102

תסנים 83: 27

תעלה, בעלי ה- 85: 4

תפילה (צלאת) 2: 37, 43, 45, 46, 115, 142, 143,
 144, 145, 148, 177, 186, 239, 255, 266; 4: 43,
 101, 102; 5: 6; 7: 55, 205; 8: 3; 11: 114;
 14: 31; 17: 78, 79, 110; 20: 7, 130, 132;
 22: 34, 35, 41; 23: 1, 2, 9; 25: 62 - 64; 29: 45;
 30: 17, 18; 31: 4, 5; 32: 15, 16; 33: 41, 42;
 39: 40; 51: 15 - 18; 52: 48, 49; 62: 9, 10;
 70: 22, 23, 34; 76: 25, 26; 107: 4 - 7

תמר, תמרים 2: 266; 6: 99, 141; 16: 11; 67;
 18: 32; 23: 19; 26: 148; 36: 34; 50: 10; 55;
 11: 80; 29

תוחיד, ר' התמסרות לאלה

ג'יהאד, מאבק 2: 190 - 194, 218, 246; 3: 142, 146 - 148, 157, 195, 200; 4: 71, 74 - 77, 84, 89 - 95, 96, 101 - 104; 5: 54; 8: 15, 16, 39, 42 - 45, 60, 61, 66 - 67; 72 - 74; 9: 12, 14 - 16, 19, 20, 22, 24 - 29, 38, 42, 46, 47, 53, 73, 82, 86, 88 - 89, 91 - 99, 123; 16: 110; 29: 69; 49: 15;
לקיחת חלק בג'יהאד 5: 35; 9: 24, 41, 44; 22: 78; 25: 52; 29: 6; 60: 1; 66: 9; 73: 20

דבורים 16: 68
דבש 16: 69; 47: 15
דג, דגים 7: 163; 18: 61 - 63; 37: 142; 68: 48
דם, אסור לאכילה 2: 173; 3: 5; 6: 145; 16: 115
דוכיפת 27: 20 - 27
דוד, ר' דאוד
דיבה 24: 4, 11 - 26
דיו 18: 109; 31: 27

ח

חאמי (גמל) 5: 103

חג', עליה לרגל למכה 2: 158, 189, 196 - 200, 203; 1: 5, 2, 94 - 96; 22: 25, 27, 29
חג'ר, אל- 15: 80 - 83; 27: 48 - 53
חזרה בתשובה, תובה 2: 160; 3: 86 - 90, 135, 136; 4: 17, 18, 26, 110; 5: 39, 40; 7: 135; 9: 104, 112; 11: 3 - 5; 17: 25; 19: 60; 25: 70, 71; 39: 5 - 8; 43: 25; 66: 8
חטא 2: 209, 286; 4: 31; 6: 120; 11: 59; 23: 118; 40: 2 - 3, 55; 48: 1 - 5; 53: 12;
57: 28; 85: 10

ד'ד
ד'כר, אד' - ר' קוראן
ד'ו אל-קרנין 18: 83 ואילך
ד'ו אל-כפל 21: 85; 38: 48
ד'ו אנ-נון, יונה הנביא בעל הדג 4: 163; 6: 86; 10: 98; 21: 87; 37: 142; 68: 48
ד
רבנים 3: 64; 5: 44, 63; 9: 31, 34
רס, אר- (באר) 25: 38; 50: 12
רקים, אר- 18: 9
רמצ'אן, ר' צום
רוח הקודש 2: 87, 253; 4: 171; 5: 110; 16: 2;
40: 15; 42: 52

חללים, שהידים 2: 154; 3: 104, 157, 169 -
172, 195; 4: 69; 9: 111; 33: 23; 47: 4 - 6
חמור, חמורים 2: 259; 16: 8; 31: 19; 62: 5;
74: 50
חניף 2: 135; 3: 67, 95; 4: 125; 6: 161;
16: 120, 22; 31: 16

רומים (אר-רום) 30: 2
ריבית 2: 275 - 278, 279; 3: 130; 4: 161; 30: 39
רימונים 6: 99, 141; 55: 68

חודשים קדושים 2: 194, 217; 5: 2, 97; ארבעה
36, 5; 9:
חור עין, יפהפיות של גן עדן 44: 54; 52: 20;
55: 72; 56: 22

זבאניה (שומרי גיהנום) 44: 47 - 50; 66: 6;
74: 31; 78: 21; 96: 18
זבור (תהילים) 4: 163; 17: 55; 21: 105

זקום, (עץ בגיהנום) 37: 62, 66; 44: 43; 66: 53
זכאת 2: 43, 110, 177, 215, 254, 263 - 265,
267, 272, 273, 274; 3: 92, 134; 4: 38; 7: 156;
8: 3, 9; 9: 60, 67, 79, 80, 99; 13: 22, 23; 14: 31;
17: 28; 22: 34, 35, 41; 23: 4 - 1; 25: 67; 31: 2;
32: 16; 51: 19; 57: 7, 12, 13, 18; 58: 12;
63: 11, 10, 16; 64: 18 - 24; 70: 25

חונין, קרב 9: 25 - 26, 40, 58
חיה מן הארץ (דאבת אל-ארד) 27: 82

ד

דאוד, דוד 2: 251; 4: 163; 5: 78; 6: 48; 17: 55;
21: 80 - 87; 34: 10, 13; 38: 17 - 20, 21 - 25;
34: 10 - 11; 35: 15

ש

זכריא (זכריה) 3: 37 - 41; 6: 85; 19: 2 - 10; 89: 21

שבא 27: 22 - 44; 34: 15 - 17

זמן 2: 259; 10: 45; 20: 103 - 104; 30: 55; 46: 35; 79: 46

שבת 2: 65; 4: 47; 7: 163; 16: 124

קוצר הזמן בעולם הזה 23: 112 - 114

שטן, ר' אבליס

יום בעולם הבא שווה לאלף שנים 22: 47; 32: 5 לחמישים אלף שנה 70: 4

שפות, לשונות, כל שליח נשלח בלשון בני עמו 14: 4; שלל הלשונות כחמד מאללה לבני האדם 30: 22

זנגביל 76: 17

שכנים 4: 36; 8: 48

זהב 3: 14, 91; 9: 34; 18: 31; 22: 23; 35: 33; 43: 53, 71

שלמה, ר' סולימאן

שלום 2: 228, 224; 4: 35, 114, 128; 8: 1, 12; 49: 10

זית, זיתים 6: 99, 141; 16: 11; 23: 20; 24: 35; 80: 29; 95: 1

שמש 13: 2; 14: 33; 16: 12; 21: 33; 25: 61

זייד (הבן המאומץ של הנביא) 33: 4, 5, 37, 69

29: 31; 35: 13; 36: 5, 38, 40; 55: 5

זיינב (אשת הנביא) 33: 4, 5, 37, 69

16: 71; 78: 13; 91: 1

שמן, ר' זית, זיתים

ס

שהידים, ר' חללים

סאאיבה (גמלה) 5: 103

שועיב (יתרו) 7: 85 - 93; 11: 84 - 93; 26: 176 - 37; 29: 36

סאמרי 20: 85, 87, 95 - 97

סג״ל 105: 4

שופר, צור 6: 73; 18: 99; 20: 102; 23: 101; 27: 87; 36: 51; 39: 68; 50: 20; 69: 13; 78: 18

סג״ן 83: 7 - 9

שירה, ר' גם משורר 36: 69

סדרת אל-מונתהא (לוטוס) 53: 14; 56: 27

שילוש, תורת ה- 4: 17; 5: 73

סלסביל (מעין בשמים) 76: 18

צ

סואע (אליל) 71: 23

צאבאים 2: 62; 5: 69; 22: 17

סורה (פרק בקוראן) 2: 9; 9: 64, 86, 124, 127; 10: 38; 11: 13; 24: 1; 47: 20

צאלח, ר' גם ת'מוד 7: 73 - 79; 11: 61 - 68; 26: 141 - 159; 27: 45 - 53; 54: 23 - 31

סולימאן (שלמה) 2: 102; 4: 54, 163; 6: 84; 21: 78 - 81; 27: 15, 16; 38: 30, 34

צאן 6: 142, 146

מלכותו 38: 35; מותו 34: 12 - 14; 38: 31 - 36, 33

צדק 4: 29, 58, 127, 135; 5: 8, 42; 6: 152; 7: 29; 10: 47, 54; 11: 85; 16: 76, 90; 55: 9

סוסים 3: 14; 8: 60; 16: 8; 100: 1 - 6

צדקה 2: 44, 83, 148, 177, 195, 261 - 267; 3: 15; 12: 88; 51: 19; 57: 10; 70: 24 - 25

סופר (לבלר) 2: 282

21 - 18; 92: 10 - 8

צפא (גבעה ליד הכעבה) 2: 158

סיני (הר) 52: 1; 95: 2

צלאת, ר' תפילה

עוזא, אל- (אלילה) 53: 19

צור, ר' שופר

עוזייר (עזרא הסופר) 9: 30; 18: 102; 25: 17

צום 2: 183 - 185, 187, 196; 4: 92; 5: 89, 95; 33: 35; 58: 4

עומרה, ר' גם חגי' 2: 158, 196

עירבון 2: 283

ט

עייזים 6: 143

טאע'יות (אליים, שיקוצים) 2: 256, 257; 4: 51, 60, 76; 5: 60; 16: 36; 39: 17

עיסא בן מרים (יהושוע, המשיח) 3: 39, 45 - 52, 54 - 55, 59 - 61; 4: 157 - 159, 171; 5: 17, 72, 77, 78 - 116, 118; 6: 58; 9: 30, 31; 19: 19 - 21, 34; 42: 13; 43: 61 - 64; 61: 6, 14

טאלות (שמואל) 2: 246 - 248

טוא (הואדי הקדוש) 20: 12; 79: 16

פ

טור, הר בסיני 2: 63, 93; 4: 154; 19: 52; 20: 80; 28: 44, 46; 52: 1; 95: 2

פרדים 16: 8

ע

פרעה 28: 38; 38: 12; 40: 26, 36, 45 - 46; 66: 11; 89: 10

עאא'ישה, אשת הנביא 24: 11, 26; 66: 4

אשת פרעה 28: 9

עאד, בני עם 9: 70; 11: 89; 14: 19; 22: 42; 25: 38, 39; 29: 38, 41; 51: 42, 41; 54: 18 - 21; 89: 6, 7

מוכה מכות בידי אללה 3: 11; 7: 130 - 135, 137; 8: 52; 22: 44; 25: 35; 27: 14 - 12; 29: 39; 43: 48; 50: 13; 54: 41 - 42; 69: 9 - 10; 73: 15 - 16; 85: 18 - 17

עדשים 2: 61

פרפרים 101: 4

ערבית (לשון הקוראן) 12: 2; 13: 37; 16: 103; 19: 97; 20: 113; 26: 195; 39: 28; 41: 3; 42: 7; 43: 44; 58: 44; 3: 43

פרה, פרות 2: 67 - 72; 12: 43 - 46

ערש (כס-המלכות, כס-הכבוד) 7: 54; 9: 129; 10: 3; 11: 7; 13: 2; 17: 42; 20: 5; 21: 22; 23: 75; 25: 59; 27: 26; 32: 4; 39: 75; 40: 15, 7; 43: 82; 57: 4; 69: 17; 81: 20; 85: 15

פנינים (תכשיטים) 16: 14; 22: 23; 35: 12, 33; 52: 24; 55: 22; 56: 23; 76: 19

ערפאת (הר) 2: 198

פורקאן, כינוי לקוראן 2: 185; 3: 4; 25: 1; (יום אל-פורקן) ניצחון בבדר 8: 41; ניתן למוסא 2: 53; 21: 48

עט, קלם, אקלאם 3: 44; 31: 27; 68: 1; 96: 4

פיל, בעלי ה- 105: 1

עכביש 29: 41

ק

קאריון (קורה) 28: 76 - 82; 29: 39; 40: 24

עליה לרגל, ר' חגי'

קבלה (כוון תפילה) 2: 115, 142 - 148, 177, 150

עמרם, אשת עמרם 3: 35; בית עמרם 3: 33; מרים בת עמרם 66: 12

קריאה לתפילה (אד'אן) 5: 58; 9: 3; 62: 9

ענבים 2: 266; 6: 99; 13: 4; 16: 11, 67; 17: 28; 18: 32; 23: 19; 36: 34; 78: 32; 80: 28

קלם, אקלאם, ר' עט

קמפור 76: 5

עורב 5: 31

ל

לשון, לשונות, ר' שפות

לוט (הנביא) 6: 86; 7: 80 - 84; 11: 78 - 83;
 89; 15: 67 - 73; 21: 71 - 74; 22: 43; 26: 160 -
 173; 27: 54 - 58; 29: 26, 28 - 35; 37: 134 -
 135; 50: 13; 54: 33 - 38; אשת לוט 66: 10

לוטוס, ר' סדרת אל-מונתהא

לוקמאן 31: 12

לילת אל-קדר (ליל הכבוד) 44: 3; 97: 1 - 5

מ

מאבק, ר' ג'האד

מאזנים 21: 47; 23: 102 - 103; 42: 17; 55: 7;
 57: 25; 101: 6 - 9

מאלכ (שוער גיהינום) 43: 77

מגיס 22: 17

מדיין (עיר של עם שועיב) 7: 85; 9: 70; 11: 84;
 20: 40; 22: 44; 28: 22, 23, 45; 29: 36

מרווה (גבעה על-יד הכעבה) 2: 158

מרים (אמו של עיסא) 3: 33 - 37, 42 - 47; 4: 156;
 19: 16 - 34; 21: 91; 66: 12

מסג'ר אל-אקצא 17: 1

משחקי מזל, ר' מייסר

משורר, משוררים 21: 5; 26: 224; 27: 36;
 52: 30; 69: 41

משי (חריר) 18: 31; 44: 53; 76: 12, 21

מצרים 10: 87; 12: 21, 99; 43: 51

מערה, אנשי ה- 18: 9 - 26

מכה 3: 96; 48: 24

מלאך, מלאכים 2: 30, 31, 34, 98, 102, 161,
 177, 210, 248, 285; 3: 18, 39, 42, 45, 80, 87,
 124, 125; 4: 97, 166, 172; 6: 8, 9, 50, 61, 92,
 93, 111, 158; 7: 11, 20; 8: 9, 12, 50; 11: 12;
 13: 31, 11; 15: 7, 8, 24, 28 - 43

קוראן, אל-כתאב 2: 2, 5, 38, 39, 97, 151, 185;
 3: 3, 4, 7, 23, 78, 138, 164; 4: 82; 5: 68; 6: 7;
 7: 25, 27, 28, 90, 91, 114, 117, 155 - 157; 7: 2;
 9: 204, 203; 10: 1, 37, 39; 11: 1, 38, 37;
 12: 1, 111; 13: 1, 11; 14: 1, 2; 15: 1, 87;
 16: 101 - 103; 17: 9; 18: 1, 6, 41;
 19: 64; 20: 2, 5, 8, 10, 15; 21: 114, 113;
 22: 16, 25; 23: 4, 6, 30; 24: 1, 192 - 212;
 25: 2, 123; 26: 1, 2, 48; 27: 49 - 47; 31: 31,
 29, 30, 170, 167; 32: 1, 14, 87; 33: 1,
 39; 34: 1, 2, 3, 27, 28, 40, 41; 35: 2, 44;
 36: 2, 5, 17; 37: 17; 38: 2, 4, 12, 29, 31;
 39: 2, 46; 40: 2, 18; 41: 2, 7, 12, 29, 31;
 42: 17; 43: 2, 44; 44: 2, 4; 45: 2, 5, 18;
 46: 2, 17; 47: 56; 48: 75; 49: 21; 50: 38 - 52;
 51: 1, 17; 52: 1, 73; 53: 1, 20; 54: 56; 55: 17,
 18; 56: 21; 57: 19 - 29; 58: 11, 16; 59: 1,
 21; 60: 1, 5; 61: 1, 97; 62: 13, 14; 63: 86;
 64: 22

קוריש 8: 30, 43; 9: 17 - 19; 14: 46;
 32: 3; 34: 31, 44; 36: 6; 40: 56; 60: 1, 7;
 106: 1 - 6

קופים 2: 65; 166: 7

קיאמה, ר' תחיית-המתים

כ

כבשים 6: 143

כתאב, אל-, ר' קוראן

כעבה 2: 125; 3: 97, 96; 5: 97, 95

כלב, כלבים 7: 176; 18: 18, 22

כות'ר אל-, (נהר בגן עדן שניתן לנביא מוחמד)
 1: 108

כורסי (כס כבוד) 2: 255

כוכבים 15: 16; 16: 12, 16; 37: 6; 41: 12;
 50: 6; 53: 1; 56: 75; 67: 5

כוון התפילה, ר' קבלה

כיבוד הורים 4: 36; 6: 151; 17: 23 - 24; 29: 8;
 14: 15; 46: 15

מוהאג'רון (המהגרים ממכה לאל-מדונה) 2: 217;
 3: 95; 4: 97, 99; 8: 28, 71, 74, 75; 9: 100, 117;
 118; 16: 41, 110; 22: 24; 29: 57, 60;
 59: 8

מייסר (משחק מזל) 2: 219; 5: 90, 91

מיכאל (מלאך) 2: 98

נ

נביאי שקר 6: 93

נזירים נוצרים 5: 82; 9: 31, 34; 57: 27

נסר (אליל) 71: 23

נשים, נקבות 2: 222, 223, 228, 234, 235, 282;
 3: 195; 4: 1, 25, 32, 34, 127; 6: 151; 13: 23;
 16: 57, 59; 17: 97, 24, 23; 23: 6; 24: 31, 60;
 29: 8; 30: 21; 31: 14; 33: 4, 51, 59; 43: 16;
 46: 17, 15; 47: 19; 48: 6; 57: 18; 58: 1;
 2: 66, 14; 10: 12; 70: 30; 75: 39

נמלה, נמלים 27: 18

נוח (נח) 6: 84; 7: 59, 64; 9: 70; 10: 71, 73;
 11: 25, 32, 42, 43, 45, 46; 14: 9; 17: 3;
 21: 76, 77; 22: 42; 23: 23, 29; 25: 37;
 26: 105, 120; 29: 14, 15; 37: 82, 75; 40: 5;
 42: 13, 50; 51: 46; 53: 52; 54: 9, 15;
 66: 10; 71: 1

נוצרים 2: 62, 11, 113, 116, 120, 135, 140;
 3: 55; 5: 14, 15; 6: 67, 69, 73, 75, 113, 114, 119;
 9: 30, 31, 34; 18: 47, 51, 57, 59, 63, 65;
 19: 37; 30: 2; 43: 65; 57: 27

ה

הארות ומארות (שני מלאכים שהורדו לארץ)
 2: 102

הארון (אהרן), מזרע אברהם 6: 48; מקבל
 את הפורקאן 21: 48 מקבל את התורה 37: 117;
 נשלח לסייע למוסא 10: 75; 19: 53; 20: 30, 36;
 23: 45; 25: 35; 26: 13; 28: 34, 35; מוסא
 משאירו כממלא מקומו 7: 142; חטא העגל 7: 150 -
 151; 20: 90, 94; שרידים שהשאירו בני ביתו
 בארון הברית 2: 248

16: 2; 17: 40, 61, 65, 95; 21: 26, 28; 22: 75;
 25: 7; 32: 11; 33: 43, 56; 34: 40; 41: 30, 32;
 42: 5; 43: 16, 22, 60, 70; 47: 27; 50: 17, 19;
 53: 26, 28; 69: 17; 70: 4; 74: 28, 31; 78: 38;
 86: 4; 89: 22, 23; 97: 4

מוחמד, הנביא, והשליח 2: 119, 129, 146; 3: 161;
 4: 113; 5: 19, 99; 6: 47, 50, 66, 90, 104, 107;
 7: 135; 10: 2, 15, 108; 11: 12; 13: 40;
 15: 6; 17: 54, 47; 23: 70, 72; 25: 7, 8, 57;
 34: 8, 46, 47; 36: 37; 38: 86; 39: 41; 42: 6;
 44: 58; 48: 48; 52: 29, 30, 40; 68: 2, 46;
 81: 22, 25; אחמד 6: 61

אללה ומלאכיו מברכים אותו 33: 56

אינו אב לאיש מן המאמינים 33: 40

אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) 7: 157, 158;
 33: 21, 29; 48: 2; 62: 2

חותם הנביאים 33: 40

מוז (טלח) 56: 29

מוסא (משה) 2: 253; 4: 164; 6: 48; 7: 108;
 128 - 129, 143 - 144; 18: 60, 64; 65 - 82;
 19: 52; 20: 22, 25, 35, 37, 40; 26: 10, 68;
 27: 12, 13, 15, 28; 42: 13; 43: 52;
 44: 17, 22

מטהו וגלגוליו 2: 60; 7: 107, 117, 160; 20: 17 -
 21, 26; 27: 10, 31; 28: 32, 45, 63

מטיף לפרעה ומביס את החרטומים 7: 103 -
 127; 10: 75, 82; 17: 102; 20: 41, 73; 23: 45;
 26: 10, 51; 29: 39

מכה בסלע ומוציא מים 2: 60; 7: 160

מקבל האותות 14: 5; 17: 101; 20: 22, 24;
 27: 12; 37: 114, 116; 40: 123; 43: 46;
 51: 38; 79: 15, 20

והסנה הבער 19: 52; 20: 9, 36; 27: 7, 12;
 29: 35; 79: 16

על הבאר במדין 28: 23 - 25; והפרה 2: 67, 72

נועד עם אללה ארבעים לילות 2: 51; 7: 142

משה, ר' מוסא

מושק 83: 26

ירושה 4: 6, 9, 11, 12, 176; 8: 75; 33: 6

ישראל, ר' בני ישראל

יצחק, ר' אסחאק

יעקוב 2: 132, 140; 4: 163; 6: 84; 11: 71;

12: 4 - 6, 11, 13, 76, 78, 81, 87, 93 - 100;

19: 6, 49; 21: 72; 29: 27

יעוק (אליל) 71: 23

יעות' (אליל) 71: 23

ילדים 4: 5, 127; 6: 137, 140, 151; 16: 59;

17: 31, 60; 81: 8 - 9

ים 16: 14; 18: 60; 25: 53; 27: 61; 35: 12;

55: 19 - 20

ים סוף 2: 50; 7: 138; 20: 77; 26: 63 - 68;

44: 23 - 24

יהודים ר' בני ישראל, בעלי הספר

יהושוע המשיח, ר' עיסא בן מרים

יוחנן, ר' יחיא

יוסף 6: 84; 12: 4 - 102; 25: 28, 93, 96; 40: 34

יום ששי, ר' ג'ומועה

יין 2: 219; 5: 90 - 93; 12: 36, 41; 47: 15

האמאן 28: 6, 8, 38; 29: 39; 40: 24, 36

התמסרות לאללה (תוחד) 7: 29; 39: 2, 11,

14, 65 - 66; 40: 14, 65; 72: 18, 20; 98: 5;

112: 1 - 4

התיעוצות (שורא) 2: 233; 3: 259; 42: 36, 38

הגירה 4: 66 - 67, 89, 97, 98 - 99; 8: 5, 30, 72;

9: 40; 17: 80

השראה (וחי) 2: 2, 4, 87, 118, 213; 4: 163 -

165; 6: 7 - 9, 91, 93; 10: 47; 12: 109; 13: 7,

38; 17: 95; 21: 2; 31: 27; 40: 70; 42: 51;

92: 14 - 16

העוזרים של מדינה (אנצאר) 8: 72, 74; 9: 100,

117; 59: 9

המלצה (שפאעה) 2: 255; 4: 85; 10: 18; 26: 101;

33: 65; 40: 18; 43: 86; 69: 35; 78: 38

הוד, הנביא 7: 65 - 72; 11: 50 - 60; 23: 32 - 41;

26: 123 - 140

ו

וחי, ר' השראה

וד (אליל) 71: 31

וצילה (גמלה) 5: 103

ז

זתור, ר' שועיב

זתוש 2: 26

זתום, יתומים 4: 8, 36, 127; שמירת שלמות

רכושם 2: 220; 4: 2, 6, 10; 6: 152; 17: 34;

89: 19

זת'רב, ר' מדינה 33: 13

זחיא (יוחנן) 3: 39 - 41; 6: 85; 19: 7, 12 - 15;

21: 90

זרח 13: 2; 14: 33; 16: 12; 21: 33; 25: 61;

29: 61; 31: 30; 35: 13; 39: 5; 41: 37; 55: 5;

71: 16

לחישוב ימי החודשים 2: 189; 10: 5; 36: 39

فَهْرَسْتُ بِأَسْمَاءِ السُّورِ وَبَيَانَ الْمَكَانِ الَّذِي نَزَّلَتْ فِيهِ

רשימת סורות הקוראן ומקום התגלותן

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
1 הפותחת – אל-פאתחה	سورة الفاتحة	במכה	1
2 הפךר – אל-בקה	سورة البقرة	במדינה	3
3 משפחת עמרם – אאל עמראן	سورة آل عمران	במדינה	39
4 חנשים – אנ-נסא'	سورة النساء	במדינה	59
5 הסעודה משמים – אל-מאאידה	سورة المائدة	במדינה	79
6 המקנה – אל-אנעאם	سورة الأنعام	במכה	95
7 החומה המפרידה בין זו עין וניהלם – אל-אעראף	سورة الأعراف	במכה	113
8 שלל המולחמה – אל-אנפאל	سورة الأنفال	במדינה	133
9 הקורה בתשובה – את-תובה	سورة التوبة	במדינה	143
10 יונה – יונס	سورة يونس	במכה	159
11 הוד – הוד	سورة هود	במכה	171
12 יוסף – יוסוף	سورة يوسف	במכה	185
13 הרעם – אר-רעד	سورة الرعد	במדינה	197
14 אברהם – איברהים	سورة إبراهيم	במכה	205
15 אל-חג'ר	سورة الحجر	במכה	213
16 הדבורים – אנ-נחל	سورة النحل	במכה	219
17 המפע תלילי – אל-אסרא'	سورة الإسراء	במכה	233
18 המקרה – אל-כהף	سورة الكهف	במכה	245
19 מרים – מרים	سورة مريم	במכה	255
20 ט. ה. – טא. הא	سورة طه	במכה	263
21 הנביאים – אל-אנביא'	سورة الأنبياء	במכה	273
22 העליה לרקל – אל-חג'	سورة الحج	במדינה	283
23 המאמינים – אל-מוימנון	سورة المؤمنون	במכה	293
24 האור – אנ-נור	سورة النور	במדינה	301
25 הפורקאן – אל-פורקאן	سورة الفرقان	במכה	309
26 המשוררים – אש-שוערא'	سورة الشعراء	במכה	317
27 הנמלים – אנ-נמל	سورة النمل	במכה	329

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
28 הספור – אל-קצצ	سورة القصص	במכה	339
29 העקביש – אל-ענקבות	سورة العنكبوت	במכה	349
30 הרומים – אר-רום	سورة الروم	במכה	357
31 לוקמאן – לוקמאן	سورة لقمان	במכה	363
32 ההשתחוויה – אס-סג'דה	سورة السجدة	במכה	367
33 הסונףדרצ'ה של עובדי-האלילים – אל-אחזאב	سورة الاحزاب	במדינה	371
34 ש'בא – סבא'	سورة سبأ	במכה	381
35 הבוקע, הבורא – פאטר	سورة فاطر	במכה	389
36 י.ס. – יא. סין	سورة يس	במכה	395
37 המלאכים הערוכים בשורות – אצ-צאפאת	سورة الصافات	במכה	401
38 צ. – צאד	سورة ص	במכה	411
39 ההבורות – אז-זומר	سورة الزمر	במכה	419
40 הסולח – ע'אפר	سورة غافر	במכה	429
41 האותות המבארים – מוצלת	سورة فصلت	במכה	439
42 ההתעצות – אש-שורא	سورة الشورى	במכה	445
43 הקשוחים – אז-זוח'רוף	سورة الزخرف	במכה	451
44 הע'שן – אד-זוחיאן	سورة الدخان	במכה	459
45 הכורעים ב'ךד – אל-ג'אטייה	سورة الجاثية	במכה	463
46 ג'בעות החול – אל-אחקאף	سورة الاحقاف	במכה	467
47 מחמד – מוחמד	سورة محمد	במדינה	473
48 הנצחון המזחיר – אל-פתח	سورة الفتح	במדינה	479
49 התדרים הפ'רטיים – אל-חוג'וראת	سورة الحجرات	במדינה	485
50 ק. – קאף	سورة ق	במכה	489
51 הרוחות המפ'זרות – אד'ד'אריאת	سورة الذاريات	במכה	493
52 הר הטור – אט-טור	سورة الطور	במכה	497
53 הפ'קב – אנ-נג'ים	سورة النجم	במכה	501
54 ה'ירח – אל-קמר	سورة القمر	במכה	505
55 ת'ר'קמן – אר-רחמאן	سورة الرحمن	במדינה	509
56 התמא'ע (יום הדין) – אל-ואקעה	سورة الواقعة	במכה	515

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
57 הברזל – אל-חדיד	سورة الحديد	במדינה	521
58 המתוכחת עם הנביא – אל-מוג'אדלה	سورة المجادلة	במדינה	527
59 ההגלה – אל-חשר	سورة الحشر	במדינה	531
60 הנבחה – אל-מומתחנה	سورة الممتحنة	במדינה	535
61 שורות המערכה – אל-אצף	سورة الصف	במדינה	539
62 יום הכינוס – אל-ג'ומועה	سورة الجمعة	במדינה	543
63 הצבועים – אל-מונאפקון	سورة المنافقون	במדינה	545
64 הנחם והתפסד (ביום הדין) – את-תעיאבון	سورة التغابن	במדינה	549
65 הנרושין – אל-טלאק	سورة الطلاق	במדינה	553
66 האסור – את-תחרים	سورة التحريم	במדינה	557
67 המלכות – אל-מולכ	سورة الملك	במכה	561
68 העט – אל-קלם	سورة القلم	במכה	565
69 חקיקת האמת (יום-הדין) – אל-חאקה	سورة الحاقة	במכה	569
70 המעלות – אל-מעארג'	سورة المعارج	במכה	573
71 נח – נוח	سورة نوح	במכה	577
72 השדים – אל-ג'ין	سورة الجن	במכה	581
73 המתעטף – אל-מוזמל	سورة المزمل	במכה	585
74 המתכסה – אל-מודת'ר	سورة المدثر	במכה	589
75 תחית-המתים – אל-קיאמה	سورة القيامة	במכה	593
76 האדם – אל-אנסאן	سورة الإنسان	במדינה	597
77 הרוחות השלוחות – אל-מורסלות	سورة المرسلات	במכה	601
78 הארוע העצום – אנ-נבא'	سورة النبأ	במכה	605
79 מלאכי המוות – אנ-נאזעאת	سورة النازعات	במכה	609
80 קמט את מצחו – עבס	سورة عبس	במכה	613
81 אפילת השמש – את-תכויר	سورة التكوير	במכה	617
82 ההבקעות של השמים – אל-אנפטאר	سورة الانفطار	במכה	621
83 המחקירים במשקל – אל-מוטפפין	سورة المطففين	במכה	623
84 קריעת הרקיע – אל-אנשקאק	سورة الانشقاق	במכה	627
85 תהנות השמש, הירח, והכוכבים – אל-בורוג'	سورة البروج	במכה	629

מספר ושם הסורה	העמוד	מקום ההתגלות	העמוד
86 הכוכב הנוצץ – אט-טארק	633	במכה	סורה الطارق
87 העליון (אללה) – אל-אעלא	635	במכה	סورة الأعلى
88 יום הדין המקיף – אל-עיאשיה	637	במכה	سورة الغاشية
89 השחר – אל-פג'ר	641	במכה	سورة الفجر
90 העיר – אל-בלד	645	במכה	سورة البلد
91 השמש – אש-שמש	647	במכה	سورة الشمس
92 הלילה – אל-ליל	649	במכה	سورة الليل
93 שעות הבקר המאחרות – אצי-ציוחא	651	במכה	سورة الضحى
94 הארת הלב – אש-שרח	653	במכה	سورة الشرح
95 התאנים – את-תין	655	במכה	سورة التين
96 טפת הדם – אל-עלק	657	במכה	سورة العلق
97 ליל הקבד – לילת אל-קדר	659	במכה	سورة القدر
98 ההזכחה – אל-ביינה	661	במדינה	سورة البينة
99 רעידת האדמה – אז-זלולה	663	במדינה	سورة الزلزلة
100 השועטים – אל-עאדיאת	665	במכה	سورة العاديات
101 החלקות (יום-הדין) – אל-קארעה	667	במכה	سورة القارعة
102 ההתעצמות בגדל ההון – את-תכאת'ור	669	במכה	سورة التكاثر
103 הזמן – אל-עצר	671	במכה	سورة العصر
104 המשמיץ – אל-הומזה	673	במכה	سورة الحمزة
105 הפיל – אל-פיל	675	במכה	سورة الفيل
106 קוריש – קוריש	677	במכה	سورة قريش
107 קלי הבית – אל-מאעון	679	במכה	سورة الماعون
108 נהר אל-כונת'ר בגן עדן – אל-כות'ר	681	במכה	سورة الكوثر
109 הכופרים – אל-כאפרון	683	במכה	سورة الكافرون
110 הנצחון – אנ-נצר	685	במדינה	سورة النصر
111 סיבוי הדקל – אל-מסד	687	במכה	سورة المسد
112 טהרת האמונה – אל-אח'לאצ	689	במכה	سورة الاخلاص
113 הבקר – אל-פלק	691	במכה	سورة الفلق
114 בני אנוש – אנ-נאס	693	במכה	سورة الناس

إِنْ وَزَارَةَ الشُّؤُونََ الْإِسْلَامِيَّةَ وَالْدَّعْوَةَ وَالْإِشْلَاقَ

فِي الْمَلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرِفَةَ عَلَى

مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهَكَدِ لِبَطَاعَةِ الْمُصَحِّفِ الشَّرِيفِ

فِي الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ

إِذْ يَسْرُهَا أَنْ يُصَدِّرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةَ مِنْ

تَرْجَمَةٍ مَعَافَى الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

إِلَى اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ

تَسْأَلُ اللَّهُ أَنْ يَنْفَعَ بِهَا النَّاسَ

وَأَنْ يَجْزِيَ

خَازِنَ الْحَقَائِدِ الشَّرِيفِينَ، الْمَلِكِ سَلْمَانَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ السُّعُودِ

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُهُودِهِ الْعَظِيمَةِ فِي شَرْكِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ التَّوْفِيقِ ۝

הַמֶּשֶׁרֶד לְעִנְיֵי הָאֶסְלָאם וְהַסִּבָּרָה וְהַכּוֹן

בְּמַמְלָכָה הַסְּעוּדִית

הַמִּפְקָח עַל

מִרְכּוּ הַמֶּלֶךְ פֶּהַד לַהֲדַפְסַת הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

בְּאֶל-מִדִּינָה אֶל-מִנּוּוֹרָה

שֶׁמַח שֶׁהַמִּרְכּוּ מוֹצִיא לְאוֹר אֶת

תִּרְגוּם מוֹבִנֵי הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

לְשׁוֹן הָעִבְרִית.

מִתְפַּלְלִים אֲנִי אֶל אֱלֹהֵי שִׁתְּרָגוּם זֶה יָבִיא תוֹעֵלֶת לְבָנֵי אָנוּשׁ,

וַיִּגְמֹל מַחֲסָדֵי לְשָׁרֵת שְׁנֵי הַמִּסְגָּדִים הַקְּדוֹשִׁים,

הוֹד מַלְכוּתוֹ הַמֶּלֶךְ סִלְמָאן בֶּן עֲבָד אֶל-עֲזִיז אֶל סוּעוּד

עַל מֵאֲמָצִיּוֹ הָאֲדִירִים לַהֲפֹצֵת סֵפֶר אֱלֹהֵי הַמִּפּוּאֵר.

אֱלֹהֵי יִבְרַךְ הַצִּלְחָה.

حَقُوقُ الظَّالِمِ مَحْفُوظَةٌ
لِجَمِيعِ الْمَلِكِ فَهَذَا لَطِيفُ الْمُرْجِفِ الشَّرِيفِ

ص.ب ٦٢٦٢ - المدينة المنورة

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

כל הזכויות שמורות
למרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

ת.ד. 6262 אל-מדינה אל-מונוורה

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

② مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٤٠هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة العبرية بدون نص

قرآني. / مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف - المدينة

المنورة، ١٤٤٠هـ

٧٣٦ ص؛ ٢١×١٤ سم

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨١٨٧-٥٥-٥

١- القرآن - ترجمة - اللغة العبرية أ. العنوان

١٤٣٩/١٠٣٨٣

ديوي ٢٢١،٤٩٢٤

رقم الإيداع: ١٤٣٩/١٠٣٨٣

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨١٨٧-٥٥-٥

9 786038 187555